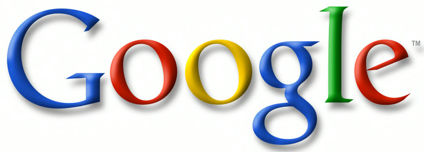
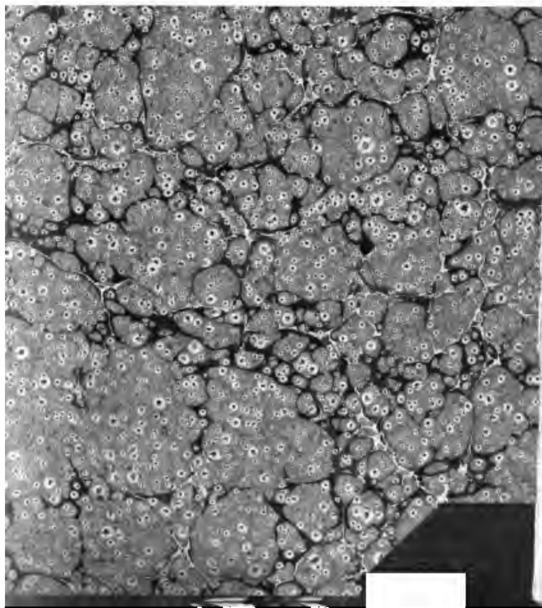
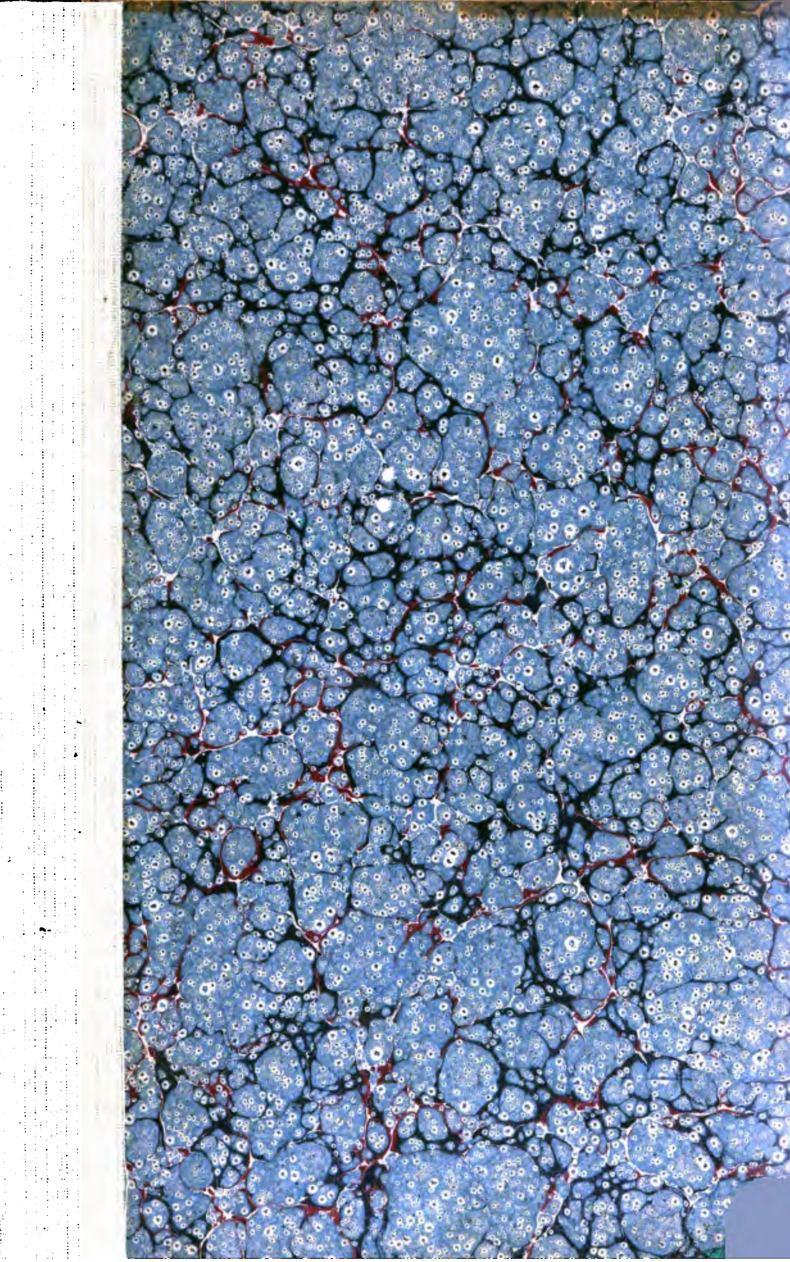

Google

HYPERIDIS

ORATIONES QUATTUOR

CUM CETERARUM FRAGMENTIS

EDIDIT

FRIDERICUS BLASS

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI

MDCCCLXIX

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEUBNERI.

HERMANNO SAUPPIO

PIETATIS CAUSSA

PRAEFATIO.

Hyperidis orationum sat magnam partem cum locupletibus scholiis etiam XVI. saeculo Budae in bibliotheca Matthiae Corvini regis exstitisse memoriae traditum est; sed antequam inde in lucem prodirent, capta urbe a Turcis a. 1526 bibliothecam illam barbaricus furor absumpsit. Paucae ex magnis copiis reliquiae servatae, partim Vindobonam asportatae, partim per Hungariam dispersae; et Hyperidis quaedam fragmenta apud Paulum Bornemizam quendam Hungariae episcopum exstare in Gesneri bibliothecae editionibus quae post a. 1545 prodierunt legitur. At neque haec usque ad hunc diem comparuerunt, neque aliunde quicquam huius oratoris erutum*), donec proximis lustris insperato prorsus ex Aegyptiis Thebis haud contemnenda pars Hyperidis operum prolata est.

Ingentem vim voluminum papyraceorum in Aegypto passim per sepulcra inventam esse invenirique notum est, sed eorum longe maxima pars nihil nisi libellos vario argumento de privatis rebus conscriptos continet, pauca admodum operum scriptorum vetusto-

*) De his rebus omnibus cf. Kiessling. Comment. de Hyper. I p. 9; Babington. Journal of classical and sacred philology I p. 407. De illo codice Budensi J. A. Brassicanus tradit: „vidimus", inquit, „integrum Hyperidem cum locupletissimis scholiis, librum multis etiam censibus redimendum". In Gesneri biblioth. s. v. Hyperides legitur: „Hyperidis fragmenta quaedam orationum exstant apud Paulum Bornemiza episcopum in Hungaria".

rum exemplaria. Illarum regionum incolae Arabes, postquam animadvertere volumina quoque illa a peregrinis in pretio haberi, diligenter conquirunt et inter ceteras res quae in sepulcris inveniuntur venditant. Exstitit igitur in sepulcro quodam Thebarum volumen papyraceum Hyperidis tres orationes continens, quod patefacto sepulcro ab Arabibus circa principium anni 1847 inter cetera inventum elatumque est.*) Habitabat illic inter ruinas vetustae urbis Castellarius quidam homo Italus, qui Arabes assuefecerat quaecunque invenissent ad se deferre, inde pretio exiguo eis soluto peregrinantibus eadem magno venditabat. Itaque cum vere anni 1847 A. C. Harris Britannus, qui Alexandriae domicilium constituerat, Thebas venisset, a Castellario, quem sane ipse non nominat, triginta duo fragmenta maiora minorave accepit, continentia illa reliquias orationis contra Demosthenem priorisque partis eius quae pro Lycophrone habita est. Sed haec fragmenta alterius tantum partis voluminis erant, misere habitae foedeque dilaceratae; altera pars et integra manserat neque in manus Castellarii venerat. Iosephus enim Arden, Britannus et ipse, cum Cal. Ian. a. 1847 Thebas venisset et ultra etiam processurus, dein Thebas reversurus esset, Arabes commonefecerat ut si qua interea invenissent sibi reservarent; unde illi maioris pretii spe amplum illud volumen Castellarium diligenter celaverunt, redeuntique Ardenio noctu clam Italo trecentis et quinquaginta nummis Turcicis vendiderunt. Sciscitanti tamen, ubi inventum esset, callidi homines numquam locum prodere voluerunt, neque aliud indicarunt quam circa locum qui Gournou dicitur in lignea arca sepulcrali inclusum repperisse. Volumen ab Ardenio in Britanniam asportatum, ubi diligenter evoluto cogni-

*) De his conferas praefationes editionum Britannicarum, Ardenianae maxime, ubi diserte narrantur quae a me obiter indicata sunt.

tum est orationis pro Lycophrone posteriorem partem Euxenippeamque integram inesse. Nondum tamen copias Thebanas exhaustas esse tempus patefecit. Anno enim 1856 tertius Britannus H. Stobart ex peregrinatione Aegyptiaca alius voluminis, quod orationem funebrem Hyperidis continuerat, fragmenta in patriam secum attulit, quae a tabernario quodam Thebis habitante, quem eundem Castellarium esse putaveris, empta referebat. Praeterea parvula fragmenta prioris illius voluminis inter Ardenii varias schedas Babington investigavit, alia Parisios ad Michaelem Chasles devenerunt, quae Eggerus nuper edidit; reliqua perisse vel hic illic per Europam Aegyptumve latitare putandum est.

Primus Harrisius anno 1848 fragmenta sua lithographica arte diligenter expressa oculis hominum doctorum subiecit eorumque studia magna excitavit. Eodem tempore in Germania Sauppius Boeckhiusque, neque multo post in Britannia Samuel Sharpe et Churchill Babington, vir de Hyperide imprimis optime meritus, operam in eis legendis componendis adornandis collocaverunt. Anno deinde 1853 Ardenius suum volumen edidit, splendidius etiam magnificentiusque quam Harrisius fecerat lithographi arte expressum, colore quoque papyri rimisque omnibus summa diligentia effictis; adiunctus erat commentarius Babingtonis locupletissimus ceteraque quae ad orationes legendas perpoliendas restituendas pertinebant ab eodem diligenter confecta. Integra quae iam prodierat oratio simulque ampla alterius pars multo maius etiam studium ubique evocaverunt: editorem Britannum secuti sunt in Germania Schneidewin et Caesar, in Batavia Cobet, apud Suecos quoque Linder et in Italia Comparetti, qui partim utramque orationem, partim Euxenippeam solam emendatiorem integrioremque reddere studuerunt. Denique anno 1857 oratio funebris ab eodem Babingtone parique splendore atque illae duae edita est; quam postea recensuerunt Sauppe, Kayser, Tell in Germania, apud Batavos Cobet, porro Italus

rum exemplaria. Illarum regionum incolae Arabes, postquam animadvertere volumina quoque illa a peregrinis in pretio haberi, diligenter conquirunt et inter ceteras res quae in sepulcris inveniuntur venditant. Exstitit igitur in sepulcro quodam Thebarum volumen papyraceum Hyperidis tres orationes continens, quod patefacto sepulcro ab Arabibus circa principium anni 1847 inter cetera inventum elatumque est.*) Habitabat illic inter ruinas vetustae urbis Castellarius quidam homo Italus, qui Arabes assuefecerat quaecunque invenissent ad se deferre, inde pretio exiguo eis soluto peregrinantibus eadem magno venditabat. Itaque cum vere anni 1847 A. C. Harris Britannus, qui Alexandriae domicilium constituerat, Thebas venisset, a Castellario, quem sane ipse non nominat, triginta duo fragmenta maiora minorave accepit, continentia illa reliquias orationis contra Demosthenem priorisque partis eius quae pro Lycophrone habita est. Sed haec fragmenta alterius tantum partis voluminis erant, misere habitae foedeque dilaceratae; altera pars et integra manserat neque in manus Castellarii venerat. Iosephus enim Arden, Britannus et ipse, cum Cal. Ian. a. 1847 Thebas venisset et ultra etiam processurus, dein Thebas reversurus esset, Arabes commonefecerat ut si qua interea invenissent sibi reservarent; unde illi maioris pretii spe amplum illud volumen Castellarium diligenter celaverunt, redeuntique Ardenio noctu clam Italo trecentis et quinquaginta nummis Turcicis vendiderunt. Sciscitanti tamen, ubi inventum esset, callidi homines numquam locum prodere voluerunt, neque aliud indicarunt quam circa locum qui Gournou dicitur in lignea arca sepulcrali inclusum repperisse. Volumen ab Ardenio in Britanniam asportatum, ubi diligenter evoluto cogni-

*) De his conferas praefationes editionum Britannicarum, Ardenianae maxime, ubi diserte narrantur quae a me obiter indicata sunt.

tum est orationis pro Lycophrone posteriorem partem Euxenippeamque integram inesse. Nondum tamen copias Thebanas exhaustas esse tempus patefecit. Anno enim 1856 tertius Britannus H. Stobart ex peregrinatione Aegyptiaca alius voluminis, quod orationem funebrem Hyperidis continuerat, fragmenta in patriam secum attulit, quae a tabernario quodam Thebis habitante, quem eundem Castellarium esse putaveris, empta referebat. Praeterea parvula fragmenta prioris illius voluminis inter Ardenii varias schedas Babington investigavit, alia Parisios ad Michaelem Chasles devenerunt, quae Eggerus nuper edidit; reliqua perisse vel hic illic per Europam Aegyptumve latitare putandum est.

Primus Harrisius anno 1848 fragmenta sua lithographica arte diligenter expressa oculis hominum doctorum subiecit eorumque studia magna excitavit. Eodem tempore in Germania Sauppius Boeckhiusque, neque multo post in Britannia Samuel Sharpe et Churchill Babington, vir de Hyperide imprimis optime meritus, operam in eis legendis componendis adornandis collocaverunt. Anno deinde 1853 Ardenius suum volumen edidit, splendidius etiam magnificentiusque quam Harrisius fecerat lithographi arte expressum, colore quoque papyri rimisque omnibus summa diligentia effictis; adiunctus erat commentarius Babingtonis locupletissimus ceteraque quae ad orationes legendas perpoliendas restituendas pertinebant ab eodem diligenter confecta. Integra quae iam prodierat oratio simulque ampla alterius pars multo maius etiam studium ubique evocaverunt: editorem Britannum secuti sunt in Germania Schneidewin et Caesar, in Batavia Cobet, apud Suecos quoque Linder et in Italia Comparetti, qui partim utramque orationem, partim Euxenippeam solam emendatiorem integrioremque reddere studuerunt. Denique anno 1857 oratio funebris ab eodem Babingtone parique splendore atque illae duae edita est; quam postea recensuerunt Sauppe, Kayser, Tell in Germania, apud Batavos Cobet, porro Italus

idem Comparetti et Francogalli Dehèque et Caffiaux. Multi praeterea homines docti orationibus Hyperidis operam navarunt, quorum enumerandorum postea locus erit; nunc de voluminum ipsorum forma rationeque omni, simul aetate indole auctoritate quam brevissime potero absolvam.

Itaque volumen illud quod ab Harrisio Ardenioque inventum est, quodque A littera postea signabo, papyrum melioris notae habet omninoque cum cura satisque eleganter confectum est. Margo infra supraque et spatium commodum inter binas columnas; versus recte decurrunt; columnae longitudine inter se satis aequabiles. Numerus versuum in singulis columnis ita variat, ut neque plus triginta sint neque minus viginti septem; versus ipsi litteras continent nusquam fere plus XVIII, nusquam minus XIII. Litterae omnes eadem sunt magnitudine; capitalium quae dicuntur nullus usus. Ductus non ita pingues et omnino satis elegantes; claram scripturam vel magnitudo litterarum facit. Litterae C et Є rotundam formam habent, et huius media lineola summae quam maxime admota coniunctaque; M quoque rotundius exaratum; porro Ω eadem forma est qua in nostra cursiva quae dicitur scriptura. In litteris Λ et Δ postremus ductus aliquantum prominet, pariterque in A, ubi ceteri ductus in formam circuli redacti. B litterae infra linea satis crassa in utramque partem producta affixa est; Ξ mediam lineolam cum exterioribus duabus in nostrum modum coniunctam habet, nisi quod sinistrorsum arcus spectant; porro ibi quoque infima linea longitudine notabilis. Denique Ψ crucis figuram monstrat. Frequenter litterae inter se colligantur, transversis lineis earum quae sunt Γ Τ Π Η Є Θ usque ad proximam litteram productis, id quod claritati aliquantum officit. Quae corrector addidit, multo minoribus litteris exarata, et inscriptio Euxenippeae prorsus aliud valde intricatum lectuque difficillimum scripturae genus monstrat. Accentus spiritusve nusquam apponuntur, exceptis tri-

bus locis in Euxenippea, ubi ἥγοῦ in textu, ἧι et ἃ a correctore adscripta spiritu aspero signata videntur; unum tantum huiusmodi signum usurpatur, quod in initio vocabulorum iota et semel bisve ypsilon quoque punctis duobus notatur: itaque ϊδιον, ϊππαρχος, ϋπερ scriptum est, et praeterea eodem modo τουτουϊ et ουτοcϊ. Quod et in aliis codicibus antiquis atque etiam recentioribus factitari editores adnotaverunt. — Verborum singulorum nulla divisio; versus cum vocabulis pariter excurrere nulla necessitas; at in syllaba semper finiri Boeckhius primus perspexit. Si artius spatium, librarius litteras minores facit vel etiam versum paullulum producit; est quoque compendium unum scripturae syllabae ων, quae in fine versuum saepe Ω littera et supra eam linea transversa in dextram ducta scribitur. Contra sicubi spatium superat, signum adhibetur etiam voluminibus Herculanensibus aliisque libris antiquissimis usurpatum, hac forma: (7). Ceterum in dirimendis syllabis sunt in quibus librarius parum sibi constet: modo ει|cαγγελιαc, ε|ξηλεγξα, α|ναπογραφων, modo, idque multo saepius, ειc|αγγελια, cυν|ηγορουc, προc|ηκεν scriptum est; cumque semper exstet α|πεcτελλετε, υ|πελαμβανεc, non solum ταῦ|τ' οὐχ, ὑ|φ' ὑμῶν, ἀλ|λ' ἐκ, sed etiam τοῦθ' ἡμῖν et οὐδ' | ὅcτιc invenitur. Singularia sunt οὐ|κ ἐποίηcαc, οὐ|κ ἄν, unde etiam ἐ|[ν αἷc] coniectura restitutum excusationem habet. Porro bis in mediis vocabulis C ab insequente consonante divellitur: ἐπικοc|μῆcαι, προδεδανειc|μένοc; alias semper ἀναγινώ|cκειν, ἑκά|cτοιc et ad hanc normam cetera. Interpunctionis ea ratio est, ut ubi insistat diutius oratio vacuum quantumcunque spatium relinquatur, deinde eius versus principio lineola transversa supponatur, quae tamen saepissime, in minoribus praesertim distinctionibus, etiam omissa est. Quam lineolam et in altero Hyperidis aliisque papyris*) et in inscriptione

*) Ut in Chrysippeo et in Alcmanico.

Tegeatica quarti fortasse a. Chr. saeculi*) eadem ratione adhibitam ipsam illam παραγραφὴν esse puto, quam commemorat Aristoteles.**) Notabile interpunctionis exemplum est in oratione contra Demosthenem: οἳ δ' ἀντὶ τοῦ ἀποδόντες ἃ ἔλαβον ἀπηλλάχθαι — τιμωρίας καθ' αὐτῶν καὶ ζητήσεις ἔγραφον: scilicet noluit librarius τιμωρίας tamquam genetivum cum ἀπηλλάχθαι coniungi. Omnino interpunctum non sine diligentia et in quibusdam locis interpunctio non recte posita cancellis circumscripta est. — Correctoris manum liber ubique cum magno fructu est expertus. Signa haec sunt: delenda littera vel transfigitur vel puncto superposito notatur; omissa supra versum loco debito apponitur; in mutandis utrumque fit. Semel in Euxenippea versus totus omissus et supra columnam additus: ubi deest, ante columnam ductus brevis rotundus, post eam $\overset{\text{ν}}{\alpha}$, hoc est ἄνω (vide supra) appictum, ante versum ipsum idem ille ductus, post $\kappa\overset{\tau}{\alpha}$, quod κάτω (vide infra) interpretandum est. Semel totus versus male iteratus, semel etiam plus quam quattuor versus: ille uncis rotundis inclusus, haec punctis supra singulas litteras positis notata sunt.

Accedimus ad orthographiam codicis, quo in genere complura notanda habet. Primum iota quod mutum dicitur quodque illa aetate revera prorsus obmutuerat, summa libidine vel omittitur ubi poni debebat vel ubi locum nullum habet ponitur: itaque περιήρημαι, τῆ, πολέμω, rursusque πλείωι, ἐπιεικῆι, ἤδηι, ἀλλάι, δικαστήριαι, ἐγώι, ἠτήσωι scripta reperimus. Scimus porro in Aegyptiis aliisque proximorum ante

*) V. Bergk Ind. schol. Hal. 1860/1; Michaelis J. J. 1861 p. 585.

**) Aristot. Rhet. III, 8: δεῖ δήλην εἶναι τὴν τελευτήν, μὴ διὰ τὸν γραφέα (qui vacuum spatium relinquat), μηδὲ διὰ τὴν παραγραφήν, ἀλλὰ διὰ τὸν ῥυθμόν. cf. etiam Harpocr. s. v. παραγραφή et Ath. X, 453 CF.

Christum saeculorum monumentis iota longum et ει diphthongum prorsus confundi, neque πολείτης solum et νεικᾶν, sed etiam ἰμί adeoque ἐστείν in privatis certe Aegyptiis libellis persaepe exstare, id quod et ipsum e pronuntiandi ratione repetendum, quae ει diphthongo, nisi ubi vocalis insequebatur (nam Ἀλεξάνδρηα et Σαραπιῆον scribunt) iota simplicis vocalis sonum tribuerat. Huius generis in Hyperidis libro reperiuntur προδεδάνισται, μιρακίων, ἐκλελιμμένας, μεικράς, βέλτειον, ἀφειγμένας, aliaque exempla circiter viginti. Quod in istis libellis etiam ε et η, ο et ω, raro quoque οι et υ et saepissime αι et ε confunduntur, earum rerum non exstant nisi perpauca vestigia, si quidem scriptura ακουειν κελευειν pro ἀκούειν καὶ κελεύειν inde explicanda, quod librarius voculam istam κέ pronuntiabat. Videtur hoc iam tum, in Aegypto certe, moris fuisse, plebemque etiam ἀνύγω pro ἀνοίγω dicere coepisse, et quantitatis vocalium minorem rationem habuisse; ceterum id monere non opus est, Η litteram genuinum sonum diu etiam post Christum retinuisse.

De Hyperidis codice hoc quoque non omittendum, extremae litterae praepositionum ἐν et σὺν in vocabulis compositis legitimas mutationes saepe neglegi. Pronuntiabatur sine dubio συγχωρεῖν et συλλαμβάνειν, sicut in Latina lingua „imperator" et „attollere"; sed in scribendo alii praepositionem sequenti litterae accommodabant, alii genuinam formam ei relinquebant. Itaque hic librarius, quamquam aliquoties ἔγκλημα et συλλήψει, saepius tamen ἐνκαλεῖν et συνκατηγορεῖν et συνλέξειν scribit, etiam συνσκευάζεσθαι, in quo apud nos, sicut in ceteris, altera ratio evicit. Contrarium plane accidit in ἐκ praepositione, quam nos semper κ littera, sed Hyperidis librarius ante δ, ubi revera sonus emolliebatur, aurem suam secutus et exemplum multorum ea quae est Γ constanter scribit. Idem fecisset ante Β et Μ, credo, si tale vocabulum usquam occurreret; ἐκλελιμμέναι semel totiesque ἐγλειπομένην reperitur. Porro Ν ἐφελκυστικόν quod dicitur ante

vocalem diligenter additur, sed frequenter etiam ante consonantem, ubi noster usus, diversus ab antiquo inscriptionibus quoque confirmato, in pedestri certe oratione prorsus respuit. In fine enuntiati librarius ν istud ex libidine vel omittit vel addit. Hiatus porro, etiam illi qualis est in διὰ ἄλλον, saepe elisione vocalis removentur, saepe etiam tolerantur, quod et ipsum orthographiae magis quam linguae esse puto, cum nemo aliter ac δι' ἄλλον diceret. Pertinet et hoc ad accommodationem vocabulorum alterius ad alterum, quam accommodationem in inscriptionibus multo etiam latius patere notum, ut ἱερῶγ χρημάτων et τὸλ λόγον aliaque plurima hoc genus scribantur; sed talia ab hoc libro manuscripto prorsus aliena sunt.

Orationis funebris codex A[1], uti nunc est, e sex fragmentis maioribus minoribusve constat. Primum sunt duo fragmenta singularum columnarum particulas continentia, tertium deinde decem litterarum, cuius usus nullus est. Quartum secundo continuatur, columnas quattuor quintaeque particulam complexum; inde continuo quintum excipit, in quo et illius columnae maior pars et aliae quinque exstant. Extrema sane columna, duodecima numero, ab initio usque ad finem nimium quantum mutilata est, estque haec pars eius plane deperdita. Sextum fragmentum insequentes duas continet; relicuae cum epilogo orationis nusquam reperiuntur. — Hic igitur liber multo deterioris notae est quam alter neque ex ulla parte elegantia diligentiave conspicuus. Iam ipsius papyri genus longe ab illius bonitate distat; tum scriptura inaequabilis et longitudine ac latitudine columnarum et litterarum magnitudine, quae circa finem et columnarum et voluminis multo minores fiunt. Puto librarium volumen non ita amplum habuisse, quare cum videret longitudini orationis spatium vix etiam sufficere, coactus est omnia in artius constringere neque margini inferiori parcere, sed usque ad extremam lineam complere, cumque primas duas columnas tricenorum ternorum versuum

fecisset, in proxima XXXVIII, dein XL, dein XXXIX, in ultimis duabus quadragenos quaternos facere. Singulas columnas satis exiguum spatium discernit, eoque ductus crassi singuli binive dirimendi causa additi. Numerus litterarum in singulis versibus adeo fluctuat, ut et in eadem columna modo quattuordecim sint, modo viginti quattuor, et in quibusdam usque ad unam et triginta litteras librarius progrediatur. — Scriptura crassioribus ductibus est quam in altero codice litterisque minus in latitudinem extensis neque tam crebro colligatis; quare in universum clarior etiam evasit. Formae eaedem ferme, nisi quod angustiora omnia: itaque in Ξ littera exteriores lineae nihilo longiores media, neque B semper lineam illam infra appictam habet; porro Є litterae summus ductus a dextra parte medium non contingit, neque tam prope alter ab altero abest quam in illo codice, et in Λ neutra linea extra angulum producitur. — In dirimendis syllabis sunt quae peculiaria codex habeat, sunt etiam quae contra sanam rationem admittat. Semper C in mediis vocabulis divellitur ab insequente consonante: ἐϲ|τίν, Λεωϲ|θένηϲ, δεϲ|πότου, ἀϲ|φαλέϲ. Porro non modo με|τηλλαχότων, ὑ|παρξάϲηϲ, sed etiam παρ|ών, ἀν|ήρηται, sicut εἰϲ|ηγητήϲ et ϲυν|αγωνιϲαμένων. Haec omnia facile tolerantur; sed neque πρώτου|ϲ ἀντιταξαμένουϲ dirimere sani hominis est, neque προϲτῆν-αι, γέγον-εν, ἡγεμόν-α, τοϲ-αύταϲ, τοϲ-οῦτον, ὅϲ-ον. Aegyptius, credo, homo Graeceque parum doctus, cum in litteram N vel C toties in fine vocabulorum positas incidisset, dormitans ex more suo tamquam finito vocabulo versum clausit. Ad versum explendum eodem illo signo (7) vel semel vel bis posito utitur; praeterea aliquoties etiam lineis transversis longissimis, quarum loco commode totas syllabas scribere potuisset, praesertim cum illorum versuum litterae quoque mirum in modum distractae sint; itaque ibi alia potius ratio valuisse videtur. Angustiae spatii vel ex minoribus litteris vel ex eo remedium petitur, ut ultima littera proximae su-

perscribatur. Interpunctionem praeter cetera etiam lineola punctumve (στιγμή) in summo versu interpositum significat*); sed maxima neglegentia in hac re librarium versatum esse facile intellegitur. Initio scribendi alacrior fuit; post magis magisque somno oppressus et ubi debebat interpungere omisit et ubi non debebat signa sua apposuit. Neque correxit quisquam, et omnino e maximo numero erratorum paucissima emendata, a librario ipso credo, nam a correctore cum altero exemplo collatum esse codicem confidenter negandum est. Ceterum signa corrigendique ratio eadem quae in altero codice adhibetur.

De rebus orthographicis haec monenda videntur. Iota mutum satis diligenter in plerisque locis additum, raro omissum; contra ἐγώι, ἐπιεικῆι quaeque similia sunt nusquam reperiuntur. ΕΙ diphthongus pro Ι longa vocali satis frequenter usurpatur; adeo ut etiam semel πολιτικῆς in πολειτικῆς mutatum sit; sed haud minus saepe πολίτης et τιμᾶν quaeque similia sunt. Ista quidem haud dubie vitiosa, πόλι pro πόλει et ὕβρις pro ὕβρεις et οἰκίᾳ pro οἰκείᾳ, quibus ιναι pro εἶναι accederet, nisi id quidem ipse correxisset. Neque minus vitiosum barbarumque δυναμειν pro δύναμιν positum, et quod videtur certe exstitisse in loco lacunoso ἠφανεισμένην. — Tum ἐπεδ[εύθησαν pro ἐπαιδεύθησαν uno certe loco, et μετε pro μήτε et οικητας pro οἰκέτας, ac saepius consonantes perperam geminatae, ut ἐλλαττόνων et saepissime γεγέννημαι pro γεγένημαι. Accedit proprium Aegyptiorum vitium Δ mediae Τ tenuem substituendi, quod etiam in privatis eorum libellis cernitur: πατρίτι igitur legimus et ατου pro ᾅδου, quibus accedunt statim correcta ἄντρα, εὐτοξίαν, ἐφόπιον. In universum igitur iudicanti hoc genus vi-

*) Cf. Arist. Rhet. III, 5: τὰ γὰρ Ἡρακλείτου διαστίξαι ἔργον διὰ τὸ ἄδηλον εἶναι ποτέρῳ πρόσκειται, τῷ ὕστερον ἢ τῷ πρότερον κτέ.

tia in epitaphii libro si non crebriora, foediora certe multo quam in altero reperiuntur.

Ad auctoritatem autem utriusque quod attinet incorruptamque fidem (nam ista quidem quamvis sint vitia, leviora certe sunt quaeque neminem magnopere morentur) primum omnium aetas codicum spectanda est. Ac de iudicialium quidem trium orationum exemplo Sauppius sententiam dedit, non videri id post medium saeculum secundum ante Chr. natum confectum esse. Colligit hoc ex comparatione aliorum voluminum, quorum aetas certius definiri potest, itaque virum doctum J. B. Lightfoot assensorem nactus est. Nam Babingto quidem primus editor incertius iudicium profert: proximis duobus vel ante vel post Christum natum saeculis scriptum esse. Epitaphii codicem idem vir doctus, assentiente Sauppio, ad alterum post Chr. natum saeculum refert, propius tamen primo quam tertio. De eo hoc quoque non neglegendum, quod in tergo eius astrologica quaedam de genitura consimilibus litteris scripta sunt, et inferius alia prorsus diverso genere scripturae cognituque difficillimo, adeo ut vir doctus Goodwin Aegyptiam linguam esse putet. Huiusmodi autem scripturam et Euxenippeae inscriptio monstrat et quaedam alia Aegyptiaca volumina, quae partim Ptolemaeorum aetatem, partim Romanam produnt. Recentiorem esse librum altero ex eo, quod deteriora in eo sunt omnia, concludi non posse suo iure Comparettius contendit; itaque si illum, hunc quoque alteri a. Chr. saeculo adscribere licere putat.

Quae cum ita sint, antiquitate uterque liber praeter omnes fere quotquot habemus alios conspicuus est; at nimirum non sola antiquitas bonitatem fidemve facit. Quod contra etiam puto Euxenippeae librum suo tempore inter vulgares fuisse, alterum vero plane inter deterrimos. Alcmanis certe fragmentum Aegyptiacum, quamvis litteris minime claris elegantibusve scriptum, doctiorem tamen manum prodit mendisque ferme ca-

rere videtur; at hi libri a librariis satis rudibus conscripti mendisque omnis generis repleti. Tamen Harrisii Ardeniique liber alteri et per se longe praestat et postquam correctoris manum diligentem est expertus ne comparandus quidem est. Sane corrector iste orthographica non curavit: reliquit intacta τῆ, πλείωι, δικαστήριαι aliaque aeque foeda, satisque putavit, cum τουου pro τοῦ υἱοῦ scriptum repperisset, υ omissum neglecto ι interponere. Neque reperiuntur plus tres quattuorve loci in quibus talia emendata sint: semel εἰσαγγελίᾳ pro εἰσαγγελία, semel ἔπειτα pro επειται, semel συνείλεκται pro συνίλεκται repositum, et cum ἐπείκεια ἐπεικῆςque bis non tetigisset, uno loco ι omissum ascripsit. Porro semel ν ἐφελκυστικόν sine necessitate additum rursus deletum est. Quare in his rebus omnibus codici nullam fere fidem habendam esse omnes facile concedent, neque maiorem in eis quae ad dialectum spectant, cum neque ex hoc genere praeter οιομαι loco eius quod fuit οιμαι semel repositum nusquam quicquam correctum reperiatur. At non ideo statim Πειραιῶς pro eo quod in codice est Πειραιέως cum Cobetio reposuerim, neque omnia ad normam severissimi Atticismi exegerim: quid enim? Hyperidem vel in vocabulis ipsis neglegentiorem num scimus in declinandis eis tam diligentem fuisse? Relinquitur igitur ut codices sequamur, non tamquam auctores fide dignos, sed tamquam solos qui suppeditent. Graviora alia, quae iam ad sententiam ipsam pertineant, atque in eis etsi non librarius, corrector certe Ardeniani libri tanta cum diligentia versatus est, ut temere omnia mutandi libidinem nos cohibere vehementer opus sit. Emendavit corrector circiter centum locos vitiosos, neque usquam de correctionis veritate dubitare licet; quae intacta reliquit aperta vitia, orthographicis illis omissis, triginta numerum vix excedunt. Quorum vitiorum ut genus origoque simul perspiciatur, haec quae non correcta sunt iam in conspectu ponam. Περιών pro περιιών duobus locis, c. Dem. 5, 6 et pro Lyc. 2,

si quidem est istuc vitium. Πεποινται pro πεποίηνται D. 9, 18, si recte lego, et fortasse Χαλχιδεύϲ 17, 14. Ϲυνκατηγορεῖ pro ϲυνκατηγορεῖν L. 35, 2, et in eadem columna ut quibusdam visum est απολογειτθαι pro ἀπολογεῖϲθαι. Denique Παινιεύϲ (Παιανιεύϲ) D. 22, 13; αλα (ἀλλὰ) D. 11, 15, et λογογον (λόγον) in fragmento Eggeriano altero. En omnia quae ex lacerata voluminis parte vitia colliguntur. Relicua pars Lycophroneae haec habet: οικειοι pro οἱ οἰκεῖοι col. 3; ακουεινκελευειν omisso καί col. 9, αιτιαι pro αἱ αἰτίαι 15; porro μυρρινη pro Μυρίνῃ 14, et ϲυναπολλυονταϲ 15 et τηλικια (τῇ ἡλικίᾳ) 12, in quibus vitia librarii imperfecte correcta sunt. Paullo plura exempla Euxenippea affert. Habes perversas nominum scripturas Ἀγηϲικλῆϲ pro Ἀγαϲικλῆϲ col. 19, Αιζηνιεα 38, Παλαηνέωϲ 44. Porro ειϲαγγελιανανδουναι 40 male iterata syllaba, et ιδιον, ut plerisque videtur, contrario vitio pro ἴδιον ὄν 30. Tum υπηρετεικαικατατηϲπολεωϲ 39 sine dubio ex ὑπηρετήκει κατὰ τ. π. depravatum, et μηουταaριϲτα 20 pro μὴ τὰ ἄριϲτα vix ullum defensorem nactum est. Neque defendam equidem vel αυτοιϲ c. 30, ubi αὐταῖϲ requiritur, vel αὐτοὺϲ ὑπηρετοῦνταϲ 48 pro αὐτοῖϲ ὑπηρ., quamquam retinet Caesar. Denique ην pro ᾗ scriptum col. 46, ταν pro ταῖν 29, δεινατον pro δεινότατον 41, ειϲιϲαϲιν pro ειϲιαϲιν et εἰϲίν male omissum 21, et cum 31 τεταφεναι pro τεθάφθαι ναί librarius dedisset, τ alterum incorrectum mansit. Sunt sine dubio alia vitia magis latentia, quorum tamen numerum ex his quae in propatulo sunt coniectare possis. Ea quae sunt correcta enumerare longum est; itaque hoc addo, bis versum vel plus etiam perperam repetitum, semel versum omissum esse, deinde alio loco pro ὑπ' Ἀλεξάνδρου τοῦ ἐξ Οἴου, quod corrector dedit, a prima manu τουε(?)|ξουου in codice exstitisse; denique πλεοναϲη pro πληϲιάϲῃ, πολυτιμωϲ pro φιλοτίμωϲ, ουτεθεωνοϲ pro οὔτε ἔθνοϲ, τὰ δίκαια ut videtur pro correcto τὰ παιδία, aliaque complura, quae inscitiam librarii satis superque arguunt. At interpo-

latus interpretationis causa codex omnino non est,*) cum neque scholiorum vestigium exstet neque usquam tale aliquid correctum sit; nam etiam si D. 33 verba [καὶ] Ἁγνωνίδης a correctore deleta sunt, sciens tamen ne hoc quidem librarius peccavisse videtur. Itaque si Cobetus Eux. 36 in verbis ὡς ἡ χώρα εἴη ἡ Μολοςςία αὐτῆς ἐν ᾗ τὸ ἱερόν ἐστιν, ista ἡ Μολ. manifestum emblema dicit vel dialecto convictum, vitium quidem satis manifestum tollendumque puto, at aliud quid novare non facile in animum induxerim.

In Stobartiano volumine, quod est multo minoris ambitus, correcta vitia ferme viginti insunt, e quibus quaedam orthographica, alia sane non prorsus levia sunt; sed enim gravissima foedissimaque omnia nemo correxit. Quorum ex amplo numero — nam etiam si mittas ὑπολάβη et τῶ et μεικράς et ἔντειμος atque adeo πόλι, plus centum tamen relinquuntur — pauca quaedam generatim disposita enumerabo. Omisit librarius litteras finales Ν et C, scripsitque του pro τούς, το pro τὸν, τη pro τὴν, η pro ἣν, porro ετοις pro ἐν τοῖς, παλι, τόλμα pro τόλμαν; etiam contrario vitio ην pro τήν et ης pro τῆς. Omissa porro compluribus locis articuli particulaeque quales sunt γάρ et δέ, neque in eis constitit, sed plus semel etiam maioribus lacunis omnia turbavit. Deinde male iteratae syllabae reperiuntur: ουου, συνσυνεληλυθότες, παρεπαρεληλυθότι, μνημονονευτους, vocabulaque tota, ut πασανπασαν. Casus continuorum vocabulorum similiter formavit: νόμῳ δὲ τῷ τούτῳ τρόπῳ, ubi τούτου verum est, atque adeo αλλους τινους, quod tamen ipse correxisse videtur. Confudit praepositiones πρό et πρός, προδοκώμενα scribens et προσείλοντο, porro ὑπό et ὑπέρ, unde monstrum illud vocabuli ὑπερμεμνηκέναι pro ὑπομεμενηκέναι ei excidit. Foedissima autem omnium πληγασλαμβανειν col. 10, pro quo ego, cum

*) Exponit hoc in priore dissertatione Fritzschius; Comparettius non recte contra dicere mihi videtur.

Cobetus totum ut ineptum emblema tollere vellet, deleto solo πληγας verbo συμβαινει reponendum esse existimavi, et αξαθαι col. 11 et maxime in col. 13 paene desperata illa: τωνδεηγορμενωνκαλουμενουςτουςεπιςτρατειανςτρασαν τας. Quidvis igitur huic librario iure imputaveris, atque idem ille Cobetus, cuius in Euxenippea ratio critica moderatione et circumspectione aliquantum carere videtur, in oratione funebri magnam laudem meruit, quantum ingenio praeter ceteros polleret plus semel splendidissime ostendens. Quippe non eadem ratio artis criticae in utroque codice exercendae: in Ardeniano cautione magna opus est et propter summam auctoritatem libri et quod Hyperides in talibus orationibus vel ex neglegentia elegantiam quaesivit; at in oratione funebri quanam auctoritate deterreamur quin quod rectum concinnumque sit ubique restituamus, cum nequaquam in laudatione artificiosa tantum licuerit Hyperidi quantum in orationibus ad actionem oratoris forensis accommodatis?

Pauca addere liceat de ratione qua lacunae utriusque codicis explendae sint. Numquam fere exacto numero sciri potest, quot in lacuna litterae exstiterint, vel propter amplitudinem aliarum aliam vel propter inaequabilem scripturam; sed ea libertas certis finibus coercetur. Si in medio versu lacuna exstat, unam litteram plus minusve quam in superioris eodem spatio facile condones; at non, si in hoc quinque exstant, in lacuna octo satis caute inculcabuntur. Aliquanto plus libertatis in eis lacunis conceditur, quibus initium versus absumptum est, plurimumque ubi finis interceptus, cum librarii et vacuum ibi spatium saepe admittant notisve tantum nihil significantibus expleant, et producant versum extra spatium compendiisque utantur et litteras multo minores faciant. At ne ibi quidem omnia prudens criticus sibi permittet. Denique ne hoc quidem neglegendum, quod in fine enuntiatorum vacuum spatium plerumque relinquitur, quod unam litteram exiguae amplitudinis capere possit.

Relicuum est ut de consilio rationeque huius editionis paucis exponam. Numquam usque ad hunc diem quattuor orationes coniunctim editae sunt, singularumque quamquam maior pars doctis diligentibusque recensionibus minime carent, tamen ea quae est contra Demosthenem post primas editiones miro modo neglecta est. Adde quod huius etiam nova fragmenta prodierunt, Parisina maxime, quae Eggeri principis editoris praecipua benignitate statim mecum communicata sunt. Volui autem, quoad eius sine splendidiore apparatu fieri poterat, librorum manuscriptorum, utpote propter insignem antiquitatem cognitu dignissimorum, quam fidelissimam imaginem oculis subicere: qua in re bibliopolae insigni facilitate et comitate egregie adiutus sum. Adieci ceterarum orationum fragmenta, Sauppii editione, ut par erat, hac in parte fundamento usus, neque inutile ingratumve duxi, vitam Hyperidis Plutarcheam iudiciaque praecipua veterum praemittere. Denique apparatum criticum, quo ipsas orationes instruxi, quam brevissimum quamque maxime perspicuum reddere studui, ideoque et coniecturas virorum doctorum non sine aliquo delectu apposui, notasque, quas statim explicaturus sum, et in orationibus et in adnotatione frequenter adhibui.

De eis autem quae nova accesserunt fragmentis haec moneo. Orationum quae in voluminis A prima parte exstiterunt cum sit condicio maxime miserabilis, quodvis auxilium ad amplificandas reliquias nobis oblatum gratissimo animo accipere debemus. Itaque et Babingtoniana fragmenta, quamvis exigua, et magis etiam Parisina multo ampliora magno in hac editione usui fuerunt. Illa, quorum apographum diligenter confectum ab ipso Babingtone accepi, octo sunt numero, e quibus unum ad Lycophroneam pertinuisse videtur; ceterum tria tantum, quae orationis contra Demosthenem sunt, relicuis eius orationis fragmentis inserui. Eggerus duodecim primae orationis fragmenta splendidissime edidit, tertium decimum po-

stea inventum per litteras mecum communicavit; ceterum quartum ex eis in duo, quae colore etiam papyri discernuntur, dirimendum est. Nempe ista fragmenta ab Arabibus insigni quadam industria una cum aliis aliorum voluminum ita conglutinata erant, ut integri voluminis speciem praeberent; quod postquam evolutum est, statim fraus manifesta fuit. Sed coniunctis quae coniungenda sunt duo maiora fragmenta et septem minora efficiuntur, e quibus unum ex tribus compositum rursus cum duobus Harrisianis ita coalescit, ut omnia iam continuo legi possint. Maiorum autem alterum iam ab Eggero cum alio Harrisiano compositum est. Quo loco non possum quin Sauppii sagacitatem his novis inventis insigniter comprobatam praedicem; nam pleraque omnia, quae in Harrisianis illis coniectura tantum restituit, nunc in ipso papyro iam apparent. Ordo quoque quem ille constituit fragmentorum uno certe loco comprobatus est; quo magis et in ceteris eum retinendum duxi, non quo certum putarem, sed quod alium probabiliorem nullum inveniebam. Semel tantum ut ab eo discederem re ipsa coactus sum. Sed iam notis quas dixi criticis omnibus coniunctim propositis explicatisque praefandi finem faciam.

Uncis quadratis ([—]) ea inclusi, quae nunc non legantur, sed exstitisse olim in codice vel certum sit vel satis probabile.

Uncis rotundis ((—)) circumscripta sunt quae librarios errore omisisse putandum sit.

Uncis quadratis geminatis (⟦—⟧) notavi quae errore in codicem pervenisse removendaque esse videantur. Eis tamen quae ad solam orthographiam pertinent hoc signum non apposui.

Asteriscus (*) eis vocabulis praepositus, in quibus aliud quoddam mendum, neglectis tamen orthographicis, in codice reperiatur.

Litteris minoribus usus sum, ut ea quae neque prorsus evanuerunt neque perspicue exstant designarem.

Punctis in lacunis numerus litterarum quae interciderunt indicatur, quem tamen exactum non esse ipsa res declarat.

Linea transversa (—) interpunctio antiqua, cum paragrapha tum στιγμή, exprimitur.

A = codex trium priorum orationum.
A[1] = codex epitaphii.
B = Boeckh, qui frg. Harris. in „Allgem. Litteraturzeitung“ 1848 No. 223—227 recensuit.
Bb = Babington (Or. c. Demosth., London 1850; pro Lyc. et Eux., Cambridge 1853; Or. fun., Cambridge 1858).
Bb[1] = Babington in altera editione or. funebr. (Cambridge 1859).
Bs = Bursian (N. Jahrb. 1858 p. 474, ad or. fun.).
C = Caesar (editio orationum pro Eux. et Lyc., Marburg 1857; ad or. fun., Zeitschr. f. Alterth. 1857 No. 84 sq.).
Cb = Cobet (recensio Euxenippeae, Mnemos. II, p. 310; editio or. fun., Lugd. Batav. 1858).
Cf = Caffiaux (Hyp. Plaidoyer pour Euxénippe — traduit — avec des notes, Valenciennes 1860; Hyp. oraison funèbre — traduite — et suivie d'un essai de restitution, Valenciennes 1858; ed. II ibd. 1861; récension nouvelle du texte de l'orais. fun., Paris 1866).
Cp = Comparetti (editio Euxenippeae, Pisa 1861; Observationes in or. fun., Rh. Mus. 1858, p. 533; Spettatore Fiorentino Apr. 1859, de or. fun. 11, 22 et 13, 10; editio or. fun., Pisa 1864. Quae ab eo antea proposita in editione reiecta sunt, hac nota: Cp.[1], designavi).
D = Dehèque (L'or. fun. d'Hyp. —, texte de M. Ch. Bab. avec une traduction française, Paris 1858).
E = Egger (Mémoire sur quelques nouveaux fragm. inédits de l'orateur Hypéride, Paris 1868).
F = Fritzsche (Ind. lect. in acad. Rostockiensi sem. aest. 1860, de Hyp. laudat. funebri; Ind. lect. ibd. sem. hib. 1861, Hyperideorum specimen II).
J. B. L. = J. B. Lightfoot (Journal of class. and sacred philology 1854, p. 109, ad or. pro Lyc. et Eux.)
K = Kayser (ad or. pro Lyc. et Eux., Heidelb. Jahrb. 1853 p. 641; recensio or. funebris, N. Jahrb. f. Ph. 1858 p. 369).
K[1] = Kayser in posterioribus dissertationibus (ad or. pro Lyc. et Eux., N. Jahrb. 1858 p. 117; ad orat. funebr., Heidelb. Jahrb. 1858 p. 561).
L = Linder (editio Euxenippeae, Upsalae 1856; de eadem epistula, Zeitschr. f. Alterth. 1857 Nr. 65 sq.).
Ls = Lissner (ad or. pro Eux. et Lyc., Eger 1856).
M = Aemil. Müller (ad or. fun., N. Jahrb. 1858 p. 474).
MO = Car. Müller in Oratoribus Atticis, Paris 1858.
R = Roersch (ad or. fun., Revue de l'instr. publ. en Belgique 1859 Nr. 1).
S = Sauppe (recensio or. c. Dem., Philolog. 1848 p. 610; it.

in Orat. Att. II p. 347. Ubi sententiam mutavit, prior propositio nota S[1] designabitur. — Recensio or. fun., Philolog. Suppl. I p. 1 (1858)).

Sch = A. Schäfer (ad or. c. Dem., N. Jahrb. 1851 p. 227; ad or. pro Lyc. et Eux., N. Jahrb. 1853 p. 27; it. ibd. 1861, p. 607; de or. fun., Philol. 1860 p. 150, ubi lectiones quaedam codicis ab ipso denuo comparati referuntur).

Sh = Shilleto (Journ. of class. and sacred philol. 1860 p. 318, ad or. pro Lyc. et Eux.).

Shp. = Sam. Sharpe (Fragments of orations in accusation and defence of Demosth., London 1849).

Sp. = Spengel (ad or. pro Lyc. et Eux., Münch. Gelehrte Anz. 1853 Nr. 4 sq.; ad or. fun., ibd. 1858 Nr. 48—50).

Sw = Schneidewin (editio or. pro Lyc. et Eux., Gottingae 1853).

Sw[1] = Schneidewin in epicrisi (Philol. 1853 p. 341, ad easdem or.).

T = Tell (editio or. funebris, Nordhausen 1861).

V = Volckmar (ad or. fun., Philol. 1860 p. 150).

W = H. Weil (ad or. fun., N. Jahrb. 1858 p. 746; de fragm. Eggerianis, N. Jahrb. 1869 p. 96).

Z = Zilch (de quibusdam or. fun. locis, Marburg 1866).

Scrib. Numburgi Kal. Dec. CIƆΙƆCCCLXVIII.

F. Blass.

VITA HYPERIDIS

ex Vitis X oratorum Plutarcho adscriptis.

1 Ὑπερείδης Γλαυκίππου μὲν ἦν πατρὸς τοῦ Διονυσίου, τὸν δὲ δῆμον Κολλυτεύς. ἔσχε δὲ υἱὸν ὁμώνυμον τῷ πατρὶ Γλαύκιππον, ῥήτορα καὶ λόγους συγ-
2 γράψαντα· οὗ πάλιν Ἀλφίνους ἐγένετο. — ἀκροατὴς δὲ γενόμενος Πλάτωνος τοῦ φιλοσόφου ἅμα Λυκούργῳ καὶ Ἰσοκράτους τοῦ ῥήτορος, ἐπολιτεύσατο Ἀθήνησιν, καθ' ὃν χρόνον Ἀλέξανδρος τῶν Ἑλληνικῶν ἥπτετο

Egerat de Hyperide Hermippus in libro tertio περὶ τῶν Ἰσοκράτους μαθητῶν: Ath. VIII, 242 C. — § 1. Ὑπερείδης Γλαυκίππου Κολλυτεύς tab. nav. XIIIc 102; XIVd 246. — Suid. s. v.: Ὑπερίδης, υἱὸς Γλαυκίππου τοῦ ῥήτορος, οἱ δὲ Πυθοκλέους. — de nominis forma v. E. M. s. v.: Ὑπερίδης. παρὰ τὴν ὑπὲρ πρόθεσιν γίνεται Ὕπερος καὶ Ὑπερίδης, ὡς Ὕλλος Ὑλλίδης; similiter Choeroboscus A. Ox. II, 270. contra Herodianus A. Ox. III p. 249: πῶς οὖν οὐχ Ὑπερείδους λέγομεν τὴν γενικήν, ἀλλ' ἄνευ τοῦ ϲ Ὑπερείδου, καίτοι τὸ εἶδος τοῦ εἴδους λέγοντες; φαμὲν οὖν εἰ καὶ παρ' οὐδέτερον μάλιστα σύγκειται τὸ εἶδος, ὅμως οὐ προσλήψεται τὸ ϲ, ἐπειδὴ τύπον ἔχει πατρωνυμικοῦ Ὑπερείδης, ὡς Ἀτρείδης καὶ Πηλείδης; cf. Herodian. Lob. p. 454. .ΠΕΡΕΙΔΟΥ in ipsius A. frg. E. invenit. — v. Kiessling. Lyc. fr. p. 153 sqq. Sauppe O. A. II, 275. — de filio Suid. s. v. Υ.: ἔσχε δὲ καὶ παῖδα Γλαύκιππον. cf. infra § 28. — Alphinus infra in Hermippi fragm. ἀνεψιός dicitur. — § 2. Suid. s. v.: μαθητεύσας ἅμα Λυκούργῳ καὶ Πλάτωνι τῷ φιλοσόφῳ (καὶ) Ἰσοκράτει τῷ ῥήτορι. — de Platone magistro Chamaeleon tradiderat: Diog. L. III, 46. — Λυκούργου libri Plutarchi, em. Blume. — inter Isocratis discipulos Hyp. recensuit Hermippus: Ath. VIII, 242 C. Vit. X or. Isocr. 837 D: ὡς δέ τινές φασι καὶ Ὑπε-

πραγμάτων· καὶ περὶ τῶν στρατηγῶν ὧν ᾔτει παρ' 3
Ἀθηναίων ἀντεῖπε, καὶ περὶ τῶν τριήρων· συνεβούλευσε δὲ καὶ τὸ ἐπὶ Ταινάρῳ ξενικὸν μὴ διαλῦσαι, οὗ Χάρης ἡγεῖτο, εὐνόως πρὸς τὸν στρατηγὸν διακείμενος. — τὸ δὲ πρῶτον μισθοῦ δίκας ἔλεγε. — δόξας 4
δὲ κεκοινωνηκέναι τῶν Περσικῶν χρημάτων Ἐφιάλτῃ, 5
τριήραρχός τε αἱρεθείς, ὅτε Βυζάντιον ἐπολιόρκει Φί- 6
λιππος, βοηθὸς Βυζαντίοις ἐκπεμφθεὶς κατὰ τὸν ἐνιαυτὸν τοῦτον ὑπέστη χορηγῆσαι, τῶν ἄλλων λειτουργίας πάσης ἀφειμένων. — ἔγραψε δὲ καὶ Δημοσθένει τι- 7
μάς, καὶ τοῦ ψηφίσματος ὑπὸ Διώνδα παρανόμων γραφέντος ἀπέφυγε. — φίλος δ' ὢν τοῖς περὶ Δη- 8
μοσθένην καὶ Ναυσικλέα καὶ Λυκοῦργον, οὐκ ἐνέμεινε μέχρι τέλους· ἀλλ' ἐπεὶ Ναυσικλῆς μὲν καὶ Λυκοῦργος ἐτεθνήκεσαν, Δημοσθένης δὲ ὡς παρ' Ἁρπάλου δωρο-

---

ρείδης καὶ Ἰσαῖος. adde Cic. de or. II, 94; Philostr. V. S. I, 17, 4; Anon. V. Isocr. Sauppe O. A. II, 4b, 24. — § 3. ipsum H. expostulatum esse tradunt Arrian. I, 10, 4; Plut. Phoc. 17; idem Plut. Dem. 23 secutus τοὺς πλείστους καὶ δοκιμωτάτους τῶν συγγραφέων octo cives enumerat, inter quos Hyperidis nomen non occurrit, v. Schaefer Dem. III, 127. — de navibus cf. Plut. Phoc. 21; V. X or. Dem. 847 C (Schaefer l. c. p. 161). de Charetis mercenariis Schaefer p. 280, 1. — § 4. Timocl. com. ap. Ath. VIII, 242 A; v. infra. — § 5. Vit. X or. Dem. 847 F: ἔλαβε (Δημ.) καὶ παρ' Ἐφιάλτου χρυσίον, ἑνὸς τῶν δημαγωγῶν, ὃς πρεσβεύσας πρὸς βασιλέα χρήματα ἧκε φέρων λάθρᾳ, ὅπως διανείμας τοῖς δημαγωγοῖς τὸν πρὸς Φίλιππον ἐξάψῃ πόλεμον. Schaef. II, 451. — § 6. Tab. nav. XIIIc 98 = XIVd 240: ἐπὶ Θεοφράστου ἄρχοντος τῶν μετὰ Φωκίωνος καὶ Κηφισοφῶντος πλευσασῶν ἐπιδόσιμος τριήρης Ἀνδρεία — τριήραρχος Ὑπ. Γλ. Κ. Schaef. II, 480. — § 7. Dem. de coron. 222 sq.: ἐστεφανώθην — ὁ δὲ γραψάμενος Διώνδας τὸ μέρος τῶν ψήφων οὐκ ἔλαβεν. — καίτοι τότε τὸν Δημομέλην τὸν ταῦτα γράφοντα καὶ τὸν Ὑπερείδην κτέ. — Vit. X or. 846 A: πολλάκις ἐστεφανώθη, πρότερον μὲν ὑπὸ Δημομέλους, Ἀριστονίκου, Ὑπερείδου χρυσῷ στεφάνῳ κτέ. — § 8. Ναυσικλ. em. Schaef. II, 310, 3; libri Λυσικλέα et Λυσικλῆς. cf. V. X or. Dem. 844 F: (Δημ.) συμπολιτευόμενος Ὑπερείδῃ Ναυσικλεῖ Πολυεύκτῳ. Perfidiam Hyperidis acerbe exagitat Lucian. Enc. Dem. 31: τὸν ἄπιστον Ὑπ., τὸν ἄφιλον δημοκόλακα, τὸν οὐδὲν αἰσχρὸν νομίσαντα κολακείᾳ τοῦ πλήθους συκοφαντῆσαι Δημοσθένην. —

δοκήcας ἐκρίνετο, προχειριcθεὶc ἐξ ἁπάντων (μόνος
γὰρ ἔμεινεν ἀδωροδόκητος) κατηγόρηcεν αὐτοῦ. —
9 κριθεὶc δὲ ὑπὸ τοῦ Ἀριcτογείτονος παρανόμων ἐπὶ
τῷ γράψαι μετὰ Χαιρώνειαν τοὺc μετοίκουc πολίταc
ποιήcαcθαι, τοὺc δὲ δούλουc ἐλευθέρουc, ἱερὰ δὲ καὶ
παῖδαc καὶ γυναῖκαc εἰc τὸν Πειραιᾶ ἀποθέcθαι, ἀπέ-
10 φυγεν. αἰτιωμένων δέ τινων αὐτὸν ὡc παριδόντα
πολλοὺc νόμουc ἐν τῷ ψηφίcματι, Ἐπεcκότει, ἔφη, μοι
τὰ Μακεδόνων ὅπλα, καὶ Οὐκ ἐγὼ τὸ ψήφιcμα ἔγραψα,
ἡ δ' ἐν Χαιρωνείᾳ μάχη. μετὰ μέντοι τοῦτο νεκρῶν
ἔδωκεν ἀναίρεcιν ὁ Φίλιππος φοβηθείc, πρότερον οὐ
11 δοὺc τοῖc ἐλθοῦcιν ἐκ Λεβαδείαc κήρυξιν. — ὕcτερον
δὲ μετὰ τὰ περὶ Κραννῶνα cυμβάντα ἐξαιτηθεὶc ὑπ'
Ἀντιπάτρου καὶ μέλλων ἐκδίδοcθαι ὑπὸ τοῦ δήμου,
ἔφυγεν ἐκ τῆc πόλεωc εἰc Αἴγιναν ἅμα τοῖc κατεψη-
φιcμένοιc· καὶ cυμβαλὼν Δημοcθένει καὶ περὶ τῆc
διαφορᾶc ἀπολογηcάμενος, ἀπαλλαγεὶc ἐκεῖθεν, ὑπ'
Ἀρχίου τοῦ Φυγαδοθήρου ἐπικληθέντος, Θουρίου μὲν

Vit. X or. Dem. 846 C: εἰcαχθεὶc δὲ (Δημ.) εἰc δικαcτήριον ὑπὸ Ὑπερείδου Πυθέου Μενεcαίχμου Ἱμεραίου Προκλέουc. Suid. s. v. Ὑ.: ὃc καὶ φίλοc ὢν Δημοcθένουc ἐγράψατο αὐτὸν ἐπὶ τοῖc Ἁρπαλείοιc χρήμαcιν. — Munera ab Harpalo Hyperidem quoque accepisse Timocles comicus ap. Ath. III 342 A criminatur; v. infra. — § 9. Lyc. c. Leocr. 36 sq.: καί μοι λαβὲ τὸ ψήφιcμα, γραμματεῦ, τὸ Ὑπερείδου, καὶ ἀναγίγνωcκε. — ἀκούετε τοῦ ψηφίcματοc, ὦ ἄνδρεc, ὅτι τὴν βουλὴν τοὺc φ' καταβαίνειν εἰc Πειραιᾶ χρηματιοῦcαν περὶ φυλακῆc τοῦ Πειραιέωc ἐν τοῖc ὅπλοιc ἔδοξε κτέ. — § 41: ἡνίχ' ὁρᾶν ἦν τὸν δῆμον ψηφιcάμενον τοὺc μὲν δούλουc ἐλευθέρουc, τοὺc δὲ ξένουc Ἀθηναίουc, τοὺc δ' ἀτίμουc ἐπιτίμουc. ceterum cf. frg. or. c. Aristog.; [Dem.] c. Aristog. II, 11; Sauppe O. A. II, 280; Schaefer Dem. III, 8. — § 11. Suid. Ἀντίπατροc 3: ὅτι τῶν Ἀθηναίων τὰc Ἀθήναc Ἀντιπάτρῳ — παραδόντων ἐν δέει ὄντεc οἱ δημαγωγοὶ (οἱ) πρὸc τὴν ἐπανάcταcιν τοὺc Ἀθηναίουc ἐπάραντεc, μὴ τὴν αἰτίαν ἐπ' αὐτοὺc ἐνέγκωcιν, ἔφυγον. οἱ δὲ Ἀθ. θανάτῳ ἐρήμην τούτουc κατεδίκαcαν, ὧν ἦν Δημ. — καὶ Ὑπ. καὶ Ἱμεραῖοc, τὴν τοῦ θανάτου εἰcήγηcιν εἰcενεγκόντοc (Δημάδου) (ita Schaefer III, 356). Plut. Dem. 28: — — οἱ μὲν περὶ τὸν Δημ. φθάcαντεc ὑπεξῆλθον ἐκ τῆc πόλεωc, ὁ δὲ δῆμοc αὐτῶν θάνατον κατέγνω, Δημάδου γράψαντοc. adde Arrian.

τὸ γένος, ὑποκριτοῦ δὲ τὰ πρῶτα, τότε δὲ τῷ Ἀντιπάτρῳ βοηθοῦντος, ἐλήφθη πρὸς βίαν ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ποσειδῶνος, ἐχόμενος τοῦ ἀγάλματος· καὶ ἀχθεὶς πρὸς Ἀντίπατρον εἰς Κόρινθον, ἔπειτα βασανιζόμενος, διέφαγε τὴν γλῶτταν, ὥστε μηδὲν ἐξειπεῖν τῶν τῆς πόλεως ἀπορρήτων δυνηθῆναι· καὶ οὕτως ἐτελεύτησε, Πυανεψιῶνος ἐνάτῃ ἱσταμένου. Ἕρμιππος δέ φησιν 12
αὐτὸν γλωττοτομηθῆναι εἰς Μακεδονίαν ἐλθόντα καὶ ῥιφῆναι ἄταφον, Ἀλφίνουν δὲ, ἀνεψιὸν ὄντα αὐτῷ, [ἢ ὥς τινες Γλαύκιππον [τινὸς] τὸν υἱὸν] διὰ Φιλοπείθους τινὸς ἰατροῦ λαβόντα ἐξουσίαν τοῦ σώματος καῦσαι αὐτὸν, καὶ τὰ ὀστᾶ κομίσαι εἰς Ἀθήνας τοῖς προσήκουσι, παρὰ τὰ Ἀθηναίων καὶ Μακεδόνων δόγματα· οὐ μόνον γὰρ κελεῦσαι αὐτοὺς φυγεῖν, ἀλλὰ μηδ᾽ ἐν τῇ οἰκείᾳ ταφῆναι. οἱ δ᾽ ἐν Κλεωναῖς αὐτὸν 13
ἀποθανεῖν λέγουσιν, ἀπαχθέντα μετὰ τῶν ἄλλων, ὅπου γλωττοτομηθῆναι καὶ διαφθαρῆναι ὃν προείρηται τρόπον· τοὺς δ᾽ οἰκείους τὰ ὀστᾶ λαβόντας .... θάψαι τε

---

§ 13 sq. ap. Phot. Bibl. 92 p. 69b. Vit. X or. Dem. 846 E. Nep. Phoc. 2. — de Archia cf. Plut. Dem. Arrian. ll. c. — Aeginae in Aeaceo vel Hermionae in Cereris templo Hyperidem comprehensum esse alii tradunt; Demosthenis res vitarum auctor admiscere videtur. Plut. Dem. 28: οὗτος οὖν ὁ Ἀρχίας Ὑπ. μὲν — καὶ Ἀριστόνικον — καὶ — Ἱμεραῖον ἐν Αἰγίνῃ καταφυγόντας ἐπὶ τὸ Αἰάκειον ἀποσπάσας, ἔπεμψεν εἰς Κλεωνὰς πρὸς Ἀντίπατρον· κἀκεῖ διεφθάρησαν. Ὑπερίδου δὲ καὶ τὴν γλῶτταν ἐκτμηθῆναι λέγουσι. cf. Phoc. 29: ὁ — Ὑπερίδου πρὸς Κλεωναῖς θάνατος. Suid. Ὑπ. 1: ἀνῃρέθη δὲ καὶ αὐτὸς ὑπὸ Ἀντιπάτρου τοῦ βασιλέως, ἐξαγαγόντος αὐτὸν τοῦ ἐν Ἑρμιόνῃ ναοῦ τῆς Δήμητρος, δι᾽ Ἀρχίου τοῦ ἐπικληθέντος Φυγαδοθήρα, καὶ ἀποτμηθεὶς τὴν γλῶτταν ἀπέθανεν. ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ Γλαύκιππος τὰ ὀστᾶ λαβὼν εἰς τὸ πατρῷον ἔθαψε μνῆμα. Linguam Hyperidi exsectam esse etiam Lucian. enc. Dem. 31 tradit. — § 12. ῥιφῆναι ἄταφον] auctor inc. ap. Suid. s. v. ὑπερόριον: „τὸ σῶμα τοῦ Ὑπ. ἔρριψαν Ἀθηναῖοι ὑπερόριον." καὶ αὖθις: „καὶ ἀναπείθει τοὺς Ἀθ. ὑπερόριον τὸ σῶμα τοῦ ῥήτορος Ὑπ. ῥῖψαι." — ἢ ὥς τινες Γλαυκίππου τινὸς τὸν υἱόν libri; cf. Suidam. — § 13. ἐν Κλεωναῖς] cf. Plut. ll. c. — Διόδ. emend. Ruhnken; Ἡλιόδωρος libri. — praeter hos auctores forsitan etiam Glaucippus filius de patris morte tradiderit,

ἅμα τοῖϲ γονεῦϲι πρὸ τῶν Ἱππάδων πυλῶν, ὥϲ φηϲι
Διόδωροϲ ἐν τῷ τρίτῳ περὶ μνημάτων. νυνὶ δὲ κατερή-
14 ρειπται τὸ μνῆμα καὶ ἔϲτιν ἄδηλον. — πάντων δὲ
κατὰ τὴν δημηγορίαν διενεγκεῖν λέγεται, τέτακται δὲ
15 ὑπ' ἐνίων πρὸ Δημοϲθένουϲ. — φέρονται δ' αὐτοῦ
λόγοι ἑβδομήκοντα ἑπτά, ὧν γνήϲιοί εἰϲι πεντήκοντα
16 δύο. — ἐγένετο δὲ καὶ πρὸϲ τὰ ἀφροδίϲια καταφερήϲ,
ὥϲ ἐκβαλεῖν μὲν τὸν υἱόν, εἰϲαγαγεῖν δὲ Μυρρίνην,
τὴν πολυτελεϲτάτην ἑταίραν· ἐν Πειραιεῖ δ' ἔχειν
Ἀριϲταγόραν, ἐν Ἐλευϲῖνι δ' ἐν τοῖϲ ἰδίοιϲ κτήμαϲι
Φίλαν τὴν Θηβαίαν, εἴκοϲι μνῶν λυτρωϲάμενοϲ. —
17 ἐποιεῖτό τε τὸν περίπατον ἐν τῇ ἰχθυοπώλιδι ὁϲημέ-
18 ραι ἑωθινόϲ. — καὶ δίκῃ Φρύνῃ τῇ ἑταίρᾳ ἀϲεβεῖν

---

atque ea ipsa quae § 11 leguntur; exstitit certe eius adversus Phocionem oratio. — § 14. ὅ τ' ἐν λόγοιϲι δεινὸϲ Ὑπ. Timocl. l. c. Demostheni praetulisse Rhodii oratores videntur, cf. Dionys. Dinarch. 8. — § 15. Suid. Ὑπ. 1: εἰϲὶ δὲ οἱ πάντεϲ λόγοι αὐτοῦ νϛ', ubi Bernh.: immo νβ'. Schol. Aesch. 2, 18: Ὑπ. λόγουϲ ρο'. cf. Sauppe O. A. II, 276. — § 16. Ex Idomeneo, ut videtur; cf. Ath. XIII 590 C: Ὑπ. δ' ὁ ῥήτωρ ἐκ τῆϲ πατρῴαϲ οἰκίαϲ τὸν υἱὸν ἀποβαλὼν Γλαύκιππον Μυρρίνην τὴν πολυτελεϲτάτην ἑταίραν ἀνέλαβε, καὶ ταύτην μὲν ἐν ἄϲτει εἶχεν, ἐν Πειραιεῖ δὲ Ἀριϲταγόραν, Φίλαν δ' ἐν Ἐλευϲῖνι, ἣν πολλῶν ὠνηϲάμενοϲ χρημάτων εἶχεν ἐλευθερώϲαϲ, ὕϲτερον δὲ καὶ οἰκουρὸν αὐτὴν ἐποιήϲατο, ὡϲ Ἰδομενεὺϲ ἱϲτορεῖ. unde Φίλαν τὴν ap. biogr. pro Φίλτην emend. Keilius. — Suid. s. v. Ὑ. 1: γυναικῶν δὲ ἡττήθη. — § 17. Ex Hermippo. Ath. VIII, 342 C: καὶ ὁ Ἕρμιπποϲ δέ φηϲιν ἐν τρίτῳ περὶ τῶν Ἰϲ. μαθ. ἑωθινὸν τὸν Ὑπ. ποιεῖϲθαι νῦν τοὺϲ περιπάτουϲ ἐν τοῖϲ ἰχθύϲιν. unde ἑωθινόϲ biographo e Westermanni coniect. reddidi; libri ὁϲημέραι. ὡϲ εἰκὸϲ δὲ καὶ δίκῃ Φρύνῃ κτἑ. — Cf. Timoclis versus ap. Ath. 341 EF (e Δηλίῳ fabula), ubi ab Harpalo corrupti enumerantur: — — A. ὅ τ' ἐν λόγοιϲι δεινὸϲ Ὑπερείδηϲ ἔχει. B. τοὺϲ ἰχθυοπώλαϲ οὗτοϲ ἡμῶν πλουτιεῖ, ὀψοφάγοϲ ὥϲτε τοὺϲ λάρουϲ εἶναι Σύρουϲ. — Id. in Icariis (Ath. 342 A): τόν τ' ἰχθυόρρουν ποταμὸν Ὑπερείδην πέρα, ὃϲ ἠπίαιϲ φωναῖϲιν ἔμφρονοϲ λόγου κόμποιϲ παφλάζων ἠπίοιϲ πυκνώμαϲιν πρὸϲ πᾶν .... δύϲαϲ ἔχει μιϲθωτὸϲ ἄρδει πεδία τοῦ δεδωκότοϲ. Pergit Ath.: Φιλέταιροϲ δ' ἐν Ἀϲκληπιῷ τὸν Ὑπ. πρὸϲ τῷ ὀψοφαγεῖν καὶ κυβεύειν αὐτόν φηϲι. — § 18. cf. frg. orationis pro Phryne; Sauppe O. A. II, 301 et 319. Narrant rem Ath. XIII 590 DE; Syrian. in Hermog. IV, 414; Maxim. Plan. V p. 285; Anonym. VII,

κρινομένη συνεξητάσθη .... αὐτὸς γὰρ τοῦτο ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου δηλοῖ· μελλούσης δ' αὐτῆς ἁλίσκεσθαι, παραγαγὼν εἰς μέσον καὶ περιρρήξας τὴν ἐσθῆτα, ἐπέδειξε τὰ στέρνα τῆς γυναικός, καὶ τῶν δικαστῶν εἰς τὸ κάλλος ἀπιδόντων ἀφείθη. — συνετίθει δὲ 19 ἡσυχῇ κατὰ τοῦ Δημοσθένους ἐγκλήματα, ὡς καὶ φωραθῆναι· νοσοῦντος γὰρ τοῦ Ὑπερείδου ἥκοντα εἰς τὴν οἰκίαν τὸν Δημοσθένη, ὡς ἐπισκεψόμενον, καταλαβεῖν κατέχοντα τὸ καθ' αὑτοῦ βιβλίον· τούτου δ' ἀγανακτοῦντος εἶπε· „Φίλον μὲν ὄντα οὐδὲν λυπήσει, ἐχθρὸν δὲ γενόμενον κωλύσει τι κατ' ἐμοῦ πρᾶξαι.“ — ἐψηφίσατο δὲ καὶ τιμὰς Ἰόλᾳ τῷ δοκοῦντι 20 Ἀλεξάνδρῳ τὸ φάρμακον δοῦναι. — ἐκοινώνησε δὲ 21 καὶ Λεωσθένει τοῦ Λαμιακοῦ πολέμου, καὶ ἐπὶ τοῖς

---

335 et 338 W.; Quint. II, 15, 9. Sed quae hi Hyperidem, eadem alii (schol. Herm. VII, 7 W.; Sext. Emp. adv. math. II, § 4) Phrynen ipsam fecisse tradunt, ac dubitationem movent praeterea cum ea, quae Athenaeus narrationi subicit (καὶ ἀφεθείσης ἐγράφη μετὰ ταῦτα ψήφισμα, μηδένα οἰκτίζεσθαι τῶν λεγόντων ὑπέρ τινος, μηδὲ βλεπόμενον τὸν κατηγορούμενον ἢ τὴν κατηγορουμένην κρίνεσθαι) — haec enim nimis incredibilia sunt — tum Posidippi comici versus ap. Ath. 591 E, quibus de illo indicio longe diversa narrantur: Φρύνη πρὸ ἡμῶν γέγονεν ἐπιφανεστάτη πολὺ τῶν ἑταιρῶν· καὶ γὰρ εἰ νεωτέρα τῶν τότε χρόνων εἶ, τόν γ' ἀγῶν' ἀκήκοας. βλάπτειν δοκοῦσα τοὺς βίους μείζους βλάβας τὴν ἡλιαίαν εἶχε περὶ τοῦ σώματος, καὶ τῶν δικαστῶν καθ' ἕνα δεξιουμένη μετὰ δακρύων διέσωσε τὴν ψυχὴν μόλις. — ceterum Hermippum rem attigisse apparet ex Ath. XIII 590 D. — § 19. merito huic narratiunculae fidem derogat Schaefer. III, 310, 1. — § 20. e rhetoris cuiusdam μελέτῃ depromptum esse Kiessling Lyc. frg. p. 147 et Schaefer III, 322, 1 affirmant. — § 21. Plut. de frat. am. 15: οἱ δὲ βίοις χρώμενοι διαφόροις — συνεργοῦσιν ἀλλήλοις μᾶλλον, ὡς — καὶ Ὑ. καὶ Λεωσθένης, οἱ μὲν λέγοντες ἐν τῷ δήμῳ καὶ γράφοντες, οἱ δὲ στρατηγοῦντες καὶ πράττοντες. Plut. Phoc. 23. Dexipp. fr. 2 (III, 669 sq. Müller), qui Hyperidem suadentem, Phocionem dissuadentem bellum introduxit. — Diod. XVIII, 13: ταφέντος (Λεωσθένους) ἡρωϊκῶς διὰ τὴν ἐν τῷ πολέμῳ δόξαν ὁ μὲν δῆμος τῶν Ἀθηναίων τὸν ἐπιτάφιον ἔπαινον εἰπεῖν προσέταξεν Ὑπερείδῃ τῷ πρωτεύοντι τῶν ῥητόρων τῇ τοῦ λόγου δεινότητι καὶ τῇ κατὰ τῶν Μακεδόνων ἀλλοτριότητι. —

22 πεϲοῦϲιν εἶπε τὸν ἐπιτάφιον θαυμαϲίωϲ. — Φιλίππου δὲ πλεῖν ἐπ' Εὐβοίαϲ παρεϲκευαϲμένου, καὶ τῶν Ἀθηναίων εὐλαβῶϲ ἐχόντων, τετταράκοντα τριήρειϲ ἤθροιϲεν ἐξ ἐπιδόϲεωϲ, καὶ πρῶτοϲ ὑπὲρ αὑτοῦ καὶ τοῦ
23 παιδὸϲ ἐπέδωκε δύο τριήρειϲ. — ϲυϲτάντοϲ δὲ πρὸϲ Δηλίουϲ ἀμφιϲβητήματοϲ, ποτέρουϲ δεῖ προΐϲταϲθαι τοῦ ἱεροῦ, αἱρεθέντοϲ Αἰϲχίνου ϲυνειπεῖν ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴ Ὑπερείδην ἐχειροτόνηϲεν· καὶ ἔϲτιν ὁ
24 λόγοϲ Δηλιακὸϲ ἐπιγεγραμμένοϲ. — ἐπρέϲβευϲε δὲ
25 καὶ πρὸϲ Ῥοδίουϲ. — ἡκόντων δὲ καὶ παρ' Ἀντιπάτρου πρέϲβεων, ἐπαινούντων τὸν Ἀντίπατρον ὡϲ χρηϲτόν, ἀπαντήϲαϲ αὐτοῖϲ εἶπεν· „Οἴδαμεν ὅτι χρηϲτόϲ ἐϲτιν, ἀλλ' ἡμεῖϲ γ' οὐ δεόμεθα χρηϲτοῦ δε-
26 ϲπότου.“ — λέγεται δ' ἄνευ ὑποκρίϲεωϲ δημηγορῆϲαι, καὶ μόνον διηγεῖϲθαι τὰ πραχθέντα, καὶ τούτοιϲ οὐκ
27 ἐνοχλεῖν τοὺϲ δικαϲτάϲ. — ἐπέμφθη δὲ καὶ πρὸϲ Ἠλείουϲ ἀπολογηϲόμενοϲ ὑπὲρ Καλλίππου τοῦ ἀθλητοῦ, ἔχοντοϲ αἰτίαν φθεῖραι τὸν ἀγῶνα, καὶ ἐνίκηϲε.
28 — γραψάμενοϲ δὲ καὶ τὴν Φωκίωνοϲ δωρεάν, ἣν

Longin. π. ὕψ. XXXIV, 2. — § 22. cf. § 6. Schaefer II, 463, 1, qui eandem rem hic et priore loco respici putat. — § 23. Dem. de cor. 134: χειροτονηϲάντων αὐτὸν (Aesch.) ὑμῶν ϲύνδικον ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ τοῦ ἐν Δήλῳ — (ἡ βουλὴ ἡ ἐξ Ἀρ. π.) τοῦτον μὲν εὐθὺϲ ἀπήλαϲεν ὡϲ προδότην, Ὑπερείδῃ δὲ λέγειν προϲέταξε κτἑ. Vit. X or. Aesch. 840 E. Apollon. de vita Aesch. p. 402 ed. tur. — v. Sauppe O. A. II, 285 et 309; Schaefer II, 347. — § 24. cf. Sauppe O. A. II, 300; Schaefer II, 452. — § 25. eadem auctore Stobaeo (Floril. 13, 31) Hippocrates dixit adversus eum qui suadebat ad Xerxem proficisci. — § 26. cf. Timoclis locum male corruptum, quem supra attuli. — § 27. Pausan. V, 21, 5: φαϲὶν Ἀθηναῖον Κάλλιππον ἀθλήϲαντα πένταθλον ἐξωνήϲαϲθαι τοὺϲ ἀνταγωνιουμένουϲ χρήμαϲι, δευτέραν δὲ ἐπὶ ταῖϲ δέκα καὶ ἑκατὸν ὀλυμπιάδα εἶναι ταύτην. ἐπιβληθείϲηϲ δὲ τῷ Καλλίππῳ καὶ τοῖϲ ἀνταγωνιϲαμένοιϲ ζημίαϲ ὑπὸ Ἠλείων, ἀποϲτέλλουϲιν Ὑπερίδην Ἀθηναῖοι πείϲοντα Ἠλείουϲ ἀφεῖναί ϲφιϲι τὴν ζημίαν. ἀπειπόντων δὲ Ἠλείων τὴν χάριν κτἑ. Hinc apparet, falsum esse quod addit biogr.: καὶ ἐνίκηϲε. — § 28. ἐπ' Εὐξενίππου Schaefer emendavit; ἐπὶ Ξενίου libri. cf. Philol. IX, 168 sqq. itaque idem Glaucippo Hyperidis filio hanc orationem tribuit; coll. Plut. Phoc. 4: εἰ γὰρ ἦν (Pho-

εἶπε Μειδίας Μειδίου Ἀναγυράσιος ἐπ' Εὐξενίππου ἄρχοντος, Γαμηλιῶνος ἑβδόμῃ φθίνοντος, ἡττήθη.

DE HYPERIDIS ELOQUENTIA

IUDICIA VETERUM.

Dionysius Ἀρχαίων κρίσις V, 6 (qui liber e Dionysii περὶ μιμήσεως commentario secundo excerptus est):

Ὁ δὲ Ὑπερείδης εὔστοχος μὲν, σπάνιον δ' αὔξητικός· καὶ τῇ μὲν τῆς φράσεως κατασκευῇ Λυσίαν ὑπερῃρκώς, τῇ δὲ τῆς (οἰκονομίας) πανουργίᾳ πάντας. ἔτι δὲ τοῦ κρινομένου διαπαντὸς ἔχεται, καὶ ταῖς ἀνάγκαις τοῦ πράγματος ..... πέφυκε, καὶ συνέσει πολλῇ κεχορήγηται, καὶ χάριτος μεστός ἐστι· καὶ δοκῶν ἁπλοῦς οὐκ ἀπήλλακται δεινότητος. τούτου ζηλωτέον μάλιστα τῶν διηγήσεων τὸ λεπτὸν καὶ σύμμετρον, ἔτι δὲ τὰς ἐφόδους, (αἷς) ἐπὶ τὰ πράγματα βαδίζει.

Idem de Dinarcho c. 7:

Ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν Ὑπερείδου· ἐὰν τῆς μὲν λέξεως τὸ ἰσχυρόν, τῆς δὲ συνθέσεως τὸ ἁπλοῦν, τῶν

---

cion), ὥς φησιν Ἰδομενεύς, δοιδυκοποιοῦ πατρός, οὐκ ἂν ἐν τῷ λόγῳ Γλ. ὁ Ὑπερίδου, μυρία συνειλοχὼς καὶ εἰρηκὼς κακά, τὴν δυσγένειαν παρῆκεν.

Antiquiorum Dionysio scriptorum Graecorum unus, quod sciam, Demetrius Magnes ap. Dionys. Din. 1 genus Hyperidis eloquentiae attingit, de Dinarcho dicens: ἔστι τοίνυν οὗτος — οὐδὲν ἀπολείπων τῆς Ὑπερείδου χάριτος. Apud ipsum Dionysium in eis libris qui adhuc manent non ita frequenter Hyperidis mentio fit; sed egit de eo in συντάξει secunda operis de antiquis oratoribus, quippe quem praestantissimis oratoribus sex adnumeraret. cf. π. τ. ἀρχ. ῥητ. prooem. c. 4; de Isae. extr. — Addo etiam locum de Din. 8: οἱ μὲν Ὑπερείδην μιμούμενοι, διαμαρτόντες τῆς χάριτος ἐκείνης καὶ τῆς ἄλλης δυνάμεως, αὐχμηροί τινες ἐγένοντο.

δὲ πραγμάτων τὸ εὔκαιρον, τῆς δὲ καταςκευῆς τὸ μὴ τραγικὸν μηδὲ ὀγκῶδες ἔχῃ· ταῦτα γὰρ μέγιςτα ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς ἴδιά ἐςτιν· Ὑπερείδου λεγέτω.

Longinus qui dicitur περὶ ὕψους XXXIV:

Εἰ δ' ἀριθμῷ, μὴ τῷ μεγέθει κρίνοιτο τὰ κατορθώματα, οὕτως ἂν καὶ Ὑπερίδης τῷ παντὶ προέχοι Δημοςθένους. ἔςτι γὰρ αὐτοῦ πολυφωνότερος καὶ πλείους ἀρετὰς ἔχων καὶ ςχεδὸν ὕπακρος ἐν πᾶςιν, ὡς ὁ πένταθλος, ὥςτε τῶν μὲν πρωτείων ἐν ἅπαςι (τοῖς) τῶν ἄλλων ἀγωνιςτῶν λείπεςθαι, πρωτεύειν δὲ τῶν ἰδιωτῶν. ὁ μέν γε Ὑπερίδης πρὸς τῷ πάντα ἔξω γε τῆς ςυνθέςεως μιμεῖςθαι τὰ Δημοςθένεια κατορθώματα καὶ τὰς Λυςιακὰς ἐκ περιττοῦ περιείληφεν ἀρετάς τε καὶ χάριτας. καὶ γὰρ λαλεῖ μετὰ ἀφελείας, ἔνθα χρή, καὶ οὐ πάντα ἑξῆς καὶ μονοτόνως ὡς ὁ Δημοςθένης λέγει, τό τε ἠθικὸν ἔχει μετὰ γλυκύτητος [ἡδὺ] λιτῶς ἐφηδυνόμενον· ἄφατοί τε περὶ αὐτόν εἰςιν. ἀςτεϊςμοί, μυκτὴρ πολιτικώτατος, † εὐγένεια, τὸ κατὰ τὰς εἰρωνείας εὐπάλαιςτρον, ςκώμματα οὐκ ἄμουςα οὐδ' ἀνάγωγα κατὰ τοὺς Ἀττικοὺς ἐκείνους ἅμ' ἐπικείμενα, διαςυρμός τε ἐπιδέξιος καὶ πολὺ τὸ κωμικὸν καὶ μετὰ παιδιᾶς εὐςτόχου κέντρον, ἀμίμητον δὲ εἰπεῖν τὸ ἐν πᾶςι τούτοις ἐπαφρόδιτον· οἰκτίςαςθαί τε προςφυέςτατος, ἔτι δὲ μυθολογῆςαι κεχυμένος καὶ ἐν ὑγρῷ πνεύματι διεξοδεῦςαί τι εὐκαμπὴς ἄκρως· ὥςπερ ἀμέλει τὰ μὲν περὶ τὴν Λητὼ ποιητικώτερα, τὸν δ' ἐπιτάφιον ἐπιδεικτικῶς ὡς οὐκ οἶδ' εἴ τις ἄλλος διέθετο. ὁ δὲ Δημοςθένης ἀνηθοποίητος ἀδιάχυτος, ἥκιςτα ὑγρὸς ἢ ἐπιδεικτικός, ἁπάντων ἑξῆς τῶν προειρημένων κατὰ τὸ πλέον ἄμοιρος. ἔνθα μέντοι γελοῖος εἶναι βιάζεται καὶ ἀςτεῖος, οὐ γέλωτα κινεῖ μᾶλλον ἢ καταγελᾶται, ὅταν δὲ ἐγγίζειν θέλῃ τῷ ἐπίχαρις εἶναι, τότε πλέον ἀφίςταται. τό γέ τοι περὶ Φρύνης ἢ Ἀθηνογένους λογίδιον ἐπιχειρήςας γράφειν ἔτι μᾶλλον ἂν Ὑπερίδην ςυνέςτηςεν. ἀλλ' ἐπειδήπερ, οἶμαι, τὰ μὲν θατέρου καλά, καὶ εἰ πολλά, ὅμως ἀμεγέθη καὶ οἷα νήφοντος ἀργὰ καὶ τὸν ἀκροατὴν ἠρεμεῖν ἐῶντα — οὐδεὶς γοῦν Ὑπερίδην ἀναγινώςκων

φοβεῖται —, ὁ δὲ † ἔνθεν ἑλὼν τοῦ μεγαλοφυεστάτου, καὶ ἐπ' ἄκρον ἀρετὰς συντετελεσμένας, ὑψηγορίαν, τόνον, ἔμψυχα πάθη, περιουσίαν ἀγχίνοιαν τάχος, ἔνθα δὲ κύριον, τὴν ἅπασιν ἀπρόσιτον δεινότητα καὶ δύναμιν, ἐπειδὴ ταῦτα, φημί, ὡς θεόπεμπτα δεινὰ δωρήματα — οὐ γὰρ εἰπεῖν θεμιτὸν ἀνθρώπινα — ἀθρόα ἐς ἑαυτὸν ἔσπασε, διὰ τοῦτο οἷς ἔχει καλοῖς ἅπαντας ἀεὶ νικᾷ καὶ ὑπὲρ ὧν οὐκ ἔχει, καὶ ὥσπερεὶ καταβροντᾷ καὶ καταφλέγει τοὺς ἀπ' αἰῶνος ῥήτορας· καὶ θᾶττον ἄν τις κεραυνοῖς φερομένοις ἀντανοῖξαι τὰ ὄμματα δύναιτο ἢ ἀντοφθαλμῆσαι τοῖς ἐπαλλήλοις ἐκείνου πάθεσιν.

Hermogenes περὶ ἰδεῶν τόμ. β' c. 11 p. 382 W.:

Ὁ δ' Ὑπερίδης τὸ μὲν ἐπιμελὲς ἥκιστα ἔχει, διὸ καὶ ἧττον δυνατὸς εἶναί πως δοκεῖ, μέγεθος δὲ αὐτῷ ἐστιν ὑπέρογκον, σκληρὸν δὲ τοῦτο καὶ οὐ κεκραμένον, ὥστε μὴ σφόδρα εὖ τῷ ἠθικῷ καὶ καθαρῷ κεκρᾶσθαι. κίνησις δὲ καὶ γοργότης σχημάτων πάνυ ὀλίγη παρὰ τούτῳ, δεινότης δὲ ἡ κατὰ μέθοδον ἔστι μὲν καὶ παρὰ πᾶσι τοῖς ἄλλοις ῥήτορσι καὶ παρὰ τούτῳ, ἔλαττον δὲ ἢ κατὰ τὴν παρὰ τῷ Λυσίᾳ τε καὶ Ἰσαίῳ, καὶ ἔτι τῷ κορυφαίῳ αὐτῶν, λέγω τῷ Δημοσθένει. παρὰ δὲ Ὑπερίδῃ κἀκείνην εὕροι τις ἂν τὴν δεινότητα, ἣ καὶ φαίνεται καὶ ἔστιν, οὐχὶ τὴν κατὰ μέθοδον μόνην, σπανίως μέντοι, ὅπου γε καὶ παρὰ τῷ Δημοσθένει σπάνιον τοῦτο. ἴδιον δὲ Ὑπερίδου τὸ καὶ ταῖς λέξεσιν ἀφειδέστερόν πως καὶ ἀμελέστερον χρῆσθαι, ὥσπερ ὅταν μονώτατος λέγῃ καὶ γαλεάγρα καὶ ἐκκοκκύζειν καὶ ἐστηλοκόπηται καὶ ἐπήβολος καὶ ὅσα τοιαῦτα.

Hermogenes Hyperidi inter principes τοῦ πολιτικοῦ λόγου, excepto Demosthene, tertium locum assignat, antepositis nempe Lysia et Isaeo. cf. praeterea p. 387 (de Antiphonte): μεγέθει δὲ χρῆται μὲν οὐκ ὀλίγῳ, καλῶς δέ πως καὶ συνυφασμένῳ καὶ οὐ κατὰ τὸν Ὑπερίδην διεστηκότι τῶν ἄλλων, et p. 331 de Lysia et Hyperide: φύσει γὰρ οἱ ἄνδρες ἠθικώτεροι, ταῖς δὲ μεθόδοις καὶ μᾶλλον.

Quintil. Inst. or. X, 1, 77:
Dulcis in primis et acutus Hyperides, sed minoribus causis, ut non dixerim utilior, magis par.

ARGUMENTA ORATIONUM BREVITER DESCRIPTA.

Or. I. Demosthenes quum vulgo munerum ab Harpalo acceptorum argueretur, rogationem tulit ut Areopagus, cui priore ipsius rogatione de omni pecunia Harpali, quae de summa deerat, quaestio demandata erat, de se nominatim quaereret, capitis poenam sibi irrogans, si Areopagus noxae se coarguisset. Areopagitae diu cunctati tandem de eis qui munera accepissent ad populum retulerunt, inter quos Demosthenes XX talentum nomine scriptus erat. Itaque de eo ceterisque ex populiscito iudicium exercitum est, mille quingentis iudicantibus, accusatoribus decem ex more constitutis. Inter quos cum is fuit, cui Dinarchus orationem adhuc servatam conscripsit, tum Hyperides, iratus Demostheni quod praeclaram occasionem belli una cum Harpalo contra Alexandrum suscipiendi regia pecunia corruptus e manibus emisisset. Damnato De-

---

Inter Romanos Cicero Hyperidem saepe, sed breviter semper, commemorat. de orat. III, 28: *Suavitatem Isocrates, subtilitatem Lysias, acumen Hyperides, sonitum Aeschines, vim Demosthenes habuit.* — Brut. 285: (Demetrius Phal.) *est floridior, ut ita dicam, quam Hyperides, quam Lysias.* — Orat. 90: *Lysias satis* (facetus) *et Hyperides, Demades praeter ceteros fertur, Demosthenes minus habetur.* — 110: (Demosth.) *nihil Lysiae subtilitate cedit, nihil argutiis et acumine Hyperidi, nihil laevitate Aeschini et splendore verborum.* — Cum Lysia Hyp. componitur etiam Brut. 67; 68; cum Demosthene ibd. 290; ab utroque valde distare dicitur 285. — Quintiliani praeterea conferas locum XII, 10, 22.

mostheni, qui primus in iudicium venit, multa L talentum dicta est, quam cum solvere non posset in exilium abiit. Acta res ol. 114, 1, a. 224 a. Chr. exeunte vel 223 ineunte.

Or. II. Lycophron nobilis Atheniensis, cum Lemni praefectus equitum tertium iam annum commoraretur, εἰσαγγελίᾳ petitus est quod feminam civem, sororem Dioxippi nobilis athletae, stupro polluisset. Exstiterunt Lycurgi duae contra Lycophronem orationes hac ipsa in causa habitae; qui tamen apud Hyperidem ὁ κατήγορος dicitur, is mihi non Lycurgus esse videtur, sed Aristo, cui Lycurgus advocatus et in oratione et in iudicio affuerit. Femina illa civi cuidam Atheniensi nupta fuerat, qui moriens uxorem gravidam et testamentum reliquisse videtur, in quo, si quid postumo vel in nascendo vel postea accidisset, cognatorum quidam heredes scripti erant. Istum iam puerum accusatores illique ipsi cognati, nisi omnia fallunt, Lycophrone revera genitum esse affirmant, idque caput accusationis fuit. Mulier Charippo secundo marito nupsit, qui cum duceret eam, Lycophronem coram fratre maritoque in via ad eam accessisse et ut fidem promissam sibi servaret hortatum esse Lycurgus in contione pridem arguerat. Euphemus, cuius subinde mentio fit, κύριος vel etiam pater mulieris putandus est. — Quod ad tempus attinet, Schaeferus paullo ante ol. 107, 4 hanc causam actam esse statuit, propter populationes Philippi, qui ol. 106 Lemnum quoque navibus adortus erat, Lycophronem illuc missum esse putans, Theonisque rhetoris locum, qui ex Lycurgi τῆς ὕβρεως λόγοις Demosthenem in Midianam suam aliqua transtulisse dicit, ad has orationes referens. Sed utrumque argumentum minime ab omni parte firmum est.

Or. III.*) Post pugnam Chaeronensem Oropo a

*) De huius orationis argumento nemo diligentius copiosiusve disseruit quam Comparetti in dissertatione editioni praemissa.

Philippo Atheniensibus tradita agri Oropii quod profanum erat inter decem tribus ita divisum est, ut binae singulas partes sorte ducerent. Aliquanto post de monte aliquo, qui Hippothoontidi Acamantidique obtigerat, religio incessit, ne is quoque Amphiarao olim attributus esset. Itaque Euxenippus dives Atheniensis cum duobus aliis populi iussu ex Amphiarao per incubationem de hac re sciscitatus somnium rettulit, ex quo quodnam responsum dei fuerit parum liquet.*) Inde Polyeuctus Cydantida rogationem tulit, ut duae tribus montem deo restituerent, relicuae octo illis damnum pensarent. Quae rogatio ad iudices delata eorum sententiis antiquata, auctorique Polyeucto multa XXV drachmum dicta est. Quamobrem iratus ille Euxenippo, cui culpam tribuebat, εἰcαγγελίᾳ eum in iudicium arcessivit, quod a civium quibusdam pecunia corruptus falsum somnium ad populum rettulisset. Accusatori Lycurgus, reo Hyperides advocatus affuit, habuitque hanc orationem postquam accusatus ipse aliusque quidam advocatus verba fecerunt. Tempus Comparettius ita definivit, ut aliquanto post Alexandri Epirotae mortem (circiter a. 330) causam actam esse statueret, cum Olympias tanquam Molossiae Dodonaeque imperium tenens in oratione commemoretur.

Or. IV. Leosthene in obsidione Lamiae caeso consiliorum eius socius Hyperides a populo delectus est, qui illi eisque qui una in illa expeditione occubuerant orationem funebrem haberet. Quod factum hieme anni ol. 114, 2, a. Chr. a. 322, cum iam nuntius de re adversus Leonnatum prospere gesta Athenas pervenisset.

---

*) Schneidewinus contra duas tribus, Comparettius pro eis responsum esse statuit. Itaque ψήφιcμα πρὸc τὸ ἐνύπνιον γράφειν (col. 28) illi est „secundum somnium“, huic „contra somnium“. Videndum autem, num necessarium sit alterutrum diserte planisque verbis a deo responsum fuisse.

Υ]ΠΕΡΕΙΔΟΥ (E. XII)

[ΚΑΤΑ ΔΗΜΟϹΘΕΝΟΥϹ]

Frg. I.

Col. I. | . . . . ἐ]πέτρεψας,
οὗπερ ἕ]νεκα ἔλαβες,
καὶ μείζο]cιν αἰτίαις
. . . . . τὴ]ν πόλιν κα
. . . . αιος
. . . . χρυcί-
ο]. . . . . οcτουc
. . . . ὥc]περεὶ
. . . . ωνποι
. . . . ἐπε]ιδὴ γὰρ ἦλ-
θεν ὦ ἄν]δρες δικα-
cταὶ Ἅρπαλ]οc εἰc τὴν
Ἀττικήν], καὶ οἱ πα-
ρὰ Φιλοξέ]νου ἐξαι-
τοῦντεc αὐ]τὸν ἅμα
προcῆλθ]ον πρὸc
τὸν δῆμον]. . . . . . .
. . , . . Δημ]οcθένηc
. . . . ρον
. . . . ακο. νουτε
. . οἱ παρ]ὰ Φιλοξέ-
νου λέγο]υcι καλῶc
. . . . Ἅρπαλον
. . . . τ]ὴν πόλιν

Inscriptionis partem repperit E. Infra supraque extremam litteram singulae lineae transversae conspiciuntur, atque Eggero teste etiam supra primam litteram. cf. subscriptionem Lycophroneae. Et infra et supra nomen amplum spatium vacuum in fragmento exstat; unde E. universi potius voluminis inscriptionem esse putat.

Frg. I componitur ex frg. H. VII XXV XVI XXX; quorum tria prima coniunxit S., quartum ipse addidi.

Col. I. Versuum est 28, quorum VII primi in frg. VII, octavus partim in VII partim in XXV, quinque proximi in XXV, tres deinde in XXX, extremi undecim in XVI leguntur. — 1. 'Fugere Harpalo permisisti.' — 2 τούτου ἕ]ν. S. — 3 . . ειν αἰτ. B. — 14 Frg. XXX spatio quod vacuum relinquitur inter duo frg. XXV et XVI optime congruit, ita tamen ut infra unus versus adhuc desideretur. v. Harrisianum exemplum. hinc porro v. 21 sq. restitui. — 20 ἀν]ακοινοῦτε S.; ακο.ν οὔτε B. — 23 videtur sane exstare ΝΠΑΛΟΝ. fort.: ἐκδοῦναι τὸν] Ἅ. [ἀξιοῦντες τ]ὴν π.

........τ.νου
.......τ]ῷ δήμῳ
........ν παρὰ
.......ο]ὐ κ[α]ταλει |
II. (desunt v. II)
τ..............
ανδ...........
καὶ ἀνα[φέρειν τὰ χρή-
ματα ἅπα[ντα] εἰς [τὴν
ἀκρόπολιν, ἃ [ἧ]λθ[εν
ἔχων Ἅρπαλος εἰ[ς τὴν
Ἀττικήν, ἐν τῇ αὔρι[ον
ἡμέρᾳ, — Ἅρπαλο[ν δ' ἤ-
δη ἀποδεῖξαι τὰ [χρή-
ματα, ὁπόσα ἐστ[ίν· —
οὐχ ὅπως πύθο[ιτο
τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν,
ὡς ἔοικεν, ὁπόσα ἦν,
ἀλλ' ἵνα εἰδῇ ἀφ' ὅσων
αὐτὸν δεῖ τὸν μισ[θὸ]ν
πράττεσθαι. — καὶ καθή-
μενος κάτω ὑπὸ
τῇ κατατομῇ, οὗπερ
εἴωθ]ε κα[θίζ]ε[ιν], ἐκέ-
λε[υσε.......ον τὸν
χορευτὴ[ν ἐρωτῆ]σαι
τὸν Ἅρπαλον, ὁπόσα
εἴη τὰ χρήματα τὰ ἀ-
νοισθησόμενα εἰς
τὴν ἀκρόπολιν. — ὁ δ' ἀ-
πεκρίνατο ὅτι ἑπτα-
| κόσια τάλαντα] (desunt III.
v. XII)
.....λικ....αὐ-
τ]ὸς ἐν τῷ δ[ήμῳ
πρὸς ὑμᾶς εἰ[πών,
ἀναφερομέν[ων τρια-
κοσίων ταλά[ντων
καὶ πεντ[ήκοντα ἀν-
θ' ἑπ[τ]ακοσίων......
..εἴκοσι τάλα[ντα οὐ-
δέν[α λ]όγον ἐπ[οιήσα-
το...........
(desunt v. II)

Col. II. Est et ipsa versuum 28; 11 primi exstant in fr. VII, proximorum duorum pars in hoc, pars in frg. XXV; quartus decimus divisus inter VII, XXV, XVI, quintus decimus inter XXV et XVI, reliqui in XVI servati sunt. — 1 sq. S. confert Dinarch. 1, 68; 70; 89. — 10 δὲ | δὴ S., δ' ἤ|δη Sch. — 16 ειδη A. — 20 cf. Harp. s. v. κατατομή: Ὑπερ. κατὰ Δημοσθ.· „καὶ καθήμενος κάτω ὑπὸ τῇ κατατομῇ. — τη et κατατομη A, contra v. 19 κατωι. — 21 οὗπερ [θεωρεῖ] ἑκά[στοτε S.; οὗπερ B. invenerat. vocabulo θεωρεῖ spatium vix sufficit. — 22 Χαρί]σιον Bb.; ..[θε]ον B.

Col. III. Totidem versuum fuisse videtur; qui exstant in XVI servati sunt. — 13 sq. τηλικαῦτ' αὐ|τὸς ἐν τῷ δ. | πρὸς ὑμᾶς εἰπὼν περὶ τῶν | ἀναφερομένων B. — 15 εἶπεν ὡς S. — 16 ἑπτα|κοσ. S., cautius B. ...ακοσίων; οὐ τριακοσ. MO. — 18 καὶ πο.. S.; πεντήκοντα B. MO. — 19 ante Ε littera Θ a corr. supra versum addita. — περὶ τῶν | εἴκ. ταλάντων B.; ταλάντων etiam S. — λαβὼν αὐτὸς εἴκ. τάλ. vel simile aliquid fuisse puto.

ἐν τῷ δήμῳ ἑ[πτακόϲια φήϲαϲ εἶν[αι τάλαντα, νῦν τὰ ἡ[μίϲη ἀναφέρειϲ κα.. |

Frg. II.

ϲ]τατῆ- |

IV ραϲ ἔλαβε· — ϲὺ δ' ὁ τῷ ψηφίϲματι τοῦ ϲώματοϲ αὐτοῦ τὴν φυλακὴν καταϲτήϲαϲ καὶ οὔτ' ἐκλειπομένην ἐπανορθῶν οὔτε καταλυθείϲηϲ τοὺϲ αἰτίουϲ κρίναϲ προῖκα δηλονότ[ι] τὸν καιρὸν τοῦτον τεταμίευϲαι; — καὶ τοῖϲ μὲν ἐλάττοϲι ῥήτορϲιν ἀπέτινεν ὁ Ἅρπαλοϲ χρυϲίον, τοῖϲ θορύβου μόνον καὶ κραυγῆϲ κυρίοιϲ, — ϲὲ δὲ τὸν τῶν ὅλων πραγμάτων ἐπιϲτάτην παρεῖδεν; καὶ τῷ τοῦτο πιϲτόν; — τοϲοῦτον δ' ὦ ἄνδρεϲ δικαϲταὶ τοῦ πράγματοϲ καταπεφρόνηκεν Δημο[ϲ]θένηϲ, μᾶλλον δέ, εἰ δεῖ μετὰ παρρηϲ[ί]αϲ εἰπεῖν, ὑμῶν καὶ τῶν νόμων, — ὥϲτε τὸ μὲν πρῶτον ᾤ[ετο δεῖν

V | ὁμο[λογεῖν εἰληφέναι τὰ χρήμα[τα, ἀλλὰ κατακεχρῆϲθαι αὐτὰ ὑμῖν προδεδανειϲμένοϲ εἰϲ τὸ θεωρικόν· — καὶ περι(ι)ὼν Κνωϲίων καὶ οἱ ἄλλοι φίλοι αὐτοῦ ἔλεγον ὅτι ἀναγκάϲουϲι τὸν ἄν-

---

27 τὰ π[άντα | ϲῆ S.; τὰ ἡ[μί|ϲηι B. Bb.

Frg. II. (IV H.) constat e tribus columnis, in quarum prima haec dignoscuntur: (v. 1) ....ω?οτιτ?ου|...ἀνε]ν[ε]χθῆναι (Bb.) | ...ε[ἰϲ ἀ]κ[ρό]πολιν | ....α?πρα|| (evanuere vers. III) | ....να?...... | ....εκρινο....|| ....ανεπρι (vel ανθηρι?) | ....οϲ..φε | ....ανη?π?ονε | ....κλ?..α?βο | ....α?λλα?.α?.||...ντου.ο?ναλλ.ω? | ....τ?ο7 | ....εϲτιν7 | ....μωϲετ | ....τουϲ || ....ιϲ?χυν | ....νει | ....υϲιον | ....νοιαϲ | ....αροη || ....ν?ϲιω | ....ου | ....πεν | ....ϲ]ταιη | — Extremorum sensum ita fere restituas: εἶτα — μέν, δϲ] οὐ[δεμίαν γνώμην εἶ]πεν, [τοϲούτουϲ ϲ]τατῆραϲ ἔλαβε, ϲὺ δ' e. q. s.

Col. IV. 5 εγλειπομ. A. — 19 τω A. — 22 καταπεφρόνηκεν B. Bb. S.; καταπεφρόντικεν S[1]. — 28 Col. V, 1 dedi ex restit. S. πρωτον ω.. cum vestigiis Ϲ vel C litterae A. ὡ[μολόγει | ὁ μιαρὸϲ εἰληφ. B.

θρωπον οἱ αἰτιώμενοι ε[ἰ]ϲ τὸ φανερὸν ἐνε[γ]κεῖν ἃ οὐ βούλετα[ι, καὶ εἰπεῖν ὅτι τῷ δήμῳ προδεδάν(ε)ιϲτ[αι τὰ χρήματα εἰϲ τὴν διοίκηϲιν. — ἐπειδὴ δ' ὑμῶν οἱ ἀκούϲαντεϲ πολλῷ μᾶλλον ἠγανάκτουν ἐπὶ τοῖϲ κατὰ τοῦ πλήθουϲ τοῦ ὑμετέρου λόγο[ιϲ, εἰ μὴ μόνον ἱκ[ανὸν εἴη αὐτῷ [τὸ δεδωροδοκη[κέναι (desunt v. IV?) |

Frg. III.

VI | (desunt v. VII?)

ν. . . . .

λέγ[ω]ν καὶ αἰ[τι]ώ[μενοϲ, ὅτι Ἀλεξάνδρῳ χαριζομένη ἡ [βο]υλὴ ἀνε[λ]εῖν αὐτὸν βούλεται· — ὥϲπερ οὐ πάνταϲ ὑμᾶϲ εἰδόταϲ, ὅτι οὐδεὶϲ τὸν τοιοῦτον ἀν[αι]ρεῖ, ὃ[ν ἔϲτιν πρίαϲθ[α]ι, ἀλλ' ὅντινα μήτε πεῖϲαι ἔϲτιν μή[τ]ε [χρ]ήμαϲ]ιν διαφθεῖραι. (desunt vers. VIII?) |

Frg. IV.

[καὶ ϲυκοφαντεῖϲ τὴν βουλήν, προκλήϲειϲ προτιθεὶϲ καὶ ἐρωτῶν ἐν ταῖϲ προκλήϲεϲιν· πόθεν ἔλαβεϲ τὸ χρυϲίον; καὶ τίϲ] ἦν ϲο[ι ὁ δούϲ; καὶ ποῦ; τελευτῶν δ' ἴϲωϲ ἐρωτήϲειϲ καὶ ὅ,τι ἐχρήϲω λαβὼν τῷ χρυϲίῳ; ὥϲπερ τραπεζιτι- VII (E.

Col. V. 12 ου a corr. supra versum additum. — 13 τω A. — 23 [τὸ] δεδωροδ. B. Bb.; κατα]δεδ. S.

Frg. III a S. compositum ex frg. H. XIX et XXII; prior pars versuum in XIX, posterior in XXII exstat. Non temere suspicari mihi videor frg. XIX cum IV coniunctum fuisse; nam et margines congruunt, et in illo ex priore columna littera H servata est, quae in hoc eo ipso loco (v. 13) desideratur.

Frg. IV. Verba καὶ ϲυκοφαντεῖϲ — ἀπαιτῶν (v. 8) ab Alexandro (π. ϲχημ. VIII, 457 W.) ex hac oratione διαϲυρμοῦ exemplum afferuntur. Eorundem partem continere novum frg. II E. editor vidit. — προτιθείϲ] ἐκτιθείϲ vindobon. — ἐν om. vindob. — 2 που A; πῶϲ Alex. — 3 τελευτων A; τελευταῖον Alex. — 4 εἰ ἐχρ. Alex.; τί ἐχρ. S.; οτιεχρηϲωι A. quo non contentus E. εἰϲ τί reponi iubet. — 5 λαβών om. Alex. — 6 τραπεζειτικον A.

κὸν λό[γο]γον παρὰ τῆc
βουλῆc] ἀπαιτῶν. ἐ-
γὼ δὲ τ]οὐναντίον |

Frg. V.

(VIII (VII S.)) (desunt vers. VII)
......εδικαcτ....
......νενοι....
......cθαι ει....
......αιωcτω....
......τὰc ἀποφάcειc.
ο]ὐκ ἔcτι ταῦτα, ἀλλὰ
π]άντων φανήcον-
ται]ι μάλιcτα δημ[ο-
τικώ]τατα τῷ πράγμα-
τι κ]εχρημένοι· τοὺc
μὲ]ν γὰρ ἀδικοῦνταc
ἀπ]έφηναν, κα[ὶ] ταῦ-
τ' οὐ]χ ἑκόντεc, ἀλλ' ὑπὸ
τοῦ δ]ήμου πολλάκιc
ἀναγ]καζόμενοι·
τὸ δὲ κο]λάcαι τοὺc ἀδι-
κοῦντα]c οὐκ ἐφ' αὐ[τ]οῖc
ἐποί]ηcαν, ἀλλ' ὑμ[ῖν (E. VIII)
ἀπέδ]οcαν τοῖc κυ- 26
ρ]ίοιc. Δ[ημοcθένηc (E. XIII)
δ' οὐ μόνον ἐπὶ το[ῦ | (E. VII)
αὐτοῦ ἀγῶνοc οἴε- IX (VIII S.)
ται δεῖν ὑμᾶc παρ[α-
κρούcαcθαι διαβαλὼν
τὴν ἀπόφαcιν, — ἀλλὰ
καὶ τοὺc ἄλλουc ἀγῶ-
ναc ἅπανταc ἀφελέ-
cθαι ζητεῖ τοὺc τῆc
πόλεωc· ὑπὲρ ο(ὗ) δεῖ
ὑμᾶc νυνὶ βουλεύcα-
cθαι προcέχονταc
τὸν νοῦν, καὶ μὴ τῷ
λόγῳ ὑπὸ τού[τ]ου ἐ-
ξα]πατηθῆναι. — τὰc γὰρ

---

9 ἔ|πειτα? τ]ὸν ἐναντίον E.; ego neque prius N neque Є dispicere possum. — ceterum fortasse coniungendum frg. E. IV, ut proximae columnae initium sit, in quo haec leguntur: | παρὰ co[θ | ν?τι.οc | ἐξ 'Α[ρ]είου — — (v. infra); ut sit sensus: Ego autem contra a te sciscitor — —.

Frg. V componitur ex frg. H. XXVI XXVII I et Egg. VIII VII, addito uno quod mecum E. per litteras communicavit (XIII).

Col. VIII. Frg. XXVI et XXVII coniunxit S., quorum hoc priorem partem versuum 13—16 continet. Ipse addidi frg. E. VIII: ..ιcαν αλλυμ..|..οcαντοιcκυ; XIII: ιοιc δ? | δουμο |; denique VII: νονεπιτο |. — 10 sqq. S. ci.: εἰ[πεῖν | ὡc οὐ δικ]αίωc π[εποί|ηνται] τὰc ἀποφάcειc. — 15 δημοτικώτατα S.; δήμῳ δικαιότατα S[1]. — 16 τω A. — 19—24 restit. S. — 25 πεποίηνται iam S. addere voluit; sicut idem v. 28 οὐ μόνον ἐπὶ τοῦ.

Col. IX. 3 διαλαβων A pr., διαβαλων A corr.; διαβάλ[λ]ων B. ceterum ων compendio scriptum. — 7 τοὺc abesse malim. — 8 οὗ S., ὧ[ν] B. O clare exstat. — 13 τὰc γὰρ B. S.; καὶ γὰρ S[1].

ἀποφάϲειϲ ταύταϲ τὰϲ ὑπὲρ τῶν χρημάτων Ἁρπάλου πάσαϲ ὁμοί- ωϲ ἡ βουλὴ πεποί- ηται καὶ τὰϲ αὐτὰς κα- τὰ πάντων, καὶ ο[ὐ]δε- μιᾷ προϲγέγραφεν δ[ιὰ] τί ἕκαϲτον ἀπο- φ[αί]νει, ἀλλὰ ἐπ[ὶ] κε- φαλαίου γράψαϲα ὁπό- ϲον ἕκαϲτοϲ εἴληφεν χρ]υϲίον. τοῦτ' οὖν ὀφε]ιλέτω, [ἣ] ἰϲχύ[ϲει Δημοϲθ]ένη[ϲ] παρ' ὑ- | μῖν].........

X S)

απ............ οὐκ ἀεὶ......... αποϒε.......... αποφα.......... ἔλαβε[ν, ἀποπεφεύγα- ϲι καὶ οἱ ἄ[λλοι πάντεϲ·— οὐ γὰρ δ[ίκαιον Δημο- ϲθένει [μὲν λέγειν τοῦ- το ἰϲχυρὸ[ν εἶναι, τοῖϲ δ' ἄλλοιϲ ο[ὔ. — νῦν τοίνυν οὐχ ὑπὲρ [εἴκοϲι τα- λάντων δ[ικάζετε, ἀλλ' [ὑ]πὲρ τ[ετρακο- ϲίων, — οὐδ' ὑ[πὲρ ἑνὸϲ ἀδικήμ[ατοϲ, ἀλλ' ὑ- πὲρ ἁπάν[των· — ἡ γὰρ ϲὴ ἀπόνο[ια ὦ Δημό- ϲθενεϲ ὑπ[ὲρ πάντων τῶν ἀδ[ι]κο[ύ]ν[των νῦν προκ[ι]νδυν[εύ- ει καὶ προαναιϲχ[υν- τεῖ. — ἐγὼ δ' ὅ[τι μὲν ἔλαβεϲ τὸ χρυϲίον ἱκανὸν οἶμαι εἶν[αι ϲημεῖον τοῖϲ δικα- ϲταῖϲ τὸ τὴν βουλὴν ϲοῦ καταγνῶναι· |

---

18 πεποι|νται exstare videtur. — 20 μια A. — 23 γραψαϲ A pr. — 26 ὀφειλέτω BS. — 27 παιυ nunc exstat.

Col. X. Primi versus ne minimum quidem vestigium est; sed non puto hoc uno loco inferius proxima columnam incepisse, quod nusquam fit in toto volumine. — 7 ἄλλοι B. — 8 οὐ γὰρ δ[ίκαιον S.; sane Ε potius subsecutum esse videtur, unde B. οὐ γὰρ δε[ῖ Δημ. — 9 sq. rest. S. — 11 καὶ γὰρ inserit S., καὶ B., et v. 13 δικάζετε S., δοῦναι δί- κην B.; at εἴκοϲι v. 12 uterque. — 14 τριακοϲίων S.; τετρακ. Bb., cum deessent re vera paullo minus trecenta quinquaginta. — 16 ἀδικημάτων S.; ἀδικήματοϲ B. probante Sch. — 17 sq. B.: ὧν ἡ | ϲὴ ἀπ. ὦ Δ. ὑ[πόδικοϲ ἔρ|γων ἀδ[ί]κ[ω]ν οὖϲα κτέ. Quae ego dedi a S. inventa sunt, nisi quod ille v. 17 καὶ γὰρ ἡ scripsit et v. 19 ἁπάντων. — 20 γων A. — 23 ὅτι μὲν B. Bb.; ὅτι ϲὺ μὲν S., quod neque cum sensu neque cum vestigiis litterarum convenire videtur. — 25 ϊκανον ut videtur A.

Frg. VI.

[ἀφεῖϲθαι πάντων τῶν ἐγ- | XI (X S.) κλημάτων, καὶ [κήρυγμα περὶ [τούτ]ω[ν ἐποιήϲατο· — οἱ δ' [ἀντὶ τοῦ ἀποδόντεϲ ἃ ἔλαβ[ον ἀπηλλάχθαι — τιμωρίαϲ καθ' αὐτῶν καὶ ζητήϲειϲ ἔγραφον. — τοὺϲ δὴ τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆϲ ἀδικήϲανταϲ καὶ δωροδοκήϲανταϲ, ἀδείαϲ δ' αὐτοῖϲ δοθείϲηϲ μὴ ἀποδόνταϲ τὸ χρυϲίον τί χρὴ ποιεῖν; ἐᾶν ἀτιμωρήτουϲ; — ἀ(λ)λ' αἰϲχρὸν ὦ ἄνδρεϲ δικαϲτ[αὶ ἰ]δίων ἕνεκα ἐγκλ[η]μάτων πόλεωϲ ϲωτηρίαν κινδυν]εύειν· οὐ γὰρ ἔϲτι]ν ὑμᾶϲ τ[ο]ύτων ἀπ]οψηφίϲα[ϲ]θαι, μὴ ἐθέλονταϲ ἀ]ναδέξαϲθαι πόλεμον πρὸϲ] Μακεδόναϲ]. . . . . . .ν (desunt vers. IV?) |

XII (XI S.) (desunt vers. XV) ὑπ. . . . . δρο. . . . . απ. . . . . κ. . . . . μ. . . . . δικαϲ[ταὶ. . . . . . . τὴν τούτω[ν πλεονεξίαν τ[ῆϲ ὑμετέραϲ αὐτῶν [ϲωτηρίαϲ· — μηδὲ ν. . . . . αἰϲχρῶν ε. . . . . πόλεμον ἄ[ραϲθαι, πραγμάτων ἀξί[ων. . . . . (desunt vers. ?) |

Frg. VII.

| μὴ νομίζ[ετε ὑπὸ XIII (XII S.) τῆϲ τούτω[ν δωροδοκίαϲ τὰ τυ[χόντα τῶν

Frg. VI (H. II) continet reliquias columnarum III, quarum de prima haec supersunt: (v. 5) . . . γ?οι | — — ηι | — — 7 | — — ραυ | — — πε ‖.

Col. XI. ἀφεῖϲθαι πάντων τῶν ἐγ- adiecit S. — 1 ἀ[νακή|ρ.? modo in usu foret istud vocabulum. — 2 αὐτῶν B., τούτων S. — 3 sqq. restit. S. — 4 αποδοντοϲ A pr. — ibid. ἃ a corr. additum. — de interpunctione versui 5 supposita v. praefat. — 19—21 restit. B. et S. — 22 μὴ ὀκνηϲάντων δ]έξα[ϲθαι παρ' Ἁρπάλου χρήματα E.

Col. XII. 21 ὦ ἄνδρεϲ | δικαϲ[ταί ci. B.; δί[κ]αι[ον] S.; 22 τὴν τούτ. πλεον. uterque. — 26 πόλεμον, ἀ[λλὰ πρά]γμ. ἀξίων S.; πρ. ἀ. etiam B. — Mihi sensus hic fuisse videtur: „Nolite horum avaritiam vestrae saluti anteponere, neve nunc turpium factorum gratia bellum suscipiatis, cum ob res dignas antea id facere nolueritis."

Frg. VII (H. X). 1 νομίζετε δὲ ὑπὸ | S. — 5 δοκιαϲατυ

πραγμάτω[ν ἀνατρέπεσθαι· — ο[ὐ γὰρ ἄδηλόν ἐστιν ὅτι [πάντες οἱ ἐπιβουλεύοντε[ς τοῖς Ἑλληνικοῖς πρ[άγμασιν τὰς μὲν μ[ικρὰς πόλεις τοῖς ὅπλοις συσκευάζο[νται, τὰς δὲ μεγάλας τοὺς δυναμένους ἐν αὐταῖς ὠνούμενοι, ο]ὐδ' ὅτι Φίλιππος τηλικ]οῦτος ἐγένετο ἐξ ἀρχ]ῆς χ[ρ]ήματα διαπέμψα]ς [εἰ]ς Πελοπόννησο]ν καὶ Θετταλίαν] κ[α]ὶ τὴν ἄλλην Ἑλλάδα], καὶ τοὺς ἐν δυνάμει] ὄντας ἐν ταῖς πόλεσ]ιν καὶ προεστῶτας]........ (desunt v. IV?) |

Frg. VIII.

XIV (XIII S)

[τερα- | τεύῃ καὶ οὐχ ἅπασιν οἴει φανερὸν εἶναι ὅτι φάσκων ὑπὲρ τοῦ δήμου] λέγειν ὑπὲρ Ἀλεξά]νδρου φανερῶς ἐδημηγ]όρεις; ἐγὼ γὰρ οἶμαι καὶ] ἔμπροσθεν γνῶναι] πάντας ὅτι συνθ]ήκας [ἐ]ποιήσ[ω] καὶ περὶ Θηβαί]ων καὶ περὶ τῶν ἄλ]λων ἁπάντων, κ]αὶ ὅτι χρήματα εἰς ταῦτα] δοθέντα ἐκ τῆς διοικήσε]ως σαυτῷ

A pr. — τὰ τυχόντα τῶν BS. — 4 ἀνατρέ|πεσθαι S. — 5 ἄδηλον S., ἀφανές B. — 6 πάντες S., ἐκεῖνοι B. — 9 με[ι|κρας A. — 11 συνσκευαζε|σθαι A pr.; συνσκευαζο[ν|ται A corr. — 16 γε τοσοῦτος S., τηλικοῦτος B. — ουτοεγενετο A pr. — 17 πολλο]ῖς S., ἐξ ἀρχ]ῆς B., δεσπότ]ης Bb., et η quidem certum videtur. — 18 διαπέμψα]ς [εἰ]ς S.; διαδιδοὺς εἴ]ς [τ]ε B. — 22 ἐν τέλει S., ἐν τέλει τε Bb. — 24 προ[στάτας τοῦ δήμου S.

Frg. VIII (H. V). — 1 τευη A, πραγματεύῃ S., praeterea coniciens τί γὰρ ὦ Δημόσθενες πρ. scriptum fuisse. — 6 δημηγορεῖς B., ἐδημ. S. — 7 sq. οἶμαι καὶ et γνῶναι S., εἶπον καὶ et καὶ πρὸς B. — 9 A: ηκαςκαιπεριθη (ποιης· superscr.). ὅ,τι πεποίηκας B. Bb., uterque indicans correctionem variamve lectionem fuisse ἐποίησας. Contra S.: ὅτι [πάντα] ποιήσ[ας ἠπάτηκας, putans scilicet ποιήσας omissum et a correctore additum esse. — 12 εἰς|φέροις B.; ει.ο legit S., cum revera spatium aliquod inter I et C exsistat, extremaque littera cum O quandam similitudinem habeat. sed non alia forma C litterae v. 13 extr. — 13 πόλεμον inserit Sch. — 14 διοική-

ἰδίᾳ περιπ]οιηcάμε-
νοc προὔδωκ]αc τὰ
(desunt vers. XII?) |
XV πρὸc τ[ὴ]ν Ἑλ[λ]άδα
(XIV S.) προcέπ[ε]cεν ὥcτε
μηδένα προαιcθέ-
cθαι· — τὰ δ' ἐν Πελοπον-
νήcῳ καὶ τῇ ἄλλῃ Ἑλ-
λάδι οὕτωc ἔχοντα κα-
τέλαβεν ὑπὸ τῆc ἀφί-
ξεωc τῆc Νικάνοροc
καὶ τῶν ἐπιταγμά-
των ὧν ἧκεν φέρων
παρ' Ἀλεξάνδρου περί
τε τῶν φυγάδων καὶ
περὶ το[ῦ] τοὺc κοι-
νοὺc cυ[λ]λόγουc Ἀχαι-
ῶν τε κ[α]ὶ Ἀρκά[δω]ν
(desunt versus XIII?) |
XVI ταῦτα cὺ π[αρήρη-
(XV S.) c[αι τ]ῷ ψηφ[ίcματι,

c]υλλαβὼν τὸ[ν Ἅρπα-
λον· — καὶ τοὺc μὲ[ν Ἀ-
χα[ιοὺ]c ἅπανταc [πρε-
c]βεύεcθαι πεπ[οίη-
καc ὡc Ἀλέξανδ[ρον,
οὐκ ἔχονταc ἄ[λλην
οὐδεμίαν ἀποc[τρο-
φήν, τοὺc δὲ [caτράπαc,
οἳ αὐτοὶ ἂν ἧκο[ν ἑκόν-
τεc πρὸc ταύτ[ην τὴν
δύναμιν, ἔχοντε[c
τὰ χρήματα καὶ τοὺ[c
cτρατιώταc ὅcουc ἕ[κα-
cτοc αὐτῶν εἶχεν,
τούτουc cύμπανταc
οὐ μόνον κεκώλυ-
καc ἀποcτῆναι ἐκ[εί-
νου τῇ cυλλήψει τῇ
Ἁρπάλου, ἀλλὰ καὶ
. . . . . . καcτον . .
(desunt vers. VI?) |

cεωc S. probante Sch. Ante C legitur CO vel Ѡ. — 15 περιπ. S., quod cum spatium non explere videretur, ἰδίᾳ addidi. —

α

Col. XV. 1 ελπιδα A; Ἑλλάδα B. probante Sch.; ἐλπίδα S. — 5 A πελοποννηcω, τη, αλλη. — 6 supra ΟΥΤ linea transversa conspicitur, quae quid significet ignoro. — 13 κοινω|νουc A pr. — Ad v. 8 referendus Harpocrationis locus: Νικάνωρ· Ὑπερίδηc ἐν τῷ κατὰ Δημοcθένουc.

Col. XVI. 1 cὺ περιήρηcαι τῷ S.; π[άντ' ἔγραψαc | ἐ[ν τ]ῷ B. — 4 sq. cυμμά|χ[ου]c B., μιc|θ[ωτοὺ]c S., Ἕλ]λ[ηνα]c Sch.; sed cum litterarum ductibus Ἀχαιούc (Bb. Or. pro Lyc. et Eux. p. XI) unum maxime convenire videtur. cf. col. XV, 14; ἅπανταc eo spectat, quod non iam τὸ κοινὸν τῶν Ἀχαιῶν, sed singulae civitates legatos miserunt. — 5

α

με|ταβαλέcθαι S., πρεcβεύεcθαι B. Bb. Sch. — 8 ελοντ.c A. — 10 ἄλλουc B., βαρβάρουc Bb., caτράπαc S. — 11 sq. ἧκον φέροντεc πρὸc ταὐτὸ τὴν δυν. Bb.; ἧκον ἀπιδόντεc πρὸc ταύτην τ. δ. S.; ἧ. ἑκόντεc πρ. ταύτην τ. δ. B. — 20 A utrobique τη. — τῇ τοῦ Ἁ. B. — 22 ἕ]καcτον S. B. — πεποίη]καc τὸν?

Frg. IX.

XVII (XVI S.) | (desunt vers. X) [ὑπὸ Δη]μοcθένο[υc ἀποcταλείc, — παρὰ δ' Ὀλυμπιάδι Καλλίας ὁ [Χαλκιδεύc, ὁ Ταυροcθένουc ἀδελφόc· — τούτουc γὰρ ἔγραψε Δημοcθένηc Ἀθηναίουc εἶναι καὶ χρῆται τούτοιc (Bb. V) πάντων μάλιcτα. — κ[α]ὶ οὐδὲν θαυμαcτόν· οὐδέποτε γὰρ οἶμαι ἐπὶ τῶν αὐτῶν μέν]ων εἰκότωc φίλουc] τοὺc ἀπ' Εὐρίπου κ[έκ]τηται. εἶτα cὺ περιτ[ρέψ]αc πρὸc ἐμὲ τολμᾷc]..........λα (deest vers. I?) |

(desunt vers. II) XVI (XXV XVII

....λυcαcα..... ..χρ]υcίο[ν κα]τὰ τῆc πατρί]δοc ε...εc καὶ ...βαλο. κ[αὶ] κατα.....ον μ[ὲ]ν cαυτὸν] ἐποίηcαc, κατήcχυν]αc δὲ τ[ο]ῦ[c] ἐκ τῶν ἔμπρ]οcθ[ε]ν χρόνων .....υτων....προ ....αι ἐξὸν αὐτοῖc] λαμπροτάτοιc εἶναι] παρὰ τῷ δήμῳ.

Frg. IX componitur ex frg. H. XV XVIII III Bb. V; tertium S. Bb. B., octavum decimum et Bb. V ipse coniunxi. — Col. XVII (H. XV). Ante hoc frg. locum habuisse videntur quae Harpocr. affert: Ἀριcτίων. Ὑπ. κατὰ Δημ.. οὗτοc Cάμιοc μέν ἐcτιν ἢ Πλαταιεύc —, ἐκ μειρακυλλίου δ' ἑταῖροc Δημοcθένουc, ἐπέμφθη δ' ὑπ' αὐτοῦ πρὸc Ἡφαιcτίωνα περὶ διαλλαγῶν, ὥc φηcι Μαρcύαc ἐν ε´ τῶν περὶ Ἀλέξανδρον. Fortasse autem huius col. initium in frg. XI col. XXVI servatum est; quae tamen res, etiamsi vera sit, ut refelli ita probari nequit. — 14 ΧΙΔΕΥC A sec. Bb. — 19 sq. frg. Bb.: τ? — (c. interp.) | κ — | ουδ? — | επιτο? | .ω?ν? — | — | κ — | τ? — |. Margines optime congruunt. — 25 S.: εἰ τὰc ὑπ...; B. εἶτα cὺ ποι|κιλί]αc πρὸc ἐμὲ τολ[μᾷc]; Bb. nunc (l. c.): εἶτα cὺ περι|cτ]άc.

Col. XVIII. Primi XV versus sunt in frg. XVIII, proximorum II pars in hoc pars in XV, reliqui omnes in XV. Coniecturam meam veram esse compositis trium fragmentorum exemplaribus statim apparebit. — 4 [λα|βὼν χρ]υcίο[ν κα]τὰ τῆc [πατρ. B. — 5 ἔ[λ]ε[γ]εc B. — 6 — διέ]β[αλεc] κ[α]ὶ B., ...βαλ[ὼν] καὶ S. — κατη|γόρηc]αc δὲ τ[ο]ῦ B.; κατηγ. etiam S. recepit. κατη A. — 10 ἔμπρ. B. S. — 11 των S., πολλή..ι πρὸ B., addens pro π etiam υτ legi posse. ceterum φίλουc expectaveris. — 14 sq. καὶ τί ἄρα τῷ δ. ἔcται ὑπόλ.,

τί οὖ]ν ὑπόλοιπον; εἰ γὰρ ὑ]πὸ δόξηϲ χρὴ ....πα]ραπεμφθῆν[αι πά]ντα ταῦτα ἀν[ατρ[απέντα,] οὐκ αἰϲχ[ύνει νυνὶ τηλικοῦτ[οϲ ὢν ὑπὸ μ(ε)ιρακίων κρινόμενοϲ περὶ δωροδοκίαϲ; — καίτοι ἔδει τοὐναντίον ὑφ' ὑμῶν παιδεύεϲθαι τοὺϲ νεωτέρουϲ τ]ῶν ῥητόρων, καὶ εἴ] τι προπετέϲτερον |

XIX (VII S.) ἔπραττον ἐπιτιμᾶϲθαι καὶ κολάζεϲθαι. — νῦν δὲ τοὐναντίον οἱ νέοι τοὺϲ ὑπὲρ ἑξήκοντα ἔτη ϲωφρονίζουϲιν. — διόπερ ὦ ἄνδρεϲ δ[ικαϲτ]αὶ δ]ικαίωϲ ἂν ὀργίζοιϲθ]ε Δημοϲθένει, εἰ καὶ δόξηϲ ἱκανῆϲ καὶ π]λούτου πολλοῦ διὰ ὑμ]ᾶϲ μετεϲχηκώϲ, εἶτ' οὐ]δ' ἐπὶ γήρωϲ ὀδῷ ἀπέ]χεται τῆϲ δωροδοκίαϲ.] ὑμεῖϲ ....νεϲθε ε ....ϲχ.. τ]οὺϲ ἀνθεϲτηκότα[ϲ τῶν] Ἑλλήνων, ὅτε ....ν κατεχει[ρ]οτον]εῖτε, εἰ τοιούτο[υ]ϲ καὶ δ]ημαγωγοὺϲ κ[αὶ ϲτρ]ατηγοὺϲ καὶ φ[ύλακα]ϲ τῶν πραγμ[άτων (desunt vers. IV?) |

εἰ ὑπὸ δ. κτέ. — 17 ὑποπαραπ. S.; ft. οὕτω παρ. — 18 sq. frg. XVIII: .....νταταυτα αν | ....ουκαιϲχ.|; frg. XV: ν — — | τρ......ο (inferior pars litterae, congruens cum superiore quae est in XVIII) ....|. — 20 τηλικούτ|ων S[1]; τηλικοῦτοϲ ὢν B. S. — 26 νεωτερουϲτῶν | .ων A.

Col. XIX (H. III). 4 οινεοιόιτουϲ A. — 10 restit. S. B. — 12 δι' ὑμᾶϲ S.; διά γ' ὑμ. B. — 13 μετέϲχη|κεν, νυν]ὶ δ' S.; μετέϲχηκεν, νῦν] δ' B. — ἐπὶ γήρωϲ οὐδῷ S. Bb., qui tamen ὀδῷ mavult. cf. Poll. II, 15: λέγοιτο δ' ἂν καθ' Ὑπ. καὶ ἐπὶ γήρωϲ οὐδῷ. — 14 λεται nunc in A exstat. — 18 ἀμφιεϲτηκόταϲ Bb. in A invenit; τ]οὺϲ ἀνεϲτηκ. S.; —ουϲ. μ. ἐϲτ. B. — 20 fort. ..αι κατ. A. — 21 τοιούτουϲ S. — 22 μὲν δημ. S. — 23 φύλακαϲ S., φυλάρχουϲ B.

Ad huius col. v. 16 spectant fortasse Plutarchi verba (Demosth. c. 12): — — ὁμολογεῖν δὲ καὶ τοὺϲ ἀπεχθανομένουϲ, ὅτι πρὸϲ ἔνδοξον αὐτοῖϲ ἄνθρωπον ὁ ἀγών ἐϲτι· καὶ γὰρ Αἰϲχίνηϲ καὶ Ὑπ. τοιαῦτα περὶ αὐτοῦ κατηγοροῦντεϲ εἰρήκαϲι.

Post hanc col. ex ea quae sequebatur haec supersunt (H. III b): | — — | ρ? — — | μ — | — — || ν — — | τοι — — | ϲ — |

Frg. X.

XX (XVIII S.) | ο]ὐ [γ]ά[ρ] ἐστιν ὁμοίως δεινό]ν, εἴ τις ἔλαβεν,] ἀλλ' εἰ ὅθεν μὴ δεῖ, ο]ὐδ[έ] γ' ὁμοίως ἀδικ]οῦ[σι]ν οἱ ἰδιῶται λαβ]όντ[ες] τὸ χρυσίον καὶ οἱ] ῥήτορες καὶ οἱ στρατη]γοί. διὰ τί; ὅτι τοῖς μὲν ἰ]διώταις Ἅρπαλος ἔδω]κεν φ[υλ]άττειν τ]ὸ [χρ]υσίον, οἱ δὲ στρατηγοὶ] καὶ οἱ ῥή[τ]ορες]..α...ων ἕνεκα εἰλήφας]ιν. οἱ δὲ νόμοι]......μ]ὲν ἀδικοῦσιν].........ε..
....
......εναλ....σ

......ἀ]ποδιδόν[α]ι ....ν τὸ τίμημα]......ν ἔ]στιν ἐκ ....μ.ι τούτοις ....ς οὕτω καὶ ....παρ' ὑμῶν ....ι κατ' αὐτῶν ....ν ὅπερ γὰρ καὶ ἐν τ]ῷ δήμῳ εἶπον, π]ολλὰ ὑμεῖς ὦ ἄνδρ]ες δικασταὶ δίδοτε ἑ]κόντες τοῖς | XXI (XIX S.) στρατηγοῖς καὶ τοῖς ῥήτορσιν ὠφελεῖσθαι, — οὐ τῶν νόμων αὐτοῖς δεδωκότων τοῦτο ποιεῖν, ἀλλὰ τῆς ὑμετέρας πρᾳότητος καὶ φιλανθρωπίας, — ἓν μόνον παραφυλάτ-

---

κο — | κε — || ν? — | δικ — | την — | κηο — | μεν — || τας — | κ — | τ — | τασχ — | κοιν — || χα — | τηλ — | .α?λ?τ? — | των — | δυνε? — || τουο — | πεις (τ) -- | και — | ταισδ — | — — |

Frg. X. Coniunxit duo frg. Harr. (VIII et XIV) primus S.; columnarum trium superiorem partem VIII, inferiorem XIV servavit.

Col. XX. Novem primi vers. exstant in VIII, et decimi undecimique pars prior; reliqua in XIV. — 1 restit. S. B. — 2 δεινόν S., ἄδικον B. — 4 δεῖ S., ἐξῆν B. — 5 restit. S. B. — 6 λαβόντες S., λαμβάνοντες B. — 7—9 restit. B. S. — 10 sq. rest. S. — 12 καιειρηκ?ο A sec. Bb. — 13 ἄ[λλ]ων ἕνεκα S.; sed plures duabus litteris desiderantur. Bb. ante Ω Ε litteram repperit, contra B. Τ; unde Sch. ἀ[δικημά]των magis etiam adversante spatio. αὐτῶν ἕν. E. — 14 ἔχουσιν S., εἰλήφασιν Bb. Sch. propter spatium. — Ad 19 sq. S. confert Dinarch. 1, 60; 2, 17. — 23 ουτωι A. — 25 αυτω̄ A. — 27 ἤδη ἐν τ. δ. S. — 30 restit. S.

Col. XXI. Frg. VIII habet versus 1—9 primasque litteras (κ et c) decimi et undecimi.

τοντες, ὅπως δι᾽ ὑμᾶς καὶ μὴ καθ᾽ ὑμῶν ἔσται τὸ λαμβανόμενον· — καὶ Δημοσθένη καὶ Δημάδην ἀπ᾽ αὐτῶν τῶν ἐν τῇ πόλει ψηφισμάτων καὶ προξενιῶν οἶμαι πλείω ἢ ἑξήκοντα τάλαντα ἑκάτερον εἰληφέναι, ἔξω τῶν βασιλικῶν καὶ τῶν παρ᾽ Ἀλεξάνδρου. — οἷς δὲ μήτε ταῦτα ἱκανά ἐστιν μήτ᾽ ἐκεῖνα, — ἀλλ᾽ ἤδη ἐπ᾽ αὐτῷ τῷ σώματι τῆς πόλεως δῶρα εἰλήφασι, πῶς οὐκ ἄξιον τούτους κολ[άζ]ειν ἐστίν; — ἀλλὰ τῶν μὲν ἰδιωτῶν ὑμῶν ἐάν |

XXII (XX S.) τις ἀρχήν τιν[α ἄρξας δι᾽ ἄγνοιαν [ἢ δι᾽ ἀπειρίαν ἁμάρτῃ, [οὗτος ὑπὸ τούτων κ[αταρρητορευθεὶς ἐν τῷ [δικαστηρίῳ ἢ ἀπο[θανεῖται ἢ ἐκ τῆς πατ[ρίδος ἐκπεσεῖται· — αὐτ[οὶ δὲ τηλικαῦτα ἀδικ[ήσαντες τὴν πόλιν οὐδ[εμιᾶς τιμωρία[ς τεύξονται; καὶ Κόν[ων μὲν ὁ Παι(α)νιεύς, [ὅτι ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ ἔλα[βεν τὸ θεωρικὸν ἀ[ποδημοῦντος, πέντ[ε δραχμῶν ἕνεκεν [ἱκετεύων ὑμᾶς τάλαντον ὦφλεν ἐν τῷ δικαστηρίῳ τούτων κατηγορούντων· — καὶ Ἀριστόμαχος ἐπιστάτης γενόμενος τῆς Ἀκαδημίας, ὅτι σκαφεῖον ἐκ τῆς παλαίστρας μετενεγκὼν εἰς τὸν κῆπον τὸν αὐτοῦ πλησίον ὄντα ἐχρῆτο καὶ ἔφη |

---

10 restit. S. — 13 αυτω̄ A. — 14 τη A. — 16 πλειωι A. — 26 φασιν A pr.

Col. XXII. 1—8 sunt in VIII, 12—29 in XIV, 9—11 versuum priores partes in XIV, posteriores in VIII. — 1 τινα ἄρξας S., τιν᾽ ἄρχων B. — 2 ἢ δι᾽ ὀλιγωρίαν S. B.; ἢ δι᾽ ἀπειρίαν Bb. — 3 αμαρτη.. A. — οὗτος et 4 καταρρ. S. — 5 τορηθεις A pr. — 12 Κόνων B. S. — 14 υπερτου^{υ}ου A. — 20 ων in fine versus compendio scriptum. — 23 cf. Harp. s. v. ἐπιστάτης· ἐλέγετο δ᾽ ἐν τοῖς κοινοῖς καὶ ὁ ἐφεστηκὼς πράγματι ὁτῳοῦν, ὡς Ὑπ. τε ἐν τῷ κατὰ Δημ. καὶ Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος φανερὸν ποιοῦσιν. Si compares Aeschinis locos (§ 14 et 222), huc potius glossam referas quam ad col. 4, 18: σὲ δὲ τὸν τῶν ὅλων πραγμάτων ἐπιστάτην. — 29 ἔφη

Frg. XI.

XXIII (XXI S.) | ....μ.σ.λου.ουδ.
..........ις.η
.............ἀλ-
λ' ἐκ πάν[των ἔ]cωcαν
.....εγ...νγαι
..........χοντης
...........οια.
..........αιω
(desunt vers. XX?) [ὁ δῆ- |
XXIV (XXII S.) μοc ἐποίηcεν, ὥcτ'
αὐ[τὸ]c ὑπὸ τῆc τύχηc
ἀφαιρεθεὶc τὸν cτέ-
φανον, ἡμῶν ὃν ἔ-
δωκεν οὐκ [ἀφ]είλετο. —
οὕτωc οὖν ἡμῖν τοῦ
δήμου προcενηνε-
γμένου οὐ πάντα δι-
καίωc ἂν] αὐτῷ ἡμεῖc
ὑπη]ρετοῖμεν καὶ
εἰ δέοι ἀ]ποθνή[c]κοι-
μεν [ὑπὲρ] αὐτοῦ; ἐγὼ
...........κατα
.............ε

.............θο
.............ια
(desunt vers. XII?) |
XXV (XXIII S.) αν καὶ λόγου δύνα-
μιν ἀποδεικνύμε-
νοc διατετέλεκαc· — καὶ
ὅτε μὲν ἡγοῦ τὴν
βουλὴν ἀποφαίνειν
τοὺc ἔχονταc τὸ χρυ-
cίον, πολεμικὸc ὢν
καὶ ταράττων τὴν πό-
λιν, ἵνα τὴν ζήτηcιν
ἐκκρούοιc· — ἐπειδὴ δὲ
ἀναβάλοιτο τὸ [ἀ]πο-
φῆναι ἡ βουλή, οὔπω
φάcκουcα εὑρηκέ-
ναι, τότ' ἐν τῷ δήμῳ
cυγχωρῶν Ἀλεξάν-
δρῳ καὶ τοῦ Διὸc κ[αὶ
τοῦ Ποcειδῶνο[c καὶ
ὅτου βούλ]οιτο [θεῶν
(desunt vers. X?) |
XXVI (XXIV S.) ε..οτα.........
εβουλε.........
cτῆcαι εἰκό[να Ἀλεξάν-

B.; S. de ephebis cogitare mavult. — De sequenti columna haec supersunt: (v. 25) τ — | οτ? — | ατ — | cθα? — | με — |

Frg. XI (H. XI). Col. XXIII. 4 restit. S. B. — 5 ε γ[ί-γνο]ν[τ]αι B.

Col. XXIV. 2 τύχηc B. Bb. S.; φυλῆc S¹. — 5 ειλατο A pr. — 9 δίκαι' ἂν B.; δικαίωc ἂν S., adversante Sch. propter spatium lacunae. Sed ἂν necessarium, neque cum Bb. et Sch. ante ὑπηρ. insertum cum spatio magis convenit. Fortasse omissum vel a corr. demum additum fuerit. — αυτω A. — 11 δὴ καὶ ἀπ. S.; rectius B. Bb. εἰ δέοι.

Col. XXV. 1 „fort. ἀναίδειαν" S. — 14 τω A. — 15 cυνχωρων A. — 16 δρω A. — 18 οπο (cπο?) legit S., cπο B.; hinc S. conicit: καὶ τῆc Ἀθηνᾶc τῆ]c Πο[λιάδοc γενέcθαι παρέδρῳ.

Col. XXVI. 2 fort. cυν|εβούλε[υcε τῷ δήμῳ; B. ἐβου-

δρου βασιλ[έως, ἂν δ' ἀνάγ-
κη ῇ, τοῦ θε[οῦ.— . . . .
το. . . . .
θειν. . . . .
καιε. . . . .
γελίαν. . . . .
πιασ. . . . .

Frg. XII.

XVII (a E.) (desunt vers. III)
. . . . λι. . . . .
δεινὸν ἂν] τουτὶ τὸ πρᾶ-
γμα εἴη,] εἰ νὴ Δία κατὰ
Δημ]οcθένους μό-
νου τ]ῶν ἐν τῇ πόλει
μήτε ο]ἱ νόμοι ἰcχύου-
cιν οἱ] κελεύον[τεc] κύ-
ρια εἶν]αι ὅσα [ἄ]ν τιc (XXVI S.)
αὐτ]ὸc καθ' αὑτοῦ διά-
θ]ηται, — μήτε τὰ ψηφί-
cματα τοῦ δήμου, κα-
θ' ἃ ὑμεῖc μὲν ὀμω-
μόκατε τὴν ψ[ῆ]φον
οἴcειν, ἔγραψεν δὲ
αὐτὰ οὐδεὶc τῶν ἐχθρῶν
τῶν Δημοcθ[έν]ουc,
ἀλλ' αὐτὸc οὗτοc, ἐψη-
φ]ίσα[τ]ο δὲ ὁ δῆ[μ]οc
το]ύτου κελεύο[ντο]c
. . . . οὐχ ἑκου-
. . . . λλυ
. . . . υ
(desunt vers. III?) [τὸ |
δίκα[ι]ον ὦ ἄνδρεc XXVIII (E. I et IX)

λε[ύεcθε περὶ τοῦ. — 5 κητηcθε A pr., quarum litterarum alterum H et C a corr. lineolis transversis transfixae sunt, additis supra versum TOY. Porro inter H et T alia supra versum scripta: H (vel Π) I (?); denique in hoc versu interpungi linea supposita significat. — Sed aliter alii. B. [προc-θή|κῃ τῇ τοῦ θεοῦ, τη του superscriptum esse dicens; eadem illa Bb. πρ[ω]τον interpretatur et scholium esse putat. Possis igitur etiam reponere: εἰ δ' ἀνάγκη, πρώτου θεῶν. Denique S. τι) του legit et βαc. καὶ (vel τοῦ) ἀνικήτου θεοῦ conicit.

Frg. XII componitur ex frg. Harr. XXI et Eggerianis III I IX IV.

Col. XXVII. III a E. et XXI H. coniunxit E. — 4 ιλοι E. — 5 μήτε] E. — 6 γμ' ἐc]τὶ E. — 9 εἰ οἱ E. — 10 ἰcχύ-ου|cι] κελεύοντεc E. — 11 κυρῶcαι E. — 12 αὐτόc om. E. — huc cum E. referendus Harpocrationis locus (v. διάθεcιc): διαθέcθαι ἀντὶ τοῦ cυνθέcθαι Ὑπ. κατὰ Δημ.; cf. Ulp. ad Dem. Olynth. 2, 16. — inde a μήτε τὰ (13) usque ad κελεύοντοc v. 22 omnia iam S. recte restituerat. Exstant in frg. XXI particulae versuum 11—23. — 18 εχθρω͞ A. — 23 sq. E.: μὰ τὸν Δί'] οὐχ ἑκού[cίωc δι' ὧν ἀπό]λλυ[ται νῦν ὁ κε-λε]ύ[cαc.

Col. XXVIII. δικα v. 1 et δικαc v. 2 sunt in frg. IX. [ἔγωγε τὸν ἀγῶ|να τοῦτ]ον E. —

δικασταὶ ἁπλοῦν ὑ- (E. I et IV) πολ[α]μβάνω ἡμῖν εἶνα[ι] πρὸς Δημοσθένη. — ὥσπερ γὰρ ἐπὶ τῶν ἰδίων ἐγκλημάτων π[ο]λ[λ]ὰ διὰ προκλήσεων κρίνεται, οὕτως καὶ τουτὶ τὸ πρᾶγμα κέκριται. — σκέψασθε γὰρ ὦ ἄνδρες δικασταὶ (E. III b.) οὑτω[ς]ί. — ᾐτιάσατό σε ὦ Δημόσθενες ὁ δῆμος εἰ[λ]ηφ[έναι εἴκοσ[ι] τάλαντ[α ἐπὶ τῇ πολιτείᾳ κ[αὶ τοῖς νόμοις. ταῦτα σ[ὺ ἔξαρνος ἐγένου μ[ὴ λαβεῖν, καὶ πρόκλ[ησιν [γρά]ψας ἐν ψηφ[ίσματι προσήνεγκα[ς τῷ δήμῳ, ἐπιτρέπων ὑπὲρ ὧν τὴν αἰτίαν ἔσχες τῇ βουλῇ τῇ ἐξ Ἀρείου πάγου] (desunt vers. II?) |

Frg. XIII.

α...συν....... XX
σεν εὐεργετήματ[α· (Bb.
οὐ γὰρ τ[ὴν] ἑτέρω[ν
πατρ]ίδα εὖ π[οι]εῖν
α]ὐτοὺς, ἀλλὰ τὴν ἑαυ-
τῶν, ο]ὐδὲ........

Frg. XIV.

......ποτο...[ψη- (Bb.
φίσματος.......
ναι σεαυτὸν.....
κεποησαν......
γενομεν.......

3—6 rest. E., quamquam non vidit in frg. IV inferiore parte eadem illa exstare. Nempe frg. IV ab Arabibus male conglutinatum rursus in duo dirimendum est, qua in re color quoque papyri viam monstrat. — 7 πολλά E.; in IV π litterae vestigium servatum est. — 8 γινεται ut videtur A pr., quod praefert E. — 12 ουτω et 13 ωδημος sunt in III b, reliqua in I. quo non perspecto E. utrumque frg. aliter restituit. — 15 εἴληφεν τὰ E. — 16 ἐπὶ om. E. — 17 τηπολιτεια A. — καὶ ἐννόμως E. — 18 ταῦτα ο[ὐκ ἔξ. E.; O an C exstiterit ex sensu solo diiudicandum est. ego propter totius loci sententiam cú praetuli. — 21 γραψας certum est e vestigiis litterarum, quamquam non legit E. — 25 τη A. — 26 ληтη ut videtur A.

Col. XXIX. Frg. Bb. II. Sensus hic esse videtur: si tu beneficiis gloriaris, hoc respondendum est, non tantum gratiae exigere benefacta quantum irae malefacta; non enim e. q. s.

Frg. Bb. III Bb. nunc ita restituit: καὶ νῦν δὴ τοῦτο καλῶς συμβέβηκεν, ὑ]πὸ τοῦ σοῦ ψηφ. [ἡλωκέ]ναι σεαυτὸν, [ὡς ἔοι]κε, ποιήσαν[τα τὴν] γενομέν[ην ζήτησιν. Ego nihil expedio.

['Αλλὰ τοὺϲ νεωτέρουϲ ἐπὶ βοήθειαν καλεῖ, οὓϲ ὕβριζεϲ καὶ ἐλοιδοροῦ ἀκρατοκώθωναϲ ἀποκαλῶν;]

[εἰ μέν τιϲ ἀκρατέϲτερον ἔπιεν, ἐλύπει ϲε]

Frg. XV.

XXX (XXVIII S.) | (desunt vers. VI)
....ὑ]πὲρ αὐτῶν ε-
.....οιϲ τὴν εἰρή-
νην ἐπ]οιηϲάμεθα
........ουλευω
.........ον χρη
.........ενχε.

(desunt vers. XVI?) |
α..ω παρ' ἑκάϲτου XXXI (XXVIII S.)
ἡμῶν γίγνεϲθαι, — καὶ
τὸ μὲν κατηγορεῖν
ἐν τῷ δικαϲτηρίῳ
καὶ ἐξελέγχειν τοὺϲ
εἰληφόταϲ τὰ χρήμα-
τα καὶ δεδωροδοκη-
κόταϲ κατὰ τῆϲ πατρί-
δοϲ ἡ[μῖν] προ[ϲέτα-
ξεν [τοῖϲ ᾑρημένοιϲ
κατη[γόροιϲ]· τὸ δ' [ἀπο-
φῆναι τοὺϲ ε]ἰληφόταϲ
.........τ]ῇ βουλῇ
τῇ ἐξ 'Αρείου π]άγου η

Inserui deinde frg. quod est apud Priscianum XVIII c. 25. — 'Ακρατοκώθωναϲ vocabulum etiam ab Athenaeo (XI 483 E.) ex hac oratione, et a Polluce (6, 24) ex Hyperide affertur. — ὑβρίζειϲ codd.; ὕβριζεϲ S.

Alterum quoque frg. hoc loco addidi, quod Athenaeus (X 424 D) ex hac oratione servavit. 'Ακρατέϲτεροϲ etiam ap. Pollucem l. c. Hyperidi tribuitur. — ἐλύπει ϲε A; ἐλύπηϲεν PVL.

Frg. XV efficitur ex duobus Harrisianis, VI et XII, quorum in illo duae primae columnae reliquarumque superior pars, in hoc harum inferior exstat. Coniungendi auctor fuit S., etiam Bb. idem suspicatus est.

Col. XXX. 7 ὑπὲρ αὐτῶν ἐκείνοιϲ S.; ὑπ. αὐτ. ἐπὶ τούτοιϲ B. — 11 τ]ῶν ὑ[φ'] ἡ|μῶν] B.

Col. XXXI. 1 τὸ δὲ προϲῆκον ἀπ]αιτῶ παρ' ἑκ. S.; αὐ[τ]ῷ B. — 2 ημιν A pr. — 5 εξελεγξειν A pr. — 9 sq. S: ἡμῖν προϲήκει, ξένουϲ τε καὶ φίλουϲ κατηγοροῦϲιν· τὸ δὲ..; contra B: ἡ βουλὴ προϲέταξεν ἡμῖν τοῖϲ αὐτῶν κατηγόροιϲ, et Sch.: ἡμῖν προϲέταξεν ἡ βουλὴ τοῖϲ κατηγόροιϲ. Sed ἡ βουλή (scil. ἡ ἐξ 'Αρ. π.) non est subiectum sententiae; ὁ δῆμοϲ requiritur. — 11 τὸ δὲ κρί|νειν Sch. Sed recte S. sententiam ita comprehendit: „nos accusamus —, areopagum de re quaerere oportebat, vos iudices damnare debetis." — 13 ηβουλη A. (ἡ βουλὴ ἡ ἐξ 'Αρ. π. S. B.).

..........ονδη
..........ξεν το
(desunt vers. XII?) [ἐξ Ἀρείου|
XXXII πάγου. — ἐὰν δὲ ἡ ψη-
(XXIX S.) φος μὴ ἀκόλουθος
γένηται τοῖς νόμοις
καὶ τοῖς δικαίοις, τοῦ-
το δὴ ὦ ἄνδρες δικα-
σταὶ παρ' ὑμῖν ἔσται
καταλελειμμένον. —
διόπερ δεῖ πάντας
ὑμᾶ[ς...........
(desunt vers. IV)
πό]λεως [καὶ] *τὴν* ἄλ-
λη]ν ⟦τὴν⟧ *εὐ*δαιμονί-
*α*ν τὴν ὑπάρχουσαν
ὑμῖν ἐν τῇ χώρᾳ
καὶ *κοι*νῇ πᾶσι καὶ ἰδίᾳ
ἑνὶ ἑκάστῳ, — καὶ εἰς
τοὺς τάφους τοὺς τῶν
προγόνων τιμωρή-
σασθαι τοὺς ἀδικοῦν-
τας ὑπὲρ ἁπάσης τῆς
πόλεως, καὶ μήτε
λό]γου παράκλησιν
μήτε]..........
(desunt v. II?) [τοὺς εἰληφό-|
τας δῶ[ρα κατὰ τῆς XXX
πατρίδος καὶ [τῶν (XXX
νόμων· — μηδ[ὲ τοῖς
δακρύοις τοῖς Ἁγ[νω-
νίδου προσέχετε [τὸν
νοῦν, ἐκεῖνο λο[γιζό-
μενοι, ὅτι ἀτυχ[ήσαν-
τι μὲν......
(desunt vers. VIII) [ἐ-
φοδι...........
οὗτος δ' ἂν [ὀδυρόμενος
οὐ δίκαια ποιής[ειεν,
ὥσπερ καὶ οἱ *λ*[ῃσταὶ
οἱ ἐπὶ τοῦ τροχο[ῦ κλαί-
οντες, ἐξὸν αὐ[τοῖς

Col. XXXII. IX primi vers. sunt in VI. Sensus ita continuatur: Itaque et nos et areopagus officio defuncti sumus; iam reliqua penes vos sunt. — 9 sqq. S. lacunam hoc fere modo expleri vult: διόπερ δεῖ π. ὑ. [ὦ ἄνδρες δικασταὶ κολάσαι τοὺς μεταφέρειν ἐθέλοντας ἐκ τῆς πό]λεως, deinde legens [εἰς] γῆν ἄλλην. Cui recte adversatur Sch., Boeckhio potius adstipulatus, qui ἀποβλέψαντας εἰς praecessisse conicit. — 14 γῆν etiam B. — 15 ἀλ|λὰ καὶ] τὴν B.; ἄλ|λην τὴν S. — Sit audacius tollere τήν; at sensus optimus existit. — 18 κοινη et ιδια A. — Lacuna in fine col. S. haec fere hausta putat: [μήτε τὰς τῶν ἐξαιτουμένων δεήσεις ἐᾶτε σῶσαι τοὺς εἰληφό]τας.

Col. XXXIII. — 4 Ἁγνωνίδου B. S. Bb. coll. v. 25. — 7 ἀτυχήσαντι B. S., ἀτυχοῦντι Bb. — 8 μενμεν A pr. — 20 λῃσταί B. S.; ν[αῦται S[1]; ἀ[νόητοι E. — 21 οιεπιτουχορ.. A pr.; corrector supra X addidit τρο, deinde P litteram et quae sequebatur O expunctas fuisse puto. Itaque τροχοῦ κλαί|οντες B. S.; τροχοῦ | ὄντες S[1]. E. ἐπὶ τοῦ τροποῦ κλ.: „de même que les sots pleurent une fois qu'ils

μὴ ἐμβαίνε[ιν εἰϲ τὸ πλοῖον. οὕτω [δὴ καὶ Δη[μο-ϲθένηϲ τί πϱοϲ[ῆκον

κλαιήϲει; — [ἐξῆν γὰρ αὐτῷ μὴ λαμ[βάνειν.... | [οὐδὲ μέχρι παραγραφῆϲ]

ont mis le pied sur la planche du navire.“ — 24 δὴ om. B. S. — 25 αγωνιδηϲκαιδη.. A pr.; corr. primum N inter Γ et Ω supra versum addidit, deinde singulas litteras omnes punctis notavit. Fortasse v. 24 δηκάι in lacuna exstitit. — 26 τί πρὸϲ ὑμᾶϲ Sch., τί προθήϲει; B., τί πρὸϲ ταῦτα ci. S. — 27 καὶ δεήϲεται μὴ λαμβάνειν δίκην B., ἐξὸν αὐτῷ μὴ λαμβάνειν S[1]. Utrique adversatur interpunctionis signum in A appositum, itaque rectius S: ἐξῆν γὰρ αὐτῷ μ. λ.

Claudit agmen frg. ap. Harp. s. v. παραγραφή, cui certus locus assignari nequit. Explicat Harp.: οὐδὲ μέχρι τινὸϲ ὡριϲμένου χρόνου καὶ παραγεγραμμένου, ὅ ἐϲτι περιγεγραμμένου.

Quindecim papyri fragmina, quae neque per se ipsa sensum aliquem praebent neque cum aliis coniungi poterant, hoc loco subicienda putavi. — Frg. H. XX: | — ντο?πα | — ο.π.. | — α...|. — H. XXIII: (des. vers. — + 3) — ν | — ϲει | — ιαφι | (des. vers. 2 + —) | (des. vers. —) | κακαι? — | απη— | μωι — | ξ — | ο? — | ϵ? — | π? | ψ — | (des. vers. —). — H. XXIV: (des. vers. —) | — ν?ει | — δ?ι?κη | — γονε | — ϲ?αν | — υκατεψη | — ωμενγαρ | — δ?εναννν | — ἀπ]οθνήϲκων | — ηγ?. | (des. vers. —) | (des. vers. — + 1) | ο — | ϵ — | π — | μ — | ω — | π — | οι? — | (des. vers. —). — H. XXIX: — π]ϵπομφα.. |. — H. XXXI: — ϲω —. — H. XXXII: ——. Bb. IV: | —μ?ϵταλ.η? — | — ...ω?.η?..— |. — Bb. VIa: | — α.υ — |. — b: — ....μ?. — | — αλλενπ? — | — .....ν — |. — c: — δεıντο |. V. etiam p. 22 adn. v. 3. — E. IV (cf. ad col. XXVIII): | παραϲο. | α?ι?τι.ο?ϲ | . ἐξ Ἀ[ρ]είου | α?ν?..ψη | ..αδ... | ..α?το.. | ρ?οι ι?... | ...τα.ο |. — E. V: | αλλα? ὦ ἄ[νδρεϲ | δ? — | τω — | ν — | θ — |. In sinistra parte columnae tam largum spatium est, ut initium orationis his verbis contineri suspicer. — E. VI: — α?ϵ | — γον | — υ?τ |. — E. X: κυ. — E. XI: π?ιω̄?. — Quam farraginem omnem in praesenti sane inutilem, sed de qua nondum desperandum esse putem, sagacioribus felicioribusque diligenter commendo.

II.

[ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΥΠΕΡ ΛΥΚΟΦΡΟΝΟC.]

Frg. I.

XXXIV (XXXI S.) | τῇ κατηγορίᾳ χρῆcθαι, — οὕτω καὶ ἐμὲ ἐᾶτε ὃν τρόπον προήρημαι καὶ ὡc ἂν δύνωμαι ἀπολογεῖcθαι· — καὶ μηδεὶc ὑμῶν ἀπαντάτω μοι μεταξὺ λέγοντι· — τί τοῦθ' ἡμῖν λέγειc; μηδὲ προcτίθετε τῇ κατ[ηγορίᾳ παρ' ὑμῶν αὐτῶν μηδέν, ἀλλὰ μᾶ]λλον τῇ ἀπολογίᾳ· ...εν.....κ.... (desunt vers. XIV?) |

Frg. II.

XXX[…] (XXXII[…]) | (desunt vers. X?) .....ὁ νόμοc c[υ]γκατηγο]ρεῖ(ν) μὲν τῷ βουλομ]ένῳ κατὰ τῶν κριν]ομένων ἐξουcίαν] δίδωcι, cυναπολογεῖcθαι δὲ κωλύει. — ἵνα δὲ μὴ π[ρ]ὸ τοῦ πράγματοc πο[λλοὺc

---

Inscriptio hoc loco depérdita in fine orationis legitur.

Fr. I (H. IX). Ex anteriore col. haec servata sunt: (des. vers. V | — — ω | — — νεν | (desunt v. —) | — Sensum S. ita explet: ὥcπερ καὶ τοῖc ἀντιδίκοιc ἐπετρέψατε ὡc ἐβούλοντο] τῇ κ. χρ. — 2 ουτωι A. — 4 ηρημαι A. — 6 ὑμῶν compendio scriptum. — 9 υμιν A pr. — 13 απολογια A in fine versus.

Fr. II est Harrisianum XIII, quocum coniunxerunt S. et Bb. parvum frg. XXVIII, sexti versus quattuor septimique duas primas litteras continens. — 1 Negationem praecessisse certum est. — cυγκατηγορεῖν S., ε[ἰc τ]ὸ κατηγορεῖν B.; cυνκατηγορει A habuit. — 5 sq. | λογειτθαι ut videtur A. cυναπολ. S., ἐ]ὰν ἀπολ. B.

λόγους ἀναλ[ίσκω,
ἐπ' αὐτὴν τὴν [ἀπολο-
γ]ίαν πορεύσομα[ι,
τοῖς μὲν θεοῖς εὐ-
ξάμενος βοηθῆ-
σαί μοι καὶ σῶσαι ἐ[κ τοῦ
παρόντος ἀγῶνος,
ὑμᾶς δὲ ὦ ἄνδρες δι-
κασταὶ ἐκεῖνο πα[ρ]αι-
τη]σάμενος πρῶ[το]ν |

[Ἢ νεωρίων προδοσίαν ἢ ἀρχείων ἐμπυρισμὸν ἢ κατάληψιν ἄκρας]

Frg. III.

XXXVI. (desunt vers. XV?)
.... ὁ Εὔ-
φημος].....ωτον
........ἐπε]ιδὴ ἐτε-
λεύτησεν ἐκ]εῖνος
.........ρος ὁ Φλυ-
εὺς]......ε.αὐτοῦ
........ο αν τοῦ

.........καὶ ἠξί-
ου]..........ννο
............εθετ
..........λειν
............ε
...........ατο |
(desunt v. XIII?)....[τοὺς XXXVII (XXXIII S.)
ἐγγυ]τάτω γένου[ς
εἴρ]γειν τὸν Εὔφ[η-
μον, ἀλλ' ἐᾶν. — νῦ[ν
δὲ τοῦτο ποιήσα[ν-
τες ἔργῳ μεμαρτυ-
ρήκασιν αὐτοὶ ὡς ψευ-
δής ἐστιν ἡ αἰτία κα-
τ' ἐμοῦ. — πρὸς δὲ τού-
τοις πῶς οὐκ ἄτοπον, —
εἰ μέν τι ἔπαθεν
τὸ παιδίον ἢ γιγνό-
μενον ἢ καὶ ὕστε-
ρον, ταύταις ταῖς δια-
θήκαις ἰσχυρίζεσθαι
ἂν αὐτούς, ἐν αἷς ὑ- |
(desunt vers. XX?)
ν.............

---

9 ἀναλ[ώσω Bb. — 18 | ..σομενος A pr. — De sequenti col. haec leguntur: — — | ε — — | δ — — | κ — — | π? — — | αυ — — | κρο — — |.

Post fr. II inserui frg. servatum a Polluce (IX, 156; cf. B. A. 97, 12; Phryn. epit. p. 335 Lob.), quod sane etiam ante II vel adeo I locum habuisse potest, cf. initium Euxenippeae. Nempe εἰσαγγελίαν suae causae minime convenire orator exponit. Ceterum Pollux: ἐν μέντοι τῷ Υ. ὑπ. Λ. εὗρον γεγραμμένον — καὶ οὕτως ἐγέγραπτο ἐν πλείοσι βιβλίοις, et Phryn.: ἐμπυρ.· οὕτως Υ. ἠμελημένως, δέον ἐμπρησμός λέγειν.

Frg. III (XVII H.). Col. 32. 3—5 dedi ex restit. S. — Col. 33. 1 τατωιγενου A.; ἐγγυτάτω γένους B. S. — 2 ἀπάγειν B.; εἴργειν S. — Praecessit οὐκ ἐχρῆν vel simile quid. — 5 εργω A. — 15 ειναισυ A pr., primum I a correctore transfixum. εἶναι συ — S[1]; ἐν αἷς ὑ — B. S.

τὸν Ͼὔφη[μον.....
κωλυε.ε......... —
τον........[παρέ-
χοντα.....[μαρ-
τυρίαϲ α........
τερω...........
ϲκε.........|

[Οὔτε γὰρ τὴν ἑαυτοῦ χεῖ-
ρα δυνατὸν ἀρνήϲαϲθαι.]

[Νωθρεύεϲθαι]

Pap. Ardenianus. Col. II. — — — Ἀρί-|
ϲτωνοϲ δὲ ἀν[δρά-
ποδα εἶχεν ἐν το[ῖϲ
ἔργοιϲ· καὶ ταῦ[τ]α α[ὐ-
τὸϲ ὑμῖν ἐμαρτύ[ρη-
ϲεν ἐπὶ τοῦ δικαϲ[τη-
ρίου, ὅτ' ἦν το[ύτ]ῳ
ὁ ἀγὼν πρὸϲ [Ἀρχε-
ϲτρατίδην. τοιο[ῦτο
γάρ ἐϲτι τὸ Ἀρίϲτ[ωνοϲ
τουτουῒ πρᾶγμα· — [αὐ-
τὸϲ προϲκαλ[εῖ]τα[ι
μὲν περιιὼν π[άν-
ταϲ ἀνθρώπους,
τῶν δ' ὅϲοι μὲν [ἂν
μὴ διδῶϲιν αὐ[τῷ
ἀργύριον, κρίν[ει καὶ
κατηγορεῖ, ὁπ[όϲοι
δ' ἂν ἐθέλωϲιν [ἀπο-
τίνειν, ἀφίηϲιν, [τὸ
δ' ἀργύριον Θεο[μνή-
ϲτῳ δίδωϲιν· — ἐκ[εῖ-

Col. 34. 5 μαρτυρίαϲ B.; id. v. 6 sq. ἐγγυ]τέρω [γένουϲ.

Accedit ex Babingtonianis frg. unum, quod huic orationi vindicandum videtur (I): | — | — ρηται | — ϲ? | — | — ν | des. v. XXIII? | τ— | ε?χ? — | =̄ | βαι?υ? — || ριπ (ριτη?) — | νει?ϲ? — | ϲι?μ? — | ʽεμ — | .ειμ — || ρ?αφη — | μ?οιχε (μοιχεύειν Bb.) — | φ?ομηε — | .λ?εφ — | des. v. XV? |.

Porro a veteribus servata duo, alterum ap. Poll. II, 152 (cf. Bachmann Anecd. I p. 414, 24; Suid. s. v. χεῖρα); alterum (νωθρεύεϲθαι) ap. Poll. IX, 137, qui addit: ὅπερ ἔγωγε οὐ πάνυ ἐπαινῶ.

Ex columna I haec fragmenta verborum servata sunt: | — — ντην | — — αερω | — — διατι | — — ααυ || — — ν?ου | — — ιμεν | — — υειϲ | — — ου | — — ναι || — — ουν | — — με | — — εωϲ | — — ηϲ? | — — ε || — — ου | — — ρω̄ | — — α?ε | — — ω?ν | — — ϲ || — — ενοϲ | ʽ— — ιωϲ | — — νη | — — ἄνδ]ρεϲ δι|καϲταί] — υϲιοϲ || — — νφι | — — το | — — οϲ | — — Ἀρί |

Col. II. 6 τούτων Bb. Sw. C.; το..ωι A. — 7 Ἀρχεϲτρ. Bb. — 9 sq. restit. Sw. — 10 τουτουῒ A. — 12 περιων A.; cf. eandem scripturam or. I col. 5, 6. — 19 αφηϲιν A pr. — 20 Θεομνήϲτῳ rest. Sw.

νοϲ δὲ λαμβάνω[ν ἀνδράποδα ἀγοράζει, καὶ παρέχει ὥϲπερ τοῖϲ λῃϲταῖϲ ἐπιϲιτιϲμόν, καὶ δίδωϲι τούτῳ ὑπὲρ ἑκάϲτου τοῦ ἀνδραπό- | III. δου ὀβολὸν τῆϲ ἡμέραϲ, ὅπωϲ ἂν ᾖ ἀθάνατοϲ ϲυκοφάντηϲ. — Ἄξιον δ' ἐϲτὶν, ὦ ἄνδρεϲ δικαϲταὶ, κἀκεῖθεν ἐξετάϲαι τὸ πρᾶγμα ἀφ' ὧν ἐν τῷ δήμῳ τὸ πρῶτον αὐτοὶ εὐθὺϲ ᾐτιάϲαντο. — ἐμοὶ γὰρ (οἱ) οἰκ[εῖ]οι ἀπέϲτειλαν γράψα[ντ]εϲ τήν τε εἰϲαγγελίαν καὶ τὰϲ αἰτίαϲ ἃϲ ἐν τῇ ἐκκληϲίᾳ ᾐτιάϲαντό με, ὅτε τὴν εἰϲαγγελί[αν] ἐδίδοϲ[α]ν, ἐν α[ἷϲ ἦ]ν γεγρα[μ]μένον ὅτι Λυκο[ῦργ]οϲ λέγ[ει], φάϲκω[ν ἐκ τῶ]ν οἰκ[είω]ν ἀκ[ηκοέ]ναι, ὥ]ϲ ἐγὼ παρακολουθῶν, ὅτε Χάριπποϲ ἐγάμει τὴν γυναῖκα, παρεκελευόμην αὐτῇ ὅπωϲ μὴ *πληϲιάϲει Χαρίππῳ, ἀλλὰ διαφυλάξει αὐτήν. — ἐ]γὼ [δ]ὲ ἃ καὶ πρὸϲ τοὺϲ | IV. ἐπιτηδείου[ϲ καὶ πρὸϲ τοὺϲ ο[ἰκείουϲ τοὺϲ ἐμαυτ[οῦ εὐθὺϲ ἥκων ἔλεγ[ον, κα]ὶ νῦν πρὸϲ ὑμ[ᾶϲ ἐ]ρῶ, — ὅτι, εἰ ἔϲτιν τ[αῦτ]α ἀληθῆ, ὁμολ[ογ]ῶ καὶ τἄλλα πάν[τα πεποιηκέναι τὰ [ἐν τῇ εἰϲαγγελίᾳ γε[γραμμένα· — ὅτι δὲ [ψευδῆ ἐϲτιν, ῥᾴδιον [οἶμαι εἶναι ἅπαϲι[ν ἰδεῖν· — τίϲ γὰρ οὕτω[ϲ ἐϲτὶ τῶν ἐν τῇ π[όλει ἀλόγιϲτοϲ, ὅϲ[τιϲ ἂν πιϲτεύϲαι το[ιούτοιϲ λόγοιϲ; — ἀνάγ[κη γάρ, ὦ ἄνδρεϲ δικ[αϲταί,

Col. III. 2 η A. — 9 ητιαϲαντο A. — 10 οἱ add. Sw. al. — num ἐπέϲτειλαν? — 14 iota mutum ubique in A omissum. — 25 sq. πλεοναϲη A pr.; πληϲιαϲη A corr. Coniunctivum tuentur B. JBL. C.; πληϲιάϲει Sw. K. — 28 ε]γω[δ]εκαι A pr.

Col. IV. 3 ἐμαυτ[οῦ τότε | Bb. C., καθ|ήκων ci. Sw.; at non ita librarius syllabas dirimit. — 5 ἐ]ρῶ Bb., qui ρω dignosci affirmat; Sw. in add. λέ]γω reponit, sed Sw.[1] ut Bb. — 7 ομολ[ογ]ωι A. — 10 ειϲαγγελια A. — 11 ψευδῆ Sw. in scholiis. — 12 [νομίζω] Bb.; οἶμαι C. propter spatium. — 13 [δηλῶϲαι] Bb.; γνῶναι Patakis ap. Sw.[1]; ἰδεῖν C. — 15—19 rest. Bb. —

πρῶτον μὲν [ὀρε-ωκόμον καὶ π[ροη-γητὴν ἀκολουθε[ῖν τῷ ζεύγει, ὃ ἦγεν τὴν γυναῖκα, |

V. ἔπ[ε]ιτα δὲ παῖδας τοὺς προπέμ-ποντας αὐτὴν ἀκο-λουθεῖν καὶ Διώξιπ-πον· καὶ γὰρ οὗτος ἠ-κολούθει διὰ τὸ χή-ραν ἐκδίδοσθαι αὐτήν. — εἶτ' ἐγὼ εἰς τοῦτο ἀπο-νοίας ἦλθον, ὥστε ἄλλων τε τοσούτων ἀνθρώπων συν-ακολουθούντων καὶ Διωξίππου καὶ Εὐφραίου τοῦ προσ-γυμναστοῦ αὐτοῦ, οἳ τῶν Ἑλλήνων ὁμολογουμένως ἰσχυρότατοί εἰσιν, — ο[ὐ]κ ᾐσχυνόμην το[ιο]ύτους λόγους λέγων περὶ γυναι-κὸς ἐλευθέρας πάν-τ]ων ἀκουόντων, οὐδ'] ἐδεδίειν μὴ πα-ραχρ]ῆμα ἀπόλωμαι τυπ]τόμενος; τίς γὰρ] ἂν ἠνέσχετο τοι]αῦτα περὶ τῆς αὐ- |

VI. τοῦ ἀδελφ[ῆς ἀκού]ων οἷά με ο[ὗτοι αἰτι]ῶν-ται εἰρηκ[έναι καὶ οὐ κἂν ἀπέ[κτεινε τὸν λέγοντα; — [τὸ δὲ κεφ]ά-λαιον, ἃ π[ρὸς ὑμᾶς καὶ μικρῷ [πρόσθε]ν εἶπον, εἰς [τοῦτο ἀν]αι-σθησίας ὁ Χ[άριππ]ος, ὡς ἔοικεν, [ἦλθε]ν, ὥστε πρότ[ερον] μὲν, ὥς φασιν, [τῆς γυν]αι-κὸς προλε[γούσης] ὅτι

---

23 οσηγεν A pr. — 24 sqq. A: τηνγυναικα επει||ταδεπαιδαςτο[υ σπρο|πεμποντασαυτην|ακολουθειντωζευ|γειοσηγεντηνγυ|ναικα ε πειταδε e. q. s., cum scribentis oculus ab ἀκολουθεῖν v. 27 aberrasset ad idem vocabulum exstans v. 22.

Col. V. 7 εγδιδοσθαι A ut semper, quod retinet Sw.; ceterum a pr. m. εγδιδοναι. — 19 ησχυνομην A. — 26 ἀπα]γόμενος Bb. πνι]γόμενος K., Car. Fr. Hermann ap. Sw., C.; τυπ]τόμενος JBL. Littera est vel Γ vel T.

Col. VI. 1 ῶ in fine vers. A. — 3 εἰρηκέναι; ἆρ' οὐ|κ κτἑ. Bb.; εἰρ. καὶ οὐκ Sw. — 5 sqq. dedi ex Caesaris restitutione. Bb.: τὸ δὲ κ. ἀπ[ὸ τῶν ὀλίγων | καὶ μικρῶ[ν τούτων ὧ]ν εἶπον, eademque Sw., nisi quod contra cod. μακρῶν; tum K.: ἃ περὶ τούτων καὶ μικρῷ πρότερον εἶπον, nec aliter JBL., nisi quod in initio ἀπὸ τούτων, ὃ καὶ vult. — v. 8—15 cum C. lectiones Bb. secutus sum; at aliter K.: ὥστε προκαταγνοὺς, ὥς φασιν, τῆς γυναικὸς προδοσίας, ὅτι

συνομωμο[κυῖα εἴ]η πρὸς ἐμέ, πά[λιν δ]ὲ ἀκούων ἐμο[ῦ παρακελευομένο[υ αὐτῇ, ὅπως ἐμμ[ενεῖ ἐν τοῖς ὅρκοις οἷ[ς ὤμοσεν, ἐλάμβανε[ν γυναῖκα; — καὶ ταῦ[τα δοκεῖ ἂν ὑμῖν ἢ [Αἴας ἐκεῖνος ὁ μαιν[όμενος ποιῆσαι [ἢ Μαργίτης ὁ πάντ[ων ἀβελτερώτατος; — [Ἀλλ' οἶμαι, ὦ ἄνδρε[ς δικασταί, πολλὰ πλεο- |

VII. νεκτοῦσιν ἐν τοῖς ἀγῶσιν οἱ κατήγοροι τῶν φευγόντων· οἱ μὲν γὰρ διὰ τὸ ἀκίνδυνον αὐτοῖς εἶναι τὸν ἀγῶνα ῥᾳδίως ὅ τι ἂν βούλωνται λέγουσι καὶ καταψεύδονται, οἱ δὲ κρινόμενοι διὰ τὸν φόβον πολλὰ καὶ τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς εἰπεῖν ἐπιλανθάνονται· — ἔπειτα οἱ μὲν ἐπειδὰν πρότερον λόγον λάβωσιν, οὐ μόνον ἃ ἔχουσιν αὐτοὶ δίκαια περὶ τοῦ πράγματος λέγουσιν, ἀλλὰ συσκευάσαντες λοιδορίας ψευδεῖς κατὰ τῶν κρινομένων ἐξιστᾶσιν τῆς ἀπολογίας, — ὥστε συμβαίνειν αὐτοῖς δυοῖν τὸ ἕτερον, ἢ περὶ τῶν ἔξωθεν διαβολῶν |

ἀπο[λογου]μένοις VIII
τῆς [περὶ τοῦ] πράγματος [ἀπολογία]ς ἀπολελ[εῖφθαι, — ἢ εἰ] μὴ μέμνη[νται περὶ] τῶν προκ[ατηγορηθ]έντων, ο[ὕτω δόξαν κ]ατα-

---

συν. κτέ. — 16 rest. Sw. — 17 ἐμμένῃ Bb., ἐμμενεῖ Sw. in adn., K. — 20 cum aliquantum spatii supersit, Bb. ἐλ—ε τὴν restituit; ἐλ—ν' αὐτὴν K. Sw., qui tamen in addendis ἐλάμβανεν probat. Possis etiam ἐλ. ὅμως. — 22 Ἡρ[ακλῆς Bb. in add., Sw., quod spatium egreditur, et ductus qui in A post H superest non P sed A vel O indicare videtur. Itaque ἢ Αἴας conicit Sw. in scholiis. — 24 ἢ M. Sw.; ὁ M. Bb.

Col. VII. 4 ομεν A pr. — 14 επειται A. — 16 πρότεροι Patakis. — 20 αλλαιςυνςκευ | A; ςυνςκ. retinet Sw. — 25 supra ε in A est ductus aliquis in hunc modum: ς. — 27 et 28 in fine vs. ων compendio scr.

Col. VIII. 4 ἀπο|λελ[ῆσθαι Bb.; ἀπο|λελ[εῖφθαι Sw. JBL. — 6 προσκατηγ.? — 7 ο[ἴημα Bb.; ο[ἴησιν Sw.; at sic spatium non expletur. Neque magis sufficit coniectura K.: οἴ-

λείπ[εcθαι παρ]ὰ τοῖc δικαcτ[αῖc ὅτι] ἀληθῆ ἐcτιν [τὰ εἰρ]ημένα· — πρὸc δ[ὲ τού]τοιc τούc τε μέ[λλοντα]c βοηθεῖν το[ῖc φε]ύγουcι προδιαβ[άλλ]ουcι καὶ αὐτοῦ τ[οῦ κριν]ομένου τὴν [ἀπολο]γίαν διαcτρ[έφουcιν]· — οἷον καὶ ἀ[ρτίωc] οὑτοcὶ ἐνεχεί[ρηcε ποιεῖν ἐν τῇ κα[τηγορίᾳ· — καὶ οὐδ' ἀποδ[έχεcθαι ἐῶcι τῶν ἀ[ναβαινόντων ὑπέ[ρ τινοc καὶ cυναπολ[ογηcομένων — δι.......... μὴ ἀπο.......... πότερ' οὐ[κ ἔννομόν ἐ- |

IX cτι τοῖc κρινομένοιc τοὺc οἰκείουc καὶ τοὺc φίλουc βοηθεῖν, — ἦ ἔcτιν τι τῶν ἐν τῇ πόλει τούτων δημοτικώτερον, τοῦ τοὺc δυναμένουc εἰπεῖν τοῖc ἀδυνάτοιc τῶν πολιτῶν κινδυνεύουcι βοηθεῖν; cὺ δὲ οὐ μόνον περὶ τῶν cυνηγόρων τοὺc λόγουc πεποίηcαι, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀπολογίαν τὴν ἐμὴν διατάττειc καὶ παραγγέλλειc τοῖc δικαcταῖc περὶ ὧν δεῖ αὐτοὺc ἀκούειν (καὶ) κελεύειν με ἀπολογεῖcθαι, καὶ περὶ ὧν μὴ ἐᾶν λέγειν. — καὶ τοῦτο πῶc καλῶc ἔχει, cὲ μὲν ὅπωc ἠβούλου τὴν κατηγορίαν

εcθαι κατ. ἆρα τοῖc δ., qua reiecta ipse postea δόξαν καταλ. coniecit. — 8 καταλείπειν Bb. Sw. K. C.; quod spatio non prorsus sufficit. — 13 τοῖc φεύγουcι C.; π[ρὸc το]υτουcί Bb. Sw.; το[ῖc εἰ]cιοῦcι Sh. ap. JBL. — 18 [αὐτὸc] Bb. Sw. C., quod cum spatio minus convenit. — ουτοcϊ A. — 19 ἐνεχείρηcεν Sw.; ἐνεχ. ποιεῖν K. C. ἐν. νῦν Sh. — 20 τη A. — Sequentia K. ita restituit: οὐ|δ' ἀπολ[ογεῖcθαί τι|cι τῶν ἀ[ναγκαίων | τῶν ὑπὲ[ρ ἐμοῦ | cυναπολ[ογηcομέ|νων δι[δούc, ὧν δέομαι | μὴ ἀπο[λιπεῖν μ', ὁρᾶν δὲ | πότερ' οὐ[κ ἔξε|cτι κτέ. Sed ante, non post δι... v. 25 sententiam terminari spatium vacuum in A indicat. Itaque melius JBL: οὐδ' ἀποδέξεcθαί φηcι τῶν ἀπαντώντων ὑπὲρ ἐμοῦ cυναπολογηc.· διὰ τί δὴ ἀξιοῖc μὴ ἀποδέχεcθαι; πότερ' οὐκ ἔννομόν ἐcτι κτέ.

Col. IX. 6 τούτου corrigit Sw., ut in consimili loco pro Eux. col. 25; defendunt utrobique K. et C. — 20 ἀκούειν deleri iubet Sw.; K. et JBL καὶ inserunt, omissum a librario propter consimilem sequentem syllabam.

ποιήϲαϲθαι, προει- | X δότα δὲ ἃ ἔχω ἐγὼ δίκαια λέγειν πρὸϲ τὰ παρὰ ϲοῦ ἐψευϲμένα ὑφαιρεῖϲθαί μου τὴν ἀπολογίαν; — καὶ ἐμὲ μὲν αἰτιᾷ ἐν τῇ εἰϲαγγελίᾳ καταλύειν τὸν δῆμον παραβαίν[ον]τα τοὺϲ νόμουϲ, — αὐ[τὸϲ] δ' ὑπερπηδήϲ[αϲ ἅπ]ανταϲ τοὺϲ ν[όμο]υϲ εἰϲαγγελία[ν δέδ]ωκαϲ ὑπὲρ ὧν [γρα]φαὶ πρὸϲ τοὺϲ θεϲ[μοθ]έταϲ ἐκ τῶν νό[μων] εἰϲίν, ἵνα π[ρῶτον μ]ὲν ἀκίνδ[υνοϲ εἰϲ]ίῃϲ εἰϲ τὸ[ν ἀγῶνα,] ἔπε[ιτ]α ἐξ[ῇ ϲοι τραγ]ῳδίαϲ γρ[άψαι εἰϲ τὴ]ν εἰϲαγγελ[ίαν οἵαϲ]περ νῦν γέγρ[αφαϲ, — ὅϲ μ' α]ἰτιᾷ ὅτι τ[αύτην τὴν γ]υναῖκα....... ἄγαμ[ον ἔνδον κα]ταγηρ[άϲκειν]...αϲ δε ϲ.........ϲ |

XI οὐ προϲήκει παρὰ τοὺϲ νόμουϲ. οὐκοῦν ἄλλην μὲν οὐδεμίαν τῶν ἐν τῇ πόλει γυναῖκα ἔχειϲ εἰπεῖν, ᾗτινι ἐγὼ τούτων αἴτιόϲ εἰμι, περὶ ἧϲ δὲ νῦν τὴν κατηγορίαν πεποίηϲαι, πότερα ᾤου προϲήκειν ϲυνοικεῖν ἐκδεδομένην Χαρίππῳ, ἑνὶ τῶν πολι-

---

Col. X. 1 εχωι A. — 6 εν primo omissum a corr. demum additum. — 7 ειϲαγγελια A. — 11 πάνταϲ Bb. Sw. C. — ἅπανταϲ τοὺϲ π[ατρίουϲ Sh., cum revera ductus ille non magis N quam Π indicare videatur. — Quae sequuntur usque ad v. 20 Bb. restituit; deinde scripsit: ἐξιῇϲ τραγῳδίαϲ γράφων τὴν εἰϲ. ὥϲπερ νῦν γέγρ., καὶ αἰτιᾷ ὅτι τ. τὴν γυν. — ἄγαμον ἔνδον καταγηράϲκειν. K.: ἐξῇ ϲοι τρ—αϲ γράφειν δέον εἰϲ., οἵαϲπερ νῦν γέγρ., ὅϲ ἔμ' αἰτιᾷ ὅτι ταύτῃ τῇ γυναικὶ παρεϲκεύαϲα ἄγ. ἔ. κ., εἴγε τοιάϲδε ϲυνοικεῖν, ὡϲ φῄϲ, οὐ προϲήκει κτέ. Pat.: ἐξῇ ϲοι ὥϲπερ τραγ. γράψαι τὴν εἰϲ., ὥϲπερ νῦν γέγρ., καὶ αἰτιᾷ ὅτι ταύτην τ. γ. ἐγὼ ἐβουλόμην ἄ. ἔ. κ. — JBL.: ἐξῇ ϲοι τραγ. γράφειν εἰϲ τὴν εἰϲ., οἵαϲπερ νῦν γέγρ. — — αἰτιᾷ ὅτι ταύτην τ. γ. ἔπραττον ἄ. ἔ. κ. — Ceterum ad v. 16 sqq. referendus Harpocrationis locus, s. v. εἰϲαγγ.

Col. XI. 2 οὔκουν Sw. C., recte nisi sequeretur μέν. — 4 τη A. — 6 $\overset{η}{α}$τινι A. — 8 ηϲγε A pr. — 10 ωου A. — 11 εγ|δεδ. et 14 ανεγδοτον A, ut col. 5, 7. —

τῶν, ἢ ἀνέκδοτον ἔνδον καταγηράϲκειν, ἢ εὐθὺϲ ἐξεδόθη τάλαντον ἀργυρίου προϲθέντοϲ αὐτῇ Εὐφήμου, — δῆλον ὅτι οὐ διὰ πονηρίαν, ἀλλὰ δι' ἐπ(ι)είκειαν; — Τούτῳ μὲν οὖν ἔξεϲτιν, (ὦ) ἄνδρεϲ δικαϲταί, καὶ λέγειν ὅ τι ἂν βούληται καὶ καταψεύδεϲθαι, ὑμᾶϲ δ' οἶμαι δεῖν οὐκ ἐκ τῶν τοῦ κατηγόρου δια- |

XII βολῶν περὶ ἐμοῦ δικάζειν, — ἀλλ' ἐξ ἅπαντοϲ τοῦ βίου ὃν βεβίωκα ἐξετάϲανταϲ· λαθεῖν γὰρ τὸ πλῆθοϲ τὸ ὑμέτερον οὐκ ἔνι οὔτε πονηρὸν ὄντα οὐδένα τῶν ἐν τῇ πόλει οὔτε ἐπ(ι)εικῆ, — ἀλλ' ὁ παρεληλυθὼϲ χρόνοϲ μάρτυϲ ἐϲτὶν ἑκάϲτῳ τοῦ τρόπου ἀ]κριβέϲτατοϲ, — ἄλλωϲ τ]ε δὴ καὶ περὶ τούτων τῶ]ν αἰτιῶν οἵα αὕτη ἐϲτ]ίν. ὅϲα μὲν γὰρ τῶ]ν ἀδικημάτων ἐν ἁ]πάϲῃ τ(ῇ) ἡλικίᾳ το]ῦ ἀνθρώπου ἐνδέ]χεται ἀδικῆϲαι, ταῦ]τα μὲν δεῖ ϲκοπεῖ]ν ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ἐγκλή]ματοϲ οὗ ἂν ἔχῃ τιϲ· μο]ιχεύειν δ' οὐκ ἐνδέ]χεται ἀπὸ πεντήκο]ντα ἐτῶν ἀρξάμενον,] ἀλλ' ἢ πάλαι......]όϲ ἐϲτιν, |

XIII ὃ δειξάτωϲαν οὗτοι,

21 επεικειαν A ut XII, 9 επεικη, quae servat Sw.; at pro Eux. col. 26 επεικη in επιεικη correctum reperitur. — 23 ω ανδρεϲ A corr. secundum Bb.; ego nihil reperio nisi ductus quosdam supra versum inter N et Δ litteras.

Col. XII. 2 εκπαντοϲ A pr. — 8 τη A. — 14 τουτω̄ A. — 18 παϲηιηλικιαι A. (τ supra scr.) — 20 ἀδικῆ|ϲαι Bb. K. JBL.; ἀδικη|θῆναι Sw., quod spatium excedit. — 23 sq. πράγ]ματοϲ οὗ ἂν [ἐρᾷ τιϲ K., quod recepit C. ἀξιώ]ματοϲ οὗ ἂν [ἔχῃ τιϲ Bb.; ἀδική]ματοϲ οὗ ἂν [ἀδικῇ τιϲ Sw. — 26 πεντήκοντα cum spatio magis convenit quam ἑξήκοντα; unde illud omnes. — 27 ἀρξάμ. Bb. — 28 πάλαι μοι πρόϲεϲτιν.Bb., sed in addendis π. τοιοῦτόϲ ἐϲτιν, et ap. JBL., affirmans litteram ante O non posse fuisse nisi aut T, aut Γ, aut Π, π. ἀκάθαρτόϲ ἐϲτιν. — JBL.: πάλαι τιϲ τοιοῦτόϲ ἐϲτι, quod aegerrime spatio vacuo capitur; πάλαι τιϲ μοιχόϲ ἐ. Sw.; π. τιϲ ἄϲωτόϲ ἐ. C. Ad sensum nihil melius quam primum illud: π. μοι πρόϲεϲτιν.

ἢ ψευδῆ τὴν αἰτίαν εἰκὸϲ εἶναι. — ἐγὼ τοίνυν, ὦ ἄνδρεϲ δικαϲταί, μεθ' ὑμῶν διατρίβων ἐν τῇ πόλει τὸν ἅπαντα χρόνον οὔτε αἰτίαν πονηρὰν οὐδεμίαν πώποτ' ἔλαβον οὔτ' ἔγκλημά μοι πρὸϲ οὐδένα τῶν πολιτῶν γέγονεν, οὐδὲ πέφευγα δίκην οὐδεμίαν, οὐδ' ἕτερον δεδίωχα, ἱπποτροφῶν δὲ διατετέλεκα φιλοτ[ί]μωϲ τὸν ἅπαντα χρόνον παρὰ δύναμιν καὶ ὑπὲρ τὴν οὐϲίαν τὴν ἐμαυτοῦ· — ἐϲτεφάνωμαι δ' ὑπό τε τῶν ἱππέων πάντων ἀνδραγαθίαϲ ἕνεκα καὶ ὑπὸ τῶν ϲυναρχόντων. ὑμεῖϲ γάρ με, ὦ ἄνδρεϲ δικαϲταί, πρῶ- |
XIV τον μὲν φύλαρχον ἐχειροτονήϲατε, ἔπειτα εἰϲ Λῆμνον ἵππαρχον, καὶ ἦρξα μὲν αὐτόθι δύ' ἔτη τῶν πώποθ' ἱππαρχηκότων μόνοϲ, προϲκατέμεινα δὲ αὐτόθι τὸν τρίτον ἐνιαυτὸν οὐ βουλόμενοϲ πολίταϲ ἄνδραϲ ἐπὶ κεφαλὴν εἰϲπράττειν τὸν μιϲθὸν τοῖϲ ἱππεῦϲιν ἀπόρωϲ διακειμένουϲ. — καὶ ἐν τούτῳ μοι τῷ χρόνῳ ἔγκλημα μὲν οὐδεὶϲ τῶν ἐκεῖ ἐνεκάλεϲεν οὔτε ἰδίᾳ οὔτε δημοϲίᾳ, — ϲτεφάνοιϲ δὲ τριϲὶν ἐϲτεφανώθην ὑπὸ τοῦ δ[ήμ]ου τοῦ ἐν Ἡφαιϲ[τί]ᾳ καὶ ἑτέροιϲ ὑ[πὸ] τοῦ ἐν Μυ⟦ρ⟧ρίνῃ· ἃ [δ]ὴ τεκμήρια ὑμῖν ἐ[ϲτι]ν εἰϲ τοῦτον τὸν |
XV ἀγῶνα, ὡϲ ψευδεῖϲ κατ' ἐμοῦ (αἱ) αἰτίαι εἰϲίν· — οὐ γὰρ οἷόν τε τὸν Ἀθήνηϲι πονηρὸν ἐν Λήμνῳ χρηϲτὸν εἶναι, οὐδ' ὑμεῖϲ ὡϲ τοιοῦτον ὄντα με ἀπεϲτέλλετε ἐκεῖϲε παρακατατιθέμε-

---

Col. XIII. 6 διατρειβων A. — τη A. — 8 οτε A pr. — 10 λαβων A pr. — ενκλη|μα A., quod retinet Sw. — 17 πολυτ[ι]μωϲ A pr.

Col. XIV. 17 εν|κλημα A. — 20 ϊδια A. — 21 δημοϲιαουδειϲ A pr.; corrector ουδειϲ ut delendum notavit.

Col. XV. 2 αἱ αἰτ. Bb. in adnot.; Sw., C. — 5 λημνω A. —

νοι δύο πόλειc τῶν ὑμετέρων αὐτῶν. — Ὅcα μὲν οὖν ἐγὼ εἶχον, ὦ ἄνδρεc δικαcταὶ, ὑπὲρ ἐμαυτοῦ εἰπεῖν, cχεδὸν ἀκηκόατε· ἐπ[ει]δὴ δὲ ὁ κατήγορ[ο]c οὐκ ἀπείρωc ἔχων τοῦ λέγειν, — εἰωθὼc δὲ πολλάκιc ἀγωνίζεcθαι ἐκάλει cυνηγόρουc τοὺc cυναπο[[λ]]λοῦντάc τινα τῶν πολιτῶν ἀδίκωc, δέομαι ὑμῶν καὶ ἐγὼ καὶ ἀντιβολῶ κελεῦcαι κἀμὲ καλέcαι τοὺc cυνεροῦνταc |
XVI ἐμοὶ ὑπὲρ τηλικούτου ἀγῶνοc — καὶ ἀκοῦcαι εὐνοϊκῶc, εἴ τίc μοι ἔχει τῶν οἰκείων ἢ τῶν φίλων βοηθῆcαι — πολίτῃ μὲν ὄντι ὑμετέρῳ, — ἰδιώτῃ δὲ καὶ οὐκ εἰωθότι λέγειν, — ἀγωνιζομένῳ δὲ καὶ κινδυνεύοντι οὐ μόνον περὶ θανάτου, ἐλάχιcτον γὰρ τοῦτό ἐcτιν τοῖc ὀρθῶc λογιζομένοιc, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ ἐξοριcθῆναι καὶ ἀποθανόντα μηδὲ ἐν τῇ πατρίδι ταφῆναι. — ἐὰν οὖν κελεύητε, ὦ ἄνδρεc δικαcταὶ, καλῶ τινα βοηθήcοντα. ἀνάβηθί μοι, Θεόφιλε, καὶ cύνειπε ὅ τι ἔχειc· κελεύουcιν οἱ δικαcταί.

Ἀπολογία ὑπὲρ Λυκόφρονοc. |

---

22 cυναπολ|λυνταc A pr.; corrector o adscripsit. — 25 εγωι A. — 26 αντιβολωι A.

Col. XVI. 4 μου A pr. — 10 αγω|νιζομενω A. — 12 μονπερι A pr. — 25 Ante hunc proximumque versum atque etiam infra multae lineae obliquae pictae sunt. — 27 sq. Supra tituli utrumque versum aliquot lineae conspiciuntur, quas accentus notas interpreteris, nisi quod etiam post ultimam syllabam et infra Λυκοφρ. additae sunt.

III.

XVII
ΥΠΕΡ ΕΥΞΕΝΙΠΠΟΥ ΕΙϹΑΓΓΕΛΙΑϹ ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟϹ ΠΟΛΥΕΥΚΤΟΝ. |

XVIII Ἀλλ' ἔγωγε, ὦ ἄνδρες δικαcταί, ὅπερ καὶ πρὸc τοὺc παρακαθημένουc ἀρτίωc ἔλεγον, θαυμάζω, εἰ μὴ προcίcτανται ἤδη ὑμῖν αἱ τοιαῦται εἰcαγγελίαι. — τὸ μὲν γὰρ πρότερον εἰcηγγέλλοντο παρ' ὑμῖν Τιμόμαχοc καὶ Λεωcθένηc καὶ Καλλίcτρατοc καὶ Φίλων ὁ ἐξ Ἀναίων καὶ Θεότιμοc ὁ Cηcτὸν ἀπολέcαc καὶ ἕτεροι τοιοῦτοι· — καὶ οἱ μὲν αὐτῶν ναῦc αἰτίαν ἔχοντεc προδοῦναι, οἱ δὲ πόλειc Ἀθηναίων, ὁ δὲ ῥήτωρ ὢν λέγειν μὴ τὰ ἄριcτα τῷ δήμῳ· — καὶ οὔτε τούτων πέντε ὄντων οὐδεὶc ὑπέμεινε τὸν ἀγῶνα, ἀλλ' αὐτοὶ ᾤχοντο φεύγοντεc ἐκ τῆc πόλεωc, οὔτ' ἄλ- | XIX λοι πολλοὶ τῶν εἰcαγγελλομένων, ἀλλ' ἦν cπάνιον ἰδεῖν ἀπ' εἰcαγγελίαc τινὰ κρινόμενον ὑπακούcαντα εἰc τὸ δι-

---

Col. XVII. Inscriptio litteris valde diversis exarata est, quas propter ductuum summam neglegentiam et compendia quoque quaedam non facile intellegas.

Col. XVIII. 6 ηδηι A. — 23 τουτω̅ A. — 25 οὐδ' εἷc Sw. — 26 ωχοντο A.

Col. XIX. 3 ἀλλ' ἦν cπάνιον ἰδεῖν a corr. supra columnam adscriptum; de notis adhibitis v. praef. — 6 δικα-

καϲτήριον· — οὕτωϲ ὑπὲρ μεγάλων ἀδικημάτων καὶ περιφανῶν αἱ εἰϲαγγελίαι τότε ἦϲαν. — νυνὶ δὲ τὸ γινόμενον ἐν τῇ πόλει πάνυ καταγέλαϲτόν ἐϲτιν. — Διογνίδηϲ μὲν καὶ Ἀντίδωροϲ ὁ μέτοικοϲ εἰϲαγγέλλονται ὡϲ πλέονοϲ μιϲθοῦντεϲ τὰϲ αὐλητρίδαϲ ἢ ὁ νόμοϲ κελεύει, — *Ἀγαϲικλῆϲ δ' ὁ ἐκ Πειραιέωϲ ὅτι εἰϲ Ἁλιμουϲίουϲ ἐνεγράφη], Εὐξένιπποϲ δ' ὑ]πὲρ τῶν ἐνυπνίων] ὧν φηϲιν ἑωρακέ]ναι· ὧν οὐδεμ[ία] δήπου τῶν αἰτι[ῶ]ν τούτων οὐδὲν |

XX

κοινωνεῖ τῷ εἰϲαγγελτικῷ νόμῳ. — Καίτοι, ὦ ἄνδρεϲ δικαϲταί, ἐπὶ τῶν δημοϲίων ἀγώνων οὐ χρὴ τοὺϲ δικαϲτὰϲ πρότερον τὰ καθ' ἕκαϲτα τῆϲ κατηγορίαϲ ὑπομένειν ἀκούειν, πρὶν αὐτὸ τὸ κεφάλαιον τοῦ ἀγῶνοϲ καὶ τὴν ἀντιγραφὴν ἐξετάϲωϲιν εἰ ἔϲτιν ἐκ τῶν νόμων ἢ μή· — οὐ μὰ Δία, οὐχ ὥϲπερ ἐν τῇ κατηγορ[ί]ᾳ Πολύευκτοϲ ἔλεγεν, ο[ὐ φάϲκων δεῖν τοὺϲ ἀπολογουμένουϲ ἰϲχυρίζεϲθαι τῷ εἰϲαγγελτικῷ νόμῳ, ὃϲ κελεύει κατὰ τῶν ῥητόρων αὐτῶν

ϲτηέριον A. — 10 τουτο A pr. — 11 γίγνομαι et γιγνώϲκω, quemadmodum in quibusdam locis etiam scriptum est, Hyperidi ubique restituit Cb.; Bb. Sw. C. codicem sequuntur. — 13 ειναι A pr., εϲτιν A corr. — 14 Διογνίδηϲ nomen iniuria tentavit Cb.; Διογενείδηϲ potius, quod reponere vult, non recte derivatum est. — 19 ἢ (ὅϲου) ὁ νόμοϲ solus Cb. — 20 αγηϲικληϲ A.; corr. Bb. collato Harpocrationis loco (s. v. Ἀγ.): περὶ Ἀγαϲικλέουϲ Ὑπ. λέγει κτέ. — 21 Πειραιῶϲ Cb. solus. — 25 ἑορακέναι Cb. solus. — 26 sq. neglegentiam quae est in τούτων repetito postquam praecessit ὧν alii defendunt; Cb. locum corruptum censet; Patakis καὶ ὅμωϲ οὐδεμία conicit.

Col. XX. 1 ουδε|νι A pr.; ουδε|ν A corr. — 10 πρὶν (ἂν) αὐτὸ ci. Sw., probavit Cb. — 13 εξεταϲιν A pr. — 15 μή tollere vult Cb., cui praeter Sw.[1] nemo assensus est. — 16 τηκατηγορ.α A. — 17 ὁ φάϲκων mire Sp. — 20 sq. τωειϲαγγελτικω A. — 26 μὴ οὐ nemo defendit praeter JBL.

τὰϲ εἰϲαγγελίαϲ ε[ἶ]ναι περὶ τοῦ λέγει[ν μὴ ⟦οὐ⟧ τὰ ἄριϲτα τῷ δήμῳ, οὐ κατὰ πάν- | XXI των Ἀθηναίων. — ἐγὼ δὲ οὔτε πρότερον οὐδενὸϲ ἂν μνηϲθείην ἢ τούτου, οὔτε πλείουϲ οἶμαι δεῖν λόγουϲ ποιεῖϲθαι περὶ ἄλλου τινὸϲ ἢ ὅπωϲ ἐν δημοκρατίᾳ κύριοι οἱ νόμοι ἔϲονται, καὶ αἱ εἰϲαγγελίαι καὶ αἱ ἄλλαι κρίϲειϲ κατὰ τοὺϲ νόμουϲ εἰϲί⟦ϲ⟧αϲιν εἰϲ τὸ δικαϲτήριον· — διὰ τοῦτο γὰρ ὑμεῖϲ ὑπὲρ ἁπάντων τῶν ἀδικημάτων, ὅϲα ἔϲτιν ἐν τῇ πόλει, νόμουϲ ἔθεϲθε χωρὶϲ περὶ ἑκάϲτου αὐτῶν. — ἀϲεβεῖ τιϲ περὶ τὰ ἱερά· γραφαὶ ἀϲεβείαϲ πρὸϲ τὸν βαϲιλέα (εἰϲίν). — φαῦλόϲ ἐϲτι πρὸϲ τοὺϲ ἑαυτοῦ γονεῖϲ· ὁ ἄρχων ἐπὶ τούτου κάθη[ται]. — παράνομά τιϲ ἐν τῇ πόλει | XXII γράφει· θεϲμοθετῶν ϲυνέδριόν ἐϲτι(ν). — ἀπαγωγῆϲ ἄξια ποιεῖ· ἀρχὴ τῶν ἕνδεκα καθέϲτηκε. — τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀδικημάτων ἁπάντων καὶ νόμουϲ καὶ ἀρχὰϲ καὶ δικαϲτήρια τὰ προϲήκοντα ἑκάϲτοιϲ αὐτῶν ἀπέδοτε. — ὑπὲρ τίνων οὖν οἴεϲθε δεῖν τὰϲ εἰϲαγγελίαϲ γίγνεϲθαι; τοῦτ᾽ ἤδη καθ᾽ ἕκαϲτον ἐν τῷ νόμῳ ἐγράψατε, ἵνα μὴ ἀγνοῇ μηδείϲ. — *ἐάν τιϲ*, φηϲί, *τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων καταλύῃ·* — εἰκότωϲ, ὦ ἄνδρεϲ δικαϲταί· ἡ γὰρ τοιαύτη αἰτία οὐ παραδέχεται ϲκῆψι[ν ο]ὐδεμίαν οὐδενὸϲ οὐδ᾽ ὑπω-

---

Col. XXI. 18 τη A. — 22 γραφαιβαϲεβειαϲ A pr., eodem fortasse errore quo col. 9, 20 ἀκούειν κελεύειν pro ἀκ. καὶ κελ. scripsit. — 23 βαϲιλεαι A vel sec. Bb. A pr. — εἰϲίν desiderat Bb.; inserit Cb. post γραφαί, K. Sw.[1] post ἀϲεβ., L. C. Cp. post βαϲ. — 28 τη A.

Col. XXII. 1 γραφη A pr. — 4 αχρη A pr. — 10 δικαϲτηριαι A. — 12 αποδοτε A pr. — 14 ᾤεϲθε Cb. — 18 αγνοη A. — 21 καταλυϲη A. — 23 τοιαυτηι A. —

μοϲίαν, ἀλλὰ τὴν ταχίϲτην αὐτὴν δεῖ | XXIII εἶναι ἐν τῷ δικαϲτηρίῳ· — ἢ ϲυνίῃ ποι ἐπὶ καταλύϲει τοῦ δήμου ἢ ἑταιρικὸν ϲυναγάγῃ, ἢ ἐάν τις πόλιν τινὰ προδῷ ἢ ναῦϲ ἢ πεζὴν ἢ ναυτικὴν ϲτρατιάν, ἢ ῥήτωρ ὢν μὴ λέγῃ τὰ ἄριϲτα τῷ δήμῳ τῷ Ἀθηναίων χρήματα λαμβάνων· — τὰ μὲν ἄνω τοῦ νόμου κατὰ πάντων τῶν πολιτῶν γράψαντεϲ, — ἐκ πάντων γὰρ καὶ τἀδικήματα ταῦτα γένοιτ' ἄν· — τὸ δὲ τελευταῖον τοῦ νόμου κατ' αὐτῶν τῶν ῥητόρων, παρ' οἷϲ ἔϲτιν καὶ τὸ γράφειν τὰ ψηφίϲματα. — ἐμαίνεϲθε γὰρ ἄν, εἰ ἄλλον τινὰ τρόπον τὸν νόμον τοῦτον ἔθεϲθε ἢ οὕτωϲ, — εἰ τὰϲ μὲν τ[ι]μὰϲ καὶ τὰϲ | XX ὠφελίαϲ ἐκ τοῦ λέγειν οἱ ῥήτορεϲ καρποῦνται, τοὺϲ δὲ κινδύνουϲ ὑπὲρ αὐτῶν τοῖϲ ἰδιώταιϲ ἀνεθήκατε. — ἀλλ' ὅμωϲ Πολύευκτοϲ οὕτωϲ ἐϲτὶν ἀνδρεῖοϲ ὥϲτε εἰϲαγγελίαν διώκων οὐκ ἔφη δεῖν τοὺϲ φεύγονταϲ τῷ εἰϲαγγελτικῷ νόμῳ χρῆϲθαι. — καὶ οἱ μὲν ἄλλοι πάντεϲ κατήγοροι, ὅταν οἴωνται δεῖν ἐν τῷ προτέρῳ λόγῳ ὑφελεῖν τῶν φευγόντων τὰϲ ἀπολογίαϲ, — τοῦτο παρακελεύονται τοῖϲ δι-

---

27 υπωμθϲιαν A pr., quod puncto sub mediam lineolam Θ litterae posito correctum est.

Col. XXIII. 1 εἰϲιέναι εἰϲ τὸ δικαϲτήριον ci. Bakius ap. Cb. — 3 που A pr. — 5 ϲυναγαγη A. — 10 τω A. — 16 παντω̄ A. — 20 κατατωνρητορων A pr. — 24 αλλοτια|να A pr.; corr. N addidit et A transfixum delevit. — 27 $\overset{\text{ει}}{\text{ηταϲ}}$ A., puncto supra H litteram addito; unde εἰ τὰϲ omnes praeter C., qui ἢ εἰ τὰϲ edidit. Cobeto tamen post οὕτωϲ aliqua intercidisse videntur. cf. L.[1] p. 518.

Col. XXIV. 3 ἐκαρποῦντο K., qui et αὐτῶν v. 4 scribendum putavit, sed postea et ipse αὐτῶν agnovit. — Versui secundo fortasse, errore videlicet, interpunctio supposita fuit, quae proximo magis conveniebat. — 9 ειϲαγγελιαϲ A pr. —

κασταῖς, μὴ ἐθέλειν ἀκούειν τῶν ἀπολογουμένων, ἐάν τινες ἔξω τοῦ νόμου λέγωσιν, ἀλλ' ἀπαντᾶν πρὸς τὰ λεγόμενα καὶ κελεύειν τὸν νόμον ἀναγινώσκειν· — σὺ δὲ τοὐναν- |
XXV τίον τὴν εἰς τοὺς νόμους καταφυγὴν ἐκ τῆς ἀπολογίας οἴει δεῖν ἀφελέσθαι Εὐξενίππ[ο]υ. — Καὶ πρὸς τούτοις οὐδὲ βοηθεῖν οὐδένα φῂς δεῖν αὐτῷ οὐδὲ συναγορεύειν, ἀλλὰ παρακελεύῃ τοῖς δικασταῖς μὴ θέλειν ἀκο[ύ]ειν τῶν ἀναβαινόντων. — καίτοι τί τούτων ἐν τῇ πόλει βέλτιον ἢ δ[ημο]τικώτερόν ἐστι, πολλῶν καὶ ἄλλων καλῶν ὄντων, ἢ ὁπόταν τις ἰδιώτης εἰς ἀγῶνα καὶ κίνδυνον καταστὰς μὴ δύνηται ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἀπολογεῖσθαι, τούτῳ τὸν βουλόμενον τῶν πολιτῶν ἐξεῖναι ἀναβάντα βοηθῆσαι καὶ τοὺς δικαστὰς ὑπὲρ τοῦ πράγματος τὰ δίκαια διδάξαι; |
ἀλλὰ νὴ Δία αὐτὸς τοι- XXVI
ούτῳ πράγματι οὐ κέχρησαι; ἀλλ' ὅτ' ἔφευγες τὸν ἀγῶνα ὑπ' Ἀλεξάνδρου τοῦ ἐξ Οἴου, δέκα μὲν συνηγόρους ἐκ τῆς Αἰγηίδος φυλῆς ᾐτήσω, ὧν καὶ ἐγὼ ε[ἷ]ς ἦν αἱρεθεὶς ὑπὸ σοῦ, ἐκ δὲ τῶν ἄλλων [Ἀ]θηναί-

---

23 εαντι·|νες A.; ἐάν τι Cb. — 27 K.[1] post κελεύειν excidisse putat τὸν γραμματέα.

Col. XXV. 7 φηϲ ubique A., quam scripturam non mutandam censui. — αυτω A. — 9 παρακελεύει Cb. — 10 μὴ ἐθέλειν Cb.; debebam fortasse μὴ 'θέλειν scribere. — 13 τούτου Sw. Cb. Cp. MO.; retinent τούτων ceteri, coll. pro Lyc. col. 9, 6. C. tamen quod utrobique illud vocabulum cum ἐν τῇ πόλει coniungit, hoc loco coactus est τούτων τῶν conicere. At nulla est offensio; cf. e. g. Lys. 27, 10. — τη A. — 14 βελτειον A.

Col. XXVI. 1 μὰ Δία iniuria requirit Cb. — τοι τούτῳ Patakis. — 4 αγωνατουε|ξουουδεκα A pr.; corrector deletis ΤΟ litteram Ε mutavit in Π et ΥΠΑΛΕ post vs. adscripsit; porro v. 5 ανδρ post Ξ et deinde τουεξοι supra vs. addidit. — 7 ητηϲωι A.; ᾑρήϲω Sp. — 8 εγωι A. —

ων ἐκάλειϲ ἐπὶ τὸ δικαϲτήριον τοὺϲ βοηθήϲοντάϲ ϲοι. — καὶ τὰ μὲν ἄλλα τί δεῖ λέγειν; αὐτῷ δὲ τούτῳ τῷ ἀγῶνι πῶϲ κέχρηϲαι; οὐ κατηγόρηϲαϲ ὁπόϲα ἐβούλου; οὐ Λυκοῦργον ἐκάλειϲ ϲυγκατηγορήϲοντα, οὔτε τῷ λέγειν οὐδενὸϲ τῶν ἐν τῇ πόλει καταδεέϲτερον ὄντα, παρὰ τούτοιϲ τε μέτριον καὶ ἐπιεικῆ δοκοῦντα εἶναι; — εἶτα ϲοὶ μὲν ἔξεϲτι καὶ φε[ύ]γοντι τοὺϲ βοηθήϲονταϲ κα- |
XXVII λε[ῖ]ν καὶ διώκοντι το[ὺϲ] ϲυγκατηγόρουϲ ἀναβιβάϲαϲθαι, ὃϲ οὐ μόνον ὑπὲρ ϲεαυτοῦ δύναϲαι εἰπεῖν, ἀλλὰ καὶ ὅλῃ πόλει πράγματα παρέχειν ἱκανὸϲ εἶ, — Εὐξενίππῳ δ' ὅτι ἰδιώτηϲ ἐϲτὶ καὶ πρεϲβύτεροϲ οὐδὲ τοὺϲ φίλουϲ καὶ τοὺϲ οἰκείουϲ ἐξέϲται βοηθεῖν, εἰ δὲ μή, διαβληθήϲονται ὑπὸ ϲοῦ; — Νὴ Δία, τὰ γὰρ πεπραγμένα αὐτῷ δεινά ἐϲτι καὶ ἄξια θανάτου, ὡϲ ϲὺ λέγειϲ ἐν τῇ κατηγορίᾳ. ϲκέψαϲθε δή, ὦ ἄνδ[ρ]εϲ δικαϲταί, καθ' ἓν ἕκαϲτον αὐτῶν ἐξετάζοντεϲ. — ὁ δῆμοϲ προϲέταξεν Εὐξενίππῳ τρίτῳ αὐτῷ ἐγκατακλιθῆναι εἰϲ τὸ ἱερόν, οὗτοϲ δὲ κοιμηθεὶϲ ἐνύπνιόν φηϲιν ἰδεῖν, |
XXVIII ὃ τῷ δήμῳ ἀπαγγεῖλαι. — τοῦτ' εἰ μὲν ὑπελάμβανεϲ ἀληθὲϲ εἶναι, καὶ ὃ εἶδεν ἐν τῷ ὕπνῳ τοῦτ' αὐτὸν ἀπαγγεῖλαι πρὸϲ τὸν δῆμον, τί καὶ ἀδικεῖ ἃ ὁ θεὸϲ αὐτῷ προϲέταττε ταῦτ' ἐξαγγείλαϲ πρὸϲ Ἀθηναίουϲ; — εἰ δέ, ὥϲπερ νυνὶ λέγειϲ,

---

13 κατα A pr. — 16 τουαγωνοϲ A pr. — 18 ου a correct. additum videtur. — 20 ϲυνκατ. A. Sw. — 22 τη A. — 25 επεικηι A pr.; επιεικηι corr.

Col. XXVII. 2 ϲυνκατηγορουϲ A. Sw. — 6 ὅλῃ τῇ πόλει Cb. — 8 ευξενιππω A. — 25 ενκατακλιθηναι A. Sw.; ἐγκατακλινῆναι Cb. — 26 ϊερον A.

Col. XXVIII. 3 αληθη A pr; αληθεϲ A corr. Tamen illud secutus est Sw. — 7 αδικια A pr.; αδικει del. a corr. — 8 ἅ (sic) ante versum positum correctori debetur. Etiam

ἡγοῦ αὐτὸν καταψεύϲαϲθαι τοῦ θεοῦ καὶ χαριζόμενόν τιϲι μὴ τἀληθῆ ἀπηγγελκέναι τῷ δήμῳ, οὐ ψήφιϲμα ἐχρῆν ϲε πρὸϲ τὸ ἐνύπνιον γράφειν, ἀλλ' ὅπερ ὁ πρότεροϲ ἐμοῦ λέγων εἶπεν, εἰϲ Δελφοὺϲ πέμψαντα πυθέϲθαι παρὰ τοῦ θεοῦ τὴν ἀλήθειαν. — ϲὺ δὲ τοῦτο μὲν οὐκ ἐποίηϲαϲ, ψήφιϲμα δὲ αὐτοτελὲϲ ἔγραψαϲ κατὰ δυοῖν φυλαῖν οὐ μόνον ἀδικώτατον, |
XXIX ἀλλὰ καὶ ἐναντίον αὐτὸ ἑαυτῷ · — δι' ὅπερ ἥλωϲ παρανόμων, οὐ δι' Εὐξένιππον. Ἐξετάϲωμεν δὲ περὶ αὐτοῦ τουτονὶ τὸν τρόπον. — αἱ φυλαὶ ϲύνδυο γενόμεναι τὰ ὄρη τὰ ἐν Ὠρωπῷ διείλοντο, τοῦ δήμου αὐταῖϲ δόντοϲ. τοῦτο τὸ ὄροϲ ἔλαχεν Ἀκαμαντὶϲ καὶ Ἱπποθοωντίϲ. — ταύταϲ τὰϲ φυλὰϲ ἔγραψαϲ ἀποδοῦναι τὸ ὄροϲ τῷ Ἀμφιαράῳ καὶ τὴν τιμὴν ὧν ἀπέδοντο, ὡϲ πρότερον τοὺϲ ὁριϲτὰϲ τοὺϲ πεντήκοντα ἐξελόνταϲ αὐτὸ τῷ θεῷ καὶ ἀφορίϲανταϲ, καὶ οὐ προϲηκόντωϲ τὰϲ δύο φυλὰϲ ἐχούϲαϲ τὸ ὄροϲ. — μικρὸν δὲ διαλιπὼν ἐν ταὐτῷ ψηφίϲματι γράφειϲ τὰϲ ὀκτὼ φυλὰϲ ποιῆϲαι *ταῖν | δυοῖν φυλαῖν τὰ διά- XXX
φορα καὶ ἀποδοῦναι, ὅπωϲ ἂν μὴ ἐλαττῶνται. — καίτοι εἰ μὲν ἴδιον (ὂν) τῶν φυλῶν ἀφῃροῦ τὸ ὄροϲ, πῶϲ οὐκ ὀργῆϲ ἄξιοϲ; — εἰ δὲ μὴ προϲηκόντωϲ εἶχον αὐτό, ἀλλὰ τοῦ θεοῦ ὄν, διὰ τί τὰϲ ἄλλαϲ φυλὰϲ ἔγ[ρ]αφεϲ αὐταῖϲ προϲαποδιδόναι ἀργύριον; ἀγαπητὸν γὰρ ἦν *αὐ-

---

in ηγου v. 12 spiritus nota conspicitur. — 12 κατεψεῦϲθαι Patakis. — 19 ποτεροϲ A pr. — 20 ειπειν A pr.

Col. XXIX. 8 ορηι A. — 11 τὸ αὐτὸ ὄροϲ K. — 12 ἔλαχον Cb., recte fortasse. — 19 πεντηι A. — 26 ταυτω A. — 27 οκτωι A. — 28 ποῖϲαι Cb. — ταν A.

Col. XXX. 5 ἴδιον (ὂν) Cb. Patakis Sw.[1] Cp. JBL.; ἴδιον C. — αφηρου A. — 7 ἄξιοϲ (εἶ); εἰ Sw. Cb. Cp., ἄξιον; εἰ Langius ap. Sw. — Eo difficilius hoc in loco εἶ excidere potuit, quod post ἄξ. spatium vacuum est in codice. — 12 τἀρ-

ταῖϲ εἰ τὰ τοῦ θεοῦ ἀποδώϲουϲιν καὶ μὴ προϲαποτίϲουϲι(ν) ἀργύριον.—Ταῦτ' ἐν τῷ δικαϲτηρίῳ ἐξεταζόμενα οὐκ ὀρθῶϲ ἐδόκει γεγράφθαι, ἀλλὰ κατεψηφίϲαντό ϲου οἱ δικαϲταί. εἶτ' εἰ μὲν ἀπέφυγεϲ τὴν γραφήν, οὐκ ἂν κατεψεύϲατο οὗτοϲ τοῦ θεοῦ, ἐπειδὴ δὲ ϲυνέβη ϲοι ἁλῶναι, Εὐξένιππον δεῖ ἀπολωλέναι; — καὶ ϲοὶ |

XXXI μὲν τῷ τοιοῦτο ψήφιϲμα γράψαντι πέντε καὶ εἴκοϲι δραχμῶν ἐτιμήθη, — τὸν δὲ κατακλιθέντα εἰϲ τὸ ἱερὸν τοῦ δήμου κελεύϲαντοϲ μηδ' ἐν τῇ Ἀττικῇ δεῖ *τεθάφθαι; Ναί· — δεινὰ γὰρ ἐποίηϲεν περὶ τὴν φιάλην ἐάϲαϲ Ὀλυμπιάδα ἀναθεῖναι εἰϲ τὸ ἄγαλμα τῆϲ Ὑγιείαϲ. — τοῦτο γὰρ ὑπολαμβάνειϲ, ἐφόδιον ἑαυτῷ εἰϲ τὸν ἀγῶνα τὸ ἐκείνηϲ ὄνομα παραφέρων καὶ κολακείαν ψευδῆ κατηγορῶν Εὐξενίππου, μῖϲοϲ καὶ ὀργὴν αὐτῷ ϲυλλέξειν παρὰ τῶν δικαϲτῶν. — δεῖ δέ, ὦ βέλτιϲτε, μὴ ἐπὶ τῷ Ὀλυμπιάδοϲ ὀνόματι καὶ τῷ Ἀλεξάνδρου τῶν πολιτῶν |

XX τινα ζητεῖν κακόν τι ἐργάϲαϲθαι, ἀλλ' ὅταν ἐκεῖνοι πρὸϲ τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων ἐπιϲτέλλωϲι μὴ τὰ δίκαια μηδὲ τὰ προϲήκοντα, τότε ἀναϲτάντα ὑπὲρ τῆϲ πόλεωϲ

γύριον Cb. — 14 αυτοιϲ A, quod retinet L. — 22 ετει A pr. — 23 απεφευγεϲ A.

Col. XXXI. 4 ετειμηθηι A. — 5 κατακλινέντα Cb. — 6 ϊερον A. — 8 αττικη A. — τεταφ|ναι A pr.; τεταφθαι|ναι A corr. Τεταφέναι exstiterit; inde interpunctionis signum nono demum versui suppositum. — τεθάφθαι· δεινὰ Bb.; ταφῆναι· δεινὰ Sw. Cp. JBL.; ταφῆναι. (νὴ Δία), δεινὰ Cb. Sw.[1]; ταφῆναι. ναί· δεινὰ L. Ipse K. et C. secutus sum. — 9 δεινγαρ A pr. — 13 υγειαο A pr.; υγιέιαο A corr.; sed punctum illud casu ortum esse potest. — 13 τούτῳ Sw.; οὕτω K., quo reiecto idem nunc ἕξειν καὶ post ἀγῶνα excidisse putat. — 15 εαυτω A; ϲαυτῷ Cb. — 18 κολαζει|αν ψευδει A pr. — 21 ϲυν|λεξειν A Sw. — 24 των A pr., τω corr. — 26 τω A.

ἀντιλέγειν καὶ πρὸc τοὺc ἥκονταc παρ' αὐτῶν δικαιολογεῖcθαι καὶ εἰc τὸ κοινὸν τῶν Ἑλλήνων cυνέδριον πορεύεcθαι βοηθήcοντα τῇ πατρίδι. — cὺ δ' ἐκεῖ μὲν οὐδεπώποτε ἀνέcτηc οὐδὲ λόγον περὶ αὐτῶν ἐποιήcω, ἐνθάδε δὲ μιcεῖc Ὀλυμπιάδα ἐπὶ τῷ ἀπολέcαι Εὐξένιππον, καὶ φῂc κόλακα αὐτὸν εἶναι ἐκείνηc καὶ Μακεδόνων· — ὃν ἐὰν δείξῃc ἀφιγμένον πώποτε εἰc Μα- |
XXXIII κεδονίαν ἢ ἐκείνων τινὰ ὑποδεξάμενον εἰc τὴν αὑτοῦ οἰκίαν ἢ χρώμενον τῶν ἐκεῖθέν τινι ἢ ἐντυγχάνοντα ἢ λόγουc καὶ οὑcτιναcοῦν ἢ ἐπ' ἐργαcτηρίου ἢ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἢ ἄλλοθί που περὶ τούτων τῶν πραγμάτων εἰρηκότα καὶ μὴ κοcμίωc καὶ μετρίωc τὰ αὑτοῦ πράττοντα ὥcπερεί τιc καὶ ἄλλοc τῶν πολιτῶν, χρηcάcθωcαν αὐτῷ οἱ δικαcταὶ ὅ τι βούλονται. — εἰ γὰρ ταῦτα ἦν ἀληθῆ ἃ κατηγορεῖc, οὐκ ἂν cὺ μόνοc ᾔδειc, ἀλλὰ καὶ οἱ ἄλλοι πάντεc οἱ ἐν τῇ πόλει, ὥcπερ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ὅcοι τι ὑπὲρ ἐκείνων ἢ λέγουcιν ἢ πράττουcιν, |
XXXIV οὐ μόνον αὐτοί, ἀλλὰ καὶ οἱ ἄλλοι Ἀθηναῖοι ἴcαcι καὶ τὰ παιδία τὰ ἐκ τῶν διδαcκαλείων καὶ τῶν ῥητόρων τοὺc παρ' ἐκείνων μιcθαρνοῦνταc καὶ τῶν ἄλλων τοὺc ξενίζονταc τοὺc ἐκεῖθεν ἥκον-

---

Col. XXXII. 12 τῶ A. — 20 μειcειc A. — 26 δειξηc A. — αφειγμενον A.

Col. XXXIII. 5 τινι in margine additum. — 7 λογουcc A pr. — 9 τη A. — 17 χρηcάcθων Cb. — 18 αυτω A. — 20 ταῦτ' ἦν Cb. — 22 ηδειc A.

Col. XXXIV. 1 οὗτοι Cb., ut intellegantur iudices, quod probant K. Cp. Cb. At hic est sensus: „non hercle occulta res est, ut ipsi modo sibi conscii sint". Non possunt iudices ceteris civibus ita opponi, ut accuratior notitia talium rerum eis adscribatur. Neque magis post ἴcαcι excidit γάρ

ταϲ καὶ ὑποδεχομένουϲ καὶ εἰϲ τὰϲ ὁδοὺϲ ὑπαντῶνταϲ ὅταν προϲίωϲι· καὶ οὐδαμοῦ ὄψει οὐδὲ παρ' ἑνὶ τούτων Εὐξένιππον καταριθμούμενον· — ϲὺ δ' ἐκείνων μὲν οὐδένα κρίνειϲ οὐδ' εἰϲ ἀγῶνα καθίϲτηϲ, οὓϲ πάντεϲ ἴϲαϲι ταῦτα πράττονταϲ, κατ' Εὐξενίππου δὲ κολακείαν [κ]ατηγορεῖϲ, οὗ ὁ βίοϲ τὴν αἰτίαν οὐ παραδέχεται. |

XXXV καίτοι, εἰ νοῦν εἶχεϲ, περί γε τῆϲ φιάληϲ τῆϲ ἀνατεθείϲηϲ οὔτ' ἂν Εὐξένιππον ᾐτιῶ οὔτ' ἂν ἄλλον λόγον οὐδένα ἐνταῦθα ἐποιήϲω· οὐ γὰρ ἁρμόττει. — διὰ τί; καί μου τὸν λόγον, ὦ ἄνδρεϲ δικαϲταί, ἀκούϲατε, ὃν μέλλω λέγειν. (—) Ὑμῖν Ὀλυμπιὰϲ ἐγκλήματα πεποίηται περὶ τὰ ἐν Δωδώνῃ οὐ δίκαια, ὡϲ ἐγὼ δὶϲ ἤδη ἐν τῷ δήμῳ ἐναντίον ὑμῶν καὶ τῶν ἄλλων Ἀθηναίων πρὸϲ τοὺϲ ἥκονταϲ παρ' αὐτῆϲ ἐξήλεγξα οὐ προϲήκοντα αὐτὴν ἐγκλήματα τῇ πόλει ἐγκαλοῦϲαν. ὑμῖν γὰρ ὁ Ζεὺϲ ὁ Δωδωναῖοϲ προϲέταξεν ἐν τῇ μαντείᾳ τὸ ἄγαλμα τῆϲ Διώνηϲ ἐπικοϲ- |

XXXVI μῆϲαι· καὶ ὑμεῖϲ πρό-

(K[1]). — 14 προΐωϲι Cb. Pat. Cp. JBL., quod et ipsum non necessarium est. „Cum appropinquantes eos prospiciant, in viam occurrunt.“ — 22 πραττοντεϲ A pr. — 23 κατ' delet Cb. — 25 ου$\overset{ο}{β}$ιοϲ A. — τὴν αἰτίαν iniuria sollicitant Bakius et Cb.. — In fine columnae additus fuit versus: καιτοιειουνειχεϲ, qui deinde a correctore uncis inclusus est.

Col. XXXV. 1 ειουνειχεϲ A pr. — 5 ητιωι A. — 7 εποιηϲωι A. — 8 Spatium vacuum in codice et ante et post διὰ τί relictum est; sed cf. c. Dem. 20, 8. Ceterum διὰ τί delere vult K[1]. — 12 in codice post ὑμῖν demum interpunctum est; quid sibi velit linea extremo vs. 11 supposita ignoro. — ενκλ. A Sw. — 14 δωδωνη A. — 15 pro ὡϲ K[1] conicit καί, consulens eidem difficultati cui Cb. expungendo verba οὐ προϲήκ. — ἐγκαλοῦϲαν mederi studuerat. — 22 et 23 cod. εγκ. offert.

cωπόν τε *ποιηcάμενοι ὡc οἷόν τε κάλλιcτον καὶ τἄλλα πάντα τὰ ἀκόλουθα, καὶ κόcμον πολὺν καὶ πολυτελῆ τῇ θεῷ παραcκευάcαντεc καὶ θεωρίαν καὶ θυcίαν πολλῶν χρημάτων ἀποcτείλαντεc ἐπεκοcμήcατε τὸ ἕδοc τῆc Διώνηc ἀξίωc καὶ ὑμῶν αὐτῶν καὶ τῆc θεοῦ. — ὑπὲρ τούτων ὑμῖν τὰ ἐγκλήματα ἦλθε παρ᾿ Ὀλυμπιάδοc ἐν ταῖc ἐπιcτολαῖc, ὡc ἡ χώρα εἴη ἡ *Μολοττία αὐτῆc, ἐν ᾗ τὸ ἱερόν ἐcτιν· οὔκουν προcῆκεν ἡμᾶc τῶν ἐκεῖ οὐδὲ ἓν κινεῖν. — ἐὰν μὲν τοίνυν τὰ περὶ τὴν φιάλην γεγονότα ἐν ἀδικήματι ψηφίcηcθε εἶναι, |

XXXVII

τρόπον τινὰ καὶ ἡμῶν αὐτῶν καταγινώcκομεν ὡc τὰ ἐκεῖ οὐκ ὀρθῶc ἐπράξαμεν· — ἐὰν δ᾿ ἐπὶ τοῦ γεγενημένου ἐῶμεν, τὰc τραγῳδίαc αὐτῆc καὶ τὰc κατηγορίαc ἀφῃρηκότεc ἐcόμεθα. — οὐ γὰρ δήπου Ὀλυμπιάδι μὲν τὰ Ἀθήνηcιν ἱερὰ ἐπικοcμεῖν ἔξεcτιν, ἡμῖν δὲ τὰ ἐν Δωδώνῃ οὐκ ἐξέcται, καὶ ταῦτα τοῦ θεοῦ προcτάξαντοc. Ἀλλ᾿ οὐκ ἔcτιν, ὦ Πολύευκτε, ὡc ἐμοὶ δοκεῖc, ὅθεν κατηγορίαν οὐκ ἂν ποιήcαιο. καίτοι cε ἐχρῆν, ἐπείπερ προῄρηcαι πολιτεύε-

---

Col. XXXVI. 2 κοcμηcαμενοι A. κομιcάμενοι Pat. Sw.[1] Cp.; ποιηcάμενοι K. — 5 τἀκόλ. Cb. — 7 πολυτεληι A. — 11 απεcτειλαντεc A pr. — 15 ὑ|περ A. — 17 Hic quoque εγκλ. A.. — 20 ἡ Μολοccία (sic enim A) ut manifestum emblema eicit Cb., non adversante Sw.[1], probantibus K. Cp.; at recte JBL. monuit, nihil praeter formam ibi suspectam esse; hanc igitur mutandam. — 21 τοϊερον A. — 22 οὐκοῦν Bb. — 23 προcήκειν Cb. Pat. Cp.; sed ita imperfecti notio obscuratur. — 26 φιλην A pr.

Col. XXXVII. 2 αὐτῶν errore om. C. — καταγεινωcκομεν A. — 7 Post ἐῶμεν recte distinguunt Sch. K.[1] Cp. — 9 αφηρηκοτεc A. — 15 δωδωνη A. — 19 δοκειc A, δοκεῖ errore Bb. Sw. Cb. — 22 εἴπερ Cb. — 23 προηρηcθαι A pr., προηρηcαι A corr. —

ϲθαι, καὶ νὴ Δία καὶ δύναϲαι, μὴ τοὺϲ ἰδιώταϲ κρίνειν μηδ' εἰϲ τούτουϲ νεανιεύεϲθαι, ἀλλὰ τῶν ῥητό- |

XXXVIII ρων ἐάν τιϲ ἀδικῇ, τοῦτον κρίνειν, ϲτρατηγὸϲ ἐάν τιϲ μὴ τὰ δίκαια πράττῃ, τοῦτον εἰϲαγγέλλειν· παρὰ γὰρ τούτοιϲ ἐϲτὶ καὶ τὸ δύναϲθαι βλάπτειν τὴν πόλιν, ὅϲοι ἂν αὐτῶν προαιρῶνται, οὐ παρ' Εὐξενίππῳ οὐδὲ τῶν δικαϲτῶν τούτων οὐδενί. — καὶ οὐ ϲὲ μὲν οὕτωϲ οἴομαι δεῖν πράττειν, αὐτὸϲ δὲ ἄλλον τινὰ τρόπον τῇ πολιτείᾳ κέχρημαι, ἀλλ' οὐδ' αὐτὸϲ ἰδιώτην οὐδένα πώποτε ἐν τῷ βίῳ ἔκρινα, ἤδη δέ τιϲι καθ' ὅϲον ἐδυνάμην ἐβοήθηϲα. τίναϲ οὖν κέκρικα καὶ εἰϲ ἀγῶνα καθέϲτακα; Ἀριϲτοφῶντα τὸν Ἁζηνιέα, ὃϲ ἰϲχυρότατοϲ ἐν τῇ πολιτείᾳ γεγένηται· — |

καὶ οὗτοϲ ἐν τούτῳ XXXIX τῷ δικαϲτηρίῳ παρὰ δύο ψήφουϲ ἀπέφυγε· — Διοπ(ε)ίθη τὸν Ϲφήττιον, ὃϲ δεινότατοϲ δοκεῖ εἶναι τῶν ἐν τῇ πόλει· Φιλοκράτη τὸν Ἁγνούϲιον, ὃϲ θραϲύτατα καὶ ἀϲελγέϲτατα τῇ πολιτείᾳ κέχρηται· τοῦτον εἰϲαγγείλαϲ ἐγὼ ὑπὲρ ὧν Φιλίππῳ *ὑπηρετήκει κατὰ τῆϲ πόλεωϲ εἷλον ἐν τῷ δικαϲτηρίῳ, καὶ τὴν εἰϲαγγελίαν ἔγραψα δικαίαν καὶ ὥϲπερ ὁ νόμοϲ κελεύει, ῥή-

---

24 δυα A pr., δια corr.

Col. XXXVIII. 2 κρίνειν (ἢ) pessime Cb. — 10 spatio vacuo quod est post προαιρ. respondet linea huic versui supposita; at ea cancellis circumscripta est. — 14 οιμαι A pr. — 15 αὐτὸϲ δὲ (καὶ) ἄλλον male L. — 16 sq. τηπολιτεια A. — 20 εκρεινα A. — 24 καὶ εἰϲ ἀγῶνα καθέϲτακα delet Cb.; JBL. καθέϲτακα in κατέϲτηϲα mutari iubet. Sw. K. C. Cp. codicis lectionem retinent; sed cf. Cp. p. 90. — 26 Ἁζηνιέα Sch. Cb. Cp.; αιζηνιεα A. — 28 πολιτεια A.

Col. XXXIX. 6 ἐδόκει Sch. propter temporum rationes. — 11 sq. ι|ϲαγγελιαϲ A pr. — 14 υπηρετεικαι A; em. Schoemann ap. Sw.[1], quamquam ipse ὑπηρέτηκε propter maiorem simi-

τορα ὄντα λέγειν μὴ τὰ ἄριϲτα τῷ δήμῳ τῷ Ἀθηναίων χρήματα λαμβάνοντα καὶ δωρεὰϲ παρὰ τῶν τἀναντία πραττόντων τῷ δήμῳ· καὶ οὐδ' οὕτωϲ ἀπέχρηϲέ μοι τὴν εἰϲ- |

XL ἀγγελίαν δοῦναι, ἀλλ' ὑποκάτω παρέγραψα· τάδ' εἶπεν οὐ τὰ ἄριϲτα τῷ δήμῳ χρήματα λαβών, εἶτα τὸ ψήφιϲμα αὐτοῦ ὑπέγραψα· — καὶ πάλιν· τάδε εἶπεν οὐ τὰ ἄριϲτα τῷ δήμῳ χρήματα λαβών, καὶ τὸ ψήφιϲμα παρέγραφον. καὶ ἐϲτί μοι πεντάκιϲ ἢ ἑξάκιϲ τοῦτο γεγραμμένον· δίκαιον γὰρ ᾤμην δεῖν τὸν ἀγῶνα καὶ τὴν κρίϲιν ποιῆϲαι. — ϲὺ δ' ἃ μὲν εἰπεῖν Εὐξένιππον φῂϲ οὐ τὰ ἄριϲτα τῷ δήμῳ οὐκ εἶχεϲ γράψαι εἰϲ τὴν εἰϲαγγελίαν, ἰδιώτην δ' ὄντα κρίνειϲ ἐν τῇ τοῦ ῥήτοροϲ τάξει· — μικρὰ δὲ περὶ τῆϲ ἀντιγραφῆϲ εἰπὼν ἑτέραϲ αἰτίαϲ καὶ διαβολὰϲ |

XLI ἥκειϲ φέρων κατ' αὐτοῦ, — λέγων ὡϲ Φιλοκλεῖ τὴν θυγατέρα ἐδίδου καὶ Δημοτίωνοϲ δίαιταν ἔλαβεν, καὶ ἄλλαϲ τοιαύταϲ κατηγορίαϲ, ἵν' ἐὰν μὲν ἀφέμενοι τῆϲ εἰϲαγγελίαϲ περὶ τῶν ἔξω τοῦ πράγματοϲ κατηγορηθέντων ἀπολογῶνται, ἀπαντῶϲιν αὐτοῖϲ οἱ δικαϲταί· τί ταῦθ' ἡμῖν λέγετε; — ἐὰν δὲ μηδένα λόγον περὶ αὐτῶν ποιῶνται, ὁ ἀγὼν αὐτοῖϲ χείρων γίνηται· τῶν γὰρ κατηγορηθέντων τὸ μὴ λαβὸν ἀπολογίαν ὑπὸ τῇ ὀργῇ τῶν δικαϲτῶν καταλ(ε)ίπεται. — καὶ τὸ πάντων δειν(ότ)ατον τῶν

---

litudinem praeferens. — 24 δωρεϲ A pr. — 26 δημω A.

Col. XL. 1 ειϲ|αγγελιανανδουναι A. — 4 τω A. — 15 ωμην A. — 23 τη A. — 24 μεικρα A.

Col. XLI. 7 post κατηγορίαϲ excidisse aliqua putat K.[1], in hunc fere modum: οἵαϲ οἱ ϲυκοφάνται εἰώθαϲι κατὰ τῶν φευγόντων λέγειν. — 13 versui interpunctionis nota subscripta, sed deinde uncis inclusa est. Idem accidit 38, 10. —

ἐν τῷ λόγῳ λεγομένων ὑπὸ ϲοῦ, ὃ ϲὺ ᾤου λανθάνειν ὧν ἕ- | XLII νεκα λέγειϲ, οὐ λανθάνων, ὁπότε παραφθέγγοιο ἐν τῷ λόγῳ πολλάκιϲ, ὡϲ πλούϲιόϲ ἐϲτιν Εὐξένιπποϲ, καὶ πάλιν διαλιπὼν ὡϲ οὐκ ἐκ δικαίου πολλὴν οὐϲίαν ϲυνείλεκται· ἃ εἰϲ μὲν τὸν ἀγῶνα τοῦτον οὐδὲν δήπου ἐϲτὶν εἴτε πολλὰ οὗτοϲ κέκτηται εἴτε ὀλίγα, τοῦ δὲ λέγοντοϲ κακοήθ(ε)ια καὶ ὑπόληψιϲ εἰϲ τοὺϲ δικαϲτὰϲ οὐ δικαία, ὡϲ ἄλλοθί που οὗτοι τὴν γνώμην ἂν ϲχοίηϲαν ἢ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ πράγματοϲ καὶ πότε[ρον] ἀδικεῖ ὑμᾶϲ ὁ κριν[όμ]ενοϲ ἢ οὔ. Κακ[ῶϲ] μοι δοκεῖϲ εἰδ[έν]αι, ὦ Πολύευκτε, ...καιοιταυταγι ....ὅτι οὔτε πόλιϲ ἐ]ϲτὶν οὐδ[εμία] ἐ[ν] τῇ οἰκου- | μένῃ οὔτε μόναρ- XLIII χοϲ οὔτε ἔθνοϲ μεγαλοψυχότερον τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων, — τοὺϲ δὲ ϲυκοφαντουμένουϲ τῶν πολιτῶν ὑπό τινων ἢ καθ' ἕνα ἢ ἄθρουϲ οὐ προΐεται ἀλλὰ βοη-

---

25 τω A. — 26 οϲοω|ου A a pr. m. habuit; sed alterum ο in υ correctum est.

Col. XLII. 3 τωλογω A. — 7 pro εκ antea εδ scriptum fuit. — 8 ϲυνιλεκται A pr. — 20 Verba καὶ — οὔ cum antecedentibus cohaerere primi intellexerunt Cb. K.. — 23 κακῶϲ ἐμοὶ Cb. Cp.; κακῶϲ δ' ἐμοὶ K. C., quod spatium excedere videtur. — 25 sqq. lectio incertissima ideoque locus inter desperatos habendus est. V. 25 Bb. ἀ[λλ' οἱ δί]καιοι; id. ap. JBL. ἀ[λλ' οἱ βάρ]βαροι. V. 26 ου certum est, atque etiam οτι diserte in A legi Bb. affirmat; itaque ταῦτα γι[νώϲκουϲι π]άντεϲ ὅτι restituit; at Sh.: ταῦτά γ' ἴ[ϲαϲι κά]λλιϲθ' ὅτι. Alii alia tentaverunt: Cb.: ....καίτοι ταῦτά γ' ἴϲαϲι πάντεϲ ὅτι οὔτε δῆμόϲ ἐϲτιν οὐδεὶϲ ἐν τῇ οἰκ. —; K.: καίτοι οἱ ταῦτα γινώϲκοντεϲ πλεῖϲτοι — ὅτι οὐδεμία πόλιϲ ἐϲτὶν οὐδαμοῦ ἐν τῇ οἰκ.; L. [ὥϲπερ] καὶ οἱ ταὐτὰ ἤ[δη ϲοι γνόν]τεϲ, ὅτι οὔτε [πόλιϲ] ἐϲτὶν οὐδ[εμία — (hoc cum JBL.); Cp.: ἅ[μα δὲ] καὶ οἱ ταὐτὰ π[οιήϲ]αντεϲ, ὅτι οὔτε δῆμόϲ ἐϲτιν οὐδεὶϲ —; denique MO.: καὶ ϲὺ καὶ οἱ ταὐτὰ γινώϲκοντεϲ πάντεϲ et deinde sicut K.

Col. XLIII. 1 οικου|μενη A. — 2 ουτεθεωνοϲ A pr.;

θεῖ. — καὶ πρῶτον μὲν Τίςιδος τοῦ Ἀγρυλῆθεν ἀπογράψαντος τὴν Εὐθυκράτους οὐςίαν ὡς δημοςίαν οὖςαν, ἣ πλεόνων ἢ ἑξήκοντα ταλάντων ἦν, καὶ μετ' ἐκείνην πάλιν ὑπιςχνουμένου τὴν Φιλίππ[ου] καὶ Ναυςικλέους ἀ[πο]γράψειν καὶ λέγο[ντ]ος ὡς ἐξ ἀναπογρ[άφ]ων μετάλλων π[επλ]ουτήκαςι, τοςο[ῦτον οὗ]τοι ἀπέλιπον [τοῦ πρ]οςέςθαι τινὰ τ[οιοῦτο]ν λόγον | XLIV ἢ τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυμεῖν, ὥςτε τὸν ἐγχειρήςαντα ςυκοφαντεῖν αὐτοὺς εὐθὺς ἠτίμωςαν, τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων οὐ μεταδόντες. — τοῦτο δ', εἰ βούλει, τὸ πρῴην ὑπὸ τῶν δικαςτῶν πραχθὲν τοῦ ἐξελθόντος μηνὸς πῶς οὐ μεγάλου ἐπαίνου ἄξιόν ἐςτι; — φήναντος γὰρ Λυςάνδρου τὸ Ἐπικράτους μέταλλον τοῦ Παλληνέως ἐντὸς τῶν μ[έτ]ρων τετμημένον, ὃ εἰργάζετο μὲν ἤ[δ]η τρία ἔτη, μετεῖχον δ' αὐτοῦ οἱ πλους[ιώ]τατοι σχεδόν τι τῶ[ν] ἐν τῇ πόλει, — ὁ δὲ Λ[ύςα]νδρος ὑπιςχνεῖτ[ο τρι]ακόςια τάλαντα εἰς[πράξει]ν τῇ πόλει· τ[οςαῦτα γ]ὰρ εἰληφέναι α[ὐτοὺς ἐ]κ | XLV τοῦ μετάλλου· — ἀλλ' ὅμως οἱ δικαςταὶ οὐ πρὸς τὰς τοῦ κατηγόρου ὑποςχέςεις ἀποβλέποντες, ἀλλὰ πρὸς τὸ δίκαιον ἔγνωςαν ἴδιον εἶναι τὸ μέταλλον, καὶ τῇ αὐτῇ ψήφῳ τάς τε οὐςίας αὐτῶν

ουτεεθνος A corr. — 19 υπιςχο primum scriptum esse videtur; sed libr. statim O in N mutavit. — 26 τοῦ προςέςθαι Sp. JBL. L. C.; προςέςθαι contra spatium Sw. Cp. Ceterum A pr. ..οεςθαι; Cb. προςίεςθαι, Patakis προςήςεςθαι emendare volunt. — 27 τοιοῦτον (Bb. Sw. al.) melius spatium explet quam τούτων (Sp. JBL.).

Col. XLIV. 3 ενχειρ. A. Sw. — 5 ητιωςαν A pr. — 8 προιηn A pr. — 16 παλαηνεως A. — 18 ηργάζετο A; εἰργάζετο Cb. JBL. Cp. — 20 ετηι A. — 24 υπειςχνειτο A. — 25 εἰςπράξειν Sw. — 27 αὐτοὺς Cb. Sw.[1] L. C.; Bb. αὐτόν.

Col. XLV. 5 αλα A pr. — 8 sq. αυτηψηφω A. — 9 αυτω̄ A. —

ἐν ἀcφαλείᾳ κατέcτηcαν καὶ τὴν ὑπόλοιπον ἐργαcίαν τοῦ μετάλλου ἐβεβαίωcαν. τοιγαροῦν αἱ καινοτομίαι πρότερον ἐκλελ(ε)ιμμέναι διὰ τὸν φόβον νῦν ἐνεργοὶ καὶ τῆc πόλεωc αἱ πρόcοδοι αἱ ἐκεῖθεν πάλιν αὔξονται, ἃc ἐλυμήναντό τινε[c τῶν ῥητόρων ἐξ[απατήcαντεc τὸν δ[ῆμον καὶ δαcμολ[ογήcαντεc τοὺc εκ.... — ἔcτι γάρ, ὦ ἄνδρ[εc δικαcταί, οὐχ οὗτοc [ἄριcτοc πολίτηc, ὅ[cτιc |

XLVI μικρὰ δοὺc πλείω βλάπτει τὰ κοινά, οὐδ' ὅcτιc εἰc τὸ παραχρῆμα ἐξ ἀδίκου πορίcαc κατέλυcε τῆc πόλεωc τὴν ἐκ δικαίου πρόcοδον, ἀλλ' ὅτῳ μέλει καὶ τῶν εἰc τὸν ἔπειτα χρόνον ὠφελίμων τῇ πόλει καὶ τῆc ὁμονοίαc τῶν πολιτῶν καὶ τῆc δόξηc τῆc ὑμετέραc· ὧν ἔνιοι οὐ φροντίζουcιν, ἀλλὰ τῶν ἐργαζομένων ἀφαιρούμενοι πόρουc φαcὶ τούτουc πορίζειν, ἀπορίαν ἐν τῇ πόλει παραcκευάζοντεc· — ὅταν γὰρ *ᾖ φοβερὸν τὸ κτᾶcθαι καὶ φείδεcθαι, τίc βουλήcεται κινδυνεύειν; — Τούτουc μὲν οὖν ἴcωc οὐ ῥᾴδιόν ἐcτι κωλῦcαι ταῦτα πράττειν, — ὑμεῖc δέ, ὦ ἄνδρεc δικα- |

XLVII cταί, ὥcπερ καὶ ἄλλουc πολλοὺc cεcώκατε τῶν πολιτῶν ἀδίκωc εἰc ἀγῶναc καταcτάνταc, οὕτω καὶ Εὐξενίππῳ βοηθήcατε —

---

10 αcφαλεια A. ἀcφαλεῖ Cb. — 15 καινοτομίαι (αἱ) πρότ. ἐκλ. Cb., probantibus Sw.[1] JBL. Cp. — 17 ἐνεργοί (Sw.[1] al.) et spatio satisfacit et sensui, quare vestigia litterarum quae post οι conspiciuntur signi illius 7 esse cum Sw. et C. putanda sunt. Bb. ἐνεργοῦνται, quod spatium excedit; Cb. ἐνεργοί εἰcι siglo scriptum fuisse dicit. — 25 εκ litterae nisi diserte exstarent, reciperem quod Sw. proposuit, Cb. probavit, ἔχονταc. Ἐκεῖθεν JBL. Cp. L.; ἐκεῖ K., ἐκτημένουc Sw. in schol., quorum neutrum cum spatio convenit. ἐκτενεῖc ci. C., ἐκλύτουc L.[1]

Col. XLVI. 1 πλειωι A. — 9 ωφελιμω̄ A. — 15 εργαζομενω̄ A. — 18 τῇ πόλει remoto ἐν Bakius ap. Cb., quod probat K. — 20 ηv A; corr. Bb.

Col. XLVII. 4 καθεcταντac A pr. —

καὶ μὴ περιίδητε αὐτὸν ἐπὶ πράγματι οὐδενὸϲ ἀξίῳ καὶ εἰϲαγγελίᾳ τοιαύτῃ, ἣ οὐ μόνον οὐκ ἔνοχόϲ ἐϲτιν, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ παρὰ τοὺϲ νόμουϲ ἐϲτὶν εἰϲηγγελμένη καὶ πρὸϲ τούτοιϲ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ κατηγόρου τρόπον τινὰ ἀπολελυμένη. — εἰϲήγγελκε γὰρ αὐτὸν Πολύευκτοϲ λέγειν μὴ τὰ ἄριϲτα τῷ δήμῳ τῷ Ἀθηναίων χρήματα λαμβάνοντα καὶ δωρεὰϲ παρὰ τῶν τἀναντία πραττόντων τῷ δήμῳ τῷ Ἀθηναίων. εἰ μὲν οὖν ἔξωθεν τῆϲ |
LVIII πόλεώϲ τιναϲ ἠτιᾶτο εἶναι, παρ' ὧν τὰ δῶρα εἰληφότα Εὐξένιππον ϲυναγωνίζεϲθαι αὐτοῖϲ, ἣν ἂν αὐτῷ εἰπεῖν ὅτι, ἐπειδὴ ἐκείνουϲ οὐκ ἔϲτι τιμωρήϲαϲθαι, δεῖ τοὺϲ ἐνθάδε *αὐτοῖϲ ὑπηρετοῦνταϲ δίκην δοῦναι. — νῦν δὲ Ἀθηναίουϲ φηϲὶν εἶναι, παρ' ὧν τὰϲ δωρεὰϲ εἰληφέναι αὐτόν. — εἶτα ϲὺ ἔχων ἐν τῇ πόλει τοὺϲ ὑπεναντία πράττονταϲ τῷ δήμῳ οὐ τιμωρῇ ἀλλ' Εὐξενίππῳ πράγματα παρέχειϲ; — Βραχὺ δ' ἔτι εἰπὼν περὶ τῆϲ ψήφου ἧϲ ὑμεῖϲ μέλλετε φέρειν καταβήϲομαι. — ὅταν γὰρ μέλλητε, ὦ ἄνδρεϲ δικαϲταί, διαψηφίζεϲθαι, κελεύετε |
ὑμῖν τὸν γ[ρ]αμματέα XLIX
ὑπαναγνῶναι τήν τε εἰϲαγγελίαν καὶ τὸν νόμον τὸν εἰϲαγγελτικὸν καὶ τὸν ὅρκον τὸν ἡλιαϲτικόν· καὶ τοὺϲ μὲν λόγουϲ ἁπάντων ἡμῶν ἀφέλετε, — ἐκ δὲ τῆϲ εἰϲαγγελίαϲ καὶ τῶν νόμων

---

7 Desideres participium aliquod; sed comparat Cb. Dem. c. Apatur. 42; Arist. Ach. 55. — 10 ειϲαγγελια A pr., ειϲαγγελιαι corr. — τοιαυτηιου A pr.; corr. H! supra versum cum spiritus signo addidit. — 20 sq. τω utrobique A.

Col. XLVIII. 1 ητιατο A. — 5 ηεν A pr. — 9 αυτουϲ A; αὐτοῖϲ Bb. Sw. (qui tamen dubitat an αὐτοῦ verius sit) Cb. L.; C. codicis lectionem defendit. — 18 δημω A. — τειμωρη A.; τιμωρεῖ Cb. — 19 ευξενιππω A. — 21 βραχὺ δέ τι Bb. JBL.; βρ. δ' ἔτι Cb. Sw.[1] L. C. Cp.

ϲκεψάμενοι ὅ τι ἂν ὑμῖν δοκῇ δίκαιον καὶ εὔορκον εἶναι, τοῦτο ψηφίϲαϲθε. — Ἐγὼ μὲν οὖν ϲοί, Εὐξένιππε, βεβοήθηκα ὅϲα εἶχον. λοιπὸν δ' ἐϲτὶ δεῖϲθα[ι] τῶν δικαϲτῶν καὶ τοὺϲ φίλουϲ παρακαλεῖν καὶ τὰ παιδία ἀναβιβάζεϲθαι.

Ὑπὲρ Εὐξενίππου
εἰϲαγγελίαϲ
ἀπολογία πρὸϲ
Πολύευκτον.

Col. XLIX. 12 δοκη A. — 14 τουτοτοψηφιϲαϲθαι A pr. — 18 δειϲθαι exstare in A. Bb. ap. Sw.[1] testatur. — 21 ταπαιδια A corr.; a pr. m., ut Bb. in add. et Sw. putant, ταδικαια fuit, sed omnia diligentissime inducta sunt.

IV.

[ЄΠΙΤΑΦΙΟϹ.]

Pap. Stobartianus.

Τῶν μὲν λόγων τ[ῶν μελ-
λ]όντων ῥηθήϲεϲ[θαι ἐπὶ
τῷδε τῷ τάφῳ [περί τε
Λεωϲθένουϲ τοῦ ϲτ[ρατη-
γοῦ καὶ περὶ τῶν ἄ[λλων
τῶν μετ᾽ ἐκείνου [τετε-
λ]ευτηκότων ἐν τ[ῷ πο-
λέμῳ, ὡϲ ἦϲαν ἄν[δρεϲ
ἀ]γαθοί, μα..........
..ρονοϲοι..........
..ῳ τὰϲ π..........
..ϲ ἀνθρω[π..........
..ονπωκα..........
..ϱγακε[[ν]]ω..........
ἐν]αντίαι ω..........
γ]εγεννη..........
ἄνδραϲ..........
τετελευ[τηκ..........
οὔτε πρ..........
.οτ..........
(desunt vers. —) |
(desunt vers. —) II
....επει........
καὶ μάλιϲτα [φοβοῦ-
μαι, μή μοι ϲυμ[βῇ τὸν
λ]όγον ἐλάττ[ω φαί-

Inscriptio in papyro nusquam legitur.

Col. I. Neque a dextra neque a sinistra parte margo usquam servatus est; consentiunt tamen nunc paene omnes in principio versuum nonnisi unam duasve litteras deesse. — 1 περὶ] τῶν μὲν Bb.; Τῶν μὲν Cb. S. Sp. Bb[1]. — 3 ταφω.. A[1]. — περὶ] Λ. Bb.; περί τε Cb. S. — 9 μά[ρτυρεϲ Cb., qui etiam sequentia restituere conatur (p. 23): ὁ χρ]όνοϲ ὁ ϲ[ύμπαϲ — — οὐδὲν ἔργ]ον πω κά[λλειον ἑ]όρακεν. — 11 ταϲπ[λα Cp. — 14 N in A[1] transfixum est, unde Bb. ἔργα καὶ ω.... — 16 γ]εγεννη[μέν... solemnis error librarii esse videtur; cf. II, 6.

Col. II. Possis continuationem eiusdem columnae putare: efficientur, si componas, versus XXXV, maior sane numerus eo quem in col. III et IV reperimus; sed spatii nihilo plus hi XXXV vs. occupant quam illi XXXIII. — 2 δ] καὶ S. — φοβοῦμαι Bb. — 4 ἐλαττω A[1]. — γενέϲθαι

ν]εϲθαι τῶν ἔρ[γων τῶν γεγενη[μένων. πλὴν κατ' [ἐκεῖνό γε πάλι(ν) θα[ρρῶ, ὅτι τὰ ὑπ' ἐμοῦ κ[αταλειπόμενα *ὑμεῖϲ οἱ [ἀκούοντεϲ πρ[ο]ϲθήϲετε· οὐ γὰρ ἐ(ν) τοῖϲ τυχοῦϲιν οἱ λόγοι ῥηθήϲονται, ἀλλ' ἐν αὐτοῖϲ τοῖ(ϲ) μάρτυϲι τῶν (ἐκ)είνοι[ϲ |

III π]επραγμένων. Ἄξιον δέ ἐϲ]τιν ἐπαινεῖν (τ)ὴν μὲν πόλ]ιν ἡμῶν (τ)ῆϲ προαιρέϲεω]ϲ ἕνεκεν, τὸ προελέϲθ]αι ὅμοια καὶ ἔτι ϲεμνό]τερα καὶ καλλίω *τῶν πρότ]ερον αὐτῇ πεπραγμέ]νων, τοὺϲ δὲ τετελευ]τηκόταϲ τῆϲ ἀνδρείαϲ] τῆϲ ἐν τῷ πολέμῳ, τὸ μὴ καταιϲχῦναι τὰϲ τῶν προγόνων ἀρετάϲ· τὸν δὲ ϲτρατηγὸν Λεωϲθένη διὰ ἀμφότερα· τῆϲ τε γὰρ προαιρέϲεωϲ εἰϲηγητὴϲ τῇ πόλ(ε)ι ἐγένετο καὶ τῆϲ ϲτρατείαϲ ἡγεμὼν τοῖϲ πολίταιϲ κατέϲτη. — Περὶ μὲν οὖν τ]ῆϲ πόλεωϲ διεξιέναι τ]ὸ καθ' ἕκαϲτον ⟦τ⟧ῶν πρότε]ρον (εὐηργέτηκεν) πᾶϲαν τὴν Ἑλλάδα] οὔτε ὁ χρόνοϲ ὁ παρὼ]ν ἱκανόϲ, οὔτε ὁ καιρὸϲ] ἁρμόττων τῷ μακρ]ολογεῖν, οὔτε ῥᾴδιον] ἕνα ὄντα τοϲαύταϲ] καὶ τηλικαύταϲ πράξειϲ] *ἐπελθεῖν καὶ μνη-

---

Bb.; φαίνεϲθαι K. Cb. S. — 6 γεγεννη[μενων A[1]. — 7 κατ' ἐκεῖνό γε πάλιν Sp. Cb. S. — 9 κ[αταλει]πόμενα Bb.; παραλειπόμενα S. invito codice. — 10 υμειν A. — 14 αυτο^{c}ι A[1]. — 15 μαρτυϲιτν A[1] pr.; Ν in Ω correctum est. Deinde νειvoï, quae puncta cum S. reliquias C litterae supra scriptae putare possis. Itaque ἐκείνοιϲ S. Sp. C. Bb.[1]; ἐκεῖ Bb.

Exstat etiam aliud nescio an harum columnarum fragmentum: αλλο | πολλ | εν.

Col. III. 1 δ' ἐ|ϲ]τὶν K. Cb.; δέ ἐϲτιν S. — 4 τοῦ pro τὸ V. — 6 in fine π^{v}τω A[1]. — 11 V. τοῦ μή. — in fine τα^{c} A[1]. — 18 πολειταιϲ A[1]. — 21 .οκατ A[1] pr. sec. Sch., .οκαθ corr. — 22 ρων A[1] pr. — post πρότ. Bb. πεπραγμένων κατὰ addit; similiter Cb.: ἀνὰ πᾶϲαν τ. Ἑ. πεπραγμένων. K.: πρότ., οἷϲ ϲώζουϲα διετέλει πᾶϲαν τ. Ἑ.; Cp. τῶν πρότ. διαϲωϲάντων π. τ. Ἑ.; S.: ἃ καθ' ἕκ. τῶν πρ. π. τ. Ἑ. εὐηργέτηκεν, quod rec. T, nisi quod pro ἃ ὃ scripsit, secutus Bb. in postscr. — 25 τω A[1]. — 28 τηλικαυτ.ϲ A[1] pr., supra scripto α. — 29 απελ-

μο]νεῦϲαι. ἐπὶ κεφαλαί-
ων δ'] οὐκ *ὀκνήϲω εἰπεῖν
περ]ὶ αὐτῆϲ· — ὥϲπερ
γὰρ] ὁ ἥλιοϲ πᾶϲαν ⟦πᾶ-
ϲαν⟧ |
IV τὴν οἰκου[μένην] ἐπέρ-
χεται, — τὰ[ϲ μὲν] ὥραϲ δι-
ακρίνων [εἰϲ τὸ π]ρέπον
καὶ καλῶ[ϲ πάντα καθι]ϲτάϲ,
τοῖϲ δὲ............ει
ικεϲθ...........ων
ἐπιμ[ελούμενοϲ κα]ὶ γε-
νομένοιϲ]......ϲ καὶ
....ϲ κα[ὶ τῶν ἄ]λλων
ἁπά]ντων τῶν [εἰ]ϲ τὸν
β[ίο]ν χρηϲίμων· — οὕτωϲ
κα[ὶ] ἡ πόλιϲ ἡμῶν διατε-
λε[ῖ τοὺϲ] μὲν κακοὺ(ϲ) κο-
λά-
ζο[υϲα, τοὺϲ] δὲ δικαίο(υ)ϲ
........., τὸ δὲ ἴϲον ἀν-
τὶ τῆϲ πλεονε]ξίαϲ ἅπαϲιν
φυλάττουϲα, τ]οῖϲ δὲ ἰδι-
οιϲ κινδύνοιϲ κα]ὶ δαπά-
ναι[ϲ κοινὴν ἄδει]αν τοῖϲ
Ἕλλη[ϲιν παραϲκευάζου-
ϲα. — [ἀλλὰ περὶ μὲ]ν τῶν
κοινῶ[ν]...........εωϲ
ὥϲπερ [προεῖπον κ]αταλ(ε)ί-

θειν A¹; ἐπελθεῖν Bb.; διελθεῖν S. — 30 sq. κεφαλαί[ου] Bb.; κεφαλαί[ων] Cb. S. — δὲ] Bb., δ'] S. — ωκνηϲω A¹. — 33 ὁλιοϲ (η supra ο) A¹.

Col. IV. — 3 [ἀεὶ κατὰ τὸ π]ρέπον Bb.; κατὰ τρόπον Cb.; καὶ εἰϲ τὸ πρέπον S. — 4 καὶ καλο[ὺϲ καιροὺϲ καθι]ϲτάϲ Bb.; καὶ καλῶ[ϲ πάντα καθ. Cb.; καὶ καλὸν πάντα καθ. S. Ductus ambiguus in A¹ vel O vel Ω indicare potest. Ceterum ρεπο (ν supra ο) et ϲτα (ϲ supra α) A¹. — 5 τοιϲδεϲ A¹ sec. Sch. — 6 ικεϲτ Bb., ικεϲιτ Cp.; ικεοιτ T. forsitan ἵκεϲθ. — 7 (α)ιγε Bb. — 8 εκαι T. Cp. — 9 ονα Bb. K.; ον S., unde hic: καὶ [ἀφθ]ον[ίαν τῶν ἄλ]λων. — πά]10 ντων Bb.; ἁπά]ντων rectius Cb. S. — 13 κολ (α supra λ) A¹. — 14 δικαιοϲ A¹ sec. Bb.; δικαιομ legit K., δικαιον T. — 15 προτιμῶϲα Bb., τιμῶϲα Cb. Bb¹. — 16 ἀνθρώποιϲ καὶ ἀ]ξίαϲ ἅπαϲιν [εὐεργεϲίαϲ] οἷϲ δεῖ δια[νέμουϲα Bb.; ἀμοιβὰϲ pro εὐεργ. Cb. Bb¹. — 17 sqq. cf. Lyc. § 104. — 19 δαπάναϲ [τὰϲ καθ' ἡμέρ]αν Bb. (δ. [εἰϲ τὴν ἐλευθερί]αν F.); sed δαπαναι A¹ sec. K. T. — 20 παραϲκευ]άζουϲα Bb. — 21 περὶ μὲν οὖ]ν τ. Bb. ἐπεὶ δὲ περὶ τῶν K¹. ἕκαϲτον μὲν οὖν M. ceteri Bb. secuti sunt. — 22 εω (ϲ supra ω) A¹. τῶν κοινῶν ἔργων τῆϲ πόλεωϲ Bb. K. M. πράξεων pro ἔργων F. Cp. κοινῶν τῶν τῆϲ πόλ. S. T. κοινῶν τὸν λόγον ταχέωϲ C. — 23 ὥϲπερ [ἐν βραχεῖ εἴρητ]αι †αλιφω Bb. ὥϲπερ [εἶπον φρά]ϲαι χαλεπόν K. ὥ. [χρὴ δηλῶ]ϲαι (δοκῶ vel simile aliquid) S. Cp¹. T., qui ἐλπίζω pro δοκῶ ponit. ὥ. εἰκὸϲ φρά]ϲαι παραλείψω M. ὥ. [εἶπον,

* ψω, πε[ρὶ δὲ Λεωcθέν]ουc καὶ
τῶν ἄ[λλων τοὺc λόγ]ουc ποι-
ήcο*μ*[αι. — ἀπορ]ῶ δὲ πόθεν
ἄρξωμα[ι λέγων] ἢ τίνοc
πρῶτον μνηcθῶ. — πότε-
ρα περ[ὶ] τοῦ γένουc αὐτῶν
*ἑκάcτου διεξέλθω; ἀλλ' εὔ-
ηθεc εἶναι ὑπολαμβάνω·
τὸ(ν) μὲν (γὰρ) ἄλλουc *τινὰc ἀν-
θρώπουc ἐγκωμιάζοντα, |
V οἳ πολλαχόθεν εἰc μίαν
πόλιν ⟦c*υ*ν⟧ cυνεληλυθότεc
οἰκοῦcι γένοc ἴδιον ἕκαc-
τοc cυνειcενεγκάμενοc,
τούτων μὲν δεῖ κατ' [ἄ]νδρα
γενεαλογεῖν — ἕκαcτον·
περὶ δὲ Ἀθηναίων ἀνδρῶ*ν*
τοὺ(c) λόγου(c) ποιούμενο*ν*, οἷc
ἡ κοινὴ γένεcιc *α*[ὐτόχ]*θ*οcιν
οὖcιν ἀνυπέρβλητ[ον] τὴν
εὐγένειαν ἔχει, πε[ρ]ίεργον
ἡγοῦμαι εἶναι ἰδίᾳ [τὰ] γένη
ἐγκωμιάζειν. — ἀλλὰ [πε]ρὶ τῆc
παιδείαc αὐτῶν ἐπι[μνη]cθῶ,
καὶ ὡc ἐν πολλῇ *c*[ωφρο-
cύνῃ παῖδεc ὄντ[εc ἐτρά-
φηcαν, καὶ *ἐπαιδ[εύθηcαν
*ἅπερ εἰώθαcι ν[έουc παιδεύ-

ἐάcω] καὶ.... Cp. ῶ. προείρηται καταλείψω C. — και vel cαι (hoc Sch.) in A^1 fuisse videtur; pro αλι sunt qui legant αμ. — 24 φω A^1. — περὶ δὲ Λεωcθένουc Bb.; περὶ Λ. K. Cb. — 25 τῶν ἄλλων ἤδη τοὺc λόγουc Bb.; om. ἤδη S. — 26 ποιηcόμενοc ἐνθά]δε S.; ποιήcομαι. νῦ]ν δὲ Bb.; ποιήcομαι. ἀπορ]ῶ δὲ Cb. Sp. JBL. In A^1 (cf. Sch.) dimidia pars litterae Ω servata est, minus rotunde tamen exarata. ποθε (superscr. ν) A^1. — 27 ἐπαινῶν Bb.; αὐτῶν K.; λέγειν Cb. Bb^1; λέγων S. C. — 28 πρώτου corrigit Cb. — 30 εκαcτω ut videtur A^1. — 31 ηθεcιναι (superscr. ε) A^1. — 32 τὸν μὲν γὰρ Sch. ap. Bb. S.; τὸ μὲν Cp. C.; cf. V, 5. τινουc A^1, sed O et Υ transfixa.

Col. V. 3 ἴδιον A^1. — 5 τουτων A^1; τοῦτον Cb. S. — δὴ pro δεῖ C. Cp. — αντρα A^1 pr. — 8 ποιούμενοc corr. Cb. probante S. p. 56. — 12 ιδια.. A^1. — 17 επεδ.... A^1; emend. Bb. (ἐπεδείξαντο C.) — 18 οπερ A^1. — εἰώθαcι ν[έουc παιδεύ]ειν Bb. εἰώθαcιν παιδεύειν S. οἱ ἄλλοι ποιεῖν Lightf. ap. Bb. in postscr. ἀπὸ νέων ποιεῖν C. οἱ ἄλλοι ἐπαινεῖν

ειν; — ἀλλ' οἶμαι π[άνταϲ ὑμᾶϲ εἰδέναι ὅτι τούτο[υ ἕνεκα δεῖ τοὺϲ παῖδαϲ παιδευθ[ῆναι, ἵνα ἄνδρεϲ ἀγαθοὶ γ[ένωνται· τοὺϲ δὲ γεγενη[μένουϲ ἐν τῷ πολέμῳ ἄνδρ[αϲ οὕτωϲ ὑπερβάλλονταϲ τῇ ἀ[ρετῇ, πρόδηλόν ἐϲτιν ὅτι πα[ῖδεϲ ὄντεϲ καλῶϲ ἐπαιδεύ[θηϲαν. — ἁπλούϲτατον ο[ὖν ἡγοῦμαι εἶναι τὴν ἐν τ[ῷ πολέμῳ διεξελθεῖν ἀρετὴν καὶ ὡϲ πολλῶν ἀγαθῶν αἴτιοι γεγένη(ν)ται τῇ *πατρίδι καὶ τοῖϲ ἄλλοιϲ Ἕλληϲιν. — ἄρξομαι δὲ πρῶτον ἀπὸ τοῦ ϲτρατηγοῦ. καὶ γὰρ δίκαιον. Λεωϲθένηϲ γὰρ ὁρῶν τὴν Ἑλλάδα πᾶ[ϲ]αν τεταπεινωμένην καὶ [. . . κατ]επτη- |
χυ]ῖαν, κατεφθαρμένην ὑπὸ VI
τῶν] *δωροδοκούντων παρὰ Φιλίπ]που καὶ Ἀλεξάνδρου κατὰ τῶν] πατρίδων τῶν αὑτῶν, καὶ τ]ὴν μὲν πόλιν ἡμῶν δεομέ]νην ἀνδρὸϲ, τὴν δ' *Ἑλλάδα πᾶ]ϲαν πόλεωϲ, ἥτιϲ προϲτῆναι δυ]νήϲεται τῆϲ ἡγεμονίαϲ, ἐπέδ]ωκεν *ἑαυτὸν μὲν τῇ πατρί]δι, τὴν δὲ πόλιν τοῖϲ Ἕλληϲιν ε]ἰϲ τὴν ἐλευθερίαν· καὶ ξε-

---

F. Cp. ἄνδρεϲ ἀϲκεῖν T. (sed αϲκ—ειν ne huic quidem librario iure imputaveris). — 19 [πάνταϲ] Bb.; πάνταϲ ὑμᾶϲ Cb. — 21 παιδευθ vel παιδευο A¹; unde τούτου ἕν. δεῖ τ. π. παιδευθῆναι Bb.; τ. ἕν. τ. π. παιδεύομεν S. M. Bb¹; — δεῖ — παιδεύε[ϲθαι F. — 22 γ[ένων]ται Bb.; γ[ίνων]ται S. — 23 γεγεννη[μενουϲ A¹. — 24 ἄνδρ[αϲ C. K. Cp. Cb. — οὕτωϲ om. omnes. — 28 ἁπλ. δ[ὲ Bb.; ἁ. δὴ K.; sed littera fuit potius O, unde o[ὖν Cb. S. Bb¹. — 33 πατριτι A¹. — 38 τεταπ. καὶ [τὴν] εὐη|μερ]ίαν Bb.; sed ЄΠΤΗ diserte scriptum est. τ. καὶ [τὴν δόξα]ν τὴν | παλα]ιὰν Cb. nimis audacter. καὶ κατεπτηχυῖαν Classen ap. K. S. Bb¹, egregie nisi quod spatio non sufficit; itaque puncta addidi.

Col. VI. 2 δωροδονουντων A¹. — 6 ολλα[δα A¹. — 8 δυνήϲεται Sch. Bb¹. — 9 ....ωκενμενεναυτον A¹. ἀπέδωκεν ἑαυτὸν μὲν Bb.; ἐπέδωκεν μὲν ἑαυτὸν K.; ἐπέδ. ἑ. μὲν

νικὴν μὲν δύναμιν (cυ)cτηcάμενοc, τῆc δὲ πολιτικῆc ἡγεμὼν καταcτάc, τοὺc πρώτουc ἀντιταξαμένουc τῇ τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίᾳ Βοιωτοὺc καὶ Μακεδόναc καὶ Εὐβοέαc καὶ τοὺc ἄλλουc cυμμάχουc αὐτῶν ἐνίκηcε μαχόμενοc ἐν τῇ Βοιωτίᾳ. ἐντεῦθεν δ' ἐλθὼν εἰc Πύλαc καὶ κατα⟦λα⟧λαβὼν τὰc παρ]όδουc, δι' ὧν καὶ πρότερον ἐπὶ τ]οὺc Ἕλληναc οἱ βάρβαροι ἐπο]ρεύθηcαν, τῆc μὲν ἐπὶ τὴν] Ἑλλάδα πορείαc Ἀντίπ]ατρον ἐκώλυcεν, αὐτὸν δὲ κα]ταλαβὼν ἐν τοῖc τόποιc τούτοι]c καὶ μάχῃ νικήcαc ἐπολιόρ]κει κατακλείcαc εἰc Λαμίαν· Θε]τταλοὺc δὲ καὶ Φωκέαc καὶ Αἰ]τωλοὺc καὶ τοὺc ἄλλουc ἅπανταc τοὺc ἐν τῷ τόπῳ cυμμάχουc ἐποιήcατο, καὶ ὧν Φίλιπποc καὶ Ἀλέξανδροc ἀκόντων ἡγούμενοι ἐcεμνύνοντο, τούτων Λεωcθένηc ἑκόντων τὴν ἡγεμονίαν ἔλαβεν. cυνέβη δ' αὐτῷ τῶν μὲν πραγμάτων ὧν προε[ί]λετο κρατῆcαι, |
τῆc δ' εἱ[μαρ]μένηc *οὐκ ἦν VI
περιγενέ[cθαι.] — δίκαιον δ' ἐcτὶν μὴ μ[όνον] ὧν ἔπραξεν Λεωcθέν[ηc τὴν] χάριν ἔχειν αὐτῷ π[ᾶcαν, ἀ]λλὰ ʼκαὶ τῆc ὕcτερον [γενομέν]ηc μάχηc

---

S. Cb. — 12 cυcτηcάμενοc Bb.; κτηcάμ. K. — 13 πολ^{ε}ιτικηc A^1. — 14 πρωτου|cαντ. A^1. — 18 Εὐβοᾶc corr. Cb. probante S. p. 58. — 20 μαχόμενοc A^1 corr. sec. Sch., Cb., S.; μαχομένουc A^1 pr. — 23 εἰc]όδουc Bb.; παρόδουc Sp. probante S. l. c.

Ρ litterae vestigium agnoscit Sch. — 33 cυμμαχου^{c} A^1. — 34 φιλιπποc — A^1. — 36 εcεμνυοντο A^1 pr. — τουτωνλε — A^1. — 38 cυν.βη A pr.; Ε supra vers. additum.

Col. VII 1 ουγην A^1. — 4 Λεωcθ. αὐτὸc Bb.; Λ. τότε Sh. ap. Bb.; Λ. ἔτι ζῶν K. parum spatii ratione habita. τούτων ὑμῖν ἕξω τὴν χάριν Lys. 24, 27. — 5 πολλήν Bb.; πλείcτην Classen ap. K. — 6 γενομένηc Bb.; γεγενημένηc S.

μετὰ τ[ὸν ἐκείνο]υ θάνατον καὶ τῶν [ἄλλων ἀγα]θῶν τῶν ἐν τῇ στ[ρατείᾳ τ]αύτῃ συμβάντω[ν τοῖς Ἕλ]λησιν· ἐπὶ γὰρ τοῖς ὑπὸ [Λε]ωσθένους (τε)θεῖσιν θεμελίοις οἰκοδομοῦσιν οἱ νῦν τὰς ὕστερον πράξεις. — Καὶ μηδεὶς ὑπολάβῃ με τῶν ἄλλων πολιτῶν μη]δένα λόγον ποιεῖσθαι, ἀλλὰ] Λεωσθένη *μόν(ον) ἐγκωμιάζ]ειν· συμβαίνει γὰρ τὸν Λε]ωσθένους ἔπαινον ἐπὶ ταῖ]ς μάχαις ἐγκώμιον καὶ τῶν ἄλ]λων πολιτῶν εἶναι. το[ῦ μὲν] γὰρ βουλεύεσθαι κα[λῶς ὁ στρα]τηγὸς αἴτιος, τοῦ δὲ ν[ικᾶν μαχ]ομένους οἱ κινδυν[εύειν ἐθ]έλοντες τοῖς σώμασ[ιν· — ὥστ]ε ὅταν ἐπαιν[ῶ τὴν γ]εγονυῖαν νίκην, ἅμα τ[ῇ Λε]ωσθένους ἡγεμονίᾳ καὶ [τὴν τ]ῶν ἄλλων ἀρετὴν ἐγκωμ[ιάζ]ω. — τίς γὰρ οὐκ ἂν δικα[ίως] ἐπαινοίη τῶν πολιτῶ[ν το]ὺς ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ [τε]λευτήσαντας, οἳ τὰς *ἑα[υτῶ]ν ψυχὰς ἔδωκαν ὑπὲρ τῆ[ς τῶ]ν Ἑλλήνων ἐλευθερίας, [φα]νερωτάτην ἀπόδειξιν τ[αύτη]ν ἡγούμενοι εἶναι τοῦ [βούλ]εσθαι τῇ Ἑλλάδι τὴν] ἐλ[ευθερ]ίαν | περιθεῖναι, τὸ μαχόμ[ενοι VIII

— 7 τούτου Bb.; ἐκείνου M. probante Sch. — 8 τῶν πάντων M.; τῶν ἄλλων Bb. — 15 υπολαβημε A[1]. — 17 εωσθενημενεγκω A[1]. ἐν τῷ Λ. μὲν ἐγκ. Bb. ἐν τῷ Λ. λίαν Zilch. διὰ τὸ Λ. μόνον Cb. ἀλλὰ Λ. μόνον S. K. καὶ Λ. μόνον Cp. — 18 συμβ. — εἶναι 21 deleri vult M. — 20 ἔπ. τὸν ἐπὶ T. — 26 ὥστ]ε ὅταν Bb., idem v. 30 ἐγκωμιάζειν. ὥστ' ἐμ]ὲ — ἐγκωμιάζειν C. Cb. ὥστ]ε ὅταν — ἐγκωμιάζω S. K. Bb.[1] In vs. 26 litterae mirum in modum distractae sunt, et in fine longissima linea transversa addita. V. 30 quae conspicitur litterae pars ante τις, si paulo rotundior foret, certo Ω indicaret. — 33 ..λευτησαντες A[1] pr. — 34 τασενα... A[1]. — 38 primum | et longitudine praecellit et crassis lineis duabus transfixum est.

Col. VIII. 1 μαχόμενοι Bb.; μαχομένους S. —

τελευτῆcαι ὑπὲρ * αὐτῆ[c. μέγα δ' αὐτοῖc cυνεβάλετ[ο εἰc τὸ προθύμωc ὑπὲρ τῆc [πατρίδοc ἀγωνίcαcθαι τὸ ἐν τῇ [Βοιωτίᾳ τὴν μάχην τὴν π[ροτέραν γενέcθαι. ἑώρων γὰ[ρ τὴν μὲν πόλιν τῶν Θηβαίων οἰκτ[ρῶc ἠφαν]ιcμένην ἐξ ἀνθρώπων, [τὴν δὲ ἀ]κρόπολιν [[ἐξ]] αὐτῆc φρουρου[μένην] ὑπὸ τῶν Μακεδόνων, τὰ * δὲ cώματα τῶν ἐνοικούντων ἐξηνδραποδιcμένα, τὴν δὲ χώραν ἄλλουc διανεμομένουc, ὥcτε πρὸ ὀφθαλμῶν ὁρώμενα αὐτοῖc τὰ δεινὰ ἄοκνον π[αρ]εῖχε τόλμα(ν) εἰc τὸ κινδυνεύειν [πρ]οχείρωc. (—) ἀλλὰ μὴν τήν γε π[ερὶ Π]ύλαc καὶ Λαμίαν μάχην γε[νομέν]ην οὐχ ἧττον αὐτοῖc ἔνδο[ξον γεν]έcθαι * cυμβέβηκεν ἧc [ἐν Βοιω]τοῖc ἠγωνίcαντο, οὐ μόνον [τῷ μαχο]μένουc νικᾶν Ἀντίπατρον [καὶ τοὺc c]υμμάχουc, ἀλλὰ καὶ τῷ τόπῳ, [τῷ ἐ]νταυθοῖ γενῆcθαι τὴν μ[άχην. ἀφ]ικνού-

---

2 αυτω. ut videtur A^1; αυτων fuerit. αὐτῆc Bb.; αὐτο[ῦ K. — 4 πατρίδοc Bb.; Ἑλλάδοc S. — 5 τη... A^1. — 6 πρότερον Bb.; πρώτην Sch. Cb. $Bb.^1$; προτέραν S. — 7 ειωρων A^1 pr.; supra Є litteram spiritus lenis signum additum videtur. — τὴν μὲν πόλιν Bb.; τὴν πόλιν S. contra spatium. — 8 ηφανειcμένην sec. Bb. A^1. — 10 ἐξαυτῆc Bb.; ἐξ del. Cb. S. (cf. v. 9). ἔτι αὐτῆc M. — τατεcω A^1; em. Cb. S. — 17 paragraphus per errorem sequenti demum versui supposita. — 18 πρὸc Πύλαc Bb.; περὶ Π. Cb. S. M. Bb^1. — 20 cυνβεβηκει A^1; em. Bb. — 21 ηγωνιcα$^{\nu}$|το A^1. — 24 τοπω.. A^1. τῶν τόπων S. — 25 sq. Cf. Harpocr. s. v. Πύλαι· ὅτι δὲ δὶc (Sch.; codd. τιc) ἐγίγνετο cύνοδοc τῶν Ἀμφικτυόνων εἰc Πύλαc, Ὑπ. τε ἐν ἐπιτ. καὶ Θεόπομποc ἐν τῇ λ' εἰρήκαcιν. —

μενοι γὰρ οἱ Ἕλλη[νες ἅπα]ντες
δὶς τοῦ ἐνιαυτοῦ εἰς [τὴν Πυλ]αίαν
θεωροὶ γενήσοντ[αι
τῶν ἔργων τῶν π[επρα]γμένων
αὐτοῖς· ἅμα γὰρ εἰς τ[ὸν τό]πον ἀ-
θροισθήσονται καὶ τ[ῆς τού]των ἀ-
ρετῆς μνησθήσοντ[αι. — ο]ὐ-
δέν*ες γὰρ πώποτε τῶ[ν γ]εγονότων
οὔτε περὶ καλλιόνων οὔτε πρὸς ἰσ-
χυροτέρους οὔτε μετ' ἐλαττόνων
ἠγωνίσαντο, τὴν ἀρετὴν ἰσχὺν
καὶ τὴν ἀνδρείαν πλῆθος ἀλλ' οὐ
τὸν πολὺν ἀριθμὸν τῶν σωμάτων
εἶναι κρίνοντες. καὶ τὴν μὲν ἐ-
λευθερίαν εἰς τὸ κοινὸν πᾶσιν
κατέθεσαν, τὴν δ' εὐδοξίαν ἀπὸ
τῶν πράξεων ἴδιον στέφανον
τῇ πατρί[δι περι]έθηκαν.
(—) Ἄξιον |
IX τοίνυν συλλογίσασθαι καὶ τί ἂν
συμβῆναι νομίζο[[ι]]μεν μὴ κα-
τὰ τρόπον τούτων ἀγωνι[[α]]σα-
μένων. — ἆρ' οὐκ ἂν ἑνὸς μὲν δεσ-
πότου τὴν οἰκουμένην ὑπήκο-
ον ἅπασαν εἶναι, νόμῳ δὲ τῷ
*τούτου τρόπῳ ἐξ ἀνάγκης χρῆσ-

---

28 θεωροιγενησοντ[αικαὶτ]ῆςτου A^1, cum scribentis oculi aberrassent ad v. 31 αθροισθησονταικαιτηςτου. — 30 post A in fine vs. alia littera transfixa conspicitur, fort. Θ vel P. — 32 ....υ— A^1. — 33 .υ|δενος A^1. — 34 καλλειονων A^1. — 34 προσϊσ| A^1, ut ϊσχυν 36. — 35 οὔτε del. Cb. probante S. p. 58. — 38 σωματω^{ν} A^1, cuiusmodi scripturas posthac iam non enotabo. — 39 εἶναι del. M. κρεινοντες A^1. — 40 inter κο et νον aliquid erasum est. — 41 ευτοξιαν A^1 pr. — 42 πραξεων^{α}ιδιον A^1 sec. Bb., πραξεωνϊδιον sec. S., et puncta quidem haud ambigua. — 43 ἀνέθηκαν Bb. T., περιέθηκαν S. Cb. Bb^1. — Interpunctio hic quoque proximo demum versui supposita.

Col. IX. 1 c. τί ἂν καὶ K. — νομίζομεν K. Cb. S. — 6 νομω A^1. — 7 τουτωι A^1. —

θαι τὴν Ἑλλάδα· cυνελόντ⟦α⟧ι δ' εἰπεῖν τὴν Μακεδόνων ὑπερηφανίαν καὶ μὴ τὴν τοῦ δικαίου δύναμιν ἰcχύειν παρ' ἑκάcτοιc, ὥcτε *μήτε γυνα(ι)κῶν μήτε παρθένων *μήτε παίδων ὕβρ(ε)ιc (ἀνιέναι ποτέ, ἀλλ') ἀνεκλείπτουc ἑκάcτοιc καθεcτάναι. φανερὸν δ' ἐξ ⟦τ⟧ῶν *ἠναγκαζόμε⟦c⟧θα καὶ νῦν ἔ[χειν·] θυcίας μὲν ἀνθρώποιc γ[ινο]μένας ἐφορᾶν, ἀγάλμ[ατα δὲ] καὶ βωμοὺc καὶ ναοὺc τοῖ[c μὲν] θεοῖc ἀμελῶc, τοῖc δὲ ἀνθρώ[ποιc] ἐπιμελῶc cυντελούμενα, καὶ (τ)οὺc (τού)των *οἰκέταc ὥcπερ ἥρωας τιμᾶν ἡμᾶc ἀναγκαζομένουc. ὅπου δὲ τὰ πρὸc θεοὺc ὅcια διὰ τὴν Μακεδόνων τόλμαν ἀνῄρηται, τί τὰ πρὸc τοὺc ἀνθρώπουc χρὴ νομίζειν; ἆρ' οὐ κἂν παντελῶc καταλελύcθαι; ὥcτε ὅcῳ δεινότερα τὰ προ(c)δοκώμεν' ἂν γενέcθαι κρίνο⟦ι⟧μεν, τοcούτῳ μειζόνων ἐπαίνων τοὺc τετελευτηκόταc ἀξίουc χρὴ νομίζειν. ο(ὐ)δεμία γὰρ cτρατεία τὴν (τῶν) cτρατευομένων ἀρετὴν ἐνεφάνιcεν μᾶλλον τῆc νῦν γεγενημένηc, ἐν ᾗ *γε παρατάτ-

8 cυνελόντι Bb.; cυνελόντα S. — 11 δυναμεινϊcχυειν A[1]. — 12 μετε A[1]. — 14 μηδε A[1]; μήτε F. — ἂν ἐκλείπτουc S.; ἐκλείπτουc ἂν Cp., quae propter intolerabilem circuitum eloquendi non sufficere videntur. Cb.: μήτε γυν. μ. π. μηδε(μίαν φειδὼ γίγνεcθαι, ἀλλὰ καὶ τούτων καὶ) παίδ. ὕβρ. ἀνεκλ. κτἑ. Ipse K. secutus sum; lacunam statuit etiam F. ἀπροcδοκήτουc pro ἀνεκλ. M. — 16 ἐξ ὧν Bb., ἐξ αὐτῶν ἃ K. — αναγ A[1]; ἠναγκ. T. — 17 ἔ[χειν Bb.; ἔ[cτι Cp.; ἔ[τι K. Sp.; ἤ[δη S. Є littera, quamquam eam tuetur Sch., non prorsus certa videtur, cum prior ductus parum rotundus sit; S. comparat H quod est col. X, 19 extr. — 18 γε...με|νας A[1]: γεγενημένας Bb.; γινομένας (γε[ινο]μ.) S.; γιγνομ. Cb. — 20 „Hyp. schrieb νεώc“ S. — 25 πρὸc τοὺc θεοὺc Cb. — 27 ανηρηται A[1]. — δίκαια post ἀνθρ. addit F., non sine veri specie. — 28 οὐκ ἂν Bb.; οὐ κἂν K. — 30 οcω A[1]. — 31 κρίνομεν K. Cb., probante S. p. 59. — 32 τοcουτω A[1]. — 37 ενηιτε

τεcθαι μὲν ὁcημέραι ἀναγκαῖ-
ον ἦ(ν), πλείουc δὲ μάχαc ἠγωνίc-
θαι διὰ μιᾶc cτρατ[είαc] ἢ τοὺc |
X ἄλλουc πάνταc [[πληγὰc]] *cυμ-
βαίνει ἐν τῷ παρε[[παρ]]ληλυ-
θότι χρόνῳ, χειμώνων δ' ὑ-
π]ερβολὰc καὶ τῶν καθ' ἡμέ-
ρα]ν ἀναγκαίων ἐνδείαc τοc-
αύ]ταc καὶ τηλικαύταc οὕτωc
ἐγ]κρατῶc *ὑπομεμ(ε)νηκέναι
ὥc]τε καὶ τῷ λόγῳ χαλεπὸν
εἶν]αι φράcαι. τὸν δὴ τοιαύταc
κ]α(ρ)τερίαc — ἀόκνωc ὑπομεῖναι
τοὺ(c) πολίταc προτρεψάμενον
Λεωcθένη — καὶ τοὺc τῷ τοιούτῳ
cτρατηγῷ προθύμωc cυναγωνιc-
τὰc cφᾶc αὐτοὺc παραcχόνταc —
ἆρ' οὐ [[οὐ]] διὰ τὴν τῆc ἀρετῆc ἀπόδειξιν
εὐτυχεῖc μᾶλλον ἢ διὰ τὴν τοῦ ζῆν
ἀπόλειψιν ἀτυχεῖc νομιcτέον;
οἵ τινεc θνητοῦ cώματοc ἀθά[νατον
δόξαν ἐκτήcαντο, καὶ διὰ τὴ[ν
ἰδίαν ἀρετὴν τὴν κοινὴν ἐλ[ευ-
θερίαν τοῖc Ἕλληcιν ἐβεβαίωcα[ν.
*ψέγω γὰρ πᾶcαν εὐδαιμονίαν

A[1]; em. Bb.

Col. X. 1 sq. πληγαcλαμβανειν A[1], quae verba delet Cb., πληγαc dittographiam antecedentis vocabuli πανταc putans. Ego in his verbis foedissime corruptis praeterea id quod ad sententiam desideratur (cυμβαίνει) latere indico. F.: πλείουc δὲ πληγὰc λαμβάνειν ἐν μάχαιc ἠγωνιcμέναιc διὰ μιᾶc cτρατείαc ἢ τοὺc ἄλλουc κτέ., et deinde v. 7 ὑπομεμενήκαcιν. — 7 υπερμεμνηκεναι A[1]; em. Bb. — 10 κρατεριαc A[1] habuit. — interpunctio post hoc verbum oscitantis librarii est; debuerat post φράcαι ponere. — 11 πολειταc A[1]. — 12 τοιουτω A[1]. — 14 huic versui paragraphus supposita; interpunctum ut videtur post cφαc. deinde αυτουc vocabuli primae litterae nescio quid linearum punctorumque supra additum. — 18 (ἀντὶ) θν. c. C. F. — 19 διατε. scriptum videtur. — 20 ϊδιαν A[1]. — 22 φέρει omnes. —

ἄνευ τῆς *αὐτονομίας. — ο(ὐ) γὰρ ἀνδρὸς
ἀπειλήν, ἀλλὰ νόμου φω- νὴν κυρι-
εύειν δεῖ τῶν εὐδαιμόνων, οὐδ' αἰ-
τίαν φοβερὰν εἶναι τοῖς ἐλευθέροις,
ἀλλ' ἔλεγχον, οὐδ' ἐπὶ τοῖς κολακεύ-
ουσιν τοὺς δυνάστας καὶ διαβάλλου-
σιν του(ς) πολίτας τὸ τῶν πολιτῶν ἀσ-
φαλές, ἀλλ' ἐπὶ τῇ τῶν νό- μων πίστει
γενέσθαι. ὑπὲρ ὧν ἁπάν- των οὗτοι πό-
νους πόνων διαδόχους ποι- ούμενοι
καὶ τοῖς καθ' ἡμέραν κινδύ- νοις του(ς) εἰς
τὸν ἅπαντα χρόνον φόβους τῶν πολιτῶν
καὶ τῶν Ἑλλήνων παραι- ρούμενοι τὸ
ζῆν ἀνήλωσαν εἰς τὸ τοὺς ἄλλους
καλῶς ζῆν. διὰ ⟦του⟧ τού- τους πατέρε[ς
ἔνδοξοι, μητέρες περίβλε- π(τ)οι τοῖς
πολίταις γεγόνασι(ν)· ἀδελ- φαὶ γάμων
τῶν προσηκόντων ἐννόμως τετυ-
χήκασι καὶ τεύξονται· παῖ- δες ἐ[φό-
διον εἰς τὴν πρὸς τὸν δῆ- μον ε[ὔνοι-
αν τὴν τῶν οὐκ ἀπ*ολω- λότω[ν |
ἀρετήν, οὐ γὰρ θεμιτὸν XI
τούτου τοῦ ὀνόματος τυ-
χεῖν τοὺς οὕτως ὑπὲρ καλῶν τὸ(ν) βίον ἐκλιπόν-
τας, ἀλλ[ὰ] τῶν τὸ ζῆν (ε)ἰς ἀμε[ίν]ω⟦ν⟧ τάξιν με-

---

23 ανευτηςαυτονομεινας A[1]. ἄνευ τῆς αὐτοῦ ὁ μείνας Bb. ἄνευ τῆς αὐτονομίας S. ἀρετῆς αὐτονομία K. ἐν αὐτῇ s. ἐφ' αὐτῆς αὐτονομία M. τί ἄνευ τῆς αὐτονομίας V. οὐδὲν ante πᾶσαν addunt F. Cp.[1] — Quae sequitur sententia laudatur a Stob. Flor. LXXIV, 35: Τοῦ αὐτοῦ (h. e. Ὑπ.). Φοβητέον οὐκ ἀνδρὸς ἀπειλήν, ἀλλὰ νόμου φωνήν; ubi AB. addunt etiam: τοῦ αὐτοῦ. Κυριεύειν δεῖ τῶν ἐλευθέρων. — 26 de ς littera in fine vs. v. ad XI, 29. — 29 πολειτας A[1]. — 34 pro των potius ρων scriptum videtur. — 37 διὰ τούτους Bb.; διά τοι τούτους Cb. — 38 τοι omisso ς scriptum fuisse videtur. — 42 εφο|τιον A[1] pr. — πρὸς τοῦ δήμου C. V. — εὐμένειαν Bb. εὔνοιαν Cb. C. Bb.[1] Sch. εὐδοξίαν S. — 43 απωλωλοτω[ν A[1].

Col. XI. 6 ἴςαιω..ωνταξιν A[1]. Non dubitavi Cb. coniecturam quamvis audaciorem (εἰς ἀμείνω) amplecti, cum ceterorum inventa (εἰς αἰώνιον S. K., εἰς δαιμόνων F., εἰς ἀθα-

τηλλα[χό]των ἕξουσιν.
εἰ γὰρ [ὁ τοῖ]ς ἄλλοι[ς] ὢν
ἀλγεινὸ[ότ]ατος θάνατος
τούτοις ἀρχηγὸς μεγά-
λων ἀγαθῶν γέγον-
ε, πῶς τούτους ο[ὐ]κ εὐ-
τυχεῖς κρίνειν δίκαιον,
ἢ πῶς ἐκλελοιπέναι
τὸν βίον, ἀλλ' οὐκ ἐξ ἀρ-
χῆς γεγονέναι καλλίω
γένεσιν τῆς πρώτης ὑ-
παρξάσης; — τότε μὲν
γὰρ παῖδες ὄντες ἄφρο-
νες ἦσαν, νῦν δ' ἄνδρες
ἀγαθοὶ γεγόνασιν. καὶ
τ]ότε μὲν (ἐν) *πολλῷ
χρό-
νῳ καὶ διὰ πολλῶν
κινδύνων τὴν ἀρετὴν
ἀπεδείξαν(το)· — νῦν δ'
ἀπὸ
ταύτης ἄ(ρ)ξα(σ)θαι (καὶ εὐ-
θὺς) γνωρί-
μους πᾶσι καὶ μνημο-
[νο]νευτοὺς διὰ ἀνδραγαθί-
αν γέγονεν (εἶν)αι. — τίς
(γὰρ) κα(ι)ρὸς ἐν
ᾧ τῆς τούτων ἀρετῆς οὐ
μνημονεύσομεν; τίς τό-
πος ἐν ᾧ ζήλου καὶ τῶν
ἐντιμοτάτων ἐπαίνων
τυγχάνοντας οὐκ ὀψόμ[ε-
θα; πότερον — οὐκ ἐν τοῖς
τῆ[ς
πόλεως ἀγαθοῖς; ἀλλὰ τ[ὰ
διὰ τούτους γεγονότα τ[ί-
ν]ας
ἄλλους ἐπαινεῖσ[θαι

νάτων C., καὶ ἡρώων Sp.) admodum displiceant. — 8 sq. idem Cb. optime restituit. A¹: ειγαρ....αλλ (vel μ) οι.ων| ανει (nisi ipsum αλγει scriptum fuit) ν (vel λ, si est littera integra) ..α?τ (K. γ) ος κτέ. — ὁ τοῖς ἄλλοις ὢν etiam Cp. S., qui deinde ἀνέπευκτος coniecit; contra ἀνή-κ[ες]τος Cp., ἀνιαρότατος Bb.¹ F. Longe aliter C. K. M. — 12 supra Ω ductus rotundus in modum circumflexi positus; hinc πῶς γὰρ Bb.; ποῦ Bb.¹ Quod sequitur C ex alia littera correctum est. — 16 καλλειω A¹. — 22 πολλων A¹; ἐν add. Bb. — 25 ἀπεδείξαντο Cb.; K. κτᾶσθαι εἵμαρτο ἣν post ἀρετὴν inserit. — 26 ταυτησαξαθαι vel αξαθην A¹. Bb.: „the ms. has been corrected and is almost illegible, it seems to have had αξαθην, which has been altered into αξαθαι.“ — ἄρξασθαι vel ἀξιωθῆναι Bb.: ἀγάμεθα ut sensui satis fiat S.; ἐξαυτῆς K.; δέδοται Bs.; ἀξιοῦμεν C. V.; ἐξῆν 'Αθηναίοις Cp. — Cum verbum finitum requiratur, Bb. γέγονε. ναί legere voluit, vel etiam simpliciter γέγονεν; postea tamen verbum illud in αξαθαι, damnatis prioribus coniecturis, quaesivit. Ἄρξασθαι γν. π. — γέγονεν εἶναι W. — 29 ανδραγαθι|ς·αν A¹; sed recte, credo, Sch. hoc C ad antecedentis columnae vs. 26 ελευθεροι[ς trahit. — γὰρ inser. Cb. S. — 33 ἐντειμοτατων A¹. — 34 οψον|θα scriptum videtur. — 38 ἐπαινέ-

καὶ μνήμης τυγχάνειν ποι-
ήcει; ἀλλ' οὐκ ἐν ταῖς ἰδίαις
εὐπραξίαις; — ἀλλ' ἐν τῇ τούτων
ἀρετῇ βεβαίως αὐτῶν ἀπο-
λαύcομεν. παρὰ ποίᾳ δὲ τῶν
ἡλικιῶν οὐ μακαριcτο[ὶ |
XII γενήcο[νται; πότερον οὐ πα-
ρὰ τοῖς γ[εραιτέροις, οἳ ἄ-
φοβον ἄ[ξουcι τὸν λοιπὸν
βίον κα..............
γεγενη...............
διὰ τούτ[ουc; ἀλλ' οὐ παρὰ τοῖc
ἡλικιώ[ταιc.............
τελευτησ.............
καλῶς σ..............

παρα πο...............
αι γεγον...............
νεωτερο...............
ταοὐτον...............
cιναυτ...........[cπου-
δάcουcιν............[πα-
ραδειγμ[α.............
οὐ τὴν ἀ.............
παcι ουκ.............
ζεινα.............
μή τινε.............
φοιλο.............
Ἕλλην.............
τω..ε.............
παραπο.............
Φρυγῶν κ.........[cτρα-
τείας ἐγ.............—
δὲ τῆς ε.............

---

cεων T. — 39 fort. μνημνης scriptum fuit. — | in fine vs. supra scriptum. — 40 ϊδιαιc A[1]. — 41 τη A[1]. — 43 ἀπολαυcόμεθα requirit S., scripsit T. ἀπολαύομεν V. — ποια A[1].

Col. XII. Universae sententiae satis perspicuae; singula nisi in principio et in fine columnae restitui nequeunt. V. 1 sq. πρῶτον μὲν πα|ρὰ τοῖc γ[έρουcιν· οὗτοι γὰρ ἄ]φοβον ἄ[ξουcι τὸν λοιπὸν] βίον κα[τὰ τὴν ἀρτίως] γεγενη[μένην ἀcφάλειαν] διὰ τούτ[ουc· ἔπειτα παρὰ τοῖc] ἡλικιώταιc Bb. S.: γενηc. οὗτοι; ἢ π. τ. γεραιτέροιc; ἀλλ' ἄ. ἄ. τ. λ. β. καὶ ἐλάττων τοῦ γήρωc γεγένηται ἡ δυcχέρεια διὰ τούτουc αὐτοῖc. ἢ π. τ. ἡ.; F.: γεν. οὗτοι; ἆρ' οὐ π. τ. π[ρεcβυτέροιc; ἀ. ἄ. ἄ. τ. λ. β., καὶ.....διὰ τούτουc. ἢ οὐ π. τ. ἡλ.; ἀλλὰ.... Tres aetates distinguuntur: maiorum natu, aequalium, minorum (12). — 11 αιγογον A[1] pr. — 12 ἢ παρὰ τοῖc] νεωτέροιc S. ἢ οὐ π. τ. ν.; ἀλλὰ F. — 14 αὐτοὶ μιμεῖcθαι cπουδάcουcιν Bb. — 17 οὐ τὴν ἀρετὴν καταλελοίπαcι; οὐκ ἄξιον ἐγκωμιάζειν αὐτούc; Bb. — Sequentium sententia haec fuerit: sicut illi qui Troiam ceperunt a poëtis celebrati sunt, ita hi quoque carminibus laudationibusque clari reddentur. — 24 παρα(π)ε Bb.; παρα(π)ο Cp.; παρα.c S. an παρανο[μία? — 25 Φρυγῶν καὶ τῆc ἐπὶ Τροίαν cτρατείαc S. — 27 δετηcεc Sch. —

τατοιϲ ε.............. ἅπαϲιν — κ[αὶ λόγοιϲ καὶ ᾠδαῖϲ ἐπα[ιν..... δι' ἀμφότερα γὰρ ε............. περὶ Λεωϲ[θένουϲ...... καὶ τῶν τ[ελευτηϲάντων ἐν τῷ πολ[έμῳ. εἰ μὲν γὰρ ἡδονῆϲ ἕν[εκεν ἐγκωμιάϲουϲιν τὰϲ τ[ηλικαύταϲ καρτερίαϲ, τί γέ[νοιτ' ἂν τοῖϲ Ἕλληϲιν ἥδι[ον ἢ ἔπαινοϲ τῶν τὴν ἐλευθερί[αν παραϲκευαϲάντων ἀ[πὸ τῶν Μακεδόνων; εἰ δὲ [ὠφελείαϲ ἕνεκεν ἡ τοια[ύτη μελέτη | γίνεται, τίϲ ἂν λόγοϲ
XIII
ὠφελήϲειεν μᾶλλον τὰϲ τῶν ἀκου[[ϲ]]όντων ψυχὰϲ τοῦ τὴν ἀρετὴν ἐγκωμιά*ζοντοϲ καὶ τοὺϲ ἀγαθοὺϲ ἄνδραϲ; ἀλλὰ μὴν ὅτι παρ' ἡμῖν καὶ τοῖϲ λο(ι)*ποῖϲ πᾶϲιν εὐδοκιμεῖν αὐτοὺϲ ἀναγκαῖον, — ἐκ τούτων *φανερόν ἐϲτιν· — ἐν ᾅδου δὲ λογίϲαϲθαι ἄξιον τίνεϲ οἱ τὸν ἡγεμόν-

---

29 ἅπαϲιν κ.....ᾠ]δαῖϲ ἐπᾴ[δοντεϲ Bb. ἐν ἅπ. καὶ λόγοιϲ καὶ ᾠδαῖϲ ἐπαινεῖν Cb. F., qui χρὴ post λόγοιϲ inseruit. — 30 ϲεμνό]τερα γὰρ ἔ[ξεϲτιν ἡμῖν] περὶ Λεωϲ[θένουϲ εἰπεῖν Bb. ἀγαϲτότερα γ. ἔνεϲτι πολλῷ π. Λ. λέγειν S. ἐπ' ἀμφότερα γ. ἐξέϲται ὑμνεῖν π. Λ. | Cb. — δημοτικώτερα γ. ἔϲτι τοῖϲ ποιηταῖϲ π. Λ. ᾄδειν F. ἀμφ. γ. ἐξέϲται ἐντεῦθεν π. Λ. εἰπεῖν Bb.[1] — 33 καὶ τῶν τ[ετελευτηκότων] ἐν τῷ πολέμῳ τῷδε Bb. Bb.[1] — τελευτηϲάντων — πολέμῳ. S. Cb. — τετελ. — πολέμῳ. F. — 34 εἰ γὰρ] ἡδονῆϲ ἕν[εκεν ἐπακού]ουϲιν τὰϲ τ[οιαύταϲ καρ]τερίαϲ Bb. εἴτε γὰρ τῆϲ ἡ. ἕ. ἐγκωμιάζουϲι τ. τούτων κ. S. εἰ μὲν γ. ἡ. ἕ. ἐγκωμιάϲουϲιν τ. τηλικαύταϲ κ. Cb. Bb.[1] (ἐγκωμιάζ.) F., qui tamen ὑμνεῖν ἐθέλουϲιν. — 37 τ(ότ)ε [πραχθείϲαϲ τοῖϲ Ἕλ]ληϲιν, ἡ δὲ [γίνεται ἐκ τῶν] τὴν ἐλευθερί[αν διαϲω]ϲάντων ἀ[πὸ τῶν Μακεδό]νων Bb. τί γένοιτ' ἂν τοῖϲ Ἕ. ἥδει[ον S. Cb. Bb.[1] F.; deinde ἢ τούτων τ. τ. ἐ. πᾶϲι (om. F.) βεβαιωϲάντων ἀκούειν ὑμνουμένων S. F.; ἢ ἔπαινοϲ τ. τ. ἐ. παραϲκευαϲάντων ἀ. τ. Μακ. Cb. Bb.[1], qui tamen διαϲ. retinet. — 41 εἰ δὲ [ὠφελίαϲ ἕνε]κεν, ἡ τοια[ύτη ἐκ τῶν Τρωικῶν Bb. ὠφελείαϲ Cb. F.; deinde S.: ἡ τοιαύτη ϲπουδή; ἡ τοιάδε ἀνάμνηϲιϲ Cb. Bb.[1]; ἡ τοιαύτη μελέτη αὐτοῖϲ F.

Col. XIII. 1 γεινεται A[1]. — 3 ἀκουόντων S. Cb. K. V. — 5 ἐγκωμιάζ. S. Cb. K.; εγκωμιαϲοντοϲ A[1]. — 7 ημειν A[1]. — λοιποῖϲ Bb., λο|γοιϲ A[1]. — 10 φενερον A[1].

α δεξιωcόμενοι τὸν τού-
των. ἆρ' οὐκ ἂν *ο(ἰ)όμεθα
(φ)ο(ι)τᾶν Λεωcθένη δεξι-
ου-
μένους καὶ θαυμάζοντας
τῶν ⟦δὲ⟧ *ἡμιθέων *κα-
λουμένων τοὺς ἐπὶ ⟦cτρα⟧-
Τ(ρ)*οίαν cτρα(τεύ)cαν-
τ[α]c, ὧν
οὗτος ἀδελφὰς π[ρ]άξεις
ἐνcτηcάμενος τοcοῦτον
δ]ιήνεγκε(ν), ὥcτε οἱ μὲν
μετὰ πάcης τῆς Ἑλλάδος
μ]ίαν πόλιν εἷλον, ὁ δὲ
μ]ετὰ τῆς ἑαυτοῦ πα-
τρίδος μόνης πᾶcαν
τ]ὴν τῆς Εὐρώπης καὶ
τ]ῆς Ἀσίας ἄρχουcαν δύ-
ν]αμιν ἐταπείνωcεν.
κ]ἀκεῖνοι μὲν ἕνεκα
μ]ιᾶς γυναικὸς ὑβριcθεί-
c]ης ἤμυναν, ὁ δὲ πα-
c]ῶν τῶν Ἑλληνίδων
τ]ὰς ἐπιφερομένας
ὕ]βρεις ἐκώλυcεν με-
τὰ] τῶν cυνθαπτομέ-
ν]ων νῦν αὐτῷ ἀνδρῶν,
τ]ῶν μετ' ἐκείνους μὲν

— 14 ωομεθα A[1]; em. Cb. — 15 ὁρᾶν Bb.; φοιτᾶν Cb. — 17 A[1]: τωνδεηγορμενωνκα (Bb. και) |λ (dimidia pars tantum exstat; sec. Bb. fuit τ) ουμενουcτουcεπιcτρ^{α}|τειανcτραcαντ.cων| Postrema Bb. expedivit, τοὺς ἐπὶ Τροίαν cτρατεύcαντας restituens (solus T. τὴν cτρατείαν ante cτρ. addit); in ceteris critici dissentiunt. Bb. τῶν διειργαcμένων καὶ τοῦ μένους; τῶν τ' εἰργ. κ. τ. μέν. S. K. Καλουμένους exstare Cb. vidit, qui audacter, sed optima sententia, restituit τῶν ἡμιθέων καλουμένων. Nempe μενων istud ex sequenti vocabulo καλουμένων ortum esse, et fortasse etiam ορ, pro quo ου scriptum in codice esse posse; ipsum καλουμένων e proximo τοὺς alienam formam traxisse. Τῶν ἡρώων καλουμένων F.; τῶν διηγουμένων τοὺς ἡμιθέους καλουμένους Bb.[F]; τῶν πεπραγμένων (τοὺς ἥρωας) καλ—ους Cp. — 29 ν in fine versus e correctione ortum. — 37 post ἀνδρ. plene interpungunt S. p. 59, C. K. F.; post διαπεπρ. v. 40 Cb. Cp. — S. K.[1] post τῶν addunt δὲ; ὧν XIV, 6 del. K., τούτων pro ὧν K.[1] — Cb. ante τῶν plura excidisse statuit, in hunc ferme modum: (οἵ τινες τὰς ἀρετὰς ἐζήλωcαν τῶν πάλαι ἐνθάδε κειμένων ἀνδρῶν), τῶν κτέ. — F. et ipse excidisse quaedam coniecit, sed novum enuntiatum ab eis incipit. — Mihi periodus claudicare videtur, si terminetur in vocabulo ἀνδρῶν; sed istud cυνθ. ἀνδρ. τῶν κτέ. non cum Cp. ad Miltiadem ceterosque, sed ad Lamiaci belli caesos refero. Porro λέγω δή est „nomino deinde etiam e. q. s., idemque de eis dico quod de Troicis heroibus dixi"; quare καὶ addere melius visum est. (Sensu simili D. ἐρῶ, Cf. ὁρῶ proposuerunt). —

γ]εγενημένων, ἄξια
δ]ὲ τῆϲ ἐκείνων ἀρε-
τ]ῆϲ διαπεπραγμένων.
λ]έγω δὴ (καὶ) τοὺϲ περὶ
Μιλ-
τ]ιάδην καὶ Θεμιϲ-
τ]οκλέα καὶ τοὺϲ ἄλ- |
XIV λουϲ, οἳ τὴν Ἑλλάδ[α
ἐλευθερώϲαντεϲ ἔν-
τιμον μὲν τὴν πα-
τρίδα κατέϲτηϲαν, ἔν-
δοξον (δὲ) τὸν αὐτῶν βίον
ἐποίηϲαν, ὧν οὗτοϲ το[ϲ-
οῦτον ὑπερέϲχεν ἀν-
δρείᾳ καὶ φρονήϲει, ὅϲ-
ον οἱ μὲν ἐπελθοῦϲαν
τή(ν) τῶν βαρβάρων δύνα-
μιν ἠμύναντο, — ὁ δὲ μ[η-
δ' ἐπελθεῖν ἐποίηϲεν.
κἀκεῖνοι μὲν ἐν τῇ οἰ-
κ(ε)ίᾳ τοὺϲ ἐχθ(ρ)οὺϲ ἐπεῖ-
δον
ἀγωνιζομένουϲ, οὗτοϲ
δὲ ἐν τῇ τῶν ἐχθρῶν περι-
εγένετο τῶν ἀντιπάλων.
— οἶμαι δὲ καὶ (τοὺϲ) τὴν
πρὸϲ ἀλλή-
λουϲ φιλίαν τῷ δήμῳ βε-
βαιότατα ἐνδειξαμένουϲ,
λέγω δὲ Ἁρμόδιον καὶ Ἀριϲ-
τογείτονα, *οὐδέναϲ οὕ-
τωϲ
αὐτοῖϲ οἰκείο(υϲ οὐδὲ πι-
ϲτο)τέρουϲ ὑμῖν
εἶναι νομίζειν ὡϲ Λεωσ-
θέν(η) καὶ τοὺϲ ἐκείνῳ ϲυν-
αγωνιϲαμένουϲ, οὐδ' *ἑτέ-
ροιϲ ἂν μᾶλλον ἢ τούτοιϲ
πληϲιάϲειαν ἐν *Ἅιδου. εἰ-
κότωϲ·

---

39 γεγεννημενουϲ A[1] pr.; γεγεννημενων corr. — 42 λ]έγω Cb. C. S. K. — 43 μιλ|.ιε δην A[1] sec. S.; μιλ|ταδην sec. Bb. forsitan quae videtur superior T litterae linea paragraphus sit. post ε vel α interpunctum videtur.

Col. XIV. 3 εντειμον A[1]. — 5 δὲ add. Bb. — 16 post τῇ interpunctum esse videtur. — 18 τοὺϲ add. Bb. — τὴν προϲήκουϲαν φιλ. M. — 22 αριϲτογειδονα A[1] pr. — ουθενουϲουτω|αυτοιϲοικειοτερουϲυμειν|ειναι A[1] (ϲ superscr.). οὐδ' ἐκείνουϲ οὕτωϲ αὐτοῖϲ οἰκείουϲ ἢ ὑμῖν εἶναι Bb. Cp., qui tamen pro ἢ ὑμ. scribit τοὺϲ ἄλλουϲ, et K., qui οἰκ. ἑταίρουϲ. οὐδέναϲ οὕτωϲ αὐτοῖϲ οἰκειοτέρουϲ ἢ ὑμῖν εἶναι Cb. prima eodem modo S. F., sed deinde ille οἰκείουϲ ἂν εἶναι, hic οἰκείουϲ καὶ ἑταίρουϲ ὑμῖν εἶναι. οὐδ' ἑαυτοὺϲ οὕτωϲ οἰκείουϲ ὑμῖν εἶναι T. οὐκ εὔνουϲ οὕτωϲ αὐτοῖϲ ἢ οἰκειοτέρουϲ ὑμ. εἶναι (δεῖν?) νομ. C. οὐδέναϲ οὕτωϲ αὐτ. οἰκείουϲ ἢ οἰκειοτέρουϲ ὑμῖν εἶναι Sp. atque alii alia. — 26 post ουδε nihil in A[1] dignoscere possum; νοιϲ haud ambiguum. οὐδ' ἐκείνοιϲ Bb. K. Cb. οὐδὲ ἑτέροιϲ S. M. — 27 πληϲιάϲαι ἂν Cb. mavult. οὐδ' ἐκείν. — πληϲιάϲειαν οἱ ἐν Ἅιδου εἰκότωϲ C.

οὐκ ἐλάττω γὰρ ἐκείνων ἔργα διεπράξαντο, ἀλλ' εἰ δέον εἰπεῖν, καὶ μείζω[[ν]]. οἱ μὲν γὰρ τοὺ[c τῆc πατρίδοc τυράννουc [κατέλυcαν, οὗτοι δὲ τοὺc τῆc Ἑλλάδοc ἁπάcηc. ὢ καλῆc μὲν καὶ παραδόξου τόλμηc τῆc πραχθείcηc ὑπὸ τῶνδε τῶν ἀνδρῶν, ἐνδόξου δὲ καὶ μεγαλοπρεποῦc προαιρέcεωc ἧc προ[[c]]είλοντο, — ὑπερβ[αλλούcηc δὲ ἀρετῆc καὶ ἀν[δ]ραγαθίαc τῆc ἐν τοῖc κινδύνοιc, ἣν οὗτοι παραcχόμενοι εἰc τὴν κοινὴν ἐλευθερίαν τῶν Ἑλλήνων |

[Χαλεπὸν μὲν ἴcωc ἐcτὶ τοὺc ἐν τοῖc τοιούτοιc ὄνταc πάθεcι παραμυθεῖcθαι· τὰ γὰρ πένθη οὔτε λόγῳ οὔτε νόμῳ κοιμίζεται, ἀλλ' ἡ φύcιc ἑκάcτου καὶ φιλία πρὸc τὸν τελευτήcαντα (τὸν) ὁριcμὸν ἔχει τοῦ λυπεῖcθαι. ὅμωc δὲ χρὴ θαρρεῖν καὶ τῆc λύπηc παραιρεῖν εἰc τὸ ἐνδεχόμενον, καὶ μεμνῆcθαι μὴ μόνον τοῦ θανάτου τῶν τετελευτηκότων, ἀλλὰ καὶ τῆc ἀρετῆc ἧc καταλελοίπαcιν. οὐ γὰρ θρήνων ἄξια πεπόνθαcιν, ἀλλ' ἐπαίνων μεγάλων πεποιήκαcιν. εἰ δὲ γήρωc θνη-

---

πληcιάζειν M. V. — ατου A[1]. — 43 ἐλευθ. [τὴν Bb.; ἐλ. | τῶν Cb. — ut extremus, ita hic quoque versus iusto brevior fuisse videtur.

Accedit epilogi magna pars a Stob. Flor. 124, 36 servata, ubi lemma Ὑπερίδου praefixum est. — τὸν ὁριcμὸν S., ὁρ. libri. — οὐ γὰρ θρήνων] εἰ γὰρ θρ. Leopardi (Rh. M. III, p. 11). — ὥcπερ ὑπολαμβάνομεν εἶναι, τοὺc ταῖc κτέ. AB.; ceteri codd. ὑπ. εἴη. Hinc S. ὑπ., εἴη ἂν effecit; Cb. ὑπ., εἰκὸc. — mihi quoque εἰκὸc aliquo loco addendum videtur, εἶναι autem retinendum. — Postea AB. πλ. ἐπιμελείαc, idemque Append. flor. p. 79 et Maximus p. 250 Combéf. 199 turic., ubi extrema verba inde ab εἰ δ' ἐcτὶν pariter leguntur; reliqui libri εὐδαιμονίαc. Unde Ruhnkenius κηδεμονίαc effecit, quod recep. S. Cb. Bakhuizen van den Brink ita legit: ὑπ. εἶναι, τοὺc — βοηθ. καλλίcτηc εἰκὸc μοίραc ὑ. τ. δ. τυγχ..

Praeterea S. ad hanc orationem duo frg. refert, alterum exstans ap. Polluc. II, 14: Ὑ. δὲ τὸν ἀγήρατον χρόνον, Cοφοκλῆc δὲ τὸν ἀγήρω (sc. εἴρηκεν), et hoc quidem satis pro-

τοῦ μὴ μετέσχον, ἀλλ' εὐδοξίαν ἀγήρατον εἰλήφασιν εὐδαίμονές τε γεγόνασι κατὰ πάντα. ὅσοι μὲν γὰρ αὐτῶν ἄπαιδες τετελευτήκασιν, οἱ παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἔπαινοι παῖδες αὐτῶν ἀθάνατοι ἔσονται. ὅσοι δὲ παῖδας καταλελοίπασιν, ἡ τῆς πατρίδος εὔνοια ἐπίτροπος αὐτοῖς τῶν παίδων καταστήσεται. πρὸς δὲ τούτοις, εἰ μέν ἐστι τὸ ἀποθανεῖν ὅμοιον τῷ μὴ γενέσθαι, ἀπηλλαγμένοι εἰσὶ νόσων καὶ λύπης καὶ τῶν ἄλλων τῶν προσπιπτόντων εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον· εἰ δ' ἔστιν αἴσθησις ἐν ᾅδου καὶ ἐπιμέλεια παρὰ τοῦ δαιμονίου, ὥσπερ ὑπολαμβάνομεν εἶναι, (εἰκὸς) τοὺς ταῖς τιμαῖς τῶν θεῶν καταλυομέναις βοηθήσαντας πλείστης κηδεμονίας ὑπὸ τοῦ δαιμονίου τυγχάνειν.] — — —

---

babiliter. Alterum in excerptis e Dexippo (p. 32 ed. Niebuhr) e Vaticanae bibliothecae schedis extractis legitur; sed ut Babingto demonstravit (Classical journal vol. I p. 408), nihil ad epitaphium pertinet, sed pariter ac sex alia frg. una inventa ad orationem quandam κατ' Ἀντιπάτρου. Concedit ipse S. (Philol. Suppl. I p. 55 sq.), addens Dexippi ipsius fragmenta esse, qui fecerit Hyperidem suadentem, Phocionem dissuadentem bellum.

FRAGMENTA.

1 I. II. ΚΑΤ᾽ ΑΘΗΝΟΓΕΝΟΥϹ

λόγοι β΄.

Cf. Longin. π. ὕψ. 34, 3.

1. *Ὁ μὲν τοίνυν νόμος κελεύει ἀψευδεῖν ἐν τῇ ἀγορᾷ.* — Harp. s. v. κατὰ τὴν ἀγορὰν ἀψευδεῖν, qui ad primam orationem refert.

2. *Βουλεύσεως* — — Ὑπ. δ᾽ ἐν τῷ κατ᾽ Ἀθηνογένους α΄ ἐπὶ ἐνέδρας καὶ ἐπιβουλῆς τῆς εἰς χρήματα ἰδίως κέχρηται τῷ ὀνόματι. — Harpocr.; cf. Suid. s. v.

3. *Τὰ τῶν φωρῶν κρείττω·* Ὑπ. ἐν τῷ κατ᾽ Ἀθ. β΄. παροιμία ἐστὶ λεγομένη ἐπὶ τῶν πλείω φερομένων ὧν ἠδίκησαν. — Harp. et Mich. Apost. prov. cent. 18, 11; cf. Suid. s. v.

4. *Ἀπρόςκλητον* τὴν οὐ προσκεκλημένην Ὑ. ἐν τῷ κατ᾽ Ἀθ. β΄. Harp.

5. *Ἀλλὰ ὀμόσε βούλομαι τῷ λόγῳ τούτῳ ἐλθεῖν.* — Harp. p. 137, 22 et frg. lex. Cantabrig. p. 674 not. 1. (Ὑ. ἐν τῷ κατ᾽ Ἀθ.)

6. *Ποδοστράβη·* Ὑπ. ἔν τε τῷ κατ᾽ Ἀθην. καὶ ἐν τῷ κατ᾽ Αὐτοκλέους. — Harpocr., cf. Suid. Phot.

---

3. Sauppius Bernhardyum secutus: „plura quam pro commissis et malefactis, h. e. non ex merito", sed malim ita accipere: „furum res melior est", „plura quam ei quos iniuria affecerunt". — φώρων O., φόρων ABCD., Suid. — εὐθηνογένους C.

III. ΥΠΕΡ ΑΚΑΔΗΜΟΥ. II

7. *Ἡφαιστία·* Ὑ. ἐν τῷ ὑπὲρ Ἀκαδήμου. — Harpocr.

IV. ΚΑΤ' ΑΝΤΙΟΥ ΟΡΦΑΝΙΚΟϹ. III

8. *Ἀσήμαντα* τὰ ὑφ' ἡμῶν λεγόμενα ἀϲφράγιϲτα· — Ὑπ. ἐν τῷ κατ' Ἀντίου. — Harp.

9. Ὑπερίδηϲ δ' ἐν τῷ κατ' Ἀντίου τὰ ἐν ταῖϲ βαϲάνοιϲ εἰρημένα ὑπὸ τῶν βαϲανιζομένων καὶ ἀναγραφέντα *βασάνους* ὠνόμαϲε. — Harp. Suid. s. v. βάϲανοϲ.

10. *Σεσημασμένων* ἀντὶ τοῦ ἐϲφραγιϲμένων Δημοϲθένηϲ ἐν τῷ περὶ τοῦ ὀνόματοϲ, Ὑπερίδηϲ ἐν τῷ κατ' Ἀντίου ὀρφανικῷ. — Harp.

11. *Ὑποστήσας* ἀντὶ τοῦ ὑποβαλόμενοϲ Ὑπ. ἐν τῷ κατ' Ἀντίου. — Harp.; cf. Suid. Phot.

V. ΠΡΟϹ ΑΠΕΛΛΑΙΟΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΘΗϹΑΥΡΟΥ. IV

12. *Κολωνέτας·* Ὑπ. ἐν τῷ πρὸϲ Ἀπ. π. τ. θηϲαυροῦ. τοὺϲ μιϲθωτοὺϲ Κολωνέταϲ ὠνόμαζον. — — Harp.; cf. Pollux VII § 132.

13. *Κτησίου Διός·* Ὑ. ἐν τῷ πρὸϲ Ἀπ. — Harp.

14. *Ἐξέδωκε τὴν προγονὸν τὴν αὐτοῦ.* — Pollux III, 27 (ἐν τῷ πρὸϲ Ἀπ. π. τ. θηϲ.)

15. *Πυθαέα* ἑορτὴ τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνοϲ· Ὑπερ. ἐν τῷ πρὸϲ Ἀπελλαῖον. Harp.

---

10 ϲεϲημαϲμένῳ et ἐϲφραγιϲμένῳ codd. praeter N, qui ϲεϲ—ην et ἐϲφ—ην; genetivum e Demosthene § 17 S. restituit. — 12 Κολωναίταϲ codd. Harp. praeter D, qui Κολωνέταϲ; illud Bk., hoc S. recepit. Κολωνίταϲ cum Poll. Westermann hist. eloqu. gr. p. 307. — ἀπαλλαῖον C, ἀπαλλαῖον B. — 13 ἀπαλαῖον BC. — 15 πυθακία B, πύθια D, πυθαεία relicui; unde Πυθαιέα Westermann, Πυθαέα Kiessling S.. ἑορτὴ τοῦ Πυθίου Ἀπ. solus D habet. ἀπαλλαῖον B. — Pergit Harpocr.: ἄπορον πῶϲ ἀπὸ τούτου ἐϲχηματίϲται παρὰ τῷ Διδύμῳ· καὶ γὰρ οὐ δι' ὧν παρέθετο ὁ γραμματικὸϲ ὠνόμαϲε τὰ Πύθια ἑορτήν, ἀλλὰ τὸν Πύθιον Ἀπόλλωνα. Festum Apollinis Πυθαΐα dictum fuit; v. S. —

16. *Πώλας* ἀντὶ τοῦ πράϲειϲ Ὑπ. ἐν τῷ πρὸϲ Ἀπ. — Harp., cf. Suid. Phot.

v VI. VII. ΚΑΤ' ΑΡΙϹΤΑΓΟΡΑϹ ΑΠΡΟϹΤΑϹΙΟΥ.

λόγοι β'.

17. *Ὥστε Λαῒς μὲν ἡ δοκοῦσα τῶν πώποτε διενηνοχέναι τὴν ὄψιν καὶ Ὤκιμον καὶ Μετάνειρα.* — Ath. XIII p. 587 C. (ἐν τῷ κατ' Ἀρ. β') cf. 588 C.

18. Ὅτι χιλίαϲ ἐζημιοῦντο αἱ κατὰ τὰϲ ὁδοὺϲ ἀκοϲμοῦϲαι γυναῖκεϲ Ὑ. ἐν τῷ κατ' Ἀρ. β' εἴρηκεν. — Harp.

19. *Ἀπροστασίου* εἶδοϲ δίκηϲ κατὰ τῶν προϲτάτην μὴ νεμόντων μετοίκων — — Ὑ. ἐν τῷ κατ' Ἀρ. ἀπρ. β'. — Harpocr.

20. — — Ὑπερίδηϲ ἐν τῷ κατ' Ἀριϲταγόραϲ ἀπροϲταϲίου β' φηϲὶν ὡϲ οἱ νόμοι κελεύουϲι διαμαρτυρεῖν ἐπὶ ταῖϲ γραφαῖϲ ταῖϲ τοῦ ἀπροϲταϲίου τὸν βουλόμενον ὁμοίωϲ τῶν ξένων καὶ τῶν ἐπιχωρίων. — Harp. s. v. διαμαρτυρία.

21. Τίνων δ' οὐκ ἐξῆν τοῖϲ νόθοιϲ μετέχειν, δεδήλωκεν Ὑπ. τε ἐν τῷ κατ' Ἀρ. β'. — Harp. s. v. νοθεῖα; cf. Suid. Phot. s. v.

22. *Πωληταὶ* καὶ πωλητήριον. οἱ μὲν πωληταὶ ἀρχή τίϲ ἐϲτιν Ἀθήνηϲι — Ὑπ. ἐν τῷ κατ' Ἀρ. β'. — Harp.

23. *Φαλάγγια.* Ὑπ. ἐν τῷ κατ' Ἀρ. β'. — Harp.

24. *Ἐπεὶ καὶ ὁ τῆς δωροξενίας νόμος ἁρμόττων ἐστὶ τῷ νῦν ἀγῶνι παραχθῆναι· εἰ γὰρ καὶ τοὺς ἀποφυγόντας ξενίας εἴρηκεν ἐξεῖναι τῷ βουλομένῳ*

---

16 ἀπαλλαῖον BC. — 17 Μετάνειρα Schweighäuser; Μ—αν libri. — 19 ἀριϲταγόρα F, ἀριϲταγόρου AB. — 20 ἀριϲταγόρου ABI, ἀριϲτογόνου N. — ἀποϲταϲίου B. — δευτέρου I, om. ABN. — 22 huc retulit S. Suidae et Photii glossam: πωλητήριον· τὸ πρατήριον. οὕτωϲ Ὑπερίδηϲ, contra Kiessling ad orationem adv. Apellaeum. — 23 bene comparavit S. Xen. comm. Socr. 1, 3, 12, quem locum et Harp. affert. — 24 in lemmate ἀριϲταγόρου plerique. ἐϲτι] ἐπὶ A. — πραχθῆναι N. — ξενίαϲ om. C. — εἴρηκεν] ἕνεκεν BC. — δι-

πάλιν γράψασθαι, ἐὰν μὴ δοκῶσι δικαίως τὸ πρῶτον ἀποπεφευγέναι, πῶς οὐ φανερόν ἐστι κατ' Ἀρισταγόρας τὸ δίκαιον; — Harp. s. v. δωροξενία (Ὑπ. ἐν τῷ κατ' Ἀρισταγ.)

25. *Ὥςτε κελευστέον τοὺς μαρτυροῦντας τὰ τοιαῦτα καὶ τοὺς παρεχομένους (μὴ) μάτην ἀπατᾶν ὑμᾶς, (ἀλλ' ἀποδεικνύναι ὅτι) τυγχάνουσι δικαιότερα λέγοντες· καὶ νόμον ὑμῖν ἀναγκάζετε παρέχεσθαι, τὸν κελεύοντα μὴ νέμειν προστάτην.* — Suid. s. v. νέμειν προστάτην, sine orationis nomine; sed cf. Harp. s. v. προστάτης· Ὑ. ἐν τῷ κατ' Ἀρισταγόρας.

26. Ὁμοίως τὸν καλούμενον τόπον παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἔστιν εὑρεῖν· καθάπερ τὸ Δημοσθενικὸν ἐν τῷ ὑπὲρ τοῦ στεφάνου· — — καὶ Ὑπερείδου κατὰ τῶν ἑταιρῶν ἐν τῷ κατὰ Ἀρισταγόρας. — Theon prog. I p. 162 W.

27. *Ἀφαίρεσις* ἰδίως λέγεται ἡ εἰς ἐλευθερίαν· 28
Ὑ. ἐν τῷ κατ' Ἀρ. — Harp. cf. B. A. p. 468 et Suid. s. v. ἀφαίρεμα.

28. *Καὶ πάλιν τὰς Ἀφύας καλουμένας τὸν αὐ-* 29
τὸν τρόπον ἐκαλέσατε. Ath. XIII p. 586 A (ἐν τῷ κατὰ Ἀρ.); cf. Harp. Suid. s. v. ἀφύας (Ὑ. κατ' Ἀρ.) et B. A. p. 473.

29. *Κακολογεῖν* Ὑπ. κατὰ Ἀρισταγόρας. — An- 30
tiattic. in B. A. p. 102.

30. *Μετοίκιον*· Ὑπ. ἐν τῷ κατὰ Ἀρισταγόρας. 31
— Harpocr.

Praeterea recte fortasse ad hanc orationem Westermannus etiam frg. inc. 10 retulit.

καίως om. C. κατὰ I. — 25 μὴ μάτην Coraes; μάτην ἀπατᾶν (ἀπαντᾶν V.) ὑμᾶς μὴ libri. Κολαστέον et προελομένους μάτην Bernhardy. — τυγχάνωσι libri; ἐὰν μὴ τυγχ. S.; ὑμᾶς, ἀλλ', ἣν τυγχ. δ. λ., νόμον Coraes. — δικαιότερα A, σκαιότερα relicui. — ὑμῖν Coraes, ἡμῖν libri. — τὸν om. V. — 26 Ἀρισταγόρας Schefferus; ἀρισταγόρου libri. — 27 ἀρισταγόρου A, ἀριστογείτονος BF. — 28. ἀρισταγόρου ap. Harp. BF. — 29 ἀρισταγόρου cod. — 30 ἀρισταγόρου AB. —

VI VIII. ΠΡΟϹ ΑΡΙϹΤΟΓΕΙΤΟΝΑ.

Cf. Vit. X orat. p. 849 A.

32 31. 32. *Quid a me saepius his verbis de meo iudicio requiris? Scripsisti, ut servis libertas daretur? Scripsi; ne liberi servitutem experirentur. Scripsisti, ut exules restituerentur? Scripsi; ut ne quis exsilio afficeretur. Leges igitur, quae prohibebant haec, nonne legebas? Non poteram; propterea quod literis earum arma Macedonum opposita officiebant.* — Rutil. L. I, 19 (item eiusdem, sc. Hyperidis). — Graeca verba e veterum locis magnam partem restituere possumus. — — *Ἔγραψας τοὺς δούλους ἐλευθέρους εἶναι; ἔγραψα, ἵνα μὴ οἱ ἐλεύθεροι δουλεύσωσιν* (cf. Anonym. π. ἀποκρ. Sp. Rh. Gr. I p. 168; Gregor. Corinth. ad Hermog. VII p. 1204 W.) — — *ἔγραψας τοὺς ἀτίμους ἐπιτίμους εἶναι; ἔγραψα, ὅπως ἂν ὁμονοήσαντες (ἅπαντες) ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀγωνίσαιντο.* (cf. Anon. ad Hermog. IV p. 707; VII p. 782 et IX p. 481; [Dem.] c. Aristog. II, 11). — — *ἐπεσκότει μοι τὰ Μακεδόνων ὅπλα.* (Vitae X orat. p. 849 A.) — (32) *Οὐκ ἐγὼ τὸ ψήφισμα ἔγραψα, ἡ δ' ἐν Χαιρωνείᾳ μάχη* (ibid.) *Τοῦτο τὸ ψήφισμα οὐχ ὁ ῥήτωρ ἔγραψεν, ἀλλ' ἡ ἐν Χαιρωνείᾳ μάχη* (Longin. π. ὕψ. XV, 10).

33 33. Ὑπερ. ἐν τῷ πρὸϲ Ἀρ.· *ὅπως πρῶτον μὲν*

---

32 *meo] medio* libri laurentiani duo. — *daretur* Stephanus; *detur* libri. — *scripsi* bis Ruhnk.; libri ubique *scripsisti*. — *nonne legebas* Ruhnk.; *non neglegebas* libri; *neglegebas* S., qui deinde *non poteram aliter* scribit. — *officiebant* Ruhnk.; *obsistebant* libri. — Anonym. π. ἀποκρ.: ἐρωτηθεὶϲ εἰ ἔγραψε (ἔγραφε cod.) τοὺϲ δ. ἐλ. εἶναι, ἔφη· ἵνα κτέ. — ἵνα μὴ ἡμεῖϲ δουλεύϲωμεν Gregorius. — E proximis locis patet Rutilium quaedam omisisse, quibus orator de capite deminutis dixerat. Priore loco anonym.: Ὑ. γράψαϲ — τοὺϲ ἀτίμουϲ ἐπ. εἶναι ὅπωϲ ἂν κτέ. Ἅπαντεϲ ex oratione c. Arist. ascivi. Altero loco ipsa verba Hyperidis non afferuntur. — Biograph. X orat.: αἰτιωμένων δέ τινων αὐτὸν ὡϲ παριδόντα πολλοὺϲ νόμουϲ ἐν τῷ ψηφίϲματι· ἐπεϲκ., ἔφη, μοι τὰ Μ. ὅπλα· καὶ (ita Photius, om. καὶ libri) Οὐκ ἐγὼ κτέ. — 33 ὅπωϲ] οὕ-

μυριάδας πλείους ἢ δεκαπέντε τοὺς (δούλους τοὺς) ἐκ τῶν ἔργων τῶν ἀργυρείων καὶ τοὺς κατὰ τὴν ἄλλην χώραν, ἔπειτα τοὺς ὀφείλοντας τῷ δημοσίῳ καὶ τοὺς ἀπεψηφισμένους καὶ τοὺς μετοίκους. — Suid. 1, 1 p. 562, 14.

34. *Καὶ οὐδὲ ἐκ τῆς παροιμίας δύνασαι μαν-* 34
θάνειν τὸ μὴ κινεῖν κακὸν εὖ κείμενον. — Schol. Plat. p. 382 Bk.

35. *Καὶ ἔφασαν ἐν Οἰνόῃ ἀκοῦσαι* [*ὅτι μάχη* 35
εἴη γεγονυῖα. — Harpocr. s. v. *Οἰνόη.*

36. *Καὶ τὰ χρήματα τά τε ἱερὰ καὶ τὰ ὅσια.* 36
— Harp. Suid. Phot. s. v. ὅϲιον.

37. Καὶ Δημοϲθένηϲ δὲ μᾶλλον (sc. ἐξείργαϲται) 37
Ὑπερείδου τὴν γεγενημένην Ἀθηναίοιϲ ταραχήν, ὅτε ἧκεν ἑϲπέραϲ ἀγγέλλων τιϲ ὡϲ τοὺϲ πρυτάνειϲ ὡϲ ἡ Ἐλάτεια κατείληπται. — Theon progymn. W. I p. 167.

38. *Εὐρυσάκειον·* Ὑπ. ἐν τῷ πρὸϲ Ἀρ. — 38
Harpocr.

39. *Κεκροπίς·* Ὑπ. ἐν τῷ πρὸϲ Ἀρ. — Harpocr. 39

40. *Ναύκληρος·* — ἐπὶ τοῦ μεμιϲθωμένου ἐπὶ τῷ 40
τὰ ἐνοίκια ἐκλέγειν, ἢ οἰκίαϲ ἢ ϲυνοικίαϲ, ὡϲ ὁ αὐτὸϲ ῥήτωρ δηλοῖ ἐν τῷ πρὸϲ Ἀρ. — Harp. et lex. Cantabr. p. 673; add. Suid. et Phot.

41. *Οἰνηΐς·* Ὑπ. ἐν τῷ πρὸϲ Ἀριϲτ. — Harpocr. 41

42. *Ὀρθῆς δὲ τῆς πόλεως οὔσης ἐπὶ τούτοις* 42
ἀντὶ τοῦ κεκινημένηϲ καὶ πεφοβημένηϲ Ὑπ. φηϲίν. Phot. lex. p. 346 et Bachmanni anecd. p. 320, 12. Cf. frg. 35 et 37.

Praeterea huc retulit Sauppius frg. quod exstat ap. Rutil. L. II, 2; v. frg. inc.

τωϲ Bernhardy; λόγῳ ci. S., qui praeterea et δούλουϲ deesse vidit et πρῶτον μὲν post δεκαπέντε transponere vult. — μετοίκουϲ Schmidt; ἀποίκουϲ libri. — 35 καὶ om. B. — ἐν Οἰνέῃ A, ἐν οἰναίῃ BC. — 36 καὶ χρήμ. D. — καὶ ὅϲια BC. — 40 οἰκίαν et ϲυνοικίαϲ mavult S. —

VII IX. ΚΑΤΑ ΑΡΙϹΤΟΦΩΝΤΟϹ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ.

Cf. pro Euxenippo col. 38.

44 43. Κεκωμῴδηται ὁ Ἀριϲτοφῶν ὡϲ ὑπὲρ Χάρητοϲ μιϲθοῦ λέγων καὶ ὡϲ παρανόμων γραφὰϲ ϲε´ πεφευγὼϲ καὶ ὡϲ ϲτρατηγήϲαϲ ἐν Κέῳ καὶ διὰ φιλοχρηματίαν πολλὰ κακὰ ἐργαϲάμενοϲ τοὺϲ ἐνοικοῦνταϲ, ἐφ' ᾧ γραφεὶϲ ὑπὸ Ὑπερείδου παρανόμων ἑάλω. φηϲὶ δ' αὐτὸν Ὑπ. καὶ Ἀρδηττὸν ἐπικληθῆναι, διὰ τὸ πολλάκιϲ αὐτόθι ἐπιωρκηκέναι. — Schol. Aesch. 1, 64.

45 44. *Οἶδε γὰρ αὐτῷ δεδομένην ἄδειαν καὶ πράττειν καὶ γράφειν ὅτι ἂν ἔμβραχυ βούληται.* — Schol. Plat. p. 384 Bk.

46 45. *Μοιχίδιον* τὸν ἐκ μοιχοῦ γεγενημένον Ὑπ. ἐν τῷ κατὰ Ἀρ. — Antiattic. in B. A. p. 108, 1; cf. Phot. lex. p. 273, 24 et Suidas 2, 1 p. 904.

47 46. *Μονοπώλιον* δὲ Ὑπ. εἴρηκεν ἐν τῷ κατὰ Ἀρ.· οἱ δὲ ἄλλοι λέγουϲι μονοπωλίαν. — Poll. VII, 11.

48 *47. *Nam cum ceterorum opinionem fallere conaris, tu tete frustraris. Non enim probas, cum te pro astuto sapientem appelles, pro confidente fortem, pro illiberali diligentem rei familiaris, pro malivolo severum. Nullum est enim vitium, quo virtutis laude gloriari possis.* — Rutil. L. I, 4 (Hyperidis); cf. Quintilian. IX 3 65; Isidor. Orig. II, 21, 9.

VIII X. ΥΠΕΡ ΑΡΠΑΛΟΥ

εἰ γνήϲιοϲ.

49 48. Εἰ δὲ μὴ ψευδὴϲ ὁ Ὑπερίδου λόγοϲ ὑπὲρ Ἁρπάλου, ἐν αὐτῷ γέγραπται· *ἐκπηδήσαντες ἐκ τῶν περδικοτροφείων.* — Pollux X, 159.

---

43 γραφὴν cod., γραφὰϲ ϲε´ vel γραφὰϲ πολλάκιϲ ci. S. coll. Aesch. 3, 194. — 45 τὸν Phot. et Suid., τὸ anecd. γεγεννημένον Suidas. — 47 Dedi lectiones Quintiliani, qui Rutilii librum usurpavit; huius enim ipsius codices alterum *cum* omittunt et pro *appelles intelligi* offerunt. Cum Quintiliano facit etiam paraphrasis quae est in carmine de schematis v. 113 sqq. *intelligenti* ci. Ruhnk. — 48 ἐκδήϲαντεϲ cod. heidelb. —

XI. ΚΑΤ' ΑΡΧΕΣΤΡΑΤΙΔΟΥ. IX

49. Κινήσομεν δὲ ἔλεον κἂν ὑποδεικνύωμεν πά- 50
θος τὸ συμβεβηκὸς περί τινας τῶν οἰκείων τοῦ κρι-
νομένου ἢ τοῦ τεθνεῶτος· Ὑπ. ἐν τῷ κατ' Ἀρχ. ἐπέ-
δειξέ που τὰ συμβεβηκότα τῇ τοῦ Ὀνείδου μητρί. —
Apsin. τέχν. ῥητ. IX p. 591 W.

50. Ὅτι δὲ οὐκ ἐξῆν τοῖς ἀποδημοῦσι θεωρικὸν 51
λαμβάνειν, Ὑπ. δεδήλωκεν ἐν τῷ κατ' Ἀρχ. — Harp.
s. v. θεωρικά.

51. *Εὔβουλος*· — ἕτερος δ' ἐστὶν ὁ κωμικός, 52
οὗ μνημονεύει Ὑπ. ἐν τῷ κατ' Ἀρχ. — Harpocr.
Phot.

52. *Ἱερά*· τὰ τῶν τεθνηκότων ὀστᾶ. Ὑπ. κατὰ 53
Ἀρχ. — Antiattic. in B. A. p. 100, 18, et similiter
Ammon. π. διαφ. λ. p. 73 Valck.

53. Ὑπ. ἐν τῷ κατ' Ἀρχ.· *οἱ τοὺς ἰθυφάλλους* 54
ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ ὀρχούμενοι. — Harp. s. v. ἰθύ-
φαλλοι.

54. *πάραλος*· — — οἱ δὲ ἐπιβεβηκότες αὐτῆς 55
ἐκαλοῦντο Πάραλοι, οἳ διὰ ταύτην τὴν ὑπηρεσίαν δ'
τε ὀβολοὺς ἐλάμβανον καὶ τὸ πλεῖον μέρος τοῦ ἐνιαυ-
τοῦ οἴκοι ἔμενον, ἄλλα τέ τινα ὑπῆρχεν αὐτοῖς παρὰ
τῆς πόλεως, ὥς φησιν Ὑπ. ἐν τῷ κατ' Ἀρχ. — Har-
pocr.

55. *Ξυπεταίονες*· Ὑπ. κατ' Ἀρχεστρ. — Harp. 56

56. *ἐν παραβύστῳ* ἀντὶ τοῦ κρύφα καὶ οὐ φα- 57
νερῶς Ὑπ. ἐν τῷ κατ' Ἀρχ. — Harp.

57. *Σπειριεύς*· Ὑπ. κατ' Ἀρχεστρ. — Harpocr. 58

XII. ΚΑΤ' ΑΥΤΟΚΛΕΟΥΣ ΠΡΟΔΟΣΙΑΣ. X

58. Ὑπ. ἐν τῷ κατ' Αὐτ. εἰπών, ὅτι τοῦτον ἐπὶ 59
λόγοις δεῖ κολάσαι, τίθησιν ὅμοιον, ὅτι *καὶ Σωκρά-*

---

49 Ἀρχεστράτου libri. — 51 ἀρχεστρατίδου ? B. — 52 ap. Ammon. ἀρχιστρατίδου libri; em. Valck. — 53 ἀρχιστρατίδου BC. — 54 ἀρχεστράτου A. — 55 ξυπεταιῶνες D, ξυπεταίων C, ξυπετάλων B. — ἀρχιστρατίδου B. — 56 ἀρχιστρατίδου AB, ἀρχιστρατήδου C. — 57 στιριεύς D, στιρεύς ABGN, στει-

την οἱ πρόγονοι ἡμῶν ἐπὶ λόγοις ἐκόλαζον. Gregor. Corinth. ad Hermog. VII p. 1148 W.

60 59. *ἐγκάθετος*· Ὑπ. κατὰ Αὐτοκλέους. Antiattic. in B. A. p. 96, 30. *Ἐγκάθετος*· οὕτως Ὑπ. ἀπερριμμένως, δέον δοκιμώτερον χρήσασθαι τῷ θετὸς ἢ εἰσποίητος ἢ ὑπόβλητος. Phrynich. epitomes p. 333 Lob.

61 60. *ἔργα νέων*. τοῦτο καὶ Ὑπερίδης ἐν τῷ κατ' Αὐτ. Ἡσιόδου φησὶν εἶναι. Harpocr. — Ἔργα νέων, βουλαὶ δὲ μέσων, εὐχαὶ δὲ γερόντων. τοῦτο Ὑπ. ἐν τῷ κατ' Αὐτ. Ἡσιόδου φησὶν εἶναι παροιμίαν. Mich. Apost. prov. cent. 9, 6.

62 61. *Εὔηνος*· Ὑπ. ἐν τῷ κατ' Αὐτ.. β' ἀναγράφουσιν Εὐήνους ἐλεγείων ποιητὰς ὁμωνύμους ἀλλήλοις. Harpocr.

63 62. *κατέλευσαν* λίθοις κατέβαλον· Ὑπ. ἐν τῷ κατ' Αὐτοκλέους. — Harp.

64 63. Ἦν δὲ καὶ ἕτερος Κολωνὸς πρὸς τὸ τοῦ Ποσειδῶνος ἱερόν, ὡς Ὑπ. ἐν τῷ κατ' Αὐτ.· οὗτος δ' ἂν εἴη ὁ τῶν ἱππέων. — Harp. s. v. Κολωνέτας.

65 64. *Μηλόβιος*· Ὑπ. ἐν τῷ κατ' Αὐτοκλ.. ἔστι δὲ εἷς τῶν λ' τῶν παρ' Ἀθηναίοις τυραννησάντων. Harpocr. Suid. Phot.

66 65. *ποδοστράβη*· Ὑπ. ἔν τε τῷ κατ' Ἀθηνογένους καὶ ἐν τῷ κατ' Αὐτοκλ. Harp.

67 66. Ὑπ. ἐν τῷ κατ' Αὐτοκλ. προδοσίας· *ῥητορικῆς ἐκ δήμου* (scil. γραφῆς)· ἔστι γὰρ καὶ ἐκ βουλῆς. Lex. cantabrig. p. 677, 16.

68 67. *στρατηγοί*· — οἱ καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν χειροτονούμενοι στρατηγοὶ ι' ἦσαν, ὡς μαθεῖν ἔστιν ἔκ τε τῶν Ὑπερίδου κατ' Αὐτοκλ. καὶ ἐκ τῆς Ἀθηναίων πολιτείας Ἀριστοτέλους. Harp.

ρεύς C. — 60 integram paroemiam Harp. ex Aristophane grammatico addit, unde colligas Hyperidem non integram eam laudasse. — 61 Kiessling versus Eueni qui exstant ap. Stob. Flor. 51, 17 ab Hyperide allatos putat. — 64 Coniunxerunt Kiessling et S. aliud fragmentum: Δρακοντίδης εἷς τῶν λ'· Ὑπερίδης (Harpocr.). — 67 ἐκ τοῦ ὑπερίδου

68. Μέμνημαι δὲ καὶ περὶ τοῦ τῆϲ *γνώμης* ὀνό- 69
ματοϲ εἰπὼν ὡϲ ἐπὶ τῶν παλαιῶν ἐν ἴϲῳ εἴτε τῷ διανοίαϲ εἴτε καὶ ἐννοήϲεωϲ ἐλέγετο — — καὶ Αἰϲχίνηϲ δὲ κατὰ τούϲδε ὁ Cωκρατικὸϲ ἐν τῷ Μιλτιάδῃ κατὰ τὸ αὐτὸ ϲημαινόμενον κέχρηται τῷ ὀνόματι καὶ Ὑπ. ἐν τῷ κατ' Αὐτ. καὶ ἄλλοι. Galenus vol. XVIII, 2 p. 656 sq. Kühn.

XIII. ΠΡΟϹ ΔΑΜΙΠΠΟΝ. XI

69. *πρόςκλησις* ἡ εἰϲ δικαϲτήριον κλῆϲιϲ, καὶ 70
προςκαλέσασθαι τὸ παραγγέλλειν εἰϲ δίκην· Δημοϲθένηϲ ἐν τῷ περὶ τοῦ Ἁγνίου κλήρου, Ὑπ. ἐν τῷ πρὸϲ Δάμιππον. Harpocr.

XIV. ΔΗΛΙΑΚΟϹ. XII

Cf. Dem. de corona § 134; Biogr. X orat. p. 849 F; Apollon. Vit. Aesch. p. 402 ed. turic.; Hermog. III p. 219 W.; Max. Plan. V p. 482 W.

70. *Θεὸς μὲν ἦν ἀεί — — λέγεται γὰρ τὴν Λητὼ* 71
κύουσαν τοὺς παῖδας ἐκ Διὸς ἐλαύνεσθαι ὑπὸ τῆς Ἥρας κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν· ἤδη δὲ αὐτὴν βαρυνομένην καὶ ἀποροῦσαν εἰς τὴν γῆν ἐλθεῖν τὴν ἡμετέραν καὶ λῦσαι τὴν ζώνην ἐν τῷ τόπῳ ὃς νῦν Ζωστὴρ καλεῖται. Prima verba Anon. ad Hermog. VII p. 956 not.; relicua Max. Plan. V p. 481 W. — Eadem magis etiam integra, sed paullum immutatis verbis exhibet Ioann. Sic. VI p. 210 W.: λέγεται γὰρ τὴν Λητὼ κύουϲαν ἐκ Διὸϲ ἐλαύνεϲθαι ὑπὸ τῆϲ Ἥραϲ κατὰ πᾶϲαν γῆν τε καὶ θάλαϲϲαν ζηλοτυ-

---

καὶ ταυτοκλέουϲ BCG. — 68 κατ' αὐτὸ Διοκλέουϲ libri; em. S. — 70 Anon. ad Hermog. VII p. 956 not.: ὁ Ὑπ., ὁριϲθεὶϲ ἐγκωμιάϲαι τὸν Ἀπόλλω καὶ μὴ δυνηθεὶϲ θεολογῆϲαι, τοῦ μύθου ἀπήρξατο τοῦ περὶ τὴν Λητὼ γεγενημένου ἐν τῇ Δήλῳ, καὶ βουλόμενοϲ δεῖξαι ἐκ παλαιοῦ τὴν πόλιν οἰκείαν εἶναι Ἀπόλλωνοϲ, — — ἐξ ὁμολογουμένων πραγμάτων ἤρξατο, ἀναλογούντων τῷ γένει, λέγων θεὸϲ μὲν ἦν ἀεὶ καὶ τὰ ἑξῆϲ. — Max. Plan.: βουλόμενοϲ γὰρ ἐκεῖνοϲ ἐξ ἀρχαίου δεῖξαι τοῖϲ Ἀθηναίοιϲ τὰ ἐν Δήλῳ ἱερὰ προϲήκοντα,

πούcηc· ἤδη δὲ αὐτὴν ἡ ὠδὶc καταλαβοῦcα εἰc τὴν ἡμετέραν χώραν λῦcαι τὴν ζώνην· ἀνθ' ὧν νῦν ὁ Ζωcτὴρ ἀπὸ τοῦδε καλεῖται· ἔπειτα εἰς Δῆλον διαβᾶcαν διδύμουc τεκεῖν, Ἄρτεμίν τε καὶ Ἀπόλλω τοὺc θεούc. — Adde Aristid. 1 p. 157 Dd.: Λητώ τε γὰρ, λυcαμένη τὴν ζώνην ἐν Ζωcτῆρι τῆc Ἀττικῆc καὶ λιποῦcα τὴν ἐπωνυμίαν τῷ τόπῳ, βαδίζουcα ἀεὶ εἰc τὸ πρὸc ἕω, τῆc Προνοίαc Ἀθηνᾶc ἡγουμένηc, ἀπ' ἄκραc τῆc Ἀττικῆc ἐπιβᾶcα τῶν νήcων εἰc Δῆλον καταίρει καὶ τίκτει δὴ τοὺc θεοὺc, τήν τε Ἄρτεμιν καὶ τὸν πατρῷον Ἀπόλλω τῇ πόλει, et schol. ad h. l.: τοῦτο καὶ Ὑπ. ἐν τῷ Δηλιακῷ, βουλόμενοc δεῖξαι ὅτι αἱ νῆcοι ἐγγύc εἰcι τῆc Ἀττικῆc, εἶπεν, ὅτι ἀπ' ἄκραc τῆc Ἀττικῆc ἡ Λητὼ ἐπέβη τῆc νήcου.

72 71. *Ἐνταυθὶ θύεται τῷ Ἀπόλλωνι ὁσημέραι καὶ μερὶς αὐτῷ καὶ δεῖπνον παρατίθεται.* Priscianus 18 p. 229 Kr.

73 72. *Καὶ τὸν κρατῆρα τὸν Πανιώνιον κοινῇ οἱ Ἕλληνες κεραννύουσιν.* Ath. X p. 424 E. Κεραννύουcιν ex Hyperide etiam Photius et Suidas afferunt.

74 73. Ἔχειc δὲ διπλοῦν cτοχαcμὸν παρὰ Ὑπ. ἐν τῷ Δηλ.· ἐκθηcόμεθα δὲ τὰ εἰρημένα ὑπὲρ τοῦ γενέcθαι caφὲc τὸ λεγόμενον. Ἀφίκοντό τινεc εἰc Δῆλον ἄνθρωποι Αἰολεῖc πλούcιοι, χρυcίον ἔχοντεc πολύ, κατὰ θεωρίαν τῆc Ἑλλάδοc ἀποδημοῦντεc ἐκ τῆc ἑαυτῶν· οὗτοι ἐφάνηcαν ἐν Ῥηνείᾳ ἐκβεβλημένοι τετελευτηκότεc. τοῦ δὲ πράγματοc περιβοήτου ὄντοc ἐπιφέρουcι Δήλιοι τοῖc Ῥηνεῦcιν αἰτίαν ὡc αὐτῶν ταῦτα πεποιηκότων, καὶ γράφονται τὴν πόλιν αὐτῶν ἀcεβείαc, οἱ δὲ Ῥηνεῖc ἠγανάκτηνταί τε τῷ πράγματι καὶ προcκαλοῦνται Δηλίουc τὴν αὐτὴν δίκην. οὔcηc δὲ τῆc δια-

---

πολλῷ κέχρηται τῷ μύθῳ, λέγων οὕτω κτέ. — εἰc τὴν γῆν ἐλθεῖν] εἰc τὴν χώραν ἐλθ. T. VII, ἐλθεῖν εἰc τὴν χώραν Ven. — νῦν om. Mon. — Ioannem non ipsa verba Hyperidis afferre B. et S. perspexerunt. χώραν (ἐλθοῦcαν) Meineke. ἀπὸ τοῦδε καλεῖται Ruhnk., ἀπὸ τοῦ δεκατικοῦ codex. — 71 ἐνταυθοῖ Mon. — 73 διαδικαcίαc] δικαcίαc codex. —

δικαςίας, ὁπότεροί εἰςιν οἱ τὸ ἔργον πεποιηκότες, ἠρώτων οἱ Ῥηνεῖς τοὺς Δηλίους, δι' ἣν αἰτίαν ὡς αὐτοὺς ἀφίκοντο· οὔτε γὰρ λιμένας εἶναι παρ' αὐτοῖς οὔτε ἐμπόριον οὔτε ἄλλην διατριβὴν οὐδεμίαν· πάντας δὲ ἀνθρώπους ἀφικνεῖςθαι πρὸς τὴν Δῆλον ἔλεγον καὶ αὐτοὶ τὰ πολλὰ ἐν Δήλῳ διατρίβειν. τῶν δὲ Δηλίων ἀποκρινομένων αὐτοῖς, ὅτι ἱερεῖα ἀγοράςοντες οἱ ἄνθρωποι διέβηςαν εἰς τὴν Ῥήνειαν, διὰ τί οὖν, ἔφαςαν οἱ Ῥηνεῖς, εἰ ἱερεῖα ἧκον ὠνηςόμενοι, ὥς φατε, τοὺς παῖδας τοὺς ἀκολούθους οὐκ ἤγαγον τοὺς ἄξοντας τὰ ἱερεῖα, ἀλλὰ παρ' ὑμῖν ἐν Δήλῳ κατέλιπον, αὐτοὶ δὲ μόνοι διέβηςαν; πρὸς δὲ τούτοις τριάκοντα σταδίων ὄντων ἀπὸ τῆς διαβάσεως πρὸς τὴν πόλιν τὴν Ῥηναέων, τραχείας οὔσης ὁδοῦ, δι' ἧς ἔδει αὐτοὺς πορευθῆναι ἐπὶ τὴν ἀγορασίαν, ἄνευ ὑποδημάτων διέβησαν, ἐν Δήλῳ δ' ἐν τῷ ἱερῷ ὑποδεδεμένοι περιεπάτουν; Anonym. ad Hermog. IV p. 445 sq. W. Huc pertinent glossae Harpocrationis: *ἀγοράσαι* ἀντὶ τοῦ ὠνήςαςθαι Ὑπ. ἐν τῷ Δηλ. et *Ῥηναία*· Ὑπ. Δηλ.

74. *Σύνταξιν ἐν τῷ παρόντι οὐδενὶ διδόντες, ἡμεῖς δέ ποτε ἠξιώσαμεν λαβεῖν.* — Harpocr. s. v. ςύνταξις, cf. E. M. p. 736, 3; Suid. Phot. s. v. 75

75. *Ἄνετον* ἀντὶ τοῦ ἱερὸν καὶ ἀνειμένον θεῷ τινι Ὑπ. Δηλ. Harp.; cf. B. A. 399, 12; Suid. s. v. 76

76. *Ἀποικία.* ἰδίως τὰ γράμματα καθ' ἃ ἀποικοῦςί τινες οὕτως ὠνόμαςαν· Ὑπ. Δηλ. Harpocr. 77

77. *Ἀρτεμίσιον* ἰδίως τὸ τῆς Ἀρτέμιδος ἄγαλμα· Ὑπ. Δηλ. Harpocr. 78

78. *προηροσία*· Ὑπ. Δηλ. ὄνομα θυςίας. Harpocr. 79

παρ' αὐτοῖς cod., em. S. — οὐδὲ ἄλλην ci. S. πάντας τε cod.; em. S. — ἀγοράσαντες cod., em. S. — ὠνηςάμενοι cod.; em. S. — δὲ τῷ ἱερῷ cod.; δ' ἐν S. — ap. Harpocr. priore loco μηλιακῷ BCFHK. — 75 συντάξεως et οὐ δίδοται E. M., sed cod. lugdun. Valckenaerii ςύνταξιν et οὐδενὶ διδόντες cum Harp. — δέ ποτε A, Suidas, Phot., ποτὲ (τότε ci. Bk.) ceteri cod. Harp. — 76 δηλιακῶν F. — 77 Δηλ. om. BCF. ἀρτ. ἰδίως μὲν Υ. πολλάκις ὠνόμασε τὸ τῆς Ἀρτέμιδος ἄγαλμα E. Suid. — 78 προηροςίαι D. —

XIII XV. ΚΑΤΑ ΔΗΜΑΔΟΥ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ.

Cf. Suid. 1, 1 p. 1241, 18 et 2, 2 p. 452, 10; Plut. moral. p. 810 D.

80 79. *Ἃ μὲν γὰρ οὗτος εἰςκεκόμικεν, οὐκ ἔχει τὰς ἀληθεῖς αἰτίας τῆς προξενίας· ἐγὼ δέ, εἰ δεῖ πρόξενον ὑμῶν αὐτὸν γενέσθαι, δι' ἃ τούτου τεύξεται γράψας εἰςφέρω.* ἔπειτα τὸ ψήφιςμα εἰςφέρει· *δεδόχθαι* γάρ φηςι *πρόξενον αὐτὸν εἶναι, ὅτι τὰ Φιλίππῳ συμφέροντα καὶ πράττει καὶ λέγει, ὅτι γενόμενος ἵππαρχος τοὺς Ὀλυνθίων ἱππέας προὔδωκε Φιλίππῳ, ὅτι τοῦτο πράξας αἴτιος τοῦ Χαλκιδέων ὑπῆρξεν ὀλέθρου, ὅτι ἁλούσης Ὀλύνθου τιμητὴς ἐγένετο τῶν αἰχμαλώτων, ὅτι ἀντέπραξε τῇ πόλει ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ τοῦ Δηλίων, ὅτι τῆς πόλεως περὶ Χαιρώνειαν ἡττηθείσης οὔτε ἔθαψε τῶν τεθνεώτων τινὰς οὔτε τῶν ἁλόντων οὐδένα ἐλύσατο.* διὰ τούτων κεφαλαιωδῶς ἀναμιμνήςκει τῶν παρ' ὅλην τὴν κατηγορίαν εἰρημένων κατ' αὐτοῦ. Apsines IX p. 547 W.; cf. anon. ad Hermog. IV p. 425; Apsines τέχν. ῥητορ. IX p. 532 W.

81 80. Ἕτερος δέ ἐςτιν Ἀλκίμαχος Μακεδών, οὗ μνημονεύει Ὑπ. ἐν τῷ κατὰ Δημ. οὕτως· *Ἀλκίμαχον καὶ Ἀντίπατρον Ἀθηναίους καὶ προξένους ἐποιησάμεθα.* — Harp. s. v. Ἀλκίμαχος; cf. B. A. 378, 23; Suid. s. v.

82 81. *Μήτε πόλεως μήτε πολιτείας ἐπηβόλους γε-*

---

79 ὃ μὲν Meier. de proxen. p. 1. — οὗτος par., αὐτὸς relicui. — δεῖ — αὐτὸν regius 1874, ἐςτι — αὐτῶν relicui. — δι' ἃ τούτου S., δι' ὃ τούτου regius, διὰ τούτων relicui. — εἰςφέρω regius, εἰςφέρων relicui. — δεδόχθαι regius, δεδεῖχθαι relicui. — ὅτι τὰ regius, διότι τὰ relicui. — ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ] περὶ τ. ἱ. venet. — ἐρρύςατο codd.; em. Sp. — altero loco diserte Apsines in fine orationis haec exstare refert. — 80 ἀθηνᾶς BCFH; ἀθηναῖοι AM. — καὶ om. BCH. — πρόξενον BCFH. — ποιηςόμεθα BCH, ποιηςάμεθα F. — 81 ἐπίβολος E. M. — Δημάδου Porph. et Eust.; Δημάρχου E. M. — μήτε πόλεως Eust.; μηδέποτε πολέμου Porph.; μήτε πόλιν E. M. — ἐπηβόλους Porph. et Eust.; ἐπήβολον E. M. Explicatur ἐπι-

νέσθαι. E. M. p. 357, 18; Porphyr. quaest. hom. c. 1; Eustath. ad Odyss. p. 1448 R. 99 Bas.

82. *Περὶ οὗ πολλῷ ἂν δικαιότερον ἐν τοῖς ὀξυ-* 83
θυμίοις ἡ στήλη σταθείη ἢ ἐν τοῖς ὑμετέροις ἱεροῖς. Harp. s. v. ὀξυθύμια.

83. *Εἶναι δὲ τοὺς ῥήτορας ὁμοίους τοῖς ὄφεσι·* 84
τούς τε γὰρ ὄφεις μισητοὺς μὲν εἶναι πάντας, τῶν δὲ ὄφεων αὐτῶν τοὺς μὲν ἔχεις τοὺς ἀνθρώπους ἀδικεῖν, τοὺς δὲ παρείας αὐτοὺς τοὺς ἔχεις κατεσθίειν. — Harp. Suid. Phot. s. v. παρεῖαι ὄφειϲ; cf. Schol. Ar. Plut. 693.

84. *Βουφόνια·* Ὑπ. ἐν τῷ κατὰ Δημ.. ἑορτή τιϲ 85
ἐϲτὶ παρ' Ἀθηναίοιϲ. Harp.

85. *θριπήδεστον·* Ὑπ. ἐν τῷ κατὰ Δημ.. θριπή- 86
δεϲτον τὴν Ἑλλάδα εἶπεν ἀντὶ τοῦ διεφθαρμένην. Harp.; cf. Suid. s. v.

86. *Λητή·* Ὑ. κατὰ Δημ. Λητὴ πόλιϲ ἐϲτὶ τῆϲ 87
Μακεδονίαϲ. Harp.; Suid. Phot. s. v. Λιτή.

87. *Μηκύβερνα·* Ὑπ. ἐν τῷ κατὰ Δημ. Harpocr. 88

88. *παλαμναῖος·* Ὑπ. ἐν τῷ κατὰ Δημ. Harpocr. 89

89. Καὶ ἐν τῷ κατὰ Δημ. δ' ὁ Ὑπ. εἴρηκεν· 90
ῥαδιεστέραν τὴν πόλιν. Ath. X p. 424 D; cf. Eustath. ad Hom. Il. p. 746, 45. Ad eundem locum S. refert: ὡϲ Ὑπ. *ῥαδιώτερος*, Pollux V, § 107.

XVI. ΚΑΤΑ ΔΗΜΕΟΥ ΞΕΝΙΑϹ XIV

εἰ γνήϲιοϲ.

90. *ὀσχοφόροι·* Ὑπ. ἐν τῷ κατὰ Δημέου, εἰ γνή- 92
ϲιοϲ. Harpocr.

91. *δειπνοφόρος·* Ὑπ. ἐν τῷ κατὰ Δημέου. 93
Harpocr.

τευκτικόϲ, ἐπιτυχήϲ, ἐγκρατήϲ. — 82 πολλῶν B. — 83 δημάρχου BC. — ὁμοίωϲ AB. — ὄφιϲι A. — 84 δήμου ABLN; τοῦ δήμου C. — 86 λιτή ABC, Photius, Suidas. — μιμάδου B. — 89 τὴν om. Eustath. — 90 δημαίου ABC. — 91 δημείου I, μειδίου BC. Quae ap. Harp. sequuntur verba non Hyperidis sed Philochori esse S. vidit, coll. B. A. p. 239. —

94 92. *κυρία ἐκκλησία*· Ὑπ. ἐν τῷ κατὰ Δημέου ξενίας, εἰ γνήσιος. Harpocr.

95 93. *Χαλκεῖα*· Ὑπ. ἐν τῷ κατὰ Δημέου ξενίας. τὰ Χαλκεῖα ἑορτὴ παρ' *Ἀθηναίοις ἀγομένη*. Harpocr.

Praeterea huc retulit S. facete dictum Hyperidis adversus Demeam Demadis filium ex tibicina natum: οὐ σιωπήσει, μειράκιον, μεῖζον τῆς μητρὸς ἔχων τὸ φύσημα (Ath. XIII, 591 F.; Philem. lex. technol. p. 191 Osann, Eustath. ad Il. p. 1151, 9 R.), quod tamen non ex oratione, sed ut apophthegma aliquod affertur.

XV XVII. ΠΡΟΣ ΔΗΜΕΑΝ.

97 95. *Λουσιεύς*· Ὑπ. ἐν τῷ πρὸς τὴν Δημέου γραφήν. — Harpocr.

98 96. *Σκευοποιήματα* δὲ Ὑπ. ἐν τῷ πρὸς Δημέαν. Pollux X, 15.

XVI XVIII. ΚΑΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΣ ΑΠΟΣΤΑΣΙΟΥ.

99 *Ἀποστασίου δίκη* —. πολλάκις δ' ἐστὶ παρὰ τοῖς ῥήτορσιν, παρὰ τῷ Λυσίᾳ ἐν τῷ πρὸς Ἀριστόδημον καὶ Ὑπ. ἐν τῷ κατὰ Δημ. ἀπ. — Harpocr.

XVIb XIX. ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΠΟΙΗΤΟΥ
εἰ γνήσιος.

100 97. Ὅτι δὲ τούτοις μετῆν τῆς πολιτείας, οἷς εἴη Ζεὺς ἕρκειος, δεδήλωκε καὶ Ὑπ. ἐν τῷ ὑπὲρ δημοπ., εἰ γνήσιος. — Harp. s. v. ἕρκειος Ζεύς.

XX. ΚΑΤΑ ΔΙΟΠΕΙΘΟΥΣ.

Cf. pro Euxenippo col. 39.

XVIII XXI. ΠΡΟΣ ΔΙΩΝΔΑΝ.

V. Dem. de corona 222; Vit. X or. p. 848 E. cf. p. 846 A.

---

92 μηδέου C. — 93 δήμου BC. — 95 δημαίου ABC.

98. Μηνύω καὐτὸϲ Ὑπερίδην τὸν καλόν, πολλὰ 111
παρὰ Δημοϲθένουϲ κεκλοφότα, ἔν τε τῷ πρὸϲ Διώνδαν λόγῳ κἀν τῷ περὶ τῶν Εὐβούλου δωρεῶν. Euseb. praepar. evang. X, 3 p. 465 ed. Viger. ex Porphyrio.

99. Ulpianus ad Dem. c. Lept. § 52 (δθ' ἡ 112
μεγάλη μάχη πρὸϲ Λακεδαιμονίουϲ ἐγένετο ἡ ἐν Κορίνθῳ): περὶ ταύτηϲ τῆϲ μάχηϲ Ὑπ. εἴρηκεν ἐν τῷ πρὸϲ Διώνδαν.

XXII. ΚΑΤΑ ΔΩΡΟΘΕΟΥ XIX

εἰ γνήϲιοϲ.

100. Ὑπ. γοῦν ἢ Φιλῖνοϲ ἐν τῷ κατὰ Δωρ., 113
προειπὼν τὸν ῥαπίϲαντα Ἱππόνικον ἐπὶ κόρρηϲ γραφῆναι ὕβρεωϲ, ἐν τοῖϲ ἑξῆϲ ὥϲπερ ἐξηγεῖται τοὔνομα λέγων· *ἔπειτα Ἱππόνικος ὑπ' Αὐτοκλέους μόνον ἐρραπίσθη τὴν γνάθον, ἐγὼ δ' ὑπὸ τούτων τῶν τριχῶν· εἱλκόμην, κονδύλους ἔλαβον.* Harp. s. v. ἐπὶ κόρρηϲ.

*101. Ὑπ. δὲ καὶ *κονδυλίζειν* ἔφη καὶ τὸ πα- 114
θεῖν *κονδυλίζεσθαι*· ὁ δ' αὐτὸϲ καὶ *πρὸς τὸ πρόςωπον προςπτύειν.* Poll. VIII, 76.

102. Ἐν δὲ τῷ κατὰ Δωρ. λόγῳ Ὑπ. φηϲίν· 115
ὥςπερ τὸ ἀτιμότατον θεραπόντιον. Pollux III, 74.

103. *κακηγορίας δίκη*· ἐάν τιϲ κακῶϲ εἴπῃ τινὰ 117
τῶν κατοιχομένων, κἂν ὑπὸ τῶν ἐκείνου παίδων ἀκούϲῃ κακῶϲ, πεντακοϲίαϲ καταδικαϲθεὶϲ ὦφλε τῷ δημοϲίῳ, τριάκοντα δὲ τῷ ἰδιώτῃ. Ὑπ. δὲ ἐν τῷ κατὰ Δωρ. χιλίαϲ μὲν ζημιοῦϲθαι, ἐὰν τοὺϲ κατοιχομένουϲ, φηϲί, πεντακοϲίαϲ δ' ἐὰν τοὺϲ ζῶνταϲ. Frg. lex. cantabr. p. 671, 7. Cf. Poll. 8, 80: *κακηγορῆσαι* ὡϲ Ὑπ.

---

99 Διώνδαν S.; erat Δίωνα. — 100 τὸν ῥαπ. S., erat ῥαπ. τόν. — κονδείλουϲ C. τ' ἔλαβον N. — 101 propter similitudinem superioris huc retulit S.; cf. tamen etiam orat. c. Mantitheum. — 102 dedi lectiones cod. Falckenb.; φηϲὶν ἐν αὐτῷ — θεράπιον relicui. S. ci.: φηϲίν· ὑπηρέτηϲεν αὐτῷ ὥϲπερ — θεραπόντιον. — 103 ζημιοῦϲθαι τοὺϲ κατ. liber, em. S. — δὲ τοὺϲ ζ. liber, em. S. —

Praeterea huic orationi S. assignavit etiam frg. quod exstat ap. Poll. 3, 79; v. frg. inc. 202.

xx XXIII. ΠΡΟϹ ЄΠΙΚΛЄΑ ΠЄΡΙ ΟΙΚΙΑϹ.

118 104. *Γρύλλος*· Ὑπ. ἐν τῷ πρὸϲ Ἐπ. π. οἰκ.. Ξενοφῶντοϲ τοῦ Ϲωκρατικοῦ υἱοὶ Γρύλλοϲ καὶ Διόδωροϲ. Harpocr.

119 105. *διάγραμμα*· Ὑπ. ἐν τῷ πρὸϲ Ἐπ. τὸ ταττόμενον ἐν ταῖϲ ϲυμμορίαιϲ ὁπόϲον ἕκαϲτον ἄνδρα εἰϲφέρειν δεῖ. Harpocr.

120 106. *Ὑπερῷα ἐπαίρειν*, καὶ *στέφειν τὰ οἰκήματα εἰς τὴν ὁδὸν*, καὶ *τὰς πλίνθους ἀναβάλλειν πρὸς ἀριθμόν*. Ὑπ. γὰρ ἐν τῷ πρὸϲ Ἐπ. ταῦτ' εἴρηκεν. Poll. VII, 119. — ἔργον δὲ τοῦ οἰκοδόμου καὶ τὸ *ὑπερῷα ἐγεῖραι*, ὡϲ Ὑπ. ἔφη. § 125.

xxii XXIV. ΠЄΡΙ ΤΩΝ ЄΥΒΟΥΛΟΥ ΔΩΡЄΩΝ.

Cf. Harp. s. v. Єὔβουλοϲ et schol. Aesch. 2, 8.

125 107. v. frg. 98.

126 108. *Ἑρμαῖ*· Αἰϲχίνηϲ ἐν τῷ κατὰ Κτηϲιφῶντοϲ καὶ Ὑπ. ἐν τῷ περὶ τῶν Єὐβ. δωρεῶν. Μενεκλῆϲ ἢ Καλλικράτηϲ ἐν τῷ περὶ Ἀθηνῶν γράφει ταυτί· „ἀπὸ γὰρ τῆϲ Ποικίληϲ καὶ τῆϲ τοῦ βαϲιλέωϲ ϲτοᾶϲ εἰϲὶν οἱ Ἑρμαῖ καλούμενοι.“ Harpocr.

127 109. *Πεντηκοστὴ* καὶ *πεντηκοστεύεσθαι* καὶ *πεντηκοστολόγοι*. — ταῦτα δ' ἔϲτιν εὑρεῖν ἔν τε τῷ κατὰ Μειδίου καὶ ἐν τῷ πρὸϲ τὴν Λακρίτου παραγραφὴν Δημοϲθένουϲ, καὶ Ὑπ. ἐν τῷ περὶ τῶν Єὐβ. δωρεῶν. — Harpocr. Phot.

xxiii XXV. ΠΡΟϹ ΘΑϹΙΟΥϹ.

Kiessling confert Dem. 12, 17 et 50, 20 sqq.

128 110. *Εὐθὺς δὲ καρπεύειν ἀγαθὴν καὶ πλείστην χώραν*. Pollux 7, 149.

---

104 γρύλοϲ ABDEL. — 105 ἐπικλέουϲ I. — 108 Aeschin. 3, 183. — εὐβούλων B.

XXVI. XXVII. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΙΠΠΕΩϹ ΚΛΗΡΟΥ λόγοι β'. XXIV

111. *Παρακαταβολὴ* καὶ *παρακαταβάλλειν.* οἱ 129
ἀμφιϲβητοῦντεϲ χρημάτων τινῶν δεδημευμένων πρὸϲ τὴν πόλιν καὶ οἱ περὶ κλήρων ἢ ἐπικλήρων πρὸϲ ἰδιώταϲ ἀντιδικοῦντεϲ ἀργύριόν τι κατετίθεϲαν — — περὶ δὲ τῶν κληρικῶν ἄλλοι τε πάλιν εἰρήκαϲι ῥήτορεϲ καὶ Ὑπ. ἐν τῷ περὶ Ἱππέωϲ κλ. δευτέρῳ. — Harpocr.; cf. etiam s. v. ἀμφιϲβητεῖν καὶ παρακαταβάλλειν.

112. *Κυδαθηναιεύς·* Ὑπ. ἐν τῷ ὑπὲρ τοῦ Ἱπ- 130
πέωϲ κλ. Harpocr.

113. *Τριακάς.* τοῖϲ τετελευτηκόϲιν ἤγετο ἡ τρια- 131
κοϲτὴ ἡμέρα διὰ θανάτου, καὶ ἐλέγετο τριακάϲ, ὡϲ Υ. ἐν τῷ π. τοῦ Ἱ. κλ. δηλοῖ, ἑνικῶϲ τε καὶ πληθυντικῶϲ *τριακάδα* καὶ *τριακάδας* τὴν ἡμέραν καλῶν. Harp.; cf. Suid. et Phot. s. v.

XXVIII. ΥΠΕΡ ΚΑΛΛΙΠΠΟΥ ΠΡΟϹ ΗΛΕΙΟΥϹ. XXV

Cf. Vitae X or. p. 850 A. Paus. V, 21, 5.

114. *Ἑλλανοδίκαι·* Ὑπ. ἐν τῷ ὑπὲρ Καλλίππου 132
πρὸϲ Ἠλείουϲ. Harp.

115. *Ἐλευσίνια·* Ὑπ. ἐν τῷ ὑπὲρ Καλλ.. τοῖϲ νι- 133
κῶϲι τὰ Ἐλευϲίνια ἐδίδοτο ἆθλον.

XXIX. ΚΑΤΑ ΚΟΝΩΝΟϹ. XXVI

116. *ἄνδηρα·* Ὑπ. ἐν τῷ κατὰ Κόνωνοϲ. τὰ χείλη 134
τῶν ποταμῶν ἄνδηρα λέγουϲι — οἱ δὲ τὰ χώματα — (ὧν καὶ) Ὑπερίδηϲ. Harpocr. — *ἄνδηρα·* μέροϲ τι τοῦ κήπου, ὥϲπερ ἡ πραϲιὰ καὶ ὁ ὀχετόϲ· Δίδυμόϲ φηϲιν. *ὅπως τὸ ἀνώμαλον τοῦ χωρίου τῇ τῶν ἀνδήρων καὶ ὀχετῶν ἀφαιροῖτο κατασκευῇ.* — Suid. 1, 1 p. 383, 13, cf. Schol. Luc. Lexiphan. c. 2.

---

111 ἱππέων BC. — 113 τριακάδα καὶ om. Harp., add. S. ex Suida et Photio. — 116 ὧν καὶ add. S. ceterum pro οἱ δὲ — Ὑπ. cod. E: ὑπερίδηϲ δὲ τὰ ἀναχώματα λέγει διὰ τὸ ὑπεράνω εἶναι τῶν διαίρων (i. e. διερῶν), et sic Suidas l. c. 11 sq. Quae deinde apud Suidam leguntur Sauppio ipsius Hyperi-

135 117. *ἐν Διομείοις Ἡράκλειον·* Ὑπ. κατὰ Κόνωνος. Harpocr.

XXVII XXX. ΥΠΕΡ ΚΡΑΤΙΝΟΥ.

136 118. Καὶ Ὑπερίδης· *Ἀπόκριναί μοι, Ἑρμεία, ὥςπερ κάθῃ.* Zonaras lex. p. 1168. — *κάθῃ* ἀντὶ τοῦ κάθηϲαι. Ὑπ. ὑπὲρ Κρ. Antiattic. B. A. p. 100, 32.

137 119. *ἀκμήν·* ἀντὶ τοῦ ἔτι. Ὑπ. ὑπὲρ Κρ. Antiattic. B. A. 77, 27; cf. B. A. 365, 14; Suid. 1 p. 166, 16.

XXVIII XXXI. ΚΥΘΝΙΑΚΟϹ.

138 120. *Οἱ μὲν θρασεῖς ἄνευ λογισμοῦ πάντα πράττουσιν· οἱ δὲ θαρραλέοι μετὰ λογισμοῦ τοὺς προςπεσόντας κινδύνους ἀνέκπληκτοι ὑπομένουσιν.* — Suid. 1, 2 p. 1109, 13.

XXIX XXXII. ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ ΠΑΙΔΩΝ.

Cf. Vit. X or. p. 842 D.

139 121. *Τίνα φήσουσιν οἱ παριόντες αὐτοῦ τὸν τάφον; οὗτος ἐβίω μὲν σωφρόνως, ταχθεὶς δὲ ἐπὶ τῇ διοικήσει τῶν χρημάτων εὗρε πόρους, ᾠκοδόμησε δὲ τὸ θέατρον, τὸ ᾠδεῖον, τὰ νεώρια, τριήρεις ἐποιήσατο, λιμένας· τοῦτον ἡ πόλις ἡμῶν ἠτίμωσε καὶ τοὺς παῖδας ἔδησεν αὐτοῦ.* Apsines τέχν. ῥητ. IX p. 545 sq. W. et Greg. Cor. VII, 1226 W.

XXXI XXXIII. ΠΡΟϹ ΛΥϹΙΔΗΜΟΝ.

144 122. Αὐτὸ δὲ τὸ καρποῦϲθαι καὶ *καρπίσασθαι* Ὑπ. ἐν τῷ πρὸϲ Λυϲίδ. Poll. VII, 149.

---

dis verba esse videntur. καὶ τῶν ὀχετῶν cod. A. — 121 ἔτι ἀναμιμνήϲκειν ἔϲτιν ἐκ τῆϲ καλουμένηϲ ἠθοποιΐαϲ. — κέχρηται τούτῳ τῷ τόπῳ καὶ Ὑπ. ὑπὲρ Λυκούργου λέγων Apsines. — παριόντεϲ Paris. et Greg., περιόντεϲ reliqui. — τὰ νεώρια Sp. e Par. — καὶ λιμέναϲ S. — ἠτίμωϲε Reiskius; ἠτίμαϲε libri. —

XXXIV. ΚΑΤΑ ΜΑΝΤΙΘΕΟΥ ΑΙΚΙΑC. XXXII

123. *Ἔθεσαν οὐ μόνον ὑπὲρ τῶν ἐλευθέρων,* 145
ἀλλὰ καὶ ἐάν τις εἰς δούλου σῶμα ὑβρίσῃ, γραφὰς εἶναι κατὰ τοῦ ὑβρίσαντος. Ath. VI p. 267 A.

124. *Ἄγων Γλυκέραν τε τὴν Θαλασσίδος, ζεῦ-* 146
γος ἔχων. Ath. XIII p. 586 B.

125. *Ἀκμάζεις* ἀντὶ τοῦ τὰ τῶν νέων πράττεις 147
Ὑπ. ἐν τῷ κατὰ Μαντ. Harpocr., cf. B. A. 365, 9; Suid. s. v.

126. *Ποσειδεών*· Ὑπ. ἐν τῷ κατὰ Μαντ. Harp. 148

127. *Σκευοποιοῦντα τὸ πρᾶγμα* Ὑπ. ἐν τῷ κατὰ 149
Μαντ. ἀντὶ τοῦ σκευωρούμενον καὶ κατασκευάζοντα καὶ πλαττόμενον. Harpocr.; Suid. s. v. σκεῦος.

XXXV. ΚΑΤΑ ΜΕΙΔΙΟΥ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ. XXXIII

Cf. Vit. X or. p. 850 A. Glaucippo Hyperi- 150
dis filio tribuit Schaeferus.

XXXVI. ΥΠΕΡ ΜΙΚΚΑC. XXXIV

128. Ὑπ. δὲ ἐν τῷ ὑπὲρ Μίκκας ἔφη· *ἐμισθώ-* 151
σατο τυλυφάντας. Poll. VII, 191 et X, 39.

XXXVII. ΥΠΕΡ ΞΕΝΙΠΠΟΥ. XXXV

129. *Μεταγειτνιών*· Ὑπ. ὑπὲρ Ξενίππου. Har- 152
pocr. Fortasse, ut Schaeferus coniecit, Ξενοφίλου; cf. 131.

XXXVIII. XXXIX. ΥΠΕΡ ΞΕΝΟΦΙΛΟΥ XXXVI

λόγοι β΄.

130. *Κεραμεῖς*· Ὑπ. ἐν τῷ ὑπὲρ Ξενοφίλου α΄. 153
Harpocr.

---

123 ὑπὲρ] περὶ B. — μεντιθέου FK, τιμοθέου CGH. — 126 ἀμαντιθέου B. — 127 τὸ πρᾶγμα om. BCG. κατὰ Ἀντιθέτου Suid. — cf. Poll. X, 15. — 128 priore loco μήκας A, μίκας ceteri; Μίκκας Kiessling. — 130 ξενοφῶντος λα[ω] BC. —

154 131. *Μουνυχιών.* Ὑπ. ἐν τῷ ὑπὲρ Ξενοφίλου. Harpocr.

155 132. *Τυρμεῖδαι·* Ὑπ. ἐν τῷ ὑπὲρ Ξενοφίλου. Harpocr.

156 133. *Ὑσιαί·* Ὑπ. ἐν τῷ ὑπὲρ Ξενοφίλου. Harpocr.

XXXVII XL. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ.

157 134. *ἀψιμαχεῖν* Ὑπ. ἐν τῷ περὶ τῶν ὁρίων. Antiattic. B. A. 79, 12.

XXXVIII XLI. ΠΕΡΙ ΟΧΕΤΟΥ.

158 135. ὀχετόκρανα δ' ἂν εἴποις τὰς τῶν ὀχετῶν ἀρχάς, ὡς Ὑπ. ἐν τῷ περὶ ὀχετοῦ. Poll. X, 30.

XXXIX XLII. ΠΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΝ.

159 136. *μαστῆρες·* Ὑπ. ἐν τῷ πρὸς Πάγκαλον. ἔοικεν ἀρχή τις εἶναι ἀποδεδειγμένη ἐπὶ τὸ ζητεῖν τὰ κοινὰ τοῦ δήμου. Harpocr.

XL XLIII. ΚΑΤΑ ΠΑΣΙΚΛΕΟΥΣ.

160 137. *Ἕως μὲν οἱ πλουσιώτατοι παρακρουόμενοι τὴν πόλιν σύμπεντε καὶ σύνεξ τριηραρχοῦντες μέτρια ἀνήλισκον, ἡσυχίαν ἦγον οὗτοι· ἐπειδὴ δὲ ταῦτα κατιδὼν Δημοσθένης νόμον ἔθηκε τοὺς τ' τριηραρχεῖν καὶ βαρεῖαι γεγόνασιν αἱ τριηραρχίαι, νῦν ὁ Φορμίων αὐτὸν ἐκκλέπτει.* Harp. Suid. Phot. s. v. συμμορία; Schol. Dem. 14, 17; E. M. 734, 32; Philem. lex. technol. p. 142 Os.

---

132 τυρμίδαι D. — 137 σὺν πέντε libri Harp., E. M., Suid. — σύνεξ schol. Dem.; σὺν ϛ D, ϛ ceteri. — μέτρια] ματὰ τρία BG, μετὰ τρία C. — εἶχον Harpocr. cod. ABCG, quod rec. S. — ἐπεὶ Harp. BCG et Suidae libri praeter A. — κατεῖδε Suid., E. M., schol. Dem.; κατεῖδεν Phot., κατεῖδον Harp. ABCG, κάτιδεν ms. Phot., κατιδών Bk. cum reliquis Harp.; κατεῖδε S., qui post Δημ. καὶ addidit. — νόμον S., erat νόμους. — ἀνέθηκε BCG. — τ'] γ' D. — νῦν — ἐκκλέπτει solus Harp. habet. — αὐτὸν S.; erat αὑτόν. — ἐκλέπτει G. —

138. *Illi ἄξιός ἐστι μισεῖσθαι τῇ πόλει· Hyperides* ἐν τῷ κατὰ Πασικλέους. Prisc. XVIII c. 24. 161

139. *ἔκδεια.* Ὑπ. ἐν τῷ κατὰ Πασ.· *ἐὰν δέ τις ἔκδεια γένηται,* ἤγουν ἐὰν δέ τις ἐνδεήσῃ τοῦ προϋπάρχοντος ἀργυρίου. Harpocr. 162

XLIV. ΠΡΟϹ ΠΑϹΙΚΛΕΑ ΠΕΡΙ ΑΝΤΙΔΟϹΕΩϹ. XLI

140. *Τὴν οἰκίαν τὴν μεγάλην τὴν Χαβρίου καλουμένην καὶ τὸ ἄμφοδον.* Poll. IX, 36. 163

XLV. ΚΑΤΑ ΠΑΤΡΟΚΛΕΟΥϹ ΠΡΟΑΓΩΓΕΙΑϹ εἰ γνήϲιοϲ. XLII

141. Ὑπ. δ' ἐν τῷ κατὰ Πατρ., εἰ γνήϲιοϲ ὁ λόγοϲ, τοὺϲ Ἀρεοπαγίταϲ φηϲὶν ἀριϲτήϲαντά τινα ἐν καπηλείῳ κωλῦϲαι ἀνιέναι εἰϲ Ἄρειον πάγον. Ath. XIII p. 566 F. 164

142. *Οἱ δὲ ἐννέα ἄρχοντες εἱστιῶντο ἐν τῇ στοᾷ, περιφραξάμενοί τι μέρος αὐτῆς αὐλαίᾳ.* Poll. IV, 122 et Cosmas Indicopl. topogr. christ. p. 197 E.; cf. B. A. 463, 14 et 83, 7; Suid. s. v. αὐλαία. 165

143. Τοῦτον δὲ (sc. vitricum) Ὑπ. Πατροκλέουϲ ἐπὶ προαγωγείᾳ κατηγορῶν *μητρυιὸν* κέκληκε. Poll. III, 27. 166

144. *Νάννιον·* Ὑπ. ἐν τῷ κατὰ Πατρ., εἰ γνήϲιοϲ. Harpocr.; cf. Ath. XIII p. 587 A. 167

145. *Νεμέας* αὐλητρίδοϲ μνημονεύει Ὑπ. ἐν τῷ κατὰ Πατρ., εἰ γνήϲιοϲ. Harpocr. Suid. Phot. — καὶ *Νεμεάδος* δὲ τῆϲ αὐλητρίδοϲ Ὑπ. μνημονεύει ἐν τῷ κατὰ Πατροκλέουϲ. Ath. XIII p. 587 C. 168

---

138 ἄξιόϲ ἐϲτι] ἄξιοι monac. et paris. Presselii. — Post Παϲικλ. lacunae signa addi iussit Sp., addidit S., tamquam ipsa verba oratoris intercidissent. — 142 εἰϲθιώοντο, φραξάμενοι, τὸ μέροϲ Cosmas. — 144 νάνινον B. λυϲίαϲ — πατροκλέα C. — 145 Apud Harp. Νεμεάδοϲ restituendum esse et Athenaei locus docet et quae apud ipsum sequuntur: — — ὄνομα πεντετηρίδοϲ. — Ὑπ.] δημοϲθένηϲ C.

169 146. *πάνδημος Ἀφροδίτη·* Ὑπ. ἐν τῷ κατὰ Πατρ., εἰ γνήϲιοϲ. Harp.

170 147. Ἐκαλεῖτο δέ τιϲ ἐν τοῖϲ νυμφικοῖϲ δωματίοιϲ καὶ *κλίνη παράβυστος*, ἧϲ μέμνηται Ὑπ. ἐν τῷ κατὰ Πατρ. Harpocr. Phot. Suid. s. v. παράβυϲτ. — Καὶ δὴ καὶ κλίνη τιϲ ὠνομάζετο γαμική, καὶ ἑτέρα *παράβυστος*, ἣ καὶ αὐτὴ ϲτρώννυται ἐν τῷ δωματίῳ *ὑπὲρ τοῦ τὴν παῖδα μὴ ἀθυμῆσαι*, ὡϲ Ὑπ. ἔφη. Poll. III, 43.

171 148. *Φορβαντεῖον·* Ὑπ. ἐν τῷ κατὰ Πατροκλ. Harp.; Phot., Suid., E. M. s. v.

XLIII XLVI. ΠΛΑΤΑΙΚΟϹ.

172 Ἆρ' οὖν ἄξιον προκρῖναι τὸν Ὑπερείδου Πλαταϊκὸν τῆϲ Ἀριϲτείδου ϲτρατηγίαϲ καὶ νίκηϲ; Plut. moral. p. 350 B.

XLIV XLVII. ΚΑΤΑ ΠΟΛΥΕΥΚΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΟϹ.

173 149. Ὅτι δὲ καὶ οἱ δημοποίητοι ἐνεγράφοντο εἰϲ τὰϲ ϲυμμορίαϲ, δεδήλωκεν ὁ Ὑπ. ἐν τῷ κατὰ Πολ. πολλάκιϲ. *συμμορῖται* δέ εἰϲιν οἱ τῆϲ αὐτῆϲ αὑτοῖϲ μετέχοντεϲ ϲυμμορίαϲ, ὡϲ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ Ὑπ. δείκνυϲι. Harp. Phot. E. M. s. v. ϲυμμορία; schol. Dem. 14, 17.

174 150. *ἡγεμὼν συμμορίας·* — ἡγ. ἐκαλεῖτο ϲυμμορίαϲ ὁ προέχων τῷ πλούτῳ καὶ διὰ τοῦτο τῶν ἄλλων ἡγεμονεύειν ἐπειλημμένοϲ, ὡϲ ὑποφαίνει Ὑπ. ἐν τῷ κατὰ Πολ. Harpocr.

175 *151. Τοὺϲ δὲ ἄρχονταϲ τῶν ϲυμμοριτῶν καὶ *συμμοριάρχας* Ὑπ. εἴρηκεν. Poll. III, 53.

---

146 ἀφροδίτηϲ C. — προκλέουϲ B, πρωκλέουϲ A. — 147 προκλέουϲ B, προκλέα A. — XLVI. ϲτρατηγίαϲ καὶ S., παραγγελίαϲ libri. ἐν Πλαταιαῖϲ Xylander, Πλαταϊκῆϲ Kiessling. — 149 αὑτοῖϲ Bk. S.; αὐτοῖϲ D, Photius, schol. Dem.; om. E. M.; αὐτοὶ ceteri. — 150 ἡγεμὼν καὶ ϲυμφορίαϲ A. —

*152. καὶ cυμμορία καὶ τὸ παρ' Ὑπ. *μετοικικῆς* 176
συμμορίας ταμίας. Poll. VIII, 144.

153. *ἀγορᾶς*. Ὑπ. ἐν τῷ κατὰ Πολ. π. τ. διαγρ.· 177
οὗτοι πολλάκις ἀγορὰς ποιοῦνται. μήποτε ἀντὶ τοῦ
cυνόδουc νῦν. Harp.; cf. fragm. cantabr. p. 664, 11;
B. A. p. 330, 10; Suid. s. v.

154. *ἀνασυντάξας* ἀντὶ τοῦ ἄνωθεν cυντάξαc 178
Ὑπ. κατὰ Πολ. Harp. Suid.

155. *διάγραμμα*. — τὸ ταττόμενον ἐν ταῖc cυμ- 179
μορίαιc, ὁπόcον ἕκαcτον ἄνδρα εἰcφέρειν δεῖ. ἐτάτ-
τετο δὲ οὐ τὸ αὐτὸ πᾶcιν, ἀλλὰ πρὸc τὴν τίμηcιν
τῆc οὐcίαc. περὶ δὲ τούτων cαφέcτατα δεδήλωκεν Ὑπ.
ἐν τῷ κατὰ Πολ. περὶ διαγράμματοc. *διαγραφεὺς*
μέντοι ἐcτὶν ὁ καθιcτάμενοc ἐν ταῖc cυμμορίαιc ἐπὶ
τῷ διακρῖναι πόcον ἕκαcτοc ἀνὴρ εἰcενεγκεῖν ὀφείλει,
ὡc ὁ αὐτὸc πάλιν φανερὸν ποιεῖ ἐν τῷ κατὰ Πο-
λυεύκτου. Harp.

156. *Θαργήλια*· Ὑπ. ἐν τῷ κατὰ Πολ. Harpocr. 180

157. *ὀβολοστάτας* δ' ἔλεγον τοὺc δανειcτάc, ὡc 181
παρά τε Ὑπ. ἐν τῷ κατὰ Πολ. καὶ πολλάκιc ἐν τῇ
κωμῳδίᾳ. Harpocr. Suid. s. v. ὀβολοcτατεῖ.

XLVIII. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΟΛΥΕΥΚΤΟΝ CΤΡΑΤΗΓΕΙΝ. XLV

158. *Ἄκτια*· Ὑπ. ἐν τῷ περὶ τοῦ Πολ. cτρατ. 182
Ἄκτια ἀγὼν παλαιὸc ἦν. Harpocr.

159. *ἀλιμενία*· Ὑπ. ἐν τῷ π. τ. Πολ. cτρατ. 183
Antiattic. B. A. 78, 18. — Ὑπ. δὲ καὶ ὄνομα ἐποί-
ηcε· *τῶν τόπων τὴν ἀλιμενίαν*. Poll. I, 101.

160. *ῥόθιον*· Ὑπ. ἐν τῷ περὶ τοῦ Πολ. cτρατ. 184
Harp. — Ὑπ. τῷ ῥοθίῳ ἐπ' εἰρεcίαc κέχρηται cυν-

---

153 ἐν τῷ — διαγρ. om. fragm. cantabr., περὶ — διαγρ. om. B. A. Suid. Harpocr. E. — κατά] περὶ B. A. — οὗτοι] οἷον οὗτοι B. A. — ποιοῦντεc codd. Harp. praeter E, ποιοῦνται reliqui. — 155 Ὑπ.] Ἰcοκράτηc N. — 158 ἄκτεια AM, ἀκτεία BFH, ἀκτία CEK. — Ὑπ. post Πολυεύκτου C, om. B. — πολυεύκτου BCFHK. — 159 πολυεύκτου cod. a pr. m. — 160 πολυεύκτου B. —

τονωτάτης. φηςὶ γοῦν· *τὸ μὲν οὖν τῶν ἐλαυνόντων πλῆθος καὶ τὸν τοῦ ῥοθίου ψόφον καὶ τὸ μέγεθος τοῦ σκάφους ἐκπεπληγμένοι δεινῶς ἦσαν.* Suid. 2, 2 p. 622.

XLVI **XLIX. ΠΡΟϹ ΠΟΛΥΕΥΚΤΟΝ.**

185 161. *Κυδαντίδης·* Ὑπ. ἐν τῷ πρὸς Πολ. Harpocr.

186 162. Ὑπ. δ' ἐν τῷ πρὸς Πολ. φηςιν· *εἰσὶ γὰρ ἐν τῇ συμμορίᾳ ἑκάστῃ ιε΄ ἄνδρες.* Harpocr. al.; v. frg. 149.

XLVII **L. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΥΡΡΑΝΔΡΟΥ ΚΛΗΡΟΥ. (?)**

187 163. *Κακώσεως* δίκης ὄνομά ἐςτιν — —· Δημοςθένης κατὰ Τιμοκράτους καὶ Λυςίας ἔν τε τῷ περὶ τοῦ Ἡγηςάνδρου κλήρου καὶ ἐν τῷ ὑπὲρ [** καὶ Ὑπ. περὶ] τοῦ Πυρρ. κλήρου. ὅτι δὲ ἐξῆν καὶ παντὶ τῷ βουλομένῳ γράφεςθαι κακώςεως γονέων καὶ ταῖς ἐπικλήροις βοηθεῖν, δηλοῦται ἔν τε τῷ προειρημένῳ λόγῳ Ὑπερίδου καὶ ἐν τῷ Λυςίου κατὰ Φιλωνίδου βιαίων, εἰ γνήςιος. Harpocr.; cf. Suid.

XLVIII **LI. ΡΟΔΙΑΚΟϹ.**

Cf. Vit. X or. p. 850 A.

188 164. *προπεσεῖν·* προπετῶς τι ποιῆςαι. Ὑπ. Ῥοδ. Antiattic. B. A. 112, 10. — *προέπεσον·* προπετῶς ἐποίηςαν. Ὑπ. Phot. s. v.

XLIX **LII. ΥΠΕΡ ϹΙΜΜΙΟΥ ΠΡΟϹ ΠΥΘΕΑΝ ΚΑΙ ΛΥΚΟΥΡΓΟΝ.**

189 165. *ἐπιχειροτονία* ἡ τῶν χειροτονητῶν κατάςταςις· Ὑπ. ἐν τῷ κτλ. Harp.

---

162 ἐν τῇ] ἐν ἀρχῇ A. — L hanc orationem Hyperidi reddidit S., cum ex sequentibus Hyperidis aliquam orationem laudatam antea fuisse constet, ὑπὲρ autem eo minus ad κλήρου accommodatum sit, quod modo Harp. περὶ τοῦ κλήρου dixerat. — πυράνδρου codd.; τοῦ om. C. — 165 ςημείου B. —

LIII. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ϹΤΡΑΤΗΓΩΝ. XLIX b

Cf. Vit. X or. p. 848 D: καὶ περὶ τῶν ϲτρα- 190
τηγῶν ὧν ᾔτει (Alexander) παρ' Ἀθηναίων ἀντεῖπε, καὶ περὶ τῶν τριήρων.

LIV. ϹΥΝΗΓΟΡΙΚΟϹ. L

166. πλὴν Ἰϲαῖοϲ καὶ Ὑπ. τὸν *πράτην* εἶπον. 191
Poll. VII, 8. — Ὑπ. δὲ καὶ *πράτην* εἴρηκεν ἐν τῷ ϲυνηγορικῷ. id. III, 125.

LV. ΠΡΟϹ ΤΙΜΑΝΔΡΑΝ. LI

167. *παιδάριον*. οὐ μόνον ἐπὶ τῶν ἀρρένων 193
κέχρηνται τῷ ὀνόματι οἱ ῥήτορεϲ, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ παρθένων. Ὑπ. ἐν τῷ πρὸϲ Τ.· *Καταλειφθέντων γὰρ τούτων, δυοῖν ἀδελφοῖν καὶ δυοῖν ἀδελφαῖν, ὀρφανῶν καὶ πρὸς πατρὸς καὶ πρὸς μητρὸς καὶ παιδαρίων*. Suid. 2, 2 p. 157.

*168. Καθάπερ ὁ τῆϲ Τιμάνδραϲ κατηγορῶν ὡϲ 192
πεπορνευκυίαϲ τὴν λεκανίδα καὶ τοὺϲ ὀβολοὺϲ καὶ τὴν ψίαθον καὶ πολλήν τινα τοιαύτην δυϲφημίαν ἑταιρῶν κατήραϲε τοῦ δικαϲτηρίου. Dem. π. ἑρμ. § 302.

LVI. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΡΙΗΡΩΝ. LII

Cf. Vit. X or. p. 848 E (v. or. LIII). 194

LVII. ΠΕΡΙ ΤΗϹ ΦΥΛΑΚΗϹ ΤΩΝ ΤΥΡΡΗΝΩΝ. LIII

169. *κομιστικὰ πλοῖα*· Ὑπ. ἐν τῷ περὶ τῆϲ φυλ. 195
τ. Τ.. ἔοικε καλεῖϲθαι κομιϲτικὰ πλοῖα ἐν οἷϲ ἐκόμιζον οἱ Τυρρηνοὶ τὰ ληφθέντα λάφυρα, ὡϲ αὐτὸϲ ὁ ῥήτωρ ὑποϲημαίνει ἐν τῷ λόγῳ. Harpocr.; cf. Suid.

---

167 Τιμάνδραν Hemsterhus. (ad Ar. Plut. p. 59); Τίμανδρον libri. — καταλλαχθέντων, δυαῖν ἀδελφαῖν, ὀρφαναῖν, καὶ παιδαρίων παίδων codd. — καὶ μητρὸϲ V. — παιδαρίων ἀπαίδων deleto καί S. — 168 huc retulit Hemsterh. — ὁ τῆϲ Τιμάνδραϲ n: ὁ τῆϲ τημανδραϲ rR; ὅτι ἂν τιϲ τῆϲ μάνδραϲ Vind. — ἑταιρῶν Victorius: ἑταίρων m, relicui om. — 169 Τυρρηνῶν et Τυρρηνοὶ Boeckh.: τριήρων — τύραννοι

196 170. *προβόλιον* εἶδος δόρατος, ᾧ χρῶνται οἱ κυνηγέται πρὸς τὴν τῶν κυῶν θήραν. Ὑπ. ἐν τῷ π. τ. φυλ. τ. Τ. τροπικῶς ἐκ μεταφορᾶς ἐχρήσατο τῷ ὀνόματι. Harpocr.

LIV LVIII. ΠΡΟϹ ΥΓΙΑΙΝΟΝΤΑ.

197 171. *ἕνη καὶ νέα*· Ὑπ. ἐν τῷ πρὸς Ὑγ. — Harpocr.

198 171. *θέσθαι* ἀντὶ μὲν τοῦ ὑποθήκην λαβεῖν Ὑπ. ἐν τῷ πρὸς Ὑγ. Harp.; cf. E. M. p. 448, 15; Suid. Phot. s. v.

LV LIX. ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΙΔΟΥ.

199 172. Λεπτὸς δ' ἦν καὶ Φιλιππίδης, καθ' οὗ λόγος ἐστὶν Ὑπερείδῃ τῷ ῥήτορι λέγων αὐτὸν ἕνα τῶν πολιτευομένων εἶναι. ἦν δ' εὐτελὴς τὸ σῶμα διὰ λεπτότητα, ὡς ὁ Ὑπ. ἔφη. Ath. XII p. 552 D; cf. Aelian. V. H. X, 6.

LVI LX. ΚΑΤΑ ΦΙΛΟΚΡΑΤΟΥϹ ΕΙϹΑΓΓΕΛΙΑ.

200 Cf. Dem. 19, 116; Aesch. 3, 79; Hyp. pro Euxen. col. 39 sq.

LVII LXI. ΥΠΕΡ ΦΟΡΜΙϹΙΟΥ.

201 173. Πανδιονίς· — μία τῶν ι' φυλῶν — κληθεῖσα ἀπὸ Πανδίονος τοῦ Ἐριχθονίου, ὡς ἄλλοι τε πολλοὶ λέγουσι καὶ Ὑπ. ἐν τῷ ὑπ. Φορμ. Harp.

LVIII LXII. ΥΠΕΡ ΦΡΥΝΗϹ.

De causa cf. Τέχν. Seguerii p. 57 (Sp. Rh. Gr. I p. 455); de orationis indole Longin. XXXIV, 3; Quint. X, 5, 2.

202 174. καὶ δίκῃ Φρύνῃ τῇ ἑταίρᾳ ἀσεβεῖν κρινο-

---

codd. — τῷ λόγῳ Bk: τ̄ λόγῳ A, λ' λόγῳ ceteri. — 170 Τυρρηνῶν libri; τριήρων Bk cum Valesio. — τροπικῶν libri; τροπικῶς cum Valesio Bk. — 174 intercidisse quaedam apud

μένη συνεξητάσθη· αὐτὸς γὰρ τοῦτο ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου δηλοῖ. Vit. X or. p. 849 E. — ἐν τῷ ὑπὲρ Φρύνης λόγῳ Ὑπ. ὁμολογῶν ἐρᾶν τῆς γυναικός. Ath. XIII p. 590 D.

175. Ὑπ. δὲ πάλιν ἐν τοῖς ὑπὲρ Φρύνης, ἐξισά- 203
ζοντος, ὅτι αὐτός τε καὶ Εὐθίας ὡμιληκότες ἦσαν τῇ Φρύνῃ — — εὑρών τινα διαφορὰν ἐξέφυγε τὸ ἐξισάζον· *οὐ γάρ ὅμοιόν ἐστι τὸν μὲν ὅπως σωθήσεται ἐκ παντὸς τρόπου ζητεῖν, τὸν δὲ ὅπως ἀπολέσει.* Syrian. ad Herm. IV p. 119 W.; cf. Marcell. p. 120.

176. *Τί γάρ ἐστιν αἰτία αὕτη, εἰ Ταντάλῳ ὑπὲρ* 204
τῆς κεφαλῆς λίθος κρέμαται; Alex. de schem. VIII, p. 457 W., ut διασυρμοῦ exemplum.

177. *ἀνεπόπτευτος·* Ὑπ. ἐν τῷ ὑπ. Φρύνης. ὁ 205
μὴ ἐποπτεύσας. Harp.; cf. Suid. s. v.; B. A. 398, 11; Poll. II, 58.

178. *ἐπωπτευκότων·* Ὑπ. ἐν τῷ ὑπὲρ Φρ. Harp. 206

179. *Εὐθίας·* Ὑπ. ὑπὲρ Φρ. τῶν ἐπὶ συκοφαν- 207
τίᾳ διαβεβλημένων ἦν ὁ Εὐθίας. Harpocr.

180. *Ἰσοδαίτης·* Ὑπ. ἐν τῷ ὑπὲρ Φρ. ξενικός 208
τις δαίμων, ᾧ τὰ δημώδη γύναια καὶ μὴ πάνυ σπουδαῖα ἐτέλει. Harp.

181. Ὁ δὲ Ὑπ. συναγορεύων τῇ Φρύνῃ, ὡς οὐ- 209
δὲν ἤνυε λέγων ἐπίδοξοί τε ἦσαν οἱ δικασταὶ καταψηφιούμενοι, παραγαγὼν αὐτὴν εἰς τοὐμφανὲς καὶ περιρρήξας τοὺς χιτωνίσκους, γυμνά τε τὰ στέρνα ποιήσας, τοὺς ἐπιλογικοὺς οἴκτους ἐκ τῆς ὄψεως αὐτῆς ἐπερρητόρευσε δεισιδαιμονῆσαί τ' ἐποίησε τοὺς δικαστὰς (καὶ) τὴν ὑποφῆτιν καὶ ζάκορον Ἀφροδίτης

---

biogr. videntur post συνεξητ., in hunc fere modum: ἐραστὴς ὢν αὐτῆς. — 175 haec quoque S. ad prooemium refert: explicare Hyperidem, cur pro Phryne verba faceret. Dixeris potius excusantis esse, cum ipse pariter atque adversarius amore Phrynes captus esset; at nequaquam, inquit Hyperides, eadem ratione amamus. — 177 ἀνεπόπτευτον τὸ μὴ ἐποπτεῦον. οὕτως ὑπερίδης E. et B. A. Suid. — φύνης AC, φήνης B. — 180 ἰσοδέτης A. — 181 καὶ τὴν S.: τὴν libri.

ἐλέῳ χρηϲαμένουϲ μὴ ἀποκτεῖναι. Ath. XIII p. 590 E.; cf. Eustath. ad Il. 1259, 1 R.; Vit. X or. p. 849 E. Quamquam num qua pars huius narrationis orationi ipsi debeatur, mihi quidem valde dubium est.

210 182. *Apud Messalam: Bene fecit Euthia.* Quint. I, 5, 61. Vertisse Messalam in latinum hanc orationem idem Quint. refert, X, 5, 2.

LIX LXIII. LXIV. ΥΠΕΡ ΧΑΙΡΕΦΙΛΟΥ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΑΡΙΧΟΥϹ

λόγοι β'.

211 183. *Ἀφεὶς τὴν ὑπέραν τὸν πόδα διώκει·* Ὑπ. ἐν τῷ περὶ τοῦ ταρ. α'. παροιμία ἐπὶ τῶν παριέντων τὰ ϲπουδαιότερα καὶ περὶ τὰ φαῦλα διατριβόντων. Harp.; Suid. s. vv. ἀφέντεϲ et ἀφείϲ; cf. Crameri A. O. 2 p. 491; Apost. prov. V, 8; Arsenii Viol. p. 86 Walz.

212 184. *Πυκνί·* Ὑπ. ἐν τῷ ὑπὲρ Χαιρ. α' φηϲί· *καὶ τῆς Πυκνὸς τοσοῦτον εὑρισκούσης.* Harpocr.

213 *185. Τοϲαύτην δ' Ἀθηναῖοι ϲπουδὴν ἐποιοῦντο περὶ τὸ τάριχοϲ ὡϲ καὶ πολίταϲ ἀναγράψαι τοὺϲ Χαιρεφίλου τοῦ ταριχοπώλου υἱούϲ, ὥϲ φηϲιν Ἄλεξιϲ ἐν Ἐπιδαύρῳ —· μνημονεύει δ' αὐτῶν καὶ Ὑπ. ὁ ῥήτωρ. Ath. III p. 120 A.

214 186. Ὑπ. ἐν τῷ περὶ τοῦ ταρίχουϲ· *μετὰ ταῦτα ὕστερον ἦλθον ἀναθησόμενοι τὸ τάριχος.* Prisc. XVII c. 23 p. 92 Kr.

216 187. *Ἀκτὴ* ἐπιθαλαττίδιόϲ τιϲ μοῖρα τῆϲ Ἀττικῆϲ· Ὑπ. ἐν τῷ π. τ. ταρ. Harp.

---

cf. Eust. — χρηϲαμένουϲ Casaubonus: χριϲαμένουϲ vel χαριϲαμένουϲ (—μενοϲ) codd. — 183 διώκειϲ D. — ταρίχου CF. — 184 πνυκί et πνυκὸϲ libri. — χεραιφίλου ἅ φηϲι B, χαιρεφίλου ἅ φηϲι C. — εὑριϲκ. corruptum; S. ci. εὗροϲ ἐχούϲηϲ vel ϲχούϲηϲ, Dobraeus εὖροϲ οὔϲηϲ. — 186 ἀναθηϲομένη libri; S. aut ἀνα—νοι, aut ἦλθεν legendum esse dicit. — frg. 215 S. (Ἀγαϲικλῆϲ ap. Harp. et B. A.) nunc constat ad or. pro Eux. (col. 19) referendum esse. —

188. Τὰ δὲ περὶ τοὺϲ λιμέναϲ μέρη δεῖγμα, χῶμα, 217
ἐμπόριον, καὶ ὡϲ Ὑπ. φηϲὶν, *ἐξαίρεσις*, ὅπου τὰ φορτία ἐξαιρεῖται, ὥϲπερ καὶ τὸ *δεῖγμα* τοὔνομα ἀπὸ τοῦ δείγματα τῶν ἀγωγίμων τοῖϲ ὠνητιῶϲι δίδοϲθαι, παρ' Ὑπ. ἐν τοῖϲ ὑπὲρ τοῦ ταρίχουϲ. Poll. IX, 34.

189. *Καταχειροτονία.* ἔθοϲ ἦν Ἀθήνηϲι κατὰ τῶν 218
ἀρχόντων καὶ κατὰ τῶν ϲυκοφαντῶν προβολὰϲ ἐν τῷ δήμῳ τίθεϲθαι· εἰ δέ τινοϲ καταχειροτονηθείη, οὗτοϲ εἰϲήγετο εἰϲ τὸ δικαϲτήριον. ἔϲτι δὲ πολλάκιϲ τοὔνομα παρά τε Δημοϲθένει ἐν τῷ κατὰ Μειδίου καὶ Ὑπ. ἐν τῷ ὑπ. Χ. π. τ. τ. Harpocr.; cf. Suid.

190. *κεστρῖνοι*· Ὑπ. ἐν τῷ περὶ τοῦ ταρ.. κε- 219
ϲτρῖνοϲ ἰχθύϲ. Harp.

191. *ναύκληρος*. Ὑπ. ἐν τῷ περὶ τοῦ ταρ. Har- 220
pocr.; cf. lex. cantabr. p. 673.

192. *Παλληνεύς*· Ὑπ. ἐν τῇ ὑπὲρ Χ. ἀπολογίᾳ. 221
Harpocr.

193. *προμετρητής*· Ὑπ. ἐν τῷ π. τοῦ ταρ. 222
Harpocr.

LXV. ΠΡΟϹ ΧΑΡΗΤΑ ΕΠΙΤΡΟΠΙΚΟϹ. LX

194. *Ἐπεὶ δὲ ἐνεγράφην ἐγὼ καὶ ὁ νόμος ἀπέ-* 223
δωκε τὴν κομιδὴν τῶν καταλειφθέντων τῇ μητρί, ὃς κελεύει κυρίους εἶναι τῆς ἐπικλήρου καὶ τῆς οὐσίας ἁπάσης τοὺς παῖδας, ἐπειδὰν ἐπιδιετὲς ἡβῶσιν. Harp. s. v. ἐπιδιετὲϲ ἡβῆϲαι.

195. Ὑπ. δὲ ἐν τῷ πρὸϲ Χάρητα ἔφη *ἀποδόμε-* 224
νος ἀντὶ τοῦ ὑποθεὶϲ. Poll. VIII, 142.

---

189 χαιροφίλου C. — 190 κεϲτρίναι A, κενϲτρόναι BC. postea κενϲτρῖνοϲ BC. — 191 pergit Harp.: οὐ μόνον ὡϲ ἡ ϲυνήθεια χρῆται τῷ ὀνόματι, ἀλλὰ καὶ κτἑ. (v. frg. 40), quod novum enuntiatum esse mihi videtur neque ad hanc orationem pertinere. — 193 προμετρητάϲ A, προμετρήϲαϲ N. — 194 ἐπιτρεπτικῷ BC. — ἐγεγράφειν B. — παῖδαϲ Valesius: ἄπαιδαϲ ABCN; πρώτουϲ παῖδαϲ mg. N. —

LXI LXVI. ΥΠΕΡ ΧΑΡΗΤΟΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΠΙ ΤΑΙΝΑΡΩΙ ΞΕΝΙΚΟΥ.

225 Cf. Vit. X or. p. 848 E.

LXII LXVII. ΧΙΑΚΟΣ. (?)

226 196. Ηὔχοντο γὰρ Ἀθηναῖοι κοινῇ ἐπὶ τῶν θυσιῶν ἑαυτοῖς τε καὶ Χίοις. — — ὁ δὲ Ὑπ. ἐν τῷ Χιακῷ καὶ ὅτι Χῖοι ηὔχοντο Ἀθηναίοις δεδήλωκεν. Schol. Ar. Av. 880, ubi libri ἐν τῷ χαλκῷ habent; Χιακῷ Boeckhius restituit.

LXIII LXVIII. ΑΠΑΡΑΣΗΜΑ.

228 197. *Ἃ δ' ἐστὶν ἀφανῆ, ἀνάγκη τοὺς διδάσκοντας τεκμηρίοις καὶ τοῖς εἰκόσι ζητεῖν.* Clem. Alex. Strom. VI, 625 A Sylb. Theodoret. therap. VI p. 102.

229 198. *Χαρακτὴρ οὐδεὶς ἔπεστιν ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς διανοίας τοῖς ἀνθρώποις.* Clem. Alex. Strom. VI p. 625 C Sylb.

25 199. *Τῷ μὲν τοίνυν Διί, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἡ ἐπωνυμία γέγονε τοῦ ἐλευθέριον προσαγορεύεσθαι διὰ τὸ τοὺς ἐξελευθέρους τὴν στοὰν οἰκοδομῆσαι τὴν πλησίον αὐτοῦ.* Harp. s. v. Ἐλευθέριος Ζεύς; cf. E. M. p. 329, 44; Suid. s. v. Ad orat. c. Aristagoram refert S.

230 200. *Ἐγὼ δὲ οὔτε δᾳδούχου θυγατέρα ἔχω οὔτε ἱεροφάντου.* Harp. s. v. ἱεροφάντης.

231 201. Ἀλλὰ καὶ κόρη νόμισμα παρ' Ἀθηναίοις ἦν, ὡς Ὑπ. φησίν, τῷ παιδίῳ τῆς ἐν Βραυρῶνι ἱερείας τῶν ἀναθημάτων τι λαβόντι παραβληθῆναι λέγων ἐπὶ πείρᾳ συνέσεως κόρην καὶ τετράδραχμον, κἀπειδὴ τὸ τετράδραχμον εἵλετο, δόξαι διακρίνειν ἤδη τὸ κέρδος δύνασθαι. Poll. 9, 74.

116 202. *Κρεμάσας ἐκ τοῦ κίονος ἐξέδειρεν, ὅθεν καὶ μωλώπων ἔτι νῦν τὸ δέρμα μεστὸν ἔχει.* καί-

---

200 διαδόχου θυγατέραν B. — 202 Si ἔχει verum, ne probabile quidem est in oratione c. Dor., quam laesus ipse habuit,

τοι ἐπὶ τούτοιc οὐκ ἄν τιc εἴποι τὸ δεῖραι. Poll. 3,
79. Ad orat. c. Dorotheum refert S.
203. *Καὶ τῷ σκέλει με ἠρέμα ἔκρουσεν.* Antiatt. 232
B. A. 101, 22.
204. *Καὶ ἐμοὶ μὲν συμβάσης ἀρρωστίας καὶ* 233
ὑπομοσθείσης ταύτης τῆς γραφῆς ἀνεβλήθη ὁ ἀγών.
Schol. Ar. Plut. v. 725.
205. Ὑπερείδου. Ὑπ. ὁ ῥήτωρ ἔφηcε, τὴν ἀγω- 234
νίαν τοῦ λέγειν πέδην εἶναι. Stob. Flor. 8, 16. cf.
Mich. Ap. prov. 16, 2.
206. *Ἀρχομένων δεῖ τῶν ἀδικημάτων ἐμφράσ-* 235
σειν τὰς ὁδούς· ὅταν δ' ἅπαξ ῥιζωθῇ ἡ κακία καὶ
παλαιὰ γένηται, καθάπερ σύντροφος ἀρρωστία, χα-
λεπὸν αὐτὴν κατασβέσαι. Stob. Flor. 46, 63.
207. *Δεῖ τὴν ἐκ τῆς οἰκίας ἐκπορευομένην ἐν* 236
τοιαύτῃ καταστάσει εἶναι τῆς ἡλικίας, ὥςτε τοὺς
ἀπαντῶντας πυνθάνεσθαι, μὴ τίνος ἐστὶ γυνή, ἀλλὰ
τίνος μήτηρ. Stob. Flor. 74, 33. Ad orat. c. Ari-
stagoram retulit Westerm.
208. *Τοὺς μὲν πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν ἑαυτῆς γυ-* 237
ναικὶ καλλωπισμοὺς ὅπως βούλοιτο χρὴ γίγνεσθαι·
τοὺς μέντοι περὶ τὰς ἐξόδους οὐκέτι, (οὐκ ὄντας)
πρὸς τὸν ἄνδρα, ἀλλὰ πρὸς τοὺς ἑτέρους. ibid. 34.
209. Ὑπ. ὁ ῥήτωρ ἔφη μὴ δύναcθαι καλῶc ζῆν, 239
μὴ μαθὼν τὰ καλὰ τὰ ἐν τῷ βίῳ. Stob. Append.
florent. p. 41.
210. *Δεῖ τὸν ἀγαθὸν ἐπιδείκνυσθαι ἐν μὲν τοῖς* 240
λόγοις ἃ φρονεῖ, ἐν δὲ τοῖς ἔργοις ἃ ποιεῖ. Max.
Conf. Aphor. p. 165 tur.
211. *Διὰ δύο προφάσεις τῶν ἀδικημάτων ἄν-* 241
θρωποι ἀπέχονται, ἢ διὰ φόβον ἢ διὰ αἰσχύνην.
Max. Conf. Aphorism. p. 169 tur.

---

haec verba exstitisse. forsitan orationis c. Mantitheum fuerint. — 205 apophthegmatis similius est, sicut etiam 209 et 212. — 206 Lycurgi potius quam Hyperidis stilum ostendit. cυμφράc-cειν AB. eandem locutionem habet Lyc. § 124. — ἡ κακία S.; erat κακία. — 208 ὅπωc ἂν βουλ. S. — οὐκέτι, τοὺc οὐ vel οὐκέτι, οὐκ ὄνταc ci. S. — 209 μαθόντα Halm probante S. —

242 212. Ὑπ. ὁ ῥήτωρ ἠξίου ϲκοπεῖν τοὺϲ Ἀθηναίουϲ μὴ μόνον εἰ πικρόϲ ἐϲτιν, ἀλλ' εἰ καὶ προῖκα πικρόϲ. Plut. II p. 67 B.

243 213. *Sume hoc a iudicibus nostra voluntate, neminem illi propiorem cognatum quam te fuisse; concedimus officia tua in illum nonnulla exstitisse; stipendia vos una fecisse aliquamdiu nemo negat: sed quid contra testamentum dicis, in quo scriptus hic est?* Rut. Lup. I, 19.

42 214. *Non enim simile est vivere in aequa civitate, ubi ius legibus valeat, et devenire sub unius tyranni imperium, ubi singularis libido dominetur. Sed necesse est, aut legibus fretum meminisse libertatis, aut unius potestati traditum quotidiano commentari servitutem.* — Rut. Lup. II, 2. Ad or. adv. Aristogitonem refert S.

244 215. *Quid si tandem iudice natura hanc causam ageremus, quae ita divisit virilem et muliebrem naturam, ut suum cuique opus atque officium distribueret, et ego hunc ostenderem muliebri ritu esse suo corpore abusum; nonne vehementissime admiraretur, si quisquam non gratissimum munus arbitraretur, virum se natum, sed depravato naturae beneficio in mulierem convertere properasset?* — Rut. Lup. II, 6.

245 216. *Nam hominis avari atque asoti unum idemque vitium est: uterque enim nescit uti atque utrique pecunia dedecori est. Quare merito utrique pari poena afficiuntur, quos pariter non decet habere.* Id. II, 9; cf. Anonym. de schem. v. 140 sqq.

---

213 Cf. or. π. τ. Ἱππέωϲ κλήρου et π. τ. Πυρράνδρου κλ. — *fuisse; concedimus* Haase; erat *f. concedimus. Officia e. q. s.* — *in illum nonnulla* AB; *nonn. in ill.* reliqui. — 214 *vallat* libri; em. Aldus. — *tyranni* del. Halm. — *quotidianam* libri; *quotidiano* Ruhnk. — *commentare* libri; *commentari* Stephanus. — 215 *iudice natura* Rhenanus; *iudices* libri. *iudices, apud ipsum naturam* Stephanus. — *quae]* ita mg. Rhenani; *atqui* libri (*ut quae* Iacobus). — *virilem et* add. Ruhnk. — *et ego* Rigaltius; om. *et* libri. — *muliebri* Steph.; *tui liberi* libri. — *abusum* Steph.; *ad lusum* libri. — *sed depr.* Aldus; *se* libri. — *properasse*

217. *Cogis me iniuriae tuae causam proferre?* 246
Nihil agis; non dicam. Sed ipsum tempus eam patefaciet. Rut. L. II, 11.

218. *Sed ego iam, iudices, summum ac legiti-* 247
mum, quod exposui, meae causae ius omitto; vobis quod aequissimum videatur ut constituatis permitto. Non enim vereor, quin, etiamsi sit novum vobis instituendum, libenter id quod postulo propter utilitatem communis consuetudinis sequamini. — Rut. Lup. II, 17.

219. *Δοκεῖς γάρ αὐτὸν εἰπεῖν;* Herod. π. cχημ. 248
VIII, 597 W.

220. *ἄγειν* ἀντὶ τοῦ ἔχειν Ὑπ. B. A. 335, 24 249
(Bachm. anecd. p. 20, 18).

221. *Αἰγιλιεύς.* Ὑπ. — Harp. 250

222. καὶ ὡc Ὑπ. *αἰσχροκερδεῖν.* Poll. III, 113. 251

223. *ἀλφιτεῖς·* οἱ τὰ ἄλφιτα ποιοῦντεc. Ὑπ. B. 252
A. 381, 7; Suid. s. v.

224. *ἀλφίτια* ὡc Ὑπ. Poll. VI, 37. 253

225. Οὐ πάνυ ἐπαινῶ — οὐδὲ τὸ παρ' Ὑπ. 254
ἀναισχύντημα. Poll. VI, 183.

226. *ἀνδραπόδια* παρ' Ὑπ. Poll. III, 77. 255

227. Καὶ *ἀνδριζόμενοι* Ὑπ. Poll. II, 20. 256

228. *ἀντέχει·* — Ὑπ. ἀντὶ τοῦ ἀντιλαμβάνει. 257
B. A. 408, 1.

229. *ἀντιγραφή.* ἰδίωc μὲν ἐπὶ ταῖc τῶν κλή- 258
ρων διαδικαcίαιc ἀντιγραφὴ καλεῖται — — κοινῶc δ' ἐν ταῖc δίκαιc ταῖc δημοcίαιc (καὶ ταῖc ἰδίαιc) τὰ τῶν δικαζομένων γράμματα, ἃ ἐδίδοcαν περὶ τοῦ πράγματοc — Δημοcθένηc κατὰ Cτεφάνου καὶ Ὑπερίδηc. Harpocr.

---

libri. — 218 *etiamsi sit* Ruhnk.; *etiam sit* AB; *etiam si* exc. Gronovii et aldina. — *instituendum (instituatis, nedum) libenter* Iacobus. — 219 εὐριπίδῃ Ven. et Pariss. 1. 2; ὑπερίδῃ Havn. — 221 αἰγιλλιεύc B, αἰγιαλιεύc N. — 223 ἀλφιcτεῖc B. A. — 224 ἀλφιτεῖα vel ἀλφιτεία Iungermann. ἀλφιτεῖc Th. Fixius. — fr. 253 S. cum fr. 111 coniunxi. — 229 καὶ ταῖc ἰδίαιc add. Schoemann. —

259 230. Καὶ *ἀποκεκαρμένος* ὡς Ὑπ. Poll. II, 33.

260 231. *ἀπροβούλευτα καὶ ἀπρόγραφα*. Poll. VI, 144.

261 232. ἐξήλασεν· — Δημοσθένης δὲ καὶ ἐξώρισεν εἶπε καὶ Ὑπ. *ἀφώρισεν*. Poll. IX, 157.

262 233. Cὺ δὲ ὦ Οὐλπιανὲ εἰ τὴν *γαλεάγραν* ζητεῖς, ἔχεις παρ' Ὑπ. τῷ ῥήτορι· ὅπου δὲ, cὺ ζήτει. Ath. XIV p. 616 C. — ἴδιον δὲ Ὑπερίδου τὸ καὶ ταῖς λέξεσιν ἀφειδέστερόν πως καὶ ἀμελέστερον χρῆσθαι· ὥσπερ ὅταν *μονώτατος* λέγῃ καὶ *γαλεάγρα* καὶ *ἐκκοκκύζειν* καὶ *ἐστηλοκόπηται* καὶ *ἐπήβολος* καὶ ὅσα τοιαῦτα. Hermog. III p. 382 W.; cf. Max. Plan. V p. 560. — Ὑπ. δὲ καὶ Δημοσθένης ἐπ' ἀλεκτρυόνων τὸ *κοκκύζειν* εἶπον. Poll. V, 89. — ἐστηλιτευμένος κατεστηλιτευμένος *ἐστηλοκοπημένος*· οὕτω γὰρ Ὑπ. Poll. VIII, 73.

263 234. Ὑπ. δὲ καὶ *γηροβοσκὸν* εἴρηκε. Poll. II, 14.

264 235. *διαλέγεσθαι* καὶ τὸ πλησιάζειν ταῖς γυναιξὶν, ὡς Ὑπ. Moeris p. 195, 8 Bk. — οὐ μὴν ὁ πλησιασμὸς οὐδ' ἡ διάλεξις (de concubitu), ἀλλὰ διελέχθην αὐτῇ καὶ *διειλεγμένος εἰμὶ* ὡς Ὑπ. Poll. V, 93. — Ὑπ. δὲ *διειλεγμένος* ἐπὶ ἀφροδισίων. Poll. II, 124.

265 236. *δικογράφος* ὡς Ὑπ. Poll. VIII, 24.

266 237. Ἡ δὲ *δουλὶς* Ὑπερείδῃ εἰρημένον φαῦλόν ἐστιν. Poll. III, 74.

65 238. *Δρακοντίδης* εἷς τῶν λ'. Ὑπ. Harpocr.

267 239. *Ἑκατομβαιὼν* ὄνομα μηνός· Ὑπ. Harpocr.

268 240. φυγαδευθῆναι, διωχθῆναι· Ὑπ. δέ που καὶ *ἐξεδιώχθη* λέγει. Poll. VIII, 70.

269 241. *ἔμμηνοι δίκαι* αἵ τε ἐμπορικαὶ καὶ ἐρανικαί· Δημοσθένης καὶ Ὑπ. Harp.

270 242. καὶ *κατηγόρησεν ἐνδόσιμα* ὡς Ὑπ. Poll. VIII, 143.

---

233 ap. Hermog. ἐκκοκύζειν ante S., qui addit fort. κοκκύζειν scribendum esse; sane Planudem ἐκκ. tueri: ἐκκ. δὲ τὸ μέγα κοκκύζειν. — ἐπήβολος ex or. c. Demadem affertur; v. fr. 81.

243. καὶ *ἐπιβασίαν τῇ δίκῃ* Ὑπ. Poll. II, 200. 271
244. Ὑπ. δὲ *ἐπισυκοφαντεῖν* ἔφη. Poll. VIII, 31. 272
245. *εὐημερήσαντος* Ὑπ. Phot. Suid. s. v. εὐ- 273
ημερία.
246. *ζυγομαχεῖ·* στασιάζει, ὡς οἱ βόες ἐζευγμέ- 274
νοι. — κέχρηται Ὑπ. Phot. Suid. E. M. s. v.
247. *κακολογία* ὡς Ὑπ. Poll. II, 119. 80
248. *κακοπράγμων* ὡς Ὑπ. ἔφη. Poll. IV, 36 275
et VI, 169.
249. καὶ Ὑπ. *τὰ ὄντα καταβέβρωκέν* φησιν ἀντὶ 276
τοῦ κατεδήδοκεν. Poll. VI, 39.
250. *καττύεσθαι* Ὑπ. τὸ ὑποδεδέσθαι. Phot. lex. 277
p. 150, 19; cf. E. M. p. 493, 47.
251. *ἐπὶ κεφαλὴν σπεύδειν*, ὡς Ὑπ. Poll. II, 42. 278
252. *Κρόνος·* μωρός. Ὑπ. Antiattic. B. A. 279
p. 104, 7.
253. *κώδεια* εἶδος φυτοῦ, ἡ τῆς μήκωνος κεφαλή. 280
Ὑπ. καὶ Ἀριστοφάνης. Suid. s. v.; cf. Harpocr. cod.
D p. 118, 9.
254. *μεσεγγυήματα* δὲ Ὑπ. Poll. VIII, 28. 281
255. *μικρολόγον* δὲ Ὑπ. τὸν εἰς ἀργύριον ἀνε- 282
λεύθερον. Poll. II, 123.
256. καὶ *ξενοτροφία* παρ' Ὑπ. Poll. III, 58. 283
257. *ὀρθὴν δ' ἐντυγχάνει* ἀντὶ τοῦ εὐθύς· Ὑπ. 284
Suid.; Phot. lex. 346, 12; Bachmann. anecd. p. 320, 17.
258. καὶ ἐποφθαλμιᾶν τὸ ἐπιθυμεῖν τινός, καὶ 286
ὠφθαλμίασε τὸ ἐπεθύμησεν Ὑπ. Poll. II, 62.
259. *ὀψαρτυτής* ὡς Ὑπ. Poll. VI, 37. 287
260. *παρεχείμασεν* Ὑπ. Phot. lex. p. 392, 19. 288
261. Ὑπ. δὲ καὶ *τοῦ παροδίου τοίχου* εἴρηκεν. 289
Poll. VII, 121.
262. *πελαγίζειν* τὸ διὰ πελάγους πορεύεσθαι. 290
Antiatt. B. A. 111, 28; cf. Phot. p. 406, 10.

---

258 ἐνοφθαλμιᾶσαι — ἐπιθυμῆσαι cod. V. apud Lederlinum; ἐποφθαλμιᾶσθαι cod. apud Dorvil. ad Charit. p. 252. ἐπωφθαλμίασε ci. S. —

291 263. καὶ περιλωπίcαι, ὅπερ Ὑπ. *περιδῦσαι* εἴρηκεν. Poll. VII, 44.

292 264. *λείαν περιεσύραντο* ὡc Ὑπ. Poll. I, 162.

293 265. πίθοc ἢ πιθάκνη· Ὑπ. δὲ καὶ *πιθάκνιον* εἴρηκεν. Poll. VI, 14.

294 266. *πολυπληθία* ὡc Δημοcθένηc καὶ Ὑπ. Poll. IV, 163.

295 267. καὶ *πολυφίλοις* Ὑπ. Poll. III, 63.

296 268. τὴν *πομπείαν* αὐτὸc ὁ τεχνικὸc (Hermog.) ἡρμήνευcε —· εἴληπται δὲ αὐτῷ τὸ τοιόνδε ὄνομα ἀπὸ τῶν λόγων Λυcίου καὶ Ὑπ. καὶ Δεινάρχου· πολὺ γὰρ παρ' αὐτοῖc τὸ ὄνομα. Greg. Corinth. ad Hermog. VII, p. 1118 W.

297 269. *προςμετροῦντας* Ὑπ. Poll. IV, 166.

22 270. *πωλητήριον* τὸ πρατήριον· οὕτωc Ὑπ. Phot. Suid. s. v.

298 271. καὶ *σηκώματα* ὡc Ὑπ. Poll. IV, 172 (de sacomatis).

299 272. καὶ τὸ *συγκαταδουλώσασθαι* παρ' Ὑπ. — cύνδουλοι δὲ λέγει Λυcίαc καὶ Εὐριπίδηc, Ὑπ. δὲ καὶ Εὐκλείδηc *ὁμόδουλον* λέγουcιν. Poll. III, 81 sq.

300 273. *τοκίζεται αὐτῷ ἀργύριον* παρ' Ὑπ. Poll. III, 85.

301 274. *φιλοτησία*· Δημοcθένηc ἐν τῷ κατ' Αἰcχίνου. ἡ κύλιξ ἣν κατὰ φιλίαν τοῖc φίλοιc προὔπινον φιλοτηcία ἐκαλεῖτο, ὡc Ὑπ. φηcὶ καὶ Ἄλεξιc, Harp. cod. D p. 181, 25; Phot. s. v., et similiter Suid. s. v.

302 275. *φρονηματισθῆναι*. οὕτωc Ὑπ. ἀντὶ τοῦ φρονήματοc καὶ οἰήcεωc πληρωθῆναι. „οἱ δὲ φρονηματιcθέντεc ὑπὸ τῶν δεδηλωμένων ἕτοιμοι ἦcαν.“ Suid. s. v.; cf. E. M. 800, 43.

303 276. *λόγου χάριν* φηcὶν Ὑπ. — Phot. p. 229, 22.

---

263 εὐριπίδηc C. — χάριν ἔχειν (fr. 304 S. ap. Poll. V, 142) nunc legitur in or. fun. col. 7, 4.

ADDENDA ET CORRIGENDA.

Absoluto iam opere accidit, ut singulari Babingtonis humanitate ac liberalitate, quam satis laudare non possum, novum huic editioni adiumentum accederet. Namque ille mihi exemplar editionis suae Harrisianorum fragmentorum ultro oblatum transmisit, in quo quae in papyro Harrisiano iterum atque iterum lentis quoque ope inspecto invenerat, diligenter enotata erant. Inde quae corrigenda quaeque addenda videbantur, simul si qua alia interea accesserant, hoc loco subicere volui.

ΚΑΤΑ ΔΗΜΟϹΘ. col. I. v. 1 ἐπέτρεψας, v. 10 ἐπ]ειδή, 12 Ἅρπα]λος, 13 Ἀττική]ν Bb. — I, 14—16. Frg. XXX cum XVI a coniungendum esse iam Shp. coniecerat; cui coniecturae negat Bb. papyri speciem favere. At unum versiculum inter XXX et XVI intercidisse ipse quoque statui. — I, 19 ...α.δρον (Ἀλέξανδρον? ἄνανδρον?) Bb. — I, 23 Ἅρπαλον Bb.; idem 25 τωνου. — II, 4 ανδρ, 17 μιϲθον Bb. — II, 21 ειϲεκα...ε.εκε Bb. — 22 ..ϲιον perperam lectum, ..ειον vel θεον in A exstitisse Bb. affirmat. — III, 19 καιπεν, 20 θ in principio vs. agnoscit Bb. — 21 in principio vs. fortasse Τ fuisse. Conicio nunc: [δι' ἐκεῖνα | τὰ] εἴκ. τάλ. — 22 δεναλογονεπ satis clare legi Bb. — VI, 8 νοϲ? Bb. — VII, 8 ἐ[γὼ δὲ τ]ὸν ἐναντίον W., qui deinde eadem in quam ipse quoque incidi coniectura fr. IV E. coniungens ita pergit: δικαίωϲ ἂν] παρὰ ϲοῦ | λόγον ἀπαιτοίη]ν, τ[ίν]οϲ | ἕνεκα τὴ]ν ἐξ Ἀρείου | πάγου βουλήν, ἣν] ψη|φίϲματι]..... — VIII, 10 ϲθαιεμ A sec. Bb. — 15 δημο7 A? Bb. — IX, 2 παρα Bb. — 8 υπερου in ipso A exstare Bb. affirmat. — X, 1 exigua vestigia litterarum in principio vs. exstare; primam videri Μ fuisse Bb.; itaque et ipse in παρ' ὑ|μῶν incidit. — 3 ουκα[ι]ειλ... fuisse videri (οὐ καὶ εἰληφὼϲ?). — 4 αποιεν Bb. — 6 ἔλαβεν A sec. Bb. — 8 ουγαρδη? Bb. — 20 τωναδικουν certum esse Bb. — XI, 1 καικη satis certum esse Bb. *Dele igitur adnotationem meam ad h. v.* — 20 χρηνυμαϲ A sec. Bb.; quod si verum, ita potius restituere debui: οὐ γὰρ ἐ|χρῆν ὑμᾶϲ τούτων ἀποψηφίϲαϲθαι, μὴ (ita pridem Bb.) |

μέλλοντας ἀ]ναδέξα|cθαι....., hoc sensu: ne sic quidem vobis absolvendi erant, si nullum crimen ipsi suscepturi essetis; quanto minus etc. — ceterum 23 μ incertum esse, 24 B. recte legisse εν Bb. — XII, 18 αττ? Bb. — 27 πολεμοναν Bb., idem 28 αξιω vel αξιο. — Frg. II a H. (v. p. 7 adnot. v. 2 sq.) ita legit Bb.: coι | ηι | η7 | ραυ | πε |. — XIII, 5 νεcθαι Bb.; λυμαί|νεcθαι? cf. Lys. 28, 14, *corrige autem* π]εcθαι. — 18 .....c[ε]ιc A sec. Bb. — XIV, 14 coc vel τοc vel γοc A sec. Bb., qui propterea improbat διοικήcεωc. — XV, 1 καὶ παρ' ἐλπίδα ταῦτα] praecessisse putat Bb. — XVI, 2 περιηρη|cαι in A fortasse fuisse Bb. — 4 ["Ελ|λ[ην]ας Bb. nunc unice verum putat; quamquam antea idem v. 5 λα vel χα satis clare legere sibi visus est. Ad sensum "Ελλ. multo melius quam 'Αχαιούc; *illud igitur repone.* — 10 τουcδεc vel τουcδεο A sec. B. — XVIII, 14 *dele adnotationem meam.* — 25 περι certum esse Bb. — 26 ...ιαc A sec. Bb. — col. XVIII. coniecturam meam, qua fr. XVIII H. hoc loco inserui, papyri specie satis comprobari Bb., qui ipse pridem in eam incidisse videtur. — 4—8 Bb.: τοχρ]υcιο[νκα]τατηc|πατρ]ιδοc ε[λ]α[β]εcκαι|...βαλε[c]κ[α]ικατα|....ονμενcαυ|τον]εποιηcαcκατη|. *Conicio igitur:* [ταύτην γὰρ τὴν φιλί|αν διέ]λυcαc α[ὐτόc, ὅ|τε χρυcίον κατὰ τῆc | πατρίδοc ἔλαβεc καὶ | μετέβαλεc, καὶ κατα|γέλαcτον (hoc etiam Bb. ci.) μὲν cαυ|τὸν ἐποίηcαc. — 9 αcδετουcεκτων fortasse exstare Bb. — 11 υτωντων vel υτωντηc Bb., et v. 12 νο(?)..αιεξον. — 20 τηλικουτο[c Bb. — XIX, 11 πλουτου A sec. Bb. — 14 δεταιτηc nunc Bb. — 15 αλλυμειc? Bb. — 18 περιεcτηκοταc nunc Bb. — 23 φυλα Bb. — Frg. III c H. (p. 11 adn.) v. 26 πειc^τ deleto ε A sec. Bb. — XX, 1 ο]ὐ γὰρ, 4 ο]ὐδέ γ', 5 ἀδικ]οῦσιν Bb. Idem v. 9 ἰδιώταιc, 10 φυλατ, 11 χρυcίον, 14 εἰλή]φασιν, 15 μὲν. — 16 δεδ satis clare legi Bb.; ft. esse αδεδι. — 17 ....κα..α?? Bb. — 20 τὸ τίμ. (B.) nunc etiam Bb.; antea ἀποτίμ. — 21 νεcτιν etiam Bb. — 22 αωντουτοιc Bb. — XXII, 15 ἀπ[οδη Bb. — XXIII, 1 ...νομουουδε?? Bb., idem 3 non minus dubitanter: π (vel τ) εψηφιcαντοαλ. — 5 ...ε...ονται vel ...εποcονγαρ Bb. — 6 c? ωτατοντηc Bb. sibi visus est discernere; idem v. 7 ολ — — οια. — 8 ψαιω Bb. — XXIV, 2 αὐτ[ὸ]c et 5 ἀφείλετο Bb. — XXV, 16—18 *His cum versibus coniungendum esse fr. XXIII a H. Bb. pro certo affirmat: quippe fibram coloratam decurrentem supra ΤΟΥΔΙΟCΚ continuari supra ΑΙ XXIII a 1; ΑΙ enim ibi legi, non Ν. Itaque corrige:* 'Αλεξάν|δρῳ καὶ τοῦ Διὸc καὶ | τοῦ Ποcειδῶνοc ει|........οποιαφι|. v. 18 π incertum esse Bb.; ΥΥ potius exstare videri. — XXVI, 1 cετουc? Bb. — Quod suspicatus sum cum hac col. coniungendam esse col. XVII (fr. XV H.), ea coniectura iam refellitur, cum fr. XXIII b H. potius continua-

tionem col. XXVI exhibeat. *Dele igitur adnotationem meam p. 10 v. 8—11, et in col. XXVI ita corrige:* (10) πιασ..... ...... | desunt v. II | κακαι.......... | απηγ.......... || μωι........... — | ξ............. | ο............. | ε.. .... | π............. — | ψ............. | desunt v. VIII? | — XXVII, 5 sq. καινὸν γὰρ] τουτὶ τὸ πρᾶ-[γμα, ε]ὶ νὴ Δία W. — 9 μήθ' οἱ W. — *p. 17 a v. 2 corrige καλεῖς.* — XXXII, 13 supra ..λεωϲ discerni litterarum quaedam fragmenta; fortasse fuisse οϲωπ Bb. — 15 ἄλλην agnoscit Bb. — XXXIII, 21 litteras OP post X expunctas videri Bb. — 27 κλαιηϲει ε A sec. Bb. — *p. 19 adn. v. 13 corrige* quattuordecim, *et dele deinde v. 16—19 fr. XXIII H.; cf. ad XXV, 16.* — fr. H. XXIV (ibid. v. 19 sqq.) a 6 σουκατεψη Bb. — b 6 ει A sec. Bb.

ΥΠ. ΛΥΚΟΦΡ. fr. IX a H. (p. 20 adn.) v. 1 εου Bb.; v. 7 αιεν, v. 8 ν. — XXVI, 1 ωευ Bb.; id. v. 4 ε]κεινοϲ legit et v. 7 εαντου. — XXXVII, 2 papyrum ei quod B. ci. ἀπάγειν magis favere quam S. coniecturae εἴργειν Bb. — 3 νῦν Bb. — XXXVIII, 3 κωλυε.ε] litteram T (B.) spatio quod est inter duo Ε vix capi Bb. — Papyr. Arden. VII, 25 adn. ductus qui est in A supra Ε litteram non recte expressus est; eandem formam habet qua nos C litteram in fine vocabulorum scribimus.

ΕΠΙΤΑΦ. col. IV, 15 διαϲώζουϲα inserit L. Breitenbach; idem v. 22 κοινῶν τῆϲδε τῆϲ πόλεωϲ.

INDEX NOMINUM ET RERUM MEMORABILIUM.

ISAEI

ORATIONES

CUM ALIQUOT DEPERDITARUM FRAGMENTIS.

EDIDIT

CAROLUS SCHEIBE.

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLX.

LIPSIAE TYPIS B. G. TEUBNERI.

FRIDERICO LUDOVICO EGGERTO

NEOSTRELITIENSI

ET

CAROLO HENRICO ADELBERTO LIPSIO

LIPSIENSI

D. D. D.

CAROLUS SCHEIBE.

PRAEFATIO CRITICA.

Anno superiore edidi Commentationem criticam de Isaei orationibus programmati gymnasii Vitzthumiani quod Dresdae est insertam, in qua cum quaestiones quasdam attigi quae ad universam pertinerent artem criticam in hoc oratore recte factitandam, tum pertractavi difficiliores aliquot locos et corruptos quidem pro virili parte operam dedi ut sanarem. Quoniam autem scriptionum scholasticarum natura fert et condicio. ut in paucorum manus veniant, ea quae ab initio illius libelli disputavi, cum in ipsa Isaei editione locum habere viderentur quam maxime idoneum, repetere constitui, ita tamen, ut partim augerem ea et amplificarem, partim mutarem et corrigerem.

Causae hereditariae cum natura sua saepe tam complicatae sint et intricatae, ut eas evolvere et expedire admodum difficile esse videatur, mirum non est quod in Isaei orationes, e quibus pleraeque omnes, quae quidem integrae *) ad nostram

---

*) Orationi undecimae quae est de Hagniae hereditate aliquid deesse et ex eo apparet quod, cum promiserit actor se de facultatibus quae ab adversariis celentur deinceps dicturum (§ 44. *ἀλλ' ὕστερον περὶ τῶν παρακλεπτομένων ὑπὸ τούτων ποιήσομαι τοὺς λόγους*), nihil tale in ipsa oratione commemoratum reperitur et quod omnis desideratur peroratio. Quare quod auctoritate codicum quamvis optimorum AB fretus omiserat Imm. Bekkerus extrema oratione additamentum *ΛΕΙΠΕΙ*, detruncatam illud quidem designans orationem, recte est a criticis Turicensibus revocatum. Quae autem ex parte tantum servata est a Dionysio Hal. (de oratoribus vet. V. p. 618 sqq. et orat. Graec. VII. p. 351 sqq. Reisk.) oratio duodecimae nomine hodie insignita et ceteris adiecta orationibus integris, ea non pertinet ad lites hereditarias, sed ad causam Euphileti in *διαψηφίσει* a paganis eiecti.

pervenerunt aetatem, in eo causarum privatarum genere versantur, haud multi fuerunt qui studia sua conferrent. Contigit tamen eis ut egregium rerum oratione explicatarum dictionisque nanciscerentur enarratorem eundemque criticum muneri suo parem Georg. Frid. Schoemannum, a quo de rebus quidem inprimisque de iure civili vix unus et alter relictus locus est qui aut accuratiore retractatione aut correctione indigere videatur. De verbis autem illius oratoris perpurgandis atque ad pristinam speciem revocandis cum optime meruerunt Imm. Bekkerus et critici Turicenses, quorum ille in hoc magis quam in ceteris oratoribus quantum ingenii acumine posset sagacitateque ostendit, hi siquid ab viro illo doctissimo neglectum esset aut minus recte institutum expleverunt aut correxerunt, tum hoc tempore nemo quod sciam in omnibus Isaei orationibus recensendis edendisque peculiarem operam curamque posuit. Nam Dobsonus Britannus id egit ut quidquid esset a ceteris interpretibus ad illas illustrandas allatum diligenter colligeret, raro quid de quoque loco ipse sentiret profiteretur: id tamen utilitatis attulit ad orationem Isaei rectius constituendam, quod codicis optimi Crippsiani iterum a se excussi et Burneiani scripturae discrepantiam evulgavit. Parisina vero editio a Carolo Müllero incuriosissime curata cum ne transversum quidem unguem discedat a Turicensi in censum venire non potest. Sed nuper exstiterunt quamvis pauci qui in singulis locis expoliendis mendisque, quibus in tanta doctissimorum virorum industria ac diligentia tamen permultis inquinatae sunt Isaei orationes, liberandis sedulo elaborarent. In quibus non mediocri laude digni sunt Dobraeus, Britannus perspicacissimus (adversar. vol. I. p. 286 sqq. et orat. Att. ed. Dobson. IV. p. V—XVI.), Emperius (opusec. p. 279 sqq. et 316), Meutznerus (act. societ. Graecae II. p. 99 sqq.), Ed. Jeniekius (observatt. in Isaeum Lips. 1838), G. A. Hirschigius (Philol. vol. V, p. 322 sq.): paucos locos sollerter et alacriter, uti solet, attigit Cobetus vel in variis vel in novis lectionibus. Pervellem tamen Batavus ingeniosissimus quique praeter ceteros emineat Attici sermonis accurata et copiosa scientia cognitam haberet aut cognoscere vellet Baiteri Sauppiique elegantissimam oratorum Atticorum editionem, ne quae iam inventa essent receptaque

in seriem verborum tamquam non inventa conquereretur ac postliminio in medium proferret. Hi omnes quamquam pro sua quisque parte operam dederunt ut emendatus prodiret salebrisque purgatus Isaeus, tamen nondum ita ad unguem perpolitus est, ut ubique Isocratis discipulum et magistrum Demosthenis et Lysianae eloquentiae aemulum agnoscas. Neque id mirum, cum codicibus manu scriptis neque multis utamur neque bonis. Nihilo secius vel ex eorum vestigiis emicat Isaeum pure emendate, eleganter venuste, denique Attice locutum esse.

Itaque si primum de formis vocabulorum quaeris, consentaneum est non alias eum sibi usurpandas putavisse nisi quae Atticum maxime decerent neque eundem hoc illove loco tamquam sui oblitum in se admisisse ut talibus uteretur quae longe distarent ab usu Atticorum et consuetudine. Ex quo genere sunt illa *καθιστάνειν* (or, 2. § 29. Cobeti orat. de arte interpr. p. 92, nos in praefat. ad Lysiam p. VI); *οὐθείς μηθείς μηθέτερον* (Schoemann. ad or. 7, § 29.), *ψηφίσεσθε* (or. 1. § 51), *ἐφόρεσαν* (or. 4. § 7.), *ἄξαντες* or. 4. § 10, alia eius modi, quae nemo facile erit hodie quin condemnanda esse iudicet, nisi qui quidvis patienter ferri debere praefracte contenderit, quod librarii aut ex inferioris aetatis aut ex aliarum gentium, maxime Macedonum, scribendi prava consuetudine aut etiam ex sui ipsorum temporis obscuritate et barbarie in scriptorem suum invehere non dubitaverunt. E talibus igitur sordibus a scribis oblatis et fidenter propagatis cum manifesto appareat quam suspecta sit atque infirma librorum manu scriptorum in his rebus fides, tum coniectura fieri facile potest quid sit de ceteris formis habendum, quas si non barbaras at tamen ne ipsas quidem ab Atticis usurpari solitas esse vel veterum grammaticorum decreta declarant vel, siquis forte his non tantum tribuat, ut usquequaque eos audiendos esse existimet, aperte docent codices emendatiores, qualem Urbinatem Isocratis et magna certe ex parte Parisinum Σ Demosthenis esse constat, de cuius quidem auctoritate cum aliquamdiu consedisset contentio, nuper vehementius exarsit. Isaei quidem libri quamvis minime digni qui cum illis quos dixi comparentur, tamen et ipsi eum aliquotiens Atticum, ut

oportuit, et aequalibus suis, maxime Demostheni, similem repraesentant. Orat. 3. § 48 extr. codices LZ secundam pers. habent in ει exeuntem προσποιήσει (ut Dem. de f. Leg. § 46.), or. 10. § 18 cuncti ἤμεν. Fere omnibus locis reperitur tertia pers. optativi aor. in ειε desinens: τελευτήσειεν or. 1. § 10, ἐρωτήσειεν or. 2. § 25, δόξειεν or. 3. § 11, πιστεύσειεν or. 3. § 23, καταστήσειεν or. 3, § 32, ἀμφισβητήσειε or. 3, § 61, ἀξιώσειε or. 4. § 26, βεβαιώσειεν or. 5. § 23, τολμήσειεν or. 6. § 9, ἐξαγγείλειε or. 6. § 39, εὐπορήσειεν or. 7. § 8, ἀμφισβητήσειε or. 7. § 36, δείξειε or. § 9, ἐπιδείξειε or. 8. § 28, κατορθώσειεν or. 8. § 37, θαυμάσειε or. 10, § 18, δείξειεν or. 11. § 28, ποιήσειε' or. 11. § 48: quater tantum libri mscr. in αι exeuntem habent eandem personam, nec tamen ut exclusa sit dubitatio: or. 1. § 30 πιστεύσαι, at codex A Dobsono teste πιστεῦσαι, Maius nescio an e cod. suo πιστεύσῃ, ut ab Isaeo πιστεύσειε profectum videatur. Certius etiam est praeoptandam esse Atticam formam or. 9. § 18, ubi Bekkerus codicem deteriorem Z secutus dedit ἐθελῆσαι suffragantibus editoribus Turicensibus: at cum in AB sit ἐθελήσῃ, in Aldina vero ἐθελήσει, iure praeferes ἐθελήσειε. Relinquuntur igitur duo loci, in quibus codices nullam de vitio movent suspitionem: unus est or. 4. § 14 ἐγχειρῆσαι, alter or. 8. § 40, cuius tamen integra verba subiungam, ut eum aliquid labis suscepisse planum faciam: *Καὶ τὰ μὲν γεγενημένα, καὶ δι' ἃ τὰ πράγματα ταῦτ' ἔχομεν, σχεδόν τι ταῦτ' ἐστίν, ὦ ἄνδρες· εἰ δὲ εἰδείητε τὴν Διοκλέους ἀναισχυντίαν, καὶ περὶ τὰ ἄλλα οἷός ἐστιν, οὐκ ἂν ἀπιστῆσαι τις τῶν εἰρημένων οὐδενί.* Et sententiae conformationem et concinnitatem flagitare arbitror ut corrigatur *οὐκ ἂν ἀπιστήσαιτ' ἴσως τῶν εἰρημένων οὐδενί.* Quae cum ita sint, num in tanto exemplorum numero credibile est unum istuc ἐγχειρῆσαι ab Isaeo exceptum esse? Mihi quidem secus ac vel invitis libris scribendum potius videtur ἐγχειρήσειεν. — Itemque cum tertiam pluralis optativi aor. personam in ειαν terminatam teneant codices or. 8. § 42 ἐθελήσειαν et or. 10. § 17 προσαπολέσειαν (quam quidem ego terminationem ubique Lysiae reddidi, v. praefat. p. VI), pro μαρτυρήσαιεν ἂν in or. 9 § 18 edidi μαρτυρήσειαν ἄν, quod fortasse propter κακο-

φωνίαν evitatum a scribis. — Verum contra praecepta grammaticorum (Voemel. proleg. ad Demosth. contiones p. 81 sqq. Guil. Dindorf. praefat. ad Dem. p. XXXIII.), sed recte tamen augmentum non temporale, sed syllabicum verbis βούλεσθαι et δύνασθαι praefigunt omnes fere codices: ἐβουλόμην or. 10, § 1, ἐβούλετο or. 1. § 25 (ἐβάλετο Q), 26, 27 (ἠβούλετο A secundum Dobsonum), 48. or. 2. § 17. or. 5. § 9. or. 9. § 11, 12. or. 10. § 9 or. 11. § 30. or. 12. § 9, ἐβουλήθης or. 5, § 47, ἐβουλήθη or. 1. § 11 extr. (ἠβουλ. Ald.), 14 (ἠβουλ. Ald.), 20, 27 (ἠβουλ. Q et pr. A), ἐβουλήθημεν or. 1. § 45. or. 5. § 19, 30: ἐδυνάμην or. 9. § 27. or. 10. § 25, ἐδύναντο or. 6. § 40, ἐδυνήθη or. 1. § 25. or. 5. § 39, unus exceptus est locus or. 12. § 11, in quo legitur ἠδυνήθησαν, sed cum illae orationis reliquiae e Dionysio Halicarn. petitae sint, probabile est illum ipsum hanc formam Isaeo intulisse. Itemque constanter reperitur ἔμελλον: or. 5. § 5. or. 6. § 27. or. 7. § 33, 35, ἑάλωμεν or. 6. § 1, ἑάλωσαν or. 5. § 15, ἑαλωκότας or. 5. § 13: contra in formis ad ἀναλίσκειν pertinentibus libri fluctuant. ἀναλωμένων enim est or. 5 § 29, ἀνήλωσα et ἀνηλωκέναι or. 8. § 39, ἀνήλωσεν or. 5. § 35. Benseler ad Isocr. Areopag. p. 133 sqq. Voemel. proleg. ad Demosth. contiones p. 71 sq. — Plusquamperfectum nusquam caret augmento nisi or. 6. § 37 ἀπολώλει et or. 7. § 27 παραδεδώκει, quae haud dubie emendatione indigent: nam or. 3. § 10 extr. ἐκδεδώκει male intrusit Bekkerus, librorum omnium scripturam ἐδεδώκει recte revocarunt critici Tur. coll. § 28, 64. or. 5. § 26: orat. autem 3. § 2 pro τετελευτήκει Baitero auctore corrigendum τετελευτήκειν coll. § 57. et or. 8. § 29. pro καταπέπληκτο e cod. Z quamvis deteriore restituendum oratori κατεπέπληκτο. In quo prorsus assentior G. Dindorfio in praefat. ad Demosth. p. XXI sq. aeque ac de augmento verbi ἐγγυᾶν et παρεγγυᾶν, cuius praeterita sic formasse Atticos ἠγγύων παρηγγύων ἠγγύηκα παρηγγύηκα ἠγγύησα παρηγγύησα pariterque praeterita generis passivi et medii, etiam poetarum locos docere rectissime animadvertit, ducem optimum habens et quasi antesignanum Lobeckium ad Phrynichum p. 155. Atque in Isaei quidem codd. A B semel tantum forma unice probanda legitur or. 3. § 58

ἠγγυήκει praetereaque in fragm. 31 ed. Saupp. est παρηγγύησεν. In reliquis omnibus locis, tamquam praepositio ἐν huic verbo inesset, invectum est ex B et corr. A (v. Bekker. ad or. 5. § 18.) post ἐν augmentum syllabicum, atque in imperfectis quidem ἐνεγύα et ἐνεγυᾶτο et ἐνεγυῶντο or. 3. § 45. 70. or. 5. § 18. or. 8. § 14. in aoristis ἐνεγύησεν, ἐνεγυήσατο or. 3. § 36, 52, 55, 79. or. 5. § 2, 4. or. 9. § 29. reduplicatio in perfectis et plusquamperfectis ἐγγεγυηκώς or. 3 § 40, ἐγγεγυημένος or. 3. § 73, ἐνεγεγύητο or. 3. § 55. Haec igitur omnia ad illam normam correxi. Fortasse etiam in formis praeteritorum a verbo ἀμφισβητεῖν ductis alterum augmentum, quo omnes ubique carent Isaei libri, e consuetudine Atticorum (Voemel. l. d. p. 74 sq.) interponendum scribendumque ἠμφεσβήτουν et ἠμφεσβήτει or. 2. § 28, 29, 31, or. 4. § 30. or. 5. § 7. or. 11. § 5, 16, 25, ἠμφεσβήτησα — σεν — σαμεν — σαν or. 3. § 1, 13, 50, 51, 55. or. 4. § 10, 21, 29. or. 8. § 19. or. 11. § 10 extr., ἠμφεσβήτηκε or. 7. § 21, ἠμφεσβητήθη or. 8. § 20, ἠμφεσβητήθημεν or. 8. § 44. Interim tamen librorum scripturam secutus sum. Contra in duplici augmento verbi decompositi κατεδιῄτησαν consentiunt codices Dionysii Hal. or. 12. § 11. itemque ἀπεδιῄτησαν or. 12. § 12, simpliciter autem compositum, ut par est, priore augmento destitutum habetur in libris mscr. or. 2. § 31. or. 6. § 15, 21. or. 8. § 9. or. 9 § 27. — Deinde futurum φανήσομαι nusquam non reperitur omnibus stabilitum libris, non φανοῦμαι (Voemel. l. d. p. 99). — Accusativum heteroclitorum, quorum nominativus exit in ης, genetivus in ους, constanter in ην desinentem servarunt codices Isaei, praeterquam quod in or. 5. § 12 et 33 Δικαιογένη legitur, sed utrobique altera forma praeferenda videtur Sauppio, quicum facio. — Praeterea reposui συγκαταγράψασαν pro συγκαταγραψάσασαν or. 2. § 7 coll. Moeride p. 194 Bk., κατοκώχιμον pro κατόχιμον or. 2 § 28 (quemadmodum Dobraeus et G. Dindorf. in Stephani thes. Didot. IV. p. 1114. et Cobet. var. lectt. p. 29 reponi iusserunt) coll. Moer. p. 200 Bk., πρᾶξαι pro διαπρᾶξαι or. 10. § 9. secundum Bekkerum sicuti § 11 et 13*), ἀποδιδόναι pro ἀποδίδοσθαι or. 2. § 28

*) Nam etiamsi passivum eius verbi in dubium vocari non licet in Lycurgi Leocr. § 15, tamen in Demosth. Mid. § 114 e cod. Σ recte

(v. Boissonad. ad Philostrati Heroicum p. 288 sq. Lud. Dindorf. ad Diodor. IV. p. 285 sq. meae lectt. Lys. p. 70 sive 364)*), κνεῖν pro κύειν or. 8. § 36 (v. ad Lys. or. 13. § 42), δέδιμεν pro δεδίαμεν or. 5. § 22 cum Cobeto nov. lectt. p. 469, εἰς pro ἐς or. 1. § 14. et εἴς τε pro ἔς τε or. 7. § 34 (ἴστε A), et εἰς αὑτὸν pro ἐς αὑτὸν or. 7. § 39, non quod hoc Atticum non sit, sed quod non minus a Demosthenis (Dindorf. praef. ad Dem. p. XXIII.) quam ab Isaei usu abhorret, fortasse etiam scribendum Εἰλειθυίας cum Baitero pro Εἰληθυίας or. 5. § 35 et περιεοράκασιν pro περιεωράκασιν or. 7. § 32 et ἑορακότων in fragm. 33. ed. nostrae pro ἑωρακότων. Utrum φράτερες pro φράτορες, quod in codd. constanter legitur, corrigendum sit, in medio relinquam. Fidenter autem ubique γίγνεσθαι scripsi, quamvis id octiens tantum in codd., γίνεσθαι duodeviciens reperiatur, et γιγνώσκειν, quamvis id non saepius quam ter compareat, γινώσκειν duodeciens. Cfr. Dindorf. in Steph. thes. et Voemel. proleg. ad Dem. contiones p. 133 sqq. In Lysiae quidem orationibus ego perperam codicis Palatini inconstantiae cessi.

Iam singulos deinceps locos enumerabo, in quibus mea editio discrepat a Bekkeriana. Singulis autem orationibus familiarum de quibus agitur stemmata descripta praeposui.

Vitae Isaei. α'. μετὰ τὸν Πελοπ. editores Turicenses e Dionysii Hal. de Isaeo iud. 1 (vol. V. p. 568. R.) et Pseudo-Plut. vit. X orat. — κατὰ τὸν Πελοπ. libri (Bekker.). || τὴν πολιτείαν] τὴν βιοτείαν Spengel. in Ephem. Monac. 1835. nro 245. recte opinor. Ego conieceram τὴν πονηρίαν. Philostratus vit. soph. Isae. I, p. 217 ed. Kays. mai. habet οὕτω τι μετέβαλεν. || Ἄρδυος Ald. et Philostr. l. d. (Turr.) Libri vel Λιδύος (Bk.) vel Λυδύος || [ταῦτα δέ φησι — αὐτὸν καλεῖ] Haec cum lectoris alicuius verba esse videantur, qui errorem auctoris huius vitae satis imperiti ad

---

nunc legitur εἰπεῖν καὶ πρᾶξαι pro εἰπεῖν καὶ διαπρᾶξαι. Ceterum eadem confusio est apud ipsum Isaeum or 6. § 28: ibi enim libri praeter A διέπραττεν: in hoc solo simplex continetur, quod restituendum oratori.

*) Contra § 29 ἀποδίδοται pro ἀποδιδόναι iure scribi iussit Bekkerus, probaveruntque critici Turr.

marginem correxit, a me cancellis saepta sunt. Eadem fuit Spengelii sententia. || ἡ μὲν Λυσίου Q (Turr.), μὲν om. cett. (om. Bekk.) || τῇ μὲν πολὺ Turr. secundum Dionys. Hal. Isae. 3 (p. 589, 16. R.): [τῇ μὲν Λυσίου] πολὺ iam Sylburg. ad Dionys. p. 587. R. (Bk.). Libri πολὺ || ὅσον γὰρ] ὅσον τε Dionysius, ὅσον δὲ Baiterus || ἀπολείπεται τῆς χάριτος] Turr. e Dionys. p. 590, 4. R., ὑπολελοίπεναι [κατὰ τὴν χάριν] Sylburg. p. 587 (Bk.). Libri ὑπολείπεται || μερισμοῖς τεχνικωτέροις Turr. e Dionys. p. 590, 14. τεχνικωτέροις om. libri (om. Bk.). || καὶ ὑπὲρ ἀδίκων Turr. e Dionys. 4 p. 592. Libri καὶ om. (om. Bk.).

β'. Westermanni Biogr. min. p. 260. ἐκ τῶν λόγων Sylburg. Articulum om. libri. Et sic in Pseudo-Plutarchi vita infra scripsi, ubi item in libris omissus articulus. || μηδὲ] μηδεμιᾷ Krügerus.

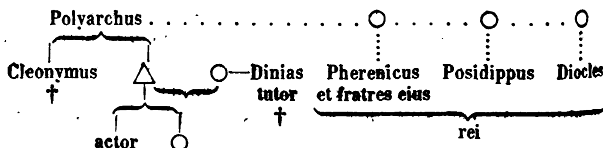
γ'. Westermanni Biogr. min. p. 260 sq. σχολάσας μὲν Ἰσοκράτει, ζηλώσας δὲ Λυσίαν scripsi ex emendatione Arn. Schaeferi in diurnis antiquariis 1848 p. 254 collato eodem viro docto in libro quem inscripsit Demosthenes und seine Zeit vol. I p. 256. Libri σχολάσας λυσίᾳ. Nomen Ἰσοκράτει quidem excidisse recte iam animadvertit Westermannus.

δ'. Bernhardy I. 2 p. 1070. Westerm. l. d. p. 262.

ORATIO I.

Stemma.

Ὑπόθεσις. τὰς διαθήκας Q (Ang. Maius et Turr.): καὶ τὰς διαθήκας cett. (Bk.) || [ἀποθανεῖν] Ald. (Bk. Turr.): om. libri. Equidem tamen malim τελευτῆσαι interponi, ut quod facilius excidere potuisse credam propter similitudinem eorum quae versu superiore antecesserunt ἐπιχειρήσαντα λύ-

σαι || δὲ λέγοντες libri (Turr.): δ' ἀντιλέγοντας Stephanus (Bk.) || ὅτι Sauppius: φησὶν ὅτι A: φασὶν ὅτι cett. (Bk.) || τοῖς τελευταῖον Sauppius: καὶ τελευταῖον libri: καὶ τελευταῖον τοῖς Reiskius (Bk.)

§ 2. κατέλιπεν, αὐτοῖς [τούτων] ἰσομοιρῆσαι] Vocabulum τούτων ego seclusi et post κατέλιπεν virgulam interposui, quod fecisse iam editores Turicenses me praetervolavit, cum de hoc loco scripsi in Commentat. crit. de Isaei oratt. p. 19 sqq. || § 4. τοῦ πατρὸς τοῦ Dobraeus coll. § 39 (Turr.): τοῦ πατρὸς libri (Bk.) || τὰ αὐτοῦ Maius (Turr.): τὰ αὐτοῦ cett. || § 9. Κλεωνύμῳ ego e Taylori coniectura emendavi: Κλεωνύμου libri (omnes edd.). Cfr. § 10. 20. 30. 33. Apud Demosth. quidem or. 29. § 15. est τὸν ἑαυτοῦ διάφορον et apud Isaeum or. 12. pro Euphileto § 10. παρὰ τῶν τούτου διαφόρων, sed utrobique substantivum est διάφορος: adiectivum autem cum genetivo iunctum non designat alienum, sed diversum ab aliquo. || § 10. ὅτε δ' οὖν de Bekkeri coniectura Turr. Libri ὅτι γοῦν (Bk.) || ὡς ὕστερον ἐσώθη ἔλεγεν] Haec graviter corrupta esse manifestum est. Ego in hoc loco diu multumque versatus nihil certi eruere potui, conieci tamen ὡς ὕστερον σωφρονισθεὶς (vel ὅτ' ἐσωφρονίσθη) ἔλεγεν (fuerat enim οὐκ ὀρθῶς βουλευόμενος). Schoemannus coni. ἐγκαλῶν ὡς ὕστερον ἔργῳ ἐδήλωσεν. Baiterus: ἐγκαλῶν, ὕστερον ἐδήλωσεν coll. § 13. Sauppius: ἐγκαλῶν, ὡς ὕστερον ἔσθ' ὅτε ἔλεγεν || § 11. εὐθὺς — παραχρῆμα] Prius vocabulum deleri vult Cobetus in Novis Lectt. p. 731, sicut or. 3. § 7 et 48. At v. Schoemann. ad h. l. || πολιτῶν] In Comment. crit. p. 20 sq. proposui φίλων. Dobraeus voluerat παρόντων || οὐδὲν πονηρὸν [ἐγκαλεῖ] Ego seclusi ἐγκαλεῖ, quod teste Maio om. Q hoc loco, non post πατρί, ut narrat Bekkerus. Dobraeus apte confert Aristoph. pac. 363. V. Comment. crit. p. 20. || § 12. ἡμῖν τεκμήριον libri (Turr.). ὑμῖν τεκμ. Bekk. || οὐδὲ περιεῖδεν] Bekk. in add. p. 696 et Dobraeus coniecerunt οὐ περιεῖδεν. At v. Schoem. ad h. l. || οὐδ' ἑνὸς ἐνδεεῖς ego scripsi. οὐδ' repetitum ita ut in eis locis quos attulit Frankius in comment. III de partic. negant. (Misenae 1859) p. 13 sq. Cett. οὐδενὸς ἐνδεεῖς, quod si non intolerabile, at durum est. Quare Je-

nickius coni. in observatt. in Is. p. 5 sq. οὐδὲν ἔνδειξ || § 13. αὐτοῦ τὴν διάνοιαν scripsi e coniectura Bekkeri. αὐτοῦ τὴν ἔννοιαν libri (Bk.) praeter Q, qui τὴν αὐτοῦ ἔννοιαν (Turr.) || § 14. εἰς τὴν cum Ald. scripsi. Cett. ἐς τὴν || οὐχ οὕτως ἀσθενῶς Jenickius l. d. p. 6 sq. οὐχ οὕτως ὡς ἀσθενῶν libri. Bekk. ὡς ἀσθενῶν deleri volebat. || § 15. αὐτοὺς ἐπαίδευεν Reiskius (Turr.). αὐτὸς ἐπαίδευεν libri (Bk.) || αὐτὸς οὐκ libri (Turr.) excepto Q, qui habet αὐτὸν οὐκ (Bk.). V. Klotz. Quaestt. crit. I. p. 24. || Ἀρχωνίδην Ald. (Bk. Turr.). Libri Ἀρχονίδην. Minus suspectum nomen videtur, si illud αὐτὸς pro αὐτὸν probaveris. || § 16. extr. πάλαι μάρτυρας A Q: πάλαι τοὺς μάρτυρας cett. Turr. conferunt § 82. Isocr. or. 17. § 12. 16. or. 18. § 8. 54. Adde Antiph. or. 5. § 36 et 56. Lys. or. 13. § 66. or. 17. § 2. or. 19. § 41. or. 30. § 26, cuius modi locos mutatos vult Schoemannus ad Is. p. 190. At v. Maetzner. ad Antiph. p. 219. || § 17. οὕτως τολμῶσι Bekk. et Dobraeus (Turr.). οὔπω τολμῶσι libri (Bk.). || § 18. ἀποστερήσει R Schoemanni (Turr. coll. § 33.). Cett. ἀποστερήσεις (Bk.) || § 21. οὐδ' εἷς ego scripsi, οὐδεὶς cett. V. Dem. Mid. § 41. || ἔνεστι] G. A. Hirschigius in Philol. V. p. 322 ἔτ' ἔσται coll. Antiph. or. 5. § 96. At cfr. Dem. Mid. § 41 et Eurip. Iphig. Taur. 998. V. Comment. crit. p. 21. || ἡμᾶς Q (Turr.), ἡμᾶς ἀεὶ cett. Bekk. ἀεὶ, quod profectum est e posteriore antecedentis vocabuli syllaba, uncis inclusit, in δὴ mutabat Dobraeus, defendebat Jenickius. || § 22. βεβαιοτέραν] βεβαιότερον Cobetus in Var. Lectt. p. 155 coll. or. 6. § 30. At v. O. Schneiderus ad Isocr. or. 1. § 36 (p. 22). || ταύτης τῆς δωρεᾶς] ταύτης secludi volebat Dobraeus. An forte ἀντὶ τῆς δωρεᾶς? || § 23. ταὐτὰ πάλιν (eadem rursus) dedi ex Cobeti emendatione in Nov. Lectt. p. 604. Libri ταῦτα πάλιν || § 25. ἀνελεῖν γὰρ AB. ἀνελεῖν μὲν γὰρ Q (Bk. Turr.). V. Schoemann. p. 343. Commentat. crit. p. 22 nota. || § 26. τὸν διαθέμενον [ταῦτα] Ego seclusi ταῦτα Maio auctore. Cfr. § 34. 35. || § 28. τὴν ἑαυτοῦ] τὴν αὐτοῦ B (Turr. coll. § 12. 15) || οὗτος μόνος] Jenickius observatt. p. 7. οὗτος μόνους. Quasi vero Cleonymus ipse quoque dividendas opes suas censuisset: immo est is oppositus adversariis. Aliter comparatus est locus § 20. || § 30. πιστεύσεις

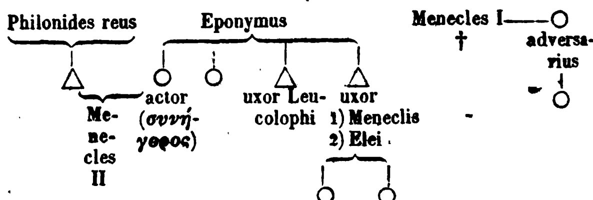
ego scripsi: *πιστεύσῃ* Maius, *πιστεῦσαι* A Dobsoni, *πιστεῦσαι* cett. || § 31. *ἔχω παρασχέσθαι* ego de meo reposui. Libri *ἔξω παρασχέσθαι* || § 32. *δηλώσοι*] *δηλώσει* AB, quod maluerunt Turr. omissa deinde particula *ἄν*: Dobraeus *δηλώσειε* servata eadem particula. Sed v. Frankii Quaestt. Aeschin. (Fuldae 1841) p. 9. || § 33. *ὥστε — ὑπολείψειν* AB (Turr. coll. Jenickio l. d. p. 9): *ὅπως — ὑπολείψει* Q (Bk.) || § 34. *διαθήκας μὲν* AB (Turr.): *μὲν διαθήκας* Q (Bk.) Cfr. § 48. or. 2. § 26. V. meae Observationes in oratores Atticos p. 22, Maetzner. ad Lycurgum p. 270, meae Vindiciae Lys. p. 30. || *οὐδὲ διελέγετο* Cobetus Nov. Lectt. p. 617. Libri *οὐ διελέγετο* || § 36. *τὸ περὶ ἡμῶν*] *τὸ περὶ ἡμᾶς* Q. quod fortasse rectius se habet. || § 37. *παρ' ἡμῶν ἀλλὰ* [*καὶ*] Ego *καὶ* seclusi coll. § 36 in. Baiterus coniecit *παρ' ἡμῶν μόνον ἀλλὰ καὶ* || § 42. *οὗτοι γὰρ τὸ ἀνελεῖν — διεκώλυσαν*] Dobraeus delebat vel saltem poni volebat post *Κλεώνυμος εὖ φρονῶν*. Non opus. Summa enim rei vertitur in *ἐκείνου βουλομένου*, ac si dixisset *οὗτοι γὰρ ἀνελεῖν αὐτὰς ἐκεῖνον βουλόμενον διεκώλυσαν*. || § 45. *προσήκων*] „Quidni *προσῆκεν*?" Bekkerus. Maio vero *ἦν* post *πάντων* tollendum videbatur. || § 46. *οὐδένα — οὕτως ἂν ἐνεχειρίσαμεν*] Neque interposita post *οὐδένα* particula *ἂν* neque post *οὕτως* deleta opus esse iam alii viderunt. Jenick. l. d. p. 10. Sed pro *δεδώκασιν* scribendum videtur *ἔδωκαν* || *κληρονόμους ἐβουλήθημεν εἶναι*] *εἶναι*, quod libri omittunt, ego addidi. Bekkerus aut *κληρονομεῖν ἐβουλήθημεν* aut *κληρονόμους ποιῆσαι ἐβουλήθημεν* scribi voluit. || § 47. *ὦ ἄνδρες* Turr. Libri *ὦ Ἀθηναῖοι* || § 48. *ὅσῳ*] Cave mutare animum inducas. „cfr. Ellendt. lex. Soph. 2 p. 378. Intpp. ad Thucyd. 6. 89." Turr. Adde Lysiae or. 4 § 13. Herod. V. 49. Matthiae gr. Gr. ampl. § 480 n. 2. Bernhardy synt. Gr. p. 435 n. 84. || *νῦν μὲν ἐβούλετο ἡμᾶς* scripsi ex AB: *νῦν ἐβούλετο ἡμᾶς μὲν* Q (omnes ed.) V. ad § 34. || § 49. *ἀποφαίνωσι* Schoemannus (Turr.). Libri *ἀποφήνωσι* (Bk.) || *τῷ γένει* libri (Bk.): *γένει* Baiterus (Turr. coll. § 4. 36. 37. 38. 45 et ad Isocr. 1. § 10. Non ausus sum expellere articulum, quamvis eum fere ubique (v. Otto Schneider. ad Isocr. 1. § 10) omissum in tali locutione probe sciam. Additus est or. 8. § 33. Aristoph. av.

1663 atque in consimili locutione Isaei or. 1. § 17. V. Comment. crit. p. 23. || § 51. ψηφίσαισθε — ἡγήσαισθε — ἀξιώσαιτε Bekkerus (Turr.). Libri ψηφίσεσθε — ἡγήσεσθε — ἀξιώσετε (Schoem.).

Oratio II.

Stemma.

Habita est oratio non ante a. 360 a. Chr. n.

Ὑπόθεσις. ἀδελφῶν] Errorem auctoris argumenti Schoemannus notavit coll. § 21. || ὑπὲρ αὑτοῦ cum Turr. scripsi pro ὑπὲρ αὐτοῦ coll. § 2. 44. —

§ 1. τε τῷ libri (Turr.): τῷ τε Bremius (Bk.). V. or. 8. § 2. Schoem. p. 325. Bernhardy synt. Gr. p. 462. Maetzner ad Lycurg. § 113 (p. 273) et ad Antiph. p. 185. || § 2. διδάξω Bekkerus (Turr.). Libri διδάσκω, quod tuentur Schoemannus et Bernhardy synt. Gr. p. 370. μὲν autem part., quam addendam censet idem Bekkerus, facile caremus. V. Comment. crit. p. 22 nota. || § 4. ἢ πέμπτῳ add. Q (add. Turr.), quod verum videtur, cum post ἔτει duas litteras (ἢ ἐ opinor) habeat deletas A: cett. om. (om. Bk.) || πρότερον] Malim προτέραν || ἡμᾶς αὐτοὺς, quod mihi quoque in mentem venerat, proposuit Sauppius. Libri ἡμᾶς αὐτὸς (Bk. Turr.). || § 7. συγκαταγηρᾶσαν scripsi coll. Moer. p. 194. Libri συγκαταγηράσασαν (omnes ed.) || § 8. [Καὶ ἐκ ταύτης — ἱκετεύει αὐτῷ] Foedissimum glossema etiam a Sauppio agnitum secludendum curavi. Nam neque λέξεως neque ἀπεβάλετο Isaei aetate usurpabatur ea significatione qua utrumque usurpatur

hoc loco, deinde verba ἱκετεύει αὐτῷ vereor ne parum Graeca sint, videanturque propter ea quae subsequuntur ἐδεῖτο οὖν ἡμῶν huc invecta: omnino autem ista conclusio huic quidem loco non convenit. || γὰρ ἂν Dobraeus (Turr.). Libri ἂν om. (om. Rk.) || § 9. ἀποδίδωσιν ego de mea et Jeniekii coniectura correxi collatis legis verbis quae sunt in [Demosth.] or. 59. contra Neaeram § 52. Libri omnes et mscr. et ed. ἐπιδίδωσιν. V. Comment. crit. p. 23 sq. || [αὐτῷ], quod libri mscr. habent, ego de meo inclusi ut profectum ab sciolo interprete. Tyrwhittus αὐτῇ (omn. ed.): αὐτῷ autem defendit Jenickius. V. mea Comment. crit. p. 24 nota. || τοῦ Νικίου libri (Turr.): τῶν Νικίου Bekkerus. V. Schoem. ad h. l. et Frankius in Actis societ. Gr. II. p. 42 sqq. || § 10. ζῶντα AB: ζῶντά γε Q, unde Bekkerus ζῶντά τε (Turr.). At item § 25 deest particula, contra § 36 et 45 additur: ut e codd. iudicium pendere videatur. || τὸν υἱὸν εἰσποιήσασθαι ego ex emendatione Dobraei scripsi. Libri τοῦτον εἰσποιήσασθαι (omn. ed.) V. Comment. crit. p. 29 sq. || § 11. δοκεῖν αὐτῷ Turr. δοκεῖν αὐτῷ Bekk. || § 12. ὁ ἀδελφὸς ἀκούσας ex AB restitui: ὁ ἐμὸς post ἀδελφὸς add. Bk. (Turr.), quo addito non opus est, quoniam alter intellegitur frater. Cfr. § 19. or. 3. § 58 et 72, or. 9. § 24. || αὐτοὺς πάντων libri, quamquam vitiose. Sauppius (epist. crit. ad Godofr. Hermannum p. 89 sq.) coni. αὐτὸν πάντων, Schoemannus ἡμᾶς πάντων. Ego aliquando suspicatus sum scripsisse Isaeum τοὺς αὐτοῦ πάντων || συμβαίνει ἀποδημία Q (Bk. Turr.): συμβαίνειν ἀποδημίαν AB. || ὡς σὺ libri (Bk. Turr.). R. Klotzius Quaestt. crit. I. p. 10. defendere conatur συμβαίνειν ἀποδημίαν, ὡς σὺ οἶσθα. Sauppius coni. συμβαίνειν ἀποδημεῖν (sic etiam Orellius) αὐτὸς σὺ οἶσθα. Mihi in mentem venit συμβαίνειν ἀποδημεῖν ἴσως σὺ οἶσθα || ἐγένετο Dobraeus (Turr. coll. § 2. 16. 25. 39). Libri ἐπεγένετο (Bk.) || § 15. οὐκ εὖ Dobraeus et Schoemannus (Turr.). Libri εὖ: Tyrwhittus οὐ (Bk.). Librorum scripturam defendere conatur Meutznerus in Actis societ. Gr. II. p. 205 sq. || § 18. τὴν πρόνοιαν εἶχεν ὥσπερ] Aut cum Bekkero ἥνπερ scribendum, aut, particula ὥσπερ servata, τὴν πρόνοιαν τοιαύτην corrigendum mihi videtur. || § 19. πρὶν τὴν ego de meo scripsi. (πρότερον — πρὶν est apud Isocr. or.

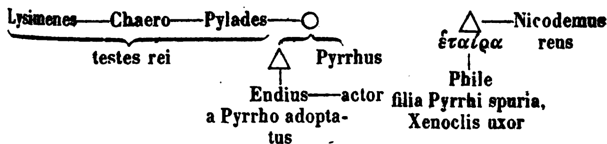
4 § 19, Aeschinem or. 2 § 132, Xenophontem Anab. III. 1. 16, ubi v. Krüger.) πρὶν ἢ τὴν AB. (Bk.): ἢ τὴν Q. (Turr.). πρὶν ἢ ab Atticis alienum est. Schaefer. ad Demosth. p. 924, 12. G. Dindorf. ad Dem. p. 149, 12. Krüger. ad Xen. Anab. III. 1. 16 et in gramm. Gr. § 63, 58. || § 20. [ἐπείσθη] ego seclusi maxime propter ea quae sequuntur διὰ τὰς προειρημένας αἰτίας καὶ διὰ — τρίτον δὲ διὰ —, quae manifesto iungenda sunt cum ἐποιήσατο, cum ἐπείσθη iungi nequeunt. || τηλικαῦτα] „malim τὰ τηλικαῦτα" Bekkerus: τηλικαῦτα ὄντα placuit Dobraeo. || § 21. ἐχρῆν αὐτὸν scripsi e Dobraei coniectura: ἐχρῆν ἀπὸ libri (omnes ed.). Praepositio ἀπὸ sic non usurpatur. || § 22. πάντας Turr. secundum Bekkerum, qui dedit πάντας [ἀνθρώπους]. Libri πάντας ἀνθρώπους || § 23. τὸν αὑτοῦ Turr. Libri τὸν αὐτοῦ (Bk.). Nisi forte αὑτοῦ sine articulo scribendum erit. || § 24. καὶ τοῖς μὲν] Malim καίτοι τοῖς μὲν || τοῦ ποιήσασθαι] His facile caruerit Bekkerus. At v. Jenick. l. d. p. 14. || § 25. οὐκ ἂν ἄλλ' Bekkerus in add. Libri ἂν om. (om. omn. ed.) || ζῶντα] Sauppius mavult ζῶντά τε, quod probarem, si in libris inveniretur. V. ad § 10. || § 26. ποιεῖ Bekk. et Dobraeus (Turr.). Libri ποιεῖται (Bk.) || αἰσχύνεται μὲν αὐτῷ AB: αἰσχύνεται αὐτῷ μὲν Q (Bk. Turr.). V. ad or. 1. § 34. || § 27. διαφέρεται καὶ ἀναίνεται libri (Turr. coll. Dem. or. 36 § 31) praeter A, qui a pr. m. διαφαίνεται. Bekk. διαφέρεται. Schoem. διαφέρεται καὶ ἀγανακτεῖ || ἢ συνοικίαν ἢ οἰκίαν] sana sunt. Meutzner. in Actis soc. Gr. II. p. 111 sq. || § 28. ἀποδιδόναι Bekkerus in add. Libri ἀποδίδοσθαι (Bk. Turr.). V. supra p. 6. || κατοκώχιμον Dobraeus, G. Dindorf. in Stephani thes. Didot. IV. p. 1114, Cobetus Var. Lectt. p. 29. V. supra p. X. Libri κατόχιμον (omn. ed.) || § 29. ἀποδίδοται Bekkerus (Turr.). Libri ἀποδιδόναι || Πιτθεῖ] Πιθεῖ maluit Sauppius coll. Boeckhii Corp. inscr. 151. 172. 185. nam 281 esse recentissimam. V. Schoemannus ad h. l. et p. 388, Buttmannus ad Dem. Mid. p. 41, Westermannus ad Leak. dem. Att. p. 232. || καθιστάναι Turr., καθιστάνειν libri (Bk.). || § 30. ἀπέχθεσθαι] ἀπεχθέσθαι et hic et alibi Bekkerus in add. V. Buttmanni gr. Gr. II. p. 140 sq. || ὥς γε δὴ ᾠόμεθα Dobraeus, Sauppius (ep. crit. ad G. Herm. p. 80 sq.), Jenickius (Turr.). Libri ὥστε δηώμεθα (Bk.)

|| § 31. *Ἀφροδίτης τῆς* Dobraeus. Libri articulum om. (om. ed.) || *Κεφαλῆσι* Schoemannus coll. Aristoph. av. 476. Paus. Att. 31, 1, quibus adde Rossi dem. Att. inscr. 15 sive XVII in Boeckhii oecon. pol. II, p. 347. Libri *Κεφαλαίωσι* (Bk.) || § 34. *Λαβὲ δή μοι τὰς*] Malim *Λαβὲ δή μοι καὶ τὰς* || § 35. *ἐγὼ γὰρ* restitui ex AB: *ἐγὼ μὲν γὰρ* Q (Bk. Turr.). V. Jenickius Observatt. in Isaeum p. 16. || § 39. *ἐγεγένητο*] Ambros. Maii *ἐγεγένετο*. Fortasse *ἐγένετο* || § 41. *καὶ ὅς ἐποιήσατό με* nescio an glossema sit. || § 43. *παρασχέσθαι* ego de meo emendavi: *παράσχομαι* AB barbare. Bekkerus Q quid habeat liquere negat: ultimam eius litteram videri esse *η*. Schoemannus coni. *παρασχοίη*, Turr. *παράσχοιμι* vel *παρασχοίμην*. Dobraeus voluerat *παρασχὸν ἄν*; || § 44. *ποιηθείη* e coniectura Bekkeri Turr. Libri *ποιηθῇ* (Bk.) || § 46. *ποιεῖν* AB (Turr.): *ποιεῖ* Q (Bk.). Klotz. Quaestt. crit. I. p. 10. || *ἀφαιρεῖται*] „Acerbius *ἀφαιρῆται*“ Dobraeus, recte. || § 47. [*δέομαι ὑμῶν*] seclusi Cobeto auctore Var. Lectt. p. 364.

Oratio III.

Stemma.

In titulo *ἢ κατὰ Νικοδήμου ψευδομαρτυριῶν* ego adieci ex Harpocr. v. *προσεποιήσαντο* p. 159, 22 Bk. V. Sauppii epist. crit. p. 92. ||*Ὑπόθεσις. καὶ αὐτοῦ*] „immo *θείου αὐτοῦ*“ Bekk. ||

§ 1. *υἱὸν ἑαυτῷ*] vir doctus (S. A. N.) in Mnemosyne a. 1852. p. 357 spuria esse iudicat. At v. Schoem. p, 200. || *ἐβίω*] Equidem malim *ἐπεβίω* || § 2. *Κόπριος* Meierus in Boeckhii Corp. inscr. I. p. 903. Libri *Κύπριος* || *τετελεύτηκε* Baiterus. Libri *τετελευτήκει* (Bk. Turr.). Cfr. § 57. V. supra

p. IX. || § 3. τολμήσαντα κατὰ ταῦτα, ἐκεῖνόν τε] τολμήσαντα, κατὰ ταυτὰ ἐκεῖνόν τε Baiterus, τολμήσαντα ταῦτα, ἐκεῖνόν τε Reiskius. || § 5. τοῦτον ἐξελέγχει] τοῦτο ἐξελέγχει Reiskius. Potest vero defendi librorum scriptura. || § 6. ὁ διαμαρτυρήσας e vetustioribus editionibus cum Schoemanno edidi. Bekkerus dubium an librorum auctoritate ductus omisit articulum, omiserunt Turr. || § 9. ἠξίωσεν Reiskius (Turr.): ἠξίωσαν libri. V. Meutznerus in Actis societ. Gr. II. p. 117 sq. Cfr. etiam § 78 extr. || § 10. ἐδεδώκει libri (Turr. coll. § 28. 64 or. 5. § 26): ἐκδεδώκει Bekk. V. supra p. IX. || § 11. λέγειν τι] τι abesse malim. || § 13. τῷ βουλομένῳ] τοῦ βουλομένου G. A. Hirschigius in Philol. V. p. 322 coll. § 15. || § 14. τῶν γε μεμαρτυρηκότων οὐδενὶ ἐπισκ. edidi Dobraeo auctore post Reiskium, qui τῶν γε μεμαρτυρηκότων οὐδενὶ οὐδ' ἐπισκ. Plures enim testes in priore causa exstitisse docent § 13 et 15, ubi testimonia recitantur. Libri τῷ γε μεμαρτυρηκότι οὐδ' ἐπισκ. (omnes ed.) || § 17. ὑπ' ἀνοίας εἰς αὐτοὺς Reiskius. Libri ὑπ' ἀνοίας εἰς αὐτὰς, quod defendit Jenickius l. d. p. 17 ita ut ἀνοίας εἰς αὐτὰς coniungeret. At ut de sententia taceam, ἡ εἴς τινα ἄνοια vix ab ullo usquam dictum est. || § 22. ἔχων ἐνθένδε Bekkerus coni. (Turr.) Libri ἔχων ἔνθεν (Bk.) || τὸν ἀδελφὸν αὑτοῦ Turr. Cett. τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ || ἐγγὺς Dobraeus (Turr.) Libri εὐθὺς (Bk.) || § 23. Ἀριστόλοχον Αἰθαλίδην ego de meo. Libri Ἀριστόλοχον τὸν Αἰθαλίδην. V. Fr. Frankii Quaestt. Aeschin. in Actis societ. Gr. II. p. 47. || ἄλλως ego de meo. Libri ἄλλος, quod defendit Meutznerus in Actis societ. Gr. II. p. 118. Cett. ἄλλου. V. Comment. crit. p. 25 sq. || § 24. ὥστε ante περὶ αὐτοῦ, quod retinent Turr., Reiskius in ᾧ γε mutavit astipulante Bekkero, in οἷς γε Meutznerus in Actis societ. Gr. II. p. 118. Vir doctus in Zarnckii ephemerid. 1859 nro. 31 p. 495 non male coniecit εἴ γε. Mihi in Comment. crit. p. 26 secludendum videbatur: nunc totum locum graviorem labem contraxisse puto. || § 25. οὐ τοίνυν φαίνεται] „iam vero Xenoclem id non fecisse (i. e. omnes familiares advocasse) apertum est.“ Quod Meutzneri (Act. soc. Gr. II. p. 120) causa moneo. || Νικόδημος δὲ οὑτοσὶ scripsi pro Νικ. δὲ οὗτος || § 26. μετὰ αὑτοῦ Baiterus. Libri μετὰ αὐτοῦ || § 29. πλείους τῶν]

πλείους ἦν τὸν AB; πλείους ἢ τὸν LZ. Unde πλείους εἰκὸς ἦν τὸν scripsisse Isaeum suspicatus sum in Comment. crit. p. 26. sq. || § 30. ἐγράψατο] Malim ἐπεγράψατο, sicuti est infra § 32. || τήθης] τηθίδος et h. l. et deinceps reponi iubet G. A. Hirschigius in Philol. V. p. 322. Probabiliter: cfr. § 71 extr. Lobeck. ad Phryn. p. 134. || πολλῷ πλέον] V. Jenick. l. d. p. 18 sq. || § 34. ὁ πατὴρ] ὁ ἀνὴρ Dobraeus. Cfr. § 31. V. Sauppii epist. crit. p. 90. || ὥς φασι cum Schoemanno et Turr. ex AB restitui: cett. ὥς φησι || τῆς αὐτοῦ] „immo τῆς αὐτῆς coll. § 31." Sauppius (epist. crit. p. 90.). Recte fortasse. || § 35. δῷ, ἕνεκα τοῦ νόμου („per legem") revocavi e codd. omnibus et distinxi post δῷ, ut ἕνεκα τοῦ νόμου ad enuntiationem primariam pertineat. Reiskius δῷ ἕνεκα τοῦ γάμου (omn. ed.). V. Comment. crit. p. 24 nota. || § 39. ὥς φησι Reiskius (Turr. coll. § 9. 18. 23. 33. 34.). Libri ὡς om. (om. Bk.) || § 40. τῆς τούτου Sauppius coll. § 54 (epist. crit. p. 90 sq.). Libri τῆς τούτων (Bk.) || § 43. μὴ ἐπίδικον Schoemannus (Turr.) Libri οὐκ ἐπίδικον (Bk.) || § 45. ἐπιδικασίας Reiskius (Turr.). Libri διαδικασίας, quod defendit Meutznerus in Actis societ. Gr. II. p. 121 sqq. V. Caus. Att. p. 465. Etiam § 58 pro ἐπιδικασίαν in Z est διαδικασίαν. || λαθεῖν σφᾶς Bekkerus in addendis (Turr. coll. § 48. 70). Libri λαθεῖν ἡμᾶς (Bk.) || § 46. εἰσήγελλες] Baiterus et hic εἰσήγγειλες et § 48 εἰσήγγειλε malit. At v. Maetznerus ad Lycurgum p. 111 || μηδεμίαν Bekkerus probante Schoemanno coniecit. Et sic dedi. Libri οὐδεμίαν. Sauppius οὐδὲ μίαν || αἱ ἔσχαται Schoemannus (Turr.). Libri articulum om. (om. Bk.) || § 48. ἔπειτα εἰ ἦν — ἐγγυήσαντες αὐτήν; secluserunt Reiskius et Bekkerus. At v. Schoemann. || νὴ Δί' εἰ ἦν ἀληθῆ e Sauppii coniectura scripsi. Libri καὶ εἰ ἦν ἀληθῆ || τὸν ἀδικοῦντα. ἢ καὶ] Sic interpungendum esse vidit idem Sauppius. || § 49. τρισχιλίας] χιλίας Wesselingius et Reiskius, δισχιλίας Sauppius. || § 50. ἄλλον δὴ Sauppius. Libri ἄλλον δὲ || οὐδ' ἂν ὀλίγωρον e Bekkeri coniectura scripsi. (Huc enim refertur eius nota, quae per errorem typothetarum ad vs. 1 ascripta est). Libri οὐδ' ἂν ὀλιγωρον. V. or. 7 § 35. || ᾔδει ὅτι (ut § 74) scripsi pro ᾔδει διότι. V. ad Lysiae or. 16 § 7, ubi tamen διότι nunc Vischero auctore tuetur Rauchensteinius, cum illic valeat prop-

terea quod. Adde quos afferunt Weberus ad Aristocrateam p. 255 et Voemelius ad Dem. cont. p. 746. || § 52. [ἠξίωσεν] alterum ego seclusi. || δοθείσῃ] Malim ἐπιδοθείσῃ coll. § 49. || § 53. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ Reiskius (Turr.): singularem edidit Bekkerus. || § 54. Πῶς οὖν τις — ἐξελέγχοι cum Aldina Schoemannus. Libri Πῶς οὖν τις — ἐξελέγχει (Bk.), unde Bekkerus coniecit Πῶς οὖν τις — ἐξελέγξει, Dobraeus Πῶς οὖν ἄν τις — ἐξελέγχοι (Turr.) V. nos et Rauchensteinius ad Lysiae or. 31. § 24. || § 55. ἀληθῆ ταῦτα cum Turr. cancellis liberavi. || § 56. ὁμολογῶν πὼς Schoemannus ex Aldina. Bekkerus ὁμολογῶν πῶς || § 57. οὐχ cum Dobraeo, Schoemanno, Turr. cancellis liberavi. V. Sauppii epist. crit. p. 88 sq. || § 60. μὲν ἂν Dobraeus (Turr.). Libri ἂν om. || αὑτοῖς εἰσποιοῦνται Dobraeus (Turr.). Libri αὐτοὶ εἰσποιοῦνται (Bk.) || τοῖς υἱοῖς ἐπιδικάζεσθαι nunc ego de meo emendavi. Sic et sanatus videtur locus et concinnitas cum superiore membro perfecta. Libri τούτοις ἐπιδικάζεσθαι, quod non magis ferri posse quam υἱοὶ εἰσποιοῦνται, uti scribendum esse Emperius coniecerat (Opusc. p. 316), demonstravi in Comment. crit. p. 28 sq. Ibidem suspicatus eram scripsisse Isaeum ὅσοι δὲ διαθήκαις υἱοὺς εἰσποιοῦνται, τούτοις ἐπιδικάζεσθαι || § 61. παρὰ τοῦ ἐντυχόντος] „fort. πρὸς τοὺς ἐντυχόντας" Sauppius (epist. crit. p. 91 sq. „contra eos qui possessionem hereditatis iam adepti essent"). Sed v. Emperii Opusc. p. 279 sq., qui ipse proponit παρὰ τοὐντυχόν. Equidem scripserim παρὰ τοῦ ἐπιτυχόντος et explicaverim: „ne e qualibet causa, per quamlibet occasionem undequaque arreptam hereditatum petitiones ei qui de hereditate contendere volunt lites moveant." Quamquam non nego αἱ λήξεις γίγνονταί τινι παρά τινος praeter consuetudinem dictum esse. Schoemannus μὴ ante παρὰ expungi voluit. || § 62. πρὸς τὸν ἄρχοντα cum Reiskio scripsi (item Cobetus in Var. Lectt. p. 274). Libri εἰς τὸν ἄρχοντα: omnino abesse mavult Baiterus, recte fortasse. || § 67. εἶτα παρελθόντες libri (Turr.). Bekkerus cum Reiskio εἶτα [τί] παρελθόντες || τῶν αὑτοῦ Reiskius. Libri αὐτοῦ (Bk. Turr.). Sauppius coniecit τῶν πατρῴων τῶν αὑτοῦ coll. § 59. 60. || § 69. ἄλλως τε εἰ καὶ ἐμαρτυρήσατε] Hirschigius in Philol. V p. 323 flagitavit ἄλλως τε καὶ μαρτυρήσαντες. At v.

God. Hermannus ad Viger. p. 779 et Schoemannus ad h. l. || § 69. *τῷ τοῦ Πύρρου θετῷ* dedi e Meieri (in Lite Att. p. 463 nota 56) coniectura. Cfr. § 41. Libri *τῷ τοῦ Πύρρου θείῳ τὸν Ἔνδιον*. Sauppius (epist. crit. p. 92 sq.) coniecit *τὸν τοῦ Πύρρου θετὸν υἱὸν Ἔνδιον*. Bekkerus cum Reiskio scripserat *τῷ τοῦ Πύρρου θείῳ, τὸν Ἔνδιον*. Sed tres fuisse avunculos apparet e § 26. V. Comment. crit. p. 30. || § 70. *κατὰ τοὺς νόμους* Schoemannus. Libri articulum om. (om. ed.) || § 73. *ἔστι, μὴ* distinxit Dobraeus (Turr.). Bekkerus *ἔστι. μὴ* || *γενομένων δὴ* Sauppius („non procreatis scilicet liberis germanis"). Dobraeus *γενομένων γε*, libri *γενομένων δὲ* || § 75. *ταῦτ' ἂν* Aldina (Turr.): *ταῦτα* ABL (Bk.), *τοῦτο* Z || *τοῦ τούτου* ex AB cum Turr. restitui: *τοῦ τὸν* Bekk. || § 76. *νόμου ὄντος αὐτοῖς*] Cfr. or. 8 § 18 extr. Emperius ingeniose coniecit *νόμου ὄντος, αὐτοὶ ἴστε, ἀναγνώσεται δὲ ὑμῖν*, qua ratione *δὲ* post *ἀναγνώσεται* positum aptum habens explicatum servatur. Cognitum habere iudices dicit superiore testimonio phratorum. || *ἀναγνώσεται* Dobraeus (Turr.): *ἀναγνώσεται δὲ* libri (Bk.). V. supra annotata. || *καὶ τὴν ὡς* Reiskio auctore scripsi. Libri *τὴν* om. (om. ed.) || § 78. *οἶκον αὐτοῦ* Turr. coll. § 8. Libri *οἶκον τὸν αὐτοῦ* (Bk.) || *παρ' ὅτου ἐκομίσατο τὴν προῖκα αὐτῆς*] Fortasse *παρ' ὅτου ἐκομίσατο οὗτος τὴν προῖκα αὐτῆς* vel *παρ' ὅτου ἐκ. τὴν πρ. αὐτῆς οὗτος*. Cfr. § 8. || 79. *περὶ τῆς τοῖς φράτορσι γαμηλίας*] Fortasse *περὶ τῆς εἰσενεχθείσης τοῖς φρ. γαμ.* || *ἀποφανθεῖσαν θυγατέρα*] Fortasse *ἀποφανθεῖσαν εἶναι θυγατέρα*, ut ubique loquitur Isaeus, veluti § 30. || § 80. *αὐτῷ. καὶ ἐν τῷ δήμῳ* Turr. V. Sauppius epist. crit. p. 84. sq. Libri *αὐτῷ. καὶ ἔν τε τῷ δήμῳ*. Nisi forte fuit *καὶ ἔν γε τῷ δήμῳ* („atque etiam in pago") || Titulum cum Reiskio, Schoemanno, Turr. addidi (om. Bk.)

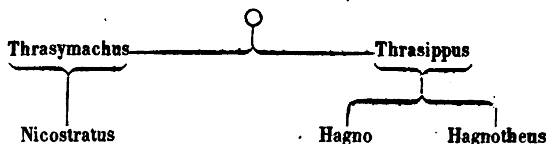
terea quod. Adde quos afferunt Weberus ad Aristocrateam p. 255 et Voemelius ad Dem. cont. p. 746. || § 52. [ἠξίωσεν] alterum ego seclusi. || δοθείση] Malim ἐπιδοθείση coll. § 49. || § 53. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ Reiskius (Turr.): singularem edidit Bekkerus. || § 54. Πῶς οὖν τις — ἐξελέγχοι cum Aldina Schoemannus. Libri Πῶς οὖν τις — ἐξελέγχει (Bk.), unde Bekkerus coniecit Πῶς οὖν τις — ἐξελέγξει, Dobraeus Πῶς οὖν ἄν τις — ἐξελέγχοι (Turr.) V. nos et Rauchensteinius ad Lysiae or. 31. § 24. || § 55. ἀληθῆ ταῦτα cum Turr. cancellis liberavi. || § 56. ὁμολογῶν πὼς Schoemannus ex Aldina. Bekkerus ὁμολογῶν πῶς || § 57. οὐχ cum Dobraeo, Schoemanno, Turr. cancellis liberavi. V. Sauppii epist. crit. p. 88 sq. || § 60. μὲν ἂν Dobraeus (Turr.). Libri ἂν om. || αὐτοῖς εἰσποιοῦνται Dobraeus (Turr.). Libri αὐτοὶ εἰσποιοῦνται (Bk.) || τοῖς υἱοῖς ἐπιδικάζεσθαι nunc ego de meo emendavi. Sic et sanatus videtur locus et concinnitas cum superiore membro perfecta. Libri τούτοις ἐπιδικάζεσθαι, quod non magis ferri posse quam υἱοὶ εἰσποιοῦνται, uti scribendum esse Emperius coniecerat (Opusc. p. 316), demonstravi in Comment. crit. p. 28 sq. Ibidem suspicatus eram scripsisse Isaeum ὅσοι δὲ διαθήκαις υἱοὺς εἰσποιοῦνται, τούτοις ἐπιδικάζεσθαι || § 61. παρὰ τοῦ ἐντυχόντος] „fort. πρὸς τοὺς ἐντυχόντας“ Sauppius (epist. crit. p. 91 sq. „contra eos qui possessionem hereditatis iam adepti essent“). Sed v. Emperii Opusc. p. 279 sq., qui ipse proponit παρὰ τοὐντυχόν. Equidem scripserim παρὰ τοῦ ἐπιτυχόντος et explicaverim: „ne e qualibet causa, per quamlibet occasionem undequaque arreptam hereditatum petitiones ei qui de hereditate contendere volunt lites moveant.“ Quamquam non nego αἱ λήξεις γίγνονταί τινι παρά τινος praeter consuetudinem dictum esse. Schoemannus μὴ ante παρὰ expungi voluit. || § 62. πρὸς τὸν ἄρχοντα cum Reiskio scripsi (item Cobetus in Var. Lectt. p. 274). Libri εἰς τὸν ἄρχοντα: omnino abesse mavult Baiterus, recte fortasse. || § 67. εἶτα παρελθόντες libri (Turr.). Bekkerus cum Reiskio εἶτα [τί] παρελθόντες || τῶν αὑτοῦ Reiskius. Libri αὐτοῦ (Bk. Turr.). Sauppius coniecit τῶν πατρῴων τῶν αὑτοῦ coll. § 59. 60. || § 69. ἄλλως τε εἰ καὶ ἐμαρτυρήσατε] Hirschigius in Philol. V p. 323 flagitavit ἄλλως τε καὶ μαρτυρήσαντες. At v.

God. Hermannus ad Viger. p. 779 et Schoemannus ad h. l. || § 69. τῷ τοῦ Πύρρου θετῷ dedi e Meieri (in Lite Att. p. 463 nota 56) coniectura. Cfr. § 41. Libri τῷ τοῦ Πύρρου θείῳ τὸν Ἔνδιον. Sauppius (epist. crit. p. 92 sq.) coniecit τὸν τοῦ Πύρρου θετὸν υἱὸν Ἔνδιον. Bekkerus cum Reiskio scripserat τῷ τοῦ Πύρρου θείῳ, τὸν Ἔνδιον. Sed tres fuisse avunculos apparet e § 26. V. Comment. crit. p. 30. || § 70. κατὰ τοὺς νόμους Schoemannus. Libri articulum om. (om. ed.) || § 73. ἔστι, μὴ distinxit Dobraeus (Turr.). Bekkerus ἔστι. μὴ || γενομένων δὴ Sauppius („non procreatis scilicet liberis germanis"). Dobraeus γενομένων γε, libri γενομένων δὲ || § 75. ταῦτ' ἂν Aldina (Turr.): ταῦτα ABL (Bk.), τοῦτο Z || τοῦ τοῦτον ex AB cum Turr. restitui: τοῦ τὸν Bekk. || § 76. νόμου ὄντος αὐτοῖς] Cfr. or. 8 § 18 extr. Emperius ingeniose coniecit νόμου ὄντος, αὐτοὶ ἴστε, ἀναγνώσεται δὲ ὑμῖν, qua ratione δὲ post ἀναγνώσεται positum aptum habens explicatum servatur. Cognitum habere iudices dicit superiore testimonio phratorum. || ἀναγνώσεται Dobraeus (Turr.): ἀναγνώσεται δὲ libri (Bk.). V. supra annotata. || καὶ τὴν ὡς Reiskio auctore scripsi. Libri τὴν om. (om. ed.) || § 78. οἶκον αὐτοῦ Turr. coll. § 8. Libri οἶκον τὸν αὐτοῦ (Bk.) || παρ' ὅτου ἐκομίσατο τὴν προῖκα αὐτῆς] Fortasse παρ' ὅτου ἐκομίσατο οὗτος τὴν προῖκα αὐτῆς vel παρ' ὅτου ἐκ. τὴν πρ. αὐτῆς οὗτος. Cfr. § 8. || 79. περὶ τῆς τοῖς φράτορσι γαμηλίας] Fortasse περὶ τῆς εἰσενεχθείσης τοῖς φρ. γαμ. || ἀποφανθεῖσαν θυγατέρα] Fortasse ἀποφανθεῖσαν εἶναι θυγατέρα, ut ubique loquitur Isaeus, veluti § 30. || § 80. αὐτῷ. καὶ ἐν τῷ δήμῳ Turr. V. Sauppius epist. crit. p. 84. sq. Libri αὐτῷ. καὶ ἔν τε τῷ δήμῳ. Nisi forte fuit καὶ ἔν γε τῷ δήμῳ („atque etiam in pago") || Titulum cum Reiskio, Schoemanno, Turr. addidi (om. Bk.)

Oratio IV.

Stemma.

In titulo ἐπίλογος addidi cum Turr.

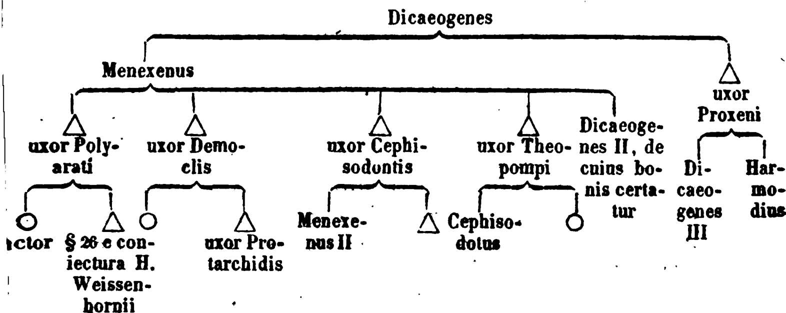
§ 1. πραχθέντων οὔτε] πραχθέντων ὡς οὔτε libri, qui nescio an voluerint πραχθέντων, ὦ ἄνδρες, οὔτε: Dobraeus coniecit πραχθέντων ἴσως οὔτε || § 3. οὐδὲν προσποιοῦνται H. Stephanus (Turr.). Libri οὐδὲ προσποιοῦνται (Bk.) || § 4. ἐκεῖνος ὁ Νικόστρατος ὃν] Fortasse ἐκεῖνος, ὃν Νικόστρατον || § 7. ἐξ Ἀκῆς scripsi (secundum Harpocrationem p. 9, 15 et 19 Bekk. et Suidam p. 159 Bernh., ubi Ἀκή legitur) post Valckenarium, qui in diatribe in Eurip. p. 294 coniececerat ἐξ Ἄκης (quod receperunt Turr. coll. Diod. XV [non XIV]. 41. Adde XIX. 93). ἑξάκις Z: ἐξάκις cett. (Bk.) || ἐφόρησαν Turr., libri ἐφόρεσαν || συγγενεῖς καὶ υἱεῖς — τῶν Νικοστράτου] G. A. Hirschigius l. d. p. 323 voluit συγγενεῖς εἶναι καὶ υἱεῖς — τοῦ Νικοστράτου. Immo in codd. scriptura inest ironia: „υἱεῖς scilicet qui se adoptatos dicerent, id quod res ipsa docet." Schoem. Nos: als Verwandte und Söhne. || § 8. Ἀμεινιάδης scripsi pro Ἀμινιάδης. H. Stephanus voluerat Ἀμυνιάδης || § 9. Λαμπτρεὺς Taylorus (Turr.): Λαμπρεὺς libri. V. Schoem. ad h. l., nos ad Lysiae or. 12. § 55. Keilii Analecta epigr. et onom. p. 176. || Κτησίας scripsi Reiskio auctore. Libri Κτῆσις (omn. ed.) || Κρωναὸς] Videtur demi nomen excidisse. || § 10. οὐ μόνον αὐτὸς] Aliquid deesse putavit Schoemannus. || τοῦτο δ' ἦν αὐτῷ] Fortasse addendum ἐπιμελές || § 11. γὰρ ἂν] Reiskius (Turr.). Libri ἂν om. (om. Bk.) || ὑβρίζετο, πρὸ δὲ τούτων οὐδ' ἂν] Sic ego distinxi, e codd. omnibus restituens πρὸ δὲ τούτων (ante haec, inprimis) coll. Dem. or. 4. § 19. Vigero p. 657 sq. Klotzio ad Devar. II. p. 49. Editi omnes ex Aldina ὑβρίζετο

πρὸς τούτων, οὐδ' ἂν, quod ferri non posse demonstravi in Comment. crit. p. 30 sq., ubi tamen conieci scriptum fuisse ab oratore ὑβρίζετο, πρὸς δὲ τούτῳ (πρὸς τούτῳ reperitur apud Herodotum I. 41 et Demosth. or. 4. § 34) οὐδ' ἂν || § 13. ἀποφαίνονται Dobraeus (Turr.). Libri ἀποφαίνοιντο || § 16. οὐδενὶ libri (Turr.). Bekkerus [οὐδένα] οὐδενὶ || § 20. ἐφ' ἑκάσταις H. Stephanus. Libri ἐφ' ἑκάστας (Bk. Turr.) || § 22. ἔχειν] Dobraeus ὑπάρχει addendum, Emperius ἔστιν praeponendum censuit. Mihi in Comment. crit. p. 32 scribendum videbatur κατορθώσασι μὲν ἔσται τἀλλότρια ἔχειν || αἰτοῦνται ego de meo correxi. Libri ἡγοῦνται, unde ὑφηγοῦνται coniecit Schoemannus. || § 30. ἄλλοις ὅμοιοι πολίταις] ἄλλοις ὅμοιοι πολῖται Dobraeus, recte fortasse.

Oratio V.

Stemma.

De stemmate v. Arn. Schaeferus de Demosthene eiusque aetate vol. III. fasc. 2. p. 211 sqq. Habita oratio videtur Schoemanno a. Ol. 97, 3 sive a. 390 a. Chr., H. Weissenbornio in Erschii et Gruberi encyclopaedia sect. II. vol. 24, p. 295 a. 391 a. Chr. vel paulo post, Benselero in libro de hiatu p. 186 a. Ol. 102 ineunte sive a. 372 a. Chr.

Ὑπόθεσις. αὐτοῦ τοῦ A (Turr.): cett. αὐτοῦ (Bk.)

§ 1. διεφερόμεθα A (Schoem. Turr.): cett. διαφερόμεθα (Bk.) || § 3. *ΑΠΟΓΡΑΦΗ* cum Turr. auctore Schoemanno addidi, qui Ἀπογραφὴ τῶν ὑπὸ Δικαιογένους καταλειφθέντων χρημάτων addi voluit. || § 4. παρεχόμεθα Turr. coll. § 20. Libri παρεξόμεθα. Cfr. Comment. crit. p. 9. || § 5. περὶ τούτων A secundum Dobsonum (Turr.). Cett. περὶ τούτου (Bk.) || Λεωχάρης ἢ] Dobraeus Λεωχάρης καί || Πολυάρατος Reiskius (Turr. coll. § 34 et Dem. or. 40. § 6). Libri Πολύαρτος. V. Arn. Schaeferus de Demosth. eiusque aetate III. 2. p. 213 nota 6. || § 6. *ΜΑΡΤΥΡΕΣ* titulum add. Marklandus ad Lysiam editionis Reisk. p. 144 (add. Schoem. et Turr.) || § 10. τούτων τοι nunc ego de mea coniectura scripsi. Libri τούτων τε. In Comment. crit. p. 16 conieceram τούτων τότε. Reiskius delebat τε, quam particulam ferri non posse docet Schoemannus. || § 11. ἐποιήσατο πρός] In Comment. crit. p. 16 conieci ἐποιήσατο τὸν πρὸς („hortum quem nunc iuxta domum suam habet urbanam") || συνέπεμψεν] Dobraeus mavult συνεξέπεμψεν || τρίβωνα scripsi e Cobeti (Nov. Lectt. p. 155 sq.) emendatione. Libri τριβώνια || § 12. Ἀλλὰ μὴν περὶ τούτων] Ἀλλὰ μὲν περὶ τούτων AB. Dobraeus coniecit Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων, Reiskius Ἀλλὰ περὶ τούτων μὲν || Κηφισοδότῳ τουτῳὶ correxi pro Κηφισ. τούτῳ || Δικαιογένην et hic et § 33 scripsi pro Δικαιογένη || § 14. δὲ καθηγούμενοι] δὲ ἅθ' ηγούμενοι Baiterus. δ' ὦ ἄνδρες ἡγούμενοι Sauppius. || § 15. ἀπεφάνησαν e Dobraei coniectura edidi. V. Comment. crit. p. 16 sq. Libri ἐφάνησαν || πάλαι πολλῷ ἢ δ'] Malim πάλαι, ἢ δὲ πολλῷ vel quod Turr. proposuerunt πάλαι ἢ δ' ὕστερον πολλῷ || Δικαιογένους τουτουὶ correxi pro Δικ. τούτου || § 18. Λεωχάρης οὑτοσὶ καὶ ποιήσειν ego de meo correxi. Libri Λεωχάρης οὗτος, καὶ ὡμολόγει ποιήσειν (omnes ed.). V. inprimis § 20 Λεωχάρης δὲ ἠγγυᾶτο αὐτὸν ἃ ὡμολόγησε καὶ ποιήσειν. Praeterea cfr. § 22. 23. ὡμολόγει propter particulam καὶ („reapse") non recte intellectam e superiore ὡμολόγει natum et huc invasisse videtur. Comment. crit. p. 13 sq. || Πλωθειεύς Schoemannus (Turr.) Πλωτιεύς libri. V. praeter ea quae ab Schoemanno afferuntur Leakii demi Att. p. 114 et 232 Westerm. || § 21. ἀναμφισβήτητα Schoemannus (Turr. coll. § 1. 18. 20). Libri ἀναμφισβήτητον ||

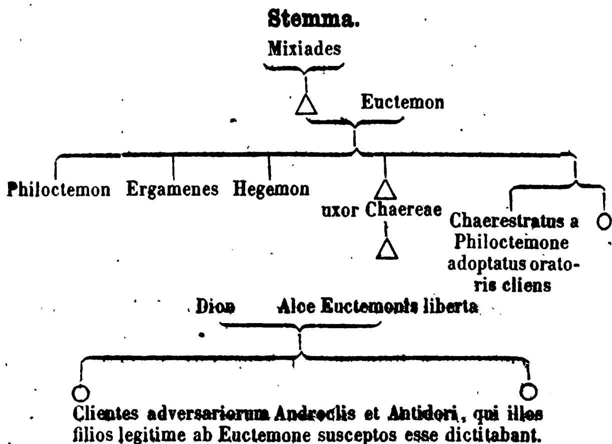
| § 22. ὡμολόγησε ποιήσειν] Reiskius coniecit ὡμολόγησε καὶ ποιήσειν recte, opinor. Cfr. § 20. || δέδιμεν scripsi cum Cobeto Nov. Lectt. p. 469. V. Otto Schneiderus ad Isocr. 7 § 33. Libri δεδίαμεν || Μικίωνα et hic et § 23 et 24 Reiskius (Schoem. Turr.) Libri Μηκίωνα || § 26. λέγομεν ἀληθῆ ego scripsi. Libri ἐλέγομεν ἀληθῆ. V. Comment. crit. p. 14. || τὴν ἀδελφιδῆν τὴν ἑαυτοῦ („Dicaeogenes II pro tutore viduae Democlis filiam pupillam suam Protarchidi in matrimonium dedit") Herm. Weissenbornius in Erschii et Gruberi encyclop. sect. II. vol. 24 p. 294. Libri τὴν ἀδελφὴν τὴν ἑαυτοῦ (omn. ed.). V. Comment. crit. l. d. || § 27. ἐγγυητῇ αὑτῷ Turr. ἐγγυητῇ αὐτῷ cett. || § 29. ἐξαιρεθέντες] In Comment. crit. p. 14 sqq. conieci scribendum esse ἐξαίρετον ἀφέντες || ἀντὶ πεντακισχιλίων] H. l. ἀντὶ deleverim. || § 31. ἠξίου] H. Stephanus ἠξίουν || ἐπιτρέπειν Reiskius, ἐπιτροπεύειν libri (Bk. Turr.) V. Comment. crit. p. 17. || ἐμμενεῖν Reiskius et hic et § 33 (Turr.). Libri ἐμμένειν || § 32. ἡγοῦνται] Malim ἡγοῖντο vel ἡγοῦντο || προὐβαλόμην Reiskius (Turr.). V. Schoem. ad h. l. Libri προὔβαλον || § 33. μὲν ἦν τουτῳί ego scripsi. Libri μὲν ἦν τούτῳ || § 34. Οὐκ οὖν cum Turr. scripsi. Bekkerus Οὐκοῦν || § 35. ὡς κακῶς e Bekkeri coni. edidi. Libri om. ὡς (om. ed.) || ἀποφανῶ Reiskius (Turr. coll. or. 6 § 13.). Libri ἀποφαίνω || παρ' ὑμῶν φέροντα (i. e. παρ' ὑμῶν ψηφισαμένων) dedi e Dobraei coniectura. Libri παρ' ἡμῶν φέροντα (omnes ed.). Cfr. § 37. or. 11. § 30. 35. Comment. crit. p. 18. sq. || ὡμολόγει] Bekkerus coni. ὁμολογεῖ, quod ego quoque malim. || § 36. τέταρτος ἐγένετο τραγῳδοῖς, καὶ πυρριχισταῖς ὕστατος e Bentleii (Dissertat. de Phalaridis epist. p. 377 interpretationis Germ. Ribeckianae) coniectura edidi. Cfr. Lysiae or. 21. § 1. 4: Libri τέταρτος ἐγένετο, τραγῳδοῖς δὲ καὶ πυρριχίταις ὕστατος (ed. omnes, nisi quod πυρριχισταῖς habent recte emendatum a Palmerio in Exercitatt. p. 669, Reiskio ad h. l., Hemsterhusio ad Luciani Timonem § 51). Godofredus Hermannus in Annal. Lips. philol. et paedag. vol. 54 (a. 1848). 1 p. 13 sic in codice archetypo scriptum exstitisse suspicatus est: οὗτος τῇ μὲν φυλῇ χορηγήσας ἐγένετο τραγῳδοῖς τέταρτος (i. e. δ'), καὶ πυρριχισταῖς ὕστατος. V. Comment. crit. p. 18. || § 39. τὴν τούτου ego de meo. Libri τὴν αὐτοῦ,

quod defendi non potest locis quippe aliter comparatis § 40. τῶν δὲ ἄλλων αὐτοῦ φίλων, or. 6. § 7 τὴν ἑτέραν αὐτοῦ ἀδελφήν. || Ἐλληθυίας] Cum Baitero malim Εἰλειθυίας || § 42. ἐν Ἐλευσῖνι] ἐν Ἁλιεῦσι Dobraeus probantibus Schoemanno et H. Weissenbornio. Vitium in nomine Ἐλευσῖνι latere subindicat etiam praepositio ἐν. V. Cobeti Var. Lectt. p. 201. || Ὀλυνθίας ego de Palmerii coniectura dedi. Libri Ὀλυσίας. Thucyd. II. 79. || ἐν Κνίδῳ] ἐν Μήλῳ H. Weissenbornius l. d. p. 294. V. Droysenus in Ephemer. antiquariis 1839 p. 582 || § 44. εἰς πόλιν (i. e. εἰς ἀκρόπολιν. V. meae Observationes in oratores Atticos p. 7 et Comment. crit. p. 18 sq.) ego scripsi ex A (Dobsoni). Cett. εἰς τὴν πόλιν || κυλινδεῖται] καλινδεῖται Cobetus Nov. Lectt. p. 638. || § 46. Ὀλύνθιοι] Κορίνθιοι Schoemannus p. 292. V. Benselerus de hiatu p. 186 sq. || § 47. Videtur deesse epilogus.

ORATIO VI.

Stemma.

Habita est oratio a. Ol. 104, 1—2 sive a. 363 a. Chr. De ceteris rebus disseruit Schoemannus in Opusculis acad. vol. I p. 272—284.

Ὑπόθεσις. διαθήκας καταπεθείσας ego correxi: διαθήκας τὰς τεθείσας A B (ed.): διαθήκας τὰς δοθείσας cett. Cfr. § 7.

§ 1. *Χαιρεστράτῳ τουτῳί* ego scripsi. Libri *Χαιρ. τούτῳ*. V. § 5. 6. || *Σικελίαν*] Vel *Θεσσαλίαν* vel *Μακεδονίαν* substitui volebat H. Weissenbornius l. d. p. 296. Sed forsitan iure retineatur *Σικελίαν*, modo pro *Χαιρέστρατος*, cuius loco cod. Z et Ald. habent *Μενέστρατος*, scribatur *Φανόστρατος* intellegaturque expeditio Arimnesto archonte facta. Qua re probata *συνήγορον* sane plus quam septuagenarium fuisse oportet, cui aetati cur *συνηγορίας* officium parum convenire videatur Schoemanno (p. 323) non perspicio. || § 2. *τά τε* libri (Schoem. Turr.), Reiskius *τε τὰ* (Bk.). || § 3. *Χαιρεστράτῳ τουτῳί* scripsi. Libri *Χαιρ. τούτῳ* || § 7. *ΜΑΡΤΥΡΕΣ* add. Turr. || § 8. *δικαιότατα*] Reiskius *δικαιότατον*, quod malim. || § 10. *Κηφισιεῖς* ego scripsi. Libri enim mscr. *Κηφισιέως*, editi *Κηφισιέως* || § 11. *ὅτι δ'* Bekkerus coni. (Turr.). Libri *ὅτι δ' οὐδ'* (Bk.). || § 12. *καίτοι ἄτοπον* ego de meo addidi. Possis etiam *οὐκ οὖν ἄτοπον*. Comment. crit. p. 27. || § 13. *μήτηρ*] Bekkerus malit *ἡ μήτηρ* || *πλάττοντες* Bekkerus. Libri *πράττοντες*. Sauppii epist. crit. p. 79. || *οὐδ' ἐγγενόμενον* Sauppius (epist. crit. l. d.) coll. or. 5. § 19. Libri *οὐδὲ γενόμενον*. || *πρῶτον* libri (Turr.). Reiskius *πρώτων* (Bk.). || § 14. *προσῆκε* Sauppius. Libri *προσήκει* || § 15. *ἀποφαίνεσθαι* ego de meo. Libri *φαίνεσθαι*. Comment. crit. p. 32 sq. || § 16. [*τὴν Καλλίππην*] cum Dobraeo seclusi. || *ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ*. Reiskius (Turr.). Bekkerus singularem habet. || § 18. ἐξ *καὶ*] *καὶ* per errorem a Bekkero in edit. Berol. omissum esse monuit Schoemannus. || § 19. *ὠνηθεῖσα*] *κληθεῖσα* Emperius in Opusculis p. 316. || § 20. *οὐ ὁ οἶνος ὤνιος*] non ad *πυλίδα* sed ad *συνοικίας* refert Forchhammerus in Studiis philol. Kiliensibus p. 833. || § 21. *ἑκάστοτε τὰ πολλὰ*] Alterutrum delendum videtur. Nam *τὰ πολλὰ* non valet perdiu, sed plerumque, veluti in Plat. Protag. p. 311 A. || § 22. *κούρειον* forma a grammaticis agnita et iam Reiskio probata (Turr.). Libri *κουρίον* || § 23. ἐν *δόντα*] *ἐπιδόντα* Dider. Jan van Stégeren de Graecorum diebus festis (Traiecti ad Rh. 1849) p. 29. Accusativus

δόντα cum τοῦτον (i. e. τὸν Εὐκτήμονα) coniungendus est, ut constructio haec sit: οἱ ἀναγκαῖοι ἔπειθον τὸν Φιλοκτήμονα ἐᾶσαι τοῦτον (ut concederet huic, patri Euctemoni) χωρίον ἓν δόντα εἰσαγαγεῖν τὸν παῖδα. Condicio igitur ipsa illis verbis χωρίον ἓν δόντα continetur. Neque vero opus est ὁ Εὐκτήμων, quod perspicuitatis causa ad ἐζήτει additum est, secludere cum Dobraeo. V. Comment. crit. p. 34 sq. || § 25. ἐξ αὐτοῦ Bekkerus in addendis (Turr.). Libri ἐξ ἄστου (Bk.). || § 27. ὕστερον χρόνῳ] Haud dubie scribendum est ὑστέρῳ χρόνῳ, quam meam coniecturam poenitet me non expressisse. || τὰ πρὸς τὸν υἱόν οἱ πεπραγμένα] τὰ περὶ τοῖν υἱέοιν οἱ πεπραγμένα Dobraeus. At v. Comment. crit. p. 35. || § 31. προσεκαλέσατο libri (Turr.). Reiskius προεκαλέσατο (Bk.) || § 33. ἀποδίδοται Stephanus (Turr.). Libri ἀποδίδονται (Bk.). Cfr. § 30 et mox ἀπέλυσε et ἀπέδοτο. || § 35. οὐδὲ τῆς κλίνης] οὐδ' ἐκ τῆς κλίνης Dobraeus (Turr.). || § 36. τεθεῖεν ζῶντος libri (Turr.): τεθεῖεν καὶ ζῶντος Bekk. || δὲ αὐτοὶ Meutznerus Dobraeum ex parte secutus (Turr.). Libri δι' αὐτοῦ (Bk.). || § 37. καὶ ἐλθόντες] Quidni οἱ ἐλθόντες vel καὶ οὗτοι ἐλθόντες? || § 39. ἐξεφορήσαντο] ἐξεφόρησαν G. A. Hirschigius in Philol. V p. 323 coll. § 42. At medium h. l. suam habet vim. || § 40. εἴων scripsi ex emendatione eiusdem Hirschigii: ἠφείων pr. A (secundum Dobsonum), ἠφίων BZ et corr. A (Dobs.), ἠφίουν editi, quod et notio verbi ἀφιέναι et forma (v. Krügerus ad Thucyd. II. 49. 1) repudiat. || τῇ θύρᾳ e Dobraei coniectura scripsi coll. Aristoph. Eccl. 420 et Lysiae or. 10 § 17. Libri τὴν θύραν (ed. omnes) || § 42. *ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΑΠΟΓΡΑΦΗ. ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.* ego addidi. Turr. auctore Reiskio *ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ* addiderunt. || § 46. πέμπτου μέρους] Reiskius articulum addendum censuit. Sed C. Fr. Hermannus ἐπὶ μέρους proposuit. V. Eugenius Schneiderus de iure hereditario Athen. p. 20. Locus, si quis alius, controversus. || § 47. νόθῃ εἶναι libri: νόθῃ μὴ εἶναι coniecit Sauppius coll. Demosth. or. 43 § 51. Adde Aristoph. av. 1661 Bergk., ubi tamen negatio non praegreditur. V. Frankii de particulis negant. comment. III p. 5. || Ἀνδροκλείδης, quod libri habent, retinui. Turr. autem Schoemanno auctore Ἀνδροκλῆς. V. quae observavimus et attulimus in libro qui

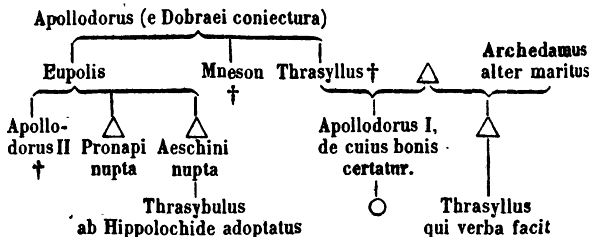
inscribitur die oligarch. Umwälzung p. 43 nota, 47 et ad Lysiae or. 30 § 11, Comment. crit. p. 32 nota, Car. Fr. Hermannus in scriptis minoribus p. 47, Rauchensteinius ad Lysiae l. d. Rem alias, si vacabit, persequar. || § 49. πρὸς ταύτας Reiskius (Turr.). Libri πρὸς ταῦτα (Bk.) V. § inseq. || ὁμολογουμένῃ] ὁμολογουμένως Dobraeus. V. Schoemannus ad § 56 (ubi tamen cum optimus cod. A habeat ὁμολογουμένως, hoc ipsum alteri ὁμολογουμένας praeferendum) et Baiterus et Rauchensteinius ad Isocr. or. 4. § 33. || § 51. χεόμενον futurum est, quod Schoemanni causa moneo. || ἀδελφὴν Φιλοκτήμονος] ἀδ. τὴν Φιλ. Dobraeus. || ἢ ἐᾶν καταγηράσκειν] Post ἐᾶν excidisse videtur ἄγαμον vel ἀνέκδοτον. Comment. crit. p. 28. || § 53. πῶς ἂν περιφανέστερον ego de meo scripsi. Libri πῶς ἄν τις περιφανέστερον. Vocula τις ex eo quod sequitur εἴ τις αὐτὸν ἔροιτο profectum. Comment. crit. p. 35 sq. || Φιλοκτήμον' e Baiteri coniectura scripsi. Φιλοκτήμονα Dobraeus. Libri Φιλοκτήμων (ed. omnes) || § 55. τούτῳ καὶ τοῖς ἄλλοις] V. Meutznerus in Actis societ. Gr. II p. 130 sq. || § 56. τῷ — πάππῳ librorum scriptura videtur, quam commendavit Meutznerus l. d. p. 131 sq., receperunt Turr.: Bekkerus tacite tamquam e libris suis τοῦ — πάππου, quod Reiskius coniectura assecutus erat. Schoemannus coniecit τῷ — παππῴῳ || § 57. ὑφ' ἡμῶν e coniectura Bekkeri Turr. coll. § 58 extr. Libri ἐξ ἡμῶν (Bk.), quod natum est e seq. ἐξ ὧν. || αὐτὸς ἑαυτῷ Reiskius (Turr. coll. § 46. 58). Libri αὐτὸς ἐφ' ἑαυτῷ || § 59. εἰσιέναι] Meutznerus in Actis societ. Gr. II p. 113. || ἐγχειρήσῃ AB (Comment. crit. p. 19.): ἐπιχειρήσῃ Z (omnes ed.). Cfr. or. 4 § 14. 8 § 1. || § 60. εἰσενηνόχασιν Reiskius; εἰσενηνόχατον Bekkerus. Libri εἰσενήνοχαν || § 62. [καὶ γὰρ ὁ δοὺς καὶ ὁ διαθέμενος] ego seclusi. Turr. Dobraeo auctore articulum utrobique deleverunt cogitatione ἐπιδέδεικται repetentes. || § 64. γνήσιοί εἰσιν de coniectura Bekkeri Schoem. et Turr. Libri γνήσιός ἐστιν (Bk.) || καὶ τοὺς δημότας ego de meo scripsi. Libri καὶ om. Cfr. § 10 et 11. || § 65. τίς εἶδε et hic et paulo infra ex AB cum Turr. restitui. τίς οἶδε Z. V. Vindiciae Lys. p. 78 et 110. || ποῖ AZ (Turr.): ποῦ B (Bk.) || δ' ἔτ' ἰόντες A pr. m. secundum Dobsonum (Turr. coll. § 51

et or. 9 § 36). Cett. δ' ἔτι ὄντες (Bk.). Malim tamen pro δ' ἔτ' scribi δέ.

Oratio VII.

Stemma.

De tempore orationis habitae (353 a. Chr.) v. praeter Schoemannum Boeckhius in Oecon. pol. I p. 723 a. Cfr. Arn. Schaeferus de Demosth. eiusque aetate I p. 265, de causa idem A. Schaeferus l. d. III 2 p. 26.

§ 1. καὶ ταῦτ' ἐν Schoem. et Turr. auctore Reiskio. Libri καὶ ταύτην || § 3. καὶ τοῦτον e Bekkeri coniectura Turr. Libri κατὰ τοῦτον (Bk.) || ὑμῖν αὐτοῖς, ἥκω] ὑμῖν, αὐτὸς ἥκω Dobraeus. || § 4. μεγάλα auctore Dobraeo scripsi, quod et usus et oppositio (πολλὰ καὶ δεινὰ) flagitat. Cfr. § 35. Libri μέγα (Bk. Turr.) || § 5. τούτων δύο ἐτελεύτησαν auctore Scaligero reposui. τούτων δύο ἐτελευτησάντων A pr. m. (secundum Dobsonum): τούτων τῶν δύο τελευτησάντων A rec. m. (Bk. Turr.) Cett. τούτων δύο τελευτησάντων. Bekkerus coniecit τούτων τὼ δύ' ἐτελευτησάτην (et sic Dobsonus dedit) || § 6. ὀφλεῖν Reiskius (Schoem. Turr.). Libri ὀφείλειν || § 7. ἐξ οὗ — ἔσχε e Sauppii coniectura edidi. Libri ἐξ οὗ — ἔχων (Turr.). Bekkerus [ἐξ οὗ] — ἔχων || ἑαυτοῦ, καὶ τὴν μητέρα] ἑαυτοῦ, αὐτὸν καὶ τὴν μητέρα Sauppius, recte opinor. || τὸ ἡμικλήριον] Aut τε, aut cum Sauppio θ' interponendum: cfr. § 10. || § 8. ὅτι Ἀπολλόδωρος πέπονθεν ὃ libri (Turr.); ὅτι ὢν Ἀπολλόδωρος πέπονθεν

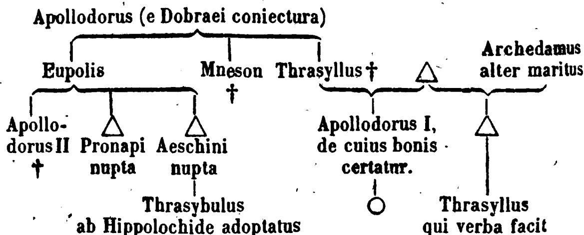
εὖ Bekkerus cum Ald. V. Jenickii observatt. p. 32. ‖ τἀργύριον] τἀργυρίου Dobraeus. V. Schoemannus ad h. l. ‖ § 12. μὴ δοῦναι βουληθείς ego supplevi. δοῦναι om. libri. Jam Scaliger et Reiskius voluerant μὴ βουληθεὶς δοῦναι. Comment. crit. p. 28. ‖ § 14. ὡς τὴν ἐμὴν e Reiskii coniectura Bekk. et Turr. Libri εἰς τὴν ἐμὴν (Schoem. V. Sintenis ad Plut. Pericl. excurs. IV p. 311) ‖ § 16. καὶ γεγονότα] Fortasse καὶ ἐγγυητῆς γεγονότα, sicut or. 8 § 19. ‖ 17. δὴ οὕτως] Libri διὸ οὕτως, Reiskius δὲ οὕτως, Benselerus de hiatu p. 189 δ' οὕτως ‖ § 18. καὶ οἵτινες] Perplacet Sauppii coniectura ἐπεὶ καί τινες. Bekkerus proposuerat εἰ καί τινες. Baiterus εἴ τινες ‖ § 20. τῶν αὐτῶν restitui ex A cum Schoem. et Turr. Cett. vel τῶν vel τούτων. Bekkerus dedit τούτων αὐτῶν ‖ § 22. γένους Dobraeus (Turr.). Libri γενομένου (Bk.) ‖ § 23. οὐδὲ τοῦ μέρους] Dobraeus οὐδὲ μέρους ut § 20, cuius tamen loci alia ratio est. ‖ καὶ ὑπὲρ τούτων τολμήσουσι] Totum hoc incisum delebat Dobraeus, Emperius autem Opusc. p. 316 scribi voluit καὶ ὑπὲρ τούτων δὲ λέγειν τολμήσουσι ‖ § 24. κατὰ ταύτην τὴν] Dobraeus κατὰ τὴν αὐτὴν ‖ § 26. μάρτυρες αὐτῶν (i. e. τῶν πεπραγμένων) ego de meo scripsi. Libri μάρτυρες αὐτῷ, ad quem dativum interpretes intellegebant Ἀπολλοδώρῳ, quod fieri nequit, Comment. crit. p. 36 sq. ‖ § 27. παρεδεδώκει correxi. Libri παραδεδώκει ‖ ὅπως ἄν, εἴ τι Turr. Libri ὅπως, ἄν τι ‖ § 29. φιλίας — καὶ εὐμενείας οὐ μικρᾶς ego de meo emendavi. Libri φιλίας — καὶ συγγενείας οὐ μικρᾶς. Reiskius coni. συγγενείας — καὶ φιλίας οὐ μικρᾶς. V. Comment. crit. p. 37. ‖ μηδέτερον Schoemannus (Turr.). Libri μηθέτερον ‖ § 30. ἔσται τις καὶ ὁ ἐναγιῶν] Turr. vel τις vel ὁ abesse malunt. ‖ ἀλλ' οὖν υἱὸν ποιησάμενοι ego de meo emendavi. Plane sic or. 9 § 7. Libri υἱὸν om. Ceterum G. A. Hirschigius requirit ἀλλ' οὖν ποιησάμενοί γε frustra. V. ad Lysiae or. 10 § 15 (p. XXV). ‖ § 31. ἐκείνῳ δ' οὐκ ex A revocavi cum Turr. V. § 44. ἐν ᾧ δ' οὐκ BZ, υἱὸν δ' οὐκ Bekkerus. ‖ § 33. παρά του τῶν φίλων scripsi cum Reiskio et Turr. :- παρὰ τοῦ τῶν Ald. et Stephanus: παρὰ τούτων φίλων libri. ‖ § 34. εἴς τε BZ (Turr.), ἴστε A, ἕς τε Bekk. ‖ § 36. ἀφιέναι] Bekkerus coniecit ἀφανίσαι, sed Turr. conferunt Plat. Apol. S. p. 39 A. Legg. XII p.

et or. 9 § 36). Cett. δ' ἔτι ὄντες (Bk.). Malim tamen pro δ' ἔτ' scribi δέ.

Oratio VII.

Stemma.

De tempore orationis habitae (353 a. Chr.) v. praeter Schoemannum Boeckhius in Oecon. pol. I p. 723 a. Cfr. Arn. Schaeferus de Demosth. eiusque aetate I p. 265, de causa idem A. Schaeferus l. d. III 2 p. 26.

§ 1. καὶ ταῦτ' ἐν Schoem. et Turr. auctore Reiskio. Libri καὶ ταύτην || § 3. καὶ τοῦτον e Bekkeri coniectura Turr. Libri κατὰ τοῦτον (Bk.) || ὑμῖν αὐτοῖς, ἥκω] ὑμῖν, αὐτὸς ἥκω Dobraeus. || § 4. μεγάλα auctore Dobraeo scripsi, quod et usus et oppositio (πολλὰ καὶ δεινὰ) flagitat. Cfr. § 35. Libri μέγα (Bk. Turr.) || § 5. τούτων δύο ἐτελεύτησαν auctore Scaligero reposui. τούτων δύο ἐτελευτησάντων A pr. m. (secundum Dobsonum): τούτων τῶν δύο τελευτησάντων A rec. m. (Bk. Turr.) Cett. τούτων δύο τελευτησάντων. Bekkerus coniecit τούτων τὼ δύ' ἐτελευτησάτην (et sic Dobsonus dedit) || § 6. ὀφλεῖν Reiskius (Schoem. Turr.). Libri ὀφείλειν || § 7. ἐξ οὗ — ἔσχε e Sauppii coniectura edidi. Libri ἐξ οὗ — ἔχων (Turr.). Bekkerus [ἐξ οὗ] — ἔχων || ἑαυτοῦ, καὶ τὴν μητέρα] ἑαυτοῦ, αὐτὸν καὶ τὴν μητέρα Sauppius, recte opinor. || τὸ ἡμικλήριον] Aut τε, aut cum Sauppio θ' interponendum: cfr. § 10. || § 8. ὅτι Ἀπολλόδωρος πέπονθεν ὃ libri (Turr.); ὅτι ὢν Ἀπολλόδωρος πέπονθεν

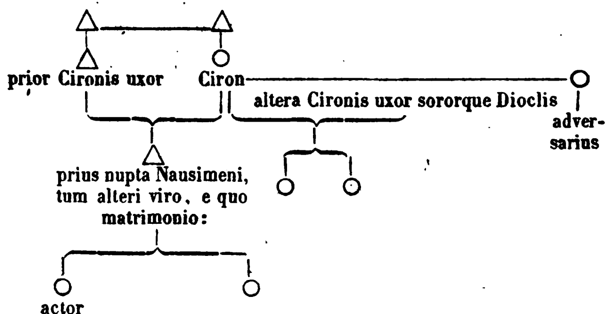
εὖ Bekkerus cum Ald. V. Jenickii observatt. p. 32. ‖ τἀργύριον] τἀργυρίου Dobraeus. V. Schoemannus ad h. l. ‖ § 12. μὴ δοῦναι βουληθείς ego supplevi. δοῦναι om. libri. Jam Scaliger et Reiskius voluerant μὴ βουληθεὶς δοῦναι. Comment. crit. p. 28. ‖ § 14. ὡς τὴν ἐμὴν e Reiskii coniectura Bekk. et Turr. Libri εἰς τὴν ἐμὴν (Schoem. V. Sintenis ad Plut. Pericl. excurs. IV p. 311) ‖ § 16. καὶ γεγονότα] Fortasse καὶ ἐγγυητῆς γεγονότα, sicut or. 8 § 19. ‖ 17. δὴ οὕτως] Libri διὸ οὕτως, Reiskius δὲ οὕτως, Benselerus de hiatu p. 189 δ' οὕτως ‖ § 18. καὶ οἵτινες] Perplacet Sauppii coniectura ἐπεὶ καί τινες. Bekkerus proposuerat εἰ καί τινες. Baiterus εἴ τινες ‖ § 20. τῶν αὐτῶν restitui ex A cum Schoem. et Turr. Cett. vel τῶν vel τούτων. Bekkerus dedit τούτων αὐτῶν ‖ § 22. γένους Dobraeus (Turr.). Libri γενομένου (Bk.) ‖ § 23. οὐδὲ τοῦ μέρους] Dobraeus οὐδὲ μέρους ut § 20, cuius tamen loci alia ratio est. ‖ καὶ ὑπὲρ τούτων τολμήσουσι] Totum hoc incisum delebat Dobraeus, Emperius autem Opusc. p. 316 scribi voluit καὶ ὑπὲρ τούτων δὲ λέγειν τολμήσουσι ‖ § 24. κατὰ ταύτην τὴν] Dobraeus κατὰ τὴν αὐτὴν ‖ § 26. μάρτυρες αὐτῶν (i. e. τῶν πεπραγμένων) ego de meo scripsi. Libri μάρτυρες αὐτῷ, ad quem dativum interpretes intellegebant Ἀπολλοδώρῳ, quod fieri nequit, Comment. crit. p. 36 sq. ‖ § 27. παρεδεδώκει correxi. Libri παραδεδώκει ‖ ὅπως ἄν, εἴ τι Turr. Libri ὅπως, ἄν τι ‖ § 29. φιλίας — καὶ εὐμενείας οὐ μικρᾶς ego de meo emendavi. Libri φιλίας — καὶ συγγενείας οὐ μικρᾶς. Reiskius coni. συγγενείας — καὶ φιλίας οὐ μικρᾶς. V. Comment. crit. p. 37. ‖ μηδέτερον Schoemannus (Turr.). Libri μηθέτερον ‖ § 30. ἔσται τις καὶ ὁ ἐναγιῶν] Turr. vel τις vel ὁ abesse malunt. ‖ ἀλλ' οὖν υἱὸν ποιησάμενοι ego de meo emendavi. Plane sic or. 9 § 7. Libri υἱὸν om. Ceterum G. A. Hirschigius requirit ἀλλ' οὖν ποιησάμενοί γε frustra. V. ad Lysiae or. 10 § 15 (p. XXV). ‖ § 31. ἐκείνῳ δ' οὐκ ex A revocavi cum Turr. V. § 44. ἐν ᾧ δ' οὐκ BZ, υἱὸν δ' οὐκ Bekkerus. ‖ § 33. παρά του τῶν φίλων scripsi cum Reiskio et Turr.: παρὰ τοῦ τῶν Ald. et Stephanus: παρὰ τούτων φίλων libri. ‖ § 34. εἴς τε BZ (Turr.), ἴστε A, ἕς τε Bekk. ‖ § 36. ἀφιέναι] Bekkerus coniecit ἀφανίσαι, sed Turr. conferunt Plat. Apol. S. p. 39 A. Legg. XII p.

944 C et Solonis *Σαλαμιναφέτας*. || *καὶ πολεμεῖν*] Fortasse *καὶ τὰ τέλη τελεῖν*. Cfr. Boeckh. Oecon. pol. I p. 660 n. (edit. sec.). Sauppius proposuit *καὶ εἰς πόλεμον εἰσφέρειν* coll, or. 5 § 41. Dobraeus *τῇ πόλει* || § 39. *ὡς ἱππάδα δὲ τελῶν ἄρχειν ἠξίου τὰς ἀρχάς*] De hoc loco difficili v. Boeckh. Oecon. pol. I p. 657 sqq. || *εἰς αὑτὸν* scripsi pro *ἐς αὐτὸν* || § 40. *ὧν μνημεῖα* Sauppius coniecit *ὧν μαρτύρια, μνημεῖα* coll. or. 5 § 41. Schoemannus vulgatam defendens de plurali conferri iubet Bernhardy Synt. Gr. p. 65 et Matthiae Gramm. Gr. p. 801. || § 43. *μὴ εἶναι ἐπὶ τούτοις* ego de meo scripsi post Reiskium, qui *μὴ ἐπὶ τούτοις εἶναι*, quod receperunt Schoem. et Turr. Sed *εἶναι* facilius ante *ἐπὶ* poterat excidere quam post *τούτοις*. Libri *εἶναι* om. Comment. crit. p. 28. || § 44. *οὐδὲ τούτῳ* libri (Turr.): *οὔτε τούτῳ* Bekkerus. V. G. Hermannus ad Eurip. Medeam Elmsleianam p. 330 sqq. ed. Lips. Jenick. Observatt. in Is. p. 32 sq.

ORATIO VIII.

Stemma.

Oratio non ante a. 383 a. Chr. habita. Ceterum cfr. Sauppius ad Isaei fragmenta Or. Att. vol. II p. 230.

Ὑπόθεσις. πάλιν] *πάνυ* Dobraeus.

§ 1. *οὐδὲ γενομένης* Turr. cum Reiskio. Libri *οὔτε γε-*

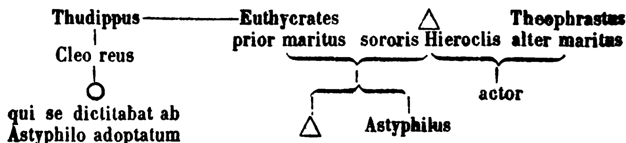
νομένης || § 2. καὶ τὸ πλῆθος ex Schoemanni et Emperii coniectura scripsi: τό τε πλῆθος Turr., libri τὸ πλῆθος || § 5. Cfr. Demosth. or. 27 § 2. 3. || § 6. ἡ 'μὴ AB (Turr.) Cett. ἡ ἐμὴ || ἢ τοῦτον] Durius hoc quidem loco est quam ut ferri posse mihi videatur. Scribendum potius puto ἢ τούτοις coll. § 45 vel ἢ τούτοιν || § 7. τῆς αὐτοῦ Baiterus. Cett. τῆς αὐτοῦ || τέτταρες (i. e. δ') e Dobraei coniectura reposui. Libri τριάκοντα, quod aperte falsum est. || ἐγιγνέσθην BZ (Turr.): γιγέσθην A: γίγνεσθον Bekkerus. || § 9. [ἢ οὔ] seclusi: Baiterus quoque abesse vult. || [εἰ] omissum in pr. A item seclusi. || § 13. ἀλλὰ πρότερον] ἀλλ' ὡς πρότερον Emperius. || τούτους δὲ φεύγοντας....] Significavi mihi aliquid deesse videri. Cfr. § 14 et 29. Turr. e Dobraei et Voigtlaenderi coniectura τούτου δὲ φεύγοντος dederunt, quod tamen supervacaneum foret. || § 15. ἵνα] Bernhardyi Synt. G. 401. || πάππου υἱέων e Reiskii coniectura cum Bekkero scripsi: πάππου υἱέων Aldina, παίδων υἱέων BZ et corr. A (Turr.), υἱέων A pr. || § 16. συνεπετίθεμεν ego de meo correxi („una cum illo prosicias arae imponebamus"). Libri συνετίθεμεν. Comment. crit. p. 38. || § 17. οὗτος παραδοῦναι e Dobraei coniectura scripsi. Libri αὐτὸς παραδοῦναι || § 18. μόνον libri praeter Z, qui μόνων (Bk.). V. § 32. || § 24. εἴσει εἰς e Bekkeri in Add. coniectura cum Turr. scripsi (Cobeti Nov. Lectt. p. 514 sq.) Libri εἰσίῃς (Bk.) || § 26. καὶ ἐκβάλλειν ego de meo scripsi. Libri καὶ om. Comment. crit. p. 38. || § 27. κατεπέπληκτο e Z restitui. Cett. καταπέπληκτο (ed. omn.). || μνήματος e Schoemanni coniectura cum Turr. scripsi. Libri βήματος || γρῦξαι e Stephani coniectura (qui tamen γρύξαι sicut et Bekk. et Turr.) edidi Cobeto (Nov. Lectt. p. 253) auctore. Libri ἐρύξαι || § 28. εἰρημένα] πρὸς θεῶν add. Dionys. Hal. V. p. 607 (add. Bk.). V. Schoem. || § 29. ἔγωγε e Dobraei coniectura reposui et punctum post ᾔδεσαν in comma mutavi. Libri ἐγὼ δέ (Bk. Turr.) || § 30. τῆς ἀγχιστείας] Emperius ταῖς ἀγχιστείαις || § 31. ἥβησαν A (Turr.). Cett. ἔβησαν. Scaliger ἡβήσειαν (Bk.) || § 32. ἐκγόνοις Turr. Libri ἐγγόνοις. Illud recepi maxime propter § 17 et 30, quae afferuntur a Turr., quamquam non sum ignarus eorum quae, ut nullum inter ἔκγονος et ἔγγονος intercedere discrimen demon-

straretur, observata sunt a Schoemanno p. 387 et a Boeckhio in Corp. Inscr. T. II p. 234 et a Meiero in Commentatione de Lycurgi reliquiis subiuncta Lycurgi deperd. orat. fragmentis a Kiesslingio editis p. LX sq. coll. annotatione p. CLXI. A. Nauckii. || § 34. ταῦτα γίγνεται Dobraeus et Schoemannus (Turr. coll. § 40.). Libri τἆλλα γίγνεται. Nisi forte totus locus ita constituendus erit ut scribatur πάντα γίγνεται ταῦτα, ἤδη πειράσομαι διδάσκειν. || κυεῖν cum Turr. scripsi pro κύειν. V. ad Lys. or. 13 § 42. || § 37. τά τε φανερὰ Sauppius et Emperius: τά γε φανερὰ libri. Cfr. § 35 extr. || § 40. ἀπιστήσαιτ' ἴσως ego de meo emendavi. Libri ἀπιστῆσαι τις. Comment. crit. p. 4. || ἔχει Baiterus. εἶχε libri (Bk.). Bekkerus coniecerat ἔσχε || § 41. κατοικοδομήσας] κατοικοφθορήσας Emperius. Sed cfr. Harpocratio et Suidas v. κατῳκοδόμησεν et Sauppius ad Isaei fragm. Or. Att. II. p. 230 et 231. Comment. crit. p. 39. || δέδωκε Sauppius. ἔδωκε libri. Cfr. § 43 || § 42. φελλέα δέ auctoribus Dobraeo, Schoemanno, Turr. reposui coll. Harpocr. p. 181, 9 Bk. (adde Suid. p. 1445 Bernh.): φελλεάδε χωρία ἅττα A, φελλεάδε χωρία ἅ τὰ B, φολεὰ δὲ ἅτα Z, φελλεὰ δὲ [χωρία] ἅττα Bekkerus. V. Sauppius Epist. crit. p. 59 sqq. || § 45. ἐσμὲν ἐκ Dobraeus (Turr.) Libri ἐσμὲν || ἐκγόνοις Turr. Libri ἐγγόνοις. V. ad § 32. || § 46. *ΜΑΡΤΥΡΙΑ* add. Reiskius (add. Turr.). Libri om.

Oratio IX.

Stemma.

Habita oratio videtur Dobraeo a. 374 a. Chr., Schoemanno 390 aut certe non multo post tempore, H. Weissenbornio 369 a. Chr. n.

Ὑπόθεσις. *υἱὸν ἑαυτοῦ*] Atticus dixisset *υἱὸν τὸν ἑαυτοῦ*.

§ 1. *Μυτιλήνην* reposui pro *Μιτυλήνην* et hic et § 6 et 14. V. ad Lys. or. 21 § 8. || § 2. *Κλέων* Sauppius. Libri ὁ *Κλέων*. Cfr. Lectt. Lysiacae p. 26 (320). Rauchensteinius ad Lys. or. 13 § 16. Comment. crit. de Isaei orat. p. 9 sq. || *τοῦ ἀδελφοῦ* auctore Schoemanno cum Turr. scripsi. Libri, uti e Dobsoni collatione perspicitur (nam Bekkerus, qui e Reiskii coniectura dedit *τἀδελφοῦ*, de librorum scriptura tacet), *ἀδελφοῦ* sine articulo. || § 4. *ἀσπάζοιτο*] *ἠσπάσατο* G. A. Hirschigius in Philol. V p. 324 coll. huius orat. § 30 et Demosth. or. 52. contra Callipp. § 23. Non temere. || § 5. *οὐδ'* libri, uti Bekk. in addendis indicavit (Schoem. Turr.) Bekkerus *οὔτ'* || *ἂν αὐτὸς* Bekk. in add. Libri *ἂν* om. (om. Bk.) || *ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ ποιηθείη*] V. Rauchenstein. ad Lys. or. 13 § 9. Quamquam non nego hunc nostrum locum multo esse contortiorem et duriorem quam quae a Schoemanno et Rauchenst. afferuntur. || *Ἡφαιστιάδῃ* Meursius (Schoem. Turr.): *Ἡφαιστίδῃ* AB (Bk.): *Ἡφαιστείδῃ* cett. || § 7. *ἐποιήσαντο* auctore Reiskio reposui pro *ἐποιήσατο*. Irrisioni hic quidem locus non est. V. § 2 extr. || § 8. *μάλιστ' ἂν* e Bekkeri coniectura cum Turr. scripsi. Libri *ἂν* om. (om. Bk.) || *γένοιτο* cum Dobraeo scripsi (Bernhardy Synt. Gr. p. 418). Libri *γένοιντο* || § 9. extr. *Αὐτὸς δ'*] „Ego vero ipse ad vos producam hosce omnes, quos Astyphilus, cum testamentum illud quod adversarii iactant scribebat, adhibere et poterat et debebat, nec tamen adhibebat.“ *Αὐτὸς* igitur oppositum est Astyphilo. Quare non erat cur in Comment. crit. p. 10 proponerem *Αὐτοὺς δ'*. || § 10. *ὑμᾶς χρήσασθαι — ὅτι μαρτυροῦσιν*, quod libri habent, nunc retinere malui quam scribere *ἡμᾶς χρήσασθαι — οἳ μαρτυροῦσι*, quod proposui in Comment. crit. l. d. || *διατιθέμενον*] In Comment. crit. p. 11 *διαθέμενον* scriptum volui. || *ἀναγκαῖοι οἱ ἐκείνου* e Sauppii coniectura edidi. Libri articulum om. V. ad or. 10 § 4. || § 11. *εἴ τέ τινα* auctore Dobraeo emendavi. Comment. crit. p. 11. Libri *εἴ γέ τινα* || *ὅτῳ ἔμβραχύ περ* emendavi post Cobetum, Var. Lectt. p. 209, qui voluit *ὅτῳ περ ἔμβραχυ*. Comment. crit. p. 11. Libri *ὅτῳ ἐπὶ βραχύ περ* || *οὐδεὶς αὐτὸν* secundum A pr.

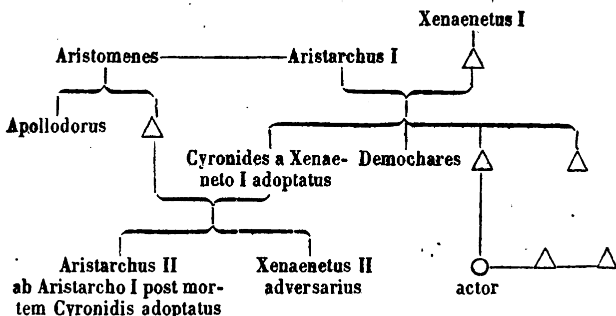
scripsi: οὐδεὶς αὐτὸν ἂν Z, οὐδεὶς ἂν αὐτὸν cett. (Bk. Turr.) || § 13. γὰρ ἂν ego de meo edidi. Libri ἂν om. Utique ἂν particula necessaria est, sive eam h. l. sive pone οὐδένα sive pone τολμῆσαι collocaveris. || οἷσπερ — κοινωνὸν e Dobraei coniectura scripsi. Libri οὗσπερ — κοινωνοὺς (omnes ed.) || § 14. στρατευσόμενος e Dobraei coni. scripsi pro στρατευόμενος || ὅπου — ἁπανταχῇ libri (Turr.): Bekkerus cum Reiskio ὅποι — ἁπανταχοῖ. Cfr. Bernhardy Synt. Gr. p. 350. || § 15. ἐκπλέοντα e Dobraei emendatione dedi cum Turr.: ἐκπλεῖν τῷ libri; ἐκπλεῖν τὸν Aldina (Bk.). || § 16. πολὺ ἂν Dobraeus (Turr. coll. Isocr. or. 21 § 3 Lycurgo § 30): πολὺ δὴ libri. De constructione v. Rauchensteinius ad Isocr. Paneg. § 64 p. 12. || § 17. Κλέωνος τουτονὶ scripsi pro Κλέωνος τούτου || § 18. καὶ πολλοί] Palmerius et Emperius οἱ πολλοὶ || μαρτυρήσειαν ἂν dedi pro μαρτυρήσαιεν ἄν: nisi forte lenius scribendum καὶ Ἀραφηνίων ἂν πολλοὶ — μαρτυρήσειάν μοι || ἐθελήσειε ego auctore Dobraeo emendavi. ἐθελήσει Aldina: ἐθελήσῃ AB: ἐθελῆσαι Z (Bk. Turr.) || ἐναντίον τούτων e Bekkeri coniectura dedi cum Turr. („coram his iudicibus") Libri ἐναντία τούτων || ΕΞΩΜΟΣΙΑ Schoemanno auctore addidi. V. Proc. Att. p. 618. || § 19. οἶδεν] Nescio an exciderit γενόμενα || Εὐθυκράτης] Articulum huic nomini in libris praefixum ego expunxi. V. § 36. || ἐᾶσαι e Baiteri coniectura Turr. Lobeck. parergis ad Phryn. p. 748. Libri ἐάσειν || § 20. ἐκ παιδίου e Dobraei coniectura dedi pro ἐκ παίδων. § 29. 30. V. ad or. 12 § 3. || Κλέωνι τουτῳί, ὑμῖν ego de meo emendavi. Comment. crit p. 9. Cfr. § 2. 3. 10. Libri Κλέωνι, τούτων ὑμῖν || § 22. τῷ τετελευτηκότι] πρὸς τὸν τετελευτηκότα G. A. Hirschigius Philol. V p. 324. Sed cfr. or. 1 § 30. 37, or. 4 § 18. Demosth. or. 8 § 40. Thucyd. VIII. 68. Xen. Anab. II. 5, 27 ibique Krüger. V. Comment. crit. p. 12 sq. || καὶ ἐκείνῳ addidi Dobraeo auctore cum Turr. coll. § 6. Libri om. || § 24. ἀποφανοίη e Bekkeri coniectura scripsi, qui tamen ἀποφανοῖ (Turr.), pro ἀποφαίνοι, quam librorum scripturam retinuit Bekkerus. Cfr. § 25 extr. Cobeti Nov. Lectt. p. 337. || κοινώσοιτο Cobetus l. d. Libri κοινώσαιτο || § 25. ἀποφανεῖν scripsi Dobraeo auctore. Libri ἀποφαίνειν || κοινώσοιτο Cobetus l. d. Libri κοινώσαιτο || αὐτοὺς ὑμῖν οἷς προσῆλθε

μάρτυρας παρέξομαι. *ΜΑΡΤΥΡΕΣ*. ego de mea coniectura emendandum censui. αὐτοῦ ὑμῖν ὡς (sic etiam Z secundum Dobsonum) προσῆλθε μαρτυρίας (sic etiam Z) παρέχομαι. *Μαρτυρίαι* optimus cod. A. Contra αὐτοῦ ὑμῖν ᾧ προσῆλθε μαρτυρίαν παρέχομαι. *ΜΑΡΤΥΡΙΑ*. Bekkerus cum Aldina. Denique αὐτῶν ὑμῖν οἷς προσῆλθε μαρτυρίας παρέχομαι. *ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ* e Schoemanni sententia dederunt Turr. De toto loco disserui in Comment. crit. p. 7 sq. || § 28. τῶν διδασκάλων] τὴν τῶν διδασκάλων Reiskius. V. Schoem. ad h. l. || *ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ* titulum Reiskio auctore cum Turr. dedi pro *Μαρτυρία*, quod habet A, cett. om. || ἐφύτευσε e codd. omnibus ipso Bekkero (in add.) iubente restitui pro ἐφύτευε || § 29. μαρτυροῦσι] Malim μαρτυρήσουσι, sicut § 30. || ὑμῖν Sauppio auctore dedi pro ἡμῖν, quod omnes ed. tenent. A pr. secundum Dobsonum habet καὶ ἡμῶν || § 30. θιάσους] θιασώτας maluit Sauppius. Atque Harpocratio quidem p. 98 Bk. vocem θίασος explicans non commemorat hanc orationem, commemorat vero eandem v. 15 de voc. θιασῶται exponens. || ἐκεῖνον Bekkerus et Turr. ex Ald. Libri ἐκεῖνον αὐτὸν, quare Schoemannus coniecit ἐκεῖνον καὶ αὐτὸν, quod probo: „illum et ipsum, quemadmodum me quoque." || § 32. τῶν Ἀστυφίλου e Bekkeri coniectura dedi cum Turr. coll. or. 4 § 7. τῶν Ἀστυφίλῳ A secundum Dobs. Cett. τῷ Ἀστυφίλῳ || προστιθέντες e Dobraei coniectura correxi. Libri παρατιθέντες (ed. omn.) || § 33. νόμον] Aliquid excidisse statuit Dobraeus. V. Schoem. || Λαβὲ καὶ ex A restitui: Λαβέ μοι καὶ B (Bk. Turr.): Λαβὲ δέ μοι καὶ Z || § 34. αὐτοὶ οὗτοι e Dobraei coniectura scripsi. Libri αὐτοὶ τοῦτο (ed. omn.) || εἰσποιήσετε Sauppius. Libri εἰσποιήσησθε || οὐδ' ἂν αὐτὸς ex Emperii coniectura edidi. Libri ἂν om. (om. ed. omn.). Comment. crit. p. 12. || § 35. κάλλιον ego de meo correxi. Libri μᾶλλον || § 36. ἅπαντες] πάντως Dobraeus. || ἱερὰ τὰ ἐκείνου Sauppio auctore dedi. V. ad § 10. Libri art. om. (om. ed. omn.) || πρότερον ἀπέθανεν ἢ] In Comment. crit. p. 12 conieci πρότερον ἂν ἀπέθανεν ἤ. Sed. v. Rauchensteinius ad Lysiae or. 12 § 17. Libri πρότερον ἢ ἀπέθανε || § 37. τοῦτον Z secundum Dobsonum et Ald. (Turr.) Cett. τούτου || υἱὸν οὗ Sauppius. υἱὸν ὃς libri.

Oratio X.

Stemma.

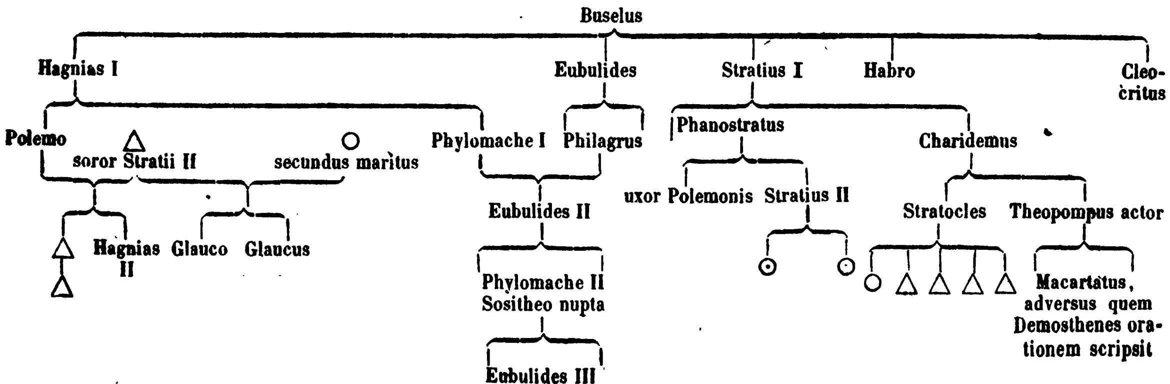

Ὑπόθεσις. τούτων μὲν τὸν Κυρ. Dobraeus (Turr.). Bekkerus in add. voluerat τούτων τὸν μὲν Κυρ. Libri τοῦτον μὲν τὸν Κυρ. || [αὐτοῦ] pone θυγάτηρ Dobraeo auctore seclusi. || τὴν θυγατέρα ἑαυτοῦ] Atticus dixisset τὴν θυγ. τὴν ἑαυτοῦ || παῖς ὢν] „male. cfr. § 22.“ Turr.

§ 1. Ἐβουλόμην μὲν Turr., Ἐβουλόμην [μὲν] Bekkerus: μὲν om. libri. || § 2. ὑμῖν ἡ διάγνωσις nunc ego de meo emendavi coll. or. 1 § 21. Scribebatur ὑμῖν ἥδε ἡ γνῶσις, quod ferri non posse ostendi in Comment. crit. p. 40. Dobraeus voluerat ὑμῖν ἤδη ἡ γνῶσις || ἀλλ' ἐκ τῶν νόμων] intellege εὐκρινὴς γενήσεται, h. e. certe, si quidem ex legibus spectaveritis. Comm. crit. p. 39 sq. || § 4. Συπαλήττιος, quod maluerunt Turr., ego dedi. Libri Συπαλλήτιος. Cfr. quos conferri iubent Turr. Steph. Byz. v. Συπαληττός et Συπαλήττιος et Hesych. Συπαλετίτειος et Συπαληττίους. Adde Leakii Dem. Att, p. 233 Westerm. Meieri Comment. epigr. p. 27. || ἔχοντος „h. e. ὃς εἶχε“ Schoemannus. „immo σχόντος“ Sauppius. || τοῦ πατρὸς τοῦ τούτου Dobraeus. Libri articulum alterum om. (om. ed. omnes) || ὁ υἱὸς Sauppius. Libri art. om. (om. ed.) Schoemannus aut plane deleri υἱὸς aut ὢν addi voluerat. || § 6. ἀπεστερήθη Turr. coll. § 15. 17. ἀπεστερήθην

libri (Bk.). Possit quispiam conicere etiam ἀπεστερήθημεν ‖ § 8. ἐξ ἀρχῆς] ἡμῶν Reiskius, τῆς μητρὸς vel τῆς ἐμῆς μητρὸς addi voluerunt Turr. coll. § 3. 5. 11. 14. 15. 17. 23 recte hi quidem opinor. ‖ § 9. τὰ ἑαυτῶν Sauppius. Libri τε αὐτῶν (Bk.) ‖ ταῦτα [δια]πρᾶξαι ego scripsi post Bekkerum, ut § 11 et 13. Libri ταῦτα διαπρᾶξαι (ed. omn.). Comment. crit. p. 6 nota. ‖ § 11. ἐξ αὑτοῦ Dobraeus (Turr.), ἐξ αὐτοῦ Bekkerus. Non tamen diffiteor mihi locum ne Dobraei quidem scriptura perpurgatum, sed sic scribendum videri: ἐν τῷ Ξεναινέτου οἴκῳ, ἐξεῖναι δ' υἱὸν αὑτοῦ ἀντεισαγαγεῖν οὐκ ἔστι νόμος plane eadem constructione quae est or. 9 § 13 νόμου γε ὄντος ἐξεῖναι ὅτῳ βούλοιτο δοῦναι τὰ ἑαυτοῦ. Vulgo ante codices ABZ collatos legebatur: οἶκον (omissis ἐξῆν υἱὸν) ἐγκαταλιπόντα — οἴκῳ ἐξῆν υἱὸν αὐτοῦ δὲ ἂν ψεύδονται, ὥστε οὐδ' ἂν φάσκωσι τινὰ ἀγαγεῖν οὐκ ἔστι νόμος, quae vitiosa sunt illa quidem et turbata, sed talia in quibus verae scripturae vestigia latere videantur. Certe illa medicina adhibita perspicuum demum fit quid velint ea quae sequuntur verba. ‖ προσῆκε Reiskius (Turr.). Libri προσήκει (Bk.) ‖ ἀλλ' ἢ Sauppius malit ἀλλὰ ‖ § 13. ὅτῳ βούλοιτο ego de meo coll. or. 9 § 13. Libri ἐάν τῳ βούλοιτο, quam scripturam non moratur Bernhardyus Synt. Gr. p. 412. Dobraeus coniecit ἐάν τῳ βούληται, Hirschigius ὅτῳ ἂν βούληται ‖ § 14. οὗτος ὁ κλῆρος Sauppius coll. § 3. 8: οὗτος κλῆρος AB (Bk.); κλῆρος Z: ὁ κλῆρος Ald. ‖ § 15. κατ' ἐκεῖνον libri (Turr.). V. Meutznerus Act. soc. Gr. II p. 133. Reiskius κατ' ἐκεῖνο (Bk. Turr.) ‖ προσῆκον ex A (Dobsoni) restitui (i. e. προσῆκον ἔχειν αὐτοῖς φαίνηται). Cett. προσήκων, quod defendit Meutznerus l. d. Reiskius προσήκειν ‖ § 16. οὔτ' ἂν εἰσεποίουν] οὔτ' ἂν εἰσποιεῖν libri. Meutzner. l. d. p. 139. Equidem erravi, cum in Comment. crit. p. 40 illam codicum discrepantiam ad § 17 rettuli. ‖ § 17. καὶ οἶκον ego de meo scripsi. Libri καὶ οἴκοθεν ‖ § 18. οὖν ἂν Turr. Libri ἂν om. (om. Bk.) ‖ § 19. αὐτὸν ἕξειν (i. e. τὸν κλῆρον ἕξειν) scripsi ex A pr. (Dobsoni). Cett. αὐτὴν ἕξειν (ed. omnes). ‖ § 20. δίκην λαχεῖν cum Emperio Opusc. p. 316 emendavi. Libri δίκην λαβεῖν (ed. omn.) ‖ οὐ μικρὰς ἔχομεν αἰτίας] Dobraeus οὐ μικρὰς ἔχομεν εἰπεῖν αἰτίας. Fortasse simpliciter corrigendum est οὐ

μικρὰς λέγομεν αἰτίας, sicut or. 8 § 9. || § 21. *τίνος δόντος τὸν κλῆρον κατὰ* Turr.: *τίνος δόντος ἔχει τὸν κλῆρον, κατὰ* AB (Bk.): *τίνος δόντος ἐστὶ τὸν κλ. κατὰ* Z: pro *ἔχει* et *ἐστὶ* Ald. habet *αὐτῷ*, Sauppius coniecit *ἐκείνῳ* || § 23. *ἂς ἂν* Turr., *ἂν* Z, *ἂς* cett. (Bk.) || *δικαίως* Dobraeus mavult abesse. || *γὰρ ἂν* e coniectura Bekkeri Turr. Libri *ἂν* om. (om. Bk.) Cfr. or. 11 § 38. || *ἐπενεγκεῖν* merito suspectat Dobraeus. || § 24. *αὐτοῦ ἀξιοῦν* Schoemannus. Libri *αὐτὸν ἀξιοῦν* (ed. omn.). Sauppius coniecit *αὐτῶν ἀξιοῦν* || *μὴ πρὸ δίκης* libri (Turr.): *καὶ μὴ πρὸ δίκης* Ald. (Bk.) || § 26. *παῖδα* Meutznerus Act. soc. Gr. II p. 142 (Turr.). Libri *ἄπαιδα*. Cfr. § 10. ||

Oratio XI. Stemma.

De stemmate et causa (quae acta est Ol. 105, 1 sive 360 a. Chr.) v. Arn. Schaeferus Demosth. III. 2. p. 229 sqq.

Ὑπόθεσις. ἀνεψιοὺς] „immo ἀνεψιαδοῦς“ Schoemannus. || Στρατίον scripsi cum Ald. et hoc loco et deinceps: στρατίαν AZ (Dobsoni), is quidem suprascripto ον. Vulgo Στράτιον || πρὸς τοῦτον δι' ἐπιτρόπου τινὸς υἱὸς τοῦ ἀδ. αὐτοῦ Στρατ. δικάζεται, φάσκων e Sauppii coniectura dedi. Libri πρὸς τοῦτον ὁ υἱὸς τοῦ ἀδ. αὐτοῦ, Στρατοκλέους, δικάζεται· πρὸς αὐτὸν δὲ ἐπιτρόπου τινὸς υἱός, φάσκων ||

§ 1. ΝΟΜΟΙ add. Turr. Cett. om. || § 2. μέχρι scripsi cum Turr. coll. § 11. Libri μέχρις (Bk.) || ἐκλείπῃ [εἰς] τὸ γένος, πάλιν Schoemannus. Sed defendi potest vulg. || § 3. εἰπάτω ὅ τι] G. A. Hirschigius coni. εἰπάτω καθ' ὅ τι atque sic etiam § 5. At cfr. § 19. Comment. crit. p. 42. || § 5. Ἀγνίου ἢ Taylorus (Turr.) Libri ἢ om. (om. Bk.) || προσῆκεν cum Schoemanno scripsi. προσήκει BZ, προσήκῃ A, προσήκοι Bekkerus (Turr.). || § 6. παρέχεσθαι μάρτυρας dedi ex Cobeti (Var. Lectt. p. 103) emendatione. Libri παρέχεσθαι μαρτυρίας (ed. omn.) || μᾶλλον ἐπιστεύετο Dobraeus et Cobetus l. d. Libri μᾶλλον ἂν ἐπιστεύετο (ed. omn.) || § 9. περὶ τῶν αὐτοῦ Baiterus. Cett. περὶ τῶν αὐτοῦ || § 10. τῶν πρὸς πατρὸς Dobraeus et Schoemannus (Turr.). Libri τοῦ πρὸς πατρὸς (Bk.). || § 11. ἀγχιστεύειν AB, ἀγχιστεύει Z (Dobsoni). In Comment. crit. p. 41 conieci ἀγχιστεία ἦν || ἐν οἷς οὗτος ὁ παῖς ἦν] Haec in Z ante τοῖς δ' ἐξ ἐκείνων posita ego in Comment crit, p. 41 sq. secludenda putavi. Emperius autem Opusc. p. 319 scribi voluit ἐν οἷς οὗτος ὁ παῖς οὐκ ἦν || μέχρι ἀνεψιῶν e Z (Dobsoni) dederunt Turr. (sicut et infra § 11. de suo): cett. μέχρις ἀνεψιῶν || § 12. μηδ' ἐὰν τετελευτηκὼς ὦ ἐγώ, δίδωσιν ex parte Reiskium secutus correxi, Libri μηδ' εἰ καὶ τετελευτηκότες ὦσιν, ὡς ἐγώ, δίδ. Sauppius proposuit μηδὲ κἂν τετελευτηκότες ὦσιν, οἷος ἐγώ, δίδωσιν. Verbum ὦσιν per διττογραφίαν quandam e δίδωσιν procusum videtur. || § 15. οὔτε δι' ἄλλο οὐδὲν αὐτοῖς ἐνόμιζον προσήκειν] Locum corruptum esse demonstravit Schoemannus. Ipse quod proposuit οὐδὲν δι' ἄλλο ἢ ὅτι οὐδὲν αὐτοῖς ἐνόμ. προσήκειν saltem sententiae veritatem attingere videtur. An forte scribendum erit οὐδὲν ἄλλο ἢ οὐδὲν αὐταῖς νομίζοντες

προσήκειν, i. e. tantum arbitrantes (nulla alia de causa quam quod arbitrabantur) nihil ad se pertinere illa bona. De οὐδὲν ἄλλο v. Vigerus p. 475 sq. Voemelius ad Dem. contiones p. 47 sqq. Cobetus Nov. Lectt. p. 320. || § 16. τῷ Στρατοκλέους παιδὶ e Schoemanni coniectura dedi. Libri τῷ Στρατίου παιδὶ (ed. omn.). Baiterus coniecit τοῖς Στρατίου παισί: sed illa mulier fueritne cum Stratii filiis cognata, hoc quidem loco nihil refert. || δικαίως deleri voluit Dobraeus, Baiterus pone ἡσυχίαν εἶχον collocari. Mihi illud probatur. || ἦσαν οἷοι ego correxi. Libri ἦσαν οἷοί τε. Cfr. or. 8 § 21. Librorum scripturam defendit Schoemannus. Sed ipsa collocatio de vitio monere debebat. Hac de dictione assentior Schaefero ad Plut. IV p. 324 atque in Apparatu crit. ad. Dem. V p. 53 et Cobeto Var. Lectt. p. 57. 181, discrepo cum Buttmanno ad Dem. Mid. p. 53. || § 18. παῖς εἶναι κἀκείνας ἐξελέγξας — ἀγχιστείαις, οὕτως partim ex Reiskii partim ex Emperii (Opusc. p. 316) emendatione scripsi. Cfr. § 10. Libri παῖδας εἶναι, κἀκείνας ἐξήλεγξα — ἀγχιστείαις. οὕτως. Schoemannus coniecit παῖδα εἶναι, κἀκείνας ἐξήλεγξα — ἀγχιστείαις. οὕτως, Sauppius παῖδά με εἶναι κἀκείνας ἐξελέγξας — ἀγχιστείαις, οὕτως || § 19. πρὸς ἡμᾶς Reiskius (Turr.). Libri πρὸς ὑμᾶς (Bk.) || § 21. κατὰ ταὐτὰ corr. A (Dobsoni) ed. Ald. (Turr. coll. § 23). Cett. κατὰ ταῦτα (Bk.) || οὗ οὐκ ἂν ἦν τὸν μὲν — ὥστ' οὐκ ἐνῆν κοινωνίαν] Malim οὗ οὐκ ἐνῆν τὸν μὲν — ὥστ' οὐδ' ἐνῆν κοιν. || § 22. ἐξαπατῆσαι] Baiterus ἐξαπατήσειν, V. Lectt. Lys. p. 73. || διείρηται Reiskio auctore scripsi. Libri διήρηται (ed. omn.) || § 26. μηδὲν Bekkerus (Turr.). Libri οὐδὲν || ἀπέδοτε Schoemannus (Turr.). Libri ἀπόδοτε (Bk.) || κλῆρον, οἱ δὲ Schoemannus (Turr.). Libri κλῆρον. εἰ δὲ (Bk.) || § 28. τοῦ κλήρου Scaliger (Turr.). Libri τὸν κλῆρον (Bk.) || § 29. ὅτι οὐδ' εἰ Scaliger (Turr.). Libri vel ὅτι οὐ δεῖ vel ὅτι εἰ (Bk.). Frankii Comment. III de particulis negantibus p. 14. || § 31. ταύτας προφάσεις Dobraeus et Emperius (Turr.). Libri ταύτας τὰς προφάσεις (Bk.) || § 36, δεινῶς] Rectius foret ἁπλῶς || γὰρ ἂν Dobraeus (Turr.). Libri ἂν om. || καὶ μηδεμίαν] καὶ malim abesse cum Baitero. || § 39. διαθεῖναι] διαθῆναι Ald.. διατεθῆναι H. Stephanus. Mihi videtur ἐκδοθῆναι emendandum, quod etiam

G. A. Hirschigio in mentem venit. || § 40. ἱκανά Reiskius (Turr.). Libri οὐχ ἱκανά (Bk.). Boeckh. Oecon. pol. I p. 160 nota d. || § 41. καὶ τόν θ' αὐτοῦ] Vel καί vel θ' malit abesse Sauppius. Si servare licet ambas particulas, καὶ ante ταλάντοιν interponendum erit. || τὸν Ἐλευσῖνι ego de meo. Libri art. om. || § 42. „Post πεντακοσίων excidisse videntur quaedam, cum triginta septem minae desint ad explendam summam trium talentorum et triginta minarum.“ Sauppius. || § 43. ἐνεπόλησαν Dobraeus (Turr.). Libri ἐνεπώλησαν (Bk.). Schaeferi Meletem. p. 85, Lobeck. ad Phryn. p. 583, || § 44. οὐσία] „his fortune is even greater than this“ Dobraeus, qui item ut Emperius coniecerat οὐσία αὕτη, quod mihi quidem non displicet. Reiskius voluerat οὐσία τοσαύτη || πλείων A Dobsoni (Turr. coll. L. Dindorfio ad Xen. Hell. p. 43). Cett. πλείω || ὁ κλῆρος Schoemannus (Turr.). Libri art. om. (om. Bk.) V. § 46. || § 45. ἐφ' ᾗ Schoemannus et Emperius (Turr.). Libri ἐφ' ἣν || § 47. ἑκατέρας τῆς οὐσίας ego Reiskium secutus correxi. Libri ἑκατέροις τῆς οὐσίας (ed. omn.) || ἡμῶν ἐστίν; ἀλλ' οὐ τηλικαῦτα — παῖδας. οὐκ] Sic distinxi e Sauppii sententia. Sed ne sic quidem sanus locus videtur. Pro τηλικαῦτα libri habent τηλικαύτῃ, unde Emperius coni. ταύτῃ || τοῖς τούτου λόγοις e Reiskii coniectura scripsi. Libri τούτοις τοῖς λόγοις (ed. omn.). Vid. meae Vindiciae Lys. p. 22 sq. et praef. ad Lysiam p. XIX (ad or. 7 § 23). || ἐξ ὧν Dobraeus (Turr.). Libri ἐξ ὧν ἂν (Bk.) || § 49. οὐχ ἵνα μὴ Bekkerus coniecit (Schoem. Turr.). Libri μή om. (om. Bk.) || § 50. καὶ εἰσποιήσαντος Schoemannus (Turr.). Libri καὶ μὴ εἰσποιήσαντος (Bk.) || ΛΕΙΠΕΙ a Bekkero cum AB omissum rursus addidi cum Turr. coll. § 44.

Oratio XII.

servata a Dionysio Hal. de oratoribus vet. V p. 618 sqq. et orat. Graec. VII p. 351 sqq.

Ὑπόθεσις. καταψηφισαμένοις αὐτοῦ Baiterus. Cett. καταψ. αὐτοῦ. Sed deinceps fortasse scribendum καταψ. αὐ-

τοῦ, οὕτω τὸν ἀγῶνα τόνδε διατίθεται. Reiskius *οὕτω* post *τόνδε* poni volebat.

§ 1. *οὑτοσὶ Εὐφίλητος* Sauppius coll. § 6. 9. 10. 12 et adnot. ad or. 9 § 2. V. nostrae Lectt. Lys. p. 26 sive 320 et Comment. crit. p. 9 sq. Libri *οὑτοσὶ ὁ Εὐφίλητος* || *ἕνεκεν* A Grosii (Turr.). Cett. *εἵνεκεν* || *εἰσεποιεῖτο* A B Grosii (Turr.). Cett. *εἰσποιοῖτο* itidemque § 2. || § 3. *ἔστι — ἱκανός* Reiskius (Bk.). Libri *ἔτι — ἱκανῶς*, unde Sauppius suspicatur *ἔχει — ἱκανῶς* || *ἐκ παιδίου* ego de meo correxi. Libri *ἐκ παίδων*. V. ad or. 9 § 20. || *εἰς τοὺς φράτορας* Schoemannus (Turr.). Libri art. om. (om. Bk.) || § 4. *τὴν ἐμὴν φωνὴν* scripsi e Sauppii coniectura qui contulit Aeschin. or. 2 § 1. Libri *ἐμὴν* om. (om. ed. omn.) || § 5. *ἐγένετο* ego correxi („mater Euphileti facta est noverca"). Libri *ἐγεγένητο*. Comment. crit. p. 42 sq. || § 5. [*καὶ ἐπέτρεψαν*] seclusi. || § 6. *εἰσποιοῦμεν* libri (Turr.). Cett. *εἰσεποιοῦμεν* (Bk.) || *ψευδομαρτυριῶν* e Schoemanni coni. dedi. Libri *ψευδομαρτυρίαν* (ed. omn.) || *Εὐφιλήτῳ τουτῳὶ* correxi pro *Εὐφ. τούτῳ*. V. § 1. 9. 10. 12. Itidem § 9 extr. scripsi *Εὐφίλητον τουτονὶ* pro *Εὐφ. τοῦτον* || § 7. *αὐτὸν ἢ ὅτι*] Sauppius coniecit *αὐτὸν εἰπεῖν ἢ ὅτι* || § 8. *ἠξίουν ἂν* Turr. auctoribus scripsi. Libri *ἂν* om. Comment. crit. p. 43. || *καὶ ἐμοὶ καὶ τῷ ἀδελφῷ*] V. § 2. Erant duo fratres seniores e priore matrimonio suscepti. Moneo, quod ipse erravi in Comment. crit. p. 43. | *οὐδ' ἐν ἑνὶ* nunc ego de meo correxi (De collocatione verborum usitata v. Cobetus Nov. Lectt. p. 318). Libri *οὐδὲν οὐδενί*. Turr. coniecerant *οὐδὲν ἐν οὐδενί* || *ποιοῦσιν*] Reiskius *ταῦτα ποιοῦσιν*, ego in Comment. crit. p. 44 proposui *κατηγοροῦσιν* || *πάντας*] Schoemannus coniecit *πάντες*, mihi in Comment. crit. p. 43 scribendum videbatur *πάντως* || § 10. *καὶ πρότερον* Sauppius. Libri *καὶ πρῶτον* (Bk.) || § 11. *ἐδυνήθησαν* scripsi pro *ἠδυνήθησαν* || § 12. *μέγα* Reiskius (Turr.). Libri *μετὰ* (Bk.) || *τοῦτ' ἂν* Schoemannus (Turr.). Libri *ταῦτα* (Bk.). || *τοὐναντίον* ego de meo emendavi. Libri *τοιοῦτον*. Sauppius coniecit *τὸ αὐτὸ τοῦτο* coll. Antiph. or. 6 § 27. || *πρῶτον ἐγγραφέντα*] Sauppins coni. *πρότερον ἐγγραφέντα*.

Fragmenta

orationum non omnia dedi quotquot collecta sunt, sed idem quod in Lysia edendo faciendum mihi putavi, ut ex eorum multitudine excerperem ea quae aliquo sermonis continerentur vinculo.

Fr. 4. ἀηδές Sylb. et margo Bodl. Libri ἡδέως. Ceterum v. Saupp. || καὶ θύειν καὶ συνουσίας] καὶ θύειν addidi Sauppio auctore, qui contulit p. 605, 11. δέομαι οὖν ὑμῶν vetus Schaeferi (Spp.). Cett. δέομαι οὖν ὑμᾶς || Fr. 5. V. ad Lysiae fr. 33. || Fr. 6. Ἀποφανῶ ego correxi. Verba enim sine dubio propositionem continent. Libri ἀποφαίνω || Fr. 7. παρὸν] Sauppius coniecit παρὼν, non temere. Sed fortasse post παρὼν deest aliquid quale διέλυσε || Fr. 12. παρὰ τὴν εἰς Ἑστιαίαν ὁδόν] Ross. Dem. Att. p. 5. || XI. Fr. 14. Hanc orationem diversam esse a superiore concedo Meiero et Sauppio. || Fr. 15. § 1. Εὐμάθει τουτῳὶ scripsi pro Εὐμ. τούτῳ perinde atque infra § 2. || § 2. Κηφισοδότου Sauppius e Dionys. H. p. 597, 11 coll. maxime titulo apud Boeckh. de re navali Ath. 4. b. 65. Libri h. l. Κηφισοδώρου || § 3. ἐχρώμην τε αὐτῷ Sauppio obsecutus dedi cum vetere Schaeferi. Cett. τε om. || Fr. 17. τὸ πρωιζόν] τὸ πρωινόν Etym. Lobeck. ad Phryn. p. 323. || ὦ ἄνδρες δικασταί ego correxi. Libri ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, V. ad or. 1 § 47. || ἐμποδών ἐστι] ἐμποδὼν εἶναι Suidas et Zonaras, unde conicere licet ἐμποδὼν εἰδέναι („in promptu est scire“) || Fr. 22. Titulus antehac erat aut Ἐκ τῆς ἐπιτρόπου ἀπολογίας (Bk.) aut Πρὸς Διοφάνην ἐπιτροπῆς ἀπολογία (Spp.). Ego autem non dubitavi fragmentum illud referre ad orationem quae fuit ὑπὲρ Καλυδῶνος πρὸς Ἁγνόθεον ἐξούλης, quamquam Dionysius p. 598 neque adversarii neque clientis nomen appellat, quod eo magis mirum videtur, cum infra p. 611 orationem πρὸς Ἁγνόθεον nominatim afferat. De qua re cum consuluissem Westermannum, vir mihi benevolentissimus de orationis titulo assensus est, mirae autem illius rei eam sibi causam esse videri rescripsit, quod illo loco Dionysius id agens, ut similes Lysiae et Isaei locos inter se compararet, non tam nomina quam ip-

sam rem curaverit. Idem vir doctus Calydonem nostrae orationis non diversum esse iudicat ab eo, adversus quem orationem *πρὸς Καλυδῶνα ἐπιτροπῆς* scripserit Isaeus: in utraque autem causa Hagnotheum fuisse Calydonis adversarium, quamvis primo quidem aspectu prope temerarium esse videatur statuere Isaeum modo his modo illis partibus operam suam tribuisse. Quod tamen minus mirum fore ipsa fragmenti verba inspicienti. Eis enim actorem aliquando fuisse adversarii tutorem declarari, non iam esse. Actor enim pupillo, postea quam is sui iuris factus erat, bona tradiderat: quibus interea dissipatis pupillus bona ipsius tutoris petit, eaque res optime convenit causae *ἐξούλης*, quam quidem alias quoque cum causa *ἐπιτροπῆς* coniunctam esse constat. Iam inter causam ab Hagnotheo actam *πρὸς Καλυδῶνα ἐπιτροπῆς* et causam ab Calydone actam *πρὸς Ἁγνόθεον ἐξούλης* aliquot annos interiectos esse verisimile est, ut nullam iam offensionem habere videatur quod ab una litigantium parte ad alteram transierit Isaeus. Ceterum alterum Fr. 23 ad hanc orationem pertinere recte iam dudum suspicatus est idem Westermannus. *Υπόθεσις.* *ὑπό του τῶν* ego de meo correxi. Erat *ὑπὸ τῶν*. V. § 1. 2. 4. 5. || *τῶν ἀδελφιδῶν*] Bodl. et vetus Schaeferi. Erat *ἰδίων*, de cuius lectionis origine v. Sauppius.

§ 1. *Ἁγνόθεον* egregia est Cobeti Var. Lectt. p. 271 emendatio coll. Harpocr. v. *ἐπισημαίνεσθαι* (p. 82 Bk.). Erat *ἀγνοηθέντα*. Viam monstravit Dobraeus nomen latere coniciens quale *Ἀγλαοσθένη* || *ἀλλ' ὄντα γε ἀδελφιδοῦν ἐμὸν καὶ κύριον* ex Dobraei emendatione scripsi: *ἀλλ' οὐ τό γε ἀδελφ. ἐμὸν καὶ κύριον* Schaeferi vetus, unde Sauppius *εἰ δέ, ἀλλ' ουν τόν γε ἀδελφιδοῦν ἐμὸν ὄντα, κύριον*: Bodlei. habet *ἀλλ' οὕτω γε οὖν ἀδελφ. ἐμὸν κ. κ.* || § 2. *ἑταιρείαις* Sauppius coll. Baitero ad Isocr. Paneg. p. 51 sq. Libri *ἑταιρίαις* || *ὡς ἂν οὖν*]: „quomodocumque". *οὖν* inclusit Bekkerus. At v. Lectt. Lys. p. 32 (326) et Comment. crit. p. 11. || § 3. *ἐκ τῶν μαρτυριῶν*; ego de meo. Cett. *ἐκ τῶν μαρτύρων*. Illud et concinnitas postulat et or. 8 § 28. || § 4. *διώκων ταῦτα*] Sauppius coniecit *δίκαια ποιῶν πάντα* vel simile quid scriptum fuisse. || *καὶ λόγους*] *καὶ κακολογίας* coni. G. A. Hirschigius Philol. V p. 325. Non opus. Cfr. or. 1 § 9. ||

ποιήσειεν Schoemannus (Spp.). Libri ἐποίησεν. || § 2. καὶ τοῦτον τὸν τρόπον] Locum corruptum et interpolatum sic sanandum esse arbitratus sum, ut καὶ ante τοῦτον τὸν τρόπον interponerem atque coniungerem καὶ τοῦτον τὸν τρόπον παρ' ἐμοῦ πυνθανόμενον — σκέψασθαι, ante quod quidem verbum Sauppius ἐχρῆν inseruit scilicet ut lacunam expleret. Deinceps omnes ego responsiones illas τόσας καὶ τόσας, κατὰ τόσον, ταυτί, οἵ καὶ ταῦτα μαρτυρήσοντες secludendas putavi, cum adversarius tantum πυνθάνεσθαι iubeatur, quod idem declarant illa quae sequuntur σκέψασθαι τὰ ψηφίσματα — τοὺς λαβόντας, quibus singulae quaestiones breviter comprehenduntur. Quod si illae responsiones non ipsius sunt oratoris, fortasse ne μαρτυρόμενοι quidem cum Reiskio et Sauppio in μαρτυρήσοντες mutare opus erit. || εἰσενηνεγμένας. Sylburgius (Spp.). Libri εἰσενηνεγμένης || § 5. εὖ τε....] Lacuna est in vetere Schaeferi et Bodleiano, in hoc quidem, ut Reiskius narrat, inter εὖ et τε, quod si verum est, probo eiusdem complementum εὖ εἶχε. τότε τῷ λ., ita ut τότε oppositum sit ei quod sequitur νῦν. Sauppius coniecit εὖ τε καὶ καλῶς εἶχε, τῷ λ. Schoemaunus εὖ τε καὶ δικαίως εἶχε, τῷ λ. || ψεῦδος ἦν] Malim ψευδὲς ἦν || Fr. 25. Ex ambobus Suidae locis inter se comparatis emendavit Sauppins coll. or. 8 § 31 et or. 10 § 12. Malim tamen ad παῖδες articulum additum. || Fr. 28. Καὶ οὗτος vetus Schaeferi (Spp.). Cett. Καὶ οὗτος γὰρ || παρεχομένων αὐτῶν μάρτυρας ὧν e Schoemanni emendatione dedi cum Sauppio pro παρεχόμενος αὐτῶν μάρτυρας δοῦναι ὧν || φασιν, ἐκείνοις ego scripsi pro φασιν, ὡς ἐκείνοις. Particula ὡς ex ea quae sequitur ὡς nata videtur. Sauppius cum Schoemanno eam mutavit in ὅμως. || οἵ γε Bekkerus (Spp.). Erat ἔοικε || ἀπέδοσαν, εἰσπράξασθαι δ' οὕτως Sauppius et Emperius. Possis etiam ἀπέδοσαν ἃ εἰσπράξασθαι οὕτως ἔχοντες || Fr. 29. Initium corruptum esse patet. || Fr. 32. ἀδικεῖσθαι Sauppius et Meinekius. Libri ἀδικεῖν || Fr. 33. Correxit Sauppius in fragmentis Antiphontis p. 145.

Scribebam Dresdae. **Carolus Scheibe.**

ΙΣΑΙΟΣ.

α΄. ΓΕΝΟΣ ΙΣΑΙΟΥ.

Ἰσαῖος ὁ ῥήτωρ ἐγένετο κατὰ μέν τινας Ἀθηναῖος, κατὰ δέ τινας Χαλκιδεύς, πατρὸς δὲ Διαγόρου, μαθητὴς δὲ Ἰσοκράτους τοῦ ῥήτορος, διδάσκαλος δὲ Δημοσθένους· ἤκμασε δὲ μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, καὶ ἐπεβίω μέχρι τῆς Φιλίππου ἀρχῆς, ὥς φησι Διονύσιος ὁ Ἁλικαρνασεὺς ὁ κριτικός. λέγεται δὲ μειράκιον μὲν ὢν ἡδοναῖς σχολάζειν καὶ πότοις, καὶ λεπτῆς ἐσθῆτος ἀντιποιεῖσθαι καὶ συνεχῶς ἐρᾶν, ἀνὴρ δὲ γενόμενος τοσοῦτον μεταβεβληκέναι τὴν πολιτείαν ὥσθ' ἕτερον ἐξ ἑτέρου δοκεῖν. Ἄρδυος γοῦν ἐρωτήσαντος αὐτὸν εἰ ἡ δεῖνα καλὴ αὐτῷ φαίνεται, λέγεται εἰπεῖν „οὐκ οἶδα· τοὺς γὰρ τοιούτους ἀφῃρέθην ὀφθαλμούς." [ταῦτα δέ φησι Φιλόστρατος ἐν τοῖς βίοις τῶν σοφιστῶν, οὐ πάντως περὶ τούτου λέγων Ἰσαίου· ἀμέλει γοῦν καὶ Ἀσσύριον αὐτὸν καλεῖ.] ἄδηλος δὲ ὁ ἀκριβὴς τοῦ θανάτου αὐτοῦ χρόνος. χαρακτῆρα δὲ τὸν Λυσίου πάνυ ἀκριβῶς ἐζήλωσεν, ὥστε μηδὲ ῥᾴδιον εἶναι διελεῖν τοὺς λόγους. ἔστι δὲ αὐτοῖς ἡ κοινωνία κατά τε τὴν λέξιν καὶ τὰ ἐνθυμήματα, κατὰ μὲν τὴν λέξιν ὅτι ἡ μὲν Λυσίου ἐστὶ καθαρὰ καὶ ἀκριβὴς καὶ σαφὴς καὶ κυρία καὶ σύντομος, ἔοικε δὲ κατὰ ταῦτα πάντα ἡ Ἰσαίου σχεδόν. διαφέρει δὲ ὅτι τῇ μὲν πολὺ τὸ ἀφελὲς καὶ τὸ ἠθικόν, καὶ ἡ χάρις μεγάλη, ἡ δὲ Ἰσαίου τεχνικωτέρα

δόξειεν ἂν εἶναι καὶ ἀκριβεστέρα καὶ σχηματισμοῖς διειλημμένη ποικίλοις· ὅσον γὰρ ἀπολείπεται τῆς χάριτος, τοσοῦτον ὑπερέχει κατὰ τὴν δεινότητα. κατὰ μὲν οὖν τὴν λέξιν τοιαύτην εὑρήσομεν τὴν διαφοράν, κατὰ δὲ τὰ πράγματα ταύτην, ὅτι παρὰ Λυσίᾳ μὲν οὐ πολλὴν τὴν τέχνην εὑρήσομεν οὔτε ἐν τοῖς μερισμοῖς τῶν πραγμάτων οὔτε ἐν τῇ τάξει τῶν ἐνθυμημάτων, παρὰ δὲ Ἰσαίῳ πολλὴ τῆς τέχνης ἡ ἀκρίβεια. καὶ γὰρ προκατασκευαῖς χρῆται καὶ μερισμοῖς τεχνικωτέροις, καὶ πρὸς μὲν τὸν ἀντίδικον διαπονηρεύεται, τοὺς δὲ δικαστὰς καταστρατηγεῖ. πολὺς δ' ἐστὶν ἐν τῷ δικανικῷ, καὶ σχεδὸν μόνον τοῦτο ἤσκησεν. ἀμέλει γοῦν πηγή τις τῆς τοῦ Δημοσθένους ἐκαλεῖτο δεινότητος. αὕτη δὲ ἦν ἡ διαφορὰ Λυσίου καὶ Ἰσαίου, ὥστε Λυσίας μὲν καὶ ὑπὲρ ἀδίκων ἔπειθε λέγων, Ἰσαῖος δὲ καὶ ὑπὲρ ἀγαθῶν λέγων ὕποπτος ἦν.

β'. ΕΚ ΤΩΝ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΕΩΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΡΗΤΟΡΩΝ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΙΣΜΩΝ.

Ἰσαῖος, ὁ Δημοσθένους καθηγησάμενος καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα γενόμενος περιφανής, ὡς μέν τινες ἱστοροῦσιν Ἀθηναῖος ἦν τὸ γένος, ὡς δ' ἕτεροι γράφουσι Χαλκιδεύς. ἤκμασε δὲ μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ὡς ἐκ τῶν λόγων αὐτοῦ τεκμαίρομαι, καὶ μέχρι τῆς Φιλίππου δυναστείας παρεξέτεινεν. γενέσεως δὲ καὶ τελευτῆς τοῦ ῥήτορος ἀκριβῆ

χρόνον εἰπεῖν οὐκ ἔχω, οὐδὲ δὴ περὶ τοῦ βίου τοῦ ἀνδρός, οἷός τις ἦν, οὐδὲ περὶ τῆς προαιρέσεως τῶν πολιτευμάτων, οὐδ' ἀρχὴν εἰ προείλετό τινα πολιτείαν, οὐδ' ὅλως περὶ τῶν τοιούτων οὐδενὸς διὰ τὸ μηδὲ τοιαύτῃ περιτυγχάνειν ἱστορίᾳ. οὐδὲ γὰρ ὁ τοὺς Ἰσοκράτους μαθητὰς ἀναγράψας Ἕρμιππος, ἀκριβὴς ἐν τοῖς ἄλλοις γενόμενος, ὑπὲρ τοῦδε τοῦ ῥήτορος οὐδὲν εἴρηκεν, ἔξω δυοῖν τούτων, ὅτι διήκουσε μὲν Ἰσοκράτους, καθηγήσατο δὲ Δημοσθένους, συνεγένετο δὲ τοῖς ἀρίστοις τῶν φιλοσόφων.

γ'. ΕΚ ΤΩΝ [ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ] ΒΙΩΝ ΤΩΝ ΔΕΚΑ ΡΗΤΟΡΩΝ.

Ἰσαῖος Χαλκιδεὺς μὲν ἦν τὸ γένος, παραγενόμενος δ' εἰς Ἀθήνας καὶ σχολάσας μὲν Ἰσοκράτει ζηλώσας δὲ Λυσίαν κατά τε τὴν τῶν ὀνομάτων ἁρμονίαν καὶ τὴν ἐν τοῖς πράγμασι δεινότητα, ὥστ' εἰ μή τις ἔμπειρος πάνυ τοῦ χαρακτῆρος τῶν ἀνδρῶν εἴη, οὐκ ἂν διαγνοίη πολλοὺς τῶν λόγων ῥᾳδίως ὁποτέρου τῶν ῥητόρων εἰσίν. ἤκμασε δὲ μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ὡς ἔστι τεκμήρασθαι ἐκ τῶν λόγων αὐτοῦ καὶ μέχρι τῆς Φιλίππου ἀρχῆς παρέτεινεν. καθηγήσατο δὲ Δημοσθένους ἀποστὰς τῆς σχολῆς ἐπὶ δραχμαῖς μυρίαις, διὸ καὶ μάλιστα ἐπιφανὴς ἐγένετο. αὐτὸς δὲ καὶ τοὺς ἐπιτροπικοὺς λόγους συνέταττε τῷ Δημοσθένει, ὥς τινες εἶπον. καταλέλοιπε δὲ λόγους ξδ', ὧν εἰσι γνήσιοι ν', καὶ ἰδίας τέχνας. πρῶτος δὲ

καὶ σχηματίζειν ἤρξατο καὶ τρέπειν ἐπὶ τὸ πολιτικὸν τὴν διάνοιαν, ὃ μάλιστα μεμίμηται Δημοσθένης. μνημονεύει δ' αὐτοῦ Θεόπομπος ὁ κωμικὸς ἐν τῷ Θησεῖ.

δ'. ΕΚ ΤΩΝ ΣΟΥΙΔΑ.

Ἰσαῖος. εἷς μέν ἐστι τῶν ι' ῥητόρων, μαθητὴς δ' Ἰσοκράτους, διδάσκαλος δὲ Δημοσθένους, Ἀθηναῖος τὸ γένος· Δημήτριος δὲ Χαλκιδέα φησὶν αὐτὸν εἶναι. οὗτος ἐπαινεῖται καὶ ὡς ῥήτωρ καὶ ὡς Δημοσθένην ἀμισθὶ προαγαγών.

1.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΛΕΩΝΥΜΟΥ ΚΛΗΡΟΥ. Steph. p. 35.

ΥΠΟΘΗΣΙΣ.

Ἀδελφιδοῖ Κλεωνύμου τελευτήσαντος ἐπὶ τὸν κλῆρον ἔρχονται κατὰ γένος, τὰς διαθήκας, ἃς παρέχονται εἰς αὐτοὺς οἱ περὶ Φερένικον καὶ Σίμωνα καὶ Ποσείδιππον, γράψαι, ὡς ἀληθὲς ἦν, καὶ θεῖναι παρὰ τοῖς ἄρχουσιν ὁμολογοῦντες Κλεώνυμον κατὰ τὴν πρὸς Δεινίαν τὸν ἐπίτροπον αὐτῶν ὀργήν, ὕστερον δὲ ἐπιχειρήσαντα λῦσαι καὶ μεταπεμψάμενον τὸν ἀστυνόμον ἐξαίφνης [ἀποθανεῖν]· καὶ Πολύαρχον δὲ τὸν πάππον αὐτῶν, Κλεωνύμου δὲ πατέρα, προστάξαι, εἴ τι πάσχοι Κλεώνυμος, δοῦναι αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα. Ἡ στάσις ὅρος διπλοῦς κατὰ ἀμφισβήτησιν· οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι ταῖς γενομέναις ἐξ ἀρχῆς διαθήκαις διισχυρίζονται, οἱ δέ, λέγοντες ὅτι μετεκαλέσατο τὸν ἄρχοντα, ἵνα λύσῃ αὐτάς, τοῖς τελευταῖον παρὰ τοῦ Κλεωνύμου γενομένοις.

Πολλὴ μὲν ἡ μεταβολή μοι γέγονεν, ὦ ἄνδρες, τελευτήσαντος Κλεωνύμου. ἐκεῖνος γὰρ ζῶν μὲν ἡμῖν κατέλιπε τὴν οὐσίαν, ἀποθανὼν δὲ κινδυνεύειν περὶ αὐτῆς πεποίηκε. καὶ τότε μὲν οὕτως ὑπ' αὐτοῦ σωφρόνως ἐπαιδευόμεθα, ὥστ' οὐδ' ἀκροασόμενοι οὐδέποτ' ἤλθομεν ἐπὶ δικαστήριον, νῦν δὲ ἀγωνιούμενοι περὶ πάντων ἥκομεν τῶν ὑπαρχόντων· οὐ γὰρ τῶν Κλεωνύμου μόνον ἀμφισβητοῦσιν ἀλλὰ καὶ τῶν πατρῴων, ὀφείλειν ἐπὶ τούτοις ἐκείνῳ φάσκοντες ἀργύριον. καὶ οἱ μὲν οἰκεῖοι καὶ οἱ προσήκοντες οἱ 2

τούτων ἀξιοῦσιν ἡμᾶς καὶ τῶν ὁμολογουμένων, ὧν
Κλεώνυμος κατέλιπεν, αὐτοῖς [τούτων] ἰσομοιρῆσαι·
οὗτοι δὲ εἰς τοῦτο ἥκουσιν ἀναισχυντίας, ὥστε καὶ
τὰ πατρῷα προσαφελέσθαι ζητοῦσιν ἡμᾶς, οὐκ ἀγνο-
οῦντες, ὦ ἄνδρες, τὸ δίκαιον, ἀλλὰ πολλὴν ἐρημίαν
3 ἡμῶν καταγνόντες. σκέψασθε γὰρ οἷς ἑκάτεροι πι-
στεύοντες ὡς ὑμᾶς εἰσεληλύθαμεν· οὗτοι μὲν διαθή-
καις ἰσχυριζόμενοι τοιαύταις, ἃς ἐκεῖνος διέθετο μὲν
οὐχ ἡμῖν ἐγκαλῶν ἀλλ' ὀργισθεὶς τῶν οἰκείων τινὶ
τῶν ἡμετέρων, ἔλυσε δὲ πρὸ τοῦ θανάτου, πέμψας
4 Ποσείδιππον ἐπὶ τὴν ἀρχήν· ἡμεῖς δὲ γένει μὲν ἐγ-
γυτάτω προσήκοντες, χρώμενοι δὲ ἐκείνῳ πάντων
οἰκειότατα, δεδωκότων δ' ἡμῖν καὶ τῶν νόμων κατὰ
τὴν ἀγχιστείαν καὶ αὐτοῦ τοῦ Κλεωνύμου διὰ τὴν
φιλίαν τὴν ὑπάρχουσαν αὐτῷ, ἔτι δὲ Πολυάρχου, τοῦ
πατρὸς τοῦ Κλεωνύμου, πάππου δ' ἡμετέρου, προσ-
τάξαντος, εἴ τι πάθοι Κλεώνυμος ἄπαις, ἡμῖν δοῦναι
5 τὰ αὑτοῦ. τοσούτων τοίνυν ἡμῖν ὑπαρχόντων οὗτοι,
καὶ συγγενεῖς ὄντες καὶ οὐδὲν δίκαιον εἰπεῖν ἔχοντες,
οὐκ αἰσχύνονται καταστήσαντες ἡμᾶς εἰς ἀγῶνα περὶ
τούτων, περὶ ὧν αἰσχρὸν ἦν ἀμφισβητῆσαι καὶ τοῖς
6 μηδὲν προσήκουσιν. Οὐχ ὁμοίως δέ μοι δοκοῦμεν,
ὦ ἄνδρες, διακεῖσθαι πρὸς ἀλλήλους. ἐγὼ μὲν γὰρ
οὐχ ὅτι ἀδίκως κινδυνεύω, τοῦθ' ἡγοῦμαι μέγιστον
εἶναι τῶν παρόντων κακῶν, ἀλλ' ὅτι ἀγωνίζομαι
πρὸς οἰκείους, οὓς οὐδ' ἀμύνεσθαι καλῶς ἔχει· οὐ
γὰρ ἂν ἐλάττω συμφορὰν ἡγησαίμην κακῶς ποιεῖν
τούτους ἀμυνόμενος, οἰκείους ὄντας, ἢ κακῶς πα-
7 θεῖν ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ τούτων. οὗτοι δ' οὐ τοιαύτην
ἔχουσι τὴν γνώμην, ἀλλ' | ἥκουσιν ἐφ' ἡμᾶς καὶ τοὺς
φίλους παρακαλέσαντες καὶ ῥήτορας παρασκευασά-
μενοι καὶ οὐδὲν ἀπολείποντες τῆς αὑτῶν δυνάμεως,

ὥσπερ, ὦ ἄνδρες, ἐχθροὺς τιμωρησόμενοι, καὶ οὐκ
ἀναγκαίους καὶ συγγενεῖς κακῶς ποιήσοντες. τὴν 8
μὲν οὖν τούτων ἀναισχυντίαν καὶ τὴν αἰσχροκέρ-
δειαν ἔτι μᾶλλον γνώσεσθε, ἐπειδὰν πάντων ἀκού-
σητε· ὅθεν δ' οἶμαι τάχιστ' ἂν ὑμᾶς μαθεῖν περὶ
ὧν ἀμφισβητοῦμεν, ἐντεῦθεν ἄρξομαι διδάσκειν.

Δεινίας γὰρ ὁ τοῦ πατρὸς ἀδελφὸς ἐπετρόπευσεν 9
ἡμᾶς, θεῖος ὢν ὀρφανοὺς ὄντας. Κλεωνύμῳ δ' οὗ-
τος, ὦ ἄνδρες, διάφορος ὢν ἔτυχεν. ὁπότερος μὲν
οὖν αὐτῶν ἦν τῆς διαφορᾶς αἴτιος, ἴσως οὐκ ἐμὸν
ἔργον ἐστὶ κατηγορεῖν· πλὴν τοσοῦτόν γε ἂν δικαίως
αὐτοῖς ἀμφοτέροις μεμψαίμην, ὅτι καὶ φίλοι τέως
ὄντες καὶ προφάσεως οὐδεμιᾶς γενομένης ἐκ λόγων
τινῶν οὕτως εἰκῇ πρὸς ἀλλήλους ἔχθραν ἀνείλοντο.
ὅτι δ' οὖν ἐκ ταύτης τῆς ὀργῆς Κλεώνυμος ταύτας 10
ποιεῖται τὰς διαθήκας, οὐχ ἡμῖν ἐγκαλῶν, ὡς ὕστε-
ρον ἐσώθη ἔλεγεν, ὁρῶν δὲ ἡμᾶς ἐπιτροπευομένους
ὑπὸ Δεινίου, καὶ δεδιὼς μὴ τελευτήσειεν αὐτὸς ἔτι
παῖδας ἡμᾶς καταλιπὼν καὶ τῆς οὐσίας ἡμετέρας
οὔσης γένοιτο κύριος Δεινίας· ἡγεῖτο γὰρ δεινὸν εἶναι
τὸν ἔχθιστον τῶν οἰκείων ἐπίτροπον καὶ κύριον τῶν
αὑτοῦ καταλιπεῖν, καὶ ποιεῖν αὐτῷ τὰ νομιζόμενα
τοῦτον, ἕως ἡμεῖς ἡβήσαιμεν, ᾧ ζῶν διάφορος ἦν·
ταῦτα διανοηθεὶς ἐκεῖνος, εἴτ' ὀρθῶς εἴτε μή, τὰς 11
διαθήκας ταύτας διέθετο. καὶ εὐθὺς ἐρωτῶντος τοῦ
Δεινίου παραχρῆμα εἴ τι ἡμῖν ἢ τῷ πατρὶ ἐγκαλεῖ
τῷ ἡμετέρῳ, ἀπεκρίνατο πάντων τῶν πολιτῶν ἐναν-
τίον ὅτι οὐδὲν πονηρὸν [ἐγκαλεῖ], καὶ ἐμαρτύρησεν
ὡς ὀργιζόμενος ἐκείνῳ καὶ οὐκ ὀρθῶς βουλευόμενος
ταῦτα διέθετο. πῶς γὰρ ἂν εὖ φρονῶν, ὦ ἄνδρες,
κακῶς ποιεῖν ἡμᾶς ἐβουλήθη, τοὺς μηδὲν αὐτὸν ἠδι-
κηκότας; ὕστερον δὲ τούτων, ὃ μέγιστον ἡμῖν τεκμή- 12

ριον ὅτι οὐδὲ ταῦτα ἔπραξεν ἡμᾶς βλάπτειν βουλόμενος· τελευτήσαντος γὰρ Δεινίου καὶ τῶν πραγμάτων ἡμῖν πονηρῶς ἐχόντων οὐδὲ περιεῖδεν ἡμᾶς οὐδ' ἑνὸς ἐνδεεῖς ὄντας, ἀλλ' αὐτοὺς μὲν εἰς τὴν οἰκίαν τὴν αὑτοῦ κομισάμενος ἐπαίδευε, τὴν δ' οὐσίαν ἀφελέσθαι τῶν χρήστων ἐπιβουλευσάντων ἔσωσεν ἡμῖν, ἐπεμελεῖτό τε ὁμοίως τῶν ἡμετέρων ὥσπερ τῶν αὑτοῦ

13 πραγμάτων. καίτοι χρὴ θεωρεῖν αὐτοῦ τὴν διάνοιαν ἐκ τούτων τῶν ἔργων μᾶλλον ἢ ἐκ τῶν διαθηκῶν, καὶ τεκμηρίοις χρῆσθαι μὴ τοῖς μετ' ὀργῆς πραχθεῖσιν, ἐν οἷς ἅπαντες πεφύκαμεν ἁμαρτάνειν, ἀλλ' ἀφ' ὧν ὕστερον φανερὰν τὴν αὑτοῦ διάνοιαν ἐποίησεν. ἔτι γὰρ μᾶλλον ἐν τοῖς τελευταίοις ἐδήλωσεν

14 ὡς εἶχε πρὸς ἡμᾶς. ἤδη γὰρ ἀσθενῶν ταύτην τὴν νόσον ἐξ ἧς ἐτελεύτησεν, ἐβουλήθη ταύτας τὰς διαθήκας ἀνελεῖν καὶ προσέταξε Ποσειδίππῳ τὴν ἀρχὴν εἰσαγαγεῖν. ὁ δὲ οὐ μόνον οὐκ εἰσήγαγεν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐλθόντα τῶν ἀρχόντων ἐπὶ τὴν θύραν ἀπέπεμψεν. ὀργισθεὶς δὲ τούτῳ Κλεώνυμος πάλιν ἐς τὴν ὑστεραίαν Διοκλεῖ καλέσαι τοὺς ἄρχοντας προσέταξε· καὶ οὐχ οὕτως ἀσθενῶς διακείμενος, ἀλλ' ἔτι πολλῶν οὐσῶν ἐλπίδων ἐξαπίνης τῆς νυκτὸς ταύτης ἀπέθανεν.

15 Πρῶτον μὲν οὖν ὑμῖν παρέξομαι μάρτυρας ὡς οὐχ ἡμῖν ἐγκαλῶν ἀλλὰ Δεινίᾳ πολεμῶν ταύτας τὰς διαθήκας διέθετο, ἔπειτα ὡς ἐκείνου τελευτήσαντος ἐπεμελεῖτό τε τῶν ἡμετέρων ἁπάντων, καὶ αὐτοὺς ἐπαίδευεν εἰς τὴν οἰκίαν τὴν αὑτοῦ κομισάμενος, πρὸς δὲ τούτοις ὡς Ποσείδιππον ἔπεμψεν ἐπὶ τὸν ἀστυνόμον, οὗτος δ' οὐ μόνον αὐτὸς οὐκ εἰσεκάλεσεν, ἀλλὰ καὶ ἐλθόντα ἐπὶ τὴν θύραν Ἀρχωνίδην

16 ἀπέπεμψεν. Ὡς οὖν ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἔτι τοίνυν ὡς οἱ τούτων φίλοι καὶ Κηφίσανδρος ...ν νείμασθαι τὴν οὐσίαν καὶ τὸ τρίτον μέρος ἔχειν ἁπάντων τῶν Κλεωνύμου, καὶ τούτων μοι ...άλει | μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἡγοῦμαι μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες, πᾶσι τοῖς τῶν 17
κλήρων ἀμφισβητοῦσιν, ὅταν ἀποφήνωσι σφᾶς αὐτοὺς ὥσπερ ἡμεῖς καὶ τῷ γένει προτέρους ὄντας καὶ τῇ φιλίᾳ τῇ πρὸς τὸν τετελευτηκότα, περίεργον εἶναι τοὺς ἄλλους λόγους λέγειν· ἐπειδὴ δὲ τούτων οὐδέτερον ἔχοντες οὗτοι τολμῶσι τῶν οὐ προσηκόντων ἀμφισβητεῖν καὶ ψευδεῖς παρασκευάζονται λόγους, βούλομαι βραχέα καὶ περὶ τούτων αὐτῶν εἰπεῖν.
ἰσχυρίζονται γὰρ ταῖς διαθήκαις, λέγοντες ὡς Κλεώ- 18
νυμος μετεπέμπετο τὴν ἀρχὴν οὐ λῦσαι βουλόμενος αὐτὰς ἀλλ' ἐπανορθῶσαι καὶ βεβαιῶσαι σφίσιν αὐτοῖς τὴν δωρεάν. ὑμεῖς δὲ σκοπεῖσθε τὰς διαθήκας τὰς μετ' ὀργῆς γενομένας πότερα εἰκός ἐστι βουληθῆναι Κλεώνυμον ἀνελεῖν, ἐπειδὴ πρὸς ἡμᾶς οἰκείως ἔσχεν, ἢ σκοπεῖν ὅπως ἔτι βεβαιότερον ἡμᾶς ἀποστερήσει τῶν αὐτοῦ. τοῖς | μὲν γὰρ ἄλλοις κἀκείνων ὧν 19
ἂν ὀργισθέντες τοὺς οἰκείους ἀδικήσωσιν ὕστερον μεταμέλει· οὗτοι δὲ ἐκεῖνον ἀποφαίνουσιν, ἐν ᾧ πρὸς ἡμᾶς οἰκειότατα διέκειτο, μᾶλλον βεβαιοῦν τὴν διαθήκην βουλόμενον, ἣν ὀργιζόμενος ἐποιήσατο. ὥστ' εἰ καὶ ἡμεῖς ὁμολογήσομεν ταῦτα καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ πιστεύσετε, ἐνθυμεῖσθε ὅτι παράνοιαν αὐτοῦ τὴν μεγίστην οὗτοι κατηγοροῦσι. τίς γὰρ ἂν γένοιτο ταύτης 20
μανία μείζων, ἢ τότε μὲν ὅτε Δεινίᾳ διάφορος ὢν ἐτύγχανεν, ἡμᾶς κακῶς ποιεῖν τε καὶ διατίθεσθαι τοι-

αὐτὰς διαθήκας, ἐξ ὧν οὐκ ἐκεῖνον ἐτιμωρεῖτο ἀλλὰ τοὺς οἰκειοτάτους ἠδίκει· νυνὶ δὲ χρώμενος ἡμῖν καὶ περὶ πλείστου ποιούμενος ἁπάντων, μόνους ἐβουλήθη τοὺς ἀδελφιδοῦς, ὡς οὗτοί φασιν, ἀκλήρους ποιῆσαι τῶν ἑαυτοῦ. καὶ τίς ἂν εὖ φρονῶν, ὦ ἄνδρες, τοι-
21 αῦτα περὶ τῶν αὑτοῦ βουλεύσαιτο; ὥστ' ἐκ τούτων τῶν λόγων ῥᾳδίαν ὑμῖν τὴν διάγνωσιν πεποιήκασι περὶ αὐτῶν. εἰ μὲν γὰρ ἀνελεῖν τὰς διαθήκας βουλόμενος μετεπέμπετο τὴν ἀρχήν, ὥσπερ ἡμεῖς φαμεν, οὐδ' εἷς ἔνεστι τούτοις λόγος· εἰ δ' οὕτω παραφρονῶν ἔτυχεν ὥσθ' ἡμᾶς περὶ ἐλαχίστου ποιεῖσθαι, τοὺς γένει πρωτεύοντας καὶ χρωμένους αὐτῷ πάντων οἰκειότατα, δικαίως ἂν δήπου τὰς τοιαύτας διαθήκας ἀκύρους ποιήσαιτε.

22 Ἔτι τοίνυν ἐνθυμεῖσθε ὅτι φάσκοντες καλεῖν τὴν ἀρχὴν Κλεώνυμον, ἵνα βεβαιώσῃ τὴν αὐτῶν δωρεάν, προσταχθὲν αὐτοῖς οὐκ ἐτόλμησαν εἰσαγαγεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐλθόντα τῶν ἀρχόντων ἐπὶ τὴν θύραν ἀπέπεμψαν. καὶ δυοῖν τοῖν ἐναντιωτάτοιν θάτερα μέλλοντες, ἢ τὴν οὐσίαν ἕξειν βεβαιοτέραν ἢ ἐκείνῳ μὴ ποιήσαντες ἀπεχθήσεσθαι, τὴν ἀπέχθειαν εἵλοντο
23 μᾶλλον ταύτης τῆς δωρεᾶς. καίτοι πῶς ἂν ἕτερα τούτων γένοιτο ἀπιστότερα; τοὺς μὲν τηλικαῦτα μέλλοντας ἐκ τοῦ πράγματος κερδαίνειν, ὥσπερ ζημιωθησομένους, φυλάξασθαι τὴν διακονίαν, Κλεώνυμον δ' ὑπὲρ τῆς τούτων ὠφελείας τοσαύτην ποιήσασθαι σπουδὴν ὥστε Ποσειδίππῳ μέν, ὅτι κατημέλησεν, ὀργισθῆναι, Διοκλέους δὲ ταὐτὰ πάλιν ἐς τὴν ὑστεραίαν δεηθῆναι;

24 Εἰ γὰρ δή, ὦ ἄνδρες, ὡς οὗτοί φασιν, ἐν ταῖς νῦν γεγραμμέναις διαθήκαις ἔδωκεν αὐτοῖς τὴν οὐσίαν, καὶ τοῦτ' ἄξιον εἶναί μοι δοκεῖ θαυμάζειν, ὅ

τί ποτε ἐπανορθώσας κυριωτέρας αὐτὰς ἡγοῖτ' ἂν
ποιῆσαι· τοῖς γὰρ ἄλλοις οὗτος ὅρος ἐστίν, ὦ ἄνδρες,
τῶν δωρεῶν. Ἔτι δὲ καὶ εἴ τι προσγράψαι τούτοις 25
ἐβούλετο, διὰ τί οὐκ ἐν ἑτέρῳ γράψας αὐτὰ γραμ-
ματείῳ κατέλιπεν, ἐπειδὴ τὰ γράμματα παρὰ τῶν
ἀρχόντων οὐκ ἐδυνήθη λαβεῖν; ἀνελεῖν γάρ, ὦ ἄν-
δρες, οὐχ οἷός τ' ἦν ἄλλο γραμματεῖον ἢ τὸ παρὰ
τῇ ἀρχῇ κείμενον· γράψαι δ' ἐξῆν εἰς ἕτερον εἴ τι
ἐβούλετο, καὶ μηδὲ τοῦθ' ἡμῖν ἀμφισβητήσιμον ἐᾶν.
Εἰ τοίνυν καὶ τοῦτο συγχωρήσαιμεν, ὡς ἐκεῖνος ἐπα- 26
νορθῶσαι τὰς διαθήκας ἐβούλετο, πᾶσι δήπου φανε-
ρὸν ὑμῖν ἐστιν ὅτι οὐκ ὀρθῶς αὐτὰς ἔχειν ἡγεῖτο.
καίτοι σκοπεῖτε καὶ ἐντεῦθεν τὴν ἀναισχυντίαν αὐ-
τῶν, οἵ τινες ταύτας τὰς διαθήκας ἀξιοῦσιν εἶναι
κυρίας, ἃς ὁμολογοῦσι μηδ' αὐτὸν τὸν διαθέμενον
[ταῦτα] ὀρθῶς ἔχειν ἡγεῖσθαι, καὶ πείθουσιν ὑμᾶς
ἐναντία καὶ τοῖς νόμοις καὶ τῷ δικαίῳ καὶ τῇ τοῦ
τετελευτηκότος γνώμῃ ψηφίσασθαι. Ἔτι τοίνυν τού- 27
των ἁπάντων ἀναιδέστατος τῶν λόγων ἐστίν, ὅταν
τολμῶσι λέγειν ὡς Κλεώνυμος οὐδὲν ἡμᾶς τῶν αὑτοῦ
λαβεῖν ἐβούλετο. καίτοι, ὦ ἄνδρες, τίνας ἂν ἄλλους
ταῦτα ἔχειν ἐβουλήθη μᾶλλον ἢ τούτους, οὓς καὶ
ζῶν ἐκ τῶν αὑτοῦ πλεῖστα τῶν οἰκείων ὠφέλει; Πάν- 28
των δ' ἂν εἴη θαυμασιώτατον, εἰ Κηφίσανδρος μὲν
ὁ τούτων οἰκεῖος δίκαιον ἡγεῖτο εἶναι μέρος ἕκαστον
ἡμῶν ἔχειν τῆς οὐσίας, Κλεώνυμος δ' ὃς ἦν ἡμῖν
οἰκειότατος καὶ ἡμᾶς εἰς τὴν οἰκίαν τὴν αὑτοῦ λα-
βὼν ἐθεράπευε καὶ ἐπεμελεῖτο τῶν ἡμετέρων ὥσπερ
τῶν αὑτοῦ πραγμάτων, οὗτος μόνος ἐβούλετο ἡμᾶς
ἀκλήρους εἶναι τῶν αὑτοῦ. καὶ τίς ἂν ὑμῶν πιστεύ- 29
σειεν εὐνουστέρους καὶ μετριωτέρους τοὺς ἀντιδίκους
ἡμῖν εἶναι τῶν οἰκειοτάτων; κἀκεῖνον μέν, ᾧ καὶ

ἀναγκαῖον εὖ ποιεῖν ἡμᾶς καὶ αἰσχρὸν ἡμῶν ἀμελῆσαι, μηδὲν τῶν αὑτοῦ ἡμῖν δοῦναι· τούτους δέ, οἷς οὔτ' ἀνάγκη ἐστὶν οὔτ' αἰσχύνην οὐδεμίαν φέρει τῶν οὐ προσηκόντων, ὥς φασιν, ἡμῖν μεταδιδόναι; Ἀλλὰ ταῦτα μέν, ὦ ἄνδρες, πολλὴν ἀπιστίαν ἔχει.

30 *Ἔπειτα, εἰ μὲν καὶ νῦν οὕτω πρὸς ἀμφοτέρους ἡμᾶς ἔχων ἐτελεύτησεν, ὥσπερ ὅτε τὰς διαθήκας ταύτας ἐποιήσατο, εἰκότως ἄν τις ὑμῶν πιστεύσειε τοῖς λόγοις τοῖς τουτωνί· νυνὶ δὲ πᾶν τοὐναντίον εὑρήσετε. τότε μὲν γὰρ ἔτυχε Δεινίᾳ, ὃς ἡμᾶς ἐπετρόπευε, διάφορος ὢν ἡμῖν τε οὔπω χρώμενος τούτοις τε ἅπασιν ἐπιτηδείως διακείμενος· νῦν δὲ τούτων μέν τισι διάφορος ἐγένετο, ἡμῖν δὲ πάντων ἐχρῆτο*
31 *οἰκειότατα. καὶ ἐξ ὧν μὲν αὐτῷ πρὸς τούτους ἐγένετο ἡ διαφορά, περίεργόν ἐστι λέγειν· σημεῖα δ' ὑμῖν ἐρῶ μεγάλα, περὶ ὧν καὶ μάρτυρας ἔχω παρασχέσθαι. πρῶτον μὲν γὰρ θύων τῷ Διονύσῳ, καὶ τοὺς οἰκείους ἅπαντας καλέσας καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν πολλούς, Φερένικον οὐδαμοῦ παρεστήσατο. ἔπειτα μικρὸν πρὶν τελευτῆσαι βαδίζων εἰς Πάνορμον μετὰ Σίμωνος, καὶ συντυχὼν αὐτῷ, προσειπεῖν οὐκ ἐτόλ-*
32 *μησεν. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις πυνθανομένου τὴν διαφορὰν τοῦ Σίμωνος τήν τ' ἔχθραν διηγήσατο, καὶ προσηπείλησεν ὅτι δηλώσοι ποτ' ἂν τούτῳ ὡς διάκειται πρὸς αὐτόν. Καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, κάλει μάρτυρας.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

33 *Οἴεσθε οὖν, ὦ ἄνδρες, τὸν οὑτωσὶ πρὸς ἑκατέρους ἡμᾶς διακείμενον ἡμῖν μέν, οἷς οἰκειότατα ἐχρῆτο, οὕτω ποιεῖν ὥστε μηδὲ λόγον ὑπολείψειν, τούτοις δέ, ὧν τισι καὶ διάφορος ἦν, σκοπεῖν ὅπως*

ἅπασαν βεβαιῶσαι τὴν οὐσίαν; καὶ τούτους μὲν νῦν
περὶ πλείονος ποιεῖσθαι ταύτης ὑπούσης τῆς ἔχθρας,
ἡμᾶς δὲ τοσαύτης οἰκειότητος καὶ φιλίας γενομένης
πειρᾶσθαι μᾶλλον κακῶς ποιεῖν; Ἀλλ' ἔγωγε, εἰ κα- 34
τηγορεῖν ἐβούλοντο τῶν διαθηκῶν ἢ τοῦ τετελευτη-
κότος, οὐκ οἶδ' ὅ τι ἂν ἄλλο πρὸς ὑμᾶς εἶπον, οἵ γε
τὰς διαθήκας μὲν ἀποφαίνουσιν οὔτ' ὀρθῶς ἐχούσας
οὔτ' ἀρεσκούσας τῷ διαθεμένῳ, τοῦ δὲ τοσαύτην
μανίαν κατηγοροῦσιν, ὥστε φασὶν αὐτὸν περὶ πλεί-
ονος ποιεῖσθαι τοὺς αὐτῷ διαφερομένους ἢ τοὺς οἰ-
κείως χρωμένους, καὶ οἷς μὲν ζῶν οὐδὲ διελέγετο
ἅπασαν δοῦναι τὴν οὐσίαν, τοὺς δ' οἰκειότατα κε-
χρημένους οὐδὲ πολλοστοῦ μέρους ἀξιῶσαι. ὥστε τίς 35
ἂν ὑμῶν ταύτας εἶναι κυρίας τὰς διαθήκας ψηφί-
σαιτο, ἃς ὁ μὲν διαθέμενος ὡς οὐκ ὀρθῶς ἐχούσας
ἀπεδοκίμασεν, οὗτοι δ' ἔργῳ λύουσιν ἐθέλοντες ἡμῖν
ἰσομοιρῆσαι τῆς οὐσίας, πρὸς δὲ τούτοις ἡμεῖς ὑμῖν
ἀποφαίνομεν ἐναντίας οὔσας καὶ τῷ νόμῳ καὶ τοῖς
δικαίοις καὶ τῇ τοῦ τελετευτηκότος διανοίᾳ;

Οἶμαι δ' ὑμᾶς τὸ περὶ ἡμῶν δίκαιον σαφέστατ' 36
ἂν παρ' αὐτῶν τούτων πυνθάνεσθαι. εἰ γάρ τις αὐ-
τοὺς ἔροιτο διὰ τί ἀξιοῦσι κληρονόμοι γενέσθαι τῶν
Κλεωνύμου, τοῦτ' ἂν εἴπειεν ἔχοιεν, ὅτι καὶ γένει
ποθὲν προσήκουσι καὶ ἐκεῖνος αὐτοῖς χρόνον τινὰ
ἐπιτηδείως διέκειτο. οὐκ ἂν ἄρα ὑπὲρ ἡμῶν μᾶλλον
ἢ ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν εἶεν εἰρηκότες; εἴ τε γὰρ διὰ 37
τὴν τοῦ γένους ἀγχιστείαν δεῖ γενέσθαι τινὰς κλη-
ρονόμους, ἡμεῖς ἐγγυτέρω γένει προσήκομεν· εἴ τε
διὰ τὴν φιλίαν τὴν ὑπάρχουσαν, ἴσασιν αὐτὸν ἅπαν-
τες ἡμῖν οἰκειότερον διακείμενον. ὥστ' οὐ χρὴ παρ'
ἡμῶν, ἀλλὰ [καὶ] παρ' αὐτῶν τούτων πυνθάνεσθαι
τὸ δίκαιον. Πάντων δ' ἂν εἴη δεινότατον, εἰ τοῖς 38

μὲν ἄλλοις ψηφίζοισθε, ὅταν θάτερα τούτων ἀποφαίνωσι σφᾶς αὐτούς, ἢ γένει προτέρους ὄντας ἢ τῇ φιλίᾳ τῇ πρὸς τὸν τετελευτηκότα, ἡμᾶς δ' οἷς ἐστιν ἀμφότερα ταῦτα παρὰ πάντων ὁμολογούμενα, ἀξιώσετε μόνους ἀκλήρους ποιῆσαι τῶν ἐκείνου.

39 Καὶ εἰ μὲν Πολύαρχος ὁ πατὴρ ὁ Κλεωνύμου, πάππος δ' ἡμέτερος, ζῶν ἐτύγχανε καὶ τῶν ἐπιτηδείων ἐνδεὴς ὤν, ἢ Κλεώνυμος ἐτελεύτησε θυγατέρας ἀπορουμένας καταλιπών, ἡμεῖς ἂν διὰ τὴν ἀγχιστείαν καὶ τὸν πάππον γηροτροφεῖν ἠναγκαζόμεθα καὶ τὰς Κλεωνύμου θυγατέρας ἢ λαβεῖν αὐτοὶ γυναῖκας ἢ προῖκα ἐπιδιδόντες ἑτέροις ἐκδιδόναι, καὶ ταῦθ' ἡμᾶς καὶ ἡ συγγένεια καὶ οἱ νόμοι καὶ ἡ παρ' ὑμῶν αἰσχύνη ποιεῖν ἠνάγκαζεν ἄν, ἢ ταῖς μεγίσταις ζη-
40 μίαις καὶ τοῖς ἐσχάτοις ὀνείδεσι περιπεσεῖν· εἰ δ' οὐσία κατελείφθη, δίκαιον ἡγήσεσθ' εἶναι ταύτης ἑτέρους ἡμῶν μᾶλλον κληρονομεῖν; οὐκ ἄρα δίκαια οὐδ' ὑμῖν αὐτοῖς συμφέροντα οὐδὲ τοῖς νόμοις ὁμολογούμενα ψηφιεῖσθε, εἰ τῶν μὲν συμφορῶν τοὺς ἐγγυτάτω γένει κοινωνεῖν ἀναγκάσετε, χρημάτων δὲ καταλειφθέντων πάντας ἀνθρώπους κυριωτέρους ἢ τούτους ποιήσετε.

41 Χρὴ δέ, ὦ ἄνδρες, καὶ διὰ τὴν συγγένειαν καὶ διὰ τὴν τοῦ πράγματος ἀλήθειαν, ὅπερ ποιεῖτε, τοῖς κατὰ γένος ψηφίζεσθαι μᾶλλον ἢ τοῖς κατὰ διαθήκην ἀμφισβητοῦσι. τὴν μὲν γὰρ τοῦ γένους οἰκειότητα πάντες ἐπιστάμενοι τυγχάνετε, καὶ οὐχ οἷόν τε τοῦτ' ἐστὶ πρὸς ὑμᾶς ψεύσασθαι· διαθήκας δ' ἤδη πολλοὶ ψευδεῖς ἀπέφηναν, καὶ οἱ μὲν τὸ παράπαν οὐ γενο-
42 μένας, ἐνίων δ' οὐκ ὀρθῶς βεβουλευμένων. καὶ νῦν ὑμεῖς τὴν μὲν συγγένειαν καὶ τὴν οἰκειότητα τὴν ἡμετέραν, οἷς ἡμεῖς ἀγωνιζόμεθα, ἅπαντες ἐπίστασθε·

τὰς δὲ διαθήκας, αἷς οὗτοι πιστεύοντες ἡμᾶς συκοφαντοῦσιν, οὐδεὶς ὑμῶν οἶδε κυρίας γενομένας. ἔπειτα τὴν μὲν ἡμετέραν συγγένειαν εὑρήσετε καὶ παρ' αὐτῶν τῶν ἀντιδίκων ὁμολογουμένην, τὰς δὲ διαθήκας ὑφ' ἡμῶν ἀμφισβητουμένας· οὗτοι γὰρ τὸ ἀνελεῖν αὐτὰς ἐκείνου βουλομένου διεκώλυσαν. ὥσθ' 43
ὑμῖν, ὦ ἄνδρες, πολὺ κάλλιόν ἐστι ψηφίσασθαι κατὰ τὸ γένος τὸ παρ' ἀμφοτέρων ἡμῶν ὁμολογούμενον μᾶλλον ἢ κατὰ τὰς διαθήκας τὰς οὐ δικαίως γεγενημένας. πρὸς δὲ τούτοις ἐνθυμήθητε ὅτι αὐτὰς ἔλυσε μὲν Κλεώνυμος εὖ φρονῶν, διέθετο δὲ ὀργισθεὶς καὶ οὐκ ὀρθῶς βουλευόμενος· ὥστε πάντων ἂν εἴη δεινότατον, εἰ κυριωτέραν αὐτοῦ τὴν ὀργὴν ἢ τὴν διάνοιαν ποιήσετε.

Οἶμαι δ' ὑμᾶς καὶ λαμβάνειν παρὰ τούτων ἀξιοῦν 44
καὶ μὴ τυγχάνοντας ἀγανακτεῖν, οἷς ἂν ὑπάρχῃ καὶ παρ' ὑμῶν τῶν αὐτῶν τυχεῖν. εἰ τοίνυν συνέβη Κλεωνύμῳ μὲν ζῆν, ἐξερημωθῆναι δὲ τὸν ἡμέτερον οἶκον ἢ τὸν τούτων, σκέψασθε ποτέρων ἐκεῖνος ἐγίγνετο κληρονόμος· δίκαιον γάρ ἐστι τούτους ἔχειν τὰ ἐκείνου, παρ' ὧν ὠφείλετο καὶ λαβεῖν αὐτῷ. εἰ 45
μὲν τοίνυν Φερένικος ἢ τῶν ἀδελφῶν τις ἐτελεύτησεν, οἱ παῖδες οἱ τούτων, οὐκ ἐκεῖνος ἐγίγνετο κύριος τῶν καταλειφθέντων· ἡμῶν δὲ τοιαύτῃ τύχῃ χρησαμένων Κλεώνυμος ἁπάντων ἐγίγνετο κληρονόμος. οὔτε γὰρ παῖδες ἡμῖν ἦσαν οὔτ' ἄλλοι συγγενεῖς, ἀλλ' ἐκεῖνος καὶ γένει προσήκων ἐγγυτάτω καὶ τῇ χρείᾳ πάντων ἦν οἰκειότατος· ὥστε διὰ ταῦτα καὶ 46
οἱ νόμοι δεδώκασιν αὐτῷ, καὶ ἡμεῖς οὐδένα ἄλλον ἠξιώσαμεν ταύτης τῆς δωρεᾶς. οὐ γὰρ δήπου ζῶντες μὲν οὕτως ἂν ἐνεχειρίσαμεν αὐτῷ τὴν οὐσίαν, ὥστε περὶ τῶν ἡμετέρων κυριωτέραν εἶναι τὴν ἐκεί-

νου διάνοιαν τῆς ἡμετέρας αὐτῶν, ἀποθνήσκοντες
δὲ ἄλλους κληρονόμους ἐβουλήθημεν εἶναι αὐτῶν
47 μᾶλλον ἢ τὸν πάντων οἰκειότατον. ὥσθ' ἡμᾶς μὲν
ἐν ἀμφοτέροις, ὦ ἄνδρες, καὶ ἐν τῷ δοῦναι καὶ
ἐν τῷ λαβεῖν οἰκείους ὄντας εὑρήσετε, τούτους δὲ
νῦν μὲν ἀναισχυντοῦντας καὶ τὴν οἰκειότητα καὶ τὴν
ἀγχιστείαν λέγοντας, ὅτι λήψεσθαί τι προσδοκῶσιν·
ἐν δὲ τῷ δοῦναι πολλοὺς ἂν καὶ συγγενεῖς καὶ φί-
λους ἐκείνου προείλοντο οἰκειοτέρους.

48 Κεφάλαιον δὲ τῶν εἰρημένων, ᾧ πάντας ὑμᾶς
προσέχειν δεῖ τὸν νοῦν· ὅσῳ γὰρ ἂν ταῦτα λέγοντες
ἀποφαίνωσι καὶ πειρῶνται πείθειν ὑμᾶς ὡς ἐκεῖνος
διέθετο ταύτας τὰς διαθήκας καὶ οὐδὲ πώποτε ὕστε-
ρον αὐτῷ μετεμέλησε, καὶ νῦν μὲν ἐβούλετο ἡμᾶς
μηδὲν τῶν αὐτοῦ λαβεῖν, σφίσι δ' αὐτοῖς βεβαιῶσαι
49 τὴν δωρεάν, καὶ ταῦτα πάντα λέγοντες καὶ διισχυρι-
ζόμενοι μηδέτερον ἀποφαίνωσι, μήθ' ὡς ἐγγυτέρω
τῷ γένει προσήκουσι μήθ' ὡς οἰκειότερον ἡμῶν πρὸς
Κλεώνυμον διέκειντο, ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε ὅτι ἐκείνου
κατηγοροῦσιν, ἀλλ' οὐχ ὡς δίκαιόν ἐστι τὸ πρᾶγμα
50 διδάσκουσιν ὑμᾶς. ὥσθ' ὑμεῖς ὅταν μὲν τοῖς τούτων
λόγοις πιστεύητε, οὐ τούτους προσήκει ποιῆσαι τῶν
ἐκείνου κληρονόμους, ἀλλὰ παράνοιαν Κλεωνύμου
καταγιγνώσκειν, ὅταν δὲ τοῖς ἡμετέροις, ἐκεῖνόν τε
νομίζειν ὀρθῶς βεβουλεῦσθαι λῦσαι τὰς διαθήκας
βουλόμενον, ἡμᾶς τε μὴ συκοφαντεῖν ἀλλὰ δικαίως
51 τούτων ἀμφισβητεῖν. ἔπειτα, ὦ ἄνδρες, ἐνθυμεῖσθε
ὅτι οὐχ οἷόν τε ὑμῖν ἐστι κατὰ τοὺς τούτων λόγους
γνῶναι περὶ αὐτῶν. πάντων γὰρ ἂν εἴη δεινότατον,
εἰ τῶν ἀντιδίκων γιγνωσκόντων ἡμᾶς δίκαιον εἶναι
τὸ μέρος αὐτῶν λαβεῖν, ὑμεῖς ἅπαντ' αὐτοὺς ἔχειν
ψηφίσαισθε, καὶ τούτους μὲν ἡγήσαισθε χρῆναι πλείω

λαβεῖν ὧν αὐτοὶ σφᾶς αὐτοὺς ἠξίωσαν, ἡμᾶς δὲ μηδὲ τούτων ἀξιώσαιτε ὧν οἱ ἀντίδικοι συγχωροῦσιν ἡμῖν.

2.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΝΕΚΛΕΟΥΣ ΚΛΗΡΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Μενεκλέους ποιησαμένου υἱὸν καὶ ἐπιβιώσαντος τῇ ποιήσει εἴκοσι τρία ἔτη, ἀδελφῶν ἀμφισβητησάντων τοῦ κλήρου ἐμαρτύρησέ τις Φιλωνίδης μὴ εἶναι τὸν κλῆρον ἐπίδικον, καταλείψαντος υἱὸν Μενεκλέους. τούτῳ ἐπέσκηψαν ψευδομαρτυρίας οἱ ἀδελφοί, καὶ πρὸς τούτους ὁ παῖς ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν ἀπολογίαν εἰσέρχεται. Ἔστι δὲ ὁ λόγος οὗτος ἐναντίος τῷ περὶ τοῦ Κλεωνύμου κλήρου· ἐκεῖ μὲν γὰρ ὑπὲρ συγγενείας εἶπεν, ὧδε δὲ ὑπὲρ διαθήκης. Ἡ στάσις ἀντίληψις κατὰ στοχασμόν· λέγει γὰρ ὅτι ἐξῆν αὐτῷ ποιεῖν ἑαυτῷ υἱόν. εἶτα τὸ στοχαστικόν, ὅτι οὐ πεισθεὶς γυναικὶ ἐποιήσατό με.

Ἡγούμην μέν, ὦ ἄνδρες, εἴ τις καὶ ἄλλος ἐποιήθη ὑπό τινος κατὰ τοὺς νόμους, καὶ ἐγὼ ποιηθῆναι, καὶ οὐκ ἄν ποτε εἰπεῖν οὐδένα τολμῆσαι ὡς ἐποιήσατό με Μενεκλῆς παρανοῶν ἢ γυναικὶ πειθόμενος· ἐπειδὴ δὲ ὁ θεῖος οὐκ ὀρθῶς βουλευόμενος, ὡς ἐγώ φημι, πειρᾶται ἐξ ἅπαντος τρόπου τὸν ἀδελφὸν τὸν αὑτοῦ ἄπαιδα τεθνεῶτα καταστῆσαι, οὔτε τοὺς θεοὺς τοὺς πατρῴους οὔθ' ὑμᾶς αἰσχυνόμενος οὐδένα, ἐμοὶ ἀνάγκη ἐστὶ πολλὴ βοηθεῖν τε τῷ πατρὶ τῷ ποιησαμένῳ με καὶ ἐμαυτῷ. διδάξω οὖν ὑμᾶς ἐξ ἀρχῆς 2
ὡς προσηκόντως τε καὶ κατὰ τοὺς νόμους ἐγένετο ἡ

ποίησις, καὶ οὐκ ἔστιν ἐπίδικος ὁ κλῆρος ὁ Μενεκλέους ὄντος ἐμοῦ υἱοῦ ἐκείνου, ἀλλ' ὁ μάρτυς διεμαρτύρησε τἀληθῆ. δέομαι δ' ὑμῶν ἁπάντων καὶ ἀντιβολῶ καὶ ἱκετεύω μετ' εὐνοίας ἀποδέχεσθαί μου τοὺς λόγους.

3 Ἐπώνυμος γὰρ ὁ Ἀχαρνεύς, ὁ πατὴρ ὁ ἡμέτερος, ὦ ἄνδρες, φίλος ἦν καὶ ἐπιτήδειος Μενεκλεῖ, καὶ ἐχρῆτο οἰκείως· ἦμεν δὲ αὐτῷ παῖδες τέτταρες ἡμεῖς, δύο μὲν υἱεῖς, δύο δὲ θυγατέρες. τελευτήσαντος δὲ τοῦ πατρὸς ἐκδίδομεν ἡμεῖς τὴν πρεσβυτέραν ἀδελφήν, ἐπειδὴ εἶχεν ὥραν, Λευκολόφῳ, προῖκα ἐπι-
4 δόντες εἴκοσι μνᾶς. καὶ ἀπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου τετάρτῳ ἔτει ἢ πέμπτῳ ὕστερον ἥ τε ἀδελφὴ ἡμῖν ἡ νεωτέρα σχεδὸν ἡλικίαν εἶχεν ἀνδρὶ συνοικεῖν, καὶ τῷ Μενεκλεῖ ἡ γυνὴ τελευτᾷ ἣν εἶχε πρότερον. ἐπειδὴ οὖν ἐκείνῃ τὰ νομιζόμενα ἐποίησεν ὁ Μενεκλῆς, ᾔτει τὴν ἀδελφὴν ἡμᾶς, ὑπομιμνήσκων τήν τε φιλίαν τὴν τοῦ πατρὸς καὶ ἑαυτοῦ, καὶ ὡς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς
5 ἦν διακείμενος· καὶ ἡμεῖς εἰδότες ὅτι καὶ ὁ πατὴρ οὐδενὶ ἂν ἔδωκεν ἥδιον ἢ ἐκείνῳ, δίδομεν αὐτῷ, οὐκ ἄπροικον, ὡς οὗτος λέγει ἑκάστοτε, ἀλλὰ τὴν ἴσην προῖκα ἐπιδόντες ἥνπερ καὶ τῇ πρεσβυτέρᾳ ἀδελφῇ ἐπέδομεν· καὶ ἐκ τοῦ τρόπου τούτου, πρότερον ὄντες αὐτοῦ φίλοι, κατέστημεν οἰκεῖοι. Καὶ ὡς ἔλαβεν εἴκοσι μνᾶς ὁ Μενεκλῆς ἐπὶ τῇ ἀδελφῇ προῖκα, τὴν μαρτυρίαν ταύτην πρῶτον βούλομαι παρασχέσθαι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

6 Ἐκδόντες τοίνυν τὰς ἀδελφάς, ὦ ἄνδρες, καὶ ὄντες αὐτοὶ ἐν ἡλικίᾳ ἐπὶ τὸ στρατεύεσθαι ἐτραπόμεθα, καὶ ἀπεδημήσαμεν μετὰ Ἰφικράτους εἰς Θρᾴκην· ἐκεῖ

δὲ δόξαντές του εἶναι ἄξιοι περιποιησάμενοί τι κατε-
πλεύσαμεν δεῦρο, καὶ καταλαμβάνομεν τῇ πρεσβυ-
τέρᾳ ἀδελφῇ ὄντα δύο παιδία, τὴν δὲ νεωτέραν, ἣν
εἶχε Μενεκλῆς, ἄπαιδα. καὶ ἐκεῖνος δευτέρῳ μηνὶ 7
ἢ τρίτῳ, πολλὰ ἐπαινέσας τὴν ἀδελφήν, λόγους ἐποι-
εῖτο πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἔφη τήν τε ἡλικίαν ὑφορᾶσθαι
τὴν ἑαυτοῦ καὶ τὴν ἀπαιδίαν· οὔκουν ἔφη δεῖν ἐκείνην
τῆς χρηστότητος τῆς ἑαυτῆς τοῦτο ἀπολαῦσαι, ἄπαιδα
καταστῆναι συγκαταγηρᾶσαν αὐτῷ· ἱκανὸς γὰρ ἔφη 8
αὐτὸς ἀτυχῶν εἶναι. [καὶ ἐκ ταύτης τῆς λέξεως δῆλον
ὅτι φιλῶν ἀπεβάλετο· οὐδεὶς γὰρ μισῶν τινα ἱκετεύει
αὐτῷ.] ἐδεῖτο οὖν ἡμῶν δοῦναι χάριν ταύτην αὐ-
τῷ, ἐκδοῦναι ἄλλῳ αὐτὴν μετὰ τῆς γνώμης τῆς ἑαυτοῦ.
καὶ ἡμεῖς ἐκελεύομεν αὐτὸν πείθειν αὐτὴν περὶ τού-
των· ὅ τι γὰρ ἂν ἐκείνη πεισθῇ, τοῦτ᾽ ἔφαμεν ποιή-
σειν. κἀκείνη τὸ μὲν πρῶτον οὐδ᾽ ἠνέσχετ᾽ αὐτοῦ λέ- 9
γοντος, προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου μόλις ἐπείσθη· καὶ
οὕτως ἐκδίδομεν αὐτὴν Ἠλείῳ Σφηττίῳ, καὶ ὁ Με-
νεκλῆς τήν τε προῖκα ἀποδίδωσιν [αὐτῇ], μετασχὼν
τοῦ οἴκου τῆς μισθώσεως τῶν παίδων τοῦ Νικίου,
καὶ τὰ ἱμάτια, ἃ ἦλθεν ἔχουσα παρ᾽ ἐκεῖνον, καὶ τὰ
χρυσίδια, ἃ ἦν, δίδωσιν αὐτῇ. Μετὰ δὲ ταῦτα χρό- 10
νου διαγενομένου ἐσκόπει ὁ Μενεκλῆς ὅπως μὴ ἔσοιτο
ἄπαις, ἀλλ᾽ ἔσοιτο αὐτῷ ὅς τις ζῶντα γηροτροφήσοι
καὶ τελευτήσαντα θάψοι αὐτὸν καὶ εἰς τὸν ἔπειτα
χρόνον τὰ νομιζόμενα αὐτῷ ποιήσοι. τούτῳ μὲν οὖν
ἑώρα ἕνα μόνον υἱὸν ὄντα, ὥστε ἐδόκει αὐτῷ αἰσχρὸν
εἶναι ἄπαιδα τοῦτον καθιστάντα ἀρρένων παίδων
αὐτῷ κελεύειν δοῦναι τὸν υἱὸν εἰσποιήσασθαι. εὕρι- 11
σκεν οὖν οὐδένα ἄλλον οἰκειότερον ὄνθ᾽ ἡμῶν ἑαυ-
τῷ. λόγους οὖν πρὸς ἡμᾶς ἐποιεῖτο, καὶ ἔφη δοκεῖν
αὐτῷ καλῶς ἔχειν, ἐπειδὴ οὕτως αὐτῷ ἡ τύχη συν-

ἐβη ὥστε ἐκ τῆς ἀδελφῆς τῆς ἡμετέρας παῖδας αὐτῷ
μὴ γενέσθαι, ἐκ ταύτης τῆς οἰκίας υἱὸν αὐτῷ ποιή-
σασθαι, ὅθεν καὶ φύσει παῖδας ἐβουλήθη ἂν αὐτῷ
γενέσθαι· „ὑμῶν οὖν" ἔφη „βούλομαι τὸν ἕτερον
12 ποιήσασθαι, ὁποτέρῳ ὑμῶν καλῶς ἔχει." καὶ ὁ ἀδελ-
φὸς ἀκούσας ταῦτα, ἐπειδὴ προετίμησεν αὐτοὺς πάν-
των, ἐπῄνεσέ τε τοὺς λόγους αὐτοῦ, καὶ εἶπεν ὅτι δέ-
οιτο ἥ τε ἡλικία καὶ ἡ παροῦσα ἐρημία ἐκείνου τοῦ
θεραπεύσοντος αὐτὸν καὶ ἐπιδημήσοντος· „ἐμοὶ μὲν
οὖν" ἔφη „συμβαίνει ἀποδημία, ὡς σὺ οἶσθα· ὁ δὲ
ἀδελφὸς οὑτοσί" ἐμὲ λέγων „τῶν τε σῶν ἐπιμελήσε-
ται καὶ τῶν ἐμῶν, ἐὰν βούλῃ τοῦτον ποιήσασθαι."
καὶ ὁ Μενεκλῆς καλῶς ἔφη αὐτὸν λέγειν, καὶ ἐκ τοῦ
τρόπου τούτου ποιεῖταί με.
13 Ὡς οὖν κατὰ τοὺς νόμους ἐγένετο ἡ ποίησις,
τοῦτο ὑμᾶς βούλομαι διδάξαι. καί μοι τὸν νόμον
ἀνάγνωθι, ὃς κελεύει τὰ ἑαυτοῦ ἐξεῖναι διαθέσθαι
ὅπως ἂν ἐθέλῃ, ἐὰν μὴ παῖδες ἄρρενες ὦσι γνήσιοι.
ὁ γὰρ νομοθέτης, ὦ ἄνδρες, διὰ τοῦτο τὸν νόμον
ἔθηκεν οὕτως, ὁρῶν μόνην ταύτην καταφυγὴν οὖσαν
τῆς ἐρημίας καὶ παραψυχὴν τοῦ βίου τοῖς ἄπαισι τῶν
ἀνθρώπων, τὸ ἐξεῖναι ποιήσασθαι ὅν τινα ἂν βού-
14 λωνται. διδόντων οὖν τῶν νόμων αὐτῷ ποιεῖσθαι
διὰ τὸ εἶναι ἄπαιδα, ἐμὲ ποιεῖται, οὐκ ἐν διαθήκαις,
ὦ ἄνδρες, γράψας, μέλλων ἀποθνήσκειν, ὥσπερ
ἄλλοι τινὲς τῶν ἀνθρώπων, οὐδ' ἀσθενῶν· ἀλλ'
ὑγιαίνων, εὖ φρονῶν, εὖ νοῶν, ποιησάμενος εἰσά-
γει με εἰς τοὺς φράτορας παρόντων τούτων, καὶ εἰς
15 τοὺς δημότας με ἐγγράφει καὶ εἰς τοὺς ὀργεῶνας. καὶ
τότε μὲν οὐδὲν ἀντέλεγον αὐτῷ οὗτοι ὡς οὐκ εὖ φρο-
νοῦντι· καίτοι πολὺ κάλλιον ἦν ζῶντα πείθειν ἐκεῖ-
νον, εἴ τι βούλοιντο, μᾶλλον ἢ τελευτήσαντα ὑβρί-

ζειν καὶ ἐξερημῶσαι αὐτοῦ τὸν οἶκον. ἐπεβίω γὰρ ἐκεῖνος μετὰ τὴν ποίησιν οὐκ ἐνιαυτὸν ἕνα ἢ δύο, ἀλλὰ τρία καὶ εἴκοσιν ἔτη· καὶ ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ, τοσούτῳ ὄντι, οὐδὲν ἐκεῖνος μετέγνω τῶν πεπραγμένων ἑαυτῷ, διὰ τὸ παρὰ πάντων ὁμολογεῖσθαι ὅτι ἦν ὀρθῶς βεβουλευμένος. καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω 16
ταῦτα, τῆς μὲν ποιήσεως ὑμῖν τοὺς φράτορας καὶ τοὺς ὀργεῶνας καὶ τοὺς δημότας παρέξομαι μάρτυρας, ὡς δ' ἐξῆν ποιήσασθαι, τὸν νόμον αὐτὸν ὑμῖν ἀναγνώσεται, καθ' ὃν ἡ ποίησις ἐγένετο. Καί μοι τὰς μαρτυρίας ἀνάγνωθι ταύτας καὶ τὸν νόμον.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΝΟΜΟΣ.

Ὡς μὲν τοίνυν ἐξῆν τῷ Μενεκλεῖ ποιήσασθαι υἱὸν 17
αὑτῷ ὅν τινα ἐβούλετο, ὁ νόμος αὐτὸς δηλοῖ· ὡς δὲ ἐποιήσατο, οἵ τε φράτορες καὶ οἱ δημόται καὶ οἱ ὀργεῶνες ὑμῖν μεμαρτυρήκασιν· ὥστε περιφανῶς ἀποδέδεικται ἡμῖν, ὦ ἄνδρες, ὁ μάρτυς τἀληθῆ διαμεμαρτυρηκώς, καὶ οὗτοι πρός γε τὴν ποίησιν αὐτὴν λόγον οὐδ' ὁντινοῦν δύναιντ' ἂν ἀντειπεῖν. Πρα- 18
χθέντων δὲ τούτων ἐσκόπει ὁ Μενεκλῆς γυναῖκά μοι, καὶ ἔφη με χρῆναι γῆμαι· καὶ ἐγὼ λαμβάνω τὴν τοῦ Φιλωνίδου θυγατέρα. κἀκεῖνός τε τὴν πρόνοιαν εἶχεν ὥσπερ εἰκός ἐστι πατέρα περὶ υἱέος ἔχειν, καὶ ἐγὼ τὸν αὐτὸν τρόπον ὥσπερ γόνῳ ὄντα πατέρα ἐμαυτοῦ ἐθεράπευόν τε καὶ ᾐσχυνόμην, καὶ ἐγὼ καὶ ἡ γυνὴ ἡ ἐμή, ὥστε ἐκεῖνον πρὸς τοὺς δημότας ἐπαινεῖν ἅπαντας.

Ὅτι δὲ οὐ παρανοῶν οὐδὲ γυναικὶ πειθόμενος ὁ 19
Μενεκλῆς ἐποιήσατο, ἀλλ' εὖ φρονῶν, ἐνθένδε ἐστὶν ὑμῖν ῥᾴδιον ἐπιγνῶναι. πρῶτον μὲν γὰρ ἡ ἀδελφή, περὶ ἧς οὗτος τὸν πλεῖστον τοῦ λόγου πεποίηται, ὡς

ἐκείνῃ πεισθεὶς ἐμὲ ἐποιήσατο, πολλῷ πρότερον ἦν
ἐκδεδομένη πρὶν τὴν ποίησιν γενέσθαι, ὥστ' εἴ γ'
ἐκείνῃ πεισθεὶς τὸν υἱὸν ἐποιεῖτο, τῶν ἐκείνης παί-
δων τὸν ἕτερον ἐποιήσατ' ἄν· δύο γάρ εἰσιν αὐτῇ.
20 ἀλλ', ὦ ἄνδρες, οὐχ ὑπ' ἐκείνης πεισθεὶς ἐμὲ ἐποιή-
σατο υἱόν, ἀλλὰ μάλιστα μὲν ὑπὸ τῆς ἐρημίας [ἐπεί-
σθη], δεύτερον δὲ διὰ τὰς προειρημένας αἰτίας καὶ
διὰ τὴν εὔνοιαν τὴν ὑπάρχουσαν πρὸς τὸν πατέρα
τὸν ἐμόν, τρίτον δὲ διὰ τὸ μὴ εἶναι συγγενῆ μηδέν'
ἄλλον αὐτῷ, ὁπόθεν ἂν ἐποιήσατο υἱόν. ταῦτα τη-
νικαῦτα ἐνῆγεν ἐμὲ ποιήσασθαι· ὥστε οὐ παραφρο-
νῶν φαίνεται οὐδὲ τῇ γυναικὶ πεισθείς, εἰ μὴ ἄρα
τὴν ἐρημίαν αὐτοῦ καὶ τὴν ἀπαιδίαν οὗτος βούλεται
21 τὸ ὄνομα τοῦτο προσαγορεύειν. Ἡδέως δ' ἂν μοι
δοκῶ τούτου πυθέσθαι τοῦ φάσκοντος εὖ φρονεῖν,
τίνα ποιήσασθαι ἐχρῆν αὐτὸν τῶν συγγενῶν; πότερα
τὸν υἱὸν τὸν τούτου; ἀλλ' οὐκ ἂν αὐτῷ ἔδωκεν,
ἄπαιδα αὐτὸν καθιστάς· οὐχ οὕτως οὗτός ἐστι φιλο-
χρήματος. ἀλλὰ τὸν τῆς ἀδελφῆς ἢ τὸν τῆς ἀνεψιᾶς
ἢ τὸν τοῦ ἀνεψιοῦ; ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν οὐκ ἐγένετο αὐ-
22 τῷ οὐδεὶς τούτων τῶν συγγενῶν. οὐκοῦν ἐξ ἀνάγ-
κης ἦν αὐτῷ ἄλλον τινὰ ποιήσασθαι μᾶλλον ἢ ἄπαιδα
καταγηρᾶν, ὥσπερ οὗτος ἀξιοῖ νυνὶ αὐτόν. ἐγὼ τοί-
νυν πάντας ἂν οἶμαι ὁμολογῆσαι ὑμᾶς ὡς οὐκ ἂν
ποιησάμενος ἄλλον οἰκειότερον ἐμοῦ ποιήσαιτ' ἄν.
δειξάτω γὰρ οὗτος ὑμῖν. ἀλλ' οὐκ ἄν ποτε δύναιτο·
ἦν γὰρ οὐδεὶς ἄλλος συγγενὴς αὐτῷ πλὴν τούτων.
23 Ἀλλὰ νῦν οὗτος ἐπιτιμῶν αὐτῷ φαίνεται οὐχ
ὅτι τὸν υἱὸν οὐκ ἐποιήσατο τὸν αὑτοῦ, ἀλλ' ὅτι τὸ
παράπαν ἐποιήσατο καὶ οὐκ ἐτελεύτησεν ἄπαις. τοῦτ'
ἔστιν ὃ ἐπιτιμᾷ, ἐπίφθονον πρᾶγμα καὶ οὐ δίκαιον
ποιῶν· ὄντων γὰρ αὐτῷ παίδων ἐκείνῳ ὄντι ἄπαιδι

καὶ ἀτυχοῦντι φαίνεται ἐπιτιμῶν. καὶ τοῖς μὲν ἄλ- 24
λοις ἅπασιν ἀνθρώποις καὶ Ἕλλησι καὶ βαρβάροις
δοκεῖ καλῶς οὗτος ὁ νόμος κεῖσθαι, ὁ περὶ τῆς ποιή-
σεως, καὶ διὰ τοῦτο χρῶνται πάντες αὐτῷ· ὁ δὲ θεῖος
οὑτοσὶ οὐκ αἰσχύνεται τὸν αὑτοῦ ἀδελφὸν ταύτης τῆς
ἐξουσίας ἀποστερῶν νῦν, τοῦ ποιήσασθαι, ἧς οὐδὲ
τοῖς οὐδὲν γένει προσήκουσιν οὐδεὶς πώποτε ἐφθό-
νησεν. Οἶμαι δὲ καὶ τοῦτον, εἴ τις ἐρωτήσειεν αὐ- 25
τὸν τί δή ποτ' ἂν ἐποίησεν εἰς τὴν αὐτὴν τύχην ἐκεί-
νῳ καταστάς, οὐκ ἄλλ' οὐδὲν εἰπεῖν ἢ ὅτι ἐποιήσατ'
ἂν ὅς τις αὐτὸν ἔμελλε ζῶντα θεραπεύσειν καὶ τε-
λευτήσαντα θάψειν· καὶ δῆλον ὅτι κατὰ τὸν αὐτὸν
τοῦτον νόμον ἡ ποίησις ἐγένετ' ἄν, καθ' ὅν περ ἡ
ἐμή. εἶτα αὐτὸς μὲν εἰ ἦν ἄπαις, ἐποιήσατ' ἄν· τὸν
δὲ Μενεκλέα ποιήσαντα ταὐτὰ τούτῳ παραφρονεῖν
φησι καὶ γυναικὶ πειθόμενον ποιήσασθαι. πῶς οὖν
οὐ σχέτλια λέγων φαίνεται; ἐγὼ γὰρ οἶμαι πολλῷ 26
μᾶλλον τοῦτον παραφρονεῖν τῷ τε λόγῳ τούτῳ ᾧ
νυνὶ λέγει, καὶ οἷς ποιεῖ. τοῖς τε γὰρ νόμοις καὶ τοῖς
δικαίοις καὶ οἷς αὐτὸς ἐποίησεν ἂν τἀναντία λέγων
φαίνεται, καὶ οὐκ αἰσχύνεται μὲν αὑτῷ τὸν νόμον
τὸν περὶ τῆς ποιήσεως ποιῶν κύριον, τῷ δὲ ἀδελφῷ
τὸν αὐτὸν τοῦτον ζητῶν ἄκυρον ποιῆσαι.

Εἶτα νῦν διὰ τί διαφερόμενος ζητεῖ οὗτος τὸν 27
ἀδελφὸν τὸν ἑαυτοῦ ἄπαιδα καταστῆσαι, ἄξιόν ἐστιν,
ὦ ἄνδρες, ἀκοῦσαι. εἰ μὲν γὰρ περὶ τοῦ ὀνόματός
μοι διαφέρεται καὶ ἀναίνεται, εἰ ἐγὼ ἔσομαι υἱὸς
Μενεκλέους, πῶς οὐ φθονερός ἐστιν; εἰ δὲ περὶ χρη-
μάτων ἐστὶν ὁ λόγος αὐτῷ, ἐπιδειξάτω ὑμῖν ὁποῖον
χωρίον ἢ συνοικίαν ἢ οἰκίαν κατέλιπεν ἐκεῖνος, ἃ
ἐγὼ ἔχω νυνί. εἰ δὲ μηδὲν τούτων κατέλιπεν, ἃ δ'
ἦν αὐτῷ ὑπόλοιπα, ἐπειδὴ τῷ ὀρφανῷ τὸ ἀργύριον

ἀπέδωκεν, οὗτος ἔλαβε ζῶντος ἐκείνου ἔτι, πῶς οὐ
28 περιφανῶς ἐξελέγχεται ἀναιδὴς ὤν; Ὡς δὲ ἔχει,
ἐγὼ ἐπιδείξω. ἐπειδὴ γὰρ ἔδει τῷ ὀρφανῷ τὰ χρή-
ματα ἀποδιδόναι, ὁ δ' οὐκ εἶχεν ὁπόθεν ἀποδῷ,
τόκοι δὲ πολλοῦ χρόνου συνερρυηκότες ἦσαν αὐτῷ,
τὸ χωρίον ἐπώλει. καὶ οὗτος καιροῦ λαβόμενος καὶ
βουλόμενος αὐτῷ ἐπηρεάζειν, ὅτι ἐμὲ ἐποιήσατο, διε-
κώλυε τὸ χωρίον πραθῆναι, ἵνα κατοκώχιμον γένη-
ται καὶ ἀναγκασθῇ τῷ ὀρφανῷ ἀποστῆναι. ἠμφισβή-
τει οὖν αὐτῷ μέρους τινὸς τοῦ χωρίου, πρότερον
οὐδὲ πώποτε ἀμφισβητήσας, καὶ ἀπηγόρευε τοῖς
29 ὠνουμένοις μὴ ὠνεῖσθαι. κἀκεῖνος ἠγανάκτει, οἶμαι,
καὶ ἠναγκάζετο ὑπολείπεσθαι οὗ ἠμφισβήτησεν οὗ-
τος. τὸ δὲ ἄλλο ἀποδίδοται Φιλίππῳ τῷ Πιτθεῖ ἑβ-
δομήκοντα μνῶν, καὶ οὕτω διαλύει τὸν ὀρφανόν,
ἑπτὰ μνᾶς καὶ τάλαντον ἀποδοὺς ἀπὸ τῆς τιμῆς
τοῦ χωρίου· τούτῳ δὲ λαγχάνει δίκην τῆς ἀπορ-
ρήσεως. λόγων δὲ πολλῶν γενομένων καὶ ἔχθρας
πολλῆς ἔδοξεν ἡμῖν χρῆναι, ἵνα μή ποτε εἴπῃ τις
ἐμὲ φιλοχρηματεῖν καὶ ἐχθροὺς ἀδελφοὺς ὄντας αὐ-
τοὺς καθιστάναι, ἐπιτρέψαι τῷ τε κηδεστῇ τῷ τού-
30 του καὶ τοῖς φίλοις διαιτῆσαι. ἐκεῖνοι δ' εἶπον ἡμῖν,
εἰ μὲν ἐπιτρέποιμεν αὐτοῖς ὥστε τὰ δίκαια διαγνῶναι,
οὐκ ἂν ἔφασαν διαιτῆσαι· οὐδὲν γὰρ δεῖσθαι ἀπεχ-
θέσθαι οὐδετέροις ἡμῶν· εἰ δ' ἐάσομεν αὐτοὺς γνῶ-
ναι τὰ συμφέροντα πᾶσιν, ἔφασαν διαιτήσειν. καὶ
ἡμεῖς, ἵνα δὴ πραγμάτων ἀπαλλαγῶμεν, ὥς γε δὴ
31 ᾠόμεθα, οὕτως ἐπιτρέπομεν. καὶ ἐκεῖνοι ὀμόσαντες
ἡμῖν πρὸς τῷ βωμῷ τῷ τῆς Ἀφροδίτης τῆς Κεφαλῆσι
τὰ συμφέροντα γνώσεσθαι, διῄτησαν ἡμᾶς ἀποστῆ-
ναι ὧν οὗτος ἠμφισβήτησε καὶ δοῦναι δωρεάν· οὐ
γὰρ ἔφασαν εἶναι ἄλλην ἀπαλλαγὴν οὐδεμίαν, εἰ μὴ

μεταλήψονται οὗτοι τῶν ἐκείνου. ἐκ δὲ τοῦ λοιποῦ 32
χρόνου ἔγνωσαν ἡμᾶς εὖ ποιεῖν ἀλλήλους καὶ λόγῳ
καὶ ἔργῳ, καὶ ταῦτα ὀμόσαι ἠνάγκασαν ἡμᾶς ἀμφο-
τέρους πρὸς τῷ βωμῷ ἦ μὴν ποιήσειν· καὶ ἡμεῖς ὠμό-
σαμεν εὖ ποιεῖν ἀλλήλους ἐκ τοῦ ἐπιλοίπου χρόνου,
κατὰ δύναμιν εἶναι, καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ. καὶ ὡς ὅ 33
τε ὅρκος ἐγένετο, καὶ ἔχουσιν οὗτοι ἃ ἐγνώσθη αὐ-
τοῖς ὑπὸ τῶν οἰκείων τῶν τούτου, εἶτα νυνὶ ταυτὶ
τὰ ἀγαθὰ ποιοῦσιν ἡμᾶς, τὸν μὲν τεθνεῶτα ἄπαιδα
βουλόμενοι καταστῆσαι, ἐμὲ δ' ἐκβάλλειν ὑβρίσαν-
τες ἐκ τοῦ οἴκου, τοὺς γνόντας αὐτοὺς ὑμῖν παρέξο-
μαι μάρτυρας, ἐὰν ἐθέλωσιν ἀναβαίνειν (εἰσὶ γὰρ
τούτων οἰκεῖοι), εἰ δὲ μή, τοὺς παραγενομένους.
Καί μοι τὰς μαρτυρίας ἀνάγνωθι ταυτασί· σὺ δ' ἐπί- 34
λαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Λαβὲ δή μοι τὰς μαρτυρίας ἐκείνας, ὡς τό τε χωρίον ἑβδομήκοντα μνῶν ἐπράθη, καὶ ὡς ἀπέλαβεν ὁ ὀρφανὸς ἑπτὰ καὶ ἑξήκοντα μνᾶς πραθέντος τοῦ χωρίου.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Ὁ θεῖος τοίνυν οὑτοσί, ὦ ἄνδρες, κεκληρονομη- 35
κὼς τῶν ἐκείνου ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ ὥσπερ ἐγώ, καὶ
ἔχων ἐμοῦ πολλῷ πλείονα· ἐγὼ γὰρ τὰς τριακοσίας
δραχμὰς ἔλαβον τὰς περιλειφθείσας ἀπὸ τῆς τιμῆς
τοῦ χωρίου, καὶ οἰκίδιον ὃ ἔστιν οὐκ ἄξιον τριῶν
μνῶν· οὗτος δὲ πλεῖον ἢ δέκα μνῶν χωρίον ἔχων,
εἶτα προσέτι νῦν ἥκει τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐξερημώσων.
καὶ ἐγὼ μὲν ὁ ποιητὸς ἐκεῖνόν τε ζῶντα ἐθεράπευον, 36
καὶ αὐτὸς καὶ ἡ ἐμὴ γυνή, θυγάτηρ οὖσα τουτουὶ
Φιλωνίδου, καὶ τῷ ἐμῷ παιδίῳ ἐθέμην τὸ ὄνομα τὸ

ἐκείνου, ἵνα μὴ ἀνώνυμος ὁ οἶκος αὐτοῦ γένηται, καὶ τελευτήσαντα ἔθαψα ἀξίως ἐκείνου τε καὶ ἐμαυτοῦ, καὶ ἐπίθημα καλὸν ἐπέθηκα, καὶ τὰ ἔνατα καὶ τἆλλα πάντα ἐποίησα τὰ περὶ τὴν ταφὴν ὡς οἷόν τε
37 κάλλιστα, ὥστε τοὺς δημότας ἐπαινεῖν ἅπαντας· οὗτος δὲ ὁ συγγενής, ὁ ἐπιτιμῶν αὐτῷ ὅτι υἱὸν ἐποιήσατο, ζῶντος μὲν τὸ χωρίον τὸ περιλειφθὲν αὐτῷ περιείλετο, τελευτήσαντα δ' αὐτὸν ἄπαιδα καὶ ἀνώνυμον βούλεται καταστῆσαι. τοιοῦτός ἐστιν οὗτος. Καὶ ὡς ἔθαψά τ' ἐγὼ αὐτὸν καὶ τὰ τρίτα καὶ τὰ ἔνατα ἐποίησα καὶ τἆλλα τὰ περὶ τὴν ταφήν, τὰς μαρτυρίας ὑμῖν τῶν εἰδότων αναγνώσεται.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

38 Ὅτι τοίνυν ὁ Μενεκλῆς, ὦ ἄνδρες, ἐποιήσατό με οὐ παρανοῶν οὐδὲ γυναικὶ πειθόμενος, βούλομαι ὑμῖν καὶ αὐτοὺς τούτους μάρτυρας παρασχέσθαι, καὶ ἐμοὶ μαρτυροῦντας ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ, ἐξ ὧν ἔπραξαν αὐτοί, ὅτι ἐγὼ τἀληθῆ λέγω. τὰς γὰρ διαλύσεις φαίνονται πρὸς ἐμὲ ποιησάμενοι ἀμφότεροι οὗτοι, καὶ οὐ πρὸς τὸν Μενεκλέα, καὶ ὀμόσαντες ὅρ-
39 κους ἐμοὶ καὶ ἐγὼ τούτοις. καίτοι εἴ γε μὴ κατὰ τοὺς νόμους ἐγεγένητο ἡ ποίησις, μηδὲ κληρονόμος ἦν ἐγὼ τῶν Μενεκλέους ὑπ' αὐτῶν τούτων δεδοκιμασμένος, τί ἔδει αὐτοὺς ὀμνύναι ἐμοὶ ἢ παρ' ἐμοῦ λαμβάνειν ὅρκους; οὐδὲ ἓν δήπου. οὐκοῦν ὁπότε ἐποίησαν ταῦτα, φαίνονται αὐτοὶ οὗτοι ἐμοὶ μαρτυροῦντες ὅτι κατὰ τοὺς νόμους ἐποιήθη ἡ ποίησις καὶ δικαίως
40 εἰμὶ κληρονόμος τῶν Μενεκλέους. ἐγὼ δ' οἶμαι καταφανὲς ὑμῖν ἅπασι τοῦτ' εἶναι, ὡς καὶ παρὰ τούτων αὐτῶν ὁμολογούμενόν ἐστιν ὅτι Μενεκλῆς οὐ παρεφρόνει, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον οὗτος νυνί, ὅς γε

ποιησάμενος τῆς ἔχθρας διάλυσιν πρὸς ἡμᾶς καὶ
ὀμόσας ὅρκους πάλιν νῦν ἥκει τὰ ὁμολογηθέντα καὶ
ὀμοθέντα παραβάς, καὶ ἀφελέσθαι με ἀξιοῖ ταυτὶ
τὰ λοιπά, οὕτως ὄντα μικρά. ἐγὼ δὲ εἰ μὴ πάνυ τὸ 41
πρᾶγμα αἰσχρὸν εἶναι ἐνόμιζον καὶ ἐπονείδιστον,
προδοῦναι τὸν πατέρα οὗ εἶναι ὠνομάσθην καὶ ὃς
ἐποιήσατό με, ταχὺ ἂν ἀπέστην αὐτῷ τῶν ἐκείνου·
ἔστι γὰρ ὑπόλοιπον οὐδὲ ἕν, ὡς καὶ ὑμᾶς οἴομαι
αἰσθάνεσθαι.. νυνὶ δὲ δεινὸν τὸ πρᾶγμα καὶ αἰσχρὸν 42
εἶναι τῇδε νομίζω, εἰ ἡνίκα μὲν ὁ Μενεκλῆς εἶχέ τι,
τότε μὲν ἔδωκα ἐμαυτὸν υἱὸν αὐτῷ ποιήσασθαι, καὶ
ἀπὸ τῆς οὐσίας τῆς ἐκείνου, πρὶν πραθῆναι τὸ χω-
ρίον, ἐγυμνασιάρχουν ἐν τῷ δήμῳ καὶ ἐφιλοτιμήθην
ὡς υἱὸς ὢν ἐκείνου, καὶ τὰς στρατείας, ὅσαι ἐγέ-
νοντο ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ, ἐστράτευμαι ἐν τῇ φυλῇ
τῇ ἐκείνου καὶ ἐν τῷ δήμῳ· ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνος ἐτε- 43
λεύτησεν, εἰ προδώσω καὶ ἐξερημώσας αὐτοῦ τὸν
οἶκον ἀπιὼν οἰχήσομαι, πῶς οὐκ ἂν δεινὸν τὸ πρᾶ-
γμα εἶναι καὶ καταγέλαστον δοκοίη, καὶ τοῖς βουλο-
μένοις περὶ ἐμοῦ βλασφημεῖν πολλὴν ἐξουσίαν παρα-
σχέσθαι; καὶ οὐ μόνον ταῦτ' ἐστὶ τὰ ποιοῦντά με
ἀγωνίζεσθαι τὸν ἀγῶνα τοῦτον, ἀλλ' εἰ οὕτω φαῦ-
λος ἄνθρωπος δοκῶ εἶναι καὶ μηδενὸς ἄξιος, ὥστε
ὑπὸ μὲν εὖ φρονοῦντος μηδ' ὑφ' ἑνὸς ἂν ποιηθῆναι
τῶν φίλων, ὑπὸ δὲ παραφρονοῦντος, ταῦτ' ἐστὶ τὰ
λυποῦντά με.

Ἐγὼ οὖν δέομαι ὑμῶν πάντων, ὦ ἄνδρες, καὶ 44
ἀντιβολῶ καὶ ἱκετεύω ἐλεῆσαί με καὶ ἀποψηφίσα-
σθαι τοῦ μάρτυρος τουτουί. ἀπέφηνα δ' ὑμῖν πρῶ-
τον μὲν ποιηθέντα ἐμαυτὸν ὑπὸ τοῦ Μενεκλέους ὡς
ἂν τις δικαιότατα ποιηθείη, καὶ οὐ λόγῳ οὐδὲ δια-
θήκῃ τὴν ποίησιν γεγενημένην, ἀλλ' ἔργῳ· καὶ τού- 45

των ὑμῖν τούς τε φράτορας καὶ τοὺς δημότας καὶ
τοὺς ὀργεῶνας παρεσχόμην μάρτυρας· καὶ ἐκεῖνον
ἐπέδειξα τρία καὶ εἴκοσιν ἐπιβιοῦντα ἔτη. εἶτα τοὺς
νόμους ἐπέδειξα ὑμῖν τοὺς ἅπασι τοῖς ἀνθρώποις
ἐξουσίαν διδόντας υἱεῖς ποιεῖσθαι. καὶ ἔτι πρὸς τού-
τοις ζῶντά τε φαίνομαι θεραπεύων αὐτὸν καὶ τελευ-
46 τήσαντα θάψας. οὗτος δὲ νυνὶ ἄκληρον μὲν ἐμὲ
ποιεῖν τοῦ κλήρου τοῦ πατρῴου, εἴτε μείζων ἐστὶν
οὗτος εἴτε ἐλάττων, ἄπαιδα δὲ τὸν τελευτήσαντα καὶ
ἀνώνυμον βούλεται καταστῆσαι, ἵνα μήτε τὰ ἱερὰ τὰ
πατρῷα ὑπὲρ ἐκείνου μηδεὶς τιμᾷ μήτ᾽ ἐναγίζῃ αὐ-
τῷ καθ᾽ ἕκαστον ἐνιαυτόν, ἀλλὰ ἀφαιρεῖται τὰς τι-
μὰς τὰς ἐκείνου: ἃ προνοηθεὶς ὁ Μενεκλῆς, κύριος
ὢν τῶν ἑαυτοῦ, ἐποιήσατο υἱὸν ἑαυτῷ, ἵνα τούτων
47 ἁπάντων τυγχάνῃ. Μὴ οὖν, ὦ ἄνδρες, πεισθέντες
ὑπὸ τούτων ἀφέλησθέ μου τὸ ὄνομα τῆς κληρονομίας,
ὃ ἔτι μόνον λοιπόν ἐστιν, ἄκυρον δὲ τὴν ποίησιν αὐ-
τοῦ καταστήσητε· ἀλλ᾽ ἐπειδὴ τὸ πρᾶγμα εἰς ὑμᾶς
ἀφῖκται καὶ ὑμεῖς κύριοι γεγόνατε, βοηθήσατε καὶ
ἡμῖν καὶ ἐκείνῳ τῷ ἐν Ἅιδου ὄντι, καὶ μὴ περιίδητε,
πρὸς θεῶν καὶ δαιμόνων [δέομαι ὑμῶν], προπηλακι-
σθέντα αὐτὸν ὑπὸ τούτων, ἀλλὰ μεμνημένοι τοῦ νό-
μου καὶ τοῦ ὅρκου ὃν ὀμωμόκατε καὶ τῶν εἰρημένων
ὑπὲρ τοῦ πράγματος, τὰ δίκαια καὶ τὰ εὔορκα κατὰ
τοὺς νόμους ψηφίσασθε.

3.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΥΡΡΟΥ ΚΛΗΡΟΥ Η ΚΑΤΑ ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ ΨΕΥΔΟΜΑΡΤΥΡΙΩΝ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Πύρρου τὸν ἕτερον τῆς ἀδελφῆς υἱὸν υἱοποιησαμένου Ἔνδιον, καὶ τούτου πλέον ἢ εἴκοσιν ἔτη τὸν κλῆρον κατασχόντος, εἶτα ἀποθανόντος, Ξενοκλῆς λαχὼν τῶν χρημάτων ὑπὲρ Φίλης, τῆς ἑαυτοῦ γυναικός, διεμαρτύρησεν εἶναι αὐτὴν γνησίαν Πύρρου θυγατέρα, ἀμφισβητούσης τοῦ κλήρου τῆς Ἐνδίου μητρός· καὶ ἑάλω ψευδομαρτυριῶν, Νικοδήμου καὶ αὐτοῦ μαρτυρήσαντος ἐγγυῆσαι Πύρρῳ τὴν ἀδελφὴν κατὰ τοὺς νόμους, ἐξ ἧς γεγονέναι τὴν Φίλην. ὁ Ἐνδίου δὲ ἀδελφὸς νόθην εἶναί φησιν, ἐξ ἑταίρας Πύρρῳ γενομένην, καὶ οὕτως ὑπὸ Ἐνδίου ἐκδοθῆναι Ξενοκλεῖ. Ἡ στάσις στοχασμός, τὸ δὲ ἔγκλημα ψευδομαρτυριῶν κατὰ τοῦ Νικοδήμου.

*Ἄνδρες δικασταί, ὁ ἀδελφὸς τῆς μητρὸς τῆς ἐμῆς
Πύρρος, ἄπαις ὢν γνησίων παίδων, ἐποιήσατο Ἔν-
διον τὸν ἀδελφὸν τὸν ἐμὸν υἱὸν ἑαυτῷ· ὃς κληρονό-
μος ὢν τῶν ἐκείνου ἐβίω πλείω ἔτη ἢ εἴκοσι, καὶ ἐν
χρόνῳ τοσούτῳ ἔχοντος ἐκείνου τὸν κλῆρον οὐδεὶς
πώποτε προσεποιήσατο οὐδ᾽ ἠμφισβήτησε τῆς κλη-
ρονομίας ἐκείνῳ. τελευτήσαντος δὲ τοῦ ἀδελφοῦ πέ- 2
ρυσιν, ὑπερβᾶσα τὸν τελευταῖον κληρονόμον, γνη-
σία θυγάτηρ τοῦ ἡμετέρου θείου ἥκει φάσκουσα εἶναι
Φίλη, καὶ κύριος Ξενοκλῆς Κόπριος τοῦ Πύρρου κλή-
ρου λαχεῖν τὴν λῆξιν ἠξίωσεν, ὃς τετελεύτηκε πλείω
ἢ εἴκοσιν ἔτη, τρία τάλαντα τίμημα τῷ κλήρῳ ἐπι-*

3 γραψάμενος. ἀμφισβητούσης δὲ τῆς μητρὸς τῆς ἡμετέρας, ἀδελφῆς δὲ τοῦ Πύρρου, ὁ κύριος τῆς εἰληχυίας τοῦ κλήρου γυναικὸς ἐτόλμησε διαμαρτυρῆσαι μὴ ἐπίδικον τῇ ἡμετέρᾳ μητρὶ τὸν τοῦ ἀδελφοῦ κλῆρον εἶναι, ὡς οὔσης γνησίας θυγατρὸς Πύρρῳ, οὗ ἦν ἐξ ἀρχῆς ὁ κλῆρος. ἐπισκηψάμενοι δὲ ἡμεῖς, καὶ εἰς ὑμᾶς εἰσαγαγόντες τὸν διαμαρτυρῆσαι τολμήσαντα
4 κατὰ ταῦτα, ἐκεῖνόν τε ἐξελέγξαντες περιφανῶς τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκότα τὴν τῶν ψευδομαρτυριῶν δίκην εἵλομεν παρ' ὑμῖν, καὶ τουτονὶ Νικόδημον παραχρῆμα ἐξηλέγξαμεν ἐν τοῖς αὐτοῖς δικασταῖς ἀναισχυντότατον τῇ μαρτυρίᾳ ὄντα ταύτῃ, ὅς γε ἐτόλμησε μαρτυρῆσαι ἐγγυῆσαι τῷ θείῳ τῷ ἡμετέρῳ τὴν ἀδελ-
5 φὴν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα εἶναι κατὰ τοὺς νόμους. ὅτι μὲν οὖν καὶ ἐν τῇ προτέρᾳ δίκῃ ἡ τούτου μαρτυρία ψευδὴς ἔδοξεν εἶναι, ὁ τόθ' ἑαλωκὼς μάρτυς σαφέστατα τοῦτον ἐξελέγχει. εἰ γὰρ μὴ ἐδόκει οὗτος τὰ ψευδῆ τότε μαρτυρῆσαι, δῆλον ὅτι ἐκεῖνός τ' ἂν ἀποφυγὼν τὴν διαμαρτυρίαν ἀπῆλθε, καὶ κληρονόμος ἂν τῶν τοῦ θείου ἡ διαμαρτυρηθεῖσα γνησία θυγάτηρ εἶναι,
6 ἀλλ' οὐκ ἂν ἡ ἡμετέρα κατέστη μήτηρ. ἁλόντος δὲ τοῦ μάρτυρος καὶ ἀποστάσης τοῦ κλήρου τῆς ἀμφισβητούσης γνησίας θυγατρὸς Πύρρῳ εἶναι, μεγάλη ἀνάγκη ἄρα καὶ τὴν τούτου μαρτυρίαν ἑαλωκέναι· περὶ γὰρ αὐτοῦ τούτου ὁ διαμαρτυρήσας τὴν τῶν ψευδομαρτυριῶν δίκην ἠγωνίζετο, πότερον ἐξ ἐγγυητῆς ἢ ἐξ ἑταίρας ἡ ἀμφισβητοῦσα τοῦ κλήρου τῷ θείῳ γυναικὸς εἴη· γνώσεσθε δ' ἀκούσαντες καὶ ὑμεῖς τῆς τε ἀντωμοσίας τῆς ἡμετέρας καὶ τῆς τούτου μαρτυρίας καὶ τῆς ἁλούσης διαμαρτυρίας. Ἀναγί-
7 γνωσκε λαβὼν ταυτὶ αὐτοῖς.

ΑΝΤΩΜΟΣΙΑ. ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ὡς μὲν ἔδοξε παραχρῆμα εὐθὺς τότε τὰ ψευδῆ
μαρτυρῆσαι Νικόδημος, ἐπιδέδεικται τότε πᾶσι· προσ-
ήκει δὲ καὶ παρ' ὑμῖν τοῖς περὶ αὐτοῦ τούτου τὴν
δίκην μέλλουσι ψηφιεῖσθαι ἐξελεγχθῆναι τὴν τούτου
μαρτυρίαν. ἐπιθυμῶ δὲ πρῶτον μὲν περὶ αὐτοῦ τού- 8
του πυθέσθαι, ἣν τινά ποτε προῖκά φησιν ἐπιδοὺς
ἐκδοῦναι τὴν ἀδελφὴν ὁ μεμαρτυρηκὼς τῷ τὸν τρι-
τάλαντον οἶκον κεκτημένῳ, εἶτα πότερον ἡ ἐγγυητὴ
γυνὴ ἀπέλιπε τὸν ἄνδρα ζῶντα ἢ τελευτήσαντος τὸν
οἶκον αὐτοῦ, καὶ παρ' ὅτου ἐκομίσατο τὴν τῆς ἀδελ-
φῆς προῖκα οὗτος, ἐπειδὴ τετελευτηκὼς ἦν ᾧ μεμαρ-
τύρηκεν οὗτος αὐτὴν ἐγγυῆσαι, ἢ εἰ μὴ ἐκομίζετο, 9
ὁποίαν δίκην σίτου ἢ τῆς προικὸς αὐτῆς ἐν εἴκοσιν
ἔτεσι τῷ ἔχοντι τὸν | κλῆρον δικάσασθαι ἠξίωσεν, ἢ
εἴ του ἀνθρώπων ἐναντίον προσῆλθεν ἐγκαλῶν τῷ
κληρονόμῳ περὶ τῆς προικὸς τῆς ἀδελφῆς ἐν χρόνῳ
τοσούτῳ. περί τε οὖν τούτων ἡδέως ἂν πυθοίμην,
ὅ τι ποτ' ἦν τὸ αἴτιον τοῦ μηδὲν τούτων γεγενῆσθαι
περὶ τῆς ἐγγυητῆς (ὡς μεμαρτύρηκεν οὗτος) γυναι-
κός, καὶ πρὸς τούτοις εἴ τις ἄλλος ἐγγυητὴν ἔσχε 10
τὴν τούτου ἀδελφὴν γυναῖκα, ἢ τῶν πρότερον χρη-
σαμένων πρὶν γνῶναι τὸν ἡμέτερον θεῖον αὐτήν, ἢ
ὅσοι ἐκείνου γιγνώσκοντος ἐπλησίαζον αὐτῇ, ἢ ὅσοι
ὕστερον ἐπλησίαζον τετελευτηκότος ἐκείνου· δῆλον
γὰρ ὅτι τὸν αὐτὸν τρόπον ὁ ἀδελφὸς αὐτὴν ἅπασι
τοῖς πλησιάζουσιν ἐδεδώκει. περὶ ὧν εἰ δεήσειε καθ' 11
ἕκαστον διελθεῖν, οὐκ ἂν πάνυ μικρὸν ἔργον γένοιτο.
ἐὰν μὲν οὖν ὑμεῖς κελεύητε, περὶ ἐνίων μνησθείην
ἂν αὐτῶν· εἰ δέ τισιν ὑμῶν ἀηδές ἀκούειν ἐστίν,
ὥσπερ ἐμοὶ λέγειν τι περὶ τούτων, αὐτὰς τὰς μαρτυ-
ρίας ὑμῖν παρέξομαι τὰς μαρτυρηθείσας ἐν τῇ προ-
τέρᾳ δίκῃ, ὧν οὐδεμιᾷ ἐπισκήψασθαι ἠξίωσαν οὗτοι.

καίτοι ὅπου κοινὴν αὐτὴν ὡμολογήκασιν εἶναι τοῦ βουλομένου, τὴν γυναῖκα, πῶς ἂν εἰκότως ἡ αὐτὴ
12 γυνὴ ἐγγυητὴ δόξειεν εἶναι; ἀλλὰ μὴν ὁπότε μὴ ἐπεσκημμένοι εἰσὶ ταῖς περὶ αὐτοῦ τούτου μαρτυρίαις, ὡμολογηκότες εἰσὶ ταῦτα. ἀκούσαντες δὲ καὶ ὑμεῖς αὐτῶν τῶν μαρτυριῶν, γνώσεσθε ὡς οὗτός τε περιφανῶς τὰ ψευδῆ μεμαρτύρηκε, καὶ ὀρθῶς καὶ κατὰ τοὺς νόμους οἱ δικάσαντες τὴν δίκην ἔγνωσαν τὴν κληρονομίαν μὴ προσήκειν τῇ μὴ ὀρθῶς γεγενημένῃ γυναικί. Ἀναγίγνωσκε· σὺ δ' ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

13 Ὡς μὲν ἑταίρα ἦν τῷ βουλομένῳ καὶ οὐ γυνὴ τοῦ ἡμετέρου θείου, ἣν οὗτος ἐγγυῆσαι ἐκείνῳ μεμαρτύρηκεν, ὑπὸ τῶν ἄλλων οἰκείων καὶ ὑπὸ τῶν γειτόνων τῶν ἐκείνου μεμαρτύρηται πρὸς ὑμᾶς· οἳ μάχας καὶ κώμους καὶ ἀσέλγειαν πολλήν, ὁπότε ἡ τούτου ἀδελφὴ εἴη παρ' αὐτῷ, μεμαρτυρήκασι γίγνε-
14 σθαι περὶ αὐτῆς. καίτοι οὐ δή πού γε ἐπὶ γαμετὰς γυναῖκας οὐδεὶς ἂν κωμάζειν τολμήσειεν· οὐδὲ αἱ γαμεταὶ γυναῖκες ἔρχονται μετὰ τῶν ἀνδρῶν ἐπὶ τὰ δεῖπνα, οὐδὲ συνδειπνεῖν ἀξιοῦσι μετὰ τῶν ἀλλοτρίων, καὶ ταῦτα μετὰ τῶν ἐπιτυχόντων. ἀλλὰ μὴν τῶν γε μεμαρτυρηκότων οὐδενὶ ἐπισκήψασθαι οὗτοι ἠξίωσαν. Καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, ἀναγίγνωσκε πάλιν αὐτοῖς τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

15 Ἀνάγνωθι δὴ καὶ τὰς περὶ τῶν πλησιασάντων αὐτῇ μαρτυρίας, ἵνα εἰδῶσιν ὅτι ἑταίρα τε ἦν τοῦ βουλομένου, καὶ ὅτι οὐδ' ἐξ ἑνὸς ἄλλου φαίνεται τεκοῦσα. Ἀναγίγνωσκε αὐτοῖς.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Ὡς μὲν τοίνυν ἦν κοινὴ τῷ βουλομένῳ, ἣν οὗτος 16
ἐγγυῆσαι τῷ ἡμετέρῳ θείῳ μεμαρτύρηκε, μνημονεύειν
χρὴ ὑφ᾽ ὅσων ὑμῖν μεμαρτύρηται, καὶ ὅτι οὐδενὶ
ἄλλῳ ἐγγυηθεῖσα οὐδὲ συνοικήσασα φαίνεται· σκε-
ψώμεθα δὲ καὶ ἐξ ὧν ἄν τις ὑπονοήσειεν ἐγγύην γε-
νέσθαι τοιαύτης γυναικός, εἰ ἄρα καὶ τῷ ἡμετέρῳ
θείῳ τοιοῦτόν τι συμβέβηκεν. ἤδη γάρ τινες νέοι 17
ἄνθρωποι ἐπιθυμήσαντες τοιούτων γυναικῶν, καὶ
ἀκρατῶς ἔχοντες αὑτῶν, ἐπείσθησαν ὑπ᾽ ἀνοίας εἰς
αὑτοὺς τοιοῦτόν τι ἐξαμαρτεῖν. πόθεν οὖν ἄν τις
σαφέστερον γνοίη περὶ τούτων, ἢ ἔκ τε τῶν μαρτυ-
ριῶν τῶν τούτοις μεμαρτυρημένων ἐν τῇ προτέρᾳ
δίκῃ καὶ ἐκ τῶν εἰκότων τῶν περὶ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα
σκεψάμενος; ἐνθυμεῖσθε δὲ τὴν ἀναίδειαν ὧν λέγου- 18
σιν. ὁ μὲν γὰρ ἐγγυᾶν μέλλων εἰς τὸν τριτάλαντον
οἶκον, ὥς φησι, τὴν ἀδελφήν, διαπραττόμενος τηλι-
καῦτα ἕνα μάρτυρα παρεῖναι αὑτῷ Πυρετίδην προσ-
εποιήσατο, καὶ τούτου ἐκμαρτυρίαν ἐπ᾽ ἐκείνῃ τῇ δίκῃ
παρέσχοντο οὗτοι· ἣν Πυρετίδης οὐκ ἀναδέδεκται αὐ-
τοῖς, οὐδὲ ὁμολογεῖ μαρτυρῆσαι οὐδὲ εἰδέναι τούτων
ἀληθὲς ὂν οὐδέν. μέγα δὲ τεκμήριον ὡς περιφανῶς 19
ψευδῆ τὴν μαρτυρίαν οὗτοι παρέσχοντο ταύτην· ἴστε
γὰρ πάντες ὡς ὅταν μὲν ἐπὶ προδήλους πράξεις ἴωμεν,
ἃς δεῖ μετὰ μαρτύρων γενέσθαι, τοὺς οἰκειοτάτους
καὶ οἷς ἂν τυγχάνωμεν χρώμενοι μάλιστα, τούτους
παραλαμβάνειν εἰώθαμεν ἐπὶ τὰς πράξεις τὰς τοιαύ-
τας, τῶν δὲ ἀδήλων καὶ ἐξαίφνης γιγνομένων τοὺς
προστυχόντας ἑκάστοι μάρτυρας ποιούμεθα. καὶ ἐπὶ 20
μὲν ταῖς μαρτυρίαις αὐταῖς τοῖς παραγενομένοις αὐ-
τοῖς, ὁποῖοί τινες ἂν ὦσι, τούτοις μάρτυσι χρῆσθαι
ἀναγκαῖόν ἐστιν ἡμῖν· παρὰ δὲ τῶν ἀσθενούντων ἢ
τῶν ἀποδημεῖν μελλόντων ὅταν τις ἐκμαρτυρίαν ποιῆ-

ται, τοὺς ἐπιεικεστάτους τῶν πολιτῶν καὶ τοὺς ἡμῖν γνωριμωτάτους ἕκαστος ἡμῶν παρακαλεῖ μάλιστα,
21 καὶ οὐ μεθ' ἑνὸς οὐδὲ μετὰ δυοῖν, ἀλλ' ὡς ἂν μετὰ πλείστων δυνώμεθα τὰς ἐκμαρτυρίας πάντες ποιούμεθα, ἵνα τῷ τε ἐκμαρτυρήσαντι μὴ ἐξείη ὕστερον ἐξάρνῳ γενέσθαι τὴν μαρτυρίαν, ὑμεῖς τε πολλοῖς καὶ καλοῖς κἀγαθοῖς ταῦτα μαρτυροῦσι πιστεύοιτε μᾶλλον.
22 Ξενοκλῆς τοίνυν Βήσαζε μὲν ἰὼν εἰς τὸ ἐργαστήριον τὸ ἡμέτερον εἰς τὰ ἔργα, οὐχ ἡγήσατο δεῖν τοῖς ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου ἐκεῖ ἐντυχοῦσι μάρτυσι χρῆσθαι περὶ τῆς ἐξαγωγῆς, ἀλλ' ἧκεν ἔχων ἐνθένδε Διόφαντον τὸν Σφήττιον μεθ' ἑαυτοῦ, ὃς ἔλεγε τὴν δίκην ὑπὲρ τούτου, καὶ Δωρόθεον τὸν Ἐλευσίνιον καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Φιλοχάρη καὶ ἄλλους πολλοὺς μάρτυρας, παρακεκληκὼς ἐνθένδε σταδίους ἐγγὺς τριακοσίους ἐκεῖσε·
23 περὶ δὲ τῆς ἐγγύης τῆς τήθης τῶν παίδων τῶν ἑαυτοῦ ἐν τῷ ἄστει ἐκμαρτυρίαν (ὥς φησι) ποιούμενος τῶν μὲν οἰκείων οὐδένα τῶν ἑαυτοῦ παρακεκληκὼς φαίνεται, Διονύσιον δὲ Ἐρχιέα καὶ Ἀριστόλοχον Αἰθαλίδην· μετὰ δυοῖν τούτοιν ἐν τῷ ἄστει αὐτοῦ τὴν ἐκμαρτυρίαν ποιήσασθαί φασιν οὗτοι. τοιαῦτα μὲν τὰ τούτων· οἷς οὐδ' ἂν περὶ ὁτουοῦν πιστεύσειεν
24 ἄλλως οὐδείς. ἴσως γὰρ ἦν νὴ Δία πάρεργον καὶ φαῦλον, περὶ οὗ τὴν ἐκμαρτυρίαν παρὰ τοῦ Πυρετίδου φασὶ ποιήσασθαι οὗτοι, ὥστε οὐδὲν θαυμαστὸν ὀλιγωρηθῆναι ἦν τὸ πρᾶγμα. καὶ πῶς; ὥστε περὶ αὐτοῦ τούτου ὁ ἀγὼν ἦν ὁ τῶν ψευδομαρτυριῶν, ὃν Ξενοκλῆς ἔφευγεν, ἢ ἐξ ἑταίρας ἢ ἐξ ἐγγυητῆς τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα εἶναι. εἶτα ἐπὶ ταύτην ἂν τὴν μαρτυρίαν, εἰ ἦν ἀληθής, οὐκ ἂν ἅπαντας τοὺς οἰ-
25 κείους τοὺς ἑαυτοῦ παρακαλεῖν ἐκεῖνος ἠξίωσεν; ναὶ μὰ Δία, ὡς ἔγωγε ᾤμην, εἴ γε ἦν ἀληθὲς τὸ πρᾶγμα.

οὐ τοίνυν φαίνεται, ἀλλ' ὁ μὲν Ξενοκλῆς πρὸς τοὺς
ἐπιτυχόντας δύο ἐκμαρτυρησάμενος τὴν μαρτυρίαν
ταύτην, Νικόδημος δὲ οὑτοσὶ ἕνα μόνον μάρτυρα
παρακαλέσας μεθ' ἑαυτοῦ τῷ τὸν τριτάλαντον οἶκον
κεκτημένῳ ἐγγυῆσαί φησι τὴν ἀδελφήν. καὶ οὗτος 26
μὲν τὸν Πυρετίδην μόνον, οὐχ ὁμολογοῦντα, προσ-
εποιήσατο μετὰ αὑτοῦ παραγενέσθαι· ὑπὸ δὲ τοῦ
ἐγγυήσασθαι μέλλοντος τὴν τοιαύτην Λυσιμένης καὶ
οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Χαίρων καὶ Πυλάδης, φασὶ παρα-
κληθέντες τῇ ἐγγύῃ παραγενέσθαι, καὶ ταῦτα θεῖοι
ὄντες τῷ ἐγγυωμένῳ. ὑμέτερον οὖν ἔργον σκέψασθαι 27
νῦν, εἰ δοκεῖ πιστὸν εἶναι τὸ πρᾶγμα. ἐγὼ μὲν γὰρ
νομίζω, ἐκ τῶν εἰκότων σκοπούμενος, πολὺ ἂν μᾶλ-
λον τὸν Πύρρον πάντας ἂν τοὺς οἰκείους βούλεσθαι
λεληθέναι, εἴ τι παρεσκευάζετο ὁμολογεῖν ἢ πράττειν
ἀνάξιον τῶν αὑτοῦ, ἢ παρακαλέσαι μάρτυρας τοὺς
θείους τοὺς ἑαυτοῦ ἐπὶ ἁμάρτημα τηλικοῦτον.

Ἔτι δὲ καὶ περὶ ἐκείνου θαυμάζω, εἰ μηδεμίαν 28
προῖκα μήθ' ὁ διδοὺς μήθ' ὁ λαμβάνων διωμολογή-
σαντο ἕξειν ἐπὶ τῇ γυναικί. τοῦτο μὲν γὰρ εἴ τινα
ἐδίδου, εἰκὸς ἦν καὶ τὴν δοθεῖσαν ὑπὸ τῶν παρα-
γενέσθαι φασκόντων μαρτυρεῖσθαι· τοῦτο δ' εἰ δι'
ἐπιθυμίαν τὴν ἐγγύην ὁ θεῖος ἡμῶν ἐποιεῖτο τῆς τοι-
αύτης γυναικός, δῆλον ὅτι κἂν ἀργύριον πολλῷ μᾶλ-
λον ὁ ἐγγυῶν διωμολογήσατο ἔχειν αὐτὸν ἐπὶ τῇ γυ-
ναικί, ἵνα μὴ ἐπ' ἐκείνῳ γένοιτο ῥᾳδίως ἀπαλλάτ-
τεσθαι, ὁπότε βούλοιτο, τῆς γυναικός· καὶ μάρτυράς 29
γε πολλῷ πλείους τὸν ἐγγυῶντα παρακαλεῖν ἢ τὸν
ἐγγυώμενον τὴν τοιαύτην· οὐδεὶς γὰρ ὑμῶν ἀγνοεῖ
ὅτι ὀλίγα διαμένειν εἴωθε τῶν τοιούτων. ὁ μὲν τοί-
νυν ἐγγυῆσαι φάσκων μετὰ ἑνὸς μάρτυρος καὶ ἄνευ
ὁμολογίας | προικὸς εἰς τὸν τριτάλαντον οἶκον ἐγγυ-

ἧσαί φησι τὴν ἀδελφήν· οἱ δὲ θεῖοι τῷ ἀδελφιδῷ
ἄπροικον τὴν τοιαύτην ἐγγυωμένῳ μεμαρτυρήκασι
παραγενέσθαι.

30 Καὶ οἱ αὐτοὶ θεῖοι οὗτοι ἐν τῇ δεκάτῃ τῆς θυ-
γατρὸς ἀποφανθείσης εἶναι ὑπὸ τοῦ ἀδελφιδοῦ κλη-
θέντες μεμαρτυρήκασι παραγενέσθαι. ἐφ' ᾧ δὴ καὶ
δεινῶς ἀγανακτῶ, ὅτι ὁ μὲν ἀνὴρ λαγχάνων ὑπὲρ τῆς
γυναικὸς τῆς αὑτοῦ τοῦ κλήρου τοῦ πατρῴου Φίλην
ὄνομα εἶναι ἐγράψατο τῇ γυναικί, οἱ δὲ τοῦ Πύρρου
θεῖοι ἐν τῇ δεκάτῃ φάσκοντες παραγενέσθαι τὸ τῆς
τήθης ὄνομα Κλειταρέτην τὸν πατέρα ἐμαρτύρησαν
31 θέσθαι αὐτῇ. θαυμάζω οὖν εἰ ὁ ἀνὴρ ὁ συνοικῶν
πλείω ἢ ὀκτὼ ἔτη ἤδη μὴ ᾔδει τοὔνομα τῆς ἑαυτοῦ
γυναικός. εἶτα οὐδὲ παρὰ τῶν αὑτοῦ μαρτύρων πρό-
τερον ἐδυνήθη πυθέσθαι, οὐδ' ἡ μήτηρ τῆς γυναικὸς
τὸ τῆς θυγατρὸς ὄνομα τῆς αὐτῆς ἐν χρόνῳ τοσούτῳ
32 ἔφρασεν αὐτῷ, οὐδ' ὁ θεῖος αὐτός, Νικόδημος, ἀλλ'
ἀντὶ τοῦ τῆς τήθης ὀνόματος, εἴ τις ᾔδει τοὔθ' ὑπὸ
τοῦ πατρὸς κείμενον ταύτῃ, Φίλην ὁ ἀνὴρ ὄνομα
ἐπεγράψατο εἶναι αὐτῇ, καὶ ταῦτα λαγχάνων αὐτῇ
τοῦ κλήρου τοῦ πατρῴου. τίνος ἕνεκα; ἢ ἵνα καὶ
τοῦ τῆς τήθης ὀνόματος τοῦ ὑπὸ τοῦ πατρὸς τεθέν-
τος ἄκληρον ὁ ἀνὴρ καταστήσειεν εἶναι τὴν αὑτοῦ
33 γυναῖκα; ἆρά γε οὐχὶ δῆλον, ὦ ἄνδρες, ὅτι ἃ πάλαι
οὗτοι μαρτυροῦσι γενέσθαι, πολλῷ πλέον τῆς λήξεως
τοῦ κλήρου σύγκειται αὐτοῖς; οὐ γὰρ ἄν ποτε οἱ
μὲν εἰς τὴν δεκάτην (ὥς φασι) κληθέντες τῆς τοῦ
Πύρρου θυγατρός, ἀδελφιδῆς δὲ τούτου, ἐξ ἐκείνης
τῆς ἡμέρας, ἥτις ἦν ποτε, ἀκριβῶς εἰς τὸ δικαστή-
ριον ἧκον μεμνημένοι ὅτι Κλειταρέτην ὁ πατὴρ ἐν
34 τῇ δεκάτῃ ὠνόμαζεν, οἱ δ' οἰκειότατοι τῶν ἁπάντων,
ὁ πατὴρ καὶ ὁ θεῖος καὶ ἡ μήτηρ οὐκ ἂν ᾔδει τὸ

ὄνομα τῆς θυγατρός, ὥς φασι, τῆς αὐτοῦ. πολύ γε
μάλιστ' ἄν, εἰ ἦν ἀληθὲς τὸ πρᾶγμα. Ἀλλὰ περὶ μὲν
τούτων καὶ ὕστερον ἐγχωρήσει εἰπεῖν.

Περὶ δὲ τῆς τούτου μαρτυρίας οὐ χαλεπὸν καὶ 35
ἐξ αὐτῶν τῶν νόμων ἐστὶ γνῶναι ὅτι φαίνεται περι-
φανῶς τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκὼς οὗτος. ὅπου γάρ,
ἐάν τίς τι ἀτίμητον δῷ, ἕνεκα τοῦ νόμου, ἐὰν ἀπο-
λίπῃ ἡ γυνὴ τὸν ἄνδρα ἢ ἐὰν ὁ ἀνὴρ ἐκπέμψῃ τὴν
γυναῖκα, οὐκ ἔξεστι πράξασθαι τῷ δόντι ὃ μὴ ἐν
προικὶ τιμήσας ἔδωκεν, ἦ που ὅστις γέ φησιν ἄνευ
ὁμολογίας προικὸς τὴν ἀδελφὴν ἐγγυῆσαι, περιφανῶς
ἀναίσχυντος ὢν ἐλέγχεται. τί γὰρ ἔμελλεν ὄφελος 36
εἶναι αὐτῷ τῆς ἐγγύης, εἰ ἐπὶ τῷ ἐγγυησαμένῳ ἐκ-
πέμψαι ὁπότε βούλοιτο τὴν γυναῖκα ἦν; ἦν δ' ἂν
ἐπ' ἐκείνῳ, ὦ ἄνδρες, δῆλον ὅτι, εἰ μηδεμίαν προῖκα
διωμολογήσατο ἕξειν ἐπ' αὐτῇ. εἶτ' ἐπὶ τούτοις ἂν
Νικόδημος ἠγγύησε τῷ ἡμετέρῳ θείῳ τὴν ἀδελφήν;
καὶ ταῦτα εἰδὼς τὸν ἅπαντα χρόνον ἄτοκον οὖσαν
αὐτήν, καὶ τῆς ὁμολογηθείσης προικὸς ἐκ τῶν νόμων
γιγνομένης εἰς αὐτόν, εἴ τι ἔπαθεν ἡ γυνὴ πρὶν γε-
νέσθαι παῖδας αὐτῇ; ἆρ' οὖν δοκεῖ τῳ ὑμῶν ὀλιγώ- 37
ρως οὕτως ἔχειν χρημάτων Νικόδημος, ὥστε παρα-
λιπεῖν ἄν τι τῶν τοιούτων; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐ νομίζω.
εἶτα παρὰ τούτου ὁ ἡμέτερος θεῖος ἠξίωσεν ἂν ἐγ-
γυήσασθαι τὴν ἀδελφήν, ὃς αὐτὸς ξενίας φεύγων
ὑπὸ ἑνὸς τῶν φρατόρων ὧν φησιν αὐτοῦ εἶναι, παρὰ
τέτταρας ψήφους μετέσχε τῆς πόλεως; Καὶ ὡς ἀληθῆ
λέγω, ἀναγίγνωσκε τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Οὗτος τοίνυν τῷ ἡμετέρῳ θείῳ ἄπροικον τὴν 38
ἀδελφὴν τὴν ἑαυτοῦ μεμαρτύρηκεν ἐγγυῆσαι, καὶ

ταῦτα τῆς προικὸς εἰς αὐτὸν γιγνομένης, εἴ τι ἔπαθεν ἡ γυνὴ πρὶν γενέσθαι παῖδας αὐτῇ. Λαβὲ δὴ καὶ ἀνάγνωθι τοὺς νόμους τουσδὶ αὐτοῖς.

NOMOI.

39 Δοκεῖ ἂν ὑμῖν οὕτως ὀλιγώρως ἔχειν χρημάτων Νικόδημος, ὥστε, εἰ ἦν ἀληθὲς τὸ πρᾶγμα, οὐκ ἂν σφόδρα διακριβώσασθαι περὶ τῶν ἑαυτῷ συμφερόντων; ναὶ μὰ Δία, ὡς ἔγωγ' οἶμαι, ἐπεὶ καὶ οἱ ἐπὶ παλλακίᾳ διδόντες τὰς ἑαυτῶν πάντες πρότερον διομολογοῦνται περὶ τῶν δοθησομένων ταῖς παλλακαῖς· Νικόδημος δὲ ἐγγυᾶν μέλλων, ὥς φησι, | τὴν ἀδελφὴν τὴν αὑτοῦ μόνον τὸ κατὰ τοὺς νόμους ἐγγυῆσαι διεπράξατο; ὃς ἐπ' ὀλίγῳ ἀργυρίῳ, οὗ ἐπιθυμῶν λέγει πρὸς ὑμᾶς, σφόδρα βούλεται πονηρὸς εἶναι;

40 Περὶ μὲν οὖν τῆς τούτου πονηρίας καὶ σιωπῶντος ἐμοῦ οἱ πολλοὶ γιγνώσκουσιν ὑμῶν, ὥστε οὐκ ἀπορῶ γε μαρτύρων, ὅταν τι λέγω περὶ αὐτοῦ· βούλομαι δὲ πρῶτον ἐκ τῶν τοιῶνδε ἐξελέγξαι τοῦτον ἀναισχυντότατον τῇ μαρτυρίᾳ ὄντα ταύτῃ. φέρε γάρ, ὦ Νικόδημε, εἰ ἦσθα ἠγγυηκὼς τῷ Πύρρῳ τὴν ἀδελφὴν καὶ εἰ ᾔδεις ἐξ αὐτῆς θυγατέρα γνησίαν κατα-
41 λειπομένην, πῶς ἐπέτρεψας τῷ ἡμετέρῳ ἀδελφῷ ἐπιδικάσασθαι τοῦ κλήρου ἄνευ τῆς γνησίας θυγατρός, ἣν φῂς τῷ ἡμετέρῳ θείῳ καταλειφθῆναι; ἢ οὐκ ᾔδεις ἐν τῇ ἐπιδικασίᾳ τοῦ κλήρου νόθην καθισταμένην τὴν ἀδελφιδῆν τὴν σαυτοῦ; ὁπότε γάρ τις ἐπεδικάζετο τοῦ κλήρου, νόθην τὴν θυγατέρα τοῦ
42 καταλιπόντος τὸν κλῆρον καθίστη. ἔτι δὲ πρότερον ὁ Πύρρος ὁ ποιησάμενος τὸν ἀδελφὸν τὸν ἐμὸν υἱὸν αὑτῷ· οὔτε γὰρ διαθέσθαι οὔτε δοῦναι οὐδενὶ οὐδὲν ἔξεστι τῶν ἑαυτοῦ ἄνευ τῶν θυγατέρων, ἐάν τις κα-

ταλικῶν γνησίας τελευτᾷ. γνώσεσθε δὲ αὐτῶν ἀκούσαντες τῶν νόμων ἀναγιγνωσκομένων. Ἀναγίγνωσκε τούσδε αὐτοῖς.

ΝΟΜΟΙ.

Δοκεῖ ἂν ὑμῖν ὁ μεμαρτυρηκὼς ἐγγυῆσαι ἐπιτρέ- 43
ψαι ἄν τι τούτων γίγνεσθαι, καὶ οὐκ ἂν ἐπὶ τοῦ κλήρου τῇ λήξει, ἣν ὁ Ἔνδιος λαχὼν ἐπεδικάζετο, ἀμφισβητῆσαι ἂν ὑπὲρ τῆς ἀδελφιδῆς τῆς ἑαυτοῦ, καὶ οὐκ ἂν διαμαρτυρῆσαι μὴ ἐπίδικον τῷ Ἐνδίῳ τὸν ἐκείνης πατρῷον κλῆρον εἶναι; Ἀλλὰ μὴν ὥς γε ἐπεδικάσατο ὁ ἡμέτερος ἀδελφὸς τοῦ κλήρου καὶ οὐκ ἠμφισβήτησεν οὐδεὶς ἐκείνῳ, ἀναγίγνωσκε τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Γενομένης τοίνυν τῆς ἐπιδικασίας ταύτης οὐκ 44
ἐτόλμησεν ἀμφισβητῆσαι τοῦ κλήρου Νικόδημος, οὐδὲ διαμαρτυρῆσαι τὴν ἀδελφιδῆν τὴν ἑαυτοῦ γνησίαν θυγατέρα Πύρρῳ καταλειφθῆναι.

Περὶ μὲν οὖν τῆς ἐπιδικασίας ἔχοι ἄν τις ψεῦ- 45
δος προφασίσασθαι πρὸς ὑμᾶς· ἢ γὰρ λαθεῖν σφᾶς προσποιήσαιτ' ἂν οὗτος, ἢ καὶ ψεύδεσθαι αἰτιῷτ' ἂν ἡμᾶς. τοῦτο μὲν οὖν παρῶμεν· ἐπειδὴ δὲ τῷ Ξενοκλεῖ ἠγγύα ὁ Ἔνδιος τὴν ἀδελφιδῆν σου, ἐπέτρεψας ἄν, ὦ Νικόδημε, τὴν ἐκ τῆς ἐγγυητῆς τῷ Πύρρῳ γεγενημένην ὡς ἐξ ἑταίρας ἐκείνῳ οὖσαν ἐγγυᾶσθαι;
καὶ οὐκ ἂν εἰσήγγελλες πρὸς τὸν ἄρχοντα κακοῦσθαι 46
τὴν ἐπίκληρον ὑπὸ τοῦ εἰσποιήτου οὕτως ὑβριζομένην καὶ ἄκληρον τῶν ἑαυτῆς πατρῴων καθισταμένην, ἄλλως τε καὶ μόνων τούτων τῶν δικῶν ἀκινδύνων τοῖς διώκουσιν οὐσῶν καὶ ἐξὸν τῷ βουλομένῳ

47 βοηθεῖν ταῖς ἐπικλήροις; οὔτε γὰρ ἐπιτίμιον ταῖς
πρὸς τὸν ἄρχοντα εἰσαγγελίαις ἔπεστιν, οὐδ' ἐὰν μηδε-
μίαν τῶν ψήφων οἱ εἰσαγγείλαντες μεταλάβωσιν, οὔτε
πρυτανεῖα οὔτε παράστασις οὐδεμία τίθεται τῶν εἰσ-
αγγελιῶν· ἀλλὰ τοῖς μὲν διώκουσιν ἀκινδύνως εἰσ-
αγγέλλειν ἔξεστι, τῷ βουλομένῳ, τοῖς δ' ἁλισκομένοις
αἱ ἔσχαται τιμωρίαι ἐπὶ ταῖς εἰσαγγελίαις ἔπεισιν.
48 ἔπειτα εἰ ἦν ἐξ ἐγγυητῆς ἡ τούτου ἀδελφιδῆ τῷ ἡμε-
τέρῳ θείῳ γεγενημένη, ἐπέτρεψεν ἂν Νικόδημος ὡς
ἐξ ἑταίρας οὖσαν αὐτὴν ἐγγυᾶσθαι; καὶ γενομένων
αὐτῶν οὐκ ἂν εἰσήγγελλε πρὸς τὸν ἄρχοντα ὑβρίζε-
σθαι τὴν ἐπίκληρον ὑπὸ τοῦ οὕτως ἐγγυήσαντος αὐ-
τήν; νὴ Δί', εἰ ἦν ἀληθῆ ἃ νυνὶ τετόλμηκας μαρτυ-
ρῆσαι, παραχρῆμα εὐθὺς τότε ἐτιμωρήσω ἂν τὸν
ἀδικοῦντα. ἢ καὶ ταῦτα λαθεῖν σεαυτὸν προσποιήσει;
49 ἔπειτ' οὐδ' ἐκ τῆς ἐπιδοθείσης αὐτῇ προικὸς ᾔσθου;
ὥστε καὶ δι' αὐτὸ τοῦτο ἀγανακτήσαντι δήπου σοι
εἰσαγγεῖλαι τὸν Ἔνδιον προσῆκεν, εἰ αὐτὸς μὲν τρι-
τάλαντον οἶκον ἔχειν ἠξίου ὡς προσῆκον αὐτῷ, τῇ
δὲ γνησίᾳ οὔσῃ τρισχιλίας δραχμὰς προῖκα ἐπιδοὺς
ἐκδοῦναι ἠξίωσεν ἄλλῳ. εἶτ' ἐπὶ τούτοις οὐκ ἀγα-
νακτήσας εἰσήγγειλεν ἂν τὸν Ἔνδιον οὗτος; ναὶ μὰ
50 Δία, εἴ γ' ἦν ἀληθὲς τὸ πρᾶγμα. οἶμαι δὲ οὐδ' ἂν
τὴν ἀρχὴν ἐκεῖνον οὐδ' ἄλλον γε τῶν εἰσποιήτων
οὐδένα οὕτως εὐήθη οὐδ' αὖ ὀλίγωρον τῶν νόμων
τῶν κειμένων | γίγνεσθαι, ὥσθ' ὑπαρχούσης γνησίας
θυγατρὸς τῷ τὸν κλῆρον καταλιπόντι ἑτέρῳ δοῦναι
ταύτην ἀνθ' ἑαυτοῦ. ἀκριβῶς γὰρ ᾔδει ὅτι τοῖς γε
ἐκ τῆς γνησίας θυγατρὸς παισὶ γεγονόσιν ἁπάντων
τῶν πατρῴων κληρονομία προσήκει. εἶτα εἰδὼς ἄν
τις ταῦτα ἑτέρῳ παραδοίη τὰ αὑτοῦ, καὶ ταῦτα τη-
51 λικαῦτα ὄντα ὅσων ἠμφισβήτησαν οὗτοι; δοκεῖ δ'

ἄν τις ὑμῖν οὕτως ἀναιδὴς ἢ τολμηρὸς εἰσποίητος γενέσθαι, ὥστε μηδὲ τὸ δέκατον μέρος ἐπιδοὺς ἐκδοῦναι τῇ γνησίᾳ θυγατρὶ τῶν πατρῴων; γενομένων δὲ τούτων δοκεῖ ἂν ὑμῖν ὁ θεῖος ἐπιτρέψαι, ὁ ἐγγυῆσαι μεμαρτυρηκὼς αὐτῆς τὴν μητέρα; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐ νομίζω, ἀλλὰ καὶ ἠμφισβήτησεν ἂν τοῦ κλήρου καὶ διεμαρτύρησε καὶ εἰσήγγειλεν ἂν πρὸς τὸν ἄρχοντα, καὶ ἄλλο εἴ τι ἦν ἰσχυρότερον τούτων, ἅπαντ' ἂν διεπράξατο. ὁ μὲν τοίνυν Ἔνδιος ὡς ἐξ ἑταίρας 52
οὖσαν ἠγγύησεν, ἥν φησιν ἀδελφιδῆν Νικόδημος εἶναι αὑτῷ· οὗτος δὲ οὔτε τῷ Ἐνδίῳ τοῦ Πύρρου κλήρου ἀμφισβητῆσαι ἠξίωσεν, οὔτ' ἐγγυήσαντα τὴν ἀδελφιδῆν ὡς οὖσαν ἐξ ἑταίρας εἰσαγγεῖλαι πρὸς τὸν ἄρχοντα [ἠξίωσεν], οὔτ' ἐπὶ τῇ δοθείσῃ προικὶ αὐτῇ ἠγανάκτησεν οὐδέν, ἀλλὰ πάντα ταῦτα εἴασε γενέσθαι. οἱ δὲ νόμοι περὶ ἁπάντων διορίζουσι τούτων.
ἀναγνώσεται οὖν πρῶτον ὑμῖν τὴν περὶ τῆς ἐπιδικα- 53
σίας τοῦ κλήρου μαρτυρίαν πάλιν, ἔπειτα τὴν περὶ τῆς ἐγγυήσεως τῆς γυναικός. Ἀναγίγνωσκε αὐτοῖς.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Ἀνάγνωθι δὴ καὶ τοὺς νόμους.

ΝΟΜΟΙ.

Λαβὲ δὴ καὶ την τούτου μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Πῶς οὖν τις σαφέστερον ἐξελέγχοι ψευδομαρτυ- 54
ριῶν διώκων ἢ ἔκ τε τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς τούτοις ἐπιδεικνύων καὶ ἐκ τῶν νόμων ἁπάντων τῶν ἡμετέρων;

Περὶ μὲν οὖν τούτου σχεδὸν εἴρηται τὰ πολλά·

σκέψασθε δὲ καὶ περὶ τοῦ ἔχοντος τὴν ἀδελφιδῆν
τὴν τούτου γυναῖκα, ἐὰν ἄρα τι γένηται καὶ ἐκ τού-
του τεκμήριον ὡς ἔστι ψευδῆ τὰ μεμαρτυρημένα Νι-
55 κοδήμῳ. ὡς μὲν οὖν ἠγγυήσατο καὶ ἔλαβεν ὡς οὖσαν
ἐξ ἑταίρας τὴν γυναῖκα, ἐπιδέδεικται καὶ μεμαρτύ-
ρηται· ὡς δ' ἀληθὴς ἡ μαρτυρία ἐστὶν αὕτη, ὁ
Ξενοκλῆς αὐτὸς ἔργῳ οὐκ ὀλίγον χρόνον ἤδη ἀληθῆ
ταῦτα μεμαρτύρηκε. δῆλον γὰρ ὅτι εἰ μὴ ἠγγύητο
παρὰ τοῦ Ἐνδίου ὡς ἐξ ἑταίρας οὖσαν τὴν γυναῖκα,
ὄντων αὐτῷ παίδων ἤδη τηλικούτων ἐκ τῆς γυναικός,
ζῶντι ἂν τῷ Ἐνδίῳ ἠμφισβήτησεν ὑπὲρ τῆς γνησίας
56 θυγατρὸς τῶν πατρῴων, ἄλλως τε καὶ παρεσκευασμέ-
νος μὴ ὁμολογεῖν τὴν τοῦ Ἐνδίου ποίησιν τῷ Πύρρῳ
γενέσθαι· ὡς δὴ οὐχ ὁμολογῶν πως ἐπεσκήπτετο τοῖς
μεμαρτυρηκόσιν ἐπὶ τῇ διαθήκῃ τοῦ Πύρρου παρα-
γενέσθαι. καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, ἀναγνώσεται ὑμῖν τὴν
μαρτυρίαν τὴν μαρτυρηθεῖσαν. Ἀναγίγνωσκε αὐτοῖς.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

57 Ἀλλὰ μὴν κἀκεῖνό γε δῆλον, ὡς οὐχ ὁμολογοῦσι
τὴν τοῦ Ἐνδίου ποίησιν ὑπὸ τοῦ Πύρρου γενέσθαι.
οὐ γὰρ ἂν ὑπερβάντες τὸν τελευταῖον τοῦ οἴκου γε-
γενημένον κληρονόμον ὑπὲρ τῆς γυναικὸς τοῦ Πύρ-
ρου κλήρου λαχεῖν τὴν λῆξιν ἠξίωσαν οὗτοι. ὁ μὲν
γὰρ Πύρρος πλείω ἢ εἴκοσιν ἔτη τετελεύτηκεν ἤδη,
ὁ δὲ Ἔνδιος τοῦ Μεταγειτνιῶνος μηνὸς πέρυσιν, ἐν
ᾧ ἔλαχον τοῦ κλήρου τὴν λῆξιν τρίτῃ ἡμέρᾳ εὐθέως
58 οὗτοι. ὁ δὲ νόμος πέντε ἐτῶν κελεύει δικάσασθαι
τοῦ κλήρου, ἐπειδὰν τελευτήσῃ ὁ κληρονόμος. οὐκοῦν
δυοῖν τὰ ἕτερα προσῆκε τῇ γυναικί, ἢ ζῶντι τῷ Ἐν-
δίῳ ἀμφισβητῆσαι τῶν πατρῴων, ἢ ἐπειδὴ τετελευ-
τηκὼς ἦν ὁ εἰσποίητος, τῶν τοῦ ἀδελφοῦ τὴν ἐπι-

δικασίαν ἀξιοῦν ποιεῖσθαι, ἄλλως τε καὶ εἰ, ὥς φασιν
οὗτοι, ἠγγυήκει αὐτὴν τῷ Ξενοκλεῖ ὡς γνησίαν ἀδελ-
φὴν οὖσαν αὑτοῦ. ἀκριβῶς γὰρ ἐπιστάμεθα πάντες 59
ὅτι ἀδελφῶν μὲν κλήρων ἐπιδικασία πᾶσίν ἐστιν ἡμῖν,
ὅτῳ δὲ γόνῳ γεγόνασι γνήσιοι παῖδες, οὐδενὶ ἐπιδι-
κάζεσθαι τῶν πατρῴων προσήκει. καὶ περὶ τούτων
οὐδένα λόγον λεχθῆναι δεῖ· ἅπαντες γὰρ ὑμεῖς | καὶ
οἱ ἄλλοι πολῖται ἀνεπίδικα ἔχουσι τὰ ἑαυτῶν ἕκαστοι
πατρῷα. οὗτοι τοίνυν εἰς τοῦτο τόλμης ἀφιγμένοι 60
εἰσίν, ὥστε τῷ μὲν εἰσποιήτῳ οὐκ ἔφασαν ἐπιδικά-
σασθαι προσήκειν τῶν δοθέντων, τῇ δὲ Φίλῃ, ἣν
φασι θυγατέρα γνησίαν τῷ Πύρρῳ καταλελεῖφθαι,
λαχεῖν τοῦ κλήρου τοῦ πατρῴου τὴν λῆξιν ἠξίωσαν.
καίτοι (ὅπερ εἶπον καὶ πρότερον) ὅσοι μὲν ἂν καταλί-
πωσι γνησίους παῖδας ἐξ αὑτῶν, οὐ προσήκει τοῖς
παισὶν ἐπιδικάσασθαι τῶν πατρῴων· ὅσοι δὲ διαθή-
καις αὑτοῖς εἰσποιοῦνται, τοῖς υἱοῖς ἐπιδικάζεσθαι
προσήκει τῶν δοθέντων. τοῖς μὲν γάρ, ὅτι γόνῳ γε- 61
γόνασιν, οὐδεὶς ἂν δήπου ἀμφισβητήσειε περὶ τῶν
πατρῴων· πρὸς δὲ τοὺς εἰσποιήτους ἅπαντες οἱ κατὰ
γένος προσήκοντες ἀμφισβητεῖν ἀξιοῦσιν. ἵνα οὖν μὴ
παρὰ τοῦ ἐντυχόντος τῶν κλήρων αἱ λήξεις τοῖς ἀμ-
φισβητεῖν βουλομένοις γίγνωνται, καὶ μὴ ὡς ἐρήμων
τῶν κλήρων ἐπιδικάζεσθαί τινες τολμῶσι, τούτου
ἕνεκα τὰς ἐπιδικασίας οἱ εἰσποίητοι πάντες ποιοῦν-
ται. μηδεὶς οὖν ὑμῶν ἡγείσθω, εἰ ἐνόμιζε γνησίαν 62
εἶναι τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα Ξενοκλῆς, λαχεῖν ἂν ὑπὲρ
αὐτῆς τὴν λῆξιν τοῦ κλήρου τοῦ πατρῴου, ἀλλ' ἐβά-
διζεν ἂν ἡ γνησία εἰς τὰ ἑαυτῆς πατρῷα, καὶ εἴ τις
αὐτὴν ἀφῃρεῖτο ἢ ἐβιάζετο, ἐξῆγεν ἂν ἐκ τῶν πα-
τρῴων, καὶ οὐκ ἂν ἰδίας μόνον δίκας ἔφευγεν ὁ βια-
ζόμενος, ἀλλὰ καὶ δημοσίᾳ εἰσαγγελθεὶς πρὸς τὸν ἄρ-

χοντα ἐκινδύνευεν ἂν περὶ τοῦ σώματος καὶ τῆς οὐ-
63 σίας ἁπάσης τῆς ἑαυτοῦ. Ἔτι δ' ἂν πρότερον τοῦ Ξενοκλέους οἱ τοῦ Πύρρου θεῖοι, εἰ ᾔδεσαν γνησίαν θυγατέρα τῷ ἑαυτῶν ἀδελφιδῷ καταλειπομένην καὶ ἡμῶν μηδένα λαμβάνειν ἐθέλοντα αὐτήν, οὐκ ἄν ποτε ἐπέτρεψαν Ξενοκλέα, τὸν μηδαμόθεν μηδὲν γένει προσήκοντα Πύρρῳ, λαβόντα ἔχειν τὴν κατὰ γένος προσήκουσαν αὐτοῖς γυναῖκα. ἢ δεινόν γ' ἂν εἴη.
64 τὰς μὲν ὑπὸ τῶν πατέρων ἐκδοθείσας καὶ συνοικούσας ἀνδράσι γυναῖκας (περὶ ὧν τίς ἂν ἄμεινον ἢ ὁ πατὴρ βουλεύσαιτο;) καὶ τὰς οὕτω δοθείσας, ἂν ὁ πατὴρ αὐτῶν τελευτήσῃ μὴ καταλιπὼν αὐταῖς γνησίους ἀδελφούς, τοῖς ἐγγύτατα γένους ἐπιδίκους ὁ νόμος εἶναι κελεύει, καὶ πολλοὶ συνοικοῦντες ἤδη
65 ἀφῄρηνται τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας. εἶτα τὰς μὲν ὑπὸ τῶν πατέρων ἐκδοθείσας διὰ τὸν νόμον ἐξ ἀνάγκης ἐπιδίκους εἶναι προσήκει· Ξενοκλεῖ δὲ ἄν τις τόδ' ἐπέτρεψε τῶν τοῦ Πύρρου θείων, εἰ ἦν γνησία θυγάτηρ ἐκείνῳ καταλειπομένη, λαβόντα ἔχειν τὴν κατὰ γένος προσήκουσαν αὐτοῖς γυναῖκα, καὶ τοσαύτης οὐσίας τοῦτον καταστῆναι κληρονόμον ἀνθ' ἑαυτῶν;
66 μὴ νομίσητε ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες· οὐδεὶς γὰρ ἀνθρώπων μισεῖ τὸ λυσιτελοῦν, οὐδὲ περὶ πλείονος τοὺς ἀλλοτρίους ἑαυτοῦ ποιεῖται. ἐὰν οὖν προφασίζωνται διὰ τὴν τοῦ Ἐνδίου ποίησιν μὴ ἐπίδικον εἶναι τὴν γυναῖκα, καὶ διὰ ταῦτα μὴ φῶσιν ἀμφισβητῆσαι αὐτῆς, πρῶτον μὲν ἐκεῖνα αὐτοὺς ἐρέσθαι χρή, εἰ ὁμολογοῦντες τὴν τοῦ Ἐνδίου ποίησιν ὑπὸ τοῦ Πύρρου γενέσθαι ἐπεσκημμένοι εἰσὶ τοῖς μεμαρτυρηκόσι ταῦτα,
67 εἶτα παρελθόντες τὸν τελευταῖον τοῦ οἴκου γεγενημένον κληρονόμον τοῦ Πύρρου κλήρου τὴν λῆξιν λαχεῖν ἠξίωσαν παρὰ τὸν νόμον. πρὸς δὲ τούτοις ἐκεῖνο

*αὐτοὺς ἔρεσθε, εἴ τις τῶν γνησίων τῶν αὑτοῦ ἐπι-
δικάζεσθαι ἀξιοῖ. ταῦτα πρὸς τὴν ἀναίδειαν αὐτῶν
πυνθάνεσθε. ὡς δ' ἦν ἐπίδικος ἡ γυνή, εἴ περ γνησία
καταλειφθείη, ἐκ τῶν νόμων σαφέστατα μαθεῖν ἔστι
τοῦτο. ὁ γὰρ νόμος διαρρήδην λέγει ἐξεῖναι δια-* 68
*θέσθαι ὅπως ἂν ἐθέλῃ τις τὰ αὑτοῦ, ἐὰν μὴ παῖδας
γνησίους καταλίπῃ ἄρρενας· ἂν δὲ θηλείας καταλίπῃ,
σὺν ταύταις. οὐκοῦν μετὰ τῶν θυγατέρων ἔστι δοῦ-
ναι καὶ διαθέσθαι τὰ αὑτοῦ· ἄνευ δὲ τῶν γνησίων
θυγατέρων οὐχ οἷόν τε οὔτε ποιήσασθαι οὔτε δοῦναι
οὐδενὶ οὐδὲν τῶν ἑαυτοῦ. οὐκοῦν εἰ μὲν ἄνευ τῆς* 69
*γνησίας θυγατρὸς τὸν Ἔνδιον Πύρρος ἐποιεῖτο υἱὸν
αὑτῷ, ἄκυρος ἂν ἦν αὐτοῦ ἡ ποίησις κατὰ τὸν νό-
μον· εἰ δὲ τὴν θυγατέρα ἐδίδου καὶ ἐπὶ τούτῳ ποιη-
σάμενος κατέλιπε, πῶς ἂν ὑμεῖς | ἐπετρέψατε ἐπιδι-
κάζεσθαι τῷ τοῦ Πύρρου θετῷ τοῦ Πύρρου κλήρου
ἄνευ τῆς γνησίας θυγατρός, εἰ ἦν ἐκείνῳ, ἄλλως τε
εἰ καὶ ἐμαρτυρήσατε ὡς ἐπέσκηψεν ὑμῖν ὁ ἀδελφι-
δοῦς ἐπιμελεῖσθαι τούτου τοῦ παιδίου; ἀλλ' ὦ 'γαθέ,* 70
*τοῦτο μὲν καὶ λαθεῖν φήσαιτ' ἂν ὑμᾶς· ὅτε δ' ἠγγύα
καὶ ἐξεδίδου ὁ Ἔνδιος τὴν γυναῖκα, ἐπετρέπετε ὑμεῖς
οἱ θεῖοι τὴν τοῦ ἀδελφιδοῦ τοῦ ὑμετέρου αὐτῶν ὡς
ἐξ ἑταίρας οὖσαν ἐκείνῳ ἐγγυᾶσθαι, ἄλλως τε καὶ
παραγενέσθαι φάσκοντες, ὅτε ὁ ἀδελφιδοῦς ὑμῶν
ἠγγυᾶτο τὴν μητέρα τὴν ταύτης κατὰ τοὺς νόμους
ἕξειν γυναῖκα, ἔτι δὲ καὶ ἐν τῇ δεκάτῃ τῇ ταύτης
κληθέντες συνεστιᾶσθαι; πρὸς δὲ τούτοις (τουτὶ γὰρ* 71
*τὸ δεινόν ἐστιν) ἐπισκῆψαι φάσκοντες ὑμῖν τὸν ἀδελ-
φιδοῦν ἐπιμελεῖσθαι τούτου τοῦ παιδίου, οὕτως ἐπε-
μελήθητε ὥστ' ἐᾶσαι ὡς ἐξ ἑταίρας οὖσαν αὐτὴν ἐγ-
γυᾶσθαι, ἄλλως τε καὶ ἔχουσαν τοὔνομα τῆς ὑμετέρας
αὐτῶν ἀδελφῆς, ὡς ἐμαρτυρεῖτε;*

72 Ἐκ τοίνυν τούτων, ὦ ἄνδρες, καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ πράγματος ῥᾴδιόν ἐστι γνῶναι ὅσον ἀναισχυντότατοι ἀνθρώπων εἰσὶν οὗτοι. τίνος γὰρ ἕνεκα, εἰ ἦν γνησία θυγάτηρ τῷ ἡμετέρῳ θείῳ καταλειπομένη, ποιησάμενος ὁ θεῖος κατέλιπε τὸν ἐμὸν ἀδελφὸν υἱὸν ἑαυτῷ; πότερον ὅτι προσήκοντες αὐτῷ ἐγγυτέρω γένους ἡμῶν ἦσαν ἄλλοι, οὓς βουλόμενος τὴν ἐπιδικασίαν τῆς θυγατρὸς ἀποστερῆσαι ἐποιεῖτο τὸν ἀδελφὸν υἱὸν αὑτῷ; ἀλλ' οὔτε ἐγένετο οὔτ' ἔστι, μὴ γενομένων δὴ παίδων γνησίων ἐκείνῳ, ἐγγυτέρω ἡμῶν οὐδὲ εἷς· ἀδελφὸς μὲν γὰρ οὐκ ἦν αὐτῷ οὐδ' ἀδελφοῦ παῖδες, ἐκ δὲ τῆς ἀδελφῆς ἡμεῖς ἦμεν αὐτῷ.
73 ἀλλὰ νὴ Δία ἄλλον τινὰ ποιησάμενος τῶν συγγενῶν ἔδωκεν ἂν ἔχειν τὸν κλῆρον καὶ τὴν θυγατέρα τὴν ἑαυτοῦ; καὶ τί αὐτὸν ἔδει καταφανῶς καὶ ὁτῳοῦν ἀπέχθεσθαι τῶν οἰκείων, ἐξόν, εἴπερ ἦν ἠγγυημένος τὴν ἀδελφὴν τὴν Νικοδήμου, τὴν θυγατέρα τὴν ἐκ ταύτης ἀποφανθεῖσαν εἶναι εἰς τοὺς φράτορας εἰσαγαγόντι ὡς οὖσαν γνησίαν ἑαυτῷ, ἐπὶ ἅπαντι τῷ κλήρῳ ἐπίδικον καταλιπεῖν αὐτήν, καὶ ἐπισκῆψαι τῶν γιγνομένων τῆς θυγατρὸς παίδων εἰσαγαγεῖν υἱὸν
74 ἑαυτῷ; δῆλον μὲν γὰρ ὅτι ἐπίκληρον καταλιπὼν ἀκριβῶς ἂν ᾔδει ὅτι δυοῖν θάτερον ἔμελλεν ὑπάρχειν αὐτῇ· ἢ γὰρ ἡμῶν τινα τῶν ἐγγύτατα γένους ἐπιδικασάμενον ἕξειν γυναῖκα, ἢ εἰ μηδεὶς ἡμῶν ἐβούλετο λαμβάνειν, τῶν θείων τινὰ τούτων τῶν μαρτυρούντων, εἰ δὲ μή, τῶν ἄλλων τινὰ συγγενῶν τὸν αὐτὸν τρόπον περὶ πάσης τῆς οὐσίας ἐπιδικασάμενον
75 κατὰ τοὺς νόμους ἕξειν ταύτην γυναῖκα. οὐκοῦν ἐκ μὲν τοῦ τὴν θυγατέρα εἰς τοὺς φράτορας εἰσαγαγεῖν καὶ μὴ ποιήσασθαι τὸν ἐμὸν ἀδελφὸν υἱὸν αὑτῷ ταῦτ' ἂν διεπράξατο· ἐκ δὲ τοῦ τοῦτον μὲν ποιήσασθαι

*τὴν δὲ μὴ εἰσαγαγεῖν τὴν μὲν νόθην, ὥσπερ αὐτῷ
προσῆκε, καὶ ἄκληρον κατέστησε, τὸν δὲ κληρονόμον
κατέλιπε τῶν ἑαυτοῦ. ἀλλὰ μὴν ὥς γε οὔτε γαμη-* 76
*λίαν εἰσήνεγκεν ὁ θεῖος ἡμῶν, οὔτε τὴν θυγατέρα,
ἥν φασι γνησίαν αὐτῷ εἶναι οὗτοι, εἰσαγαγεῖν εἰς
τοὺς φράτορας ἠξίωσε, καὶ ταῦτα νόμου ὄντος αὐτοῖς,
ἀναγνώσεται ὑμῖν τὴν τῶν φρατόρων τῶν ἐκείνου
μαρτυρίαν. Ἀναγίγνωσκε· σὺ δ' ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.*

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

*Λαβὲ δὲ καὶ τὴν ὡς ἐποιήσατο τὸν ἐμὸν ἀδελφὸν
υἱὸν αὐτῷ.*

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Εἶτα ὑμεῖς τὴν Νικοδήμου μαρτυρίαν τῶν αὐτοῦ 77
*τοῦ θείου ἐκμαρτυριῶν πιστοτέραν ἡγήσεσθε εἶναι,
καὶ τὴν οὕτω κοινὴν τοῖς βουλομένοις γεγενημένην,
ταύτην ἐπιχειρήσει τις ὑμᾶς πείθειν ὅτι ἐγγυητὴν
γυναῖκα ὁ ἡμέτερος θεῖος ἔσχεν; ἀλλ' ὑμεῖς, ὡς
ἔγωγ' οἶμαι, οὐ πιστεύσετε, ἐὰν μὴ ἀποφαίνῃ ὑμῖν,
ὅπερ ἀρχόμενος εἶπον τοῦ λόγου, πρῶτον μὲν ἐπὶ* 78
*τίνι προικὶ οὗτος ἐγγυῆσαι τῷ Πύρρῳ φησὶ τὴν ἀδελ-
φήν, ἔπειτα πρὸς ὁποῖον ἄρχοντα ἡ ἐγγυητὴ γυνὴ
ἀπέλιπε τὸν ἄνδρα ἢ τὸν οἶκον αὐτοῦ, εἶτα παρ'
ὅτου ἐκομίσατο τὴν προῖκα αὐτῆς, ἐπειδὴ τετελευ-
τηκὼς ἦν ᾧ φησιν αὐτὴν ἐγγυῆσαι· ἢ εἰ ἀπαιτῶν
μὴ ἐδύνατο κομίσασθαι | ἐν εἴκοσιν ἔτεσιν, ὁποίαν
δίκην σίτου ἢ τῆς προικὸς αὐτῆς ὑπὲρ τῆς ἐγγυητῆς
γυναικὸς ἐδικάσατο τῷ ἔχοντι τὸν Πύρρου κλῆρον
οὗτος. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ἐπιδειξάτω ὅτῳ πρότερον* 79
*ἢ ὕστερον ἠγγύησεν οὗτος τὴν ἀδελφήν, ἢ εἰ ἐξ ἄλ-
λου τινὸς γεγενημένοι εἰσὶ παῖδες αὐτῇ. ταῦτα οὖν*

ἀξιοῦτε πυνθάνεσθαι παρ' αὐτοῦ, καὶ περὶ τῆς τοῖς φράτορσι γαμηλίας μὴ ἀμνημονεῖτε. οὐ γὰρ τῶν ἐλαχίστων πρὸς τὴν τούτου μαρτυρίαν τεκμήριόν ἐστι τοῦτο. δῆλον γὰρ ὅτι, εἰ ἐπείσθη ἐγγυήσασθαι, ἐπείσθη ἂν καὶ γαμηλίαν ὑπὲρ αὐτῆς τοῖς φράτορσιν εἰσενεγκεῖν καὶ εἰσαγαγεῖν τὴν ἐκ ταύτης ἀποφανθεῖσαν θυγατέρα ὡς γνησίαν οὖσαν αὐτῷ. καὶ ἐν τῷ δήμῳ κεκτημένος τὸν τριτάλαντον οἶκον, εἰ ἦν γεγαμηκώς, ἠναγκάζετο ἂν ὑπὲρ τῆς γαμετῆς γυναικὸς καὶ θεσμοφόρια ἑστιᾶν τὰς γυναῖκας, καὶ τἆλλα ὅσα προσῆκε λειτουργεῖν ἐν τῷ δήμῳ ὑπὲρ τῆς γυναικὸς ἀπό γε οὐσίας τηλικαύτης. οὐ τοίνυν φανεῖται οὐδὲν τούτων γεγενημένον οὐδεπώποτε. οἱ μὲν οὖν φράτορες μεμαρτυρήκασιν ὑμῖν· λαβὲ δὲ καὶ τὴν τῶν δημοτῶν τῶν ἐκείνου μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

4.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Νικοστράτου ἐν ὑπερορίᾳ τελευτήσαντος, Ἅγνων καὶ Ἁγνόθεος ὡς ὄντες ἀνεψιοὶ ἐκ πατραδέλφου ἀμφισβητοῦσι τοῦ κλήρου πρὸς Χαριάδην, φάσκοντα κληρονόμον αὐτοῦ εἶναι κατα δόσιν, ὅ ἐστι κατὰ διαθήκας. Ἰσαῖος οὖν ὁ ῥήτωρ, ὡς συγγενὴς ὢν τῶν περὶ τὸν Ἅγνωνα, λέγει συνηγορῶν αὐτοῖς. Ἡ στάσις στοχασμός.

Ἐπιτήδειοί μοι τυγχάνουσιν, ὦ ἄνδρες, ὄντες Ἅγνων τε οὑτοσὶ καὶ Ἁγνόθεος, καὶ ὁ πατὴρ αὐτῶν

ἔτι πρότερον. εἰκὸς οὖν μοι δοκεῖ εἶναι, ὡς ἂν οἷός
τε ὦ, συνειπεῖν αὐτοῖς.

Περὶ μὲν οὖν τῶν ἐν τῇ ὑπερορίᾳ πραχθέντων
οὔτε μάρτυρας ἐξευρεῖν οἷόν τε, οὔτε τοὺς ἀντιδίκους,
ἐάν τι ψεύδωνται, ἐλέγχειν ῥᾴδιον, διὰ τὸ μηδέτε-
ρον τούτων ἐκεῖσε ἀφῖχθαι· τὰ δὲ ἐνθάδε συμβεβη-
κότα δοκεῖ μοι ὑμῖν ἱκανὰ γενέσθαι ἂν τεκμήρια, ὅτι
ἅπαντες οἱ κατὰ τὴν δόσιν τῶν Νικοστράτου ἀμφι-
σβητοῦντες ἐξαπατῆσαι ὑμᾶς βούλονται. Πρῶτον μὲν 2
οὖν, ὦ ἄνδρες, περὶ τῆς τῶν ὀνομάτων ἐπιγραφῆς
ἄξιόν ἐστιν ἐξετάσαι, καὶ σκέψασθαι ὁπότεροι ἁπλού-
στερον καὶ κατὰ φύσιν μᾶλλον τὰς λήξεις ἐποιήσαντο.
Ἄγνων μὲν γὰρ οὑτοσὶ καὶ Ἁγνόθεος Θρασυμάχου
ἐπεγράψαντο τὸν Νικόστρατον, καὶ ἑαυτοὺς ἐκείνῳ
ἀνεψιοὺς ἀποφαίνουσι, καὶ τούτων μάρτυρας παρέ-
χονται· Χαριάδης δὲ καὶ οἱ συνδικοῦντες αὐτῷ Σμί- 3
κρου μὲν πατρὸς εἶναί φασι τὸν Νικόστρατον, ἀμ-
φισβητοῦσι δὲ τοῦ Θρασυμάχου υἱοῦ κλήρου. καὶ
οἵδε μὲν οὐδὲν προσποιοῦνται ἐκείνου τοῦ ὀνόματος
οὔτε γιγνώσκειν οὔτε προσήκειν αὐτοῖς· φασὶ μὲν
οὖν εἶναι Θρασυμάχου Νικόστρατον, τούτου δὲ ὁμοί-
ως τῆς οὐσίας ἀμφισβητοῦσι. καὶ εἰ μὲν τὸ ὄνομα 4
πατρόθεν τὸ αὐτὸ ὡμολόγουν εἶναι τοῦ Νικοστρά-
του, περὶ δὲ τοῦ κλήρου μόνου διεφέροντο, οὐδὲν
ἂν ἔδει ὑμᾶς σκέψασθαι ἀλλ' εἴ τι διέθετο ἐκεῖνος
ὁ Νικόστρατος, ὃν ἀμφότεροι ὡμολόγουν· νῦν δὲ πῶς
οἷόν τε τῷ ἀνδρὶ δύο πατέρας ἐπιγράψασθαι; τοῦτο
γὰρ Χαριάδης πεποίηκεν· αὐτός τε γὰρ ἔλαχε τοῦ
Σμίκρου Νικοστράτου, τούτοις δὲ τοῦ Θρασυμάχου
λαχοῦσι παρακατέβαλεν ὡς τὸν αὐτὸν ὄντα. ἔστι μὲν 5
οὖν ἅπαντα ταῦτα ἐπήρεια καὶ παρασκευή. ἡγοῦνται
γὰρ τούτους, ἁπλοῦ μὲν ὄντος τοῦ πράγματος καὶ μη-

δεμιᾶς αὐτοῖς | ταραχῆς ἐγγιγνομένης, οὐ χαλεπῶς
ἐπιδείξειν ὅτι οὐδὲν Νικόστρατος διέθετο· ἐὰν δὲ μὴ
τὸν πατέρα τὸν αὐτὸν εἶναι φῶσι, τοῦ δὲ κλήρου μη-
δὲν ἧττον ἀμφισβητῶσιν, ἀκριβῶς ἴσασιν ὅτι πλείονι
λόγῳ εἰπεῖν τουτουσὶ δεήσει ὡς Νικόστρατος Θρασυ-
6 μάχου ἦν ἢ ὡς οὐδὲν διέθετο. ἔτι δὲ καὶ ὁμολογοῦν-
τες Θρασυμάχου μὲν εἶναι τὸν Νικόστρατον οὐκ ἂν
εἶχον ἐξελέγξαι τούσδε ὡς οὐκ εἰσὶν ἐκείνῳ ἀνεψιοί·
ἄλλον δὲ πατέρα τῷ τεθνεῶτι κατασκευάζοντες οὐ
μόνον περὶ τῶν διαθηκῶν ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ γένους
λόγον ἐμβεβλήκασιν.
7 Οὐκ ἐκ τούτων δὲ μόνον γνοίητ' ἂν ὅτι ἄλλοι
τινές εἰσιν οἱ ταῦτα ἐπὶ τουτουσὶ ἐπάγοντες, ἀλλὰ
καὶ ἐκ τῶν κατ' ἀρχὰς γεγενημένων. τίς γὰρ οὐκ
ἀπεκείρατο, ἐπειδὴ τὼ δύο ταλάντω ἐξ Ἀκῆς ἠλθέτον;
ἢ τίς οὐ μέλαν ἱμάτιον ἐφόρησεν, ὡς διὰ τὸ πένθος
κληρονομήσων τῆς οὐσίας; ἢ πόσοι συγγενεῖς καὶ
υἱεῖς κατὰ δόσιν προσεποιήσαντο τῶν Νικοστράτου;
8 Δημοσθένης μέν γε ἀδελφιδοῦς ἔφη αὐτῷ εἶναι, ἐπειδὴ
δ' ἐξηλέγχθη ὑπὸ τούτων, ἀπέστη· Τήλεφος δὲ δοῦ-
ναι αὐτῷ Νικόστρατον ἅπαντα τὰ ἑαυτοῦ. καὶ οὗτος
οὐ πολλῷ ὕστερον ἐπαύσατο. Ἀμεινιάδης δὲ υἱὸν αὐ-
τῷ πρὸς τὸν ἄρχοντα ἧκεν ἄγων οὐδὲ τριετῆ γεγο-
νότα, καὶ ταῦτ' οὐκ ἐπιδεδημηκότος τοῦ Νικοστράτου
9 ἕνδεκα ἐτῶν Ἀθήνησι. Πύρρος δὲ ὁ Λαμπτρεὺς τῇ
μὲν Ἀθηνᾷ ἔφη τὰ χρήματα ὑπὸ Νικοστράτου καθιε-
ρῶσθαι, αὐτῷ δ' ὑπ' αὐτοῦ ἐκείνου δεδόσθαι. Κτη-
σίας δ' ὁ Βησαιεὺς καὶ Κρανάος τὸ μὲν πρῶτον
δίκην ἔφασαν τοῦ Νικοστράτου ταλάντου καταδεδικά-
σθαι, ἐπειδὴ δ' οὐκ εἶχον τοῦτο ἀποδεῖξαι, ἀπελεύ-
θερον αὐτὸν ἑαυτῶν προσεποιήσαντο εἶναι· καὶ οὐδ'
10 οὗτοι ἃ ἔλεγον ἀπέδειξαν. καὶ οἱ μὲν εὐθὺς κατὰ τὰ

πρῶτα ἐπὶ τὰ Νικοστράτου ᾄξαντες οὗτοί εἰσι· Χαριάδης δὲ τότε μὲν οὐδαμοῦ ἠμφισβήτησεν, ὕστερον δὲ οὐ μόνον αὐτὸς ἀλλὰ καὶ τὸ ἐκ τῆς ἑταίρας παιδίον εἰσποιῶν ἦλθε. τοῦτο δ' ἦν αὐτῷ ὡς ἢ τῶν χρημάτων κληρονομήσοντι ἢ τὸ παιδίον ἀστὸν ποιήσοντι. αἰσθόμενος δὲ καὶ οὗτος ὅτι περὶ τοῦ γένους ἐλεγχθήσοιτο, τὴν μὲν τοῦ παιδίου ἀμφισβήτησιν παρέλυσεν, ἑαυτῷ δὲ κατὰ δόσιν παρακατέβαλεν.

Ἐχρῆν μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, ὅστις κατὰ δόσιν χρη- 11
μάτων ἀμφισβητῶν ἡττηθείη, μὴ κατὰ τὸ τέλος ζημιοῦσθαι, ἀλλ' ἐφ' ὅσα περ ληψόμενος ᾔει, τοσαῦτα τῇ πόλει ἀποτίνειν· οὕτω γὰρ ἂν οὔθ' οἱ νόμοι κατεφρονοῦντο οὔτε τὰ γένη ὑβρίζετο, πρὸ δὲ τούτων οὐδ' ἂν τῶν τεθνεώτων οὐδεὶς κατεψεύδετο. ἐπειδὴ δὲ ἅπασι καὶ τῶν ἀλλοτρίων ἁπάντων, καθ' ὅ τι ἄν τις βούληται, ἀμφισβητεῖν ἔξεστιν, ὑμᾶς χρὴ περὶ αὐτῶν ὡς οἷόν τ' ἀκριβέστατα ἐξετάζειν καὶ μηδὲν εἰς
ὅσον δύνασθε παραλείπειν. ἐν μόναις δὲ ταῖς τῶν 12
κλήρων εἰσαγωγαῖς δοκεῖ μοι προσήκειν τεκμηρίοις μᾶλλον ἢ μάρτυσι πιστεύειν. περὶ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων συμβολαίων οὐ πάνυ χαλεπὸν τοὺς τὰ ψευδῆ μαρτυροῦντας ἐλέγχειν· ζῶντος γὰρ καὶ παρόντος τοῦ πράξαντος καταμαρτυροῦσι· περὶ δὲ τῶν διαθηκῶν πῶς ἄν τις γνοίη τοὺς μὴ τἀληθῆ λέγοντας, εἰ μὴ πάνυ μεγάλα τὰ διαφέροντα εἴη, αὐτοῦ μὲν καθ' οὗ μαρτυροῦσι τεθνεῶτος, τῶν δὲ συγγενῶν μηδὲν τῶν πεπραγμένων εἰδότων, τοῦ δὲ ἐλέγχου μηδαμῶς ἀκρι-
βοῦς γιγνομένου; ἔτι δέ, ὦ ἄνδρες, καὶ τῶν διατι- 13
θεμένων οἱ πολλοὶ οὐδὲ λέγουσι τοῖς παραγιγνομένοις ὅ τι διατίθενται, ἀλλ' αὐτοῦ μόνου, τοῦ καταλιπεῖν διαθήκας, μάρτυρας παρίστανται, τοῦ δὲ συμβαίνοντός ἐστι καὶ γραμματεῖον ἀλλαγῆναι καὶ τἀναντία

ταῖς τοῦ τεθνεῶτος διαθήκαις μεταγραφῆναι· οὐδὲν
γὰρ μᾶλλον οἱ μάρτυρες εἴσονται, εἰ ἐφ' αἷς ἐκλήθη-
14 σαν διαθήκαις, αὗται ἀποφαίνονται. ὁπότε δὲ καὶ
τοὺς ὁμολογουμένως παραγενομένους οἷόν τ' ἐστὶν
ἐξαπατῆσαι, πῶς οὐκ ἂν ὑμᾶς γε τοὺς μηδὲν τοῦ
πράγματος εἰδότας πολὺ μᾶλλον ἑτοιμότερόν τις πα-
ρακρούσασθαι ἐγχειρήσειεν;

Ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ νόμος, ὦ | ἄνδρες, οὐκ ἐάν τις
διαθῆται μόνον, κυρίας εἶναι κελεύει τὰς διαθήκας,
ἀλλὰ ἐὰν εὖ φρονῶν. σκεπτέον δὴ ὑμῖν πρῶτον μὲν
εἰ ἐποιήσατο τὰς διαθήκας, ἔπειτα εἰ μὴ παρανοῶν
15 διέθετο. ἀντιλεγόντων δ' ἡμῶν μηδὲ τὸ παράπαν
γενέσθαι τὰς διαθήκας, ἐκ τίνος ἂν τρόπου, εἴ τις
παρανοῶν διέθετο, γνοίητε, πρὶν περὶ αὐτοῦ τοῦ δια-
θέσθαι πιστεῦσαι; τοὺς μὲν οὖν κατὰ τὴν δόσιν ἀμ-
φισβητοῦντας ὁρᾶτε ὅσον ἔργον ἐστὶν αἰσθέσθαι εἰ
ἀληθῆ λέγουσι, τοὺς δὲ κατὰ τὸ γένος πρῶτον μὲν
οὐδὲν δεῖ μάρτυρας παρασχέσθαι ὡς αὐτῶν ἐστιν ὁ
κλῆρος (παρὰ πάντων γὰρ ὡμολόγηται τοῖς ἐγγυτάτω
16 γένους τὰ τοῦ τελευτήσαντος γίγνεσθαι), ἔπειτα οἱ
νόμοι οὐ μόνον οἱ περὶ τῶν γενῶν ἀλλὰ καὶ οἱ περὶ
τῶν δόσεων τοῖς συγγενέσι βοηθοῦσι. δοῦναι μὲν γὰρ
ὁ νόμος οὐδενὶ ἐᾷ τὰ ἑαυτοῦ, ἐὰν ὑπὸ γήρως ἢ ὑπὸ
νόσου ἢ ὑπὸ τῶν ἄλλων ἃ καὶ ὑμεῖς ἴστε παρανοήσῃ·
κατὰ δὲ τὸ γένος καὶ τὰ τοῦ ὁπωσοῦν διακειμένου ὁ
17 ἐγγύτατα γένους ἀναμφισβητήτως λαμβάνει. χωρὶς δὲ
τούτων ταῖς μὲν διαθήκαις διὰ μαρτύρων ὑμᾶς δεῖ
πιστεῦσαι, ὑφ' ὧν ἔνι καὶ ἐξαπατηθῆναι (οὐ γὰρ ἂν
ἦσαν ψευδομαρτυριῶν ἐπισκήψεις), τῇ δ' ἀγχιστείᾳ
δι' ὑμῶν αὐτῶν· κατὰ γὰρ τοὺς νόμους οἱ συγγενεῖς
18 ἀμφισβητοῦσιν, οὓς ὑμεῖς ἔθεσθε. πρὸς δὲ τούτοις,
ὦ ἄνδρες, εἰ μὲν οἱ κατὰ τὰς διαθήκας ἀμφισβητοῦν-

τες ὁμολογουμένως Νικοστράτῳ ἐπιτήδειοι ὄντες ἐτύγ-
χανον, τὸ μὲν ἀκριβὲς οὐδ' ἂν οὕτως, ὅμως μέντοι
μᾶλλον εἰκὸς ἦν ἀληθεῖς εἶναι δόξειν τὰς διαθήκας·
ἤδη γάρ τινες οὐκ εὖ διακείμενοι τοῖς συγγενέσιν
ὀθνείους φίλους τῶν πάνυ σφόδρα προσηκόντων περὶ
πλείονος ἐποιήσαντο· νῦν δὲ οὔτε συσσίτους οὔτε
φίλους οὔτ' ἐν τάξει τῇ αὐτῇ. τούτων δ' ὑμῖν μάρ-
τυρας ἁπάντων παρεσχήμεθα. ὃ δὲ μέγιστον, καὶ 19
μάλιστα τῆς Χαριάδου ἀναιδείας καταμαρτυρεῖ, τοῦτο
σκέψασθε. ὅπου γὰρ τὸν αὐτὸν ποιησάμενον οὔτ'
ἀποθανόντα ἀνείλετο οὔτ' ἔκαυσεν οὔτε ὠστολόγη-
σεν, ἀλλὰ πάντα τοῖς μηδὲν προσήκουσι παρῆκε ποιῆ-
σαι, πῶς οὐκ ἂν ἀνοσιώτατος εἴη, ὃς τῷ τεθνεῶτι
μηδὲν τῶν νομιζομένων ποιήσας τῶν χρημάτων αὐ-
τοῦ κληρονομεῖν ἀξιοῖ; ἀλλὰ νὴ Δία ἐπειδὴ τούτων 20
οὐδὲν ἐποίησε, τὴν οὐσίαν τοῦ Νικοστράτου διεχεί-
ρισεν; ἀλλὰ καὶ ταῦτα μεμαρτύρηται ὑμῖν, καὶ τὰ
πλεῖστα οὐδ' αὐτὸς ἀρνεῖται. προφάσεις δὲ οἴομαι
ἀναγκαίας ἐφ' ἑκάσταις τῶν πράξεων εὑρῆσθαι· τί
γὰρ ὑπολείπεται τῷ διαρρήδην ὁμολογοῦντι;

Σαφῶς μὲν οὖν ἴστε, ὦ ἄνδρες, ὅτι οὗτοι οὐ 21
δικαίως τῶν Νικοστράτου ἐφίενται, ἀλλὰ βούλονται
μὲν ὑμᾶς ἐξαπατῆσαι, τουτουσὶ δὲ συγγενεῖς ὄντας
ἐκείνου, ἃ οἱ νόμοι ἔδοσαν αὐτοῖς, ἀποστερῆσαι. οὐ
μόνον δὲ Χαριάδης τοῦτο πεποίηκεν, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι
πολλοὶ ἤδη τῶν ἐν τῇ ὑπερορίᾳ ἀποθνησκόντων οὐδὲ
γιγνώσκοντες ἐνίους τῆς οὐσίας ἠμφισβήτησαν· ἐνθυ- 22
μοῦνται γὰρ ὅτι κατορθώσασι μὲν τὰ ἀλλότρια ἔχειν,
διαμαρτοῦσι δὲ μικρὸς ὁ κίνδυνος· μαρτυρεῖν δὲ καὶ
τὰ ψευδῆ τινες ἐθέλουσιν, οἱ δ' ἔλεγχοι περὶ ἀφα-
νῶν. συνελόντι πολὺ τὸ διαφέρον κατὰ γένος ἢ κατὰ
δόσιν ἀμφισβητεῖν. ἀλλ' ὑμᾶς χρή, ὦ ἄνδρες, πρῶ-

του μὲν τὰς διαθήκας σκοπεῖν, εἰ δοκοῦσι γενέσθαι· τοῦτο γὰρ οἵ τε νόμοι αἰτοῦνται καὶ δικαιότατόν ἐστι.
23 μὴ σαφῶς δὲ μήτ' αὐτοὺς τὴν ἀλήθειαν εἰδότας, μήτε τῶν μαρτύρων τοῦ τελευτήσαντος ἐπιτηδείων ὄντων, ἀλλὰ Χαριάδου τοῦ τἀλλότρια βουλομένου λαβεῖν, τί ἂν εἴη δικαιότερον ἢ τοῖς συγγενέσι τὰ τοῦ συγγενοῦς ψηφίζεσθαι; καὶ γὰρ εἴ τι οἶδε ἔπαθον, οὐδενὶ ἂν ἄλλῳ ἢ Νικοστράτῳ τὰ τούτων ἐγένετο· κατὰ γὰρ τὸ αὐτὸ γένος ἂν ἠμφισβήτει, ἀνεψιὸς ὢν αὐτοῖς ἐκ
24 πατραδέλφων. Μὰ Δί' ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὁ Ἅγνων οὐδ' ὁ Ἁγνόθεος τοῦ Νικοστράτου συγγενεῖς, ὡς οἱ ἀντίδικοί φασιν, ἀλλ' ἕτεροι. ἔπειτα τῷ μὲν κατὰ τὴν δόσιν τοῦ κλήρου λαχόντι μαρτυροῦσιν, αὐτοὶ δὲ κατὰ τὸ γένος οὐκ ἀμφισβητήσουσιν; | οὐ γὰρ εἰς τοῦτό γε ἀνοίας ἥκουσιν ὥστε πιστεύσαντες ταῖς διαθήκαις οὕτω ῥᾳδίως τοσούτων χρημάτων ἀφίστανται. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐξ ὧν αὐτοὶ οὗτοι λέγουσι, τούσδε τοῖς συγγενέσιν αὐτοῖς ἐπιδικάσασθαι συμφέρει τῶν Νι-
25 κοστράτου μᾶλλον ἢ Χαριάδην. εἰς γὰρ τὸν λοιπὸν χρόνον, εἰ μὲν οἵδε κατὰ τὸ γένος ἀμφισβητοῦντες λήψονται τὸν κλῆρον, ἐξέσται καὶ τούτοις, ὁπόταν βούλωνται, κατὰ τὸ γένος λαχοῦσιν ἐπιδεῖξαι ὑμῖν ὡς αὐτοὶ ἐγγυτέρω ἦσαν τοῦ Νικοστράτου, καὶ ὡς Σμίκρου ἦν καὶ οὐ Θρασυμάχου· ἐὰν δὲ Χαριάδης αὐτῶν κληρονομήσῃ, οὐκ ἔσται οὐδενὶ συγγενεῖ ἐπὶ τὰ Νικοστράτου ἐλθεῖν. κατὰ δόσιν γὰρ ἔχοντος τοῦ ἐπιδεδικασμένου, τί φανοῦνται λέγοντες οἱ κατὰ τὸ γένος λαγχάνοντες;
26 Ὅπερ ἂν οὖν καὶ ὑμῶν ἕκαστος ἀξιώσειε, τοῦτο καὶ τουτοισὶ τοῖς νεανίσκοις βεβαιώσατε. παρέσχοντο δ' ὑμῖν μάρτυρας πρῶτον μὲν ὡς ἀνεψιοί εἰσιν ἐκ πατραδέλφων Νικοστράτου, ἔπειτα δὲ ὡς οὐδεπώ-

ποτε ἐκείνῳ διάφοροι ἦσαν, ἔτι δὲ καὶ ὡς ἔθαψαν
Νικόστρατον, πρὸς δὲ τούτοις ὡς Χαριάδης οὑτοσὶ
οὐδαμῶς οὔτ' ἐνθάδε οὔτ' ἐπὶ στρατεύματι ἐχρῆτο
Νικοστράτῳ, ἔτι δὲ καὶ τὴν κοινωνίαν, ἣ μάλισθ' οὗ-
τος ἰσχυρίζεται, ψευδῆ οὖσαν.

Καὶ ἄνευ τούτων, ὦ ἄνδρες, ἄξιον ὑμῖν ἐξετάσαι 27
ἑκατέρους αὐτῶν οἷοί εἰσι. Θράσιππος μὲν γὰρ ὁ
Ἅγνωνος καὶ Ἁγνοθέου πατὴρ ἤδη τι καὶ ἐλειτούρ-
γησεν ὑμῖν καὶ εἰσήνεγκε, καὶ ἄλλως σπουδαῖος ἦν
πολίτης· αὐτοὶ δὲ οὗτοι οὔτε ἀποδεδημήκασιν οὐδα-
μῇ πώποτε, ὅποι ἂν μὴ ὑμεῖς προστάξητε, οὔτ' ἐν-
θάδε μένοντες ἄχρηστοί εἰσι τῇ πόλει, ἀλλὰ καὶ στρα-
τεύονται καὶ εἰσφέρουσι καὶ τἆλλα πάντα ποιοῦσι τὰ
προσταττόμενα καὶ αὑτούς (ὡς πάντες ἴσασι) κοσ-
μίους παρέχουσιν, ὥστε πολὺ μᾶλλον τούτους προσ- 28
ήκει κατὰ δόσιν τῶν χρημάτων τῶν Νικοστράτου ἢ
Χαριάδην ἀμφισβητεῖν. οὗτος γάρ, ὅτ' ἐπεδήμει ἐν-
θάδε, πρῶτον μὲν εἰς τὸ δεσμωτήριον ὡς κλέπτης
ὢν ἐπ' αὐτοφώρῳ ἀπήχθη, τότε δὲ ἀφεθεὶς μεθ'
ἑτέρων τινῶν ὑπὸ τῶν ἕνδεκα, οὓς δημοσίᾳ ἅπαντας
ὑμεῖς ἀπεκτείνατε, πάλιν ἀπογραφεὶς εἰς τὴν βουλὴν
κακουργῶν, ὑποχωρῶν ᾤχετο καὶ οὐχ ὑπήκουσεν, ἀλλ' 29
ἀπ' ἐκείνου ἑπτακαίδεκα ἐτῶν Ἀθήναζε οὐκ ἀφίκετο,
πλὴν ἐπειδὴ Νικόστρατος ἀπέθανε. καὶ ὑπὲρ μὲν
ὑμῶν οὔτε στρατείαν οὐδεμίαν ἐστράτευται οὔτε εἰσ-
φορὰν οὐδεμίαν εἰσενήνοχε, πλὴν εἴ τι ἄρα ἐξ ὅτου
τῶν Νικοστράτου ἠμφισβήτησεν, οὔτ' ἄλλ' οὐδὲν
ὑμῖν λελειτούργηκεν. ἔπειτα τοιοῦτος ὢν οὐκ ἀγαπᾷ
εἰ μὴ τῶν ἡμαρτημένων δίκην δώσει, ἀλλὰ καὶ τῶν
ἀλλοτρίων ἀμφισβητεῖ. εἰ μὲν οὖν οἵδε φιλοπράγμονες 30
ἢ ἄλλοις ὅμοιοι πολίταις ἦσαν, ἴσως ἂν οὐ περὶ τῶν
Νικοστράτου χρημάτων ἠμφισβήτει, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ

σώματος ἠγωνίζετο· νῦν δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, τοῦ-
τον μὲν ἄλλος, ἐάν τις βούληται, τιμωρήσεται, του-
31 τοισὶ δ' ὑμεῖς βοηθήσατε, καὶ μὴ περὶ πλείονος ποιή-
σησθε τοὺς ἀδίκως τἀλλότρια ἔχειν βουλομένους ἢ
τοὺς γένει τῷ τεθνεῶτι προσήκοντας καὶ χωρὶς τού-
των ἤδη τι ἐκεῖνον εὐεργετηκότας, ἀλλὰ καὶ τῶν νό-
μων ἀναμνησθέντες καὶ τῶν ὅρκων οὓς ὠμόσατε, πρὸς
δὲ τούτοις καὶ τῶν μαρτυριῶν ἃς ἡμεῖς παρεσχήμεθα,
τὰ δίκαια ψηφίσασθε.

5.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΛΗΡΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Δικαιογένους τελευτήσαντος ἄπαιδος ἐπὶ τέσσαρσιν ἀδελφαῖς Πρόξενος ἧκε διαθήκην ἔχων, ἐν ᾗ Δικαιογένης ὁ τελευτήσας τὸν υἱὸν αὐτοῦ, τοῦ Προξένου, Δικαιογένην υἱὸν θετὸν ἐποιήσατο ἐπὶ τῷ τρίτῳ μέρει τῆς οὐσίας. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον διανειμαμένων αὐτῶν τὴν ὅλην οὐσίαν, τελευταῖον ἦλθεν ὁ υἱὸς Προξένου Δικαιογένης φάσκων ἐπὶ ὅλῃ τῇ οὐσίᾳ γεγονέναι υἱός, καὶ νικήσας ἀνέλαβε καὶ τὰ δύο μέρη τῶν ἀδελφῶν τοῦ τελευτήσαντος. ὕστερον πάλιν οἱ παῖδες τῶν ἀδελφῶν δικασάμενοι πρὸς Δικαιογένην ἐνίκησαν, καὶ συνέθετο Δικαιογένης ἀποδοῦναι πάλιν τὰ δύο μέρη αὐτοῖς καθαρὰ καὶ ἀνέπαφα, ἐγγυησαμένου ταῦτα Λεωχάρους. νῦν δὲ ἀρνουμένων τὰ δόξαντα τῶν περὶ Δικαιογένην καὶ Λεωχάρην, ἐγκαλοῦσιν οἱ παῖδες τῶν ἀδελφῶν περὶ τῶν δύο μερῶν τῷ μὲν ὡς συνθεμένῳ, τῷ δὲ ὡς ἐγγυητῇ. Ἡ στάσις στοχασμός· ἀρνοῦνται γάρ.

Ὠιόμεθα μέν, ὦ ἄνδρες, περὶ ὧν διεφερόμεθα πρὸς Δικαιογένην, τὰ ὡμολογημένα ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου κύρια ἡμῖν ἔσεσθαι· ἀποστάντος γὰρ Δικαιογένους τοῖν δυοῖν μεροῖν τοῦ κλήρου, καὶ ἐγγυητὰς καταστήσαντος ἦ μὴν παραδώσειν ἡμῖν ταῦτα τὰ μέρη ἀναμφισβήτητα, ἀφήκαμεν ἀλλήλους τῶν ἐγκλημάτων· ἐπειδὴ δέ, ὦ ἄνδρες, οὐ ποιεῖ Δικαιογένης ἃ ὡμολόγησε, δικαζόμεθα Λεωχάρει ἐγγυητῇ γενομένῳ Δικαιογένους, ὥσπερ ἀντωμόσαμεν. Καί μοι 2
ἀνάγνωθι τὴν ἀντωμοσίαν.

ΑΝΤΩΜΟΣΙΑ.

Ὡς τοίνυν ἀληθῆ ἀντωμόσαμεν, Κηφισόδοτος οὑτοσὶ οἶδε, καὶ μάρτυρας ὑμῖν παρεξόμεθα πρῶτον μὲν ὡς ἀπέστη Δικαιογένης ἡμῖν τοῖν δυοῖν μεροῖν τοῦ κλήρου, εἶτα ὡς ἠγγυήσατο Λεωχάρης. Καί μοι ἀνάγνωθι τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε, καὶ ὡς οὐ τἀληθῆ 3
μεμαρτυρήκασιν, οὐδ' ἂν αὐτὸν οἶμαι Λεωχάρην εἰπεῖν· ἴσως δὲ ἐπ' ἐκεῖνον τρέψεται τὸν λόγον, ὡς Δικαιογένης τε ἃ ἡμῖν ὡμολόγησεν ἅπαντα πεποίηκε, καὶ αὐτὸς τὴν ἐξεγγύην ὅτι ἀπέδωκεν. εἰ οὖν ταῦτ' ἐρεῖ, ψεύσεται καὶ ῥᾳδίως ἐλεγχθήσεται. ἀναγνώσεται γὰρ ὑμῖν ὅσα κατέλιπε Δικαιογένης ὁ Μενεξένου ἐν τῷ κλήρῳ καὶ τὰ χρήματα ἃ ἔλαβεν.

ΑΠΟΓΡΑΦΗ.

Ταῦτα εἰ μὲν μή φασι Δικαιογένην τὸν ἡμέτερον 4
θεῖον ζῶντα κεκτῆσθαι καὶ ἀποθνήσκοντα ἡμῖν δοῦναι, ἀποδειξάτωσαν· εἰ δὲ καὶ ἐκεῖνον καταλιπεῖν καὶ

ἡμᾶς κεκομίσθαι, μαρτυρησάτω τις αὐτοῖς. ὅτι μὲν γὰρ Δικαιογένης ὡμολόγει παραδώσειν ἡμῖν ὧν κατέλιπεν ὁ Μενεξένου τὰ δύο μέρη, ἡμεῖς μάρτυρας παρεχόμεθα, καὶ ὅτι Λεωχάρης ἠγγυήσατο αὐτὸν ταῦτα ποιήσειν· καὶ γὰρ δικαζόμεθα διὰ τοῦτο, καὶ ταῦτα ἀντωμόσαμεν. Καί μοι ἀνάγνωθι τὴν ἀντωμοσίαν.

ΑΝΤΩΜΟΣΙΑ.

5 Εἰ μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες, περὶ τούτων ἔμελλον ἀπολογήσασθαι μόνον Λεωχάρης ἢ Δικαιογένης, ἤρκει ἄν μοι τὰ εἰρημένα· ἐπειδὴ δὲ παρεσκευασμένοι εἰσὶν ἐξ ἀρχῆς περὶ τοῦ κλήρου λέγειν, βούλομαι ὑμᾶς καὶ παρ' ἐμοῦ τὰ πραχθέντα πυθέσθαι, ἵνα εἰδότες τἀληθῆ, ὅ τι ἂν δοκῇ ὑμῖν, ψηφίσησθε, ἀλλὰ μὴ ἐξηπατημένοι. Μενεξένῳ γὰρ τῷ ἡμετέρῳ πάππῳ ἐγένετο υἱὸς μὲν εἷς, Δικαιογένης, θυγατέρες δὲ τέτταρες, ὧν ἔλαβε μίαν μὲν Πολυάρατος ὁ πατὴρ ὁ ἐμός, ἄλλην δὲ Δημοκλῆς ὁ Φρεάρριος, τὴν δὲ Κηφισοφῶν ὁ Παιανιεύς· ἡ δὲ Θεοπόμπῳ ἐγήματο τῷ
6 Κηφισοδότου πατρί. καὶ ὁ μὲν Δικαιογένης, τριήραρχος ἐκπλεύσας τῆς Παράλου, ἐτελεύτησε μαχόμενος ἐν Κνίδῳ· ἀποθανόντος δ' αὐτοῦ ἄπαιδος διαθήκην ἀπέφηνε Πρόξενος ὁ Δικαιογένους πατήρ, ᾗ πιστεύσαντες οἱ ἡμέτεροι πατέρες ἐνείμαντο τὸν κλῆρον. καὶ ἐπὶ μὲν τῷ τρίτῳ μέρει τοῦ κλήρου Δικαιογένης ὅδε τῷ Μενεξένου Δικαιογένει, ἡμετέρῳ δὲ θείῳ, υἱὸς ἐγίγνετο ποιητός· τῶν δὲ λοιπῶν ἑκάστη τὸ μέρος | ἐπεδικάσατο τῶν Μενεξένου θυγατέρων. ὧν ἐγὼ τοὺς τότε παρόντας ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐπειδὴ δὲ ἐνείμαντο τὸν κλῆρον, ὀμόσαντες μὴ 7
παραβήσεσθαι τὰ ὡμολογημένα, ἐκέκτητο ἕκαστος δώδεκα ἔτη ἃ ἔλαχε· καὶ ἐν τοσούτῳ χρόνῳ οὐσῶν δικῶν οὐδεὶς αὐτῶν ἠξίωσε τὰ πεπραγμένα εἰπεῖν ἀδίκως πεπρᾶχθαι, πρὶν δυστυχησάσης τῆς πόλεως καὶ στάσεως γενομένης κἀγῶνος οὑτοσὶ πεισθεὶς ὑπὸ Μέλανος τοῦ Αἰγυπτίου, ᾧ περ καὶ τἆλλα ἐπείθετο, ἠμφισβήτει ἡμῖν ἅπαντος τοῦ κλήρου, φάσκων ἐφ' ὅλῃ ποιηθῆναι υἱὸς ὑπὸ τοῦ θείου τοῦ ἡμετέρου.
ἡμεῖς μὲν οὖν μαίνεσθαι αὐτὸν ἡγούμεθα τῇ λήξει, 8
οὐκ ἄν ποτε οἰόμενοι τὸν αὐτὸν ἄνδρα τότε μὲν φάσκοντα ἐπὶ τῷ τρίτῳ μέρει ποιηθῆναι τότε δ' ἐφ' ἅπαντι τῷ κλήρῳ δόξαι τἀληθὲς λέγειν ὑμῖν· εἰς δὲ τὸ δικαστήριον εἰσελθόντες καὶ πολλῷ πλείω καὶ δικαιότερα λέγοντες ἠδικήθημεν, οὐχ ὑπὸ τῶν δικαστῶν ἀλλ' ὑπὸ Μέλανος τοῦ Αἰγυπτίου καὶ τῶν ἐκείνου φίλων, οἳ διὰ τὰς τῆς πόλεως συμφορὰς ἐξουσίαν σφίσιν αὐτοῖς ἡγοῦντο εἶναι κεκτῆσθαί τε τἀλλότρια καὶ τὰ ψευδῆ ἀλλήλοις μαρτυρεῖν· ὑπὸ δὲ τῶν τὰ τοιαῦτα ποιούντων ἐξηπατήθησαν οἱ δικασταί.
καὶ ἡμεῖς μὲν καταψευδομαρτυρηθέντες ἀπω- 9
λέσαμεν τὰ ὄντα· καὶ γὰρ ὁ πατὴρ οὐ πολλῷ χρόνῳ ὕστερον μετὰ τὴν δίκην ἐτελεύτησε, πρὶν ἐπεξελθεῖν οἷς ἐπεσκήψατο τῶν μαρτύρων· Δικαιογένης δὲ πρὸς ἡμᾶς ὡς ἐβούλετο ἀγωνισάμενος τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐξήλασε μὲν τὴν Κηφισοφῶντος τοῦ Παιανιεως θυγατέρα ἐκ τοῦ μέρους, ἀδελφιδῆν οὖσαν Δικαιογένους τοῦ καταλιπόντος τὰ χρήματα, ἀφείλετο δὲ τὴν Δημοκλέους γενομένην γυναῖκα, ἃ Δικαιογένης ἀδελφὸς ὢν ἔδωκεν, ἀφείλετο δὲ καὶ τὴν Κηφισοδότου μητέρα καὶ αὐτὸν τοῦτον ἅπαντα.
καὶ γὰρ τούτων 10
τοι ἅμα καὶ ἐπίτροπος καὶ κύριος καὶ ἀντίδικος ἦν,

καὶ οὐδὲ κατὰ τὸ ἐλάχιστον μέρος τῆς οἰκειότητος ἐλέου παρ' αὐτοῦ ἔτυχον, ἀλλ' ὀρφανοὶ καὶ ἔρημοι καὶ πένητες γενόμενοι πάντων καὶ τῶν καθ' ἡμέραν ἐπιτηδείων ἦσαν ἐνδεεῖς. οὕτως αὐτοὺς Δικαιογένης οὑτοσὶ ἐγγυτάτω ὢν γένους ἐπετρόπευεν· ὅς γε, ἃ μὲν ὁ πατὴρ αὐτοῖς Θεόπομπος κατέλιπε, τοῖς τούτων ἐχθροῖς παρέδωκεν, ἃ δὲ ὁ πρὸς μητρὸς θεῖος καὶ ὁ πάππος αὐτοῖς ἔδωκεν, αὐτὸς ἀφείλετο πρὸ
11 δίκης. καὶ ὃ πάντων δεινότατον, τὴν οἰκίαν αὐτῶν τὴν πατρῴαν, παίδων ὄντων τούτων, πριάμενος καὶ κατασκάψας τὸν κῆπον ἐποιήσατο πρὸς τῇ αὐτοῦ οἰκίᾳ τῇ ἐν ἄστει. καὶ λαμβάνων μίσθωσιν ὀγδοήκοντα μνᾶς ἐκ τῶν Δικαιογένους τοῦ ἡμετέρου θείου χρημάτων, τὸν ἐκείνου ἀδελφιδοῦν Κηφισόδοτον τῷ ἑαυτοῦ ἀδελφῷ Ἁρμοδίῳ συνέπεμψεν εἰς Κόρινθον ἀντ' ἀκολούθου· εἰς τοῦτο ὕβρεως καὶ μιαρίας ἀφίκετο. καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις κακοῖς ὀνειδίζει καὶ ἐγκαλεῖ αὐτῷ ὅτι ἐμβάδας καὶ τρίβωνα φορεῖ, ὥσπερ ἀδικούμενός τι εἰ ἐμβάδας Κηφισόδοτος φορεῖ, ἀλλ' οὐκ ἀδικῶν ὅτι ἀφελόμενος αὐτὸν τὰ ὄντα πένητα πεποίηκεν.

12 Ἀλλὰ μὴν περὶ τούτων τοσαῦτά μοι εἰρήσθω· πάλιν δ' ἐπάνειμι ὅθεν ἀπέλιπον. Μενέξενος γὰρ ὁ Κηφισοφῶντος υἱός, ἀνεψιὸς ὢν Κηφισοδότῳ τουτῳὶ καὶ ἐμοί, καὶ προσῆκον αὐτῷ τοῦ κλήρου μέρος ὅσον περ ἐμοί, ἐπεξῄει τοῖς καταμαρτυρήσασιν ἡμῶν καὶ ἐκείνου τὰ ψευδῆ, καὶ Λύκωνα, ὅν περ εἰσήγαγε πρῶτον εἰς τὸ δικαστήριον, τοῦτον εἷλεν· ὃς ἐμαρτύρησε Δικαιογένην ποιηθῆναι τὸν νῦν ὄντα ὑπὸ τοῦ θείου τοῦ ἡμετέρου υἱὸν ἐπὶ παντὶ τῷ κλήρῳ.
13 μαρτυρήσας δὲ ταῦτα ἑάλω ψευδομαρτυριῶν. ἐπειδὴ δὲ Δικαιογένης, ὦ ἄνδρες, οὐκέτι ὑμᾶς δύναται ἐξα-

πατρῷν, πείθει Μενέξενον τὸν ὑπὲρ ἡμῶν τε καὶ ὑπὲρ αὑτοῦ πράττοντα, ἃ ἐγὼ αἰσχυνόμενος ἀναγκάζομαι διὰ τὴν ἐκείνου πονηρίαν λέγειν, — τί ποιῆσαι; κομισάμενον αὐτὸν μέρος ἐκ τοῦ κλήρου ὅ τι ἐγίγνετο, ἡμᾶς μὲν ὑπὲρ ὧν ἔπραττε προδοῦναι, τοὺς δὲ μήπω ἑαλωκότας τῶν μαρτύρων ἀφεῖναι. καὶ ἡμεῖς μὲν ταῦτα | ὑπὸ τῶν φίλων καὶ τῶν ἐχθρῶν παθόντες εἴχομεν ἡσυχίαν. τούτων δ' ὑμῖν μάρτυρας παρέ-
ξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

14 *Ὁ μὲν τοίνυν Μενέξενος παθὼν ἄξια τῶν ἑαυτοῦ τρόπων ἠπατήθη ὑπὸ τοῦ Δικαιογένους· ἀφεὶς γὰρ τοὺς μάρτυρας καὶ ἡμᾶς προδούς, ὧν ἕνεκα ταῦτ' ἔπραξεν οὐκ ἐκομίσατο. ἀδικηθεὶς δὲ ὑπὸ Δικαιογένους μεθ' ἡμῶν πάλιν ἔπραττεν. ἡμεῖς δὲ καθηγούμενοι οὐκέτι προσήκειν Δικαιογένει ἔχειν τῶν ἐκ τοῦ κλήρου μέρος οὐδέν, ἐπειδὴ οἱ μάρτυρες ἑάλωσαν, ἀμφισβητοῦμεν αὐτῷ ἅπαντος τοῦ οἴκου κατ' ἀγχιστείαν. καὶ ὅτι ἡμεῖς τε ὀρθῶς ἐγνώκαμεν καὶ οὐδὲν ἔτι προσήκει Δικαιογένει τοῦ κλήρου, ῥᾳδίως*
15 *διδάξω. δύο γὰρ διαθῆκαι ἀπεφάνησαν, ἡ μὲν πάλαι πολλῷ, ἡ δ' ὕστερον· καὶ κατὰ μὲν τὴν παλαιάν, ἣν ἀπέφηνε Πρόξενος ὁ Δικαιογένους τουτουὶ πατήρ, ἐπὶ τῷ τρίτῳ μέρει τοῦ κλήρου ἐγίγνετο τῷ θείῳ τῷ ἡμετέρῳ υἱὸς ποιητός, καθ' ἣν δ' αὐτὸς ἀπέφηνε Δικαιογένης, ἐπὶ παντὶ τῷ οἴκῳ. ταύταιν δὲ ταῖν διαθήκαιν ἣν μὲν Πρόξενος ἀπέφηνε, Δικαιογένης ἔπεισε τοὺς δικαστὰς ὡς οὐκ ἀληθὴς εἴη· ἣν δὲ Δικαιογένης ἀπέφηνεν, οἱ μαρτυρήσαντες αὐτὴν τὸν θεῖον τὸν ἡμέτερον διαθέσθαι ἑάλωσαν ψευδομαρτυ-*
16 *ριῶν. ἀμφοῖν δὲ ταῖν διαθήκαιν ἀκύροιν γιγνομέναιν,*

καὶ ἑτέρας μηδεμιᾶς ὁμολογουμένης εἶναι, κατὰ δόσιν μὲν οὐδενὶ προσῆκε τοῦ κλήρου, κατ' ἀγχιστείαν δὲ ταῖς Δικαιογένους τοῦ ἀποθανόντος ἀδελφαῖς, ὧν εἰσιν αἱ ἡμέτεραι μητέρες. διὰ δὲ ταῦτα ἔδοξέ τε ἡμῖν λαχεῖν τοῦ κλήρου κατ' ἀγχιστείαν, καὶ ἐλάχομεν τὸ μέρος ἕκαστος. μελλόντων δ' ἡμῶν ἀντόμνυσθαι διεμαρτύρησε Λεωχάρης οὑτοσὶ μὴ ἐπίδικον
17 εἶναι τὸν κλῆρον ἡμῖν. ἐπισκηψαμένων δ' ἡμῶν ἡ μὲν λῆξις τοῦ κλήρου διεγράφη, ἡ δὲ τῶν ψευδομαρτυριῶν δίκη εἰσῄει. ἐν δὲ τῷ δικαστηρίῳ πάντα μὲν ἡμῶν εἰπόντων ἅ περ νυνί, πολλὰ δὲ Λεωχάρους ἀνταπολογησαμένου, ἔγνωσαν τὰ ψευδῆ μαρτυρῆσαι Λεωχάρην οἱ δικασταί. ἐπειδὴ δὲ τοῦτο φανερὸν ἐγένετο ἐξαιρεθεισῶν τῶν ψήφων, ἃ μὲν τῶν δικαστῶν καὶ ἡμῶν ἐδεήθη Λεωχάρης ἢ ὅσα ἡμῖν ἐξεγένετο διαπράξασθαι τότε, οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ λέγειν, ἃ δὲ
18 ὡμολογήθη ἡμῖν, ταῦτα ἀκούσατε. συγχωρούντων γὰρ ἡμῶν τῷ ἄρχοντι μὴ συναριθμεῖν ἀλλὰ συγχέαι τὰς ψήφους, ἀφίστατο μὲν Δικαιογένης τοῖν δυοῖν μεροῖν τοῦ κλήρου ταῖς Δικαιογένους ἀδελφαῖς, καὶ ὡμολόγει ἀναμφισβήτητα παραδώσειν ἡμῖν ταῦτα τὰ μέρη· καὶ ταῦτα ἠγγυᾶτο αὐτὸν Λεωχάρης οὑτοσὶ καὶ ποιήσειν, οὐ μόνος ἀλλὰ καὶ Μνησιπτόλεμος ὁ Πλωθειεύς. καὶ τούτων ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

19 Ἡμεῖς τοίνυν ταῦτα παθόντες ὑπὸ Λεωχάρους, καὶ ἐγγενόμενον ἡμῖν αὐτὸν ἐπειδὴ εἵλομεν τῶν ψευδομαρτυριῶν ἀτιμῶσαι, οὐκ ἐβουλήθημεν, ἀλλ' ἐξήρκεσε τὰ ἡμέτερα ἡμῖν κομισαμένοις ἀπηλλάχθαι. τοιοῦτοι δὲ γενόμενοι περὶ Λεωχάρην καὶ Δικαιογένην

ἐξηπατήθημεν ὑπ' αὐτῶν, ὦ ἄνδρες· οὔτε γὰρ Δι-
καιογένης τὰ δύο μέρη ἡμῖν τοῦ κλήρου παρέδωκεν,
ὁμολογήσας ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου, οὔτε Λεωχάρης
ὁμολογεῖ ἐγγυήσασθαι αὐτὸν τότε. καίτοι εἰ μὴ ἐναν- 20
τίον μὲν τῶν δικαστῶν, πεντακοσίων ὄντων, ἐναν-
τίον δὲ τῶν περιεστηκότων ἠγγυᾶτο, οὐκ οἶδ' ὅ τι
ἂν ἐποίησεν. ὡς μὲν τοίνυν περιφανῶς ψεύδονται,
μάρτυρας ὑμῖν παρεχόμεθα τοὺς παρόντας, ὅτε Δι-
καιογένης μὲν ἀφίστατο τοῖν δυοῖν μεροῖν τοῦ κλή-
ρου καὶ ὡμολόγει ἀναμφισβήτητα παραδώσειν ταῖς
Δικαιογένους ἀδελφαῖς, Λεωχάρης δὲ ἠγγυᾶτο αὐ-
τὸν ἃ ὡμολόγησε καὶ ποιήσειν. δεόμεθα δὲ καὶ ὑμῶν,
ὦ ἄνδρες, εἴ τις ἐτύγχανε παρὼν τότε, ἀναμνησθῆ-
ναι εἰ λέγομεν ἀληθῆ καὶ βοηθῆσαι ἡμῖν· ἐπεί, ὦ 21
ἄνδρες, εἰ Δικαιογένης ἀληθῆ λέγει, τί ἡμεῖς ὠφε-
λούμεθα νικήσαντες, ἢ τί οὗτος ἐζημιώθη ἡττηθείς;
εἰ γὰρ ἀπέστη μόνον (ὥς φησι) τοῖν δυοῖν μεροῖν
τοῦ κλήρου, ἀναμφισβήτητα δὲ μὴ | ὡμολόγει παρα-
δώσειν, τί ἐζημιοῦτο ἀφιστάμενος ὧν τιμὴν εἶχεν;
οὐδὲ γὰρ πρὶν ἡττηθῆναι τὴν δίκην εἶχεν ὧν ἡμεῖς
δικαζόμεθα, ἀλλ' οἱ παρὰ τούτου πριάμενοι καὶ θέ-
μενοι, οἷς ἔδει αὐτὸν ἀποδόντα τὴν τιμὴν ἡμῖν τὰ
μέρη ἀποδοῦναι. διὰ ταῦτα γὰρ καὶ τοὺς ἐγγυητὰς 22
παρ' αὐτοῦ ἐλάβομεν, οὐ πιστεύοντες αὐτῷ ἃ ὡμο-
λόγησε ποιήσειν. πλὴν γὰρ δυοῖν οἰκιδίοιν ἔξω τεί-
χους καὶ ἐν Πεδίῳ ἑξήκοντα πλέθρων οὐδὲν κεκο-
μίσμεθα, ἀλλ' οἱ παρὰ τούτου θέμενοι καὶ πριάμε-
νοι. ἡμεῖς δ' οὐκ ἐξάγομεν· δέδιμεν γὰρ μὴ ὄφλωμεν
δίκας. καὶ γὰρ Μικίωνα, κελεύοντος Δικαιογένους
καὶ φάσκοντος μὴ βεβαιώσειν, ἐξάγοντες ἐκ τοῦ βα-
λανείου ὤφλομεν τετταράκοντα μνᾶς διὰ Δικαιογέ-
νην, ὦ ἄνδρες. ἡγούμενοι γὰρ οὐκ ἂν αὐτὸν βεβαι- 23

ώσειν οὐδὲν ὧν ἡμῖν ἀπέστη ἐν τῷ δικαστηρίῳ, διισχυριζόμεθα πρὸς Μικίωνα ἐναντίον τῶν δικαστῶν, ἐθέλοντες ὁτιοῦν πάσχειν, εἰ βεβαιώσειεν αὐτῷ Δικαιογένης τὸ βαλανεῖον, οὐκ ἄν ποτε οἰόμενοι αὐτὸν ἐναντία οἷς ὡμολόγησε πρᾶξαι, οὐ δι' ἄλλ' οὐδὲν ἢ
24 *διὰ τοὺς ἐγγυητάς, ὅτι καθειστήκεσαν ἡμῖν. ἀποστὰς δὲ Δικαιογένης ὧν καὶ νῦν ὁμολογεῖ ἀφεστάναι ἡμῖν, ἐβεβαίωσε Μικίωνι τὸ βαλανεῖον. καὶ ἐγὼ μὲν ὁ ἄθλιος οὐχ ὅπως τι ἐκ τοῦ κλήρου εἰληφώς, ἀλλὰ προσαπολωλεκὼς τετταράκοντα μνᾶς, ἀπῄειν ὑβρισμένος ὑπὸ τοῦ Δικαιογένους. καὶ τούτων ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

25 *Ταῦτα μὲν πεπόνθαμεν ὑπὸ Δικαιογένους, ὦ ἄνδρες· ὁ δ' ἐγγυησάμενος αὐτὸν Λεωχάρης καὶ τῶν πάντων ἡμῖν κακῶν αἴτιος οὔ φησιν ἐγγυήσασθαι ἃ καταμαρτυρεῖται αὐτοῦ, ὅτι ἐν τῷ γραμματείῳ τῷ ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου γραφέντι οὐκ ἔνεστι ταῦτα. ἡμεῖς δέ, ὦ ἄνδρες, τότ' ἐπὶ τοῦ βήματος σπεύδοντες τὰ μὲν ἐγράψαμεν, τῶν δὲ μάρτυρας ἐποιησάμεθα· οὗτοι δέ, ἃ μὲν αὐτοῖς συμφέρει τῶν ὁμολογηθέντων τότε, κύριά φασιν εἶναι, εἰ καὶ μὴ γέγραπται, ἃ δ' οὐ συμφέρει, οὐ κύρια, εἰ μὴ γέγρα-*
26 *πται. ἐγὼ δ', ὦ ἄνδρες, οὐ θαυμάζω ὅτι ἔξαρνοί εἰσι τὰ ὡμολογημένα· οὐδὲ γὰρ τὰ γραφέντα ἐθέλουσι ποιεῖν. ἡμεῖς δ' ὡς λέγομεν ἀληθῆ, καὶ ἄλλο τι τεκμήριον παρεξόμεθα. Πρωταρχίδῃ γὰρ τῷ Ποταμίῳ ἔδωκε Δικαιογένης τὴν ἀδελφιδῆν τὴν ἑαυτοῦ ἐπὶ τετταράκοντα μναῖς, ἀντὶ δὲ τῆς προικὸς τὴν οἰκίαν αὐτῷ τὴν ἐν Κεραμεικῷ παρέδωκε. ταύτῃ δὲ τῇ γυναικί, ἣν ὁ Πρωταρχίδης ἔχει, προσήκει τοῦ κλήρου*

μέρος ὅσον παρ τῇ μητρὶ τῇ ἐμῇ. ἐπεὶ δ' οὖν ἀπέ- 27
στη Δικαιογένης ταῖς γυναιξὶ τοῖν δυοῖν μεροῖν τοῦ
κλήρου, ἠξίου ὁ Λεωχάρης τὸν Πρωταρχίδην πα-
ραδιδόναι αὐτῷ τὴν συνοικίαν ἣν εἶχεν ἀντὶ τῆς
προικός, ὡς ὄντι ἐγγυητῇ αὐτῷ, τὸ δὲ μέρος ὑπὲρ
τῆς γυναικὸς τοῦ κλήρου παρ' αὐτοῦ κομίζεσθαι.
παραλαβὼν δὲ τὴν συνοικίαν τὸ μέρος οὐ παρέδωκε.
καὶ τούτων ὑμῖν μάρτυρα τὸν Πρωταρχίδην παρέ-
ξομαι.

ΜΑΡΤΥΣ.

Περὶ δὲ ἐπισκευῆς τοῦ βαλανείου καὶ οἰκοδομίας 28
καὶ πρότερον εἴρηκε Δικαιογένης καὶ νῦν ἴσως ἐρεῖ,
ὡς ὁμολογήσαντες αὐτῷ ἀποδώσειν τὰ ἀναλωμένα
οὐκ ἀπεδώκαμεν, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο οὐ δύναται ἀπαλ-
λάξειν τοὺς χρήστας, οὐδὲ ἡμῖν παραδοῦναι ἃ δεῖ
αὐτόν. ἡμεῖς δέ, ὦ ἄνδρες, ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου, 29
ὅτε ἠναγκάζομεν αὐτὸν ἀφίστασθαι τούτων, ἀντὶ τῶν
λειτουργιῶν καὶ τῶν εἰς τὰ οἰκοδομήματα ἀναλωμέ-
νων ἀφεῖμεν αὐτῷ τοὺς καρπούς, οὕτω τῶν δικα-
στῶν γιγνωσκόντων· ὕστερον δ' οὐκ ἀναγκαζόμενοι
ἀλλ' ἑκόντες ἔδομεν αὐτῷ τὴν ἐν ἄστει οἰκίαν ἐξαι-
ρεθέντες πρὸς τῷ τρίτῳ μέρει τοῦ κλήρου ἔχειν ἀντὶ
τῶν ἐπεσκευασμένων, ἣν οὗτος ἀντὶ πεντακισχιλίων
δραχμῶν παρέδωκε Φιλονείκῳ. ἔδομεν δὲ οὐ διὰ 30
τὴν τοῦ Δικαιογένους χρηστότητα, ὦ ἄνδρες, ἀλλ'
ἐπιδεικνύμενοι ὅτι οὐ περὶ πλείονος χρήματα ποιού-
μεθα τῶν οἰκείων, οὐδ' ἂν πάνυ πονηροὶ ὦσι. καὶ
γὰρ πρότερον ὅτ' ἐφ' ἡμῖν ἐγένετο Δικαιογένην τι-
μωρήσασθαι καὶ ἀφελέσθαι ἃ εἶχεν, οὐκ ἐβουλήθη-
μεν τῶν τούτου | κτήσασθαι οὐδέν, ἀλλὰ τὰ ἡμέτερα
μόνον κομίσασθαι ἐξήρκει ἡμῖν. οὗτος δ' ὅτ' ἐκρά-

τησεν ἡμῶν, ἀπεσύλησεν ἃ ἠδύνατο, καὶ ὡς ἐχθροὺς
31 ἀλλ' οὐ προσήκοντας ἀπόλλυσι. τεκμήριον δὲ καὶ
τῶν ἡμετέρων τρόπων καὶ τῆς τούτου ἀδικίας μέγα
παρεξόμεθα. μελλούσης γὰρ τῆς πρὸς Λεωχάρην δί-
κης εἰσιέναι, ὦ ἄνδρες, ἐν τῷ Μαιμακτηριῶνι μηνί,
ἠξίου Λεωχάρης καὶ Δικαιογένης διαιτᾶν ἡμᾶς ἐπι-
τρέπειν τὴν δίκην ἀναβαλλομένους. καὶ ἡμεῖς ὥσπερ
μικρὰ ἀδικούμενοι συνεχωρήσαμεν, καὶ ἐπετρέψαμεν
διαιτηταῖς τέτταρσιν, ὧν τοὺς μὲν δύο ἡμεῖς ἠγάγο-
μεν, τοὺς δὲ δύο ἐκεῖνοι. καὶ ἐναντίον τούτων ὡμο-
λογήσαμεν ἐμμενεῖν οἷς ἂν οὗτοι γνοῖεν, καὶ ὠμόσα-
32 μεν. καὶ οἱ διαιτηταὶ ἔφασαν, εἰ μὲν ἀνώμοτοι
δύναιντ' ἂν ἡμᾶς διαλλάξαι, οὕτω ποιήσειν, εἰ δὲ
μή, καὶ αὐτοὶ ὀμόσαντες ἀποφανεῖσθαι ἃ δίκαια
ἡγοῦνται εἶναι. ἀνακρίναντες δὲ ἡμᾶς πολλάκις καὶ
πυθόμενοι τὰ πραχθέντα οἱ διαιτηταί, οἱ μὲν δύο
οὓς ἐγὼ προὐβαλόμην, Διότιμος καὶ Μελάνωπος,
ἤθελον καὶ ἀνώμοτοι καὶ ὀμόσαντες ἀποφήνασθαι ἃ
ἐγίγνωσκον ἀληθέστατα ἐκ τῶν λεγομένων, οὓς δὲ
Λεωχάρης προὐβάλετο, οὐκ ἔφασαν ἀποφανεῖσθαι.
33 καίτοι Διοπείθης ὁ ἕτερος τῶν διαιτητῶν Λεωχάρει
μὲν ἦν τουτῳὶ κηδεστής, ἐμὸς δ' ἐχθρὸς καὶ ἀντί-
δικος ἐξ ἑτέρων συμβολαίων· Δημάρατος δὲ ὁ μετ'
αὐτοῦ Μνησιπτολέμῳ τῷ ἐγγυησαμένῳ Δικαιογένην
μετὰ Λεωχάρους ἦν ἀδελφός. οὗτοι μέντοι οὐκ ἠθέ-
λησαν ἀποφήνασθαι, ὁρκώσαντες ἡμᾶς ἦ μὴν ἐμμε-
νεῖν οἷς ἂν αὐτοὶ γνοῖεν. καὶ τούτων ὑμῖν μάρτυ-
ρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

34 Οὐκ οὖν δεινὸν εἰ δεήσεται ὑμῶν, ὦ ἄνδρες,
Λεωχάρης ἀποψηφίσασθαι ἃ Διοπείθης κηδεστὴς ὢν

αὐτοῦ κατεψηφίσατο; ἢ ὑμῖν πῶς καλὸν ἀπογνῶναι
Λεωχάρους ἅ γε οὐδ' οἱ προσήκοντες αὐτοῦ ἀπέγνω-
σαν; δέομαι οὖν ὑμῶν καταψηφίσασθαι Λεωχάρους,
ἵν' ἃ ἡμῖν οἱ πρόγονοι κατέλιπον κομισώμεθα, καὶ
μὴ μόνον τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἔχωμεν ἀλλὰ καὶ τὰ
χρήματα. τῶν δὲ Λεωχάρους ἰδίων οὐκ ἐπιθυμοῦ-
μεν. Δικαιογένην γάρ, ὦ ἄνδρες, οὔτ' ἐλεεῖν ἐστε 35
δίκαιοι ὡς κακῶς πράττοντα καὶ πενόμενον, οὔτ' εὖ
ποιεῖν ὡς ἀγαθόν τι εἰργασμένον τὴν πόλιν· οὐδέ-
τερα γὰρ αὐτῷ τούτων ὑπάρχει, ὡς ἐγὼ ἀποφανῶ,
ὦ ἄνδρες. ἅμα δὲ καὶ πλούσιον καὶ πονηρότατον αὐ-
τὸν ὄντα ἀνθρώπων ἀποδείξω καὶ εἰς τὴν πόλιν καὶ
εἰς τοὺς προσήκοντας καὶ εἰς τοὺς φίλους. οὗτος
γὰρ παραλαβὼν τὸν κλῆρον παρ' ὑμῶν φέροντα μί-
σθωσιν τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀγδοήκοντα μνᾶς, καρπωσά-
μενος αὐτὸν δέκα ἔτη οὔτε ἀργύριον ὡμολόγει κε-
κτῆσθαι οὔτε ὅποι ἀνήλωσεν ἔχοι ἂν ἐπιδεῖξαι, ὦ ἄν-
δρες. ἄξιον δὲ καὶ ὑμῖν λογίσασθαι. οὗτος γὰρ τῇ 36
μὲν φυλῇ εἰς Διονύσια χορηγήσας τέταρτος ἐγένετο
τραγῳδοῖς, καὶ πυρριχισταῖς ὕστατος· ταύτας δὲ μό-
νας ἀναγκασθεὶς λειτουργίας λειτουργῆσαι ἀπὸ το-
σαύτης προσόδου οὕτω καλῶς ἐχορήγησεν. ἀλλὰ μὴν
τριηράρχων τοσούτων κατασταθέντων οὔτ' αὐτὸς
ἐτριηράρχησεν οὔθ' ἑτέρῳ συμβέβληκεν ἐν τοιούτοις
καιροῖς, ἀλλ' ἕτεροι μὲν οὐσίαν κεκτημένοι ἐλάττω
ἢ οὗτος μίσθωσιν λαμβάνει τριηραρχοῦσι. καίτοι, ὦ 37
ἄνδρες, οὐχ ὁ πατὴρ αὐτῷ τὴν πολλὴν οὐσίαν κατέ-
λιπεν, ἀλλ' ὑμεῖς ἔδοτε τῇ ψήφῳ· ὥστε εἰ καὶ μὴ
πολίτης ἦν, διά γε τοῦτο δίκαιος ἦν τὴν πόλιν εὖ
ποιεῖν. εἰσφορῶν τοίνυν τοσούτων γεγενημένων
πᾶσι τοῖς πολίταις εἰς τὸν πόλεμον καὶ τὴν σωτηρίαν
τῆς πόλεως Δικαιογένης οὐκ ἔστιν ἥντινα εἰσενή-

νοχε· πλὴν ὅτε Λέχαιον ἑάλω, κληθεὶς ὑπὸ ἑτέρου ἐπέδωκεν ἐν τῷ δήμῳ τριακοσίας δραχμάς, ἔλαττον
38 *ἢ Κλεώνυμος ὁ Κρής· καὶ τοῦτο ἐπέδωκεν, οὐκ εἰσήνεγκεν, ἀλλ' ἐπ' αἰσχίστῳ ἐπιγράμματι ἐξετέθη αὐτοῦ τοὔνομα ἔμπροσθεν τῶν ἐπωνύμων, ὅτι οἵδε εἰς σωτηρίαν τῆς πόλεως ὑποσχόμενοι τῷ δήμῳ εἰσοίσειν χρήματα ἐθελονταὶ οὐκ εἰσήνεγκαν. καίτοι πῶς ἄξιον θαυμάζειν, ὦ ἄνδρες, εἰ ἐμὲ ἐξηπάτησεν ἕνα ὄντα, ὃς ὑμᾶς ἅπαντας ἅμα συνειλεγμένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοιαῦτα ἐποίησε; καὶ τούτων ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

39 *Εἰς μὲν τὴν πόλιν οὕτω καὶ τοσαῦτα | λελειτούργηκε Δικαιογένης ἀπὸ τοσούτων χρημάτων· περὶ δὲ τοὺς προσήκοντας τοιοῦτός ἐστιν οἷον ὁρᾶτε, ὥστε τοὺς μὲν ἡμῶν ἀφείλετο τὴν οὐσίαν, ὅτι μεῖζον ἐδυνήθη, τοὺς δὲ περιεώρα εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἰόντας δι' ἔνδειαν τῶν ἐπιτηδείων. τὴν δὲ μητέρα τὴν τούτου καθημένην ἐν τῷ τῆς Εἰλήθυίας ἱερῷ πάντες ἑώρων, καὶ τούτῳ ἐγκαλοῦσαν ἃ ἐγὼ αἰσχύνομαι λέ-*
40 *γειν, οὗτος δὲ ποιῶν οὐκ ᾐσχύνετο. τῶν δ' ἐπιτηδείων Μέλανα μὲν τὸν Αἰγύπτιον, ᾧ ἐκ μειρακίου φίλος ἦν, ὅπερ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ ἀργύριον ἀποστερήσας, ἔχθιστός ἐστι· τῶν δὲ ἄλλων αὐτοῦ φίλων οἱ μὲν οὐκ ἀπέλαβον ἃ ἐδάνεισαν, οἱ δ' ἐξηπατήθησαν, καὶ οὐκ ἔλαβον ἃ ὑπέσχετο αὐτοῖς, εἰ ἐπιδικάσαιτο*
41 *τοῦ κλήρου, δώσειν. καίτοι, ὦ ἄνδρες, οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι οἱ ταῦτα κτησάμενοι καὶ καταλιπόντες πάσας μὲν χορηγίας ἐχορήγησαν, εἰσήνεγκαν δὲ εἰς τὸν πόλεμον χρήματα πολλὰ ὑμῖν, καὶ τριηραρχοῦντες οὐδένα χρόνον διέλιπον. καὶ τούτων μαρτύρια ἐν*

τοῖς ἱεροῖς ἀναθήματα· ἐκεῖνοι ἐκ τῶν περιόντων,
μνημεῖα τῆς αὑτῶν ἀρετῆς, ἀνέθεσαν, τοῦτο μὲν ἐν
Διονύσου τρίποδας, οὓς χορηγοῦντες καὶ νικῶντες
ἔλαβον, τοῦτο δ' ἐν Πυθίου· ἔτι δ' ἐν ἀκροπόλει 42
ἀπαρχὰς τῶν ὄντων ἀναθέντες πολλοῖς, ὡς ἀπὸ ἰδίας
κτήσεως, ἀγάλμασι χαλκοῖς καὶ λιθίνοις κεκοσμήκασι
τὸ ἱερόν. αὐτοὶ δ' ὑπὲρ τῆς πατρίδος πολεμοῦντες
ἀπέθανον, Δικαιογένης μὲν ὁ Μενεξένου τοῦ ἐμοῦ
πάππου πατὴρ στρατηγῶν ὅτε ἡ ἐν Ἐλευσῖνι μάχη
ἐγένετο, Μενέξενος δ' ὁ ἐκείνου υἱὸς φυλαρχῶν τῆς
Ὀλυνθίας ἐν Σπαρτώλῳ, Δικαιογένης δὲ ὁ Μενε-
ξένου τριηραρχῶν τῆς Παράλου ἐν Κνίδῳ. τὸν μὲν 43
τούτου οἶκον σύ, ὦ Δικαιόγενες, παραλαβὼν κακῶς
καὶ αἰσχρῶς διολώλεκας, καὶ ἐξαργυρισάμενος πενίαν
ὀδύρῃ, ποῖ ἀναλώσας; οὔτε γὰρ εἰς τὴν πόλιν οὔτε
εἰς τοὺς φίλους φανερὸς εἶ δαπανηθεὶς οὐδέν. ἀλλὰ
μὴν οὐδὲ καθιπποτρόφηκας· οὐ γὰρ πώποτε ἐκτήσω
ἵππον πλείονος ἄξιον ἢ τριῶν μνῶν· οὔτε κατεξευ-
γοτρόφηκας, ἐπεὶ οὐδὲ ζεῦγος ἐκτήσω ὀρικὸν οὐδε-
πώποτε ἐπὶ τοσούτοις ἀγροῖς καὶ κτήμασιν. ἀλλ' 44
οὐδ' ἐκ τῶν πολεμίων ἐλύσω οὐδένα. ἀλλ' οὐδὲ τὰ
ἀναθήματα, ἃ Μενέξενος τριῶν ταλάντων ποιησά-
μενος ἀπέθανε πρὶν ἀναθεῖναι, εἰς πόλιν κεκόμικας,
ἀλλ' ἐν τοῖς λιθουργείοις ἔτι κυλινδεῖται, καὶ αὐτὸς
μὲν ἠξίους κεκτῆσθαι ἃ σοι οὐδὲν προσῆκε χρήματα,
τοῖς δὲ θεοῖς οὐκ ἀπέδωκας ἃ ἐκείνων ἐγίγνετο ἀγάλ-
ματα. διὰ τί οὖν ἀξιώσεις σου τοὺς δικαστὰς ἀπο- 45
ψηφίσασθαι, ὦ Δικαιόγενες; πότερον ὅτι πολλὰς λει-
τουργίας λελειτούργηκας τῇ πόλει, καὶ πολλὰ χρή-
ματα δαπανήσας σεμνοτέραν τὴν πόλιν τούτοις
ἐποίησας; ἢ ὡς τριηραρχῶν πολλὰ κακὰ τοὺς πολε-
μίους εἰργάσω, καὶ εἰσφορὰς δεομένῃ τῇ πατρίδι

εἰς τὸν πόλεμον εἰσενεγκὼν μεγάλα ὠφέληκας; ἀλλ'
46 οὐδέν σοι τούτων πέπρακται. ἀλλ' ὡς στρατιώτης ἀγαθός; ἀλλ' οὐκ ἐστράτευσαι τοσούτου καὶ τοιούτου γενομένου πολέμου, εἰς ὃν Ὀλύνθιοι μὲν καὶ νησιῶται ὑπὲρ τῆσδε τῆς γῆς ἀποθνήσκουσι μαχόμενοι τοῖς πολεμίοις, σὺ δέ, ὦ Δικαιόγενες, πολίτης ὢν οὐδ' ἐστράτευσαι. ἀλλ' ἴσως διὰ τοὺς προγόνους ἀξιώσεις μου πλέον ἔχειν, ὅτι τὸν τύραννον ἀπέκτειναν. ἐγὼ δ' ἐκείνους μὲν ἐπαινῶ, σοὶ δὲ οὐδὲν
47 ἡγοῦμαι τῆς ἐκείνων ἀρετῆς μετεῖναι. πρῶτον μὲν γὰρ εἵλου ἀντὶ τῆς ἐκείνων δόξης τὴν ἡμετέραν οὐσίαν κτήσασθαι, καὶ ἐβουλήθης μᾶλλον Δικαιογένους καλεῖσθαι υἱὸς ἢ Ἁρμοδίου, ὑπεριδὼν μὲν τὴν ἐν Πρυτανείῳ σίτησιν, καταφρονήσας δὲ προεδριῶν καὶ ἀτελειῶν, ἃ τοῖς ἐξ ἐκείνων γεγονόσι δέδοται. ἔτι δὲ ὁ Ἀριστογείτων ἐκεῖνος καὶ Ἁρμόδιος οὐ διὰ τὸ γένος ἐτιμήθησαν ἀλλὰ διὰ τὴν ἀνδραγαθίαν, ἧς σοι οὐδὲν μέτεστιν, ὦ Δικαιόγενες.

6.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΦΙΛΟΚΤΗΜΟΝΟΣ ΚΛΗΡΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Εὐκτήμονος υἱὸς Φιλοκτήμων τὸν τῆς ἑτέρας τῶν ἀδελφῶν καὶ Φανοστράτου υἱὸν Χαιρέστρατον ποιησάμενος κατὰ διαθήκας κατατεθείσας παρὰ Χαιρέᾳ τῷ τῆς ἑτέρας ἀδελφῆς ἀνδρί, ἐτελεύτησε ζῶντος ἔτι τοῦ πατρός· ὕστερον δὲ κἀκείνου ἀποθανόντος ἔλαχεν ὁ Χαιρέστρατος τοῦ κλήρου κατὰ τὸν νόμον. διαμαρτυρήσαντος δὲ Ἀν-

δροκλέους μὴ εἶναι ἐπίδικον ὄντος Ἀντιδώρου γνησίου παιδὸς Εὐκτήμονι, οἱ περὶ Χαιρέστρατον ἐπεσκήψαντο τῇ διαμαρτυρίᾳ, καὶ τοῦτον καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ νόθους γεγονέναι φάσκοντες, τὸν δὲ νόμον διαγορεύειν νόθῳ καί νόθῃ μὴ εἶναι ἀγχιστείαν. Ἡ στάσις στοχασμός· ἄδηλον γὰρ εἰ ἐποίησε Φιλοκτήμων Χαιρέστρατον υἱὸν ἑαυτῷ, καὶ πάλιν ἄδηλον εἰ γνήσιοί εἰσιν οἱ περὶ Ἀντίδωρον.

Ὅτι μέν, ὦ ἄνδρες, πάντων οἰκειότατα χρῶμαι Φανοστράτῳ τε καὶ Χαιρεστράτῳ τουτῳί, τοὺς πολλοὺς οἶμαι ὑμῶν εἰδέναι, τοῖς δὲ μὴ εἰδόσιν ἱκανὸν ἐρῶ τεκμήριον· ὅτε γὰρ εἰς Σικελίαν ἐξέπλει τριηραρχῶν Χαιρέστρατος, διὰ τὸ πρότερον αὐτὸς ἐκπεπλευκέναι προῄδειν πάντας τοὺς ἐσομένους κινδύνους, ὅμως δὲ δεομένων τούτων καὶ συνεξέπλευσα καὶ συνεδυστύχησα καὶ ἑάλωμεν εἰς τοὺς πολεμίους. ἄτοπον δὴ εἰ ἐκεῖνα μὲν προδήλων ὄντων τῶν κιν- 2
δύνων ὅμως διὰ τὸ χρῆσθαι τούτοις καὶ φίλους νομίζειν ὑπέμενον, νῦν δὲ οὐ πειρῴμην συνειπεῖν ἐξ ὧν ὑμεῖς τά τε εὔορκα ψηφιεῖσθε καὶ τούτοις τὰ δίκαια γενήσεται. δέομαι οὖν ὑμῶν συγγνώμην τε ἔχειν καὶ μετ' εὐνοίας ἀκροάσασθαι· ὁ γὰρ ἀγὼν οὐ μικρὸς αὐτοῖς, ἀλλὰ περὶ τῶν μεγίστων.

Φιλοκτήμων γὰρ ὁ Κηφισιεὺς φίλος ἦν Χαιρε- 3
στράτῳ τουτῳί· δοὺς δὲ τὰ ἑαυτοῦ καὶ υἱὸν αὐτὸν ποιησάμενος ἐτελεύτησε. λαχόντος δὲ τοῦ Χαιρεστράτου κατὰ τὸν νόμον τοῦ κλήρου, ἐξὸν ἀμφισβητῆσαι Ἀθηναίων τῷ βουλομένῳ καὶ εὐθυδικίᾳ εἰσελθόντι εἰς ὑμᾶς, εἰ φαίνοιτο δικαιότερα λέγων, ἔχειν τὸν κλῆρον, διεμαρτύρησεν Ἀνδροκλῆς οὑτοσὶ μὴ ἐπίδι- 4
κον εἶναι τὸν κλῆρον, ἀποστερῶν τοῦτον τῆς ἀμφισβητήσεως καὶ ὑμᾶς τοῦ κυρίους γενέσθαι ὅντινα δεῖ κληρονόμον καταστήσασθαι τῶν Φιλοκτήμονος· καὶ

ἐν μιᾷ ψήφῳ καὶ ἑνὶ ἀγῶνι οἴεται ἀδελφοὺς καταστήσειν ἐκείνῳ τοὺς οὐδὲν προσήκοντας, καὶ τὸν κλῆρον ἀνεπίδικον ἕξειν αὐτός, καὶ τῆς ἀδελφῆς τῆς ἐκείνου κύριος γενήσεσθαι, καὶ τὴν διαθήκην ἄκυρον
5 ποιήσειν. πολλῶν δὲ καὶ δεινῶν ὄντων ἃ διαμεμαρτύρηκεν Ἀνδροκλῆς, τοῦτ᾽ αὐτὸ πρῶτον ἐπιδείξω ὑμῖν, ὡς διέθετο καὶ ἐποιήσατο υἱὸν τουτονὶ Χαιρέστρατον. ἐπειδὴ γὰρ τῷ Φιλοκτήμονι ἐκ μὲν τῆς γυναικὸς ᾗ συνῴκει οὐκ ἦν παιδίον οὐδέν, πολέμου δ᾽ ὄντος ἐκινδύνευε καὶ ἱππεὺς στρατευόμενος καὶ τριήραρχος πολλάκις ἐκπλέων, ἔδοξεν αὐτῷ διαθέσθαι τὰ αὑτοῦ, μὴ ἔρημον καταλίπῃ τὸν οἶκον, εἴ τι πάθοι.
6 τὼ μὲν οὖν ἀδελφὼ αὐτῷ, ὥ περ ἐγενέσθην, ἄμφω ἄπαιδε ἐτελευτησάτην· ταῖν δὲ ἀδελφαῖν τῇ μὲν ἑτέρᾳ, ᾗ ὁ Χαιρέας συνῴκει, οὐκ ἦν ἄρρεν παιδίον οὐδὲ ἐγένετο πολλὰ ἔτη συνοικούσῃ, ἐκ δὲ τῆς ἑτέρας, ᾗ συνῴκει Φανόστρατος οὑτοσί, ἤστην υἱὼ δύο. τούτων τὸν πρεσβύτερον τουτονὶ Χαιρέστρατον
7 ἐποιήσατο υἱόν· καὶ ἔγραψεν οὕτως ἐν διαθήκῃ, εἰ μὴ γένοιτο αὐτῷ παιδίον ἐκ τῆς γυναικός, τοῦτον κληρονομεῖν τῶν ἑαυτοῦ. καὶ τὴν διαθήκην κατέθετο παρὰ τῷ κηδεστῇ Χαιρέᾳ, τῷ τὴν ἑτέραν αὐτοῦ ἀδελφὴν ἔχοντι. καὶ ὑμῖν ἥ τε διαθήκη αὕτη ἀναγνωσθήσεται καὶ οἱ παραγενόμενοι μαρτυρήσουσι. Καί μοι ἀνάγνωθι.

ΔΙΑΘΗΚΗ. ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

8 Ὡς μὲν διέθετο καὶ ἐφ᾽ οἷς ἐποιήσατο υἱὸν τοῦτον, ἀκηκόατε· ὡς δ᾽ ἐξὸν αὐτῷ ταῦτ᾽ ἔπραξεν, ὅθεν δικαιότατα ἡγοῦμαι τὰ τοιαῦτ᾽ εἶναι μανθάνειν, τοῦτον ὑμῖν αὐτὸν | παρέξομαι τὸν νόμον. Καί μοι ἀνάγνωθι.

ΝΟΜΟΣ.

Οὑτοσὶ ὁ νόμος, ὦ ἄνδρες, κοινὸς ἅπασι κεῖται, 9
ἐξεῖναι τὰ ἑαυτοῦ διαθέσθαι, ἐὰν μη παῖδες ὦσι
γνήσιοι ἄρρενες, ἐὰν μὴ ἄρα μανεὶς ἢ ὑπὸ γήρως ἢ
δι' ἄλλο τι τῶν ἐν τῷ νόμῳ παρανοῶν διαθῆται. ὅτι
δ' οὐδενὶ τούτων ἔνοχος ἦν Φιλοκτήμων, βραχέα
εἰπὼν δηλώσω ὑμῖν. ὅστις γὰρ καὶ ἕως ἔζη τοιοῦτον
πολίτην ἑαυτὸν παρεῖχεν, ὥστε διὰ τὸ ὑφ' ὑμῶν τι-
μᾶσθαι ἄρχειν ἀξιοῦσθαι, καὶ ἐτελεύτησε μαχόμενος
τοῖς πολεμίοις, πῶς ἄν τις τοῦτον τολμήσειεν εἰπεῖν
ὡς οὐκ εὖ ἐφρόνει;

Ὅτι μὲν οὖν διέθετο καὶ ἐποιήσατο εὖ φρονῶν, 10
ἐξὸν αὐτῷ, ἀποδέδεικται ὑμῖν, ὥστε κατὰ μὲν τοῦτο
ψευδῆ μεμαρτυρηκὼς Ἀνδροκλῆς ἀποδέδεικται· ἐπει-
δὴ δὲ προσδιαμεμαρτύρηκεν ὡς υἱὸν εἶναι γνήσιον
Εὐκτήμονος τοῦτον, καὶ ταῦτ' ἀποδείξω ψευδῆ ὄντα.
Εὐκτήμονι γάρ, ὦ ἄνδρες, τῷ Φιλοκτήμονος πατρί,
τοὺς μὲν ὄντως γενομένους παῖδας, Φιλοκτήμονα
καὶ Ἐργαμένην καὶ Ἡγήμονα καὶ δύο θυγατέρας, καὶ
τὴν μητέρα αὐτῶν, ἣν ἔγημεν ὁ Εὐκτήμων, Μιξιά-
δου Κηφισιῶς θυγατέρα, πάντες οἱ προσήκοντες
ἴσασι καὶ οἱ φράτορες καὶ τῶν δημοτῶν οἱ πολλοί,
καὶ μαρτυρήσουσιν ὑμῖν· ὅτι δ' ἄλλην τινὰ ἔγημε 11
γυναῖκα, ἐξ ἧς τινος αἵδε αὐτῷ ἐγένοντο, οὐδεὶς τὸ
παράπαν οἶδεν οὐδ' ἤκουσε πώποτε ζῶντος Εὐκτή-
μονος. καίτοι τούτους εἰκὸς πιστοτάτους εἶναι νομί-
ζειν μάρτυρας· τοὺς γὰρ οἰκείους εἰδέναι προσήκει
τὰ τοιαῦτα. Καί μοι τούτους κάλει πρῶτον, καὶ τὰς
μαρτυρίας ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Ἔτι τοίνυν καὶ τοὺς ἀντιδίκους ἐπιδείξω ἔργῳ 12

ὑμῖν ταῦτα μεμαρτυρηκότας. ὅτε γὰρ αἱ ἀνακρίσεις
ἦσαν πρὸς τῷ ἄρχοντι καὶ οὗτοι παρακατέβαλον ὡς
ὑπὲρ γνησίων τῶνδ᾽ Εὐκτήμονος ὄντων, ἐρωτώμε-
νοι ὑφ᾽ ἡμῶν τίς εἴη αὐτῶν μήτηρ καὶ ὅτου θυγάτηρ
οὐκ εἶχον ἀποδεῖξαι, διαμαρτυρομένων ἡμῶν καὶ τοῦ
ἄρχοντος κελεύοντος ἀποκρίνασθαι κατὰ τὸν νόμον.
καίτοι ἄτοπον, ὦ ἄνδρες, ἀμφισβητεῖν μὲν ὡς ὑπὲρ
γνησίων καὶ διαμαρτυρεῖν, μητέρα δὲ ἥ τις ἦν μὴ
ἔχειν ἀποδεῖξαι, μηδὲ προσήκοντα αὐτοῖς μηδένα.
13 ἀλλὰ τότε μὲν Λημνίαν σκηψάμενοι ταύτην ἀναβολὴν
ἐποιήσαντο· τὸ δ᾽ ὕστερον ἥκοντες εἰς τὴν ἀνάκρι-
σιν, πρίν καί τινα ἐρέσθαι, εὐθὺς ἔλεγον ὅτι Καλ-
λίππη μήτηρ, αὕτη δ᾽ εἴη Πιστοξένου θυγάτηρ, ὡς
ἐξαρκέσον εἰ ὄνομα μόνον πορίσαιντο τὸν Πιστόξε-
νον. ἐρομένων δ᾽ ἡμῶν ὅστις εἴη καὶ εἰ ζῇ ἢ μή, ἐν
Σικελίᾳ ἔφασαν ἀποθανεῖν στρατευόμενον, καταλι-
πόντα ταύτην θυγατέρα παρὰ τῷ Εὐκτήμονι, ἐξ ἐπι-
τροπευομένης δὲ τούτῳ γενέσθαι, πρᾶγμα πλάττον-
τες ἀναιδείᾳ ὑπερβάλλον καὶ οὐδ᾽ ἐγγενόμενον, ὡς
ἐγὼ ὑμῖν ἀποφανῶ ἐκ τούτων πρῶτον ὧν αὐτοὶ ἀπε-
14 κρίναντο. τῇ μὲν γὰρ στρατιᾷ, ἀφ᾽ οὗ ἐξέπλευσεν
εἰς Σικελίαν, ἤδη ἐστὶ δύο καὶ πεντήκοντα ἔτη, ἀπὸ
Ἀριμνήστου ἄρχοντος, τῷ δὲ πρεσβυτέρῳ τούτων,
ὧν φασιν ἐκ τῆς Καλλίππης καὶ τοῦ Εὐκτήμονος
εἶναι, οὔπω ὑπὲρ εἴκοσιν ἔτη. ἀφελόντι οὖν ταῦτα
ἀπὸ τῶν ἐν Σικελίᾳ ὑπολείπεται πλείω ἢ τριάκοντα
ἔτη· ὥστ᾽ οὔτ᾽ ἐπιτροπεύεσθαι προσῆκε τὴν Καλ-
λίππην ἔτι, τριακοντοῦτίν γε οὖσαν, οὔτε ἀνέκδοτον
καὶ ἄπαιδα εἶναι, ἀλλὰ πάνυ πάλαι συνοικεῖν, ἢ
15 ἐγγυηθεῖσαν κατὰ νόμον ἢ ἐπιδικασθεῖσαν. ἔτι δὲ
καὶ γιγνώσκεσθαι αὐτὴν ὑπὸ τῶν Εὐκτήμονος οἰ-
κείων ἀναγκαῖον ἦν καὶ ὑπὸ τῶν οἰκετῶν, εἴ περ γε

συνῴκησεν ἐκείνῳ ἢ διῃτήθη τοσοῦτον χρόνον ἐν τῇ
οἰκίᾳ. τὰ γὰρ τοιαῦτα οὐκ εἰς τὴν ἀνάκρισιν μόνον
δεῖ πορίζεσθαι ὀνόματα, ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ γεγονότα
ἀποφαίνεσθαι καὶ ὑπὸ τῶν προσηκόντων καταμαρ-
τυρεῖσθαι. ἀποδεῖξαι τοίνυν ἡμῶν κελευόντων ὅστις 16
οἶδε τῶν Εὐκτήμονος οἰκείων ἢ συνοικήσασαν ἐκείνῳ
τινὰ ἢ [τὴν Καλλίππην] ἐπιτροπευομένην, καὶ παρὰ
τῶν ὄντων θεραπόντων τὸν ἔλεγχον ποιεῖσθαι, ἢ εἴ
τις τῶν παρ' αὐτοῖς οἰκετῶν φάσκει ταῦτα εἰδέναι,
ἡμῖν παραδοῦναι, οὔτε λαβεῖν ἠθέλησαν οὔθ' ἡμῖν |
παραδοῦναι. Καί μοι λαβὲ τήν τ' ἀπόκρισιν αὐτῶν
καὶ τὰς ἡμετέρας μαρτυρίας καὶ προκλήσεις.

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ.

Οὗτοι μὲν τοίνυν τοιοῦτο πρᾶγμα ἔφυγον· ἐγὼ 17
δ' ὑμῖν ἐπιδείξω καὶ ὅθεν εἰσὶ καὶ οἵτινες αὐτοὺς
γνησίους διεμαρτύρησαν εἶναι καὶ κληρονόμους ζη-
τοῦσι καταστῆσαι τῶν Εὐκτήμονος. ἴσως μέν ἐστιν
ἀηδὲς Φανοστράτῳ, ὦ ἄνδρες, τὰς Εὐκτήμονος συμ-
φορὰς φανερὰς καθεστάναι· ὀλίγα δ' ἀναγκαῖον ῥη-
θῆναι, ἵν' ὑμεῖς τὴν ἀλήθειαν εἰδότες ῥᾷον τὰ δί-
καια ψηφίσησθε. Εὐκτήμων μὲν γὰρ ἐβίω ἔτη ἓξ 18
καὶ ἐνενήκοντα, τούτου δὲ τοῦ χρόνου τὸν μὲν πλεῖ-
στον ἐδόκει εὐδαίμων εἶναι (καὶ γὰρ οὐσία ἦν οὐκ
ὀλίγη αὐτῷ καὶ παῖδες καὶ γυνή, καὶ τἄλλ' ἐπιεικῶς
εὐτύχει), ἐπὶ γήρως δὲ αὐτῷ συμφορὰ ἐγένετο οὐ
μικρά, ἣ ἐκείνου πᾶσαν τὴν οἰκίαν ἐλυμήνατο καὶ
χρήματα πολλὰ διώλεσε καὶ αὐτὸν τοῖς οἰκειοτάτοις
εἰς διαφορὰν κατέστησεν. ὅθεν δὲ καὶ ὅπως ταῦτ' 19
ἐγένετο, ὡς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων δηλώσω.
ἀπελευθέρα ἦν αὐτοῦ, ὦ ἄνδρες, ἣ ἐναυκλήρει συνοι-
κίαν ἐν Πειραιεῖ αὐτοῦ καὶ παιδίσκας ἔτρεφε. τού-

τῶν μίαν ἐκτήσατο ᾗ ὄνομα ἦν Ἀλκή, ἣν καὶ ὑμῶν
οἶμαι πολλοὺς εἰδέναι. αὕτη δὲ ἡ Ἀλκὴ ὠνηθεῖσα
πολλὰ μὲν ἔτη καθῆστο ἐν οἰκήματι, ἤδη δὲ πρε-
20 σβυτέρα οὖσα ἀπὸ μὲν τοῦ οἰκήματος ἀνίσταται, διαι-
τωμένη δὲ αὐτῇ ἐν τῇ συνοικίᾳ συνῆν ἄνθρωπος
ἀπελεύθερος, Δίων ὄνομα αὐτῷ, ἐξ οὗ ἔφη ἐκείνη
τούτους γεγονέναι· καὶ ἔθρεψεν αὐτοὺς ὁ Δίων ὡς
ὄντας ἑαυτοῦ. χρόνῳ δὲ ὕστερον ὁ μὲν Δίων ζημίαν
εἰργασμένος καὶ δείσας ὑπὲρ αὐτοῦ ὑπεχώρησεν εἰς
Σικυῶνα· τὴν δ' ἄνθρωπον ταύτην, τὴν Ἀλκήν,
καθίστησιν Εὐκτήμων ἐπιμελεῖσθαι τῆς ἐν Κεραμει-
κῷ συνοικίας, τῆς παρὰ τὴν πυλίδα, οὗ ὁ οἶνος
21 ὤνιος. κατοικισθεῖσα δ' ἐνταυθοῖ πολλῶν καὶ κα-
κῶν ἦρξεν, ὦ ἄνδρες. φοιτῶν γὰρ ὁ Εὐκτήμων ἐπὶ
τὸ ἐνοίκιον ἑκάστοτε τὰ πολλὰ διέτριβεν ἐν τῇ συ-
νοικίᾳ, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐσιτεῖτο μετὰ τῆς ἀνθρώπου,
καταλιπὼν καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας καὶ τὴν
οἰκίαν ἣν ᾤκει. χαλεπῶς δὲ φερούσης τῆς γυναικὸς
καὶ τῶν υἱέων οὐχ ὅπως ἐπαύσατο, ἀλλὰ τελευτῶν
παντελῶς διῃτᾶτο ἐκεῖ, καὶ οὕτω διετέθη εἴθ' ὑπὸ
φαρμάκων εἴθ' ὑπὸ νόσου εἴθ' ὑπ' ἄλλου τινός,
ὥστε ἐπείσθη ὑπ' αὐτῆς τὸν πρεσβύτερον τοῖν παί-
δοιν εἰσαγαγεῖν εἰς τοὺς φράτορας ἐπὶ τῷ αὑτοῦ
22 ὀνόματι. ἐπειδὴ δὲ οὔθ' ὁ υἱὸς αὐτῷ Φιλοκτήμων
συνεχώρει οὔθ' οἱ φράτορες εἰσεδέξαντο, ἀλλ'
ἀπηνέχθη τὸ κούρειον, ὀργιζόμενος ὁ Εὐκτήμων τῷ
υἱεῖ καὶ ἐπηρεάζειν βουλόμενος ἐγγυᾶται γυναῖκα
Δημοκράτους τοῦ Ἀφιδναίου ἀδελφήν, ὡς ἐκ ταύτης
παῖδας ἀποφανῶν καὶ εἰσποιήσων εἰς τὸν οἶκον, εἰ
23 μὴ συγχωροίη τοῦτον εἰσαχθῆναι. εἰδότες δ' οἱ
ἀναγκαῖοι ὅτι ἐξ ἐκείνου μὲν οὐκ ἂν ἔτι γένοιντο
παῖδες ταύτην τὴν ἡλικίαν ἔχοντος, φανήσοιντο δ'

ἄλλῳ τινὶ τρόπῳ, καὶ ἐκ τούτων ἔσοιντο ἔτι μείζους
διαφοραί, ἔπειθον, ὦ ἄνδρες, τὸν Φιλοκτήμονα ἐᾶ-
σαι εἰσαγαγεῖν τοῦτον τὸν παῖδα ἐφ' οἷς ἐζήτει ὁ
Εὐκτήμων, χωρίον ἓν δόντα. καὶ ὁ Φιλοκτήμων αἰ- 24
σχυνόμενος μὲν ἐπὶ τῇ τοῦ πατρὸς ἀνοίᾳ, ἀπορῶν δ'
ὅ τι χρήσαιτο τῷ παρόντι κακῷ, οὐκ ἀντέλεγεν οὐ-
δέν. ὁμολογηθέντων δὲ τούτων, καὶ εἰσαχθέντος
τοῦ παιδὸς ἐπὶ τούτοις, ἀπηλλάγη τῆς γυναικὸς ὁ
Εὐκτήμων, καὶ ἐπεδείξατο ὅτι οὐ παίδων ἕνεκα ἐγά-
μει, ἀλλ' ἵνα τοῦτον εἰσαγάγοι. τί γὰρ ἔδει αὐτὸν 25
γαμεῖν, ὦ Ἀνδρόκλεις, εἴ περ οἵδε ἦσαν ἐξ αὐτοῦ
καὶ γυναικὸς ἀστῆς, ὡς σὺ μεμαρτύρηκας; τίς γὰρ
ἂν γνησίους ὄντας οἷός τε ἦν κωλῦσαι εἰσαγαγεῖν;
ἢ διὰ τί ἐπὶ ῥητοῖς αὐτὸν εἰσήγαγε, τοῦ νόμου κε-
λεύοντος ἅπαντας τοὺς γνησίους ἰσομοίρους εἶναι τῶν
πατρῴων; ἢ διὰ τί τὸν μὲν πρεσβύτερον τοῖν παί- 26
δοιν ἐπὶ ῥητοῖς εἰσήγαγε, τοῦ δὲ νεωτέρου ἤδη γε-
γονότος οὐδὲ λόγον ἐποιεῖτο ζῶντος | Φιλοκτήμονος
οὔτε πρὸς αὐτὸν ἐκεῖνον οὔτε πρὸς τοὺς οἰκείους;
οὓς σὺ νῦν διαρρήδην μεμαρτύρηκας γνησίους εἶναι
καὶ κληρονόμους τῶν Εὐκτήμονος. Ταῦτα τοίνυν ὡς
ἀληθῆ λέγω, ἀναγίγνωσκε τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Μετὰ ταῦτα τοίνυν ὁ Φιλοκτήμων τριηραρχῶν 27
περὶ Χίον ἀποθνήσκει ὑπὸ τῶν πολεμίων· ὁ δ' Εὐ-
κτήμων ὕστερον χρόνῳ πρὸς τοὺς κηδεστὰς εἶπεν ὅτι
βούλοιτο τὰ πρὸς τὸν υἱόν οἱ πεπραγμένα γράψας
καταθέσθαι. καὶ ὁ μὲν Φανόστρατος ἐκπλεῖν ἔμελλε
τριηραρχῶν μετὰ Τιμοθέου, καὶ ἡ ναῦς αὐτῷ ἐξώρ-
μει Μουνυχίασι, καὶ ὁ κηδεστὴς Χαιρέας παρὼν συν-
απέστελλεν αὐτόν· ὁ δ' Εὐκτήμων παραλαβών τινας

ᾔειν οὗ ἐξώρμει ἡ ναῦς, καὶ γράψας διαθήκην, ἐφ'
οἷς εἰσήγαγε τὸν παῖδα, κατατίθεται μετὰ τούτων
28 παρὰ Πυθοδώρῳ Κηφισιεῖ, προσήκοντι αὐτῷ. καὶ
ὅτι μέν, ὦ ἄνδρες, οὐχ ὡς περὶ γνησίων ἔπραττεν
Εὐκτήμων, ὃ Ἀνδροκλῆς μεμαρτύρηκε, καὶ αὐτὸ
τοῦτο ἱκανὸν τεκμήριον· τοῖς γὰρ φύσει υἱέσιν αὑ-
τοῦ οὐδεὶς οὐδενὶ ἐν διαθήκῃ γράφει δόσιν οὐδεμίαν,
διότι ὁ νόμος αὐτὸς ἀποδίδωσι τῷ υἱεῖ τὰ τοῦ πατρὸς
καὶ οὐδὲ διαθέσθαι ἐᾷ ὅτῳ ἂν ὦσι παῖδες γνήσιοι.
29 Κειμένου δὲ τοῦ γραμματείου σχεδὸν δύ' ἔτη καὶ
τοῦ Χαιρέου τετελευτηκότος, ὑποπεπτωκότες οἵδε τῇ
ἀνθρώπῳ, καὶ ὁρῶντες ἀπολλύμενον τὸν οἶκον καὶ
τὸ γῆρας καὶ τὴν ἄνοιαν τοῦ Εὐκτήμονος, ὅτι εἴη
30 αὐτοῖς ἱκανὴ ἀφορμή, συνεπιτίθενται. καὶ πρῶτον
μὲν πείθουσι τὸν Εὐκτήμονα τὴν μὲν διαθήκην ἀνε-
λεῖν ὡς οὐ χρησίμην οὖσαν τοῖς παισί· τῆς γὰρ φα-
νερᾶς οὐσίας οὐδένα κύριον ἔσεσθαι τελευτήσαντος
Εὐκτήμονος ἄλλον ἢ τὰς θυγατέρας καὶ τοὺς ἐκ τού-
των γεγονότας· εἰ δὲ ἀποδόμενός τι τῶν ὄντων ἀρ-
31 γύριον καταλίποι, τοῦτο βεβαίως ἕξειν αὐτούς. ἀκού-
σας δ' ὁ Εὐκτήμων εὐθὺς ἀπῄτει τὸν Πυθόδωρον
τὸ γραμματεῖον, καὶ προσεκαλέσατο εἰς ἐμφανῶν κα-
τάστασιν. καταστάντος δὲ ἐκείνου πρὸς τὸν ἄρχοντα,
32 ἔλεγεν ὅτι βούλοιτ' ἀνελέσθαι τὴν διαθήκην. ἐπειδὴ
δ' ὁ Πυθόδωρος ἐκείνῳ μὲν καὶ τῷ Φανοστράτῳ πα-
ρόντι ὡμολόγει ἀναιρεῖν, τοῦ δὲ Χαιρέου τοῦ συγκα-
ταθεμένου θυγάτηρ ἦν μία, ἧς ἐπειδὴ κύριος κατα-
σταίη, τότε ἠξίου ἀνελεῖν, καὶ ὁ ἄρχων οὕτως ἐγί-
γνωσκε, διομολογησάμενος ὁ Εὐκτήμων ἐναντίον
τοῦ ἄρχοντος καὶ τῶν παρέδρων καὶ ποιησάμενος
πολλοὺς μάρτυρας ὡς οὐκέτ' αὐτῷ κέοιτο ἡ διαθήκη,
33 ᾤχετο ἀπιών. καὶ ἐν πάνυ ὀλίγῳ χρόνῳ, οὗπερ ἕνεκα

οὗτοι ἅπαντα αὐτὸν ἔπεισαν, ἀποδίδοται ἀγρὸν μὲν Ἀθμονοῖ πέντε καὶ ἑβδομήκοντα μνῶν Ἀντιφάνει, τὸ δ᾽ ἐν Σηραγγίῳ βαλανεῖον τρισχιλίων Ἀριστολόχῳ· οἰκίαν δὲ ἐν ἄστει τεττάρων καὶ τεσσαράκοντα μνῶν ὑποκειμένην ἀπέλυσε τῷ ἱεροφάντῃ. ἔτι δὲ αἶγας ἀπέδοτο σὺν τῷ αἰπόλῳ τριῶν καὶ δέκα μνῶν, καὶ ζεύγη δύο ὀρικά, τὸ μὲν ὀκτὼ μνῶν τὸ δὲ πεντήκοντα καὶ πεντακοσίων δραχμῶν, καὶ δημιουργοὺς
34 ὅσοι ἦσαν αὐτῷ. σύμπαντα δὲ πλείονος ἢ τριῶν ταλάντων, ἃ ἐπράθη διὰ ταχέων πάνυ τελευτήσαντος Φιλοκτήμονος. καὶ ταῦθ᾽ ὅτι ἀληθῆ λέγω, καθ᾽ ἕκαστον ὑμῖν τῶν εἰρημένων πρῶτον καλῶ τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ταῦτα μὲν δὴ τοῦτον τὸν τρόπον εἶχε· περὶ δὲ 35
τῶν ὑπολοίπων εὐθὺς ἐπεβούλευον, καὶ πάντων δεινότατον πρᾶγμα κατεσκεύασαν, ᾧ ἄξιόν ἐστι προσέχειν τὸν νοῦν. ὁρῶντες γὰρ τὸν Εὐκτήμονα κομιδῇ ἀπειρηκότα ὑπὸ γήρως καὶ οὐδὲ τῆς κλίνης ἀνίστασθαι δυνάμενον, ἐσκόπουν ὅπως καὶ τελευτήσαντος ἐκείνου δι᾽ αὐτῶν ἔσοιτο ἡ οὐσία. καὶ τί ποιοῦσιν; 36
ἀπογράφουσι τὼ παῖδε τούτω πρὸς τὸν ἄρχοντα ὡς εἰσποιήτω τοῖς τοῦ Εὐκτήμονος υἱέσι τοῖς τετελευτηκόσιν, ἐπιγράψαντες σφᾶς αὐτοὺς ἐπιτρόπους, καὶ μισθοῦν ἐκέλευον τὸν ἄρχοντα τοὺς οἴκους ὡς ὀρφανῶν ὄντων, ὅπως ἐπὶ τοῖς τούτων ὀνόμασι τὰ μὲν μισθωθείη τῆς οὐσίας, τὰ δὲ ἀποτιμήματα κατασταθείη καὶ ὅροι | τεθεῖεν ζῶντος ἔτι τοῦ Εὐκτήμονος, μισθωταὶ δὲ αὐτοὶ γενόμενοι τὰς προσόδους λαμβάνοιεν. καὶ ἐπειδὴ πρῶτον τὰ δικαστήρια ἐπληρώθη, 37
ὁ μὲν ἄρχων προεκήρυττεν, οἱ δ᾽ ἐμισθοῦντο. παρα-

γενόμενοι δέ τινες ἐξαγγέλλουσι τοῖς οἰκείοις τὴν ἐπιβουλήν, καὶ ἐλθόντες ἐδήλωσαν τὸ πρᾶγμα τοῖς δικασταῖς, καὶ οὕτως ἀπεχειροτόνησαν οἱ δικασταὶ μὴ μισθοῦν τοὺς οἴκους· εἰ δ' ἔλαθεν, ἀπωλώλει ἂν ἅπασα ἡ οὐσία. Καί μοι κάλει τοὺς παραγενομένους μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

38 Πρὶν μὲν τοίνυν τούτους γνωρίσαι τὴν ἄνθρωπον καὶ μετ' ἐκείνης ἐπιβουλεῦσαι Εὐκτήμονι, οὕτω πολλὴν οὐσίαν ἐκέκτητο Εὐκτήμων μετὰ τοῦ υἱέος Φιλοκτήμονος, ὥστε ἅμα τε τὰ μέγιστα ὑμῖν λειτουργεῖν ἀμφοτέρους τῶν τε ἀρχαίων μηδὲν πραθῆναι τῶν τε προσόδων περιποιεῖν, ὥστε ἀεί τι προσκτᾶσθαι· ἐπειδὴ δ' ἐτελεύτησε Φιλοκτήμων, οὕτω διετέθη ἡ οὐσία, ὥστε τῶν ἀρχαίων μηδὲ τὰ ἡμίσεα εἶναι λοιπὰ καὶ τὰς προσόδους ἁπάσας ἠφανίσθαι.
39 καὶ οὐδὲ ταῦτα ἐξήρκεσεν αὐτοῖς διαφορῆσαι, ὦ ἄνδρες, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἐτελεύτησεν ὁ Εὐκτήμων, εἰς τοῦτο ἦλθον τόλμης ὥστ' ἐκείνου κειμένου ἔνδον τοὺς μὲν οἰκέτας ἐφύλαττον, ὅπως μηδεὶς ἐξαγγείλειε μήτε ταῖν θυγατέροιν μήτε τῇ γυναικὶ αὐτοῦ μήτε τῶν οἰκείων μηδενί, τὰ δὲ χρήματα ἔνδοθεν ἐξεφορήσαντο μετὰ τῆς ἀνθρώπου εἰς τὴν ὁμότοιχον οἰκίαν, ἣν ᾤκει μεμισθωμένος εἷς τούτων, Ἀντίδωρος ἐκεῖ-
40 νος. καὶ οὐδ' ἐπειδὴ ἑτέρων πυθόμεναι ἦλθον αἱ θυγατέρες αὐτοῦ καὶ ἡ γυνή, οὐδὲ τότε εἴων εἰσιέναι, ἀλλ' ἀπέκλεισαν τῇ θύρᾳ, φάσκοντες οὐ προσήκειν αὐταῖς θάπτειν Εὐκτήμονα· καὶ οὐδ' εἰσελθεῖν ἐδύναντο, εἰ μὴ μόλις καὶ περὶ ἡλίου δυσμάς.
41 εἰσελθοῦσαι δὲ κατέλαβον ἐκεῖνον μὲν ἔνδον κείμενον δευτεραῖον, ὡς ἔφασαν οἱ οἰκέται, τὰ δ' ἐκ τῆς

οἰκίας ἅπαντα ἐκπεφορημένα ὑπὸ τούτων. αἱ μὲν
οὖν γυναῖκες, οἷον εἰκός, περὶ τὸν τετελευτηκότα
ἦσαν· οὗτοι δὲ τοῖς ἀκολουθήσασι παραχρῆμα ἐπε-
δείκνυσαν τὰ ἔνδον ὡς εἶχε, καὶ τοὺς οἰκέτας πρῶ-
τον ἠρώτων ἐναντίον τούτων ὅποι τετραμμένα εἴη τὰ
χρήματα. λεγόντων δὲ ἐκείνων ὅτι οὗτοι ἐξενηνοχό- 42
τες εἶεν εἰς τὴν πλησίον οἰκίαν, καὶ ἀξιούντων πα-
ραχρῆμα τῶνδε φωρᾶν κατὰ τὸν νόμον καὶ τοὺς οἰ-
κέτας ἐξαιτούντων τοὺς ἐκφορήσαντας, οὐκ ἠθέλη-
σαν τῶν δικαίων οὐδὲν ποιῆσαι. Καὶ ὅτι ἀληθῆ λέγω,
λαβὲ ταυτὶ καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΑΠΟΓΡΑΦΗ. ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

Τοσαῦτα μὲν τοίνυν χρήματα ἐκ τῆς οἰκίας ἐκ- 43
φορήσαντες, τοσαύτης δ' οὐσίας πεπραμένης τὴν
τιμὴν ἔχοντες, ἔτι δὲ τὰς προσόδους τὰς ἐν ἐκείνῳ
τῷ χρόνῳ γενομένας διαφορήσαντες, οἴονται καὶ τῶν
λοιπῶν κύριοι γενήσεσθαι· καὶ εἰς τοῦτο ἀναιδείας
ἥκουσιν, ὥστ' εὐθυδικίᾳ μὲν οὐκ ἐτόλμησαν εἰσελ-
θεῖν, ἀλλὰ διεμαρτύρουν ὡς ὑπὲρ γνησίων ἅμα μὲν
τὰ ψευδῆ ἅμα δὲ τἀναντία οἷς αὐτοὶ ἔπραξαν· οἵτι- 44
νες πρὸς μὲν τὸν ἄρχοντα ἀπέγραψαν αὐτοὺς ὡς ὄν-
τας τὸν μὲν Φιλοκτήμονος τὸν δ' Ἐργαμένους, νῦν
δὲ διαμεμαρτυρήκασιν Εὐκτήμονος εἶναι. καίτοι οὐδ'
εἰ γνήσιοι ἦσαν, εἰσποίητοι δέ, ὡς οὗτοι ἔφασαν,
οὐδ' οὕτω προσῆκεν αὐτοὺς Εὐκτήμονος εἶναι· ὁ
γὰρ νόμος οὐκ ἐᾷ ἐπανιέναι, ἐὰν μὴ υἱὸν καταλίπῃ
γνήσιον. ὥστε καὶ ἐξ ὧν αὐτοὶ ἔπραξαν ἀνάγκη τὴν
μαρτυρίαν ψευδῆ εἶναι. καὶ εἰ μὲν τότε διεπράξαντο 45
μισθωθῆναι τοὺς οἴκους, οὐκ ἂν ἔτι ἦν τοῖσδε ἀμ-
φισβητῆσαι· νῦν δὲ ἀποχειροτονησάντων τῶν δικα-
στῶν ὡς οὐδὲν αὐτοῖς προσῆκεν, οὐδὲ ἀμφισβητῆσαι

τετολμήκασιν, ἀλλὰ πρὸς ὑπερβολὴν ἀναισχυντίας προσμεμαρτυρήκασι τούτους εἶναι κληρονόμους, οὓς ὑμεῖς ἀπεχειροτονήσατε.

46 Ἔτι δὲ καὶ τοῦ μάρτυρος αὐτοῦ σκέψασθε τὴν τόλμαν καὶ ἀναίδειαν, ὅστις εἴληχε μὲν αὐτῷ τῆς θυγατρὸς τῆς Εὐκτήμονος ὡς οὔσης ἐπικλήρου, καὶ αὐτοῦ τοῦ κλήρου τοῦ Εὐκτήμονος πέμπτου | μέρους ὡς ἐπιδίκου ὄντος, μεμαρτύρηκε δ' Εὐκτήμονος υἱὸν εἶναι γνήσιον. καίτοι πῶς οὗτος οὐ σαφῶς ἐξελέγχει αὐτὸς αὑτὸν τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκότα; οὐ γάρ δή που γνησίου ὄντος υἱέος Εὐκτήμονι ἐπίκληρος ἂν ἦν ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ, οὐδὲ ὁ κλῆρος ἐπίδικος. ὡς τοίνυν ἔλαχε ταύτας τὰς λήξεις, ἀναγνώσεται ὑμῖν τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

47 Τοὐναντίον τοίνυν συμβέβηκεν ἢ ὡς ὁ νόμος γέγραπται· ἐκεῖ μὲν γάρ ἐστι νόθῳ μηδὲ νόθῃ εἶναι ἀγχιστείαν μήθ' ἱερῶν μήθ' ὁσίων ἀπ' Εὐκλείδου ἄρχοντος, Ἀνδροκλείδης δὲ καὶ Ἀντίδωρος οἴονται δεῖν, ἀφελόμενοι τὰς Εὐκτήμονος θυγατέρας τὰς γνησίας καὶ τοὺς ἐκ τούτων γεγονότας, τόν τε Εὐκτή-
48 μονος οἶκον καὶ τὸν Φιλοκτήμονος ἔχειν. καὶ ἡ διαφθείρασα τὴν Εὐκτήμονος γνώμην καὶ πολλῶν ἐγκρατὴς γενομένη οὕτως ὑβρίζει σφόδρα πιστεύουσα τούτοις, ὥστε οὐ μόνον τῶν Εὐκτήμονος οἰκείων καταφρονεῖ, ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως ἁπάσης. ἀκούσαντες δὲ ἓν μόνον σημεῖον ῥᾳδίως γνώσεσθε τὴν ἐκείνης παρανομίαν. Καί μοι λαβὲ τοῦτον τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

49 Ταυτὶ τὰ γράμματα, ὦ ἄνδρες, ὑμεῖς οὕτω σεμνὰ καὶ εὐσεβῆ ἐνομοθετήσατε, περὶ πολλοῦ ποιούμενοι

καὶ πρὸς ταύτας καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους θεοὺς εὐσε-
βεῖν· ἡ δὲ τούτων μήτηρ, οὕτως ὁμολογουμένη οὖσα
δούλη καὶ ἅπαντα τὸν χρόνον αἰσχρῶς βιοῦσα, ἣν 50
οὔτε παρελθεῖν εἴσω τοῦ ἱεροῦ ἔδει οὔτ' ἰδεῖν τῶν
ἔνδον οὐδέν, οὔσης τῆς θυσίας ταύταις ταῖς θεαῖς
ἐτόλμησε συμπέμψαι τὴν πομπὴν καὶ εἰσελθεῖν εἰς
τὸ ἱερὸν καὶ ἰδεῖν ἃ οὐκ ἐξὸν αὐτῇ. ὡς δὲ ἀληθῆ
λέγω, ἐκ τῶν ψηφισμάτων γνώσεσθε ἃ ἐψηφίσατο
ἡ βουλὴ περὶ αὐτῆς. Λαβὲ τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐνθυμεῖσθαι τοίνυν χρή, ὦ ἄνδρες, πότερον δεῖ 51
τὸν ἐκ ταύτης τῶν Φιλοκτήμονος εἶναι κληρονόμον
καὶ ἐπὶ τὰ μνήματα ἰέναι χεόμενον καὶ ἐναγιοῦντα,
ἢ τὸν ἐκ τῆς ἀδελφῆς τούτου, ὃν υἱὸν αὐτὸς ἐποιή-
σατο· καὶ πότερον δεῖ τὴν ἀδελφὴν Φιλοκτήμονος, ἣ
Χαιρέᾳ συνῴκησε, νῦν δὲ χηρεύει, ἐπὶ τούτοις γενέ-
σθαι ἢ ἐκδοῦναι ὅτῳ βούλονται ἢ ἐᾶν καταγηράσκειν,
ἢ γνησίαν οὖσαν ὑφ' ὑμῶν ἐπιδικασθεῖσαν συνοι-
κεῖν ὅτῳ ἂν ὑμῖν δοκῇ. ἡ γὰρ ψῆφός ἐστι περὶ τού- 52
των νυνί. τουτὶ γὰρ αὐτοῖς ἡ διαμαρτυρία δύναται,
ἵν' ὁ κίνδυνος τοῖσδε μὲν ᾖ περὶ τούτων, οὗτοι δὲ
κἂν νῦν διαμάρτωσι τοῦ ἀγῶνος, δόξῃ δὲ ὁ κλῆρος
ἐπίδικος εἶναι, ἀντιγραψάμενοι δὶς περὶ τῶν αὐτῶν
ἀγωνίζωνται. καίτοι εἰ μὲν διέθετο Φιλοκτήμων μὴ
ἐξὸν αὐτῷ, τοῦτ' αὐτὸ ἐχρῆν διαμαρτυρεῖν, ὡς οὐ
κύριος ἦν υἱὸν τόνδε ποιήσασθαι· εἰ δ' ἔξεστι μὲν
διαθέσθαι, ἀμφισβητεῖ δὲ ὡς οὐ δόντος οὐδὲ διαθε-
μένου, μὴ διαμαρτυρίᾳ κωλύειν ἀλλ' εὐθυδικίᾳ εἰσ-
ιέναι. νῦν δὲ πῶς ἂν περιφανέστερον ἐξελεγχθείη 53
τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκὼς ἢ εἴ τις αὐτὸν ἔροιτο „Ἀν-
„δρόκλεις, πῶς οἶσθα Φιλοκτήμον' ὅτι οὔτε διέθετο

„οὔτε υἱὸν Χαιρέστρατον ἐποιήσατο;" οἷς μὲν γὰρ
τις παρεγένετο, δίκαιον, ὦ ἄνδρες, μαρτυρεῖν, οἷς
δὲ μὴ παρεγένετο ἀλλ' ἤκουσέ τινος, ἀκοὴν μαρτυ-
54 ρεῖν· σὺ δ' οὐ παραγενόμενος διαρρήδην μεμαρτύ-
ρηκας ὡς οὐ διέθετο Φιλοκτήμων, ἀλλ' ἄπαις ἐτε-
λεύτησε. καίτοι πῶς οἷόν τε εἰδέναι, ὦ ἄνδρες;
ὅμοιον γὰρ ὥσπερ ἂν εἰ φαίη εἰδέναι, καὶ μὴ παρα-
γενόμενος, ὅσα ὑμεῖς πάντες πράττετε. οὐ γὰρ δὴ
τοῦτό γε ἐρεῖ, καίπερ ἀναίσχυντος ὤν, ὡς ἅπασι
παρεγένετο καὶ πάντ' οἶδεν ὅσα Φιλοκτήμων ἐν τῷ
55 βίῳ διεπράξατο. πάντων γὰρ αὐτὸν ἐκεῖνος ἔχθιστον
ἐνόμιζε διά τε τὴν ἄλλην πονηρίαν, καὶ διότι τῶν
συγγενῶν μόνος μετὰ τῆς Ἀλκῆς ἐκείνης τούτῳ καὶ
τοῖς ἄλλοις συνεπιβουλεύσας τοῖς τοῦ Εὐκτήμονος
χρήμασι τοιαῦτα διεπράξατο, οἷά περ ὑμῖν ἀπέδειξα.
56 Πάντων δὲ μάλιστα ἀγανακτῆσαί ἐστιν ἄξιον,
ὅταν οὗτοι καταχρῶνται τῷ Εὐκτήμονος ὀνόματι, τῷ
τουδὶ πάππῳ. εἰ γάρ, ὡς οὗτοι λέγουσι, τῷ μὲν
Φιλοκτήμονι μὴ ἐξῆν διαθέσθαι, τοῦ δ' Εὐκτήμονός
ἐστιν ὁ κλῆρος, πότερον δικαιότερον τῶν Εὐκτήμονος
κληρονομεῖν τὰς ἐκείνου θυγατέρας, ὁμολογουμένως
οὔσας γνησίας, | καὶ ἡμᾶς τοὺς ἐκ τούτων γεγονό-
57 τας, ἢ τοὺς οὐδὲν προσήκοντας; οἳ οὐ μόνον ὑφ' ἡμῶν
ἐλέγχονται, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν αὐτοὶ οἱ ἐπίτροποι δια-
πεπραγμένοι εἰσί. τοῦτο γὰρ ὑμῶν δέομαι καὶ ἱκε-
τεύω σφόδρα μεμνῆσθαι, ὦ ἄνδρες, ὅπερ ὀλίγῳ πρό-
τερον ἀπέδειξα ὑμῖν, ὅτι Ἀνδροκλῆς οὑτοσὶ φησὶ μὲν
εἶναι ἐπίτροπος αὐτῶν ὡς ὄντων γνησίων Εὐκτήμο-
νος, εἴληχε δ' αὐτὸς ἑαυτῷ τοῦ Εὐκτήμονος κλήρου
καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ ὡς οὔσης ἐπικλήρου· καὶ
58 ταῦτα μεμαρτύρηται ὑμῖν. καίτοι πῶς οὐ δεινόν, ὦ
ἄνδρες, πρὸς θεῶν Ὀλυμπίων, εἰ μὲν οἱ παῖδές εἰσι

γνήσιοι, τὸν ἐπίτροπον ἑαυτῷ λαγχάνειν τοῦ Εὐκτή-
μονος κλήρου καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ ὡς οὔσης ἐπι-
δίκου, εἰ δὲ μή εἰσι γνήσιοι, νῦν διαμεμαρτυρηκέναι
ὡς εἰσὶ γνήσιοι; ταῦτα γὰρ αὐτὰ ἑαυτοῖς ἐναντία
ἐστίν. ὥστ' οὐ μόνον ὑφ' ἡμῶν ἐλέγχεται τὰ ψευδῆ
διαμεμαρτυρηκώς, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν αὐτὸς πράττει.
καὶ τούτῳ μὲν οὐδεὶς διαμαρτυρεῖ μὴ ἐπίδικον εἶναι 59
τὸν κλῆρον, ἀλλ' εὐθυδικίᾳ εἰσιέναι· οὗτος δ' ἅπαν-
τας ἀποστερεῖ τῆς ἀμφισβητήσεως. καὶ διαρρήδην
μαρτυρήσας γνησίους τοὺς παῖδας εἶναι, οἴεται ἐξαρ-
κέσειν ὑμῖν παρεκβάσεις, ἐὰν δὲ τοῦτο μὲν μηδ' ἐγ-
χειρήσῃ ἐπιδεικνύναι ἢ καὶ κατὰ μικρόν τι ἐπιμνησθῇ,
ἡμῖν δὲ λοιδορήσηται μεγάλῃ τῇ φωνῇ καὶ λέγῃ ὡς
εἰσὶν οἵδε μὲν πλούσιοι αὐτὸς δὲ πένης, διὰ δὲ ταῦτα
δόξειν τοὺς παῖδας εἶναι γνησίους. τῆς δὲ τούτων 60
οὐσίας, ὦ ἄνδρες, εἰς τὴν πόλιν πλείω ἀναλίσκεται
ἢ εἰς αὐτοὺς τούτους. καὶ Φανόστρατος μὲν τετριη-
ράρχηκεν ἑπτάκις ἤδη, τὰς δὲ λειτουργίας ἁπάσας
λελειτούργηκε καὶ τὰς πλείστας νίκας νενίκηκεν·
οὑτοσὶ δὲ Χαιρέστρατος τηλικοῦτος ὢν τετριηράρχηκε,
κεχορήγηκε δὲ τραγῳδοῖς, γεγυμνασιάρχηκε δὲ λαμ-
πάδι· καὶ τὰς εἰσφορὰς εἰσενηνόχασιν ἀμφότεροι πά-
σας ἐν τοῖς τριακοσίοις. καὶ τέως μὲν δύ' ὄντες, νῦν
δὲ καὶ ὁ νεώτερος οὑτοσὶ χορηγεῖ μὲν τραγῳδοῖς, εἰς
δὲ τοὺς τριακοσίους ἐγγέγραπται καὶ εἰσφέρει τὰς
εἰσφοράς. ὥστ' οὐ φθονεῖσθαί εἰσιν ἄξιοι, ἀλλὰ 61
πολὺ μᾶλλον νὴ Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω οὗτοι, εἰ λή-
ψονται ἃ μὴ προσήκει αὐτοῖς. τοῦ γὰρ Φιλοκτήμο-
νος κλήρου ἂν μὲν ἐπιδικάσηται ὅδε, ὑμῖν αὐτὸν τα-
μιεύσει, τὰ προσταττόμενα λειτουργῶν ὥσπερ καὶ νῦν
καὶ ἔτι μᾶλλον· ἐὰν δ' οὗτοι λάβωσι, διαφορήσαντες
ἑτέροις ἐπιβουλεύσουσι.

62 Δέομαι οὖν ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, ἵνα μὴ ἐξαπατηθῆτε, τῇ διαμαρτυρίᾳ τὸν νοῦν προσέχειν περὶ ἧς τὴν ψῆφον οἴσετε· καὶ πρὸς ταύτην αὐτὸν κελεύετε τὴν ἀπολογίαν ποιεῖσθαι, ὥσπερ καὶ ἡμεῖς κατηγορήσαμεν. γέγραπται ὡς οὐκ ἔδωκεν οὐδὲ διέθετο Φιλοκτήμων· τοῦτο ἐπιδέδεικται ψεῦδος ὄν· [καὶ γὰρ ὁ δοὺς καὶ ὁ διαθέμενος,] καὶ μαρτυροῦσιν οἱ
63 παραγενόμενοι. τί ἔτι; τελευτῆσαι ἄπαιδα Φιλοκτήμονα. πῶς οὖν ἄπαις ἦν ὅς γε τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφιδοῦν υἱὸν ποιησάμενος κατέλιπεν, ᾧ ὁμοίως ὁ νόμος τὴν κληρονομίαν ἀποδίδωσι καὶ τοῖς ἐξ αὐτοῦ γενομένοις; καὶ διαρρήδην ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται, ἐὰν ποιησαμένῳ παῖδες ἐπιγένωνται, τὸ μέρος ἑκάτερον ἔχειν τῆς οὐσίας καὶ κληρονομεῖν ὁμοίως ἀμφοτέρους.
64 ὡς οὖν εἰσὶ γνήσιοι οἱ παῖδες οἵδε, τοῦτ' αὐτὸ ἐπιδεικνύτω, ὥσπερ ἂν ὑμῶν ἕκαστος. οὐ γὰρ ἂν εἴπῃ μητρὸς ὄνομα, γνήσιοί εἰσιν, ἀλλ' ἐὰν ἐπιδεικνύῃ ὡς ἀληθῆ λέγει, τοὺς συγγενεῖς παρεχόμενος τοὺς εἰδότας συνοικοῦσαν τῷ Εὐκτήμονι καὶ τοὺς δημότας καὶ τοὺς φράτορας, εἴ τι ἀκηκόασι πώποτε ἢ ἴσασιν ὑπὲρ αὐτῆς Εὐκτήμονα λειτουργήσαντα, ἔτι δὲ ποῦ
65 τέθαπται, ἐν ποίοις μνήμασι· τίς εἶδε τὰ νομιζόμενα ποιοῦντα Εὐκτήμονα· ποῖ δ' ἔτ' ἰόντες οἱ παῖδες ἐναγίζουσι καὶ χέονται, καὶ τίς εἶδε ταῦτα τῶν πολιτῶν ἢ τῶν οἰκετῶν Εὐκτήμονος. ταῦτα γάρ ἐστιν ἔλεγχος ἅπαντα, καὶ οὐ λοιδορία. καὶ ἐὰν περὶ αὐτοῦ τούτου κελεύητε ἐπιδεικνύναι ὥσπερ καὶ διεμαρτύρησεν, ὑμεῖς τε τὴν ψῆφον ὁσίαν καὶ κατὰ τοὺς νόμους θήσεσθε, τοῖσδέ τε τὰ δίκαια γνήσεται.

7.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Εὔπολις καὶ Θράσυλλος καὶ Μνήσων ἀδελφοὶ γεγόνασι. τούτων ὁ μὲν Μνήσων ἄπαις ἐτελεύτησεν, ὁ δὲ Θράσυλλος παῖδα καταλιπὼν Ἀπολλόδωρον· μόνος δ' Εὔπολις καταλειφθεὶς πολλὰ τὸν Ἀπολλόδωρον ἠδίκησεν. ὅθεν Ἀρχέδαμος, πάππος τοῦ λέγοντος τὸν λόγον, τῇ τοῦ Ἀπολλοδώρου μητρὶ συνοικῶν μετὰ τὸν Θρασύλλου τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς θάνατον, καὶ τὸν Ἀπολλόδωρον ὡς ὀρφανὸν ἐλεῶν, πολλὰ τὸν Εὔπολιν ἀπήτησε χρήματα ὑπὲρ ὧν Ἀπολλόδωρον ἠδίκησε. τούτων μεμνημένος Ἀπολλόδωρος εἰσήγαγεν εἰς τοὺς φράτορας θετὸν υἱὸν ἑαυτῷ Θράσυλλον τοῦτον, υἱὸν ὄντα τῆς τε ὁμομητρίας αὐτοῦ ἀδελφῆς καὶ Ἀρχεδάμου. τοῦ δὲ Θρασύλλου ἤδη μὲν εἰς τοὺς γεννήτας καὶ φράτορας ἐγγεγραμμένου, οὔπω δ' εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον, ἐτελεύτησεν Ἀπολλόδωρος. καὶ μετὰ τὴν αὐτοῦ τελευτὴν ἐγγέγραπται μὲν ὁ Θράσυλλος εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον, οὐδὲν δ' ἧττον Εὐπόλιδος θυγάτηρ, τοῦ θείου Ἀπολλοδώρου, ἀμφισβητεῖ πρὸς Θράσυλλον, λέγουσα μηδ' ὅλως ἐγγεγράφθαι τὸν Θράσυλλον εἰς τοὺς φράτορας καὶ γεννήτας κατὰ γνώμην τοῦ Ἀππολλοδώρου, ἀλλὰ πεπλασμένην εἶναι τὴν ποίησιν. Καὶ ἡ μὲν ὑπόθεσις αὕτη, ἡ δὲ στάσις στοχασμός· διὸ καλῶς πάνυ καὶ τεχνικῶς τὸν λόγον οἰκονομῶν τὴν ἔχθραν διεξέρχεται τὴν Ἀπολλοδώρου πρὸς Εὔπολιν, ὅπερ μέγα σημεῖον γίγνεται τοῦ μὴ θέλειν αὐτὴν ὑπὸ τῆς Εὐπόλιδος θυγατρὸς κληρονομηθῆναι.

Ὤιμην μέν, ὦ ἄνδρες, προσήκειν οὐ τὰς τοιαύτας ἀμφισβητεῖσθαι ποιήσεις, εἴ τις αὐτὸς ζῶν καὶ εὖ φρονῶν ἐποιήσατο καὶ ἐπὶ τὰ ἱερὰ ἀγαγὼν εἰς

τοὺς συγγενεῖς ἀπέδειξε καὶ εἰς τὰ κοινὰ γραμματεῖα ἐνέγραψεν, ἅπανθ' ὅσα προσῆκεν αὐτὸς ποιήσας, ἀλλ' εἴ τις τελευτήσειν μέλλων διέθετο, εἴ τι πάθοι, τὴν οὐσίαν ἑτέρῳ, καὶ ταῦτ' ἐν γράμμασι κατέθετο
2 παρά τισι σημηνάμενος. ἐκεῖνον μὲν γὰρ τὸν τρόπον ποιησάμενος φανερὰς κατέστησε τὰς αὑτοῦ βουλήσεις, ὅλον τὸ πρᾶγμα ἐπικυρώσας, δόντων αὐτῷ τῶν νόμων· ὁ δ' ἐν διαθήκαις σημηνάμενος ἀδήλους ἐποίησε, διὸ πολλοὶ πεπλάσθαι φάσκοντες αὐτὰς ἀμφισβητεῖν ἀξιοῦσι πρὸς τοὺς ποιηθέντας. ἔοικε δ' οὐδὲν προὔργου τοῦτο εἶναι· καὶ γὰρ οὕτως αὐτῶν φανερῶς πεπραγμένων ὅμως ὑπὲρ τῆς θυγατρὸς τῆς Εὐπόλιδος ἥκουσι περὶ τῶν Ἀπολλοδώρου χρημάτων
3 πρὸς ἐμὲ ἀμφισβητήσοντες. ἐγὼ δ' εἰ μὲν ἑώρων ὑμᾶς μᾶλλον ἀποδεχομένους τὰς διαμαρτυρίας ἢ τὰς εὐθυδικίας, κἂν μάρτυρας προὐβαλόμην μὴ ἐπίδικον εἶναι τὸν κλῆρον ὡς ποιησαμένου με υἱὸν Ἀπολλοδώρου κατὰ τοὺς νόμους· ἐπειδὴ δ' οὐ διαφεύγει τὰ δίκαια μὴ οὐ καὶ τοῦτον γιγνώσκεσθαι τὸν τρόπον, καὶ παρ' ὑμῖν αὐτοῖς ἥκω διαλεξόμενος περὶ τῶν πεπραγμένων, ἵνα μηδεμίαν ἡμῖν αἰτίαν περὶ τοῦ μὴ
4 βούλεσθαι δοῦναι δίκην τοιαύτην ἐπιφέρωσιν. ἀποδείξω δὲ ὡς οὐ μόνον ἐπὶ τοῖς ἐγγυτάτω γένους τὸν κλῆρον Ἀπολλόδωρος οὐ καταλέλοιπε, πολλὰ καὶ δεινὰ ὑπὸ τούτων ἀδικηθείς, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐμὲ ἐποιήσατο δικαίως, ὄντα ἀδελφιδοῦν, καὶ μεγάλα εὐεργετημένος ὑφ' ἡμῶν. δέομαι δὲ ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, πάντων ὁμοίως εὔνοιάν τέ μοι παρασχεῖν, κἂν ἐπὶ τὸν κλῆρον ἀναιδῶς αὐτοὺς ἰόντας ἐξελέγχω, βοηθεῖν μοι τὰ δίκαια. ποιήσομαι δ' ὡς ἂν κἀγὼ δύνωμαι διὰ βραχυτάτων τοὺς λόγους, ἐξ ἀρχῆς ὡς ἔχει τὰ γενόμενα διδάσκων ὑμᾶς.

Εὔπολις γάρ, ὦ ἄνδρες, καὶ Θράσυλλος καὶ Μνή- 5
σων ἀδελφοὶ ἦσαν ὁμομήτριοι καὶ ὁμοπάτριοι. τούτοις οὐσίαν ὁ πατὴρ κατέλιπε πολλήν, ὥστε καὶ λειτουργεῖν ἕκαστον ἀξιοῦσθαι παρ' ὑμῖν. ταύτην ἐκεῖνοι τρεῖς ὄντες ἐνείμαντο πρὸς ἀλλήλους. τούτων δύο ἐτελεύτησαν περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον, ὁ μὲν Μνήσων ἐνθάδε ἄγαμος καὶ ἄπαις, ὁ δὲ Θράσυλλος τῶν ἐν Σικελίᾳ καταλεγεὶς τριηράρχων, καταλιπὼν υἱὸν
Ἀπολλόδωρον τὸν ἐμὲ νῦν ποιησάμενον. Εὔπολις 6
οὖν μόνος αὐτῶν λειφθεὶς οὐ μικρὰ | ἀπολαῦσαι τῶν χρημάτων ἠξίωσεν, ἀλλὰ τὸν μὲν Μνήσονος κλήρου, οὗ καὶ Ἀπολλοδώρῳ προσῆκε τὸ ἡμικλήριον, πάντα εἰς αὐτὸν περιεποίησε, φάσκων αὐτῷ δοῦναι τὸν ἀδελφόν, αὐτὸν δ' ἐκεῖνον οὕτω διῴκησεν ἐπιτροπεύων ὥστε τριῶν αὐτῷ ταλάντων δίκην ὀφλεῖν.
Ἀρχέδαμος γὰρ ὁ πάππος οὑμός, ἐξ οὗ τὴν μητέρα 7
ἔσχε τὴν Ἀπολλοδώρου, τήθην δὲ ἐμήν, ὁρῶν αὐτὸν πάντων ἀποστερούμενον τῶν χρημάτων, ἔτρεφέ τε αὐτὸν παῖδα ὄνθ' ὡς ἑαυτοῦ, καὶ τὴν μητέρα κομισάμενος, ἀνδρί τε γενομένῳ συνηγωνίσατο καὶ εἰσέπραξε τὸ ἡμικλήριον ὧν Μνήσων κατέλιπεν ὅσα τε ἐκ τῆς ἐπιτροπῆς ἀπεστέρησε, δίκας δύο ἑλών. καὶ τὴν οὐσίαν ἐποίησε κομίσασθαι τὴν αὑτοῦ πᾶσαν.
καὶ διὰ ταῦτα Εὔπολις μὲν καὶ Ἀπολλόδωρος ἐχθρῶς 8
ἔχοντες τὸν πάντα χρόνον διετέλεσαν πρὸς ἀλλήλους, ὁ δὲ πάππος οὑμὸς καὶ Ἀπολλόδωρος φιλικῶς, ὥσπερ προσῆκε. τοῖς δ' ἔργοις ἄν τις τεκμήραιτο μάλιστα ὅτι Ἀπολλόδωρος πέπονθεν ὃ ἀντευποιεῖν ἠξίου τοὺς ἑαυτὸν εὐεργετήσαντας. συμφορᾷ γὰρ τοῦ πάππου χρησαμένου καὶ ληφθέντος εἰς τοὺς πολεμίους καὶ χρήματα εἰσενεγκεῖν εἰς λύτρα καὶ ὁμηρεῦσαι ὑπὲρ αὐτοῦ ἠθέλησεν, ἕως οὗ εὐπορήσειεν ἐκεῖνος τἀργύ-

9 ριον. ἐξ εὐπόρου τε ἀπορωτέρῳ γεγενημένῳ συν-
διῴκει τὰ ἐκείνου, μεταδιδοὺς ὧν εἶχεν. εἰς Κόριν-
θόν τε στρατεύεσθαι μέλλων, εἴ τι πάθοι, διέθετο
τὴν οὐσίαν καὶ ἔδωκε τῇ ἐκείνου μὲν θυγατρί, ἐμῇ
δὲ μητρί, αὐτοῦ δὲ ἀδελφῇ, διδοὺς αὐτὴν Λακρα-
τίδῃ τῷ νῦν ἱεροφάντῃ γεγενημένῳ. τοιοῦτος ἦν
ἐκεῖνος περὶ ἡμᾶς τοὺς ἐξ ἀρχῆς αὐτὸν σώσαντας.
10 ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, καὶ δίκας εἷλεν Εὔπολιν δύο, τὴν
μὲν ἐπιτροπῆς τὴν δὲ ἡμικληρίου, τοῦ πάππου συνη-
γωνισμένου καὶ λέγοντος, τά τε χρήματα ἐκομίσατο
δι' ἡμᾶς καὶ ταύτας τὰς χάριτας ἡμῖν ἀνταπέδωκε,
τούτων πρῶτον βούλομαι παρασχέσθαι τοὺς μάρτυ-
ρας. Καί μοι κάλει δεῦρο αὐτούς.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

11 Αἱ μὲν οὖν παρ' ἡμῶν εὐεργεσίαι τοιαῦται καὶ
τηλικαῦται τὸ μέγεθός εἰσιν· αἱ δὲ πρὸς ἐκεῖνον ἔχ-
θραι περὶ τοσούτων χρημάτων ἦσαν, ἃς οὐχ οἷόν τ'
εἰπεῖν ὡς διελύσαντο καὶ φίλοι ἐγένοντο. μεγάλα
γὰρ τεκμήρια αὐτῶν ἐστιν· Εὔπολις γὰρ αὐτῷ δυοῖν
θυγατέρων οὐσῶν καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν γεγονὼς καὶ
χρήμαθ' ὁρῶν κεκτημένον, οὐδετέραν αὐτῷ τούτων
12 ἔδωκε. καίτοι δοκοῦσιν ἐπιγαμίαι καὶ μὴ συγγενεῖς
ἄνδρας ἀλλὰ καὶ τοὺς τυχόντας ἀπαλλάττειν μεγάλης
διαφορᾶς, ὅταν ἃ περὶ πλείστου ποιοῦνται, ταῦτ'
ἀλλήλοις ἐγχειρίζωσιν. εἴτ' οὖν Εὔπολις γεγένηται
αἴτιος μὴ δοῦναι βουληθείς, εἴτ' Ἀπολλόδωρος λα-
βεῖν μὴ ἐθελήσας, τὰς ἔχθρας, ὅτι διέμειναν, τὸ
ἔργον δεδήλωκε.
13 Καὶ περὶ μὲν τῆς ἐκείνων διαφορᾶς ἱκανοὺς εἶναι
νομίζω καὶ τοὺς εἰρημένους λόγους· οἶδα γὰρ ὅτι
καὶ ὑμῶν ὅσοι πρεσβύτεροι μνημονεύουσιν ὅτι ἐμέ-

νοντο ἀντίδικοι· τό τε γὰρ μέγεθος τῶν δικῶν, καὶ
διότι πολὺ αὐτὸν Ἀρχέδαμος εἶλεν, περιφάνειάν τινα
ἐποίησεν. ὡς δὲ ἐμὲ ἐποιήσατο υἱὸν ζῶν αὐτὸς καὶ
κύριον τῶν αὑτοῦ κατέστησε καὶ εἰς τοὺς γεννήτας
καὶ εἰς τοὺς φράτορας ἐνέγραψε, τούτοις ἤδη μοι
τὸν νοῦν προσέχετε, ὦ ἄνδρες. Ἀπολλοδώρῳ γὰρ ἦν 14
υἱός, ὃν ἐκεῖνος καὶ ἤσκει καὶ δι' ἐπιμελείας εἶχεν,
ὥσπερ καὶ προσῆκον ἦν. ἕως μὲν οὖν ἐκεῖνος ἔζη,
διάδοχον τῆς οὐσίας ἤλπιζεν αὐτὸν καταστήσειν τῆς
ἑαυτοῦ· ἐπειδὴ δὲ ἐτελεύτησε νοσήσας τοῦ ἐξελθόν-
τος ἐνιαυτοῦ μηνὸς Μαιμακτηριῶνος, ἐπὶ τοῖς πα-
ροῦσιν ἀθυμήσας καὶ τὴν ἡλικίαν τὴν ἑαυτοῦ κατα-
μεμψάμενος οὐκ ἐπελάθετο ὑφ' ὧν καὶ ἐξ ἀρχῆς εὖ
πεπονθὼς ἦν, ἀλλ' ἐλθὼν ὡς τὴν ἐμὴν μητέρα ἑαυ-
τοῦ δὲ ἀδελφήν, ἣν περὶ πλείστου πάντων ἐποιεῖτο,
λαβεῖν ἠξίωσέ με υἱὸν καὶ ᾔτησε καὶ ἔτυχεν. οὕτω 15
δ' ἐπείσθη ταῦτα ποιῆσαι διὰ ταχέων, ὥστ' εὐθέως
με λαβὼν ᾤχετ' ἄγων πρὸς αὑτὸν καὶ πάντα τὰ αὑ-
τοῦ διοικεῖν παρέδωκεν, ὡς αὐτὸς μὲν | οὐδὲν ἂν
ἔτι πρᾶξαι τούτων δυνηθείς, ἐμοῦ δὲ ταῦτα πάντα
οἵου τε ἐσομένου ποιεῖν. καὶ ἐπειδὴ Θαργήλια ἦν,
ἤγαγέ με ἐπὶ τοὺς βωμοὺς εἰς τοὺς γεννήτας τε καὶ
φράτορας. ἔστι δ' αὐτοῖς νόμος ὁ αὐτός, ἐάν τέ τινα 16
φύσει γεγονότα εἰσάγῃ τις ἐάν τε ποιητόν, ἐπιθεῖ-
ναι πίστιν κατὰ τῶν ἱερῶν ἦ μὴν ἐξ ἀστῆς εἰσάγειν
καὶ γεγονότα ὀρθῶς καὶ τὸν ὑπάρχοντα φύσει καὶ
τὸν ποιητόν· ποιήσαντος δὲ τοῦ εἰσάγοντος ταῦτα
μηδὲν ἧττον διαψηφίζεσθαι καὶ τοὺς ἄλλους, κἂν
δόξῃ, τότ' εἰς τὸ κοινὸν γραμματεῖον ἐγγράφειν,
πρότερον δὲ μή· τοιαύτας ἀκριβείας ἔχει τὰ δίκαια
τὰ παρ' αὐτοῖς. τοῦ νόμου δὴ οὕτως ἔχοντος, καὶ 17
τῶν φρατόρων τε καὶ γεννητῶν ἐκείνῳ οὐκ ἀπι-

στούντων ἐμέ τε οὐκ ἀγνοούντων, ὅτι ἦν ἐξ ἀδελφῆς
αὐτῷ γεγονώς, ἐγγράφουσί με εἰς τὸ κοινὸν γραμ-
ματεῖον ψηφισάμενοι πάντες, ἐπιθέντος ἐκείνου τὴν
πίστιν καθ' ἱερῶν. καὶ οὕτω μὲν ὑπὸ ζῶντος ἐποιή-
θην, καὶ εἰς τὸ κοινὸν γραμματεῖον ἐνεγράφην Θρά-
συλλος Ἀπολλοδώρου, ποιησαμένου με ἐκείνου τοῦ-
τον τὸν τρόπον, τῶν νόμων αὐτῷ δεδωκότων. Ὡς
δ' ἀληθῆ λέγω, λαβέ μοι τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

18 Οἶμαι τοίνυν, ὦ ἄνδρες, μᾶλλον ἂν ὑμᾶς τοῖς
μεμαρτυρηκόσι πιστεύειν, καὶ οἵτινες τῶν ὁμοίως
προσηκόντων ἔργοις φανερῶς μεμαρτυρήκασιν ὡς
ἐκεῖνος ταῦτα ὀρθῶς καὶ κατὰ τοὺς νόμους ἔπραξε.
κατέλιπε γὰρ Εὔπολις θυγατέρας δύο, ταύτην τε ἣ
νῦν ἀμφισβητεῖ καὶ Προνάπει συνοικεῖ, καὶ ἄλλην
ἣν ἔσχεν Αἰσχίνης ὁ Λουσιεύς, ἣ τετελεύτηκεν υἱὸν
19 ἄνδρα ἤδη καταλιποῦσα, Θρασύβουλον. ἔστι δὲ νόμος
ὅς, ἐὰν ἀδελφὸς ὁμοπάτωρ ἄπαις τελευτήσῃ καὶ μὴ
διαθέμενος, τήν τε ἀδελφὴν ὁμοίως, κἂν ἐξ ἑτέρας
ἀδελφιδοῦς ᾖ γεγονώς, ἰσομοίρους τῶν χρημάτων
καθίστησι. καὶ τοῦτο οὐκ ἀγνοούμενόν ἐστιν οὐδὲ
παρ' αὐτοῖς τούτοις. ἔργῳ γὰρ οὗτοι φανερὸν τοῦτο
πεποιήκασι· τοῦ γὰρ Εὐπόλιδος υἱέος ἄπαιδος Ἀπολ-
λοδώρου τελευτήσαντος τὰ ἡμίσεα Θρασύβουλος εἴ-
ληφεν, οὐσίας καὶ πεντεταλάντου καταλειφθείσης
20 ῥᾳδίως. πατρῴων μὲν οὖν καὶ ἀδελφοῦ χρημάτων
τὸ ἴσον αὐτοῖς ὁ νόμος μετασχεῖν δίδωσιν· ἀνεψιοῦ
δέ, καὶ εἴ τις ἔξω ταύτης τῆς συγγενείας ἐστίν, οὐκ
ἴσον, ἀλλὰ προτέροις τοῖς ἄρρεσι τῶν θηλειῶν τὴν
ἀγχιστείαν πεποίηκε. λέγει γὰρ „κρατεῖν δὲ τοὺς
ἄρρενας καὶ τοὺς ἐκ τῶν ἀρρένων, οἳ ἂν ἐκ τῶν αὐ-

τῶν ὦσι, κἂν μένει ἀμφοτέρω συγγενεῖς ὄντες." ταύτῃ μὲν οὖν οὐδὲ μέρους λαχεῖν προσῆκε, Θρασυβούλῳ δὲ ἁπάντων, εἰ μὴ κυρίαν ἡγεῖτο εἶναι τὴν ἐμὴν εἰσποίησιν. ἐκεῖνος τοίνυν οὔτε ἐξ ἀρχῆς ἠμ- 21
φισβήτηκε πρὸς ἐμὲ οὐδὲν οὔτε νῦν δίκην εἴληχε περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ ταῦτα πάντα καλῶς ἔχειν ὡμολόγηκεν· οἱ δ' ὑπὲρ ταύτης πάντων ἀμφισβητεῖν τετολμήκασιν· εἰς τοῦτο ἀναιδείας ἐληλύθασι. Λαβὲ δὴ αὐτοῖς τοὺς νόμους, παρ' οὓς ταῦτα πεποιήκασι, καὶ ἀνάγνωθι.

ΝΟΜΟΣ.

Ἐνταῦθα μὲν ὁμοίως καὶ ἀδελφὴ καὶ ἀδελφιδοῦς 22
ἰσόμοιροι κατὰ τὸν νόμον εἰσί. Λαβὲ δὴ καὶ τοῦτον, καὶ ἀναγίγνωσκε αὐτοῖς.

ΝΟΜΟΣ.

Ἐὰν μὴ ὦσιν ἀνεψιοὶ μηδὲ ἀνεψιῶν παῖδες, μηδὲ τοῦ πρὸς πατρὸς γένους ᾖ προσήκων μηδείς, τότε ἀπέδωκε τοῖς πρὸς μητρός, διορίσας οὓς δεῖ κρατεῖν. Λαβὲ δὲ αὐτοῖς καὶ τοῦτον τὸν νόμον καὶ ἀνάγνωθι.

ΝΟΜΟΣ.

Ταῦτα τῶν νόμων κελευόντων ὁ μὲν ἀνὴρ ὢν 23
οὐδὲ τοῦ μέρους εἴληχεν, οἱ δ' ὑπὲρ ταύτης τῆς γυναικὸς ἁπάντων· οὕτω τὴν ἀναίδειαν οὐδεμίαν ζημίαν εἶναι νομίζουσι, καὶ ὑπὲρ τούτων τολμήσουσι, καὶ τοῖς λόγοις χρῶνται τοιούτοις, ὡς αὐτοῖς ὅλου τοῦ κλήρου ληκτέον, ὅτι Θρασύβουλος ἐκποίητος εἰς τὸν οἶκον τὸν Ἱππολοχίδου γέγονε, λέγοντες τοῦτο μὲν ἀληθές, ἐκεῖνο δ' οὐ προσῆκον· τί γὰρ ἧττον 24
αὐτῷ τῆς συγγενείας ταύτης προσῆκεν; οὐ γὰρ κατὰ τὸν πατέρα ἀλλὰ κατὰ τὴν μητέρα καὶ τῶν Ἀπολλο-

δώρου τοῦ Εὐπόλιδος υἱέος τὸ μέρος εἴληφε· καὶ τοῦνδε ἐξῆν | αὐτῷ κατὰ ταύτην τὴν συγγένειαν λαγχάνειν, ὄντι προτέρῳ ταύτης, εἴπερ τὰ πεπραγμένα
25 μὴ κυρίως ἔχειν ἐνόμιζεν. ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἀναισχυντος. μητρὸς δ' οὐδείς ἐστιν ἐκποίητος, ἀλλ' ὁμοίως ὑπάρχει τὴν αὐτὴν εἶναι μητέρα, κἂν ἐν τῷ πατρῴῳ μένῃ τις οἴκῳ κἂν ἐκποιηθῇ. διὸ τῶν Ἀπολλοδώρου χρημάτων οὐκ ἀπεστερήθη τοῦ μέρους, ἀλλὰ μετείληφε τὸ ἡμικλήριον, πρὸς ταύτην νειμάμενος. Ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

26 Οὕτω μὲν οὐχ οἱ γεννῆται μόνον καὶ φράτορες γεγόνασι μάρτυρες τῆς ἐμῆς ποιήσεως, ἀλλὰ καὶ Θρασύβουλος οὐκ ἀμφισβητῶν ἔργῳ δεδήλωκεν ὅτι τὰ πεπραγμένα Ἀπολλοδώρῳ κυρίως ἔχειν νομίζει καὶ κατὰ τοὺς νόμους· οὐ γὰρ ἄν ποτε τοσούτων χρημάτων οὐκ ἐλάγχανε. γεγόνασι δὲ ὅμως καὶ ἄλλοι μάρ-
27 τυρες αὐτῶν. πρὶν γὰρ ἐμὲ ἥκειν ἐκ τῆς Πυθιάδος, ἔλεγε πρὸς τοὺς δημότας Ἀπολλόδωρος ὅτι πεποιημένος εἴη με υἱὸν καὶ ἐγγεγραφὼς εἰς τοὺς συγγενεῖς καὶ φράτορας, καὶ παραδεδώκει τὴν οὐσίαν, καὶ διεκελεύεθ' ὅπως ἄν, εἴ τι πάθοι πρότερον, ἐγγράφωσί με εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον Θράσυλλον
28 Ἀπολλοδώρου καὶ μὴ ὡς ἄλλως ποιήσωσι. κἀκεῖνοι ταῦτα ἀκούσαντες, τούτων ἐν ἀρχαιρεσίαις κατηγορούντων καὶ λεγόντων ὡς οὐκ ἐποιήσατό με υἱόν, καὶ ἐξ ὧν ἤκουσαν καὶ ἐξ ὧν ᾔδεσαν, ὀμόσαντες καθ' ἱερῶν ἐνέγραψάν με, καθάπερ ἐκεῖνος ἐκέλευε· τοσαύτη περιφάνεια τῆς ἐμῆς ποιήσεως ἐγένετο παρ' αὐτοῖς. Ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐπὶ μὲν τοσούτων μαρτύρων, ὦ ἄνδρες, γέγο- 29
νεν ἡ ποίησις, ἔχθρας μὲν παλαιᾶς αὐτῷ πρὸς τού-
τους οὔσης, φιλίας δὲ πρὸς ἡμᾶς καὶ εὐμενείας οὐ
μικρᾶς ὑπαρχούσης. ὡς δ' οὐδ' εἰ μηδέτερον τούτων
ὑπῆρχε, μήτε ἔχθρα πρὸς τούτους μήτε φιλία πρὸς
ἡμᾶς, οὐκ ἄν ποτε Ἀπολλόδωρος ἐπὶ τούτοις τὸν
κλῆρον τοῦτον κατέλιπεν, οἶμαι καὶ ταῦθ' ὑμῖν ῥᾳ-
δίως ἐπιδείξειν. πάντες γὰρ οἱ τελευτήσειν μέλλον- 30
τες πρόνοιαν ποιοῦνται σφῶν αὐτῶν, ὅπως μὴ ἐξε-
ρημώσουσι τοὺς σφετέρους αὐτῶν οἴκους, ἀλλ' ἔσται
τις καὶ ὁ ἐναγιῶν καὶ πάντα τὰ νομιζόμενα αὐτοῖς
ποιήσων· διὸ κἂν ἄπαιδες τελευτήσωσιν, ἀλλ' οὖν
υἱὸν ποιησάμενοι καταλείπουσι. καὶ οὐ μόνον ἰδίᾳ
ταῦτα γιγνώσκουσιν, ἀλλὰ καὶ δημοσίᾳ τὸ κοινὸν τῆς
πόλεως οὕτω ταῦτ' ἔγνωκε· νόμῳ γὰρ τῷ ἄρχοντι
τῶν οἴκων, ὅπως ἂν μὴ ἐξερημῶνται, προστάττει
τὴν ἐπιμέλειαν. ἐκείνῳ δὲ πρόδηλον ἦν ὅτι εἰ κατα- 31
λείψαι τὸν κλῆρον ἐπὶ τούτοις, ἔρημον ποιήσει τὸν
οἶκον, προορῶντι ταύτας τὰς ἀδελφὰς τὸν μὲν Ἀπολ-
λοδώρου τοῦ ἀδελφοῦ κλῆρον ἐχούσας, ἐκείνῳ δ' οὐκ
εἰσποιούσας ὄντων αὐταῖς παίδων, καὶ τοὺς μὲν ἄν-
δρας αὐτῶν τὴν γῆν, ἣν ἐκεῖνος κατέλιπε, καὶ τὰ
κτήματα πέντε ταλάντων πεπρακότας καὶ τὸ ἀργύ-
ριον διανενεμημένους, τὸν δὲ οἶκον αἰσχρῶς οὕτω καὶ
δεινῶς ἐξηρημωμένον. ὃς δὴ ταῦτ' ᾔδει τὸν τούτων 32
ἀδελφὸν πεπονθότα, πῶς ἂν προσεδόκησεν αὐτός, εἰ
καὶ φίλος ἦν, τυχεῖν τῶν νομιζομένων ὑπ' αὐτῶν,
ἀνεψιὸς ὢν ἀλλ' οὐκ ἀδελφὸς αὐταῖς; οὐκ ἐνῆν ἐλ-
πίσαι δήπουθεν. Ἀλλὰ μὴν ὅτι ἄπαιδα ἐκεῖνον πε-
ριεωράκασι καὶ τὰ χρήματα ἔχουσι καὶ οἶκον ἐκ τοῦ

φανεροῦ τριηραρχοῦντα ἀνῃρήκασι, κάλει μοι καὶ
τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

33 Εἰ τοίνυν καὶ τοιοῦτοι τὰς φύσεις περὶ ἀλλήλους
εἰσὶ καὶ ἔχθραι πρὸς Ἀπολλόδωρον τὸν ἐμὲ ποιησά-
μενον ὑπῆρχον αὐτοῖς τηλικαῦται τὸ μέγεθος, τί βέλ-
τιον ἂν ἔπραξεν ἢ ταῦτα βουλευσάμενος ἅπερ ἐποίη-
σεν; ἢ νὴ Δία παιδίον ἐποιήσατο λαβὼν παρά του
τῶν φίλων ὄντων, καὶ τούτῳ τὴν οὐσίαν ἔδωκεν;
ἀλλὰ καὶ τοῦτ' ἦν ἄδηλον καὶ τοῖς γεννήσασιν, εἴτε
σπουδαῖον εἴτε μηδενὸς ἄξιον ἔμελλεν ἔσεσθαι, διὰ
34 τὴν ἡλικίαν. ἐμοῦ δὲ πεῖραν εἰλήφει, δοκιμασίαν
ἱκανὴν λαβών. εἴς τε γὰρ τὸν πατέρα καὶ τὴν μη-
τέρα | οἷος ἦν ἀκριβῶς ᾔδει, τῶν τ' οἰκείων ἐπιμελῆ
καὶ τἀμαυτοῦ πράττειν ἐπιστάμενον· ἐν ἀρχῇ τε, θεσ-
μοθετήσας, ὡς ἐγενόμην οὐκ ἄδικος οὐδὲ πλεονέκτης,
ἠπίστατο σαφῶς. ὥστ' οὐκ ἀγνοῶν ἀλλὰ σαφῶς εἰ-
35 δὼς ἐποίει με τῶν αὑτοῦ κύριον. καὶ μὴν οὐδὲ ἀλ-
λότριον ἀλλ' ὄντα ἀδελφιδοῦν, οὐδ' αὖ μικρὰ πεπον-
θὼς ἀλλὰ μεγάλα ἀγαθὰ ὑφ' ἡμῶν, οὐδ' αὖ ἀφιλό-
τιμον, ὃς τὰ ὄντα ἀφιέναι ἔμελλον ὥσπερ οὗτοι τὰ
τοῦ κλήρου πεποιήκασιν, ἀλλὰ βουλησόμενον καὶ
τριηραρχεῖν καὶ πολεμεῖν καὶ χορηγεῖν καὶ πάνθ'
36 ὑμῖν τὰ προσταττόμενα ποιεῖν, ὥσπερ κἀκεῖνος. καί-
τοι εἰ καὶ συγγενὴς καὶ φίλος καὶ εὐεργέτης καὶ φι-
λότιμος καὶ δεδοκιμασμένος ὑπῆρχον τοιοῦτος εἶναι,
τίς ἂν ἀμφισβητήσειε μὴ οὐκ ἀνδρὸς εὖ φρονοῦντος
εἶναι ταύτην τὴν ποίησιν; ἐγὼ τοίνυν ἕν γε τῶν ὑπ'
ἐκείνου δοκιμασθέντων ἤδη πεποίηκα· γεγυμνασιάρ-
χηκα γὰρ εἰς Προμήθεια τοῦδε τοῦ ἐνιαυτοῦ φιλοτί-

μως, ὡς οἱ φυλέται πάντες ἴσασιν. Ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τὰ μὲν ἡμέτερα δίκαια, καθ' ἃ προσηκόντως 37
ἔχειν φαμὲν τὸν κλῆρον, ταῦτ' ἐστίν, ὦ ἄνδρες· δεόμεθα δ' ὑμῶν βοηθεῖν ἡμῖν καὶ ἕνεκα Ἀπολλοδώρου καὶ ἕνεκα τοῦ ἐκείνου πατρός· οὐ γὰρ ἀχρήστους αὐτοὺς εὑρήσετε πολίτας, ἀλλ' ὡς οἷόν τ' εἰς τὰ ὑμέτερα προθυμοτάτους. ὁ μὲν γὰρ πατὴρ αὐτοῦ τάς τε 38
ἄλλας ἁπάσας λειτουργίας λελειτούργηκε, καὶ τριηραρχῶν τὸν πάντα χρόνον διετέλεσεν, οὐκ ἐκ συμμορίας τὴν ναῦν ποιησάμενος ὥσπερ οἱ νῦν, ἀλλ' ἐκ τῶν αὑτοῦ δαπανῶν, οὐδὲ δεύτερος αὐτὸς ὢν ἀλλὰ κατὰ μόνας, οὐδὲ δύο ἔτη διαλιπὼν ἀλλὰ συνεχῶς, οὐδ' ἀφοσιούμενος ἀλλ' ὡς οἷόν τ' ἄριστα παρασκευαζόμενος. ἀνθ' ὧν ὑμεῖς κἀκεῖνον ἐτιμᾶτε, μεμνημένοι τούτων τῶν ἔργων, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τῶν χρημάτων ἀποστερούμενον ἐσώσατε, τοὺς ἔχοντας ἀποδοῦναι τὰ ὄντ' αὐτῷ καταναγκάσαντες. καὶ 39
μὴν καὶ αὐτὸς Ἀπολλόδωρος οὐχ ὥσπερ Προνάπης ἀπεγράψατο μὲν τίμημα μικρόν, ὡς ἱππάδα δὲ τελῶν ἄρχειν ἠξίου τὰς ἀρχάς, οὐδὲ βίᾳ μὲν ἐζήτει τὰ ἀλλότρι' ἔχειν, ὑμᾶς δ' ᾤετο δεῖν μηδὲν ὠφελεῖν, ἀλλὰ φανερὰ τὰ ὄντα καταστήσας ὑμῖν, ὅσα προστάττοιτε, πάνθ' ὑπηρέτει φιλοτίμως, οὐδέν τ' ἀδικῶν ἐκ τῶν ἑαυτοῦ φιλοτίμως ἐπειρᾶτο ζῆν, εἰς αὑτὸν μὲν τὰ μέτρια ἀναλίσκειν οἰόμενος δεῖν, τὰ δ' ἄλλα τῇ πόλει περιποιεῖν, ἵνα ἐξαρκοίη πρὸς τὰς δαπάνας. καὶ 40
τούτων τίνα λειτουργίαν οὐκ ἐξελειτούργησεν; ἢ τίνα εἰσφορὰν οὐκ ἐν πρώτοις εἰσήνεγκεν; ἢ τί παραλέλοιπεν ὧν προσῆκεν; ὅς γε καὶ παιδικῷ χορῷ χορη-

γῶν ἐνίκησεν, ὧν μνημεῖα τῆς ἐκείνου φιλοτιμίας ὁ
τρίπους ἐκεῖνος ἕστηκε. καίτοι τί χρὴ τὸν μέτριον
πολίτην; οὐχ οὗ μὲν ἕτεροι τὰ μὴ προσήκοντ᾽ ἐβιά-
ζοντο λαμβάνειν, τούτων μηδὲν ποιεῖν, τὰ δ᾽ ἑαυ-
τοῦ πειρᾶσθαι σῴζειν; οὗ δ᾽ ἡ πόλις δεῖται χρημά-
των, ἐν πρώτοις εἰσφέρειν καὶ μηδὲν ἀποκρύπτεσθαι
41 τῶν ὄντων; ἐκεῖνος τοίνυν τοιοῦτος ἦν· ἀνθ᾽ ὧν δι-
καίως ἂν αὐτῷ ταύτην τὴν χάριν ἀποδοίητε, τὴν
ἐκείνου γνώμην περὶ τῶν αὑτοῦ κυρίαν εἶναι ποιή-
σαντες. καὶ μὴν καὶ ἐμέ γε, ὅσα κατὰ τὴν ἐμὴν ἡλι-
κίαν, εὑρήσετε οὐ κακὸν οὐδὲ ἄχρηστον. ἐστράτευ-
μαι τὰς στρατείας τῇ πόλει, τὰ προστεττόμενα ποιῶ·
42 τοῦτο γὰρ τῶν τηλικούτων ἔργον ἐστί. καὶ ἐκείνων
οὖν ἕνεκα καὶ ἡμῶν εἰκότως ἂν ποιήσαισθε πρόνοιαν,
ἄλλως τε καὶ τούτων τριηραρχοῦντα οἶκον πεντετά-
λαντον ἀνῃρηκότων καὶ πεπρακότων καὶ ἔρημον πε-
ποιηκότων, ἡμῶν δὲ καὶ λελειτουργηκότων ἤδη καὶ
λειτουργησόντων, ἂν ὑμεῖς ἐπικυρώσητε τὴν Ἀπολ-
λοδώρου γνώμην ἀποδόντες ἡμῖν τοῦτον τὸν κλῆρον.
43 Ἵνα δὲ μὴ δοκῶ διατρίβειν περὶ ταῦτα ποιούμε-
νος τοὺς λόγους, βούλομαι διὰ βραχέων ὑμᾶς ὑπο-
μνήσας οὕτω καταβαίνειν, τί ἑκάτερος ἡμῶν ἀξιοῖ,
δηλώσας. ἐγὼ μὲν ἀδελφῆς οὔσης τῆς ἐμῆς | μητρὸς
Ἀπολλοδώρῳ, φιλίας αὐτοῖς πολλῆς ὑπαρχούσης,
ἔχθρας δ᾽ οὐδεμιᾶς πώποτε γενομένης, ἀδελφιδοῦς
ὢν καὶ ποιηθεὶς υἱὸς ὑπ᾽ ἐκείνου ζῶντος καὶ εὖ φρο-
νοῦντος, καὶ εἰς τοὺς γεννήτας καὶ φράτορας ἐγγρα-
φείς, ἔχειν τὰ δοθέντα, καὶ μὴ εἶναι ἐπὶ τούτοις ἐξ-
ερημῶσαι τὸν οἶκον τὸν ἐκείνου. Προνάπης δὲ τί
44 ὑπὲρ τῆς ἀμφισβητούσης; ἔχειν μὲν τοῦ τῆς γυναικὸς
ἀδελφοῦ τιμὴν τοῦ ἡμικληρίου πένθ᾽ ἡμιτάλαντα,
λαβεῖν δὲ καὶ τόνδε τὸν κλῆρον ἑτέρων ταῖς ἀγχι-

πειίαις προτέρων αὐτοῦ τῆς γυναικὸς οὐσῶν, οὔτ' ἐκείνῳ παῖδα εἰσπεποιηκὼς ἀλλὰ τὸν οἶκον ἐξηρημωκώς, οὐδὲ τούτῳ ἂν εἰσποιήσας ἀλλ' ὁμοίως ἂν καὶ τοῦτον ἐξερημώσας, καὶ ἔχθρας μὲν τηλικαύτης ὑπαρχούσης αὐτοῖς, διαλλαγῆς δὲ οὐδεμιᾶς πώποθ' ὕστερον γενομένης. ταῦτα χρὴ σκοπεῖν, ὦ ἄνδρες, κἀκεῖνο ἐνθυμεῖσθαι, ὅτι ἐγὼ μὲν ἀδελφιδοῦς αὐτῷ, ἡ δὲ ἀνεψιὰ τοῦ τελευτήσαντος, καὶ ὅτι ἡ μὲν δύ' ἔχειν ἀξιοῖ κλήρους, ἐγὼ δὲ τοῦτον μόνον εἰς ὅνπερ εἰσεποιήθην, καὶ ὅτι αὕτη μὲν οὐκ εὔνους τῷ καταλιπόντι τὸν κλῆρον, ἐγὼ δὲ καὶ ὁ ἐμὸς πάππος εὐεργέται γεγόναμεν αὐτοῦ. ταῦτα πάντα σκεψάμενοι καὶ διαλογιζόμενοι πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς τίθεσθε τὴν ψῆφον ᾗ δίκαιόν ἐστιν.

Οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν· οἶμαι γὰρ ὑμᾶς οὐδὲν ἀγνοεῖν τῶν εἰρημένων.

8.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΙΡΩΝΟΣ ΚΛΗΡΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Κίρωνος ἄπαιδος γνησίων τελευτήσαντος παίδων ἀδελφιδοῦς τις αὐτοῦ κατὰ πατέρα ἀντιποιηθεὶς τοῦ κλήρου παρέλαβε τὴν οὐσίαν αὐτοῦ παρὰ τῆς γυναικός· καὶ μετὰ ταῦτα ὁ λέγων τὸν λόγον γράφεται τὸν ἀδελφιδοῦν, φάσκων θυγατριδοῦς εἶναι Κίρωνος, καὶ ὅτι ἡ γυνὴ τοῦ τετελευτηκότος ἑκοῦσα προέδωκε τὸν κλῆρον τῷ ἀδελφιδῷ, ἵνα μέρος δοῦσα αὐτῷ τὰ λοιπὰ κερδάνῃ. Καὶ ἡ μὲν ὑπόθεσις αὕτη, ἡ στάσις δὲ στοχασμός· ζητεῖται γὰρ εἴτε θυγατριδοῦς ἐστιν οὗτος τοῦ Κίρωνος γνήσιος εἴτε οὔ. ἐπιπλέκεται δ' αὐτῷ καὶ ἡ κατὰ ποιότητα ζήτησις·

ὁ γὰρ ἀδελφιδοῦς ἠγωνίζετο, λέγων ὅτι εἰ καὶ δῶμεν ἐκείνην γνησίαν εἶναι θυγατέρα Κίρωνος, ἐπειδὴ ἐτελεύτησεν ἐκείνη, ὁ δ' υἱὸς αὐτῆς ἀμφισβητεῖ νῦν, προτιμητέος ἐστὶν ὁ κατὰ πατέρα ἀδελφιδοῦς τοῦ ἀπὸ θυγατρὸς ἐκγόνου, κατὰ τὸν νόμον ἐκεῖνον, τὸν κελεύοντα προτιμᾶσθαι τοὺς ἀπὸ τῶν ἀρρένων τῶν ἀπὸ τῶν θηλειῶν. οὗτος γὰρ τεχνικώτατα πάνυ σιωπήσας τοῦτον τὸν νόμον, ἐκ τῆς τῶν τεκόντων διαφορᾶς ἀγωνίζεται, δεικνὺς ὅτι ὅσον θυγάτηρ ἀδελφοῦ οἰκειοτέρα τοῖς τελευτῶσι, τοσοῦτον ἔκγονος ἀδελφιδοῦ διαφέρει. ἔρρωται οὖν ἐνταῦθα τῷ δικαίῳ καὶ ἀσθενεῖ τῷ νομίμῳ· τὴν δὲ ἐργασίαν τῶν κεφαλαίων κατὰ τὴν οἰκείαν πάλιν ἐργάζεται δύναμιν.

Ἐπὶ τοῖς τοιούτοις, ὦ ἄνδρες, ἀνάγκη ἐστὶ χαλεπῶς φέρειν, ὅταν τινὲς μὴ μόνον τῶν ἀλλοτρίων ἀμφισβητεῖν τολμῶσιν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐκ τῶν νόμων δίκαια τοῖς σφετέροις αὐτῶν λόγοις ἀφανίζειν ἐλπίζωσιν· ὅπερ καὶ νῦν οὗτοι ποιεῖν ἐγχειροῦσι. τοῦ γὰρ ἡμετέρου πάππου Κίρωνος οὐκ ἄπαιδος τελευτήσαντος, ἀλλ' ἡμᾶς ἐκ θυγατρὸς αὐτοῦ γνησίας παῖδας αὑτῷ καταλελοιπότος, οὗτοί τε τοῦ κλήρου λαγχάνουσιν ὡς ἐγγυτάτω γένους ὄντες, ἡμᾶς τε ὑβρίζουσιν ὡς οὐκ ἐξ ἐκείνου θυγατρὸς ὄντας, οὐδὲ γενομένης
2 αὐτῷ πώποτε τὸ παράπαν. αἴτιον δὲ τοῦ ταῦτα ποιεῖν αὐτούς ἐστιν ἡ τούτων πλεονεξία καὶ τὸ πλῆθος τῶν χρημάτων ὧν Κίρων μὲν καταλέλοιπεν, οὗτοι δ' ἔχουσι βιασάμενοι καὶ κρατοῦσι· καὶ τολμῶσιν ἅμα μὲν λέγειν ὡς οὐδὲν καταλέλοιπεν ἐκεῖνος, ἅμα δὲ
3 ποιεῖσθαι τοῦ κλήρου τὴν ἀμφισβήτησιν. τὴν μὲν οὖν κρίσιν οὐ δεῖ μοι νομίζειν εἶναι ταύτην πρὸς τὸν εἰληχότα τοῦ κλήρου τὴν δίκην, ἀλλὰ πρὸς Διοκλέα τὸν Φλυέα, τὸν Ὀρέστην ἐπικαλούμενον· οὗτος γάρ ἐστιν | ὁ τοῦτον παρασκευάσας πράγμαθ' ἡμῖν παρέχειν, ἀποστερῶν τὰ χρήματα ἃ Κίρων ὁ πάππος

ἀποθνήσκων κατέλιπεν, ἡμῖν δὲ τούτους τοὺς κινδύ-
νους ἐπάγειν, ἵνα μηδὲν ἀποδιδῷ τούτων, ἐὰν ὑμεῖς
ἐξαπατηθῆτε πεισθέντες ὑπὸ τῶν τούτου λόγων. δεῖ 4
δὴ τούτου τοιαῦτα μηχανωμένου πάνθ' ὑμᾶς τὰ πε-
πραγμένα μαθεῖν, ἵνα μηδὲν ἀγνοήσαντες τῶν γε-
γενημένων ἀλλὰ σαφῶς εἰδότες περὶ αὐτῶν, οὕτως
ἐνέγκητε τὴν ψῆφον. εἴ τινι οὖν καὶ ἄλλῃ πώποτε
δίκῃ προσέσχετε ἀκριβῶς τὸν νοῦν, δέομαι ὑμῶν καὶ
ταύτῃ προσέχειν ὁμοίως, ὥσπερ καὶ τὸ δίκαιόν ἐστι.
πολλῶν δὲ δικῶν ἐν τῇ πόλει γενομένων, οὐδένες
ἀναιδέστερον τούτων οὐδὲ καταφανέστερον ἀντιποι-
ησάμενοι φανήσονται τῶν ἀλλοτρίων. ἔστι μὲν οὖν 5
χαλεπόν, ὦ ἄνδρες, πρὸς παρασκευὰς λόγων καὶ
μάρτυρας οὐ τἀληθῆ μαρτυροῦντας εἰς ἀγῶνα καθί-
στασθαι περὶ τηλικούτων, παντάπασιν ἀπείρως ἔχον-
τα δικαστηρίων· οὐ μὴν ἀλλὰ πολλὰς ἐλπίδας ἔχω
καὶ παρ' ὑμῶν τεύξεσθαι τῶν δικαίων καὶ μέχρι γε
τοῦ τὰ δίκαια εἰπεῖν καὶ αὐτὸς ἀρκούντως ἐρεῖν, ἂν
μή τι συμβῇ τοιοῦτον ὃ νῦν ὑπ' ἐμοῦ τυγχάνει προσ-
δοκώμενον. δέομαι οὖν ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, μετ' εὐ-
νοίας τέ μου ἀκοῦσαι, κἂν ἠδικῆσθαι δοκῶ, βοηθῆσαί
μοι τὰ δίκαια.

Πρῶτον μὲν οὖν, ὡς ἦν ἡ μήτηρ ἡ 'μὴ Κίρωνος 6
θυγάτηρ γνησία, ἐπιδείξω τοῦτο ὑμῖν, τὰ μὲν πάλαι
γεγενημένα λόγων ἀκοῇ καὶ μαρτύρων, τὰ δ' ὥστε
καὶ μνημονεύεσθαι, τοῖς εἰδόσι χρώμενος μάρτυσιν,
ἔτι δὲ τεκμηρίοις ἃ κρείττω τῶν μαρτυριῶν ἐστιν·
ἐπειδὰν δὲ ταῦτα φανερὰ καταστήσω, τόθ' ὡς καὶ
κληρονομεῖν μᾶλλον ἡμῖν ἢ τούτῳ προσήκει τῶν Κί-
ρωνος χρημάτων. ὅθεν οὖν ἤρξαντο περὶ αὐτῶν, ἐν-
τεῦθεν ὑμᾶς κἀγὼ πειράσομαι διδάσκειν.

Ὁ γὰρ πάππος ὁ ἐμός, ὦ ἄνδρες, Κίρων ἔγημε 7

τὴν ἐμὴν τήθην οὖσαν ἀνεψιάν, ἐξ ἀδελφῆς τῆς
αὑτοῦ μητρὸς αὐτὴν γεγενημένην. ἐκείνη μὲν οὖν
συνοικήσασα οὐ πολὺν χρόνον, τεκοῦσα αὐτῷ τὴν
ἐμὴν μητέρα, μετὰ ἐνιαυτοὺς τέτταρας τὸν βίον ἐτε-
λεύτησεν· ὁ δὲ πάππος μιᾶς μόνης οὔσης αὐτῷ θυ-
γατρὸς λαμβάνει πάλιν τὴν Διοκλέους ἀδελφήν, ἐξ
ἧς αὐτῷ ἐγιγνέσθην υἱεῖς δύο. καὶ ἐκείνην τε ἔτρεφε
παρὰ τῇ γυναικὶ καὶ μετὰ τῶν ἐξ ἐκείνης παίδων,
8 ἐκείνων τε ἔτι ζώντων, ἐπεὶ συνοικεῖν εἶχεν ἡλικίαν,
ἐκδίδωσιν αὐτὴν Ναυσιμένει Χολαργεῖ, σὺν ἱματίοις
καὶ χρυσίοις πέντε καὶ εἴκοσι μνᾶς ἐπιδούς. κἀκεῖ-
νος μὲν τρισὶν ἢ τέτταρσιν ἔτεσι μετὰ ταῦτα κάμνων
ἀποθνήσκει, πρὶν αὐτῷ γενέσθαι παῖδας ἐκ τῆς ἡμε-
τέρας μητρός· ὁ δὲ πάππος κομισάμενος αὐτήν, καὶ
τὴν προῖκα οὐκ ἀπολαβὼν ὅσην ἔδωκε διὰ τὴν Ναυ-
σιμένους ἀπορίαν τῶν πραγμάτων, πάλιν ἐκδίδωσι
τῷ ἐμῷ πατρὶ καὶ χιλίας δραχμὰς προῖκ' ἐπιδίδωσι.
9 Ταυτὶ δὴ πάντα πρὸς τὰς αἰτίας, ἃς νῦν οὗτοι λέ-
γουσι, πῶς ἄν τις δείξειε γεγενημένα φανερῶς; ἐγὼ
ζητῶν ἐξεῦρον. ἀνάγκη τὴν ἐμὴν μητέρα, εἴτε θυ-
γάτηρ ἦν Κίρωνος εἴτε μή, καὶ εἰ παρ' ἐκείνῳ διῃ-
τᾶτο [ἢ οὔ], καὶ γάμους [εἰ] διττοὺς ὑπὲρ ταύτης εἱ-
στίασεν ἢ μή, καὶ προῖκα ἥντινα ἑκάτερος ἐπ' αὐτῇ
τῶν γημάντων ἔλαβε, πάντα ταῦτα εἰδέναι τοὺς οἰ-
10 κέτας καὶ τὰς θεραπαίνας ἃς ἐκεῖνος ἐκέκτητο. βου-
λόμενος οὖν πρὸς τοῖς ὑπάρχουσι μάρτυσιν ἔλεγχον
ἐκ βασάνων ποιήσασθαι περὶ αὐτῶν, ἵνα μᾶλλον
αὐτοῖς πιστεύητε μὴ μέλλουσι δώσειν ἔλεγχον ἀλλ'
ἤδη δεδωκόσι περὶ ὧν μαρτυροῦσι, τούτους ἠξίουν
ἐκδοῦναι τὰς θεραπαίνας καὶ τοὺς οἰκέτας περί τε
τούτων καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων ὅσα τυγχάνουσι
11 συνειδότες. οὗτος δ' ὁ νῦν ὑμᾶς ἀξιώσων τοῖς αὐ-

τοῦ μάρτυσι πιστεύειν ἔφυγε τὴν βάσανον. καίτοι εἰ φανήσεται ταῦτα ποιῆσαι μὴ θελήσας, τί ὑπολείπεται τοῖς ἐκείνου μάρτυσιν ἢ δοκεῖν νυνὶ τὰ ψευδῆ μαρτυρεῖν, τούτου τηλικοῦτον ἔλεγχον πεφευγότος; ἐγὼ μὲν οἶμαι οὐδέν. Ἀλλὰ μὴν ὡς ἀληθῆ λέγω, λαβέ μοι πρῶτον † ταύτην τὴν μαρτυρίαν καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ὑμεῖς μὲν τοίνυν καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ βάσανον 12
ἀκριβέστατον ἔλεγχον νομίζετε· καὶ ὁπόταν δοῦλοι
καὶ ἐλεύθεροι παραγένωνται καὶ δέῃ εὑρεθῆναί τι
τῶν ζητουμένων, οὐ χρῆσθε ταῖς τῶν ἐλευθέρων μαρ-
τυρίαις, ἀλλὰ τοὺς δούλους βασανίζοντες, οὕτω ζη-
τεῖτε εὑρεῖν τὴν ἀλήθειαν τῶν γεγενημένων. εἰκό-
τως, ὦ ἄνδρες· σύνιστε γὰρ ὅτι τῶν μὲν μαρτυρη-
σάντων ἤδη τινὲς ἔδοξαν οὐ τἀληθῆ μαρτυρῆσαι, τῶν
δὲ βασανισθέντων οὐδένες πώποτε ἐξηλέγχθησαν ὡς
οὐκ ἀληθῆ ἐκ τῶν βασάνων εἰπόντες. οὗτος δ' ὁ 13
πάντων ἀναισχυντότατος ἀνθρώπων λόγοις πεπλα-
σμένοις καὶ μάρτυσιν οὐ τἀληθῆ μαρτυροῦσιν ἀξιώσει
πιστεύειν ὑμᾶς, φεύγων οὕτως ἀκριβεῖς ἐλέγχους;
ἀλλ' οὐχ ἡμεῖς, ἀλλὰ πρότερον ὑπὲρ τῶν μαρτυρη-
θήσεσθαι μελλόντων ἀξιώσαντες εἰς βασάνους ἐλθεῖν,
τούτους δὲ φεύγοντας . . . . ., οὕτως οἰησόμεθα δεῖν
ὑμᾶς τοῖς ἡμετέροις μάρτυσι πιστεύειν. Λαβὲ οὖν
αὐτοῖς ταυτασὶ τὰς μαρτυρίας καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Τίνας εἰκὸς εἰδέναι τὰ παλαιά; δῆλον ὅτι τοὺς 14
χρωμένους τῷ πάππῳ. μεμαρτυρήκασι τοίνυν ἀκοὴν
οὗτοι. τίνας εἰδέναι τὰ περὶ τὴν ἔκδοσιν τῆς μητρὸς

ἀνάγκη; τοὺς ἐγγυησαμένους καὶ τοὺς ἐκείνοις παρόντας ὅτε ἠγγυῶντο. μεμαρτυρήκασι τοίνυν οἵ τε Ναυσιμένους προσήκοντες καὶ οἱ τοῦ ἐμοῦ πατρός. τίνες δὲ οἱ τρεφομένην ἔνδον καὶ θυγατέρα οὖσαν εἰδότες γνησίαν Κίρωνος; οἱ νῦν ἀμφισβητοῦντες ἔργῳ φανερῶς μαρτυροῦσιν ὅτι ταῦτ᾽ ἐστὶν ἀληθῆ, φεύγοντες τὴν βάσανον. ὥστε οὐ δήπου τοῖς ἡμετέροις ἂν ἀπιστήσαιτε εἰκότως, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον τοῖς τούτων μάρτυσιν.

15 Ἡμεῖς τοίνυν καὶ ἄλλα τεκμήρια πρὸς τούτοις ἔχομεν εἰπεῖν, ἵνα γνώσεσθε ὅτι ἐκ θυγατρὸς ἡμεῖς Κίρωνός ἐσμεν. οἷα γὰρ εἰκὸς παίδων υἱέων ἐξ ἑαυτοῦ θυγατρός, οὐδεπώποτε θυσίαν ἄνευ ἡμῶν οὐδεμίαν ἐποίησεν, ἀλλ᾽ εἴ τε μικρὰ εἴ τε μεγάλα θύοι, πανταχοῦ παρῆμεν ἡμεῖς καὶ συνεθύομεν. καὶ οὐ μόνον εἰς τὰ τοιαῦτα παρεκαλούμεθα, ἀλλὰ καὶ εἰς Διο-
16 νύσια εἰς ἀγρὸν ἦγεν ἀεὶ ἡμᾶς, καὶ μετ᾽ ἐκείνου τε ἐθεωροῦμεν καθήμενοι παρ᾽ αὐτόν, καὶ τὰς ἑορτὰς ἤγομεν παρ᾽ ἐκεῖνον πάσας· τῷ Διί τε θύων τῷ Κτησίῳ, περὶ ἣν μάλιστ᾽ ἐκεῖνος θυσίαν ἐσπούδαζε καὶ οὔτε δούλους προσῆγεν οὔτε ἐλευθέρους ὀθνείους, ἀλλ᾽ αὐτὸς δι᾽ ἑαυτοῦ πάντ᾽ ἐποίει, ταύτης ἡμεῖς ἐκοινωνοῦμεν καὶ τὰ ἱερὰ συνεχειρουργοῦμεν καὶ συνεπετίθεμεν καὶ τἆλλα συνεποιοῦμεν, καὶ ηὔχετο ἡμῖν ὑγίειαν διδόναι καὶ κτῆσιν ἀγαθήν, ὥσπερ εἰκὸς
17 ὄντα πάππον. καίτοι εἰ μὴ θυγατριδοῦς ἡμᾶς ἐνόμιζεν εἶναι καὶ μόνους ἐκγόνους ἑώρα λοιποὺς καταλελειμμένους αὐτῷ, οὐκ ἄν ποτε ἐποίει τούτων οὐδέν, ἀλλὰ τόνδ᾽ ἂν αὐτῷ παρίστατο, ὃς ἀδελφιδοῦς αὐτοῦ νῦν εἶναί φησι. καὶ ταῦθ᾽ ὅτι ἀληθῆ πάντ᾽ ἐστίν, ἀκριβέστατα μὲν οἱ τοῦ πάππου θεράποντες ἴσασιν, οὓς οὗτος παραδοῦναι εἰς βάσανον οὐκ ἠθέ-

ἡμῖν, ἴσασι δὲ περιφανέστατα καὶ τῶν ἐκείνῳ χρω-
μένων τινές, οὓς παρέξομαι μάρτυρας. *Καί μοι λαβὲ*
τὰς μαρτυρίας καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Οὐ τοίνυν ἐκ τούτων δῆλόν ἐστι μόνον ὅτι ἦν 18
ἡμῶν ἡ μήτηρ θυγάτηρ γνησία Κίρωνος, ἀλλὰ καὶ
ἐξ ὧν ὁ πατὴρ ἡμῶν ἔπραξε καὶ ἐξ ὧν αἱ γυναῖκες
αἱ τῶν δημοτῶν περὶ αὐτῆς ἐγίγνωσκον. ὅτε γὰρ ὁ
πατὴρ αὐτὴν ἐλάμβανε, γάμους εἱστίασε καὶ ἐκάλεσε
τρεῖς αὑτοῦ φίλους μετὰ τῶν αὑτοῦ προσηκόντων,
τοῖς τε φράτορσι γαμηλίαν εἰσήνεγκε κατὰ τοὺς ἐκεί-
νων νόμους. αἵ τε γυναῖκες αἱ τῶν δημοτῶν μετὰ 19
ταῦτα προὔκριναν αὐτὴν μετὰ τῆς Διοκλέους γυναι-
κὸς τοῦ Πιτθέως ἄρχειν εἰς τὰ Θεσμοφόρια καὶ ποι-
εῖν τὰ νομιζόμενα μετ' ἐκείνης. ὅ τε πατὴρ ἡμῶν,
ἐπειδὴ ἐγενόμεθα, εἰς τοὺς φράτορας ἡμᾶς εἰσήγα-
γεν, ὀμόσας κατὰ τοὺς νόμους τοὺς κειμένους ἦ μὴν
ἐξ ἀστῆς καὶ ἐγγυητῆς γυναικὸς εἰσάγειν· τῶν δὲ
φρατόρων οὐδεὶς ἀντεῖπεν οὐδ' ἠμφισβήτησε μὴ οὐκ
ἀληθῆ ταῦτ' εἶναι, πολλῶν ὄντων καὶ ἀκριβῶς τὰ
τοιαῦτα σκοπουμένων. καίτοι μὴ οἴεσθ' ἄν, εἰ τοι- 20
αύτη τις ἦν ἡ μήτηρ ἡμῶν οἵαν οὗτοί φασι, μήτ'
ἂν τὸν πατέρα ἡμῶν γάμους ἑστιᾶν καὶ γαμηλίαν
εἰσενεγκεῖν, ἀλλ' ἀποκρύψασθαι ταῦτα πάντα, μήτε
τὰς τῶν ἄλλων δημοτῶν γυναῖκας αἱρεῖσθαι ἂν αὐ-
τὴν συνιεροποιεῖν τῇ Διοκλέους γυναικὶ καὶ κυρίαν
ποιεῖν ἱερῶν, ἀλλ' ἑτέρᾳ ἄν τινι περὶ τούτων ἐπιτρέ-
πειν, μήτε τοὺς φράτορας εἰσδέχεσθαι ἡμᾶς, ἀλλὰ
κατηγορεῖν καὶ ἐξελέγχειν, εἰ μὴ πάντοθεν ἦν ὁμο-
λογούμενον τὴν μητέρα ἡμῶν εἶναι θυγατέρα γνη-
σίαν Κίρωνος. νῦν δὲ τῇ περιφανείᾳ τοῦ πράγματος

καὶ τῷ συνειδέναι ταῦτα πολλοὺς οὐδαμόθεν ἠμφισ-
βητήθη τοιοῦτον οὐδέν. Καὶ ταῦθ' ὡς ἀληθῆ λέγω,
κάλει τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

21 Ἔτι τοίνυν, ὦ ἄνδρες, καὶ ἐξ ὧν ὁ Διοκλῆς ἔπρα-
ξεν ὅτε ἡμῶν ὁ πάππος ἐτελεύτησε, γνῶναι ῥᾴδιον
ὅτι ὡμολογούμεθα εἶναι θυγατριδοῖ Κίρωνος. ἧκον
γὰρ ἐγὼ κομιούμενος αὐτὸν ὡς θάψων ἐκ τῆς οἰκίας
τῆς ἐμαυτοῦ, τῶν ἐμαυτοῦ οἰκείων τινὰ ἔχων, ἀνε-
ψιὸν τοῦ πατρός· καὶ Διοκλέα μὲν οὐ κατέλαβον ἔν-
δον, εἰσελθὼν δὲ εἴσω κομίζειν οἷός ἦν, ἔχων τοὺς
22 οἴσοντας. δεομένης δὲ τῆς τοῦ πάππου γυναικὸς ἐκ
τῆς οἰκίας αὐτὸν ἐκείνης θάπτειν, καὶ λεγούσης ὅτι
βούλοιτ' ἂν αὐτὴ τὸ σῶμα τὸ ἐκείνου συμμεταχειρί-
ζεσθαι μεθ' ἡμῶν καὶ κοσμῆσαι, καὶ ταῦτα ἱκετευ-
ούσης καὶ κλαιούσης, ἐπείσθην, ὦ ἄνδρες, καὶ τού-
τῳ προσελθὼν μαρτύρων ἐναντίον εἶπον ὅτι ἐντεῦ-
θεν ποιήσομαι τὴν ταφήν· δεδογμένη γὰρ εἴη ταῦτα
23 ποιεῖν ἡ τούτου ἀδελφή. καὶ ταῦτα Διοκλῆς ἀκού-
σας οὐδὲν ἀντεῖπεν, ἀλλὰ καὶ ἐωνῆσθαί τε τῶν εἰς
τὴν ταφήν, τῶν δὲ ἀρραβῶνα δεδωκέναι οὗτος φά-
σκων ταῦτα ἠξίου παρ' ἐμοῦ λαβεῖν, καὶ διωμολογή-
σατο τῶν μὲν ἠγορασμένων τιμὴν ἀπολαβεῖν, ὧν
δὲ ἀρραβῶνα ἔφασκε δεδωκέναι, συστῆσαι τοὺς λα-
βόντας. εὐθὺς οὖν τοῦτο παρεφθέγγετο, ὡς οὐδ'
ὁτιοῦν εἴη Κίρων καταλελοιπώς, οὐδένα λόγον ἐμοῦ
24 πω ποιουμένου περὶ τῶν ἐκείνου χρημάτων. καίτοι
εἰ μὴ ἦν θυγατριδοῦς Κίρωνος, οὐκ ἂν ταῦτα διωμο-
λογεῖτο, ἀλλ' ἐκείνους ἂν τοὺς λόγους ἔλεγε „σὺ δὲ
„τίς εἶ; καὶ σοὶ δὲ τί προσήκει θάπτειν; οὐ γιγνώσκω
„σε· οὐ μὴ εἴσει εἰς τὴν οἰκίαν." ταῦτ' εἰπεῖν προσ-

ἤμεν, ἅπερ τῶν ἐνόρους φάσκειν λέγειν. νῦν δὲ τοιοῦτον μὲν οὐδὲν εἶπεν, εἰς ἕω δὲ τἀργύριον ἐκέλευεν εἰσενεγκεῖν. Καὶ ταῦτα ὡς ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Οὐ τοίνυν ἐκεῖνος μόνος, ἀλλ' οὐδὲ ὁ νῦν ἀμ- 25
φισβητῶν τοῦ κλήρου τοιοῦτον εἶπεν οὐδέν, ἀλλ' ὑπὸ τούτου παρασκευασθεὶς ἀμφισβητεῖ. κἀκείνου τὸ μὲν παρ' ἐμοῦ κομισθὲν ἀργύριον οὐκ ἐθελήσαντος ἀπολαβεῖν, παρὰ τούτου δ' ἀπειληφέναι τῇ ὑστεραίᾳ φάσκοντος, οὐκ ἐκωλυόμην συνθάπτειν ἀλλὰ πάντα συνεποίουν· οὐχ ὅπως τοῦδε ἀναλίσκοντος οὐδὲ Διοκλέους, ἀλλ' ἐξ ὧν ἐκεῖνος κατέλιπε γιγνομένων τῶν εἰς αὐτὸν ἀναλωμάτων. καίτοι καὶ τούτῳ προσ- 26
ῆκεν, εἰ μὴ πάππος ἦν μοι Κίρων, ὠθεῖν καὶ ἐκβάλλειν καὶ κωλύειν συνθάπτειν· οὐδὲν γὰρ ὅμοιον ἦν μοι πρὸς τοῦτον· ἐγὼ μὲν γὰρ εἴων αὐτὸν ἀδελφιδοῦν ὄντα τοῦ πάππου ταῦτα πάντα συμποιεῖν, τούτῳ δ' ἐμ' οὐ προσῆκεν ἐᾶν, εἴπερ ἀληθῆ ταῦτα ἦν ἅπερ νῦν λέγειν τολμῶσιν. ἀλλ' οὕτω τῇ τοῦ 27
πράγματος ἀληθείᾳ κατεπέπληκτο, ὥστ' οὐδ' ἐπὶ τοῦ μνήματος ἐμοῦ ποιουμένου λόγους, καὶ κατηγοροῦντος Διοκλέους ὅτι τὰ χρήματα ἀποστερῶν τοῦτόν μοι πέπεικεν ἀμφισβητεῖν, οὐκ ἐτόλμησε γρῦξαι τὸ παράπαν οὐδὲν οὐδ' εἰπεῖν ἃ νῦν τολμᾷ λέγειν. Καὶ ταῦθ' ὅτι ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Πόθεν χρὴ πιστεύεσθαι τὰ εἰρημένα; οὐκ ἐκ τῶν 28
μαρτυριῶν; οἶμαί γε. πόθεν δὲ τοὺς μάρτυρας; οὐκ

ἐκ τῶν βασάνων; εἰκός γε. πόθεν δ' ἀπιστεῖν τοῖς
τούτων λόγοις; οὐκ ἐκ τοῦ φεύγειν τοὺς ἐλέγχους;
ἀνάγκη μεγάλη. πῶς οὖν ἄν τις σαφέστερον ἐπιδεί-
ξειε γνησίαν οὖσαν θυγατέρα Κίρωνος τὴν μητέρα
29 τὴν ἐμὴν ἢ τοῦτον τὸν τρόπον ἐπιδεικνύς; τῶν μὲν
παλαιῶν ἀκοὴν μαρτυρούντων παρεχόμενος, τῶν δὲ
ἔτι ζώντων τοὺς εἰδότας ἕκαστα τούτων, οἳ συνήδε-
σαν παρ' ἐκείνῳ τρεφομένην, θυγατέρα νομιζομένην,
δὶς ἐκδοθεῖσαν, δὶς ἐγγυηθεῖσαν, ἔτι δὲ περὶ πάν-
των τούτους βάσανον ἐξ οἰκετῶν πεφευγότας, οἳ
ταῦτα πάντα ᾔδεσαν, ἔγωγε μὰ τοὺς θεοὺς τοὺς Ὀλυμ-
πίους οὐκ ἂν ἔχοιμι πίστεις μείζους τούτων εἰπεῖν,
ἀλλ' ἱκανὰς εἶναι νομίζω τὰς εἰρημένας.
30 Φέρε δή, καὶ ὡς προσήκει ἐμοὶ μᾶλλον ἢ τούτῳ
τῶν Κίρωνος χρημάτων, νῦν ἤδη τοῦτο ἐπιδείξω.
καὶ νομίζω μὲν ἁπλῶς καὶ ὑμῖν ἤδη εἶναι φανερὸν
ὅτι οὐκ ἐγγυτέρω τῆς ἀγχιστείας εἰσὶν οἱ μετ' ἐκεί-
νου φύντες ἢ οἱ ἐξ ἐκείνου γεγονότες (πῶς γάρ; οἱ
μὲν γὰρ ὀνομάζονται συγγενεῖς, οἱ δ' ἔκγονοι τοῦ
τελευτήσαντος)· οὐ μὴν ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ οὕτως ἐχόν-
των τολμῶσιν ἀμφισβητεῖν, καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν νό-
31 μων ἀκριβέστερον διδάξομεν. εἰ γὰρ ἔζη μὲν ἡ ἐμὴ
μήτηρ, θυγάτηρ δὲ Κίρωνος, μηδὲν δὲ ἐκεῖνος δια-
θέμενος ἐτελεύτησεν, ἦν δὲ ἀδελφὸς οὗτος αὐτῷ, μὴ
ἀδελφιδοῦς, συνοικῆσαι μὲν ἂν τῇ γυναικὶ κύριος
ἦν, τῶν δὲ χρημάτων οὐκ ἄν, ἀλλ' οἱ γενόμενοι παῖ-
δες ἐκ τούτου καὶ ἐξ ἐκείνης, ὁπόταν ἐπὶ δίετες ἡβή-
σαν· οὕτω γὰρ οἱ νόμοι κελεύουσιν. εἰ τοίνυν καὶ
ζώσης κύριος αὐτὸς μὴ ἐγένετο τῶν τῆς γυναικός,
ἀλλ' οἱ παῖδες, δῆλον ὅτι καὶ τετελευτηκυίας, ἐπεὶ
παῖδας ἡμᾶς καταλέλοιπεν, οὐ τούτῳ ἀλλ' ἡμῖν
προσήκει κληρονομεῖν τῶν χρημάτων.

Οὐ τοίνυν ἐκ τούτου μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ 32
περὶ τῆς κακώσεως νόμου δῆλόν ἐστιν. εἰ γὰρ ἔζη
μὲν ὁ πάππος, ἐνδεὴς δὲ ἦν τῶν ἐπιτηδείων, οὐκ ἂν
οὗτος ὑπόδικος ἦν τῆς κακώσεως ἀλλ' ἡμεῖς. κελεύει
γὰρ τρέφειν τοὺς γονέας· γονεῖς δ' εἰσὶ μήτηρ καὶ
πατὴρ καὶ πάππος καὶ τήθη καὶ τούτων μήτηρ καὶ
πατήρ, ἐὰν ἔτι ζῶσιν· ἐκεῖνοι γὰρ ἀρχὴ τοῦ γένους
εἰσί, καὶ τὰ ἐκείνων παραδίδοται τοῖς ἐκγόνοις· διό-
περ ἀνάγκη τρέφειν αὐτούς ἐστι, κἂν μηδὲν κατα-
λίπωσι. πῶς οὖν δίκαιόν ἐστιν, ἐὰν μὲν μηδὲν κα-
ταλίπωσιν, ἡμᾶς ὑποδίκους εἶναι τῆς κακώσεως, ἢν
μὴ τρέφωμεν, εἰ δέ τι καταλελοίπασι, τόνδ' εἶναι
κληρονόμον ἀλλὰ μὴ ἡμᾶς; οὐδαμῶς δήπουθεν.

Πρὸς ἕνα δὲ τὸν ἐγγυτάτω τῶν συγγενῶν προσάξω, 33
καὶ τοῦ γένους καθ' ἕκαστον ὑμᾶς ἐρωτήσω· ῥᾷστα
γὰρ οὕτω μάθοιτ' ἄν. Κίρωνος πότερον θυγάτηρ ἢ
ἀδελφὸς ἐγγυτέρω τοῦ γένους ἐστί; δῆλον γὰρ ὅτι
θυγάτηρ· ἡ μὲν γὰρ ἐξ ἐκείνου γέγονεν, ὁ δὲ μετ'
ἐκείνου. θυγατρὸς δὲ παῖδες ἢ ἀδελφός; παῖδες δή-
πουθεν· γένος γὰρ ἀλλ' οὐχὶ συγγένεια τοῦτ' ἐστίν.
εἰ δὴ προέχομεν ἀδελφοῦ τοσοῦτον, ἦ που τοῦδέ γ'
ὄντος ἀδελφιδοῦ πάμπολυ πρότεροί ἐσμεν. Δέδοικα 34
δὲ μὴ λίαν ὁμολογουμένως λέγων ἐνοχλεῖν ὑμῖν δόξω·
πάντες γὰρ ὑμεῖς τῶν πατρῴων, τῶν παππῴων, τῶν
ἔτι περαιτέρω κληρονομεῖτε ἐκ γένους παρειληφότες
τὴν ἀγχιστείαν ἀνεπιδίκων, καὶ οὐκ οἶδ' εἴ τινι πρὸ
τοῦ πώποτε τοιοῦτος ἀγὼν συμβέβηκεν. ἀναγνοὺς
οὖν τὸν τῆς κακώσεως νόμον, οὗ ἕνεκα ταῦτα γίγνε-
ται, καὶ ταῦτ' ἤδη πειράσομαι διδάσκειν.

ΝΟΜΟΣ.

Κίρων γὰρ ἐκέκτητο οὐσίαν, ὦ ἄνδρες, ἀγρὸν 35

μὲν Φλυῆσι, καὶ ταλάντου ῥᾳδίως ἀξίαν, οἰκίας δ' ἐν ἄστει δύο, τὴν μὲν μίαν μισθοφοροῦσαν, παρὰ τὸ ἐν Λίμναις Διονύσιον, δισχιλίας εὑρίσκουσαν, τὴν δ' ἑτέραν, ἐν ᾗ αὐτὸς ᾤκει, τριῶν καὶ δέκα μνῶν· ἔτι δὲ ἀνδράποδα μισθοφοροῦντα καὶ δύο θεραπαίνας καὶ παιδίσκην, καὶ ἔπιπλα δι' ὧν ᾤκει τὴν οἰκίαν, σχεδὸν σὺν τοῖς ἀνδραπόδοις ἄξια τρισκαίδεκα μνῶν· σύμπαντα δὲ ὅσα φανερὰ ἦν, πλέον ἢ ἐνενήκοντα μνῶν· χωρὶς δὲ τούτων δανείσματα οὐκ ὀλίγα,
36 ἀφ' ὧν ἐκεῖνος τόκους ἐλάμβανε. τούτοις Διοκλῆς μετὰ τῆς ἀδελφῆς | πάλαι ἐπεβούλευσεν, ἐπειδὴ τάχιστα οἱ παῖδες οἱ Κίρωνος ἐτελεύτησαν. ἐκείνην μὲν γὰρ οὐκ ἐξεδίδου δυναμένην ἔτι τεκεῖν παῖδας ἐξ ἑτέρου ἀνδρός, ἵνα μὴ χωρισθείσης περὶ τῶν αὑτοῦ βουλεύσαιτο καθάπερ προσῆκεν, ἔπειθε δὲ μένειν φάσκουσαν ἐξ αὐτοῦ κυεῖν οἴεσθαι, προσποιουμένην δὲ διαφθείρειν ἀκούσαν, ἵν' ἐλπίζων ἀεὶ γενήσεσθαι παῖδας αὐτῷ μηδέτερον ἡμῶν εἰσποιήσαιτο υἱόν· καὶ τὸν πατέρα διέβαλλεν ἀεί, φάσκων αὐτὸν ἐπιβου-
37 λεύειν τοῖς ἐκείνου. τά τε οὖν χρέα πάντα ὅσα ὠφείλετο αὐτῷ, καὶ τόκους ἔπειθε, τά τε φανερὰ δι' αὐτοῦ ποιεῖσθαι, παράγων ἄνδρα πρεσβύτερον θεραπείαις καὶ κολακείαις, ἕως ἅπαντα τὰ ἐκείνου περιέλαβεν. εἰδὼς δὲ ὅτι πάππου ἐγὼ τούτων κατὰ τὸ προσῆκον εἶναι κύριος γενήσομαι, ὁπότε ὁ πάππος ἐτελεύτησεν, εἰσιέναι μέν με καὶ θεραπεύειν ἐκεῖνον καὶ συνδιατρίβειν οὐκ ἐκώλυε, δεδιὼς μὴ τραχυνθεὶς εἰς ὀργὴν καταστήσαιμι πρὸς αὐτόν, παρεσκεύαζε δέ μοι τὸν ἀμφισβητήσοντα τῆς οὐσίας, μέρος πολλοστὸν τούτῳ μεταδιδοὺς εἰ κατορθώσειεν, αὐτῷ δὲ ταῦτα πάντα περιποιῶν, καὶ οὐδὲ πρὸς τοῦτον ὁμολογῶν τὸν πάππον χρήματα καταλιπεῖν, ἀλλ' εἶναι

φάσκων οὐδέν. καὶ ἐπειδὴ τάχιστα ἐτελεύτησεν, ἐν- 38
τάφια προπαρασκευασάμενος τὸ μὲν ἀργύριον ἐμὲ
ἐκέλευεν ἐνεγκεῖν, ὡς τῶν μαρτύρων ἠκούσατε μαρ-
τυρησάντων, ἀπειληφέναι δὲ παρὰ τοῦδε προσεποι-
εῖτο, παρ' ἐμοῦ δὲ οὐκέτι ἤθελεν ἀπολαβεῖν, ὑπο-
παρωθῶν, ὅπως ἐκεῖνος δοκοίη θάπτειν ἀλλὰ μὴ
ἐγὼ τὸν πάππον. ἀμφισβητοῦντος δὲ τούτου καὶ τῆς
οἰκίας ταύτης καὶ τῶν ἄλλων ὧν ἐκεῖνος κατέλιπε,
καὶ οὐδὲν φάσκοντος καταλελοιπέναι, βιάσασθαι μὲν
καὶ τὸν πάππον μεταφέρειν ἐν ταῖς τοιαύταις ἀκαι-
ρίαις οὐκ ᾤμην δεῖν, τῶν φίλων μοι ταῦτα συγγι-
γνωσκόντων, συνεποίουν δὲ καὶ συνέθαπτον, ἐξ ὧν
ὁ πάππος κατέλιπε τῶν ἀναλωμάτων γιγνομένων. καὶ 39
ταῦτα μὲν οὕτως ἀναγκασθεὶς ἔπραξα τοῦτον τὸν τρό-
πον· ὅπως δὲ μηδέν μου ταύτῃ πλεονεκτοῖεν, παρ'
ὑμῖν φάσκοντες οὐδέν με εἰς τὴν ταφὴν ἀνηλωκέναι,
τὸν ἐξηγητὴν ἐρόμενος ἐκείνου κελεύσαντος ἀνήλωσα
παρ' ἐμαυτοῦ καὶ τὰ ἔνατα ἐπήνεγκα, ὡς οἷόν τε
κάλλιστα παρασκευάσας, ἵνα αὐτῶν ἐκκόψαιμι ταύ-
την τὴν ἱεροσυλίαν, καὶ ἵνα μὴ δοκοῖεν οὗτοι μὲν
ἀνηλωκέναι πάντα, ἐγὼ δὲ οὐδέν, ἀλλ' ὁμοίως κἀγώ.

Καὶ τὰ μὲν γεγενημένα, καὶ δι' ἃ τὰ πράγματα 40
ταῦτ' ἔχομεν, σχεδόν τι ταῦτ' ἐστίν, ὦ ἄνδρες· εἰ
δὲ εἰδείητε τὴν Διοκλέους ἀναισχυντίαν, καὶ περὶ
τὰ ἄλλα οἷός ἐστιν, οὐκ ἂν ἀπιστήσαιτ' ἴσως τῶν
εἰρημένων οὐδενί. οὗτος μὲν γὰρ ἔχει τὴν οὐσίαν,
ἀφ' ἧς νῦν ἐστι λαμπρός, ἀλλοτρίαν, ἀδελφῶν τριῶν
ὁμομητρίων ἐπικλήρων καταλειφθεισῶν αὐτὸν τῷ
πατρὶ αὐτῶν εἰσποιήσας, οὐδεμίαν ἐκείνου περὶ τού-
των ποιησαμένου διαθήκην. ταῖν δ' ἀδελφαῖν ταῖν 41
δυοῖν ἐπειδὴ τὰ χρήματα εἰσεπράττετο ὑπὸ τῶν ἐκεί-
ναις συνοικούντων, τὸν μὲν τὴν πρεσβυτέραν ἔχοντα

κατοικοδομήσας καὶ ἐπιβουλεύσας ἠτίμωσε, καὶ γραφὴν ὕβρεως γραφεὶς οὐδέπω τούτων δίκην δέδωκε, τῆς δὲ μετ' ἐκείνην γενομένης τὸν ἄνδρα ἀποκτεῖναι κελεύσας οἰκέτην ἐκεῖνον μὲν ἐξέπεμψε, τὴν δ' αἰ-
42 τίαν εἰς τὴν ἀδελφὴν ἔτρεψε, καταπλήξας δὲ ταῖς αὑτοῦ βδελυρίαις προσαφῄρηται τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὴν οὐσίαν ἐπιτροπεύσας, καὶ κατέχει τὸν ἀγρόν, φελλέα δὲ ἐκείνῳ δέδωκε. καὶ ταῦτα ὅτι ἀληθῆ λέγω, δεδίασι μὲν αὐτόν, ἴσως δ' ἂν μοι καὶ μαρτυρῆσαι ἐθελήσειαν· εἰ δὲ μή, τοὺς εἰδότας παρέξομαι μάρτυρας. Καί μοι κάλει δεῦρο αὐτοὺς πρῶτον.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

43 Οὕτω τοίνυν ἀσελγὴς ὢν καὶ βίαιος καὶ τὴν τῶν ἀδελφῶν οὐσίαν ἀπεστερηκὼς οὐκ ἀγαπᾷ τὰ ἐκείνων ἔχων, ἀλλ' ὅτι δίκην οὐδεμίαν αὐτῶν δέδωκεν, ἥκει καὶ τὰ τοῦ πάππου χρήματα ἡμᾶς ἀποστερήσων, καὶ τούτῳ δύο μνᾶς (ὡς ἀκούομεν) | μόνας δεδωκὼς οὐ μόνον περὶ χρημάτων ἡμᾶς ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς πατρίδος εἰς κινδύνους καθίστησιν. ἐὰν γὰρ ἐξαπατηθῆτε ὑμεῖς πεισθέντες ὡς ἡ μήτηρ ἡμῶν οὐκ ἦν πολῖτις, οὐδ' ἡμεῖς ἐσμεν· μετ' Εὐκλείδην γὰρ ἄρχοντα γεγόναμεν. ἆρα περὶ μικρῶν τινῶν ἡμῖν τὸν ἀγῶνα
44 κατεσκεύακε; καὶ ζῶντος μὲν τοῦ πάππου καὶ τοῦ πατρὸς οὐδεμίαν αἰτίαν εἴχομεν, ἀλλ' ἀναμφισβήτητοι τὸν ἅπαντα χρόνον διετελέσαμεν· ἐπειδὴ δ' ἐκεῖνοι τετελευτήκασι, κἂν νῦν νικήσωμεν, ὄνειδος ἕξομεν, διότι ἠμφισβητήθημεν, διὰ τὸν Ὀρέστην τοῦτον τὸν κακῶς ἀπολούμενον, ὃς μοιχὸς ληφθεὶς καὶ παθὼν ὅ τι προσήκει τοὺς τὰ τοιαῦτα ποιοῦντας οὐδ' ὡς ἀπαλλάττεται τοῦ πράγματος, ὡς οἱ συνειδότες

καταμαρτυροῦσι. τοῦτον μὲν οὖν, οἷός ἐστι, καὶ νῦν ἀκούετε καὶ αὖθις ἀκριβέστερον πεύσεσθε, ὅταν κατ' αὐτοῦ τὴν δίκην ἡμεῖς εἰσίωμεν· ὑμῶν δ' ἐγὼ δέο- 45
μαι καὶ ἱκετεύω, μή με περιίδητε περὶ τούτων ὑβρισθέντα τῶν χρημάτων ὧν ὁ πάππος κατέλιπε, μηδ' ἀποστερηθέντα, ἀλλὰ βοηθήσατε καθ' ὅσον ὑμῶν ἕκαστος τυγχάνει δυνάμενος. ἔχετε δὲ πίστεις ἱκανὼς ἐκ μαρτυριῶν, ἐκ βασάνων, ἐξ αὐτῶν τῶν νόμων, ὅτι τ' ἐσμὲν ἐκ θυγατρὸς γνησίας Κίρωνος, καὶ ὅτι προσήκει ἡμῖν μᾶλλον ἢ τούτοις κληρονομεῖν τῶν ἐκείνου χρημάτων, ἐκγόνοις οὖσι τοῦ πάππου.
μνησθέντες οὖν καὶ τῶν ὅρκων οὓς ὀμόσαντες δικά- 46
ζετε, καὶ τῶν λόγων οὓς εἰρήκαμεν, καὶ τῶν νόμων, ᾗ δίκαιόν ἐστι, ταύτῃ τὴν ψῆφον τίθεσθε.

Οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν· οἶμαι γὰρ ὑμᾶς οὐδὲν ἀγνοεῖν τῶν εἰρημένων. Λαβὲ δ' αὐτοῖς τὴν μαρτυρίαν τὴν λοιπήν, ὡς ἐλήφθη μοιχός, καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

9.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΣΤΥΦΙΛΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀστύφιλος καὶ ὁ λέγων τὸν λόγον ἀδελφοὶ ὁμομήτριοι· τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἀστυφίλου διαθήκας προήνεγκε Κλέων τις, ἀνεψιὸς ὢν αὐτοῦ, φάσκων αὐτὰς γενέσθαι εἰς τὸν υἱὸν ἑαυτοῦ. ὁ δὲ ἀδελφὸς τοῦ Ἀστυφίλου κατηγορεῖ τῶν διαθηκῶν ὡς πλαστῶν. Ἡ στάσις στοχασμός.

Ἀδελφός μοι ἦν ὁμομήτριος, ὦ ἄνδρες, Ἀστύ-
φιλος, οὗ ἐστιν ὁ κλῆρος· ἀποδημήσας οὖν μετὰ τῶν
εἰς Μυτιλήνην στρατιωτῶν ἐτελεύτησε. πειράσομαι
δ' ὑμῖν ἐπιδεῖξαι ὅπερ ἀντώμοσα, ὡς οὔτε ἐποιήσατο
ἐκεῖνος υἱὸν ἑαυτῷ, οὔτ' ἔδωκε τὰ ἑαυτοῦ, οὔτε δια-
θήκας κατέλιπεν, οὔτε προσήκει ἔχειν τὰ Ἀστυφίλου
2 οὐδενὶ ἄλλῳ ἢ ἐμοί. ἔστι γὰρ Κλέων οὑτοσὶ ἀνεψιὸς
Ἀστυφίλῳ πρὸς πατρός, ὁ δὲ υἱὸς ὁ τούτου, ὃν εἰσ-
ποιεῖ ἐκείνῳ, ἀνεψιαδοῦς. εἰσποίητος δ' ἦν ὁ πα-
τὴρ ὁ Κλέωνος εἰς ἄλλον οἶκον, καὶ οὗτοι ἔτι εἰσὶν
ἐν ἐκείνῳ τῷ οἴκῳ, ὥστε γένει μὲν διὰ τὸν νόμον
οὐδὲν προσήκουσιν Ἀστυφίλῳ. ἐπειδὴ δὲ κατὰ ταῦτα
οὐκ ἦν ἀμφισβήτησις, διαθήκας, ὦ ἄνδρες, ψευδεῖς
(ὡς ἐγὼ οἶμαι ἐπιδείξειν) κατεσκεύασαν καὶ ζητοῦσιν
3 ἀποστερῆσαί με τῶν τοῦ ἀδελφοῦ. καὶ οὕτω σφόδρα
Κλέων οὑτοσὶ καὶ πρότερον καὶ νῦν οὐδένα ἄλλον τὸν
κλῆρον ἡγεῖται ἕξειν ἢ αὑτόν, ὥστ' ἐπειδὴ τάχιστα
ἠγγέλθη Ἀστύφιλος τετελευτηκώς, τοῦ μὲν πατρὸς
τοῦ ἐμοῦ ἀσθενοῦντος, ἐμοῦ δὲ οὐκ ἐπιδημοῦντος
ἀλλὰ στρατευομένου, εἰς τὸ χωρίον ἐνεβάτευσε, καὶ
εἴ τι ἄλλο ἐκεῖνος κατέλιπεν, ἅπαντα ἔφη τοῦ υἱοῦ
4 τοῦ ἑαυτοῦ εἶναι, πρίν τι ὑμᾶς ψηφίσασθαι. ἐπεὶ
δ' ἐκομίσθη τὰ ὀστᾶ τοῦ ἀδελφοῦ, ὁ μὲν προσποι-
ούμενος πάλαι υἱὸς εἰσπεποιῆσθαι οὐ προὔθετο οὐδ'
ἔθαψεν, | οἱ δὲ φίλοι Ἀστυφίλου καὶ οἱ συστρατιῶ-
ται, ὁρῶντες τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν ἀρρωστοῦντα, ἐμὲ
δὲ οὐκ ἐπιδημοῦντα, αὐτοὶ καὶ προὔθεντο καὶ τἆλλα
πάντα τὰ νομιζόμενα ἐποίησαν καὶ τὸν ἐμὸν πατέρα
ἀσθενοῦντα ἐπὶ τὸ μνῆμα ἤγαγον εὖ εἰδότες ὅτι
ἀσπάζοιτο αὐτὸν Ἀστύφιλος. τούτου δ' ὑμῖν αὐτοὺς
τοὺς ἐπιτηδείους τοὺς ἐκείνου μάρτυρας παρέξομαι
τῶν παρόντων.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ὅτι μὲν οὐκ ἔθαψε Κλέων Ἀστύφιλον, οὐδ' ἂν 5
αὐτὸς ἔξαρνος γένοιτο μεμαρτύρηταί τε ὑμῖν· ἐπειδὴ
δ' ἐπεδήμησα ἐγὼ καὶ ᾐσθόμην καρπουμένους τού-
τους τὰ ἐκείνου, ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ ποιηθείη ὑπὸ Ἀστυ-
φίλου, καὶ τούτων διαθήκας καταλίποι παρὰ Ἱεροκλεῖ
Ἡφαιστιάδῃ, ἀκούσας ἐγὼ λέγοντος αὐτοῦ ταῦτα
ἐπορευόμην παρὰ τὸν Ἱεροκλέα, εὖ μὲν εἰδὼς ὅτι ὡς
οἷόν τε μάλιστα ἐπιτήδειος εἴη Κλέωνι, οὐχ ἡγούμε- 6
νος δ' ἂν αὐτὸν τολμῆσαί τι ψεύσασθαι κατὰ Ἀστυ-
φίλου τετελευτηκότος, καὶ ταῦτα θεῖον ὄντα καὶ ἐμοῦ
καὶ ἐκείνου. ὅμως δέ, ὦ ἄνδρες, οὐδὲν τούτων ὑπο-
λογισάμενος ὁ Ἱεροκλῆς, ἐρωτώμενος ὑπ' ἐμοῦ ἀπε-
κρίνατό μοι ὅτι ἔχοι τὰς διαθήκας· λαβεῖν δὲ ἔφη
αὐτὰς παρὰ Ἀστυφίλου, ὅτε εἰς Μυτιλήνην ἔμελλεν
ἐκεῖνος ἐκπλεῖν. Ὡς δὲ ταῦτ' ἔλεγεν, ἀνάγνωθί μοι
ταύτην τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ἐπειδὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες, οὔτε παραγενόμενος 7
οὐδεὶς ἔτυχε τῶν οἰκείων ὅτε ὁ ἀδελφὸς ἐτελεύτησεν,
οὔτε ἐγὼ ἐπεδήμουν ὅτε τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ δεῦρο ἐκο-
μίσθη, ἀναγκαῖόν μοί ἐστιν ἐξ αὐτῶν ὧν οὗτοι λέ-
γουσιν ἐλέγχειν ψευδεῖς οὔσας τὰς διαθήκας ἃς ἐποιή-
σαντο. εἰκὸς γὰρ ἐκεῖνον οὐ μόνον ἐπιθυμεῖν υἱὸν
ποιησάμενον καταλιπεῖν, ἀλλὰ καὶ σκοπεῖσθαι ὅπως
κυριώτατα ἔσται ἃ ἂν διαθῆται, καὶ τήν τε οὐσίαν,
ὃν ἂν ἐκεῖνος εἰσποιήσηται, οὗτος ἕξει. καὶ ἐπὶ τοὺς
βωμοὺς τοὺς πατρῴους οὗτος βαδιεῖται, καὶ τελευ-
τήσαντι αὐτῷ καὶ τοῖς ἐκείνου προγόνοις τὰ νομιζό-
μενα ποιήσει· ἅπαντα δὲ ταῦτα μάλιστ' ἂν εἰδέναι 8

ὅτι γένοιτο, εἰ μὴ ἄνευ τῶν οἰκείων τῶν ἑαυτοῦ τὰς
διαθήκας ποιοῖτο, ἀλλὰ πρῶτον μὲν συγγενεῖς πα-
ρακαλέσας, ἔπειτα δὲ φράτορας καὶ δημότας, ἔπειτα
τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων ὅσους δύναιτο πλείστους· οὕτω
γὰρ εἴτε κατὰ γένος εἴτε κατὰ δόσιν ἀμφισβητοίη τις,
9 ῥᾳδίως ἂν ἐλέγχοιτο ψευδόμενος. ὁ τοίνυν Ἀστύφι-
λος οὐδὲν φαίνεται τοιοῦτον ποιήσας, οὐδὲ παραστη-
σάμενος οὐδένα τούτων ὅτε διέθετο ἃ οὗτοί φασιν,
εἰ μή τις ἄρα ὑπὸ τούτων πέπεισται ὁμολογεῖν πα-
ρεῖναι. αὐτὸς δ' ὑμῖν πάντας τούτους μαρτυροῦν-
τας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

10 Ἴσως τοίνυν Κλέων οὑτοσί φησιν οὐκ εἰκὸς εἶναι
τεκμηρίοις ὑμᾶς χρήσασθαι τούτοις τοῖς μάρτυσιν,
ὅτι μαρτυροῦσι μὴ εἰδέναι Ἀστύφιλον ταῦτα διατιθέ-
μενον. ἐγὼ δ' οἶμαι, περί γε διαθηκῶν οὔσης τῆς
ἀμφισβητήσεως καὶ περὶ τοῦ ποιηθῆναί τινα υἱὸν
Ἀστυφίλῳ, ἡμῖν πολὺ βεβαιοτέραν εἶναι μαρτυρίαν
ἣν οἱ ἀναγκαῖοι οἱ ἐκείνου περὶ τῶν μεγίστων μή
φασι παραγενέσθαι, μᾶλλον ἢ ἣν οἱ μηδὲν προσήκον-
11 τες μαρτυροῦσι παρεῖναι. καὶ ἐχρῆν δ', ὦ ἄνδρες,
καὶ αὐτὸν Κλέωνα, μὴ δοκοῦντα εἶναι ἠλίθιον, ὅτε
τὸν υἱὸν τὸν τούτου ἐποιεῖτο Ἀστύφιλος καὶ τὰς δια-
θήκας κατέλειπε, παρακαλέσαι εἴ τέ τινα συγγενῆ
ἐπιδημοῦντα ἐγίγνωσκε, καὶ τοὺς ἄλλους, ὅτῳ ἐμ-
βραχύ περ ᾔδει Ἀστύφιλον χρώμενον. κωλῦσαι μὲν
γὰρ οὐδεὶς αὐτὸν ἐδύνατο, ὅτῳ ἐβούλετο, δοῦναι τὰ
ἑαυτοῦ· τούτῳ δ' ἂν μεγάλη μαρτυρία ἦν, ὅτι οὐ
12 λάθρᾳ ταῦτα διέθετο. ἔτι δ', ὦ ἄνδρες, εἰ μὲν ὁ
Ἀστύφιλος μηδένα ἐβούλετο εἰδέναι ὅτι τὸν Κλέωνος

υἱὸν ἐποιεῖτο μηδ' ὅτι διαθήκας καταλίποι, εἰκὸς ἦν μηδὲ ἄλλον μηδένα ἐγγεγράφθαι ἐν τῷ γραμματείῳ μάρτυρα· εἰ δ' ἐναντίον μαρτύρων φαίνεται διαθέμενος, τούτων δὲ μὴ τῶν μάλιστα χρωμένων ἀλλὰ τῶν ἐντυχόντων, πῶς εἰκός ἐστιν ἀληθεῖς εἶναι τὰς διαθήκας; οὐ γὰρ ἂν ἡγοῦμαι ἔγωγε οὐδένα, υἱὸν 13 *ἑαυτῷ ποιούμενον, τολμῆσαι ἄλλους τινὰς παρακαλέσαι ἢ | τούτους, οἷς περ καὶ ἱερῶν καὶ ὁσίων κοινωνὸν ἀνθ' αὑτοῦ εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον ἔμελλε καταλιπεῖν. ἀλλὰ μὴν οὐδ' αἰσχυνθῆναι οὐδενὶ προσήκει ἐπὶ τοιαύταις διαθήκαις ὡς πλείστους μάρτυρας παρίστασθαι, νόμου γε ὄντος ἐξεῖναι ὅτῳ βούλοιτο δοῦναι τὰ ἑαυτοῦ.*

Σκέψασθε δέ, ὦ ἄνδρες, καὶ ἐκ τοῦ χρόνου ὃν 14 *οὗτοι λέγουσι περὶ τῶν διαθηκῶν. ὅτε γὰρ εἰς Μυτιλήνην ἐξέπλει στρατευσόμενος, τότε φασὶν αὐτὸν ταῦτα διαθέσθαι· φαίνεται δὲ ὁ Ἀστύφιλος τῷ τούτων λόγῳ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι προειδώς. πρῶτον μὲν γὰρ ἐστρατεύσατο εἰς Κόρινθον, ἔπειτα εἰς Θετταλίαν, ἔτι δὲ τὸν Θηβαϊκὸν πόλεμον ἅπαντα, καὶ ἄλλοσε ὅπου περ αἰσθάνοιτο στράτευμα συλλεγόμενον, ἁπανταχῇ ἀπεδήμει λοχαγῶν· καὶ οὐδ' ἐν μιᾷ τούτων τῶν ἐξόδων διαθήκας κατέλιπεν. ἡ δὲ εἰς τὴν Μυτιλήνην στρατεία τελευταία αὐτῷ ἐγένετο, ἐν ᾗ καὶ ἀπέθανε. τῷ οὖν ἂν ὑμῶν φανείη πιστόν, πρότερον* 15 *ἄλλας στρατείας τοῦ Ἀστυφίλου στρατευομένου καὶ εὖ εἰδότος ὅτι ἐν ἁπάσαις μέλλοι κινδυνεύειν, οὕτως ἀκριβῶς τὰ παρὰ τῆς τύχης συμβῆναι, ὥστ' ἐν μὲν τῷ πρόσθεν χρόνῳ μηδὲ περὶ ἑνὸς αὐτὸν τῶν αὑτοῦ διαθέσθαι, ὅτε δὲ τὸ τελευταῖον ἔμελλε στρατεύεσθαι, ἐθελοντήν τε ἐκπλέοντα καὶ μάλιστα ἐκ ταύτης τῆς στρατείας ἐλπίζοντα σωθήσεσθαι, πῶς*

τοῦτον πιστὸν ἤδη τὰς διαθήκας τότε καταλιπεῖν καὶ ἐκπλεύσαντα τελευτῆσαι;

16 Χωρὶς δὲ τούτων, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἔτι μείζω τεκμήρια παρέξομαι ὡς οὐδὲν ἀληθὲς λέγουσιν οὗτοι. ἐπιδείξω γὰρ ὑμῖν ἔχθιστον ἁπάντων ὄντα Ἀστύφιλον Κλέωνι, καὶ οὕτω σφόδρα καὶ δικαίως μισοῦντα τοῦτον, ὥστε πολὺ ἂν θᾶττον διαθέμενον μηδένα πυτὲ τῶν ἑαυτοῦ οἰκείων διαλεχθῆναι Κλέωνι, μᾶλ-
17 λον ἢ τὸν τούτου υἱὸν ποιησάμενον. Εὐθυκράτει γάρ, ὦ ἄνδρες, τῷ πατρὶ τῷ Ἀστυφίλου αἴτιος γενέσθαι λέγεται τοῦ θανάτου Θούδιππος ὁ Κλέωνος τουτουὶ πατήρ, αἰκισάμενος ἐκεῖνον διαφορᾶς τινος αὐτοῖς γενομένης ἐν τῇ νεμήσει τοῦ χωρίου, καὶ οὕτως αὐτὸν διατεθῆναι, ὥστε ἐκ τῶν πληγῶν αὐτὸν ἀσθενήσαντα οὐ πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον ἀποθανεῖν.
18 ὡς δὲ ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ, ἴσως μὲν καὶ Ἀραφηνίων καὶ πολλοὶ τῶν τότε συγγεωργούντων μαρτυρήσειαν ἄν μοι, διαρρήδην δὲ περὶ τηλικούτου πράγματος οὐκ ἂν ἔχοιμι ὅπως ὑμῖν παρασχοίμην. καὶ γὰρ αὐτὸν τυπτόμενον ἰδὼν Ἱεροκλῆς, ὁ τὸ γραμματεῖον φάσκων παρ' ἑαυτῷ τεθῆναι, οἶδ' ὅτι οὐκ ἂν ἐθελήσειε μαρτυρῆσαι ἐναντία ταῖς διαθήκαις αἷς αὐτὸς ἀποφαίνει. Ὅμως μέντοι καὶ κάλει Ἱεροκλέα, ἵνα ἐναντίον τούτων μαρτυρήσῃ ἢ ἐξομόσηται.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΕΞΩΜΟΣΙΑ.

19 Ἀκριβῶς μὲν ᾔδειν· τοῦ γὰρ αὐτοῦ ἀνδρός ἐστιν, ἃ μὲν οἶδεν, ἐξόμνυσθαι, τῶν δὲ μὴ γενομένων πίστιν ἐθέλειν ἐπιθεῖναι ἦ μὴν εἰδέναι γενόμενα· ὡς δέ, ὅτε ἀπέθνησκεν Εὐθυκράτης ὁ πατὴρ Ἀστυφίλου, ἐπέσκηψε τοῖς οἰκείοις μηδένα ποτὲ ἐᾶσαι ἐλθεῖν

τῶν Θουδίππου ἐπὶ τὸ μνῆμα τὸ ἑαυτοῦ, τούτων ὑμῖν τὸν ἔχοντα τὴν τηθίδα τοῦ Ἀστυφίλου μάρτυρα παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ἀκούων τοίνυν ταῦτα ὁ Ἀστύφιλος καὶ τούτου 20
καὶ τῶν ἄλλων προσηκόντων εὐθέως ἐκ παιδίου,
ἐπειδὴ τάχιστα ἤρχετο φρονεῖν, οὐδὲ πώποτε διε-
λέχθη Κλέωνι, ἀλλὰ πρότερον ἐτελεύτησεν, οὐχ ἡγού-
μενος ὅσιον εἶναι, τοιαύτην αἰτίαν ἔχοντος Θουδίπ-
που περὶ τὸν αὑτοῦ πατέρα, τῷ ἐκείνου υἱεῖ διαλέ-
γεσθαι. ὡς οὖν τὸν ἅπαντα χρόνον διάφορος ἦν
Κλέωνι τουτῳί, ὑμῖν τοὺς συνειδότας μάρτυρας πα-
ρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Εἰς τὰς θυσίας τοίνυν, ἐν αἷσπερ οἱ ἄλλοι Ἀθη- 21
ναῖοι ἑστιῶνται, πρῶτον μὲν δημότην ὄντα, ἔπειτα
ἀνεψιόν, ἔτι δὲ τὸν υἱὸν τὸν τούτου μέλλοντα ποιεῖ-
σθαι, εἰκὸς δήπου ἦν, ὁπότε περ ἐπιδημοίη, μηδὲ
μεθ' ἑνὸς ἄλλου ἰέναι τὸν Ἀστύφιλον ἢ μετὰ Κλέω-
νος. ὡς τοίνυν οὐδέποτ' ἦλθε μετ' αὐτοῦ, ὑμῖν τῶν
δημοτῶν μαρτυρίαν | ἀναγνώσεται.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Οὕτως τοίνυν διακείμενος τῷ τετελευτηκότι 22
Κλέων ἀξιοῖ τὸν υἱὸν τὸν ἑαυτοῦ τὰ ἐκείνου ἔχειν.
καὶ τί δεῖ τοῦτον λέγειν; ἀλλ' Ἱεροκλῆς, θεῖος ὢν
καὶ ἐκείνῳ καὶ ἐμοί, οὕτως ἐστὶ τολμηρὸς ὥστε οὐ
γενομένας διαθήκας ἥκει φέρων, καί φησι παρ' ἑαυ-
τῷ Ἀστύφιλον ταύτας καταλιπεῖν. καίτοι, Ἱερόκλεις, 23

πολλὰ κἀγαθὰ παθὼν ὑπὸ Θεοφράστου τοῦ πατρὸς
τοῦ ἐμοῦ, ὅτε χεῖρον ἔπραττες ἢ νυνί, καὶ ὑπὸ Ἀστυ-
φίλου, οὐδετέρῳ αὐτοῖν τὴν ἀξίαν χάριν ἀποδίδως·
ἐμὲ μὲν γὰρ υἱὸν ὄντα Θεοφράστου, σαυτῷ δὲ ἀδελ-
φιδοῦν, ἀποστερεῖς ἅ μοι οἱ νόμοι ἔδοσαν, Ἀστυφί-
λου δὲ τεθνεῶτος καταψεύδῃ, καὶ τὸ κατὰ σαυτὸν
μέρος τοὺς ἐχθίστους καθίστης τῶν ἐκείνου κληρονό-
24 μους. καὶ πρὶν μὲν ληχθῆναι τοῦ κλήρου, ὦ ἄνδρες,
εὖ εἰδὼς ὁ Ἱεροκλῆς ὅτι οὐδενὶ ἄλλῳ γίγνοιτο τὰ
Ἀστυφίλου ἢ ἐμοί, ἐν μέρει ἑκάστῳ τῶν ἐκείνου
ἐπιτηδείων προσῄει πωλῶν τὸ πρᾶγμα καὶ τοὺς οὐ-
δὲν προσήκοντας πείθων ἀμφισβητεῖν, λέγων ὅτι
θεῖος εἴη Ἀστυφίλῳ καὶ ἀποφανοίη διαθήκας ἐκεῖνον
καταλελοιπότα, εἴ τις αὐτῷ κοινώσοιτο· ἐπειδὴ δὲ
πρὸς Κλέωνα διωμολογήσατο καὶ τῶν τοῦ ἀδελφοῦ
ἐμερίσατο, νυνὶ ὡς ἀληθῆ λέγων ἀξιώσει πιστεύεσθαι.
δοκεῖ δέ μοι κἂν ὀμόσαι ἄσμενος, εἴ τις αὐτῷ ὅρκον
25 διδοίη. καὶ ἐμοὶ μὲν συγγενὴς ὢν οὐδὲ τὰ γενόμενα
ἐθέλει μαρτυρεῖν, ᾧ δ᾽ οὐδὲν προσήκει, τούτῳ τὰ
ψευδῆ συλλαμβάνει καὶ τῶν οὐ πραχθέντων γραμ-
ματεῖον ἥκει φέρων· πολὺ γὰρ προὐργιαίτερον ἡγεῖ-
ται εἶναι τὸ χρηματίζεσθαι ἢ τὴν ἐμὴν συγγένειαν.
ὡς δὲ ἐπηγγέλλετο περιιὼν διαθήκας ἀποφανεῖν, εἴ
τις αὐτῷ κοινώσοιτο, αὐτοὺς ὑμῖν οἷς προσῆλθε μάρ-
τυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

26 Τί οὖν χρή, ὦ ἄνδρες, ὄνομα θέσθαι τούτῳ τῷ
ἀνδρί, ὅστις ἐθέλει οὕτω ῥᾳδίως διὰ τὸ ἑαυτοῦ κέρ-
δος τῶν τεθνεώτων τινὸς καταψεύδεσθαι; Ὡς δὲ
οὐδὲ Κλέωνι προῖκα τὰς διαθήκας ἀποφαίνει, ἀλλὰ
μισθὸν εἴληφεν, αὕτη ὑμῖν ἡ μαρτυρία οὐ μικρὸν

τεκμήριον ἔσται. τοιαῦτα μέντοι κοινῇ ἐπ' ἐμοὶ τεχνάζουσιν· ἡγεῖται γὰρ αὐτῶν ἑκάτερος εὕρημα ἔχειν ὅ τι ἂν τῶν Ἀστυφίλου λάβῃ.

Ὡς μὲν οὖν οὐκ εἰσὶν ἀληθεῖς αἱ διαθῆκαι, ἀλλὰ 27
Κλέων καὶ Ἱεροκλῆς βούλονται ὑμᾶς ἐξαπατῆσαι, καθ' ὅσον ἐδυνάμην ἀπέδειξα· ὡς δ' εἰ καὶ μηδὲν προσήκων ἔτυχον Ἀστυφίλῳ, δικαιότερός εἰμι ἔχειν τὰ ἐκείνου ἢ οὗτοι, διδάξω ὑμᾶς. ὅτε γὰρ ἐλάμβανε Θεόφραστος ὁ ἐμὸς πατὴρ τὴν ἐμὴν μητέρα καὶ Ἀστυφίλου παρὰ Ἱεροκλέους, ἦλθε καὶ αὐτὸν ἐκεῖνον ἔχουσα μικρὸν ὄντα, καὶ διῃτᾶτο παρ' ἡμῖν τὸν ἅπαντα χρόνον ὁ Ἀστύφιλος, καὶ ἐπαιδεύθη ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ. καὶ ἐπειδὴ ἐγὼ ἐγενόμην καὶ ὥραν 28
εἶχον παιδεύεσθαι, μετ' ἐκείνου συνεπαιδευόμην. Λαβὲ δέ μοι ταύτην τὴν μαρτυρίαν, εἶτα τῶν διδασκάλων ὅποι ἐφοιτῶμεν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Τὸ τοίνυν χωρίον τὸ ἐκείνου πατρῷον, ὦ ἄνδρες, ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς ἐφύτευσε καὶ ἐγεώργει καὶ ἐποίει διπλασίου ἄξιον. Ἀνάβητέ μοι καὶ τούτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐπεὶ τοίνυν ἐδοκιμάσθη ὁ ἀδελφός, ἀπέλαβε 29
πάντα ὀρθῶς καὶ δικαίως, ὥστε ἐκεῖνον μηδὲ πώποτε μηδὲν ἐγκαλέσαι τῷ ἐμῷ πατρί. μετὰ δὲ ταῦτα τὴν ἀδελφὴν τὴν ἐκείνου ὁμοπατρίαν ἠγγύησεν ὁ ἐμὸς πατὴρ ὅτῳ ἐδόκει αὐτῷ, καὶ τἄλλα διῴκει, καὶ ταῦτα τῷ Ἀστυφίλῳ ἐξήρκει· ἱκανὴν γὰρ ἡγήσατο βάσανον εἰληφέναι ἀπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ τῆς εἰς αὐτὸν εὐνοίας, ἐκ μικροῦ παιδίου τεθραμμένος παρ' αὐτῷ. μαρτυροῦσι δὲ ὑμῖν καὶ περὶ τῆς ἐγγύης οἱ εἰδότες

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

30 *Εἰς τοίνυν τὰ ἱερὰ ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς τὸν Ἀστύφιλον παῖδα ἦγε μεθ' ἑαυτοῦ ὥσπερ καὶ ἐμὲ πανταχῇ· καὶ εἰς τοὺς θιάσους τοὺς Ἡρακλέους ἐκεῖνον εἰσήγαγεν, ἵνα μετέχοι τῆς κοινωνίας. αὐτοὶ ὑμῖν οἱ θιασῶται μαρτυρήσουσιν.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐγὼ δέ, | ὦ ἄνδρες, ὡς διεκείμην πρὸς τὸν ἀδελφόν, σκέψασθε. πρῶτον μὲν γὰρ συνετράφην ἐκείνῳ ἐκ παιδίου, ἔπειτα οὐδέποτε διάφορος ἐγενόμην, ἀλλ' ἠσπάζετό με, ὡς ἴσασιν οἱ οἰκεῖοι πάντες οἱ ἡμέτεροι καὶ οἱ φίλοι· οὓς βούλομαι ὑμῖν μάρτυρας ἀναβιβάσαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

31 *Δοκεῖ ἂν οὖν ὑμῖν Ἀστύφιλος, ὦ ἄνδρες, οὕτω μὲν μισῶν Κλέωνα, τοσαῦτα δ' ἀγαθὰ ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ πεπονθώς, αὐτὸς τῶν ἐχθρῶν ἄν τινος υἱὸν ποιήσασθαι ἢ τὰ ἑαυτοῦ δοῦναι, τοὺς εὐεργέτας καὶ τοὺς συγγενεῖς ἀποστερήσας; ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν οἴομαι, εἰ καὶ δεκάκις ὁ Ἱεροκλῆς διαθήκας ψευδεῖς ἀποδεικνύει, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ ἀδελφὸν εἶναι καὶ διὰ τὴν ἄλλην οἰκειότητα πολὺ μᾶλλον προσήκειν ἐμοὶ*
32 *ἢ τῷ Κλέωνος υἱεῖ, ἐπεὶ τούτοις γε οὐδὲ προσποιήσασθαι καλὸν ἦν τῶν Ἀστυφίλου, οἵτινες οὕτω διέκειντο πρὸς αὐτόν, τὰ δὲ ὀστᾶ οὐκ ἔθαψαν, ἀλλὰ πρότερον ἐπὶ τὴν οὐσίαν ἦλθον πρὶν ἐκείνῳ τὰ νομιζόμενα ποιῆσαι. ἔπειτα νῦν ἀξιώσουσι κληρονομεῖν τῶν Ἀστυφίλου οὐ μόνον τὰς διαθήκας λέγοντες, ἀλλὰ καὶ τὸ γένος προστιθέντες, ὅτι ἀνεψιὸς ἦν*
33 *Κλέων πρὸς πατρός. ὑμᾶς δέ, ὦ ἄνδρες, οὐκ εἰκὸς*

ἐστι τῷ τούτου γένει προσέχειν τὸν νοῦν· οὐδεὶς γὰρ πώποτε ἐκποίητος γενόμενος ἐκληρονόμησε τοῦ οἴκου ὅθεν ἐξεποιήθη, ἐὰν μὴ ἐπανέλθῃ κατὰ τὸν νόμον. οὗτοι μέντοι ἀκριβῶς εἰδότες ὅτι οὐκ ἐποιήσατο Ἀστύφιλος τὸν Κλέωνος υἱόν, πολλάκις ἐληλυθότι αὐτῷ οὐδὲ πώποτε κεκρεανομήκασι. Λαβὲ καὶ ταύτην τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ἑκατέρῳ οὖν ἡμῶν, ἐξ ὧν ἀντωμόσαμεν σκεψάμενοι, ψηφίσασθε. Κλέων μὲν γάρ φησι τὸν υἱὸν τὸν ἑαυτοῦ Ἀστυφίλῳ εἰσποιηθῆναι, καὶ ταῦτ' ἐκεῖνον διαθέσθαι· ἐγὼ δ' οὔ φημι, ἀλλ' ἐμὰ εἶναι πάντα τὰ Ἀστυφίλου, ἀδελφὸς ὢν ἐκείνου, ὡς καὶ αὐτοὶ οὗτοι ἴσασι. μὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες, εἰσποιήσητε υἱὸν Ἀστυφίλῳ ὃν οὐδ' ἂν αὐτὸς ζῶν ἐκεῖνος ἐποιήσατο, ἀλλὰ τοὺς νόμους οὓς ὑμεῖς ἔθεσθε βεβαιώσατέ μοι· κατὰ τούτους γὰρ ἀμφισβητῶ, ὁσιωτάτην δέησιν δεόμενος, ὦ ἄνδρες, τῆς τοῦ ἀδελφοῦ οὐσίας κληρονόμον με καταστῆσαι. ἀπέδειξα ὑμῖν 34
ὡς οὐδενὶ ἐκεῖνος δέδωκε τὰ ἑαυτοῦ, καὶ μάρτυρας ἁπάντων ὧν εἶπον παρεσχόμην. βοηθήσατε οὖν μοι, καὶ εἰ λέγειν ἐμοῦ δύναται Κλέων κάλλιον, τοῦτο αὐτῷ ἄνευ τοῦ νόμου καὶ τοῦ δικαίου μηδὲν ἰσχυσάτω, ἀλλ' ὑμᾶς αὐτοὺς βραβευτὰς ἁπάντων καταστήσατε. διὰ τοῦτο γὰρ συλλέγεσθε, ἵνα τοῖς μὲν ἀναισχυντοῦσι μηδὲν πλέον ᾖ, οἱ δὲ ἀδυνατώτεροι τολμῶσι περὶ τῶν δικαίων ἀμφισβητεῖν, εὖ εἰδότες ὅτι ὑμεῖς οὐδενὶ ἄλλῳ τὸν νοῦν προσέχετε. ἅπαν- 36
τες οὖν, ὦ ἄνδρες, μετ' ἐμοῦ γένεσθε· ὡς ἐάν τι ἄλλο ψηφίσησθε Κλέωνι πειθόμενοι, σκέψασθε ὁπόσων αἴτιοι γενήσεσθε. πρῶτον μὲν τοὺς ἐχθίστους

Ἀστυφίλου ἐπί τε τὰ μνήματα ἰέναι καὶ ἐπὶ τὰ ἱερὰ τὰ ἐκείνου ποιήσετε· ἔπειτα τὰς Εὐθυκράτους ἐπισκήψεις, τοῦ πατρὸς τοῦ Ἀστυφίλου, ἀκύρους ποιήσετε, ἃς αὐτὸς πρότερον ἀπέθανεν ἢ παραβῆναι· ἔπειτα τετελευτηκότα Ἀστύφιλον παρανοίας αἱρήσετε·
37 εἰ γὰρ τοῦτον ἐποιήσατο υἱὸν οὗ τῷ πατρὶ πολεμιώτατος ἦν, πῶς οὐ δόξει τοῖς ἀκούσασι παρανοεῖν ἢ ὑπὸ φαρμάκων διεφθάρθαι; ἔτι δ' ἐμέ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐκτραφέντα ἐν τῷ αὐτῷ καὶ συμπαιδευθέντα Ἀστυφίλῳ καὶ ἀδελφὸν ὄντα, περιόψεσθε ὑπὸ Κλέωνος ἀποστερηθέντα τῶν ἐκείνου. ἀντιβολῶ ὑμᾶς καὶ ἱκετεύω ἐκ παντὸς τρόπου ψηφίσασθαί μοι· οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα Ἀστυφίλῳ τε χαρίσαισθε κἀμὲ οὐκ ἂν ἀδικήσαιτε.

10.

ΠΡΟΣ ΞΕΝΑΙΝΕΤΟΝ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀρίσταρχός τις τεσσάρων πατὴρ γενόμενος παίδων, Κυρωνίδου καὶ Δημοχάρους καὶ τῆς μητρὸς τοῦ λέγοντος τὸν λόγον καὶ ἄλλης κόρης, τούτων μὲν τὸν Κυρωνίδην ἔτι περιὼν εἰσεποίησεν εἰς τὸν Ξεναινέτου τοῦ κατὰ μητέρα πάππου κλῆρον, αὐτὸς δὲ κληρονόμους τοὺς λοιποὺς ἑαυτῷ κατέλειψε παῖδας. μετὰ ταῦτα τελευτᾷ μὲν Δημοχάρης ἄπαις, καὶ ἡ μία θυγάτηρ [αὐτοῦ] καὶ αὐτὴ ἄπαις, ὁ δὲ κλῆρος ὅλος ἔρχεται δικαίως εἰς τὴν μητέρα τοῦ λέγοντος τὸν λόγον. καὶ ταῦτα μὲν οὕτω· μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν Ἀριστάρχου Ἀριστομένης ἀδελφὸς ὢν αὐτοῦ καὶ κατὰ νόμον ἐπίτροπος

τῶν τοῦ ἀδελφοῦ γενόμενος παίδων, ἐκδέδωκε Κυρωνίδῃ τῷ ἐκποιήτῳ υἱῷ Ἀριστάρχου τὴν θυγατέρα ἑαυτοῦ, ἐπαγγειλάμενος περιποιῆσαι αὐτῷ τὸν Ἀριστάρχου κλῆρον. ὃ δὴ καὶ πεποίηκε· γενομένου γὰρ υἱοῦ τῷ Κυρωνίδῃ πρῶτον μὲν ὄνομα τῷ παιδὶ τὸ τοῦ πάππου δεδώκασιν, Ἀρίσταρχον ὀνομάσαντες, εἶτα εἰσεποίησαν αὐτὸν εἰς τὸν τοῦ πάππου οἶκον ὡς δὴ τοῦτο ἐκείνου προστάξαντος, καὶ παραδέδωκεν Ἀριστομένης αὐτῷ τὸν ὅλον τοῦ πάππου κλῆρον. ἔτι δὲ παῖς ὢν ἐκεῖνος τελευτῶν κληρονόμον κατὰ διαθήκας ἐνεστήσατο τὸν ἴδιον ἀδελφὸν Ξεναίνετον. τούτων οὕτω γενομένων, καὶ κρατοῦντος Ξεναινέτου τὴν Ἀριστάρχου τοῦ παλαιοῦ οὐσίαν, ἀμφισβητεῖ πρὸς αὐτὸν ὁ υἱὸς τῆς θυγατρὸς Ἀριστάρχου τοῦ παλαιοῦ, λέγων ἑαυτὸν μόνον εἶναι κληρονόμον δικαίως τῶν Ἀριστάρχου τοῦ παλαιοῦ χρημάτων. ὁ μὲν γὰρ Κυρωνίδης (φησίν) ἐκποίητος ἐγένετο· ὁ δὲ πατὴρ υἱὸν ἔχων γνήσιον τὸν Δημοχάρην, οὐκ ἐδύνατο θετὸν ἑαυτῷ ποιῆσαι παῖδα· ὁ δὲ Δημοχάρης ἀτελὴς ὢν οὐδὲ αὐτὸς ἐδύνατο εἰσποιῆσαι τῷ πατρὶ θετὸν υἱόν· ἀλλ' οὐδ' ἡ ἄλλη θυγάτηρ αὐτοῦ ἡ προτελευτήσασα. ὥστε οὐ κατὰ τὸν νόμον (φησί) τῆς εἰσποιήσεως γενομένης τοῦ μικροῦ Ἀριστάρχου, οὐκέτι συνίστατο ἡ διαθήκη αὐτοῦ, τοῦ νέου Ἀριστάρχου· ἃ γὰρ μὴ δικαίως ἐκτήσατο, πῶς ἄλλῳ παραπέμπειν ἐδύνατο; ἀναιρουμένης δὲ τῆς διαθήκης εἰκότως ὁ κλῆρος εἰς τὸν λέγοντα τὸν λόγον ἐφέρετο, υἱὸν ὄντα τῆς γνησίας θυγατρὸς Ἀριστάρχου τοῦ παλαιοῦ. Καὶ ἡ μὲν ὑπόθεσις αὕτη, ἡ στάσις δὲ πραγματικὴ ἔγγραφος· ζητεῖ γὰρ εἰ δεῖ τὰς τοιαύτας συνεστάναι διαθήκας, καὶ τίς δικαιότερα λέγει.

Ἐβουλόμην μέν, ὦ ἄνδρες, ὥσπερ Ξεναίνετος οὑτοσὶ δύναται ψευδῆ λέγειν θαρραλέως, οὕτω κἀγὼ τἀληθῆ πρὸς ὑμᾶς περὶ ὧν ἀμφισβητοῦμεν εἰπεῖν δυνηθῆναι· οἶμαι γὰρ ἂν ὑμῖν εὐθέως δῆλον γενέσθαι εἴθ' ἡμεῖς ἀδίκως ἐπὶ τὸν κλῆρον ἥκομεν, εἴθ' οὗτοι μὴ προσηκόντως πάλαι τὰ χρήματα ταῦτα εἰλήφασι.

νῦν δὲ οὐκ ἐξ ἴσου διακείμεθα, ὦ ἄνδρες. οἱ μὲν γὰρ καὶ λέγειν δεινοὶ καὶ παρασκευάσασθαι ἱκανοί, ὥστε καὶ ὑπὲρ ἑτέρων πολλάκις ἐν ὑμῖν ἠγωνίσθαι· ἐγὼ δὲ μὴ ὅτι ὑπὲρ ἄλλου ἀλλ' οὐδὲ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ πώποτε δίκην ἰδίαν εἴρηκα, ὥστε πολλῆς δεῖ με συγγνώμης τυχεῖν παρ' ὑμῶν.

2 Ἠνάγκασμαι μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι δίκην παρ' αὐτῶν λαβεῖν, τὴν μητέρα τὴν ἐμὴν πρὸς τῇ ἀνακρίσει Ἀριστάρχου εἶναι ἀδελφὴν προσγράψασθαι· οὐ μὴν διὰ τοῦτο ὑμῖν ἡ διάγνωσις ἧττον περὶ αὐτῶν εὐκρινὴς γενήσεται, ἀλλ' ἐκ τῶν νόμων σκοποῦσιν εἰ τὰ ἑαυτοῦ δέδωκε τούτῳ Ἀρίσταρχος ἢ τὰ μηδὲν προσήκοντα. ἔστι δὲ δίκαιον τοῦτο, ὦ ἄνδρες· ὁ γὰρ νόμος κελεύει τὰ μὲν ἑαυτοῦ διαθέσθαι ὅτῳ ἂν ἐθέλῃ, τῶν δὲ ἀλλοτρίων οὐδένα
3 κύριον πεποίηκε. τοῦτο οὖν ὑμᾶς πειράσομαι πρῶτον διδάσκειν, ἐάν μου μετ' εὐνοίας ἀκοῦσαι ἐθέλητε. εἴσεσθε γὰρ ὡς ὁ κλῆρος οὗτος οὐ τούτων ἦν ἐξ ἀρχῆς, ἀλλὰ τῆς ἐμῆς μητρὸς πατρῷος, ἔπειτα καὶ ὡς Ἀρίσταρχος οὐδὲ καθ' ἕνα νόμον αὐτὸν εἴληφεν, ἀλλὰ παρὰ πάντας τοὺς νόμους ἀδικεῖ μετὰ τῶν οἰκείων τὴν ἐμὴν μητέρα. ὅθεν οὖν σαφέστατα μαθήσεσθε ὡς ἔχει ταῦτα, ἐντεῦθεν ὑμᾶς πρῶτον πειράσομαι διδάσκειν.

4 Ἀρίσταρχος γὰρ ἦν, ὦ ἄνδρες, Συπαλήττιος. οὗτος ἔλαβε Ξεναινέτου Ἀχαρνέως θυγατέρα, ἐξ ἧς γίγνεται Κυρωνίδης καὶ Δημοχάρης καὶ ἡ μήτηρ ἡ ἐμὴ καὶ ἄλλη τούτων ἀδελφή. Κυρωνίδης μὲν οὖν ὁ τοῦδε πατὴρ καὶ θατέρου τοῦ τόνδε τὸν κλῆρον ἀδίκως ἔχοντος ἐξεποιήθη εἰς ἕτερον οἶκον, ὥστε αὐτῷ τῶν χρημάτων οὐδὲν ἔτι προσῆκεν· Ἀριστάρχου δὲ τοῦ πατρὸς τοῦ τούτων | τελευτήσαντος Δη-

μοχάρης ὁ υἱὸς κληρονόμος τῶν ἐκείνου κατέστη. τούτου δὲ παιδὸς ἀποθανόντος καὶ τῆς ἑτέρας ἀδελφῆς, ἡ μήτηρ ἡ ἐμὴ ἐπὶ παντὶ τῷ οἴκῳ ἐπίκληρος ἐγένετο. καὶ οὕτω μὲν ἐξ ἀρχῆς ἅπαντα ταυτὶ τῆς 5
ἐμῆς μητρὸς ἐγένετο· προσῆκον δ' αὐτῇ μετὰ τῶν χρημάτων τῷ ἐγγύτατα γένους συνοικεῖν, πάσχει δεινότατα, ὦ ἄνδρες. Ἀριστομένης γὰρ ἀδελφὸς ὢν ἐκείνου τοῦ Ἀριστάρχου, ὄντος αὐτῷ υἱέος καὶ θυγατρός, ἀμελήσας ἢ αὐτὸς αὐτὴν ἔχειν ἢ τῷ υἱεῖ μετὰ τοῦ κλήρου ἐπιδικάσασθαι, τούτων μὲν οὐδὲν ἐποίησε, τὴν δὲ ἑαυτοῦ θυγατέρα ἐπὶ τοῖς τῆς ἐμῆς μητρὸς χρήμασι Κυρωνίδῃ ἐξέδωκεν, ἐξ ἧς ὁ Ξεναίνετος οὗτος καὶ Ἀρίσταρχος ὁ τελευτήσας ἐγένετο, τὸ 6
μὲν οὖν ἀδίκημα, καὶ ὃν τρόπον τῶν χρημάτων ἀπεστερήθη, τοῦτ' ἐστίν, ὦ ἄνδρες· μετὰ δὲ ταῦτα τὴν ἐμὴν μητέρα ἐκδίδωσι τῷ ἐμῷ πατρί. Κυρωνίδου δὲ τελευτήσαντος τὸν τοῦ Ξεναινέτου ἀδελφὸν εἰσάγουσιν Ἀριστάρχῳ υἱόν, οὐδὲ καθ' ἕνα νόμον, ὦ ἄνδρες, ὡς ἐγὼ ἐκ πολλῶν τεκμηρίων ὑμῖν ἐπιδείξω.

Πρῶτον μὲν οὖν μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι ὡς 7
Κυρωνίδης ἐκποίητος εἰς τὸν Ξεναινέτου οἶκον ἐγένετο καὶ ἐν ἐκείνῳ ἐτελεύτησεν, ἔπειθ' ὡς Ἀρίσταρχος, οὗ ἦν οὗτος ὁ κλῆρος, πρότερος τοῦ υἱέος Δημοχάρους ἐτελεύτησε, Δημοχάρης δὲ παῖς ὢν ἀπέθανε καὶ ἡ ἑτέρα ἀδελφή, ὥστε τὸν κλῆρον ἐπὶ τῇ ἐμῇ μητρὶ γενέσθαι. Καί μοι κάλει τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Οὕτω μὲν ἐξ ἀρχῆς ἦν, ὦ ἄνδρες, ὁ κλῆρος, περὶ 8
οὗ νῦν ὁ λόγος ἐστί, Κυρωνίδου μὲν ἐκποιήτου γενομένου εἰς τὸν Ξεναινέτου οἶκον, τοῦ δὲ πατρὸς

Ἀριστάρχου τῷ υἱεῖ Δημοχάρει καταλιπόντος, ἐκείνου δὲ τῇ ἀδελφῇ τῇ ἑαυτοῦ ταύτῃ, μητρὶ δὲ ἐμῇ. δεῖ δέ, ἐπειδὴ λίαν ἀναισχυντοῦσιν, ὦ ἄνδρες, καὶ τὰ χρήματα παρὰ τὸ δίκαιον ἔχειν ἀξιοῦσι, μαθεῖν ὑμᾶς ὡς οὐδὲ καθ' ἕνα νόμον Ἀρίσταρχος εἰς τοὺς φράτορας τοὺς ἐκείνου εἰσῆκται· ἐὰν γὰρ τοῦτο μάθητε, σαφῶς εἴσεσθε ὅτι τῷ μὴ δικαίως ἔχοντι οὐδὲ
9 διατίθεσθαι περὶ αὐτῶν προσῆκεν. Οἶμαι τοίνυν πάντας ὑμᾶς εἰδέναι, ὦ ἄνδρες, ὅτι κατὰ διαθήκας αἱ εἰσαγωγαὶ τῶν εἰσποιήτων γίγνονται, διδόντων τὰ ἑαυτῶν καὶ υἱεῖς ποιουμένων, ἄλλως δὲ οὐκ ἔξεστιν. εἴτε οὖν Ἀρίσταρχον φήσει τις αὐτὸν διαθέσθαι, οὐκ ἀληθῆ λέξει· γνησίου γὰρ ὄντος αὐτῷ Δημοχάρους υἱέος οὔτ' ἂν ἐβούλετο ταῦτα [δια]πρᾶξαι, οὔτε ἐξῆν δοῦναι τὰ ἑαυτοῦ ἑτέρῳ· εἴτε Ἀριστάρχου τελευτήσαντος Δημοχάρην αὐτὸν *ποιήσασθαι, καὶ
10 ταῦτα ψεύσονται. παιδὸς γὰρ οὐκ ἔξεστι διαθήκην γενέσθαι· ὁ γὰρ νόμος διαρρήδην κωλύει παιδὶ μὴ ἐξεῖναι συμβάλλειν μηδὲ γυναικὶ πέρα μεδίμνου κριθῶν. μεμαρτύρηται δὲ Ἀρίσταρχον μὲν πρότερον Δημοχάρους τοῦ υἱέος τελευτῆσαι, ἐκεῖνον δὲ ὕστερον τοῦ πατρός· ὥστε κατά γε διαθήκην ἐκείνων, οὐδ' εἰ διέθεντο προσῆκεν αὐτῷ τούτων τῶν χρημάτων κληρονομῆσαι. Ἀνάγνωθι δὴ καὶ τοὺς νόμους, καθ' οὓς οὐδετέρῳ αὐτῶν ἐξῆν διαθήκας ποιήσασθαι.

ΝΟΜΟΙ.

11 Οὐ τοίνυν, ὦ ἄνδρες, οὐδὲ Κυρωνίδην οἷόν τε ἦν υἱὸν Ἀριστάρχῳ εἰσποιῆσαι, ἀλλ' αὐτῷ μὲν ἐπανελθεῖν εἰς τὸν πατρῷον οἶκον ἐξῆν, υἱὸν ἐγκαταλιπόντα ἐν τῷ Ξεναινέτου οἴκῳ, ἐξ αὐτοῦ δέ τινα ἀγαγεῖν οὐκ ἔστι νόμος· ἢ ἐὰν φῶσι, ψεύσονται. ὥστε

οὐδ' ἂν φάσκωσιν ὑπ' ἐκείνου ποιηθῆναι, νόμον
ἕξουσι δεῖξαι καθ' ὃν ἐξῆν αὐτῷ ταῦτα πρᾶξαι, ἀλλ'
ἐξ ὧν αὐτοὶ λέγουσιν ἔτι φανερώτερον ὑμῖν γενή-
σεται τοῦτο, ὅτι παρανόμως καὶ ἀσελγῶς ἔχουσι τὰ
τῆς μητρὸς χρήματα. Καὶ μὲν δή, ὦ ἄνδρες, οὐδὲ 12
Ἀριστομένει γε οὐδὲ Ἀπολλοδώρῳ, οἷς προσῆκε τῆς
ἐμῆς μητρὸς ἐπιδικάσασθαι, οὐδὲ τούτοις ἐξῆν. θαυ-
μαστὸν γὰρ ἂν ἦν, εἰ τὴν ἐμὴν μητέρα ἔχοντι Ἀπολ-
λοδώρῳ ἢ Ἀριστομένει οὐκ ἂν οἷόν τε ἦν τῶν ἐκείνης
κυρίῳ γενέσθαι, κατὰ τὸν νόμον ὃς οὐκ ἐᾷ τῶν τῆς
ἐπικλήρου κύριον εἶναι, ἀλλ' ἢ τοὺς παῖδας ἐπὶ δίε-
τες ἡβήσαντας | κρατεῖν τῶν χρημάτων, ἀλλ' ἑτέρῳ
αὐτὴν ἐκδόντι ἐξέσται εἰς τὰ ταύτης χρήματα υἱὸν
εἰσποιῆσαι. δεινὰ μέντ' ἂν γίγνοιτο. καὶ τῷ μὲν 13
πατρὶ αὐτῆς, εἰ παῖδες ἄρρενες μὴ ἐγένοντο, οὐκ ἂν
ἐξῆν ἄνευ ταύτης διαθέσθαι· κελεύει γὰρ ὁ νόμος
σὺν ταύταις κύριον εἶναι δοῦναι, ὅτῳ βούλοιτο, τὰ
ἑαυτοῦ· τῷ δὲ μήτε λαβεῖν αὐτὴν ἀξιώσαντι μήτε
πατρὶ ὄντι, ἀλλ' ἀνεψιῷ, παρὰ πάντας τοὺς νόμους
εἰσαγαγόντι ἔσται κυρίως ταῦτα πεπραγμένα; καὶ τίς
ὑμῶν ταῦτα πεισθήσεται; ἐγὼ μέν, ὦ ἄνδρες, σα- 14
φῶς ἐπίσταμαι ὅτι οὔτε Ξεναίνετος οὔτε ἄλλος οὐδεὶς
ἀνθρώπων ἕξει ἀποδεῖξαι ὡς οὐ τῆς ἐμῆς μητρὸς οὗ-
τος ὁ κλῆρός ἐστι, τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῇ τοῦ Δημοχά-
ρους καταλιπόντος· ἐὰν δ' ἄρα τολμῶσι περὶ αὐτῶν
λέγειν, νόμον κελεύετε δεῖξαι καθ' ὃν γεγένηται ἡ
εἰσποίησις Ἀριστάρχῳ, καὶ τίς ὁ εἰσποιήσας· τοῦτο
γὰρ δίκαιόν ἐστιν. ἀλλ' οἶδ' ὅτι οὐχ ἕξουσιν ἐπι-
δεῖξαι.

Περὶ μὲν οὖν τοῦ τὸν κλῆρον εἶναι τῆς μητρὸς 15
ἐξ ἀρχῆς καὶ ἀδίκως αὐτὴν ὑπὸ τούτων ἀπεστερῆ-
σθαι, ἔκ τε τῶν εἰρημένων καὶ μεμαρτυρημένων καὶ

ἐξ αὐτῶν τῶν νόμων ἱκανῶς ἡγοῦμαι ἀποδεδεῖχθαι. οὕτω δὲ καὶ τούτοις φανερόν ἐστιν ὅτι οὐ προσηκόντως ἔχουσι ταῦτα τὰ χρήματα, ὥστε οὐκ ἐπὶ τῷ δικαίως Ἀρίσταρχον εἰσαχθῆναι εἰς τοὺς φράτορας τὸν λόγον ποιοῦνται μόνον ἀλλὰ καὶ δίκην φασὶν ὑπὲρ τούτων τῶν χρημάτων τὸν πατέρα τὸν ἑαυτῶν ἐκτετικέναι, ἵνα, ἂν μὴ κατ' ἐκεῖνον δικαίως δοκῶσιν ἔχειν, κατά γε ταῦτα εἰκότως προσῆκον αὐτοῖς φαί-
16 νηται. ἐγὼ δ', ὦ ἄνδρες, ὅτι οὐκ ἀληθῆ λέγουσι, μεγάλοις ὑμᾶς τεκμηρίοις διδάξω. εἰ γὰρ ἦν, ὡς οὗτοι λέγουσιν, ὑπόχρεως οὗτος ὁ κλῆρος, οὔτ' ἂν χρήματα οὗτοι ὑπὲρ αὐτῶν ἐξέτινον (οὐ γὰρ προσῆκον αὐτοῖς, ἀλλ' οἷς ἐγένετο ἡ ἐμὴ μήτηρ ἐπίδικος, τούτοις ἀναγκαῖον ἦν ὑπὲρ αὐτῶν βουλεύσασθαι), οὔτε ἂν εἰσεποίουν εἰς τοῦτον τὸν κλῆρον υἱὸν Ἀριστάρχῳ, μέλλοντες ὠφεληθήσεσθαι μὲν μηδέν, ζη-
17 μιωθήσεσθαι δὲ μεγάλα. ἢ ἕτεροι μέν, ὅταν περὶ χρημάτων δυστυχῶσι, τοὺς σφετέρους αὐτῶν παῖδας εἰς ἑτέρους οἴκους εἰσποιοῦσιν, ἵνα μὴ μετάσχωσι τῆς τοῦ πατρὸς ἀτιμίας· οὗτοι δὲ ἄρα εἰς ὑπόχρεων οὐσίαν καὶ οἶκον εἰσεποίουν σφᾶς αὐτούς, ἵνα καὶ τὰ ὑπάρχοντα προσαπολέσειαν; οὐκ ἔστι ταῦτα, ἀλλ' ὁ μὲν κλῆρος ἐλεύθερος ἦν καὶ τῆς ἐμῆς μητρὸς ἐγένετο, οὗτοι δὲ φιλοχρηματοῦντες καὶ ἐκείνην ἀποστεροῦντες ταῦτα πάντα ἐμηχανήσαντο.

18 Ἴσως οὖν ἄν τις, ὦ ἄνδρες, τὸν χρόνον ὑμῶν θαυμάσειε, πῶς ποτε πολὺν οὕτως εἰάσαμεν καὶ ἀποστερούμενοι οὐκ ἦμεν ἐπ' αὐτά, ἀλλὰ νυνὶ περὶ αὐτῶν τοὺς λόγους ποιούμεθα. ἐγὼ δὲ οἶμαι μὲν οὐ δίκαιον εἶναι διὰ τοῦτο ἔλαττον ἔχειν, εἴ τις μὴ ἐδυνήθη ἢ κατημέλησεν (οὐ γὰρ τοῦτό ἐστι σκεπτέον, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα εἰ δίκαιον ἢ μή)· ὅμως μέντοι καὶ

περὶ τούτων αἴτιον εἰπεῖν ἔχομεν, ὦ ἄνδρες. ὁ γὰρ 19
πατὴρ οὑμὸς ἐπὶ προικὶ ἐγγυησάμενος τὴν ἐμὴν μη-
τέρα συνῴκει, τὸν δὲ κλῆρον τούτων καρπουμένων
οὐκ εἶχεν ὅπως εἰσπράξαιτο· ὅτε γὰρ περὶ αὐτοῦ λό-
γους ἐποιήσατο τῆς μητρὸς κελευούσης, οὗτοι ταῦτα
αὐτῷ ἠπείλησαν, αὐτοὶ ἐπιδικασάμενοι αὐτὸν ἕξειν,
εἰ μὴ βούλοιτο αὐτὸς ἐπὶ προικὶ ἔχειν. ὁ δὲ πατήρ,
ὥστε τῆς μητρὸς μὴ στερηθῆναι, καὶ δὶς τοσαῦτα
χρήματα εἴασεν ἂν αὐτοὺς καρποῦσθαι. καὶ τοῦ 20
μὲν τὸν πατέρα μὴ ἐπεξελθεῖν ὑπὲρ τούτων τοῦτό
ἐστι τὸ αἴτιον· μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Κορινθιακὸς πόλε-
μος ἐγένετο, ἐν ᾧ ἐγὼ κἀκεῖνος στρατεύεσθαι ἠναγ-
καζόμεθα, ὥστε οὐδετέρῳ ἂν ἡμῶν δίκην ἐξεγένετο
λαχεῖν. εἰρήνης τ' αὖ γενομένης ἐμοί τι ἀτύχημα
πρὸς τὸ δημόσιον συνέβη, ὥστε μὴ ῥᾴδιον εἶναι πρὸς
τούτους διαφέρεσθαι. ὥστε οὐ μικρὰς ἔχομεν αἰτίας
περὶ τοῦ πράγματος. ἀλλὰ νυνὶ δίκαιον εἰπεῖν ἐστιν, 21
ὦ ἄνδρες, τίνος δόντος τὸν κλῆρον, κατὰ ποίους νό-
μους εἰς τοὺς φράτορας εἰσῆκται, καὶ πῶς | οὐκ ἐπί-
κληρος ἦν ἐπὶ τούτοις τοῖς χρήμασιν ἡ ἐμὴ μήτηρ.
ταῦτα γάρ ἐστι περὶ ὧν ὑμᾶς δεῖ τὴν ψῆφον ἐνεγ-
κεῖν, οὐκ εἰ χρόνῳ τι ὕστερον ἡμεῖς τῶν ἡμετέρων
εἰσπραττόμεθα. μὴ δυνηθέντων δὲ ἐπιδεῖξαι, δικαί-
ως ἂν ἐμὸν αὐτὸν εἶναι ψηφίσαισθε.

Τοῦτο μὲν οἶδ' ὅτι ποιεῖν οὐχ οἷοί τ' ἔσονται· 22
χαλεπὸν γὰρ πρὸς νόμους καὶ δίκαιον πρᾶγμα ἀντι-
λέγειν ἐστί· περὶ δὲ τοῦ τεθνεῶτος λέξουσιν, ἐλεοῦν-
τες ὡς ἀνὴρ ὢν ἀγαθὸς ἐν τῷ πολέμῳ τέθνηκε, καὶ
ὅτι οὐ δίκαιόν ἐστι τὰς ἐκείνου διαθήκας ἀκύρους
καθιστάναι. ἐγὼ δὲ καὶ αὐτός, ὦ ἄνδρες, οἶμαι δεῖν
κυρίας εἶναι τὰς διαθήκας, ἃς ἂν ἕκαστος διαθῆται
περὶ τῶν ἑαυτοῦ, περὶ μέντοι τῶν ἀλλοτρίων οὐ κυ-

ρίας εἶναι τὰς διαθήκας, ὥσπερ ἂς ἂν ἕκαστος
23 περὶ τῶν αὑτοῦ διαθῆται. ταῦτα δὲ οὐ τούτων ὄντα
ἀλλ' ἡμέτερα φαίνεται. ὥστε ἂν ἐπὶ τοῦτον τὸν λό-
γον καταφεύγῃ καὶ μάρτυρας παρέχηται ὡς διέθετο
ἐκεῖνος, ἐπιδεικνύναι κελεύετε εἰ δικαίως τὰ ἑαυτοῦ.
τοῦτο γὰρ δίκαιόν ἐστι. δεινότατα γὰρ ἂν πάντων
γένοιτο, εἰ Κυρωνίδης μὲν καὶ οὗτοι, ὄντες ἐξ ἐκεί-
νου, μὴ μόνον τὸν Ξεναινέτου οἶκον πλέον ἢ τεττά-
ρων ταλάντων ἕξουσιν, ἀλλὰ καὶ τόνδε προσλήψον-
ται, ἐγὼ δὲ τῆς μητρὸς οὔσης κυρίας καὶ ἐκ τῶν αὐ-
τῶν Κυρωνίδῃ γεγενημένος εἰ μηδὲ τὸν τῆς μητρὸς
κλῆρον λήψομαι, καὶ ταῦτα μηδὲ ἐχόντων τούτων
24 ἐπενεγκεῖν παρ' ὅτου ποτ' εἰλήφασι. καίτοι δίκαιον,
ὦ ἄνδρες, ὥσπερ τῶν ἀμφισβητησίμων χωρίων δεῖ
τὸν ἔχοντα ἢ θέτην ἢ πρατῆρα παρέχεσθαι ἢ κατα-
δεδικασμένον φαίνεσθαι, οὕτω καὶ τούτους καθ' ἕν
τι τούτων ἀποφήναντας αὑτοῦ ἀξιοῦν ἐπιδικάζεσθαι,
μὴ πρὸ δίκης τὴν Ἀριστάρχου θυγατέρα, ἐμὴν δὲ μη-
25 τέρα, ἐκ τῶν πατρῴων ἐκβάλλειν. ἀλλὰ γάρ, ὦ ἄν-
δρες, οὐχ ἱκανόν ἐστι Ξεναινέτῳ τὸν Ἀριστομένους
οἶκον καταπεπαιδεραστηκέναι, ἀλλὰ καὶ τοῦτον οἴεται
δεῖν τὸν αὐτὸν τρόπον διαθεῖναι. ἐγὼ δ', ὦ ἄνδρες
δικασταί, βραχείας οὐσίας ὑπαρξάσης ἀδελφὰς μὲν
ἐξέδωκα, ὅσα ἐδυνάμην ἐπιδούς, κόσμιον δ' ἐμαυτὸν
παρέχων καὶ ποιῶν τὰ προστεττόμενα καὶ τὰς στρα-
τείας στρατευόμενος ἀξιῶ τῶν τῆς μητρὸς πατρῴων
26 μὴ ἀποστερηθῆναι. ἀπέδειξα δ' ὑμῖν Κυρωνίδην μὲν
τὸν τούτων πατέρα ἐκποίητον γενόμενον καὶ οὐκ ἐπαν-
ελθόντα εἰς τὸν πατρῷον οἶκον, τὸν δὲ πατέρα τὸν
Κυρωνίδου καὶ τῆς ἐμῆς μητρὸς Δημοχάρει τῷ υἱῷ
τοῦτον τὸν κλῆρον καταλιπόντα, ἐκείνου δὲ παῖδα

ὄντα τελευτήσαντα καὶ εἰς τὴν ἐμὴν μητέρα τούτου τὸν κλῆρον ἐπιγιγνόμενον.

11.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΓΝΙΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἁγνίας τις εἶχεν ἀνεψιοὺς πολλούς, Θεόπομπον καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Στρατοκλέα καὶ Στρατίον καὶ Εὐβουλίδην. οὗτος μέλλων τελευτᾶν ἐποιήσατο θετὴν αὐτῷ θυγατέρα, κελεύσας ἐν ταῖς διαθήκαις, εἴ τι πάθοι ἡ θυγάτηρ, ἔρχεσθαι τὸν κλῆρον εἰς Γλαύκωνα, ἀδελφὸν αὐτοῦ τυγχάνοντα ὁμομήτριον. ἐπὶ τούτοις αὐτοῦ τελευτήσαντος ἡ θυγάτηρ λαβοῦσα τὸν κλῆρον ἐτελεύτησεν. ἀποθανόντος δὲ καὶ Εὐβουλίδου ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ, τοῦ Εὐβουλίδου, δικασαμένη πρὸς Γλαύκωνα ἔλαβε τὴν οὐσίαν. μετὰ ταῦτα τελευτησάντων καὶ τῶν περὶ τὸν Στρατοκλέα καὶ Στρατίον Θεόπομπος μόνος ἐδικάσατο πρὸς αὐτήν, καὶ ἔλαβε τὸν κλῆρον. πρὸς τοῦτον δι' ἐπιτρόπου τινὸς ὁ υἱὸς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, Στρατοκλέους, δικάζεται, φάσκων ἐξ ἴσου τὰ τῆς κληρονομίας ἁρμόζειν τῷ τε Θεοπόμπῳ καὶ τῷ παιδὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Ἡ στάσις πραγματική.

ΝΟΜΟΙ.

Διὰ ταῦθ' ὑμῖν ἀνέγνων τοὺς νόμους, ὅτι κατὰ τὸν πρῶτον αὐτῶν ἰσχυρίζεται τῷ παιδὶ τοῦ ἡμικληρίου προσήκειν, οὐκ ἀληθῆ λέγων. οὐ γὰρ ἦν ἡμῖν Ἁγνίας ἀδελφός, ὁ δὲ νόμος περὶ ἀδελφοῦ χρημάτων πρῶτον ἀδελφοῖς τε καὶ ἀδελφιδοῖς πεποίηκε τὴν κληρονομίαν, ἂν ὦσιν ὁμοπάτορες· τοῦτο γὰρ ἐγγυ-

2 κάτω τοῦ τελευτήσαντος γένους ἐστίν. ἐὰν δ' οὗτοι μὴ ὦσι, δεύτερον ἀδελφὰς ὁμοπατρίας καλεῖ καὶ παῖδας τοὺς ἐκ τούτων. ἐὰν δὲ μὴ ὦσι, τρίτῳ γένει δίδωσι τὴν ἀγχιστείαν, ἀνεψιοῖς πρὸς πατρὸς μέχρι ἀνεψιῶν παίδων. ἐὰν δὲ καὶ τοῦτ' ἐκλείπῃ, εἰς τὸ γένος πάλιν ἐπανέρχεται, καὶ ποιεῖ τοὺς πρὸς μητρὸς τοῦ τελευτήσαντος κυρίους αὐτῶν, κατὰ ταὐτὰ καθάπερ τοῖς πρὸς πατρὸς ἐξ ἀρχῆς ἐδίδου τὴν κληρονο-
3 μίαν. ταύτας ποιεῖ τὰς ἀγχιστείας ὁ νομοθέτης μόνας, συντομωτέρως τοῖς ῥήμασιν ἢ ἐγὼ φράζω· τὴν μέντοι διάνοιαν ὧν βούλεται ταύτῃ δείκνυσιν. ὁ δὲ παῖς οὗτος οὐδὲ καθ' ἓν τούτων τῶν ὀνομάτων Ἁγνίᾳ προσήκει τῇ ἀγχιστείᾳ, ἀλλ' ἔξω τῆς συγγενείας ἐστίν. ἵνα δ' ἀκριβῶς μάθητε περὶ ὧν ψηφιεῖσθε, τοὺς πολλοὺς λόγους ἐάσας οὗτος εἰπάτω ὅ τι ὁ παῖς προσήκει τουτωνὶ τῶν εἰρημένων τῷ τὸν κλῆρον καταλιπόντι· κἂν φανῇ κατά τι προσήκων, ἑκὼν ἐγὼ
4 συγχωρῶ τὸ ἡμικλήριον εἶναι τοῦ παιδός. εἰ δέ τοι μηδὲν τούτων ἕξει εἰπεῖν, πῶς οὐκ ἐλεγχθήσεται φανερῶς ἐμὲ μὲν συκοφαντῶν, ὑμᾶς δ' ἐξαπατῆσαι παρὰ τοὺς νόμους ζητῶν; ἀναβιβασάμενος οὖν αὐτὸν ἐναντίον ὑμῶν ἐρωτήσω τὰ ἐν τοῖς νόμοις ὑπαναγιγνώσκων· οὕτω γὰρ εἴσεσθε εἰ προσήκει τῷ παιδὶ τῶν Ἁγνίου χρημάτων ἢ μή. λαβὲ οὖν αὐτοῖς τοὺς νόμους· σὺ δ' ἀνάβηθι δεῦρο, ἐπειδὴ δεινὸς εἶ διαβάλλειν καὶ τοὺς νόμους διαστρέφειν. σὺ δ' ἀναγίγνωσκε.

ΝΟΜΟΙ.

5 Ἐπίσχες. ἐρωτήσω σε. ἀδελφός ἐσθ' ὁ παῖς Ἁγνίου, ἢ ἀδελφιδοῦς ἐξ ἀδελφοῦ ἢ ἐξ ἀδελφῆς γεγονώς, ἢ ἀνεψιός, ἢ ἐξ ἀνεψιοῦ πρὸς μητρὸς ἢ πρὸς

πατρός; τί τούτων τῶν ὀνομάτων, οἷς ὁ νόμος τὴν ἀγχιστείαν δίδωσι; καὶ ὅπως μὴ ἐκεῖνο ἐρεῖς, ὅτι ἐμὸς ἀδελφιδοῦς. οὐ γὰρ περὶ τοῦ ἐμοῦ κλήρου νῦν ὁ λόγος ἐστί· ζῶ γάρ. εἰ δ' ἦν ἅπαις ἐγὼ τετελευτηκὼς καὶ ἠμφισβήτει τῶν ἐμῶν, τοῦτο ἂν προσῆκεν ἀποκρίνασθαι ἐρωτωμένῳ. νῦν δὲ φῂς τῶν Ἁγνίου χρημάτων τὸ ἡμικλήριον εἶναι τοῦ παιδός· δεῖ δή σε τῆς ἀγχιστείας, ὅ τι ὁ παῖς Ἁγνίᾳ προσήκει, τὸ γένος εἰπεῖν. φράσον οὖν τουτοισί.

Αἰσθάνεσθε ὅτι οὐκ ἔχει τὴν συγγένειαν εἰπεῖν, 6 ἀλλ' ἀποκρίνεται πάντα μᾶλλον ἢ ὃ δεῖ μαθεῖν ὑμᾶς. καίτοι τόν γε πράττοντά τι δίκαιον οὐ προσῆκεν ἀπορεῖν ἀλλ' εὐθὺς λέγειν, καὶ μὴ μόνον τοῦτο ποιεῖν, ἀλλὰ καὶ διόμνυσθαι καὶ τοῦ γένους παρέχεσθαι μάρτυρας, ἵνα μᾶλλον ἐπιστεύετο ὑφ' ὑμῶν. νῦν δ' ἐφ' οἷς ἀπόκρισιν οὐ δέδωκεν, οὐ μάρτυρας παρέσχετο, οὐχ ὅρκον ὤμοσεν, οὐ νόμον | ἀνέγνωκεν, οἴεται δεῖν ὑμᾶς, ὀμωμοκότας ψηφιεῖσθαι κατὰ τοὺς νόμους, αὐτῷ πειθομένους ἐμοῦ καταγνῶναι ταύτην τὴν εἰσαγγελίαν παρὰ τοὺς νόμους· οὕτω σχέτλιος καὶ ἀναιδὴς ἄνθρωπός ἐστιν. ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ποιήσω 7 τούτων οὐδέν, ἀλλὰ καὶ τὸ γένος ἐρῶ τοὐμὸν καὶ ὅθεν μοι προσήκει τῆς κληρονομίας, καὶ τὸν παῖδα ἐπιδείξω καὶ τοὺς πρότερον ἀμφισβητήσαντας ἐμοὶ τοῦ κλήρου πάντας ἔξω τῆς ἀγχιστείας ὄντας, ὥσθ' ὑμᾶς ὁμολογεῖν. ἀνάγκη δ' ἐστὶν ἐξ ἀρχῆς τὰ συμβεβηκότα εἰπεῖν· ἐκ τούτων γὰρ γνώσεσθε τήν τε ἐμὴν ἀγχιστείαν καὶ ὅτι τούτοις οὐδὲν προσήκει τῆς κληρονομίας.

Ἐγὼ γὰρ καὶ Ἁγνίας, ὦ ἄνδρες, καὶ Εὐβουλίδης 8 καὶ Στρατοκλῆς καὶ Στρατίος ὁ τῆς Ἁγνίου μητρὸς ἀδελφὸς ἐξ ἀνεψιῶν ἐσμεν γεγονότες· καὶ γὰρ οἱ πατέρες ἡμῶν ἦσαν ἀνεψιοὶ ἐκ πατραδέλφων.

Ἁγνίας οὖν, ὅτε ἐκπλεῖν παρεσκευάζετο πρεσβεύσων
ἐπὶ ταύτας τὰς πράξεις αἳ τῇ πόλει συμφερόντως
εἶχον, οὐκ ἐφ' ἡμῖν τοῖς ἐγγύτατα γένους, εἴ τι πά-
θοι, τὰ ὄντα κατέλιπεν, ἀλλ' ἐποιήσατο θυγατέρα
αὑτοῦ ἀδελφιδῆν· εἰ δέ τι καὶ αὐτὴ πάθοι, Γλαύ-
κωνι τὰ ὄντα ἐδίδου, ἀδελφῷ ὄντι ὁμομητρίῳ· καὶ
9 ταῦτ' ἐν διαθήκαις ἐνέγραψε. χρόνων δὲ διαγενομέ-
νων μετὰ ταῦτα τελευτᾷ μὲν Εὐβουλίδης, τελευτᾷ
δ' ἡ θυγάτηρ ἣν ἐποιήσατο Ἁγνίας, λαμβάνει δὲ
τὸν κλῆρον Γλαύκων κατὰ τὴν διαθήκην. ἡμεῖς δ'
οὐ πώποτ' ἠξιώσαμεν ἀμφισβητῆσαι πρὸς τὰς ἐκείνου
διαθήκας, ἀλλ' ᾠόμεθα δεῖν περὶ τῶν αὑτοῦ τὴν
ἐκείνου γνώμην εἶναι κυρίαν, καὶ τούτοις ἐνεμένο-
μεν. ἡ δ' Εὐβουλίδου θυγάτηρ μετὰ τῶν αὐτῇ συμ-
πραττόντων λαγχάνει τοῦ κλήρου καὶ λαμβάνει νική-
σασα τοὺς κατὰ τὴν διαθήκην ἀμφισβητήσαντας, ἔξω
μὲν οὖσα τῆς ἀγχιστείας, ἐλπίσασα δ' (ὡς ἔοικεν)
ἡμᾶς πρὸς αὐτὴν οὐκ ἀντιδικήσειν, ὅτι οὐδὲ πρὸς
10 τὰς διαθήκας ἠμφισβητήσαμεν. ἡμεῖς δέ, ἐγὼ καὶ
Στρατίος καὶ Στρατοκλῆς, ἐπειδὴ τοῖς ἐγγύτατα γέ-
νους ἐγεγένητο ἐπίδικος ὁ κλῆρος, παρεσκευάζοντο
ἅπαντες λαγχάνειν· πρὶν δὲ γενέσθαι τὰς λήξεις τῶν
δικῶν ἡμῖν τελευτᾷ μὲν ὁ Στρατίος, τελευτᾷ δ' ὁ
Στρατοκλῆς, λείπομαι δ' ἐγὼ μόνος τῶν πρὸς πατρὸς
ὢν ἀνεψιοῦ παῖς, ᾧ μόνῳ κατὰ τοὺς νόμους ἐγίγνετο
ἡ κληρονομία, πάντων ἤδη τῶν ἄλλων ἐκλελοιπότων,
οἳ ταὐτὸν ἐμοὶ τῇ συγγενείᾳ προσήκοντες ἐτύγχανον.
11 τῷ δὲ γνώσεσθε τοῦθ', ὅτι ἐμοὶ μὲν ἀγχιστεύειν,
τοῖς δ' ἐξ ἐκείνων γεγονόσιν οὐκ ἦν, ἐν οἷς οὗτος ὁ
παῖς ἦν; αὐτὸς ὁ νόμος δηλώσει. τὸ μὲν γὰρ εἶναι
τὴν ἀγχιστείαν ἀνεψιοῖς πρὸς πατρὸς μέχρι ἀνεψιῶν
παίδων ὁμολογεῖται παρὰ πάντων· εἰ δὲ μεθ' ἡμᾶς

δίδωσι τοῖς ἡμετέροις παισί, τοῦτ' ἤδη σκεπτέον ἐστί. Λαβὲ οὖν αὐτοῖς τὸν νόμον καὶ ἀναγίγνωσκε.

ΝΟΜΟΣ. Ἐὰν δὲ μηδεὶς ᾖ πρὸς πατρὸς μέχρι ἀνεψιῶν παίδων, τοὺς πρὸς μητρὸς κυρίους εἶναι κατὰ τὰ αὐτά.

Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες, ὅτι ὁ νομοθέτης οὐκ εἶπεν, 12
ἐὰν μηδεὶς ᾖ πρὸς πατρὸς μέχρι ἀνεψιῶν παίδων, τοὺς τῶν ἀνεψιαδῶν εἶναι κυρίους, ἀλλὰ ἀπέδωκε τοῖς πρὸς μητρὸς τοῦ τελευτήσαντος, ἂν ἡμεῖς μὴ ὦμεν, τὴν κληρονομίαν ἤδη, ἀδελφοῖς καὶ ἀδελφαῖς καὶ παισὶ τοῖς τούτων καὶ τοῖς ἄλλοις, κατὰ ταὐτὰ καθάπερ καὶ ἐξ ἀρχῆς ἦν ὑπειρημένον· τοὺς δὲ ἡμετέρους παῖδας ἔξω τῆς ἀγχιστείας ἐποίησεν. οἷς δὲ μηδ' ἐὰν τετελευτηκὼς ὦ ἐγώ, δίδωσιν ὁ νόμος τὴν Ἁγνίου κληρονομίαν, πῶς ἐμοῦ τε ζῶντος καὶ κατὰ τοὺς νόμους ἔχοντος οἴονται αὐτοῖς εἶναι τὴν ἀγχιστείαν; οὐδαμῶς δήπουθεν. ἀλλὰ μὴν εἰ τούτοις μὴ 13
μέτεστιν, ὧν οἱ πατέρες ταὐτὸν ἐμοὶ προσῆκον, οὐδὲ τούτῳ τῷ παιδὶ γίγνεται· καὶ γὰρ ὁ τούτου πατὴρ ὁμοίως ἦν ἐκείνοις συγγενής. οὐκ οὖν δεινὸν ἐμοὶ μὲν διαρρήδην οὕτω τῶν νόμων δεδωκότων τὴν κληρονομίαν, τούτους δ' ἔξω τῆς ἀγχιστείας πεποιηκότων, τολμᾶν τουτονὶ συκοφαντεῖν, καὶ διαγωνίσασθαι μέν, ἡνίκ' ἐγὼ τοῦ κλήρου τὴν δίκην ἐλάγχανον, | μὴ οἴεσθαι δεῖν, μηδὲ παρακαταβάλλειν, οὗ περὶ τῶν τοιούτων εἴ τι δίκαιον εἶχεν εἰπεῖν διαγνωσθῆναι προσῆκεν, ἐπὶ δὲ τοῦ παιδὸς ὀνόματι πράγματ' ἐμοὶ παρέχειν καὶ περὶ τῶν μεγίστων εἰς κίνδυνον καθιστάναι; καὶ περὶ μὲν τῶν ὁμολογουμέ- 14
νων εἶναι τοῦ παιδὸς χρημάτων μηδ' αἰτιᾶσθαί με, μηδ' ὥς τι εἴληφα ἔχειν εἰπεῖν (ἐφ' οἷς, εἴ τι αὐτῶν κακῶς διῴκουν ὥσπερ οὗτος, κρίνεσθαί μοι προσῆ-

κεν), ἃ δ' ὑμεῖς ἐμὰ εἶναι ἐψηφίσασθε, τῷ βουλο-
μένῳ δόντες ἐξουσίαν ἀμφισβητεῖν αὐτῶν, ἐπὶ τού-
τοις ἐμοὶ τοιούτους ἀγῶνας παρασκευάζειν καὶ εἰς
τοῦτο ἀναισχυντίας ἥκειν;

15 *Οἴομαι μὲν οὖν καὶ ἐκ τῶν ἤδη εἰρημένων γιγνώ-*
σκεσθαι ὑμῖν ὅτι οὔτ' ἀδικῶ τὸν παῖδα οὐδὲν οὔτ'
ἔνοχός εἰμι ταύταις ταῖς αἰτίαις οὐδὲ κατὰ μικρόν·
ἔτι δὲ ἀκριβέστερον ἡγοῦμαι καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ὑμᾶς
μαθήσεσθαι, καὶ τὴν ἐμὴν ἐπιδικασίαν, ὡς γέγονεν,
ἀκούσαντας περὶ αὐτῶν. ἐμοὶ γάρ, ὦ ἄνδρες, λα-
χόντι τοῦ κλήρου τὴν δίκην οὔτε οὗτος ὁ νῦν ἐμὲ
εἰσαγγέλλων ᾠήθη δεῖν παρακαταβάλλειν ὑπὲρ τοῦ
παιδός, οὔτε οἱ Στρατίου παῖδες οἱ ταὐτὸ τῷ παιδὶ
προσήκοντες, οὔτε δι' ἄλλο οὐδὲν αὐτοῖς ἐνόμιζον
16 προσήκειν τούτων τῶν χρημάτων· ἐπεὶ οὐδ' ἂν οὗτος
νῦν ἐμοὶ πράγματα παρεῖχεν, εἰ τὰ τοῦ παιδὸς εἴων
ἁρπάζειν καὶ μὴ ἠναντιούμην αὐτῷ. οὗτοι μὲν οὖν,
ὥσπερ εἶπον, εἰδότες ὅτι ἔξω ἦσαν τῆς ἀγχιστείας,
οὐκ ἠμφισβήτουν ἀλλ' ἡσυχίαν εἶχον· οἱ δ' ὑπὲρ τῆς
Εὐβουλίδου θυγατρὸς πράττοντες, τῆς τὸ αὐτὸ δι-
καίως τῷ Στρατοκλέους παιδὶ προσηκούσης, καὶ οἱ
κύριοι τῆς Ἁγνίου μητρὸς ἦσαν οἷοι πρὸς ἐμὲ ἀντι-
17 δικεῖν. εἰς τοσαύτας δ' ἀπορίας κατέστησαν ὅ τι
ἀντιγράψωνται περὶ τῆς ἀγχιστείας, ὥστε ἡ μὲν τὸν
κλῆρον ἔχουσα καὶ οἱ λέγοντες τὸ περὶ αὐτῆς γένος,
ἐπειδὴ κατεψεύσαντο, ῥᾳδίως ὑπ' ἐμοῦ τότε ἐξηλέγ-
χθησαν οὐκ ἀληθές τι γράψαι τολμήσαντες, οἱ δ'
ὑπὲρ τῆς Ἁγνίου μητρὸς γένει μὲν ἐμοὶ ταὐτὸ προσ-
ηκούσης (ἀδελφὴ γὰρ ἦν τοῦ Στρατίου) νόμῳ δὲ
ἀποκλειομένης, ὃς κελεύει κρατεῖν τοὺς ἄρρενας, τοῦτο
μὲν εἴασαν, οἰόμενοι δ' ἐμοῦ πλεονεκτήσειν μητέρα
εἶναι τοῦ τελευτήσαντος ἔγραψαν· ὃ συγγενέστατον

μὲν ἦν τῇ φύσει πάντων, ἐν δὲ ταῖς ἀγχιστείαις
ὁμολογουμένως οὐκ ἔστιν. εἶτα γράψας ἀνεψιοῦ παῖς 18
εἶναι κἀκείνας ἐξελέγξας οὐκ οὔσας ἐν ταῖς ἀγχιστεί-
αις, οὕτως ἐπεδικασάμην παρ' ὑμῖν, καὶ αὐτῶν οὐκ
ἴσχυσέ τι οὔτε τῇ τὸν κλῆρον ἐχούσῃ τὸ προνενικη-
κέναι τοὺς κατὰ διαθήκην ἀμφισβητήσαντας, οὔτε
τῇ ἑτέρᾳ τὸ μητέρα εἶναι τοῦ τὸν κλῆρον καταλιπόν-
τος, ἀλλ' οὕτως οἱ τότε δικάζοντες καὶ τὸ δίκαιον
καὶ τοὺς ὅρκους περὶ πολλοῦ ἐποιήσαντο, ὥστ' ἐμοὶ
τῷ κατὰ τοὺς νόμους ἀμφισβητοῦντι τὴν ψῆφον
ἤνεγκαν. καίτοι εἰ τὰς μὲν νενίκηκα τοῦτον τὸν τρό- 19
πον, ἐπιδείξας μηδὲν Ἁγνίᾳ κατ' ἀγχιστείαν προσ-
ηκούσας, οὗτος δὲ μὴ ἐτόλμησεν ἀντιδικῆσαι τῷ
παιδὶ τοῦ ἡμικληρίου πρὸς ἡμᾶς, οἱ δὲ Στρατίου
παῖδες οἱ ταὐτὸν τούτῳ προσήκοντες μηδὲ νῦν ἀξιοῦ-
σιν ἀντιδικῆσαι πρὸς ἐμὲ περὶ αὐτῶν, ἔχω δ' ἐγὼ
τὸν κλῆρον ἐπιδικασάμενος παρ' ὑμῖν, ἐξελέγχω δὲ
τοῦτον μηδέπω καὶ τήμερον ἔχοντ' εἰπεῖν ὅ τι ὁ παῖς
Ἁγνίᾳ προσήκει κατ' ἀγχιστείαν, τί ἔτι δεῖ μαθεῖν
ὑμᾶς ἢ τί ποθεῖτε ἀκοῦσαι περὶ τούτων; ἐγὼ μὲν γὰρ
ὡς εὖ φρονοῦσιν ὑμῖν ἱκανὰ τὰ εἰρημένα νομίζω.

Οὗτος τοίνυν ῥᾳδίως ὅ τι ἂν τύχῃ ψευδόμενος, 20
καὶ τὴν αὑτοῦ πονηρίαν οὐδεμίαν ζημίαν εἶναι νομί-
ζων, τολμᾷ με διαβάλλειν ἄλλα τε πολλά, περὶ ὧν
ποιήσομαι τοὺς λόγους τάχα, καὶ νυνὶ λέγει ὡς ἐκοι-
νωσάμεθα ἐγώ τε καὶ Στρατοκλῆς, τὸν ἀγῶνα εἰσιέ-
ναι περὶ τοῦ κλήρου μέλλοντες. ὃ μόνοις ἡμῖν τῶν
ἀμφισβητεῖν παρεσκευασμένων οὐκ ἐνῆν, διομολογή-
σασθαι πρὸς ἀλλήλους. τῇ μὲν γὰρ Εὐβουλίδου θυ- 21
γατρὶ καὶ τῇ Ἁγνίου μητρὶ πρὸς ἡμᾶς ἀγωνιζομέναις,
μὴ κατὰ ταὐτὸ ἀμφισβητούσαις, ἐνῆν ποιήσασθαι
συνθήκας, ἂν ἡ ἑτέρα νικᾷ, μετεῖναί τι καὶ τῇ ἡττη-

θείσῃ· καδίσκους γὰρ ἔμελλεν | ἑκατέρα τεθήσεσθαι. τὸ δ' ἡμέτερον οὐ τοιοῦτον ἦν, ἀλλ' ἓν τὸ γένος, δύο δὲ λήξεις, ἡμικληρίου ἑκατέρῳ· τοῖς δὲ κατὰ ταὐτὰ ἀμφισβητοῦσιν εἷς τίθεται καδίσκος, οὗ οὐκ ἂν ἦν τὸν μὲν ἡττᾶσθαι τὸν δὲ νικᾶν, ἀλλ' ὁμοίως ἀμφοτέροις ἦν ὁ αὐτὸς κίνδυνος, ὥστ' οὐκ ἐνῆν κοινωνίαν οὐδὲ διομολογίαν ποιήσασθαι περὶ αὐτῶν.
22 ἀλλ' οὗτος, ἐπειδὴ Στρατοκλῆς ἐτελεύτησε πρὶν γενέσθαι τοῦ ἡμικληρίου τὰς λήξεις ἡμῶν ἑκατέρῳ, καὶ οὐκέτ' ἦν μετουσία τῷ Στρατοκλεῖ τούτων οὐδὲ τῷ παιδὶ τῷδε διὰ τὸν νόμον, ἀλλ' ἐγίγνετο εἰς ἐμὲ ἡ κληρονομία κατ' ἀγχιστείαν πάντων, εἰ νικήσαιμι τοὺς ἔχοντας, τότ' ἤδη πλάττει ταῦτα καὶ μηχανᾶται, προσδοκῶν τούτοις τοῖς λόγοις ῥᾳδίως ὑμᾶς ἐξαπατῆσαι. ὅτι δ' οὐχ οἷόντ' ἦν τούτων γίγνεσθαι οὐδέν, ἀλλὰ διείρηται καθ' ἕκαστον περὶ αὐτῶν, ἐκ τοῦ νόμου γνῶναι ῥᾴδιον. Λαβὲ δ' αὐτοῖς καὶ ἀναγίγνωσκε.

ΝΟΜΟΣ.

23 Ἆρ' ὑμῖν ὁ νόμος δοκεῖ ποιεῖν ἐξουσίαν κοινωνίας, ἀλλ' οὐκ ἄντικρυς οὑτωσὶ πᾶν τοὐναντίον, εἰ καὶ τὸ πρότερον ὑπῆρχε κοινωνία, προστάττει, διαρρήδην κελεύων τοῦ μέρους ἕκαστον λαγχάνειν καὶ τοῖς κατὰ ταὐτὸ ἀμφισβητοῦσι τιθεὶς ἕνα καδίσκον καὶ τὰς ἐπιδικασίας τοῦτον τὸν τρόπον ποιῶν; ὁ δέ, ταῦτα τῶν νόμων λεγόντων καὶ οὐκ ἐνούσης γενέσθαι διομολογίας, οὕτως ἀλόγως πρᾶγμα τηλικοῦτον ψεύ-
24 σασθαι τετόλμηκεν. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο πεποίηκεν, ἀλλὰ καὶ τὸ πάντων ἐναντιώτατον πρᾶγμα εἴρηκεν, ᾧ προσέχετε τὸν νοῦν, ὦ ἄνδρες. φησὶ γὰρ ὁμολογῆσαί με τοῦ κλήρου τῷ παιδὶ τὸ ἡμικλήριον μεταδώσειν, εἰ νικήσαιμι τοὺς ἔχοντας αὐτόν. καίτοι εἰ

μέν τι καὶ αὐτῷ μετῆν κατὰ τὸ γένος, ὡς οὗτος λέγει,
τί ἔδει γενέσθαι ταύτην αὐτοῖς παρ' ἐμοῦ τὴν ὁμο-
λογίαν; ἦν γὰρ ὁμοίως καὶ τούτοις ἐπίδικον τὸ ἡμι-
κλήριον, εἴ περ ἀληθῆ λέγουσιν. εἰ δὲ μὴ προσῆκεν 25
αὐτοῖς τῆς ἀγχιστείας μηδέν, διὰ τί ἂν μεταδώσειν
ὡμολόγουν, τῶν νόμων ἐμοὶ πάντων αὐτῶν δεδωκό-
των τὴν κληρονομίαν; πότερα δ' οὐκ ἦν μοι λαχεῖν,
εἰ μὴ πείσαιμι τούτους; ἀλλ' ὁ νόμος τῷ βουλομένῳ
δίδωσι τὴν ἐξουσίαν, ὥστε τοῦτο οὐκ ἦν αὐτοῖς εἰ-
πεῖν. ἀλλ' εἶχόν τινά μοι μαρτυρίαν τοῦ πράγματος,
ἣν εἰ μὴ ἐμαρτύρουν, οὐκ ἔμελλον ἐπιδικάσασθαι
τούτων; ἀλλὰ κατὰ γένος ἠμφισβήτουν, οὐ κατὰ δό-
σιν, ὥστ' οὐδὲν ἔδει μαρτύρων. Ἀλλὰ μὴν εἰ μήτε 26
κοινώσασθαι τὸ πρᾶγμα ἐνῆν, ὅτ' ἔζη Στρατοκλῆς,
μήτε ὁ πατὴρ αὐτῷ κατέλιπεν ἐπιδικασάμενος τού-
των μηδέν, μήτε εἰκὸς ἦν μεταδώσειν ἐμὲ τὸ ἡμι-
κλήριον ὁμολογῆσαι αὐτῷ, ἀπέδοτε δ' ὑμεῖς ἐπιδικά-
σαντές μοι τοῦτον τὸν κλῆρον, οἱ δὲ μήτε ἔλαχον
τῶν αὐτῶν μήτ' ἀμφισβητῆσαι πώποτ' ἠξίωσαν, πῶς
χρὴ πιστοὺς εἶναι νομίζειν τοὺς τούτων λόγους; ἐγὼ
μὲν οἴομαι οὐδαμῶς· προσποιεῖται τοίνυν οὗτος (ἐπει- 27
δὴ τοῦτ' εἰκότως ἂν θαυμάζοιτε, ὅτι τοῦ ἡμικληρίου
τότε τὴν δίκην οὐκ ἐλάγχανον) τοῦ μὲν μὴ λαχεῖν
πρὸς ἐκείνους ἐμὲ εἶναι αἴτιον ὡς ὁμολογήσαντα με-
ταδώσειν, ὥστε διὰ τοῦτ' οὐ παρακαταβάλλειν αὐ-
τοῖς, τῆς δὲ πρὸς ἐμὲ λήξεως ἐμποδὼν εἶναι τοὺς
νόμους (οὐ γὰρ εἶναι τοῖς ὀρφανοῖς κατὰ τῶν ἐπιτρό-
πων), οὐδέτερ' ἀληθῆ λέγων. οὔτε γὰρ ἂν νόμον 28
δείξειεν ὃς κωλύει τοῦτον ὑπὲρ τοῦ παιδὸς δίκην
παρ' ἐμοῦ λαμβάνειν· οὐ γάρ ἐστιν ἐναντιούμενος
οὐδείς, ἀλλ' ὥσπερ καὶ γραφὰς κατ' ἐμοῦ δέδωκεν,
οὕτω καὶ δίκας ἐμοὶ εἶναι καὶ τῷ παιδὶ πεποίηκεν·

οὔτ' αὖ διὰ ταῦτα ἐκείνοις τοῖς προσήκουσι τοῦ κλή-
ρου οὐκ ἐλάγχανον, ὡς ἐμοῦ μεταδώσειν ὁμολογήσαν-
τος, ἀλλ' ὅτι οὐδ' ὁτιοῦν αὐτοῖς τούτων τῶν χρημά-
29 των προσῆκεν. εὖ δ' οἶδ' ὅτι οὐδ' εἰ συνεχώρουν
τῷ παιδὶ λαβεῖν ἐπιδικασαμένῳ παρ' ἐμοῦ τὸ ἡμι-
κλήριον, οὐκ ἄν ποτε ταῦτ' ἐποίησαν οὐδ' ἐπεχείρη-
σαν, εἰδότες ὅτι, ὅτ' ἐν τῇ ἀγχιστείᾳ μὴ ὄντες εἶχόν
τι τῶν μὴ προσηκόντων, τοῦτ' ἂν ὑπὸ τῶν ἐγγύτατα
γένους ῥᾳδίως ἀφῃρέθησαν. ὅπερ γὰρ καὶ πρότερον
εἶπον, οὐ δίδωσι μεθ' ἡμᾶς τοῖς ἡμετέροις παισὶ τὸ
παράπαν τὴν ἀγχιστείαν | ὁ νόμος, ἀλλὰ τοῖς πρὸς
30 μητρὸς τοῦ τελευτήσαντος. ἧκεν ἂν οὖν ἐπ' αὐτὰ
τοῦτο μὲν ὁ Γλαύκων ὁ τοῦ Ἁγνίου ἀδελφός, πρὸς
ὃν μὴ ὅτι γένος εἶχον ἄμεινον εἰπεῖν, ἀλλὰ καὶ ἔξω
τῆς ἀγχιστείας ἐφαίνοντ' ἂν ὄντες, τοῦτο δ', εἰ μὴ
ἐβούλετο οὗτος, ἡ Ἁγνίου κἀκείνου μήτηρ, προσῆ-
κον καὶ αὐτῇ τῆς ἀγχιστείας τοῦ αὑτῆς υἱέος, ὥσθ'
ὁπότ' ἠγωνίζετο πρὸς τοὺς μηδὲν γένει προσήκοντας,
φανερῶς ἂν ἔλαβε τὸ ἡμικλήριον παρ' ὑμῶν, τοῦτο
31 τοῦ δικαίου καὶ τῶν νόμων αὐτῇ δεδωκότων. οὔ-
κουν διὰ ταῦτ' οὐκ ἐλάγχανεν, οὐχ ὡς δι' ἐμὲ ἢ
τοὺς νόμους κωλυόμενος, ἀλλὰ ταύτας προφάσεις
ποιούμενος ἐπὶ ταύτας τὰς συκοφαντίας ἐλήλυθεν, ἐξ
ὧν γραφὴν γραψάμενος καὶ ἐμὲ διαβάλλων ἐλπίζει
χρήματα λήψεσθαι καὶ ἐμὲ τῆς ἐπιτροπῆς ἀπαλλάξειν.
καὶ οἴεται δεινοῦ τινος ἀνδρὸς ἔργον διαπράττεσθαι
ταύταις ταῖς παρασκευαῖς, ὅτι μὴ κατορθώσας μὲν
οὐδὲν ἀπολεῖ τῶν αὑτοῦ, διαπραξάμενος δ' ἃ βού-
λεται καὶ τὰ τοῦ παιδὸς ἀδεῶς ἤδη διαφορήσει.
32 Οὔκουν οὐ δεῖ προσέχειν ὑμᾶς τοῖς τούτου λό-
γοις τὸν νοῦν, οὐδ' ἐπιτρέπειν, οὐδ' ἐθίζειν εἶναι
γραφὰς περὶ ὧν ἰδίας δίκας οἱ νόμοι πεποιήκασιν.

ἁπλᾶ γὰρ τὰ δίκαια παντάπασίν ἐστι καὶ γνώριμα
μαθεῖν· ἃ ἐγὼ διὰ βραχέων εἰπὼν καὶ παρακαταθέ-
μενος ὑμῖν μνημονεύειν, ἐπὶ τὴν ἄλλην ἀπολογίαν
ἤδη τρέψομαι τῶν κατηγορηθέντων. τί οὖν ἐστι
ταῦτα, καὶ τί διορίζομαι; εἰ μὲν κατ᾽ ἀγχιστείαν τῶν 33
Ἁγνίου μετεῖναί φησι τῷ παιδὶ τοῦ ἡμικληρίου, λα-
χέτω πρὸς τὸν ἄρχοντα, κἂν ὑμεῖς ψηφίσησθε, λα-
βέτω· ταῦτα γὰρ οἱ νόμοι κελεύουσιν. εἰ δὲ μὴ κατὰ
τοῦτο ἀμφισβητεῖ, φησὶ δὲ ὁμολογῆσαί με τῷ παιδὶ
μεταδώσειν, φάσκοντος ἐμοῦ τούτων εἶναι μηδὲν δι-
κασάσθω, κἂν ἐξελέγξῃ με ὡς ὡμολόγησα, τότ᾽ ἤδη
πραξάσθω· δίκαιον γὰρ οὕτως ἐστίν. εἰ δὲ μήτε 34
πρὸς ἐμὲ μήτε κατ᾽ ἐμοῦ δίκην εἶναί φησι τῷ παιδί,
τὸν κωλύοντα νόμον εἰπάτω, κἂν ἔχῃ δεῖξαι, λαβέτω
καὶ οὕτω τὸ μέρος τῶν χρημάτων. εἰ δ᾽ αὖ μήτ᾽
ἐπιδικάσασθαί φησι δεῖν τοῦ ἡμικληρίου μήτε μὴν
δικάσασθαι, ἀλλ᾽ ἤδη εἶναι ταῦτα τοῦ παιδός, ἀπο-
γραψάσθω πρὸς τὸν ἄρχοντα εἰς τὴν μίσθωσιν τῶν
ἐκείνου χρημάτων, ἣν ὁ μισθωσάμενος εἰσπράξει με
ταῦτα ὡς ὄντα τοῦ παιδός. ταῦτα μεγάλα δίκαιά 35
ἐστι. ταῦτα καὶ οἱ νόμοι κελεύουσιν, οὐ μὰ Δία οὐ
γραφὰς ἐμὲ φεύγειν περὶ ὧν δίκας ἰδίας εἶναι πεποι-
ήκασιν, οὐδὲ κινδυνεύειν περὶ τοῦ σώματος, ὅτι οὐ
μεταδίδωμι τῷ παιδὶ τούτων, ἃ ψήφῳ κρατήσας ἐγὼ
τοὺς ἔχοντας οὕτω παρ᾽ ὑμῶν ἔλαβον· ἀλλ᾽ εἴ τι
τῶν ὁμολογουμένων εἶναι τοῦ παιδὸς εἶχον καὶ κα-
κῶς διέθηκα ὥστ᾽ ἐκεῖνον κακοῦσθαι, τότε ἄν μοι κατὰ
ταύτην προσῆκε κρίνεσθαι τὴν γραφήν, οὐ μὰ Δί᾽
οὐκ ἐπὶ τοῖς ἐμοῖς.

Ὅτι μὲν οὖν οὔτε περὶ τούτων οὐδὲν δίκαιον πε- 36
ποίηκεν οὔτε περὶ τῶν ἄλλων ἀληθὲς οὐδὲν εἴρηκεν,
ἅπαντα δὲ δεινῶς πλεονεξίᾳ μεμηχάνηται διαβάλλων

καὶ τοὺς νόμους παράγων καὶ ὑμῶν καὶ ἐμοῦ παρὰ τὸ δίκαιον περιγενέσθαι ζητῶν, οἶμαι μὰ τοὺς θεοὺς οὐδ' ὑμᾶς ἀγνοεῖν ἀλλ' ὁμοίως εἰδέναι πάντας, ὥστ'
37 οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω περὶ τούτων λέγειν. ὁρῶ δέ, ὦ ἄνδρες, τὴν πλείστην διατριβὴν τῶν λόγων ποιούμενον περὶ τὴν τοῦ παιδὸς οὐσίαν καὶ περὶ τὴν ἐμήν, καὶ τὰ μὲν ἐκείνου παντάπασιν ὡς ἄπορα διεξιόντα, περὶ δ' ἐμὲ πλοῦτόν τινα τῷ λόγῳ κατασκευάσαντα, καί τινα κακίαν κατηγοροῦντα, ὡς ἐγὼ τεττάρων οὐσῶν Στρατοκλέους θυγατέρων οὐδεμιᾷ τολμῶ συνευπορῆσαι προικός, καὶ ταῦτ' ἔχων (ὡς οὗτός φησι)
38 τὰ τοῦ παιδίου. βούλομαι δὴ καὶ περὶ τούτων εἰπεῖν· ἐλπίζει γὰρ διὰ τῶν λόγων ἐμοὶ μέν τινα φθόνον γενήσεσθαι παρ' ὑμῶν περὶ τῶν προσγεγενημένων χρημάτων, τοῖς δὲ παισὶν ἔλεον, ἂν ἄποροι παρ' ὑμῖν εἶναι δόξωσιν. οὔκουν ἀγνοῆσαι δεῖ περὶ αὐτῶν ὑμᾶς οὐδέν, ἀλλ' ἀκριβῶς καὶ ταῦτα μαθεῖν, ἵν' εἰδῆθ' ὅτι ψεύδεται, ὥσπερ καὶ περὶ τῶν ἄλλων | ἁπάντων. ἐγὼ γὰρ ἄν, ὦ ἄνδρες, πάντων ὁμολογήσαιμι εἶναι κάκιστος, εἰ Στρατοκλέους ἄπορα τὰ πράγματα καταλιπόντος αὐτὸς εὔπορος ὢν καὶ μηδεμίαν ἐπιμέλειαν ποιούμενος φαινοίμην τῶν ἐκείνου
39 παίδων. εἰ δὲ πλείονα κατέλιπεν αὐτοῖς τὰ ὄντα τῶν ἐμῶν καὶ βεβαιότερα, καὶ ταῦτα τοσαῦτ' ἐστὶν ὥστε καὶ τὰς θυγατέρας ἐξ αὐτῶν διαθεῖναι καλῶς καὶ τὸν παῖδα ἐκ τῶν λοιπῶν μηδὲν ἧττον εἶναι πλούσιον, ἐπιμελοῦμαί τε τοῦτον τὸν τρόπον αὐτῶν ὥστε καὶ πολλῷ πλείω γενέσθαι τὴν οὐσίαν, εἰκότως μὲν οὐκ ἂν ἔχοιμι μέμψιν, εἰ μὴ τἀμαυτοῦ προστίθημι τούτοις, σώζων δὲ τὰ τούτων καὶ πλείω ποιῶν δικαίως
40 ἂν ἐπαινοίμην. ὅτι δὲ ταῦτα οὕτως ἔχει, ῥᾳδίως ἐπι-

δείξω. πρῶτον μὲν οὖν τὰ τῆς οὐσίας διέξειμι, μετὰ δὲ ταῦτα ὡς καὶ διοικεῖν ἀξιῶ τὰ τοῦ παιδός.

Στρατοκλεῖ γὰρ κἀμοὶ τὰ μὲν ὑπάρξαντα πατρῷα τοσαῦτα ἦν, ὥστε εἶναι μὲν ἱκανά, λειτουργεῖν δὲ μὴ ἄξια. τεκμήριον δέ· εἴκοσι μνᾶς ἑκάτερος ἡμῶν ἐπὶ τῇ γυναικὶ προῖκα ἔλαβε, τοσαύτη δὲ προὶξ οὐκ ἂν εἰς πολλήν τινα οὐσίαν δοθείη. συνέβη δὲ Στρα- 41
τοκλεῖ πρὸς τοῖς ὑπάρχουσι πλέον ἢ πένθ' ἡμιταλάντων οὐσίαν λαβεῖν· Θεοφῶν γὰρ ὁ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ἀδελφὸς ἀποθνήσκων ἐποιήσατο τῶν θυγατέρων αὐτοῦ μίαν, καὶ τόν θ' αὐτοῦ ἔδωκεν ἀγρὸν τὸν Ἐλευσῖνι δυοῖν ταλάντοιν, πρόβατα ἑξήκοντα, αἶγας ἑκατόν, ἔπιπλα, ἵππον λαμπρὸν ἐφ' οὗ ἐφυλάρχησε, καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν ἅπασαν, ἧς κύριος ἐκεῖ- 42
νος γενόμενος ἐννέα ἔτη ὅλα κατέλιπε πέντε ταλάντων οὐσίαν καὶ τρισχιλίων δραχμῶν σὺν τοῖς ἑαυτοῦ πατρῴοις, χωρὶς ἐκείνης ἧς Θεοφῶν τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ ἔδωκεν, ἀγρὸν μὲν Θριᾶσι πένθ' ἡμιτάλαντα εὑρίσκοντα, οἰκίαν δὲ Μελίτῃ τρισχιλίων ἐωνημένην, ἄλλην δὲ Ἐλευσῖνι πεντακοσίων. ἐδάφη μὲν ταῦτα, ἀφ' ὧν ἡ μίσθωσις τοῦ μὲν ἀγροῦ δώδεκα μναῖ, τῶν δὲ οἰκιῶν τρεῖς, αἳ πεντεκαίδεκα μναῖ συναμφότερα γίγνονται· χρέα δ' ἐπὶ τόκοις ὀφειλόμενα περὶ τετρακισχιλίας, ὧν τὸ ἔργον ἐπ' ἐννέα ὀβολοῖς ἑπτακόσιαι καὶ εἴκοσι δραχμαὶ γίγνονται τοῦ ἐνιαυτοῦ ἑκάστου. πρόσοδος μὲν αὕτη δύο καὶ εἴκοσι μναῖ 43
καὶ πρός· χωρὶς δὲ τούτων κατέλιπεν ἔπιπλα, πρόβατα, κριθάς, οἶνον, ὀπώρας, ἐξ ὧν ἐνεπόλησαν τετρακισχιλίας ἐνακοσίας· ἔτι δὲ ἔνδον ἐνακοσίας δραχμάς. πρὸς δὲ τούτοις ἐξ ἐράνων ὀφλήματα εἰσπεπραγμένα, μικροῦ δεούσας χιλίας δραχμάς, μαρτύρων ἐναντίον ἡ μήτηρ αὐτοῦ, τοῦ παιδός, ἀπεγρά-

ψατο. καὶ οὔπω λέγω περὶ τῶν ἄλλων, ἃ κατελείφθη μὲν οὗτοι δ' οὐκ ἀποφαίνουσιν, ἀλλὰ τὰ φανερὰ καὶ τὰ ὑπὸ τούτων ὁμολογούμενα. Κάλει δέ μοι τῶν εἰρημένων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

44 Ἡ μὲν τοίνυν Στρατοκλέους οὐσία καὶ πλείων ταύτης ἐστίν· ἀλλ' ὕστερον περὶ τῶν παρακλεπτομένων ὑπὸ τούτων ποιήσομαι τοὺς λόγους· ἡ δ' ἐμὴ πόση τις; χωρίον ἐν Οἰνόῃ πεντακισχιλίων καὶ Προσπαλτοῖ τρισχιλίων, καὶ οἰκία ἐν ἄστει δισχιλίων, πρὸς δὲ τούτοις ὁ κλῆρος ὃν Ἁγνίας κατέλιπε, περὶ δύο τάλαντα· οὐ γὰρ ἂν οἶδ' ὅτι πλέον εὕροι τούτου. ταῦτ' ἐστὶ τρία τάλαντα καὶ τετρακισχίλιαι μόνον,
45 δέκα καὶ ἑκατὸν μναῖς ἐλάττω τῶν τοῦ παιδός. κἀγὼ μὲν ἐγκαταλογίζομαι καὶ τὰ τοῦ υἱέος τοῦ ἐκποιηθέντος εἰς ταῦτα, τοῖς τοῦ παιδὸς δὲ οὐ προσέθηκα τὴν Θεοφῶντος οὐσίαν, πένθ' ἡμιταλάντων οὖσαν, ἐφ' ᾗ ἐποιήσατο τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ· ῥᾳδίως γὰρ ἂν εὑρεθείη καὶ ὀκτὼ ταλάντων ὁ τούτων οἶκος· ἀλλ' ἐκεῖνα ἀφῄρηται χωρίς. κἀμοὶ μὲν ὁ κλῆρος ὃν Ἁγνίας κατέλιπεν, οὗτος οὔπω βέβαιός ἐστι· δίκαι γὰρ ἐνεστήκασι ψευδομαρτυριῶν, κελεύει δ' ὁ νόμος, ἐὰν
46 ἁλῷ τις τῶν ψευδομαρτυριῶν, πάλιν ἐξ ἀρχῆς εἶναι περὶ αὐτῶν τὰς λήξεις· τὰ δὲ τοῦ παιδὸς ὡμολογημένα καὶ ἀναμφισβήτητα καταλέλοιπε Στρατοκλῆς. Ὅτι δὲ τοσαῦτά ἐστι τἀμὰ σὺν τοῖς τοῦ ἐκποιήτου υἱέος, καὶ ψευδομαρτυριῶν ἐνεστᾶσι δίκαι περὶ τῶν Ἁγνίου, λαβὲ τὰς μαρτυρίας καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

47 Ἆρα μικρὰ τὰ διάφορα | ἑκατέρας τῆς οὐσίας ἡμῶν ἐστιν; ἀλλ' οὐ τηλικαῦτα ὥστε μηδεμίαν γενέ-

σθαι περὶ τοὺς Στρατοκλέους παῖδας. οὐκ ἄξιον τοῖς
τούτου λόγοις πιστεύειν, ὃς τοσαύτης οὐσίας καταλε-
λειμμένης ἐτόλμησεν ἐπὶ διαβολῇ ψεύσασθαι κατ'
ἐμοῦ τηλικαῦτα τὸ μέγεθος. καταλογίζεται τοίνυν ὡς
ἐγὼ τρεῖς κλήρους εἰληφὼς καὶ πολλῶν χρημάτων
εὐπορῶν ἀφανίζω τὴν οὐσίαν, ἵν' ὡς ἐλάχισθ' ὑμεῖς
αὐτῶν ἀπολαύητε. τοῖς γὰρ μηδὲν δίκαιον ἔχουσι
περὶ τῶν πραγμάτων λέγειν ἀνάγκη πορίζεσθαι τοι-
ούτους λόγους, ἐξ ὧν διαβάλλοντες πλέον ἔχειν δυ-
νήσονται τῶν ἀντιδίκων. ἐμοὶ δὲ μάρτυρές ἐστε πάν- 48
τες ὅτι οἱ τῆς ἐμῆς γυναικὸς ἀδελφοί, Χαιρέλεως
καὶ Μακάρτατος, οὐ τῶν λειτουργούντων ἦσαν ἀλλὰ
τῶν βραχεῖαν κεκτημένων οὐσίαν. Μακάρτατον γὰρ
ἴστε ὅτι τὸ χωρίον ἀποδόμενος καὶ τριήρη πριάμενος
καὶ ταύτην πληρωσάμενος εἰς Κρήτην ἐξέπλευσεν·
οὐ γὰρ τὸ ἔργον ἀφανὲς ἐγένετο, ἀλλὰ καὶ λόγον ἐν
τῷ δήμῳ παρέσχε, μὴ πόλεμον ἡμῖν ἀντ' εἰρήνης
ἐκεῖνος πρὸς Λακεδαιμονίους ποιήσειε. Χαιρέλεως 49
δὲ τὸ Προσπαλτοῖ χωρίον κατέλιπεν, ὃ πλέον οὐκ ἂν
εὕροι τριάκοντα μνῶν. συνέβη δὲ τὸν μὲν ταῦτα κα-
ταλιπόντα τελευτῆσαι πρότερον ἢ Μακάρτατον, ἐκεῖ-
νον δὲ μετὰ ταύτης τῆς οὐσίας, ἣν ἔχων ἐξέπλευσεν·
ἅπαντα γὰρ καὶ τὴν τριήρη καὶ αὐτὸν κατὰ τὸν πόλε-
μον ἀπώλεσε. καταλειφθέντος δὲ τοῦ Προσπαλτοῖ
χωρίου καὶ γιγνομένου τῆς ἐκείνων ἀδελφῆς, ἐμῆς
δὲ γυναικός, ἐπείσθην ὑπ' ἐκείνης εἰσποιῆσαι Μα-
καρτάτῳ τὸν ἕτερον τῶν παίδων· οὐχ ἵνα μὴ λει-
τουργοίην, εἰ προσγένοιτό μοι τοῦτο τὸ χωρίον. ὁμοί- 50
ως γὰρ καὶ εἰσποιήσαντος τοῦτό γ' ὑπῆρχεν· οὐδὲ
γὰρ ἐλειτούργουν διὰ τοῦτό γ' ἧττον οὐδέν, ἀλλὰ
καὶ τῶν εἰσφερόντων ἦν καὶ τῶν τὰ προσταττόμενα
ὑμῖν ἅπαντα ποιούντων. ὁ δὲ ὡς περὶ ἀχρήστου μὲν

πλουσίου δὲ ἐπὶ διαβολῇ ποιεῖται τούτους τοὺς λόγους. ἐγὼ δ' ἓν κεφάλαιον ἐρῶ πάντων μέγιστον, ὃ καὶ ὑμῖν οἶδ' ὅτι δόξει δίκαιον. κοινώσασθαι γὰρ ἐθέλω τὴν οὐσίαν τὴν ἐμὴν τῇ τοῦ παιδός, καὶ εἴτε πολλὰ εἴτ' ὀλίγα ἐστίν, ἐν κοινῷ γενομένης λάβωμεν τὰ ἡμίσεα ἑκάτερος, ἵνα μηδὲν πλέον ἔχῃ ἅτερος τοῦ ἑτέρου τοῦ προσήκοντος· ἀλλ' οὐκ ἐθελήσει.

ΛΕΙΠΕΙ.

12.

ΥΠΕΡ ΕΥΦΙΛΗΤΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Τὸν Ἐρχιέων δῆμον εἰς τὸ δικαστήριον προσκαλεῖταί τις τῶν ἀποψηφισθέντων ὡς ἀδίκως τῆς πολιτείας ἀπελαυνόμενος. ἐγράφη γὰρ δή τις ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων νόμος, ἐξέτασιν γενέσθαι τῶν πολιτῶν κατὰ δήμους, τὸν δὲ ἀποψηφισθέντα ὑπὸ τῶν δημοτῶν τῆς πολιτείας μὴ μετέχειν, τοῖς δὲ ἀδίκως ἀποψηφισθεῖσιν ἔφεσιν εἰς τὸ δικαστήριον εἶναι προσκαλεσαμένοις τοὺς δημότας, καὶ ἐὰν τὸ δεύτερον ἐξελεγχθῶσι, πεπρᾶσθαι αὐτοὺς καὶ τὰ χρήματα εἶναι δημόσια. κατὰ τοῦτον τὸν νόμον ὁ Εὐφίλητος, προσκαλεσάμενος τοὺς Ἐρχιέας ὡς ἀδίκως καταψηφισαμένους αὐτοῦ, τὸν ἀγῶνα τόνδε διατίθεται. προείρηται μὲν δὴ τὰ πράγματα ταῦτ' ἀκριβῶς καὶ πεπίστωται διὰ τῶν μαρτύρων· οἷς δὲ βεβαίας βούλεται ποιῆσαι τὰς μαρτυρίας, τάδ' ἐστίν, ως μὲν ἐγὼ δόξης ἔχω, πάντ' ἀκριβῶς ἐξειργασμένα, κρινέτω δὲ ὁ βουλόμενος εἰ τὰ προσήκοντα ἔγνωκα περὶ αὐτῶν.

Ὅτι μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀδελφὸς ἡμῖν ἐστιν οὑτοσὶ Εὐφίλητος, οὐ μόνον ἡμεῖς ἀλλὰ

καὶ τῶν συγγενῶν ἁπάντων ἀκηκόατε μαρτυρούντων.
σκέψασθε δὲ πρῶτον τὸν πατέρα ἡμῶν, τίνος ἕνεκεν
ἂν ψεύδοιτο καὶ τοῦτον μὴ ὄντα αὐτοῦ υἱὸν εἰσεποι-
εῖτο. πάντας γὰρ εὑρήσετε τοὺς τὰ τοιαῦτα πράτ- 2
τοντας ἢ οὐκ ὄντων αὐτοῖς γνησίων παίδων ἢ διὰ
πενίαν ἀναγκαζομένους ξένους ἀνθρώπους εἰσποι-
εῖσθαι, ὅπως ὠφελῶνταί τι ἀπ' αὐτῶν δι' αὐτοὺς
Ἀθηναίων γεγονότων. τῷ τοίνυν πατρὶ τούτων οὐ-
δέτερον ὑπάρχει· γνήσιοι μὲν γὰρ αὐτῷ ἡμεῖς δύο
υἱεῖς ἐσμεν, ὥστε οὐκ ἄν γε δι' ἐρημίαν τοῦτον εἰσε-
ποιεῖτο. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τροφῆς τε καὶ εὐπορίας τῆς 3
παρὰ τούτου δεόμενος· ἔστι γὰρ αὐτῷ βίος ἱκανός,
καὶ χωρὶς τούτου μεμαρτύρηται ὑμῖν τοῦτον ἐκ παι-
δίου τρέφων καὶ ἀσκῶν καὶ εἰς τοὺς φράτορας εἰσά-
γων, καὶ ταῦτα οὐ μικρὰ δαπανήματά ἐστιν. ὥστε
τόν γε πατέρα ἡμῶν οὐκ εἰκός ἐστιν, ὦ ἄνδρες δι-
κασταί, μηδὲν ὠφελούμενον οὕτως ἀδίκῳ πράγματι
ἐπιχειρῆσαι. ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἐμέ γε οὐδεὶς ἀνθρώ- 4
πων οὕτω τελέως ἂν ἄφρονα ὑπολάβοι, ὥστε τούτῳ
μαρτυρεῖν τὰ ψευδῆ, ὅπως τὰ πατρῷα διὰ πλειόνων
διανείμωμαι. καὶ γὰρ οὐδ' ἀμφισβητῆσαί μοι ἐξου-
σία γένοιτ' ἂν ὕστερον ὡς οὐκ ἔστιν ἀδελφὸς οὗτος
ἐμοῦ· οὐδεὶς γὰρ ἂν ὑμῶν τὴν ἐμὴν φωνὴν ἀνάσχοιτ'
ἂν ἀκούων, εἰ νῦν μὲν ὑπόδικον ἐμαυτὸν καθιστὰς
μαρτυρῶ ὡς ἔστιν ἀδελφὸς ἡμέτερος, ὕστερον δὲ
φαινοίμην τούτοις ἀντιλέγων. οὐ μόνον τοίνυν ἡμᾶς, 5
ὦ ἄνδρες δικασταί, εἰκός ἐστι τἀληθῆ μεμαρτυρη-
κέναι, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους συγγενεῖς. ἐνθυμήθητε
γὰρ πρῶτον μὲν ὅτι οἱ τὰς ἀδελφὰς ἡμῶν ἔχοντες
οὐκ ἄν ποτε ἐμαρτύρουν περὶ τούτου τὰ ψευδῆ· μη-
τρυιὰ γὰρ ἡ τούτου μήτηρ ἐγένετο ταῖς ἡμετέραις
ἀδελφαῖς, εἰώθασι δέ πως ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ διαφέρε-

σθαι ἀλλήλαις αἵ τε μητρυιαὶ καὶ αἱ πρόγονοι· ὥστε εἰ οὗτος ἐξ ἄλλου τινὸς ἀνδρὸς ἦν τῇ μητρυιᾷ καὶ οὐκ ἐκ τοῦ ἡμετέρου πατρός, οὐκ ἄν ποτε, ὦ ἄνδρες δικασταί, τοὺς ἑαυτῶν ἄνδρας αἱ ἀδελφαὶ μαρτυρεῖν
6 εἴασαν [καὶ ἐπέτρεψαν]. καὶ μὴν οὐδ' ἂν ὁ θεῖος πρὸς μητρὸς ἡμῖν ὤν, τούτῳ δὲ οὐδὲν προσήκων δήπου τῇ τούτου μητρὶ ἠθέλησεν ἄν, ὦ ἄνδρες δικασταί, μαρτυρῆσαι ψευδῆ μαρτυρίαν, δι' ἣν ἡμῖν γίγνεται βλάβη περιφανής, εἴ περ ξένον ὄντα τοῦτον εἰσποιοῦμεν ἀδελφὸν ἡμῖν αὐτοῖς. ἔτι τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, πρὸς τούτοις πῶς ἄν τις ὑμῶν καταγνοίη ψευδομαρτυριῶν Δημαράτου τουτουὶ καὶ Ἡγήμονος καὶ Νικοστράτου, οἳ πρῶτον μὲν οὐδὲν αἰσχρὸν οὐδέποτε φανήσονται ἐπιτηδεύσαντες, εἶτα δ' οἰκεῖοι ὄντες ἡμῖν καὶ εἰδότες ἡμᾶς ἅπαντας μεμαρτυρήκασιν Εὐφιλήτῳ τουτῳὶ τὴν αὑτοῦ συγγένειαν ἕκαστος.
7 ὥστε ἡδέως κἂν τῶν ἀντιδικούντων ἡμῖν τοῦ σεμνοτάτου πυθοίμην, εἰ ἄλλοθέν ποθεν ἔχοι ἂν ἐπιδεῖξαι αὑτὸν Ἀθηναῖον ἢ ἐκ τούτων ὧν καὶ ἡμεῖς Εὐφίλητον ἐπιδείκνυμεν. ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ οἶμαι ἄλλο τι ἂν αὐτὸν ἢ ὅτι ἡ μήτηρ ἀστή τέ ἐστι καὶ ὁ πατήρ, καὶ ὡς ταῦτ' ἀληθῆ λέγει, παρέχοιτ' ἂν αὑτῷ τοὺς
8 συγγενεῖς μάρτυρας. εἶτα, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἰ μὲν οὗτοι ἐκινδύνευον, ἠξίουν ἂν τοῖς αὑτῶν οἰκείοις ὑμᾶς πιστεύειν μαρτυροῦσι μᾶλλον ἢ τοῖς κατηγόροις· νυνὶ δὲ ἡμῶν πάντα ταῦτα παρεχομένων ἀξιώσουσιν ὑμᾶς τοῖς αὑτῶν πείθεσθαι λόγοις μᾶλλον ἢ τῷ πατρὶ τῷ Εὐφιλήτου καὶ ἐμοὶ καὶ τῷ ἀδελφῷ καὶ τοῖς φράτορσι καὶ πάσῃ τῇ ἡμετέρᾳ συγγενείᾳ; καὶ μὴν οὗτοι μὲν οὐδ' ἐν ἑνὶ κινδυνεύοντες ἰδίας ἔχθρας ἕνεκα ποιοῦσιν, ἡμεῖς δὲ πάντας ὑποδίκους
9 ἡμᾶς αὐτοὺς καθιστάντες μαρτυροῦμεν. καὶ πρὸς

ταῖς μαρτυρίαις, ὦ ἄνδρες δικασταί, πρῶτον μὲν ἡ
τοῦ Εὐφιλήτου μήτηρ, ἣν οὗτοι ὁμολογοῦσιν ἀστὴν
εἶναι, ὅρκον ὀμόσαι ἐπὶ τοῦ διαιτητοῦ ἐβούλετο ἐπὶ
Δελφινίῳ ἦ μὴν τουτονὶ Εὐφίλητον εἶναι ἐξ αὑτῆς
καὶ τοῦ ἡμετέρου πατρός. καίτοι τίνα προσῆκε μᾶλ-
λον αὐτῆς ἐκείνης τοῦτο εἰδέναι; ἔπειτα, ὦ ἄνδρες
δικασταί, ὁ πατὴρ ὁ ἡμέτερος, ὃν εἰκός ἐστι μετὰ
τὴν τούτου μητέρα ἄριστα τὸν αὑτοῦ υἱὸν γιγνώσκειν,
οὗτος καὶ τότε καὶ νυνὶ βούλεται ὀμόσαι ἦ μὴν Εὐ-
φίλητον τουτονὶ υἱὸν εἶναι αὑτοῦ ἐξ ἀστῆς καὶ γα-
μετῆς γυναικός. πρὸς τούτοις τοίνυν, ὦ ἄνδρες δι- 10
κασταί, ἐγὼ ἐτύγχανον μὲν τρισκαιδεκαέτης ὤν,
ὥσπερ καὶ πρότερον εἶπον, ὅτε οὗτος ἐγένετο, ἕτοι-
μος δ' εἰμὶ ὀμόσαι ἦ μὴν Εὐφίλητον τουτονὶ ἀδελ-
φὸν εἶναι ἐμαυτοῦ ὁμοπάτριον. ὥστε, ὦ ἄνδρες δι-
κασταί, δικαίως ἂν καὶ τοὺς ἡμετέρους ὅρκους
πιστοτέρους νομίζοιτε ἢ τοὺς τούτων λόγους· ἡμεῖς
μὲν γὰρ ἀκριβῶς εἰδότες ὀμόσαι περὶ αὐτοῦ θέλομεν,
οὗτοι δὲ ταῦτα ἀκηκοότες παρὰ τῶν τούτου διαφό-
ρων ἢ αὐτοὶ πλάττοντες λέγουσι. πρὸς δὲ τούτοις, 11
ὦ ἄνδρες δικασταί, ἡμεῖς μὲν τοὺς συγγενεῖς μάρτυ-
ρας καὶ ἐπὶ τῶν διαιτητῶν καὶ ἐφ' ὑμῶν παρεχόμεθα,
οἷς οὐκ ἄξιον ἀπιστεῖν· οὗτοι δέ, ἐπειδὴ ἔλαχεν ὁ
Εὐφίλητος τὴν δίκην τὴν προτέραν τῷ κοινῷ τῶν
δημοτῶν καὶ τῷ τότε δημαρχοῦντι, ὃς νῦν τετελεύ-
τηκε, δύο ἔτη τοῦ διαιτητοῦ τὴν δίαιταν ἔχοντος οὐκ
ἐδυνήθησαν οὐδεμίαν μαρτυρίαν εὑρεῖν ὡς οὑτοσὶ
ἄλλου τινὸς πατρός ἐστιν ἢ τοῦ ἡμετέρου. τοῖς δὲ
διαιτῶσι μέγιστα σημεῖα ἦν τοῦ ψεύδεσθαι τούτους,
καὶ κατεδιῄτησαν αὐτῶν ἀμφότεροι. Καί μοι λαβὲ
τῆς προτέρας διαίτης τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

12 Ὡς μὲν τοίνυν καὶ τότε ὦφλον τὴν δίαιταν, ἀκηκόατε. ἀξιῶ δέ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὥσπερ οὗτοι μέγα τοῦτ' ἂν ἔφησαν εἶναι σημεῖον ὡς οὐκ ἔστιν Ἡγησίππου, εἰ οἱ διαιτηταὶ αὐτῶν ἀπεδιῄτησαν, οὕτω τὸ νῦν ἡμῖν τοὐναντίον εἶναι μαρτύριον, ὅτι ἀληθῆ λέγομεν, ἐπεὶ ἔδοξαν αὐτοὶ ἀδικεῖν τοῦτον Ἀθηναῖον ὄντα καὶ κυρίως πρῶτον ἐγγραφέντα ὕστερον ἐξαλείψαντες. Ὅτι μὲν οὖν ἀδελφὸς ἡμῶν ἐστιν οὑτοσὶ Εὐφίλητος καὶ πολίτης ὑμέτερος, καὶ ἀδίκως ὑβρίσθη ὑπὸ τῶν ἐν τῷ δήμῳ συστάντων, ἱκανῶς οἴομαι ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀκηκοέναι.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ.

I. ΠΡΟΣ ΑΡΙΣΤΟΓΕΙΤΟΝΑ ΚΑΙ ΑΡΧΙΠΠΟΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΡΧΕΠΟΛΙΔΟΣ ΚΛΗΡΟΥ.

1. *Μετὰ ταύτην τοίνυν τὴν ἀπόκρισιν ἑτέραν διαθήκην ἐκόμισαν, ἣν ἔφασαν Ἀρχέπολιν ἐν Λήμνῳ διαθέσθαι.* Suid. v. *διάθεσις* I p. 1278 extr. et 1279. Bernh.

2. *Διαθηκῶν δὲ τεττάρων ὑπ' αὐτῶν ἐσκευοποιημένων.* Pollux 10 § 15.

II. ΚΑΤΑ ΑΡΙΣΤΟΜΑΧΟΥ.

3. *Κατέλιπεν ἐν τῷ χωρίῳ γέροντας καὶ ἀναπήρους.* Pollux 2 § 61.

III. ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΔΗΜΟΤΑΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ.

Ὑπόθεσις.

Ὁ Ἰσαῖος ἐν ἀμφισβητήσει χωρίου τοῦ ὑπὸ τῶν δημοτῶν κατεσχημένου, οἷς τὸ χωρίον ὑπέκειτο, ταύτῃ χρώμενον εἰσάγει τῇ ἀρχῇ.

4. *Μάλιστα μὲν ἐβουλόμην, ὦ ἄνδρες δικασταί, μηδ' ὑφ' ἑνὸς ἀδικεῖσθαι τῶν πολιτῶν, εἰ δὲ μή, τοιούτων ἀντιδίκων τυχεῖν πρὸς οὓς ἂν οὐδὲν ἐφρόντιζον διαφερόμενος. νῦν δέ μοι πάντων πραγμάτων λυπηρότατον συμβέβηκεν· ἀδικοῦμαι γὰρ ὑπὸ τῶν δημοτῶν, οὓς περιορᾶν μὲν ἀποστεροῦντας ου ῥᾴδιον, ἀπέχθεσθαι δὲ αηδές, μεθ' ων ἀνάγκη καὶ θύειν καὶ συνουσίας κοινὰς ποιεῖσθαι. πρὸς μὲν οὖν πολλοὺς χαλεπὸν ἀντιδικεῖν· μέγα γὰρ μέρος συμβάλλεται τὸ πλῆθος αὐτοῖς πρὸς τὸ δοκεῖν ἀληθῆ λέγειν· ὅμως δὲ διὰ τὸ πιστεύειν τοῖς πράγμασι πολλῶν μοι καὶ δυσκόλων συμπιπτόντων οὐχ ἡγούμην δεῖν κατοκνῆσαι δι' ὑμῶν πειρᾶσθαι τυγχάνειν τῶν δικαίων. δέομαι οὖν ὑμῶν συγ-*

γνώμην ἔχειν, εἰ καὶ νεώτερος ὢν λέγειν ἐπὶ δικαστηρίου τετόλμηκα· διὰ γὰρ τοὺς ἀδικοῦντας ἀναγκάζομαι παρὰ τὸν ἐμαυτοῦ τρόπον τοιοῦτόν τι ποιεῖν. πειράσομαι δ' ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς ὡς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων εἰπεῖν περὶ τοῦ πράγματος. Dionys. Hal. V p. 603. Reisk. coll. p. 605.

IV. ΚΑΤΑ ΔΙΟΚΛΕΟΥΣ ΥΒΡΕΩΣ.

5. *Ὁ ἀδελφὸς ὁ ἐμὸς καὶ Κτήσων, οἰκεῖος ὢν ἡμῖν, συντυγχάνουσι τῷ Ἕρμωνι εἰς Βόθυνον ἀπιόντι.* Bekkeri anecd. p. 173, 26.

V. ΠΡΟΣ ΔΙΟΚΛΕΑ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΟΥ.

6. *Ἀποφανῶ γὰρ ὑμῖν, ὡς οὐκ ἔστι τῆς ἐπικλήρου τὸ χωρίον τοῦτο οὐδ' ἐγένετο πώποτε, ἀλλ' ὡς ἦν πατρῷον Λυσιμένει τῷ πατρὶ Μενεκράτους· ὁ δὲ Λυσιμένης ἔσχε τὰ πατρῷα πάντα.* Suid. v. *πατρῴων.* II. 2 p. 146. Bernh.

VI. ΠΡΟΣ ΔΙΟΦΑΝΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

7. *τὸ μὲν παρὸν τὸ δὲ παρ' ἑτέρων μεταλαβεῖν παρηγγύησεν.* Harpocr. v. *παρηγγύησεν καὶ παρηγγυηθέντος* (p. 148 Bekk.)

8. *τὰ μὲν ἐμοῦ διαλύσαντος, β' τάλαντα καὶ λ' μνᾶς, τὰ δὲ τοῦ γεωργοῦ παρεγγυηθέντος.* Harpocr. l. d.

VII. ΠΡΟΣ ΔΩΡΟΘΕΟΝ ΕΞΟΥΛΗΣ.

9. *Εἰς τοσοῦτον πονηρίας ὁμοῦ καὶ τόλμης ἐλήλυθε.* Suid. v. *Ὁμοῦ* II. 1 p. 1115. Bernh.

VIII. ΚΑΤ' ΕΛΠΑΓΟΡΟΥ ΚΑΙ ΔΗΜΟΦΑΝΟΥΣ.

10. *οἳ μετὰ τὰ ἐκ Πειραιῶς, ὡς ἐγὼ ἀκούω, σύνδικοι ἦσαν, πρὸς οὓς τὰ δημευόμενα ἀπεφέρετο.* Harpocr. v. *σύνδικοι* (p. 173. Bekk.).

IX. ΠΡΟΣ ΕΡΜΩΝΑ ΠΕΡΙ ΕΓΓΥΗΣ.

11. *Ἑρμοκράτην δὲ εἰς τὸ ἀναγκαῖον ἐνέβαλε φάσκων ἀπελεύθερον εἶναι, καὶ οὐ πρότερον ἀφῆκε πρὶν τριάκοντα δραχμὰς ἐπράξατο.*

X. ΠΡΟΣ ΕΥΚΛΕΙΔΗΝ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΛΥΣΕΩΣ.

12. *μικρὸν δ' ἄνω τοῦ Τρικεφάλου παρὰ τὴν Ἑστίαν ὁδόν.* Harpocr. v. *τρικέφαλος* (p. 178. Bekk.).

13.* *οὐκ ἂν τὰ ἴδια τὰ ἐμαυτοῦ.* Prisciani instit. 17 c. 18 p. 70. Krehl.

XI. ΠΡΟΣ ΕΥΚΛΕΙΔΗΝ ΣΩΚΡΑΤΙΚΟΝ.

14. *Ὅτι τὰ ἐπικηρυττόμενά τισι χρήματα ἐπὶ τῶν βωμῶν ἐτίθετο.* Harpocr. v. *ὅτι* (p. 141. Bekk.).

XII. ΥΠΕΡ ΕΥΜΑΘΟΥΣ, ΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ ΑΦΑΙΡΕΣΙΣ.

Ὑπόθεσις.

Ἔστι τις Ἰσαίου λόγος ὑπὲρ Εὐμάθους μετοίκου τινὸς τῶν τραπεζιτευόντων Ἀθήνησιν, ὃν εἰς δουλείαν ἀγόμενον ὑπὸ τοῦ κληρονομήσαντος τὸν ἀπηλευθερωκότα τῶν ἀστῶν ἀφαιρεῖταί τις καὶ τὴν ἀπολογίαν ποιεῖται περὶ αὐτοῦ. τὸ προοίμιον δέ ἐστι τοῦ λόγου τοιόνδε.

15. *Ἄνδρες δικασταί, ἐγὼ καὶ πρότερον Εὐμάθει του-* 1
τῳὶ ἐγενόμην χρήσιμος, καὶ δικαίως καὶ νῦν, εἴ τι ἔστιν ἐν ἐμοί, πειράσομαι συσσώζειν αὐτὸν μεθ' ὑμῶν· μικρὰ δέ μου ἀκούσατε, ἵνα μηδεὶς ὑπολάβῃ ὑμῶν ὡς ἐγὼ προπετείᾳ ἢ ἄλλῃ τινὶ ἀδικίᾳ πρὸς τὰ Εὐμάθους πράγματα προσῆλ-
θον. τριηραρχοῦντος γάρ μου ἐπὶ Κηφισοδότου ἄρχοντος, 2
καὶ λόγου ἀπαγγελθέντος πρὸς τοὺς οἰκείους ὡς ἄρα τετελευτηκὼς εἴην ἐν τῇ ναυμαχίᾳ, οὔσης μοι παρακαταθήκης παρ' Εὐμάθει τουτῳί, μεταπεμψάμενος τοὺς οἰκείους τε καὶ φίλους τοὺς ἐμοὺς Εὐμάθης ἐνεφάνισε τὰ χρήματα ἃ ἦν μοι παρ' αὐτῷ, καὶ ἀπέδωκε πάντα ὀρθῶς καὶ δικαίως.
ἀνθ' ὧν ἐγὼ σωθεὶς ἐχρώμην τε αὐτῷ ἔτι μᾶλλον, καὶ κα- 3
τασκευαζομένῳ τὴν τράπεζαν προσεισευπόρησα ἀργυρίου, καὶ μετὰ ταῦτα ἄγοντος αὐτὸν Διονυσίου ἐξειλόμην εἰς ἐλευθερίαν, εἰδὼς ἀφειμένον ἐν τῷ δικαστηρίῳ ὑπὸ Ἐπιγένους. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐπισχήσω. Dionys. Hal. V p. 592 coll. p. 596. R.

16. *Ἔβλαψέ με Ξενοκλῆς ἀφελόμενος Εὐμάθην εἰς ἐλευ-*

θεϱίαν, ἄγοντος ἐμοῦ εἰς δουλείαν κατὰ τὸ ἐμὸν μέϱος. Harpocr. v. ἄγει (p. 2. Bekk.).

17. Ἀλλὰ τὸ πϱωιζόν, ὦ ἄνδϱες δικασταί· τουτὶ γὰϱ παντελῶς ἐμποδών ἐστι. Suid. v. ἐμποδών (I. 2 p. 215 in. Bernh.). Lex. Bachm. I. p. 118. Etym. M. p. 336.

XIII. ΠΡΟΣ ΙΣΧΟΜΑΧΟΝ.

18. Οὐδεὶς Λυσίδης ἐστὶ τῶν διακοσίων καὶ χιλίων. Harpocr. v. χίλιοι διακόσιοι (p. 184. Bekk.).

XIV. ΠΡΟΣ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΝ.

19. Οὐ μὴν ἀλλὰ τούτου πάντα ὁμοῦ ταῦτα ἐπιτάξαντος. Suid. v. ὁμοῦ II. 1 p. 1115 Bernh.).

XV. ΚΑΤΑ ΚΑΛΛΙΦΩΝΤΟΣ.

20. ἑξακοσίαις δϱαχμαῖς ἐπιτϱίταις. Harpocr. v. ἐπιτϱίταις (p. 84. Bekk.).

XVI. ΠΡΟΣ ΚΑΛΥΔΩΝΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ.

21. τό τε βαλανεῖον τὸ παϱ' Ἀνθεμοκϱίτου ἀνδϱιάντα. Harpocr. v. Ἀνθεμόκϱιτος (p. 21. Bekk.).

XVII. ΥΠΕΡ ΚΑΛΥΔΩΝΟΣ ΠΡΟΣ ΑΓΝΟΘΕΟΝ ΕΞΟΥΛΗΣ.

Ὑπόθεσις.

Ὁ Ἰσαῖος ἐπιτϱόπῳ τινὶ συντάξας ἀπολογίαν ὑπό του τῶν ἀδελφιδῶν κϱινομένῳ τοιαύτῃ κέχϱηται ἀϱχῇ.

1 22. Ἐβουλόμην μέν, ὦ ἄνδϱες δικασταί, μὴ λίαν οὕτως Ἁγνόθεον πϱὸς χϱήματ' ἔχειν αἰσχϱῶς, ὥστε τοῖς ἀλλοτϱίοις ἐπιβουλεύειν καὶ δίκας τοιαύτας λαγχάνειν, ἀλλ' ὄντα γε ἀδελφιδοῦν ἐμὸν καὶ κύϱιον τῆς πατϱῴας οὐσίας, οὐ μικϱᾶς ἀλλ' ἱκανῆς ὥστε καὶ λειτουϱγεῖν, ὑφ' ἡμῶν αὐτῷ παϱαδοθείσης, ταύτης ἐπιμελεῖσθαι, τῶν δ' ἐμῶν μὴ ἐπιθυμεῖν, ἵνα βελτίων τ' ἐδόκει πᾶσιν εἶναι σώζων αὐτὴν καὶ πλείω ποιῶν χϱησιμώτεϱον ὑμῖν πολίτην παϱεῖχεν ἑαυ-
2 τόν. ἐπεὶ δὲ τὴν μὲν ἀνῄϱηκε καὶ πέπϱακε καὶ αἰσχϱῶς καὶ κακῶς διολώλεκεν, ὡς οὐκ ἂν ἐβουλόμην, πιστεύων δ' ἑται-

ρείας καὶ λόγων παρασκευαῖς ἐπὶ τὴν ἐμὴν ἐλήλυθεν, ἀνάγκη, ὡς ἔοικε, συμφορὰν μὲν εἶναι νομίζειν ὅτι τοιοῦτός ἐστιν οἰκεῖος ὤν, ἀπολογεῖσθαι δὲ περὶ ὧν ἐγκέκληκε καὶ ἔξω τοῦ πράγματος διαβέβληκεν, ὡς ἂν οὖν δυνώμεθα προθυμότατα πρὸς ὑμᾶς. Dionys. Hal. V p. 598 coll. 600. — —

23. *Πόθεν χρὴ πιστεύεσθαι τὰ εἰρημένα πρὸς θεῶν; οὐκ ἐκ τῶν μαρτυριῶν; οἶμαί γε. πόθεν δὲ τοὺς μάρτυρας; οὐκ ἐκ τῶν βασάνων; εἰκός γε. πόθεν δέ γε ἀπιστεῖσθαι τοὺς λόγους τοὺς τούτων; οὐκ ἐκ τοῦ φεύγειν τοὺς ἐλέγχους; ἀνάγκη μεγάλη. φαίνομαι τοίνυν ἐγὼ μὲν διώκων ταῦτα καὶ τὰ πράγματα εἰς βασάνους ἄγων, οὗτος δὲ ἐπὶ διαβολὰς καὶ λόγους καθιστάς, ὅπερ ἄν τις πλεονεκτεῖν βουλόμενος ποιήσειεν. ἐχρῆν δὲ αὐτόν, εἴπερ τι δίκαιον* 2 *ἐφρόνει καὶ μὴ παρακρούσασθαι τὰς ὑμετέρας γνώμας ἐζήτει, μὴ μὰ Δία ταῦτα ποιεῖν, ἀλλ᾽ ἐπὶ τὸν λογισμὸν μετὰ μαρτύρων ἐλθεῖν καὶ ἐξετάζειν ἕκαστα τῶν ἐν τῷ λόγῳ, καὶ τοῦτον τὸν τρόπον παρ᾽ ἐμοῦ πυνθανόμενον· εἰσφορὰς λογίζῃ πόσας; [τόσας καὶ τόσας.] κατὰ πόσον ἀργύριον εἰσενηνεγμένας; [κατὰ τόσον καὶ τόσον.] κατὰ ποῖα ψηφίσματα; [ταυτί.] ταύτας εἰλήφασι τίνες; [οἵ καὶ ταῦτα μαρτυρήσοντες.] σκέψασθαι τὰ ψηφίσματα, τὸ πλῆθος τῶν εἰσ-* 3 *φορῶν, τὰ εἰσενηνεγμένα, τοὺς λαβόντας, καὶ εἰ μὲν εὖ τε . . ., τῷ λόγῳ πιστεύειν, εἰ δὲ μή, νῦν παρασχέσθαι μάρτυρας, εἴ τι ψεῦδος ἦν ὧν ἐλογισάμην αὐτοῖς.* Dionys. Hal. V. p. 606.

XVIII. ΠΡΟΣ ΛΥΣΙΒΙΟΝ ΠΕΡΙ ΕΠΙΚΛΗΡΟΥ.

24. *Τοιαῦτα μέντοι οὗτοι ἐπὶ τῷ τεθνεῶτι σκευοποιοῦντες.* Pollux X § 15.

25. *Ἡγούμεθα γὰρ ἐκείνῃ μὲν τὸν ἐγγυτάτω γένους δεῖν συνοικεῖν, τὰ δὲ χρήματα τέως μὲν τῆς ἐπικλήρου εἶναι, ἐπειδὰν δὲ παῖδες ἐπὶ δίετες ἡβήσωσιν, ἐκείνους αὐτῶν κρατεῖν.* Suid. v. *τέως* (II. 2. p. 104. Bernh.) coll. eodem Suida v. *ἡβήσαντες* (I. 2 p. 802 sq.).

XIX. ΠΡΟΣ ΟΡΓΕΩΝΑΣ.

26. *μήτε παλίνσκιον γίγνεσθαι τὸ χωρίον.* Harpocr. v. *παλίνσκιον* (p. 143. Bekk.).

27. εἴπερ [γοῦν] ὥριζον ταῖς ἀποφοραῖς ταύταις τῶν ποδῶν ἀλλότριον εἶναι τὸ χωρίον. Harpocr. v. ἀποφοράν (p. 31. Bekk.) et Bekk. anecd. p. 439.

ΑΠΑΡΑΣΗΜΑ.

---

28. Καὶ οὗτος ὁ πάντων ἀνθρώπων σχετλιώτατος, οὐ παρεχομένων αὐτῶν μάρτυρας, ὧν ἐναντίον ἡμῖν ἀποδοῦναί φασιν, ἐκείνοις πιστεύειν προσποιεῖται μᾶλλον ὡς ἀποδεδώκασιν ἡμῖν, ἢ ἡμῖν ὡς οὐκ ἀπειλήφαμεν. καίτοι πᾶσι φανερόν, ὡς οἵ γε τὸν τούτου πατέρα ἀπεστέρουν ὄντα ἐπίτιμον, ὅτι ἡμῖν ἑκόντες οὐκ ἂν ἀπέδοσαν, εἰσπράξασθαι δ' οὕτως ἔχοντες οὐκ ἂν ἐδυνήθημεν. Dionys. Hal. V p. 609.

29. Ὧι γὰρ ἃ μὲν ὑπῆρχεν ἔξω τῶν ἀποτιμηθέντων καταλελειτουργηκότα, δανειζομένῳ δ' οὐδεὶς ἂν ἔδωκεν ἐπ' αὐτοῖς ἔτι πλέον οὐδὲν ἀποδεδωκότι τὰς μισθώσεις ἔχειν ἐμοὶ προσῆκον ἀναμφισβητήτως, οὗτοι τηλικαύτην δίκην λαχόντες καὶ σφέτερα αὐτῶν εἶναι φάσκοντες ἐκώλυσάν με ἐξ αὐτῶν ποιήσασθαι τὴν ἐπισκευήν. Dionys. Hal. V. p. 610.

30. Ἡγοῦμαι μεγίστην εἶναι τῶν λειτουργιῶν τὸν καθ' ἡμέραν βίον κόσμιον καὶ σώφρονα παρέχειν. Stobaei flor. V. 54. (I p. 119. Mein.)

31. Ὅσοι τοὺς ἀδικοῦντας κολάζουσιν, οὗτοι τοὺς ἄλλους ἀδικεῖσθαι κωλύουσιν. Stobaei flor. XXXXVI. 25 (II p. 216. Mein.).

32. Χρὴ τοὺς νόμους μὲν τίθεσθαι σφοδρῶς, πραοτέρως δὲ κολάζειν ἢ ὡς ἐκεῖνοι κελεύουσιν. Stobaei flor. XXXXVIII. 25 (II p. 254. Mein.).

33. Τί δ' ἐπὶ τοιούτων δεῖ μαρτυριῶν, ὧν οἱ δικάζοντες τὰ μὲν αὐτοὶ εἰσι συνειδότες, ὅτι ὑγίαινεν ὁ παῖς, τὰ δὲ τῶν ἑωρακότων αἰσθανόμενοι μαρτυρούντων, τὰ δὲ ἀκοῇ πυνθανόμενοι; Priscian. 18 c. 20 p. 174. Kr.

34. Ὅταν ἔλθῃ, εἰώθει παρ' ἐμοὶ κατάγεσθαι. Et iterum: ὅταν ἔλθω, παρ' ἐκείνῳ κατηγόμην. Priscian. 18 c. 25. p. 230. Kr.

35. ἐκ τῆς Ἀναξίωνος γέννας καὶ Πολυαράτου ὄντα. Pollux III § 6.

36. εἰς Ἄρειον πάγον αὐτῷ ἐπέσκημμαι. Pollux VIII § 33.

INDEX NOMINUM ET RERUM MEMORABILIUM.

LYCURGI

ORATIO IN LEOCRATEM.

EDIDIT

CAROLUS SCHEIBE.

LIPSIAE

SUMPTIBUS ET TYPIS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLXIX.

PRAEFATIO.

In edenda Lycurgi Leocratea, ad quam tam multi nuper tamque eruditi homines studia sua contulerunt, ut qui denuo in ea operam suam curamque collocet abundantia copiarum paene obrui videatur, idem feci quod in praefatione ad Lysiae orationes curandum putavi, ut et quicquid aut ex mea aut ex aliorum coniectura de scriptura codicum mutandum esse censerem diligenter notarem, et insignirem discrepantias, quibus mea recognitio discederet ab Imm. Bekkeri, Maetzneri, Baiteri Sauppiique doctissimorum virorum editionibus. Librorum autem manuscriptorum principem et habui et imprimis sequutus sum Crippsianum A, non modo ab Imm. Bekkero, sed etiam ab Osanno et Dobsono excussum, cui bonitate auctoritateque si non parem at certe proximum esse constat Laurentianum B, ceterorum LPZ ut deterioris notae codicum testimonio, nisi ubi in illis melioribus aperte peccatum videretur, fidem tribui nullam. Ceterum moneo, quae verba contra librorum mscr. auctoritatem addenda esse existimavi, ea uncis ita a me inclusa esse, ut asteriscum intersererem [*], quae exterminanda, nudis uncis [ ].

§. 1. ὦ Ἀθηναῖοι ABZ (Turr.*). ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι cett. (Bk. M.). || ὑπὲρ ὑμῶν Taylorus (Turr. coll. §. 20. 76. 146. 149.). ὑπὲρ ἡμῶν libri (Bk. M.**) || Λεωκράτη libri (Bk. M.). Λεωκράτην Turicenses. Etsi enim inde a Demosthenis aetate formam in ην desinentem regnare probe scio, tamen codicibus et hoc loco et §. 141. obsecundandum esse putavi. Neque vero §. 150. Λεωκράτην dedissem, nisi hoc, siquidem Dobsono fidem habere licet, in optimo A, quamvis solo, inventum esset. || τὸν προδόντα αὐτῶν Bekkerus (M. Turr.). τὸν προδόντα αὐτὸν libri. προδόντα αὐτὸν sine articulo Ald., quod tutatur Bakius in schol. hypomn. III. p. 102. || §. 2. Pone ἀπαραιτήτους δικαστὰς auctore Tayloro cum Turr. omisi puerilem glossam (Fr. A. Wolf. ad Dem. Leptin. p. 495, 1. ed. Reisk.) μὴ παρέχοντας συγγνώμην, a

*) i. e. editores Turicenses s. Baiterus Sauppiusque.
**) i. e. Bekkerus Maetznerus.

Bekk. inclusam, defensam a Maetznero. Cfr. Halm. in Actis philol. Monac. IIII. p. 123 sqq. || §. 3. ἐν ταύτῃ] ἐν αὐτῇ Reisk. ἐνταῦθα Coraes. εἰς αὐτὴν Jenickius in symbolis crit. in Lycurgi Leocr. (Lips. 1843.) p. 6. || §. 4. δεύτερον δ' ἡ τῶν δικαστῶν ψῆφος — παραδιδοῦσα κρίσις] δεύτερον δ' ἡ τῶν κατηγόρων μήνυσις, τρίτον δ' ἡ τῶν δικαστῶν ψῆφος G. A. Hirschig. in Philologo V. p. 328. Frustra: κρίσις enim perinde atque κρίνειν de accusatore quoque dici vix est quod demonstretur. V. Tayl. ad h. l. Fr. A. Wolf. ad Dem. Lept. p. 484, 6. ed. Reisk. Weber. ad Dem. Aristocr. p. 253. || παραδιδοῦσα Bekker. (Turr.) παραδοῦσα libri (M.). || ὑπ' ἀμφοτ. Reisk. ἐπ' ἀμφοτ. libri. || αὐτῷ] αὑτῷ Bekk., vereor ut e codd. Cfr. Blum. praefat. ad Leocr. p. XXVII. || §. 6. καθιστάναι Stephanus (omn. ed.), καθεστάναι libri. || §. 8. ὥστε μήτε κατηγορίαν μήτε τιμωρίαν ἐνδέχεσθαι εὑρεῖν ἀξίαν, μηδὲ ἐν τοῖς νόμοις — τῶν ἁμαρτημάτων libri. V. Meierus de Lycurgo (pone Gust. Kiesslingii fragmenta Lycurgea) p. CXLII. sq. — Jenick. l. d. p. 7. ita coniecit: ὥστε μήτε τὴν κατηγορίαν (imo τῇ κατηγορίᾳ Dem. 14. de symmor. §. 6. Xen. Hier. 4, 4.) τιμωρίαν ἐνδέχεσθαι εὑρεῖν ἀξίαν, μηδὲ ἐν τοῖς νόμοις ὡρίσθαι, omissis illis τιμωρίαν ἀξίαν τῶν ἁμαρτημάτων. — Bekkerus μήτε κατηγορίαν — εὑρεῖν ἀξίαν uncis inclusit, Turr. sola verba μήτε κατηγορίαν omiserunt. || §. 9. μήτ' ἐν τοῖς Bekk. (Turr.). μὴ ἐν τοῖς libri (M.). || ἐπίδοξον εἶναι primus Ernesti, deinceps Schaubius, Baiterus, ego (in observatt. in or. Atticos p. 18). ἐπίδοξον εἶναι γεγενῆσθαι libri, unde Valckenar. ad Herod. IV. 11. ἐπίδ. εἶναι γενήσεσθαι (prob. Maetzn. Freudenberg. ad Heinrichii schedas Lycurgeas Bonn. 1850. p. 13.). ἐπίδ. εἶναι γενέσθαι Lobeck. ad Phryn. p. 133. (Bk.). || διὸ] Ante hoc voc. omisi cum Turr. verba e §. 8. huc illata ὡς μήτε κατηγορίαν μήτε τιμωρίαν ἐνδέχεσθαι εὑρεῖν ἀξίαν: incluserat Bekk. || ὅσα δὲ μὴ σφόδρα — προσαγορεύσας sana puto: ad ὅσα δὲ μὴ σφόδρα intelligendum e superioribus διωρικώς, perinde ac si dixisset orator ὅσα δὲ μὴ σφόδρα (non praefracte, non adeo. Schaefer. ad Dem. de F. Legat. p. 447, 26. §. 332. = non accurate, non diserte) διώρικε ἀλλὰ περιειλ. κ. τ. λ. Reliqua quae Meierum aliosque offenderunt, me non item. || §. 11. βουλεύεσθε Tayl. (Bk. Turr.). βούλεσθε libri. || §. 13. εὐορκοτάτην τὴν Bekk. in add. (Turr.). Libri art. om. || [ἀδύνατον γάρ ἐστιν ἄνευ τοῦ λόγου — τὴν ψῆφον] Bekkero auctore seclusi: nam et concinnitatem turbant et ad sententiam sunt supervacanea vel tum, si G. Hermanni coniecturam in Soph. Antig. praef. p. XIV. prolatam ἄνευ τοῦ ἀλόγου amplectare, quam receperunt Turr. || §. 14. τε γάρ libri (M. Turr.). τε om. Bekk. || ἀπαγγελίαν Tayl. (Turr.). ἐπαγγελίαν libri. V. §. 15. 18. 19. || §. 15. οἳ ἴσασι — διαπεπραγμένοις ὄντα cum Frankio transposita malim post verba §. 14. παρὰ πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ἔσται λόγος. Turr. in ed. I. οἳ ad οἰκουμένην rettulerunt, quod hoc quidem loco fieri non posse recte animadvertit Frankius. Meiero aliquid humani accidit. || τούτων πλεῖστον Reisk. (M. Turr.). τούτῳ πλεῖστον libri. Alteram Reiskii emendationem τοῦτον πλεῖστον recepit Bekk. || δόξοιτ' ἂν] δόξαιτ' ἂν Dobr. et G. Herm. de part. ἂν p. 167. Sed v. Meutzner. in

Zimmermanni annal. schol. 1833. p. 432. || §. 16. *οἰκούντων*] *μετοικούντων* G. A. Hirschig. in Philol. V. p. 328. At tunc non solum *μέτοικοι*, sed etiam hospites ac peregrini ad urbem defendendam adhibebantur, ut bene observaverunt Morus et Blum. V. Boeckh. oecon. polit. I. p. 364. sq. ed. II. || *καθ' ὅ τι*] *ὅντιν'* G. A. Hirschig. l. d. Sed v. Saupp. in ed. I. Adde Bernhardy synt. Gr. p. 146. || §. 17. *ἐξορμούσης* Tayl. (ed. omn.). *ἐξορμώσης* libri. || *κατέλειπεν* Bekk. (Turr.). *κατέλιπεν* libri (M.). || *οὐδὲ τὴν ἀκρόπολιν* Heinrich. (Turr.). *οὔτε τὴν ἀκρόπ.* libri (Bk. M.). Cfr. Halm. l. d. p. 131. sq. et Saupp. ad h. l. || *σώσοντας* Tayl. (ed. omn.). *σώσαντας* libri. || §. 19. *φυγόντα* Fr. A. Wolf. ad Leptin. p. 277. (Bk. Turr.). *φεύγοντα* libri (M.). || [*ἴσασιν**] add. Ald., om. libri. || *ὃν καὶ ὑμῶν — αὐτοῖς.*] Locus conclamatus, cui variae sunt a doctis adhibitae medendi rationes: satis erit commemorasse conjecturas Franzii (cfr. Halm. p. 132) *ὡς καὶ μεγάλου αἴτιος βλάβους εἴη τὴν πεντηκοστὴν μετέχων αὐτοῖς*, Sauppii *ὡς καὶ μεγάλα βεβλαφὼς εἴη τὴν πεντ. μετέχων αὐτοῖς*, quam rationem probans Jenick. l. d. p. 11. accuratius etiam scripsit: *ὡς καὶ μεγ. καταβεβλαφὼς εἴη τὴν πεντ. μετ. αὐτός*. Equidem ἐπέχω. || §. 20. *τούτων ποιῶσιν, ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν νόμων καὶ τῆς δημοκρατίας κλητεύσομεν αὐτούς.*] Sic distinxit Baiterus. Bekk. virgulam posuit post *δημοκρατίας*, omissam post *ποιῶσιν*. Ceterum scripsi *κλητεύσομεν* Tayloro auctore pro eo quod in libris est *κλητεύσωμεν* (Bk. Turr.). || §. 21. *ἐν γειτόνων* Saupp. (ep. crit. ad G. Hermannum p. 106 sq.). *ἐκ γειτόνων* libri Bekkeri (Bk. M. Turr.). Prius scribebatur *ἐς γειτ.* || §. 22. *Ξυπετεῶνα* e libris restitui, solus Z depravate habet *Ξυπετρῶνα*. Taylor.: *Ξυπεταιῶνα*, quem interpretes sequuti sunt omnes. Sed v. Stephan. Byz. I. p. 481. ed. Meinek. *Ξυπετή, δῆμος Κεκροπίδος φυλῆς. ὁ δημότης Ξυπετεών, ὡς Μακεδών* („*ὡς Μεδεών?*" Mein.). In inscriptionibus omnibus sunt *Ξυπεταιόνες*. Corp. Inscr. n. 172. 251. Tit. naval. XIII. d. 169. 180. XIV. b. 41. e. 150. Rossii dem. Ath. n. 5. (p. 20.), apud Harpocr. p. 134, 6. in optimis codd. *Ξυπεταίονες*. Ceterum cfr. Saupp. in fragm. Hyperid. or. Att. II. p. 284. || *οἰκίαν, ἀποδόσθαι* recte distinxerunt Turr. cfr. §. 23 extr. V. Meier. l. d. p. CXLVI. Cett. virgulam omiserunt. || *καὶ ἀπὸ* AMZ (M. Turr.). *καὶ* om. cett. (om. Bk.). || §. 23. *μίαν μνᾶν* pro vitioso habuerunt Maetzn. et Meier. || *ἐκεῖνον ἂν* Bekk. (Turr.). Libri *ἂν* om. (om. Bk. M.). || §. 24. *τὴν τοῦ Τιμοχάρους* A. *τοῦ* om. cett. (om. ed. omn.). || §. 26. *τὴν Ἀθηνᾶν — ὁμώνυμον αὐτῇ*] „Haec nescio an tollenda sint" Bekker., cuius sententia mihi magis probatur quam Sauppii et Maetzneri, qui illum accusativum absolutum esse statuunt, partic. *ὡς* transposita. Verba enim *τὴν Ἀθηνᾶν — εἰληχυῖαν* interpretationis gratia supra *τὴν θεὸν* suprascripta fuisse et *ὁμώνυμον αὐτῇ* ex inferiore linea huc illata videntur. || *οἱ τιμῶντες*] In artic. haereo, ut coniiciam Lycurgum scripsisse *οἱ πολῖται τιμῶντες*. || *οὔτε πατρῴων οὔτε ἱερῶν*] Alterutrum *οὔτε* expungi voluerunt. *οὔτε θεῶν πατρῴων οὔτε ἱερῶν* Urban. coll. §. 25. probante Hermanno. Meierus *οὔτε πατρίων οὔτε ἱερῶν*. || *Ἠπείρου* iam Hauptmannus (M. Turr.). Bekker. littera minuscula scripsit. || §. 28. *παρεκα-*

λεσάμην] προὐκαλεσάμην Tayl. probante Meiero. V. Schoemann. ad Isaeum p. 384. sq. || §. 29. τὸν πάντ' αὐτῷ ego de mea coniectura scripsi: τὸν πάντων AB. τῶν πάντων LPZ. τὸν πάντων [τῶν] Bekker. τὸν παρὰ τῶν Schoemann. ad Isae. p. 332. (Turr.). τὸν πάντα Doberenz. || δημοτικὸν libri (Bk. M.). δημοτικώτατον primus Ernesti ad Callim. hymn. in Del. 88., dein Reisk. (Turr.). His quae a Maetznero, Meiero, Freudenbergio allata sunt adde Aeschin. de f. Leg. §. 11. Dem. Mid. §. 111. Plat. Symp. p. 205. D. || §. 30. τοῖς ἰδίοις κινδύνοις Reisk. coll. §. 104. (M. Turr.). τοὺς ἰδίους κινδύνους libri. Taylorus inclusit itemque Bekk. — Halm. l. d. p. 136 sq. add. κινδυνεύων vel ὑποστάς. || [τούτους*] ego de meo addidi (Intell. τοὺς οἰκέτας καὶ τὰς θεραπαίνας). Possis etiam, sed collocatione verborum minus commoda: διὰ τὸ συνειδέναι ἑαυτῷ τούτους. || ἑαυτῷ Stephan. (M. Turr.). ἑαυτὸν libri (Bk.). αὐτὸν Reisk. (intell. τὸν ἔλεγχον). || τῶν γενομένων Bekk. in add. — λεγομένων libri (Bk. M. Turr.). Illud oppositis τὰ μὴ ὄντα flagitatur. || §. 31. ἀραῖς] γραφαῖς huic loco magis convenire dicit Meier. || ὥσπερ ἡμεῖς Ald. (Bk. M. Turr.). ὥσπερ ὑμεῖς libri. || §. 32. παραγαγεῖν; κατὰ libri (M. Turr.). παραγαγεῖν; [τοὺς οἰκέτας.] κατὰ Bekk. cum Ald. || γοῦν Dobraeus. τοίνυν libri (ed. omn.). || §. 34. βασανίζειν Tayl. (Turr.). καὶ βασανίζειν libri (Bk.). || §. 36. Ὑπερείδου cum Ald. Turr. Ὑπερίδου libri (M. Bk.). V. imprimis Saupp. Or. Att. II. p. 275 sq. || §. 37. ἀφειμένοι A. G. Becker. e Suida v. πεπορπημένος coll. §. 40 (M. Turr.). ἀφιέμενοι libri (Bk.). || §. 38. τὴν αὑτοῦ libri (Bk. M.). τὴν αὐτοῦ Turr., scilicet ob collocationem pronominis αὐτοῦ, quae sola caussa me non movet: nam exempla non pauca αὐτοῦ etiam adiectivi instar poni posse luculenter demonstrant: hoc autem loco αὐτοῦ necessarium est. || οἱ ναοὶ Turr. οἱ ναοὶ τῶν ἱερέων libri. τῶν ἱερέων incluserunt Bekk., Maetzn. alii. V. Heinrichii sched. Lycurg. ed. Freudenberg. p. 20 sqq. || §. 39. ἄτακτον αὐτὸν Turr. ἄτακτον τὸν αὐτὸν libri. ἄτακτον ἑαυτὸν Bekk. || τῷ [δήμῳ*] Bekk. cum Ald. Utrumque deletum volunt Osannus, Maetzn., Turr., Meierus malebat τῷ στρατοπέδῳ, quod penderet e verbis τὸ γεγονὸς πάθος. || ἐπὶ Bekk. (Turr.) ἐν libri. Quem locum qui ἐν tutantur afferunt e Lysiae or. 13. §. 12, is a nostra ratione alienus est. ἐν per ipsum perfectum συμβεβηκόσιν ferri nequit. || §. 40. ὁρωμένας] Coniecerunt ὀδυρομένας, φερομένας, οἰστρωμένας, στρωφωμένας, ὁρμωμένας, θρεομένας: equidem aliquando suspicatus sum scribendum esse ῥωομένας verbum epicum huic loco convenire ratus: atque etiam aliis locis Lycurgi sermo altius assurgit, velut §. 50. 75. 143. 149. V. Saupp. ad §. 109. — Vulg. tuentur Halm., Maetzn., Turr. || §. 40. ἀφειμένους Suidas (M. Turr.). ἀφεμένους libri. ἀφειμένους Bekkerus. || ὅλην τὴν πόλιν τότ' ἐπὶ γήρως ὀδῷ περιφθειρομένους Suidas (ed. omnes, nisi quod τότ' omittunt). ὅλην πόλιν ἐπὶ γήρως οὐδῷ διαφθειρομένους libri Lycurgi. || §. 41. ἐπιτίμους Baiterus (Turr.). ἐντίμους libri (Bk. M.). || πρότερον A, si Osanno fides (Turr.). πρῶτον cett. libri. || §. 43, ἐγκαταλιπόντα Ald. (Bk. Turr.). ἐγκαταλείποντα libri. || §. 44. νεῷ Pierson. ad Moer. p. 265. (Bk. M.). νέοι libri. ναοὶ Augerus (Turr.). || παρέσχετο τάξαι] „Malim παρέσχε. cfr. §. 43.

57. 78 extr. 152." Bekk. Sed v. Halm. l. d. p. 145 sq., Turr. in ed. I., Maetzn. || §. 45. μηδὲ ξυνεπενεγκεῖν ego de mea coniectura dedi: „ne inferias quidem una cum ceteris afferre". ἐπιφέρειν enim usitatum de inferiis afferendis verbum esse ostendunt loci Thucyd. 2, 34. 3, 58. Isocr. 9. §. 1. Plut. Pericl. 35. extr. V. Schoemann. ad Isae. p. 398. — μηδὲ ξυνεγκεῖν AB. μηδὲ ξυνενεγκεῖν LP (ed. omn.). μηδὲ συνενεγκεῖν Z. Jenick. l. d. p. 14. μηδὲ ξυνενεγκεῖν defendens item ut ego ad munera, quibus ornare solebant defunctos, refert. Sed simplex φέρειν ita usurpatum esse nego pro ἐπιφέρειν. Coraes coniecit μηδὲν ξυνενεγκεῖν. Dobraeus: μηδὲ ξυνεξενεγκεῖν deletis verbis μηδ' ἐπ' ἐκφορὰν ἐλθεῖν. Maetznerus: μηδὲ ξυνεισενεγκεῖν. || αὐτῶν] αὐτῶν ἑαυτοῦ Reisk. αὐτῶν αὐτοῦ Jenick. p. 15. || §. 46. τοὺς τοιούτους λόγους τῶν δημοσίων ἀγώνων Reisk. (Turr.). τοὺς τοιούτους τῶν δημοσίων ἀγῶνας libri. τῶν τοιούτων τοὺς δημοσίους ἀγῶνας Maetzn. τοῖς τοιούτοις τοὺς δημοσίους ἀγῶνας Frankius. V. Meier. de Lyc. p. CL. || τὰς αὐτὰν Turr., qui tamen non receperunt. Libri art. om. (om. ed. omnes). || ἀνάλωσαν libri (Bk. M.). ἀνήλωσαν cod. Mureti in var. lect. XVII. 6. (Turr. coll. Benselero ad Isocr. Areop. p. 133. sq.). || §. 48. ἀρίστοις ἀνδράσιν A. ἄριστα ἀνδράσιν cett., unde G. Hermannus τοῖς ἄριστα ἀνδραγαθήσασιν, Frankius τοῖς ἄριστα omisso ἀνδράσιν, Meier. l. d. ἀριστεύσασιν. || καταλελοίπασιν Bekk. in add. (M. Turr.). ἐγκαταλελοίπασιν libri. || ἔνθαπερ ἐτάχθησαν Markland. ad Lysiam p. 95. (or. 2. §. 31.). ἔνθα παρετάχθησαν libri (ed. omn.). Cfr. Herod. I. 30. VII. 228. || §. 49. ταῦτα γὰρ libri. ταῦτα δὲ Auger. et Bekker. (Turr.). Nexus hic est: „illi, quamvis victi, tamen tanquam victores obierunt: libertas enim et gloria virtutis (ταῦτα γὰρ ἀμφότερα) illis praesto sunt: sunt enim haec ambo belli praemia." Caussa igitur quum altero membro ταῦτα γὰρ ἀμφότερα contineatur, huius explicandae gratia praeponitur ea enunciatio, quae proprie sequi debebat. Prius enim γὰρ explicativum est, caussale alterum. Ita finge haec scripta esse: ἀπέθανον. ἐλευθερία γὰρ καὶ ἀρετὴ (ταῦτα γὰρ ἀμφότερα τὰ ἆθλα τοῦ πολέμου τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσιν ἐστίν) τοῖς τελευτήσασιν ὑπάρχει: nihil erit quod reprehendas. Simili modo conformata oratio est in Plat. Apol. Socr. p. 39. D. sq. pariterque part. γὰρ ad eam quae sequitur enunciationem spectat in Lys. or. 12. §. 15. Aliter vulg. tuetur Halm. l. d. p. 147. || ἡττῆσθαι τοὺς Tayl. (Turr. coll. Isocr. or. 4. §. 92.). ἥττης αἰτίους τοὺς libri. || φόβον. μόνους] φόβον ἀμυνομένους· μόνους Winkelmannus in diurnis antiquit. 1842. p. 289., alii alias coniecturas protulerunt. Sed v. Lobeck. in Paralip. II. p. 513 sq. et Freudenberg. l. d. p. 24. || §. 50. ἂν αἰσχυνθείην Bekker. (Turr.). Libri ἂν om. (om. M.). || §. 51. εὑρήσετε δὲ] „immo γὰρ" Saupp. Sed v. Meier. de Lycurgo p. CLI. || §. 52. οὐδ' ἐν Tayl. (M. Turr.). οὐδὲν libri (Bk.). — V. Blum. in addendis. || ἐν Ἀρείῳ Bekk. in add. (M. Turr.). ἐπ' Ἀρ. libri. || φυγόντας A. G. Beckerus (Turr.). φεύγοντας libri (Bk. M.). || τοῖς πολεμίοις Bekk. (M. Turr.). τοὺς πολεμίους libri. ὡς πολεμίους Ald. (Bk.). || §. 54. πάντων ἄρ' Heinrich. (Bk. M. Turr. coll. §. 27. 78. 121. Dem. or. 45. §. 70.). πάντων γὰρ libri. || κινδυ-

νεύοντες] Bekk. coni. κινδυνεύσοντες. Sed v. Bernhardy synt. Gr. p. 319. et Maetzn. ad h. l. || §. 55. ὡ ῥαδίως] ὡς ῥαδίως coni. Bekk. || ἐκ τοῦ λιμένος edd. vett. εἰσὶ τοῦ λιμένος libri, unde Sauppius coni. εἴσω τοῦ λ., G. Hermann. ἐπὶ τοῦ λ. || §. 56. ὡς ἐμπ.] ὡς deletum vult Bekk. At v. Maetzn. || κατοικεῖν] μετοικεῖν coni. Bekk. Sed v Halm. l. d. p. 150. et interpr. || πατρῷα Schoemann. ad Isae. p. 218. πάτρια libri. || §. 57. ἐπὶ ἐμπορίαν libri (ἐμπορείαν AB). ἐπ' ἐμπορίᾳ Stephan. et Bekk. in add. (Turr.). V. Maetzn. et Lobeck. ad Phryn. p. 475 et 517. || καὶ κατ' libri (M. Turr.). [καὶ] κατ' Tayl. (Bk.). || §. 58. [τῆς*] πεντηκοστῆς Heinr. (Turr.): cfr. §. 19. Andoc. or. 1. §. 133. Dem. or. 59. §. 27. Libri art. om. (om. Bk. M.). || §. 60. δούλην οὖσαν τὴν πόλιν, ὃν δὲ τρόπον Reisk. (Bk. M. Turr.). δούλην δὲ οὖσαν τὴν πόλιν ὃν τρόπον libri. δούλην γε οὖσαν τ. π., ὃν δὲ τρ. Dobraeus prob. Herm. || §. 63. οὐδὲν ἂν γένηται] Corruptam scripturam cum Turr., qui particulae δήπου in interrogatione negativa tuendae caussa conferri iubent Hartung. de partic. Gr. I. p. 286., retinere quam incerti quid ac dubii in orationem intrudere malui. Bekk. aut ἐγένετο aut omisso ἂν γεγένηται scribendum esse censuit, quod quidem defensitavit Baeumlein de modis Graec. p. 207. Halmius l. d. p. 153. ἂν γένοιτο, quod iterum postea proposuit Saupp. in ed. II. || παρὰ τοῦτον Ald. (Bk. M. Turr.). παρὰ τοῦτο libri. || §. 65. ἀπέκτειναν libri. ἀπέκτεινον Coraes (Turr.). V. Maetzn. || εἶργον libri praeter A, qui εἴργον. V. §. 112. et quae annotavi ad Lysiae or. 6. §. 28. || νόμων libri (M. Turr.). νομίμων Stephan. (Bk.), quod ut verum esse crederem mihi non persuasit Jenick. p. 17: etenim εἴργειν τινὰ τῶν νόμων est exlegem aliquem iudicare. || §. 67. ἀλλ' εἰς] ἀλλ' εἰ Tayl. ἀλλ' οἷον Bekk. Ego in observatt. in orat. Att. p. 53. eiiciendam putavi praeposit. εἰς, ut propter praegressum εἰς huc illatam. Sed v. interpr. || §. 70. μετ' αὐτῶν libri. μετὰ αὐτῶν Turr. μεθ' αὐτῶν Tayl. V. Meutzner. in diurn. antiqu. 1844. p. 176 sq. || ὅμοιον] ὅμοιοι iam bonus Hauptmannus ante hos centum annos proposuerat, idem postea Dobr., haud temere. || §. 71. αὑτοῖς libri (Bk.). αὐτοῖς Turr. || οὐ μεγάλαις] οὐ suspectum Bekkero visum, quo sublato tollendam etiam interrogationem esse. Nos vero sustulimus cum Blumio, Maetzn., Turr. interrogationis signum, non tollentes negationem, sed ironice haec dicta esse existimantes. || §. 73. Φασήλιδος Taylor. et Wesseling. ad Diodor. XII. 4. (ed. omn.). Φάσιδος libri. || §. 76. καταισχυνεῖν — ἀμυνεῖν Stephan. (ed. omn.). καταισχύνειν — ἀμύνειν libri. Weber. ad Dem. Aristocr. p. 330. || ἐπιώρκηκεν A (secundum Osannum). Cett. om. ν ἐφελκυστικόν (om. omn. ed.). V. Maetzn. ad h. l. Frankius ad Aeschin. Tim. §. 15. Weber. ad Aristocr. p. 146. 446. || ἠσέβηκεν edd. ante Bekkerum: ἠσέβησεν libri (Bk. M. Turr.). || παρασκευασάμενος pr. A. (M. Turr.). παρασκευασμένος BLP. παρεσκευασμένος Z, ut videtur (Bk.). || τιμωρήσεσθε A (M.). τιμωρήσοισθε BPLZ. τιμωρήσαισθε Neoph. Ducas (Bk. Turr.). V. Maetzn. ad h. l. et Frank. in quaestt. Aeschin. (Fuldae 1841) p. 7: nostrum locum neglexit Baeumlein. de modis p. 158 sqq. || §. 77. θέλει libri, nisi quod pr. A θέλῃ. θέλοι Ald. (Bk.). 'θέλει Turr., ut assolent. || §. 78

τίνι δ' ἂν τὴν πατρίδα παρέδωκε μείζονα προδοσίᾳ Wesseling. ad Petit. legg. Att. p. 232 (Bk.). Cfr. Freudenberg. in Heinr. sched. Lyc. p. 26. — προδοσίᾳ auctore Voigtlaendero (de locis nonn. Lycurgi Schneeb. 1825.) deleverunt Turr., cancellis sepsit Maetzn., probantes utrique reliquam Wesselingii emendationem. τίνι δ' ἂν τὴν πατρίδα προὔδωκε μείζονι προδοσίᾳ libri, unde Bergk. coniecit: τίς δ' ἂν τὴν πατρίδα προὔδωκε μείζονι προδοσίᾳ; Sed obstat et iuris iurandi formula, cuius singulas partes deinceps persequitur orator et quod supra iam dictum erat ἢ μᾶλλον προδότης τῆς πατρίδος. || §. 78. τιμωρήσεσθε; τοὺς Reisk. (M. Turr.). τιμωρήσεσθε τοὺς cett. (Bk.) || §. 79. τῶν ἀδικημάτων delebat G. A. Hirschig. in Philol. V. p. 329. Sed v. Maetzn. ad h. l. et H. Stephani thesaur. Didot. I. p. 875. || §. 80. συχνῶς ego de meo correxi. ἰσχνῶς libri mscr. et edd. omnes. Coraes voluerat ἱκανῶς, G. Dindorf. in H. Stephani thesauro ἰσχυρῶς. Certe istud ἰσχνῶς sive „stricte“ interpretere (quae sane dubia est significatio), sive „tenuiter“, non convenit huic loco. Sententia: „tamen abunde in iis quae scripta accepimus videre licet eorum virtutem.“ τὰ γεγραμμένα enim opponuntur τοῖς τότε πεπραγμένοις, ut non opus sit Meieri coniectura ἐν αὐτοῖς. || §. 81. οὐδ' ἐγκαταλείψω Saupp. (Turr.). οὐδὲ καταλείψω libri. || §. 82. πάντων τῶν Turr. — Libri art. om. (om. Bk. M.) || §. 83. ἡ πόλις ἡμῶν ex LPZ restitui: tum non opus extrema hac §. cum Turr. contra codd. auctoritatem scribatur οἱ πρόγονοι ὑμῶν: quid? quod ne licet quidem per §. 84 et 85. — ἡ πόλις ὑμῶν AB (Bk. M. Turr.). || §. 84. εἰ [ἐπι]λήψονται suasu Heinrichii scripsi: quod enim saepius factum est, praepositio verbi ἐπηρώτων auribus scribae inhaerescebat, quum ei λήψονται scribendum erat. εἰ καὶ πῇ λήψ. Reisk., εἴ πῃ λήψ. Saupp. || τῶν Ἀθηναίων libri (Turr.) praeter Z, qui τὸν Ἀθηναίων (Bk. M.). || §. 85. ἐξήγγελλε AB (M. Turr.). ἐξήγγελε cett. (Bk., qui tamen ἐξήγγειλε malit). || ἔοικε ABZ secundum Osannum (M. Turr.), ἔοικεν cett. (Bk.) || θρεψαμένην] θρέψασαν G. A. Hirschig. in Philol. V. p. 329. || ἡμῶν, ἄνδρες δικασταί Bekker., ὑμῶν, ἄνδρ. δικ. libri (Turr.). || οὐδ' Z. (Turr.). οὐκ cett. (Bk. M.). Asyndeto hic locus non est. || §. 86. ἑτέραν — τὴν χώραν libri. Articulum om. Turr. primo auctore Budaeo comment. l. Gr. p. 849 (ed. Bas. 1557.). Schoemannus sive hoc sive servato articulo ἑτέρας scribi voluit, quae eadem et Krügeri et G. Hermanni sententia est. ἑτέραν inclusit Heinr. (M.). Ego, quum anceps iudicium sit, nolui quicquam novare. || §. 88. Ὁρᾶτε] Ὁρᾶτε εἰ Ald. Ἆρά γε Coraes (Jenick. p. 20.). || ἐσπούδαζον] ζῶντες hic add. Halm., recte opinor (Lobeck. ad Phryn. p. 129.). || μονώτατος δ' Ald. (ed. omn.). δ' om. libri. || §. 90. ὑπομεῖναι Ald. et Melanthon (Turr.). ὑπομείναι libri (Bk. M.). ὑπέμεινε Schaubius. || §. 91. θεόν τινα AB (M. Turr). θεῶν τινὰ cett. (Bk.). || §. 92. ἐπιγενομένοις libri (M. Turr.). ἐπιγινομένοις Bekk. || §. 93. νόμων libri bis (M. Turr.). νομίμων Tayl. (Bk.). V. ad §. 65. || εἰ ταὐτὰ σημεῖα τοῖς εὐσ. καὶ τοῖς κακ. φαίνονται] εἰ — φαίνοιντο Stephan. εἰ ταὐτὰ τὰ σημεῖα τ. εὐσ. κ. τ. κ. φαίνοι illud cum Melanthone, hoc cum Reiskio Sauppius. || §. 94. πρὸς αὐτοὺς Tayl. (Turr.). Quippe pronomen ad

νεύοντες] Bekk. coni. κινδυνεύσοντες. Sed v. Bernhardy synt. Gr. p. 319. et Maetzn. ad h. l. || §. 55. ῳ̃ ῥᾳδίως] ὡς ῥᾳδίως coni. Bekk. || ἐκ τοῦ λιμένος edd. vett. εἰσὶ τοῦ λιμένος libri, unde Sauppius coni. εἴσω τοῦ λ., G. Hermann. ἐπὶ τοῦ λ. || §. 56. ὡς ἐμπ.] ὡς deletum vult Bekk. At v. Maetzn. || κατοικεῖν] μετοικεῖν coni. Bekk. Sed v Halm. l. d. p. 150. et interpr. || πατρῷα Schoemann. ad Isae. p. 218. πάτρια libri. || §. 57. ἐπὶ ἐμπορίαν libri (ἐμπορείαν AB). ἐπ' ἐμπορίᾳ Stephan. et Bekk. in add. (Turr.). V. Maetzn. et Lobeck. ad Phryn. p. 475 et 517. || καὶ κατ' libri (M. Turr.). [καὶ] κατ' Tayl. (Bk.). || §. 58. [τῆς*] πεντηκοστῆς Heinr. (Turr.): cfr. §. 19. Andoc. or. 1. §. 133. Dem. or. 59. §. 27. Libri art. om. (om. Bk. M.). || §. 60. δούλην οὖσαν τὴν πόλιν, ὃν δὲ τρόπον Reisk. (Bk. M. Turr.). δούλην δὲ οὖσαν τὴν πόλιν ὃν τρόπον libri. δούλην γε οὖσαν τ. π., ὃν δὲ τρ. Dobraeus prob. Herm. || §. 63. οὐδὲν ἂν γένηται] Corruptam scripturam cum Turr., qui particulae δήπου in interrogatione negativa tuendae caussa conferri iubent Hartung. de partic. Gr. I. p. 286., retinere quam incerti quid ac dubii in orationem intrudere malui. Bekk. aut ἐγένετο aut omisso ἂν γεγένηται scribendum esse censuit, quod quidem defensitavit Baeumlein de modis Graec. p. 207. Halmius l. d. p. 153. ἂν γένοιτο, quod iterum postea proposuit Saupp. in ed. II. || παρὰ τοῦτον Ald. (Bk. M. Turr.). παρὰ τοῦτο libri. || §. 65. ἀπέκτειναν libri. ἀπέκτεινον Coraes (Turr.). V. Maetzn. || εἶργον libri praeter A, qui εἶργον. V. §. 112. et quae annotavi ad Lysiae or. 6. §. 28. || νόμων libri (M. Turr.). νομίμων Stephan. (Bk.), quod ut verum esse crederem mihi non persuasit Jenick. p. 17: etenim εἴργειν τινὰ τῶν νόμων est êxlegem aliquem iudicare. || §. 67. ἀλλ' εἰς] ἀλλ' εἰ Tayl. ἀλλ' οἷον Bekk. Ego in observatt. in orat. Att. p. 53. eiiciendam putavi praeposit. εἰς, ut propter praegressum εἰς huc illatam. Sed v. interpr. || §. 70. μετ' αὐτῶν libri. μετὰ αὐτῶν Turr. μεθ' αὐτῶν Tayl. V. Meutzner. in diurn. antiqu. 1844. p. 176 sq. || ὅμοιον] ὅμοιοι iam bonus Hauptmannus ante hos centum annos proposuerat, idem postea Dobr., haud temere. || §. 71. αὐτοῖς libri (Bk.). αὑτοῖς Turr. || οὐ μεγάλαις] οὐ suspectum Bekkero visum, quo sublato tollendam etiam interrogationem esse. Nos vero sustulimus cum Blumio, Maetzn., Turr. interrogationis signum, non tollentes negationem, sed ironice haec dicta esse existimantes. || §. 73. Φασήλιδος Taylor. et Wesseling. ad Diodor. XII. 4. (ed. omn.). Φάσιδος libri. || §. 76. καταισχυνεῖν — ἀμυνεῖν Stephan. (ed. omn.). καταισχύνειν — ἀμύνειν libri. Weber. ad Dem. Aristocr. p. 330. || ἐπιώρκηκεν A (secundum Osannum). Cett. om. ν ἐφελκυστικόν (om. omn. ed.). V. Maetzn. ad h. l. Frankius ad Aeschin. Tim. §. 15. Weber. ad Aristocr. p. 146. 446. || ἠσέβηκεν edd. ante Bekkerum: ἠσέβησεν libri (Bk. M. Turr.). || παρασκευασάμενος pr. A. (M. Turr.). παρασκευασμένος BLP. παρεσκευασμένος Z, ut videtur (Bk.). || τιμωρήσεσθε A (M.). τιμωρήσοισθε BPLZ. τιμωρήσαισθε Neoph. Ducas (Bk. Turr.). V. Maetzn. ad h. l. et Frank. in quaestt. Aeschin. (Fuldae 1841) p. 7: nostrum locum neglexit Baeumlein. de modis p. 158 sqq. || §. 77. θέλει libri, nisi quod pr. A θέλη. θέλοι Ald. (Bk.). 'θέλει Turr., ut assolent. || §. 78

τίνι δ' ἂν τὴν πατρίδα παρέδωκε μείζονα προδοσίᾳ Wesseling. ad Petit. legg. Att. p. 232 (Bk.). Cfr. Freudenberg. in Heinr. sched. Lyc. p. 26. — προδοσίᾳ auctore Voigtlaendero (de locis nonn. Lycurgi Schneeb. 1825.) deleverunt Turr., cancellis sepsit Maetzn., probantes utrique reliquam Wesselingii emendationem. τίνι δ' ἂν τὴν πατρίδα προὔδωκε μείζονι προδοσίᾳ libri, unde Bergk. coniecit: τίς δ' ἂν τὴν πατρίδα προὔδωκε μείζονι προδοσίᾳ; Sed obstat et iuris iurandi formula, cuius singulas partes deinceps persequitur orator et quod supra iam dictum erat ἢ μᾶλλον προδότης τῆς πατρίδος. || §. 78. τιμωρήσεσθε; τοὺς Reisk. (M. Turr.). τιμωρήσεσθε τοὺς cett. (Bk.) || §. 79. τῶν ἀδικημάτων delebat G. A. Hirschig. in Philol. V. p. 329. Sed v. Maetzn. ad h. l. et H. Stephani thesaur. Didot. I. p. 875. || §. 80. συχνῶς ego de meo correxi. ἰσχνῶς libri mscr. et edd. omnes. Coraes voluerat ἱκανῶς, G. Dindorf. in H. Stephani thesauro ἰσχυρῶς. Certe istud ἰσχνῶς sive „stricte" interpretere (quae sane dubia est significatio), sive „tenuiter", non convenit huic loco. Sententia: „tamen abunde in iis quae scripta accepimus videre licet eorum virtutem." τὰ γεγραμμένα enim opponuntur τοῖς τότε πεπραγμένοις, ut non opus sit Meieri coniectura ἐν αὐτοῖς. || §. 81. οὐδ' ἐγκαταλείψω Saupp. (Turr.). οὐδὲ καταλείψω libri. || §. 82. πάντων τῶν Turr. — Libri art. om. (om. Bk. M.) || §. 83. ἡ πόλις ἡμῶν ex LPZ restitui: tum non opus extrema hac §. cum Turr. contra codd. auctoritatem scribatur οἱ πρόγονοι ὑμῶν: quid? quod ne licet quidem per §. 84 et 85. — ἡ πόλις ὑμῶν AB (Bk. M. Turr.). || §. 84. εἰ [ἐπι]λήψονται suasu Heinrichii scripsi: quod enim saepius factum est, praepositio verbi ἐπηρώτων auribus scribae inhaerescebat, quum ei λήψονται scribendum erat. εἰ καὶ πῇ λήψ. Reisk., εἰ πῃ λήψ. Saupp. || τῶν Ἀθηναίων libri (Turr.) praeter Z, qui τὸν Ἀθηναίων (Bk. M.). || §. 85. ἐξήγγελλε AB (M. Turr.). ἐξήγγελε cett. (Bk., qui tamen ἐξήγγειλε malit). || ἔοικε ABZ secundum Osannum (M. Turr.), ἐοίκεν cett. (Bk.) || θρεψαμένην] θρέψασαν G. A. Hirschig. in Philol. V. p. 329. || ἡμῶν, ἄνδρες δικασταί Bekker., ὑμῶν, ἄνδρ. δικ. libri (Turr.). || οὐδ' Z. (Turr.). οὐκ cett. (Bk. M.). Asyndeto hic locus non est. || §. 86. ἑτέραν — τὴν χώραν libri. Articulum om. Turr. primo auctore Budaeo comment. l. Gr. p. 849 (ed. Bas. 1557.). Schoemannus sive hoc sive servato articulo ἑτέρας scribi voluit, quae eadem et Krügeri et G. Hermanni sententia est. ἑτέραν inclusit Heinr. (M.). Ego, quum anceps iudicium sit, nolui quicquam novare. || §. 88. Ὁρᾶτε] Ὁρᾶτε εἰ Ald. Ἆρά γε Coraes (Jenick. p. 20.). || ἐσπούδαζον] ζῶντες hic add. Halm., recte opinor (Lobeck. ad Phryn. p. 129.). || μονώτατος δ' Ald. (ed. omn.). δ' om. libri. || §. 90. ὑπομεῖναι Ald. et Melanthon (Turr.). ὑπομεῖναι libri (Bk. M.). ὑπέμεινε Schaubius. || §. 91. θεόν τινα AB (M. Turr). θεῶν τινὰ cett. (Bk.). || §. 92. ἐπιγενομένοις libri (M. Turr.). ἐπιγινομένοις Bekk. || §. 93. νόμων libri bis (M. Turr.). νομίμων Tayl. (Bk.). V. ad §. 65. || εἰ ταὐτὰ σημεῖα τοῖς εὐσ. καὶ τοῖς κακ. φαίνονται] εἰ — φαίνοιντο Stephan. εἰ ταὐτὰ τὰ σημεῖα τ. εὐσ. κ. τ. κ. φαίνοι illud cum Melanthone, hoc cum Reiskio Sauppius. || §. 94. πρὸς αὐτοὺς Tayl. (Turr.). Quippe pronomen ad

ipsos deos respicit. πρὸς αὐτοὺς libri (Bk. M.). Locum parum intellexit G. A. Hirschig. quum in Philol. V. p. 329. compluria exsecanda opinatus est. || ἀλλ' ὅτι μὴ] „ὅτι nescio an perperam iteretur.“ Bekk. Mihi quoque ita videtur. Vir doctus apud Maetznerum ἀλλὰ τὸ μή. G. A. Hirschig. l. d. ἀλλ' οὐδὲ μή. || §. 95. γοῦν Maetznerus probante G. Hermanno (Turr.). οὖν libri. || ἐπὶ τὴν] ἐπί τε τὴν coni. Baiterus. Non iniuria. || §. 96. προσαγορεύεσθαι Reisk. (ed. omn.). προσαγορεύεται P. προσαγορεῦσαι cett. || τῶν εὐσεβῶν libri praeter Z, qui τὸν εὐσεβῶν. V. Maetzn. ad §. 187. || ἅπαντας ἐγκαταλιπόντας] ἐγκαταλ. ἅπαντας Pinzgerus. || §. 97. δεῖν AB (M. Turr.). δεῖ cett. (Bk.). || τὰς πατρίους Reisk. (ed. omn.). τοὺς πατρ. libri. || §. 99. ὁ δὲ Ald. (ed. omn.). ὡς δὲ libri. Fortasse: οὕτως δὲ, noto illo adverbii οὕτως post participia positi usu. || §. 100. ὢν] ἦν coni. Bekk. Sed v. Maetzn., Baiter. in ed. I., Bernhardy synt. Gr. p. 473., nos in Vindiec. Lysiac. praef. p. VI.

Euripidis Erechthei fragmentum (Matth. 14., Wagner. 4. p. 176 sqq.) tractatum est a Meinekio in diurnis antiq. 1844. p. 14. et iterum in iisdem 1846. p. 1089. Vs. 3. δυσγενέστερον . . . .] πολλῷ δυσγενέστεροι B (secundum Osann.) et vett. edd., [δρῶσι]δυσγενέστερον Heinr. (Turr.), δυσγενέστεροι φύσιν G. Hermann., δυσγενέστερον λέγω Meinek. || Vs. 6. λάβοιν primus G. Dindorfius in diurn. antiq. Darmstad. 1839. p. 1127, dein Meinekius in diurn. antiq. 1844. p. 14. coll. annot. ad Com. Gr. II. p. 47 et G. Hermann. ad Eur. Hel. 271. Adde Bergk. in Comment. de comoed. ant. p. 62., Schneidewin. in Coniect. crit. p. 163, G. Hermann. in retract. in Soph. Philoct. p. 14. — λαβεῖν libri (ed. omn.). || Vs. 10. εἰσαγώγιμοι Z (M. Turr.). εἰσαγωγιμαι Burneianus 96. εἰσαγώγιμαι (οι) cett. (Bk.). ἐξαγώγιμοι Plut. de exilio p. 604. D. || Vs. 11. πόλεος et hic et vs. 21. Grotius et Scaliger (ed. omn.). πόλεως libri. || Vs. 14. ἕκατι Matthiae (Turr.). Libri vel ἕνεκα vel ἕνεκεν. Ald.: ἕκητι (Bk. M.). || Vs. 15. πατρίδα τ' ἐκρυσάμεσθα ego de meo correxi (Cfr. Eur. Bacch. 258. s. 255 Herm.). πατρίδα τε ῥυόμεσθα libri. πατρίδα θ' ὡς ῥυώμεσθα G. Hermann. καὶ πατρίδα ῥυώμεσθα coni. Saupp. || V. 16. τοὔνομ'] τοὐμὸν coni. Saupp. || ἕν, πολλοὶ δέ νιν correxerunt Grotius, Musgravius, Heinr. ἐν πολλοῖς δ' ἕνιν vel ἐν πολλοῖς δέ νιν libri. || Vs. 18. προπάντων Meinekius. πρὸ πάντων libri et mscr. et edd. omn. || Vs. 20. οὑνὸς primus Emperius in Opusc. p. 317., dein Meinekius. ἑνὸς libri (Bk.) οὑμὸς coni. Bekker. (M. Turr.). || Vs. 22. θηλειῶν Grot. et Reisk. θηλέων libri (Bk. M. Turr.). || Vs. 24. νιν Matthiae (Turr.). μιν libri (Bk. M.). || Vs. 25. προταρβοῦσ';] Interrogationis signum, quod hic tenent edd. omn., delendum esse vidit Meinekius, negationem cum verbis θάνατον προταρβοῦσα iungendam esse monens. || ἔστω G. Hermannus (M. Turr.). ἔστι libri (Bk.). εἴη ed. vett. || Vs. 27. σχήματ' ἄλλως Grot. et Scaliger (M. Turr.). σχήματα δ' ἄλλως libri (Bk.). || Vs. 31. εἶλοντο καὶ παρήνεσαν libri depravate. εἶλοντ' ἢ παρήνεσαν Matthiae. εἶλον καὶ παρήνεσαν Grot. et Scaliger (M.). εἶλονθ' αἳ παρήνεσαν G. Hermannus (Wagner). εἶλονθ' ᾧ παρήνεσαν Baiterus. εἶλονθ' ὥστ' ἄρ' ᾔνεσαν Sauppius. ὡς εἵλοιντο κακὰ (i. e. κακῶς)

παρῄνεσαν Bergkius sibi scribendum videri me certiorem fecit. Sed omnia incerta. || Vs. 34. *τῇ 'μῇ* Osann. (Turr. M.). *τῇμῇ* Bekk. || *εἰς μιᾷ μόνῃ — θανούσῃ* Tyrwhittus (M. Turr.). *ἢ μία μόνη — θανοῦσα* libri (Bk.). || *ὁμοσπόρῳ* Bekk. (M. Turr.). *ὁμοσπόρων* AB. *ὁμοσπόρους* cett. || Vs. 37. *σώσει* Melanthon (ed. omn.). *ὡς εἰ* libri. || Vs. 38. *πλὴν ἢ* dedi e Wagneri coniectura. Libri *ἢ* om. *πλὴν τῇ* coni. Saupp. || Vs. 41. *τοῦν γ' ἐμοὶ* Heinrich. (Turr.). *γοῦν τ' ἐμοὶ* libri. *τοὐν ἐμοὶ* Reisk. (M.). *γοῦν ἐμοὶ* Bekker. || Vs. 42. *ἄρξουσιν* Z cum Burneiano (ed. omn.). *ἄρξουσί τ'* cett. Hunc versum, quem huic loco convenire negaverunt G. Hermann. et Jenickius p. 21., ego neque transposuerim, nec mutaverim. || Vs. 43. *οὐ τὸ* Ald. (ed. omn.). *οὐ* libri. || Vs. 44. *ἄτερ* cum codd. retinui (Solus A *ἄτερ*): „contra animi mei voluntatem" Meinek. — *ἄνερ* Valckenar. ad Eur. Phoen. 1022. (Turr.). || Vs. 45. *παλαιὰ θέσμι' ὅστις ἐκβαλεῖ* Reisk. (ed. omn.). *πάλαι θέσμιά τις ἐκβάλλει* libri. || Vs. 46. *ἀντ' ἐλάας* Dobraeus ad Porsoni Aristoph. p. 76. *ἂν τελείας* libri. || Vs. 48. *ἀναστέψει* Musgravius. *ἀναστρέψει* libri. || Vs. 51. *νικᾶτ'* Ald. (ed. omn.). Libri partim *καὶ νικᾶτ'* partim *καὶ νικᾶτε*. || Vs. 52. *ὑμῖν ἐγὼ οὐ* Sauppius. *ὑμῖν τήνδ' ἐγὼ οὐ* libri. *οὐ τήνδ' ἐγὼ* Ald. (Bk.), || Vs. 54. *ἐγώ· καὶ* libri (Bk. M. Turr.). *ἐγώ· καί γε* ed. vett., unde Reisk. dedit: *ἔγωγε·* . Bergkius coniecit: *ἐγώ σε.*

§. 102. *τὸν Ὅμηρον παρασχέσθαι ἐπαινῶν*] *τῶν Ὁμήρου παρασχ. ἐπῶν* Reisk. vol. VIII. p. 456. — *τὸν Ὅμηρον παρασχ. ἐπανιών* Voigtlaenderus l. d. p. 10. et Bergkius, ut mihi per litteras indicavit, explisans „ut illuc redeam" et de *παρασχέσθαι* conferens Plat. Lach. p. 201. B., ubi est *τὸν Ὅμηρον προβάλλεσθαι*. Maetznerus autem comparavit §. 23 et Aeschin. Ctes. §. 36. || §. 103. *ὕμεων* scripsi pro vulg. *ὑμέων*. || §. 104. *πάσης τῆς* Blumius (Turr.). Libri art. om. (om. Bk. M.). || §. 105. *εἰ* [*πρὸς**] *τοὺς — γεγεννημένους* e Bergkii coniectura mecum communicata dedi. *εἰ τοὺς — γεγεννημένους* (sine *πρὸς*) LZ. *εἰ τοὺς — γεγεννημένοις* P. *εἰ τοῖς — γεγεννημένοις* AB (Bk. M.), unde ego aliquando suspicabar scripsisse Lycurgum *εἰ ἐπὶ τοῖς — γεγεννημένοις*, sed intellexi alienum esse Homericum illud *Οὐ γάρ τι στυγερῇ ἐπὶ γαστέρι κύντερον ἄλλο.* *εἰ τῶν — γεγεννημένων* Ald. (Turr.). Jenick. p. 23 dativum servans pro *ἀμείνους* scribendum coniecit *ἀμυνοῦντας*. || *τοὺς παρ' ἡμῶν* ego primus e P restitui. *τοὺς παρ' ὑμῶν* ceteri libri (ed. omn.). || §. 107. *ὧσι* Bekker (M.) *ἴωσι* Heinrich (Turr.). *εἰσί* libri (Bk.).

Tyrtaei elegia (in Schneidewini delectu Fr. 7., in Bergkii poet. lyr. 10 ed. secundae.). Nunc eorum accedo sententiae, qui carmen continuum esse putant ideoque in vs. 11. protasin inesse, vs. 13. apodosin contineri persuasum habent. Vs. 1. *ἐνὶ* Franck. ad Callin. p. 181 (Bk. M. Turr.). *ἐπὶ* libri (Bergk.). || Vs. 3. *τὴν δ' αὐτοῦ* Ald. et G. Hermann. (Bgk.). *τὴν δ' αὐτοῦ* libri (Bk.). *ἣν δ' αὐτοῦ* Franck. (Turr.). || Vs. 8. *χρημοσύνῃ* Bergk. in proecdosi. *χρησμοσύνῃ* cum libris ed. omn. et Bgk. in ed. II. Cfr. Theogn. 389 et 394. || Vs. 9. *εἶδος*] *εὖχος* Bergk. in proecdosi. Sed v. Hesiodi opp. 659, quem locum attulit Maetzn. || Vs. 10. *ἀτιμία* libri (Bgk.). *ἀτιμίη* Herm. (ed. omn.). || Vs. 11 et 12 nunquam certa, opinor, emendatione in integrum restitui poterunt: ita-

que dedi quod neque a scriptura codicum nimium discederet et idoneum funderet sensum, varias esse corrigendi vias haud nescius. εἰ δ' οὕτως Franck. et Passov. (Schneidewin. et Bgk.). εἶθ' οὕτως libri (Bk. Turr.). || τοι] in protasi mihi displicet. Num forte ποι? an που? || ὥρη libri. || Vs. 12. οὐδ' αἰδὼς Z (Bk. Turr.). οὔτ' αἰδὼς libri (M.). || ἐξοπίσω ego de meo scripsi secundum vestigia cod. Z, qui ἔς τ' ὀπίσω, et L, qui idem a secunda habet. οὔτ' ὀπίσω cett. An forte ad opt. librorum scripturam accommodatius: τοὐξοπίσω? εἰσοπίσω Bekk. et Turr. Cfr. fr. 9. vs. 30. in Schneidewini delectu: καὶ παίδων παῖδες καὶ γένος ἐξοπίσω. || γένεος Ahrens. τέλος AB. τελ P. τελέθει deteriores libri (Bk. M. Turr.). Ita hos duos versus in altera ed. scripsit Bergkius: εἰ δ' οὕτως ἀνδρός τοι ἀλωμένου οὐδεμί' ὤρη | γίγνεται, οὔτ' αἰδὼς οὔτ' ὄπις οὔτ' ἔλεος. Ceteras coniecturas qui cognoscere volet consulat eiusdem Bergkii editionem. || Vs. 16. αἰσχρᾶς libri (Bgk.). αἰσχρῆς Saupp. || Vs. 20. τοὺς γεραρούς. coni. Winkelmannus et Bergk., qui tamen nunc coni.: τοὶ νεαροί. — τοὺς γεραιούς Z (ed. omn.). τοὺς γηραιούς cett. χηρεΐους deleto τοὺς Ahrens. || φίλαις libri (Bk. Bgk.). φίλης Schneidewin. (Turr.). || Vs. 26. αἰσχρὰ τά τ' Hermann. αἰσχρὰ τά γ' libri (τάγ' Bgk.). αἰσχρὰ τάδ' Turr. || νεμεσητὸν ἰδεῖν] Probo Bergkii coniecturam νεμέσητ' ἐσιδεῖν. Franck. voluerat νεμεσητὰ ἰδεῖν. || Vs. 27. νέοισι δὲ] νέῳ δέ τε Thiersch. — Bergk. vero confert Hom. Il. XXII. 71 (operae per errorem: X. 71.). || Vs. 28. ὄφρ' ἐρατῆς Z et Valckenar. diatr. in Eurip. p. 293. ὄφρ' ἀρετῆς cett. libri. ὄφρ' ἄρα τις Bergk. in ed. I. — ὃ ῥ' ἐρατῆς ἥβης ἀγλαὸν ἄνθος ἔχει Boissonad. ad Choric. Gaz. p. 346. || θηητὸς Reisk. θνητοῖσιν libri.

§. 108. οὐχ ὁμοίως Morus post Melanthonem in interpr. Lat. (M. Turr.). οὐχ libri om. (om. Bk.). Bekkerus maluit οὐχ ὁμοίαις. Sed v. Maetzn. ad §. 48. || §. 109. ὁρίοις τοῦ βίου libri, quorum scripturam servare malui, quam cum Turr. probare quod Wurmius ad Dinarch. p. 182 coniecit ἠρίοις omissis τοῦ βίου. || §. 110. τοῖς πράξασιν Tayl. (ed. omn.). Libri partim ταῖς πράξεσιν partim τοῖς πράξεσιν. || §. 111. [δὲ*] add. Steph. (M.). Libri om. (om. Bk. Turr.). || §. 112. οἰσύοις Heinrich (Turr.). οἰσυΐοις libri (Bk. M.). || εἰρχθέντας bis Schulzius (Turr.). εἰρχθ. libri. V. ad §. 65. || §. 114. δὲ καὶ Schulz. (Turr.). δέ τινες καὶ libri. δέ [τινες] καὶ Heinr. et Bekk. || §. 116. ὃ ὑμῖν οὐδὲ πάτριον ego de meo scripsi. Cfr. §. 123 in. ὑμῖν οὔτε πάτριον omisso pron. ὅ. — ὑμῖν οὕτω πάτριον Ald. (Bk.). ὑμῖν οὔτοι πάτριον Schaubius ap. Osann. (Turr.). οὐδὲ γὰρ πάτριον Frankius. ὑμεῖς· οὐδὲ γὰρ πάτριον Jenick. l. d. p. 24. || ψηφίζεσθε libri praeter Z, qui ψηφίζεσθαι, quod asciverunt Turr. et Jenick. At v. Meier. p. CLIV., cuius tamen hariolationem probare non possum. || §. 117. τὴν περὶ τῆς A (M. Turr.). τῆς cett. (Bk.). || §. 118. τοῦ Ἱππάρχου libri (M. Turr.) praeter Z, qui ἡ Ἱππ. (Bk.). || §. 121. [εἰς Ῥόδον] ut glossema concinnitatem turbans ego de meo inclusi. || §. 122. τοῦ περὶ Reisk. (ed. omn.). Libri τοῦ om. || ἐνεχείρει] ἐπεχείρει Baiter. || Titulum add. Markl. ad Lys. p. 483. || γε Reisk. (ed. omn.). δὲ libri. || εὐγενεῖς Dobraeus. συγγενεῖς libri (ed. omn.). V. Jenick. p. 27, qui recte ostendit §. 120.

huc referri non posse. || §. 123. τῇ τιμωρίᾳ ego de meo. τῆς τιμωρίας libri (Bk. M.). ταῖς τιμωρίαις Stephan. (Turr.). Cfr. §. 127. 134. || αὐτοῦ τοῦ Z (Bk.). αὐτὸν τοῦ LP. αὐτὴν τοῦ AB (M. Turr.). V. Meier. p. CLV. et Jenick. p. 27 sq. || §. 124. [ἠξίωσε] insulsum verbum a Turr. eiectum inclusi Dobraeo et Baitero suadentibus, defendit Meierus. An forte sub isto verbo latet ὑπὸ ξένων vel ὑπὸ τῶν ξένων? || §. 125. ἐπιτιθῆται Bekk. ἐπιθῆται libri (M. Turr.). || Titulum adiecit Bekk., quum lacuna esset in A. || §. 126. μέλλοντας αὐτοὺς] αὐτοὺς abesse malim. || προήσεσθε P, ut videtur, et Tayl. — Cett. vel ποιήσεσθε vel ποιήσεσθαι. || παρ᾽ αὐτῶν] παρὰ τῶν Z, quod praeoptavit Meierus verba ἐν ᾧ μέλλουσιν — πράττειν et αὐτῶν ἀδικούντων sibi opponi negans, quum oratori, id si voluisset, dicendum fuisset παρ᾽ αὐτῶν ἀδικησάντων vel ἠδικηκότων. Perperam. ἀδικεῖν enim perfecti notionem habere quum in vulgus notum est tum recte est ad h. l. animadversum a Blumio. Cfr., si tanti videtur, ipsius Lycurgi §. 116. Lysiae or. 3. §. 4. Funkhaenel. ad Dem. Androt. §. 39. p. 88. Maetzner. ad Antiph. p. 196. et 271. Bremi ad Aeschin. Tim. p. 83. (§. 113.) al. || §. 127. καὶ ἔργῳ καὶ χειρὶ] Alterutrum eiiciendum esse visum est. Sed v. Meier. p. CLVI. || §. 128. θήσεται Bekk. (ed. omn.). θῆται libri. || βασιλέα αὐτῶν] βασιλέα αὐτῶν soloece Bekk. et Maetzn. Ego malim βασιλέα τὸν αὐτῶν. || ἀποικοδομήσαντες Tayl. (coll. Thucyd. I. 134.) et Dukerus ad Thucyd. III. 81. ἀνοικοδομήσαντες libri. || §. 129. [τὴν τιμωρίαν] cancellis sepsi Moro auctore, qui proposuit etiam τῇ τιμωρίᾳ. Illam rationem praetuli, quod τὴν τιμωρίαν incertam in codd. sedem habet: nam ἐποίησαν τὴν τιμωρίαν ABLZ: τὴν τιμ. ἐποίησαν cett. || αὐτοὺς ἀποστερ. Schulz. (ed. omn.). ἑαυτοὺς ἀποστ. libri. || §. 130. αὐτῷ ταύτην τιμωρίαν ego de mea coniectura scripsi. αὐτῷ τὴν τιμωρίαν Z. αὐτῷ τιμωρίαν cett. (ed. omn.). Hac mea emendatione admissa γὰρ in proxima enunciatione habet quo referatur neque opus est cum Baitero in ἄρ᾽ aut cum Jenickio, expuncto quod ex optimo A accessit δεῖ, in δ᾽ mutetur, et diluuntur aptissime dubitationes quas recte de vulg. scriptura movit Meier. p. CLVI. || §. 131. ζῴοις scripsi pro ζώοις. || §. 132. πετεινὰ G. Hermann. in diurn. antiq. 1835. p. 607. (Turr.). ζῶα πετεινὰ libri. ζῶα τὰ πετεινὰ Bekk. (M.). Quanquam me non fugit apud Babrium 13. v. 7. esse πτηνῶν πελαργὸς εὐσεβέστατον ζῴων. || ἃ μάλιστα — τάχος, ἔστιν Reisk. (Turr.). μάλιστα — τάχος ἃ ἔστιν libri. (Bk.). || ἠξίωσεν ἐντεκεῖν Scaliger. ἐντεκεῖν ἠξίωσεν libri. || §. 134. καταληφθῶσιν G. Hermann. l. d. („quando deprehenduntur"). μὴ ληφθῶσιν libri (Bk. M.). συλληφθῶσιν Halm. in diurn. litter. Bavar. 1836. p. 649. (Turr.) || §. 138. ἀδικημάτων] Malim cum Bekkero ἀδικησάντων. || δεῖ Bekker. (ed. omn.). δὴ libri. || §. 139. οὐκέτι — παρακρούσασθαι Reisk. (ed. omn.). οὐκ ἐπὶ — προσκρούσασθαι libri. || §. 140. ὑπὲρ ὑμῶν Saupp. coll. §. 139. ὑπὲρ ἡμῶν libri (Bk. M.). || οὐδένα Frankius in Zimmermanni diurn. antiq. 1837 p. 75 (Turr.). οὐδὲν ἂν Z: οὐδένα ἂν cett. (Bk. M.). || §. 141. τιμωρησάμενοι γοῦν Jenick. p. 30. — τιμωρησάμενοι οὖν libri (ed. omn.). || Λεωκράτη libri (Bk. M.) praeter PZ, qui Λεωκράτην

(Turr.). V. ad §. 1. || §. 142. *μεινάντων* Tayl. (ed. omn.). *σωσάντων* libri, unde Jenick. p. 30. effecit *συστάντων*. || *ἀλλ' ἥκει* libri (M. Turr.). *ἀλλ' ἥκῃ* Stephan. (Bk.). || *θυσιῶν* Tayl. (Turr.). *οὐσιῶν* libri. *ὁσίων* Reisk. (Bk. M.). || *ἔθαψαν* libri (M. Turr.) praeter P, qui *ἔθαψεν* (Bk.). || §. 143. *ἐᾶσαι* Reisk. (Turr.). *ἐάσετε* libri (Bk. M.). || *αὐτὸν* Turr. *αὑτὸν* cett. || *ποίοις; ἃ μόνος* Reisk. (ed. omn.). *ποιησάμενοι* libri. || *πολιτῶν οὐ* Bekk. (M. Turr.). *πολιτῶν οἷς οὐ* libri. || *αὐτόν· τίνων;* Turr. *αὑτόν· τίνων;* Tayl. *αὐτὸν τίνων;* Bekker. || *τὸν αὐτὸν ἔρανον* Scaliger (ed. omn.). *τῶν αὐτῶν ἐράνων* libri. || *ἂν ἀναμνησθεὶς* Schaubius (Turr.). *ἂν* libri om., Bekker. *ἂν μνησθεὶς* maluit. || §. 144. *παρανοίας* libri (M. Turr.). *παράνοιαν* Reisk. (Bk.). V. Maetzn. ad h. l. et Weber. ad Dem. Aristocr. p. 517. || *δ' ἐγκαταλιπόντα* Bekker. (Turr.). *δὲ καταλιπόντα* libri (M. Bk.). || §. 145. *εἶναι*] *ἀνεῖναι* Baiterus recte, ut opinor. || *πέντ' ἢ ἓξ* ab interprete supra *πλείω* suprascripta interque verba recepta mihi videntur. || *γενήσεται* Melanthon (ed. omn.). *γένηται* libri. || §. 146. *αὐτό* Turr. — *τὸ αὐτὸ ψήφισμα* libri. || *Ἐγὼ* libri (M. Turr.). *μὲν* add. Reisk. (add. Bekk.). || §. 147. *κακώσεως τὰ* Morus (Turr.). *κακώσεως ὅτι τὰ* libri. *ὅτι* inclus. M. et Bk. || §. 148. *ἔστιν* libri (M. Turr.). *ἔσται* Tayl. (Bk.). || *σώζων* Ald. (ed. omn.). *σώζοντα* libri. || §. 149. *ἀνδραποδισμὸν* Bekkerus (ed. omn.), *ἀνδραπόδων* libri. || *τὸν μὲν — τὸν δὲ* libri (M. Turr.). *τοῦ μὲν — τοῦ δὲ* Tayl. (Bk.). || *εἶναι καὶ* Emperius observat. in Dion. Chrys. p. 37 (M. Turr.). *εἵνεκα* libri (Bk.). || §. 150. *Λεωκράτην* AZ secundum Dobsonum (Turr.). *Λεωκράτη* cett. (Bk. M.) V. ad §. 1. || *τὰς ναῦς*] *τοὺς νεὼς* Morus. || *καὶ τὰ τείχη*] *καὶ* abesse malim aut scribi *καὶ τὰ νεώρια καὶ τὰ τείχη*. || *αὐτοῖς*] *αὑτοῖς* mavult Weber. ad Dem. Aristocr. p. 341. || *Λεωκράτη* libri (Bk. M.). *Λεωκράτην* Heinrich. (Turr.). || *κατηγορημένων* A (secundum Dobsonum et Osann.). *κατηγορουμένων* cett. (Bk. M. Turr.). || *ὅτι* Morus (Turr.). *καὶ ὅτι* libri (Bk.). || *τιμωρίας* dedi auctore Reiskio (Alph. Hecker. in Philol. V. p. 465.). *σωτηρίας* libri (ed. omn.).

Scribebam Strelitiae nova Megapolitana.

Car. Scheibe.

ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ.

ΚΑΤΑ ΛΕΩΚΡΑΤΟΥΣ.

pag. Steph. 148

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Μετὰ τὰ ἐν Χαιρωνείᾳ δεινὰ ψήφισμα ποιεῖ ὁ τῶν Ἀθηναίων δῆμος ὥστε μήτε τινὰ ἔξω γενέσθαι τῆς πόλεως μήτε μὴν ἐκθέσθαι παῖδας καὶ γυναῖκας. Λεωκράτης οὖν τις ἐξελθὼν τῆς πόλεως, καὶ ἀφικόμενος ἐν Ῥόδῳ καὶ πάλιν ἐν Μεγάροις, ἦλθεν ἐν Ἀθήναις· καὶ παρρησιαζομένου αὐτοῦ κατηγορίαν ποιεῖται ὁ Λυκοῦργος αὐτοῦ ὡς προδότου. Ἡ δὲ στάσις ὅρος ἀντονομάζων· ὁμολογεῖ γὰρ καὶ Λεωκράτης ἀπολιπεῖν τὴν πόλιν, οὐ μέντοι προδιδόναι. ἄλλοι στοχασμὸν ἀπὸ γνώμης, ὡς τοῦ μὲν ἐξελθεῖν ὁμολογουμένου, ἀμφιβαλλομένης δὲ τῆς προαιρέσεως, ποίᾳ γνώμῃ ἐξῆλθεν, εἴτ' ἐπὶ προδοσίᾳ εἴτ' ἐπὶ ἐμπορίᾳ. ἄλλοι δὲ ἀντίστασιν· λέγει γὰρ οὐκ ἐπὶ προδοσίᾳ τῆς πόλεως ἐξελθεῖν, ἀλλ' ἐπὶ ἐμπορίᾳ. ἔοικε δὲ ἡ τοῦ λόγου ὑπόθεσις τῇ τοῦ κατὰ Αὐτολύκου.

Δικαίαν, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ εὐσεβῆ καὶ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ὑπὲρ τῶν θεῶν τὴν ἀρχὴν τῆς κατηγορίας Λεωκράτους τοῦ κρινομένου ποιήσομαι. εὔχομαι γὰρ τῇ Ἀθηνᾷ καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς καὶ τοῖς ἥρωσι τοῖς κατὰ τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν ἱδρυμένοις, εἰ μὲν εἰσήγγελκα Λεωκράτη δικαίως καὶ κρίνω τὸν προδόντα αὐτῶν καὶ τοὺς νεὼς καὶ τὰ ἕδη καὶ τὰ τεμένη καὶ τὰς ἐν τοῖς νόμοις θυσίας τὰς ὑπὸ τῶν ὑμετέρων | προγόνων παραδεδομένας, ἐμὲ μὲν ἄξιον ἐν τῇ τήμερον ἡμέρᾳ τῶν Λεωκρά- 2
τους ἀδικημάτων κατήγορον ποιῆσαι, ὃ καὶ τῷ δήμῳ καὶ τῇ πόλει συμφέρει, ὑμᾶς δὲ ὡς ὑπὲρ πατέρων καὶ παίδων καὶ γυναικῶν καὶ πατρίδος καὶ ἱερῶν βουλευομένους, καὶ ἔχοντας ὑπὸ τῇ ψήφῳ τὸν προδότην ἁπάν-

των τούτων, ἀπαραιτήτους δικαστὰς καὶ νῦν καὶ εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον γενέσθαι τοῖς τὰ τοιαῦτα καὶ τηλικαῦτα παρανομοῦσιν· εἰ δὲ μήτε τὸν προδόντα τὴν πατρίδα μήτε τὸν ἐγκαταλιπόντα τὴν πόλιν καὶ τὰ ἱερὰ εἰς τουτονὶ τὸν ἀγῶνα καθίστημι, σωθῆναι αὐτὸν ἐκ τοῦ κινδύνου καὶ ὑπὸ τῶν θεῶν καὶ ὑφ' ὑμῶν τῶν δικαστῶν.

3 cap. 2. Ἐβουλόμην δ' ἄν, ὦ ἄνδρες, ὥσπερ ὠφέλιμόν ἐστι τῇ πόλει εἶναι τοὺς κρίνοντας ἐν ταύτῃ τοὺς παρανομοῦντας, οὕτω καὶ φιλάνθρωπον αὐτὸ παρὰ τοῖς πολλοῖς ὑπειλῆφθαι· νῦν δὲ περιέστηκεν εἰς τοῦτο, ὥστε τὸν ἰδίᾳ κινδυνεύοντα καὶ ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἀπεχθανόμενον οὐ φιλόπολιν ἀλλὰ φιλοπράγμονα δοκεῖν εἶναι, οὐ δικαίως οὐδὲ συμφερόντως τῇ πόλει. τρία γάρ ἐστι τὰ μέγιστα, ἃ διαφυλάττει καὶ διασώζει τὴν δημοκρα-
4 τίαν καὶ τὴν τῆς πόλεως εὐδαιμονίαν, πρῶτον μὲν ἡ τῶν νόμων τάξις, δεύτερον δ' ἡ τῶν δικαστῶν ψῆφος, τρίτον δ' ἡ τούτοις τἀδικήματα παραδιδοῦσα κρίσις. ὁ μὲν γὰρ νόμος πέφυκε προλέγειν ἃ μὴ δεῖ πράττειν, ὁ δὲ κατήγορος μηνύειν τοὺς ἐνόχους τοῖς ἐκ τῶν νόμων ἐπιτιμίοις καθεστῶτας, ὁ δὲ δικαστὴς κολάζειν τοὺς ὑπ' ἀμφοτέρων τούτων ἀποδειχθέντας αὐτῷ, ὥστ' οὔθ' ὁ νόμος οὔθ' ἡ τῶν δικαστῶν ψῆφος ἄνευ τοῦ
5 παραδώσοντος αὐτοῖς τοὺς ἀδικοῦντας ἰσχύει. Ἐγὼ δέ, ὦ Ἀθηναῖοι, εἰδὼς Λεωκράτην φυγόντα μὲν τοὺς ὑπὲρ τῆς πατρίδος κινδύνους, ἐγκαταλιπόντα δὲ τοὺς αὑτοῦ πολίτας, προδεδωκότα δὲ πᾶσαν τὴν ὑμετέραν δύναμιν, ἅπασι δὲ τοῖς γεγραμμένοις ἔνοχον ὄντα, ταύτην τὴν εἰσαγγελίαν ἐποιησάμην, οὔτε δι' ἔχθραν οὐδεμίαν οὔτε διὰ φιλονεικίαν οὐδ' ἡντινοῦν τοῦτον τὸν ἀγῶνα προελόμενος, ἀλλ' αἰσχρὸν εἶναι νομίσας τοῦτον περιορᾶν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐμβάλλοντα καὶ τῶν

Reisk.

κοινῶν ἱερῶν μετέχοντα, τῆς τε πατρίδος ὄνειδος καὶ πάντων ὑμῶν γεγενημένον. πολίτου γάρ ἐστι δικαίου μὴ διὰ τὰς ἰδίας ἔχθρας εἰς τὰς κοινὰς κρίσεις καθιστάναι τοὺς τὴν πόλιν μηδὲν ἀδικοῦντας, ἀλλὰ τοὺς εἰς τὴν πατρίδα τι παρανομοῦντας ἰδίους ἐχθροὺς εἶναι νομίζειν, καὶ τὰ κοινὰ τῶν ἀδικημάτων κοινὰς καὶ τὰς προφάσεις ἔχειν τῆς πρὸς αὐτοὺς διαφορᾶς.

7 Ἅπαντας μὲν οὖν χρὴ νομίζειν μεγάλους εἶναι τοὺς cap. 3
δημοσίους ἀγῶνας, μάλιστα δὲ τοῦτον ὑπὲρ οὗ νῦν μέλλετε τὴν ψῆφον φέρειν. ὅταν μὲν γὰρ τὰς τῶν παρανόμων γραφὰς δικάζητε, τοῦτο μόνον ἐπανορθοῦτε καὶ ταύτην τὴν πρᾶξιν κωλύετε, καθ' ὅσον ἂν τὸ ψήφισμα μέλλῃ βλάπτειν τὴν πόλιν· ὁ δὲ νῦν ἐνεστηκὼς ἀγὼν οὐ μικρόν τι μέρος συνέχει τῶν τῆς πόλεως οὐδὲ ἐπ' ὀλίγον χρόνον, ἀλλ' ὑπὲρ ὅλης τῆς πατρίδος καὶ κατὰ παντὸς τοῦ αἰῶνος ἀείμνηστον καταλείψει τοῖς
ἐπιγινομένοις τὴν κρίσιν. οὕτω γάρ ἐστι δεινὸν τὸ γε- 8
γενημένον ἀδίκημα καὶ τηλικοῦτον ἔχει τὸ μέγεθος, ὥστε μήτε κατηγορίαν μήτε τιμωρίαν ἐνδέχεσθαι εὑρεῖν ἀξίαν, μηδὲ ἐν τοῖς νόμοις ὡρίσθαι τιμωρίαν ἀξίαν τῶν ἁμαρτημάτων. τί γὰρ χρὴ παθεῖν τὸν ἐκλιπόντα μὲν τὴν πατρίδα, μὴ βοηθήσαντα δὲ τοῖς πατρῴοις ἱεροῖς, ἐγκαταλιπόντα δὲ τὰς τῶν προγόνων θήκας, ἅπασαν δὲ τὴν πόλιν ὑποχείριον τοῖς πολεμίοις παραδόντα; τὸ μὲν γὰρ μέγιστον καὶ ἔσχατον τῶν τιμημάτων, θάνατος, ἀναγκαῖον μὲν ἐκ τῶν νόμων ἐπιτίμιον, ἔλαττον δὲ τῶν
Λεωκράτους ἀδικημάτων καθέστηκε. παρεῖσθαι δὲ τὴν 9
ὑπὲρ τῶν τοιούτων τιμωρίαν συμβέβηκεν, ὦ ἄνδρες, οὐ διὰ ῥαθυμίαν τῶν τότε νομοθετούντων, ἀλλὰ διὰ τὸ μήτ' ἐν τοῖς πρότερον χρόνοις γεγενῆσθαι τοιοῦτον μηδὲν μήτε ἐν τοῖς μέλλουσιν ἐπίδοξον εἶναι. διὸ καὶ μάλιστα, ὦ ἄνδρες, δεῖ | ὑμᾶς γενέσθαι μὴ μόνον τοῦ

νῦν ἀδικήματος δικαστὰς ἀλλὰ καὶ νομοθέτας. ὅσα μὲν γὰρ τῶν ἀδικημάτων νόμος τις διώρικε, ῥᾴδιον τούτῳ κανόνι χρωμένους κολάζειν τοὺς παρανομοῦντας· ὅσα δὲ μὴ σφόδρα περιείληφεν ἑνὶ ὀνόματι προσαγορεύσας, μείζω δὲ τούτων τις ἠδίκηκεν, ἅπασι δὲ ὁμοίως ἔνοχός ἐστιν, ἀναγκαῖον τὴν ὑμετέραν κρίσιν καταλείπεσθαι
10 παράδειγμα τοῖς ἐπιγιγνομένοις. εὖ δ' ἴστε, ὦ ἄνδρες, ὅτι οὐ μόνον τοῦτον νῦν κολάσετε κατεψηφισμένοι, ἀλλὰ καὶ τοὺς νεωτέρους ἅπαντας ἐπ' ἀρετὴν προτρέψετε. δύο γάρ ἐστι τὰ παιδεύοντα τοὺς νέους, ἥ τε τῶν ἀδικούντων τιμωρία καὶ ἡ τοῖς ἀνδράσι τοῖς ἀγαθοῖς διδομένη δωρεά· πρὸς ἑκάτερον δὲ τούτων ἀποβλέποντες τὴν μὲν διὰ τὸν φόβον φεύγουσι, τῆς δὲ διὰ τὴν
cap. 4. δόξαν ἐπιθυμοῦσι. διὸ δεῖ, ὦ ἄνδρες, προσέχειν τούτῳ τῷ ἀγῶνι καὶ μηδὲν περὶ πλείονος ποιήσασθαι τοῦ δικαίου.

11 Ποιήσομαι δὲ κἀγὼ τὴν κατηγορίαν δικαίαν, οὔτε ψευδόμενος οὐδὲν οὔτ' ἔξω τοῦ πράγματος λέγων. οἱ μὲν γὰρ πλεῖστοι τῶν εἰς ὑμᾶς εἰσιόντων πάντων ἀτοπώτατον ποιοῦσιν· ἢ γὰρ συμβουλεύουσιν ἐνταῦθα περὶ τῶν κοινῶν πραγμάτων, ἢ κατηγοροῦσι καὶ διαβάλλουσι πάντα μᾶλλον ἢ περὶ οὗ μέλλετε τὴν ψῆφον φέρειν. ἔστι δ' οὐδέτερον τούτων χαλεπόν, οὔθ' ὑπὲρ ὧν μὴ βουλεύεσθε γνώμην ἀποφήνασθαι, οὔθ' ὑπὲρ
12 ὧν μηδεὶς ἀπολογήσεται κατηγορίαν εὑρεῖν. ἀλλ' οὐ δίκαιον ὑμᾶς μὲν ἀξιοῦν δικαίαν τὴν ψῆφον φέρειν, αὐτοὺς δὲ μὴ δικαίαν τὴν κατηγορίαν ποιεῖσθαι. τούτων δὲ αἴτιοι ὑμεῖς ἐστε, ὦ ἄνδρες· τὴν γὰρ ἐξουσίαν ταύτην δεδώκατε τοῖς ἐνθάδε εἰσιοῦσι, καὶ ταῦτα κάλλιστον ἔχοντες τῶν Ἑλλήνων παράδειγμα τὸ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ συνέδριον, ὃ τοσοῦτον διαφέρει τῶν ἄλλων δικαστηρίων, ὥστε καὶ παρ' αὐτοῖς ὁμολογεῖσθαι τοῖς

Reisk.

ἁλισκομένοις δικαίαν ποιεῖσθαι τὴν κρίσιν. πρὸς ὃ δεῖ 13
καὶ ὑμᾶς ἀποβλέποντας μὴ ἐπιτρέπειν τοῖς ἔξω τοῦ
πράγματος λέγουσιν· οὕτω γὰρ ἔσται τοῖς τε κρινομέ-
νοις ἄνευ διαβολῆς ὁ ἀγὼν καὶ τοῖς διώκουσιν ἥκιστα
συκοφαντεῖν καὶ ὑμῖν εὐορκοτάτην τὴν ψῆφον ἐνεγκεῖν.
[ἀδύνατον γάρ ἐστιν ἄνευ τοῦ λόγου, μὴ δικαίως δεδι-
δαγμένους δικαίαν θέσθαι τὴν ψῆφον.]

Δεῖ δ', ὦ ἄνδρες, μηδὲ ταῦτα λαθεῖν ὑμᾶς, ὅτι 14 cap. 5.
οὐχ ὅμοιός ἐστιν ὁ ἀγὼν περὶ τούτου καὶ τῶν ἄλλων
ἰδιωτῶν. περὶ μὲν γὰρ ἀγνῶτος ἀνθρώπου τοῖς Ἕλλη-
σιν ἐν ὑμῖν αὐτοῖς ἐδοκεῖτ' ἂν ἢ καλῶς ἢ καὶ φαύλως
ἐψηφίσθαι· περὶ δὲ τούτου ὅ τι ἂν βουλεύσησθε, παρὰ
πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ἔσται λόγος. ἐπιφανής τε γάρ ἐστι
διὰ τὸν ἔκπλουν τὸν εἰς Ῥόδον καὶ τὴν ἀπαγγελίαν ἣν
ἐποιήσατο καθ' ὑμῶν πρός τε τὴν πόλιν τὴν τῶν Ῥο-
δίων καὶ τῶν ἐμπόρων τοῖς ἐπιδημοῦσιν ἐκεῖ, οἳ πᾶσαν 15
τὴν οἰκουμένην περιπλέοντες δι' ἐργασίαν ἀπήγγελλον
ἅμα περὶ τῆς πόλεως ἃ Λεωκράτους ἀκηκόεσαν· οἳ
ἴσασι τὰ τῶν προγόνων τῶν ὑμετέρων ἔργα ἐναντιώτα-
τα τοῖς τούτῳ διαπεπραγμένοις ὄντα. ὥστε περὶ πολ-
λοῦ ποιητέον ἐστὶν ὀρθῶς βουλεύσασθαι περὶ αὐτοῦ.
εὖ γὰρ ἴστε, ὦ Ἀθηναῖοι, ὅτι ᾧ πλεῖστον διαφέρετε
τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, τῷ πρός τε τοὺς θεοὺς εὐσεβῶς
καὶ πρὸς τοὺς γονεῖς ὁσίως καὶ πρὸς τὴν πατρίδα φιλο-
τίμως ἔχειν, τούτων πλεῖστον ἀμελεῖν δόξοιτ' ἄν, εἰ
τὴν παρ' ὑμῶν οὗτος διαφύγοι τιμωρίαν.

Δέομαι δ' ὑμῶν, ὦ Ἀθηναῖοι, ἀκοῦσαί μου τῆς 16
κατηγορίας διὰ τέλους, καὶ μὴ ἄχθεσθαι ἐὰν ἄρξω-
μαι ἀπὸ τῶν τῇ πόλει τότε συμβάντων, ἀλλὰ τοῖς αἰ-
τίοις ὀργίζεσθαι καὶ δι' οὓς ἀναγκάζομαι νῦν μεμνῆ-
σθαι περὶ αὐτῶν. Γεγενημένης γὰρ τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ
μάχης καὶ συνδραμόντων ἁπάντων ὑμῶν εἰς τὴν ἐκκλη-

σίαν ἐψηφίσατο ὁ δῆμος παῖδας μὲν καὶ γυναῖκας ἐκ
τῶν ἀγρῶν εἰς τὰ τείχη κατακομίζειν, τοὺς δὲ στρατη-
γοὺς τάττειν εἰς τὰς φυλακὰς τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν
ἄλλων τῶν οἰκούντων Ἀθήνησι, καθ' ὅ τι ἂν αὐτοῖς
17 δοκῇ. Λεωκράτης δὲ τούτων οὐδενὸς φροντίσας, συ-
σκευασάμενος ἃ εἶχε χρήματα μετὰ τῶν οἰκετῶν ἐπὶ τὸν
λέμβον κατεκόμισε, τῆς νεὼς ἤδη περὶ τὴν ἀκτὴν ἐξορ-
μούσης, καὶ | περὶ δείλην ὀψίαν αὐτὸς μετὰ τῆς ἑταί-
ρας Εἰρηνίδος κατὰ μέσην τὴν ἀκτὴν διὰ τῆς πυλίδος
ἐξελθὼν πρὸς τὴν ναῦν προσέπλευσε καὶ ᾤχετο φεύ-
γων, οὔτε τοὺς λιμένας τῆς πόλεως ἐλεῶν, ἐξ ὧν ἀνή-
γετο, οὔτε τὰ τείχη τῆς πατρίδος αἰσχυνόμενος, ὧν τὴν
φυλακὴν ἔρημον τὸ καθ' αὑτὸν μέρος κατέλειπεν· οὐδὲ
τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὸ ἱερὸν τοῦ Διὸς τοῦ σωτῆρος καὶ
τῆς Ἀθηνᾶς τῆς σωτείρας ἀφορῶν καὶ προδιδοὺς ἐφο-
βήθη, οὓς αὐτίκα σώσοντας ἑαυτὸν ἐκ τῶν κινδύνων
18 ἐπικαλέσεται. καταχθεὶς δὲ καὶ ἀφικόμενος εἰς Ῥόδον,
ὥσπερ τῇ πατρίδι μεγάλας εὐτυχίας εὐαγγελιζόμενος,
ἀπήγγελλεν ὡς τὸ μὲν ἄστυ τῆς πόλεως ἑαλωκὸς κατα-
λίποι, τὸν δὲ Πειραιέα πολιορκούμενον, αὐτὸς δὲ μό-
νος διασωθεὶς ἥκοι· καὶ οὐκ ᾐσχύνθη τὴν τῆς πατρί-
δος ἀτυχίαν αὑτοῦ σωτηρίαν προσαγορεύσας. οὕτω δὲ
σφόδρα ταῦτ' ἐπίστευσαν οἱ Ῥόδιοι, ὥστε τριήρεις πλη-
ρώσαντες τὰ πλοῖα κατῆγον, καὶ τῶν ἐμπόρων καὶ τῶν
ναυκλήρων οἱ παρεσκευασμένοι δεῦρο πλεῖν αὐτοῦ τὸν
19 σῖτον ἐξείλοντο καὶ τἄλλα χρήματα διὰ τοῦτον. Καὶ
ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, ἀναγνώσεται ὑμῖν τὰς μαρτυ-
ρίας ἁπάντων, πρῶτον μὲν τὰς τῶν γειτόνων καὶ τῶν
ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ κατοικούντων, οἳ τοῦτον ἴσασιν ἐν
τῷ πολέμῳ φυγόντα καὶ ἐκπλεύσαντα Ἀθήνηθεν, ἔπει-
τα τῶν παραγενομένων εἰς Ῥόδον, ὅτε Λεωκράτης ταῦτ'
ἀπήγγελλε, μετὰ δὲ ταῦτα τὴν Φυρκίνου μαρτυρίαν,

Reisk.

ὃν καὶ ὑμῶν [ἴσασιν] οἱ πολλοὶ κατηγοροῦντα τούτου ἐν τῷ δήμῳ ὡς καὶ μεγάλα καὶ βλάβους εἴη τὴν πεντηκοστὴν μετέχων αὐτοῖς.*

Πρὸ δὲ τοῦ ἀναβαίνειν τοὺς μάρτυρας βραχέα βούλομαι διαλεχθῆναι ὑμῖν. 20 cap. 7. *οὐ γὰρ ἀγνοεῖτε, ὦ ἄνδρες, οὔτε τὰς παρασκευὰς τῶν κρινομένων οὔτε τὰς δεήσεις τῶν ἐξαιτουμένων, ἀλλ' ἀκριβῶς ἐπίστασθε ὅτι χρημάτων ἕνεκα καὶ χάριτος πολλοὶ ἐπείσθησαν τῶν μαρτύρων ἢ ἀμνημονεῖν ἢ μὴ ἐλθεῖν ἢ ἑτέραν πρόφασιν εὑρεῖν. ἀξιοῦτε οὖν τοὺς μάρτυρας ἀναβαίνειν μηδὲ ὀκνεῖν μηδὲ περὶ πλείονος ποιεῖσθαι τὰς χάριτας ὑμῶν καὶ τῆς πόλεως, ἀλλ' ἀποδιδόναι τῇ πατρίδι τἀληθῆ καὶ τὰ δίκαια, μηδὲ λείπειν τὴν τάξιν ταύτην καὶ μιμεῖσθαι Λεωκράτην, ἢ λαβόντας τὰ ἱερὰ κατὰ τὸν νόμον ἐξομόσασθαι. ἐὰν δὲ μηδέτερον τούτων ποιῶσιν, ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν νόμων καὶ τῆς δημοκρατίας κλητεύσομεν αὐτούς. Λέγε τὰς μαρτυρίας.*

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Μετὰ ταῦτα τοίνυν, ὦ ἄνδρες, ἐπειδὴ χρόνος ἐγένετο 21 cap. 8 *καὶ ἀφικνεῖτο Ἀθήνηθεν πλοῖα εἰς τὴν Ῥόδον καὶ φανερὸν ἦν ὅτι οὐδὲν δεινὸν ἐγεγόνει περὶ τὴν πόλιν, φοβηθεὶς ἐκπλεῖ πάλιν ἐκ τῆς Ῥόδου καὶ ἀφικνεῖται εἰς Μέγαρα· καὶ ᾤκει ἐν Μεγάροις πλείω ἢ πέντε ἔτη προστάτην ἔχων Μεγαρέα, οὐδὲ τὰ ὅρια τῆς χώρας αἰσχυνόμενος, ἀλλ' ἐν γειτόνων τῆς ἐκθρεψάσης αὐτὸν πατρίδος μετοικῶν. καὶ οὕτως αὑτοῦ κατεγνώκει ἀίδιον* 22 *φυγήν, ὥστε μεταπεμψάμενος ἐντεῦθεν Ἀμύνταν τὸν τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ ἔχοντα τὴν πρεσβυτέραν καὶ τῶν φίλων Ἀντιγένην Ξυπετεῶνα, καὶ δεηθεὶς τοῦ κηδεστου πρίασθαι παρ' αὐτοῦ τἀνδράποδα καὶ τὴν οἰκίαν, ἀποδόσθαι ταλάντου, καὶ ἀπὸ τούτου προσέταξε τοῖς τε χρή-*

σταις ἀποδοῦναι τὰ ὀφειλόμενα καὶ τοὺς ἐράνους δι-
23 ενεγκεῖν, τὸ δὲ λοιπὸν αὐτῷ ἀποδοῦναι. διοικήσας δὲ ταῦτα πάντα ὁ Ἀμύντας αὐτὸς πάλιν ἀποδίδοται τἀνδράποδα πέντε καὶ τριάκοντα μνῶν Τιμοχάρει Ἀχαρνεῖ τῷ τὴν νεωτέραν ἔχοντι τούτου ἀδελφήν· ἀργύριον δὲ οὐκ ἔχων δοῦναι ὁ Τιμοχάρης, συνθήκας ποιησάμενος καὶ θέμενος παρὰ Λυσικλεῖ, μίαν μνᾶν τόκον ἔφερε τῷ Ἀμύντᾳ. ἵνα δὲ μὴ λόγον οἴησθε εἶναι ἀλλ' εἰδῆτε τὴν ἀλήθειαν, ἀναγνώσεται καὶ τούτων ὑμῖν τὰς μαρτυρίας. εἰ μὲν οὖν ζῶν ἐτύγχανεν ὁ Ἀμύντας, ἐκεῖνον ἂν αὐτὸν παρειχόμην· νυνὶ δὲ ὑμῖν καλῶ τοὺς συνειδότας. Καί μοι | λέγε ταύτην τὴν μαρτυρίαν, ὡς ἐπρίατο παρὰ Λεωκράτους ἐν Μεγάροις τὰ ἀνδράποδα Ἀμύντας καὶ τὴν οἰκίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

24 Ἀκούσατε δὲ καὶ ὡς ἀπέλαβε τετταράκοντα μνᾶς παρὰ Ἀμύντου Φιλόμηλος Χολαργεὺς καὶ Μενέλαος ὁ πρεσβεύσας πρὸς βασιλέα.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Λαβὲ δέ μοι καὶ τὴν τοῦ Τιμοχάρους τοῦ πριαμένου τἀνδράποδα παρ' Ἀμύντου πέντε καὶ τριάκοντα μνῶν, καὶ τὰς συνθήκας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΣΥΝΘΗΚΑΙ.

25 Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε, ὦ ἄνδρες· ἄξιον δ' ἐστὶν ἐφ' οἷς μέλλω λέγειν ἀγανακτῆσαι καὶ μισῆσαι τουτονὶ Λεωκράτην. οὐ γὰρ ἐξήρκεσε τὸ σῶμα τὸ ἑαυτοῦ καὶ τὰ χρήματα μόνον ὑπεκθέσθαι, ἀλλὰ καὶ τὰ ἱερὰ τὰ πατρῷα, ἃ τοῖς ὑμετέροις νομίμοις καὶ πατρῴοις ἔθεσιν οἱ πρόγονοι παρέδοσαν αὐτῷ ἱδρυσάμενοι, ταῦτα

Reisk.

μετεπέμψατο εἰς Μέγαρα καὶ ἐξήγαγεν ἐκ τῆς χώρας, οὐδὲ τὴν ἐπωνυμίαν τῶν πατρῴων ἱερῶν φοβηθείς, ὅτι ἐκ τῆς πατρίδος αὐτὰ κινήσας συμφεύγειν αὐτῷ, ἐκλείποντα τοὺς νεὼς καὶ τὴν χώραν ἣν κατεῖχον, ἠξίωσε, καὶ ἱδρύσασθαι ἐπὶ ξένης καὶ ἀλλοτρίας, καὶ εἶναι ὀθνεῖα τῇ χώρᾳ καὶ τοῖς νομίμοις τοῖς κατὰ τὴν Μεγαρέων πόλιν εἰθισμένοις. καὶ οἱ μὲν πατέρες 26 ὑμῶν τὴν Ἀθηνᾶν ὡς τὴν χώραν εἰληχυῖαν, ὁμώνυμον αὐτῇ τὴν πατρίδα προσηγόρευον Ἀθήνας, ἵν' οἱ τιμῶντες τὴν θεὸν τὴν ὁμώνυμον αὐτῇ πόλιν μὴ ἐγκαταλίπωσι· Λεωκράτης δὲ οὔτε νομίμων οὔτε πατρῴων οὔτε ἱερῶν φροντίσας τὸ καθ' ἑαυτὸν ἐξαγώγιμον ὑμῖν καὶ τὴν παρὰ τῶν θεῶν βοήθειαν ἐποίησε. καὶ οὐκ ἐξήρκεσεν αὐτῷ τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα τὴν πόλιν ἀδικῆσαι, ἀλλ' οἰκῶν ἐν Μεγάροις, οἷς παρ' ὑμῶν ἐξεκομίσατο χρήμασιν ἀφορμῇ χρώμενος, ἐκ τῆς Ἠπείρου παρὰ Κλεοπάτρας εἰς Λευκάδα ἐσιτήγει καὶ ἐκεῖθεν εἰς Κόρινθον. καίτοι, ὦ ἄνδρες, καὶ περὶ τούτων οἱ ὑμέτεροι νόμοι τὰς 27 ἐσχάτας τιμωρίας ὁρίζουσιν, ἐάν τις Ἀθηναίων ἄλλοσέ ποι σιτηγήσῃ ἢ ὡς ὑμᾶς. ἔπειτα τὸν προδόντα μὲν ἐν τῷ πολέμῳ, σιτηγήσαντα δὲ παρὰ τοὺς νόμους, μὴ φροντίσαντα δὲ μήτε ἱερῶν μήτε πατρίδος μήτε νόμων, τοῦτον ἔχοντες ἐν τῇ ὑμετέρᾳ ψήφῳ οὐκ ἀποκτενεῖτε καὶ παράδειγμα τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ποιήσετε; πάντων ἄρα ἀνθρώπων ῥᾳθυμότατοι ἔσεσθε καὶ ἥκιστα ἐπὶ τοῖς δεινοῖς ὀργιζόμενοι.

28
Καὶ ταῦτα δέ, ὦ ἄνδρες, ἐμοῦ θεωρήσατε, ὡς δι- cap. 9. καίαν τὴν ἐξέτασιν ποιουμένου περὶ τούτων. οὐ γὰρ οἶμαι δεῖν ὑμᾶς ὑπὲρ τηλικούτων ἀδικημάτων εἰκάζοντας ἀλλὰ τὴν ἀλήθειαν εἰδότας ψηφίζεσθαι, καὶ τοὺς μάρτυρας μὴ δώσοντας ἔλεγχον μαρτυρεῖν ἀλλὰ δεδωκότας. παρεκαλεσάμην γὰρ αὐτοὺς πρόκλησιν

ὑπὲρ τούτων ἁπάντων γράψας καὶ ἀξιῶν βασανίζειν
τοὺς τούτου οἰκέτας. Καί μοι λέγε ταύτην.

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

29 Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες, τῆς προκλήσεως. ἅμα τοίνυν
ταύτην Λεωκράτης οὐκ ἐδέχετο καὶ κατεμαρτύρει αὑ-
τοῦ ὅτι προδότης τῆς πατρίδος ἐστίν· ὁ γὰρ τὸν πάντ'
αὑτῷ συνειδότων ἔλεγχον φυγὼν ὡμολόγηκεν ἀληθῆ
εἶναι τὰ εἰσηγγελμένα. τίς γὰρ ὑμῶν οὐκ οἶδεν ὅτι
περὶ τῶν ἀμφισβητουμένων πολὺ δοκεῖ δικαιότατον καὶ
δημοτικὸν εἶναι, ὅταν οἰκέται ἢ θεράπαιναι συνειδῶσιν
ἃ δεῖ, τούτους ἐλέγχειν καὶ βασανίζειν, καὶ τοῖς ἔργοις
μᾶλλον ἢ τοῖς λόγοις πιστεύειν, ἄλλως τε καὶ περὶ
πραγμάτων κοινῶν καὶ μεγάλων καὶ συμφερόντων τῇ
30 πόλει; ἐγὼ τοίνυν τοσοῦτον ἀφέστηκα τοῦ ἀδίκως τὴν
εἰσαγγελίαν κατὰ Λεωκράτους ποιήσασθαι, ὅσον ἐγὼ
μὲν ἐβουλόμην τοῖς ἰδίοις κινδύνοις ἐν τοῖς Λεωκρά-
τους οἰκέταις καὶ θεραπαίναις βασανισθεῖσι τὸν ἔλεγ-
χον γενέσθαι, οὑτοσὶ δὲ διὰ τὸ [τούτους*] συνειδέναι
ἑαυτῷ οὐχ ὑπέμεινεν ἀλλ' ἔφυγε. καίτοι, ὦ ἄνδρες,
πολὺ θᾶττον οἱ Λεωκράτους οἰκέται καὶ θεράπαιναι
τῶν γενομένων ἄν τι ἠρνήθησαν ἢ τὰ μὴ ὄντα τοῦ αὑ-
τῶν δεσπότου κατεψεύσαντο.

31 cap. 10. Χωρὶς τοίνυν τούτων Λεωκράτης | ἀναβοήσεται
αὐτίκα ὡς ἰδιώτης ὢν καὶ ὑπὸ τῆς τοῦ ῥήτορος καὶ συ-
κοφάντου δεινότητος ἀναρπαζόμενος. ἐγὼ δὲ ἡγοῦμαι
πάντας ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι τῶν μὲν δεινῶν καὶ συκοφαν-
τεῖν ἐπιχειρούντων ἔργον ἐστὶν ἅμα τοῦτο προαιρεῖσθαι
καὶ ζητεῖν τὰ χωρία ταῦτα ἐν οἷς τοὺς παραλογισμοὺς
κατὰ τῶν ἀγωνιζομένων ποιήσονται, τῶν δὲ δικαίως
τὰς κρίσεις ἐνισταμένων καὶ τοὺς ἐνόχους ταῖς ἀραῖς
ἀκριβῶς ἀποδεικνύντων τἀναντία φαίνεσθαι τούτοις

Reisk.

ποιοῦντας, ὥσπερ ἡμεῖς. οὑτωσὶ δὲ διαλογίζεσθε περὶ 32
τούτων παρ' ὑμῖν αὐτοῖς. τίνας ἀδύνατον ἦν τῇ δει-
νότητι καὶ ταῖς παρασκευαῖς ταῖς τοῦ λόγου παραγα-
γεῖν; κατὰ φύσιν γοῦν βασανιζόμενοι πᾶσαν τὴν ἀλή-
θειαν περὶ πάντων τῶν ἀδικημάτων ἔμελλον φράσειν
οἱ οἰκέται καὶ αἱ θεράπαιναι. ἀλλὰ τούτους ὁ Λεωκρά-
της παραδοῦναι ἔφυγε, καὶ ταῦτα οὐκ ἀλλοτρίους ἀλλ'
αὑτοῦ ὄντας. τίνας δὲ δυνατὸν εἶναι δοκεῖ τοῖς λόγοις 33
ψυχαγωγῆσαι καὶ τὴν ὑγρότητα αὐτῶν τοῦ ἤθους τοῖς
δακρύοις εἰς ἔλεον προαγαγέσθαι; τοὺς δικαστάς. ἐν-
ταῦθα Λεωκράτης ὁ προδότης τῆς πατρίδος ἐλήλυθεν,
οὐδὲν ἕτερον ἢ φοβούμενος μὴ ἐκ τῆς αὐτῆς οἰκίας οἵ
τ' ἐξελέγχοντες τῷ ἔργῳ καὶ ὁ ἐξελεγχόμενος γένηται.
τί γὰρ ἔδει προφάσεων ἢ λόγων ἢ σκήψεως; ἁπλοῦν τὸ
δίκαιον, ῥᾴδιον τὸ ἀληθές, βραχὺς ὁ ἔλεγχος. εἰ μὲν 34
ὁμολογεῖ τὰ ἐν τῇ εἰσαγγελίᾳ ἀληθῆ καὶ ὅσια εἶναι, τί
οὐ τῆς ἐκ τῶν νόμων τιμωρίας τυγχάνει; εἰ δὲ μή φησι
ταῦτα ἀληθῆ εἶναι, τί οὐ παραδέδωκε τοὺς οἰκέτας καὶ
τὰς θεραπαίνας; προσήκει γὰρ τὸν ὑπὲρ προδοσίας
κινδυνεύοντα καὶ παραδιδόναι βασανίζειν καὶ μηδένα
τῶν ἀκριβεστάτων ἐλέγχων φεύγειν. ἀλλ' οὐδὲν τούτων 35
ἔπραξεν, ἀλλὰ καταμεμαρτυρηκὼς ἑαυτοῦ ὅτι προδότης
ἐστὶ τῆς πατρίδος καὶ τῶν ἱερῶν καὶ τῶν νόμων, ἀξιώ-
σει ὑμᾶς ἐναντία ταῖς αὑτοῦ ὁμολογίαις καὶ μαρτυρίαις
ψηφίσασθαι. καὶ πῶς δίκαιόν ἐστι τὸν τὴν ἐξουσίαν
τῆς ἀπολογίας αὑτοῦ ἔξ ἄλλων τε πολλῶν καὶ ἐκ τοῦ μὴ
δέξασθαι τὰ δίκαια περιῃρημένον, τοῦτον ἐᾶσαι ὑμᾶς
αὐτοὺς ὑπὲρ τῶν ὁμολογουμένων ἀδικημάτων ἐξαπα-
τῆσαι;

Περὶ μὲν οὖν τῆς προκλήσεως καὶ τοῦ ἀδικήματος, 36
ὅτι ὁμολογούμενόν ἐστιν, ἱκανῶς ὑμᾶς ἡγοῦμαι, ὦ
ἄνδρες, μεμαθηκέναι· ἐν οἷς δὲ καιροῖς καὶ ἡλίκοις cap. 11
p. 159—163.

κινδύνοις τὴν πόλιν οὖσαν Λεωκράτης προδέδωκεν, ἀναμνῆσαι ὑμᾶς βούλομαι. Καί μοι λαβὲ τὸ ψήφισμα, γραμματεῦ, τὸ Ὑπερείδου, καὶ ἀναγίνωσκε.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

37 Ἀκούετε τοῦ ψηφίσματος, ὦ ἄνδρες, ὅτι τὴν βουλὴν τοὺς πεντακοσίους καταβαίνειν εἰς Πειραιᾶ χρηματιοῦσαν περὶ φυλακῆς τοῦ Πειραιέως ἐν τοῖς ὅπλοις ἔδοξε, καὶ πράττειν διεσκευασμένην ὅ τι ἂν δοκῇ τῷ δήμῳ συμφέρον εἶναι. καίτοι, ὦ ἄνδρες, εἰ οἱ ἀφειμένοι τοῦ στρατεύεσθαι ἕνεκα τοῦ βουλεύεσθαι ὑπὲρ τῆς πόλεως ἐν τῇ τῶν στρατιωτῶν τάξει διέτριβον, ἆρ' ὑμῖν δοκοῦσι μικροὶ καὶ οἱ τυχόντες φόβοι τότε τὴν
38 πόλιν κατασχεῖν; ἐν οἷς Λεωκράτης οὑτοσὶ καὶ αὐτὸς ἐκ τῆς πόλεως ἀποδρὰς ᾤχετο καὶ τὰ χρήματα τὰ ὑπάρχοντα ἐξεκόμισε καὶ ἱερὰ τὰ πατρῷα μετεπέμψατο, καὶ εἰς τοσοῦτον προδοσίας ἦλθεν ὥστε κατὰ τὴν αὐτοῦ προαίρεσιν ἔρημοι μὲν ἦσαν οἱ ναοί, ἔρημοι δὲ αἱ φυλακαὶ τῶν τειχῶν, ἐξελέλειπτο δὲ ἡ πόλις καὶ ἡ
39 χώρα. καίτοι κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους, ὦ ἄνδρες, τίς οὐκ ἂν τὴν πόλιν ἠλέησεν, οὐ μόνον πολίτης ἀλλὰ καὶ ξένος ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις ἐπιδεδημηκώς; τίς δ' ἦν οὕτως ἢ μισόδημος τότε ἢ μισαθήναιος, ὅστις ἐδυνήθη ἂν ἄτακτον αὐτὸν ὑπομεῖναι ἰδεῖν, ἡνίκα ἡ μὲν ἧττα καὶ τὸ γεγονὸς πάθος τῷ [δήμῳ*] προσηγγέλλετο, ὀρθὴ δὲ ἦν ἡ πόλις ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσιν, αἱ δ' ἐλπίδες τῆς σωτηρίας τῷ δήμῳ ἐν τοῖς ὑπὲρ πεν-
40 τήκοντα ἔτη γεγονόσι καθειστήκεσαν, ὁρᾶν δ' ἦν | ἐπὶ μὲν τῶν θυρῶν γυναῖκας ἐλευθέρας περιφόβους κατεπτηχυίας καὶ πυνθανομένας εἰ ζῶσι, τὰς μὲν ὑπὲρ ἀνδρός, τὰς δ' ὑπὲρ πατρός, τὰς δ' ὑπὲρ ἀδελφῶν, ἀναξίως αὐτῶν καὶ τῆς πόλεως ὁρωμένας, τῶν δ' ἀνδρῶν

Reisk.

*τοὺς τοῖς σώμασιν ἀπειρηκότας καὶ ταῖς ἡλικίαις
πρεσβυτέρους καὶ ὑπὸ τῶν νόμων τοῦ στρατεύεσθαι
ἀφειμένους ἰδεῖν ἦν καθ' ὅλην τὴν πόλιν τότ' ἐπὶ γή-
ρως ὀδῷ περιφθειρομένους, διπλᾶ τὰ ἱμάτια ἐμπεπορ-
πημένους; πολλῶν δὲ καὶ δεινῶν κατὰ τὴν πόλιν γινο-* 41
*μένων, καὶ πάντων τῶν πολιτῶν τὰ μέγιστα ἠτυχηκό-
των, μάλιστ' ἄν τις ἤλγησε καὶ ἐδάκρυσεν ἐπὶ ταῖς τῆς
πόλεως συμφοραῖς, ἡνίχ' ὁρᾶν ἦν τὸν δῆμον ψηφισά-
μενον τοὺς μὲν δούλους ἐλευθέρους, τοὺς δὲ ξένους
Ἀθηναίους, τοὺς δ' ἀτίμους ἐπιτίμους· ὃς πρότερον
ἐπὶ τῷ αὐτόχθων εἶναι καὶ ἐλεύθερος ἐσεμνύνετο. τo-* 42
*σαύτῃ δὲ ἡ πόλις ἐκέχρητο μεταβολῇ, ὥστε πρότερον
μὲν ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἐλευθερίας ἀγωνί-
ζεσθαι, ἐν δὲ τοῖς τότε χρόνοις ἀγαπᾶν ἐὰν ὑπὲρ τῆς
αὑτῶν σωτηρίας ἀσφαλῶς δύνηται κινδυνεῦσαι, καὶ
πρότερον μὲν πολλῆς χώρας τῶν βαρβάρων ἐπάρχειν,
τότε δὲ πρὸς Μακεδόνας ὑπὲρ τῆς ἰδίας κινδυνεύειν·
καὶ τὸν δῆμον ὃν πρότερον Λακεδαιμόνιοι καὶ Πελο-
ποννήσιοι καὶ οἱ τὴν Ἀσίαν κατοικοῦντες Ἕλληνες βοη-
θὸν ἐπεκαλοῦντο, οὗτος ἐδεῖτο τῶν ἐξ Ἄνδρου καὶ Κέω
καὶ Τροιζῆνος καὶ Ἐπιδαύρου ἐπικουρίαν αὑτῷ μετα-
πέμψασθαι. ὥστε, ὦ ἄνδρες, τὸν ἐν τοῖς τοιούτοις φό-* 43
*βοις καὶ τηλικούτοις κινδύνοις καὶ τοσαύτῃ αἰσχύνῃ
ἐγκαταλιπόντα τὴν πόλιν, καὶ μήτε ὅπλα θέμενον ὑπὲρ
τῆς πατρίδος μήτε τὸ σῶμα παρασχόντα τάξαι τοῖς στρα-
τηγοῖς, ἀλλὰ φυγόντα καὶ προδόντα τὴν τοῦ δήμου σω-
τηρίαν, τίς ἂν ἢ δικαστὴς φιλόπολις καὶ εὐσεβεῖν βου-
λόμενος ψήφῳ ἀπολύσειεν, ἢ ῥήτωρ κληθεὶς τῷ προδότῃ
τῆς πόλεως βοηθήσειε, τὸν οὐδὲ συμπενθῆσαι τὰς τῆς
πατρίδος συμφορὰς τολμήσαντα, οὐδὲ συμβεβλημένον
οὐδὲν εἰς τὴν τῆς πόλεως καὶ τοῦ δήμου σωτηρίαν;
καίτοι κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους οὐκ ἔστιν ἥτις ἡλικία* 44

*οὐ παρέσχετο ἑαυτὴν εἰς τὴν τῆς πόλεως σωτηρίαν,
ὅτε ἡ μὲν χώρα τὰ δένδρα συνεβάλλετο, οἱ δὲ τετελευ-
τηκότες τὰς θήκας, οἱ δὲ νεῴ τὰ ὅπλα. ἐπεμελοῦντο
γὰρ οἱ μὲν τῆς τῶν τειχῶν κατασκευῆς, οἱ δὲ τῆς τῶν
τάφρων, οἱ δὲ τῆς χαρακώσεως· οὐδεὶς δ᾽ ἦν ἀργὸς τῶν
ἐν τῇ πόλει. ἐφ᾽ ὧν οὐδενὸς τὸ σῶμα τὸ ἑαυτοῦ παρ-
45 έσχετο τάξαι Λεωκράτης. ὧν εἰκὸς ὑμᾶς ἀναμνησθέν-
τας τὸν μηδὲ ξυνεπενεγκεῖν μηδ᾽ ἐπ᾽ ἐκφορὰν ἐλθεῖν
ἀξιώσαντα τῶν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ δήμου
σωτηρίας ἐν Χαιρωνείᾳ τελευτησάντων θανάτῳ ζημιῶ-
σαι, ὡς τὸ ἐπὶ τούτῳ μέρος ἀτάφων ἐκείνων τῶν ἀν-
δρῶν γεγενημένων· ὧν οὗτος οὐδὲ τὰς θήκας πα-
ριὼν ᾐσχύνθη ὀγδόῳ ἔτει τὴν πατρίδα αὐτῶν προσα-
γορεύων.*

46 *Περὶ ὧν, ὦ ἄνδρες, μικρῷ πλείω βούλομαι διελ-*
cap. 12. *θεῖν, καὶ ὑμῶν ἀκοῦσαι δέομαι καὶ μὴ νομίζειν ἀλλο-
τρίους εἶναι τοὺς τοιούτους [λόγους*] τῶν δημοσίων
ἀγώνων· αἱ γὰρ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν εὐλογίαι τὸν
ἔλεγχον σαφῆ κατὰ τῶν τἀναντία ἐπιτηδευόντων ποιοῦ-
σιν: ἔτι δὲ καὶ δίκαιον τὸν ἔπαινον, ὃς μόνος ἆθλον
τῶν κινδύνων τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσιν ἐστί, τοῦτον,
ἐπειδὴ κἀκεῖνοι εἰς τὴν κοινὴν σωτηρίαν τῆς πόλεως
τὰς ψυχὰς τὰς αὑτῶν ἀνάλωσαν, ἐν τοῖς δημοσίοις καὶ
47 κοινοῖς ἀγῶσι τῆς πόλεως μὴ παραλιπεῖν. ἐκεῖνοι γὰρ
τοῖς πολεμίοις ἀπήντησαν ἐπὶ τοῖς ὁρίοις τῆς Βοιωτίας
ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας μαχούμενοι, οὐκ ἐπὶ
τοῖς τείχεσι τὰς ἐλπίδας τῆς σωτηρίας ἔχοντες, οὐδὲ τὴν
χώραν κακῶς ποιεῖν προέμενοι τοῖς ἐχθροῖς, ἀλλὰ τὴν
μὲν αὑτῶν ἀνδρείαν ἀσφαλεστέραν φυλακὴν εἶναι νο-
μίζοντες τῶν λιθίνων περιβόλων, τὴν δὲ θρέψασαν αὐ-
τοὺς αἰσχυνόμενοι περιορᾶν πορθουμένην, εἰκότως·
48 ὥσπερ γὰρ πρὸς τοὺς φύσει γεννήσαντας καὶ τοὺς ποιη-*

τοὺς τῶν πατέρων οὐχ ὁμοίως ἔχουσιν ἅπαντες ταῖς εὐ-
νοίαις, οὕτω καὶ πρὸς τὰς | χώρας τὰς μὴ φύσει προση-
κούσας ἀλλ' ὕστερον ἐπικτήτους γενομένας καταδεέστε-
ρον διάκεινται. τοιαύταις δὲ γνώμαις χρησάμενοι, καὶ
τοῖς ἀρίστοις ἀνδράσιν ἐξ ἴσου τῶν κινδύνων μετασχόν-
τες, οὐχ ὁμοίως τῆς τύχης ἐκοινώνησαν· τῆς γὰρ ἀρε-
τῆς οὐ ζῶντες ἀπολαύουσιν, ἀλλὰ τελευτήσαντες τὴν
δόξαν καταλελοίπασιν, οὐχ ἡττηθέντες, ἀλλ' ἀποθα-
νόντες ἔνθαπερ ἐτάχθησαν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀμύ-
νοντες. εἰ δὲ δεῖ καὶ παραδοξότατον μὲν εἰπεῖν ἀλη- 49
θὲς δέ, ἐκεῖνοι νικῶντες ἀπέθανον. τὰ γὰρ ἆθλα τοῦ
πολέμου τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσιν ἐστὶν ἐλευθερία καὶ
ἀρετή· ταῦτα γὰρ ἀμφότερα τοῖς τελευτήσασιν ὑπάρχει.
ἔπειτα δὲ οὐδ' οἷόν τ' ἐστὶν εἰπεῖν ἡττῆσθαι τοὺς ταῖς
διανοίας μὴ πτήξαντας τὸν τῶν ἐπιόντων φόβον. μό-
νους γὰρ τοὺς ἐν τοῖς πολέμοις καλῶς ἀποθνήσκοντας
οὐδ' ἂν εἷς ἡττῆσθαι δικαίως φήσειε· τὴν γὰρ δουλείαν
φεύγοντες εὐκλεᾶ θάνατον αἱροῦνται. ἐδήλωσε δὲ ἡ 50
τούτων τῶν ἀνδρῶν ἀρετή· μόνοι γὰρ τῶν ἁπάντων
τὴν τῆς Ἑλλάδος ἐλευθερίαν ἐν τοῖς ἑαυτῶν σώμασιν
εἶχον. ἅμα γὰρ οὗτοί τε τὸν βίον μετήλλαξαν καὶ τὰ
τῆς Ἑλλάδος εἰς δουλείαν μετέπεσεν· συνετάφη γὰρ
τοῖς τούτων σώμασιν ἡ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἐλευθερία.
ὅθεν καὶ φανερὸν πᾶσιν ἐποίησαν οὐκ ἰδίᾳ πολεμοῦν-
τες ἀλλ' ὑπὲρ κοινῆς ἐλευθερίας προκινδυνεύοντες.
ὥστε, ὦ ἄνδρες, οὐκ ἂν αἰσχυνθείην εἰπὼν στέφανον
τῆς πατρίδος εἶναι τὰς ἐκείνων ψυχάς. Καὶ δι' ἃ οὐκ 51
ἀλόγως ἐπετήδευον, ἐπίστασθε, ὦ Ἀθηναῖοι, μόνοι
τῶν Ἑλλήνων τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας τιμᾶν· εὑρήσετε δὲ
παρὰ μὲν τοῖς ἄλλοις ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἀθλητὰς ἀνακει-
μένους, παρ' ὑμῖν δὲ στρατηγοὺς ἀγαθοὺς καὶ τοὺς τὸν
τύραννον ἀποκτείναντας. καὶ τοιούτους μὲν ἄνδρας οὐδ'

ἐξ ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος ὀλίγους εὑρεῖν ῥᾴδιον, τοὺς δὲ
τοὺς στεφανίτας ἀγῶνας νενικηκότας εὐπετῶς πολλαχό-
θεν ἔστι γεγονότας ἰδεῖν. ὥσπερ τοίνυν τοῖς εὐεργέταις
μεγίστας τιμὰς ἀπονέμετε, οὕτω δίκαιον καὶ τοὺς τὴν
πατρίδα καταισχύνοντας καὶ προδιδόντας ταῖς ἐσχάταις
τιμωρίαις κολάζειν.
52 cap. 13. Σκέψασθε δέ, ὦ ἄνδρες, ὅτι οὐδ' ἐν ὑμῖν ἐστὶν
ἀποψηφίσασθαι Λεωκράτους τουτουὶ τὰ δίκαια ποιοῦσι.
τὸ γὰρ ἀδίκημα τοῦτο κεκριμένον ἐστὶ καὶ κατεγνωσμέ-
νον. ἡ μὲν γὰρ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλή (καὶ μηδείς μοι
θορυβήσῃ· ταύτην γὰρ ὑπολαμβάνω μεγίστην τότε γε-
νέσθαι τῇ πόλει σωτηρίαν) τοὺς φυγόντας τὴν πατρίδα
καὶ ἐγκαταλιπόντας τότε τοῖς πολεμίοις λαβοῦσα ἀπέ-
κτεινε. καίτοι, ὦ ἄνδρες, μὴ νομίζετε τοὺς τὰ τῶν ἄλλων
φονικὰ ἀδικήματα ὁσιώτατα δικάζοντας αὐτοὺς ἂν εἴς
τινα τῶν πολιτῶν τοιοῦτόν τι παρανομῆσαι. ἀλλὰ μὴν
53 Αὐτολύκου μὲν ὑμεῖς κατεψηφίσασθε, μείναντος μὲν
αὐτοῦ ἐν τοῖς κινδύνοις, ἔχοντος δ' αἰτίαν τοὺς υἱεῖς
καὶ τὴν γυναῖκα ὑπεκθέσθαι, καὶ ἐτιμωρήσασθε. καίτοι
εἰ τὸν τοὺς ἀχρήστους εἰς τὸν πόλεμον ὑπεκθέσθαι αἰ-
τίαν ἔχοντα ἐτιμωρήσασθε, τί δεῖ πάσχειν ὅστις ἀνὴρ ὢν
οὐκ ἀπέδωκε τὰ τροφεῖα τῇ πατρίδι; ἔτι δὲ ὁ δῆμος,
δεινὸν ἡγησάμενος εἶναι τὸ γινόμενον, ἐψηφίσατο ἐνό-
χους εἶναι τῇ προδοσίᾳ τοὺς φεύγοντας τὸν ὑπὲρ τῆς
πατρίδος κίνδυνον, ἀξίους εἶναι νομίζων τῆς ἐσχάτης
54 τιμωρίας. ἃ δὴ κατέγνωσται μὲν παρὰ τῷ δικαιοτάτῳ
συνεδρίῳ, κατεψήφισται δὲ ὑφ' ὑμῶν τῶν δικάζειν
λαχόντων, ὁμολογεῖται δὲ παρὰ τῷ δήμῳ τῆς με-
γίστης ἄξια εἶναι τιμωρίας, τούτοις ὑμεῖς ἐναντία
ψηφιεῖσθε; πάντων ἄρ' ἀνθρώπων ἔσεσθε ἀγνωμο-
νέστατοι, καὶ ἐλαχίστους ἕξετε τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν
κινδυνεύοντας.

Reisk.

Ὡς μὲν οὖν ἔνοχός ἐστι τοῖς εἰσηγγελμένοις ἅπασιν, 55
ὦ ἄνδρες, Λεωκράτης, φανερόν ἐστι· πυνθάνομαι δὲ cap. 14.
αὐτὸν ἐπιχειρήσειν ὑμᾶς ἐξαπατᾶν λέγοντα ὡς ἔμπορος
ἐξέπλευσε καὶ κατὰ ταύτην τὴν ἐργασίαν ἀπεδήμησεν
εἰς Ῥόδον. ἐὰν οὖν ταῦτα λέγῃ, ἐνθυμεῖσθε ᾧ ῥᾳδίως
λήψεσθε αὐτὸν ψευδόμενον. πρῶτον μὲν γὰρ | οὐκ ἐκ
τῆς ἀκτῆς κατὰ τὴν πυλίδα ἐμβαίνουσιν οἱ κατ' ἐμπο-
ρίαν πλέοντες, ἀλλ' ἐκ τοῦ λιμένος, ὑπὸ πάντων τῶν
φίλων ὁρώμενοι καὶ ἀποστελλόμενοι· ἔπειτα οὐ μετὰ
τῆς ἑταίρας καὶ τῶν θεραπαινῶν, ἀλλὰ μόνος μετὰ
παιδὸς τοῦ διακονοῦντος. πρὸς δὲ τούτοις τί προσῆκεν 56
ἐν Μεγάροις τὸν Ἀθηναῖον ὡς ἔμπορον πέντε ἔτη κατ-
οικεῖν καὶ τὰ ἱερὰ τὰ πατρῷα μετακομίζεσθαι καὶ τὴν
οἰκίαν τὴν ἐνθάδε πωλεῖν, εἰ μὴ κατεγνώκει τε αὑτοῦ
προδεδωκέναι τὴν πατρίδα καὶ μεγάλα πάντας ἠδικηκέ-
ναι; ὃ καὶ πάντων γένοιτ' ἂν ἀτοπώτατον, εἰ περὶ ὧν
αὐτὸς προσεδόκα τεύξεσθαι τιμωρίας, ταῦθ' ὑμεῖς ἀπο-
λύσετε κύριοι γενόμενοι τῆς ψήφου. χωρὶς δὲ τούτων
οὐχ ἡγοῦμαι δεῖν ἀποδέχεσθαι ταύτην τὴν ἀπολογίαν.
πῶς γὰρ οὐ δεινὸν τοὺς μὲν ἐπὶ ἐμπορίαν ἀποδημοῦντας 57
σπεύδειν ἐπὶ τὴν τῆς πόλεως βοήθειαν, τοῦτον δὲ μόνον
ἐν τοῖς τότε καιροῖς καὶ κατ' ἐργασίαν ἐκπλεῖν, ἡνίκα οὐδ'
ἂν εἷς προσκτήσασθαι οὐδὲν ἂν ἐζήτησεν, ἀλλὰ τὰ ὑπάρ-
χοντα μόνον διαφυλάξαι; ἡδέως δ' ἂν αὐτοῦ πυθοίμην,
τίνα ἐμπορίαν εἰσάγων χρησιμώτερος ἐγένετο ἂν τῇ πόλει
τοῦ παρασχεῖν τὸ σῶμα τάξαι τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοὺς
ἐπιόντας ἀμύνασθαι μεθ' ὑμῶν μαχόμενος. ἐγὼ μὲν οὐ-
δεμίαν ὁρῶ τηλικαύτην οὖσαν βοήθειαν. Ἄξιον δέ ἐστιν 58
οὐ μόνον αὐτῷ διὰ τὴν πρᾶξιν ὀργίζεσθαι ταύτην, ἀλλὰ
καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον· φανερῶς γὰρ ψεύδεσθαι τε-
τόλμηκεν. οὔτε γὰρ πρότερον οὐδὲ πώποτε ἐγένετο ἐπὶ
ταύτης τῆς ἐργασίας, ἀλλ' ἐκέκτητο χαλκοτύπους, οὔτε

τότε ἐκπλεύσας οὐδὲν εἰσήγαγεν ἐκ Μεγάρων, ἓξ ἔτη συνεχῶς ἀποδημήσας. ἔτι δὲ καὶ [τῆς*] πεντηκοστῆς μετέχων ἐτύγχανεν, ἣν οὐκ ἂν καταλιπὼν κατ' ἐμπορίαν ἀπεδήμει. ὥστ' ἂν μέν τι περὶ τούτων λέγῃ, οὐδ' ὑμᾶς ἐπιτρέψειν αὐτῷ νομίζω.

59 cap. 15. Ἥξει δ' ἴσως ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λόγον φερόμενος, ὃν αὐτῷ συμβεβουλεύκασί τινες τῶν συνηγόρων, ὡς οὐκ ἔνοχός ἐστι τῇ προδοσίᾳ· οὔτε γὰρ νεωρίων κύριος οὔτε πυλῶν οὔτε στρατοπέδων οὐθ' ὅλως τῶν τῆς πόλεως οὐδενός. ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι τοὺς μὲν τούτων κυρίους μέρος ἄν τι προδοῦναι τῆς ὑμετέρας δυνάμεως, τουτονὶ δ' ὅλην ἔκδοτον ποιῆσαι τὴν πόλιν. ἔτι δ' οἱ μὲν τοὺς ζῶντας μόνον ἀδικοῦσι προδιδόντες, οὗτος δὲ καὶ τοὺς τετελευτηκότας καὶ τὰ ἐν τῇ χώρᾳ ἱερὰ τῶν πατρῴων νομί-
60 μων ἀποστερῶν. καὶ ὑπὸ μὲν ἐκείνων προδοθεῖσαν οἰκεῖσθαι ἂν συνέβαινε δούλην οὖσαν τὴν πόλιν, ὃν δὲ τρόπον οὗτος ἐξέλιπεν, ἀοίκητον ἂν γενέσθαι. ἔτι δὲ ἐκ μὲν τοῦ κακῶς πράττειν τὰς πόλεις μεταβολῆς τυχεῖν ἐπὶ τὸ βέλτιον εἰκός ἐστιν, ἐκ δὲ τοῦ παντάπασι γενέσθαι ἀνάστατον καὶ τῶν κοινῶν ἐλπίδων στερηθῆναι. ὥσπερ γὰρ ἀνθρώπῳ ζῶντι μὲν ἐλπὶς ἐκ τοῦ κακῶς πρᾶξαι μεταπεσεῖν, τελευτήσαντι δὲ συναναιρεῖται πάντα δι' ὧν ἄν τις εὐδαιμονήσειεν, οὕτω καὶ περὶ τὰς πόλεις συμβαίνει πέρας ἔχειν τὴν ἀτυχίαν ὅταν ἀνάστατοι γένωνται.
61 εἰ γὰρ δεῖ τὴν ἀλήθειαν εἰπεῖν, πόλεώς ἐστι θάνατος ἀνάστατον γενέσθαι. τεκμήριον δὲ μέγιστον· ἡμῶν γὰρ ἡ πόλις τὸ μὲν παλαιὸν ὑπὸ τῶν τυράννων κατεδουλώθη, τὸ δ' ὕστερον ὑπὸ τῶν τριάκοντα, καὶ ὑπὸ Λακεδαιμονίων τὰ τείχη καθῃρέθη· καὶ ἐκ τούτων ὅμως ἀμφοτέρων ἠλευθερώθημεν καὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων εὐδαιμονίας
62 ἠξιώθημεν προστάται γενέσθαι· ἀλλ' οὐχ ὅσαι πώποτ' ἀνάστατοι γεγόνασι. τοῦτο μὲν γάρ, εἰ καὶ παλαιότερον

Reisk.

εἰπεῖν ἐστι, τὴν Τροίαν τίς οὐκ ἀκήκοεν, ὅτι μεγίστη γεγενημένη τῶν τότε πόλεων καὶ πάσης ἐπάρξασα τῆς Ἀσίας, ὡς ἅπαξ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων κατεσκάφη, τὸν αἰῶνα ἀοίκητός ἐστι; τοῦτο δὲ Μεσσήνην πεντακοσίοις ἔτεσιν ὕστερον ἐκ τῶν τυχόντων ἀνθρώπων συνοικισθεῖσαν;

Ἴσως οὖν τῶν συνηγόρων αὐτῷ τολμήσει τις εἰπεῖν, 63 cap. 16.
μικρὸν τὸ πρᾶγμα ποιῶν, ὡς οὐδὲν ἂν παρ' ἕνα ἄνθρωπον ἐγένετο τούτων· | καὶ οὐκ αἰσχύνονται τοιαύτην ἀπολογίαν ποιούμενοι πρὸς ὑμᾶς, ἐφ' ᾗ δικαίως ἂν ἀποθάνοιεν. εἰ μὲν γὰρ ὁμολογοῦσι τὴν πατρίδα αὐτὸν ἐκλιπεῖν, τοῦτο συγχωρήσαντες ὑμᾶς ἐάτωσαν διαγνῶναι περὶ τοῦ μεγέθους· εἰ δ' ὅλως μηδὲν τούτων πεποίηκεν, οὐ μανία δή που τοῦτο λέγειν ὡς οὐδὲν ἂν γένηται
παρὰ τοῦτον; ἡγοῦμαι δ' ἔγωγε, ὦ ἄνδρες, τοὐναντίον 64
τούτοις, παρὰ τοῦτον εἶναι τῇ πόλει τὴν σωτηρίαν. ἡ γὰρ πόλις οἰκεῖται κατὰ τὴν ἰδίαν ἑκάστου μοῖραν φυλαττομένη· ὅταν οὖν ταύτην ἐφ' ἑνός τις παρίδῃ, λέληθεν ἑαυτὸν ἐφ' ἁπάντων τοῦτο πεποιηκώς. καίτοι ῥᾴδιόν ἐστιν, ὦ ἄνδρες, πρὸς τὰς τῶν ἀρχαίων νομοθετῶν
διανοίας ἀποβλέψαντας τὴν ἀλήθειαν εὑρεῖν. ἐκεῖνοι 65
γὰρ οὐ τῷ μὲν ἑκατὸν τάλαντα κλέψαντι θάνατον ἔταξαν, τῷ δὲ δέκα δραχμὰς ἔλαττον ἐπιτίμιον· οὐδὲ τὸν μὲν μεγάλα ἱεροσυλήσαντα ἀπέκτειναν, τὸν δὲ μικρὰ ἐλάττονι τιμωρίᾳ ἐκόλαζον· οὐδὲ τὸν μὲν οἰκέτην ἀποκτείναντα ἀργυρίῳ ἐζημίουν, τὸν δὲ ἐλεύθερον εἶργον τῶν νόμων· ἀλλ' ὁμοίως ἐπὶ πᾶσι καὶ τοῖς ἐλαχίστοις παρανομήμασι θάνατον ὥρισαν εἶναι
τὴν ζημίαν. οὐ γὰρ πρὸς τὸ ἴδιον ἕκαστος αὐτῶν 66
ἀπέβλεπε τοῦ γεγενημένου πράγματος, οὐδ' ἐντεῦθεν τὸ μέγεθος τῶν ἁμαρτημάτων ἐλάμβανον, ἀλλ' αὐτὸ ἐσκόπουν τοῦτο, εἰ πέφυκε τὸ ἀδίκημα τοῦτο ἐπὶ πλεῖον

ἐλθὸν μέγα βλάπτειν τοὺς ἀνθρώπους. καὶ γὰρ ἄτοπον
ἄλλως πως περὶ τούτου ἐξετάζειν. φέρε γάρ, ὦ ἄνδρες,
εἴ τις ἕνα νόμον εἰς τὸ Μητρῷον ἐλθὼν ἐξαλείψειεν, εἶτ'
ἀπολογοῖτο ὡς οὐδὲν παρὰ τοῦτον τῇ πόλει ἐστίν, ἆρ'
οὐκ ἂν ἀπεκτείνατ' αὐτόν; ἐγὼ μὲν οἶμαι δικαίως,
67 εἴπερ ἐμέλλετε καὶ τοὺς ἄλλους σώζειν. τὸν αὐτὸν
τοίνυν τρόπον κολαστέον ἐστὶ τοῦτον, εἰ μέλλετε τοὺς
ἄλλους πολίτας βελτίους ποιήσειν· καὶ οὐ τοῦτο λο-
γιεῖσθε εἰ εἷς ἐστι μόνος ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' εἰς τὸ πρᾶ-
γμα. ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι τὸ μὴ πολλοὺς τοιούτους γε-
νέσθαι ἡμέτερον εὐτύχημα εἶναι, τοῦτον μέντοι διὰ τοῦτο
μείζονος τιμωρίας ἄξιον εἶναι τυχεῖν, ὅτι μόνος τῶν
ἄλλων πολιτῶν οὐ κοινὴν ἀλλ' ἰδίαν τὴν σωτηρίαν
ἐξήτησεν.

68 cap.17. Ἀγανακτῶ δὲ μάλιστα, ὦ ἄνδρες, ἐπειδὰν ἀκούσω
τῶν μετὰ τούτου τινὸς λέγοντος ὡς οὐκ ἔστι τοῦτο
προδιδόναι, εἴ τις ᾤχετο ἐκ τῆς πόλεως· καὶ γὰρ οἱ
πρόγονοί ποθ' ἡμῶν τὴν πόλιν καταλιπόντες, ὅτε πρὸς
Ξέρξην ἐπολέμουν, εἰς Σαλαμῖνα διέβησαν. καὶ οὕτως
ἐστὶν ἀνόητος καὶ παντάπασιν ὑμῶν καταπεφρονηκώς,
ὥστε τὸ κάλλιστον τῶν ἔργων πρὸς τὸ αἴσχιστον
69 συμβαλεῖν ἠξίωσε. ποῦ γὰρ οὐ περιβόητος ἐκείνων
τῶν ἀνδρῶν ἡ ἀρετὴ γέγονε; τίς δ' οὕτως ἢ φθονερός
ἐστιν ἢ παντάπασιν ἀφιλότιμος, ὃς οὐκ ἂν εὔξαιτο τῶν
ἐκείνοις πεπραγμένων μετασχεῖν; οὐ γὰρ τὴν πόλιν
ἐξέλιπον ἀλλὰ τὸν τόπον μετήλλαξαν, πρὸς τὸν ἐπιόντα
70 κίνδυνον καλῶς βουλευσάμενοι. Ἐτεόνικος μὲν γὰρ
ὁ Λακεδαιμόνιος καὶ Ἀδείμαντος ὁ Κορίνθιος καὶ
τὸ Αἰγινητῶν ναυτικὸν ὑπὸ νύκτα τὴν σωτηρίαν αὑτοῖς
ἔμελλον πορίζεσθαι· ἐγκαταλειπόμενοι δὲ οἱ πρόγονοι
ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων βίᾳ καὶ τοὺς ἄλλους ἠλευ-
θέρωσαν, ἀναγκάσαντες ἐν Σαλαμῖνι μετ' αὐτῶν πρὸς

τοὺς βαρβάρους ναυμαχεῖν. μόνοι δὲ ἀμφοτέρων περι-
γεγόνασι, καὶ τῶν πολεμίων καὶ τῶν συμμάχων, ὡς
ἑκατέρων προσῆκε, τοὺς μὲν εὐεργετοῦντες, τοὺς δὲ
μαχόμενοι νικῶντες. ἆρά γε ὅμοιον τῷ φεύγοντι τὴν
πατρίδα τεττάρων ἡμερῶν πλοῦν εἰς Ῥόδον; ἢ που 71
ταχέως ἂν ἠνέσχετό τις ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν τοιοῦτον
ἔργον, ἀλλ' οὐκ ἂν κατέλευσαν τὸν καταισχύνοντα τὴν
αὑτῶν ἀριστείαν. οὕτω γοῦν ἐφίλουν τὴν πατρίδα
πάντες, ὥστε τὸν παρὰ Ξέρξου πρεσβευτὴν Ἀλέξανδρον,
φίλον ὄντα αὐτοῖς πρότερον, ὅτι γῆν καὶ ὕδωρ ᾔτησε,
μικροῦ δεῖν κατέλευσαν. ὅπου δὲ καὶ τοῦ λόγου τιμωρίαν
ἠξίουν λαμβάνειν, ἢ που τὸν ἔργῳ παραδόντα τὴν πό-
λιν ὑποχείριον τοῖς πολεμίοις οὐ μεγάλαις ἂν ζημίαις
ἐκόλασαν. | τοιγαροῦν τοιαύταις χρώμενοι γνώμαις 72
ἐνενήκοντα μὲν ἔτη τῶν Ἑλλήνων ἡγεμόνες κατέστησαν,
Φοινίκην δὲ καὶ Κιλικίαν ἐπόρθησαν, ἐπ' Εὐρυμέδοντι
δὲ καὶ πεζομαχοῦντες καὶ ναυμαχοῦντες ἐνίκησαν,
ἑκατὸν δὲ τριήρεις τῶν βαρβάρων αἰχμαλώτους ἔλαβον,
ἅπασαν δὲ τὴν Ἀσίαν κακῶς ποιοῦντες περιέπλευσαν,
καὶ τὸ κεφάλαιον τῆς νίκης, οὐ τὸ ἐν Σαλαμῖνι τρό- 73
παιον ἀγαπήσαντες ἔστησαν, ἀλλ' ὅρους τοῖς βαρβάροις
πήξαντες τοὺς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος, καὶ
τούτους κωλύσαντες ὑπερβαίνειν, συνθήκας ἐποιήσαντο
μακρῷ μὲν πλοίῳ μὴ πλεῖν ἐντὸς Κυανέων καὶ Φασήλι-
δος, τοὺς δ' Ἕλληνας αὐτονόμους εἶναι, μὴ μόνον τοὺς
τὴν Εὐρώπην ἀλλὰ καὶ τοὺς τὴν Ἀσίαν κατοικοῦντας.
καίτοι οἴεσθε ἄν, εἰ τῇ Λεωκράτους διανοίᾳ χρησάμενοι 74
πάντες ἔφυγον, τούτων ἄν τι γενέσθαι τῶν καλῶν ἔργων,
ἢ ταύτην ἂν ἔτι τὴν χώραν κατοικεῖν ὑμᾶς; χρὴ τοίνυν,
ὦ ἄνδρες, ὥσπερ τοὺς ἀγαθοὺς ἐπαινεῖτε καὶ τιμᾶτε,
οὕτω καὶ τοὺς κακοὺς μισεῖν τε καὶ κολάζειν, ἄλλως τε
καὶ Λεωκράτην, ὃς οὔτε ἔδεισεν οὔτε ᾐσχύνθη ὑμᾶς.
p. 164—188.

75 cap.18. Καίτοι ὑμεῖς τίνα τρόπον νενομίκατε περὶ τούτων, καὶ πῶς ἔχετε ταῖς διανοίαις, θεωρήσατε. ἄξιον γὰρ ὅμως καίπερ πρὸς εἰδότας διελθεῖν· ἐγκώμιον γὰρ νὴ τὴν Ἀθηνᾶν εἰσι τῆς πόλεως οἱ παλαιοὶ νόμοι καὶ τὰ ἔθη τῶν ἐξ ἀρχῆς ταῦτα κατασκευασάντων, οἷς ἂν προσ-έχητε, τὰ δίκαια ποιήσετε καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις σεμνοὶ
76 καὶ ἄξιοι τῆς πόλεως δόξετ' εἶναι. ὑμῖν γάρ ἐστιν ὅρκος, ὃν ὀμνύουσι πάντες οἱ πολῖται, ἐπειδὰν εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον ἐγγραφῶσι καὶ ἔφηβοι γένωνται, μήτε τὰ ἱερὰ ὅπλα καταισχυνεῖν μήτε τὴν τάξιν λείψειν, ἀμυνεῖν δὲ τῇ πατρίδι καὶ ἀμείνω παραδώσειν. ὃν εἰ μὲν ὀμώμοκε Λεωκράτης, φανερῶς ἐπιώρκηκεν, καὶ οὐ μόνον ὑμᾶς ἠδίκηκεν ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ θεῖον ἠσέβηκεν· εἰ δὲ μὴ ὀμώμοκεν, εὐθὺς δῆλός ἐστι παρασκευασάμενος οὐδὲν ποιήσειν τῶν δεόντων, ἀνθ' ὧν δικαίως ἂν αὐτὸν καὶ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ὑπὲρ τῶν θεῶν τιμωρήσεσθε.
77 βούλομαι δὲ ὑμᾶς ἀκοῦσαι τοῦ ὅρκου. Λέγε, γραμματεῦ.

ΟΡΚΟΣ.

Καλός γε, ὦ ἄνδρες, καὶ ὅσιος ὁ ὅρκος. παρὰ τοῦτον τοίνυν ἅπαντα πεποίηκε Λεωκράτης. καίτοι πῶς ἂν ἄνθρωπος γένοιτο ἀνοσιώτερος ἢ μᾶλλον προδότης τῆς πατρίδος; τίνα δ' ἂν τρόπον ὅπλα καταισχύνειέ τις μᾶλλον, ἢ εἰ λαβεῖν μὴ θέλει καὶ τοὺς πολεμίους ἀμύνασθαι; πῶς δ' οὐ καὶ τὸν παραστάτην καὶ τὴν τάξιν λέλοιπεν
78 ὁ μηδὲ τάξαι τὸ σῶμα παρασχών; ποῦ δ' ὑπὲρ ὁσίων καὶ ἱερῶν ἤμυνεν ἂν ὁ μηδένα κίνδυνον ὑπομείνας; τίνι δ' ἂν τὴν πατρίδα παρέδωκε μείζονα προδοσίᾳ; τὸ γὰρ τούτου μέρος ἐκλελειμμένη τοῖς πολεμίοις ὑποχειρίός ἐστιν. εἶτα τοῦτον οὐκ ἀποκτενεῖτε τὸν ἁπάσαις ταῖς ἀδικίαις ἔνοχον ὄντα; τίνας οὖν τιμωρήσεσθε; τοὺς ἐν

τι τούτων ἡμαρτηκότας; ῥᾴδιον ἔσται παρ' ὑμῖν ἄρα μεγάλα ἀδικεῖν, εἰ φανεῖσθε ἐπὶ τοῖς μικροῖς μᾶλλον ὀργιζόμενοι.

Καὶ μήν, ὦ ἄνδρες, καὶ τοῦθ' ὑμᾶς δεῖ μαθεῖν, 79 cap. 19.
ὅτι τὸ συνέχον τὴν δημοκρατίαν ὅρκος ἐστί. τρία γάρ ἐστιν ἐξ ὧν ἡ πολιτεία συνέστηκεν, ὁ ἄρχων, ὁ δικαστής, ὁ ἰδιώτης. τούτων τοίνυν ἕκαστος ταύτην πίστιν δίδωσιν, εἰκότως· τοὺς μὲν γὰρ ἀνθρώπους πολλοὶ ἤδη ἐξαπατήσαντες καὶ διαλαθόντες οὐ μόνον τῶν παρόντων κινδύνων ἀπελύθησαν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἄλλον χρόνον ἀθῷοι τῶν ἀδικημάτων τούτων εἰσί· τοὺς δὲ θεοὺς οὔτ' ἂν ἐπιορκήσας τις λάθοι οὔτ' ἂν ἐκφύγοι τὴν ἀπ' αὐτῶν τιμωρίαν, ἀλλ' εἰ μὴ αὐτός, οἱ παῖδές γε καὶ τὸ γένος ἅπαν τὸ τοῦ ἐπιορκήσαντος μεγάλοις ἀτυχήμασι περιπίπτει. διόπερ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ταύτην πίστιν ἔδο- 80
σαν αὐτοῖς ἐν Πλαταιαῖς πάντες οἱ Ἕλληνες, ὅτε ἔμελλον παραταξάμενοι μάχεσθαι πρὸς τὴν Ξέρξου δύναμιν, οὐ παρ' αὐτῶν εὑρόντες, ἀλλὰ μιμησάμενοι τὸν παρ' ὑμῖν εἰθισμένον ὅρκον. ὃν ἄξιόν ἐστιν ἀκοῦσαι· καὶ γὰρ παλαιῶν ὄντων τῶν τότε πεπραγμένων ὅμως συχνῶς ἔστιν ἐν τοῖς γεγραμμένοις ἰδεῖν τὴν ἐκείνων | ἀρετήν. Καί μοι ἀναγίνωσκε αὐτόν.

ΟΡΚΟΣ. Οὐ ποιήσομαι περὶ πλείονος τὸ ζῆν τῆς ἐλευ- 81
θερίας, οὐδ' ἐγκαταλείψω τοὺς ἡγεμόνας οὔτε ζῶντας οὔτε ἀποθανόντας, ἀλλὰ τοὺς ἐν τῇ μάχῃ τελευτήσαντας τῶν συμμάχων ἅπαντας θάψω. καὶ κρατήσας τῷ πολέμῳ τοὺς βαρβάρους τῶν μὲν μαχεσαμένων ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος πόλεων οὐδεμίαν ἀνάστατον ποιήσω, τὰς δὲ τὰ τοῦ βαρβάρου προελομένας ἁπάσας δεκατεύσω· καὶ τῶν ἱερῶν τῶν ἐμπρησθέντων καὶ καταβληθέντων ὑπὸ τῶν βαρβάρων οὐδὲν ἀνοικοδομήσω παντάπασιν, ἀλλ' ὑπόμνημα τοῖς ἐπιγινομένοις ἐάσω καταλείπεσθαι τῆς τῶν βαρβάρων ἀσεβείας.

p. 188—193.

82 *Οὕτω τοίνυν, ὦ ἄνδρες, σφόδρα ἐνέμειναν ἐν τούτῳ πάντες, ὥστε καὶ τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὔνοιαν μεθ' ἑαυτῶν ἔσχον βοηθόν, καὶ πάντων τῶν Ἑλλήνων ἀνδρῶν ἀγαθῶν γενομένων πρὸς τὸν κίνδυνον μάλιστα ἡ πόλις ὑμῶν εὐδοκίμησεν. ὃ καὶ πάντων ἂν εἴη δεινότατον, τοὺς μὲν προγόνους ὑμῶν ἀποθνήσκειν τολμᾷν ὥστε μὴ τὴν πόλιν ἀδοξεῖν, ὑμᾶς δὲ μὴ κολάζειν τοὺς καταισχύναντας αὐτήν, ἀλλὰ περιορᾷν τὴν κοινὴν καὶ μετὰ πολλῶν πόνων συνειλεγμένην εὔκλειαν, ταύτην διὰ τὴν τῶν τοιούτων ἀνδρῶν πονηρίαν καταλυομένην.*

83 cap. 20. *Καίτοι, ὦ ἄνδρες, μόνοις ὑμῖν τῶν Ἑλλήνων οὐκ ἔστιν οὐδὲν τούτων περιιδεῖν. βούλομαι δὲ μικρὰ τῶν παλαιῶν ὑμῖν διελθεῖν, οἷς παραδείγμασι χρώμενοι καὶ περὶ τούτων καὶ περὶ τῶν ἄλλων βέλτιον βουλεύσεσθε. τοῦτο γὰρ ἔχει μέγιστον ἡ πόλις ἡμῶν ἀγαθόν, ὅτι τῶν καλῶν ἔργων παράδειγμα τοῖς Ἕλλησι γέγονεν· ὅσον γὰρ τῷ χρόνῳ πασῶν ἐστιν ἀρχαιοτάτη, τοσοῦτον οἱ πρόγονοι ἡμῶν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἀρετῇ διενηνό-*
84 *χασιν. Ἐπὶ Κόδρου γὰρ βασιλεύοντος Πελοποννησίοις γενομένης ἀφορίας κατὰ τὴν χώραν αὐτῶν ἔδοξε στρατεύειν ἐπὶ τὴν πόλιν ἡμῶν καὶ ἡμῶν τοὺς προγόνους ἐξαναστήσαντας κατανείμασθαι τὴν χώραν. καὶ πρῶτον μὲν εἰς Δελφοὺς ἀποστείλαντες τὸν θεὸν ἐπηρώτων εἰ [ἐπι]λήψονται τὰς Ἀθήνας· ἀνελόντος δὲ τοῦ θεοῦ αὐτοῖς ὅτι τὴν πόλιν αἱρήσουσιν, ἐὰν μὴ τὸν βασιλέα τῶν Ἀθηναίων Κόδρον ἀποκτείνωσιν,*
85 *ἐστράτευον ἐπὶ τὰς Ἀθήνας. Κλεόμαντις δὲ τῶν Δελφῶν τις πυθόμενος τὸ χρηστήριον δι' ἀπορρήτων ἐξήγγελλε τοῖς Ἀθηναίοις· οὕτως οἱ πρόγονοι ἡμῶν, ὡς ἔοικε, καὶ τοὺς ἔξωθεν ἀνθρώπους εὔνους ἔχοντες διετέλουν. ἐμβαλόντων δὲ τῶν Πελοποννησίων*

Reisk.

εἰς τὴν Ἀττικὴν τί ποιοῦσιν οἱ πρόγονοι ἡμῶν, ἄνδρες
δικασταί; οὐ καταλιπόντες τὴν χώραν ὥσπερ Λεωκρά-
της ᾤχοντο, οὐδ' ἔκδοτον τὴν θρεψαμένην καὶ τὰ ἱερὰ
τοῖς πολεμίοις παρέδοσαν, ἀλλ' ὀλίγοι ὄντες κατακλει-
σθέντες ἐπολιορκοῦντο καὶ διεκαρτέρουν εἰς τὴν πα-
τρίδα. καὶ οὕτως ἦσαν, ὦ ἄνδρες, γενναῖοι οἱ τότε βα- 86
σιλεύοντες, ὥστε προῃροῦντο ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τῆς τῶν
ἀρχομένων σωτηρίας μᾶλλον ἢ ζῶντες ἑτέραν μεταλλά-
ξαι τὴν χώραν. φασὶ γοῦν τὸν Κόδρον παραγγείλαντα
τοῖς Ἀθηναίοις προσέχειν ὅταν τελευτήσῃ τὸν βίον, λα-
βόντα πτωχικὴν στολὴν ὅπως ἂν ἀπατήσῃ τοὺς πολε-
μίους, κατὰ τὰς πύλας ὑποδύντα φρύγανα συλλέγειν
πρὸ τῆς πόλεως, προσελθόντων δ' αὐτῷ δυοῖν ἀνδρῶν
ἐκ τοῦ στρατοπέδου καὶ τὰ κατὰ τὴν πόλιν πυνθανομέ-
νων τὸν ἕτερον αὐτῶν ἀποκτεῖναι τῷ δρεπάνῳ προσπε-
σόντα· τὸν δὲ περιλελειμμένον, παροξυνθέντα τῷ Κό- 87
δρῳ καὶ νομίσαντα πτωχὸν εἶναι, σπασάμενον τὸ ξίφος
ἀποκτεῖναι τὸν Κόδρον. τούτων δὲ γενομένων οἱ μὲν
Ἀθηναῖοι κήρυκα πέμψαντες ἠξίουν δοῦναι τὸν βασι-
λέα θάψαι, λέγοντες αὐτοῖς ἅπασαν τὴν ἀλήθειαν· οἱ
δὲ Πελοποννήσιοι τοῦτον μὲν ἀπέδοσαν, γνόντες δὲ ὡς
οὐκέτι δυνατὸν αὐτοῖς τὴν χώραν κατασχεῖν ἀπεχώρη-
σαν. τῷ δὲ Κλεομάντει τῷ Δελφῷ ἡ πόλις αὐτῷ τε καὶ
ἐκγόνοις ἐν Πρυτανείῳ ἀίδιον σίτησιν ἔδοσαν. Ὁρᾶτε· 88
ὁμοίως ἐφίλουν | τὴν πατρίδα Λεωκράτει οἱ τότε βασι-
λεύοντες, οἵ γε προῃροῦντο τοὺς πολεμίους ἐξαπατῶν-
τες ἀποθνήσκειν ὑπὲρ αὐτῆς καὶ τὴν ἰδίαν ψυχὴν ἀντὶ
τῆς κοινῆς σωτηρίας ἀντικαταλλάττεσθαι. τοιγαροῦν
μονώτατοι ἐπώνυμοι τῆς χώρας εἰσίν, ἰσοθέων τιμῶν
τετυχηκότες, εἰκότως· ὑπὲρ ἧς γὰρ οὕτω σφόδρα
ἐσπούδαζον, δικαίως ταύτην καὶ τεθνεῶτες ἐκληρονό-
μουν. ἀλλὰ Λεωκράτης οὔτε ζῶν οὔτε τεθνεὼς δικαίως 89

p. 194—197.

ἂν αὐτῆς μετάσχοι, μονώτατος δ' ἂν προσηκόντως ἐξορισθείη τῆς χώρας ἣν ἐγκαταλιπὼν τοῖς πολεμίοις ᾤχετο· οὐδὲ γὰρ καλὸν τὴν αὐτὴν καλύπτειν τοὺς τῇ ἀρετῇ διαφέροντας καὶ τὸν κάκιστον πάντων ἀνθρώπων.

90 cap. 21. Καίτοι γε ἐπεχείρησεν εἰπεῖν, ὃ καὶ νῦν ἴσως ἐρεῖ πρὸς ὑμᾶς, ὡς οὐκ ἄν ποτε ὑπομεῖναι τὸν ἀγῶνα τοῦτον συνειδὼς ἑαυτῷ τοιοῦτόν τι διαπεπραγμένῳ· ὥσπερ οὐ πάντας καὶ τοὺς κλέπτοντας καὶ ἱεροσυλοῦντας τούτῳ τῷ τεκμηρίῳ χρωμένους. οὐ γὰρ τοῦ πράγματός ἐστι σημεῖον, ὡς οὐ πεποιήκασιν, ἀλλὰ τῆς ἀναιδείας ἣν ἔχουσιν. οὐ γὰρ τοῦτο δεῖ λέγειν, ἀλλ' ὡς οὐκ ἐξέπλευσεν οὐδὲ τὴν πόλιν ἐγκατέλιπεν οὐδ' ἐν Μεγάροις κατ-
91 ᾤκησε· ταῦτά ἐστι τεκμήρια τοῦ πράγματος, ἐπεί γε τὸ ἐλθεῖν τοῦτον, οἶμαι θεόν τινα αὐτὸν ἐπ' αὐτὴν ἀγαγεῖν τὴν τιμωρίαν, ἵν' ἐπειδὴ τὸν εὐκλεᾶ κίνδυνον ἔφυγε, τοῦ ἀκλεοῦς καὶ ἀδόξου θανάτου τύχοι, καὶ οὓς προὔδωκε, τούτοις ὑποχείριον αὐτὸν καταστήσειεν. ἑτέρωθι μὲν γὰρ ἀτυχῶν οὔπω δῆλον εἰ διὰ ταῦτα δίκην δίδωσιν· ἐνταῦθα δὲ παρ' οἷς προὔδωκε, φανερόν ἐστιν ὅτι τῶν αὑτοῦ παρανομημάτων ὑπέχει ταύτην
92 τὴν τιμωρίαν. οἱ γὰρ θεοὶ οὐδὲν πρότερον ποιοῦσιν ἢ τῶν πονηρῶν ἀνθρώπων τὴν διάνοιαν παράγουσι· καί μοι δοκοῦσι τῶν ἀρχαίων τινὲς ποιητῶν ὥσπερ χρησμοὺς γράψαντες τοῖς ἐπιγενομένοις τάδε τὰ ἰαμβεῖα καταλιπεῖν·

ὅταν γὰρ ὀργὴ δαιμόνων βλάπτῃ τινά,
τοῦτ' αὐτὸ πρῶτον, ἐξαφαιρεῖται φρενῶν
τὸν νοῦν τὸν ἐσθλόν, εἰς δὲ τὴν χείρω τρέπει
γνώμην, ἵν' εἰδῇ μηδὲν ὧν ἁμαρτάνει.

93 cap. 22. τίς γὰρ οὐ μέμνηται τῶν πρεσβυτέρων ἢ τῶν νεωτέρων οὐκ ἀκήκοε Καλλίστρατον, οὗ θάνατον ἡ πόλις κατ-

ἔγνω, τοῦτον φυγόντα, καὶ τοῦ θεοῦ τοῦ ἐν Δελφοῖς ἀκούσαντα ὅτι ἂν ἔλθῃ Ἀθήναζε τεύξεται τῶν νόμων, ἀφικόμενον καὶ ἐπὶ τὸν βωμὸν τῶν δώδεκα θεῶν καταφυγόντα καὶ οὐδὲν ἧττον ὑπὸ τῆς πόλεως ἀποθανόντα; δικαίως· τὸ γὰρ τῶν νόμων τοῖς ἠδικηκόσι τυχεῖν τιμωρία ἐστίν. ὁ δέ γε θεὸς ὀρθῶς ἀπέδωκε τοῖς ἠδικημένοις κολάσαι τὸν αἴτιον· δεινὸν γὰρ ἂν εἴη εἰ ταὐτὰ σημεῖα τοῖς εὐσεβέσι καὶ τοῖς κακούργοις φαίνονται.

Ἡγοῦμαι δ' ἔγωγε, ὦ ἄνδρες, τὴν τῶν θεῶν ἐπιμέ- 94
λειαν πάσας μὲν τὰς ἀνθρωπίνας πράξεις ἐπισκοπεῖν, μάλιστα δὲ τὴν περὶ τοὺς γονέας καὶ τοὺς τετελευτηκότας καὶ τὴν πρὸς αὐτοὺς εὐσέβειαν, εἰκότως· παρ' ὧν γὰρ τὴν ἀρχὴν τοῦ ζῆν εἰλήφαμεν καὶ πλεῖστα ἀγαθὰ πεπόνθαμεν, εἰς τούτους μὴ ὅτι ἁμαρτεῖν ἀλλ' ὅτι μὴ εὐεργετοῦντας τὸν αὑτῶν βίον καταναλῶσαι μέγιστον ἀσέβημά ἐστι. λέγεται γοῦν ἐν Σικελίᾳ (εἰ γὰρ καὶ μυ- 95
θωδέστερόν ἐστιν, ἀλλ' ἁρμόσει καὶ ὑμῖν ἅπασι τοῖς νεω- cap.23.
τέροις ἀκοῦσαι) ἐκ τῆς Αἴτνης ῥύακα πυρὸς γενέσθαι· τοῦτον δὲ ῥεῖν φασιν ἐπὶ τὴν ἄλλην χώραν καὶ δὴ καὶ πρὸς πόλιν τινὰ τῶν ἐκεῖ κατοικουμένων. τοὺς μὲν οὖν ἄλλους ὁρμῆσαι πρὸς φυγήν, τὴν αὑτῶν σωτηρίαν ζητοῦντας, ἕνα δέ τινα τῶν νεωτέρων, ὁρῶντα τὸν πατέρα πρεσβύτερον ὄντα καὶ οὐχὶ δυνάμενον ἀποχωρεῖν ἀλλὰ ἐγκαταλαμβανόμενον, ἀράμενον φέρειν. φορτίου δ' οἶμαι προσγενομένου καὶ αὐτὸς ἐγκατελήφθη. 96
ὅθεν δὴ καὶ ἄξιον θεωρῆσαι τὸ θεῖον, ὅτι τοῖς ἀνδράσι τοῖς ἀγαθοῖς εὐμενῶς ἔχει. λέγεται γὰρ κύκλῳ | τὸν τόπον ἐκεῖνον περιρρεῦσαι τὸ πῦρ καὶ σωθῆναι τούτους μόνους, ἀφ' ὧν καὶ τὸ χωρίον ἔτι καὶ νῦν προσαγορεύεσθαι τῶν εὐσεβῶν χῶρον· τοὺς δὲ ταχεῖαν τὴν ἀποχώρησιν ποιησαμένους καὶ τοὺς ἑαυτῶν

97 γονεῖς ἅπαντας ἐγκαταλιπόντας ἀπολέσθαι. ὥστε καὶ
ὑμᾶς δεῖν τὴν παρὰ θεῶν ἔχοντας μαρτυρίαν ὁμογνωμό-
νως τοῦτον κολάζειν τὸν ἅπασι τοῖς μεγίστοις ἀδικήμα-
σιν ἔνοχον ὄντα κατὰ τὸ ἑαυτοῦ μέρος. τοὺς μὲν γὰρ
θεοὺς τὰς πατρίους τιμὰς ἀπεστέρηκε, τοὺς δὲ γονεῖς
τοῖς πολεμίοις ἐγκατέλιπε, τοὺς δὲ τετελευτηκότας τῶν
νομίμων οὐκ εἴασε τυχεῖν.
98 cap. 24. Καίτοι σκέψασθε, ὦ ἄνδρες· οὐ γὰρ ἀποστήσο-
μαι τῶν παλαιῶν· ἐφ' οἷς γὰρ ἐκεῖνοι ποιοῦντες ἐφι-
λοτιμοῦντο, ταῦτα δικαίως ἂν ὑμεῖς ἀκούσαντες ἀπο-
δέχοισθε. φασὶ γὰρ Εὔμολπον τὸν Ποσειδῶνος καὶ
Χιόνης μετὰ Θρᾳκῶν ἐλθεῖν τῆς χώρας ταύτης ἀμ-
φισβητοῦντα, τυχεῖν δὲ κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους
βασιλεύοντα Ἐρεχθέα, γυναῖκα ἔχοντα Πραξιθέαν τὴν
99 Κηφισοῦ θυγατέρα. μεγάλου δὲ στρατοπέδου μέλ-
λοντος αὐτοῖς εἰσβάλλειν εἰς τὴν χώραν, εἰς Δελφοὺς
ἰὼν ἠρώτα τὸν θεὸν τί ποιῶν ἂν νίκην λάβοι παρὰ
τῶν πολεμίων. χρήσαντος δ' αὐτῷ τοῦ θεοῦ, τὴν
θυγατέρα εἰ θύσειε πρὸ τοῦ συμβαλεῖν τὼ στρατο-
πέδω, κρατήσειν τῶν πολεμίων, ὁ δὲ τῷ θεῷ πειθό-
μενος τοῦτ' ἔπραξε καὶ τοὺς ἐπιστρατευομένους ἐκ
100 τῆς χώρας ἐξέβαλε. διὸ καὶ δικαίως ἄν τις Εὐριπί-
δην ἐπαινέσειεν, ὅτι τά τε ἄλλ' ὢν ἀγαθὸς ποιητὴς
καὶ τοῦτον τὸν μῦθον προείλετο ποιῆσαι, ἡγούμενος
κάλλιστον ἂν γενέσθαι τοῖς πολίταις παράδειγμα τὰς
ἐκείνων πράξεις, πρὸς ἃς ἀποβλέποντας καὶ θεωροῦν-
τας συνεθίζεσθαι ταῖς ψυχαῖς τὸ τὴν πατρίδα φιλεῖν.
ἄξιον δέ, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ τῶν ἰαμβείων ἀκοῦ-
σαι ἃ πεποίηκε λέγουσαν τὴν μητέρα τῆς παιδός.
ὄψεσθε γὰρ ἐν αὐτοῖς μεγαλοψυχίαν καὶ γενναιότητα
ἀξίαν καὶ τῆς πόλεως καὶ τοῦ γενέσθαι Κηφισοῦ
θυγατέρα.

τὰς χάριτας ὅστις εὐγενῶς χαρίζεται,
ἥδιον ἐν βροτοῖσιν· οἳ δὲ δρῶσι μέν,
χρόνῳ δὲ δρῶσι, δυσγενέστερον ....
ἐγὼ δὲ δώσω τὴν ἐμὴν παῖδα κτανεῖν·
λογίζομαι δὲ πολλά· πρῶτα μὲν πόλιν
οὐκ ἄν τιν' ἄλλην τῆσδε βελτίω λάβοιν·
ᾗ πρῶτα μὲν λεὼς οὐκ ἐπακτὸς ἄλλοθεν,
αὐτόχθονες δ' ἔφυμεν· αἱ δ' ἄλλαι πόλεις,
πεσσῶν ὁμοίαις διαφοραῖς ἐκτισμέναι,
ἄλλαι παρ' ἄλλων εἰσὶν εἰσαγώγιμοι.
ὅστις δ' ἀπ' ἄλλης πόλεος οἰκίζει πόλιν,
ἁρμὸς πονηρὸς ὥσπερ ἐν ξύλῳ παγείς,
λόγῳ πολίτης ἐστί, τοῖς δ' ἔργοισιν οὔ.
ἔπειτα τέκνα τοῦδ' ἕκατι τίκτομεν,
ὡς θεῶν τε βωμοὺς πατρίδα τ' ἐκρυώμεθα.
πόλεως δ' ἁπάσης τοὔνομ' ἕν, πολλοὶ δέ νιν
ναίουσι· τούτους πῶς διαφθεῖραί με χρή,
ἐξὸν προπάντων μίαν ὑπὲρ δοῦναι θανεῖν;
εἴ περ γὰρ ἀριθμὸν οἶδα καὶ τοὐλάσσονος
τὸ μεῖζον, οὑνὸς οἶκος οὐ πλεῖον σθένει
πταίσας ἁπάσης πόλεος, οὐδ' ἴσον φέρει.
εἰ δ' ἦν ἐν οἴκοις ἀντὶ θηλειῶν στάχυς
ἄρσην, πόλιν δὲ πολεμία κατεῖχε φλόξ,
οὐκ ἄν νιν ἐξέπεμπον εἰς μάχην δορός
θάνατον προταρβοῦσ'· ἀλλ' ἔμοιγ' ἔστω τέκνα,
ἃ καὶ μάχοιτο καὶ μετ' ἀνδράσι πρέποι,
μὴ σχήματ' ἄλλως ἐν πόλει πεφυκότα.
τὰ μητέρων δὲ δάκρυ', ὅταν πέμπῃ τέκνα,
πολλοὺς ἐθήλυν' εἰς μάχην ὁρμωμένους.
μισῶ γυναῖκας αἵτινες πρὸ τοῦ καλοῦ
ζῆν παῖδας εἵλοντο καὶ παρῄνεσαν κακά.
καὶ μὴν θανόντες γ' ἐν μάχῃ πολλῶν μέτα

τύμβον τε κοινὸν ἔλαχον εὔκλειάν τ' ἴσην·
τῇ 'μῇ δὲ παιδὶ στέφανος εἷς μιᾷ μόνῃ
πόλεως θανούσῃ τῆσδ' ὕπερ δοθήσεται.
καὶ τὴν τεκοῦσαν καὶ σὲ δύο θ' ὁμοσπόρω
σώσει· τί τούτων οὐχὶ δέξασθαι καλόν;
τὴν οὐκ ἐμὴν πλὴν ἢ φύσει δώσω κόρην
θῦσαι πρὸ γαίας. εἰ γὰρ αἱρεθήσεται
πόλις, τί παίδων τῶν ἐμῶν μέτεστί μοι;
οὐκοῦν ἅπαντα τοὔν γ' ἐμοὶ σωθήσεται·
ἄρξουσιν ἄλλοι, τήνδ' ἐγὼ σώσω πόλιν.
ἐκεῖνο δ' οὗ τὸ πλεῖστον ἐν κοινῷ μέρος,
οὐκ ἔσθ' ἑκούσης τῆς ἐμῆς ψυχῆς ἄτερ
προγόνων παλαιὰ θέσμι' ὅστις ἐκβαλεῖ·
οὐδ' ἀντ' ἐλάας χρυσέας τε Γοργόνος
τρίαιναν ὀρθὴν στᾶσαν ἐν πόλεως βάθροις
Εὔμολπος οὐδὲ Θρᾷξ ἀναστέψει λεὼς
στεφάνοισι, Παλλὰς δ' οὐδαμοῦ τιμήσεται.
χρῆσθ', ὦ πολῖται, τοῖς ἐμοῖς λοχεύμασιν,
σώζεσθε, νικᾶτ'· ἀντὶ γὰρ ψυχῆς μιᾶς
οὐκ ἔσθ' ὅπως ὑμῖν ἐγὼ οὐ σώσω πόλιν.
ὦ πατρίς, εἴθε πάντες οἳ ναίουσί σε
οὕτω φιλοῖεν ὡς ἐγώ· καὶ ῥᾳδίως
οἰκοῖμεν ἄν σε, κοὐδὲν ἂν πάσχοις κακόν.

101 cap.25. Ταῦτα, ὦ ἄνδρες, τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐπαίδευε. φύσει γὰρ οὐσῶν φιλοτέκνων πασῶν τῶν γυναικῶν ταύτην ἐποίησε τὴν πατρίδα μᾶλλον τῶν παίδων φιλοῦσαν, ἐνδεικνύμενος ὅτι εἴπερ αἱ γυναῖκες τοῦτο τολμήσουσι ποιεῖν, τούς γε ἄνδρας ἀνυπέρβλητόν τινα δεῖ τὴν εὔνοιαν ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἔχειν, μηδὲ φεύγειν αὐτὴν ἐγκαταλιπόντας μηδὲ καταισχύνειν πρὸς ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας ὥσπερ Λεωκράτης.

102 cap.26. Βούλομαι δ' ὑμῖν καὶ τὸν Ὅμηρον παρασχέσθαι

ἐπαινῶν. οὕτω γὰρ ὑπέλαβον ὑμῶν οἱ πατέρες σπουδαῖον εἶναι ποιητήν, ὥστε νόμον ἔθεντο καθ' ἑκάστην πενταετηρίδα τῶν Παναθηναίων μόνου τῶν ἄλλων ποιητῶν ῥαψῳδεῖσθαι τὰ ἔπη, ἐπίδειξιν ποιούμενοι πρὸς τοὺς Ἕλληνας ὅτι τὰ κάλλιστα τῶν ἔργων προῃροῦντο, εἰκότως· οἱ μὲν γὰρ νόμοι διὰ τὴν συντομίαν οὐ διδάσκουσιν ἀλλ' ἐπιτάττουσιν ἃ δεῖ ποιεῖν, οἱ δὲ ποιηταὶ μιμούμενοι τὸν ἀνθρώπινον βίον, τὰ κάλλιστα τῶν ἔργων | ἐκλεξάμενοι, μετὰ λόγου καὶ
ἀποδείξεως τοὺς ἀνθρώπους συμπείθουσιν. Ἕκτωρ 103
γὰρ τοῖς Τρωσὶ παρακελευόμενος ὑπὲρ τῆς πατρίδος τάδε εἴρηκεν,

ἀλλὰ μάχεσθ' ἐπὶ νηυσὶ διαμπερές. ὃς δέ κεν ὕμεων
βλήμενος ἠὲ τυπεὶς θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ,
τεθνάτω. οὔ οἱ ἀεικὲς ἀμυνομένῳ περὶ πάτρης
τεθνάμεν· ἀλλ' ἄλοχός τε σόη καὶ νήπια τέκνα,
καὶ κλῆρος καὶ οἶκος ἀκήρατος, εἴ κεν Ἀχαιοὶ
οἴχωνται σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.

Τούτων τῶν ἐπῶν ἀκούοντες, ὦ ἄνδρες, οἱ πρόγονοι 104
ὑμῶν καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ἔργων ζηλοῦντες οὕτως ἔσχον cap. 27.
πρὸς ἀρετήν, ὥστε οὐ μόνον ὑπὲρ τῆς αὑτῶν πατρίδος ἀλλὰ καὶ πάσης τῆς Ἑλλάδος ὡς κοινῆς ἤθελον ἀποθνήσκειν. οἱ γοῦν ἐν Μαραθῶνι παραταξάμενοι τοῖς βαρβάροις τὸν ἐξ ἁπάσης τῆς Ἀσίας στόλον ἐκράτησαν, τοῖς ἰδίοις κινδύνοις κοινὴν ἄδειαν ἅπασι τοῖς Ἕλλησι κτώμενοι, οὐκ ἐπὶ τῇ δόξῃ μέγα φρονοῦντες ἀλλ' ἐπὶ τῷ ταύτης ἄξια πράττειν, τῶν μὲν Ἑλλήνων προστάτας τῶν δὲ βαρβάρων δεσπότας ἑαυτοὺς καθιστάντες· οὐ γὰρ λόγῳ τὴν ἀρετὴν ἐπετήδευον, ἀλλ' ἔργῳ πᾶσιν ἐπε-
δείκνυντο. τοιγαροῦν οὕτως ἦσαν ἄνδρες σπουδαῖοι 105
καὶ κοινῇ καὶ ἰδίᾳ οἱ τότε τὴν πόλιν οἰκοῦντες, ὥστε cap. 28.
τοῖς ἀνδρειοτάτοις Λακεδαιμονίοις ἐν τοῖς ἔμπροσθεν

χρόνοις πολεμοῦσι πρὸς Μεσσηνίους ἀνεῖλεν ὁ θεὸς παρ' ἡμῶν ἡγεμόνα λαβεῖν καὶ νικήσειν τοὺς ἐναντίους. καίτοι εἰ [πρὸς*] τοὺς ἀφ' Ἡρακλέους γεγενημένους, οἳ ἀεὶ βασιλεύουσιν ἐν Σπάρτῃ, τοὺς παρ' ἡμῶν ἡγεμόνας ἀμείνους ὁ θεὸς ἔκρινε, πῶς οὐκ ἀνυπέρβλη-
106 τον χρὴ τὴν ἐκείνων ἀρετὴν νομίζειν; τίς γὰρ οὐκ οἶδε τῶν Ἑλλήνων ὅτι Τυρταῖον στρατηγὸν ἔλαβον παρὰ τῆς πόλεως, μεθ' οὗ καὶ τῶν πολεμίων ἐκράτησαν καὶ τὴν περὶ τοὺς νέους ἐπιμέλειαν συνετάξαντο, οὐ μόνον εἰς τὸν παρόντα κίνδυνον ἀλλ' εἰς ἅπαντα τὸν αἰῶνα βουλευσάμενοι καλῶς. κατέλιπε γὰρ αὐτοῖς ἐλεγεῖα ποιήσας, ὧν ἀκούοντες παιδεύονται πρὸς ἀνδρείαν·
107 καὶ περὶ τοὺς ἄλλους ποιητὰς οὐδένα λόγον ἔχοντες περὶ τούτου οὕτω σφόδρα ἐσπουδάκασιν, ὥστε νόμον ἔθεντο, ὅταν ἐν τοῖς ὅπλοις ἐκστρατευόμενοι ὦσι, καλεῖν ἐπὶ τὴν τοῦ βασιλέως σκηνὴν ἀκουσομένους τῶν Τυρταίου ποιημάτων ἅπαντας, νομίζοντες οὕτως ἂν αὐτοὺς μάλιστα πρὸ τῆς πατρίδος ἐθέλειν ἀποθνήσκειν. χρήσιμον δ' ἐστὶ καὶ τούτων ἀκοῦσαι τῶν ἐλεγείων, ἵν' ἐπίστησθε οἷα ποιοῦντες εὐδοκίμουν παρ' ἐκείνοις.

τεθνάμεναι γὰρ καλὸν ἐνὶ προμάχοισι πεσόντα
ἄνδρ' ἀγαθόν, περὶ ᾗ πατρίδι μαρνάμενον.
τὴν δ' αὐτοῦ προλιπόντα πόλιν καὶ πίονας ἀγροὺς
πτωχεύειν πάντων ἔστ' ἀνιηρότατον,
πλαζόμενον σὺν μητρὶ φίλῃ καὶ πατρὶ γέροντι
παισί τε σὺν μικροῖς κουριδίῃ τ' ἀλόχῳ.
ἐχθρὸς μὲν γὰρ τοῖσι μετέσσεται, οὕς κεν ἵκηται
χρημοσύνῃ τ' εἴκων καὶ στυγερῇ πενίῃ,
αἰσχύνει τε γένος, κατὰ δ' ἀγλαὸν εἶδος ἐλέγχει,
πᾶσα δ' ἀτιμία καὶ κακότης ἕπεται.
εἰ δ' οὕτως ἀνδρός τοι ἀλωμένου οὐδεμί' ὤρη

* Reisk.

γίγνεται οὐδ᾽ αἰδὼς ἐξοπίσω γένεος,
θυμῷ γῆς περὶ τῆσδε μαχώμεθα, καὶ περὶ παίδων
θνήσκωμεν ψυχέων μηκέτι φειδόμενοι.
| ὦ νέοι, ἀλλὰ μάχεσθε παρ᾽ ἀλλήλοισι μένοντες,
μηδὲ φυγῆς αἰσχρᾶς ἄρχετε μηδὲ φόβου,
ἀλλὰ μέγαν ποιεῖσθε καὶ ἄλκιμον ἐν φρεσὶ θυμόν,
μηδὲ φιλοψυχεῖτ᾽ ἀνδράσι μαρνάμενοι·
τοὺς δὲ παλαιοτέρους, ὧν οὐκέτι γούνατ᾽ ἐλαφρά,
μὴ καταλείποντες φεύγετε, τοὺς γεραρούς.
αἰσχρὸν γὰρ δὴ τοῦτο, μετὰ προμάχοισι πεσόντα
κεῖσθαι πρόσθε νέων ἄνδρα παλαιότερον,
ἤδη λευκὸν ἔχοντα κάρη πολιόν τε γένειον,
θυμὸν ἀποπνείοντ᾽ ἄλκιμον ἐν κονίῃ,
αἱματόεντ᾽ αἰδοῖα φίλαις ἐν χερσὶν ἔχοντα
(αἰσχρὰ τά τ᾽ ὀφθαλμοῖς καὶ νεμεσητὸν ἰδεῖν)
καὶ χρόα γυμνωθέντα. νέοισι δὲ πάντ᾽ ἐπέοικεν,
ὄφρ᾽ ἐρατῆς ἥβης ἀγλαὸν ἄνθος ἔχῃ·
ἀνδράσι μὲν θηητὸς ἰδεῖν, ἐρατὸς δὲ γυναιξίν
ζωὸς ἐών, καλὸς δ᾽ ἐν προμάχοισι πεσών.
ἀλλά τις εὖ διαβὰς μενέτω ποσὶν ἀμφοτέροισιν
στηριχθεὶς ἐπὶ γῆς, χεῖλος ὀδοῦσι δακών.

Καλά γε, ὦ ἄνδρες, καὶ χρήσιμα τοῖς βουλομένοις προσ- 108
έχειν. οὕτω τοίνυν εἶχον πρὸς ἀνδρείαν οἱ τούτων
ἀκούοντες, ὥστε πρὸς τὴν πόλιν ἡμῶν περὶ τῆς ἡγεμο-
νίας ἀμφισβητεῖν, εἰκότως· τὰ γὰρ κάλλιστα τῶν ἔργων
ἀμφοτέροις ἦν κατειργασμένα. οἱ μὲν γὰρ πρόγονοι τοὺς
βαρβάρους ἐνίκησαν οἳ πρῶτοι τῆς Ἀττικῆς ἐπέβησαν,
καὶ καταφανῆ ἐποίησαν τὴν ἀνδρείαν τοῦ πλούτου καὶ
τὴν ἀρετὴν τοῦ πλήθους περιγιγνομένην· Λακεδαιμό-
νιοι δ᾽ ἐν Θερμοπύλαις παραταξάμενοι ταῖς μὲν τύχαις
οὐχ ὁμοίως ἐχρήσαντο, τῇ δ᾽ ἀνδρείᾳ πολὺ πάντων
διήνεγκαν. τοιγαροῦν ἐπὶ τοῖς ὁρίοις τοῦ βίου μαρτύ- 109

ρια ἔστιν ἰδεῖν τῆς ἀρετῆς αὐτῶν ἀναγεγραμμένα ἀληθῆ πρὸς ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας, ἐκείνοις μέν·

ὦ ξεῖν', ἄγγειλον Λακεδαιμονίοις ὅτι τῇδε
κείμεθα τοῖς κείνων πειθόμενοι νομίμοις,

τοῖς δὲ ὑμετέροις προγόνοις·

Ἑλλήνων προμαχοῦντες Ἀθηναῖοι Μαραθῶνι
χρυσοφόρων Μήδων ἐστόρεσαν δύναμιν.

110 cap. 29. Ταῦτα, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ μνημονεύεσθαι καλὰ καὶ τοῖς πράξασιν ἔπαινος καὶ τῇ πόλει δόξα ἀείμνηστος. ἀλλ' οὐχ ὃ Λεωκράτης πεποίηκεν, ἀλλ' ἑκὼν τὴν ἐξ ἅπαντος τοῦ αἰῶνος συνηθροισμένην τῇ πόλει δόξαν κατῄσχυνεν. ἐὰν μὲν οὖν ἀποκτείνητε αὐτόν, δόξετε πᾶσι τοῖς Ἕλλησι καὶ ὑμεῖς τὰ τοιαῦτα τῶν ἔργων μισεῖν· εἰ δὲ μή, καὶ τοὺς προγόνους τῆς παλαιᾶς δόξης ἀποστερήσετε καὶ τοὺς ἄλλους πολίτας μεγάλα βλάψετε. οἱ γὰρ ἐκείνους μὴ θαυμάζοντες τοῦτον πειράσονται μιμεῖσθαι, νομίζοντες ἐκεῖνα μὲν παρὰ τοῖς πολεμίοις εὐδοκιμεῖν, παρὰ δ' ὑμῖν ἀναίδειαν καὶ προδοσίαν καὶ προδοσίαν καὶ δειλίαν κεκρίσθαι κάλλιστον.

111 cap. 30. Εἰ [δὲ*] μὴ δύνασθε ὑπ' ἐμοῦ διδαχθῆναι ὃν τρόπον δεῖ πρὸς τοὺς τοιούτους ἔχειν, σκέψασθε ἐκείνους τίνα τρόπον ἐλάμβανον παρ' αὐτῶν τὴν τιμωρίαν· ὥσπερ γὰρ τὰ καλὰ τῶν ἔργων ἠπίσταντο ἐπιτηδεύειν, οὕτω καὶ τὰ πονηρὰ προῃροῦντο κολάζειν. ἐκεῖνοι γάρ, ὦ ἄνδρες, θεωρήσατε ὡς ὠργίζοντο τοῖς προδόταις καὶ κοινοὺς ἐχθροὺς ἐνόμιζον εἶναι τῆς πόλεως. Φρυνίχου
112 γὰρ | ἀποσφαγέντος νύκτωρ παρὰ τὴν κρήνην τὴν ἐν τοῖς οἰσύοις ὑπὸ Ἀπολλοδώρου καὶ Θρασυβούλου, καὶ τούτων ληφθέντων καὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον ἀποτεθέντων ὑπὸ τῶν τοῦ Φρυνίχου φίλων, αἰσθανόμενος ὁ δῆμος τὸ γεγονὸς τούς τε εἱρχθέντας ἐξῆγε καὶ βασάνων

* Reisk.

νενομένων ἀνέκρινε, καὶ ζητῶν τὸ πρᾶγμα εὗρε τὸν μὲν Φρύνιχον προδιδόντα τὴν πόλιν, τοὺς δ' ἀποκτείναντας αὐτὸν ἀδίκως εἱρχθέντας· καὶ ψηφίζεται ὁ δῆ- 113
μος Κριτίου εἰπόντος τὸν μὲν νεκρὸν κρίνειν προδοσίας, κἂν δόξῃ προδότης ὢν ἐν τῇ χώρᾳ τεθάφθαι, τά τε ὀστᾶ αὐτοῦ ἀνορύξαι καὶ ἐξορίσαι ἔξω τῆς Ἀττικῆς, ὅπως ἂν μὴ κέηται ἐν τῇ χώρᾳ μηδὲ τὰ ὀστᾶ τοῦ τὴν χώραν καὶ τὴν πόλιν προδιδόντος. ἐψηφίσαντο δὲ καὶ 114
ἐὰν ἀπολογῶνταί τινες περὶ τοῦ τετελευτηκότος, ἐὰν ἁλῷ ὁ τεθνηκώς, ἐνόχους εἶναι καὶ τούτους τοῖς αὐτοῖς ἐπιτιμίοις· οὕτως οὐδὲ βοηθεῖν τοῖς τοὺς ἄλλους ἐγκαταλείπουσιν ἡγοῦντο δίκαιον εἶναι, ἀλλ' ὁμοίως ἂν προδοῦναι τὴν πόλιν καὶ τὸν διασώζοντα τὸν προδότην. τοιγαροῦν οὕτω μισοῦντες τοὺς ἀδικοῦντας καὶ τοιαῦτα κατ' αὐτῶν ψηφιζόμενοι ἀσφαλῶς ἐκ τῶν κινδύνων ἀπηλλάττοντο. Λαβὲ δὲ αὐτοῖς τὸ ψήφισμα, γραμματεῦ, καὶ ἀνάγνωθι.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες, τούτου τοῦ ψηφίσματος. ἔπειτα 115
ἐκεῖνοι μὲν τὰ τοῦ προδότου ὀστᾶ ἀνορύξαντες ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἐξώρισαν, καὶ τοὺς ἀπολογουμένους ὑπὲρ αὐτοῦ Ἀρίσταρχόν καὶ Ἀλεξικλέα ἀπέκτειναν καὶ οὐδ' ἐν τῇ χώρᾳ ταφῆναι ἐπέτρεψαν· ὑμεῖς δ' αὐτὸ τὸ σῶμα τὸ προδεδωκὸς τὴν πόλιν ζῶν καὶ ὑποχείριον ἔχοντες τῇ ψήφῳ ἀτιμώρητον ἐάσετε; καὶ τοσοῦτον ἔσεσθέ γε τῶν προγό- 116
νων χείρους, ὅσον ἐκεῖνοι μὲν τοὺς λόγῳ μόνον τῷ προδότῃ βοηθήσαντας ταῖς ἐσχάταις τιμωρίαις μετῆλθον, ὑμεῖς δὲ αὐτὸν τὸν ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ τὸν δῆμον ἐγκαταλιπόντα ὡς οὐδὲν ἀδικοῦντα ἀφήσετε; μὴ δῆτα, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὃ ὑμῖν οὐδὲ πάτριον, ἀναξίως ὑμῶν αὐτῶν ψηφίζεσθε. καὶ γὰρ εἰ μὲν ἕν τι τοιοῦτον γεγονὸς ἦν ψήφισμα, εἶχεν ἄν τις εἰπεῖν ὡς δι' ὀργὴν μᾶλ-

λον ἢ δι' ἀλήθειαν ἐποιήσαντο· ὅταν δὲ παρὰ πάντων ὁμοίως εἰληφότες ὦσι τὴν αὐτὴν τιμωρίαν, πῶς οὐκ εὔδηλον ὅτι φύσει πᾶσι τοῖς τοιούτοις ἔργοις ἐπολέ-
117 μουν; Ἵππαρχον γὰρ τὸν Τιμάρχου οὐχ ὑπομείναντα τὴν περὶ τῆς προδοσίας ἐν τῷ δήμῳ κρίσιν, ἀλλ' ἔρημον τὸν ἀγῶνα ἐάσαντα, θανάτῳ τοῦτον ζημιώσαντες, ἐπειδὴ τῆς ἀδικίας οὐκ ἔλαβον τὸ σῶμα ὅμηρον, τὴν εἰκόνα αὐτοῦ ἐξ ἀκροπόλεως καθελόντες καὶ συγχωνεύσαντες καὶ ποιήσαντες στήλην ἐψηφίσαντο εἰς ταύτην ἀναγράφειν τοὺς ἀλιτηρίους καὶ τοὺς προδότας· καὶ αὐτὸς ὁ Ἵππαρχος ἐν ταύτῃ τῇ στήλῃ ἀναγέγραπται,
118 καὶ οἱ ἄλλοι δὲ προδόται. Καί μοι λαβὲ πρῶτον μὲν τὸ ψήφισμα καθ' ὃ ἡ εἰκὼν τοῦ Ἱππάρχου τοῦ προδότου ἐξ ἀκροπόλεως καθῃρέθη, ἔπειτα τῆς στήλης τὸ ὑπόγραμμα καὶ τοὺς ὕστερον προσαναγραφέντας προδότας εἰς ταύτην τὴν στήλην, καὶ ἀναγίνωσκε, γραμματεῦ.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΚΑΙ ΥΠΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΣΤΗΛΗΣ.

119 Τί δοκοῦσιν ὑμῖν, ὦ ἄνδρες; ἆρά γε ὁμοίως ὑμῖν περὶ τῶν ἀδικούντων γινώσκειν, καὶ οὐκ, ἐπειδὴ καὶ τὸ σῶμα οὐκ ἐδύναντο ὑποχείριον τοῦ προδότου λαβεῖν, τὸ μνημεῖον τοῦ προδότου ἀνελόντες ταῖς ἐνδεχομέναις τιμωρίαις ἐκόλασαν; οὐχ ὅπως τὸν χαλκοῦν ἀνδριάντα συγχωνεύσειαν, ἀλλ' ἵνα τοῖς ἐπιγινομένοις παράδειγμα εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ὡς εἶχον πρὸς τοὺς προδότας καταλίποιεν.

120 Λαβὲ δ' αὐτοῖς καὶ τὸ ἕτερον ψήφισμα περὶ τῶν εἰς Δεκέλειαν μεταστάντων, ὅτε ὁ δῆμος ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐπολιορκεῖτο, ὅπως εἰδῶσιν ὅτι περὶ τῶν προδοτῶν οἱ πρόγονοι ὁμοίας καὶ ἀκολούθους ἀλλήλαις τὰς τιμωρίας ἐποιοῦντο. ἀναγίνωσκε, γραμματεῦ.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Reisk.

Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες, καὶ τούτου τοῦ | ψηφίσματος, 121
ὅτι τῶν ἐν τῷ πολέμῳ μεταστάντων εἰς Δεκέλειαν κατέγνωσαν, καὶ ἐψηφίσαντο, ἐάν τις αὐτῶν ἐπανιὼν ἁλίσκηται, ἀπαγαγεῖν Ἀθηναίων τὸν βουλόμενον πρὸς τοὺς θεσμοθέτας, παραλαβόντας δὲ παραδοῦναι τῷ ἐπὶ τοῦ ὀρύγματος. ἔπειτα ἐκεῖνοι μὲν τοὺς ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ μεταστάντας οὕτως ἐκόλαζον, ὑμεῖς δὲ τὸν ἐκ τῆς πόλεως καὶ τῆς χώρας ἐν τῷ πολέμῳ φυγόντα [εἰς Ῥόδον] καὶ προδόντα τὸν δῆμον οὐκ ἀποκτενεῖτε; πῶς οὖν δόξετε ἀπόγονοι εἶναι ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν;

Ἄξιον τοίνυν ἀκοῦσαι καὶ τοῦ περὶ τοῦ ἐν Σαλα- 122
μῖνι τελευτήσαντος γενομένου ψηφίσματος, ὃν ἡ βουλή, ὅτι λόγῳ μόνῳ ἐνεχείρει προδιδόναι τὴν πόλιν, περιελομένη τοὺς στεφάνους αὐτοχειρὶ ἀπέκτεινεν.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Γενναῖόν γε, ὦ ἄνδρες, τὸ ψήφισμα καὶ ἄξιον τῶν ὑμετέρων προγόνων, δικαίως· εὐγενεῖς γὰρ οὐ μόνον τὰς ψυχὰς ἀλλὰ καὶ τὰς τῶν ἀδικούντων τιμωρίας ἐκέκτηντο.

Τί οὖν, ὦ ἄνδρες; ἆρά γε ὑμῖν δοκεῖ βουλομένοις 123
μιμεῖσθαι τοὺς προγόνους πάτριον εἶναι Λεωκράτην μὴ ἀποκτεῖναι; ὁπότε γὰρ ἐκεῖνοι ἀνάστατον τὴν πόλιν οὖσαν τὸν λόγῳ μόνῳ προδιδόντα οὕτως ἀπέκτειναν, τί ὑμᾶς προσήκει τὸν ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ τὴν οἰκουμένην ἐκλιπόντα ποιῆσαι; ἆρ' οὐχ ὑπερβαλέσθαι ἐκείνους τῇ τιμωρίᾳ; καὶ ὅτ' ἐκεῖνοι τοὺς ἐπιχειρήσαντας τῆς παρὰ τοῦ δήμου σωτηρίας ἀποστερεῖν οὕτως ἐκόλασαν, τί ὑμᾶς προσήκει τὸν αὐτοῦ τοῦ δήμου τὴν σωτηρίαν προδόντα ποιῆσαι; καὶ ὅτε ὑπὲρ τῆς δόξης ἐκεῖνοι τοὺς αἰτίους οὕτως ἐτιμωροῦντο, τί ὑμᾶς ὑπὲρ τῆς πατρίδος προσήκει ποιεῖν;

Ἱκανὰ μὲν οὖν καὶ ταῦτα τὴν τῶν προγόνων γνώ- 124

ναι διάνοιαν, ὡς εἶχον πρὸς τοὺς παρανομοῦντας εἰς τὴν πόλιν· οὐ μὴν ἀλλ' ἔτι βούλομαι τῆς στήλης ἀκοῦσαι ὑμᾶς τῆς ἐν τῷ βουλευτηρίῳ περὶ τῶν προδοτῶν καὶ τῶν τὸν δῆμον καταλυόντων· τὸ γὰρ μετὰ πολλῶν παραδειγμάτων διδάσκειν ῥᾳδίαν ὑμῖν τὴν κρίσιν καθίστησι. μετὰ γὰρ τοὺς τριάκοντα οἱ πατέρες ὑμῶν πεπονθότες ὑπὸ τῶν πολιτῶν οἷα οὐδεὶς πώποτε τῶν Ἑλλήνων [ἠξίωσε], καὶ μόλις εἰς τὴν ἑαυτῶν κατεληλυθότες, ἁπάσας τὰς ὁδοὺς τῶν ἀδικημάτων ἐνέφραξαν, πεπειραμένοι καὶ εἰδότες τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐφόδους τῶν
125 τὸν δῆμον προδιδόντων. ἐψηφίσαντο γὰρ καὶ ὤμοσαν, ἐάν τις τυραννίδι ἐπιτιθῆται ἢ τὴν πόλιν προδιδῷ ἢ τὸν δῆμον καταλύῃ, τὸν αἰσθανόμενον καθαρὸν εἶναι ἀποκτείναντα, καὶ κρεῖττον ἔδοξεν αὐτοῖς τοὺς τὴν αἰτίαν ἔχοντας τεθνάναι μᾶλλον ἢ πειραθέντας μετὰ ἀληθείας αὐτοὺς δουλεύειν· ἀρχὴν γὰρ οὕτως ᾤοντο δεῖν ζῆν τοὺς πολίτας, ὥστε μηδ' εἰς ὑποψίαν ἐλθεῖν μηδένα τούτων τῶν ἀδικημάτων. Καί μοι λαβὲ τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

126 Ταῦτα, ὦ ἄνδρες, ἔγραψαν εἰς τὴν στήλην, καὶ ταύτην ἔστησαν εἰς τὸ βουλευτήριον ὑπόμνημα τοῖς καθ' ἑκάστην ἡμέραν συνιοῦσι καὶ βουλευομένοις ὑπὲρ τῆς πατρίδος ὡς δεῖ πρὸς τοὺς τοιούτους ἔχειν. καὶ διὰ τοῦτο ἄν τις αἴσθηται μόνον μέλλοντας αὐτοὺς τούτων τι ποιεῖν, ἀποκτείνειν συνώμοσαν, εἰκότως· τῶν μὲν γὰρ ἄλλων ἀδικημάτων ὑστέρας δεῖ τετάχθαι τὰς τιμωρίας, προδοσίας δὲ καὶ δήμου καταλύσεως προτέρας. εἰ γὰρ προήσεσθε τοῦτον τὸν καιρὸν ἐν ᾧ μέλλουσιν ἐκεῖνοι κατὰ τῆς πατρίδος φαῦλόν τι πράττειν, οὐκ ἔστιν ὑμῖν μετὰ ταῦτα δίκην παρ' αὐτῶν ἀδικούντων λαβεῖν· κρείττους γὰρ ἤδη γίνονται τῆς παρὰ τῶν ἀδικουμένων τιμωρίας.

Reisk.

Ἐνθυμεῖσθε τοίνυν, ὦ ἄνδρες, τῆς προνοίας ταύ- 127 cap. 31.
της καὶ τῶν ἔργων ἀξίως, καὶ μὴ ἐπιλανθάνεσθε ἐν τῇ ψήφῳ οἵων ἀνδρῶν ἔκγονοί ἐστε, ἀλλὰ παρακελεύεσθε ὑμῖν αὐτοῖς ὅπως ὅμοια ἐκείνοις καὶ ἀκόλουθα ἐν τῇ τήμερον ἡμέρᾳ ἐψηφισμένοι ἐκ τοῦ δικαστηρίου ἐξίητε. ὑπομνήματα δ' ἔχετε καὶ παραδείγματα τῆς ἐκείνων τιμωρίας τὰ ἐν τοῖς περὶ τῶν ἀδικούντων ψηφίσμασιν ὡρισμένα· διομωμόκατε δ' ἐν τῷ ψηφίσματι τῷ Δημοφάντου κτείνειν τὸν τὴν πατρίδα προδιδόντα καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ καὶ χειρὶ καὶ ψήφῳ. μὴ γὰρ οἴεσθε τῶν μὲν οὐσιῶν ἃς ἂν οἱ πρόγονοι | καταλίπωσι κληρονόμοι εἶναι, τῶν δὲ ὅρκων καὶ τῆς πίστεως ἣν δόντες οἱ πατέρες ὑμῶν ὅμηρον τοῖς θεοῖς τῆς κοινῆς εὐδαιμονίας τῆς πόλεως μετεῖχον, ταύτης δὲ μὴ κληρονομεῖν.

Οὐ μόνον τοίνυν ἡ πόλις ὑμῶν οὕτως ἔσχε πρὸς 128 cap. 32.
τοὺς προδιδόντας, ἀλλὰ καὶ Λακεδαιμόνιοι. καὶ μή μοι ἀχθεσθῆτε, ὦ ἄνδρες, εἰ πολλάκις μέμνημαι τῶν ἀνδρῶν τούτων· καλὸν γάρ ἐστι πόλεως εὐνομουμένης περὶ τῶν δικαίων παραδείγματα λαμβάνειν· ἀσφαλέστερον γὰρ ἕκαστος ὑμῶν τὴν δικαίαν καὶ τὴν εὔορκον ψῆφον θήσεται. Παυσανίαν γὰρ τὸν βασιλέα αὐτῶν προδιδόντα τῷ Πέρσῃ τὴν Ἑλλάδα λαβόντες, ἐπειδὴ ἔφθασε καταφυγὼν εἰς τὸ τῆς Χαλκιοίκου ἱερόν, τὴν θύραν ἀποικοδομήσαντες καὶ τὴν ὀροφὴν ἀποσκευάσαντες καὶ κύκλῳ περιστρατοπεδεύσαντες οὐ πρότερον ἀπῆλθον πρὶν ἢ τῷ λιμῷ ἀπέκτειναν, καὶ πᾶσιν ἐπίσημον ἐποίησαν [τὴν τιμωρίαν] ὅτι οὐδ' αἱ παρὰ τῶν θεῶν 129
ἐπικουρίαι τοῖς προδόταις βοηθοῦσιν, εἰκότως· οὐδὲν γὰρ πρότερον ἀδικοῦσιν ἢ περὶ τοὺς θεοὺς ἀσεβοῦσι, τῶν πατρῴων νομίμων αὐτοὺς ἀποστεροῦντες. μέγιστον δὲ τῶν ἐκεῖ γεγενημένων τεκμήριόν ἐστιν ὃ μέλλω λέγειν· νόμον γὰρ ἔθεντο περὶ ἁπάντων τῶν μὴ θελόν-

των ὑπὲρ τῆς πατρίδος κινδυνεύειν διαρρήδην λέγοντα ἀποθνήσκειν, εἰς αὐτὸ τοῦτο τὴν τιμωρίαν τάξαντες εἰς ὃ μάλιστα φοβούμενοι τυγχάνουσι, καὶ τὴν ἐκ τοῦ πολέμου σωτηρίαν ὑπεύθυνον κινδύνῳ ἐποίησαν μετ' αἰσχύνης. ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι οὐ λόγον ἀναπόδεικτον εἴρηκα ἀλλὰ μετ' ἀληθείας παραδείγματα, φέρε αὐτοῖς τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

130 Ἐνθυμεῖσθε δὴ ὡς καλὸς ὁ νόμος, ὦ ἄνδρες, καὶ σύμφορος οὐ μόνον ἐκείνοις ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις. ὁ γὰρ παρὰ τῶν πολιτῶν φόβος ἰσχυρὸς ὢν ἀναγκάσει τοὺς πρὸς τοὺς πολεμίους κινδύνους ὑπομένειν· τίς γὰρ ὁρῶν θανάτῳ ζημιούμενον τὸν προδότην ἐν τοῖς κινδύνοις ἐκλείψει τὴν πατρίδα; ἢ τίς παρὰ τὸ συμφέρον τῆς πόλεως φιλοψυχήσει εἰδὼς ὑποκειμένην αὐτῷ ταύτην τιμωρίαν; οὐδεμίαν γὰρ ἄλλην δεῖ ζημίαν εἶναι τῆς δειλίας ἢ θάνατον· εἰδότες γὰρ ὅτι δυοῖν κινδύνοιν ὑποκειμένοιν ἀναγκαῖον ἔσται θατέρου μετασχεῖν, πολὺ μᾶλλον αἱρήσονται τὸν πρὸς τοὺς πολεμίους ἢ τὸν πρὸς τοὺς νόμους καὶ τοὺς πολίτας.

131 cap. 33. Τοσούτῳ δ' ἂν δικαιότερον οὗτος ἀποθάνοι τῶν ἐκ τῶν στρατοπέδων φευγόντων, ὅσον οἱ μὲν εἰς τὴν πόλιν ἥκουσιν ὡς ὑπὲρ ταύτης μαχούμενοι ἢ κοινῇ μετὰ τῶν ἄλλων πολιτῶν συνατυχοῦντες, οὑτοσὶ δ' ἐκ τῆς πατρίδος ἔφυγεν ἰδίᾳ τὴν σωτηρίαν ποριζόμενος, οὐδὲ ὑπὲρ τῆς ἰδίας ἑστίας ἀμύνεσθαι τολμήσας, ἀλλὰ μόνος οὗτος τῶν πάντων ἀνθρώπων καὶ τὰ τῆς φύσεως οἰκεῖα καὶ ἀναγκαῖα προδέδωκεν, ἃ καὶ τοῖς ἀλόγοις ζῴοις
132 μέγιστα καὶ σπουδαιότατα διείληπται. τὰ γοῦν πετεινὰ ἃ μάλιστα πέφυκε πρὸς τάχος, ἔστιν ἰδεῖν ὑπὲρ τῆς αὑτῶν νεοττιᾶς ἐθέλοντα ἀποθνήσκειν· ὅθεν καὶ τῶν ποιητῶν τινες εἰρήκασιν

οὐδ' ἀγρία γὰρ ὄρνις, ἣν πλάσῃ δόμον,
ἄλλῃ νεοσσοὺς ἠξίωσεν ἐντεκεῖν.

ἀλλὰ Λεωκράτης τοσοῦτον ὑπερβέβληκε δειλίᾳ, ὥστε cap. 34.
τὴν πατρίδα τοῖς πολεμίοις ἐγκατέλιπε. τοιγαροῦν οὐ- 133
δεμία πόλις αὐτὸν εἴασε παρ' αὐτῇ μετοικεῖν, ἀλλὰ μᾶλλον τῶν ἀνδροφόνων ἤλαυνεν, εἰκότως· οἱ μὲν γὰρ φόνου φεύγοντες εἰς ἑτέραν πόλιν μεταστάντες οὐκ ἔχουσιν ἐχθροὺς τοὺς ὑποδεξαμένους, τοῦτον δὲ τίς ἂν ὑποδέξαιτο πόλις; ὃς γὰρ ὑπὲρ τῆς αὑτοῦ πατρίδος οὐκ ἐβοήθησε, ταχύ γε ἂν ὑπὲρ τῆς ἀλλοτρίας κίνδυνόν τινα ὑπομείνειε. κακοὶ γὰρ καὶ πολῖται καὶ ξένοι καὶ ἰδίᾳ φίλοι οἱ τοιοῦτοι τῶν ἀνθρώπων εἰσίν, οἳ τῶν μὲν ἀγαθῶν τῶν τῆς πόλεως μεθέξουσιν, ἐν δὲ ταῖς ἀτυχίαις
οὐδὲ βοηθείας ἀξιώσουσι. καίτοι τὸν ὑπὸ τῶν μηδὲν | 134
ἀδικουμένων μισούμενον καὶ ἐξελαυνόμενον τί δεῖ παθεῖν ὑφ' ὑμῶν τῶν τὰ δεινότατα πεπονθότων; ἆρ' οὐ τῆς ἐσχάτης τιμωρίας τυγχάνειν; καὶ μήν, ὦ ἄνδρες, τῶν πώποτε προδοτῶν δικαιότατ' ἂν Λεωκράτης, εἴ τις μείζων εἴη τιμωρία θανάτου, ταύτην ὑπόσχοι. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι προδόται μέλλοντες ἀδικεῖν, ὅταν καταληφθῶσι, τιμωρίαν ὑπέχουσιν· οὗτος δὲ μόνος διαπεπραγμένος ὅπερ ἐπεχείρησε, τὴν πόλιν ἐγκαταλιπὼν κρίνεται.

Θαυμάζω δὲ καὶ τῶν συνηγορεῖν αὐτῷ μελλόντων, 135 cap. 35.
διὰ τί ποτε τοῦτον ἀξιώσουσιν ἀποφυγεῖν. πότερον διὰ τὴν πρὸς αὐτοὺς φιλίαν; ἀλλ' ἔμοιγε δοκοῦσι δικαίως οὐκ ἂν χάριτος τυχεῖν ἀλλ' ἀποθανεῖν, ὅτι χρῆσθαι τούτῳ τολμῶσι. πρὶν μὲν γὰρ τοῦτο πρᾶξαι Λεωκράτην ἄδηλον ἦν ὁποῖοί τινες ὄντες ἐτύγχανον, νῦν δὲ πᾶσι φανερὸν ὅτι τοῖς αὐτοῖς ἤθεσι χρώμενοι τὴν πρὸς τοῦτον φιλίαν διαφυλάττουσιν, ὥστε πολὺ πρότερον ὑπὲρ αὑτῶν αὐτοῖς ἐστιν ἀπολογητέον ἢ τοῦτον παρ' ὑμῶν ἐξαιτητέον.

p. 228—231.

136 Ἡγοῦμαι δ' ἔγωγε καὶ τὸν πατέρα αὐτῷ τὸν τετελευτηκότα, εἴ τις ἄρα ἔστιν αἴσθησις τοῖς ἐκεῖ περὶ τῶν ἐνθάδε γινομένων, ἁπάντων ἂν χαλεπώτατον γενέσθαι δικαστήν, οὗ τὴν χαλκῆν εἰκόνα ἔκδοτον κατέλιπε τοῖς πολεμίοις ἐν τῷ τοῦ Διὸς τοῦ σωτῆρος ἱεροσυλῆσαι καὶ αἰκίσασθαι, καὶ ἣν ἐκεῖνος ἔστησε μνημεῖον τῆς αὐτοῦ μετριότητος, ταύτην αὐτὸς ἐπονείδιστον ἐποίησε· τοι-
137 ούτου γὰρ υἱοῦ πατὴρ προσαγορεύεται. διὸ καὶ πολλοί μοι προσεληλύθασιν, ὦ ἄνδρες, ἐρωτῶντες διὰ τί οὐκ ἐνέγραψα τοῦτο εἰς τὴν εἰσαγγελίαν, προδεδωκέναι τὴν εἰκόνα τὴν τοῦ πατρός, τὴν ἐν τῷ τοῦ Διὸς τοῦ σωτῆρος ἀνακειμένην. ἐγὼ δέ, ὦ ἄνδρες, οὐκ ἠγνόουν τοῦτο τὸ ἀδίκημα ἄξιον τῆς μεγίστης τιμωρίας, ἀλλ' οὐχ ἡγούμην δεῖν περὶ προδοσίας τοῦτον κρίνων ὄνομα Διὸς σωτῆρος ἐπιγράψαι πρὸς τὴν εἰσαγγελίαν.

138 Ἐκπέπληγμαι δὲ μάλιστα ἐπὶ τοῖς μήτε γένει μήτε φιλίᾳ μηδὲν προσήκουσι, μισθοῦ δὲ συναπολογουμένοις ἀεὶ τοῖς κρινομένοις, εἰ λελήθασιν ὑμᾶς τῆς ἐσχάτης ὀργῆς δικαίως ἂν τυγχάνοντες. τὸ γὰρ ὑπὲρ τῶν ἀδικημάτων ἀπολογεῖσθαι τεκμήριόν ἐστιν ὅτι καὶ τῶν πεπραγμένων οἱ τοιοῦτοι ἂν μετάσχοιεν. οὐ γὰρ δεῖ καθ' ὑμῶν γεγενῆσθαι δεινόν, ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν νόμων καὶ τῆς δημοκρατίας.

139 Καίτοι τινὲς αὐτῶν οὐκέτι τοῖς λόγοις ὑμᾶς παρακρούσασθαι ζητοῦσιν, ἀλλ' ἤδη ταῖς αὐτῶν λειτουργίαις ἐξαιτεῖσθαι τοὺς κρινομένους ἀξιώσουσιν· ἐφ' οἷς ἔγωγε καὶ μάλιστ' ἀγανακτῶ. εἰς γὰρ τὸν ἴδιον οἶκον αὐτὰς περιποιησάμενοι κοινὰς χάριτας ὑμᾶς ἀπαιτοῦσιν. οὐ γὰρ εἴ τις ἱπποτετρόφηκεν ἢ κεχορήγηκε λαμπρῶς ἢ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων τι δεδαπάνηκεν, ἄξιός ἐστι παρ' ὑμῶν τοιαύτης χάριτος (ἐπὶ τούτοις γὰρ αὐτὸς μόνος

*στεφανοῦται, τοὺς ἄλλους οὐδὲν ὠφελῶν), ἀλλ' εἴ τις
τετριηράρχηκε λαμπρῶς ἢ τείχη τῇ πατρίδι περιέβαλεν ἢ
πρὸς τὴν κοινὴν σωτηρίαν ἐκ τῶν ἰδίων συνευπόρησε·
ταῦτα γάρ ἐστι κοινῶς ὑπὲρ ὑμῶν ἁπάντων, καὶ ἐν μὲν* 140
*τούτοις ἔστιν ἰδεῖν τὴν ἀρετὴν τῶν ἐπιδεδωκότων, ἐν
ἐκείνοις δὲ τὴν εὐπορίαν μόνον τῶν δεδαπανηκότων.
ἡγοῦμαι δ' ἔγωγε οὐδένα οὕτω μεγάλα τὴν πόλιν εὐηρ-
γετηκέναι, ὥστ' ἐξαίρετον ἀξιοῦν λαμβάνειν χάριν τὴν
κατὰ τῶν προδιδόντων τιμωρίαν, οὐδ' οὕτως ἀνόητον
ὥστε φιλοτιμεῖσθαι μὲν πρὸς τὴν πόλιν, τούτῳ δὲ βοη-
θεῖν ὃς αὐτοῦ πρῶτον τὰς φιλοτιμίας ἠφάνισεν· εἰ μὴ
νὴ Δία μὴ ταὐτὰ τῇ πατρίδι καὶ τούτοις ἐστὶ συμφέ-
ροντα.*

Ἐχρῆν μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, εἰ καὶ περὶ οὐδενὸς ἄλ- 141 cap. 36.
*λου νόμιμόν ἐστι παῖδας καὶ γυναῖκας παρακαθισαμέ-
νους ἑαυτοῖς τοὺς δικαστὰς δικάζειν, ἀλλ' οὖν γε περὶ
προδοσίας κρίνοντας οὕτως ὅσιον εἶναι τοῦτο πράττειν,
ὅπως ὁπόσοι τοῦ κινδύνου μετεῖχον, ἐν ὀφθαλμοῖς ὄν-
τες καὶ ὁρώμενοι καὶ ἀναμιμνήσκοντες ὅτι τοῦ κοινοῦ
παρὰ πᾶσιν ἐλέου οὐκ | ἠξιώθησαν, πικροτέρας τὰς
γνώσεις κατὰ τοῦ ἀδικοῦντος παρασκευάζωσιν. ἐπειδὴ
δ' οὐ νόμιμον οὐδ' εἰθισμένον ἐστίν, ἀλλ' ἀναγκαῖον
ὑμᾶς ὑπὲρ ἐκείνων δικάζειν, τιμωρησάμενοι γοῦν Λεω-
κράτη καὶ ἀποκτείναντες αὐτόν, ἀπαγγείλατε τοῖς ὑμε-
τέροις αὐτῶν παισὶ καὶ γυναιξὶν ὅτι ὑποχείριον λαβόν-
τες τὸν προδότην αὐτῶν ἐτιμωρήσασθε. καὶ γὰρ δεινὸν* 142
*καὶ σχέτλιον, ὅταν νομίζῃ δεῖν Λεωκράτης ἴσον ἔχειν ὁ
φυγὼν ἐν τῇ τῶν μεινάντων πόλει καὶ ὁ μὴ κινδυνεύ-
σας ἐν τῇ τῶν παραταξαμένων καὶ ὁ μὴ διαφυλάξας ἐν
τῇ τῶν σωσάντων· ἀλλ' ἥκει ἱερῶν θυσιῶν ἀγορᾶς νό-
μων πολιτείας μεθέξων, ὑπὲρ ὧν τοῦ μὴ καταλυθῆναι
χίλιοι τῶν ὑμετέρων πολιτῶν ἐν Χαιρωνείᾳ ἐτελεύτησαν*

καὶ δημοσίᾳ αὐτοὺς ἡ πόλις ἔθαψαν· ὧν οὗτος οὐδὲ τὰ
ἐλεγεῖα τὰ ἐπιγεγραμμένα τοῖς μνημείοις ἐπανιὼν εἰς
τὴν πόλιν ᾐδέσθη, ἀλλ' οὕτως ἀναιδῶς ἐν τοῖς ὀφθαλ-
μοῖς τῶν πενθησάντων τὰς ἐκείνων συμφορὰς ἡγεῖται
143 δεῖν ἀναστρέφεσθαι. καὶ αὐτίκα μάλ' ὑμᾶς ἀξιώσει
ἀκούειν αὐτοῦ ἀπολογουμένου κατὰ τοὺς νόμους· ὑμεῖς
δ' ἐρωτᾶτε αὐτὸν ποίους; οὓς ἐγκαταλιπὼν ᾤχετο. καὶ
ἐᾶσαι αὐτὸν οἰκεῖν ἐν τοῖς τείχεσι τῆς πατρίδος· ποίοις;
ἃ μόνος τῶν πολιτῶν οὐ συνδιεφύλαξε. καὶ ἐπικαλέσε-
ται τοὺς θεοὺς σώσοντας αὐτὸν ἐκ τῶν κινδύνων· τί-
νας; οὐχ ὧν τοὺς νεὼς καὶ τὰ ἕδη καὶ τὰ τεμένη προὔ-
δωκεν; καὶ δεήσεται καὶ ἱκετεύσει ἐλεῆσαι αὐτόν· τί-
νων; οὐχ οἷς τὸν αὐτὸν ἔρανον εἰς τὴν σωτηρίαν εἰσε-
νεγκεῖν οὐκ ἐτόλμησεν; Ῥοδίους ἱκετευέτω· τὴν γὰρ
ἀσφάλειαν ἐν τῇ ἐκείνων πόλει μᾶλλον ἢ ἐν τῇ ἑαυτοῦ
144 πατρίδι ἐνόμισεν εἶναι. Ποία δὲ ἡλικία δικαίως ἂν
τοῦτον ἐλεήσειε; πότερον ἡ τῶν πρεσβυτέρων; ἀλλ' οὐ-
δὲ γηροτροφηθῆναι οὐδ' ἐν ἐλευθέρῳ ἐδάφει τῆς πα-
τρίδος αὐτοῖς ταφῆναι τὸ καθ' αὑτὸν μέρος παρέδωκεν.
ἀλλ' ἡ τῶν νεωτέρων; καὶ τίς ἂν ἀναμνησθεὶς τῶν ἡλι-
κιωτῶν τῶν ἐν Χαιρωνείᾳ ἑαυτοῖς συμπαραταξαμένων
καὶ τῶν κινδύνων τῶν αὐτῶν μετασχόντων σώσειε τὸν
τὰς ἐκείνων θήκας προδεδωκότα, καὶ τῇ αὐτῇ ψήφῳ τῶν
μὲν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τελευτησάντων παρανοίας κα-
ταγνοίη, τὸν δ' ἐγκαταλιπόντα τὴν πατρίδα ὡς εὖ φρο-
145 νοῦντα ἀθῷον ἀφήσει; ἐξουσίαν ἄρα δώσετε τῷ βουλο-
μένῳ καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ τὸν δῆμον καὶ ὑμᾶς κακῶς
ποιεῖν. οὐ γὰρ μόνον νῦν οἱ φεύγοντες κατέρχονται,
ὅταν ὁ ἐγκαταλιπὼν τὴν πόλιν καὶ φυγὴν αὐτὸς ἑαυτοῦ
καταγνοὺς καὶ οἰκήσας ἐν Μεγάροις ἐπὶ προστάτου
πλείω πέντ' ἢ ἓξ ἔτη ἐν τῇ χώρᾳ καὶ ἐν τῇ πόλει ἀνα-
στρέφηται, ἀλλὰ καὶ ὁ μηλόβοτον τὴν Ἀττικὴν εἶναι φα-

νερᾷ τῇ ψήφῳ καταψηφισάμενος, οὗτος ἐν ταύτῃ τῇ χώρᾳ σύνοικος ὑμῶν γενήσεται.

Βούλομαι δ' ἔτι βραχέα πρὸς ὑμᾶς εἰπὼν καταβῆ- 146 cap. 37.
ναι καὶ τὸ ψήφισμα τοῦ δήμου παρασχόμενος ὃ περὶ εὐσεβείας ἐποιήσατο· χρήσιμον γὰρ ὑμῖν ἐστι τοῖς μέλλουσι τὴν ψῆφον φέρειν. Καί μοι λέγε αὐτό.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐγὼ τοίνυν μηνύω τὸν ἀφανίζοντα ταῦτα πάντα πρὸς ὑμᾶς τοὺς κυρίους ὄντας κολάσαι, ὑμέτερον δέ ἐστι καὶ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ὑπὲρ τῶν θεῶν τιμωρήσασθαι Λεωκράτην. τὰ γὰρ ἀδικήματα, ἕως μὲν ἂν ᾖ ἄκριτα, παρὰ τοῖς πράξασίν ἐστιν, ἐπειδὰν δὲ κρίσις γένηται, παρὰ τοῖς μὴ δικαίως ἐπεξελθοῦσιν. εὖ δὲ ἴστε, ὦ ἄνδρες, ὅτι νῦν κρύβδην ψηφιζόμενος ἕκαστος ὑμῶν φανερὰν ποιήσει τὴν αὑτοῦ διάνοιαν τοῖς θεοῖς. ἡγοῦμαι 147
δέ, ὦ ἄνδρες, ὑπὲρ ἁπάντων τῶν μεγίστων καὶ δεινοτάτων ἀδικημάτων μίαν ὑμᾶς ψῆφον ἐν τῇ τήμερον ἡμέρᾳ φέρειν, οἷς ἅπασιν ἔνοχον ὄντα Λεωκράτην ἔστιν ἰδεῖν, προδοσίας μὲν ὅτι τὴν πόλιν ἐγκαταλιπὼν τοῖς πολεμίοις ὑποχείριον ἐποίησε, δήμου δὲ καταλύσεως ὅτι οὐχ ὑπέμεινε τὸν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας κίνδυνον, ἀσεβείας δ' ὅτι τοῦ τὰ τεμένη τέμνεσθαι καὶ τοὺς νεὼς |κατασκάπτεσθαι τὸ καθ' ἑαυτὸν γέγονεν αἴτιος, τοκέων δὲ κακώσεως τὰ μνημεῖα αὐτῶν ἀφανίζων καὶ τῶν νομίμων ἀποστερῶν, λειποταξίου δὲ καὶ ἀστρατείας οὐ παρασχὼν τὸ σῶμα τάξαι τοῖς στρατηγοῖς. ἔπειτα τοῦτου 148
τις ἀποψηφιεῖται καὶ συγγνώμην ἕξει τῶν κατὰ προαίρεσιν ἀδικημάτων; καὶ τοσοῦτόν ἐστιν ἀνόητος ὥστε τοῦτον σῴζων τὴν ἑαυτοῦ σωτηρίαν προέσθαι τοῖς ἐγκαταλιπεῖν βουλομένοις, καὶ τοῦτον ἐλεήσας αὐτὸς ἀνελέητος ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀπολέσθαι προαιρήσεται, καὶ

τῷ προδότῃ τῆς πατρίδος χάριν θέμενος ὑπεύθυνος εἶ-
ναι τῇ παρὰ τῶν θεῶν τιμωρίᾳ;

149 Ἐγὼ μὲν οὖν καὶ τῇ πατρίδι βοηθῶν καὶ τοῖς ἱεροῖς
καὶ τοῖς νόμοις ἀποδέδωκα τὸν ἀγῶνα ὀρθῶς καὶ δι-
καίως, οὔτε τὸν ἄλλον τούτου βίον διαβαλὼν οὔτ' ἔξω
τοῦ πράγματος οὐδὲν κατηγορήσας· ὑμῶν δ' ἕκαστον
χρὴ νομίζειν τὸν Λεωκράτους ἀποψηφιζόμενον θάνατον
τῆς πατρίδος καὶ ἀνδραποδισμὸν καταψηφίζεσθαι, καὶ
δυοῖν καδίσκοιν κειμένοιν τὸν μὲν προδοσίας τὸν δὲ
σωτηρίας εἶναι, καὶ τὰς ψήφους φέρεσθαι τὰς μὲν ὑπὲρ
ἀναστάσεως τῆς πατρίδος, τὰς δὲ ὑπὲρ ἀσφαλείας καὶ
150 τῆς ἐν τῇ πόλει εὐδαιμονίας. ἐὰν μὲν Λεωκράτην ἀπο-
λύσητε, προδιδόναι τὴν πόλιν καὶ τὰ ἱερὰ καὶ τὰς ναῦς
ψηφιεῖσθε· ἐὰν δὲ τοῦτον ἀποκτείνητε, διαφυλάττειν
καὶ σώζειν τὴν πατρίδα καὶ τὰς προσόδους καὶ τὴν εὐ-
δαιμονίαν παρακελεύσεσθε. νομίζοντες οὖν, ὦ Ἀθη-
ναῖοι, ἱκετεύειν ὑμῶν τὴν χώραν καὶ τὰ δένδρα, δεῖ-
σθαι τοὺς λιμένας τὰ νεώρια καὶ τὰ τείχη τῆς πόλεως,
ἀξιοῦν δὲ καὶ τοὺς νεὼς καὶ τὰ ἱερὰ βοηθεῖν αὐτοῖς,
παράδειγμα ποιήσατε Λεωκράτη, ἀναμνησθέντες τῶν
κατηγορημένων, ὅτι οὐ πλέον ἰσχύει παρ' ὑμῖν ἔλεος
οὐδὲ δάκρυα τῆς ὑπὲρ τῶν νόμων καὶ τοῦ δήμου τι-
μωρίας.

Reisk. p. 240—242.

———

CORPUS
POETARUM EPICORUM GRAECORUM

CONSILIO ET STUDIO

ARMINII KOECHLY

EDITUM.

VOL. VII.

MANETHONIANA

RELEGIT

ARMINIUS KOECHLY.

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLVIII.

MANETHONIS APOTELESMATICORUM

QUI FERUNTUR

LIBRI VI.

RELEGIT

ARMINIUS KOECHLY.

ACCEDUNT DOROTHEI ET ANNUBIONIS FRAGMENTA ASTROLOGICA.

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLVIII.

LIPSIAE TYPIS B. G. TEUBNERI.

PRAEFATIO.

In *Manethonianis* idem mihi nunc quod olim in *Quinto* accidit, ut non solum obiter semelque relegenti sed adeo accuratius pluriesque perlustranti recensionem meam ante hos octo annos absolutam atque 1851 Parisiis apud *Didotum* editam tenue tantum novarum emendationum spicilegium suppeteret. Neque alii haec fragmenta interea curaverunt corruptissima sane neque aut ab argumento aut a forma commendabilia, ut ad ea nihil alieni subsidii admovere licuerit praeter *sexti* libri interpretationem vernaculam programmati scholastico gymnasii Wetzlariensis a. 1835 praemissam, qua *Axtius* „insanientis sapientiae" consulta satis fideliter expressit et notulis quibusdam partim ad ipsam rem partim ad alios scriptores spectantibus illustravit. Novarum tamen conjecturarum sex tantum eo in libello inveni, quarum conjecturarum duae (4 καμάτῳ pro θανάτῳ, 32 ἀπέχων pro ἐπέχων) etiam a me jam olim receptae erant, ceteras quatuor suis quibusque locis notatas (50. 56. 153. 605.) probare non potui.

Deinde nunc demum nancisci mihi licuit *Ludovici Ziegleri* professoris olim Rostochiensis „de libris apotelesmaticis, Manethonis nomini vulgo addictis commentationem", quae inserta legitur libri, qui „Neues Magazin für Schullehrer. Herausgegeben von G. A. Ruperti und H. Schlichthorst. Göttingen 1793." inscribitur, vol. II, fasc. 1, p. 99—127. Ejus libri inspiciendi quoniam nec olim Axtio atque Riglero (quorum vid. praefat. p. IX*)) nec nuper mihi potestas facta est, quamquam equidem nihil novi ex eo didici, tamen viri defuncti operam sobriam atque modestam silentio premere nolui, cum profecto pro illius aetatis ingenio, quae *prolegomenis Wolfianis* nondum in lucem emissis vel Argonautica illa antiquissimo Orpheo adscribere non dubitabat, acute de Manethonianis judi-

cium tulerit. Constat igitur libellus *sex* particulis, quarum *prima* p. 99—104 de „astrologiae apotelesmaticae originibus et natura" scripsit, *altera* p. 104—107 ejusdem „brevem historiam" delineavit; tum Apotelesmaticorum libros nec „illius Manethonis, qui Aegyptiaca scripsit, habendos" *tertia* p. 107—110, nec „Ptolemaei Philadelphi temporibus accensendos" esse *quarta* p. 110—112 ita demonstrat, ut nihil, quod „religionibus et institutis Aegyptiorum respondeat", inesse, Graecos vero astronomos ab apotelesmaticorum nugis ante Caesaris tempora abstinuisse moneat, quibus temporibus et *Nigidius Figulus* Dione XLV, 1 et *L. Tarutius Firmanus* Cicerone divin. II, 47 teste his rebus operam dare primum coepissent. Et haec quidem sententia *Maximi* illius qui fertur poëmate περὶ καταρχῶν redarguitur, quod Alexandrinorum saeculo certissimis argumentis a nobis vindicatum in hac epicorum collectione *Arato* adjungemus; quae vero de sermone Manethonianorum ut recentioris aetatis documento p. 113 brevissime admonuit, ea nos in editionis Didotianae praefatione uberius persecuti sumus. Cumulum addit auctor particula *quinta* p. 114—117, qua „libros apotelesmaticos non unius ejusdemque auctoris habendos" demonstravit, et *sexta* p. 118—127, qua Materno Firmico in comparationem vocato — quod et nos fecimus in *epimetro* p. LXVIII—LXX — postremo sententiae summam p. 123 his verbis concepit: „Quae omnia et alia ejusmodi plura me inducunt, *ut libris nostris periodum intra tempora Augusti et Constantini magni adsignem*, *qua auctores eorum vixisse*, *et totum opus laudem*" (sic! voluitne: *tandem?*) „*collectum putetur.*" Haec sententia ut paullo incertior est, ita etiam singulos libros singulis auctoribus non satis feliciter distribuit. Putat enim p. 117 libri II v. 1—140 „esse fragmentum ex antiquitate superstes, quod auctor in suum usum converterit, sua qualiacunque adnexurus;" ejus auctoris jam esse alteram libri secundi partem et libri III v. 1—216, cum a v. 217 „aliud incipiat corollarium", de quo non magis sibi exploratum esse quid statuat quam de libro IV et VI; librum I et V p. 114 dicit „a quodam auctore esse adsutos, qui Ptolemaei Philadelphi aetatem lectoribus obtrudere voluerit." Postremo p. 117 concludit „integrum opus esse centonem a pluribus auctoribus compositum, subinde interpolatum, reliquiis aliorum auctum, et tandem ab astrologo aliquo in hunc ordinem redactum."

Cum his, quae quam vaga sint nemo non videt, componere jam placet disputationis meae in majore editione institutae summam quam brevissime comprehensam, ut etiam iis, qui sola hac usuri sunt editione, de horum librorum Manethonem aperto mendacio in fronte gerentium ratione atque tempore constet.

In his igitur libris habemus primo carmen unum et continuum et (nisi forte prooemii quaedam perierunt, quod maxime ex II, 349 ὡς καὶ πρόσθεν ἀείσαμεν apparet) exceptis paucis quibusdam parvisque lacunis prorsus integrum, constans illud *libris tribus*, qui vulgo II. III et VI numerantur; cujus carminis auctorem neque ante Antoninos neque post Alexandrum Severum vixisse pro certo affirmari, eum ipso *Alexandro Severo* imperante (a. 222—235) carmen suum edidisse satis probabiliter concludi potest. Habemus deinde inclusum *libro quarto* alterum carmen a recentiore poëta *Juliani* temporibus compositum idque aut ad prioris carminis, quod probabilius putaverim, aut ad antiquioris cujusdam, unde illud quoque fluxit, imitationem expressum, sed illud et multis partibus mutilatum et in rerum serie locorumque ordine turbatum. Quapropter singulas ejus partes intervallis et literis, singula schemata numeris distinxi.

Habemus denique duas collectiones, quarum altera eaque melior *primus*, altera *quintus liber* inscribitur, a duobus hominibus et ignorantia metrorum sermonisque Graeci et ingenii stupore simillimis factas, quibus diversissimorum poëtarum fragmenta et insulsissimorum versificatorum, quos eosdem cum excerptoribus esse putem, foetus continentur, nullo nisi externae cujusdam rerum nominumque similitudinis vinculo cohaerentia. Itaque hic quoque singula membra et intercapedinibus distinui et numeris distinxi, praeterea praefixis crucibus ineptissima quaeque notavi, in primo libro insuper, quae ejusdem auctoris viderentur esse fragmenta, positis literis significavi, quae e quarto libro excerpta sunt, diserte imo in margine indicavi.

Tum omnibus in libris et quae singulis locis interpolando illata sunt consuetis uncinis circumsepsi, et quae a me probabili conjectura suppleta videbantur minoribus literis exprimenda curavi; postremo diductas literas, quibus legentium commoditatis gratia jam in priore editione stellarum nomina atque posituras luculentius designaveram, retinendas putavi.

Restat jam, ut brevem eorum locorum indicem adjiciam,

quibus locis aut a prioribus editoribus aut a me Gronovianae editionis textus, qui fere cum codice Mediceo unde descriptus est consentit, conjecturis sive alienis sive nostris mutatus est. In quo negotio taedii plenissimo id egi, ut et levissima quaeque orthographiae et interpunctionis menda — quae quidem innumera sunt — et lacunas transpositionesque satis jam asteriscis numerisque indicatas singulatim notare supersederem et brevissime tantum varias editionum lectiones componerem mutandi et rationibus et auctoribus fere omissis. Siglis autem iisdem, quibus jam in editione majore usus sum, ut G Gronovianam, A editionem ab Axtio et Riglero comparatam, *edd.* harum ambarum editionum consensum, M (aut MS. in notis Gronovianis ad verbum exscriptis) codicem Mediceum denotaret. Praeterea K meae editionis textum, *v* h. e. *volgo* ejusdem cum Gronoviana atque Axtio-Rigleriana consensum significat. Jam igitur ad singulos locos accedimus.

LIBER II. (I.)

2 *διηνεκέως τε φέρονται* G, *διηνεκέως γε φέρονται* A. — 3 *μύρια τ' οὐρανῷ* G, *μυρί', ἅτ'* A. Sed num *μυρί' ἐν οὐρανῷ* ut Arat. 10? Quamquam cfr. 105. — 6 *βλοσυροῖσι* G. — 10 *Ἀ'πλανέων ἐνὶ χώρην* G, *ἀπλανέων χώρῃ* A. || *δὴ*] *δὲ* G: an *καὶ*? || num *δέδενται*, quoniam etiam *ἐνδεδεμένοι ἀστέρες* appellantur? — 13 *αὔτως δὲ*] *ἄλλως δὴ* edd. || *πεφορημένα* **πέρθης* G; „* suprascr. *κεύθει*“ *Gron.* „Nisi hic lacuna subest ita fere explenda:

ἄλλα δ', ὅσ' οὐρανὸς ἐντὸς ἀπείριτα κεύθει ὕπερθεν,
ἄστρα πολὺ πλέονα σποράδην πεφορημένα κεῖται.“ K. —

14 *οἱ διαγανότατοι* G, *οἳ δὴ ἀγανοτάτου* A. — 16 *καὶ δείκηλ'*] *Ἀ'δίκηλ'* G, (*κόσμου*) *δεικήλων* A. — 19 *ὁρώμενος* G. — 23 *βορέου* G. — 24 *κεφαλὴν* G. — 28 *οὓς* edd. || *σφαιρεῖ* G. — 30 *Τῶδέ τε* G. — 33 *ἔπτ'*] *Ε'νθ'* G. — 34 *δὲ*] *τε* edd. — 35 *Ω῾ς μὲν γὰρ πρῶτος τὰ πόλου* G, *ὃς μὲν γὰρ πρώτιστα πόλου* A K. Post *πρῶτος* duo hemistichia excidisse nunc demum intellexi. — 37 *τροπικὸς*] *τροπὰς* G, *τροπαὶ αὖ* A. — 38 *Γείνονται μεσάτοι τε* G, *γίγνονται μέσατός τε* A. „Facile hoc modo rem explanare poterat ceteris convenienter: *τὸν δὲ μέτα τροπικὸς θέρεος πυριλαμπέος ὥρης γίνεται, ἑξείης δέ, δι' οὗ κύκλου αἰθέρος οἶμοι τείνονται*

μεσάτοιο, δι' οὗ θοὸν ἅρμα τιταίνων —" K. — 39 *ἠῶ* G. — 40 *χειμερίης τε* G, *χειμερίης γε* A. — 42 *φράζομαι ὥραν* G. — 46 *ὀρθὸν*] *οἷον* G, *αἶαν* A. Cave ex 36 *οὔνομ'* conjicias. — 49 *δίκην* G. — 51 *ὑπ'*] *ἐπ'* v. „MS. *ὁπόσοις*" *Gron.* — 55 *ἐπαμοιβάδες ἐξώσαντο* G. — 57 *ὤνπερ* edd. || *ἄριστοι* G. — 60 *οὐ*] *ουν* G. — 65 *ἐλάται*] *ναῦται* v. — 67 *Οἵ τένοι* G. — 70 *θ'*] *δ'* edd. — 74 *ἔπι*] *ἐνὶ* G, (*ὀγδοάτῃ μοίρῃ*) *ἔνι* A. — 76 *αὐχένιον* v. — 82 *δύο σὺν*] *σὺν καὶ* edd. — 89 *ὑπερέοντα* G. — 90 *διατρίβοντ* edd. — 94 *Σκέπτευ' ἔκπερ* G, *σκέπτευ ὑπὲρ* A. || *γυῖα* edd. — 96 *λαγωὸν* G. — 99 *νότιον* v, sed „*νοτίου* distinctione post hanc vocem posita H." A. — 100 *στέρνον μέγα* G, *στέρνον μέτα* A. — 104 *ἀκροτόμοισι* edd. — 105 *ἐκ κορυφῆς* G. — 107 *Ε' στᾶσι ἀστεμφεῖςτε καὶ* G. — 108 *ὁλκοῦ*] *ὁμοῦ* G. — 109 *θ'* om G. — 112 *γαῖαν* G. — 115 *ἐπιτέμνετ'* G. — 116 *γαλαξιέου* G. || *βαιὸς* edd. — 121 *Τόξου* edd. — 122 *ἀκρότατον κέντρον θηρὸς φονιοῖο τε* (— *οἷό γε* A) *μέσσον* edd. — 123 *ἠδὲ*] *καὶ δὲ* edd. || *ἄκρον*] *ἄστρον* edd. — 128 *δεξιτερὴν* edd. — 134 *ἐνὶ* edd. — 136 *ἱροί*] *εἱροὶ* G. — 137 *ἐπεί τ' ἐτάνυσσ' ἑκάτερθεν* edd. Em R. — 142 *ἀρείους* edd. — 143 *πλέον* G. || *κακοὶ δ' ὅγε* G. — 148 *κλυτοφεγγοῖς* edd. — 151 *ἑτέροισιν* G. — 152 *δεσμῶν* G. — 156 *ἐκθεμένους* edd. || *πάλι δῶκεν*] *ἀπέδωκεν* v. — 161 *ἢ ἐν πελάασι φρονεῦντας* G, *ἢ ἐκπεράαν τι, φρονεῦντας* A. — 162 *ὑποπεπτηῶτες* G. — 163 *Ὅσσάτε ἐκτελέουσιν* G. — 164+165 Pro simplici versu ita a nobis restituto leguntur in G hi duo = 155 sq.: *Πολλάκι δ' ἀλλοτρίων παίδων πατέρας καλέεσθαι Δῶκεν, ἢ ἐκθεμένους ἢ καὶ σφετέρους ἀπέδωκεν*, quos scripto *παῖδας* pro *ἢ καὶ* retinuit A eosdem supra uncinis circumdedit, utrumque male. — 166 *ὁρίοισιν*] *οἴκοισιν* G. — 172 *δ' ἔτι ἀργαλέους* G, *δέ τοι ἀργαλέους* A. || *τε* om G. — 177 *παρεὼν*] *ἐπιὼν* G, *γ' ἐπιὼν* A. — 178 *ἰδὲ*] *δὲ* G. — 180 et 179 transposuit R. — 182 *Δῆθι κι καὶ* G. — 186 *μάλα γαυρουμένους* G, *μάλ' ἀγαυομένους* A. — 188 *ἑτέρων* G. — 193 *καὶ λαλιῆς* — *ἢ γλῶσσαν* edd. — 195 *κρυπταδίους* edd. — 201 *καὶ δ' ἀντία* G. — 205 *ἐσθλῶν* edd. — 207 *ἀποθέσφατα* G. — 209 *βιότῳ* G. — 216 *οἳ* om G, *η* posuit A. — 217 *δεδαῶτας* edd. Hujusceemodi versum addidisse videtur: *ἢ χρεώ, ἔνθα καὶ ἔνθ' ἰθυνέμεν εὖ δεδάασιν,*

cujus clausulam ut satis probabilem textui intuli. — 218 *εἰς ὅσον* G, *εἰς τόσον* A. — 222 *Παντοίους* G, *παντοίων* sequentibus junctum A. — 224 *Θνητοὺς ὄλλυσι καὶ* G. — 225 *καὶ σηκῶν μακάρων ἱερούς* (*ἱερούς* G) *τε προέδρους* edd. — 226 *ἐξαίτους* edd. — 228 *ϑ'* om G. || *εὖ*] *ἐν* v. Em A. — 229 *φϑέγξον τ'* v. — 230 *τ'* om edd. — 234 *μίτραις* edd. — 235 *τοῖς δ' αὖ γεράεσσι ἱεροῖσιν* G, *τοῖς δ' αὖ γεράεσσ' ἱεροῖσιν* A, *τοὺς δ' αὖ γεράεσσ' ἱεροῖσιν* K. — 237 *Ὤπασεν ἐκ ϑαλάμου* („MS. *ϑαλάμους*"). *δῶκεν δὲ λέκτρα γυναικῶν* G, *ὤπ. εὐϑαλάμων· δῶκεν δέ τε λέκτρα γυναικῶν* A. — 238 *ἐν ἔησι τ' ἐνὶ πολίεσσιν ἀρίστους* G, *ἰδ' ἔῃσιν ἐνὶ πτολίεσσιν ἄριστοι* sequentibus junctum A. — 241 *τετιμημένον* G. — 242 *ἠδὲ καὶ* v. — 243 *πόρον* G. An *φέρον*? — 246 *πολὺν ὄλβον* G. — 247 *ἐπ' εὐφροσύνης* G. — 250 *δ'*] *τ'* edd. || *ἐν δ' ἑτάροισιν* edd. — 254 *παιδεύματ'* suspectum. An *μελετήματ'* seu tale quid? — 255 *ϑ'*] *δ'* G. — 256 *δίφρῳ*] *δίφρ'* G. || *ὅϑι τ'*] *ὅτι* G. — 258 *πειϑὼ ὁμῶς*] *πειϑομένους* v, quod ferri non posse jam olim intellexeram de emendatione incertus, quam certissimam nunc suppeditavit v. 241. || *μετέχουσιν* edd. — 261 *Ἔντε δίκας πολίεσσιν* G. — 264 *δίκαις* G. || *ὑπ'* edd. — 265 *κεῖνο* G, *κείνας* A. — 272 *χερσὶν ὀλέκουσιν* G, *χείρεσσ' ὀλέκουσιν* A. — Ordine, qui necessario mutandus erat, retento 269 *τελοῦντες* et 270 *νυμφεύονται* A. — 276 *δμωάδας* GK, *δμωιάδας* A. — 277 *συνεύνοισιν φιλότητος* G, *συνευνᾶσιν φιλότητος* A. — 278 *αἰὲν κλεπτομένης* edd. — 279 *ταὶ τίουσ'*] *τοὺς ἴους* („MS. *τους ιουσ'*") G, *τοι τίουσ'* A. — 281 sq. *ἀλόχοις, καὶ αὐτῶν εἵνεκα δηϑὰ Ἐν συνοχῇσι γένοντο,* * *καὶ ἀλλήλους ἀϑέριξαν* G hac nota addita: „In marg. *γρ. καὶ ἀπλήτοις ὀχέεσσι.*" Quod suo loco restitui. Videtur autem tale quid excidisse: — — — *καὶ ἀλλήλους ἀϑέριξαν σφῇσιν ἀτασϑαλίῃσι, καὶ αὐτῶν εἵνεκα δηϑὰ* etc. Retinuit G scripturam A. — 283 *ἔνειμαν* em A; *ἔδωκαν* edd. — 290 *Τὰς δ' ἄλλας ἀνδρᾶσιν ἴσαις κάμνουσαν ἀνίαις* G, *τὰς δ' ἄλλας ἄνδρεσσιν ἴσας κάμνουσιν ἀνίας* ordine retento A. — 286 *φιλότητα λύπην τοκετῶντ'* G, *φιλότητ' ἀλύκην τοκετῶν* A. — 287 *ὀχλήσει* G. — 288 *βρέφη ὠμοτοκοῦσαν* G, *βρέφη ὠμοτοκοῦσιν* A. — 289 *ἐν*] *περὶ* edd. — 294 *πρὸς δὲ*] *τοῖσι* G, *ᾗσι* A. — 296 *δεδαηκότας* G. — 297 *καὶ κρίσιας ϑαμινὰς*] *Κρίσιας εἰδίας* G, *κλήσιας αἰδίους* A. || *πυ-*

κνάτ' ἔχοντες G. — 299 τε om G. — 300 παίδωντε καθηγητῆρες G, παίδων γε καθηγητῆρες A. — 303 ὅσσων βιότῳ G, ὅσσον βιότῳ A. — 305 Πλαστογράφον G. — 308 παρθεμένους G. — 309 παῦρα] πολλὰ edd. || χρηὸς G. — 311 ἴδρισιν] ἀνδράσιν G, εἰδόσιν A. — 312 λάσθαις em Lobeck., λάθραις edd., θωαῖς K. || σεβέονται G. — 318 τιμὰς ἴδ'] τιμαῖσιν G, sed „MS. τ'ἰμαϊσιν"; τιμῆσιν A. — 321 ἐρικόρτατοι μὲν G. — 324 γραφίοις] γραφαῖς G, γραπτοῖς A. — 323 μορφὰς θηρῶν πάντων τε edd. — 326 ἀπεθήκατο G. — 331 τ' om edd. || ἠδ' ἄρ' ἀοιδοὺς edd. — 333 τεύκτορας] εὕρετο G, εὔφρονας A. — 334 ἠὲ] Οἱ δὲ G, οὓς δὲ A. — 344 ἅμα] μέγα edd. — 346 χαλέψας] καλύψας G. — 350 καὶ] ἢ G. — 351 ἑτέρους G. — 355 ἀπέδωκε G. — 360 αὖ edd. || ἀλόχοισι G. — 364 Ἠελίοιο] ἠελίετε G, ἠελίου γε A. — 367 εἴζηται G. — 374 ἴδ'] ἐθ' G. — 381 ἐπ' ἀλλήλοις καί τ' αἴσχεα edd. — 384 δ'] τ' edd. — 390 Ἦντ' G, ἦν γ' A. — 391 ὡσαύτως edd. — 392 ἀνθρώπων v. — 393 βασιλῆα G. — 394 οἱ δ' ἄρ'] οὐ γὰρ edd. — 396 Μήνης G. — 404 ἐν] ἂν edd. — 405 ἀντολίαις A. || ἰόντες ἅτ' ἐς] ἐόντες εἰς G, ἐόντες ἐῆ A. — 406 παρεόντες] περ ἐόντες edd. — 407 Ἑσπέριοι δὲ βραδιότεροι προϊοῦσι G, ἑσπέριοι δὴ βαρδύτεροι προϊοῦσι A. — 408 δείελοι] δειλοὶ δ' edd. || μαλεραῖς v. — 411 τελέθει ξυνὼν G, τελέθει ξυνεὼν A. — 415 δὲ] τε edd. || καὶ πατρώϊον οἶκον G. — 422 ἀμείνων G, ἀμείνον' ordine non mutato A. || τε δεινὸς G, τε δεινά A. — 425 ὀλοώτερος edd. — 421 Ἧσσον G. — 428 δούλαις ἢ πενιχραῖς G, δούλῃσι πενιχραῖς A. — 429 ἀεικῶς] αἴστως G. — 430 ἐφεξομέναις G. — 432 πάσης] πολλῆς v. — 433—435:

Ἑζομένȣς ποίησε βίȣς μάλα παναγήτȣς,
*Ἀνέρας ἀφνειȣ̀ς, μάλα * δὲ δμωάσιν ἀνάσσων,*
Πρῆξιν δ' ἥσσονα δῶκε καὶ ἐμ πρήξισιν ὑπ' ἄλλοις.

G hac nota addita: „*MS. δ' ἠώαισιν." A 433 post *μάλα* add *τοι*, 434 *δ' ἠώησιν* et 435 *πρῆξίν τ' ἥσσονα δῶκε καὶ ἐν πρήξεσσιν* scripsit. „Patet hic quoque plura intercidisse, quae hoc fere modo olim integre lecta fuisse facile omnibus persuadeam:

ἑζομένους δ' ὤπασσε βίους τέχνας τε βαναύσους
ἀνδράσι τειρομένοις, μάλα δ' ἠ ώ ῃ σ ι ν ἀνάσσων
ἀνέρας ἀφνειοὺς ποίησε πόλει παναγήτους

χρήμασι καὶ τέχνῃσιν, ἐν ἑσπερίῃσι δὲ βαίνων
πρῆξίν θ' ἥσσονα δῶκ', ἐν πρήξεσί τ' ἔμμεν ὑπ' ἄλλοις."

Ita ego olim, nec hodie quidquam est, quod mutandum videatur, nisi quod nunc 435 singularem *πρήξει* scripsi propter *πρῆξιν*. — 438 *δὲ σὺν αὐτοῖσιν* G, *δ' οἷον τοῖσιν* A. — 440 *θνητοῖσιν μογερὸν βίοτον* edd. — 448 *μελάθρων*] *θεμέθλων* edd. — 450 *χρήζουσιν ἑταῖροι* G. — 455 *ἐπ' ἔργοισιν ἑοῖς* G, *ἔργοισιν ἑοῖς* A. — 456 *δύναντ'* G, *γε δύνανθ'* A. — 461 *Ἑρμείαο* v. — 468 *μεγαληνορίαις χαίροντας* edd., sed *μεγαληνορίαισι* M. — 472 *δὲ* om G. — 473 *συνιοῦσα* G. — 483 *εὐθὺ* (sed „MS. *εὐθὺς*") G. — 487 *βιότῳ* edd. || *ἄλλην* G. — 489 *γενέθλαις* edd. Fortasse etiam *προτέρην* scribendum. — 492 *ἢ καὶ*] *Ἤτοι* G, *ἤτοι* A. — 493 *πρώτως* edd. || *πλήρης* edd. — 496 *δ' αὖ*] *δ' οὖν* v. — 501 *ἐπεὶ*] *ἐπὶ* G, quo retento *κύκλῳ ἐπὶ πλήρει* dedit A. —

In fine add G *ΜΑΝΕ'ΘΩΝΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΩ͂Ν | ΒΙΒΛΙ'ΟΝ Β.*

LIBER III. (II.)

Argumentum: *A. ἐν παντὶ τῶν ἄλλων*] *ἐν ἄλλῳ τινὶ τῶν* edd. — *B. ἀποτέλεσμα.., ἀπαλλάκτως εὑρίσκομεν ὄντα, κἂν* G, unde *καὶ πότε τῶν ἀνθρώπων ἀποτελέσματα ἀπαλλάκτως εὑρίσκομεν ὄντα* conj A. — *ἀντὶ μεσουρανήματος* G. — *ἀναμετροῦντες*] *οὖν μετροῦντες* G. — *Δ. Ἡλίου*] *Ἄρεως* edd. —

7 *πισύροισιν* G. — 10 *διώλεσε πάντας* G. — 12 *ἕς τ' ἂν* G. — 13 *ζωίοις* (om *δ'*) G. — 15 *κριῷθ', ὁπότ' ἀνέρες* G. — 19 *γήρᾳ* edd. — 28 *ἔῤῥεσσεν* G. — 29 *λίπεν γενετήρ* G. — 30 *κρύϊ* G. — 33 *πατρῇσιν ὑπὸ* G, *πάτρῃσιν ὑπὸ* A. — 34 *πρήξεις* edd. — 36 *ταῦτα* edd. — 38 *λαοῖς?* — 42 *κηδεστὰς* edd. — 50 Fortasse *θαρσαλέους τ' ἔρδει.* — 55 *αἰεὶ δῶκεν* edd. — 56 *βιότοιό τ' ἀμέρδει* v. Cfr. II, 454. — 57 *δὲ*] *τε* edd. — 58 *περ ἐνὶ*] *πάτρ' ἐνὶμ* G, *πατρὶ ἐν* A. — 59 *θ' ἅμα* G. — 60 *ἀκάχησε* suspectum. An *ὤπασσε* seu tale quid? || *γυναῖκας* edd. — 63 *συναστρῶν* G. — 65 *καὶ θνητὸν* edd. || *ἐὸν*] An *ἀεὶ?* — 70 *φίλης*] *βίῃ* edd. — 74 *ἢ*] *ἢ* G. — 77 *ταῖς δ' αὐτ' ἀλόχοις* edd. Em A. || *ἐσθλὸν* edd. — 78 *κλεινὸν*] *κείνων* v. — 80 *ἵδρυσε, τῶν καὶ* G, *ἵδρυσ', ἐξ ὧν* A. || *ἰδὲ*] *ἐπὶ* edd. — 82 *ἠδὲ*] *καὶ δὲ* edd. || *δ' ὅτε μέντοι* G, *ποτὲ μέν τοι* A. — 86 *δήθ' ἅμ'* G. — 89 *μέ-*

λαϑρ' G. — 93 καί ϑ'] καὶ δ' G. — 94 ϑεσπίζει G. — 99 ἀργυραμοιβοὺς edd. — 102 σοφίην edd. — 105 γηϑεύοντας G. — 106 Ε'ϛ' ἂν G. — 113 ἐπινοίῃ olim simpliciter pro ἐνὶ πάτρῃ scripsi nihil de lacuna suspicatus. — 122 ϑ' ἅμα G. — 124 Η'ματίη δ' ἀντ' ἥσσων G. || εἰ] ἢν edd. || μιν] μὲν edd. — 128 ἐςτ' ἂν G. — 130 ἀφῆκεν edd. — 132 „Post hunc versum hujuscemodi verba excidisse:

ἀστέρες ὅσσα τελοῦσι, τάδ' αὐτίκα νῦν καταλέξω,

constans poëtae usus evincit." K. — 140 κάμνε G. — 141 Ε'ντ' ἂν G. — 143 δὴ βαιὸν G. — 144 καὶ] γὰρ G, δ' ἄρ' AK. || ϑ' ἅμα G. — 147 δ' om edd. — 149 ἐς] ἢ G. — 151 ἰδ'] ἢ δ' G. — 152 ἔοι] ἐνὶ G. — 154 ἀλλ'] καὶ δ' v. || ἀγάπης ἀναϑέσμους G. — 157 Μαχλαῖς G. — 158 δύνῃσι] δύνῃ G. — 161 μάλ' αἰνῶν] παλαιῶν edd. — 172 ϑρεψαμένας ἀςέργουσ' G, ϑρεψαμέναις, ἃ στέργουσ' A. — 175 Μόχϑον G. — 177 ἀρχομένης G. — 178 μεγάλοις edd. — 180 ἄπ' ἄμετρον] ἄμετρον G, δέ τ' ἄμετρον A. — 184 γάμον ἱμερόεντας G. — 185 τ'] γ' A. || τίουσ' ἅμ' ἀκοίτας G, τίουσ' ὁμοκοίτας A. — 188 δ'] τ' edd. || ἄφενοστε φρένας βασιλήϊον G. — 193 „Hunc versum huc ex II, 255 intrusum arbitror." K. — 194 ἐπεμβεβαὼς G. — 197 αἰ] καὶ edd. — 207 ἐπείγητ'] ἐπίτητ' G („MS. ἐπιτητειδύσιν"). — 217 δυοῖς G. — 222 Η'ὲ μὲν G. — 224 μεγάλους ποτὲ δ' αὖ edd. — 225 ἠὲ] ἢ edd. — 226 ἔχωσιν] ἐῶσιν edd. — 231 ἀπειράτε ἔστι G. — 233 ἐπιλέξωσι ϑεοί suspectum. — 235 ὅγε] ὅτε G, ὁτὲ A. — 236 ἢ ἄγαν αὔξιν („MS. αὐξεῖν") G, ἠέ γ' ἄναξιν A. — 237 τ' ante ἀνδρῶν add G. — 239 ϑαλάμοιφ, λήιοισι (sic!) G, ϑαλάμοις, ληΐοισι A. — 240 λείαις, παντοίαις τ' ἀγέλαις edd. — 241 ἠναλίων G, εἰναλίων AK. — 246 δεινὰς ἄτας γ' edd. — 248 δ' εἰ κέντροισιν ἐπεμβεβαῶτες ὁρῷντο edd., sed „In marg. MS. γρ. δ' εἴγε σὺν ἠελίῳ ἐπεμ". Unde emendavi. — 253 εἰ μή πως εὐεργὸς ὁρῴη edd., quod retinueram inserto δ' post πως. — 254 Καὶ πουμω (sic!) G. — 261 ἢ ὅτ' ἐν edd. || ἠπείροισιν edd. — 263 Ω῞ςε πάλιν ϑλιφϑέντες G. — 264 ἠδὲ καὶ ἠμερίῃ (ἡμερίη G) τὰ edd. — 270 „In ora MS. notatur hunc postponendum sequenti versu." G. Nec tamen justum ordinem restituerunt, sed γε pro τε scripserunt AR. — 271 τ' post καμάτων add. edd. — 272 ὑποδερχόμενοι edd. — 274 αὐ-

τούς θ' ἔρδει G. — 276 ψυγμῷ edd. — 281 ἧττον edd. — 283 ἔχειν ἐνὶ δώμασι v. Cfr. VI, 144. 201. — 288 λαλίῃς G. — 295 τρίγωνος v. — 299 ἀγαθῇςτε τύχοιεν G. — 302 αὐτοὺς G. — 304 ἀπείριτον] ὑπείροχον v repetitum ex 303. Cfr. II, 262. — 312 δ' ἄρα] γὰρ edd. — 314 ἐπιμαρτυρίαις τάδε G. — 328 πρήξεσι δ' ἐν edd. — 330 ὑβρισταὶ] Ὕβρεις τε G. || τε om G. — 334 καὶ τ' G, καί τ' A. — 338 κακὴ πόλιν ἔδραμεν αἰνὴ G, κατὰ πτόλιν ἔδραμεν αἰνή A. Cfr. II, 298. — 340 τὴν δ' G, quo retento 339 Ἑρμῆς τετράγωνος ἢ ἀντίος ῃ A. || τροχάσῃ edd. — 351 „Poteris animo hic repetere v. 334: εἴκελα καὶ δ' ἄλλαις ἐπιμαρτυρίαις τελέουσιν.“ K. 356 παλαισμοσύνῃσιν edd. — 357 τ' ἀγασθενέες] μεγασθενέες edd. — 363 δὲ κενῶς G, δέ κεν, ὡς A. || φανείειν G, φανεῖεν A. — 374 ἐξανύοντ' edd. || μενοινά G, μενοινή A. — 380 Ἄλλο τόδ' G. — 382 Ἤκουσιν G. — 383 ἐπὶ] ἐνὶ edd. — 386 ὁππότε δ'] ὁππότε G, ὁππότ' ἂν A. — 390 λήθουσι G. — 392 θηλυτέροις δ' ὁπότ' edd., sed „MS. δοτ'“ G. — 397 ἄρ' αἰνὰ] ἄρενα G. — 400 δήσατ' edd. — 402 ἠδ'] εἰ δ' G. — 405 ἄφεσιν G. — 410 δύο φῶτ'] Φαέθων edd. — 411 Ἧτ' ἂν G, ἡ δ' ἂν A. || μοίρεσσι G. — 416 εὕροις edd. — 417 σκέπτεο G. — 418 κείνου τε περιμοιβαῖσι δάσασθαι et 419 Τῶς γάρ κεν πλειόνων ἀριθμὸν μοιρῶν τε φράσαιο G, κ. τ'. περὶ μοίρῃσι δ. et 419 τῶς γὰρ πλειώνων ἀ. μ. τ. φ. A. — 424 αὐτοί γε edd. — 425 γεινομένοις G. — 427 πλευρῇ G. —

In fine add G ΜΑΝΕ΄ΘΩΝΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΩ͂Ν | ΒΙΒΛΙ΄ΟΝ Γ.

LIBER VI. (III.)

4 καίπερ θανάτῳ θυμὸν edd. — 11 τεράτων G. — 12 γενεῇ G. — 18 γενέθλη G. — 25 ὅσοις ἔπι] ὅσσοις G, ὁπόσσοις A. — 30 σελήνην G. — 32 ἐπέχων edd. — 41 καὶ τότ' ἐπ' v. Vid. ad Quint. I, 120, cujus a norma non dissentire nostrum patet ex VI, 33. 92. 165; et cfr. IV, 127 = I, 292. Tum ὑπ' ὠδίνεσσιν vide 49. || ῥεφθέντ' θαιφθέντ' M, θρεφθέντ' G, θρυφθέντ' A. — 43 ἔοι] ἐνὶ G. — 45 Ἄθρης (sic!) G. || ἂν om edd. — 48 ἰόντος v. — 49 ὀλι-

σθον] ὄλοντο edd., quo retento Axt. l. c. ad versum sequentem adscripsit: „Ἄγχι ποδ. ist auf jeden Fall verderbt; wenn es noch μεσσηγύ hiesse! Vielleicht schrieb er Εἰλείθυιαν, oder ἀμφιπόλοισι.“ Frustra! — 50 ἐπ'] ἐς G. — 56 ἴσοι AK retento in fine τέκεσσιν, pro quo nunc ex 145 τίεσκεν scripsi. Lacunam enim subesse hic minus probabile videbatur. Etiam Axt. l. c. jam Dorvillianum ἴσον γονίμοισιν ἔτισεν probat. — 57 Η῞ν δὲ ὅλως G. — 58 ὑπαι G, ἀπαὶ A. || χείλεσι ῥεφθὲν G. — 59 ἐνοὐλησεν G, αἴν' ὄτλησεν A. — 67 Ῥίφθέντ' ἐκ χώρης G. — 68 δουλοσύνη — οἴζυρῇ edd. — 70 ἐφεσπόμενος G. — 71 Μήνης G. — 79 Ἄρεως ἑπομένου G. — 83 ὡρονόμου G. — 86 ὁ δὲ] τόδε G. — 90 ὄγ'] ὁ δ' G, ὅδ' A. — 96 ᾿ἰῶσιν (sic!) G. An ἐῶσιν? — 98 βορήν τέ μιν edd. — 99 Η῞ πάλι δ' ἀῤῥήτοις G. || τοκέεσσι γένονται G, τοκέεσσιν ἔσονται A. — 100 θ' om G. — 105 ἀγνοστρόφον G. — 106 φαινόντων edd. || ἢ ὅτε τοῖσιν G, ἠέ τε τοῖσιν A. — 113 Η῞εις G, ἥϊες A. — 114 ἕκαστον? — 117 γενεῇ v. — 122 πέλη Φαέθοντι ἀριγνώτῳ ἰσόμοιρος G. — 129 Ἑρμείηςτε G. || βλοσυρήτε Κυθήρη G. — 131 μετερχομένοις G. — 137 αὔτη edd. || ἀγαιῆσιν G. — 151 ὑπὲρ θώρης G. — 153 Lacunam post hunc versum esse jam olim Axt. vidit, qui nunc dubitanter μὴ λέκτρα πόρωσιν conjecit. — 162 δεχνυμένη G. — 164 ὁρόωντες G. — 167 τοῖσιν γὰρ edd. — 171 τες δ' αὐταὶ καὶ ηνκλήροιο (sic!) G. — 172 ἐφ' ὥρης] ῞ὕης (sic!) G, ἴησιν A. — 173 Η῞ ὅτε G. — 175 κασιγνήτοις πατέρων, σφετέροιςτε τοκεῦσιν G, κασιγνήτοις πατέρων σφετέροις τε τέκεσσιν A. — 176 ἢν δ' Ἄρης ὑπογείῳ ἢ δυτικῷ ἐνὶ κέντρῳ G. — 180 ὑπείη edd. — 182 κρυπταδίοις edd. — 183 φιλωθεῖσαι G. — 184 λάθρης G. — 192 τόθ'] ὅθ' G. — 193 αὐτῶν] ἄλλων G. — 198 ἔνιφθεν G. — 201 ἁρπαγίμοις νύμφαι G. — 204 συνέουσιν edd. — 208 γένοντο, ἰδ' αὖ G, γένοντ', ἠδ' αὖ A. — 209 αὐτοὶ δ' αὖ μάχλοι edd. — 210 τε om G. — 212 Δέχνυσθαι ξυνίῃ στονάχῃ ἕνεκεν G, δέχνυσθαι ξενίης στοναχῇ ἕνεκεν A. — 214 ζώιων ενὶ μήνην (sic!) G, ζώῳ ἔνι Μήνης A. — 216 πέλοι ἀνδρὸς G, πέλοι ἀνδρί A. — 219 ταῦτα edd. — 220 ἀλόχῳ ἐνὶ edd. — 223 σχήματα edd. — 224 κατ'] μετ' v. — 232 κατόπισθ' edd. — 233 δῶκαν καὶ διssοὺς edd. — 240 ἰδ'] τε καὶ G. — 242 οἴκῳ K, errore nescio quo. — 245 ἔῤ-

ῥεσσαν G. — 251 λάβονται edd. — 252 ὅπου G. — 253 ἄλλοι δ' ἐν ζώοις διςσοὶ edd. — 255 παῖδες edd. — 261 κ' om v. — 270 ὁρώῃ G, ὁρῴη A, qui εἰ pro ἢ scripsit. — 275 οἱ γάρ του G, οἱ γάρ τοι A. — 287 Ε῞ζηται G. — 288 ἠέ γ' edd. — 295 εἰ δ' ἄρα πως ἄστρων κατ' ἀπείριτον οἶμον edd. — 296 ἔοι] ἐνὶ G. — 298 „MS. ἑκοντη et superscr. ἑκοντει.“ G. — 299 λιτοὶ] αὐτοὶ edd. — 301 βεβαῆσι G. — 305 ἐπὶ φώτων G, ἐπὶ φωτῶν A. — 309 τ' om G. — 312 ἀφ' edd. — 314 ησι G. — 315 τ' om edd. — 321 τινι Μήνη] Sic em Dorvill. ad Charit. p. 678; τις μήνη G, τις Μήνη AK. — 322 ἀλλήλων G, quod tacite mutavit A. — 329 μηδ' ἤν τινι G, μηδ' ἄν τινι A. || συνάπτῃ A, errore. — 334 Ζῆνα G. — 342 κέντρα G. — 343 ἐπανθῆρες G. — 346 Η'είκελα G, „Superscr. ἠΐκελα“ *Gron.*, ἢ ἴκελα A. — 350 σοφίης G, σοφίης A. — 351 τελέθουσι G. — 353 Εἰσεοῦσι G. — 359 Καὶ δ' ἄρα κ' ἢν τροπικοῖς G, καὶ δ' ἄρα καὶ τροπικοῖς A. — 360 στερεοῖσιν ἕποντες G, στερεοῖσιν ἐπόντες A. — 362 δ' ἐνυγροῖσι G, δ' ἐνύγροισι A. — 363 ξοινὴν G. || δ' ὅτε G. — 365 καί τ' ἀπταίστους suspectum: an καὶ π α ν σ έ π τ ο υ ς? — 371 ταῦτα γὰρ G. || ξοινὴν G. — 375 ῥοπάλοις τε] ῥοπάλοισι v, quo retento στιβαροῖς sive βριαροῖς (ex 417) scribi deberet, cum σθεναροῖς non sufficeret. — 380 δύναντι edd. — 383 Δὴ βαιὸν G. — 385 ἰδὲ] δὲ τε G. — 389 Σήμασιν εἰδέ γε G, σήμασιν· εἰ δέ γε A, sed σήματος M, pro quo „alius κέρματος praetulerit“. K. — 390 Α'σσοτέρῳ G, ἀσσοτέρω AK. — 398 κέντρον G. — 399 περ] μὲν v. || κάλλιμος G. — 400 ὁρῶντο G, ὁρῶνται A. — 401 αἰόλα] ἄλλα τε edd. — 407 βροτῶν G, βοτῶν AK. — 419 ἐν] Εἰ G. — 420 ἠέ τ' edd. || τήκοντες G. — 426 κείνην G, κοινὴν A. — 430 ἀλλ' ἐν] ἄλλον G, ἄλλου A. — 432 ἐϋνήτοιςτε G. — 434 περόνῃσιν edd. — 439 δ'] δὲ G. — 442 καὶ] κατ' G. — 443 Ἰπταμένοις G. — 444 Πιδναμένους G. || ὑπ' edd. || πετεινῷ G. — 447 παίδων paullulum suspectum: an φ ο ρ τ ῶ ν? — 448 ἐπ'] ὑπ' v. — 450 Πυρόεντος G. — 451 ἢ κ' αὐτοὶ G. — 453 θοῶν] βοῶν G. — 454 De repetita clausula magnopere dubito; facile tale quid et scribi a poëta et omitti a librario potuit: ὠμοβόρων θ η ρ ῶ ν ἡ γ ή τ ο ρ α ς ἄ ν δ ρ α ς. Cfr. IV, 245 sq. — 460 βλαβερῇ] μαλερῇ v. Quem fugit Homerica ὀλοώτατος ὀδμή? — 466 ἠέ] ἠδέ v. —

470 ἀρθέντες] ἐνθέντες edd. — 473 μάντεις ἀστρονόμοι οἰων. edd. — 474 τ' post θυέων om edd. — 477 Κεῖνοι γ' ἀλλήλων G, (ὅς πάλι δ' Ἑρμοῦ,) κεῖνοί τ' ἀλλήλους A. — 481 συνέφηναν G, sed οὖν ἔφηναν M. — 484 βροτὸν G, βροτοῦ A. — 485 ἐφέσπηται, πολύπλαγκτόν περ G, ἐφέπη, πουλύπλαγκτόν A. — 486 νηός θ'] νηῶς G. — 498 θρηνητὰς G, θρηνεῦντας A. — 499 κατ' αὐτὸν G, καθ' αὑτοῦ A. — 501 Ἦν αὐταῖς G. || ὀλοῇσιν ἐπακταῖς G, ὀλοῇσιν ἐπ' ἀκταῖς A, quod si recte haberet, jus naufragii innueretur ab hominibus litoralibus etiamnunc passim exercitum. Verum piratas potius intelligi jam olim monui. Sed emendatio non nimis certa: poterat etiam aut ὀλοαῖς ἐπαγωγαῖς aut aliud quid scribi. — 502 ἅτερ G. — 503 τε] γε edd. — 506 ἠὲ ῥύθμοιο edd. — 507 βητάρμονας ἄνδρας ἐόντας edd. — 508 Θῆκαν, ἢ G; θῆκαν, καὶ A. || λάλους edd. — 515 Κρόνον G. — 517 ψαφαροί v. — 523 Λυδοῖο G. — 525 μιμητῇσι G. — 533 στεγέεσσιν G. || αἴσχια G. — 536 τε om G. — 538 διδύμῃ G. || ἀγείρονται edd. — 540 Suspectum hic quidem ἄφνω, quod III, 261. VI, 198. 648. 719 recte habet, nec praestat quod A conjecit ἄφαρ: potius ἐὴν ex consuetudine videtur. — 543 ἐν στέρνοισιν edd. — 553 τοῦτο] ταὐτὸ v, quod pronomen recte legitur 219, sed alterum 119. 429. 636. — 544 δ' ἤπειτα edd. — 547 κ'] γ' v. — 554 Ἑρμῆν edd. — 560 πινυτὸς G. || παραβλῆτας edd. — 566 πρὸ δύσιν G. — 567 δ' om K errore. — 575 φανῇ] φάει edd. — 577 Ὄςεα δὴ νώτοις σφετέροις G, ὀστέα δὴ νώτου σφετέροις A. || ἐπ' edd. — 580 Μηδὲ G. || ἀποτμήγουσιν G, ἀποτμήγουσ' ἴδ' A. — 584 ἔτευξαν edd. — 592 ἀεὶ] ἄδεν K. Illo restituto lacuna indicanda fuit. — 600 δὲ] τε edd. — 598 ἢ ξηρῶν] ἢ ἐξ ὑγρῶν edd. — 599 τελεῦσι edd. || τ'] δ' K errore. — 601 θέῃ] θοὸς G. — 602 ἀνιηροὶ v. — 605 δὺς ὑπ' ἐκείνῃ ἔῃ] δύσις ἐπείῃ G, δύσῃ ἐπείῃ nunc conj Axt. l. c. — 611 εὖτε δὲ καὶ ut 606? — 617 σὺν τῷ] αὐτοῖς G, sed σὺν τοῖς MA. — 620 Λεύσσει, ἐνκατέναντ' G. — 621 βροτοῖς edd. — 622 ἕποιτο edd. — 625 σοβέειν G. — 629 ἕξειν καὶ πενίην τε σίνη τε v; ἕξειν καὶ κακίην τε, σίνη δὲ conj. A l. c. 33: „von der Armuth ist erst im Folgenden die Rede.“ — 630 νόσους edd. — 643 μελέων G. — 644 Ἴοι G. || κέντρου] κλήρου v. — 646

ὤπασσαν] ἥμερσαν G, ἐμέρισσαν AK verbo huic ignoto. || αὔδοντες G. — 647 τετράγωνος G, τετράγωνοι A. — 648 ὁρόων G. — 649 δυιώρην G. — 651 δεκατέτως G. — 663 πενίης κρυερῆς v. Sed vid. 633. 679. — 665 ἂν] ἦν G, αὖ A. — 666 συναφὴν G. — 670 κ'] γ' edd. — 673 ἐξεκύλισσεν G. — 674 τέχναις] τέχνεων G, τεχνέων AK. — 675 καλὴ] βάλλη A sine lacuna. — 676 μάλα] κατὰ edd. || πάντ'] πόλλ' v. — 678 ἄσπετος] ἄσπετά γ' edd. — 684 Ἡ"εις G, sed ἤείς M; ἠΐες A. — 685 Τῶς G, τώς A. — 687 καὶ] ἢ edd. || καθύπερθε ῥέοιεν G, sed καθυπερτερέοιεν M; καθύπερτερέοιεν miro errore A. — 688 τοίγ'] τότ' G. — 694 γεγαῶτες edd. || ἵκουσιν G, εἴκουσιν A. — 697 ἔσται edd. — 701 ἢ om G. — 702 πέλοι edd. — 703 εἰ] ἦν v. — 705 ἀμφοτέρων δμώων v. — 706 δέ κεν G. — 707 δ' αὖτ' ἐν κέντρῳ Κρόνος G, δ' αὖ Κρόνος ἐν κέντρῳ A.— 709 ἐπ'] ὑπ' edd. — 711 Ἄ"μμ' G.— 717 ὁρῶντο G. — 723 Μήτινος αὐλέσαντος G, sed in M „superscript. αὐλυσαντος." — 730 ὁππόσα] ὅσσα γε edd. — 732 Post hunc hujuscemodi versum:

σχήματα, τοῖσιν ἄνακτας ἰδὲ κρατεροὺς βασιλῆας,

excidisse demonstravi in praefat. p. XVI. — 734 οὔ κ'] οὐκ v. — 735 τοίη ἀεὶ] τοιῆς ἂν G, (μαντοσύνῃσι γὰρ) ἂν τοίαις A. — 736 τῇδ'] τήν δ' G, δῆθ' A. — 737 γε] τε G. || ἔχων] ἄγων G, ἐγὼν A. — 741 τῇ μ'] τὴν G. || ἔφην ἐπολύλλιτος G. — 742 ὑστατίοισι μετ' v. — 743 τάδ' G. — 747 καθ' ὥρης] καὶ ὥρη edd. — 751 μούσῃ G. — 753 αἰγιόχοιο θύγατρες edd. —

In fine add G *ΜΑΝΕ΄ΘΩΝΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΩ˜Ν | ΒΙΒΛΙ΄ΟΝ ϛ΄ ΤΕΤΕ΄ΛΕΣΤΑΙ.*

LIBER IV.

1 πλάστιγγος G. — 4 ἐξονόμηνας G, ἐξονόμηνα A. — 6 ἡμιμητ' ἀποῤῥείη G, ἡμιτμῆγι πορείη A. — 7 θεομήτορα edd. — 17 ἐς βίον ὥρης G. — 21 ζωϊδίοιςτε G, ζώδια δ' οἷς τε A. — 29 αἰθερολαμπῆ G, quod errore relictum in K; αἰθερολαμπῆ A. — 31 ῥέξει K errore. — 33 λύπης hic quoque G. — 35 An βιοτοσκόπον ut infra 572? Sed cfr. supra 28 κλυτοτέρμονος ὥρης, quamquam hic quoque ex 77 βιοτέρμονος praesto est. — 37 δρόμον G. — 38 ἠὲ

edd. — 40 πολέμῳ] πόλεών G, πολέων AK. — 43 πολύκλεος οἴσεται οἴκους G, πολὺ κλέος οἴσετ' ἐς οἴκους A. — 44 περιλαμπέας edd. — 45 ἀμφιπολεύει G. — 49 πότμῳ] κόσμῳ edd. — 52 νοσερῶς edd. — 53 δύνουσα edd. — 56 πὰναθέσμιος ἀνήρ edd. — 57 αἰσχρεόμυθος edd. — 60 κατὰ μόχθους edd. — 65 ἣν μὲν γὰρ edd. || μεσόεντα G, μεσσοῦντα A. — 68 „ἐκ τοίης τιμῆς. μυστήρια τεύχετ' ἄπιστα edd., clausula v. 64 inepte repetita, quae sine dubio invecta est, postquam genuina perierant. Eorum fortasse leve vestigium restat in scriptura v. praecedentis, de qua ita G scribit: „Sic edidi, quum in MS. esset ἀπλάτου διακοσμήτορα κόμπον, eique superscriptum ἀπλάτους διεκοσμήτορα, at in margine γρ. θεομήτορα κόσμον, quod superius" (v. 7) „occurrit, ut pateat locum diu fuisse ambiguum." Hinc ad τιμῆς addidi δέ, versu lacunae signis expleto." Ita tum quidem disserui, nunc vero locum mutilatum ex relictis laciniis satis probabiliter mihi restituisse videor: cfr. II, 243. III, 80 de eodem schemate. — 72 καὶ καλαμογρ.] ἐκ καλαμογρ. edd. — 76 τε om edd. || ἀχρήεντας edd., ἀγριόεντας K. — 78 κρατέῃ] κατὰ γῆς edd. — 81 σεληνιάζων τε νόσοισι edd. — 83 γῆςτε G, γῆς γε A. || φέροιτο edd. — 82 ἴδ' ἐν] ἔτι G, sed εἰ δ' ἐν M. — 85 ἐνόλβους edd. — 86 θηλυγόνους δὲ τέκνοισι καὶ εὐπάτορας κ' ἀτρέπτους G; καὶ ἀτρέπτους ceteris corruptelis retentis A. — 87 δύναντος edd. — 88 πλαγκτὰ] πολλὰ edd. — 89 ἐν ξενίῃσιν K, quoniam sequentis versus defectum nondum perspexeram. Patet enim tale quid deesse:

— — — — ἐν ξενίῃ τε
τὸ πλεῖστον ζωῆς θάμ' ἀλωόμενος τολυπεύσει,
εἰναλίας νῆάς τε διευθύνων βιοτεύσει.

95 γονίμην ὥρην edd. — 99 Ι"ζεσθαι G. — 102 πλουτοτόκος] πλειστοτόκους edd., τικτομένοις dubitanter K. — 104 δ' οὐχ ἕξει edd. — 105 Ἡ'συχίης G. — 106 τ' om edd. — 108 ἅμα τροχίῃ G, ἁματροχίῃ AK. — 109 σοι edd. — 114 λιτῆς] λεπτῆς edd. — 115 ὤλετο edd. — 126 ᾗ] ἣν G, ἣν A. — 127 σοφίῃσιν ἀρίστους v, quod apud hunc propter 129 mutandum erat: cfr. 141. 203. — 132 Post hunc alium versum deesse nunc demum intellexi, cujus quae textui intuli verba ex IV, 45 et VI, 484 petita sunt. Vix dubito, quin olim totus locus hoc modo scriptus fuerit:

ἡνίκ' ἂν ἐν καθέτῳ κόσμου μέσον ἀμφιπολεύῃ
οὐρανὸν ἐν καθύγρῳ ἢ καὶ πτερόεντι φαανθεὶς
ζωιδίῳ—; cfr. VI, 451. — 134 ἴδρυς G. — 135 θ' αἱρήσεται] θηράσσεται G, θηρήσεται A. — 136 Ἵμερον G, ἱμέρῳ A. — 137 κοινωνὸν πάντων G, κοινωνῶν πάντων A. — 138 ἐκ θαλάμων edd. — 141 Ex I, 303 intrusus videtur. — 145 ὀφθῆναι, γαίης τε τεμεῖν καρπὸν παρὰ νῶτα nulla notata lacuna v. Versum, quem olim „multis tentatis emendare non potui sed intactum reliqui," jam recte constituisse mihi videor: de προστῆναι cfr. 63; tum tale quid excidisse videtur:

— γαίης τε τεμεῖν κάτα ὦλκας ἀρότρῳ,
γαίης δ' ἀμηθέντα φέρειν καρπὸν περὶ νῶτα.

Vid. σ 366—375. Nisi potius omnia ad messem referebantur hoc fere modo:

— γαίης τε τεμεῖν καρπὸν δρεπάνῃσιν,
ἐλλεδανοῖσι δέειν τε, δετόν τε φέρειν περὶ νῶτα.

Cfr. Σ 550—556. — 147 ἔχοι G. — 154 μήνῃ τε edd. || λοχευομένῃ τε G. — 156 κείνοισι edd. — 157 Ἑρμῆς δ' εἰς οἰκεῖα G. — 159 Ἔσσεσθαι G. || κεῖνα G, καινὰ A. — 167 ἀστροκυκλόεσσαν G. — 171 βαλῇ G, βάλῃ A. || φαίνοντι edd. — 173 Ἄρεος] αἰθέρος edd. || αἰολαπάλαςτε προφανεῖ G. — 174 τ' om G. — 175 In K lacunae signa non in medio versu, sed post eum posueram. — 178 δὲ] τε edd. — 183 λυρικῶν] λογικῶν G, χορικῶν A. — 187 Ἄρεος] αἰθέρος edd. — 188 ἀκτίνεσσι G. — 191 καινίσματ' edd. — 194 ἐπ'] ἐν edd. — 195 ἐπανίσχωσι G. — 200 κακὰ δεῖπνα] κατάδειπνα v. In clausula haud scio an ἑλκύσματα λυγρὰ scripserit. — 206 Κυλλήνιος edd. — 209 εἴλικα,] ,ἡνίκα G. — 211 μάντιας ἐσθλούς] μάντιν ἔθηκεν edd. — 212 ὑδρομάντις ἔρεξεν G. — 216 λυσσομανούντων edd. — 217 σεληνιάζοντα A. — 219 μίγα] μέγα G. — 220 μηδέων ἀπαμήτορας] παίδων ἰσομήτορας edd. — 227 ἱερολήμπτους G, ἱερολήπτους AK. — 230 διαλαμπάδα G, διὰ λαμπάδας A. || ἀντία] ἀκτῖνι G. — 231 ἢ δρόμον εἰς] ἢ δρόμον ἢ G, ἠὲ δρόμον γ' A. — 233 ψεύσταις v. Cfr. 186. 344. — 235 καταναιδιστῆρας G. — 239 βαίνων] Φαίνων edd. — 240 τοξότεώτε βαλῇ G, Τοξότεώ γε βάλῃ A. || σελάεσσι μελάθρου edd. — 242 Λέων τε] λέοντος G. — 245 τ' om edd. || ἱμεροέσσης v. — 247 δ'] τ'. — 250 ἐν ἀλλήλοισιν G. —

251 ὀχθοφόρους G, quod ne mutes in ὀνθοφόρους, vid. 259. — 254 παρανχυσίησι G, παραιχυσίεσσι A. || μεληβιωλυτα M, μέλη βιόλυτα G. — 256 Πρὸς δέ τι G. — 259 ἀνθολόγοι edd., quod vix de ῥιζοτόμοις sive hominibus medicas aut veneficas herbas quaerentibus intelligi possit. — 262 Πάντ' ἐπὶ γαίης G, πάντ' ἐπεὶ ἐκ γαίης A. — 267 γαστρονόμους A errore. — 268 καὶ ἐμπορίης τε edd. — 269 μυσεροὺς σηπτάςτε G, μυσαροὺς σηπτάς τε A. Collato VI, 463 sq. patet hujuscemodi versum excidisse:

ἰχθύας ἔν τε λέβησιν ἅμ' ἅλμῃ μελδεύοντας. —

274 ἀσθμοτόκοιο G, ἀσθματικοῖο AK. — 278 ἄκροις] ἔργοις v. — 284 κρατοπαγεῖς edd., κρατοπλαγεῖς K ex em Lobeckii Parall. gramm. Gr. p. 288. — 285 χλεύης edd. || ἑτοίμην] ὁμοίην edd. — 294 Κυθηριας] Κυθήρῃ edd. — 296 ἄπλατον G. — 298 ἴκελον G, ἴκελον A. — 299 ἀπαγγέλλουσιν? — 301 Post δαιτυμόνας comma v. — 302 μετακοσμηθέντας G. — 305 μοιχατάταιμοιρέοντες (sic!) M, Μοιχάται, αἱμορέοντες G. — 307 κακομήτορες v. — 311 γεγοπῶτας G. — 314 αἰσχροκερδεῖς edd. — 320 δεροεργέας K, perperam. — 322 ῥωπῶςτε G. — 325 Λαοτόμουτε G. || ἐγρεσιδόμους G. — 329 Post δείκνυσι comma v. — 333 Μαρμαρυγὴ δ' ἀκτῖν' ὅτ' ἂν σελατηφόρος G. — 334 σεληναίῃ G. — 335 πέσῃ edd. — 343 Ζωοτύπης G. — 344 Θήσοντ', ἢ μεθόδωντε λινοστολίῃ G. — 346 πονήσονται edd. — 351 ἐὸν] ἐπὴν G. — 352 θηράσσεται G. — 355 ἐφορῶσι τε τοῦτον G, ἐφορῶσί γε τοῦτον A. — 356 ἠὲ Διωναίης edd. — 357 πόρνας pro μαχλάδας et 358 vice versa μαχλάδας pro πόρνας K. || τεύχει τ' ἀστεῖα φυείσας edd. („MS. ταστοιφυείσας"). — 358 Πόρνας καὶ τριβάδας G, πόρνας τε τριβάδας τ' A. — 363 ὁρίζϐ G, ὁρίζει A. — 368 ἐκθεσίην] ἔκθεσιν ἢ edd. — 369 θηλυτόκων v. — 371 θ' om edd. — 373 πονέοντα G. — 376 σύν τε edd. — 378 Χρηματίαι G, χρήματι καὶ A. — 379 μήνης G. — 380 πλαγκτοῦ G. — 381 ἔσσεται κείνων („Superscr. ἔσσετ' ἐκείνων") G, ἔσται ἐκείνων A. — 383 ἐκ] καὶ G. — 385 ἐκ] ἢ G. || τελέουσι λοχεῖαι G, τελέθουσι λοχεῖαι A. — 386 φαέεσσ'] φάος ἢ G. — 387 θνητῶν] τότε θνητῶν edd. — 388 οὐ] ᾧ edd. — 390 Ἔσσεται δ' ἐν γενέθλαισι * („*In MS. haec sunt ab manu secunda, quae erasis antiquioribus haec inscripsit") G, ἔσται δ' ἐν γενέθλῃσι et

in fine ἐξαθρεῖν A sine ulla apertissimi defectus suspicione. — 391 Ἄρης edd. — 397 ὕδασιν ἥκτορας G. — 398 τε om G. — 401 Μοίρης edd. — 408 αὐχήσωσιν G, αὐχήσουσιν A. — 413 αμβλωσσους δ' αγυναιξι (sic!) M, Ἀ'μβλώσσοις δ' ἃ γυναιξὶ G, ἀμβλωσμοῖς δὲ γυναιξὶ A. || φύσις ex I, 338 intuli; Κύπρις edd. — 423 ἰδ' ἡγητῆρας edd. — 427 θεολήπτους AK, sine necessitate. — 430 „Hunc versum, qui est apud Gron. 441, huc transposuimus.“ A. — 442 ἀνδροτάτους G. — 448 ψηφίδων? — 452 ἠδ' ἐν] ἢν μὲν edd. || πέλονται G. — 453 αἴθρῃ G. — 455 διδυματοκαταφύσετ' M, δίδυμα τοκετὰ φύσετ' G. — 460 Οὐρανίου G. — 468 ὑπουργούς] ὑπὲρ γῆν edd. — 469 μισθῷ] κόσμῳ edd. — 472 Ἄρεα] αἰθέρα edd. — 473 ἐναντιόωντα] ἐναντίον ἄστρα edd. — 474 μεροπήϊας G. — 481 αὐτοῖς ᾖ] αὐτοῖσι G. — Inter 485 et 486 inserendum fuisse I, 313 jam is qui librum Halensem descripsit indicaverat: nec tamen recepit A. — 488 φονίοις] φοβεροῖς v; I, 316 σφαγίοις legitur. — 490 λυγρὸν] πικρὸν edd. — 507 ἀλλοτρίους θαλάμους sequentibus junctum G, ἀλλοτρίου θαλάμου olim K. — 509 ἱερόπλαγκτον G. — 510 μήνῃ G. — 513 γενεήντ' G. — 514 ἰθυδίκαιοι] ἠδὲ βίαιοι edd. — 516 ἐπ' ἄστροις edd. — 524 τιμὴν antecedentibus junctum edd. — 531 δρόμον] νόον v. — 534 ἔκ τ' ἐνύδρων edd. — 535 τελέουσιν edd. — 536 τελέων] τε λόγων G, γε λόγων A. — 540 Μαρφακτὸν G. — 546 συνδέσμους ῥυσμοῖο edd., συνδέσμου Κρονικοῖο K. — 547 ἰδ'] ἐν G. — 548 θεόλημπτα G. || ἀκρατόεντι edd. — 549 πολλάτ' G, πολλὰ δ' A. || καὶ ἀνθρώποις edd. — 551 βίων G. || κελεύθους v. — 555 νεκροειδῆ] νεκροδερκῆ v, corruptum ex verbo quod antecedit. — 556 μηνίσμασί edd. — 557 ὀξύχολοι edd., ὀξύγοοι K. — 559 θεὰ v. Consulto volgarem formam etiam in θέα retinui. — 560 ἔλθῃ] ὀφθῇ edd. — 565 διὰ παντὸς] διὰ θυμὸν edd. — 571 νεὸν G. An θοόν? — 575 μέγ'] μετ' edd. — 576 καρπώσασθαι edd. — 577 μέροπος πόρον G. — 583 φαίνῃ G. — 585 τε τόκοιο] τέκνοισι G, κείνοισι A. — 587 δειχθεὶς edd. — 590 διδυματόκαι edd., διδυμάστροφοι K, quam insolentiorem formam nunc mutavi. — 592 αἰσχρεόφημοι edd. — 596 ἐκθεσίμην G. — 598 συναίῃ G, συνίῃ A. || τ' om edd. — 599 λαμπομένῳ edd., λαμπόμενοι K. — 600 ἥμισυ δοῦλοι G. — 606 An potius

πεντάκι κυρείαις τε καὶ ἑπτάκι καινισθέντες? — 609 Νειούσαι G. — 611 ἀλγεινῶντε καὶ ἐχθρῶν G, ἀλγεινῶν ἐχθράων A, εἱρκτάων ἀλεγεινῶν majore quam opus erat molimine K. — 612 πάθος] γένος sine lacunae suspicione edd., quae etiam ante ἀπολήγῃ add δ'. — 614 θηροβόλου G. || κλωσθέντα G. Unde A θηροβόρον θάνατον φωσὶν κλωσθέντα βραβεύει lacuna non cognita. — 615 ἠδὲ G. — 620 ὡς ἂν ζωϊδίων — τέμνῃ edd. — 621 τ' εἰδώλων] τε δικήλων G, δεικήλων A. — 625 ἔπων G. — 626 Ἐνμέτροις ἀγῶσι G, ἐν μέτροις ἀγνῶσι A. —

In fine add G *ΜΑΝΕ'ΘΩΝΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΩ͂Ν ΒΙΒΛΙ'ΟΝ Δ.*

LIBER I. (V.)

20 ἑταιρίσιν, ἠδὲ λαφύραις G, ἑταιρίσιν ἠδὲ λάφυρα A, ἑταιρίσιν, ἠδὲ λαφύροις K „vocabulo insolenter ad captivas puellas traducto,“ quod jam non sufficere videbatur. — 24 τοῖσιν] τούτοις G. — 39 χρώματος G, χρήματος A. — 41 μόρον αἰνὸν οὐκ ἐκφεύγουσι G, μόρον αἰνὸν ὑπεκφεύγουσι A, μοῖραν δ' οὐκ ἐκφεύγουσι K majore quam opus erat molimine. — 44 αὐτοῖσιν] ἄνδρεσσιν? — 47 κρατέουσ' edd. — 54 Ὀχθοὺς G, ὄχθους A. — 60 ἅπτοντ' ἢ λύρης εὐρύθμοιο G. — 85 οἵτ' ἐπὶ edd. — 87 παρύγροισι edd. — 88 ἰδίων edd. — 91 τ' om edd. — 100 ἐλαιοφόροιο edd. — 106 τε om edd. — 117 θῆλυ G. — 120 δεινὸν G. — 123 ἠδὲ καὶ αὐτὸς] εἰ δέ κεν οὕτω edd. — 124 καὶ Κρόνος ἀμφιβάλοι edd. — 126 αἰνότερ' ὄντας G. — 137 Χουλοὶ G. — 142 ἐμπίπρανται v. — 144 ξηροῖσιν] ξηροὶ μὲν G. — 148 ἀκλειῶς μεθ' ἑοῦ μόρου ἐσταύρωσας edd. — 149 οὔ τέτατ'] Οὔτι τάδ' G. || ἡλοπαγῆ G. — 155 οἵ κεν ἔπειτα edd. — 159 hic legitur pentameter quem infra sub E 29 posuimus. — 160 τρυχώμενον G. — 165 Λεπταλέοις G. — 168 ὄλλυσι G. — 170 ἐγύμνασεν ἥμασιν G. — 171 τε om edd. || ἀργαλίαις πενίεσσιν G. — 172 ἐνδείεσσιν G. — 174 στυγερῷ — σιδήρῳ edd., quod infra sub E 29 retinui. — 173 Ἄς τε γονῇ δ', ἀγύναιον ἄτενοντ' ἐν νεότητι G, quod feliciter em A de transponendo versu nihil sentiens. — 159 Ἀνέρα σ' ἐκτήκει G. — 175 τοῦτον edd. — 179 Ἢ πάθος ἠπλώουσιν G, ἢ πάθον (junctum cum σίνος αἰνὸν) ἢ

πλώουσιν A lacuna non animadversa. — 180 *Παφίην* G. ‖ μὲν] κεν G. — 181 *Τὴν* πρᾶξιν ἕξουσιν G. — 185 *Ο῞σσοι* G. — 188 μιννυθαδίοισι edd. — 189 αὐχήσαντα edd. — 190 θηρίεσσι G. ‖ ῥυζήσασαι edd., ῥοιζήσασαι K. — 192 *Αὗται* G. — 198 ἀθανάτοισι θυηλῆς (θυήλης G) edd. — 204 τε om edd. — 213 τελέσειεν edd. — 214 ἔμεν] ἐὸν edd. — 217 προκοπῇ στερεοῦσι G. ‖ ὀδάσουσι („in marg. adscriptum σκεδάσουσιν, ἐλάσουσιν") G. — 221 χρώματος G, χρήματος A. — 222 ἀπ' εὐπορίης] ἐν εὐπορίῃ edd. — 230 *Ἠελίου* τε] ἠελίοιο G. — 235 ᾗ] ἢν G. — 242 ὀλοαὶ τηροῦσι G, ὀλοὸν τηροῦσι A. — 244 λυσσοῶντες G. — 252 αὐτοὺς] αὐτὰς G. — 254 *Ἁ*ψαμένας — ἀραμένας G. — 255 δαιομένας — παθούσας G. — 256 Κρόνου μέσῃ G, Κρόνου μέσσῃ A. — 261 αἵ] καὶ edd. ‖ φίλτρα] λέκτρα edd. — 270 βιότου G. — 272 Μοίρην ἐντὸς ἔχουσα G, μοίρης ἐντὸς ἔχουσα A. — 273 *Ἄρεός* τ'] *Ἄρεος* G, *Ἄρεως* A. — 282 καθ'] ἐπ' G. — 292 σοφίεσσιν G. — 295 κοσμὸν G. — 299 εὐτυπέων („Suprascr. εὐτυπῖας") G, εὐτύκτων A. — 302 *Ἑ*ρμεία („Suprascr. ἑρμείου") G, *Ἑρμείω* K. — 306 ἀμφικέρως G. — 307 λαξεύματα G. — 310 ἐπανύκτορας G. — 312 φωραθέντες G. — 313 σιδηρόεντάτε G. — 315 Consulto compilatori suas sordes reliqui, quamquam facile aut β ί ο τ ο ν λείψει aut θάνατον β λ έ ψ ε ι scribi potuit. — 317 ἀγχονέοντα G. — 321 Κρόνου G. — 326 ὑπότρομον G. — 327 κυανοχρόοιο G. — 333 *Κ*' ἐκ G. ‖ αὐχήσουσιν edd. — 335 Μάρτυς δ' ἐπὶ τοῦτο γένηται καὶ Πυρόεις, *Ἡ* μήτηρ προτέρῃ οἴχεται εἰς ἀΐδην G, quod retinuit A, ego ex IV, 410 sq. redintegravi. — 342 στερέησιν G, στερέσειεν A. — 345 τῇδε] τούσδε edd. — 348 Εὐτυχὲς ἐκ γενεῆς ἔσσεται τοῦτο θέμα edd., sed „MS. ἔσειτε" G. — 352 εὐπράκτους edd. — 355 πολλῶν κακῶν G. — 356 τ' ἄξει] ἕξει G, θ' ἕξει A. — 359 πλανῶντε G, sed „MS. πλανητῶν". — In fine add G: *ΜΑΝΕ΄ΘΩΝΟΣ Α΄ΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΩ῀Ν | ΒΙΒΛΙ΄ΟΝ Α | ΠΕΠΛΗΡΩΤΑΙ.*

LIBER V. (VI.)

2 ηὔρατο v. — 3 τ' in edd. post ἄστρων legitur. — 5 κεκόσμηται G. — 6 βλύζον] βληδῶν G. — 7 ᾗ διὰ] *Ἦν* δ' ἄρα G, αἵ δ' ἄρα A. ‖ οὐράνιον χορὸν edd. — 8 μοι-

ραίοισι] *Μυρίοισι* G. — 9 ἔτ' ἐμήσατο] ἐπεμήσατο G. — 11 οὐ] Οὐ G. || δ' om G, γ' A. — 12 γενέσειας G. — 15 ϑ'] γ' G. — 18 *Μοίρην* G. — 21 παρέϑηκα γελοῖα edd. Em Jacobs. ad Anthol. Palat. p. 671. — 22 Χρύσεα χαλκείοισιν G. || ἔπη A, perperam. — 23 κόχλος χρυσῷ edd. — 24 κοχλάδεσσιν G, quod fortasse retineri potest. || περιπορφύροντος v. — 28 Ω῞ρη δ' ἀκριβοῦται βροτοῖσι G, ὥρη δ' ἀκριβοῦσα βροτοῖσι ordine volgato retento A. — 27 ψεύσηται G; ὥρη ψεύσηται, ἅμ' ἐξώλισϑεν A. — 29 ἀπ' οὐρανοῦ ἀρέρι πουλὺν edd. — 30 ἑπταπόλοιο G. — 31 καὶ] γίνεται G prono errore propter antecedens γένος, quo non animadverso A versum γίγνεται αἰῶνος ῥιζίς, φύσιος πολυμόρφου scriptum post 28 posuit. — 32 σφαίρωμ' ἄνα] σφαιρώματα edd. — 35 Versus, qui post 34 excidit hujus constellationis primus, initium Ζεύς fuisse patet. — 42 ὅτ' ἂν, pro quo A ἐπὴν, et λεύσειε ut alia consulto huic reliqui. — 44 σχήμασι καλὸν] σχήμασιν ἄλλος G. — 50 τούτων edd. — 55 sq. sic in G leguntur:

* Ψυχρὸς γάρ τε πέλει τῇδε Κρόνοιο βολὴ
καὶ πήγνυται
Ο῎ψιμος. εἰ δ' ἄμφω δὶ ἔριν δ' ἐπὶ κέντρον ἔχωσιν,

hac addita nota: „Sic ordinavi, quum in MS. uno versu continuaretur, ψυχρὸς γάρ τε πέλει τῇδε κρόνοιο βολὴ καὶ πίγνυται ὄψιμος, in secundo ponerentur haec: εἰ δ' ἄμφω διέριν δ' ἐπίκεντρον ἔχωσιν, ut versus quinque pedum.“ Priora retinuit A, in altero versu εἰ δ' ἄμφω δῆρίν γ' ἐπίκεντρον ἔχωσιν scribens. — 58 σύνοδοι edd. — 61 ἀποϑάλπεται ϑερμῷ G, ϑάλπει ὑπὸ ϑερμῷ A. — 63 ἄστροισι ἅπασιν G. || κακοεργός edd. — 65 ἐνὶ ξενίῃσιν] ἐν νήεσσιν (addito τε ante καὶ A) edd., ἐν ὀϑνείῃσιν K. Cfr. IV, 89. 162. 470. 521. — 67 Ζῆλος G. || ἐγκλήσιας A. || ἀνάγκην] ἀνίην? — 68 ἀλλοπρόσαλλα sine lacuna A. — 71 Ἐ'ς πορίην G. || τε om G. — 72 αἴης] ἀναίης G. — 76 ὅταν δ'] ὅτ' ἂν G, ἐπὴν A. — 77 Ο῎σσον ἔχων G. || λεύσει G, λεύσῃ A. — 78 πέλεται πανείμερος („Superscr. πανήμερος“) G, πέλετ' ἠὲ πανίμερος A. — 79 ἐπιχϑεὶς G, ἐπειχϑεὶς AK. — 83 ἐπὶ πένϑιμον („MS. ἐπιπένϑιμον“) G, ἔπι πένϑιμον A. — 86 *Παίοντας* G. — 90 Ἡ'δὲ (sed „ἤδε MS.“ et „superscr. εἰ δὲ“) G, εἰ δὲ A. — 91 δρησμὸν] δεσμὸν edd. — 94 δύναντες edd. — 96 κινυτοὶ G. — 97

δ' om edd. || μέγ' ἀειρόμενοι] ἐπιγεινόμενοι G, ἔπι γεινόμενοι A, ἀνεπειγόμενοι K. — 98 ψαύσαντες] φύσαντες edd. — 99 unus versus in G legitur sic: Οὐρανίαισι βολαῖς ὡς ἀστέρες ἦλθον ἐπ' ἄφνῳ *, sed hac addita nota: „* Post hoc verbum in MS. adscribitur ανέλαμψαν, quasi id his adnecti deberet." οὐρανίῃσι — ἦλθον ἐπ' ἄφνω A. Cfr. III, 67 sq. — 104 γελοίους K. Sed facile tale quid excidere poterat:

.— — — — ὄχλοισι γελοίων
ἔργων πραγματίῃ μέγα χάρμα φέροντας ἔτευξαν.

Cfr. IV, 277. — 105 μὲν supplet A. — 107 στομάχων κρυφίμων G. — 112 Μείων δ' ἢ μείζων G. — 116 διανοίαις G. — 118 εἰς νόσον ὀργῇ edd. — 122 γὰρ ἔχει] παρέχει corruptum ex versu antecedenti G. — 123 χεῖρον' ἀπ'] χείρων edd. — 124 Μίμνης ἀσκομένη δάνιόν περ ἀπώλεσεν ἰσοτέλησεν G. — 128 ἔφυσεν] ἔασεν G. In alia omnia abiens A οὗτοι ἔασιν πτωχοί, χερνῆται ταλαπείριοι ἠδέ τ' ἀλῆται. — 133 δεσμοβρόχους G. || θωήν] ζωήν v. — 135 Μιμητὰς G. || καμάτου edd. — 139 Σχῆμα τότε Παφίης μεθοδέυεται, καί τοτ' ἐκεῖνος G, σχήματι τῆς Παφίης μεθοδεύεται, ἠδέ τ' ἐκεῖνος A. — 140 Α'ρρενόθηλυς ἐὼν κοσμεῖται πέπλοισι G. — 141 καὶ τούτων ἄχρι δήμου θυμέλεσσιν ἐραστὰς G, καὶ τούτων ἄρχει δήμου θυμέλῃσιν ἀρεστός A. — 143 ἐρασταῖς G. — 146 σχοίνων ἰδὲ ἱερόφοιτον G, σχοίνων ἠδ' ἠερόφοιτον A. — 147 πτερῶν G. — 149 εὕροις v. — 151 Ἀνθρώπων δύνουσαν ὁρᾶν, ὅτι ναύτιλον („MS. ναύτηλον") ὑγρὴν G, ἀνθρώπων δεύουσαν ὁρᾷ τότε ναύτιλος ὑγρήν A. — 155 ἢ ὑδροχόῳ ἢ ἴχθυσι G. — 157 δ' om AK, ille consulto cum v. antecedenti δύνων ἄρ καθ' ὕδωρ δεσμευόμενός scripsisset. — 158 πολυτρήτους G. An fuit βυθίοιο πολυτρήτους? — 160 ἄσθμα G. — 161 νομίαν G, νομίῃ A. — 163 Ὠ'δαῖσιν κιθάρης νευροδέτου („MS. νεῦρεν δὲ τοῦ superscr. νεῦρον") G, nostrum A nisi quod κιθάρῃ habet. — 164 χαλκῷ τε παρέξεται πνεῦμα G, χαλκοῖο πνεῦμα παρέξει A. — 167 Τὴν δ' ἄλλων μορφὴν τοῖς χρώμασιν ὧδε διώκει G, quo retento v. antecedenti ἐπιχωρεῖ pro ἐπὶ χώρῃ A. — 169 ἐπαναφέρηται μετ' ἠελίοιο G. — 170 Ἡνίοχον — διερχόμενον G. — 171 πώλων] ζώων v. — 172 Καὶ νεέσει σύρτῃ edd., sed καὶ νέες εισύρτῃ M. — 173 ὑψώματι οὖσα G, ὑψώματ' ἰοῦσα A. — 175 χρησαμένη τέχνη — ἀναβαίνει edd. Em

A. — 177 εἰ δ' Ἄρεα v. || γνοίης ἀκρώνυκτον G. — 178 τε om G. — 181 ἐπιφωλεύοντα κέντρα G, ἔπι φωλεύων κατὰ κέντρα AK. — 182 Τὴν πρᾶξιν Ζηνὶ καὶ τὸν Κρόνον ὑπόγειον G, τὴν πρῆξιν ζητῇ καὶ τὸν Κρόνον ὄνθ' ὑπόγειον AK; τὴν Παφίην τηρῇ καὶ etc. conjecerunt AR. Locum, de quo olim desperavi, omisso vocabulo male suppletum nunc probabiliter restituisse mihi videor: signa, in quibus centra habere dicitur Mars, accuratius indicanda fuerunt. Et cfr. supra 84. 154. — 184 αὐτοῖς edd. — 185 αὐτομανοῦς G. — 186 προκαλοῦντας] δὲ καλούντων edd., καθελόντας K. — 188 ὑποδίψιον v. Em A. — 189 μεσουρανέουσα G, quo servato alius τύχῃσι scripsisset. — 190 σὺν ἠελίῳ δ' („MS. ἡλίῳ") G, σύν γ' Ἡλίῳ ὢν A. — 191 ὑποσήκεται πένθιμος ἀνὴρ G, ὑποτήκει πένθιμον ἄνδρα A, ὑποτήκεται αἴθινος ἀνήρ K, pro quo nunc consuetum adjectivum reposui. — 194 ὑὸς om G. || ὑφίσταται λευκὸν G, ὑφίσταται ἀργὸν AK; sed nunc sollemne ‚fulminei dentis' epitheton retinere satius visum. — 195 Ἢ γναπτοῖς ὀνύχεσσιν λαιμὸν ἀνόρυξεν ὀρίοις G, ἢ λαιμὸν γναμπτοῖς ὀνύχεσσ' ἀνορύσσετ' ὀρείου A. — 198 συνλειβομένη G, συλλειβομένη A. — 199 μέλαθρα edd. — 200 Πολλάκι δ' ἢ πτῶσιν G, πολλάκις ἐν πτώσει A. || ἢ χώματι G, καὶ χώματι A. — 201 Κλεινηδὸν ἐπέρηξε G. || συνθλώμενον G, συνθλωμένου A. — 203 Τέκνων G, τεκνοῦν A. || πεδονήϊον G. — 204 ὡς ἄλλην ἀσεβήϊον ἢ Ἰοκάστην edd. — 205 καὶ om G, quo non suppleto μητρυιῇσιν συνέμιξεν A. — 207 μάρτυς] μάντις G. — 209 τοι Τιτὰν μὲν] μὲν Τιτὰν G. — 210 γηθεῖ AK. — 212 ἠδὲ edd. — 216 τελοῦσαν γυναιξίν τε συνευνάζουσαν G, τελοῦσι γυναιξὶ συνευνάζουσαι A. — 221 Μοίρην νευροτόμου ἐσφιγμένην ἀκρισιδήρῳ G, μοῖραν νευροτόμῳ ἐσφιγμένου ἄκρα σιδήρῳ A. — 222 Τιτάνος ἐστὶν ἐν οἴκῳ G. — 224 ἀτίμητον v. — 226 λίην] λείηντε G. — 229 ἐπιμήκεα G. — 233 δαπάνεσσι G. — 235 ὥρην] χώρην G. — 236 δ' om edd. — 237 Ἐχθροὺς ἐκπτώσει G, ἐχθροῖς δὲ πτώξει A. — 238 εἴξει] ἄρξει G. — 239 γραφαῖς ἐπερείδεται ὑψόσε γαίης edd., γραφαῖς ἀπεπείγεται ἄλλοσε γαίης K. — 240 λύπης δίχα· τοῖς ἐπὶ τέκνοις edd. — 241 γραφαῖς] γοναῖς edd. — 243 συνάπτοι G. — 245 πινυτὸν, ἐν γυμνάσι τὸν Ἑρμῆν G, πινυτόν τ', ἐν γυμνασίοις ἴσον Ἑρμῇ A. — 246 ἠδ' ἄρ' οἱ] αὐτὰρ (sic!) G. — 254 βλά-

πτει („MS. βλάπτῃ“) καί τ' ἔνι φωσφόρον αἴθρει G. — 255 κατίδοι, ταχινὸν („MS. ταχιλὸν“) καὶ G, κατίδοιτο, κυλὸν καὶ A. — 257 ἱερὸν] μύριον G. — 259 πορφυρέοισι φέρει G. — 261 Κ' ἦν G. || ἐσίδοι ὑψώματι οὖσαν G, ἐςίδῃ ὑψώματ' ἰοῦσαν A. — 262 Ὡ ρονόμοντε κρατεῖ, τοῦ πνεύματος αὐτὸς ὁ βραβεὺς G. — 263 χαριέστατον ἠθάδ' ἐόντα edd. — 267 ἀπρονόητον] ἀπροφίδητον v. — 269 φιλοπράγμονα edd. — 271 φυσικὸν G. — 273 τροφαῖς ἢ ἐν ἰδίεσι μελίσσαις G, τροφῇσιν ἐν ἡδείῃσι μελισσῶν A. — 274 συνοδεύοι G. — 275 Εὔπυρος G. — 277 ψηφῶν (ψήφων G) ὁ φιλάργυρος v. — 279 λίνων G. — 285 καὶ ἦν G. — 292 φαινόμενοι πάλιν καὶ μακαριζόμενοι quasi pentameter esset edd. Aut ante aut post φαινόμενοι videtur λαμπροί seu tale quid excidisse. — 295 γηθοῦσιν AK. — 296 δόξαισιν G. || λελάληνται edd. — 297 θαλάμοισι] δὲ τόποισι edd. — 298 ἰδίων] δισσῶν edd. — 301 τε καὶ] καὶ G, ἠδ' A. — 302 ἑκατήσιον G. — 303 πίθεται G. || φεῦγε G. — 304 ἐπαγαλλομένους περίεργα G. — 306 ἐκ δὲ μικρῆς ψυχῆς G. — 308 et 309 transpositi in A. || 308 χρυσοφυρητὰ G. — 310 δαπάνων G. — 311 διδόντες suppletum in A. — 312 ἐλεώμενοι μηδὲν G. — 315 ἄλλως δ' ὡς edd. — 317 πινυτάς τ'] πινυτὰς G, πινυτάς A. — 319 τε om G, διθύροισι A. — 322 ἤυτε ἔργα edd. — 323 αἰσχρῶς edd. — 324 ἠοῦςτε G. — 325 Η πολλῶν G, δὴ πολλῶν A. || ἔςε ἀτέκνοις G, ἔσται ἄτεκνος A. — 330 στεῖρ' ἄλοχος G. — 338 Λύσσα δὲ G. — 340 ἀμβλύνεται καὶ μεταβάλλει G. —

In fine add G ΜΑΝΕΘΩΝΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΩΝ | ΒΙΒΛΙΟΝ Ε.

De fragmentis *Dorothei* atque *Annubionis* simpliciter repetere placet quae olim breviter admonui:

„*Corollarii* loco *nonaginta octo* astrologici argumenti *versus* addo, quos Iriarte *Reg. Bibl. Matrit. codd. Gr.* p. 244—46 ex binis foliis chartaceis manu recentiore exaratis, quae codici LXVIII typis excuso inserta erant, descriptos dedit. Eorum triginta tres jam Salmasius protulerat: 1 sq. Exercitt. Plinn. II, p. 1227. — 8 praef. ad Diatrib. de ann. climacter. 22—25. E. Pl. I, 652 et A. Cl. p. 289. — 31 sq. 34. E. Pl. II, p. 1235. — 59—62 Ibid. — 63 sq. 66 sq. 69—71 A. Cl. p. 291. — 73 sq. Ibid. p. 292. — 80 E. Pl. I, p. 654. — 87—94 Ibid. p. 655.

Quae ego in his praeter accentus et interpunctionem similesque minutias emendavi, haec sunt: 2 ἀῤῥαβῖη c (i. e. codex). — 6 παιρεβίων c. Παραοῦψαι sive Παραύαιοι, „de quibus Plutarchus et Stephanus Byzant.“ succurrunt Iriarti. — 7 θρηκῶν c. — 10 κ. δρύες ὠγύγιαι ἀρκ. ἅ. ἔδεσκον c, initio addi volebat τῇδ' ὑπὸ Ir. Cur ὠγυγίης epitheto distinxerit quercum, disce ex Max. καταρχ. 490. — 11 βαθυδινής τε c. Imitatus est Il. Φ 195 βαθυρρείταο μέγα σθένος Ὠκεανοῖο. — 12 Ἀχαϊκὸν c. ἔσχε c. Olim cogitabam de ἄχρι. — 15 αὐτὸν c. — 16 Καλχηδὼν c, em. Ir.; διδοῦς δόμη θεῖα c, Διδ. καὶ δώματα θεῖα male conj. Ir. — 17 λυβίη τ' ὑπ' ὄμμασι c. Intelligit mare Mediterraneum: cfr. 8 et 11. — 18 βαθύπλουτον c. — 19 κρονίδου διὸς τρ., ἠδέ τε μύσης c, ante τρ. Ir. inseri volebat ἠ. Scribi etiam poterat ἠχί τε νύμφης. — 21 τέτακται c. — 22 ἐτύχεν c, ἐπέχει Salmasius. — 24 τριτάτας c, τρίτατος Salm. — 25 „ad oram codicis nostri exteriorem ex adverso versus adscripta sunt manu, qua caetera, variae lectiones, nempe ἴσας pro ἔλαχεν, et λάχε pro ἴσα, ita ut is in hunc modum sit legendus: τὰς δ' ὑπολ. ἴσας φαίνων λάχε θούρῳ.“ IR. Non praetuli. — 26 τὰς om. c, add. Ir. — 31 τριτάτας c, τριτάτη Salm. — 34 δὲ ἓξ c, καὶ ἓξ Salm. — 35 ἑρμείας c; corr. Ir. Tum haud scio an scripserit Φαέθων τὰς ἑπτά. — 37 ἐπάχει c. — 40 sqq. στίλβων ἐπὶ τοῖς μοίρας Καὶ δέκα κύπρις ἔ. φ. δ. κατ' αὐτὴν τέσσ. Ἑπτὰ δ' ἄρης ἔ; vocabulum μοίρας recte post ἔχει transposuit et τέσσαρας initio sequentis versus collocavit Ir.; pro ἐπὶ τοῖς legi etiam poterat ἐνὶ ταύτῃ: alterum praetuli ex v. 54. — 48 δ' αὖ c, corr. Ir. — 51 τρίτας c. — 57 δὲ om. c, add. Ir. — 55 τέσσαρα c. — ἴσας c, pro quo λάχε conj. Ir. operosius. — 60 μοίρας om. c, add. Salm. — 64 ἤματα ἔt νύκτες c, ἤματος et νυκτὸς Salm. — 66 παρθενικῆς τε c. — 67 Ἤματα ἀφρογένη c, nostrum Salm. — 70 διδύμοισι Salm., fort. Διδύμοις δὲ; sed cfr. 82. — 72 μοιράσατο c. — 74 ἤματι c, ἤματι μὲν Salm. — 76 ἐκ δ' ἄρατοι τούτων c. ἐν ὑδρηχόῳ c. — 86 ὑψώματα c. — 87 ὡρονόμου — ὥραν c, ὡρονόμου δὲ μάθης ὥρας Salm. Sed haud scio an scripserit: ὡρονόμον μοῖραν δὲ μάθοις. — 90 κεῖθε δὲ ἐστοιχηδὸν c, nostrum praebuit Salm. — 97 ἔχεις c.“

Restat unus locus, in quo me „sero sapere" video, IV, 483, ubi elegantissimus auctor dubitari non potest quin θυρέων scripserit, cum a compilatore I, 310 turpissimus soloecismus θυρέτρων — ὀθνείαων haud alienus videatur.

Scripsi Turici die XVIII. mens. Maji. MDCCCLVIII.

ARMINIUS KOECHLY.

ΜΑΝΕΘΩΝΟΣ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΩΝ

ΒΙΒΛΙΑ ΕΞ.

ΒΙΒΛΙΟΝ Β. [Α.]

Ἐν τῷ β΄ τούτῳ βιβλίῳ διέξεισιν,

Α. Περὶ τῆς θέσεως τῶν ἐν τῇ σφαίρᾳ κύκλων φαινομένων τε καὶ ἀφανῶν καὶ ἄξονος καὶ ὁρίζοντος καὶ τῆς ἐν τοῖς κύκλοις τῶν ἄστρων τε καὶ ἀστέρων θέσεως καὶ τῶν λοξῶν κύκλων.

Β. Τί ἕκαστος τῶν ἑπτὰ πλανητῶν ἐν ἰδίῳ, καὶ τί ἐν ἀλλοτρίῳ οἴκῳ φαινόμενος ἀποτελεῖ.

Γ. Τίς ἑκάστου τῶν ἑπτὰ πλανητῶν ἐν τῇ ἀνατολῇ, καὶ τίς ἐν τῇ δύσει δύναμις.

Δ. Περὶ τῆς φάσεως τῶν ζ΄ πλανητῶν, καὶ τί μὲν ἕκαστος αὐτῶν τῷ ἡλίῳ συνὼν ἀποτελεῖ, καὶ τί διαμετρῶν, τί δὲ τῇ σελήνῃ καθ' ἑκάστην τῶν δύο φάσεων.

Πάντοτε μὲν κόσμοιο κατ' αἰθέρα κοιρανέοντες
Ἠέλιος Μήνη τε διηνεκὲς ὦκα φέρονται.
ἄστρα δ' ἄρ' ἤλιθα μυρί' ἀν' οὐρανῷ ἐστήρικται
μαρμαίροντ' ἐπὶ νυκτί, τὰ μὲν σελάεσσιν ἀφαυροῖς
αἰθύσσοντ', ὥσθ' ὅσσον ὑπ' ὄμμασιν αὐγάζεσθαι,
πολλοὶ δ' αὖτ' αἴγλῃσι φαεινόμενοι βλοσυρῇσιν
ἀστέρες, ὡς καὶ φέγγος ἐπὶ χθονὸς ἡμερίοισιν
φαίνειν, εὖτ' ἀσέληνον ἔχῃ δρόμον ἀμβροσίη νύξ·
καὶ μὴν δὴ τάδε πάντα δι' αἰθέρος αἰὲν ἄρηρεν
ἀπλανέ' ἐν χώρῃ, τῇ δὴ τὰ πρῶτα δέδασται,
ἑλκόμεν' ἀντολίηθεν ἐφ' ἑσπερίην δύσιν αἰεί,
παῦρ' ὑπὸ δεικήλων τεράτων τετυπωμένα μορφαῖς,
αὔτως δὲ πλέονα σποράδην πεφορημέν' ὕπερθεν.

πέντε δ' ἄρ' ἀστέρες οἷοι ἀγαυότατοι διὰ κύκλου
Ζωδιακοῦ πλάζονται ἀμειβόμενοι κατὰ κόσμον
καὶ δείκηλ', οὓς φῦλα βροτῶν ὀνόμηναν ἀλήτας,
τῶν μὲν δὴ μετόπισθε φίλη μεμνήσομ' ἀοιδῇ.
Μακρὸς δ' αὖ διὰ μέσσου ἐλήλαται οὐρανοῦ ἄξων,
ἀστεμφής, ὅσσοισιν ὁρωμένῳ ἀπροτίοπτος,
ὃς περὶ πᾶν γαίης τε καὶ ἀτρυγέτου διὰ πόντου
ὦκα διηνεκέως δινεύμενος οὐκ ἀπολήγει.
Τοῦ δὲ δύω πόλοι εἰσὶ καταντιπέρην ἀσάλευτοι,
ὃς μὲν ἐπὶ κρυεροῦ Βορέω πνοιῇσιν ἀρηρὼς
καὶ κεφαλῆς ἀγχοῦ βαιῆς κυνοσουρίδος Ἄρκτου,
ἄλλος δ' ἐν διερῷ Νότῳ ἵσταται· ἀλλ' ὃ μὲν ὑψοῦ
κεῖται ὑπερχθόνιος, Νότιος δ' ἀίδηλος ὑπ' αἶαν.
Κύκλοι δ' αὖ πολλοὶ καὶ ἀπείριτοι οὐρανοῦ εἴσω
δινεῦνται, τοὺς αὐτὸς ἀεὶ σφαίρης στροφάλιγγι
τεύχει ἑλισσομένων ἄστρων κατ' ἀπείριτον οἶμον.
τῶν δέ τε πάντων εἰσὶ πανέξοχοι ἐννέα κύκλοι,
δοιοὶ μὲν προτίοπτοι ἰδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρητοί,
οἱ δ' ἄλλοι μήτι μερόπων πραπίσιν τε νοητοί.
ἕπτ' ἀιδεῖς μὲν ἔασιν ἰδ' ἐν φρεσὶ μοῦνον ὁρητοί,
ἀλλήλοις δὲ παραβλήδην στρωφώμενοι αἰεί·
ὃς μὲν γὰρ πρῶτος * * *
* * * πόλου δινεύμενος ὑψοῦ,
ὅντε Βόρειον φῶτες ἐπίκλησιν καλέουσιν·
τὸν δὲ μέτα τροπικὸς θέρεος πυριλαμπέος ὥρης
γίνεται· * * * * *
τείνονται μεσάτοιο, δι' οὗ θοὸν ἅρμα τιταίνων
ἴσην Ἠέλιος τεύχει νύκτ' ἄμβροτον ἠοῖ·
τῷ δ' ἔπι χειμερίοιο τροπῆς κύκλος ἐστήρικται·
ἑξείης δ' ἐπὶ τῷ Νότιος πέλει, οὗ ῥά τε βαιὴν
φράζεο μοῖραν ὕπερθε, τὸ γὰρ πλέον ἔσθ' ὑπὸ γαῖαν·
τοὺς δὲ μέσους τέμνουσι δύω κύκλοι ἄξονος αὐτοῦ

ἄκρης ἀρχόμενοι κορυφῆς· αὐτοί γε μὲν ἄμφω
ἀλλήλαυς ἄχρις Νοτίου τέμνουσι πόλοιο,
ὃς μὲν ἐνὶ θνητοῖσι καλούμενος ὀρθὸν Ὁρίζων,
ὃς δὲ Μεσημβρινὸς ὑψοῦ ἄκρης κυρτούμενος αἴθρης.
ἀμφότεροι δ' ἄρα τοίγε πόλων ἔντοσθεν ἐόντες
ἐντὸς ἐέργουσιν δίνην περικείμενοι ἄστρων.
οἵδε μὲν ἐν πραπίδεσσιν ἀριφραδέες τελέθουσιν
γνώσασθαι κύκλοι. τοὺς δ' αὖθ' ἑτέρους καὶ ὑπ' ὄσσοις
δερκόμεθ', εὖτ' ἂν γαῖαν ἐπιτρέχῃ ἀμβροσίη νύξ,
τὸν μὲν ἴσον χροιῇ λευκῷ φαίνοντα γάλακτι,
τὸν δ' ὑπὸ δεικήλοισι δυώδεκα παμφαίνοντα
Ζωδιακόν· λοξοὶ δ' ἐπαμοιβαδὶς ἐζώσαντο
οὐρανὸν ἀμφότεροι δίχα τέμνοντές σφεας αὐτούς.
ἑπτὰ δ' ἄρ', ὥσπερ πρόσθεν ἀείσαμεν, εἰσὶν ἄιστοι
καὶ μοῦνον πυκινῇσιν ἐνὶ φρεσὶν ἑστηῶτες,
οὕνεκεν οὐ ζώων μορφαῖς ὁλκοῖς τε φαεινοῖς
οὐδὲ μὲν οὐ χροιῇσι διάκριτοι εἰσορόωνται,
ἀλλ' αὕτως δίνῃσιν ὀιόμεθά σφεας ἄστρων
κυκλοῦσθαι, τάπερ αὐτὸς ἀτειρὴς αἰὲν ἀγινεῖ
οὐρανὸς ἐν στροφάλιγγι περὶ χθόνα δῖαν ἑλίσσων.
ἡ γὰρ δὴ τὸν μέν τε Βορήιον ἀστέρες Ἄρκτου
μείζονος, ἣν Ἑλίκην ἐλάται νηῶν ὀνόμηναν,
ἀμφιχαράσσονται ῥοίζῳ στρωφώμενοι αἰεί,
οἵτε οἱ ἀκροτάτοισι φαείνονται περὶ ποσσίν·
ἄντυξ δ' αὖ κύκλοιο μέσην διὰ χεῖρα Βοώτου
τέμνει ὑπ' ἀγκῶνος σκαιοῦ, κεφαλῆς τε Δράκοντος
ἀκροτάτης ψαύει, στέρνον θ' ὕπο Κηφέος εἶσιν
καὶ κλεινῆς ἀλόχοιο παραὶ ποσὶ Κασσιεπείης.
κύκλος δ', ὅστε τρέπει θέρεος πυριλαμπέος ὥρην,
ἀστέρι δινεύοντι περιγράφεται κατ' Ὄλυμπον

Καρκίνου ὀγδοάτης μοίρης ἔπι παμφαίνοντι·
κεῖται δὲ τμήγων μέσσον διὰ Καρκίνου αὐτόν,
ξανθήν τ' αὐχενίην χαίτην χαροποῖο Λέοντος,
σπεῖράν τε πρώτην Ὄφιος, βριαροῦ τ' Ὀφιούχου
ὤμους, Ὄρνιθός τε δέρην τανυσιπτερύγοιο,
καὶ πόδας Ἱππείους, χειρός τ' ἀγκῶνα βορείου
Ἀνδρομέδης, καρπόν τε χερὸς λαιὴν δέ τε κνήμην
Περσέος, ὑστάτιόν τε ποδὸς θέναρ Ἡνιόχοιο,
καὶ βριαρῶν Διδύμων δύο σὺν χείρεσσι κάρηνα.
αὐτὰρ ἰσημερινόν τις ἑῷ φράσσαιτ' ἐνὶ θυμῷ
ἀστέρος ἐκ μεσάτοιο χαρασσόμενον Κριοῖο,
κεῖθεν δ' αὖ παραμειβόμενον Ταύρου πόδας ἄκρους,
καὶ καλὴν ζώνην θηροκτόνου Ὠρίωνος,
Ὕδρης θ' ὁλκὸν ἀπειρεσίης, Κρητῆρά τε μέσσον,
ἑξῆς δ' ἀκροτάτου στολμοῦ ψαύοντ' ἐρατεινῆς
Παρθένου, ἰοβόλου τε διὲκ χηλῆς περόωντα
Σκορπίου, ἰγνύας τε διακρίνοντ' Ὀφιούχου,
καὶ χαίτης ἄκρης ἐπαφώμενον ὠκέος Ἵππου,
μέσσον τ' ἀμφοτέροισιν ἐν Ἰχθύσι δινεύοντα.
χειμερίου δὲ τροπῆς κύκλον θοοῦ Αἰγοκερῆος
σκέπτεο πὰρ μέσσοιο διεκπερόωντ' ἐπὶ γοῦνα
ἀμφότερ' Ὑδροχόου, καὶ Κήτεος εἰναλίοιο
οὐρήν, ἠδὲ Λαγωοῦ ἀπὸ στέρνων ἐπὶ μέσσα
νισσόμενον, πρώτους τε πόδας Κυνός, ἠδὲ καὶ Ἀργοῦς
ποντοπόρου τέμνοντα δι' αἰθέρος ἄκρα κόρυμβα,
Κενταύρου τ' ὤμους νοτίους, κέντρον τ' ὀλοοῖο
Σκορπίου, ἠδὲ βιὸν στέρνων μέτα Τοξευτῆρος.
τὸν δ' ἄρα δὴ νότιον, μεθ' ὃν οὐκέτι φέγγος ὁρᾶται
ἄστρων ἀνθρώποις, οἳ δὴ χθόνα τήνδε νέμονται,
ὁπλῇσιν Κένταυρος ὑπὸ σφετέρῃσι χαράσσει,

πηδάλιόν τε νεός, τὴν ἀκροτάτῃσι τεμοῦσα
Πηλίου ἐν κορυφαῖς Παλλὰς θέτ' ἀν' ἀστράσιν Ἀργώ.
οἱ δὲ δύω, τοίπερ τε πόλῳ διαπειραίνονται,
ἀστεμφεῖς ἑστᾶσι καὶ ἀκλινέες περὶ κόσμον,
πάντων δεικήλων αἰεὶ ἐπαφώμενοι ὁλκοῦ·
ὃς μὲν γάρ θ' ὕψοῦ θοοῦ οὐρανοῦ ἐστήρικται
ἠῴην οἶμον καὶ δείελον Ἠελίοιο
κρίνων καὶ θνητοῖσιν ἄγων βαιὴν λύσιν ἔργων·
ὃς δὲ περιστρέφεται πύματον πόντον τε καὶ αἶαν
φαίνων ἀντολίας, δύσιάς θ' ὑπὸ βένθεσι κεύθων,
ὅς ῥά θ' Ὁρίζων κύκλος ὑπ' ἀνθρώπων πεφάτισται,
οὕνεκα μηκίστην ὅσσων ἐπιτέμνει ὀπωπήν.
ὁλκὸς δ' αὖτε Γαλαξίεω βαιῇ μὲν ὁρᾶται
λαμπετόων μοίρῃ, τὸ δέ οἱ πλέον ἐστὶν ἀμαυρόν·
γυροῦται δ' ὕψοῦ μὲν ἐπὶ πνοιαῖς Βορέαο
ἐν θρόνῳ ἑζομένης γούνων ἄχρι Κασσιεπείης,
πὰρ κεφαλὴν Κηφῆος· ὁ δ' Ὄρνιθος πτερὰ τέμνει,
Αἰητοῦ τε μέσον, καὶ Τόξων ἄγχι κορώνης
ἀκρότατον νεῦρον, θηρὸς φονίοιό τε κέντρον,
ἠδὲ Θυτήριον ἄκρον ἰδ' ὁπλὰς Κενταύροιο
τέσσαρας· ἐκ δ' ἄρα κεῖθεν ἀνέρχεται ἐκ Βορέαο
ἄψορρος διὰ Νηὸς ἀμειβόμενος κατὰ πρύμνην,
καὶ κνήμας Διδύμων, κορυφῆς θ' ὕπερ Ὠρίωνος,
καὶ γόναθ' Ἡνιόχου, γουνός τ' ἔπι γοργοφόνοιο
δεξιτεροῦ Περσῆος, ὃ δὴ τέταθ' ὥστε θέοντος.
Ζωδιακὸς δ', ὅσπερ τε κατ' οὐρανὸν ἔπλετο πάντων
εὐτροχάλων κύκλων μάλ' ἀγανότατος καὶ ὁρητός,
δώδεχ' ὑπ' εἰδώλοισι κεκασμένος εἶσι δι' αἴθρης·
ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτὸν κεῖται ὑπ' ἀστράσι παμφαίνοντα
Κριὸς καὶ Ταῦρος, Δίδυμοι δ' ἐπὶ τῷδε, μετ' αὐτοὺς
Καρκίνος ἠδὲ Λέων, στάχυάς τ' ἐν χερσὶ φέρουσα

Παρθένος ἀνθρώπων γενεὴν ποθέουσα παλαιῶν,
Χηλαί θ', ἃς καὶ δὴ μετεφήμισαν ἀνέρες ἱροὶ
καὶ Ζυγὸν ἐκλήισσαν, ἐπεὶ τετάνυνθ' ἑκάτερθεν
οἷαί περ πλάστιγγες ἐπὶ ζυγοῦ ἑλκομένοιο,
Σκορπίος ἐστὶ δ' ἔπειτα, βίη τ' ἔπι Τοξευτῆρος,
καὶ δὲ καὶ Αἰγόκερως, μεθ' ὃν Ὑδροχόος τε καὶ Ἰχθῦς. —
Οἴκοις μὲν δὴ πάντες ἑοῖς παρεόντες ἄριστοι
ἀστέρες ἐν γενέθλῃ, ἐπεὶ ἐσθλοδόται μὲν ἀρείω
καὶ πλέον' ἐσθλὰ διδοῦσι, κακοὶ δέ τε μείονα λυγρά.
τῶ μάλα χρὴ σκέπτεσθ', ὁπόσοι σφετέροισι δόμοισιν
ἠὲ καὶ εἰν ὁρίοισιν ἑοῖς βεβαῶτες ὁρῶνται·
εἰ μὲν γὰρ πλέονες, πολὺ φέρτερον, εἰ δέ τε παῦροι,
μειότερον κῦδος βιότῳ καὶ πρῆξιν ὄπασσαν.
Ἀλλὰ καὶ ἀλλήλων ὅσ' ἀμειβόμενοι κλυτοφεγγεῖς
οἴκοις ἐκτελέουσι, μάλα χρειὼ καταλέξαι.
Φαίνων μέν τε Διὸς ζώοις μεγακύδεας ἄνδρας
τεύχει, καὶ βασιλεῦσιν ἰδ' αὖθ' ἑτάροισιν ἀνάκτων
ἐς φιλίην ζεύγνυσι, καὶ αὐτοὺς πολλάκι δασμῶν
πρήκτορας ἐξανέφηνεν ἐυπρήσσοντας ἄναξιν,
χρήματά τ' ἐν χερσὶν δῶκεν βασιλήια νωμᾶν·
πολλάκι δ' ἀλλοτρίων τέκνων πατέρας καλέεσθαι
δῶκεν, ἢ ἐκθεμένοις παῖδας σφετέρους πάλι δῶκεν.
Ζεὺς δὲ Κρόνοιο τόποις παρεὼν βίοτον μὲν ὀπάζει
εὐκτεάνους τε τίθησιν, ἀτὰρ πολυγηθέος ὄλβου
φειδωλούς, μηδ' ὅσσον ἑῶν κτεάνων ὀρέγοντας,
ἠπεδανὸν στέρνοισι νόον καὶ ἄναλκιν ἔχοντας,
ἀμφὶ ἕθεν πολὺ μεῖον ἢ ὧν πέλας ὧσι φρονοῦντας,
ἐν δ' ἔργοις πρήξει θ' ἑτέροις ὑποπεπτηῶτας·
ὅσσα δέ τ' ἐκτελέουσιν, ἀποκρύπτει κλέος ἐσθλὸν
πολλάκις ἀλλοτρίων, | οἵ καί σφισιν αἶσχε' ἔδωκαν.

ἐν δ' Ἄρεως ὁρίοισιν ἢ ἐν ζώοισι βεβηκὼς
Φαίνων νωχελέας τε καὶ ἀδρανέας μάλα ῥέξει,
δειλοὺς πανταρβεῖς τε, φρεσὶν καταπεπτηῶτας,
αὐχμηρούς, ἑὸν ἦτορ ἀεὶ βλάπτοντας ἀνίαις.
ἀλλ' Ἄρης οἴκοισι Κρόνου πολιοῖο βεβηκὼς
πανθαρσεῖς τεύχει καὶ πρήξεσι τολμήεντας,
πρὸς δ' ἔτι θαρσαλέους τε καὶ εὐτόλμους καὶ ἀτρέστους,
πρῆξιν παντοίην τε καὶ ἔργα τελοῦντας ἀμόχθως,
οἷσί τ' ἐφορμήσωσιν ἀεὶ τέκμωρ ἐπάγοντας·
φθείρει δὲ κλῆρον πατρώϊον, ἠδὲ συναίμους
πρεσβυτέρους πάντας κρυερῷ ζόφῳ ἀμφικαλύπτει.
Ἀφρογενοῦς δὲ Κρόνος παρεὼν οἴκοις τάδε ποιεῖ·
πρεσβυτέραις ζεύγνυσιν ἰδὲ δμωῇσιν ἀκιδναῖς,
ἢ ξυνὴν δήμοισι κύπριν μισθοῦ παρεχούσαις·
πρὸς δ' ἔτι δυσγαμίην καὶ δυστεκνίην μάλ' ὀπάζει,
στείραις ἠδ' ἀτόκοισι συνάπτων δυσκλέα λέκτρα·
δηθάκι καὶ χείρεσσιν ἑαῖς ἀλόχους ἐδάϊξαν
ζήλῳ ἀλαστήσαντες ἐπ' αἴσχεσιν, οἷς τελέουσιν.
Ἀφρογενὴς δὲ Κρόνοιο δόμοις λεχέων ὀλετῆρας
ἀλλοτρίων ἔρρεξε, καὶ ἀσπέρμους θέτο τέκνων,
οὐ μάλα κηδομένους μάχλου ἕνεκεν φιλότητος
οὔτε φίλων σφετέρων, οὐδ' αὖ πατέρων ἀλέγοντας·
ἢ γὰρ δὴ κεδνῶν ἑτάρων γάμον αἰσχύνουσιν,
ἢ καὶ μητρυιῇσιν ἑαῖς ἢ παλλακίδεσσιν
σφωϊτέρου γενετῆρος ὁμὸν λέχος εἰσανέβησαν.
ἐν δ' ἄρα χρυσοφαοῦς Ἑρμοῦ ζώοισι βεβηκὼς
Φαίνων ὀξείας μερόπων ἤμβλυνεν ἀκουάς,
ἢ λαλιῆς ἤμερσε φίλης καὶ γλῶσσαν ἔδησεν,
δεινοὺς δ' ἐν πραπίδεσσι καὶ οὐλοὰ μητιόωντας
κρυπταδίως τεύχει, σφέτερον νόον οὔτινι θνητῶν
φαίνοντας, δακετῶν φονιώτερον ἰὸν ἔχοντας,

καὶ δὲ καὶ ἀρρήτων μύστας τελετῶν, μακάρων τε
ὄργια γιγνώσκοντας, ὅσ' ἐν βίβλοις ἐχαράχθη
κρυπταῖς, ἃς οὐ πᾶσι βροτοῖς θέμις ἐν φρεσὶν ἴδμεν·
ταύτης δ' οὐκ ἂν ὄναιντο δαημοσύνης· τάδε γάρ σφιν
ἀντ' ἀγαθῶν καὶ λυγρὰ.καὶ ἀντία γίνεται αἰεί.
ταῦτα δὲ καὶ Στίλβων ῥέξει Κρόνου ἐν μεγάροισιν·
ἀλλ' ἄρα τοῖς ἦδος πέλεται σφετέρων ἀπὸ μόχθων·
τεύχει δ' οὐ μοῦνον βίβλων ἐπιίστορας ἱρῶν,
παννυχίδων τελετῶν θ' ἡγήτορας, ἀλλὰ καὶ ἐσθλοὺς
μάντιας, ἀστρονόμους καὶ ὀνειροπόλους, προπάροιθεν
ἑζομένους θυσιῶν, μακάρων ἄπο θέσφατα θνητοῖς
φαίνοντας, πτηνῶν τε ποτῆς ἄπο θεσπίζοντας,
πρήξεσι δ' ἐν βιότου ἑτέροις ὑποπεπτηῶτας.
ὅσσοις δ' αὖ Φαέθων Ἄρεως οἴκοισι βέβηκεν,
τρισμάκαρες στρατιῶν ἡγήτορες, ἔν τε βροτοῖσιν
τιόμενοι πολίων ἡγήτορες ἢ βασιλῆες.
ὣς δ' αὔτως καὶ Θοῦρος ἐπὴν Διὸς ἐς δόμον ἔλθῃ,
δωρεῖται κῦδος καὶ ἀπειρέσιον κράτος ἀνδρῶν·
τεύχει καὶ νηῶν ἠδ' ἱππήων πρυλέων τε
ἡγεμόνας βασιλεῦσιν ἀρηρότας, οἳ κατὰ μῶλον
ἀνθρώπους κτείνοντας ἑῇ ὀπὶ καὶ μεμαῶτας
* * * * εὖ δεδάασιν·
εἰ δ' ἄρα μὴ κέντρῳ πέλεται μηδ' ἐς τόσον εἴη
ὕψος, ἀειρόμενοι πάντων σφετέρων ὕπερ αὐτοὶ
τάττονται, κἢν δμῶες ἀεικέλιοι τελέθωσιν.
ἐν δ' ἄρα Κυπρογενοῦς ζώοις Ζεὺς ὄλβον ὀπάζει
παντοῖον, κτεάνων τε δόμους πίμπλησι βροτοῖσιν,
αὐτοὺς δ' αὖθ' ἑτάρους ἢ καὶ συνέδρους βασιλήων
θνητοὺς λαοῖσι καὶ ἐν πολίεσσιν ἀγητοὺς
τεύχει, καὶ μακάρων ἱερεῖς σηκῶν τε προέδρους,

αῖς κυδαλίμους ἠδ' ἐξαίτοις γεράεσσιν,
ρήξιος ἐκ πάσης συναθροίζοντας πολὺν ὄλβον,
δήμου θ' ἡγητῆρας, οἳ εὖ χείλεσσιν ἑοῖσιν
φθέγγοντ' εἰν ἱεροῖσιν ἀκουόμενοι ὑπὸ λαῶν,
ζευγνυμένους τ' ἀνδρῶν μεγάλων φιλότητι γυναικῶν,
ὧν ἄπο κυδήεντες ἰδ' ὄλβιοι ἐξεγένοντο.
καὶ Κυθέρη Διὸς οἴκῳ ἢ εἰν ὁρίοισι φανεῖσα
εὐκλέας ἐν πολίεσσι καὶ ἐν δήμοισι τίθησιν·
κοσμεῖ καὶ μίτρῃσι πέπλοισί τε πορφυρέοισιν,
στέμμασί τε χρυσοῦ, τοὺς δ' αὖ γεράεσσ' ἐρατοῖσιν·
ἠδὲ γάμους δῶκεν φιλίους, καὶ λέκτρα γυναικῶν
ὤπασεν εὐθαλάμων, λέκτροις δέ τε δῶκε γυναικῶν
εὐόλβων ἐν ἑῇσιν ἔμεν πολίεσσιν ἀρίστοις,
κτήματά θ' ἕξουσιν κλεινὸν βίοτόν τε καὶ οἴκους·
προσφιλέας δ' ἔρδει καὶ τιμήεντας ἅπασιν,
πειθοῖ καὶ χαρίτεσσι τετιμένον ἦτορ ἔχοντας·
ἠὲ καὶ ἄνδρας ἔτευξε γυναικείοισιν ἐπ' ἔργοις,
ἐξ ὧν χρήματα πολλὰ καὶ εὐφροσύνην πόρεν ἐσθλήν·
δηθάκι δ' αὖθ' ὑποτάσσει ὑπ' ἀσχολίῃσι τυράννων
ἢ μεγάλων ἀνδρῶν, οἷσι κράτος ἶσον ἄναξιν.
Ζεὺς δ' ἄρ' ἐν Ἑρμείαο τόποις πολύολβον ἔθηκεν,
εὐκλε' ἐπιφροσύνης ἕνεκεν, βασιλήιον ὄλβον
νωμῶντ' ἐν χείρεσσι, καὶ ἐκ πολίων ἐθνέων τε
χρήματα καὶ δασμοὺς συναγειρόμενον βασιλεῦσιν,
ἐν δ' ἔργων πρήξει μέγ' ὑπείροχον, ἐν δ' ἄρα τοῖσιν
κεκλόμενον, μέγα δ' αὖτε νόῳ φρονέοντα, καὶ ἐσθλὴν
κτῆσιν ἀπ' ἀσχολίης βιότου φορέοντα πρὸς οἴκους.
ἔμπαλι δ' Ἑρμείης δόμῳ εὐφεγγοῦς Φαέθοντος
παιδείης πραπίδεσσι σοφῆς παιδεύματ' ἔχοντας,
παίδων θ' ἡγητῆρας ἢ αὐτῶν θῆκεν ἀνάκτων,
ἢ δίφρῳ ἐξομένους, ὅθι τ' ἀργύρου ἐστὶν ἀμοιβή,

ἠὲ νόμων θεσμῶν τ᾽ ἐπιίστορας, ὧν ἕνεκ᾽ αἰεὶ
πειθὼ ὁμῶς κῦδός τε κατὰ πτόλιάς μέγ᾽ ἔχουσιν,
ῥητῆρας μύθων τε καὶ εἰν ἀγορῇσιν ἀρίστους
260 νείκεά τ᾽ ἰθύνειν καὶ τειρομένοισιν ἀρήγειν,
ἔν τε δικασπολίῃσιν ἐριδμαίνοντας ἔπεσσιν,
ὧν ἄπο πλοῦτον ἀπειρέσιον καὶ χρήματ᾽ ἄγειραν·
ἄλλοι δ᾽ αὖτε πέλονται ἀπαγγελέες βασιλήων,
πίστιν τ᾽ ἀμφὶ δίκῃσι θεμιστοπόλων ἀπ᾽ ἀνάκτων
265 ἴσχουσιν, κείνοις σφετέρῳ νόῳ ἰθύνοντες.
ἐν δ᾽ ἄρα τοι Παφίης Ἄρης οἴκοισι βεβηκὼς
ἀλλοτρίων λεχέων κρυπτοὺς λυμάντορας ἔρδει,
δώροις ἠδὲ δόλοισιν ὀπιπεύοντας ἑταίρων
εὐνέτιδας πηῶν τε, καὶ αἴσχεα μακρὰ τελοῦντας·
271 ἀλλ᾽ ἄρα κἀκείνων βιότοις ὀλέθρους ἐπάγουσιν,
ἢ καὶ ἑὰς κεδνὰς ἀλόχους ὀλέκουσι χέρεσσιν,
270 δύσγαμα νυμφεύοντες ἀπ᾽ ἀλλοτρίων ὑμεναίων.
273 ζώοις δ᾽ αὖ Πυρόεντος ἐπεμβεβαυῖα Κυθήρη
δυσγαμίην τεύχει τε καὶ ἐκ λεχέων μάλ᾽ ἀνίας·
275 ἢ γὰρ ἄγοντ᾽ ἀλόχους, ὧν ἄργυρον ὦνον ἔδωκαν,
δμωΐδας, αἵτ᾽ αὐτοὺς μάχλοις ἔργοισιν ἔπεισαν,
ἠὲ πολυμνήστῃσι συνευνῶσιν φιλότητας
αἰεὶ κλεπτομέναις, ὧν εἵνεκα δηριόωσιν·
οὐ γὰρ ταὶ τίουσ᾽ οὐδ᾽ αὖ φιλέουσι συνεύνους·
280 τῷ δὴ καὶ κρίσιας καὶ νείκεα πολλάκις ἔσχον
σὺν σφετέραις ἀλόχοισι, καὶ ἀλλήλους ἀθέριξαν
* * * καὶ αὐτῶν εἵνεκα δηθὰ
ἐν συνοχῇσι γένοντο καὶ ἀπλήτοις ἀχέεσσιν,
ἠδὲ γυναικείης κεφαλῆς χάριν εἰργμὸν ἔνεικαν·
ἢν δὲ γυναικὸς ἔῃ γενέθλη, μάλ᾽ ἀγήνορα τεύχει
285 καὶ γαῦρον, βουλῇσιν ἑαῖς πίσυνον καὶ ἄκαμπτον,
290 τάς τ᾽ ἄλλας ἄνδρεσσιν ἴσας κάμνουσαν ἀνίας·
286 πάγχυ δ᾽ ἄρ᾽ ἐς φιλότητα δύην, τοκετῶν ἐποχήν τε

ὀτλήσει, καὶ δηθὰ λυγρῇ περὶ γαστρὶ μογήσει,
ἤτοι πρὶν γονίμης ὥρης βρέφε' ὠμοτοκοῦσα,
ἠὲ νεκρῶν ἐν γαστρὶ μέλη τέμνουσ' ἄπο τέκνων.
ναὶ μὴν καὶ Πυρόεις οἴκοις θοοῦ Ἑρμάωνος
οὐλοὰ μηδομένους στέρνων ἔντοσθεν ἔθηκεν,
ἄγριά τ' ἐν πραπίσιν βουλεύματα ποικίλλοντας,
πρὸς δὲ κακοφροσύνῃσιν ἀεὶ μερόπεσσι συνόντας,
ὡς δὴ καί τ' ἄλλοις ὑποφήτορας ἔμμεν ἀνιῶν·
καὶ δὲ δικορραφίης δεδαηκότες εἰν ἀγορῇσιν
καὶ κρίσιας θαμινὰς καὶ νείκεα πυκνὰ ἑκόντες
ἴσχουσιν, φήμη δὲ κακὴ περιδέδρομεν αὐτοὺς
καί τε δικῶν μέγα πλῆθος, ὃ δὴ μάλ' ἀχρήμονας ἔρδει·
πολλοὶ καὶ παίδων τῶνδ' ἡγητῆρες ἔασιν·
πρὸς δ' ἔτι καὶ ψεύστας, ἀθέους, ἀθεμίστια ἔργα
μηδομένους, κλῶπας, ληίστορας, ἀνδροφονῆας,
ὅρκων οὐδ' ὅσσον τι νόῳ κρυερῷ ἀλέγοντας.
ταῦτα δὲ καὶ Στίλβων Ἄρεως ἐν δώμασιν ἔρδει,
πλαστογράφους τεύχων, λυμάντορας, ἠπεροπευτάς,
ἀλλοτρίου πλούτοιο λιλαιομένους κτεάνων τε·
πολλάκι καὶ κτεάνων πίστεις, ὧνπέρ τις ἔδωκεν
λάθρῃ παρθέμενος, κακομητίῃ ἠρνήσαντο,
πολλάκι * * * * *
χρήματα παῦρα διδοῦσιν, ἃ πολλῶν χρεῖος ἐτύχθη·
πρὸς δ' ἔτι φαρμακίης ὀλοῆς ἐπιίστορας ἔρδει·
ὧν ἕνεκεν πάντων καὶ ὑπ' ἴδρισιν ἶφι μάχεσθαι
λάσθαις κερτομίαις τε κατὰ πτόλιας σοβέονται.
ἐν δ' Ἑρμοῦ ζῴοισι φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη
θῆκε προϊσταμένους μεγάλων βιότοιο γυναικῶν,
κείνων δ' εἵνεκα δηθὰ κρίσεις καὶ νείκε' ἔχοντας,
οἷς ἔπι κῦδος ἔθηκεν ἰδ' εὐκλέα πολλάκι νίκην·
οἱ δὲ θεῆς ἱεροῖο προφήτορες εὐκτεάνοιο

γίνονται, τιμὰς ἰδ᾽ ἀπ᾽ αὐτοῦ πλοῦτον ἔχοντες·
τεύχει δ᾽ ἐν τούτοισι τόποις καλὴ Κυθέρεια
αἰόλ᾽ ὑπὸ χροιῇ ποικίλματα δαιδάλλοντας
παντοίοις ζώοισιν ἐοικότα, τοὺς μὲν ἐφ᾽ ἱστῶν
κερκίσιν ἠδὲ χερῶν τεχνήμασιν ἀμφί τε πέπλοις,
τοὺς δὲ καὶ ἐν γραφίοις μελιηδέος ἄνθεσι κηροῦ
δεικνύντας πάντων μορφὰς θηρῶν τε καὶ ἀνδρῶν,
ἄλλους δ᾽ ἐν πετάλοις στεφανώματα ποικίλλοντας,
οὓς δὲ καὶ ἀνθοβάφους ἁλίων ἄπο θήκατο κόχλων,
εὐόδμων τε μύρων τεῦξεν τεχνήτορας ἄνδρας.
Ἑρμῆς δ᾽ αὖτ᾽ οἴκοισι φανεὶς καλῆς Κυθερείης
προσφιλέας θῆκεν καὶ τιομένους μάλα πᾶσιν,
μορφῇ θ᾽ ἱμερόεντας ἰδ᾽ αἱμύλα κωτίλλοντας,
παντοίης μούσης τ᾽ ἐπιίστορας· ἢ γὰρ ἀοιδοὺς
εὐκλέας, ἢ κιθάρης ὑποφήτορας ἐξετέλεσσεν,
ἠὲ μελῶν μολπῆς εὐρύθμου τεύκτορας ἄνδρας,
ἠὲ πολυτρήτοις λιγέως μέλποντας ἐν αὐλοῖς·
ἄλλους ὀρχηθμοῦ βητάρμονας ἴδριας ἔρδει·
παιδευτὰς δ᾽ ἄλλων τοίων ἔργων ἀνέφηνεν,
ἐξ ὧν ὄλβον ἐυκτέανον κῦδός τ᾽ ἐνὶ δήμοις
ἄρνυνται, χαρίτεσσι κεκασμένοι εὐεπίῃ τε·
πρήξεσι δ᾽ ἐν βιότου πάντες μακάριστοι ἔασιν,
οἷσί τ᾽ ἐπιθύνωσ᾽ ἔργοις, πάντ᾽ ἐκτελέουσιν
ᾗσιν ἐπιφροσύνῃσιν ἀμόχθως, ὥς κ᾽ ἐθέλωσιν. —
ἐν δὲ Λέοντι, δόμῳ πανδερκέος Ἠελίοιο,
Φαίνων μὲν μεγάλους τε καὶ ἐκ πατέρων ἀριδήλων
τεύχει, καί τ᾽ ὄλβῳ βιότου ἅμα κῦδος ὀπάζει,
ἀλλὰ κακῷ θανάτῳ ὀλέσει πάντως γενετῆρα,
ἢ βίῃ ἢ φθορίμων ὑγρῶν πλήθεσσι χαλέψας.
δεικήλῳ δ᾽ ἐν τῷδε Διὸς πολυφεγγέος ἀστὴρ
ὥστ᾽ οἴκῳ σφετέρῳ χαίρει, ἐπεί ἐστι τρίγωνον
αὐτοῦ, ὡς καὶ πρόσθεν ἀείσαμεν, Ἠελίου τε,

καὶ μεγάλους βασιλῆας ἢ ἴσους κοιρανέουσιν,
ἤ που τῶν ἑτάρους τεύχει, λαοῖσιν ἀγητούς·
πάντας δ' ἀφνειοὺς καὶ τιμήεντας ἔθηκεν.
αὐτὰρ Ἄρης ἐπὶ τῷδε πατρώια πάντ' ἐκέδασσεν,
καὶ σίνος ὀφθαλμῶν δῶκεν, βιότου δ' ἄρα πρῆξιν
πολλὴν ἀμφὶ πυρὸς πολιοῦ τ' ἄπο δῶκε σιδήρου,
τοῖς δ' ἔργοις σκληρὰς καὶ ἀπηνέας ὤπασε τέχνας·
αἰεὶ δ' ἔν τε Λέοντι καὶ ἐν Μήνης δόμῳ ὀφθεὶς
ὠκυμόρους τεύχει, τοὺς δ' ἡμιβίους ἐναρίζει.
Ἀφρογενὴς δὲ Λέοντι βεβηκυῖ' οὐ μάλα χαίρει·
δυσγαμίην τεύχει, ποτὲ δ' αὖτ' ἀλόχοιο διείργει.
ἀλλ' Ἑρμῆς πινυτούς τε καὶ ἐν μύθοισι φερίστους
ἔρδει, καὶ βιότῳ προφανεῖς καὶ ἀγακλέας ἄνδρας. —
ἐν δ' οἴκῳ Μήνης Φαίνων μητρὸς βίον αἰεὶ
φθείρει Ἠελίοιο βολὰς καὶ φέγγος ὁρώσης,
αὐτοὺς δ' ἐν νούσοις δολιχαῖς ἄταις τ' ἐδάμασσεν,
ἠὲ μελαγχολίῃσι καὶ ἄλγεσι κρυπτομένοισιν,
ἄχρι κεν ἵζηνται μακάρων ἱεροῖς παρὰ βωμοῖς.
γήθει δ' αὖ Φαέθων ἐν Καρκίνῳ, οὕνεκεν αὐτοῦ
ὑψοῦται, πλεόνων τε γονὴν τέκνων μάλ' ὀπάζει,
καὶ βίον ἐν μεγάροισι καὶ εὐκλέα φῆμιν ἀπάντῃ
δῶκεν, καὶ φιλίην μεγάλων καὶ κέρδεα νωμᾶν.
Ἄρης δ' ἐν Μήνης οἴκοις μεγαθαρσέας ἔρδει
καὶ μάλ' ἀγηνορίῃσι πεποιθότας, οὐκ ἀλέγοντας
οὔτε τι κινδύνων ἰδ' ὁμοκλῆς, οὔτε φόβοιο·
τῷ καὶ σφάλλονται θαμινὰ σφετέροισιν ἐπ' ἔργοις·
ἄλλοι δ' αὖ τέχνης ἐπιίστορες ἐξεγένοντο·
πάντες δ' ἀλγεινοῖσι περιπταίουσι σίνεσσιν,
τῶν πλεόνων δὲ βίῃ θάνατος καὶ μοῖρα τελεῖται.
οὐδὲ μὲν οὐδὲ Κύπρις γήθει Μήνης ἐνὶ οἴκῳ·
μάχλους γὰρ τεύχει καὶ τερπομένους φιλότητι,
ἄλλα τ' ἐπ' ἀλλοίοις κακά τ' αἴσχεα πολλὰ τελοῦντας·

καὶ δ' ἑτέροις τροπικοῖς ζώοις πάντεσσι τάδ' ἔρδει.
χρυσοφαὴς δ' Ἑρμῆς ἐν Καρκίνῳ αἰθροπολεύων
ὀξεῖς ἐν πραπίδεσσι, νοήμονας, ἄλλοτε δ' ἄλλῃ
βουλῇ τερπομένους μήτ' ἔμπεδα μητιόωντας
ῥέξει, καὶ μύθοις ἀγαθοὺς ἔργοις τε φερίστους. —
Ἠέλιος δ' αὐτὸς μὲν ὑπὲρ χαροποῖο Λέοντος
εὐκλέας ἐν βιότῳ καὶ ὑπείροχον εὖχος ἔχοντας
ῥέξει· κέντρου δ' αὖτε τυχὼν βασιλῆας ἔτευξεν,
ἣν ἐσθλῶν κοσμῆται ὑπ' ἄστρων μαρτυρίῃσιν.
ὣς δ' αὔτως καὶ Μήνη ἑὸν δόμον ἀμφιβεβῶσα
πρήξιας ἀνθρώποις ἀγαθὰς καὶ κῦδος ὀπάζει·
ἢν δὲ μεσουρανέῃ νυκτός, βασιλῆας ἔθηκεν.
οἱ δ' ἄρ' ἀμειβόμενοι ζῷ' ἀλλήλων κατὰ κύκλον,
ζώοις δ' ἐμβεβαῶτες ἐπ' ἀλλήλων κατὰ κύκλον,
Μήνῃ μὲν Τιτάν, Μήνη δὲ γέγηθε Λέοντι.
τοῖα μὲν ἀλλήλων οἴκοις ὁρίοις τε παρόντες
τεύχουσ' ἄλλα τε πολλὰ πολυτλήτοις μερόπεσσιν.
Αὐτὰρ ἀληθείην πᾶσαν βροτέου βιότοιο
σύγκρασις διέκριν', ἐπιμαρτυρίαι τε φαεινῶν
ἄστρων ἀλλήλοις χώροις θ', ὑπὲρ ὧν γεγάασιν·
ὅσσα δ' ἀμ' Ἠελίῳ δρῶσιν παρεόντες, ἀείσω.
πάντες μὲν χαίρουσιν ἐπ' ἀντολίῃσιν ἐόντες,
ὡς ἐν ἑοῖσιν ἕκαστος ἀγαλλόμενος βασιλείοις,
καί ῥά τ' ἐπ' ἀντολίης μὲν ἰόντες ἅτ' ἐς νεότητα,
θνητοῖς πάντα τελοῦσιν ἄγαν κρατεροὶ παρεόντες·
ἑσπερίοισι δὲ βαρδύτεροι προΐασι χρόνοισιν
δείελοι αὐγῇσιν σφαλεραῖς ὑποπεπτηῶτες,
ἀδρανέες τε πέλονται ἑὸν σθένος ἀμβλύνοντες.
Φαίνων μὲν δὴ πρῶτα σὺν Ἠελίῳ κατὰ πάντων
ζωιδίων πλήθει ξυνῶν ἀγαθῶν τε κακῶν τε,
κρείσσων μέν τε κατ' ἦμαρ ἐών, βλάπτων δ' ἐνὶ νυκτί·

τεύχει γὰρ πατέρας μὲν ἀγακλειτοὺς καὶ ἐπόλβους,
μητέρα δ' ὠκύμορον θανάτῳ διέκρινε τοκῆος,
415 αὐτῶν δὲ κτῆσιν μινύθει οἶκόν τε πατρῷον,
ἀλλ' οὐχ ὡς πενιχροὺς πάμπαν καὶ ἀχρήμονας εἶναι.
καὶ Φ α έ θ ω ν μετὰ Τιτῆνος πατρώια πάντα
φθείρει, παντοίαις τε βλάβαις ἄταις τ' ἐπέδησεν·
419 πολλάκι καὶ ξείνης γαίης ἔπι πήματ' ἔδωκεν,
422 ἠῷ ο ς μὲν μείον', ἐφ' ἑ σ π ε ρ ί η σ ι δὲ δεινά.
Ἄ ρ η ς δ' Ἠελίῳ συνιὼν πατράσιν μὲν ἀνίας,
γεινομένοις δ' αὐτοῖς θόρυβον καὶ πήματ' ἔδωκεν·
420 τοὺς δ' ἄρα καὶ πάτρης γλυκερῆς θῆκεν μετανάστας·
425 ἡ μ α τ ί ῃ γενέθλῃ δ' ὀλοώτατος ἔπλετο πάντων,
421 ἧσσων δ' ἑ σ π έ ρ ι ο ς γεγαὼς ἀδρανέστερα ῥέζει.
426 Ἀ φ ρ ο γ ε ν ὴ ς δὲ συνοῦσ' Ὑπερίονι γεινομένοισιν
δυσγαμίην παρέχει καὶ δύσκλειαν περὶ λέκτρα·
ἤτοι γὰρ πενιχραῖς ἢ δούλαις ἢ καὶ ἀνάγνοις,
ἢ καὶ πρεσβυτέρῃσι συνέζευξεν μάλ' ἀεικῶς,
430 ἢ ἔτι καὶ πιναροῖσιν ἐφεζομέναις στεγέεσσιν.
Ἑ ρ μ ῆ ς δ' Ἠελίῳ ξυνὴν βαίνων κατ' ἀταρπὸν
ἥμερσεν σοφίης καὶ παιδείης μάλα πάσης·
ἑζομένους δ' ὤπασσε βίους * * *
* * μάλα δ' ἠ ῴ η σ ι ν ἀνάσσων 434
434 ἀνέρας ἀφνειοὺς | ποίησε πόλει παναγήτους 433
* * * * * *
435 πρῆξίν θ' ἥσσονα δῶκ', ἐν πρήξει τ' ἔμμεν ὑπ' ἄλλοις.
Τόσσα μὲν Ἠ ε λ ί ῳ μούνῳ ξ υ ν ῇ παρεόντες
ῥέζουσ', ἶσα δὲ τοῖσι καὶ ἀ ν τ ί ο ν Ἠελίοιο
φαινόμενοι. Μ ή ν η δ' ἃ σὺν αὐτοῖσιν παρεοῦσα
ῥέζει ἐν δισσῇσιν ἀπορροίαις συναφαῖς τε
440 θνητοῖς ἐν μογερῷ βιότῳ, καὶ νῦν ἐνέποιμι.
ἀστέρι μὲν Φ α ί ν ο ν τ ο ς ἐπερχομένη συναφῇσιν,
αὐγαῖς α ὐ ξ ο μ έ ν η κρείσσων, περὶ μητέρα δ' αἰνοὺς

ψυχμοὺς ἠδὲ νόσους παρέχει, σίνεσίν τε προσάπτει,
αὐτοὺς δ' ἀπροκόπους καὶ δειμαλέους περὶ πρῆξιν
ἐνσινέας τε τίθησιν. ἀπορρείουσα δὲ τούτου,
ἢν μὲν Ζηνὶ συνάπτῃ ἢ ἁβροκόμῳ Κυθερείῃ,
ἐσθλὴ καὶ δώτειρα βίου πλούτοιό τε πολλοῦ,
πυροφόρων δ' ἀγρῶν κτῆσιν κρατερῶν τε μελάθρων
δῶκεν, καὶ κῦδος φήμην τ' ἀγαθὴν παρὰ δήμοις,
καὶ φιλίην ἀνδρῶν, ἧσπερ χρῄζουσιν, ἑταίρων·
ἢν δ' Ἑρμῇ, πινυτούς τε καὶ εὔφρονας ἐξετέλεσσεν.
ἢν δὲ Κρόνου προλιποῦσα κενὸν δρόμον ἐξανύῃσιν,
ἢ καὶ Ἄρῃ μετέπειτα συνάπτῃ, πάγχυ κακίστη·
αὐχμηροὺς τεύχει γὰρ ἀναγκαίου βιότοιο,
οἵτ' ἔργοις κενεοῖς καμάτοισί τε μοχθίζοντες
οὔποτε λιμηρὴν πενίην ἐδύνανθ' ὑπαλύξαι,
πρὸς δ' ἔτι καὶ ζωῆς τέκμωρ λυγρὸν ἐξανύοντας,
πολλάκι δ' ὠκυμόρους τε καὶ ἐν νεότητι θανόντας·
οἱ δὲ καὶ εὐτροχάλοις δειρὴν σφίγγουσι βρόχοισιν.
ἢν δ' ἀπὸ μὲν Κυθέρης ἢ καὶ Ζηνὸς πολυφεγγοῦς
ἢ καὶ ἀφ' Ἑρμάωνος ἀπορρέῃ, ἔμπαλι δ' ἑξῆς
ἢ Κρόνῳ ἢ Πυρόεντι συνάπτῃ, δεινὴ ἐτύχθη·
οἴκων γὰρ φθείρει κτῆσιν βιότῳ προϊοῦσιν,
καὶ χαλεπὴν πενίην γήρως ἐπὶ λυγροῦ ὀπάζει.
φαύλη καὶ κερόεσσα συνάπτουσ' Ἄρεϊ Μήνη·
κλῆρον γάρ τε δόμων πατρῴιον ἐξαπόλεσσεν
καὶ μητρῷον ὁμοῦ, ποτὲ δ' αὖ καὶ μητέρας αὐτάς·
γεινομένους δ' αὐτοὺς μεγαληγορίῃσι χανόντας
ῥέξει παντόλμους τε θρασεῖς τ', ἐπὶ τοῖσι βιαίους,
ἀστεμφεῖς, ὠμοὺς καὶ ἀπηνέα ἔργα τελοῦντας,
τοὔνεκα καὶ πταίοντας ἐν ἔργμασιν, ὁππόσ' ἕλωνται·
καὶ δὲ δέσιν θνητοῖσι πόρεν κείνῳ συνιοῦσα.

ἶσα δὲ καὶ συνιούσῃ ἀπορρείουσ᾽ ἀπὸ Θούρου.
εἰ δέ τ᾽ ἀπορρείῃ μὲν ἀπ᾽ Ἄρεος, εἶτα συνάπτῃ
κυδίστῳ Κρονίδῃ, πολυόλβους τῆμος ἔτευξεν
καὶ μακαριστοτάτους, πρήξεις τ᾽ ἀγαθὰς τελέοντας.
ταῦτα δὲ καὶ Κυθέρῃ συναφὴν τεύχουσ᾽ ἀπ᾽ Ἄρηος
ῥέξει· πρὸς δ᾽ Ἑρμῆν, βουλαῖς μύθοισί τ᾽ ἀρίστους,
αἰὲν ὑπὲρ θνητοὺς πυκιναῖς πραπίδεσσι νοοῦντας.
τοῖα δὲ καὶ διάμετρος ἀεὶ πέντ᾽ ἀστράσι τεύχει.
Ἠελίῳ δ᾽ οἴῳ συναφὴν τεύχουσα Σελήνη
ἔκπτωσίν τε τίθησι βίου, καὶ κήδε᾽ ὀπάζει.
ἣν δ᾽ ἀποχαζομένη Ὑπερίονος εἶτα συνάπτῃ
ἐσθλοδόταις, ἀγαθὴ καὶ ὑπείροχα ἔργα φέρουσα
μείζονα καί τ᾽ ἀρίδηλ᾽ ἀγάθ᾽ ἀνθρώποις ἀνέφηνεν.
αἰεὶ δ᾽ ἐν γενέθλῃσι κενοδρομέουσα Σελήνη
πλαζομένους βιότους καὶ ἄλην ξείνης ἐπὶ γαίης
ῥέξει, λιτοτέρους τε βίῳ καὶ πολλὰ μογεῦντας.
χρὴ δ᾽ αἰεὶ γενέθλης πρότερον νεοφεγγέα Μήνην
καὶ δ᾽ ἔτι πληροσέληνον ἐνὶ πραπίδεσσιν ὁρᾶσθαι,
ὅππῃ τάσδε δύω φάσιας παρεοῦσα τέλεσσεν,
ἢ καὶ συντροχάουσ᾽, ἐπεὶ ἐσθλοδόταις μὲν ἀρίστη
πρώτας ἀκτῖνας ξυνουμένη ἠέ τε πλήρεις,
σὺν χαλεποῖσι δ᾽ ἐοῦσα πανεικέλιον μένος ἴσχει
κείνοισιν, λυγροῦ τε βίου πλήρωσε γενέθλην.
ἔξοχα δ᾽ αὖ κακὰ πάντοτ᾽ ἐπὶ θνητοῖσι κυλίνδει
ἐν φάσεσιν πάσῃσιν, ἐν αἷς Πυρόεντι συνάψῃ·
κἢν ἐπὶ συνδέσμου βαίνῃ, μανίῃσι προσάπτει,
* * * * * *
ἢ σπασμοὺς νοῦσόν θ᾽ ἱερὴν καὶ ἀναλθέας ἄτας.

ἄντα δ' ἄρ' Ἠελίου χαίρει τροχάουσα Σελήνη,
πλήρει ἐπεὶ κύκλῳ τότ' ἀγάλλεται αὐγάζουσα,
καί τε κλέους ὄλβου τε παραιτίη ἐστὶ βροτοῖσιν.

ΒΙΒΛΙΟΝ Γ. [Β.]

Ἐν τῷ γ' βιβλίῳ φησίν·

Α. Τί ἀποτελεῖ ἕκαστος τῶν ἑπτὰ πλανητῶν ὡρονομῶν ἐν ἰδίῳ οἴκῳ καὶ ἐν παντὶ τῶν ἄλλων τριῶν κέντρων μόνος εὑρισκόμενος ἐν ἰδίῳ μέντοι οἴκῳ.

Β. Τί ἀποτελεῖ, ἡνίκα ἑνὸς ὡρονομοῦντος ἕτερος ἐπὶ τοῦ δυτικοῦ κέντρου μόνος θεωροῖτο, καὶ τὸ τῶν ἀνθρώπων ἀποτέλεσμα ἀπαραλλάκτως εὑρισκόμενον, κἂν ἐπὶ τοῦ μεσουρανήματος καὶ ἀντιμεσουρανήματος εὑρεθῶσιν, ἑαυτοὺς ἀναμετροῦντες εἷς μὲν ἄνω, εἷς δὲ κάτω ὤν.

Γ. Τί ἀποτελοῦσιν οἱ συμμαρτυροῦντες ἀλλήλοις, ἢ καὶ συσχηματιζόμενοι, ἢ καὶ ἐπιβλέποντες ἑαυτούς.

Δ. Τί ἀποτελεῖται Ἡλίου καὶ Σελήνης ἑαυτοῖς συσχηματιζομένων, τοῦ μὲν ἐν ἀρσενικοῖς προσφόρως τῇ οἰκείᾳ φύσει, τῆς δὲ ἐν ζῴοις θήλεσιν εὑρισκομένης, ἢ τὸ ἀνάπαλιν, ἢ καὶ ἀμφοτέρων ἐν ἄρρεσιν, ἢ καὶ ἀμφοτέρων ἐν θήλεσιν, καὶ τί μὲν ἐπὶ ἀνδρός, τί δὲ ἐπὶ γυναικὸς ταῦτα ἀποτελεῖ.

Ε. Περὶ χρόνων ζωῆς, καὶ πῶς μὲν τούτους ἐφοδευτέον δι' ἡμέρας, πῶς δὲ νυκτός· καὶ πότε μὲν ἀπὸ τῶνδε, πότε δὲ ἀφ' ἑτέρων τούτους παραληπτέον.

Ὅσσα μὲν ἀλλήλων οἴκοις τελέουσι βροτοῖσιν
ἀστέρες, Ἠελίῳ τε πυριπλήθοντι συνόντες,
ὁππόσα καὶ κεραῆς συναφαῖς τεύχουσι Σελήνης,
ἐν προτέραις σελίδεσσι μάλ' ἀτρεκέως κατέλεξα.
νῦν δ' ἐπιμαρτυρίας αὐτῶν καὶ σχήματα πάντα,

ἀλλήλων θ' ὅσα δρῶσιν ὑπ' ἀκτίνεσσιν ἐόντες,
καὶ κέντροις πισύρεσσιν ἐπεμβεβαῶτες, ἀείσω.
Πρῶτα μὲν οὖν Φαίνων ὑπὲρ ὡρονόμοιο βεβηκὼς
ἤτοι πρωτοτόκους καὶ πρωτοτρόφους ἀνέφηνεν,
ἢ καὶ ἀδελφειοὺς προτέρους διόλεσσεν ἅπαντας,
τέκνων δ' αὖτ' ὀλετὴρ πέλεται, βίοτόν τε χαλέπτει
ἀλλοτρίοις οἴκοισιν ἐών· εὖτ' ἂν δ' ἐν ἑοῖσιν
ὡρονομῇ, ζῴοις δ' ἰδίοις ἐπιτέρπεται αἰεί,
Αἰγόκερῳ τε καὶ Ὑδροχόῳ βλοσυρῷ τε Λέοντι
καὶ Χηλαῖς Κριῷ τε, τότ' ἀνέρες ἐξεγένοντο
κύδιστοι, γενεῇ τε γεγηθότες, εὐκλέι πλούτῳ
τιμαῖς καὶ γεράεσσιν ἀγαλλόμενοι βασιλήων.
ψυχρὸν δ' ἐς λίβα νισσόμενος δῦνον περὶ κέντρον
μακροβίους, γήραι λιπαρῷ θαλέθοντας ἔθηκεν,
εὐκτεάνους, μόχθοισιν ἰαινομένους σφετέροισιν.
εἰ δὲ μεσουρανέοι, πατρῴια πάντ' ἐκέδασσεν,
δηθάκι δ' οὐδ' ὅσσον κλήρου παρὰ πατρὸς ἔνειμεν,
πρήξεις δ' ἀπροκόπους καὶ νωχελέας μάλα τεύχει,
ἔργα δὲ καὶ τέχνας χειρῶν ἐξαίνυται ἀνδρῶν
ψυχῶν θ', ἥντινα πρῆξιν ἐνὶ στέρνοισιν ἕλωνται,
δυστεκνίην δ' ὤπασσε, κασιγνήτων τ' ἀπάμερσεν.
ὀρφανίην δ' ὑπόγειος ἐὼν ἀπὸ πατρὸς ἔτευξεν
πάμπαν νηπιάχοις, κλῆρόν τ' ἔρραισεν ἀίστως,
ὃν θνήσκων ἔλιπεν γενέτης, αὐτοὶ δ' ὑπὸ νούσου
κάμνουσ', ἔν τε κρύει πυρετῷ τ' αἴθωνι μογεῦσιν,
ἐν δ' ἀγορῇ κρίσιας καὶ νείκεα δηρὸν ὄπασσεν.
Ζεὺς δ' ὥρην ἐφέπων ἐρικυδέας ἄνδρας ἔθηκεν
ἐν δήμοις, πάτρῃσί τ' ἐνὶ σφετέρῃσιν ἀγητούς,
πρὸς δ' ἔτι καὶ πρήξει μεγαλαυχέας, ἐν βιότῳ τε
ἀφνειούς, βασιλεῦσι φίλους μάλα τιμήεντας.

ταὐτὰ δέ τ' ἐκτελέσει μέσον οὐρανὸν ἀμφιπολεύων·
κοσμεῖ καὶ μίτρῃσι πέπλοισί τε πορφυρέοισιν,
τερπωλῆς τεύχων λαῶν ἡγήτορας ἄνδρας.
δύνων δ' εὐκτεάνους, ὀλοὸς δὲ τέκνοισιν ἐτύχθη·
θάπτει γὰρ κεδνάς τ' ἀλόχους παῖδάς τ' ἀλεγεινούς·
ἐν τροπικοῖς δ' εἴωθε τελεῖν καὶ πάμπαν ἀτέκνους
κηδεστῶν βιότου, καί τ' ἐσθλὰ κακοῖσιν ἔμιξεν·
κτῆσιν μὲν γὰρ ἔδωκε, τέκνων δ' ἐπὶ κήδεσι λυπεῖ.
δεινὸς δ' ἀντιμεσουρανέων πέλετ' ἀνθρώποισιν·
πάντων γάρ τε βροτοὺς ἰδίων κτεάνων ἀπάμερσεν,
εὐόλβους δὲ πάρος κενεοὺς οἴκους ἀπέφηνεν·
ἔξοχα δ' εἴ γε σὺν Ἠελίῳ τόδε κέντρον ὁδεύοι·
— — — — — — — —
ἐσχατίῃ γενέθλῃ βίοτον καὶ κῦδος ὀπάζει.
Ἄρης δ' ἀντολίηθεν ἀνερχόμενος μεγατόλμους,
θαρσαλέους ῥέζει, ποτὲ δ' αὖ πραπίσιν μάλα δεινούς.
δύνων δ' αὖτ' ἄλγεσσι βροτοὺς ἄταις τε προσάπτει,
σύλησέν τ' ὄλβον, βιότου τ' ἀνέφην' ἐπιδευεῖς.
ἐν δ' ἄρ' ὑποχθονίῳ κέντρῳ σύνεσίν τε χαλέπτει,
αἰεί τ' ἐν θορύβοισι καὶ ἐν σινέεσσι τίθησιν,
τραύματα δ' αἰὲν ἔδωκεν, ἰδὲ σπασμοῖσι χαλέπτει,
κινδύνους τ' ἐπάγει θαμέας, βιότοιό θ' ἅμ' ἔρδει
αὐχμηρούς, τέκνων δὲ γονῆς ἢ πάμπαν ἄμερσεν,
ἢ ἕνα τηλύγετόν περ ἐνὶ μεγάροισιν ἔδωκεν·
δεινὸς δ' ἀμφὶ γάμους· ἢ γὰρ θαμὰ λέκτρα διείργει,
ἢ λώβην τιν' ἀεικελίην ἀκάχησε γυναικός.
ὕψι δ' ἐπεμβεβαὼς μέσον οὐρανὸν ἄλλοτε μέν τε
τέχνας δῶκε βροτοῖσι βαναύσους ἔργα βίοιο·
ὁππότε δ' εὐεργῶν ἐπιμαρτυρίῃσι σὺν ἄστρων

δέρκηθ', ἡγεμόνας θῆκε φρουρούς τε τυράννων,
εὔθηκτον φορέοντας ἑὸν περὶ σῶμα σίδηρον,
ἐν πόλεσιν δήμοισί τ' ἀριπρεπέας πολιούχους·
ἐξαπίνης δ' ἔσφηλεν ἐς οὐρανὸν αἰπὺν ἀείρας
δειλαίους φῶτας ποτὶ Τάρταρον ἠερόεντα·
ἤτοι γὰρ φυγάδας φιλίης ἐξήλασε πάτρης,
ἢ ζωῆς ἀπάμερσε φίλης κρυόεντι σιδήρῳ,
ἢ πόμα φαρμακόεν πιέειν κατένευσεν ἐν οἴκοις.
ὡρονομοῦσα δ' ἀεὶ Κυθέρη καλοὺς μὲν ἰδέσθαι
ῥέξει, καὶ χαρίεντας ἰδ' ἱμερόεντας ἔπεσσιν,
ἀφνειοὺς βιότῳ καὶ ἀγακλέας ᾗ ἐνὶ πάτρῃ,
κυδαίνει δὲ τεκοῦσαν ἄγαν τ' ἀρίδηλον ἔθηκεν.
καὶ δὲ μεσουρανέουσα τάδ' ἔρδει, πρὸς δὲ καὶ ἔργοις
τρισμάκαρας τεύχει, τοῖς δ' αὖτ' ἀλόχων γάμον ἐσθλῶν
ὤπασεν, ἐν δὲ δόμοις κλεινὸν βίον ἠέξησεν·
καὶ δὲ γυναικείοισιν ἐπ' ἔργοις δηθάκις ἄνδρας
ἵδρυσ', ᾧ καὶ χρήματ' ἰδὲ κτῆσιν πόρεν ὄλβου.
ἀστασίας δ' ὑπόγειος ἐὼν λεχέων ἐτέλεσσεν,
ἠδὲ γάμων ταραχὰς καὶ χηροσύνας, ποτὲ μέν τε
ἐν ξείνῃ ποσίων, ποτὲ δ' αὖ μεγάροισιν ἐόντων.
καὶ δ' ἔτι καὶ δύνουσα κακὴ περὶ λέκτρα γυναικῶν·
ἢ γὰρ ἀποζεύγνυσι συνεύνων, ἢ πολυκοίνους
δῶκ' ἀλόχους, ὧν δὴ θάμ' ἐπασχάλλουσιν ἐφ' ὕβρει·
καὶ δ' αὐτοὺς φήμῃσι κακαῖς νεότητος ἐν ὥραις
ἀμφέβαλεν, μάχλους τ' ἐς ἀεικέα θήκατο κύπριν,
ἀλλοτρίων τε μέλαθρον ὀπιπεύουσι γυναικῶν.
Ἑρμῆς δ' ἀντέλλων μὲν ἐφ' ὥρης εὐκλέας ἄνδρας
καὶ πολλῆς σοφίης ἐπιίστορας ἐξετέλεσσεν·

πολλάκι καὶ προδαῆναι ἐνὶ πραπίδεσσι βροτοῖσιν
πείρατα μελλόντων δωρήσατο, καί θ' ἑτέροισιν
θεσπίζειν φήμησιν ὀνείρασί θ', ἅ σφισιν αὐτοὶ
ὀρφναίην κατὰ νύκτα βαθὺ κνώσσοντες ἴδωνται.
ἐν δὲ μεσουρανίῳ θνητοῖς ἔργ' ὤπασε κέντρῳ·
ἤτοι γὰρ σοφίης βίοτον καλάμοιό τε γραπτῶν
πρῆξιν ἔδωκ', ἢ παισὶν ὑφηγητῆρας ἔφηνεν
παιδείης, τοὺς δ' αὖτε τραπέζης ἀργυραμοιβοῦ
εἷσεν ὕπερ, πολέσιν δὲ τέχνας ἡρμόσσατο χειρός.
ἢν δ' ὑπόγειος ἔῃ, πινυτὸν νόον ἐξετέλεσσεν,
θῆκεν καὶ σοφίης δεδαηκότας, ἐν βιότῳ δὲ
αἰὲν ὑπ' ἀλλήκτησι μεληδόσι μητιόωντας.
δύνων δ' ἐν μύθοισι καὶ ἐν πραπίδεσσιν ἀρίστους,
καὶ πλούτῳ γηθεῦντας ἀεὶ φήμαις τ' ἀγαθῇσιν.
εὖτ' ἂν δ' ὠκεανοῖο λελουμένος ἀντέλλησιν
Τιτάν, ἐν δ' ὥρῃ κείνῃ βροτὸς ἐς φάος ἔλθῃ,
πατρὸς ἀριγνώτου γεγαὼς τότε φύσεται ἀνήρ,
τιμήεις δέ τ' ἄγαν καὶ ὑπείροχός ἐστ' ἐνὶ πάτρῃ,
πλούτῳ καὶ κτεάτεσσιν ὑπέρτατος ἐν μερόπεσσιν·
πολλάκι καὶ βασιλῆες ἐν ὥρῃ τῇδ' ἐγένοντο.
δύνων δ' Ἠέλιος λαμπροὺς βιότῳ καὶ ἐπόλβους
τεύχει, καὶ πραπίδων μάλ' ἀριφραδέων ἐπινοίῃ
* * * * ἐνὶ πάτρῃ.
Τιτὰν δ' ἐν γενέθλῃ μέσον οὐρανὸν ἀμφιπολεύων,
ἢν μὲν ὑπ' ἀκτίνεσσ' ἀγαθῶν καὶ μαρτυρίῃσιν
κοσμῆται, μεγάλους τε καὶ εὐκλέα ἔργα τελοῦντας,
φαύλῃσιν δ' αὐγαῖς ὀλοῶν βεβολημένος ἄστρων
ἀκτεάνους τεύχει, λυγραῖς πενίῃσι μογεῦντας.
ἢν δ' ὑπόγειον ἔχῃ κέντρον, μινύθει πατρὸς ὄλβον.
καὶ δὲ Σεληναίη ὑπὲρ ὡρονόμοιο βεβῶσα
μητέρα κυδαίνει. δύνουσα δὲ τηλόθι πάτρης

ἀλλοτρίην κατὰ γαῖαν ἀλωομένους θαμὰ πλάζει.
ἐν δὲ μεσουρανίῳ νυκτὸς μὲν ἀρίστη ἐτύχθη,
ἤματι δ' αὖθ' ἥσσων· εἰ δ' ἐσθλοδόται μιν ὁρῷεν,
εὐκλείην πρήξεις τ' ἀγαθὰς μερόπων ἐτέλεσσεν.
ἐν δ' ἄρ' ὑποχθονίῳ κέντρῳ ἀγαθοὺς μὲν ὁρῶσα
ἀστέρας ἐσθλὴ ἔφυ δώτειρά τε κευθομένοιο
πλούτου, ἀτὰρ χαλεποὺς ἐπιμάρτυρας εὖτ' ἂν ἴδῃσιν,
κρυπταδίοισι σίνεσσι καὶ ἄλγεσι φῶτα χαλέπτει·
πολλάκι καὶ πτώσεις ὀρόφων κατὰ κρατὸς ἐφῆκεν.
μοῦνοι μὲν κέντροισι τάδ' ἐμβεβαῶτες ἔφηναν.

Ἀλλήλους δ' ὁρόωντες ὑπὲρ κέντρων κατέναντα

* * * * * *

ὡρονόμου μὲν ὕπερ Φαίνων, Φαέθων δέ τε δύνων
ὁπλοτέροισι κασιγνήτοις θάνατον τελέουσιν,
πρὸς δ' ἔτι γεινομένοισι χρόνους νεότητος ἀνιγρούς,
ὑστάτιον δὲ χρόνον λιπαρὸν καὶ γῆρας ἐν ὄλβῳ.
ἔμπαλι δ' ἐν τούτοις κατεναντίον ὡρονομοῦντος
Ζηνὸς καὶ πολιοῖο Κρόνου δύνοντος ἔναντα,
πρεσβυτέροις μὲν πότμος ἀδελφειοῖσι τελεῖται,
εὐδαίμων δὲ φανεὶς πρόσθεν βροτὸς ὕστατα κάμνει.

εὖτ' ἂν δ' ἀντέλλῃ Φαίνων, Πυρόεις δέ τε δύνῃ,
πευθαλέοισιν ἑὴν ἄλοχον τύμβοισι καλύψας
χῆρον δηναιὸν κλαύσει κατὰ δώματα λέκτρον·
τήνδε καὶ ἐν τροπικοῖς ζῴοις θαμὰ τλήσετ' ἀνίην.

εἰ δ' ἄρ' ἀνερχομένου Ἄρεος Φαίνων πάλι δύνῃ,
δυστυχίην μάλα γεινομένοις φαίνουσι κατ' οἶκον.
  δυνούσης Παφίης δ' ὁπότ' ἂν Κρόνος ὡρονομήσῃ,
οὐ μόνον αἰνόγαμοι καὶ δυσκλέες εἵνεχ' ὁμεύνων,
ἀλλ' ἔτι καὶ πατέρες παίδων ἐς πάμπαν ἄπαιδες
γίνονται· στείρας γὰρ ἢ ὠμοτόκους παρακοίτις
ἐς θαλάμους εἴρυσσαν, ἰδ' αἴσχεα πολλὰ τελούσας·
εἰ δὲ καὶ ἐν τροπικοῖσιν ἔοι ζώοις κατέναντα,
οὐχὶ μόνον κιναραῖς ἀλόχοις γάμον ἐζεύξαντο,
ἀλλ' αὐτοὶ πρήξεις κυθέρης ἀγάπησαν ἀθέσμους.
εἴκελα δ' ἀντέλλουσα πάλιν τούτοις Κυθέρεια,
πρὸς δύσιν ἐρχομένοιο Κρόνου χαλεποῦ μάλ' ἐόντος,
μάχλοις πρεσβυτέραις ἢ καὶ δούλῃσι συνάπτει.
  εἰ δ' Ἑρμῆς δύνῃσι Κρόνου βεβαῶτος ἐφ' ὥρῃ,
πένθεα γεινομένοισι τελεῖ δειλοῖς ἐπὶ τέκνοις.
ἔμπαλι δ' εἰ Στίλβων μὲν ἀνέρχοιτ', αὐτὰρ ὁ δύνοι,
νείκεα καὶ κρίσιας γραπτῶν χάριν ἠὲ μάλ' αἰνῶν
ἔργων ἴσχουσιν, θωὴν δ' ἐπὶ τοῖσιν ἔτλησαν.
  Ζηνὸς δ' ὡρονομοῦντος, ἐπὴν Ἄρης πάλι δύνῃ,
οὐχ ὁμαλὸν βίοτον δῶκαν· ποτὲ μὲν γὰρ ἄειραν
ὑψοῦ, κυδαλίμους τε καὶ ἀφνειοὺς μάλ' ἔθηκαν,
ἄλλοτε δ' ἔσφηλαν κτεάνων τ' ἄπο πάμπαν ἄμερσαν,
καὶ καμάτους βιότοιο χάριν μόχθους τ' ἐπάγουσιν.
ταῦτα δέ, κὴν δύνῃσι, πάλιν Ζεὺς ὡρονομοῦντος
Ἄρεος ἐξετέλεσσεν ἐπὶ πλέον, οὕνεκα τῆμος

δάκρυα καὶ στοναχὰς φθιμένοις ὤπασσ' ἐπὶ τέκνοις,
καὶ δ' ἀλόχοις ἥρμοσσεν ἀεικελίαις, τέκν' ἀπ' ἄλλων
ἤδη θρεψαμέναις, ἃ στέρξουσ' αὐτοὶ ἀνάγκῃ·
πάντας δ' αὖτε κασιγνήτους φιλίης ἀπὸ πάτρης
ἄλλον ἐπ' ἀλλοίης τηλοῦ γαίης ἐκέδασσεν·
μόχθων δ' ἐς γῆρας προτέρων ἀνάπαυσιν ἔδωκεν.
ἐκ περάτης δ' ἀνιὼν Φαέθων κατέναντα Κυθήρης
ἐς δύσιν ἐρχομένης πολυόλβους τρισμάκαράς τε
ῥέζει, καὶ μεγάλων ἀλόχων ἥρμοσσε γάμοισιν,
ῥηιδίαις δ' ἐς κύπριν ἰδὲ ξυναῖς φιλότησιν·
κτῆσιν δ' αὖτ' ἰδίην τοκέων ἄπ' ἄμετρον ἔδωκεν.
μαρμαίρουσα δ' ἀπ' ἀντολίης ἐρατὴ Κυθέρεια
δυόμενόν τ' ἐσορῶσα πυρίγληνον Φαέθοντα
ὄλβον κυδήεντα καὶ εὐκλέα φῆμιν ὄπασσεν,
καὶ γάμου ἱμερόεντος ἐυφροσύνῃσιν ἰαίνει·
τῆμος γὰρ σεμναί τ' ἄλοχοι τίουσί τ' ἀκοίτας.
ἐξ ὥρης δ' ἐσορῶν Ζεὺς Ἑρμείην κατέναντα
κοσμεῖ μὲν πλούτῳ μύθοισί τε καὶ σοφίῃσιν,
ἀσχολίην δ' ὤπασσ' ἀφένους βασιληίου ἀμφίς,
* * * * * *
ἢ πολίων κλήρους καὶ κτήσιας ἀμφιέποντας.
ὣς δ' αὔτως Ἑρμῆς ὥρης ὕπερ ὁλκὸν ἀμείβων
τεύχει ἐπ' ὠκεανοῖο δύσιν Φαέθοντος ἰόντος
εὐόλβους ἔργοις τε καὶ εὐκτεάνοισι τραπέζαις
[παίδων θ' ἡγητῆρας ἢ αὐτῶν θῆκεν ἀνάκτων].
ὥρῃ δ' ἐμβεβαὼς Πυρόεις δυτικῷ παρεούσης
Ἀφρογενοῦς κέντρῳ φθορέας λέκτρων ἀνέφηνεν
ἀλλοτρίων, ἀλόχους δέ τ' ὀπιπεύσαντες ἄγονται
ἐξ εὐνῆς ἑτέρων· αἱ δ' αὐτοὺς οὔτι τίουσιν,
ἀλλὰ πόθοιο κορεσσάμεναι μάχλου τε κυθήρης

αὖθις ἐπ᾽ ἄλλα μέλαθρα καὶ ἄλλους ἦλθον ὁμεύνους,
πολλάκι δ᾽ αὐτοχερὶ σφετέρων ποσίων ἐδάμησαν·
ζώοις δ᾽ ἐν τροπικοῖσι χερείονα τῶνδε τελοῦσιν.
ταῦτα δὲ καὶ Παφίη τεύχει πάλιν ὡρονομοῦσα,
εὖτ᾽ ἂν Ἄρης δύνῃ, πλέοσιν δ᾽ ἔτι καὶ συνοχῇσιν
εἱρκτῇσίν τ᾽ ἐπέδησε γυναικείης ἕνεκ᾽ ἄτης·
ὅσσα δ᾽ ἐπεκτήσαντο νέοι, τάδ᾽ ὄλεσσαν ἅπαντα
ἐς γῆρας, πενίῃ δὲ κακῇ ἄλληκτα μογεῦσιν.
εὖτ᾽ ἂν δ᾽ Ἑρμείης μὲν ἐπείγητ᾽ ἐς δύσιν ἐλθεῖν,
ἐν δ᾽ ὥρῃ Θοῦρος φλογὶ μαρμαίρῃ κατέναντα,
ὀξεῖς ἔν τε νόῳ καὶ μήδεσι θῆκεν ἀγητούς,
ἐσθλοὺς δ᾽ ἐν σοφίῃσιν, ἰδὲ δρηστῆρας ἐν ἔργοις.
Ἑρμοῦ δ᾽ ἀντέλλοντος ἐπὴν Ἄρης πάλι δύνῃ,
δεινὸν σχῆμα τέτυκται, ἐπεὶ βιότῳ μὲν ἀνίας,
ἐν δ᾽ ἀγορῇ κρίσιας, θωήν θ᾽ ἅμα νείκεσι πολλοῖς
ἴσχουσι γραπτῶν ἕνεκεν· Μήνην δ᾽ ἐσορῶντες
καὶ δὲ καὶ Ἠέλιον μερόπων τεύχουσι φονῆας,
αἰεὶ δ᾽ ἔκπτωσιν βιότου τεύχουσι πρὸς οἴκους.

— — — — — —

ταῦτα δὲ καὶ δοιοῖς ἑτέροις τεύχουσιν ἐόντες
ἀστέρες ἐν κέντροισιν, ὅσ᾽ αὐτίκα δὴ κατέλεξα.
ὅσσα δὲ καὶ βασιλῆες ἀγακλειτοὶ τελέουσιν
Ἠέλιος Μήνῃ τε, τάδ᾽ αὐτίκα νῦν καταλέξω.
ἢν ἀνίῃ κεράτης Τιτάν, δύνῃ δὲ Σελήνη,
ἢ ὃ μὲν ὕψι μέσον τέμνῃ πόλον, ἣ δ᾽ ὑπόγειον
κέντρον ἔχῃ, μάλα φῶτας ἀριγνώτους καὶ ἀγητοὺς
ῥέξουσιν, ποτὲ δ᾽ αὖ μεγάλους βασιλῆας ἔτευξαν,
ἠὲ πάτρης προὔχοντας, ἢ ἐν δήμοισιν ἀρίστους.
ὧς δὲ καὶ ἢν τάδε κέντρα μεταλλάξαντες ἔχωσιν.
Ἤδη καὶ σύγκρασιν ἀείσω μαρτυρίας τε,

ἠδ' ὅσ' ἐπαντέλλοντες ἢ ἀλλήλους ὁρόωντες
ἀστέρες ἔρδουσιν· τὰ γὰρ ἀτρεκίην μάλα φαίνει.
πάντα μὲν οὖν οὐκ ἄν τις ἑῷ φράσσαιτ' ἐνὶ θυμῷ,
οὐδ' ἐνέποι· τὰ γὰρ ἄσπετ' ἀπείριτά τ' ἐστὶ κατ' αἴθρην
σχήματ' ἀμειβόντων ἄστρων πολύπλαγκτα κέλευθα·
ὅσσα δ' ἐπιλέξωσι θεοί, τάδ' ἐγὼ σάφα λέξω.
Ζηνὶ συνὼν Κρόνος αἰπὺς ἢ εἰσορόων τετράγωνος,
ἤ ὅγε καὶ διάμετρος ἀπὸ πλευρῆς τε τριγώνου,
δωρεῖται φιλίην βασιλήιον ἢ καὶ ἄναξιν
εἰκελίων ἀνδρῶν, αὐτοὺς δ' ἄρα φῆμιν ἀρίστην
ἴσχοντας τεύχει, κοσμεῖ δ' ὑπ' ἀπείρονι πλούτῳ
καὶ μελάθροις ληίοις τε βαθυκλήροισί τ' ἀρούραις,
λείαις παντοίαις τ', ἀγέλαις δμωσίν τ' ἀναρίθμοις·
δῶκε καὶ εἰναλίην κτῆσιν νηῶν πολυφόρτων,
καὶ πρήξεις ἀγαθάς, καὶ δ' αὖ μέγα κῦδος ἐπ' ἔργοις,
καὶ λιπαρὸν γῆρας μέχρις ὑστατίου θανάτοιο.
ἀλλ' Ἄρης τετράγωνος ἢ ἀντιπέρηθεν ἀθρήσας
ψυχρότατον Κρόνον ὄντα κακὸς κακοῦ ἀντίον ἑστὼς
ἢ καὶ ὁμοῦ βαίνων, δεινάς τ' ἄτας ἐπιβάλλει,
καὶ πενίην δυσάλυκτον ἄγει δειλοῖσι βροτοῖσιν,
ἔξοχα δ' εἴ γε σὺν Ἡλίῳ βεβαῶτες ὁρῷντο·
τῆμος γὰρ πτωχοὶ πανδήμιοι ἰνδάλλονται
ὀθνείῃσι θύρῃσιν ἐφεστηῶτες ἀνάγκῃ,
ἢ καὶ ἐφημερίης δαίτης χάριν αἰνὰ μογεῦντες,
ἄλληκτον καμάτοισιν ὀιζυροῖς φθινύθοντες.
εἰ μὴ δ' εὐεργῶν τις ὁρῴη σχήματα ταῦτα,
καὶ πότμῳ στυγερῷ ζωῆς ἐπὶ τέρμαθ' ἵκοντο·
ἤτοι ναυφθορίῃ γάρ, ἢ ἐν πελάγεσσιν ἐόντες
ἢ ποταμῷ στυγερῷ, ζωῆς χάριν αἰνὰ μογεῦντες

κύμασιν ἐρραίσθησαν, ἢ ἐν πολέμῳ κρυόεντι
*   *   *   *   *   *
ἢ ὑπὸ ληιστῆρσιν ἢ ἐν χάρμῃ δορίληπτοι
πέρνανται σφιγχθέντες ἀεικελίοις ὑπὸ δεσμοῖς,
δηθάκι καὶ θήρεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένοντο,
ἢ πότ' ἐν ἠερίοισιν ἄφνω κρημνοῖσιν ὄλοντο,
ἢ βρόχον αἰπὺν ἀνῆψαν, ἢ ἐν πτώσει θαλάμοιο
ὀστέα συνθλιφθέντες ἀίστως θυμὸν ὄλεσσαν.
ὣς δὲ καὶ ἡμερίοις τὰ τελείεται, ἢν ὀλοῇσιν
καὶ Μήνην σφετέρῃσιν ὑπ' ἀκτίνεσσι βάλωσιν.
εἰ δ' ἄρα τοι γενέθλῃ μὲν ἀρήγοιεν κλυτοὶ ἄλλοι
ἀστέρες, οἱ δ' ἄρα τοι μὴ φαίνοντες φορέοιντο,
νείκεα καὶ κρίσιας θαμινὰς ἐπάγουσι βροτοῖσιν·
ἢν δ' ἀγαθὸς κέντροιο κρατῇ, ὀλοὸς δ' ἀπόκεντρος,
σχήματι συμφώνῳ καμάτων ἀπέλυσαν ἀπ' αἰνῶν.
πρηϋτέρας δὲ τρίγωνοι ἀεὶ τελέουσιν ἀνίας.
Ἠέλιον δ' ἐπιδερκόμενος τοίῃσιν ὑπ' αὐγαῖς
ἢ καὶ νυκτιπόλον Φαίνων λιποφεγγέα Μήνην
ἐκ τοκέων δμώων αὐτοὺς ἔρδει θεράποντας·
πολλάκι δ' ὀφθαλμοῖσι σίνος λιποφεγγὲς ἔτευξεν,
καὶ γονέας νούσοις ψυχμῷ καὶ βηχὶ χαλέπτει.
Ἀφρογενεῖ δὲ συνὼν Φαίνων ἠδ' ἀντιπέρηθεν
πρεσβυτέρας στείρας τ' ἀλόχους καὶ ἀεικέας αἰνῶς
δῶκεν. καὶ τετράγωνος ἀεὶ χαλεπὸς κυθερείῃ·
δεινοὺς γάρ τε γάμους καὶ ἐυφροσύνης ἄτερ ἔρδει.
λυγρὰ δ' ἄρ' ἧσσον ἔδωκε τριγώνοις φέγγεσι λεύσσων.
σχήμασι δ' οὔποτε τοῖσι δεδορκὼς Ἀφρογένειαν
παρθενικὴν ἐπέτρεψεν ἄγειν ἐς δώματα νύμφην·
δηθάκι δ' ἀσπέρμους αὐτοὺς καὶ ἄπαιδας ἔτευξεν.

ἢν δ' ἄρα καὶ Πυρόεντ' ἐπιμάρτυρα τοῖσδ' ἐσαθρήσῃ,
ἢ ὅγε καὶ Μήνην, εὐνούχους πάμπαν ἔθηκεν.
Ἑρμείῃ δὲ συνὼν Φαίνων γλώσσης βλάβος ἔρδει,
καὶ λαλιῆς ἐπέδησ', ἥν περ μὴ φοίνιος Ἄρης
σύμφωνος κατιδὼν λύσῃ κακοεργέα λώβην.
καὶ δὲ δίκας τετράγωνος ἐὼν κρίσιάς τ' ἐπιπέμπει,
καὶ πιναρὴν λασίην τε βροτοῖς ἐπεθρέψατο χαίτην.
τὼς δ' ἄρα καὶ διάμετροι. ἀτὰρ χαίρουσι τρίγωνοι,
σχήμασι δ' ἐν τούτοισιν ἀεὶ φιλομάντιας ἄνδρας
καὶ βίβλων κρυφίμων μάλ' ἐφιεμένους τελέουσιν.
Ζεὺς δ' Ἄρει ξυνὴν μὲν ἰὼν ὁδὸν ἠὲ τρίγωνον
ἡγεμόνας ῥέζει στρατιῆς νηῶν τε καὶ ἵππων
καὶ πεζῶν, ποτὲ δ' αὖ μεγάλους βασιλῆας ἔτευξεν,
ἠὲ πάτρης προὔχοντας, ἢ ἐν δήμοισιν ἀρίστους.
εἰ δ' ἄρα μὴ πάμπαν μοίρης ἀγαθῆς τετύχοιεν,
ἀλλ' ἀστὴρ ἑτέρωθι νεμεσσήσῃ κακοεργός,
ἢ καὶ ἀποκλίνωσιν ὑπ' αὐγὰς Ἠελίοιο,
σὺν τοίοις ἄνδρεσσιν ἀεὶ στρωφῶνται, ὑπ' αὐτοῖς
στεργόμενοι φιλίῃσιν, ὑπείροχον εὖχος ἔχοντες·
πάντες δ' εὐκτέανοι καὶ ἀπείριτον ὄλβον ἔχουσιν.
μείονα δ' ἐσθλὰ διδοῦσιν, ἐπὴν τετράγωνοι ἔωσιν.
πάγχυ δ' ἀνωμαλίην βιότου διάμετροι ἐόντες
ἀνθρώποις τεύχουσ', ὁτὲ μὲν πενίην, ὁτὲ δ' ὄλβον
πυκνὸν ἀμειβόμενοι, αἰεί γε μὲν ἄρκι' ἔνειμαν.
σὺν Διὶ δ' Ἀφρογένεια βίῳ χαίροντας ἀμόχθως
εὐπρήκτους τε τίθησιν, ἐυφροσύναις τε γάμοιο
τερπομένους· τοὺς γάρ τε φίλαι τίουσιν ὅμευνοι,
ἐκ δ' ἄρα λιτοτέρων πολυόλβους αὐταὶ ἔθηκαν·

καὶ δὲ καὶ εὐτεκνίῃ σφιν ἐνὶ μεγάροισιν ὀπηδεῖ.
καὶ δ' ἄλλαις πρὸς Ζῆν' ἐπιμαρτυρίῃσι τάδ' ἔρδει.
ἐσθλὸς καὶ Στίλβοντι συνὼν μεγάλου Διὸς ἀστήρ,
σχήμασί τ' ἐν πάντεσσιν ὁρῶν θοὸν Ἑρμάωνα·
τρισμάκαρας τεύχει γάρ, ἀεὶ βασιλήιον ὄλβον
νωμῶντας, χρυσόν τ' ἐθνέων ἄπο δασμολογοῦντας,
κεκλομένους τ' ἐπὶ τοῖσιν, ἀκουομένους θ' ὑπὸ πολλῶν·
οἵ δέ τ' ἀριγνώτων ἀνδρῶν πλοῦτον διέπουσιν,
οἱ δ' ἄρ' ἀπ' ἐμπορίης ἐσθλῆς βίοτον συνάγειραν,
κέρδεα δὲ σφετέρων καμάτων ἅλις ἐκτήσαντο,
ἄλλοι δ' αὖ κόσμων ἐπιίστορες ἢ διὰ γραπτῶν
ἰδμοσύνης ἐρίτιμοι ἀγακληεῖς τ' ἐγένοντο,
οἱ δ' ἄρα καὶ παίδων ἡγήτορες, ἐν σοφίῃ τε
πολλὸν ἀριπρεπέες μύθων ὑποφήτορες ἐσθλῶν.
εἰ δ' ἄρα τούσδε Κρόνος μαλεραῖς ἀκτῖσιν ἀθρήσῃ,
πρήξεσιν ἐν τοίῃσιν ὑποδρήσσοντας ἔθηκεν.
εἰ δ' Ἄρης συνίῃσιν ὁμοῦ καλῇ Κυθερείῃ,
ὑβρισταὶ λεχέων τε καὶ ἀλλοτρίων ὑμεναίων
γίνονται, ἀναφανδὰ μάλ' ἐκτόλμως τάδε δρῶντες·
καὶ δὲ σύνευνοι τῶνδε πολυκλινέες τελέθουσιν,
ῥηιδίως φιλότηθ' ἑτέροις κυθέρης ὀρέγουσαι.
εἴκελα καὶ δ' ἄλλαις ἐπιμαρτυρίαις τελέουσιν.
εἰ δὲ καὶ Ἑρμείης ἐρατὸς σὺν τοῖσδε φανείη,
τῶν ἕνεκεν κρίσιές τε μάχαι τ' ἀγορῇσι πέλονται·
οἱ δὲ καὶ αἴσχρ' ἔτλησαν ἐν ἀλλοτρίοισι δόμοισιν
ληφθέντες, φήμη δὲ κακὴ περιδέδρομεν αἰεί.
ἢν δ' Ἑρμῇ τετράγωνος ἢ ἀντίος ἢ κατὰ χώρην
τὴν αὐτὴν Θοῦρος τροχάῃ, μάλα λυγρὸς ἐτύχθη·
νείκεα γὰρ γραπτῶν ἕνεκεν κρίσιάς τ' ἐπιπέμπει,

καὶ δόμον ἐξαπίνης κενεὸν βιότου ἀνέφηνεν·
δηθάκι καὶ δεσμοὺς ἐπάγουσ' ὀλοοῖσιν ἐπ' ἔργοις.
ἀλλὰ τρίγωνοι ἐόντες ἐχέφρονας ἐκτελέουσιν
καὶ πυκιναῖς πραπίδεσσιν ἐναίσιμα μητιόωντας.
φαιδρὸς δ' Ἑρμείης καὶ πασιφαὴς Ἀφροδίτη
ξυνὴν ἐξανύοντες ὁδὸν μάλ' ἄριστοι ἔασιν·
ὄλβον μὲν πρώτιστα δόσαν, μετέπειτα δὲ μύθων
πειθὼ καὶ φιλίην ἀγαθὴν τιμήν τ' ἐνὶ δήμοις·
πρὸς δ' ἔτι παντοίης μούσης ἐπιίστορας ἄνδρας
τεύχουσιν, μολπῇσί τ' ἀγαλλομένους καὶ ἀοιδῇ.
* * * * * *
εἰ δέ κε λεύσσωσιν Μήνην καὶ Ζῆνα φέριστον,
καὶ στέφεσιν κύδηναν, ἀγακληεῖς τ' ἐνὶ λαοῖς
ἐξαίτοις γεράεσσιν ἀέθλων εἵνεκ' ἔθηκαν.
εἰ δ' ἔτι καὶ Πυρόεις τούτοις ἐπιμάρτυρος εἴη,
γίνονται σταδίοισι παλαισμοσύνῃσί τ' ἄριστοι,
πυγμαχίῃσί τ' ἀγασθενέες πληγῇσί τε χειρῶν,
καὶ θαμιναῖς νίκῃσιν ἀγάλλονται κατ' ἀγῶνας.
καλὴ καὶ Μήνη καὶ πανδερκὴς Ὑπερίων
ἀλλήλους ὁρόωντες ἐναντίοι ἢ τετράγωνοι,
* * * * * *
ἔξοχα δ' αὖτε τρίγωνοι, ἐπεὶ τόδε πάμπαν ἄριστον
σχῆμα πέλει φαύλοις τε καὶ ἐσθλοῖς ἀστράσι πᾶσιν.
εἰ δὲ καί, οἷς ἐπέοικεν, ἐνὶ ζῴοισι φανείη
ἄμφω φάεα καλά, τὸ δ' αὖ πολὺ φέρτατόν ἐστιν.
πάντων μὲν γὰρ ἄριστον ἐνὶ ζῴοισι παρεῖναι
ἄρσεσι μὲν Τιτῆν', ἐν θηλυτέροισι δὲ Μήνην·
προσφιλέες γὰρ ἀεὶ καὶ μείλιχοι ἐξεγένοντο,
ἔργα τε ῥηιδίως καὶ πρήξιας ἐξετέλεσσαν.
εἰ δέ τ' ἐν ἀρσενικοῖς ἄμφω κλυτὰ φέγγε' ὁρῷτο,

ὠμιούς, ἀστεμφεῖς, ἠδ' ἀτρέπτους ἐσίδοιο
γεινομένους, οὐδ' ὅσσον ὑπείκοντας νόῳ ἄλλοις.
ὅσσοι δ' αὖ Μήνην μὲν ἐν ἄρσενι, θηλυτέρῳ δὲ
ἴσχουσ' Ἠέλιον, τοῖσιν δ' ἄρα πρήξιες ἔργων
ἄλλως ἐξανύονται ἢ ὡς φρεσὶν ἧσι μενοίνων·
αὐτοὶ δ' ἀπρόκοποι, πάμπαν τ' ἐπαρίστεροι ἄνδρες.
θήλεσι δ' ἐν ζώοις ἄμφω κλυτὰ φῶτα φανέντα
δειλούς, πανταρβεῖς, ἑτέροις ὑποπεπτηῶτας
* * * * * *
θηλύτεροι πραπίσιν, βιότῳ δ' ἔνι πάμπαν ἄπρηκτοι,
ἀλλοτρίης γαίης καὶ ἀλητύος ἱμείροντες.
ἀλλὰ τόδ' ἔμπαλιν ἐσθλὸν ἔφυ κεδνῇσι γυναιξίν·
πρηεῖαι γάρ τ' εἰσὶ νόῳ, ποσίεσσί θ' ἑοῖσιν
εἴκουσιν μάλα πειθόμεναι, στυγέουσί τε νεῖκος.
εἰ δ' ἐπὶ θηλυτέρῃ γενέθλῃ δύο φῶτα φανείη
ἄρσεσιν ἐν ζώοις, ἣ δ' αὖ μάλ' ἀγήνορι θυμῷ
δεινή τε κρυερή τε πέλει πραπίδεσσί τ' ἄκαμπτος.
ὁππότε δ' οὖν σελάων τοίοις ζώοισιν ἐόντων
καὶ Θοῦρος πυρόεις καὶ καλλίκομος Κυθέρεια
ἄρσεσι δεικήλοισιν ἐπεμβεβαῶτες ὁρῷντο,
καὶ ζῶον πρὸς τοῖς ἄρσεν πέλοι ὡρονόμοιο,
ἧς φύσιος λήγουσι, παρὰ λεχέεσσι γυναικῶν
κλινόμεναι φιλότητι, τάτ' ἀνέρες ἐκτελέουσιν.
ἔμπαλι θηλυτέροισι δ' ὅτ' ἀνέρες ἐν ζώοισιν
ἴσχωσ' Ἠέλιον καὶ νυκτεροφεγγέα Μήνην,
θῆλυ δὲ καὶ ζῶον κατέχῃ Κυλλήνιος Ἑρμῆς,
πάσχουσ' αἴσχεα πολλὰ γυναικῶν ἔργα τελοῦντες·
δηθάκι καὶ σπορίμης αἰδοῦς ἀπὸ μήδε' ἔκειραν.
τὼς μὲν ἄρ' αἰνὰ πέλει φύσιος βροτέης κατέναντα
φῶτ' ἐνὶ δεικήλοισιν ἑὸν δρόμον ἐξανύοντα.
Ἀλλ' ἐπεὶ οὖν μοι θυμὸς ἐνὶ προτέροισιν ἀεῖσαι,

μήσατ' ἀναγκαῖον χρεῖος, σάφα νῦν καταλέξω,
ὁππόθεν ἐν γενέθλῃσι χρεὼν ζωῆς χρόνου ἀρχὴν
ἀνθρώποις φράζεσθ' ἠδ' ἔμπαλιν, ὁππόθι λήγει.
οὐ μὲν δὴ πάντεσσιν ὁμῶς μερόπεσσιν ἔοικεν
οἵης ἐκ χώρης ἐτέων λάζυσθαι ἀριθμόν·
ἄλλη γάρ θ' ἑτέρῃ γενέθλῃ ἄφεσις συνάρηρεν.
ὅσσοις μὲν Τιτὰν ἠοῖ ἔνι γεινομένοισιν
κέντρῳ ἐπεμβεβαὼς ἰνδάλλεται, ἐξ ἄρα κείνου
μοίρης ἄρχεσθαι βιότου χρόνον ἐξαριθμοῦντας·
νυκτερινῇ γενέθλῃ δὲ Σεληναίης ἀπὸ μοίρης.
ὁππότε δ' ἂν κέντρων ἐκτὸς δύο φῶτ' ἀποκλινθῇ,
ἠδ' ἄρ' ἐπὶ μοίρῃσι κατωφερέεσσι πόλοιο
νίσσηται προθέοντα, τότ' ἀστέρος ἄρχεο κείνου,
ὅς ῥά τε δεσπόζει γενέθλης μέγα τε κράτος ἴσχει.
εἰ δ' ἄρα κἀκεῖνον λεύσσοις κλινθέντ' ἀπὸ κέντρου,
ἐξ ὥρης τότ' ἔπειτα χρόνων ἄφεσιν σύ γε φράζου.
ζωῆς δ' αὖτ' ἀρχὴν εὖτ' ἂν διζήμενος εὕρῃς,
δεικήλων σκέπτοιο χρόνους, ὁπόσοις περάτηθεν
ἀντέλλει, κείνων τε περὶ μοιρῶν δεδάασθαι·
τὼς γὰρ πλειώνων ἀριθμὸν μοίρῃσι φράσαιο,
ὅσσους Μοῖρ' ἐπέδησε βροτῶν μογεροῦ βιότοιο.
ἐν δὲ μέσαις μοίρῃσιν, ἐφ' αἷς ζωὴ νέμετ' ἀνδρῶν,
ἐνδυκέως σκέπτοιο, μὴ ἀκτὶς ἢ τετράγωνος
ἠὲ καταντικέρην ὀλοοῦ Κρόνου ἢ Πυρόεντος,
ἢ αὖ τοίγε συναντόμενοι ζωὴν διέκερσαν.
νυκτὶ δὲ γεινομένους καὶ παμφεγγὴς Ὑπερίων

δηθάκις ἀκτίνεσσιν ἑαῖς πνοιῆς ἀπάμερσεν.
πᾶσαν δ' αὖτ' ἄφεσιν πλευρὴ τ ε τ ρ ά γ ω ν ο ς ὁρίζει·
μήκιστον γὰρ τοῦτο βροτῶν τέλος εὔαδε Μοίραις.

ΒΙΒΛΙΟΝ. ϛ. [Γ.]

Ἐν ᾧ φησιν·

Α. Περὶ τροφῆς καὶ ἀτροφίας παίδων.
Β. Περὶ γάμου.
Γ. Περὶ τέκνων γονῆς.
Δ. Περὶ στείρων καὶ ἀσπέρμων.
Ε. Περὶ πλήθους τέκνων ἢ καὶ ὀλιγοπαιδίας.
ϛ. Περὶ τοῦ ποίας τέχνας ἢ ποίας πράξεις μετελεύσεται ὁ τεχθείς.
Ζ. Περὶ σίνους.
Η. Περὶ κτήσεως.
Θ. Περὶ δουλείας τύχης.

Ἐλθέ μοι, ὡς προτέρην λιγέως ἥρμοσσας ἀοιδήν,
Μοῦσα φίλη, καὶ Φοῖβε καὶ Ἑρμῆ χρυσοπέδιλε,
καὶ νῦν ἱμερόεν τέκμωρ θείητ' ἐπὶ μολπῇ·
αὐτὰρ ἐγὼ θυμὸν καίπερ καμάτῳ μογέοντα
ὀτρυνέω, μέχρις ἄν κ' ἐπὶ πείρατα νίσσομαι οἴμης·
πᾶν γὰρ ἀεικέλιον, τῷ μὴ τέλος ἐσθλὸν ὀπηδεῖ.
βίβλῳ δ' ἐν πυμάτῃ τάδε μοι κατανεύσατ' ἀεῖσαι,
ἀμφὶ τ ρ ο φ ῆ ς βρεφέων ἠδ' ἀ τ ρ ο φ ί η ς ἀλεγεινῆς,
ὅσσα τ' ἐπειγόμενοι Μοίρης ὕπο χερσὶν ἔῃσιν
αὐτοὶ ἐπ' οὐλόμενον πότμον ῥίψαντο γονῆες,
ἀμφὶ γ ά μ ω ν τ' ἐρατῶν καὶ ἀ δ ε λ φ ε ι ῶ ν ἐνέποιτε

καὶ τέκνων γενεῆς, σινέεσσί τε τοῖσιν ἕκαστος
ἀνθρώπων μεμόρηται ὑπ' ἀστράσι κινυμένοισιν,
καὶ τέχνας μέλποιτ' ἰδὲ πρήξιας, ἔργα θ' ὁποῖα
ἀστέρες ἀνθρώποισι δυηπαθέεσσι νέμουσιν,
ἠδ' ὡς σφαλλόμενοι πολυχρήμονος ἐκ βιότοιο
ἀνέρες ἐν πενίῃ τε καὶ ἄλγεσι μοχθίζουσιν,
καὶ δμώων ὅπως τις ἐπιφράσσαιτο γενέθλην.
Κείνοις μὲν δὴ πρῶτα τροφῆς ἐμέγηρε βρέφεσσιν
Αἶσα κακή, τοῖσπέρ τ' ἀπὸ γαστέρος ὀρνυμένοισιν
Ἄρης καὶ Φαίνων ὑπὲρ ὡρονόμοιο βεβῶτες
λεύσσουσ' ἐς δύσιν ἑλκομένην ἐριφεγγέα Μήνην,
μήτε Σεληναίην μήτ' οὖν ὥρην καθορώντων
Φωσφόρου ἢ Ζηνός· τοὶ γὰρ βίου εἰσὶ δοτῆρες.
ὣς δ' αὔτως ἀτροφεῖς καὶ ὅσοις ἔπι γεινομένοισιν
ὡρονόμον διέπει Φαίνων, δῦνον δέ τε κέντρον
Ἄρης, μήθ' ὥρης ζῷον μήτ' οὖν φάος ἁγνὸν
Μήνης δερκομένου Ζηνὸς φυσιζόῳ αἴγλῃ.
καὶ δὲ καί, ὁππότ' ἂν ἠύκερων Πυρόεις διάμετρος
ἀκτῖσιν Μήνην καθορᾷ, Φαίνων δὲ Σελήνῃ
δεξιτερὴν ἵστηται ἐπὶ πλευρὴν τετράγωνος
ἀντολίην ἀπέχων τηλοῦ Ὑπερίονος αἴγλης,
δὴ τότ' ἀπ' ὠδίνων καὶ γαστέρος ἐκπροθορόντες
αὐτίκ' ἄρ' οἰωνοῖσιν ἕλωρ καὶ θηρσὶ γένοντο.
ἢν δὲ Σεληναίη μὲν ἐφ' ὡρονόμῳ ἐπιτέλλῃ,
ἐν προτέρῳ δ' ὥρης ζῴῳ Φαίνων προθέῃσιν,
δαίμονα τόντε κακὸν πρότεροι φῶτες καλέσαντο,
Ἄρης δ' αὖτ' ἐφέπηθ' ὥρης κατόπισθε διώκων,
μήτ' οὖν Ἀφρογενοῦς μήτ' εὐφεγγοῦς Φαέθοντος
δερκομένων δείκηλον, ἐφ' ᾧ Μήνη καθορᾶται,

δὴ τόθ' ὑπ' ὠδίνεσσι βρέφη θλιφθέντ' ὀλοῇσιν
νηδύος ἐξέλκουσι διαμελεϊστὶ ταμόντες.
εἰ δ' ἄρα καὶ δίχα κέντρου ἔοι ζώοισιν ἐπ' ἄλλοις
τὼς Μήνη κερόεσσα, τόσον τεχθὲν χρόνον ἠῶ
ἀθρήσει, μέχρις ἂν κε Σεληναίη ἀφίκηται.
εἰ δ' ἄρ' ὑπὲρ κέντροιο Σεληναίη βεβαυῖα
τὴν αὐτὴν ἐπέχῃ μοῖραν πολεμοκλόνῳ Ἄρῃ,
ἢ ζῶον κατὰ ταὐτὸν ἢ ἀντικέρηθεν ἰόντι,
αὐτίκα δὴ πρώτῃσιν ὑπ' ὠδίνεσσιν ὄλισθον
μητέρος ἄγχι ποδοῖιν ἐπ' ὀξέα κεκληγυίης.
ἢν δὲ γονῆς ἀγαθοὶ τελέθωσ' ἐπιμάρτυροι ὥρῃ,
ἔκθετον ἐκ μεγάρου τοκέων βρέφος εὐθὺς ἐτύχθη·
κἢν μὲν Ζεὺς Μήνην σφετέραις ἀκτῖσιν ἀθρήσῃ,
ἀνήρ, ὅς μιν ἀνείλεθ', ἑὸν ποιήσατο παῖδα,
ἢ ἑτέρῳ δῶκεν τεκέων τητωμένῳ ἀνδρί,
ὅς θέμενος μεγάροις ἶσον γονίμοισι τίεσκεν.
ἢν δ' ὀλοὸς Φαίνων λεύσσῃ περιφεγγέα Μήνην,
ῥιφθὲν ἀπὸ λεχέων, ἑτέρου δ' ὑπὸ χείρεσι θρεφθὲν
ἀτμενίης δούλειον ὑπὸ ζυγὸν αἶν' ἀνέτλησεν.
καὶ δὲ Κρόνου περάτηθεν ἀθρειομένου ὑπὲρ ὥρης,
δαίμονι δ' ἐν λυγρῷ Μήνης προπάροιθεν ἐούσης,
καὶ κέντρου Τιτῆνος ἀποκλινέος τελέθοντος,
ζωὴν μέν τ' ἴσχουσ', ἀτὰρ ἔκθετοι ἐκ πατρὸς οἴκων.
ὁππότε δ' αὖ Μήνης μὲν ἔχῃ συναφὴν Κρόνος αἰνός,
ἀντιπέρην δ' αὐτοῦ Πυρόεις αὐγῇσι βάλῃσιν,
μηδ' ὅσσον Μήνην ἐπιδερκομένου Φαέθοντος,
ῥιφθέντες χώρης τηλοῦ κατ' ἐρημάδος οἰκτρῶς
δουλοσύνης θρεφθέντες ὀιζυρῆς ἀνέχονται.
εἰ δὲ καθ' ὡρονόμου μὲν ἔοι βεβαυῖα Σελήνη,
τῇ δ' ἄρ' ἐπαντέλλῃ Ζεὺς ἑσπόμενος κατόπισθεν,

Μήνην δ' ἀκτῖσιν Φαίνων κατεναντία λεύσσῃ,
καὶ Πυρόεις ἑτέρωθεν ἄνω κέντρον καθορῴη,
ἐς τόσσον ῥιφθὲν μίμνει χρόνον, εἰσόκε Μήνη
ἐκπροφυγοῦσ' ὀλοῶν αὐγὰς Φαέθοντι συνάψῃ.
ὥρης δ' αὖ Τιτῆνος ὑπὲρ βροτέης τροχάοντος
αἰνοῦ τ' ἐς δύσιν ἑλκομένου κατέναντα Κρόνοιο,
καὶ δὲ Σεληναίης μετ' ἀριγνώτου Φαέθοντος
δεἰκηλον κατὰ ταὐτὸ καὶ οὐκ ἰσόμοιρα θεούσης,
ἐξόπιθεν δ' Ἄρεος σπομένου συναφήν τε Σελήνης
δεχνυμένου, βρέφος ἐς τόσσον πατρώιον οἶκον
μίμνει, μέχρι κε Μήνη ἐπ' Ἄρεα θοῦρον ἵκηται.
εἰ δὲ δύω σελάων κέντρων ὕπερ ἑστηώτων,
Ἡελίου μὲν ἐφ' ὡρονόμῳ, δυτικῷ δὲ Σελήνης,
ἢ κείνης μὲν ἐφ' ὥρῃ, ἀτὰρ Τιτῆνος ἔναντα,
τῷ μὲν δὴ Φαίνων, τῇ δ' αὖ Πυρόεις συνέπηται,
ἢ τῶν μὲν τροχάῃ τις ὁμοῦ ἑτέρῳ, ὁ δὲ κέντρῳ
ἄλλῳ ἐπεμβεβαὼς λεύσσῃ κείνους ἀνιόντας,
ἧσιν ὑπαὶ παλάμαις τεχθὲν ῥίπτουσι τοκῆες.
ἢν δ' Ἄρης περάτηθεν ἀνέρχητ', αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
Φαίνων, ἢ ἑτέροισιν ὅγ' αὖ κέντροισιν ἕπηται,
Μήνη δ' ἔκτοσθεν κέντρων σὺν Ζηνὶ φέρηται,
βαιὸν δὴ τότε χάρμα βροτοῖς τεύχει περὶ τέκνων·
τόσσον γὰρ λεύσσει τεχθὲν χρόνον ἄμβροτον ἠῶ,
Μήνη μέχρι θέουσα παραΐξῃ Φαέθοντα.
ναὶ μὴν καὶ σέλας Ἠελίου Μήνην τε καὶ ὥρην
ὁππότ' ἂν ἐσθλοδόται μὲν ἀποστρεφθέντες ἴωσιν,
οἱ δ' ὀλοοὶ λεύσσωσι, τότ' ἔκθετα τέκνα γονῆες
ῥίπτουσ' ἐς βαθὺ κῦμα βορήν τ' ἔμεν οἰωνοῖσιν.
ἔμπαλι δ' ἀρητοὶ παῖδες τοκέεσσι γένοντο
εὐτραφέες θ', ὁπόσοισιν ἀπ' ὠδίνων προθοροῦσιν
ἀστέρες ἐσθλοδόται ζωῆς δωτῆρες ἔασιν,
ἤτοι ὑπὲρ κέντρων καὶ ὁμοῦ Μήνῃ βεβαῶτες,

ἢ σελάεσσ' ἐπιδερκόμενοι Μήνην τε καὶ ὥρην,
ἢ κέντρων κατόπισθεν ἐπ' ἀμφοτέρῃσιν ἐόντων
Φαίνοντος καὶ Ἄρηος, ἀπόστροφον ἀκτίνεσσιν
βαινόντων σελάων τε καὶ ὥρης, ἠέ θ' ἑοῖσιν
σύμφωνον δρόμον ἐν ζώοις φίλιόν τ' ἀνυόντων.
παισὶν δ' αὖ πᾶσιν, τοῖσιν ζωὴν πόρε Μοῖρα,
ἀμφὶ τροφῆς μαζοῦ καὶ νηπιέης ἀλεγεινῆς
ζῶον σημαίνει, τό κε δὴ Μήνης πέλας εἴη,
ᾧ ἔνι δὴ κείνη τριτάτην ἐπινίσσεται ἠῶ.
Τόσσα μὲν ἀμφὶ τροφῆς παίδων, πολέων ἄπο βαιά,
ἤεισ'· ἑξείης δὲ γάμου πέρι νῦν ἐνέποιμι,
ἀστέρες οἷον ἕκαστος ἀεὶ φαίνουσι κελεύθοις.
εὖτ' ἂν γεινομένοιο βροτοῦ Μήνη μὲν ἐπείη
αἰπυτάτῳ κέντρῳ, Κυθέρη δ' ὑπόγειος ὁρῆται,
τῆμος ὁμογνήτοις γενεῆς τ' ἄγχιστα συνεύνοις
ζεύγνυνται, πολέσιν δ' ὁμογάστριοι ἐς λέχος ἦλθον
νύμφαι. τοῦτο δὲ δρῶσι, καὶ ὁππόταν Ἀφρογενείη
Ἑρμείῃ τε θοῷ ξυνὴν ὁδὸν ἐξανύωσιν
* * * * * *
ἀκτῖσι σφετέραις, Φαίνων δ' ἐπιμάρτυρος εἴη.
ἢν δὲ πέλῃ ἰσόμοιρος ἀριγνώτῳ Φαέθοντι,
* * * * * *
δείκηλον κατὰ ταὐτὸν ἴῃ, γάμος ἔπλετο τῆμος
παρθενικῆς. ἶσον δὲ καὶ εἰ Ζεὺς μαρτυρίῃσιν
Ἑρμείην λεύσσῃ πλευρὴν ἰσόμοιρον ὁδεύων.
Ἀφρογενὴς δὲ μεσουρανίου κλίνασ' ἀπὸ κέντρου
καὶ δισσοῖς σελάεσσιν ἀπόστροφον οἶμον ἰοῦσα
ἀστασίας τεύχει ταραχήν τε γάμοις μετ' ἀνίης.
Φαίνων δ' Ἑρμείῃ τε συνὼν βλοσυρῇ τε Κυθήρῃ

ἤτοι ἐπ' οὐτιδαναῖς ἢ ἀνάξια μαχλοσύνῃσιν
ἔργα μετερχομέναις ξυγίοις ἡρμόσσατο λέκτροις,
πάμπαν θ' ἡλικίῃσι νέαις ἢ πάγχυ γεραιαῖς.
ἐσθλὴν δ' αὖ φιλότητα γάμου πίστιν τε γυναικῶν
ἀχράντοιο λέχους δῶκεν καλὴ Κυθέρεια,
εὖτ' ἂν ἀπ' ἀκτίνων Ἄρεος πολιοῦ τε Κρόνοιο
μίμνῃ ἀπήμαντος, κείνων φλογέῃσιν ὑπ' αὐγαῖς
ἀλλήλους ἐπιδερκομένων, αὐτὴ δ' ἀγανῇσιν
δέρκηται κερόεσσαν ὑπ' ἀκτίνεσσι Σελήνην.
ὁππότε δ' Ἑρμείης τε καὶ Ἄρης καὶ Κυθέρεια
μέσσου ὑπὲρ κέντρου ξυνὰς ἀνύωσι κελεύθους,
τοῖσιν δ' αὖτ' ὀλοὸς Φαίνων μετόπισθεν ἕπηται
νωθρὸν ἐπαντέλλων ἢ καὶ κατέναντα δοκεύων,
ἐξ ἕδρης πιναροῖο τέγους ξυνῆς τ' ἀπὸ δήμου
εὐνῆς ἀνστήσαντες ἄγοντ' ἐς δώματα νύμφας,
κῖσα πολυμνήστῃσιν ἀεὶ τίουσ' ἀλόχοισιν.
ἢν δὲ δύω μὲν φῶτα μέσου κλίνωσ' ἀπ' Ὀλύμπου,
πάντες δ' ἀστέρες ἄλλοι ὑποχθόνιοι φορέωνται
ἔκτοσθεν κέντρων, τῆμος ξείνης ἀπὸ γαίης
ἄξεται ἀλλοτρίων φωτῶν ἀγνῶτα θύγατρα,
καὶ πάτρης ἄπο τηλοῦ ὁμῶς κείνῃ βιοτεύσει.
οἷς δ' ἄρ' ὕπερθ' ὥρης χαλεπῷ ἐν δαίμονι καλὴ
Ἀφρογενὴς φαίνῃ, τὴν δ' αὖ Κρόνος ἢ τετράγωνος
ἠὲ καταντιπέρην λεύσσῃ, κἢν λέκτρα πόρωσιν
* * * * * *
θηλυτέροις δ' εὖτ' ἂν Κύπρις κεραή τε Σελήνη
ζῴοισιν λάμπωσ', ἤτοι δυτικοῦ κατὰ κέντρου,
ἢ καὶ ὑποχθονίου, ἢ καὶ δύο κέντρ' ἐφέπωσιν,
μουνὰξ δ' ἀμφότεροι κατεναντία τῇσιν ὁρῶνται,

τῇ μὲν Ἄρης, τῇ δ' αὖτε Κρόνος, τόθ' ἑαῖς πανάθεσμοι
θυγατράσιν πατέρες ξυνὸν λέχος εἰσανέβησαν.
ναὶ μὴν καὶ Κρόνου εὖτ' ἂν ἐν οἴκοισιν Κυθέρεια
φαίνηται σὺν Ζηνί, Κρόνου κατόπισθεν ἰόντος,
δεχνυμένης αὐτοῦ συναφὴν καλῆς Ἀφροδίτης,
Κύπριδι μαρτυρίην Ἄρεως ἑτέρωθι φέροντος,
Μήνην δ' ἀμφότεροι Θοῦρος Φαίνων θ' ὁρόωνται,
δὴ τότ' ἀπ' ὠδίνων ὁπόσοι φάος ἔδρακον ἠοῦς,
μοῖραν ἀνέπλησαν πολυπενθέος Οἰδιπόδαο·
τοῖσι δ' ἄρα στυγεροὺς Ποιναὶ μέλπουσ' ὑμεναίους
νερτέριαι, χείρεσσιν ἀναψάμεναι πυρὶ πεύκας·
μητράσι γὰρ σφετέραις φιλοτήσιον ἐς λέχος ἦλθον.
εἰ δὲ γυναικείη γενέθλη πέλοι, ἐς πατρὸς εὐνὴν
κλίνονται. τὼς δ' αὖτε καὶ ἢν κλήροιο γάμοιο
Φαίνων δεσπόζων ἤτοι κατὰ κέντρον ἐφ' ὥρης,
ἢ ὅγε φαίνηται δύνων ὥρης κατέναντα,
λάθρῃ παρθενίης ζώνην λύσαντο τοκεῦσιν
ἠὲ κασιγνήτοις σφετέροις πατέρων τε τέκεσσιν.
ἢν δ' ὑπογείῳ Ἄρης ἢ καὶ δυτικῷ ἐνὶ κέντρῳ
δέρκηται βεβαὼς κλήρου γάμου αὐτὸς ἀνάσσων,
αἵδε βίῃ δμώεσσιν ἢ οὐτιδανοῖς ὑπὸ φωσὶν
δμηθεῖσαι θολερῶς ὥρης ἄνθος διόλεσσαν.
ἢν δ' Ἑρμῆς κέντροισιν ἐπείη, τοῖσιν ἔλεξα,
καὶ γάμου αὐτὸς ἑοῖσιν ἐνὶ ζώοισιν ἀνάσσων,
κρυπταδίως δολεροῖσιν ὀπιπευθεῖσαι ἔπεσσιν
καὶ πυκιναῖς ἀπάτησιν ἑὴν φρένα φηλωθεῖσαι
ἐξαπίνης ἐγένοντο λάθρῃ πρὸ γάμοιο γυναῖκες.
εἰ δ' ἄρα σὺν Στίλβοντι καὶ Ἄρης κέντρῳ ἐπείη,
τῆς ἕνεκεν κρίσιές τε δίκαι τ' ἀγορῇσι πέλονται.

Ζεὺς δὲ καὶ Ἑρμείης μέσσον κατὰ κέντρον ἐόντες
σὺν Παφίῃ, ζεύξαντες ὁμηθείῃσι γυναικῶν
ἀλλοτρίων μετέπειτα γάμους ἀναφανδὰ τελοῦσιν,
ἀλλ' ὑπὸ μαχλοσύνης καὶ τῶν λέχος αὖθι λίποντο.
εἰ δὲ μεσουράνιον κατέχῃ Φαέθων μετ' Ἄρηος
* * * * * *
ἤτοι γάρ τ' αὐτοὶ τόθ' ὁμεύνους ἥρπασαν ἄλλων,
ἢ κείνων ἀλόχους ἕτεροι βίῃ εἴρυσαν αὐτῶν.
αἰπυτάτῳ δ' ἐπὶ κέντρῳ ἐυστέφανος Κυθέρεια
Τιτῆνος μέτα δερκομένη πατέρων ὀλοῇσιν
παλλακίσιν συνέμιξ' ἢ μητρυιῇσιν ἑῇσιν.
εἰ δέ κ' Ἄρης τούτοισιν ὁμοῦ πέλῃ, ἄχρι γάμοιο
ζευχθέντες κείνῃσιν ἄφνω πάλιν αὐτοὶ ἔλειφθεν.
Ἄρης δ' ἡνίκα μέσσον ἀν' οὐρανὸν ἀμφιπολεύῃ,
ὡρονόμον δ' ἐπέχῃ Φαέθων, Τιτὰν δέ τε δύνῃ,
τῆμος ἄρ' ἁρπαγίμους νύμφας ἐς δώματ' ἄγονται.
εἰ δὲ μεσουράνιον μὲν ἔχῃ Μήνη βλοσυρῶπις,
Κύπρις δ' αὖθ' ὑπόγειον ἴσαις μοίραις βεβαυῖα,
αὐτοκασιγνήτων σφετέρων συνέασιν ὁμεύνοις.
ἀνδρὸς γεινομένου δ' ὁπότ' ἂν Τιτάν τε καὶ Ἄρης
καὶ Κύπρις Στίλβων τε μίαν κατ' ἀταρπὸν ἴωσιν,
εἵνεκα κλεπτοσύνης εὐνῆς λαθρίης τε κυθήρης
ἐν συνοχῇσι γένονθ', οἱ δ' αὖ καὶ δεσμὸν ἔτλησαν,
αὐτοί τε μάχλοι τε καὶ ἐς φιλότητ' ἀκόρεστοι,
ἔκ τ' ἀλόχων λώβας τε καὶ ὕβριας αἰὲν ἔχοντες,
ὡς καὶ ἑοῖο γάμου λωβήτορας αὐτοὶ ἐς οἴκους
δέχνυνται ξενίῃ σκοτίης ἕνεκεν φιλότητος.
εἰ δ' ἀνδρὸς γενέθλην ἠδ' αὖ κείνοιο συνεύνου
σκεψάμενος κατίδοις ἄμφω ζῴοιν ἔνι Μήνην,

αἰὲν ὁμοφροσύνῃσιν ἰαίνοντ' ἀμφὶ γάμοισιν.
δαίμονι δ' ἢν χαλεπῷ κείνης Μήνη πέλῃ ἀνδρί,
αἰὲν ἀτασθαλίῃσι γυνὴ ἀθερίζει ἀκοίτην
οὐδὲν ὀπιζομένη λεχέων θεσμῶν τε γάμοιο.
ταῦτα δ' ἄρ' ἐκ ποσίων τελέθει δειλῇσι γυναιξίν,
εὖτε Σεληναίη ἀλόχοις ἐν δαίμονι λυγρῷ
ἀνδρῶν φαίνηται· δίχα γὰρ νόον αἰὲν ἔχουσιν.
Ἀλλὰ γὰρ οὔτις πάντα δυνήσεται, ὅσσα γάμοιο
σήματα φαίνουσιν θοοὶ ἀστέρες, ἐξονομῆναι·
τῷ καὶ ἐγὼ τρέψω ἑτέρην κατ' ἀταρπὸν ἀοιδὴν
ἀμφὶ τέκνων γενεῆς ἐνέπων, ἥντ' ἀστέρες αἰεὶ
ἀνθρώποισι νέμουσιν ἀλημοσύνῃσιν ἑῇσιν.
ὅσσοι δὴ χθονίῳ τε καὶ αἰπυτάτῳ περὶ κέντρῳ
ἀστέρας εὐεργοὺς φῶτες βεβαῶτας ἔχουσιν,
οἵδε τέκνων τόσσων πατέρες βιότῳ τελέθουσιν,
ὁππόσοι ἐν τοῖσι ζῴοις καθύπερθεν ὁρῶνται,
ἢ κέντροις τούτοισι φέρουσ' ἐπιμάρτυρον αἴγλην.
παῖδας δ' ἐσθλοδόται κέντρων καὶ ὄπισθ' ἐπιόντες
δῶκαν ἀεὶ δισσούς, εὖτ' ἂν ζῴοισι δισώμοις
φαίνωνται. Τιτὰν δὲ καὶ Ἄρης εὖτ' ἂν ἐπῶσιν
τούτοισιν κέντροις, τεκέων ἄπο πάμπαν ἄμερσαν,
ἔξοχα δ' εἴ κ' ἀγαθοί σφιν ἀμάρτυροι ἀστέρες εἶεν.
ὣς δ' αὔτως κατόπισθε μεσουρανίῳ δεικήλῳ
ἠέ θ' ὑποχθονίῳ Φαίνων καὶ Ἄρης ἐπιόντες
δυστεκνίην ἢ πάμπαν ἀπαιδίην ἐπέκλωσαν.
ἀλλ' Ἄρης σὺν Μήνῃ ἰδ' Ἀφρογενεῖ πάλι φαίνων
δῶκε τέκνων γενεήν· Ἑρμῇ δ' ἅμα νόσφισε παίδων.
ἢν δὲ Κύπρις μὲν ἔῃ ζῴῳ Κρόνου, αὐτὰρ ὅγ' οἴκῳ

ἔμπαλι Κυπρογενοῦς, παίδων γενεὴν τότ' ἀφαιρεῖ.
εἰ δ' ἔτι καὶ Πυρόεις Παφίην ἀκτῖσιν ὁρῴη,
ὠμοτόκοις ὠδῖσι γονὴν ἔρραισαν απασαν.
εἰ δὲ μεσουρανίῳ ζώῳ κενεῷ γεγαῶτι
Τιτὰν καὶ Πυρόεις ἄμφω κατόπισθεν ἕπωνται,
χῆρον ἀεὶ τεύχουσι δόμον γλυκερῶν ἀπὸ τέκνων.
ὅσσαι δὲ Στίλβοντι καὶ Ἡελίῳ ἅμα Μήνην
ἐν ζώῳ ἴσχουσι μεσουρανέοντι δισώμῳ,
νηδύος εἴσω σπέρμα γονῆς διδύμοιο λάβοντο.
εἰ δὲ δυσὶν σελάεσσιν ὁμοῦ πάλιν ἀστέρες εἶεν
καλοί, ἰδ' ἐν ζώοις δισσοῖς παρεόντες ὁρῷντο,
καὶ δὲ καὶ ὡρονόμος ζώῳ φαίνοιτο δισώμῳ,
τῆμος ἀδελφειοὶ παιδὸς δίδυμοι προγένοντο.
εἰ δὲ πολυσπέρμοισιν ὁμοῦ ζώοισιν ἐπεῖεν
ἀστέρες ἐσθλοδόται, παίδων πληθὺν χαρίσαντο.
οἱ δ ὀλοοί, κἢν δῶσι γονὴν τεκέων μερόπεσσιν,
ἢ πάλιν ἂψ ἀφέλοντ' ἢ ἀνάρσια θέντο τοκεῦσιν.
Ἀμφί γε μὴν τεκέων γενεῆς ἅλις· ἡ γὰρ ἐχέφρων
ἀνὴρ καί κ' ἀπὸ τῶνδε, τὰ δὴ λίπον, ὦκα φράσαιτο·
ἑξῆς δ' ἡμετέρῃσιν ἀοιδῇσιν καταλέξω,
ὅσσους ἱμερτῆς παίδων φύτλης ἀπάμερσαν
ἀστέρες, ἠδ' ὅσσας ἀτόκους τεύχουσι γυναῖκας.
ὁππότ' ἂν ἐν ζώοισι Κρόνου καλὴ Κυθέρεια
φαίνηται, αὐτὸς δὲ Κρόνος διάμετρος ὁρῆται,
νωθροὺς ἐς φιλότητα καὶ ἀσπέρμους μάλα τεύχει.
καὶ δ' ὁπότ' ἂν Φαίνων τε καὶ Ἄρης Ἀφρογενείης
οἶκον ἐπέρχωνται, Κύπριδος τετραγώνου ἐούσης
ἢ τοὺς ἀντιπέρηθεν ἑαῖς ἀκτῖσιν ὁρώσης,
εὐνοῦχοι τελέθουσι γονῆς ἐς πάμπαν ἄμοιροι.

ὧς δ' αὔτως, κἢν Κύπρις ἐνὶ Κρόνου οἴκῳ ὁδεύῃ,
σὺν δὲ Κρόνῳ Πυρόεις κείνης δόμον ἀμφιπολεύῃ,
Ἑρμῆς δὲ ζῶον κατέχῃ Κρόνου ἠδέ τ' Ἄρηος,
εὔνιδες οἱ μάλα τοι τεκέων ἄγονοί τε πέλονται.
ναὶ μὴν καὶ Στίλβων εὖτ' ἂν μεσάτῳ περὶ κέντρῳ
στείχῃ, τῷ δ' ὀλοὸς Φαίνων κατέναυθ' ὑπόγειος,
ἀλλήλαις δ' αὖ Μήνη ἰδ' Ἀφρογενὴς τετράγωνοι,
καὶ τὴν μὲν Φαίνων, Μήνην δέ τ' Ἄρης δεκατεύῃ,
γείνοντ' ἠὲ γονῆς τητώμενοι, ἠὲ δίμορφοι
ἄλλα μὲν Ἑρμείῃ, τὰ δ' ἐοικότες Ἀφρογενείῃ.
εἰ δὲ Σεληναίη μὲν ἐνὶ Στίλβοντος ὅροισιν,
ἄρσενι δ' ἐν ζῴῳ Κύπρις πέλοι ἐν Κρόνου οἴκῳ,
μηδ' ὅσον ἀμφοτέρας Ζηνὸς καταδερκομένοιο,
στείρας ἠδ' ἀτόκους τῆμος θήκαντο γυναῖκας.
ὁππότε δ' αὖ Φαίνων μὲν ὑπὲρ κέντρου μεσάτοιο
ἱστῆται, τῷ δ' αὖτε καταντιπέρην Ἀφροδίτη,
ἤτοι ἀπείρητοι τεκέων ἐπὶ πάγχυ γένοντο,
ἢ φθείρουσι γονὰς ἀπὸ γαστέρος ὠμοτοκοῦσαι.
εἰ δ' ἐσθλὸς Φαέθων τοῖσίν γ' ἐπιμάρτυρος εἴη,
ψευδέσιν ὠδίνεσσι λάθρῃ παίδων ἐγένοντο
μητέρες ἀλλοτρίων καὶ ὑποβλήδην ἐτέκοντο.
εἰ δ' ἄρα καὶ Πυρόεις μαλεραῖς ἀκτῖσιν ὁρῴη,
πάντ' ἀναφανδὰ πέλει, τάγε δὴ λάθρῃ ἐξετέλεσσαν.
εἰ δ' ἀγαθῶν ἄστρων παναπόστροφον οἶμον ἰόντων
ἀνδρὸς ἔοι γενέθλη, τότ' ἀεικέα ἔργα τελοῦσιν·
κέρσαντες γὰρ ἀχρεῖον ἑοῦ ἀπὸ σώματος αἰδῶ
καὶ κυσὶ μήδεα δόντες ἑκοντὴν ὠμὰ δάσασθαι,
λιτοὶ ἀγείροντες γαῖαν κατὰ πᾶσαν ἀλῶνται.

ὅσσαις δ' αὖτε γυναιξὶν Ἄρης Φαέθων τ' ἐπὶ κέντρῳ
αἰπυτάτῳ βεβάωσι, Κυθήρης ἐν Κρόνου οἴκῳ
φαινομένης, αὐτοῦ τε Κρόνου ζῴῳ ἐν ἐκείνης
δερκομένου Φαέθοντα μεσουρανέοντα καὶ Ἄρην,
τῇσιν Μοῖρ' ὀλοὴ τέκνων στάχυν οὔποτ' ἔνειμεν.
Τόσσ' εἰπὼν ἀτέκνων τε καὶ ἀσπέρμων περὶ φωτῶν,
ἄλλα δὲ μαντιπόλοισιν ἐπιφράσσασθαι ἐάσας,
αὐτίκ' ἀδελφειῶν λέξω πῶς ἄν κε φράσαιο
πληθύν, ὁππόσσοι τε μιῆς ἀπὸ γαστρὸς ἔασιν
ἔκ τ' οἴων πατέρων, ὅσσους τ' ἐπιμὶξ ἐτέκοντο
μητέρες ἀλλοίοισι παρ' ἀνδράσιν εὐνηθεῖσαι.
ἐν θυμῷ δὴ πρῶτα χρεὼ φράζεσθαι ἀριθμόν,
ὅσσοι ἐφ' ὡρονόμου ζῴῳ τριτάτῳ καθορῶνται,
ἠὲ μεσουρανέοντι πόσοι βεβάασιν ὕπερθεν
ἀστέρες, ἢ σφετέραις ἐπιμάρτυροί εἰσι βολῇσιν.
ὁππότε δ' ἐξ ὥρης τριτάτου τ' ἀπὸ δεικήλοιο
ἢ ὁπότ' ἐκ κέντροιο τόδε σκέψασθαι ἄρειον,
οὐκ ἔλαθεν σοφὸν ἄνδρα καὶ ἴδμονα μαντοσυνάων.
ὣς δ' αὔτως σκέψαιο καὶ ὅσσοις ἀστράσι Μήνη
συμφέρετ', ἢ ὅσσοισι μέχρις φάσιος συνέμιξεν·
τόσσους γὰρ γνωτοὺς Μοῖρα θνητοῖσιν ὀπάζει.
εἰ δ' ἄρα μή τινι Μήνη ὁμοῦ θέοι ἠὲ συνάπτοι,
τόσσοι ἀπ' ἀλλοίων μικτοὶ τελέθουσι τοκήων.
ἐν δὲ δισώμοις ὅσσοι ὁμοῦ Μήνῃ φορέονται,
ἢ συναφὴν δείκνυντ', ἢ μαρτυρίῃσιν ὁρῶσιν,
δισσοὺς οἵγε κασιγνήτους θνητοῖσι νέμουσιν.
εἰ δ' ἐθέλοις δεδαῆσθαι, ἅπαι πατέρων μὲν ὁπόσσοι,
μητρῴης δ' ἀπὸ γαστρὸς ὅσοι γεγάασιν ὅμαιμοι,
* * * * * *

ὃς μὲν γὰρ φαίνει πατρὸς γόνον, ἡ δ' ἄρα μητρός.
εἰ δ' ἄρ' ἄχρις φάσιος μὴ δή τινι φωτὶ συνάπτοι
παμφεγγὴς Μήνη, ζώῳ δέ τ' ὄπισθεν ἰόντι
ἢ Κρόνος ἢ Πυρόεις ἐπιμάρτυροι ἰνδάλλωνται,
ἢ παύρους θῆκαν γνωτούς, ἢ καὶ σπαναδέλφους.
ταῦτα δὲ ῥέζουσιν καὶ ὅτ' ἂν μεσάτου κατὰ κέντρου
ξυνὰ θέωσ' ἢ ὄπισθεν ἐπαντέλλοντες ὁρῶνται,
κἢν ἐκτὸς κέντροιο, κασιγνήτους ὀλέκουσιν.
καὶ δὲ καὶ ὡρονομῶν Φαίνων, ὁπόσοι προγένοντο
φωτὸς ἀδελφειοί, πάντας ζωῆς ἀπάμερσεν.
Πολλὰ μὲν οὖν τις τοῖσιν ἐοικότα σήματ' ἀνεύροι
εἵνεκ' ἀδελφειῶν· τέχνας δ' ἐγὼ αὐτίκα λέξω
ἔργα θ' ὁποῖα νέμουσιν ὀιζυροῖσι βροτοῖσιν.
Φαίνων ὡρονομῶν, Ἑρμοῦ δύνοντος ἔναντα
καὶ Μήνης μεσάτοιο φαεινούσης κατὰ κέντρου,
δεικήλων ξεστῶν καὶ ἐπ' ἀνθηραῖς λιθάκεσσιν
σφρηγίδων γλυφέας τεύχει, τοὺς δ' αὖτ' ἐπὶ χαλκῷ
ἢ χρυσῷ δαιδάλματ' ἢ ἀργύρῳ ἐκτελέοντας
εἰκέλια ζώοισιν ὑπὸ γλαφυρῇσι τορείαις,
οἳ καὶ ἐπὶ σφετέρῃσι τέχναις μέγα κῦδος ἄροντο.
εὖτ' ἂν δ' ὡρονομῇ Φαίνων, ζώων δ' ἀνὰ μέσσον
Ἑρμείης ἐφέπῃ, τῷ δὲ Ζεὺς μάρτυρος εἴη,
ῥητῆρας μύθων ἀγαθοὺς σοφίῃ τε μάλ' αἰεὶ
εὐπρεπέας τελέουσι καὶ ἡγητῆρας ἀρίστους
παιδείης· τῶν δ' αὖτε καὶ ἀλλοδαπῆς ἄπο πολλοὶ
εἰσαΐουσι νέοι, ποτὲ δ' αὐτῶν παῖδες ἀνάκτων,
ὧν ἄπο χρήματα πολλὰ κλέος τ' ἄσβεστον ἕλοντο.
ἐν δ' ὥρῃ Στίλβων βεβαώς, δύνοντι δὲ Μήνη
* * * * * *
ἀφνειοὺς γλυκερῷ τε μέγα βρίθοντας ἐν ὄλβῳ·
δυομένοισι δὲ φωσὶ χρεῶν νωμήτορας ἄνδρας,

οὓς δὲ καὶ ἀλλοτρίων κτεάνων ἰθύντορας ἔρξαν·
καὶ δὲ καὶ ἐν τροπικοῖς μὲν ἑῆς πάτρης διέποντας
χρήματ' ἰδὲ ξυνὸν πλοῦτον· στερεοῖσι δ' ἐπόντες
ἐξομένους, ὅθι τ' αἰὲν ἀμείβεται ἀργύρου αἴγλη.
εἰδώλοις δ' ἐν ὑγροῖσι Κρόνον καὶ φοίνιον Ἄρην
ξυνὴν ἐξανύοντας ὁδὸν Τιτὰν ὅτε λεύσσῃ,
πλωτῆρας νηῶν τε κυβερνητῆρας ἀρίστους
τεύχει, Ζῆνα δ' ὁρῶν, καί τ' ἀπταίστους ἐνὶ πάτρῃ.
χρυσοφαὴς δ' Ἑρμῆς καὶ παμφαίνουσ' Ἀφροδίτη
ὁππότ' ἂν ἀλλήλων οἴκοις φαίνωνται ἐπόντες
ἢ καὶ ἐναλλάγδην ὁρίων μοίρῃσι βεβῶτες,
μολπῇσιν γλυκερῇσι μεμηλότας ἄνδρας ἔτευξαν,
ἢ λιγυρῆς κιθάρης ἐπιίστορας ἠδὲ καὶ αὐλῶν.
ταῦτα δ' ἄρ' ἐκτελέουσι, καὶ ἣν ξυνὴν ἀνύωσιν
οἶμον, τοῦ μὲν ἐπόντος ὅροις, τῆς δ' αὖτε κατ' οἶκον.
μεσσοτάτῳ δ' εὖτ' ἂν κέντρῳ Θοῦρός τε καὶ Ἑρμῆς
ἕσπωνται κατόπισθε, παλαίστρης ἔργ' ἐφέποντας
ἢ σθεναροὺς ῥοπάλοις τε γεγηθότας ἐξετέλεσσαν.
εὖτ' ἂν δ' ὡρονομῇ Κυθέρῃ, Φαέθων δέ τε δύνῃ,
ὑψιφαὴς δὲ Κρόνος κέντρῳ φαίνηθ' ὑπογείῳ,
θεσπιστὰς θεόληπτα μεμηνότας αἰὲν ἔθηκαν.
ταῦτὰ δ' ἄρ' ἐκτελέουσιν ὁμοῦ Κύπρις τε καὶ Ἄρης
κέντρῳ ὕπερθ' ὥρης ἢ καὶ δύνοντι βεβῶτες.
ἐς λίβα δερκόμενος Πυρόεις, Φαίνων δ' ὑπόγειος,
ἥν περ μὴ Φαέθοντος ὑπ' ἀκτίνεσσιν ὁρῶνται,
δηναιὸν μόχθοισιν ὑπ' ἀλγεινοῖς μογέοντας
τεύχουσ', ἀχθοφόρων ζώων βίοτον τελέοντας.
ἐν δέ τ' ἰσημεριναῖς χηλαῖς Στίλβων ἰδὲ Κριῷ

αἰπυτάτῳ κέντρῳ βεβαὼς ὁλοῷ σὺν Ἄρηι
ἐν χοάνοις χρυσόν τε καὶ ἄργυρον αἰγλήεντα
τήκοντας ῥέξει καὶ ἀμοιβαίοιο χαράκτας
σήματος· εἰ δέ κε τοῖσι καὶ Ἥλιος συνέπηται,
ἀσσοτέρας μαλεροῖο πυρὸς τέχνας μογέουσιν,
χαλκὸν μαλθάσσοντες ἰδ' ἠερόεντα μόλυβδον,
ἄκμοσί τ' ἐξέλκοντες ἔτι ζείοντα σίδηρον.
εἰ δ' ἄρα καὶ Φαίνων τοῖσιν συμμάρτυρος εἴη,
ἔνδον ἐφεζομένους παίδων ἡγήτορας ἔρδει.
αὐτὸν δ' εἴ κε Κρόνου Ζεὺς ἔμπαλιν ἀθρήσειεν,
ἣν καὶ ἅμ' Ἑρμείῃ τε καὶ ἄλλοις Κύπρις ὁρῆται,
ἐξ ἔργων τοίων πλοῦτον καὶ κτῆσιν ἄροντο.
εἰ δ' ἄρ' ὑπὲρ κέντρου Μήνη Στίλβοντι συνάπτοι,
ἥν περ ἅμ' Ἑρμείῃ καὶ καλλίκομος Κυθέρεια
φαίνηται, καὶ Ζηνὸς ὑπ' ἀκτίνεσσιν ὁρῷτο,
ὄργανα δαιδάλλοντας ἰδ' αἰόλα μηχανόωντας
ἄλλα τε θαυματόεντ' ἔργ' οὐκ ἐπιεικτὰ βροτοῖσιν
τεύχοντας ῥέξει, καί σφιν κλέος ἐσθλὸν ὀπηδεῖ
πρήξιος ἐκ τοίης φιλίη τ' ἀγανῶν βασιλήων.
τοίην δ' ἢν συναφὴν Μήνης Φαίνων τε καὶ Ἄρης
δέρκωντ', ἐσθλοδόται δέ τ' ἀπόστροφοι ἰνδάλλωνται,
ποιμένας ἀγρονόμους τε βοῶν ἀγέλας ἐλάοντας,
ἵππων τ' ὠκυπόδων σημάντορας, ἠὲ συφορβούς,
οὓς δ' ἄρα πενθαλέων τύμβων θῆκαν πυλαωρούς.
ὁππότε δ' αὖ κέντρῳ μεσάτῳ Θοῦρος μὲν ἐπείη,
Φαίνων δ' ἕσπηται, τῆμος μάλα μοχθίζοντες
ἀνέρες ἐξεγένοντο, πικρὴν ὀτλεῦντες ὀιζύν.
ὁπποίην δὲ δύην βιότου κείνων λάχ' ἕκαστος,
ζώδιά τοι κρίνει, τοῖς ἀστέρες ἐμβεβάασιν·

ἐν μὲν τετραπόδεσσ' ἐχυρῶν δωμήτορας οἴκων
λαοτόμους τ' ἔρδουσιν ὑπὲρ νώτων φορέοντας
ἄχθεα καὶ λᾶας βριαρούς, ποτὲ δ' ἐκτελέουσιν
ἔργων τεκτοσύνης στάθμης τ' ἐπιίστορας ἄνδρας·
ἐν δ' ἄρα χερσαίοισι λιθοξόοι ἐξεγένοντο
ἠδέ τ' ἀγάλματα καλὰ τέχναις τεύχοντες ἑῇσιν
δαίδαλά τ' ἐκτελέοντες ἀπὸ πριστοῦ ἐλέφαντος·
ζώοις δ' ἐν πανύγροισι λοετροχόοι, ὀχετηγοί,
εἰνοδίην κόπρον τε καὶ ὄνθον δηθὰ φέροντες,
κοσμῆται κήπων ἄντλοις ὕδωρ φορέοντες·
εἰ δὲ μεσουρανίῳ κέντρῳ Ζεὺς μάρτυρος εἴη
τετραπόδων ζώων κείνων ὁδὸν ἐξανυόντων,
ἠὲ Κύπρις, ἑτέροις ἔργα πρήσσουσιν ὕπερθεν
αὐτοὶ ἐφεστηῶτες ἐυκτέανοι τελέθουσιν.
ταῦτα δ' ἄρ' ἀμφιέπουσι καὶ ἢν κλίνωσ' ἀπὸ κέντρων
ἀστέρες, ἀλλ' ἐν ὅροις Μήνη Φαίνοντι συνάπτοι.
Τιτὰν δ' αὖ Πυρόεις τε δεδορκότες Ἀφρογένειαν
ἱστουργοὺς τεύχουσιν ἐυννήτοισι μίτοισιν
φάρεά θ' ὑφανόωντας, ἢ αὖ ῥυπόεντα πλυνοῖσιν
εἵματα καλλύνοντας, ἢ ἰσχαλέαις βελόνῃσιν
ῥωγαλέους πέπλους ἀσκηθέας ἐκτελέοντας.
ἢν δὲ Κρόνου Στίλβων ἐσίδῃ σὺν Ζηνὶ βεβῶτα,
ἀθανάτων ζακόρους σηκῶν θ' ἁγίων ἱερῆας
τεύχει, μαντοσύνας ζαθέης φαίνοντας ἀπ' ὀμφῆς.
σὺν δ' Ἄρηι Κύπρις καὶ ἅμ' Ἠελίῳ παρεοῦσα
αἰθροβάτας τεύχει, σχοίνοις τρίβον ἐξανύοντας.
ἢν δὲ καὶ Ἑρμείης τοῖσιν συμμάρτυρος εἴη,
ἄχθεα θαυματὰ χερσὶ καὶ ὤμοισιν φορέοντας
ἱπταμένους γυίοις ἐναλίγκιον ὀρνίθεσσιν,

πιλναμένους τε νέφεσσιν ἐπ' ἠνεμόεντι πετεύρῳ.
ἐν δ' ἄρα δεικήλῳ βροτοειδέι σὺν Πυρόεντι
Ἑρμείης βεβαὼς παίδων πρηκτῆρας ἔθηκεν
αἰὲν ἀλωομένους ξείνης ἐπὶ πείρασι γαίης,
πόντον τ' ἐξανύοντας ἐπ' ἐμπορίαις θαμινῇσιν,
ἢ παίδων φύλακας φρουρούς θ' ἥβης ἐρατεινῆς.
ἢν δ' αὐτοὺς Κρόνος αἰνὸς ἐπὶ ζώου πτερόεντος
δέρκητ', ἠὲ καὶ αὐτοὶ ἐνὶ πτερόεντι πέλωνται,
ἰχθυβόλους τεύχουσ' ἁλίων δεδαηκότας ἔργων,
ὀρνίθων τε θοῶν θηρήτορας ἠὲ τιθηνούς,
οὓς δὲ καὶ ὠμοβόρων θηρήτορας ἠὲ τιθηνούς,
δαμναμένους τιθασοῖσιν ὑπ' ἤθεσι πρηΰνοντας.
εἰ δὲ μέσον κέντρον Πυρόεις Φαίνων τ' ἐφέποιεν,
μοίραις δ', ἅς κε θέωσ' αὐτοί, ἑτέροιο τύχοιεν,
μηδέ τις εὐεργῶν κείνων χῶρον καθορῴη,
τέχνῃσιν μυσαραῖς λυγρὸν βίον ἐξανύουσιν·
ἤτοι γὰρ νέκυας βλαβερῇ πνείοντας ὑπ' ὀδμῇ
γαστέρας ἀμπτύξαντες ἰδ' ἔγκατα πάντ' ἀφύσαντες
χρίουσιν κέδρου κυαναυγέος ἔνδοθι πίσσῃ,
ἢ τοίγ' εὐχανδεῖ χαλκῷ κοίλοις τε λέβησιν
πυθομένοις μέλδουσιν ἅμ' ἰχθύσιν οὐλοὸν ἅλμην.
ἦμος δ' Ἑρμείαο δόμοις καλὴ Κυθέρεια
σύν τ' αὐτῷ Στίλβοντι φαείνητ', ἠέ θ' ὅροισιν
ἀλλήλων βεβαῶτες ἐναλλάγδην φορέοιντο,
θείῃσιν σοφίῃσι κεκασμένοι ἐξεγένοντο
ἀνέρες· ἢ γὰρ μέτρα μακρῆς χθονὸς ἐξεδάησαν
ἧσιν ἐπιφροσύνῃσιν, ἢ ἀρθέντες πραπίδεσσιν
ἀθανάτων ἔργων φύσιος πέρι μητιόωσιν.
εἰ δ' ἄρα καὶ Φαίνων τούσδ' ἀκτίνεσσιν ὁρῴη,
μάντιες ἀστρονόμοι τ' οἰωνοπόλοι τ' ἐγένοντο
ἐκ σπλάγχνων τε βροτοῖς θυέων τ' ἄπο θεσπίζοντες,

ἢ μάγοι ἀρρήτοισι θεοὺς καλέοντες ἀοιδαῖς.
εἰ δ' Ἑρμῆς μὲν ὅροις Ζηνὸς πέλοι, ἔμπαλι δ' Ἑρμοῦ
κεῖνος, ἴδ' ἀλλήλους φιλίαις ἀκτῖσιν ὁρῷεν,
παίδων ἡγητῆρας ἀγακληεῖς τ' ἐτέλεσσαν
ῥητῆρας μύθων σοφίῃσί τε πάμπαν ἀρίστους.
ὣς δὲ καί, ἢν ὥρης μὲν ἔχῃ κέντρον σοφὸς Ἑρμῆς,
αὐτὰρ ἐπαντέλλῃ Παφίη, τοίους ἀνέφηναν,
πρὸς δ' ἔτι καὶ πάσης τέχνης ἄρχοντας ἐν ἔργοις,
ὄργανα θέσκελ' ἑαῖς πολυμηχανίῃσι τελοῦντας.
Ζηνὸς δ' ἐν καθύγρῳ ζώῳ βροτῷ ὡρονομοῦντος
ἢν Φαίνων ἐφέπηται, ἀλίπλαγκτόν περ ἔθηκαν
ἐμπορίῃ νηός θ' ἡγήτορα ποντοπόροιο.
εἰ δ' Ἑρμῆν λεύσσειε Κρόνος σφετέροις ἐν ὅροισιν
αὐτὸς ἐὼν ἢ ζῶον ἔχων ἑόν, ἐξετέλεσσαν
γειοπόνους, ξείνοισι γεγηθότας οὐκ ἰδίοισιν
μούνοισιν, μισθοῦ δὲ καὶ ἄλλων κλῆρον ἔχοντας.
ξυνὴν δ' ἐξανύοντες ὁδὸν Φαίνων Κυθέρη τε
καὶ Θοῦρος θείῃσιν ἐπιπνοιῇσι μογεῦντας
θῆκαν καὶ μανίῃ μακάρων ἄπο φοιβάζοντας.
ἀλλήλων δ' ἐπιβάντες ὅροις Φαίνων Πυρόεις τε
δείκηλον κατὰ ταὐτὸν ἢ ἀντιπέρην βεβαῶτες
θήκας τεκταίνοντας ἀποφθιμένοισι βροτοῖσιν
ἠὲ πυραῖς μαλερῇσι νεκροὺς αἴθοντας ἔτευξαν,
ἢ θρηνοῦντας ἀεὶ κεραοῖς ἐπιτύμβιον αὐλοῖς.
εἰ δ' Ἑρμῆς τούτοις ἐπιμάρτυρος ἠὲ κατ' αὐτὸ
ζῶον ἔοι, κλῶπας, ληίστορας, ἀνδροφονῆας,
ἢ ναύταις ὀλοαῖς ὑπ' ἰωκαῖς κῆρας ἄγοντας
ῥέξει, ἀτὰρ θανάτοιο τέλος τετληότας αἰνόν,
πρίν τε θανεῖν κρυερῇσι δαϊζομένους ὀδύνῃσιν.
ὁππότε δ' αὖτ' οἴκους μοιρῶν θ' ὅρι' ἀλλάξωσιν

ἀλλήλων Κύπρις τε καὶ εὐφεγγὴς θοὸς Ἑρμῆς,
αὐλῶν ἢ κιθάρης ἢ ἀοιδῆς εὐρύθμοιο
ἠὲ καὶ ὀρχηθμοῦ βητάρμονας ἴδριας ὄντας
θῆκαντ', ἢ χλεύῃσι λάλοις μάχλοις τ' ἐπέεσσιν
τέρποντας, τραγικῆς τε βαρυβρόμου ἵστορας οἴμης,
αἰὲν ἐπ' εὐρυχόροισιν ἀλωομένους θυμέλῃσιν.
εἰ δέ θ' ὅροις Ἑρμοῦ Τιτάν, αὐτός θ' ἅμ' ἐκείνῳ
Ἑρμείης φαίνηται, ἀεθλητῆρας ἔτευξεν.
κἢν μὲν δὴ τούτοισι συνῇ καλὴ Κυθέρεια,
κυδάλιμοι νίκῃσι πολυστεφέες τ' ἐγένοντο·
εἰ δὲ Κρόνος κατέναντ' ἐπιμάρτυρος ἢ τετράγωνος
ἠὲ συνὼν φαίνηται, ἐπὶ χθόνα πᾶσαν ἀλῶνται
ἀστεφέες ψαφαροῖς τε μάτην σταδίοισι μογεῦντες.
ὡρονόμον δ' ἀκτῖσιν ἑαῖς λεύσσουσα Κυθήρη
ἐκ πυρὸς ἢ πολιοῖο τέχνας ὤπασσε σιδήρου.
ἣν δ' Ἑρμῇ χῶρον καθ' ἑὸν βεβαῶτι συνάπτῃ
ἢ σύμφωνος ὁρῆται ὑπὸ Στίλβοντι Σελήνη,
αἰόλα δαιδάλλοντας ἑαῖς χείρεσσιν ἔφηναν
ἐκ πριστοῦ ἐλέφαντος ἢ ἐκ Λύγδοιο φαεινῆς
εὐτήκτου τ' ἀπὸ κηροῦ ἐυξεσταῖς σανίδεσσιν
μορφὰς μιμηλῆσι χαρασσομένους γραφίδεσσιν.
μέσσῳ δ' ἐν κέντρῳ Θοῦρος σφετέροιο κατ' οἴκου
Ἑρμῇ ὁμοτροχάων τέχνας ὤπασσε βαναύσους.
εὖτε Σεληναίη δὲ μεσουρανίου ἀπὸ κέντρου
κλίνῃ, ἀτὰρ Φαίνων τε καὶ Ἄρης κέντρῳ ἐπῶσιν,
τῆμος ὅσοι φῦσαν, νεκυοστόλοι ἐξεγένοντο,
ἢ φρουροὶ νεκύων τύμβοις ἔνι ναιετάοντες.
εἰ δὲ γυναικὸς ἔῃ γενέθλη, τοῖσιν δὲ συνείη
Ἀφρογενής, τεγέεσσιν ἐφήμεναι αἴσχεα δρῶσιν.
ὁππότε δ' ὡρονομῇ Στίλβων ζῶον κατὰ θῆλυ,
δεικήλῳ δ' ἐνὶ θηλυτέρῳ καὶ Μήνη ἐπείη,
ὡρονόμῳ δὲ Κρόνος τε καὶ Ἄρης ὁππότε κέντρῳ

αἰπυτάτῳ ἐφέπωνται, ὀιζυροὶ γεγάασιν
φῶτες· Δινδυμίῃ γὰρ ἀγείροντες κατὰ δήμους
καὶ πόλιας πλάζονται ὁμοῦ ῥόπτροις τε καὶ αὐλοῖς,
χερσὶν ἑαῖς κόψαντες ἄφνω τεκνοσπόρον αἰδῶ.
Ἀλλὰ γὰρ οὔτις θνητὸς ἐὼν πάσας κε δύναιτο
πρήξιας ἢ τέχνας εἰπεῖν, ὅσσας μερόπεσσιν
ἀστέρες ἐν σφετέροισιν ἐμοιρήσαντο δρόμοισιν.
ἑξείης δ' ἄρ' ἔπειτα σίνη περὶ σώματα θνητοῖς
ὁππόσ' ἐπεκλώσαντο καὶ ὁπποίας κατ' ἀταρπούς,
ἐξερέω μάλα παῦρ', ἐπεὶ οὔτινα φῶτ' ἐνὶ τόσσοις
ἀσκηθῆ καὶ ἄνουσον ἄχρις θανάτοιό κ' ἐφεύροις.
εὖτ' ἂν δὴ ζῴῳ Πυρόεις ἐπιόντι βεβηκὼς
ἀμφοτέροις σελάεσσιν ὁμοῦ βεβαῶσιν ἕπηται,
ὀφθαλμῶν σέλας ἀμφοτέρων ἤμερσε βροτοῖσιν·
ἢν δὲ Σεληναίῃ μούνῃ τῆμος σέλας ἁγνὸν
ληγούσῃ, ἑτέροιο φάος κανθοῖο σινώσει·
τοῦτο δὲ καὶ δυνούσῃ ἐπερχόμενος πάθος ἔρδει.
ἢν δύνοντα δ' Ἄρην κατίδῃ Κρόνος ἠὲ καὶ Ἑρμῆς,
ἢ μανίην ἢ νοῦσον ὀρίνουσιν βροτῷ ἱρήν.
ὧς δὲ καί, ἢν Φαέθων δύνῃ, ὥρην δ' ἐφέπωσιν
Ἑρμῆς καὶ Πυρόεις, μανίην πραπίδων τελέουσιν.
ναὶ μὴν καὶ Τιτῆνος ἀνερχομένου ἅμα Μήνῃ
ἐκ περάτης δύνοντες ὁμοῦ Φαίνων τε καὶ Ἄρης
λυσσήρεις πινυτοῦ τε νόου παραπλῆγας ἔτευξαν.
εἴκελα κἢν Πυρόεντος ὁμοῦ Μήνῃ ὑπὲρ ὥρης
τελλομένου ἕτερον Φαέθων δύνῃ κατὰ κέντρον.
Ἑρμῆς δ' ὡρονομῶν σύν τε Κρόνῳ ἀντιπέρηθεν
δύνοντος Ζηνὸς πραπίδων νόον ἠμάλδυνεν,
ἄφρονά τ' ἐξετέλεσσ' ἀποφώλια μητιόωντα.
Μήνης δ' ἐν φθινύθοντι φάει πρόδυσιν κατὰ πάντα

Ἡλίου μέτα παμφεγγοῦς, ἑτέρων δ' ἐπιόντων
δυομένῳ κέντρῳ, μάλα δὴ φράζεσθαι ἄνωγα·
οἱ μὲν γάρ τ' ὀλοοὶ κῆρας καὶ δείματ' ἄγουσιν
εἰδώλων τε βροτοῖς ἰνδάλματα δαίμοσιν ἶσα,
καὶ ζαθέαις ὀμφῇσι κλειζομένους ἀνέφηνάν.
ὣς δὲ καί, ἢν Φαέθων Ἄρην δύνοντα διώκῃ
ἐξόπιθ' ἑσπόμενος, λύσσαν μανίας τ' ἐπιβάλλει.
ὁππότε δ' ὡρονομῇ μὲν Ἄρης, δύνῃ δὲ Σελήνη
ἀμφί τε κυρτωθεῖσα φανῇ Φαίνοντος ὅροισιν,
τῆμος ἄρ' αἴσχιστοι φύντες θνητοὶ περὶ μορφὴν
ὀξέα δινωτοὺς στέρνοις φορέουσιν ἐπ' ὤμους.
σὺν δὲ Κρόνῳ βαίνουσαν ἐπὴν Κυθέρειαν ἀθρήσῃ
Ἄρης ἢ τετράγωνος ἢ ἀντιπέρηθε βεβηκώς,
μήδε' ἀποτμήγοντες ἐφημέρου εἵνεκα φορβῆς
ἀλλοτρίῃσι θύρῃσιν ἐφεστηῶτες ἀλῆται
γείνονται, πενίην αἰεὶ συνοπηδὸν ἔχοντες.
σὺν Παφίῃ δὲ Σεληναίην λεύσσων κλυτὸς Ἄρης
ἄνδρας μὲν μάχλους καὶ ὀπιπευτῆρας ἔτευξεν,
θηλυτέρας δὲ λέχος μισθοῦ δήμοις παρεχούσας.
ὁππότε δ' ἀλλήλων ὁρίοις Κύπρις τε καὶ Ἄρης
φαίνωνται ξυνὸν ζώων δρόμον ἐξανύοντες,
ζωροπότας, κώμοισι γεγηθότας, ἔν τε μέθῃσιν
ὃν βίοτον τελέοντας, ἐπ' ἀλλοτρίαις δὲ γυναιξὶν
κρυπταδίαις τ' εὐνῇσι μεμηνότας ἄνδρας ἔτευξαν.
εἰ δὲ Κρόνος τοῖσιν μάρτυς πέλοι, αἴσχεσιν αἰνοῖς
ἀμφέβαλεν· τοῖσιν γὰρ ἀεὶ κύπρις στομάτεσσιν
* * * * * *
εὖτ' ἂν δ' Ἡλίῳ συνίῃ κερόεσσα Σελήνη
ἀμφοτέρων μέσσοιο φαεινομένου Πυρόεντος,
τοῖσι δ' ὁμοῦ βεβαῶσι Κρόνος τετράγωνος ὁρῆται,

τῆμος ἐνὶ στέρνοισι χολὴ ζείουσα μέλαινα
ἀνθρώποις παρέπλαγξε νόον, λύσσαν τ' ἐπορίνει.
600 δύνοντες Τιτὰν δὲ καὶ ὦκα θέουσα Σελήνη
* * * * * *
598 ἢ ξηρῶν νούσων θανάτου τέλος ἠὲ καθύγρων,
λυσσήρεις δὲ τελοῦσι, φρενοβλαβίην τ' ἐπάγουσιν.
601 ἣν δ' ἐπὶ συνδέσμου Μήνη θέῃ Ἄρεος ἄντα
ἢ τετραγώνου ἐόντος, ἀνιηρῷ τότε φῶτες
οἴστρῳ ἐπ' εἰδώλοις κενεοῖς νόον ἐπτοίηθεν.
εἰ δὲ Σεληναίης Πυρόεις καθυπέρτερος εἴη,
ἢ ὅγε δὺς ὑπ' ἐκείνῃ ἔῃ, συνοχῇσιν ἔδησεν.
εὖτε δὲ καὶ Φαίνων Μήνῃ ἐπιμάρτυρος εἴη,
ὑστάτιον θανάτοιο βίῃ τέλος ἐξανύουσιν.
ἔξοχα δ' αὖτε σινοῦσι βροτοὺς πληγῇσι σιδήρου
ἢ νούσοις ἱερῇσιν Ἄρει Μήνη συνιοῦσα
τέτρασιν ἐν κέντροισι καὶ ἀντιόωσ' ἐπὶ κέντροις.
εἰ δέ τε καὶ Φαίνων ὀλοὴν ἀκτῖνα βάλῃσιν,
ἄχθεσιν ἢ λάεσσι δόμων τ' ὀροφῇσιν ἔθλιψεν.
εἰ δέ τ' ἀπ' ἀκτίνων Ἄρεος φεύγουσα Σελήνη
Φαίνοντι κρυόεντι συνάπτοι δερκομένοιο
Στίλβοντος, δειναῖς νεύρων νούσοισι χαλέπτει.
ἀργαλέοις δὲ σίνεσσι βροτοὶ κάμνουσι, καὶ Ἄρης
ὁππότε δύνῃσιν, Μήνης σὺν τῷ κατιούσης
καὶ Κρόνου αἰπυτάτοιο γονῆς ὥρην ἐφέποντος.
εἰ δέ τε Μήνην μὲν Φαίνων, Τιτῆνα δὲ Θοῦρος
λεύσσειεν κατέναντ' ἢ μαρτυρέοι τετράγωνος,
ὅσσοις ἀμφοτέροισι βροτῷ σίνος ἐκτελέουσιν.
εὖτ' ἂν δ' ὥρης μὲν Πυρόεις κατόπισθεν ἕπηται,
φῶτα δ' ἄρ' ἀλλήλοισι φαείνηται διάμετρα
ἢ τετράγωνα, σίνεσσι δυσαλθήτοις μογέουσιν,
ὡς καὶ ἐπεσβολίῃσι θεοὺς στοβέειν ἐπὶ νούσῳ.

ἀλλ' εἰ μὲν Ζεὺς τοῖσι φίλος καὶ μάρτυρος εἴη,
κινδύνων ῥύεταί τε καὶ ἐκ καμάτων ἐσάωσεν·
ἀντία δὲ Ζηνὸς λεύσσων Κρόνος ἄλγεα τεύχει
ἕξειν δυσπονίην τε, σίνη δὲ χερείονα δῶκεν.
Τόσσα μὲν ἀμφὶ νόσων, ἐπὶ δ' εἴκελα τοῖσι δύναιτ' ἂν
φράζεσθαι μάλα πολλὰ νόῳ πεπνυμένος ἀνήρ·
λέξω δ' αὖ μετέπειθ', ὡς ἐκ κτεάνων τε καὶ ὄλβου
Αἶσα κακὴ κρυερὴν πενίην ἐπὶ φῶτας ἀγινεῖ.
κλήρων ἐξελάουσι βροτοὺς Φαίνων Πυρόεις τε,
ὃς μὲν πρόσθεν ἰὼν Ὑπερίονος, ὃς δέ τ' ὄπισθεν.
ταῦτα δὲ καὶ μεσάτου ῥέξει κλίνας ἀπὸ κέντρου
ἀστήρ, οὗγε δόμος κεδνὸς τόδε κέντρον ἐτύχθη.
ναὶ μὴν καὶ Πυρόεις βεβαὼς ζώῳ βιότοιο
ἐξόπιθ' ὡρονόμοιο πατρώια πάντ' ἐκέδασσεν·
ἔξοχα δ' εἴ κ' αὐτῷ συνέῃ κερόεσσα Σελήνη.
τὼς δ' ἀστὴρ παρεὼν ῥέξει σφετέροιο κατ' οἴκου,
ἐς λίβ' ὅτ' ἂν δυτικῷ κέντρῳ κατόπισθ' ἐπιδύνῃ·
καὶ δ' ἄρα καὶ κλήροιο τύχης μεδέων ἀπάμερσεν
ὄλβον, ὅτ' αὐτὸς ἔοι κέντρου βαίνων προπάροιθεν.
πρὸς δὲ μεσουρανέοντες ὁμοῦ Φαίνων τε καὶ Ἄρης
κλῆρον ἢ οὐκ ὤπασσαν ἢ αὖ δόντες γ' ἀπάμερσαν·
ὣς δὲ καὶ εἰ τόδε κέντρον ἀπὸ πλευρῆς τετραγώνου
ἢ διάμετροι ὁρῷεν, ἄφνω ἀπενόσφισαν ὄλβον.
ἐν πενίῃ δὲ μογεῦσι καὶ ὅσσοις φῶτα δύ' ὥρην
μὴ λεύσσῃ, πάμπαν δέ τ' ἀπόστροφον οἶμον ὁδεύῃ.
εἰ δ' ἄρα δὴ Μήνην δεκατεύωσ' ἀστέρες ἄμφω
Ἄρεος ἠδὲ Κρόνοιο, Διὸς δέ τ' ἀπόστροφος ἀστὴρ
εἴη, ὀιζυροὶ καὶ ἀχρήμονες ἐξεγένοντο·
ἔξοχα δ' εἰ καὶ ζῷον ἐπαντέλλον μετόπισθεν

Μήνης εκ Ζηνὸς κενεὸν καὶ ἀμάρτυρον εἴη·
δευόμενοι βιότου γὰρ ἀγείρουσιν κατὰ ἄστυ.
εἰ δὲ Διὸς μὲν ὁρῷτο, μέσου Ὑπερίονος, αἴγλη,
κέντρον δ' ἀμφὶς ἔχωσι τόδε Κρόνος ἠδὲ καὶ Ἄρης,
ὃς μὲν ὑπερτέλλων, Ἄρης δέ τ' ὄπισθε διώκων,
ὄλβου καὶ κτεάνων οἶκον πλήθοντα κένωσαν.
ἢν δὲ μεσουράνιον κέντρον κενεὸν Διὸς εἴη,
οἱ δ' ὀλοοὶ ἑκάτερθε φαείνωσιν, τότε θνητοὶ
οὐ μόνον ἐν κρυερῆς πενίης κάμνουσιν ἀνίαις,
ἀλλὰ καὶ ἐν δεσμοῖς θανάτου τέλος ἐξανύουσιν.
ἦμος δ' ἂν Πυρόεντος ἀπορρείουσα Σελήνη
ὥρῃ ἐφέσπηται, συναφῇ Φαίνοντι συνοῦσα,
κέντρον δ' αὖτε μεσουράνιον Φαέθων διέπῃσιν,
τερφθέντες πλούτῳ γλυκερῷ μετόπισθε πένονται,
οἱ δὲ καὶ ἐν συνοχῇσι καὶ ἐν δεσμοῖς ἐγένοντο.
εἰ δέ κ' ἐναλλάξαντες ὅρους ἢ ζῶα θέωσιν
ἀλλήλων Πυρόεις τε καὶ Ἑρμῆς χρυσοπέδιλος,
σὺν Διὶ δ' Ἠέλιος κέντρον κατέχων ὑπόγειον,
ἐκ προτέρου βιότου κτεάνων τ' ἄφαρ ἐξεκύλισσαν,
θωάς τ' ἀλλοτρίων τέχναις ἄτας τ' ἐπάγουσιν.
εἰ δὲ μεσουρανέοντα Κρόνον καλὴ Κυθέρεια
* * * * * *
ἢ Φαέθων, πατρῷα βροτὸς μάλα πάντ' ἀπολέσσας
αὖθις ἀπ' ἀλλοτρίων κτεατίσσεται ἄρκιον ὄλβον.
ἢν δ' Ἄρης διάμετρος ἔῃ, κἢν ἄσπετος εἴη,
ἐς κρυερὴν πενίην πάλιν ἵξεται, ἣν πρὶν ἔλειπεν.
ἢν δὲ καὶ Ἠελίῳ Μήνη συνέῃ κατὰ κέντρου
ἐκ Κυθέρης ἢ Ζηνὸς ἀμάρτυρος, ἀλγινόεσσα
πάγχυ πέλει γενέθλη προτέρου τητωμένη ὄλβου.
Παῦρα μὲν ἐκ πολέων ἀμφὶς πενίης τάδε λυγρῆς

ἤεισ᾽· αὐτὰρ νῦν δμώων γενέϑλης πέρι λέξω
πῶς κε διακρίνειεν ἀνὴρ τάδε ϑέσφατα εἰδώς.
εὖτε Σεληναίης καὶ Κύπριδος ἀστέρες αἰνοὶ
Φαίνων καὶ Πυρόεις ἀμφοῖν καϑυπέρτεροι εἶεν,
δμῶες καὶ δμώων τοκέων τοίγ᾽ ἐξεγένοντο.
εἰ δ᾽ Ἀφροδίτην μὲν Φαίνων καὶ Ἄρης καϑορῷεν,
Μήνῃ δ᾽ αὖ Φαέϑων τε Κρόνος τ᾽ ἐπιμάρτυροι εἶεν,
δουλοσύνην προφυγόντες ἐλεύϑερον ἦμαρ ἴδοιεν.
ἦμος δ᾽ Ἥλιον Φαίνοντά τε πυρφόρος Ἄρης,
Κύπριν δ᾽ αὖτε Κρόνος κρυεραῖς ἀκτῖσιν ὁρῴη,
ἐκ δμώων γεγαῶτας ἑοῖς ἰσοῦσιν ἄναξιν.
εἰ δὲ Κρόνῳ μὲν ἰδ᾽ Ἡλίῳ μάρτυς πέλοι Ἄρης,
Ζεὺς δὲ Σεληναίῃ τε καὶ Ἀφρογενεῖ, ϑεράποντος
πατρὸς ὁ φὺς ἔσεται, μήτηρ δέ τ᾽ ἐλευϑέρη αὐτῷ.
ὁππότε δ᾽ αὖ κερόεσσα Σεληναίη ὑπόγειον
ἢ δυτικὸν κέντρον διέπῃ, τετραγώνου ἐόντος
ἠὲ καταντιπέρην ὀλοοῦ Κρόνου, αὐτὰρ Ἄρηος
ἀστὴρ σὺν Παφίῃ ἢ καὶ διάμετρος ὁρῷτο
ἢ τετράγωνος ἔοι, μητρὸς πέλει ἀμφιπόλοιο.
εἰ δὲ Κρόνος κέντροιο λαχὼν Μήνην ἐσορῴη
ἢ Τιτῆν᾽, ἕτερον δὲ φάος Πυρόεις καϑορῆται,
δμώων ἀμφοτέρων τοκέων φράσσαιο γεγῶτα.
καὶ δὲ καὶ ὁππότ᾽ ἂν ἐν κέντρῳ Μήνη μὲν ἐπείη,
ἄλλῳ δ᾽ αὖτε Κρόνος κέντρῳ κατόπισϑεν ἕποιτο,
νυκτιφαὴς δὲ Σεληναίη Πυρόεντι συνάπτοι,
δουλοσύνης ζυγὸν αἰὲν ἐπ᾽ αὐχέσιν οἷσι φέρουσιν.
εἰ δὲ μεσουρανέοι Φαέϑων, Μήνη δέ τ᾽ ἀπ᾽ αὐτοῦ
ἅρμ᾽ ἐλάοι, κατόπισϑε δ᾽ ἐπαντέλλοντι συνάπτοι,

ἄστρων οὐλομένων ἑτέρων μαλερῇσιν ὑπ' αὐγαῖς
δερκομένου ἑτέροιο, γονὴν δούλειον ἔτευξαν.
ὁππότε δ' ἂν κέντρων ἐρατὴ κλινθεῖσα Σελήνη
εὐεργῶν μηδ' ὅσσον ἔχῃ ἐπιμάρτυρον ἄστρων,
οἱ δ' ὀλοοὶ Φαίνων τε καὶ Ἄρης ἠὲ καθ' ὥρης
ἐμβεβαῶτες ὁρῶνται ἢ ὡρονόμῳ τετράγωνοι
ἠὲ τρίγωνοι ἔωσιν, ἐλευθερίης τότε θνητοὶ
παυσάμενοι δούλειον ὑπὸ ζυγὸν ἄφνω ἄγονται.
δμῶες δ' αὖτ' ἐγένοντο, καὶ ὁππότε φάεα δοιὰ
Μήνης καὶ Τιτῆνος ἀποκλίνωσ' ἀπὸ κέντρου,
ἢ συναφὴν τεύχωσ' ὀλοεργέσιν ἀστράσιν οἷδε,
μὴ Διὸς αὖ λεύσσοντος ἢ ἁβροκόμοιο Κυθήρης.
εὖτ' ἂν δ' ὡρονόμῳ Φαίνων Κύπρις τ' ἰσόμοιροι
ἐμβεβαῶτες ὁρῶνται, ἀεὶ θεράποντας ἔθηκαν
οὐχ ἑνός, ἄλλοτε δ' ἄλλῳ ὑποδρήσσοντας ἄνακτι,
δηθάκι καὶ σφετέρου πιπρησκομένους ὑπὸ πατρός.
εἰ δὲ καὶ Ἠέλιος τοῖσίν γ' ἐπιμάρτυρος εἴη,
καὶ δεσμοὺς ὀτλεῦσι κακῇ ὑπὸ δαίμονος ἄτῃ.
Ἄστρων μὲν δὴ τοῖα καὶ ὁππόσα τοῖσιν ἔοικεν
σχήματα δυσγενέων δμώων τεύχει λυγρὰ φῦλα.
Αὐτὰρ ἐγὼ μάλα μὲν πυκιναῖς πραπίσιν δεδάηκα
* * * * * *
γαστέρος ἐκπροφέρωσι μογοστόκοι Εἰλείθυιαι.
ἀλλ' οὔ κ' ἀσφαλέως τις ἀείδοι τήνδε γ' ἀοιδήν·
μαντοσύνῃ γὰρ τοίῃ ἀεὶ χόλος ἐκ βασιλήων
ἕσπεται, ὅντε χρεὼ σοφὸν ἀνέρα τῇδ' ἀλεεῖναι·
τῷ δὴ τόνδε γε μῦθον ἔχων ἄρρητον ἐάσω.
Αὐτὰρ νειατίην ἐλάων περὶ νύσσαν ἀοιδὴν
ἤδη χἠμετέρης γενέθλης μεμνήσομαι ἄστρων,
ᾗχι πέλε, ζώοισί τ' ἐν οἷς ὥρη πέλ' ἐκείνη,
τῇ μ' ἀπὸ γαστρὸς ἔφηνε πολύλλιτος Εἰλείθυια,

ὄφρα καὶ ὑστατίοισιν ἐπ' αἰώνεσσι δαέντες
πείθωνται, τάτ' ἐμοὶ δωρήσατο Μοῖρα δεδάσθαι
ἄστρων ἰδμοσύνην τε καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδήν.
Ἠέλιος μὲν ἔην Διδύμοις, τῷ δ' αὖθ' ἅμα καλὴ
Κύπρις καὶ Φαέθων ἐρατὸς καὶ χρύσεος Ἑρμῆς,
Ὑδροχόῳ δὲ Σεληναίη Φαίνων τε καθ' ὥρης,
πουλυπόδῃ δ' Ἄρης ἐν Καρκίνῳ, ἀμφὶ δὲ μέσσον
οὐρανὸν ἐστρωφᾶτο βέλος Κένταυρος ἀνέλκων·
τὼς μὲν ἐμὴν γενέθλην Μοῖραι διετεκμήραντο.
Αὐτὰρ ἐγὼ Μούσῃσι καὶ αἰθερίοισιν ἅμ' ἄστροις
εὐξάμενος λιγὺν ὕμνον ἐμὴν καταπαύσω ἀοιδήν·
ἀστέρες εὐφεγγεῖς, Διὸς αἰγιόχου τε θύγατρες,
ἵλατε καὶ κλέος αἰὲν ἐμῇ πορσύνετ' ἀοιδῇ.

ΒΙΒΛΙΟΝ Δ.

A *Οὐρανίων ἄστρων ἀτραπούς, πλάστιγγας Ἀνάγκης,*
ᾗσιν ἐφημερίων μερόπων γένος ἐκμεμέτρηται,
Μοιράων τε κέλευθα βροτήσια, καὶ πλάνα φέγγη
ἀπλανέων τ' αὐγὰς πυριλαμπέας ἐξονομήνω,
ζωιδίων τε πόλοιο περίδρομον, ὃς κατὰ γαῖαν
αἰθερίην τε κέλευθον ἐν ἡμιτμῆτι πορείῃ
πλαγκτὰ διχαζόμενος διέπει θεομήστορα κόσμον
ἐξ ἠοῦς ἐπὶ νύκτα καὶ ἀντολίης ἐπὶ δυσμάς.
ταῦτα γὰρ ἐξ ἱερῶν ἀδύτων φύσις αἰθερόπλαγκτος
ὀρθὰ τεκμαιρομένοισι διώρισεν ἀνδράσιν ἄστρα,
οἷς πλαγκτὴ κόσμοιο βροτοκλώστειρα χορείη

δόγματος ἐξ ἱεροῖο σαφῆ πρὸς ἔλεγχον ἰοῦσα,
* * * * * *
ἐξ οὗ μὲν καὶ ἐς οἷον ἀμείβεται εἶδος ἕκαστον.

B Πρῶτα μὲν οὖν Τιτὰν παντὸς Κρόνος αἰθέρος ἄρχει,
ἀστήρ, ὃν Φαίνοντα θεοὶ μέροπές τε καλοῦσιν·
οὗτος, ἐπὴν οἰκεῖα φανῇ κατὰ δώμαθ᾽ ἑαυτοῦ
γεινομένοις θνητοῖσιν ἐπίσκοπον εἰς βίου ὥρην,
εὐκτεάνους δείκνυσι καὶ ὄλβου πλείονος ἄρχειν,
εὐτυχέας ζωῇ τε καὶ εἰς τέλος αἰὲν ἀμόχθους·
ἔστι δ᾽ ἐν οἰκείοισι τεταγμένα ταῦτα Κρόνοιο
ζωίδι᾽, οἷστε φανεὶς τεύχει πολυχρήμονας ἄνδρας·
Ὑδροχόος, ταμίης νεφελώδεος Οὐλύμποιο,
Αἰγόκερως, γαίης τε καὶ ὕδατος ἀμφίβιος θήρ,
Κριὸς ὅ τ᾽ οὐρανίου κορυφῆς ὅρος, εἴαρος ἀρχή,
καὶ Ζυγὸς αἰγλήεις πρὸς Σκορπίον αἰθερονωμῶν,
τετραπόδης τε Λέων, πολυάστερος ἔμπυρος οἶκος·
οὗτοι ἀεὶ τεύχουσι βροτοὺς εὐδαίμονας ἔργοις.
ἢν δέ τ᾽ ἀνοικείοισι τόποις κλυτοτέρμονος ὥρης
φυομένοις θνητοῖς μέσον οὐρανὸν αἰθερολάμπῃ,
ἢ κείνην ὥρην πανεπίσκοπον ἀμφιπολεύῃ,
παμβλαβέας ῥέζει τε καὶ ἀκτεάνους καὶ ἀδόξους,
ἐνδεέας ζωῆς καὶ ἐφημερίης βιότητος,
καὶ πάσης λύμης ἐπιβήτορας οἰκτρομελάθρους
τεύχει, καὶ λύπης καὶ ἀλημοσύνης μετέχοντας.
Ζεὺς δ᾽ ἐπὶ γεινομένοισιν ὅτ᾽ ἂν κυδοσκόπον ὥρην
εἰσλεύσσῃ φαέθοντι πυρὸς θερμοῖο σελασμῷ,
ἢ μέσον οὐρανίης ἀτραποῦ δρόμῳ ἠέρα τέμνῃ,
ἠδὲ κατ᾽ οἰκείων προφανῇ δεσπόσμασι μοιρῶν,
χρυσοστέπτορας ἄνδρας ἢ ἀρχιερῆας ἀυτεῖ

ἔσσεσθαι, πολέμῳ τε διιθυντῆρας ἀέθλων,
ἠδὲ μεγιστᾶνάς τε καὶ ἀλλοτρίων κτεανισμῶν
δεσποσύνους, οἷς τέκνα καὶ ὀλβίστη παράκοιτις
εἰς ἀρετὴν νεύουσα πολὺ κλέος ἔσσεται οἴκου.
ἡνίκα δ' ἂν πυρόεις Ἄρεος πυριλαμπέος ἀστὴρ
ἐν καθέτῳ κόσμου μέσον οὐρανὸν ἀμφιπολεύῃ,
τῆμος ὁ φὺς ἔσεται μὲν ἐν ἡγεμόνεσσιν ἄριστος,
φρουρητῆρα σίδηρον ἔχων, φυλακάς τε κρατούντων
πίστιν τ' ἀλκήεσσαν· ἐπὴν δ' εἰς τέρμα βίοιο
μοιριδίου θανάτοιο μόλῃ πολυπήμονι πότμῳ,
ἢ διὰ λαιμοτόμου φάρυγος βίον αἵματι λείψει
σφονδυλόεντα τράχηλον ἐς ἰνίον ἀκροτομηθείς,
ἢ διὰ φαρμακτοῖο δόλου νοσερὸν τέλος ἕξει.
λαμπροφαὴς δ' ἀστὴρ ὁπότ' ἂν δύνουσι φαανθῇ
ζωιδίοις, ὃν πάντες ἐπεφράσσαντ' Ἀφροδίτης
φωσφόρον, ἐν τούτῳ δὲ γονὰς μερόπων τις ἐνέγκῃ,
ἔσσεται ἀλλοτρίων λεχέων πανάθεσμος ἀατήρ,
ὀρφνήεις, δολοεργός, ἀνέστιος, αἰσχεόμυθος,
παμψέκτωρ, ἀδίδακτος, ἀεὶ δεδιδαγμένος αἰσχροῖς.
ἢν δὲ Κύπρις μερόπων ὡροσκόπα φέγγεα λεύσσῃ,
αἱμυλίους τεύχει τε καὶ εὐμούσους καὶ ἀμόχθους,
ἔκ τε γυναικείων χαρίτων λάμποντας ἐν ὄλβοις·
τούτοις θηλειῶν πιστεύεται ὄρκια κρυπτά,
οὗτοι προστήσονται ἐν ὀργιάδεσσιν ἑορταῖς,
ἔνθα φυγαρσενίης μυστήρια τεύχετ' ἄπυστα·
ἢν δ' ἐρατὴ μεσόωντα κατ' οὐρανὸν ἀνδράσιν ὀφθῇ,
φράζει τοι βιοτὴν βαθυχρήμονα, χιλιάδας τε
ἀρχάς, καὶ δόξης ἀπλέτου κοσμήτορα κόμπον,
τοίης δ' ἐκ τιμῆς πλούτου κυδήνορα κόσμον.
στίλβων δ' Ἑρμείαο φανεὶς ἐπὶ τὴν δύσιν ἀστὴρ
* * * * * *

γεινομένων βρεφέων ὡροσκόπου ἢ κατὰ μέσσον οὐρανόν, ἔκ τε λόγων τεύχει προκοπήν τινα θνητοῖς,
καὶ καλαμογραφίης, καὶ ὅσ' εἰς μοῦσαν πεπόνηται·
τούτῳ δ' ὁππότ' Ἄρηος ἔῃ ἰσόμοιρος ἀταρπός,
ἢ διαμετρήσῃ φάεσιν φάος ἀντικέλευθον,
πλαστογράφους, χειρῶν μιμήτορας ἀλλοτυπώτων
παμβλαβέας τεύχει τε καὶ ὠχρήεντας ἰδέσθαι.
ἀμφίκερως Μήνη δ' ὁπότ' ἂν βιοτέρμονος ὥρης
φωτὶ Σεληναίῳ κρατέῃ σκολιωπὰ περῶσα,
τῇ δ' Ἄρης ἰσόμοιρα δι' αἰθέρος ἀκροπολεύῃ,
τηνίκα τοι θεόληπτος ὁ φὺς ἐν σχήματι τοίῳ
γίνεται, ἔκπληκτός τε, σεληνάζων τε νόοιο,
82 καὶ μανίης ἀνάμεστος· | ἐπὴν κατὰ γῆς δὲ φέρηται, 83
83 δυστυχίῃ τ' ἐπίφοιτος | ἰδ' ἐν σινέεσσι πεπληθώς· 82
ἢν δὲ μετ' ἀντολίην μέσον οὐρανὸν ἀμφιθοάζῃ,
παμπλούτους τε τίθησι καὶ ἐντρυφέας καὶ ἐπόλβους,
θηλυνόους δὲ τρόποισι καὶ εὐτρέπτους καὶ ἀπρήκτους·
δύνοντος δ' ἄστροιο Σεληναίης ὁ λοχευθεὶς
ἔσσεται ἐμπορίης ἐμπείραμος, ἔργα τε πλαγκτὰ
ναυκλήρου βιοτήν θ' αἱρήσεται, ἐν ξενίῃ τε
τὸ πλεῖστον ζωῆς * * *
* * * τε διευθύνων βιοτεύσει —
πουλυπλανὴς γὰρ ἕλιξ Μήνης κερατώπιδος αἰεὶ
λοξὰ ταλαντεύουσα — μένει δ' ἀντλούμενος ὄλβῳ.
Ἠελίου δ' ἀκάμαντος ἐπὴν πυριμάρμαρος ἀστὴρ
εἰς μέσον οὐρανίης προφανῇ πυριλαμπέος αἴθρης,
ἢ γονίμῃ ὥρῃ πανεπίσκοπα φέγγεα βάλλῃ,
Τοξότεω κατὰ χῶρον ἰδ' εὐστέρνοιο Λέοντος
Κριοῦ τ' εὐκεράοιο, καὶ ἐν Διδύμοισι φαανθείς,

ζωιδίοις ἰδίοισιν, ἐς ἡγεμονηΐδας ἀρχὰς
ἵξεσθαι καὶ σκῆπτρα βροτοῖς βασιλήια φράζει,
πλοῦτόν τ' ὀλβήεντα δόμους τ' εὐδαίμονας ἔρδει·
ἐκτὸς δ' οἰκείων μοιρῶν γενέθλῃσιν ἐφεστὼς
πλουτοτόκος κτῆσιν μὲν ἄγαν πολυχρήμονα τεύχει
καὶ βιοτὴν πλήθουσαν ἀλύπητόν τε δίαιταν,
ἀρχὰς δ' οὐκ ἄξει βασιληΐδας οὐδὲ θρονισμούς,
ἡσυχίῃ δ' ἀφανεῖς σκήπτρων δίχα τούσδε φυλάσσει,
ἀβλαβέας τ', οἴκων τε διευθυντῆρας ἐν ὄλβῳ.

C Ὧδε μὲν ἀπλανέων τε πλανητάων τε κέλευθα
ῥομβηδὸν περὶ κόσμον ἁματροχιῇ πεφόρηται.

Ἄλλα δέ τοι λέξω πάλι σήματα θεῖα γενέθλης.

D 1 Ἡνίκ' ἂν ὡράων πανεπίσκοπα φέγγεα Μήνης
φυομένοις μερόπεσσιν ἀν' οὐρανὸν αὐγάζηται,
ἀστὴρ δ' εἰς δυσμὰς Ἄρεος πυριλαμπέος ἔλθῃ,
ἐνσινέας τε τίθησι βροτούς, ἀβίους, ἀμελάθρους,
καὶ λιτῆς πενίης χερνήτορας, ἀκτεάνους τε·
πολλάκι καὶ θανάτῳ κακομήχανος ὤλεσε δεινῷ.

---

2 Ἣν δέ τ' ἀνοικείοισι τόποις ὡροσκόπου Ἄρης
φέγγος ἐπιτρέψῃ γονίμην ἐπὶ γαστέρα θνητῶν,
χωλόποδας τεύχει τε καὶ ἀσθενέας καὶ ἀώρους,
νῶτά τε κυρτιόωντας, ἰδὲ ψευστῆρας ἀθέσμους,
καὶ παναγεῖς, ὄλβου τε ποθήτορας ἀλλοτρίοιο·
ἢν δ' ἐπὶ μαρτυρίην Ἄρεως ἐλθοῦσ' Ἀφροδίτη
ὄμμα βάλῃ πανταυγὲς ἐν ἡμερινῇσι λοχείαις,
ἐκ πυρὸς αὐχήσουσι τέχνας μέλανός τε σιδήρου,
ἄκμοσι ῥαιστοτύποις μεμελημένοι ἠδὲ καμίνοις.

---

3. Ὁππότε δ' ἂν σκοπιὴν ὡροσκόπου ὠδίνεσσιν
Ἑρμείας κατάγῃ, τῷ δ' ἣ Κυθέρη ἐπίφοιτος,
δὴ τότε ῥήτορας ἄνδρας ἰδ' ἐν σοφίῃσι κρατίστους
ἔσσεσθαι δείκνυσι, καὶ ἀστρολόγους θεοφήμους,
ἔν τε γεωμετρίῃσι καὶ ἐν τελετῇσιν ἀρίστους,
ἔν τε λιθογλυφίῃσι θεῶν νηῶν τε θεμέθλοις.
4 Ζεὺς δ' ὑπερορμαίνων φοράδην ὑπὲρ ἀστέρα πατρὸς
ἡνίκ' ἂν ἐν καθέτῳ κόσμου μέσον ἀμφιπολεύῃ
οὐρανὸν ἐν καθύγρῳ * * *
ζωιδίῳ, τῆμος δὲ γονὰς μερόπων τις ἐνέγκῃ,
ἔσσεται ἐμπορικοῦ πλοίου φορτοστόλος ἴδρις,
ναυκλήρου τέχνας θ' αἱρήσεται, ἐν χρέεσίν τε
ἤμερον ὠνητοῖσι βιώσεται, ἐργασίην τε
κοινωνὸν πολλῶν συστήσεται, ἄστατα δ' αὐτῷ
ἐν θαλάμῳ νυμφεῖα γενήσεται ἔν τε γυναιξίν.
5 Ἑρμῆς δ' οἰκείως ὁπότ' ἂν κατὰ κύκλα φαανθῇ,
μαρτυρίῃ δὲ Κρόνοιο κατ' αἰθέρα τῷδε πελάζῃ,
[ῥήτορας ἐμφαίνουσι βροτοὺς σοφίῃ τε κρατίστους,]
ἑρμηνεῖς τε τίθησι καὶ ἀστρολόγους τότε θνητούς,
χρήματα δ' ἐν χείρεσσι καὶ ὄλβου πρήξιας οἴσει
οὐ μόνον ἀλλοτρίων κτεάνων, ἰδίων δὲ μάλιστα
προστῆναι, γαίης τε τεμεῖν * *
* * * * καρπὸν περὶ νῶτα.
6 ἢν δὲ Σεληναίης ἑλικοδρόμος ἄστατος ἀστὴρ
Ἑρμείαν σύμφωνον ἔχῃ κατὰ κόσμου ἀταρπόν,
καὶ μούνη Κυθέρεια συνῇ καλῷ Φαέθοντι,
ῥεκτῆρας χρυσοῖο καὶ Ἰνδογενοῦς ἐλέφαντος
ἐργοπόνους δείκνυσι, καὶ ἐν πραπίδεσσιν ἀρίστους
ἔσσεσθαι, θριγκῶν τε καὶ εὐτοίχων κανονισμῶν
κοσμήτας, μάλα τοι πεπονημένα τεχνάζοντας.

7 Ἄρης δ' αἰγλήεις ὅτ' ἂν αὐγῶν Ἠελίοιο
νέρθε φανῇ Μήνης τε, λοχευομένοισι βροτοῖσιν
πήρωσιν στονόεσσαν ἐν ὀφθαλμοῖσι τίθησιν
ἔσσεσθαι κενεοῖσι καὶ ἀμβλυόεσσαν ὀμίχλην.

---

8 Ἑρμείας δ' οἰκεῖα τυχὼν κατὰ δώμαθ' ἑαυτοῦ
ἰητῆρα τίθησι βροτῶν, Παιώνιον ἄνδρα,
εἴσεσθαι μάλα δεινὰ καὶ εἰς πανάκειαν ἑτοῖμα,
ἔν τε λογιστονόμοισιν ἀεὶ πολυπρήκτορας ἔργοις.
9 Ζεὺς δ' ὅτ' ἂν Ἑρμείᾳ προσμάρτυρα φέγγεα βάλλῃ,
πουλυπλανεῖς ξενίης φαίνει μερόπεσσι κελεύθους
ἵξεσθαι, καὶ λέκτρα γυναικῶν ἥσσονα πολλῷ
θηρήσειν παρὰ κῦδος ἀνάξια θηλυμανοῦντας.

E Ταῦτα μὲν ὡράων σκεπτήρια· νῦν δέ με χρειὼ
ἀκτινηβολίας ὁρίων τ' αἴθωπα κέλευθα
δωδεκατημορίων τ' ἄστρων κυκλόεσσαν ἐνισπεῖν
Ζωδιακήν, ἐξ ὧν γενεαὶ τέχναι τε βροτοῖσιν
κλωστὴν ἐκπληροῦσι βίου θνητοῖο πορείην.

F 1 Πρῶτα μὲν οὖν Στίλβων, φανερὸς θεός, ἡνίκα καὶ Ζεὺς
εἰς ἀκτῖνα βλέπῃ Ἄρεος φαέθοντι σελασμῷ,
ἠὲ κατ' οἰκείων ὁρίων πυριλαμπέος ὀφθῇ
Ἄρεος, ἀθλητῆρας ἀελλόποδάς τε προφαίνει
στερροτάτους τ' ἔσσεσθαι, ἰδ' ἐν νίκαις ἱερῇσιν
στέμματα μυριόδοξα * * *
* * * καὶ εὐδοκιμοῦντας ἐν ἄθλοις.
2 ἄμφω δ' ἢν τούτοισι Κρόνου προσμάρτυρος ἀστὴρ
εἰν ἰδίοις ὁρίοις φαινώπιδα τάξιν ἐπίσχῃ,

ἀστεφάνους τεύχει μέν, ἀλειπτῆρας δὲ κρατίστους
παιδότριβας δείκνυσι διδασκαλίης τε παρέδρους.
3 ἢν δὲ καὶ ἀφρογενοῦς Κύπριδος θοὸν ἀστέρα βάλλη
ἀκτὶς Ἑρμάωνος, ἐναλλάγδην τε γένωνται
εἰς ἰδίων ὁρίων ἄμφω τρίβον αἰθερόπλαγκτον,
κωμῳδοὺς λυρικῶν τε μελῶν μελπήτορας ἄνδρας
δείκνυσιν, μαχλικῶν τε λόγων θρασυγλωσσέας ᾠδούς,
ναβλιστοκτυπέας τε χοροῖς, κιθάρης τε μελουργούς,
ὀρχηθμῶν ἴδριάς τε καὶ ἐν θυμέλαις προφέροντας.
4 ἡνίκα δ' ἂν Κρονικοῦ σέλας ἀστέρος Ἄρεος αἴγλην
πορφυρέαις ἀκτῖσι καταντίπερ' αἰγλοβολήσῃ,
δισσά τ' ἐν ἀλλαγμοῖσι φανῇ σελαγίσματα τῶνδε
ὧν ὁρίων, τεύχει θρηνήτορας ἄνδρας ἀσέμνους,
κεδροχαρεῖς, σορόεργα τέχνης κανονίσματ' ἔχοντας,
νεκροτάφους, κλαυστῆρας ἀποφθιμένων, νεκρονώμας.
5 ἢν Πυρόεις δύνῃ Φαίνοντι συνὼν ἐπίκεντρος,
Ἑρμείας δ' ἰσόμοιρος ἐπ' ἀμφοτέροισι φαανθῇ,
εἰν ὁρίοις καὶ κέντρῳ ἐπὴν ἴσχωσι Σελήνην,
ἀνδροφόνους δρῶσιν, ληίστορας, ἐμπεδολώβας,
κέρδεος ἐχθροτάτου θηρήτορας, οἳ βασανηδὸν
στρεβλὰ κολαζόμενοι σκολοπηίδα μοῖραν ὁρῶσιν
πικροτάτοις κέντροισι προσαρτηθέντες ἐν ἥλοις,
οἰωνῶν κακὰ δεῖπνα, κυνῶν θ' ἑλκύσματα δεινά.
6 Ζῆνα δ' ὅτ' ἂν φαέθοντα βάλῃ λαμπραυγέτις ἀκτὶς
Ἑρμείου, μίγδην τε διαλλάξωσιν ὁρισμούς,
ῥητορικῆς φαίνουσι τέχνης σοφίης τε κρατίστους
ζηλωτὰς σκολιῶν τε λόγων, νεότητά τε λαμπρὴν
* * * * * *

γραμματικήν τ' ἄσκησιν ἐνὶ στέρνοισιν ἔχοντας.
7 στίλβων δ' Ἑρμάωνος ὅτ' ἂν Κυλληνίου ἀστὴρ
φωσφόρον ἀκτίνεσσι βάλῃ Κυθερηίδος αἴγλης,
τάς τ' αὐγὰς ἐπέχοντες ἐν οὐρανῷ ἀστερόεντι
δωδεκατημορίων σχῶσιν βάσιν εἴλικα, θνητοὺς
γαιομέτρας δείκνυσι μαθηματικούς τε φανεῖσθαι,
ἀστρολόγους, μαγικούς τε θύτας, ἰδὲ μάντιας ἐσθλούς,
οἰωνοσκοπικούς τε, σαφεῖς θ' ὑδρομάντιας ἔρξεν,
οἷς λεκανοσκοπίη πιστεύεται ἢ νεκυϊσμός.
8 Κυπρογενὴς δ' ἀκτῖνας ἐς ἠέρα πυρσοβολοῦσα
ἄμμιγα φωτὶ Κρόνου τεύχει μεροπήια ἔργα
δοῦλα θεῶν ἱερῶν τε νεωκόρα λυσσομανοῦντα,
νοῦν τε σεληνάζοντα προφητάζοντά τε θνητοῖς.
9 Ἠέλιον δ' ἀκτῖσιν Ἄρης πυριλαμπέσι βάλλων,
Μήνης ὁρμώσης μίγα Κύπριδι κοινὰ σὺν αὐτοῖς,
θηλυτέρους, γονίμων μηδέων ἀπαμήτορας ἄνδρας
γαλλομανεῖς τ' ἔσσεσθαι ἀγυρτῆράς τε προφαίνει,
καὶ πολυπλαγκτοσύνης ἐπιβήτορας οἰκτροκελεύθους
δυστυχέας, καμάτου τὲ κακοῦ διαδέκτορας αἰεί.
10 ἢν δὲ Σεληναίην ἑλικάστερον αἰθροβολήσῃ
ἀκτῖσι χρυσέῃσι φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη,
ἢ κοινῶς ἐπὶ ταὐτὸ πόλου διὰ κύκλα περῶσιν
δωδεκατημορίοισι, προφήτορας ἱερολάμπρους
ἀνέρας ἐμφαίνουσι, καὶ ἐν τελετῇσιν ἀρίστους
μυστιπόλους ῥεκτῆρας ἰδ' ὀργιόωντας ἔσεσθαι.
11 Ἄρης δ' Ἑρμείαν διὰ λαμπάδος ἀντία βάλλων,
ἢ δρόμον εἰς ἰσόμοιρον ἰὼν μετὰ τοῦδε σελασμοῦ,
σωματοφρουρητῆρας ἰδ' ἔμπαλι σωματοφόρβους,
πλαστογράφους τεύχει τε καὶ ἐν ψευστοῖς προφέροντας,
καὶ θεολωβήτας, κακοεργέας, ἀφθιτομίσους

καὶ κατονειδιστῆρας ἐν ἀλλοτρίῃσι βλάβῃσιν,
ψέκτας ἀνθρώπων διαβλήτορας, οἷς τὸ τεχνασθὲν
εἰς ἀπάτην δολόεσσαν ἀληθείης πέλας ἥξει.
12 ἡνίκα δ' ἂν σὺν τοῖσι καὶ Οὐρανίδης Κρόνος ὀφθῇ
ζωιδίῳ, βαίνων τε κατ' αἰθέρα φαίνοπι ῥόμβῳ
ἢ κατὰ Τοξότεω βάλλῃ σελάγισμα μέλαθρον,
ἠὲ κατ' ἰχθυόεντα βορειοτάτην τε χορείην,
ἔνθα τε Παρθένος ἐστὶ περὶ Πλάστιγγα Λέων τε,
ἰχθυοθηρευτάς τε καὶ ἰξοβόλους δολοεργούς,
τοξελκεῖς τε τίθησι, καὶ ὀρνίθων τροφοποιούς,
θηροδιδασκαλίης τ' ἐπιβήτορας ἡμεροέσσης,
οἷς ἀγρίη γενεὴ τιθασῷ πρηῦνετ' ἀγωγῇ,
κτηνῶν δ' ἀγρονόμων σημάντορας ἐμβασικοίτους·
τούτων οὐκ ἀτυχὴς μὲν ἔφυ βίος, ἀλλ' ἐπίμοχθος.
13 αἰπυπλανὴς δὲ Κρόνος Μήνης ἀκτῖσι πελάζων
δωδεκατημορίοισιν ἐν ἀλλαγμοῖσιν ἑαυτῶν
ἀχθοφόρους ὑδρέας τε καθαρτῆράς τε κελεύθων
ἀμφοδικῶν, οἰκτρούς τ' ἀμαρησκαπτῆρας ἔσεσθαι
ἀγγέλλει, λουτρῶν τε καθαρτῆρας βαλανείων,
ἔν τε παραγχυσίῃσι μέλη μωλυτὰ καθέψει
καὶ πτηνοῖσιν ἄβρωτα καὶ ἀρνοφάγοισι λύκοισιν·
πρὸς δ' ἔτι φύσονται τούτοις καρποσπόροι ἄνδρες,
ληνῶν ἀντλητῆρες, ἐν ὕδατι γηράσκοντες,
ἀρδευταὶ φορβῆς, λαχανηφόροι, ἠδ' ἐπίμοχθοι
ὀνθολόγοι, γαίης τε μεταλλευταὶ καὶ ὑπουργοὶ
δυσπονίης, οἷς λᾶες ἀπ' οὔρεος ἀκροτομοῦνται,
χαλκὸς κασσίτερός τε κελαινόχροός τε σίδηρος,
πάντα θ' ἅτ' ἐκ γαίης μερόπων ἐπίνοια ματεύει.
14 ἢν δ' ἀκτὶς Κρονικὴ κορυφὴν ἐπ' Ἀρήιον ἔλθῃ,
φεγγοβολῶν ὀπτῆρα κακὸς κακόν, αἰγλάζοντες
ἔν θ' ὁρίοις ἰδίοισι δυωδεκατημορίοις τε

συμμίγδην ἐπιβῶσι τριγωνίζοντι σελασμῷ,
γαστροτόμους, νεκρῶν τε ταριχευτῆρας ἀπηνεῖς
ἔσσεσθαι φαίνουσι, κακεμπορίης τε ματευτάς,
καὶ μυσαροὺς σηπτοῖσι τεχνάσμασι σηπεύοντας
*   *   *   *   *   *
ἔνθα δυσοσμίη τε καὶ οἰκτρότατ' ἔργα τελεῖται.
15 Ἠέλιος δ' ἀκάμας ὅτ' ἂν ἀθρῇ τὸν πυρόεντα
ἀστέρ' Ἐνυαλίοιο, θοαῖς ἀκτῖσι βολαυγῶν,
ζωιδίων τετράγωνον ἀν' οὐρανόεσσαν ἀταρπὸν
ἀμφίκερω Ταύροιο καὶ αἰθοτόκοιο Λέοντος
Κριοῦ τ' εἰαρόεντος ἐπ' ὠδίνεσσι βροτείαις,
ἰσχυρῶν ἔργων τεύχει πονοπαίκτορας ἄνδρας,
ὀχλοχαρεῖς, φιλόμοχθα θεατρομανοῦντας, ἴχνεσσιν
αἰθροβάτας, πηκτοῖσι πεταυριστῆρας ἐν ἄκροις,
αἰθέρι καὶ γαίῃ μεμετρημένα ἔργα τελοῦντας,
μιμοβίους, χλεύης τ' ἐπιβήτορας, ὑβριγέλωτας,
ἐν ξείνῃ γήρως ἐπιβήτορας, ὀθνιοτύμβους,
ὄρνεα γῆς, πόλιος πάσης ἀπόλιστα γένεθλα,
μωρόφρονας, λιτούς, ἀσχήμονας, αἰσχρογέλωτας,
κρατοπαλεῖς, ἀχίτωνας, ἀεὶ κορυφῇσι φαλακρούς,
ὧν ὁ βίος χλεύῃ τέχνην ἀπεμάξαθ' ἑτοίμην.
16 ἢν δὲ σὺν Ἠελίῳ τε καὶ Ἄρεϊ καὶ Κύπρις ὀφθῇ,
σχοινοβάτας τεύχει, καλοβάμονας, ὑψόθεν εἰς γῆν
γειτονίῃ θανάτοιο καταρριπτοῦντας ἑαυτούς,
ὧν ὁ πόρος μόρος ἐστίν, ἐπὴν εἰς σφάλματα νεύσῃ.
17 τούτοις δ' ἄμμιγα πᾶσι Κρόνου συναλώμενος ἀστὴρ
τειχοδόμους τε τίθησι, καὶ εὐτόλμους κεραμουργοὺς
πηλαίης πλίνθου τε καὶ εὐτοίχων κανονισμῶν
θριγκῶν τ' εὐθυντῆρας, ἀεὶ καμάτοισι συνήθεις.
18 ἢν δ' ἰσόμοιρα κέλευθα Κυθηριὰς Ἄρεϊ βαίνῃ,

ἠὲ τρίγωνος ἐοῦσα κατ' ἔμβασιν ἢ τετράγωνος,
ἢ διαμετρήσῃ φάος ἄπλετον ἀστέρι κείνῳ,
ἄμφω δ' αὖτε τὸν αὐτὸν ἅμα θρώσκωσι τυχόντες
δωδεκατημορίων ἑλικὸν δρόμον αἰθροδόνητον,
τηνίκα τοὺς τεχθέντας ἀναγγέλλουσιν ἔσεσθαι
ζωροπότας οἴνου, μεθυχάρμονας, εἰλαπινουργούς,
δαιτυμόνας θιάσοισιν ἀεικώμους, ἀκολάστους,
ἤματα νύκτας ἄγοντας ὕπνῳ μετακοσμηθέντα·
πρὸς τούτοις δ' ἔτι πουλὺ κακώτερα βλαστήσουσιν,
πλαστοκόμαι, νομίμων λεχέων κλεπτῆρες ἄθεσμοι,
μοιχευταὶ μυρόεντες ἀεί, νεομορφοτύπωτοι,
μάστροπά τ' ἔργα τελοῦντες, ἀεὶ κακίῃσι γυναικῶν
σύμβουλοι, δόλιοι, κακομήστορες, αἰσχροδιδάκται,
ἴδμονες ὧν ἄλοχοι θαλάμους πωλοῦσι συνεύνων.

19 ὁππότε δ' ἂν τούτοισι Κρόνου βλαβεραυγέος ἀστὴρ
συννεύῃ κατὰ χῶρον ἀνοικείοισι κελεύθοις,
παμπαθέας, στομάτεσσιν ὀπυιομένους, γονοπώτας,
μήδεα μασθὸν ἔχοντας, ἀναστροφίῃ τ' ἐφυβρίστους
ἐκφαίνει φύσεσθαι, ἑταιροτρόφους τε γόητας,
πορνοσύνης ἀκρατοῦς σημάντορας, αἰσχεοκερδεῖς,
ἔχθιστον μυσαρὸν μεμαχλευμένον ἦτορ ἔχοντας,
παμψέκτους, ἀπόφωλα βίου μυσαρωπὰ γένεθλα.

20 φαινούσαις δ' ἀκτῖσιν ὅτ' ἂν Κρόνος εἰς Ἀφροδίτην
λαμπάζῃ, σελάεσσι φλογὸς βαρυβάμονος ὁλκῷ,
Ἄρης δ' αἰθαλόεις παρέῃ σὺν τοῖσι διωγμοῖς,
βυρσοτόμους τεύχει, δοροεργέας, ἔν τε καθέδραις
σκυτείῃ τέχνῃ μεμελημένα δαιδάλλοντας,
θηλυλάλους, ῥώπου τε γυναικῶν ἴδριας αἰεί,
τεκτοσύνης τ' ἄρχοντας, ἰδ' ἐν ναυπηγέσι τέχναις
καγκανέης ὕλης πελεκήτορας εὐξυλοεργούς,

λαοτόμους τε πέτρης σκληρώδεος, ἐγρεσιοίκους,
ἠδὲ λιθοψώκτῳ καμάτῳ βίον ἰθύνοντας.
21 τούτοις δ' Ἑρμάων ἐπὶ τέρμονας ἡνίκ' ἂν ἔλθῃ
οἰκείως, εὔσχημον ἔχων φάος Ἄρεος ἄστρῳ,
πρηκτῆρας δείκνυσι τελωνητάς τε βιαίους
φύσεσθαι, δεινούς τε χρεάρπαγας ἐργολάβους τε,
ἔνθεν ἐπήρειαί τε καὶ ἐκδύσιες τελέθουσιν,
ψευδοκατηγορίαι τε κατηγορίης τε τεχνασμοί.
22 μαρμαρυγὴν δ' ἀκτῖνος ὅτ' ἂν σελαηφόρος Ἑρμῆς
ἀμφὶ Σεληναίης σκολιὸν λαβύρινθον ὀρίνῃ,
ἠὲ πέλῃ κατὰ ταὐτὸν ἐπ' αὐταῖς λαμπάσι Μήνης
δωδεκατημορίων, ἀντώπια φέγγεα κόσμου,
ἀγραυλοὺς δείκνυσι κυνηγητῆρας ἔσεσθαι
ἄρκυσι καὶ σταλίκεσσιν ἐυσταθέεσσι μέλοντας,
αἰθροτόκου τε γονῆς ἐπιβήτορας ἰξευτῆρας,
ἐνδεέας τε τίθησι τροφῆς κάμνοντας ἐπ' ἔργοις·
ἢν δὲ καὶ οἰκείων ὁρίων ψαύσωσιν ἅμ' ἄμφω,
ὑλογράφους ἄνδρας, κηραγγέας, ὁλκαδοχρίστας,
ζωοτύπους, μακάρων ἀποπλάστορας, εἰκονομόρφους
θήσονται, μεθόδῳ τε λινοστολίης προφέροντας,
πευκῆέν τε λίπασμα συνασκοῦντας σὺν ἐλαίῳ,
μόχθον πισσήεντα πονήσοντας παλάμῃσιν.

G23 Ἀκτὶς δ' αἰγλήεσσα Σεληναίης Ἀφροδίτην
φωτὶ νέῳ βάλλουσα καὶ Ἄρεϊ μαρτυρέουσα,
ἀλλοτρίων θαλάμων φαίνει ληίστορας ἄνδρας
ἔσσεσθαι, μοιχευτὰ λέχη μελάθροισιν ἔχοντας·
θῆλυ δ' ἐὸν τὸ πεφυκὸς ἐν ἤματι τοῦδε σελασμοῦ
πάγκοινον κέρδος θηρήσεται ἀνδράσι μιχθέν,
ἔκ τε χαμαιτυπίης ἕξει βίον εὔπορον αἰεί.
24 Ἑρμείου δ' ἀκτῖνες ἐπὴν Κρόνου ἀκροβολῶσιν,
Ἄρεά τ' ἐγρεκύδοιμον ἐπὴν ἐφορῶσ' ἐπὶ τούτῳ,

ὃς δὲ Διωναίης Κύπριδος θοὸν ἀστέρα βάλλῃ,
τηνίκα δὴ μαχλάδας τεύχει παντοῖα μιγείσας,
καὶ πόρνας, τριβάδας τ' ἀνδρόστροφα ἔργα τελούσας.
25 ἢν δ' ἰσόμοιρα φανῇ Κυθερηιὰς Ἑρμάωνι,
ἄνδρεσσι ξείνοισι καὶ ἀλλοδαποῖσι μιγεῖσαι
δεσποτίδες μεγάλων τε βίων μελάθρων τε φανοῦνται.
26 τὸν συνετὸν κατιδὼν διὰ τετράδος ὄβριμος Ἄρης
οὐκ ἀγαθὸν τελέσει, βλαβερὸν δ' ἐπὶ πᾶσιν ὀρίνει,
σκυλμοὺς ὑπνοφανεῖς, φαντάσματά τ' ἠδ' ἐπαγωγάς·
καὶ διεγείρονται νεκύων θάμβησιν ἔχοντες.

H27 Αἰθαλόεις δ' ἀστὴρ Ἄρεως ἀκτῖσι Σελήνην
φεγγοβολῶν ἰσόμοιρα κατ' Οὐλύμποιο κέλευθα
ἀκροτάτοις κέντροισι, πρὸς ἐκθεσίην ἀτίθηνον
θηλυτέρων βρεφέων τε καὶ ἀρσενικῶν βίον ἕλκει·
οὐ μὴν εἰς θάνατόν γε πορεύσεται ἔκθεσις ἥδε,
ἀρνυμέναις δὲ γυναιξὶ τροφοῖς θ' ὑποβάλλετ' ὀθνείαις·
κἢν μὲν ἐπισκοπέῃ γενέθλην Κρόνος, εἰς ζυγὸν ἥξει
λατρείης πονόεντα· Διὸς δ' ἐπιδερκομένοιο,
ἦμαρ ἐλευθερίης ἕξει ποιητὸς ὀθνείων,
συληθεὶς γονέων, οὐ γνήσιος ἐν μεγάροισιν,
σὺν δὲ διωνυμίῃ τε καὶ ἐν διπολῃίδι φήμῃ
ζήσεται ἀλλοτρίων γονέων, οὐχ ὧνπερ ἔβλαστεν,
χρήμασι καὶ στοργαῖς καὶ παιδοσύνῃσιν ὀθνείων.
28 αὐτὰρ ἐπήν γε Κρόνος Μήνῃ ἰσόμοιρος ὑπάρχῃ,
ἢ διάμετρα φανῇ πλαγκτῷ κόσμοιο πορείῃ,
πάμπαν ἐς ἐκθεσίην βρεφέων γένος ἔσσυτ' ἐκείνων,
ὧν γένεσις πρὸς μητρὸς ἐλέγχεται ἀνδράσι δούλη,
ἐκ γενέτου δὲ πέφυκεν ἐλεύθερα δεσποσυνάων.
29 ἢν δὲ Κύπρις τούτοις προσμαρτυρέουσα γένηται,

ἥσσονες ἐκ πατέρων μητρὸς θαλέθουσι λοχείαις.
30 ἦμος δ' Ἑρμείας Ζηνὸς φαέεσσ' ἰσόμοιρον
ὁρμήσῃ, τῆμος μὲν ὁ φυόμενος θνητῶν
σεμνοτάτων γονέων ὀφθήσεται, οὗ πατρὶ μήτηρ
παρθένος εἰς θαλάμους ζευχθήσεται ἀνδρὸς ἄπειρος,
31 — — — — — —
ἔσσεται ἐν γενέθλῃσι φάος σπανάδελφον ἐσαθρῶν.
32 σχῆμα δ' Ἄρευς ἐπὶ τοῖσιν ὅτ' ἂν πυριμάρμαρος ἀστὴρ
Κύπριδι συννεύσῃ, ἔτι καὶ Κρόνου εἰσορόωντος,
ἢ μετὰ χηρείην μήτηρ πατρὶ τοῦδε συνήξει,
ἢ διὰ μοιχοσύνην δολοεργέα νυμφευθεῖσα.

I 33 Ἠέλιος δὲ Κρόνοιο καὶ Ἄρεος ἀστέρας ἀθρῶν
ἀκτινηβολίῃσι φαεσφόρου Οὐλύμποιο,
ναυσιβάτας φαίνει καὶ ἐν ὕδασι νήκτορας ἄνδρας
ἔσσεσθαι, σκαφέων τε κυβερνητῆρας ἀύπνους,
πρωτάρχας τε νεῶν, οἳ πολλάκι ναυφθορίῃσιν
χείματος ὀρνυμένου βίοτον λείψουσι δι' ἅλμης,
νηχόμενοι Μοίραις βαιὸν χρόνον ἐν πελάγεσσιν.

K 34 Παμφαίνων δ' ἀστὴρ ὁπότ' ἂν πολιοῖο Κρόνοιο
Ἠελίου σελάεσσιν ἀν' οὐρανὸν ᾖ ἰσόμοιρος,
τηνίκα φυομένων βρεφέων γεννήτορα πρῶτον
μητέρος εἰς Ἀίδην πέμψει νεκυοστόλος Αἶσα,
κτήματά τ' ἐξολέσει πατρώια καὶ πολὺν ὄλβον·
καὶ δὲ κασιγνήτων θανάτους ὁρόωσι προόντων,
πλοῦτον δ' ἐκ θανάτων πολλῶν μέγαν αὐξήσουσιν.
35 ἢν δὲ Σεληναίης ἀκτὶς ἰσόμοιρα πελάζῃ
φωτὶ Κρόνου, μάρτυς δ' ἐπὶ σήματι τῷδε γένηται
καὶ Πυρόεις, μήτηρ προτέρη πατρὸς ἵξετ' ἐς Ἄιδην,
ἠὲ μογοστοκίῃ δεδαϊγμένη, ἢ διὰ νούσου.

ἀμβλωσμοῦ θ', ἃ γυναιξὶ φύσις κρύφιμ' ἄλγε' ἔδωκεν.
36 Ζεὺς δ' ὅτ' ἂν Ἑρμείαν τε καὶ ἱμερτὴν Ἀφροδίτην
ἀκτῖσιν φαέθουσι βάλῃ λαμπραυγέσι κόσμου,
αὐτοκασιγνήτας ῥέξει κείνοισι βροτοῖσιν
νύμφας συγγενικάς τε, λοχεύονται δ' ἀπὸ τούτων
ἄνδρες παιδείης ἡγήτορες, ἔν τε καθέδραις
γραμματικαῖς δήμοιο βίον διαποιμαίνοντες.

L 37 Ἥλιος δ' ἀκάμας ὁπότ' ἂν Κύπριν Ἄρεϊ κοινῶς
ἀκτινηβολίῃσι πυριβλήτοισι καταθρῇ,
γνάπτορας εὐσήμων πέπλων, καὶ τεύκτοράς αὐτῶν
ἱστοπόνους ἔσσεσθαι, ἰδὲ σμητῆράς ἀρίστους
πρηκτῆράς τ' ἀγεληδὸν ἀλωομένους διὰ παντός.
38 Ἑρμάων δ' ὁπότ' ἂν Δία καὶ Κρόνον ἀγκυλομήτην
ἀκτῖσι στίλβουσι φλογὸς λαμπτῆρσι πελάζῃ,
νηοπόλους ἱερῆας, ἰδὲ ζακόρους θεοσέπτους,
γραμματέας, τεμενῶν τε προφήτορας ἄνδρας αὐτεῖ
μυστιπόλους, ἱερῶν τε προϊσταμένους στεφανηδὸν
ἔσσεσθαι σηκῶν τε νεωκορίῃσι μέλοντας.
39 ὁππότε δ' ἂν Κυθέρειαν ἐν ἀκτίνεσσι βολαυγῇ,
Ἀρεά τ' αὖ πυρόεντα βραδὺς Κρόνος, οἱ τότε φύντες
γειοπόνοι ζήσουσι φυτοσπορίας ἀγαπῶντες
ὀθνείης χώρης τε καὶ οἰκείης διὰ παντός·
λήψονται δὲ λέχη δίχα γράμματος, οὐχὶ νόμοισιν,
ἐκ μετεωροσύνης δὲ συναντήσαντες ὁμεύνοις.
40 Κύπριν δ' ἀφρογένειαν ἑλιξοπόρον τε Σελήνην
πυρσοβόλοις ἀκτῖσι βαλὼν τευχεσφόρος Ἄρης
μηχανικοὺς τεύχει τε καὶ ὀργανοπήκτορας ἄνδρας,

τεκτοσύνης τ' ἄρχοντας, ἰδ' αὐτοδίδακτα τέχνῃσιν
θαύματα δαιδάλλοντας, ἐν ἀλκήεντί τε θυμῷ
ἐργοπόνους παλάμῃσι καὶ ἁδροτάτους καὶ ἀρίστους
ἀχθοφόρους, καμάτων τε πόνους εἰς τέρψιν ἄγοντας.

41 *τούτοις δ' Ἑρμείας φαύλοις ἐν σχήμασιν ὀφθεὶς*
μυθολόγους τεύχει τε καὶ αἰσχεορήμονας ἄνδρας,
μωρολόγους, χλεύης θ' ἡγήτορας, ὑβριγέλωτας,
ἔν τ' ἀρεταλογίῃ μυθεύματα ποικίλ' ἔχοντας,
ψηφάων παίκτας τε καὶ ἐξ ὄχλοιο πορισμῶν
βομβηδὸν ζώοντας, ἀλήμονας ἧς χθονὸς αἰεί.

M42 *Ἦν δὲ Κύπρις Μήνη τε σὺν Ἠελίῳ τε καὶ Ἑρμῇ*
μάρτυρες ἀλλήλων μέσον οὐρανὸν ἀμφιπολῶσιν,
ἠδ' ἐν ζωιδίοισι διμορφώτοισι πέλωνται,
Ἰχθύσιν ἢ Διδύμοισι συνωρίζουσι κατ' αἴθρην,
Τοξότεω κατὰ κύκλον ἢ ἐς σταχυηφόρον ἁγνὴν
Παρθενικήν, τῆμος διδυμάτοκα φύσεται ἀνδρῶν
σώματα καὶ τριδύμων παίδων θαυμαστὰ γένεθλα·
κὴν μὲν Ζηνὶ Κύπρις κατὰ φῶς ἰσόμοιρον ἐνεχθῇ,
ἄρσενες ἔσσονται δισσοὶ γένει, ἄμμιγα δ' αὐτοῖς
κούρη ἀπ' ὠδίνων τεχθήσεται ἐσχατόωσα·
Οὐρανίδου δὲ Κρόνοιο θεωροσύνην ἐπέχοντος,
θηλυγενὴς διδύμων ἔσται τόκος ἄρσενος ἐκτός·
ἐν κακοδαιμοσύνῃ δ' Ἄρεος κατεναντία Μήνης
μαρμαρυγὰς φαίνοντος, ὁ τικτόμενος τότε θνητῶν
σῶμα περισσομελὴς τεχθήσεται, ἔκμετρα γυῖα
πὰρ φύσιν ἡμερίην δεικνὺς μερόπεσσιν ἀθρῆσαι.

N43 *Ὁππότε δ' εἶν ἀγαθοῖσι τόποις στείχωσι κατ' αἴθρην*
Ἄρης πυρσοτόκος θ' εἰλιξόπορός τε Σελήνη,

τεύχουσιν σοβαροὺς πολυίστορας ἄνδρας ὑπουργούς,
ἡγεμόνων φιλίῃσι γεγηθότας, ἀμφὶ δὲ μισθῷ
πουλυπλανεῖς ξενίῃσιν ἀρήια λήματ' ἔχοντας,
καὶ πάσης στρατιῆς ἐπιβήτορας ἐν προκοπῇσιν.

44 ἣν δὲ Κρόνου βλαβεραυγὲς ἐς Ἄρεα φέγγος ἀθρήσῃ,
δισσὰ δ' ἐναντιόωντα φανῇ σελαγίσματα τῶνδε,
τῆμος ὅσοις γενεὴ μεροπήιος ἄρχεται ἀνδρῶν,
ἐν κακοδαιμοσύνῃ καματώδεϊ πᾶσα βιώσει,
νουσομελεῖς τεύχουσα βροτούς, ὀδύνῃσι συνήθεις,
κινδύνων βλαβερῶν τε δυσεκφεύκτων τε παρέδρους.

45 Μήνη δ' ἀμφίκερως σκολιόδρομος ἡνίκ' ἂν ὀφθῇ
Ἄρεος εἰς τετράγωνα πόλου λοξεύματα βᾶσα,
ἢν δ' ἐπὶ δυομένῳ κατὰ γῆς ἀπὸ τέρμονος αἴθρης
Στίλβων ἀμφ' αὐτοῖς ἢ καὶ διάμετρος ὁραθῇ
ζῳιδίῳ κόσμοιο, κακοὺς ληίστορας ἄνδρας
ἐκφύσει, θυρέτρων ἐπανοίκτορας ὀθνειάων,
κλεπτῆρας φαύλους, νυκτοπλανέας τε λαθραίους·
οὗτοι φωρηθέντες ἐν ἀλλοτρίοισι μελάθροις
εἰς συνοχὰς ἥξουσι σιδηρήεντά τε δεσμά,
εἱρκτὰς δ' οἰκήσουσι φυλασσόμενοι ἁλυσηδόν,
ἔν τε βιαιοτάτῳ θανάτῳ βίον ἐκλείψουσιν,
ἢ φονίοις ξίφεσιν δεδαϊγμένοι ἢ πελέκεσσιν,
ἢ βρόχον ἀλγινόεντα δι' αὐχένος ἐκδήσαντες
πνεῦμα λυγρὸν λείψουσι πικρῆς Μοίρης ὑπ' ἀνάγκῃ.

O 46 [Κύπρις δ' ἀφρογένεια βροτῶν ὡροσκόπα φέγγη
δερκομένη, θήσει μὲν ἐν εἰλαπίναις φιλομούσους,
ἡδυπότας, θιάσων κωμάστορας, ἔκ τε γυναικῶν
ὀθνείων στοργῇσι κεκασμένα φίλτρα φέροντας,
μοιχείας τ' ἀγαπῶντας, ἐν αἷς ὕβρις, οὐ κύπρις ἄρχει.

47 Ζεὺς δ' ὁπότ' ἂν φαέθων ὡροσκόπου ὄμμα τιταίνῃ,
εὐμόρφους τε τίθησι καὶ εὐτυχέας καὶ ἐπόλβους,
ἔν τ' ἀρχαῖς πλειστῇσι πάτρης τὰ βέβαια φρονοῦντας.
48 τούτῳ δ' εὖτ' ἂν Ἄρης μίγδην ἰκέλῃσι πορείαις
σχηματίσῃ κατὰ κόσμον, ἰχνοβλαβέας, φθινοκώλους,
νευρονόσους, ποδαγρούς, ἀχθήμονας ἄνδρας αὐτεῖ
ἔσσεσθαι, κατὰ μικρὰ νεκρούμενα δάκτυλ' ἔχοντας.
49 θηλυγενεῖς δὲ γυναῖκες, ἐπὴν Κρόνος ὡρονομήσῃ,
φύσονται λαμπραί, βαθυχρήμονες, ὀλβομέλαθροι,
ἀξιοπιστοσύνῃ μεμελημέναι, ἀλλὰ πρὸς ἄνδρας
παγκοίνως ζήσουσιν ἐπίψογα, νύκτας ἄγουσαι
ἀλλοτρίοις θαλάμοις, κέρδει βίον ἰθύνουσαι.]

P 50 Ἥλιος δ' ἀκάμας, πυρόεν σέλας, ἡνίκ' ἂν ἔλθῃ
ἀρσενικοῖς ζώοισι κατ' αἰθέρος ἠερόπλαγκτον
ζωφορίην, θήλεια δ' ἔχῃ νεολαμπέα Μήνην,
τῆμος ὅσοι φύσονται, ἐν ἀνθρώποισι κράτιστοι
ἄνδρες, ἀριστοπονῆες, ἐλεύθερα λήματ' ἔχοντες,
εὔσημοι γενεήν, ἀγαθοὶ φύσιν, ἀξιόμορφοι,
δοξοφόροι, πάτρης κηδέστορες ἰθυδίκαιοι.
51 ἢν δέ τ' ἐναλλάξωσι, Σεληναίη μὲν ἐπ' ἄρσεν,
Ἥλιος δ' ἐπὶ θῆλυ πολυζώοισιν ἐν ἄστροις,
νωχελέες τε πέλουσι, καὶ ἄπρηκτοι καὶ ἄτολμοι,
πηρώσει ψυχῆς νενεφωμένα βουλεύοντες.
52 αὐτὰρ ἐπὴν εἰς θῆλυ καταντήσωσιν ἰόντες
ἀμφότεροι, Μήνης τετελεσμένα τερμοδρομούσης,
πουλυπλανεῖς, ξενίης ἐπιβήτορας ἄνδρας ἔσεσθαι
αὐδῶσιν, χαίροντας ἀεὶ μεταβλήμασι χώρης,
καὶ πόλιος σπουδαῖα πρὸς ὀθνείους φορέοντας
ἤθεα, καὶ τιμῇ μεμετρημένα πράγματ' ἔχοντας,

εἰς ἰδίην δὲ πάτρην ψογερὸν βίον ἰθύνοντας,
οἰκείων ἔργων ἐπιλήσμονας, οὐχὶ θυραίων.
53 ὁππότε δ' ἀρσενικοῖς δισσοὶ μέγα φεγγοβολῶσιν
ζωιδίοις κατὰ χῶρον ἀνάστερον, οἵ τότ' ἔσονται
τολμηροί, θρασύθυμα μεμηνότες, ἐχθροὶ ἑταίρων,
πιστοτάτης φιλίης λυμάντορες, ἀκριτόβουλοι,
οὐ μίαν εἰς ἀτραπὸν βιότου δρόμον ἐκνεύοντες,
ἄλλοτε δ' ἀλλοίην ζωὴν εὔτρεπτον ἔχοντες,
πρήξιας ἀλλάσσοντες ἀεὶ μεθόδους τε πορισμῶν,
ἐκ δ' ἐνύδρων μόχθων τε καὶ ἐκ παράλοιο διαίτης
δώματα ποιμαίνουσι καὶ ἐκ λιμένων τελέοντες,
δημοσίων τελέων ἐμπείραμον ἦθος ἔχοντες.
54 Μήνης δ' Ἠελίῳ σύνοδον κατὰ κόσμον ἐχούσης
ζωιδίῳ δύνοντι, βροτῶν γένος ἔσσετ' ἀμυδρόν,
ἢ καὶ λυσσαλέῃ μανίῃ δεδαμασμένον αἰεί,
φαρμακτόν, νοσόθυμον, ἀεὶ θανάτοιο πάρεδρον·
πᾶσα βροτῶν ψυχὴ γάρ, ἐπὴν τάγε κοινὰ βίοιο
μὴ φρονέῃ κατὰ θυμὸν ἀναισθήτῳ τε παλαίῃ
δυσκρασίῃ, προτέθνηκε, καὶ ἢν φάος ὄμμασι λεύσσῃ·
ψυχὴ γὰρ μερόπων ἀμαθὴς νεκύεσσιν ὁμοίη.
55 ἢν δὲ Σεληναίη κατέχῃ πάμμηνα κέλευθα
σύνδεσμόν τε Κρόνοιο, σεληνιόωντα φανείη
φῦλα βροτῶν τάδε πάμπαν, ἴδ' εἰδώλοισιν ὅμοια,
καὶ κραδίῃ θεόληπτα, καὶ ἀκρατέοντι λογισμῷ
ἔνσοφα, πάντα δ' ἄβουλα κατ' ἀνθρώπους προλέγοντα
φοιβητοῖς μύθοισιν ἀποφθεγκτήρια κρυπτὰ
ἐσσομένων ἔργων τε βίου ζωῆς τε κελεύθων.
56 ἢν δὲ καὶ αἰθαλόεις ἀστὴρ σὺν τοῖσι φανείη
Ἄρεος ἐν κύκλοισι θοοῦ δινήματι κόσμου,
φάσμασι δαιμονίοισι συναντήσουσιν ἐκεῖνοι,

ψυχῇ δερκόμενοι νεκροειδῆ, νερτερόμορφα,
ἔν τε καταγγελίῃσι θεῶν μηνύμασί τ' αἰεὶ
ὀξύφοβοι λυπρὸν βιότου τέλος ἀθρήσουσιν,
εἰδώλων στονόεντα τύπον διὰ παντὸς ὁρῶντες,
ὧν πλάστειρα θέα πικροῦ θαμβήματος ἄρχει.

---

57 Ἄρει δυομένῳ μέσον οὐρανὸν ἢν Κρόνος ἔλθῃ,
561 ἔσται μισέλλην γενέθλῃ, τιμήν τε θεοῖσιν
οὐχὶ νέμων, ἄνομός τε φρεσίν, πλήθοντι λογισμῷ
ἀλλόφρων, δύσμικτος, ἀμετροεπής, ἀτράπεζος,
αὐτόνομος, κακόθυμος, ἀθεσμοφάγος, δολοεργός,
ὀθνείων κτεάνων ἐπιθύμιος, ὃν διὰ παντὸς
δῆμοι μισήσουσι δι' ἀφροσύνην ἀλόγιστον.
58 568 Μήνης ἐρχομένης μέσον οὐρανὸν ἐν γενέθλῃσιν,
567 Ἑρμείας δύνων τε καὶ ὡρονομῶν Κρόνος ἄνδρας
εὐξοάνους παλάμῃσιν ἀγαλμοτυπεῖς, θεοπλάστας,
χαλκοτύποις τέχνῃσι κολοσσοπόνους παναρίστους
* * * * * *

59 Ζεὺς δ' ὑψοῦ φοράδην νέον ἀστέρα φεγγοβολήσας,
ὧρην Ἡελίου βιοτοσκόπου αὐγάζοντος,
ἐκφαίνει γενεῆς βασιληίδος ἄνδρας ἔσεσθαι
κοινωνοὺς μετόχους τε, καὶ ἐκ σοφίης κλέος ἕξειν,
ῥητορικοῖς τε λόγοισι μέγ' εὐτυχίης μετέχοντας
ὄλβον καὶ βιοτὴν εὐδαίμονα καρπώσεσθαι.
60 Ἑρμῆς δ' εἰς ὥρην μεροποσπόρον ἡνίκ' ἂν ἔλθῃ,
δυνούσης Μήνης ὑπὸ λοίσθια τέρματα γαίης,
ἀνέρες ἔσσονται βαθυχρήμονες, ἔν τε τραπέζαις
πιστόφρονες πόλιος ταμιεύτορες, ἔν τε τοκισμοῖς
καὶ χρείαις ζήσουσι βίον πολὺν ὀλβονομοῦντες.
61 ἢν δὲ Κύπρις κατὰ γῆς ἕλκῃ δρόμον ἀστερόεντα,
καὶ Κρόνος οὐρανίην ἀτραπὸν μεσοδερκέα βαίνῃ,

στείρας τοι δείξει καὶ ἀτέκμονας ἀνδράσι νύμφας
ἀσπορίῃ τε τόκοιο λέχη λιπόπαιδα φερούσας.
62 Ζηνὸς δ' αἰθροπλανὴς ἐπὶ τούτοις μάρτυρος ἀστὴρ
δερχθείς, ἀλλοτρίων τέκνων ὑπόβλητα γένεθλα
ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξὶν ὑπὸ στοργῇσι θυραίους
* * * * * *
63 ἢν δ' ἰσόμοιρος Ἄρης κατὰ σήματα τοιάδε λάμψῃ,
φύσονται μάχλοι, διδυμόστροφοι, ἀρσενομίκται,
μεμφόμενοι φύσεως ὀρθὴν ὁδόν, ἔν τε πόλεσσιν
ἀλλοτρίαις ζήσουσιν ἀλώμενοι αἰσχεόφημοι.
64 ὁππότε δ' ἂν γενέθλην ἐφέπῃ Κρόνος ὡρονομεύων,
ἐν κακοδαιμοσύνῃ δὲ Σεληναίης φάος ὀφθῇ,
Ἠελίου δ' ἀκτῖνες ἀποκλίνωσιν Ὀλύμπου,
ἐκθεσίην ἕξουσι, τραφήσονται δ' ὑπ' ὀθνείων.

R 65 Ἡνίκα δ' ἂν Κυθέρη ἐσαθρῇ τεκνοσπόρον ὥρην
φυομένων, συνέῃ δὲ Κρόνος τ' Ἄρης τε σὺν αὐτῷ
φέγγει λαμπομένῳ κακοεργέι, τῆμος ἔσονται
ἐξ ἀπελευθερίης βασιληίδος ἡμισύδουλοι.
66 ἢν δ' ἰσόμοιρα Κρόνοιο σελάσματα Κύπριδος ὀφθῇ,
πανδούλους τε τίθησιν ὁμόζυγα λατρεύοντας,
οἰκέτιδος γενεῆς τε πεφυκότας ἐκ γενετήρων·
οὗτοι δεσποσύνων τε πικρὰς ἕξουσιν ἀνάγκας,
ἐξ ἑτέρων τε δόμων ἑτέροις πάλι δουλεύσουσιν,
ἑπτάκι κυρείαις καὶ πεντάκι καινισθέντες,
εἰς γῆρας δ' ἥξουσιν ἀνασσόμενοι διὰ παντός.
67 Ἠελίου δ' ἀκτῖνες ἀνοικείως ἐπὶ τούσδε
νεύουσαι δεσμούς τε κατηγορίας τε φοροῦσιν
ἀνδράσιν οἰκονόμοισι, καὶ ἔμπαλιν ἔκλυσιν ἄτης,

κινδύνων κρυερῶν τε καὶ ἀλγεινῶν εἱρκτάων.
68 *ταὐτὸ πάθος κείνοισι καὶ ἄρξεται, ἣν ἀπολήγῃ*
— — — — — —

S 69 *Ἀντιμεσουρανέων δ' ὁπότ' ἂν Κρόνος Ἄρει λάμψῃ,*
θηροβόρου θανάτου φωσὶν κλωθῶα βαρεῖαν
* * * * * *
ὧν σάρκας δαΐσονται ὀρέστεροι ἠὲ λέοντες,
ἢ σύες ἀργιόδοντες, ἢ αἱματοπώτιδες ἄρκτοι·
σχήμασι δ' ἐν τούτοις ὁ γεγὼς καὶ πτώσιας οἴκων
ταρβείτω, καὶ σφάλματ' ἀφ' ὑψηλοῖο μελάθρου.

Πάντα γὰρ ἀνθρώποισι πέλει κατὰ Μοῖραν ἄφυκτον·
ὡς μὲν ζωιδίων κύκλιος πόρος αἰθέρα τέμνει,
μιγνυμένων στοιχηδὸν ἀφισταμένων τ' εἰδώλων,
οὕτω καὶ μερόπων γενεὴ καματηδὸν ἀλᾶται,
ἢ βίον ἢ θάνατον διζημένη οὐρανόπλαγκτον.
Ταῦτά τοι οὐρανίων ἄστρων στοιχεῖα τέτυκται,
οἷς ὁ πάλαι καὶ ὁ νῦν καὶ ἐπὼν χρόνος ἐκμεμέτρηται
ἐκμέτροις αἰῶσι, καὶ εἰς αἰῶνας ὀπηδεῖ.

ΒΙΒΛΙΟΝ Α. [Ε.]

Χαίροις, ὦ Πτολεμαῖε, λαχὼν βασιληΐδα τιμὴν
γαίης ἡμετέρης, κοσμοτρόφου Αἰγύπτοιο·
ἄξιά σοι τάδε δῶρα φέρω βασιληΐδος ἀρχῆς,
[ἄστρων οὐρανίων τε φάσεις ἀπλανῶν τε πλάνων τε,
ὅσσα βροτοῖς τελέουσιν ἐπιβλέψαντες ἐν ἀρχαῖς,

σπειρομένοις καὶ τικτομένοις δειλοῖσι βροτοῖσιν,
Μοιρῶν ἀρρήκτοισι μίτοις θεσμοῖσί τ' Ἀνάγκης,]
νύκτας ἄυπνος ἐὼν καὶ ἐν ἤμασι πολλὰ μογήσας,
[ὅππως σοι βίβλους, ἅσπερ κάμον, ἅσπερ ἔτευξα,
τάς σοι ἐγὼ πέμψω καμάτων σφετέρων μέγ' ὄνειαρ,]
ὄφρα κεν, ὅσσαπερ αὐτὸς ἐπιτροχάδην Πετόσιρις
εἴρηκεν, τάδε πάντα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω
ῥυθμοῖς ἡρωικοῖσι καὶ ἑξαμέτροις ἐπέεσσιν,
ὄφρα μάθῃς, ὅτι πάντα δαήμονες ἀνέρες εἰμέν,
οἳ λάχομεν ναίειν ἱερὸν πέδον Αἰγύπτοιο.

---

1 † Ἠέλιον, Μήνην, Κρόνον, Ἄρεα, Ἑρμέα, Ζῆνα,
† Κύπριδά τ' εὐπλόκαμον καλὴ λέγε Καλλιόπεια.

A 2 Ἦν Κρόνος Ἠέλιός τ' ἄμφω κατίδωσι Κυθήρην,
δυσγαμίην παρέχουσι καὶ ἀστασίην ἐπὶ λέκτροις,
καὶ δούλαις μίσγουσιν, ἑταιρίσι δ' ἤθεα φαύλαις
αἰσχίστως διδόασι κακῆς ἕνεκεν κυθερείης.
Ἄρης καὶ Παφίη κέντρων ὅτ' ἂν ὦσιν ἄνακτες·
μοιχοὺς ἁρπακτῆρας ἀεὶ ῥέξουσι γυναικῶν.
Ἑρμείας δ' ἢν τοῖσιν ἰσόρροπος ἀντήσειεν,
τέρπονται παίδων χαλεπῇ ἐπὶ κύπριδι κεῖνοι.

A 3 Ἥλιος κέντροισι παρὼν κερόεσσά τε Μήνη,
ὃς μὲν ἐν ἀρσενικοῖσι παρών, Μήνη δέ τ' ἐναλλάξ,
γεννῶσιν βασιλῆας ὑπερθύμους τε δυνάστας.
ἀμφότεροι φωστῆρες ἐν ἀρσενικοῖσιν ἐόντες
θηλυτέρης Κύπριδός τε καὶ ὡρονόμοιο κατιθύ,
ἀρσενικοῖς ἔργοισιν ἀναγκάζουσι γυναῖκας

τέρπεσθαι, μέγα θαῦμα· γυναιμανέες γὰρ ἐοῦσαι
ἀργαλέως γαμέουσιν ἐς ἀργαλέην φιλότητα.

C4 Κριὸν ἐποπτεύων Κρονίδης ἐπίκεντρος ὑπάρχων,
ἢ καὶ σκόρπειον κυανόχροον οἶκον Ἄρηος,
ἐσθλὸς ἔφυ, ῥέζει δὲ καὶ ἀνέρας ἡγεμονῆας.

E5 Ἐσθλὸς ἔφυ Κρονίδης, ῥέζει δὲ καὶ ἡγεμονῆας,
ἄρχοντάς τ' ἰδίης πάντοτε πραγματίης.

---

6 † Ἑρμείας καὶ Θοῦρος ἐπὴν τετράγωνοι ἔωσιν,
† πολλάκι κινδύνους περὶ σώματος εὑρίσκουσιν·
† ἢν δ' ἄρα καὶ δύνωσι, κακίονες οἷδε, μάλιστα
† Ζηνὸς ἄτερ, μόρον αἰνὸν ὑπ' ἐμφαίνουσι δυναστῶν.

A7 Ἄρης καὶ Παφίη κοινὴν ὁδὸν ἰθύνοντες,
Μήνην εὖτ' ἂν ἴδωσι, λέχος τεύχουσ' ἀθέμιστον,
συγγενικὰς δ' αὐτοῖσιν ἐφαρμόζουσι γυναῖκας.
ἢν δὲ Κύπριν καλὴν πολιὸς Κρόνος ἀγκαλίσαιτο,
δυσγαμίην καὶ δυστοκίην ῥέζουσι γυναιξίν,
οὐδέ τι κουριδίους ἄνδρας κατέχουσ' ἄχρι γήρως,
οὐδὲ τέκνοις γλυκεροῖς ἐπὶ χείλεσι μαζὸν ἔθηκαν·
στειρώδεις γὰρ ἔασιν ἀχρήιά τ' ὠδίνουσιν.

A8 Ἀντίον Ἠελίοιο φάσιν λύσασα Σελήνη
μὴ Κρόνῳ ἀντήσειε· τίς ἂν τότε φῶς ἐσίδοιτο;
δύσμορος, ὃς κακὰ πολλὰ παθὼν Ἀιδόσδε κάτεισιν·
χροιὴν μὲν φορέουσιν ἀμετροβίων ἐλεφάντων,

ὄγκους δ' ἀμφὶ δέμας κακοελκέας ἀμφιβαλοῦνται,
δάκτυλα σηπόμενοι λιποσαρκέα νηλέι λύθρῳ·
ταῦτα δ' ἄτερ Ζηνός τε καὶ εὐπλοκάμου Κυθερείης
ἔσσεται, ὁππότ' ἐκεῖνοι ἀπόστροφοι ὦσι Σελήνης.

---

9 † Ἑρμῆς ὡρονομῶν Μήνης μέτα καὶ Κυθερείης,
† δύνοντος Κρονίδαο, θεῶν μυστήρια δρῶσιν·
† ἢ μούσης ἅπτονται ἐυρρύθμοιο λύρης τε,
† ἠὲ πάλην φιλέουσιν ἀμύμονα παγκράτιόν τε.

A 10 Ἑρμῆς καὶ Κυθέρεια σὺν ἀλλήλοισιν ἐόντες
ῥέζουσιν μούσης ἐπιίστορας εὔφρονας ἄνδρας,
ἥν πως καὶ κερόεσσαν ὁμοῦ Μήνην ἐσίδωνται,
Ἑρμῆς φωσφορέουσαν, ἀτὰρ λιποφεγγέα Κύπρις.

A 11 Ζεύς, Κρόνος, ἀμφότεροι κέντρων ὅτ' ἂν ὦσιν ἄνακτες,
ἀνθρώποις διδόασι τύχης πολυήρατα δῶρα,
καὶ μεγάλους ῥέζουσι, καὶ ἐς βασιληίδας αὐλὰς
πολλάκις ἤνεγκαν, τιμήν τε φέρουσι μεγίστην.
Ἑρμείας Φαέθων τε μεσουρανέοντες ἔθηκαν
ἄνδρα μέγα πλούτῳ γαυρούμενον εὐτεκνίῃ τε,
καὶ φιλίην παρέχουσι πρὸς ἀνέρας ἡγεμονῆας
καὶ δόξῃ μεγάλῃ γαυρούμενον, αἴ κεν ἴδηαι
εὐκέραον Μήνην συναφὴν τούτοις ἐπέχουσαν.

E 12 Πάντοτε μὲν κέντροισιν ἐπὼν κορυθαίολος Ἄρης
τὴν πρῆξιν παρέχων τοῖάπερ ἐκτελέει·

A 13 — — — — — —
ἤτοι λαξευτὰς ἢ τέκτονας ἢ λιθοεργούς.

Ἥλιος δ' ἢν τῷδε συνῇ, πυροεργέας ἄνδρας
ῥέξει χαλκοτύπους, ἢ φυσητὰς ὑέλοιο,
ἢ βαφέας μογερούς, ἢ κλιβανέας σκοτοεργούς·
οὗτοι γὰρ καὶ νυκτὸς ἀγρυπνητῆρες ἐόντες
νύκτα μὲν ἐργάζονται, ἐν ἤματι δ' ὑπνώουσιν.
πάντοτε νυκτερινοῖσι μεσουρανέων Κρόνος αἰνὸς
ῥέξει κηπουροὺς ἠδ' ἀργαλέους ὑδραγωγούς,
ῥέξει δ' ὑδροφόρους πολυπήμονας, οἵθ' ὑπὸ γαίης
κευθμῶνας δύνουσιν ἀεικέος εἵνεκα μισθοῦ,
ἢ πανύγροισι τόποισι παρήμενοι ἐργάζονται,
μήποτε τῶν ἴδιόν τι κτώμενοι ἐκ καμάτων γε.

E 14 *Ἑρμείας διάμετρον ἔχων Κρόνον ἠδὲ Σελήνην*
91 *ἐμμανέας τεύχει τ' ἠδὲ φρενοβλαβέας.*

A 15 *Ἑρμείας διάμετρον ἔχων Κρόνον ἠδὲ Σελήνην,*
90 *κεντρωθεὶς δ' αὐτοῖς κατ' ἐναντίον ὡρονόμοιο,*
94 *καὶ φρένας ἠλλοίωσε, παρέπλαγξεν δὲ νόημα·*
92 *εἰ δὲ ῥοπῆς μὴ μοῖρα τύχῃ, καθέτου δ' ἀποκλίνῃ,*
ἐσκότισεν μούνῳ κλεψίφρονι ῥεύματι κείνους·
95 *ἔσθ' ὅτε σωφρονέουσι, καὶ ἔσθ' ὅτε μαργαίνουσιν.*

---

16 † *Πάντας ἀπ' Ἡελίοιο φυγεῖν καλόν, ἀλλ' οὐκ Ἄρην·*
† *νικᾶται γὰρ Ἄρης ὑπὸ αὐγαῖς Ἡελίοιο.*

E 17 *Νικᾶται δ' Ἄρης αὐγῇσιν ὕπ' Ἡελίοιο,*
114 *καὶ προτέρην κακίην ἔσβεσεν Ἠέλιος.*

E 18 *Αἰδεῖται δ' Ἄρης καθορῶν φάος Ἡελίοιο,*
99 *οὐδ' ἔτι τὴν προτέρην ἔσχε κακοφροσύνην.*

D 19 Ζεὺς ῥέζει κρατέοντας ἐλαιορόοιο παλαίστρης,
Κύπρις πορφυρέοισιν ἐν εἵμασιν ἀρχιερῆας,
καὶ Κρόνος εὐδόξως ἀγορανόμον ἐστεφάνωσεν·
Ἄρης δ' εὐτόλμους στρατιῆς ἡγήτορας ἄνδρας,
Ἥλιος δ' ὕπατον, Μήνη δέ τοι ἀρχιδικαστήν,
Ἑρμῆς κοσμητῆρας ἑῆς ἐποίησε πόληος.

A 20 Αἰγόκερῳ Κύπρις τε καὶ Ὑδροχόῳ παρεοῦσα
σύν τε Κρόνῳ καὶ Ζηνὶ κακὴ κατὰ πάντα τέτυκται,
ἣν συναφὴν πρώτοιο λάβῃ πολιοῖο Κρόνοιο,
Ἄρεος εἰσβλέψαντος ὁμοῦ Μήνην Παφίην τε
σύν τε Κρόνῳ βλαβερῷ· δυστλήμονες ἀνέρες οὗτοι
μαινόμενοι βαίνουσιν ἑῆς ἐπὶ λέκτρα τεκούσης·
ἣν δ' ἀκτῖνα λάβωσι πυραυγέος Ἠελίοιο,
μητρυιαῖς μίσγοντ' ἢ παλλακίσιν γενετήρων,
οὕνεκα τὴν προτέρην κακίην σβέσεν Ἠελίου ἴς.

A 21 Μήνη θηλυτέροισιν ἐπεμβαίνουσα τόποισιν
ἀντίον Ἠελίοιο, καὶ ὡρονόμοιο τυχοῦσα,
ἀνέρα γεννήσει μόνον οὔνομα, πάντα δὲ θῆλυν,
πάντα γυναικὸς ἔχοντα καὶ αἴσχεα καὶ φιλότητα.
ἣν δὲ μεσουρανέῃ Φαίνων Ἄρης τε κραταιός,
καὶ στάχυν ἄρσενα δεινῷ ἀποτμήξειε σιδήρῳ.
ἣν δὲ Κύπρις διάμετρον ἔχοι Κρόνον ἠδὲ Σελήνην,
Ἄρης δ' ἢν τετράγωνον ἴδοι καλὴν Ἀφροδίτην,
Ἑρμείας δ' ἄρα κέντρον ἔχοι μέσον, ἠδὲ καὶ αὐτὸς
μαρτυρίην τούτῳ κρυερὸς Κρόνος ἀμφιβάλοιτο,
εὐνούχους στείρους, οὔτ' ἄρσενας οὔτε γυναῖκας,
ἄχνοας, αἰὲν ἐόντας ἀπειρήτους φιλότητος,
ἔσθ' ὅτε δ' ἑρμαφρόδιτον ὁμώνυμον ἀθανάτοισιν
[* * * * * *

E22 *Ἄρης δ' ἢν τετράγωνον ἴδοι καλὴν Ἀφροδίτην,*
μαρτυρίην τούτῳ καὶ Κρόνος ἀμφιβάλοι,
εὐνούχους στείρους ὁτὲ δ' ἑρμαφρόδιτον ἔτευξαν
δισσάς, ἀχρήστους εἰς ἓν ἔχοντα φύσεις.

A23 *Υἱὸς δ' υἱωνός τε Κρόνου Ζεὺς ἠδὲ καὶ Ἑρμῆς*
ἀμφότεροι βαίνοντες ὁμοῦ καὶ κέντρα λαβόντες,
τεύχουσιν ῥητῆρας ἢ ἐκ λόγου ἢ καλάμοιο
γραπτῆρας πινυτούς, ἢ καὶ πολυκερδέας ἄνδρας,
ἐμπορίην φιλέοντας, ἀεὶ πρηκτῆρας ἐόντας.

A24 *Μήνη φωσφορέουσα καὶ Ἄρεϊ συμβάλλουσα*
ἕκτον ἔχοντι τόπον, σίνος ἀνδράσιν αὐτίκα ῥέξει·
ἀμφὶ πόδας τέμνονται ὑπ' ἀνδροφόνοιο σιδήρου,
χωλοί, μουνόποδες, ξύλινον προσκείμενοι ἄρθρον,
λύπην αἰείμνηστον ἑὸν πόδα παπταίνοντες.

B25 *Ἄρες Ἄρες, κακοεργὲ καὶ ἀνδράσι καὶ μακάρεσσιν*
καὶ πόλεσιν καὶ νηυσὶ καὶ ἠέρι καὶ πελάγεσσιν
καὶ καρποῖς γαίης τε καὶ εὐρείθροις ποταμοῖσιν·
εἵνεκα σεῦ πόλιες μὲν ὑπαὶ πυρὸς ἐμπίμπρανται,
καὶ νῆες πελάγεσσιν ἐπιπλώουσαι ὄλοντο,
καὶ ποταμοὶ ξηροῖσιν ἀνύδατοι ἐν στομάτεσσιν,
δένδρεά τ' ὠλεσίκαρπα καὶ ἀνέρες αἰνογένεθλοι·
οὓς μὲν γὰρ μογερῶς πυρικαέας ὤλεσας ἄνδρας,
οὓς δὲ καὶ ὠμοβόροισιν ἕλωρ θήρεσσιν ἔδωκας,
ἄλλον δ' ἀκλειῶς μετέωρον ἀνεσταύρωσας,
οὗ τέτατ' ἀνδροφόνοις περὶ δούρασιν ἡλοπαγὴς χείρ·
νηλεές, οὐκ ἄρα σοί γε πατὴρ ἦν αἰγίοχος Ζεύς,
οὐδ' Ἥρη μήτηρ, ἀλλ' οὔρεα πικρά σ' ἔτικτεν,
* * * * * *

E 26 — — — — — —
καὶ Λύσσα στυγερὴ καὶ Χάος οὐλόμενον.

A 27 Εἰ δὲ Κρόνον λείψειε Σεληναίη κατὰ μοῖραν,
τεύχει ῥευματικοὺς ἠδ' ἀσθενέας κατὰ σάρκα,
τεύχει δ' ἀργαλέους ὑδρογάστορας, οἳ καὶ ἔπειτα
ὀστέα χαυνωθέντες ἀφ' ὕδατος οὐλομένοιο
ἔγκυον ὠδίνουσιν ἑὸν μόρον ἐντὸς ἔχοντες.
Ἄρεα δ' ἢν λείψασα Σεληναίη φορέοιτο,
ἀνέρας ἐκτήκει κρυφίμων ἄπο πολλάκι νούσων,
ἥπατος ἢ σπληνὸς τρυχουμένου ἠὲ νεφροῖο,
ἢ κραδίην παρέτριψε νοήμονα, μητέρα βουλῆς,
πνεύμονά θ' ἑλκήεντα, κακὴν νόσον ἀνθρώποισιν,
οἵπερ δὴ μογέοντες ἀποπτύουσιν ὄλεθρον
βηχὸς ἀνιάτοισιν ἐλαυνόμενοι στροφάλιγξιν,
λεπταλέοι θυμοῖσι καὶ ἀδρανέες μελέεσσιν
πίνοντες καὶ ἔδοντες, ἀειθανὲς ἦτορ ἔχοντες.

A 28 Ἄρης ἡμερινοῖσι μεσουρανέων τάδε ῥέξει·
πρῶτον μὲν γονέων βίον ὤλεσε, καὶ λέχος αὐτῶν
χωρίζει θανάτῳ κακῷ ἠὲ διχοστασίῃσιν·
αὐτοὺς δ' ἐν πολλοῖσιν ἐγύμνασε πήμασιν αἰεί,
θλίψεσιν οὐλομέναις τε καὶ ἀργαλέαις πενίῃσιν,
κινδύνοις, βλαβέεσσι, δανείσμασιν, ἐνδείῃσιν·
174 πολλάκι καὶ θανάτῳ στυγεροῦ θνήσκουσι σιδήρου
173 ἄστεγοι ἠδ' ἀγύναιοι ἄτεκνοί τ' ἐν νεότητι.

E 29 * * * * * *
159 ἀνέρας ἐκτήκει πολλάκις ἐκ κρυφίμων,
174 πολλάκι δ' ὠκυμόρους στυγερῷ διόλεσσε σιδήρῳ·
175 Ζεὺς δ' ἐσιδὼν τούτων ἐσθλὸν ἔθηκε τέλος.

C 30 Ἄρεα δ' ἢν κατέχῃ δεινὸν θεὸν αἰθέριος λίψ,
πολλῶν αἴτιός ἐστιν ἐν ἀνθρώποισιν ἀνιῶν·
λύπας καὶ θορύβους, ἐγκλήματα καὶ σίνος αἰνόν,
ἢ πάθος * * * *
ἢ πέλαγος πλώουσιν, ἑὴν πάτρην προλιπόντες.

A 31 · Ἑρμείας, Παφίη, πολιὸς Κρόνος ἢν μὲν ἔχωσιν
181 τὴν πρῆξιν, ῥέξουσιν ἀμύμονας ἰητῆρας,
184 ἤπια φάρμακ' ἔχοντας, ἀνώδυνα φαρμάσσοντας·
182 εἰ δὲ Ζεὺς ἐσίδοι, πολυόλβους εὐτυχέας τε,
πλούτῳ τιμήεντας, ἀγακλέας ἀνθρώποισιν.

A 32 Ὅσσαι δ' ἂν κεν ἔχωσιν ὑπὲκ συνόδοιο φυγοῦσαν
186 Μήνην, φωσφορέουσαν ἔτ' ἔμπεδον, ὀρνυμένην τε,
Ἄρεϊ συμβάλλουσαν ἀνηλέι καὶ Κρόνῳ αἰνῷ,
ἔμβρυα μὲν φθείρουσι μινυνθάδι' οἷσι χρόνοισιν,
μηδὲ βροτῶν μορφὴν ἐγγάστριον αὐξήσαντα,
190 σαρξὶ δὲ θηρείῃσι πανείκελα ῥυστήσασαι
ὠμοτόκοις ὠδῖσιν ἐς ἠελίου φέρον αὐγάς·
αὐταὶ δ' ἀμφὶ πόνοισιν ἀνηλέα κωκύουσαι
εἰς Ἄιδος κατίασιν ἀνοστήτοιο μέλαθρον·
εἰ δὲ Ζεὺς ἐσίδοι, ψυχὴν μάλα πολλὰ παθοῦσαν
195 ἐκσώσει θανάτοιο, κακῶν δ' οὐκ ἔσσετ' ἀρωγός.

B 33 Τίπτε μάτην, ἄνθρωπε, θυηπολέεις μακάρεσσιν;
τίπτε μάτην τρισέλικτος ἀν' οὐρανὸν ἤλυθε κνῖσα;
ἴσχεο· οὐ γὰρ ὄνειαρ ἐν ἀθανάτοιο θυηλαῖς.
οὐ γάρ τις δύναται γένεσιν μετατρεψέμεν ἀνδρῶν,
200 ἥθ' ἅμα νηπιάχοις συγγίγνεται ἀνθρώποισιν,
εὐθύ τε Μοιράων εἱλίσσεται ἀμφὶ μίτοισιν,

κλώσμασιν ἀρρήκτοισι σιδηρείοισί τ' ἀτράκτοις.
ῥέξε Κρόνῳ καὶ Ἄρηι καὶ Ἑρμῇ καὶ Κυθερείῃ
καὶ Διὶ καὶ Μήνῃ τε καὶ Ἠελίῳ βασιλῆι·
οὗτοι γὰρ κρατέουσι θεῶν, κρατέουσι καὶ ἀνδρῶν,
πόντου καὶ ποταμῶν πάντων ῥοθίων ἀνέμων τε,
καὶ γῆς καρποφόροιο καὶ ἠέρος ἀενάοιο.

Ε 34 Πλησιφαὴς Κρονίωνι συναντήσασα Σελήνη
εὐτυχέας ῥέξει καὶ μακαριστοτάτους·
εἰ δὲ λίποι Κρονίωνα φάει πλήθουσα Σελήνη,
οὐκέτι τὴν αὐτὴν ἐντὸς ἔχει δύναμιν·
ἀλλὰ κακῶν ῥεκτεῖρα πέλει λείπουσα πρὸς αὐτόν·
ἔκφρονας, αἰνομόρους ἢ νοσεροὺς τελέσει,
ἀμβλύτερόν τ' ἐτέλεσσεν ἔμεν βίον ἐν καμάτοισιν,
* * * * * *

Α 35 Ἄρης καὶ Φαέθων κατεναντίον ἀλλήλοισιν
218 ἄμφω κέντρον ἔχοντες | ἀνωμαλίην βιότοιο 216
216 ἀνθρώποις ἐπάγουσι, | καὶ ἐκ φιλίης ἐλάσουσιν, 217
217 καὶ προκοπῆς στερέουσιν, | ἐπεὶ Διὸς ἔπλετο πλοῦτος 218
219 καὶ δόξαι καὶ σωφροσύναι καὶ πίστιες ἐσθλαί,
ἐκ δ' Ἄρεος πενίη τε κακὴ θόρυβοί τε μάχαι τε,
ἐγκλήσεις μεγάλαι, περὶ σώματος ἔσθ' ὅτ' ἀγῶνες·
οὗτοι δ' εὔποροί εἰσιν, ἀπ' εὐπορίης δὲ πένονται·
ἢν δὲ μεσουρανέῃ Πυρόεις, τέλος αἰνὸν ἔχουσιν.
κέντρον ἔχων Φαέθων Μήνης μέτα καὶ Κυθερείης,
ἤν πως φωσφορέουσα Σελήνη τῷδε συνάπτοι,
ἄρχοντας μεγάλους, εὐδαίμονας, ἔμφρονας ἄνδρας,
ἐνδόξους, στροφίοισι καρήατα κοσμηθέντας,
πλούτῳ τιμήεντας, ἀγακλέας ἀνθρώποισιν.

A 36 Ἀμφότεροι δύνοντες ὁμοῦ Κρόνος ἠδὲ καὶ Ἄρης,
Μήνης Ἠελίου τε κατ αντίον ἑστηώτων,
ῥέζουσ' ἐμμανέας, πάσας φρένας ἐξολέσαντες·
οἴονται δ' ὁράαν νεκύων σκιοειδέα μορφήν,
οἱ δὲ καὶ εὐφρονέοντες ἀεικέα πήματ' ἔχοντες
πίπτουσιν συνόδοισι Σεληναίης ὑπὸ ῥιπῆς.
ἢν δὲ Κρόνου μέσση τε καὶ Ἄρεος ἢ Ἀφροδίτη,
καὶ Μήνην λεύσσωσι καὶ Ἑρμείαν τετράγωνον,
δρῶσιν φοιβητὰς ἢ μάντιας, οἵθ' ἱεροῖσιν
ἑζόμενοι ζώουσιν ὀνείρατα μυθίζοντες,
οἱ δὲ καὶ ἐν κατοχῇσι θεῶν πεπεδημένοι αἰεὶ
δεσμοῖσιν μὲν ἔδησαν ἑὸν δέμας ἀρρήκτοισιν,
* * * * * *
εἵματα μὲν ῥυπόωντα, τρίχες δ' οὐρῇσιν ὅμοιαι
ἵππων κηροπαγεῖς οὖλαι πληροῦσι κάρηνον·
οἱ δὲ καὶ ἀμφιτόμοισι σιδηρείοις πελέκεσσιν
ἔνθεα λυσσώοντες ἑὸν δέμας αἱμάσσουσιν.
πλησιφαὴς δ' Ἄρηι συναντήσασα Σελήνη,
Ζηνὸς ἄτερ Κύπριδός τε, κακὴ κατὰ πάντα τέτυκται·
βλάπτει μὲν βίοτον καὶ πλούσιον ἄνδρα πένητα
ῥηιδίως ἔρρεξε, μινυνθάδιόν τε χρόνοισιν
ἐξαπίνης ἀπόλεσσε βίῃ κακοεργέι Μοίρης.
Ἄρεος ἠδὲ Κρόνοιο μέσην δείμαινε Σελήνην,
οὕνεκεν ἀργαλέη πέλεται μογερῇσι τεκούσαις·
τρύχει γὰρ ταύτας κρυφίμων ἄπο· πολλάκι δ' αὐτοὺς
ὤλεσεν ἐν θανάτοισι βιαιοτάτοισι βαλοῦσα,
ἁψαμένους βρόχον αἰνόν, ἢ ἀραμένους ξίφος ὀξύ,
ἢ πυρὶ δαιομένους, ἢ ἐν ὕδασι πολλὰ παθόντας.
Ἄρεος ἠδὲ Κρόνοιο μέση Κύπρις οὐ καλοεργός,

οὕνεκεν ἀνθρώποισι κακὴ κατὰ λέκτρα τέτυκται·
μίσγει γὰρ δούλησιν ἑταιρίσιν, ἃς φιλέοντες
ζήλῳ ἐλαύνονται κακοεργέϊ· πολλάκι δ' οὗτοι
ἀνέρες ὀργιόωντες ἀποκτείνουσι γυναῖκας,
αἳ μόρον αἰνὸν ἔχουσι κακῆς διὰ φίλτρα κυθήρης.

A 37 Ζῴδιον ὡρονόμοιο λαχὼν Ζεὺς ἠδ' Ἀφροδίτη
Ἄρηος δύνοντος ἀνηλέος ἠδὲ Κρόνοιο,
* * * * * *

πλούσιοι ἐν πρώτοισι καὶ ἐν πυμάτοισι πένητες,
ἀλλ' οὐκ ἐκλείπουσι μάχας θορύβους τε δίκας τε,
εἰ μή πως Φαέθων πυμάτην περὶ μοῖραν ὁδεύσῃ.
εἰ δ' Ἄρης ὥρην κατέχοι Φαίνωντε σὺν αὐτῷ,
δύνῃ δ' αὖ Φαέθων κατεναντίον ἀμφοτέροισιν,
ἐν νεότητι πένητα καὶ ἐς τέλος εὔπορον ἄνδρα
ῥέξουσιν, βιότοιο δ' ἀνώμαλα ἔργα τελοῦσιν.
εἰ δὲ Κρόνῳ καὶ Ἄρηι συνῇ κερόεσσα Σελήνη,
μοίρης ἐντὸς ἐοῦσα, συνάπτῃ δ' αὐτίκα τοῖσδε,
ἐντὸς ἔχει κακίην Ἄρεός τ' ἠδὲ Κρόνου αἰνήν,
αἰνός τ' ἀνθρώπων ἔσεται βίος ἠδ' ἐλεεινός,
καὶ πενίη καὶ μοῖρα κακή· καὶ λάτρια ἔργα
πείσονται, βίοτόν τε ῥοπῇ λείψουσι πρόμοιροι.

F 38 Ἡνίκα δ' ἡ Κερόεσσα μέσον πόλον ἀμφιβεβῶσα
νυκτερινοῦ θέματος κατὰ μοῖραν ἰοῦσα φαανθῇ,
Ἠέλιος τ' ἐπίκεντρος ἐν ἀρσενικοῖσι τόποισιν,
γεννῶσιν βασιλῆα, θεὸν βροτὸν ἀνθρώποισιν.
Ἑρμείας δὲ μεσουρανέων, Τιτὰν δὲ σὺν αὐτῷ
αὐτή θ' ἡ Κερόεσσα καθ' ὡρονόμοιο τυχοῦσα

ἡμερινοῦ θέματος, βασιληΐδος ἐστὶ γενέθλη.
ταῦτα δέ τοι τελέουσιν, ἐπὴν ἐπίκεντροι ἔωσιν,
μηδένα τῶν ὀλοῶν κατεναντίον ἐχθρὸν ἔχοντες.

IV 39 Ἣν δ' ἐπὶ μαρτυρίην Ἄρεως ἐλθοῦσ' Ἀφροδίτη
ὄμμα βάλῃ πανταυγὲς ἐν ἡμερινῇσι λοχείαις,
ἐκ πυρὸς αὐχήσουσι τέχνας μέλανός τε σιδήρου,
ἄκμοσι ῥαιστοτύποις μεμελημένοι ἠδὲ καμίνῳ.

Ἑρμῆς δ' οἰκείοις ὁπότ' ἂν κατὰ κύκλα φαανθῇ,
μαρτυρίῃ δὲ Κρόνοιο κατ' αἰθέρα τῶδε πελάζῃ,
δὴ τότε ῥήτορας ἄνδρας ἰδ' ἐν σοφίῃσιν ἀρίστους
ἔσσεσθαι δείκνυσι καὶ ἀστρολόγους θεοφήμους.

εἰ δὲ Σεληναίης ἑλικώπιδος ἄστατος ἀστὴρ
Ἑρμείαν σύμφωνον ἔχοι κατὰ κόσμου ἀταρπόν,
καὶ μούνη Κυθέρεια συνῇ καλῷ Φαέθοντι,
ῥεκτῆρας χρυσοῖο καὶ Ἰνδογενοῦς ἐλέφαντος
ἐργοπόνους ῥέξει καὶ ζωγραφίης μεδέοντας,
εὐφυέας θριγκῶν τε καὶ εὐτυχέας κανονισμῶν
κοσμήτας, μάλα τοι πεπονημένα τεχνάζοντας.

Ζῆνα δ' ὅτ' ἂν φαέθοντα βάλῃ λαμπραυγέτις ἀκτὶς
Ἑρμείου, μίγδην τε διαλλάξωσιν ὁρισμούς,
ῥήτορας ἐμφαίνουσι βροτοὺς σοφίης τε κρατίστους
ζηλωτάς, τεύχει τε λόγων νεότητά τε λαμπρὴν
* * * * * *
γραμματικὴν ἄσκησιν ἐνὶ στέρνοισιν ἔχοντας.

286—289=IV, 121—124. — 290 sq.=IV, 139 sq. — 292 sq. =IV, 127 sq. — 294—300=IV, 146—152. — 301 sq.=IV, 201 sq. — 303=IV, 141. — 304 sq.=IV, 204 sq.

Μήνης δ' ἀμφίκερω σκολιὸς δρόμος ἡνίκ' ἂν ὀφθῇ
Ἄρεος ἀκτίνεσσι πόλου λοξεύματα βαίνων,
Στίλβων δ' ἀμφ' αὐτοῖς ἢ καὶ διάμετρος ὁραθῇ
ζωιδίῳ κόσμοιο, κακοὺς ληίστορας ἄνδρας
καὶ θυρέτρων δεινοὺς ἐπανοίκτορας ὀθνειάων,
κλεπτῆρας φαύλους νυκτοπλανέας τελέουσιν·
οὗτοι φωρηθέντες ἐν ἀλλοτρίοισι μελάθροις
εἰς συνοχὰς ἥξουσι σιδηρήεντά τε δεσμά,
εἱρκτὰς δ' οἰκήσουσι φυλασσόμενοι ἀλύσεσσιν,
ἔν τε βίᾳ θάνατον λείψει κακοεργέι θυμῷ,
ἢ σφαγίοις ξίφεσιν δεδαϊγμένοι ἢ πελέκεσσιν,
ἢ βρόχον ἀγχονόωντα δι' αὐχένος ἐνδήσαντες,
[ἢ διὰ λαιμοτόμου φάρυγος βίον αἵματι λείψει
σφονδυλόεντα τράχηλον ἢ ἰνίον ἀκροτομηθείς·]
πνεῦμά θ' ἑὸν λείψουσι πικρᾶς Μοίρας ὑπ' ἀνάγκας.

Ἠέλιος δὲ *Κρόνοιο* καὶ *Ἄρεος* ἀστέρας ἀθρῶν
ἀκτινηβολίῃσι φαεσφόρου Οὐλύμποιο,
ναυσιβάτας δείκνυσι καὶ ὕδατος ἵστορας ἄνδρας,
πλωτάρχας σκαφέων, οἳ πολλάκι ναυφθορίῃσιν
χείματος ὀρνυμένοιο βίον σῴζουσι δι' ἅλμης
νηχόμενοι Μοίρῃσιν ὑπὸ τρόμον ἐν πελάγεσσιν.
παμφαίνων δ' ἀστὴρ κυανοχρώτοιο *Κρόνοιο*
Ἠελίου σελάεσσιν ἀν' οὐρανὸν ἦν ἰσόμοιρος,
τηνίκα φυομένων βρεφέων γεννήτορα πρῶτον
μητέρος εἰς Ἀίδην πέμψει νεκυηπόλος Αἶσα,
κτήματά τ' ἐκβάλλει πατρώια καὶ μέγαν ὄλβον,
καί τε κασιγνήτων θάνατον ὁρόωσι προόντων,

306—317=IV, 478—489. — 318 sq.=IV, 50 sq. — 320=IV, 490. — 321—338=IV, 395—413.

κὰκ πολλῶν θανάτων πλοῦτον μέγαν αὐξήσουσιν.
ἢν δὲ Σεληναίης ἀκτὶς ἰσόμοιρα πελάζῃ
φωτὶ Κρόνου, μάρτυς δ' ἐπὶ σήματι τῷδε γένηται
καὶ Πυρόεις, μήτηρ προτέρη πατρὸς οἴχετ' ἐς Ἀιδην,
ἠὲ μογοστοκίῃ δεδαϊγμένη, ἢ ὑπὸ νούσου
αἱμηρῇσι γυναιξὶ φύσις κρύφι' ἄλγε' ἔδωκεν.

---

40 † Ἢν Κρόνος ὡρονομῇ, Πυρόεις δύνῃ δὲ κατ' ἰθύν,
† αἴλινος ὅστις ἀνήρ γε βιαιότατον μόρον ἕξει.

E 41 Ἠελίῳ τετράγωνος Ἄρης, Μήνῃ δέ τε Φαίνων,
δούλους ποιήσει καὶ γονέων στερέσει.
ἢν δ' ἔτι καὶ Παφίη κατεναντίον Ἄρεος ἔλθῃ,
* * * * *
καὶ ταύτην τετράγωνος ἴδοι Κρόνος ὑψόθεν ἑστώς,
ἐκ δούλων δούλους τῇδε νόει ξυνέσει.
ἢ Φαέθων τετράγωνον ἴδοι Κρόνον ἠὲ τρίγωνον,
* * * * *
Ἑρμείας δέ τ' ἐφ' ὡρονόμου Μήνη τε σὺν αὐτῷ,
εὐτυχὲς ἐσσεῖται τοῦτο θέμ' ἐκ γενεῆς,
* * * * * *
δόξῃ καὶ πλούτῳ καὶ φιλίαις μερόπων.
καὶ Ζεὺς ὡρονομῶν Πυρόεις θ' ἅμα καὶ τρίτος Ἑρμῆς
* * * * *
Μήνη δ' ἐκ συνόδοιο Κρόνον φίλον ἀγκαλίσαιτο,
εὐπρήκτους ῥέξει καὶ μακαριστοτάτους.

C42 Ἦν δὲ Κ ρ ό ν ο ς παρόδοισιν ἐπ' Ἄ ρ η ο ς τόπον ἔλθοι,
ψυχρὸς ἐὼν θερμοῖο, μολὼν τόπῳ οὐ καλοεργός,
ἔσσεται ἀνθρώποις πολλοῦ κακοῦ αἴτιος οὗτος·
λύπας γὰρ στοναχὰς τε βλάβας τ' ἄξει μερόπεσσιν.
Ἄ ρ η ς δ' ἐν παρόδοισι κατοπτεύσας Κ ρ ό ν ο ν αἰνὸν
ἐσθλὸς ἔφυ· κτήσεις δ' ἀγαθῶν καὶ νῖκος ὀπάζει.

---

† Εἴρηται δρόμος οὐράνιος ἀπλανῶν τε πλάνων τε.

---

† Λοιπόν μοι Μοῦσαι δότ' ἀεῖσαι πλείονα, τούτων
εἰς ἑτέραν βίβλον τῷδε μέτρῳ πρὸς ἔπος.

ΒΙΒΛΙΟΝ Ε. [ϛ.]

Ἐξ ἀδύτων ἱερῶν βίβλων, βασιλεῦ Πτολεμαῖε,
καὶ κρυφίμων στηλῶν, ἃς ἤρατο πάνσοφος Ἑρμῆς
4 σύμβουλον πινυτῆς σοφίης Ἀσκληπιὸν εὑρών,
3 οὐρανίων τ' ἄστρων ἰδίαις ἐχάραξε προνοίαις
5 ἀντιτύπῳ κηρῷ ἀπομαξάμενος, κεκόμισται
ἀνθολόγου μούσης βλύζον δώρημα μελισσῶν,
ἣ διὰ νύκτα μέλαιναν ὑπ' οὐρανίων χοροῦ ἄστρων
μοιραίοισι μίτοισι λάλον τὸ μάθημα καθεῦρον·
οὐ γάρ τις τοίης σοφίης ἔτ' ἐμήσατο κῦδος,
ἢ μοῦνος Πετόσιρις, ἐμοὶ πολὺ φίλτατος ἀνήρ·
οὐ βαιὸς κάματος δ' οὗτος, Πτολεμαῖε, πέφυκεν.

Ἀνθρώπων γενέσεις, ἃς ἤραρε μυρίος αἰών,
ἐκ στομάτων ἱερῶν ὁ σοφώτατος εἶπεν Ὅμηρος

χείλεσιν ἀμβροσίοις καὶ νεκταρέῃ διανοίῃ
„φύλλα, τὰ μέν τ' ἄνεμος χαμάδις χέει, ἄλλα δέ θ' ὕλη
τηλεθόωσα φύει, ἔαρος δ' ἐπιγίνεται ὥρη·
ὣς ἀνδρῶν γενεὴ ἡ μὲν φύει, ἡ δ' ἀπολήγει.“
„μοῖραν δ' οὔτινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν,
οὐ κακόν, οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται.“
„ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;“
μύθοις οὐρανίοισι φέρων παρέθηκ' ἀγελαῖα,
χάλκεα χρυσείοισιν, ἐπεὶ καὶ δόγματα θεῖα
οἷα κόχλῳ χρυσὸς περικείμενός ἐσθ', ὁ δὲ χρυσὸς
κοσμεῖται κοχλίδεσσιν ἁλὸς περιπορφυρούσαις.

---

† *Ἐν πᾶσιν μύθοις καὶ τῇ ἰδίῃ διανοίῃ*
† *εἴρηται πραπίδων κάματος εὐσυνθέτῳ ἔργῳ.*

---

28 † *Ὥρῃ ἀκριβοῦται δὲ βροτοῖσι τὰ δόγματα θεῖα,*
27 † *ἢν δ' ὥρην ψεύσῃ τι, συνεξώλισθεν ἅπαντα.*

---

1 † *Ἀστέρες ἑπτὰ θεοὶ μὲν ἀν' οὐρανοῦ ἠέρα πουλύν,*
† *οἳ ζώνας κατέχουσιν ἄνω τὰς ἑπτὰ πόλοιο,*
† *αἰῶνός τε γένος καὶ ῥίζα φύσεως πολυμόρφου,*
† *ζωδιακοῦ κύκλου σφαίρωμ' ἄνα καγχαλόωσιν*
† *εἰν ἰδίοις ὁρίοις ὑψώμασιν ἠδέ τ' ἐν οἴκοις·*
† *Ζεύς, Ἄρης, Παφίη, Μήνη, Κρόνος, Ἥλιος, Ἑρμῆς.*

---

*   *   *   *   *   *

2 † *ἐν συνόδῳ, βασιλεῦ, μεγάλους παρέχει βασιλῆας·*
† *αὐτίκα δ' ἐν συνόδῳ Μακεδὼν βασιλεὺς ἐγενήθη,*
† *ὃν πινυταῖς πραπίδεσσιν ὁμοῦ σκήπτροις ἀνέδειξαν·*

† καὶ σὺ δέ γ' ἐν συνόδῳ, ἀλλ' οὐκ αὐτῇ ἐνὶ ὥρῃ.
† Ἥλιος σατράπας μεσσουρανέων ἐπιδείξει,
† καὶ στρατιῆς Ἄρης ἡγήτορας οἷς ἐνὶ οἴκοις,
† ἐν δ' Ἄρεως οἴκοις καὶ Ζεὺς ἀπέφηνε δικαστάς·
† καὶ τούτων δὲ ἕκαστος, ὅτ' ἂν ἐπίκεντρα τὰ φῶτα,
† ἢν δ' ἀτόνως λεύσειε, συνεξώλισθεν ἅπαντα.

---

3 Ὡς ὅτ' ἂν ἐν μεγάλοις τοῖς σχήμασι καλὸν ἀθρήσῃ
ἀστὴρ ἀργαλέος, ὑπὸ βασκάνῳ ὄμματι θραύει,
οὕτως ἀργαλέοις ἀστὴρ καλὸς ὄμματ' ἐποίσει
ἢ τετράγωνος ἐὼν τοῖς σχήμασιν ἢ διάμετρος.

---

4 Ἀντολίην ζητῶν καὶ τὴν φάσιν ἐν συναφῇσιν,
νυκτέρινὸν δείμαινε Κρόνου καὶ ἑῷον Ἄρηα·
ἀρχαὶ γὰρ τούτῳ πάμπαν τελέθουσιν ἀηδεῖς.
ὡς πυρὸς αἰθομένου στυγεραὶ φλόγες εἰσὶν ἐν ὕλῃ
λάβρ' ἐπιγινομένου * * *
* * * καὶ σβέννυται εὐθὺ παρ' ἀκμήν,
* * * * * *
ἢν δ' ἐσίδῃ Παφίην, οὐ μαίνεται, ἀλλὰ κενοῦται.
τοῦ δὲ Κρόνου τάρβει αἰεὶ κατὰ πάντα τελευτήν·
ψυχρὸς γάρ τε πέλει * * *
* τῇδε Κρόνοιο βολῇ καὶ πήγνυται αἰεὶ
ὄψιμος· εἰ δ' ἄμφω δι' ἔριν περὶ κέντρον ἔωσιν,
ἔνθ' ἀκαταστασίαι καὶ πῆμ' ἐπὶ πήματι δεινῷ.
ἢν στείχωσι δ' ὁμοῦ συνόδοις ἢ εἰς ἕνα χῶρον,
εὐκρασίῃ χαίρουσι καὶ οὐκέτι δῆριν ἔχουσιν·
θερμότατος γὰρ ἐὼν ψυχρῷ ἀνακίρναται Ἄρης,
ψυχροτάτῃ δὲ Κρόνοιο βολῇ ὑποθάλπεται Ἄρει.

---

5 Μειλίχιος Κρονίδης κατὰ πάντα Κρόνῳ συνοδεύων
σύν τ' ἄστροις πᾶσιν, πλὴν Ἡελίου κακοεργοῦ,
σὺν κείνῳ γὰρ ἐὼν λύει πατρώϊον οἶκον
καὶ φυγάδας τεύχει καὶ ἐνὶ ξενίῃσιν ἀλήτας.

---

6 Ἠέλιος Παφίῃ κοινούμενός ἐστι κάκιστος·
ζῆλον, δυσγαμίην, ἐγκλήματα, ὕβριν, ἀνάγκην,
καὶ ψόγον ἐν λέκτροις, ἀσχήμονά τ' ἀλλοπρόσαλλον
* * * * * *

---

7 Καὶ δύνων Κρονίδης ἢ καὶ ὑπόγειος ὑπάρχων
λαμπροτέρας πρήξεις εἰν ἀλλοδαποῖσι τόποισιν,
εὐπορίην δηλοῖ τε καὶ ὀψίτυχόν τινα πίστιν.

---

8 Ἢν δ' ἐσορῇ Στίλβοντ' Ἄρης ἐπὶ τέρματος αἴης,
θησαυροὺς ἐπέδειξε, καὶ ἐκ χθονὸς ὄλβον ἔδωκεν.

---

9 Ἄστοργος θυμοῖσιν ἀεὶ ὀλοώτατος Ἄρης
μὴ καθορῶν Κρονίδην, μηδ' εὐπλόκαμον Κυθέρειαν.

---

10 Οὗτος γὰρ κακός ἐστιν, ὅταν δ' ἐπίκεντρος ὁδεύων
ὅσσ' ἀνέχων λεύσσῃ καταλαμπομένην Ἀφροδίτην,
* * * * * *

---

11 Πᾶς ἀστὴρ πέλετ' ἠὲ πανήμερος ἠὲ πονηρὸς
ἐν γενεῇ· φαῦλος δ' ὅτε οἱ παλίνορσος ἐπαχθεὶς
εἰς ἰδίην χώρην αὐτὸς κατ' ἐπέμβασιν ἔλθοι.

---

12 Ἀργαλέων ἄστρων δυνατῶς γίγνωσκε τὰ δῶρα.

— — — — — —

13 ἐν δὲ τέκνοισι μόνοις ἀγνώμονές εἰσι δοτῆρες·
καὶ διδόασι γονὴν ἰδὲ πένθιμον ὄμμασι δάκρυ.

IV. 14 Ἄρης καὶ Στίλβων, σύμφωνα τὰ κέντρα λαχόντες,
ὑψηλούς, δρήστας, μεγαλόφρονας ἠδὲ βιαίους,
πταίοντας τόλμῃ καὶ σφαλλομένους ἐπὶ δόξῃ·
ἤτοι γὰρ κολάσει συνελαυνόμενοι βεβάρηνται,
ἢ ἀλόγους μέμψεις ὑπενεγκάμενοι πεπάτηνται,
ἠὲ πάτρην φεύγουσι διωκόμενοι παρ' ἕκαστα.
ἢν δὲ Κρόνος τούτῳ τῷ σχήματι μάρτυς ἐπέλθῃ,
τὸν δρησμὸν λύσας δόξαν παλίνορσον ἔδωκεν,
καὶ χειμῶνι πικρῷ γλυκερὴν ἐπέχευε γαλήνην.

---

15 Ἑρμείας κακότεχνος ὁμοῦ καὶ πυρβόλος Ἄρης,
ἢ δύνοντες ὁμοῦ ἢ καὶ ὑπόγειοι ἐόντες,
* * * * * *
96 ὄλβῳ γὰρ πίσυνοι καὶ τεύχεσι θωρηχθέντες
95 ἐλπίσιν ἀπλήστοις μεγάλας ἀρχὰς μελετῶσιν·
97 οὐρανίοις δ' ἄστροις μέγ' ἀειρόμενοι ἀτῶνται,
ἠδ' ἄστρων ψαύσαντες ἐὴν διὰ πίστιν ἄπιστον
οὐρανίῃσι βολαῖς ὡς ἀστέρες ἄφνω ἔλαμψαν,
οὐρανίῃσι βολαῖς ὡς ἀστέρες ἦλθον ὑπ' ὄρφνην.

---

16 Καὶ Παφίη δύνουσα κακή, ὡς λοίγιος Ἄρης·
101 ἀλλ' ὁ μὲν ἀλγύνει ψυχὴν καὶ σῶμα βρότειον,
ἡ Παφίη δὲ πικρὴ καὶ βάσκανός ἐστ' ἐπὶ λέκτροις.

---

17 Ἑρμῆς καὶ Παφίη ἰδίαις μοίρῃσι ταπεινοὶ
ξυρομένους κεφαλὰς μίμους ὄχλοισι γελοίων
*   *   *   *   *   *

---

18 Οὐ καλός ἐστιν Ἄρης καὶ ἐπεμβαίνων Ἀφροδίτῃ·
ζήλους γὰρ τεύχει φοβερούς, καὶ φάρμακα δεινά,
καὶ κρύφιμα στομάχων ἀλγήματα καὶ νόσον ἄρθρων.

---

19 Ἥμερός ἐστιν Ἄρης ἐπὶ τὸν Δία πάντοτ' ἄκεντρος.

---

20 Αὐξιφαὴς δ' ἀγαθὴ κατὰ πάντα πέφυκε Σελήνη,
ἣν φεύγουσα Κρόνου ἐπὶ τὸν Δία πρῶτον ἵκηται·
καὶ λείπουσα καλή, ὁπότ' ἂν Παφίῃ συνοδεύῃ·
μεῖον δ' ἢ μεῖζον μεστὴ πρὸς Ἄρηα κακίστη.
Πλησιφαὴς Μήνη ἐπὶ τὸν Κρόνον ἐστὶν ἀρίστη·
πλοῦτον γὰρ πουλὺν παρέχει, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ δόξῃ.

---

21 Πλησιφαὴς δ' ἀκτῖσιν ἀπορρείουσα Κρόνοιο
ψυχαῖς πλαζομένους, ἐξισταμένους διανοίης,
σαρκῶν ἐξ ἰδίων ἀπογευομένους, ἱεροῖσιν
θυμῷ μορμύροντας ἐπίψογον εἰς νόσου ὀργήν,
βωμολόχους θ' ἱερεῖς, τιμαῖς θείῃσι προφήτας.

---

22 Ἠέλιον Μήνη ὁπότ' ἂν συναφῇσι καθεύροι,
ἀρχῇσιν πλοῦτον παρέχει πενίην ἐπάγουσα·
οὐκ ἰδικὴν γὰρ ἔχει φάσιν ἡ θεός, ἀλλά τιν' αὐγὴν
χεῖρον' ἀπ' Ἠελίοιο δανείζεται, οὐ μόνιμον φῶς·
Μήνη δ' ὡς σχομένη περ ἀπώλεσεν, ὅσσον ἕλῃσιν,

οὕτω καὶ πλούτῳ πενίην ἐπέθηκε φέρουσα,
ἀντιτύπῳ νεμέσει ἀποδωκαμένη τὸ δάνειον.

---

23 Σύνδεσμος Μήνης ὀλοώτατός ἐστι βροτοῖσιν·
κἢν λύσῃ δὲ φάσιν τὰ τελέσματά γ', οὗτος ἔφυσεν
πτωχόν, χερνήτην ταλαπείριον ἠδέ τ' ἀλήτην.

---

24 Ἠελίου κέντροισιν Ἄρης διάμετρος ὑπάρχων
131 τέκνοις καὶ γενέτῃσι μάχας ἠδ' ἄστατον ὀργήν·
καὶ διάμετρος Ἄρης εὑρὼν μοίρῃσι Σελήνην,
δεσμά, βρόχους, εἱρκτάς, πολέμους, ἀσχήμονα θωήν·
ἣν δ' ἀπόκεντρος Ἄρης μοιρῶν ἰδίων διάμετρος,
μιμηλὰς τέχνας, καμάτους πυρὸς ἠδὲ σιδήρου·
καὶ Παφίῃ διάμετρος Ἄρης οὐ σώφρονα μοιχόν.

---

25 * * * * * *
καμπτομένοις ζώοις ὅτ' ἂν εὑρήσῃς ποτὲ φῶτα,
138 Ἑρμείαν σκέπτου, | μεθοδεύεται εἰ τότ' ἐκεῖνος 139
139 σχήματι τῆς Παφίης· | θηλυνόμενος γὰρ ἐκεῖνος 138
κοσμεῖτ' ἀρσενόθηλυς ἐὼν πέπλοισι γυναικῶν,
καὶ τούτων χάρισιν δαμνᾷ θυμέλῃσιν ἐραστάς·
εἰ δὲ γυναικὸς ἔῃ, πολύκοινον ἔτευξεν ἑταίρην,
μουσῳδόν, σοβαρήν, πολλοὺς τήκουσαν ἐραστάς.

---

26 Εἰ δ' Ἄρην ὑπόγειον ἔχων φαίνοιτό τις ἀνήρ,
καὶ σὺν τῷδε γένοιτο ἰοβλέφαρος Κυθέρεια,
καλοβάτην σχοίνοισί τ' ἔπ' ἠερόφοιτον ἔθηκαν,
Ἴκαρον αἰθέριον πτερύγων δίχα καὶ δίχα κηροῦ·
ἣν δ' ἐσίδῃ Τιτὰν φαέθων, ἐπὶ γαῖαν ἀφῆκαν.

---

27 Ἢν δ' εὕρῃς Μήνην αἰεὶ δύνουσαν ἐφ' ὑγροῖς,
πρὸς Κρόνον ἐρχομένην ἢ δύνουσαν τὰ βόρεια,
ἄνθρωποι θύνουσαν ὁρῶνται ναυτίλοι ὑγρήν,
ὧν ὁδός ἐστιν ὕδωρ, οἱ δ' ἀστέρες εἰσὶν ὁδηγοί,
ἡνίοχοι δ' ἄνεμοι, καὶ κύματα μακρὰ κέλευθα.
ἢν δ' ἐσίδῃς ζῴοις ἐν ὀλισθηροῖσι τὰ κέντρα,
Καρκίνῳ, Ὑδροχόῳ ἠδ' Ἰχθύσι τοῖσιν ἀφώνοις,
δύνοντας καθ' ὕδωρ δεσμευομένους θ' ὑπὸ μαζῶν
* * * * * *
κυανέῳ πελάγει δ' ὑπονήχεται, ἠύτε δελφίν,
σφόγγους ἐκ βυθίων πουλυτρήτους ἀνερευνῶν.

---

28 Ἐν δ' ἰδίοις οὔσης Παφίης ἅμα Ἑρμάωνι,
ἢ τρητοῖς καλάμοις ὑπὸ πνεύμασιν ᾆσμα μελῳδεῖ,
ἢ νομίῳ σύριγγι φίλην κεφαλὴν ἐπισείει,
ἄλλῳ δ' ἐκ στομάτων κελαδεῖ μυκήματα σάλπιγξ,
ᾧ δ' ᾄσει κίθαρις νευρένδετος ἐν παλάμῃσιν,
ἄλλῳ δ' ἁρμονίην χαλκώματα πληκτὰ παρέξει.
ἀλλ' ὅτ' ἂν ἡ Παφίη Ἑρμῇ στείχουσα συνοικῇ,
Ἑρμείαο τόποισιν ἀγαλλομένη, ἐπὶ χώρῃ
αἰόλλειν μορφὰς ἢ χρώμασι τῇδέ γ' ἔδωκεν
ἢ πολλοῖσι μίτοις ἢ πλάσμασιν ἤ ποτε κηρῷ.
ἢν δ' ἐπάνω φέρεται μετὰ Ἠελίοιο Σελήνη,
ἡνίοχος καμπτῆρα διερχόμενος, φιλονείκως
ἱπταμένων πώλων τετράζυγον ἅρμα διώκων,
καὶ νύσσῃ σύρδην ἐπινίκιον ἵππον ἐλαύνων.
ἢν δὲ Σεληναίη ὕψωμ' ἀνιοῦσα σὺν Ἑρμῇ
αὐξιφαὴς κατίδοι κλυτὸν Ἥλιον Ὠκεανίτην,
ἰξῷ χρησαμένην τέχνην καλάμοις τ' ἀναφαίνει,
καὶ ταύτην ἴρηξ ὠκύπτερος οὔ ποτε λείπει.
Ἄρεα δ' εἰ γνοίης ἀκρονύκτιον ὀβριμοεργόν,
καὶ σὺν τῷδε Κρόνον τε καὶ Ἑρμείην παρεόντα,

ἀράμενοι παλάμαις ὑπὸ τύμπανα φάσγανον ὀξὺ
μιμοῦνται δυσαγῆ Κυβελήιον ἔνθεον Ἄττιν.
ἢν δ' Ἄρης ζώοις ἐπὶ φωλεύουσι τὰ κέντρα
ξυνὰ Ζηνὶ λαχὼν κατίδῃ Κρόνον ὄνθ' ὑπόγειον,
ῥιζοτόμους τεύχει, παραβαλλομένους, ἐπαοιδούς,
ζητοῦντας θάνατον κακοδαίμονα καὶ μόρον αὔτως
ἀσπίδος αἰνομανοῦς πλατυαύχενος, ἠδ' ἄρ' ἐχίδνης
διψάδος αἱμοβόρου φοβερὸν θάνατον προκαλοῦντας,
Ταντλικῇ κολάσει ὑπὸ γαμφηλῇσιν ὀδοῦσιν
ἰὸν ἐρευγομένης ἐπιδίψιον ἄσθματι δεινῷ.
εἰ δ' αὔξουσα τύχῃ μεσσουρανέουσα Σελήνη
καὶ διάμετρος Ἄρης σύν τ' Ἠελίῳ ὑπόγειος,
φρυγομένων σαρκῶν ὑποτήκεται ἔμπυρος ἀνήρ.
καὶ δύνων Πυρόεις, ὁπότ' ἂν Κρόνος ὡρονομήσῃ,
σαρκοβόροις θηρσὶν παρέχει γεννώμενον ἄνδρα·
ἢ γὰρ ὑὸς καπρίοιο ὑπέστη λευκὸν ὀδόντα,
ἢ γναμπτοί σφ' ὄνυχες λαιμὸν διόρυξαν ὄρεσσιν
πορδάλιος στικτῆς ἠὲ βλοσυροῖο λέοντος.
ἡνίκα δ' ἡ βασίλεια μέσῃ συνέχοιτο Σελήνη
Ἄρεος ἠδὲ Κρόνου συλλαμπομένη ἰσόμοιρος,
τῷ μὲν ἔδωκε βρόχον, τῷ δ' αὖ βυθόν, ᾧ δὲ μελάθρων
πολλάκις ἢ πτώσεις ἢ χώματα προσκυλίσασα
κληίδων ἀπέρηξε βίῃ συνθλωμένῳ ὀστᾶ.

---

29 † Μὴ λαθέτω σε Κρόνος ἰσομοιρήσας Ἀφροδίτῃ,
† τέκνῳ μὲν τεύχων Πελοπήιον ἠὲ Θυέστην,
† ἠὲ καὶ εἰς ἄλλην ἀσεβῆ υἱὸν Ἰοκάστην,
† πολλάκι δὲ προγόνους καὶ μητρυιῇσιν ἔμιξεν,
† ἠδὲ κασιγνήτοις ἐπάγει ὁμογάστριον εὐνήν.

† ἐνθάδε μοι, βασιλεῦ, τῷ σχήματι γίγνεο μάρτυς,
† γνωρίζων γενεῇ τοὺς Ἀρσινόης ὑμεναίους.

---

30 Χαίρει τοι Τιτὰν μὲν ἐπ' ἀρσενικοῖσι τόποισιν,
γήθει δ' αὖ Μήνη πάλι θηλυτέροισιν ἐν οἴκοις.
εἰ δ' ἄμφω τούτους ἐνὶ θηλυτέροισι καθεύροις,
εὐνοῦχον σὺ νόει ταλαπείριον ἠὲ κίναιδον,
ἱστοῖς, ἠλακάταις μιμούμενον ἔργα γυναικῶν.
εἰ δὲ γυναῖκα λάβοις εἰν ἀρσενικοῖσιν ἔχουσαν
Μήνην Ἠέλιόν τε, νόει τὸ σχῆμ' ὅ τι δηλοῖ·
ἀνδρῶν ἔργα τέλεσσε γυναιξὶ συνευνάζουσα.

---

31 Νυκτερινὸς δὲ Κρόνος ὁπόταν ὑπόγειος ὑπάρχῃ,
καὶ δέ τ' Ἄρην ἐσίδοις γε μεσουρανέοντα ἄνωθεν,
ἁπλώσας παλάμῃσιν ἐπὶ ξύλου ὑψόθι σῶμα
οἰωνοῖσι βορὴν ἐπανιπταμένοις ἐπέδειξεν,
μοίρης νευροτόμου ἐσφιγμένος ἄκρα σιδήρῳ.

---

32 † Τὴν Μήνην σκέπτου, εἰ Τιτῆνος ἐνὶ οἴκῳ,
† κἢν εὕρῃς τοῦτον φωλευόμενον διάμετρον,
† καὶ φυγάδας σὺ νόει καὶ ἀτιμήτους διὰ πάντων.

---

33 Αὐξιφαὴς Μήνη θερμὸν διάμετρον Ἄρηα
ἢν προφύγῃ, λίην ψυχρήν τ' ἀκτῖνα. Κρόνοιο,
Ζεὺς δὲ τρίγωνος ἔῃ ἐν σχήματι τῷδέ γε μάρτυς,
τὸν βίον αὐτὸς ἔχων ἢ καὶ καθορῶν διάμετρος,
ἡλικίῃ μὲν πρῶτα μέγαν, περιμήκεα θῆκεν,
ὀφθαλμοῖσι χαροπὸν ἰδ' ὀφρύσιν εὖ ἀραρυίαις,
[μηχανικὸν σὺ νόει τε πολύτροπον ἢ πολύτλητον,]
[οἶκον μὲν φθείροντα πατρώιόν, ἠδέ τ' ἀλιτρόν,
ὃς σκεδάσας ὄλβον πενίην δαπάνῃσι διώκει,]

τὴν δ' ἰδίην ἀκμὴν φιλέοντι δίδωσιν ἐραστῇ,
τὴν δ' ἄλλου ὥρην αὐτὸς ποθέων ἀγαπήσει,
ζηλώσει δούλην δ', ἢ ψάλτριαν, ἢ πολύκοινον,
ἐχθροὺς δ' ἐκπτώσσει, τοῖς κρείττοσιν ἀντιφερίζων,
καὶ πάτρης εἴξει, ἠδ' ἐν ξείνῃ διατρίψει,
καὶ πλαστῆσι γραφαῖς ἀπελαύνεται ἄλλοσε γαίης
εἰς στεινὸν ζωῆς λύπης μέτα, ταῖς ἐπὶ τέχναις
ἀλλοτρίαις τε γραφαῖς ἐπιτέρπεται, ἢ δίχα λύπης
εὐτραπέλοισι γραφαῖς τερπνὸν βίοτον διοδεύει.

---

34 Ἡνίκα δ' ἂν Μήνη Ἑρμῇ στίλβοντι συνάπτῃ,
ῥήτορα σημαίνει, καί ῥ' ἐν μελέτῃσι σοφιστήν,
εὔγραμμον πινυτόν τ', ἐν γυμνασίοις τ' ἴσον Ἑρμῇ.

---

35 Σκορπίος, Αἰγόκερως καὶ Καρκίνος ἠδ' ἄρ' οἱ Ἰχθῦς
ἐκ φολίδων πολλῶν συγκείμενοί εἰσι τὸ σῶμα,
καὶ λεπίδων πολλῶν λεπτῶν θ' ἅμα καὶ πολυχρώμων·
ἐν τούτοισι τυχὼν Πρέσβυς καὶ λοίγιος Ἄρης
καὶ Μήνη κεραὴ καὶ γλαυκιόωσα Κυθήρη
ψώρην καὶ λέπρην, ἀλφούς, λειχῆνας ἔτευξαν.
κεντρωθεὶς δ' Ἄρης ἤν πως φαίνοιτο σὺν Ἑρμῇ
Ἠελίου οἴκῳ καθορώμενος, ἐχθρὸς ἐπ' ἐχθρῷ,
ὀφθαλμὸν βλάπτει, εἰ μέν θ' ἕνα φωσφόρον ἀθροῖ·
εἰ δ' ἄμφω κατίδοιτ', ἀλαὸν καὶ πηρὸν ἔθηκεν.

---

36 Εἰ δ' ἀγαθὸς σωτὴρ φαεσίμβροτος οὐράνιος Ζεὺς
αὐξιφαοῦς Μήνης ὑποδέξεται ἱερὸν ὄμμα,
ἀρχῇ καὶ πίστει καὶ τιμαῖς ἐστεφάνωσεν,
εἵμασι πορφυρέοις τε φέρει κοσμούμενον ἄνδρα.

---

37 Ὁ Κρόνος Ἑρμείαν κατέχων Κριοῦ ἐνὶ οἴκῳ,
ἢν Μήνην ἐσίδῃ ὕψωμ᾽ ἀνιοῦσαν ἑαυτῆς,
ὡρονόμου τε κρατῆσι, βραβεὺς τοῦ πνεύματος αὐτός,
τραυλὸν ἐνὶ γλώσσῃ, ἀχαρίστατον εἶδος ἔχοντα,
ταῖς ἀκοῇσι βαρὺν καὶ τοῖς ποσὶν ἠδὲ καὶ ἄρθροις,
[ἀστρολόγον πινυτὸν καὶ ῥήτορα καὶ φιλόμουσον,
ῥυθμοῖς καὶ μέτρων ποιήμασιν εὔστοχον ἄνδρα,
σχήμασιν εὐθαρσῆ καὶ χρώμασιν ἀπρονόητον,]
[πουλύγαμον, τέκνοισιν ἐπώδυνον ἠδὲ πολύτλαν,]
εὔμουσον, λιγυρόν, φιλοπαίγμονα τῇ διανοίῃ,
[οὗ πόρος ἐστὶ φύσις, ἡ δ᾽ αὖ φύσις ἐστὶν ὁ δαίμων,
καὶ σοφίῃσι λόγων φυσικῶν βίοτον μεθοδεύων,]
ζωῆς καὶ μούσης εὐσύνθετον εἰς τὸ νοῆσαι
ἀνθολόγοισι τροφαῖς ἠδ᾽ εἰν ἰδίῃσι μελίσσαις.

---

38 Εὔσφυρος Ἑρμείης ἢν Ζηνὶ μόνῳ συνοδεύῃ,
εὔπορος ἀκριβής τε φύσει, κυκλῶν τὸ νόμισμα·
σμικρολόγος γὰρ ἐὼν πολλοῖσι τόκοις ἀναβαίνει,
φειδωλός, ψηφῶν τε φιλάργυρος ἠδὲ δανειστής.
ἐν δὲ τρίταις χώρῃσιν ἀφ᾽ ὡρονόμοιο τυχήσας
ἀγρευτῆρι λίνῳ ἀνεφέλκεται ἐξ ἁλὸς ἰχθύν.
εἰ δ᾽ Ἄρην ἐσίδοις θυμούμενον ἐκ διαμέτρου,
καὶ δολίοισι βρόχοις ὀρεσίτροφα πάντα κυνηγεῖ.

---

39 Ἣν Παφίην εὕρῃς περιπλεξαμένην τὸν Ἄρηα,
μοιχοὺς καὶ λάγνους καὶ παντοπαθεῖς ἐποίησεν.

---

40 Ἐν Παφίης οἴκοις ὁ Ζεὺς ἐπίδοξος ὑπάρχει,
καί ῥ᾽ οὕτως παρέχει, ἢν καὶ ἐπίδοξα τὰ φῶτα·
IV [ἀφνειοί, μεγάλοι, περικαλλέες, ὄμμασι γαῦροι,
λευκοί, καὶ ξανθοῖσιν ἐπαντέλλοντες ἰούλοις,
εὐπρόσιτοι, γλυκεροί, σοβαροί, χαρίεντες ἀοιδοί,

εὔθικτοι, πινυτοί, εὐσχήμονες, ἀρχικυνηγοί,
οὐχὶ μόνον ζώων θηρήτορες, ἀλλὰ γυναικῶν,
δισσολόγοι, δίγαμοι, δίγονοί θ᾽ ἅμα καὶ διπολῖται,
* φαινόμενοι πᾶσιν μακαριζόμενοί τε.]
† καὶ πάτρῃ χαίρουσι, καὶ ἐν ξείνοισι βιοῦσιν·
† τιμῶνται συνεχῶς ἠδ᾽ ἐξ ἀλόχων ἀγαπῶνται·
† αὐχοῦσιν στεφάνοις, φιλίαις γήθουσιν ἀνάκτων·
† μαρτυρίαις δόξῃσί τ᾽ ἀγαλλόμενοι σελαγεῦνται,
† πενθερικοῖς θαλάμοισι διωκόμενοι καθορῶνται,
† ἢ κλοπίμως φθείρουσι λέχη ἰδίων συνεφήβων.
[κἂν ἄστει φαίνονται, ἰδ᾽ ἐν στρατιῇσιν ὁρῶνται.]
41 Ἢν δέ τ᾽ ἔχῃ σύνδεσμον ἐπ᾽ Ἠέλιόν ποτε Μήνη,
301 ἐκ πενίης πλουτεῖ τε καὶ εἰς πενίην ἀνακάμπτει·
δόξαν ἔχει τέχνης Ἑκατησίου εἵνεκα κέρδους,
καὶ μαγικῇ συνέσει πέπιθεν τὰ πνεύματα φεύγειν,
καὶ κρυφίμαις βίβλοις ἐπαγαλλόμενος περιείργει·
πίστεις μὲν παρέχει σοβαραῖς μεγάλῃσι γυναιξίν,
ἐκ δὲ τύχης μικρῆς ἐπὶ μείζονα πίστιν ὁδεύει.
κἢν εὕρῃ Μήνη μετὰ τὴν λύσιν ἀστέρας ἐσθλούς,
309 σιτοδόται, κτίσται, μὴ φειδόμενοι φιλοτίμως
308 ὄλβον καὶ πλοῦτον καὶ χρήματα χρυσοφορητὰ
εἰς βυθόν, εἰς ἀνέμους διαπαιζόμενοι δαπανῶσιν,
καιροῖσιν πάμπαν, τὸ πλέον δὲ περισσὰ διδόντες
λείπονται πάντων ἐλεούμενοι οὐδὲν ἔχοντες.

---

42 Τὰς αὐτὰς δυνάμεις εἴτ᾽ ἀνδράσιν εἴτε γυναιξὶν
σκεπτόμενος προλέγω, ὥρη δὲ φύσιν διορίζει·
ἀλλὰ καὶ ὣς ἐρέω τοῖς σχήμασι καὶ τὰ γυναικῶν.
σώφρονας ἡ Παφίη οἴκοις ἰδίοις, μετὰ Ζηνὸς
εὐμόρφους, πινυτάς τ᾽, ἢν καὶ Στίλβοντα καθεύρῃ·
καὶ πόρνας ὁ Κρόνος ἀσχήμονα ἔργα τελούσας,

ἐν διθύροις αἰεί τε προϊσταμένας ἀναφανδόν.
τετράποσιν ζώοισιν εἰ ᾗ στείχουσα Σελήνη,
εἰ καὶ τὴν ὥρην ἐν τετραπόδεσσι καθεύροις,
ἀρρήτοις ἔργοισι μιαίνεται, ἠύτ' ἐπ' ἔργοις
ἐκ στομάτων αἰσχροῖς διαβαλλομένη κακοφήμως.
εἰ δ' Ἄρης ἠοῦς γε μεσουρανέοιτο, λογίζου,
ἢ πολλοῖς μήτηρ ἐπὶ δάκρυσιν ἔστεν' ἄτεκνος.
εἰ δὲ Κρόνος Παφίην ἰδίοις οἴκοισι καθεύροι,
κἢν φάσκῃ τίκτειν ἐκ νηδύος, οὔ ποτε τίκτει,
ψευδομένη δ' ὠδῖνας ἀνώδυνός ἐστιν ἄτεκνος,
ἀλλοτρίην τε γονὴν ὑποβαλλομένη κακοτέχνως
καὶ κλίνασα δέμας στεῖρα λοχός ἐστ' ἐπὶ κλίνης,
καὶ πλαστὴ μήτηρ ἐσκήψατο τὴν φάσιν ἀγνῶς.

IV 43 Ἄρεα καὶ Παφίην συναφαῖς εὑροῦσα Σελήνη
Ἠελίοιο τόποις ἢ καὶ Στίλβοντος ἐν οἴκοις,
ἢν διάμετρον ἔχῃ δνοφερὴν ἀκτῖνα Κρόνοιο,
ἰσχνὴν καὶ λυπρήν, κακοπρήγμονα καὶ κακόβουλον,
αὐστηρήν, προπετῆ, πολυπρήγμονα, βάσκανον αἰεί,
εὔκνιστον, πρόλαλον καὶ βληχρὴν καὶ φιλόνεικον,
λυσσάδα, ζηλότυπον καὶ ἀγνώμονα καὶ περίεργον,
πῆμα λυγρῷ γαμέτῃ συναλιζόμενον κακοῆθες·
ἀλλ' ὑπὸ τῆς Παφίης ἀμβλυνομένη μεταβάλλει.

ΕΚ ΤΩΝ ΔΩΡΟΘΕΟΥ.

Ἡφαιστίωνος τοῦ Θηβαίου ἐκ τοῦ πρώτου περὶ τῶν καταρχῶν : ἐκ τῶν Δωροθέου.

Κριός.

Ἀρχαίη Βαβυλὼν Τυρίου Βήλοιο πόλισμα,
ὕστατα δ' Ἀρραβίης, γείτων χθονὸς Αἰγύπτοιο.

Ταῦρος.

Θηρὶ δ' ὑπέστρωται κλίμα Μηδικὸν Ἀρραβίη τε,
ἠδὲ καὶ εὐβώλοιο καλὸν πέδον Αἰγύπτοιο.

Δίδυμοι.

Ἔστι δὲ φωνῆεν κλίμα Καππαδοκῶν ὑπὸ τῷδε,
ἠδέ τε Περραιβῶν καὶ Φοινίκων θεοτεύκτων.

Καρκίνος.

Τῷ δ' ὕπο Θρηίκων τε καὶ Αἰθιόπων κλίμα κεῖται.

Λέων.

Τῷ δ' ὑπόκειθ' Ἑλλὰς Φρυγίη δ' ἅμα καὶ στόμα Πόντου.

Παρθένος.

Τῇ δ' ὕπο πᾶσα Ῥόδος καὶ Κυκλάδες ἄμμιγα νῆσοι,
καὶ δρυὸς ὠγυγίης ἄκρ' Ἀρκάδες ἄνδρες ἔδοντες,
καὶ βαθυδινήταο μέγας ῥόος Ὠκεανοῖο,
καὶ κλίμ' Ἀχαιικὸν ἔσκε Λακωνίδος ἠδὲ Λακώνων.

Ζυγός.

* * * *κλίμα Κυρήνης ὑπὸ χηλαῖς,*
Ἰταλίη χώρη τε πέλει πλάστιγγας ὑπ' αὐτάς.

Σκορπίος.

* * * ὑπὸ δ' αὐτῷ ἔπλετο πᾶσα
Καρχηδὼν Τυρίης Διδοῦς ὕπο δωμηθεῖσα,
Ἄμμωνος Λιβύη, σύν τ' οἴδματι Σικελίη χθών.

Τοξότης.

Ἔστρωται δ' ὑπὸ τῷδε βαθυπλούτων κλίμα Γάλλων,
καὶ Κρήτη Κρονίδαο Διὸς τροφός, ἧχί τε μύστης
ἁρπαγίμης ὑμέναιος ἔφυ κρατερῆς Εὐρώπης·
τῷ δ' ὕπο Κιμμερίη τέταται χθὼν ἡ πανέρημος.

Ἐκ τῶν τοῦ αὐτοῦ Δωροθέου περὶ ὁρίων.

Κριός.

Ἓξ δ' ὁρίων ἐπέχει μοίρας Φαέθων ἐνὶ τούτῳ
τὰς πρώτας, μετέπειτα δ' ἴσας λάχεν ἡ Κυθέρεια,
ὀκτὼ δὲ Στίλβων τρίτατος, Πυρόεις δέ τε πέντε·
τὰς δ' ὑπολειπομένας ἔλαχεν Φαίνων ἴσα Θούρῳ.

Ταῦρος.

Ὀκτὼ δ' ἔλλαχε τὰς πρώτας μοίρας Κυθέρεια
ἐν τούτῳ· Στίλβων δὲ μετ' αὐτὴν ἔλλαχε μοίρας
δὶς τρεῖς, καὶ Φαέθων ἔλαχ' ὀκτώ, πέντε δὲ Φαίνων·
τὰς δ' ὑπολειπομένας ἔλαχεν Πυρόεις μετὰ τούσδε.

Δίδυμοι.

Στίλβων ἐν τούτῳ προτέρας ἓξ ἔλλαχε μοίρας,
τὰς δ' ἴσας Φαέθων, τριτάτη Παφίη λάχε πέντε,
ἑπτὰ δὲ θοῦρος Ἄρης, ἓξ δ' αὖ Φαίνων μετέπειτα.

Καρκίνος.

Ἑπτὰ δὲ τὰς προτέρας ὁρίων μοίρας λάχε Θοῦρος
ἐν τούτῳ, μετέπειτα καὶ ἓξ λάχεν ἡ Κυθέρεια,
τὰς δ' ἴσας Ἑρμῆς, φαέθων Ζεὺς ἑπτὰ μετ' αὐτόν,
δὶς δὲ δύω πυμάτας ἔλαχε Κρόνος ἀγκυλομήτης.

Λέων.

Ἓξ δ' ἐπέχει Φαέθων προτέρας μοίρας ἐνὶ τούτῳ,

πέντε δ' ἔχει Παφίη· Φαίνων δ' ἔχει ἑπτὰ μετ' αὐτήν,
ἓξ δ' ἔχει Ἑρμείας, πυμάτας δ' ἓξ ἔλλαχεν Ἄρης.

Παρθένος.

Ἑπτὰ δὲ τὰς προτέρας ἔλαχε Στίλβων πάλι ταύτης,
καὶ δέκα Κύπρις ἔχει μοίρας, Φαέθων δὲ μετ' αὐτὴν
τέσσαρας, ἑπτὰ δ' Ἄρης· πυμάτας δύο δ' ἔλλαχε Φαίνων.

Ζυγός.

Ἓξ δ' ὁρίων μοίρας ἔλαχεν Φαίνων ἐνὶ τούτῳ,
ὀκτὼ δὲ στίλβων ἀστὴρ μέγας Ἑρμάωνος,
ἑπτὰ δὲ Ζεὺς φαέθων, Παφίη δ' ἴσας λάχεν ἑπτά·
τὰς δ' ὑπολειπομένας δισσὰς λάχεν Ἄρεος ἀστήρ.

Σκορπίος.

Ἑπτὰ δέ τοι μοίρας ὁρίων Πυρόεις λάχε τούτου,
τέσσαρας αὖ Παφίη, ὀκτὼ Στίλβων, μετέπειτα
πέντε Ζεὺς φαέθων, πυμάτας δ' ἓξ ἔλλαχε Φαίνων.

Τοξότης.

Δώδεκα δὲ προτέρας Φαέθων μοίρας λάχε τούτου,
πέντε δέ τοι Παφίη· τρίτατος στίλβων μετὰ τούσδε
τέσσαρας Ἑρμείας ἔλαχεν, Φαίνων δέ τε πέντε·
τὰς δ' ὑπολειπομένας Ἄρης λάχε δὶς δύο μοίρας.

Αἰγόκερως.

Ἑπτὰ δὲ τὰς πρώτας ἔλαχε Στίλβων πάλι μοίρας,
ἑπτὰ δέ τοι Φαέθων, δὶς τέσσαρας ἡ Κυθέρεια,
Φαίνων δὶς δύ' ἔχει, πυμάτας δ' Ἄρης ἴσα τούτῳ.

Ὑδροχόος.

Ἑπτὰ δὲ τὰς προτέρας Ἑρμῆς λάχεν· εἶτα μετ' αὐτὸν
ἓξ μοίρας Κύπρις· Φαέθων μετέπειτα λάχ' ἑπτά,
πέντε δὲ θοῦρος Ἄρης, πυμάτας δὲ Κρόνος λάχε πέντε.

Ἰχθύες.

Δώδεκα δὲ προτέρας μοίρας λάχε Κύπρις ἁπάσας,

δὶς δὲ δύω Φαέθων, Στίλβων τρεῖς, ἐννέα Θοῦρος·
τὰς δ' ὑπολειπομένας δισσὰς Φαίνων λάχε μοίρας.

Δωροθέου περὶ τριγώνων.

Κριὸς χαιτήεις τε Λέων τόξοιό τε Ῥυτὴρ
ἤματος Ἠελίοιο, Διὸς δέ τε νυκτὸς ἔασιν
ἀλλάγδην· αἰνὸς δὲ Κρόνος τριτάτην λάχεν αἶσαν
Ταύρου· Παρθενικῆς δὲ καὶ Αἰγόκερω κρατέουσιν
ἤματος Ἀφρογενής, νυκτὸς δέ τε δῖα Σελήνη,
καὶ τρίτατος μετὰ τοῖσι θεὸς πολέμοισιν ἀνάσσων·
ἐν δέ νυ Παρθενικῇ Μαίης προσλάμβανε κοῦρον.
ἐν Διδύμοις Ζυγῷ τε καὶ Ὑδροχόῳ κρυόεντι
ἠμάτιος Φαίνων, ἀτὰρ ἔννυχος Ἀργειφόντης·
τούτων δ' ὑστατίην Κρονίδης μοιρήσατο τάξιν.
Καρκίνον αὖτε λάχεν καὶ Σκορπίον ἠδέ τε λοίσθους
Ἰχθύας ἠματίη Κύπρις, Πυρόεις δέ τε νυκτός,
καὶ μετὰ τοὺς ἑλικῶπις ἔχει βασίλισσα Σελήνη.

Τοῦ αὐτοῦ ἐν οἷς χαίρουσι τόποις οἱ ἀστέρες.

Αἱρετοὶ ἐκ τούτων μᾶλλον Κρόνος εἰν Ὑδροχῆι,
Ζεὺς δ' ἐνὶ Τοξευτῇ, καὶ Σκορπίῳ ἥδεται Ἄρης·
Κύπρις δ' ἐν Ταύρῳ γάνυται νόον, ἐν δέ νυ Κούρῃ
Ἑρμείας· εἷς δ' ἔστι δόμος φωστῆρος ἑκάστου.

Τοῦ αὐτοῦ περὶ ὑψωμάτων.

Ἥλιος Κριοῖο κατ' ἐννέα καὶ δέκα μοίρας
ὑψοῦται, Μήνη δὲ περὶ τριτάτην Ταύροιο,
εἰκοστῇ δὲ μιῇ Ζυγοῦ Κρόνος· Αἰγίοχος δὲ
Καρκίνου ἐν δεκαπέντε, καθ' ἑβδομάδας δὲ τετάρτας
Ἄρης Αἰγόκερω, περὶ δ' ἐννέα τρισσάκι Κύπρις
Ἰχθύσι, Παρθενικῆς δὲ τρίτην κατὰ πεντάδα Ἑρμῆς·
αἱ δὲ ταπεινώσεις ὑψώμασιν ἐν διαμέτρῳ.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΝΝΟΥΒΙΩΝΟΣ.

Περὶ μοίρας ὡροσκοπούσης ὡς Ἀννουβίων ἐν τοῖς ἐλεγείοις.

Ὡρονόμον δὲ μάθοις ὥρην ἄτερ ἀστράσιν ἄλλοις
σκεπτόμενος Μήνην καὶ μέγαν Ἠέλιον·
ἡμερινῇ γενέσει μὲν ἀπ' Ἠελίοιο, νοήσας
οἴκου δεσπόζων ἔνθα βέβηκε θεός·
κεῖθεν δὲ στοιχηδὸν ἀριθμηθήμεναι ἄστρα
μέχρι Σεληναίης ἀστέρος ἱσταμένου·
πάντα δ' ἀπ' Ἠελίοιο διέκβαλε τοῦτον ἀριθμόν,
εἰς ὅ τι δ' ἂν λήξῃ, κεῖθι καὶ ὡρονόμος.
χρὴ δὲ Σεληναίης προτέρης ἀνελέσθαι ἀριθμόν,
ὥρην νυκτερινὴν σκεπτόμενον θέματος·
εἰ δέ κεν Ἠέλιος ὀλίγας μοίρας ἔχῃ ἄστρων,
χρὴ τετράγωνά θ' ὁρᾶν καὶ διάμετρα τόπων.

INTERLIBRARY LOAN
MAR 2 4 1986
UNIV. OF CALIF., BERK.

